

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

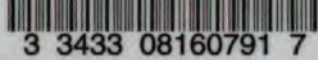
Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

3 3433 08160791 7

Dalzel
NRE

ΑΝΑΛΕΚΤΑ ἙΛΛΗΝΙΚΑ ΜΕΙΖΟΝΑ,

SIVE

COLLECTANEA GRAECA MAJORA.

ANAAEKTA 'EAAHNTKA MEIZONA,
ΣΥΛΛΟΓΗ
COLLECTANEA GRAECA MAJORA,
AD USUM
ACADEMICAЕ JUVENTUTIS

ACCOMMODATA :

CUM

NOTIS PHILOLOGICIS,

QUAS

PARTIM COLLEGIT, PARTIM SCRIPSE,

ANDREAS DALZEL, A. M.

SOCIUS REGIAE SOCIETATIS EDINBURGHENSIS;
ET NUPER IN ACADEMIA JACOBI VI. SCOTORUM REGIS LITT. GR. PROF.
EIDEMQUE A SECRETIS ET BIBLIOTHECARIUS.

TOMUS I. (v. 1)

COMPLECTENS EXCERPTA

EX

VARII ORATIONIS SOLUTAE SCRIPTORIBUS.

EDITIO QUARTA AMERICANA, EX AUCTORIBUS CORRECTA,

Prioribus emendatio, cum Notis aliquot interjectis.

HILLIARD GRAY & Co.—BOSTON:
KIMBER & SHARPLESS—PHILADELPHIA.

1839.

3094

DISTRICT OF MASSACHUSETTS, to wit :

District Clerk's Office.

BE IT REMEMBERED, That on the thirtieth day of January, A. D. 1824, and in the forty-eighth year of the Independence of the United States of America, *Cummings, Hilliard, & Co.* of the said District, have deposited in this office the title of a book, the right whereof they claim as proprietors, in the words following, *to wit* :—

"ANAAEKTA 'EAAHNIKA MEIZONA,

Sive Collectanea Graeca Majora, ad usum Academicæ Juventutis accommodata :
Cum Notis Philologicis, quas partim collegit, partim scripsit Andreas Dalsel, A. M. Socius Regiæ Societatis Edinensis ; et nuper in Academia Jacobi vi. Scotorum Regis Litt. Gr. Prof. eidemque a Secretis et Bibliothecarius: Tōmius I. Complectens Excerpta ex variis Orationis Solutæ Scriptoribus. Editio Quarta Americana, ex Auctoribus correctâ, prioribus emendatior, cum Notis aliquot interjectis."

In conformity to the Act of the Congress of the United States, entitled, "An Act for the encouragement of learning, by securing the copies of maps, charts, and books, to the authors and proprietors of such copies, during the times therein mentioned ;" and also to an Act, entitled, "An Act, supplementary to an Act, entitled, An Act for the encouragement of learning, by securing the copies of maps, charts, and books, to the authors and proprietors of such copies, during the times therein mentioned ; and extending the benefits thereof to the arts of designing, engraving, and etching historical, and other prints."

JNO. W DAVIS, { *Clerk of the District
of Massachusetts.*

AD LECTOREM.

PRAEFATIO

PRIMAE EDITIONIS.

EX iis, qui Literarum Graecarum studio, seu discentes sive docentes, operam dederint, multi conquesti sunt se ab usu atque lectione principum Auctorum Graecorum quodammodò arceri, cum propter sumptus, non omnibus accommodatos, quibus eorum scripta comparantur, tum ob molem et multitudinem ipsorum librorum, quos totos evolvere neque tempus, quod huic studio impendi solet, discipulos sinit, neque ipsius studii ratio atque consilium postulat.

QUONIAM autem non modò decet, sed etiam oportet omnes, qui nobilissimae Linguae Graecae vel mediocrem cognitionem habere cupiunt, Auctorum variorum vario generi scribendi maturè assuescere; et hujusmodi COLLECTANEA; in aliis regionibus hactenus edita, neque comparatu facilia sunt, neque nostratibus satis arrident; idcirco haec novè demùm ANALECTA, ad usum Studiosae Juventutis, edere visum est. In quibus contèxendis pauca non solùm ex Historicis, verùm etiam ex Oratoribus, Philosophis, Criticis, aliisque desumpta sunt; haud ita tamen ut quis putet ea ad Graecas Literas penitus cognoscendas sufficere, sed ut Discipuli Ingenui, horum exemplarium venustate allecti, hor-

tos illos amoenos, undè flores tam pulchri provenerint, ingrediendi ac perlustrandi cupidine incendantur.

Quod ad Versiones, quas vocant, Latinas attinet, quae Graecos libros comitari solent, eas, tanquam a nostro proposito prorsus alienas, abjiciendas duximus; quippe optimi jamdudum Magistri consenserunt eas inter praecipuas causas esse, cur tam pauci Graecè eruditissimi evadant. Nam si discentes in singularum vocum ac locutionum Graecarum vero sensu eliciendo plus temporis ac studii, praeferebant faciem perito Praeceptore, initio ponere vellent, neque ad talia auxilia, quae semper praestò sunt, noxia tamen ac fallacia, perpetuò confugerent, sponderet quis eos multò citius ad veram Graecae Linguae cognitionem perventuros; nec fore ut tam multi ex iis etiam qui nomen Eruditorum prae se ferunt, inveteratà jam cui juvenes indulsissent consuetudine, ad interpretationum operam identidem recurrere cogerentur.

Nè tamen, etiam post Praeceptoris praelectionem, omni alienà ope destituatur Discipulus, accedunt breves aliquot *ANNOTATIONES PHILOLOGICAE*, ubi quodcunque difficultatis, seu ex singulis vocibus, sive ex linguae idiomatis, sive denique ex sermonis structurà occurrit, id ita expeditur, nunc Latine, nunc autem Anglicè, ut Studiosus sedulus vix inveniat, quod suum progressum impedire possit.

HAEC autem Annotationes partim selectae sunt ex variis Interpretibus ac Scholiastis, partim recens conscriptae; minimè tamen eo consilio, ut doctis tantummodò se commendent, neque ut, prolatis acervatim sententiis undique petitis, summae eruditionis speciem prae se ferant; sed ut studiosae Juventuti auxilium, quaecumque id demùm sit, quàm paucissimis, praebeant. Labor quidem humilis, laus verò non item, si modò hoc opusculum vel tantulum conferre valuerit ad studium promovendum Graecarum

Literarum, quibus apud nos deficientibus, citò deficiet omnis doctrina pelitior; iisdem vigentibus, omnes etiam artes, quae ad humanitatem pertinent, unà vigeant.

FORSSITAN et hae Notulae cognitionem Graecae Linguae, casu aliquo amissam, recuperare volentibus non nihili sunt futurae. Quin et praeceptoribus quibusdam junioribus è re esse possint, praesertim quàm nomina auctorum, qui pleniùs de huiusmodi rebus commentati sunt, non raro indicant, quos, si plura velint, adire licet.

TIrones autem, qui haec Collectanea proprio Marte perlegere cupiant, monere oportet, ut initium sumant ab iis, quae minùs sunt difficilia, quae scilicet decerpta sunt ex operibus Xenophontis: deinde Herodotum, Polyænum, Aelianum, Thucydidem adeant; denique Philosophos, Oratores, Criticos aggrediantur.

CAETERUM, nihil ex poëtis hic exhibetur: non ideo tamen quòd eos à republicâ nostrâ, uti olim suadebat Plato, relegandos censuimus, sed ut alterum Volumen seorsum occupent. Id autem, si hoc minùs displicere comperit, pari modo instructum, quàm maturrimè prelo subjicietur. Vale.

PRAEFATIO

SECUNDAE EDITIONIS.

TRIENNII nondum exactum fuit, ex quo prior horum **COLLECTANEORUM** tomi prioris editio lucem aspexisset, quàm Bibliopolae me commonefacere coeperint jam tempus esse, ut ad novam expoliendam edendamque me accingerem. Consilio igitur tomi alterius, qui **EXCERPTA** **EX** **VARII** **POETIS** complecteretur, publici juris faciendi in aliud tempus dilato, ad hunc iterum edendum animum applicui, ne, non solum propriis discipulis, verum etiam aliis alibi, quibus hoc quaecunque operis non displicuisse compereram, ejus exemplaria interim deessent. Ante id tempus aliquandiu quidem impeditus fueram, quo minus alterum illud volumen ederem, tum aliis perpetuis ferè negotiis quibus eram districtus, tum labore quem impendere necesse fuit illis, nuper editis, **COLLECTANEIS** **MINORIBUS** concinnandis, quae junioribus discipulis ad usum hujus libri majoris viam faciliorem patefacerent.

INTEREA occasionem non invitus arripui, tam citò oblatam, qua grati animi sensum, ob librum hunc adeò humaniter à doctis praeceptoribus exceptum, publicè exprimerem; atque errores, qui in priore editione, sive operarum in-scitià, seu meà ipsius scribendarum Annotationum et preli corrigendi novitate, fuerant admissi, secundis curis pro virili parte tollerem. Quibus autem modis hoc efficere, adeoque totum hoc volumen publico favore minus indignum reddere, conatus sim, nunc paucis exponam.

1. **TOTUM** Contextum, quem vocant, Graecum diligenter resensui, et non solum errata typographica, quantum potui, tollenda, sed interpunctionem, in locis innumeris, rectius,

ni multum fallor, constituendam, curavi; in caeteris, editiones illas, quarum, ad singula Excerpta, facta est mentio, ferè sequutus. Sed quia multis in locis Annotationes ampliare visum est, pauca Excerptorum ex Herodoto, et Xenophontis de Agesilao Rege Orationem, ne moles libri nimis excreceret, omittenda duxi. Quo autem facilius discentium oculi ad singulas Annotationes dirigantur, parvula numerorum signa Arabica, ubique per Contextum, suo quodque loco, inseruntur, quorum usum lector, primo intuitu, nequeat non sentire.

2. ANNOTATIONIBUS in singula Excerpta praefigitur, uti in Analectis Minoribus, Scriptoris Vitae brevis notitia, ejusque Operum Editionum enumeratio; quae sint tanquam rudimenta ejus generis eruditionis, sine quo nemo vir doctus meritò haberi potest. Annotationes ipsae, quas omnes diligenter retractavi, emendatiores, et pluribus in locis auctiores, ut jam innui, hinc exhibentur. Namque, inter docendum, earum quasdam mendosas, plurimas nimis breves deprehenderam: erant scilicet initio currente calamo exaratae, ut desiderio Juventutis ingenuae, librum manibus suis tractandum (quod ejus fuit erga me studium) assiduis vocibus postulantis, satisfaceret.

VERUM, tametsi haec editio prior sit planè multò emendatior, venustior ac melior, eam ab omni labe immunem spondere nequimus. Restant etiamnum, sine dubio, multa corrigenda. Sed quam sit difficile, vel potius quam sit impossibile, in hisce rebus minutis tractandis, omni vitio caruisse, eruditissimi homines optimè nòrunt.

Atque haec sunt, Lector benevole, quae tecum in antecessum communicanda habui. Iterum vale!—Scr. Edinburgi, in Acad. Jac. VI. Scotorum Regis, Kalepd. Jan. M.DCC.LXXXIX.

PRAEFATIO

OCTAVAE EDITIONIS.

*IN hac octava editione curanda Textum quam emendatissimum exhibere, et pauca, quae notatu digna visa sunt, in prioribus sive praetermissa seu minus accurate exposita inserere, statui. Haec diversis in locis plerumque signata Lector inveniet, ne, si quid eorum displiceat, Auctori voluminis tribuat. Quamvis docti et ingeniosi, legibus principiisque Linguae ducti, plurimas maculas in operibus fere omnium Scriptorum Graecorum inveteratas sustulerunt, in quibusdam tamen, praesertim Platonis operibus, haud paucae adhuc restant. Nonnullos in excerptis ex hoc celeberrimo Scriptore errores correxi et notavi, in iis nempe locis ubi particula *ἄν* vel omissa, vel vis ejus ab editoribus malè intellecta fuit. Opus tandem hic et alibi benigne exceptum, utpote ad erudiendam in Graecis Literis Studiosam Juventutem egregie accommodatum, ejus utilitate per aliquot annos experta, praeceptoribus doctis lubens commendo.*

G. DUNBAR.

Scrib. Edinburgi }
Kal. Aug. 1817. }

PRAEFATIO.

Ut haec Editio Tertia Americana prodeat emendata, cura haud levis est impensa. Veruntamen menda nonnulla nos effugere, praecipue in accentibus aliisque hujusmodi notis. Haec vero minus frequentia, opinamur, in maxima hujus operis portione, quam in initio ejusdem inventientur. Neque haec quidem multa nec magna esse videntur, ut in rebus tam minutis, et variis, et quae tam facile oculorum animique aciem fallunt. Postquam magis exercitati fuimus, atque accuratius praestantes vel probatas singulorum Scriptorum editiones cum nostris chartis contulimus, opus melius processisse per spectrum fore speramus.

Ipsarum Editionum, ex quibus haec Collectanea sunt excerpta, magna ex parte, copiam Bibliotheca Harvardina suppeditavit. Aliae quoque bonae editiones, inter quas non paucae sunt recentiores, ex eodem thesauro et aliunde adfuerunt; etsi non ea fuit copia, ut nihil desideraretur. Subsidiis, quae praesto fuere, quantum potuimus, uti sumus ad errata tollenda. Legem nobis injunximus, ut plurimum sequendum exemplar. Ideo non mutavimus nisi pauca quaedam, quae plane videbantur sic emendanda, secundum virorum doctorum judicium; et quorum plerumque fit mentio in notis. In terpunctionem quidem aliquanto liberius tentavimus, item doctos Editores fere sequuti; quo sensus Scriptorum discentibus, nostra saltem opinione, clarius eluceat. Insuper, commodum futurum et docentibus et discentibus duximus, si lineae cujusque paginae in oratione soluta signis numerentur.

Encliticarum ratio saepe alia est apud alios Grammaticos atque Editores, quae varietas in his Collectaneis apparebit. Idem de iota subscripto aliisque similibus sit notandum. Plura dicere longum esset.

Notulas quaedam, vel quaestiones, subinde interjectae sunt, quas loci poscere vel admittere visi sunt, inter corrigendum. Hae ferme his signis, "P. denotantur. Potiores sunt ex Criticis spectatis decerptae. Pro nostris omnibus, Graecis et Latinis, oportet veniam petamus. M. Malo, 1819.

In Editione Quarta consilium prosequutus sum, quod in Tertia proposui; nempe, ut opus ad usum discentium accommodatum, quam plurimum potui, emendatum atque accuratum exhiberem. Hoc consilio, praeter ea quae in legendo et audiendo notaveram, textus plagulas cum probatis Scriptorum editionibus, quarum ferme tres pluresve ad manus erant, diligenter et minute legi et contuli. Spero fore, ut pleraque correcta reperiantur: at quae errata posthac deprehensa erint, in tabulis stereotypis corrigi possunt. Paginas his tabulis impressas iterum lego, et quae notentur, in tabulis ipsis corriguntur, priusquam illae prelo subiciantur.

Ex libris editis alias aliquot lectiones recepi, quae auctoritate vel proprietate perspicue commendari vel injungi videbantur. Verum plerumque textum receptum, quantum per rationes Criticorum liceret, in hac editione tenere consultum duxi.

In Xenophontis Memorabilibus Socratis, quasdam sententias, sive sententiarum partes, interserui ex auctore, prout loca aut paginae admisserunt, quo sensus et connexio sermonis planius exprimeretur. Eandem ob causam sectiones aliquas conjunxi, quae olim disjunctae nexum et sensum discerpserunt. In Excerptis ex Longino, typis minoribus non paratis, haud invite versus laudatos majoribus imprimi, atque ad exemplum bonarum editionum paginas conformari feci. Haec et talia quaedam paucarum paginarum lineas paululum moverunt: verum, his exceptis, easdem paginas, quae in prioribus sunt, reddere curavimus.

Interpunctione sensum magis obvium et distinctum exhibere iterum tentavi. Ideo, inter alia, punctum non raro invertitur, a summa ad imam lineam, ubi sermonis structura postulare visa est. Editiones exempla fere prae buerunt. Quod si punctum majus sine litera majore sequente ponitur; id in Graecis libris admodum usitatum est, ut etiam nonnunquam in Latinis. Imo ad sermonis Graeci structuram et continuationem per particulas aptissimus videtur: sic enim plenam et absolutam periodum litera majore post punctum, membra autem, sive partes, pro modo cujusque, puncto majore, vel minore, vel inciso, distinguere licebit. Quod quidem editiones hodiernae quodammodo frequenter observant.

Notulas alias quoque, at non multas, interjeci, vel ad rationem lectionum reddendam, vel ad aliquid indicandum aut monendum. Ne plures intruderentur, ratio operis obstitit. Hoc enim procedente, multa infercire parum expeditum fuit. In notis legendis, locos citatos plurimos in ipsis auctoribus inspexi, quorum magnae partis copia fuit. Nonnulla secus expressa, non pauca perperam vel incommode paginis aut numeris denotata inveni et correxi, vel corrigere studui. In his literis minoribus et rebus variis et impeditis fortasse menda quaedam manserint.

Excerpta ex Polybio adjeci ex Editione hujus Operis Londini impressa, 1821, ad quam praefatio est, quae signatur C. J. B. Haec intuli, et quod omnino digna sunt lectu, et ut haec editio una cum aliis quibusvis legatur. Excerpta ex Aristotelis Poetica, Dionysio Halicarnaseo, Polyaeo et Aeliano, ille ablegavit. Omnia nos dedimus. Excerpta ex Theophrasto nonnihil novavit et auxit, ex editione Jo. Gottl. Schneideri, Jenae, 1799. Ex eodem Schneidero quaedam recepi. Schneider usus est editionibus novis, praesertim illa, quae a Siebenkees et Goetz publicata est, et aucta ex Codicibus, praecipue ex quodam Palatino-Vaticano, qui olim erat in bibliotheca Heidelbergensi, ac inde in Vaticanam translatus.

Ad summam, hoc opus suscepi et hucusque pertuli, non sine multo labore et molestia, ut praestarem quod potui, quo libri emendati traderentur discentibus, quibus imprimis errata officiant.

M. Jan. 6, 1824.

J. S. P.

INDEX

eorum quae in hoc primo volumine continentur.

PARS PRIMA.

EXCERPTA HISTORICA.

I. Ex HERODOTO.

	Pag.
<i>Arion,</i> - - - - -	3
<i>Croesus et Solon,</i> - - - - -	5
<i>Atys et Adrastus,</i> - - - - -	6
<i>Pisistratus,</i> - - - - -	11
<i>Cyrus,</i> - - - - -	13
<i>Psammitichus,</i> - - - - -	17
<i>Crocodilus,</i> - - - - -	18
<i>Pugna Marathonica,</i> - - - - -	19
<i>Artabanus et Xerxes,</i> - - - - -	22
<i>Xerxes et Artabanus in Abydo,</i> - - - - -	26

II. Ex THUCYDIDE.

<i>De priscis Graecis,</i> - - - - -	31
<i>Pausaniae Lacedaemonii crimen et mors,</i> - - - - -	33
<i>Pestis Atheniensium,</i> - - - - -	39

III. E XENOPHONTE.

E CYROPAEDIA.

<i>Cyri genus,</i> - - - - -	45
<i>Persarum leges,</i> - - - - -	46
<i>Cyri Pueritia,</i> - - - - -	51

<i>Panthea,</i>	- - - - -	Pag. 65
<i>Cyrus moriens,</i>	- - - - -	78

EX ANABASL.

<i>Xenophontis de Cyri expeditione Lib. I.</i>	- - -	85
<i>Ex ejusdem Lib. II.</i>	- - -	122

PARS SECUNDA.
EXCERPTA RHETORICA.**I. Ex LYSIA.**

<i>Oratio contra Eratosthenem,</i>	- - - - -	129
------------------------------------	-----------	-----

II. Ex ISOCRATE.

<i>Ad Demonicum Oratio,</i>	- - - - -	151
-----------------------------	-----------	-----

III. Ex DEMOSTHENE.

<i>Philippica I.</i>	- - - - -	165
<i>Olynthiaca I.</i>	- - - - -	170
<i>Olynthiaca II.</i>	- - - - -	179
<i>Ex Oratione de Corona,</i>	- - - - -	189

PARS TERTIA.
EXCERPTA PHILOSOPHICA.**I. E XENOPHONTE.**

<i>E Memorabilibus Socratis,</i>	- - - - -	197
----------------------------------	-----------	-----

II. Ex PLATONE.

	Pag.
<i>Crito, sive de eo quod agendum est,</i> - - -	235
<i>Socratis vitae finis e Phaedone,</i> - - -	252

III. Ex ARISTOTELE.

<i>Ex libro quarto de moribus ad Nicomachum,</i> -	257
<i>Ex libro secundo Artis Rhetoricae,</i> - - -	265

PARS QUARTA

EXCERPTA CRITICA.

I. Ex ARISTOTELE.

<i>E Libro de Arte Poetica,</i> - - -	277
---------------------------------------	-----

II. Ex DIONYSIO HALICARNASSENSI.

<i>De Herodoto, Thucydide, et Xenophonte, ex epistola ad</i> <i>Cn. Pompeium,</i> - - -	295
--	-----

III. Ex LONGINO.

<i>E Commentario de Sublimitate,</i> - - -	303
--	-----

PARS QUINTA.

EXCERPTA MUSCELLANEA.

I. Ex THEOPHRASTO.

CHARACTERES ETHICI.

<i>Prooemium,</i> - - -	321
<i>De Dissimulatione insidiosa,</i> - - -	322
<i>De Adulatione,</i> - - -	323

<i>De Garrulitate,</i>	- - - - -	Pag. 325
<i>De Importunitate, vel Inscitia temporum,</i>	-	325
<i>De Superstitione,</i>	- - - - -	326
<i>De Honoris aucupio e rebus frivolis,</i>	- -	327

II. Ex POLYAENO.

<i>E Libris de Strategematis,</i>	- - - - -	329
-----------------------------------	-----------	-----

III. Ex AELIANO.

<i>Ex Varia Historia,</i>	-	339
---------------------------	-----------	-----

APPENDIX AD ANALECTA.

Ex POLYBIO.

<i>Historiarum Prooemium,</i>	- - - - -	351
<i>De Romanorum Republica,</i>	- - - - -	358

NOTAE PHILOLOGICAE adjectae sunt se-
 orsum ad finem, - - - - - Pag. 1 ad 170

APPENDIX, in qua indicantur *Subsidia quaedam Selecta,*
Linguae Graecae Studiosis utilissima, Pag. i ad viii

ANALECTA GRAECA MAJORA.

TOMI PRIORIS

PARS PRIMA.

EXCERPTA HISTORICA.

— *Vos Exemplaria Graeca*

Nocturnâ versate manu, versate diurnâ.

HOR. IN ARTE POET. 268.

I.

¹ **EX HERODOTO.**

[AD EDIT. PET. WESSELIINGII. AMSTEL. 1763. FOL.]

—*Dulcis, et candidus, et fusus* HERODOTUS.

QUINCT. X. 1.

² **Εκ τῆς ΚΑΕΙΟΤΣ.**

* * *

ΑΡΙΩΝ.

³ **ΕΤΥΡΑΝΝΕΤΕ** ὁ Περίανδρος Κορίνθον ⁴ τῷ δὴ, λέγουσι Κορίνθιοι, (ὁμολογέουσι δέ ⁵ σφι Λέσβιοι,) ⁶ ἐν τῷ βίῳ, θᾶνμα μέγιστον ⁷ παραστήναι—⁸ **ΑΡΙΩΝΑ** τὸν Μηθυμναῖον ἐπὶ δελφίνος ἐξενειχθέντα ἐπὶ Ταίναρον, ἑόντα ⁹ 5 καθαρωδὸν τῶν τότε ἑόντων ¹⁰ οὐδενὸς δεύτερον καὶ ¹¹ διθύραμβον, πρῶτον ἀνθρώπων ¹² τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, ποιήσαντά τε καὶ ὀνομάσαντα καὶ διδάξαντα ἐν Κορίνθῳ.

Τῷτον τὸν Ἀρίωνα λέγουσι, ¹³ τὸν πολλὸν τῷ χρόνῳ διατρίβοντα παρὰ Περίανδρῳ, ἐπιθυμῆσαι πλῶσαι ἐς Ἰταλίην τε καὶ Σικελίην ἐργασάμενον δὲ χρήματα μεγάλα, ¹⁴ 10 θελῆσαι ὀπίσω ἐς Κόρινθον ἀπικέσθαι. ¹⁵ Ὁρμᾶσθαι μὲν νυν ἐκ Τάραντος, πιστεύοντα δὲ ἑδαμοῖσι μᾶλλον ἢ Κορινθίοις, ¹⁶ μωσθῶσασθαι πλοῖον ἀνδρῶν Κορινθίων. ¹⁷ Τούς δέ, ἐν τῷ πελάγει, ἐπιβουλεύειν, τὸν Ἀρίωνα ἐκβαλόντας, ¹⁸ 15 ἔχειν τὰ χρήματα. ¹⁹ Τὸν δέ, συνέντα τῷτο, λίσσεσθαι,

χρήματα μὲν προϊέντα σφι, ψυχὴν δὲ παρατερόμενον. Οὐκ ἔστι δὲ κείνους αὐτὸν τούτοις· ἀλλὰ κελεύειν τὸς πορθμέας ¹ ἢ αὐτὸν διαχρᾶσθαι μιν, ὥς ἂν ταφῆς ἐν γῇ τύχη, ἢ ἐκπηδῇ ἐς τὴν θάλασσαν, ² τὴν ταχίστην.

³ Ἀπειληθέντα δὲ τὸν Ἀρίονα ἐς ἀπορίην, παραίτησασθαι, ἐπειδὴ σφι οὕτω δοκέει, ⁴ περιῦδεν αὐτὸν, ⁵ ἐν τῇ σκευῇ πάσῃ, σπάντα ἐν τοῖσι ⁶ ἐδωλίοις, αἰεῖσαι· ⁷ αἰέσας δὲ, ὑπεδέκετο ἑωυτὸν κατεργάσασθαι. ⁸ καὶ, — τοῖσι ἐσελθεῖν γὰρ ἡδονήν, εἰ μέλλοιεν ἀκούσεσθαι τῷ ἀρίστῳ ἀνθρώπων αἰδοῦ, — ἀναχωρῆσαι ἐκ τῆς πρύμνης ἐς μέσσην νέα. ¹⁰ Τὸν δὲ, ἐνδύντα τε πᾶσαν τὴν σκευὴν, καὶ λαβόντα τὴν κιθάρην, σπάντα ἐν τοῖσι ἐδωλίοις, ⁹ διεξελθεῖν νόμον τὸν ὄρθιον. Τελευτῶντος δὲ τοῦ νόμου, ῥίψαι μιν ἐς τὴν θάλασσαν ἑωυτὸν, ¹⁰ ὥς εἶχε, σὺν τῇ σκευῇ πάσῃ· καὶ τοὺς μὲν ἀποπλέειν ἐς Κόρινθον· τὸν δὲ, δελφῖνα, λέγουσι, ὑπο- ¹⁵ λαβόντα, ἐξενεῖκαι ἐπὶ Ταίναρον.

Ἀποδάντα δὲ αὐτὸν, χωρέειν ἐς Κόρινθον, σὺν τῇ σκευῇ καὶ ἀπικόμενον ἀπηγέσθαι πᾶν τὸ γεγονός. Περίανδρον δὲ, ὑπὸ ἀπιστίας, Ἀρίονα μὲν ἐν φυλακῇ ἔχειν, ¹¹ ἑδαιμῇ μετιέντα, ¹² ἀνακῶς δὲ ἔχειν τῶν πορθμέων. ¹³ Ὡς δὲ ἄρα ²⁰ παρῆναι αὐτοὺς, κληθέντας ἱστορέεσθαι, εἴ τι λέγοιεν περὶ Ἀρίονος. Φαμένων δὲ ἐκείνων ὥς εἶη τε σῶς περὶ Ἰταλίην, καὶ μιν εὖ πρήσσοντα λίποιεν ἐν Τάραντι, ἐπιφανῆναί σφι τὸν Ἀρίονα, ¹⁴ ὅσπερ ἔχων ἐξεπῆδησε. Καὶ τοὺς, ἐκπλαγέντας, ¹⁵ οὐκ ἔχειν ἔτι, ἐλεγχόμενους, ἀρνέεσθαι. 25

Ταῦτα μὲν νῦν Κορίνθιοί τε καὶ Λέσβιοι λέγουσι. Καὶ Ἀρίονός ἐστι ἀνάνθημα χάλκεον, οὐ μέγα, ¹⁶ ἐπὶ Ταινάρῳ, ¹⁷ ἐπὶ δελφίνος ἐπεὶ ἀνθρώπος.

* * *

¹ ΚΡΟΙΣΟΣ καὶ ΣΟΛΩΝ.

15

Χρόνου δὲ ἐπιγινομένου, καὶ κατεστραμμένων σχεδὸν πάντων τῶν ἐντὸς Ἄλνυος ποταμῷ οἰκημένων—(πλὴν γὰρ Κιλικίων καὶ Λυκίων, τοὺς ἄλλους πάντας ὑπ' ἐνωτῷ εἶχε, καταστρεφάμενος, ὁ ΚΡΟΙΣΟΣ· εἰσὶ δὲ οἶδε, [Λυδοί, 5 Φρύγες, Μυσοί, Μαριανδυνοί, Χάλυβες, Παφλαγόνες, ² Θρήκες, οἱ Θυνοί τε καὶ Βιθυνοί, Κᾶρες, Ἰωνες, Λωριέες, Διολέες, Πάμφυλοι])—κατεστραμμένων δὲ τούτων, καὶ ³ προσεπικτωμένον Κροίσου Λυδοῖσι, ἀπικνέονται ἐς Σάρδεις, ἀκμαζούσας πλούτῳ, ἄλλοι τε οἱ πάντες ἐκ τῆς Ἑλ- 10 λάδος σοφιστᾷ, οἷ, τούτον τὸν χρόνον, ⁴ ἐτύγγανον ἔοντες, ⁵ ὥς ἕκαστος αὐτέων ἀπικνέοιτο· καὶ δὴ καὶ ΣΟΛΩΝ, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, ὅς, Ἀθηναίοισι, νόμους, κελεύσας, ποιήσας, ἀπεδήμησε ἔτεα δέκα, κατὰ θεωρίας πρόφασιν ἐκπλάσας, ἵνα δὴ μὴ τινα τῶν νόμων ἀναγκασθῇ λύσαι, 15 τῶν ἔθετο. ⁶ αὐτοὶ γὰρ οὐκ οἶοί τε ἦσαν αὐτὸ ποιῆσαι Ἀθηναῖοι· ὀρκίοισι γὰρ μεγάλοισι κατεείχοντο, δέκα ἔτεα χρῆσθαι νόμοισι, τοὺς ἂν σφίσι Σόλων θῇται, Ἀντῶν δὴ ὧν τέτων καὶ τῆς θεωρίας ἐκδημήσας ὁ Σόλων εἵνεκεν, ἐς Αἴγυπτον ἀπύκετο παρὰ Ἀμασιν, καὶ δὴ καὶ 20 ἐς Σάρδεις παρὰ Κροίσου. ἀπικόμενος δὲ, ἐξεινίζετο ἐν τοῖσι βασιλεῦσι ὑπὸ τοῦ Κροίσου. Μετὰ δὲ, ἡμέρῃ τρίτῃ, ἢ τετάρτῃ, κελεύσαντος Κροίσου, τὸν Σόλωνα θεράποντες περιῆγον κατὰ τοὺς θησαυροὺς, καὶ ἐπεδείκνυσαν πάντα ἔοντα μεγάλα τε καὶ ὀλβία. Θεσάμενον δὲ μιν 25 τὰ πάντα, καὶ σκευάμενον, ὥς οἱ κατὰ καιρὸν ἦν, εἶρετο ὁ Κροῖσος τάδε· “ Ζεῖνε Ἀθηναῖε, παρ' ἡμέας γὰρ περὶ “ σέο λόγος ἀπύχται πολλὸς, καὶ σοφίης εἵνεκεν τῆς σῆς “ καὶ πλάνης, ὥς φιλοσοφῶν, γῆν πολλήν, θεωρίας εἵνε- “ κεν, ἐπελήλυθας· νῦν ὦν ἕμερος, ⁷ ἐπείρεσθαί, με ἐπῆλ-

“θέ, σε, εἴ τινα ἤδη πάντων εἶδες ὀλδιώτατον;” Ὁ μὲν ἐλπίζων εἶναι ἀνθρώπων ὀλδιώτατος, ταῦτα ἐπηρώτα. Σόλων δὲ, οὐδὲν ὑποθωπεύσας, ἀλλὰ ¹ τῷ ἔοντι χρησάμενος, λέγει “ὦ βασιλεῦ, Τέλλον Ἀθηναῖον.” Αποθωμάσας δὲ Κροῖσος τὸ λεχθὲν, εἶφετο ² ἐπισιτρεφέως, ³ 5
 “³ Κοίῃ δὴ κρίνεις Τέλλον εἶναι ὀλδιώτατον;” Ὁ δὲ εἶπε, “Τέλλω, ⁴ τοῦτο μὲν, ⁵ τῆς πόλιος εὐ ἡκούσης, παῖδες
 “ἦσαν καλοὶ τε ἀγαθοὶ, καὶ σφι εἶδε ἅπασι τέκνα ἐκγε-
 “νόμενα, καὶ πάντα παραμείναντα· τοῦτο δὲ, ⁶ τοῦ βίου
 “εὐ ἦκοντι, ὥς τὰ παρ’ ἡμῖν, τελευτῇ τοῦ βίου λαμπρο- 10
 “τάτῃ ἐπεγένετο. γενομένης γὰρ Ἀθηναίοισι μάχης πρὸς
 “τοὺς ἀστυγέιτονας ἐν Ἐλευσίνι, βοηθήσας, καὶ ⁷ τροπὴν
 “ποιήσας τῶν πολεμίων, ἀπέθανε κάλλιστα. καὶ μιν
 “Ἀθηναῖοι δημοσίῃ τε ἔθαψαν ⁸ αὐτοῦ τῇ περ ἔπεσε, καὶ
 “ἐτίμησαν μεγάλως.” 15

* * *

ΑΤΤΥΣ καὶ ΑΔΡΗΣΤΟΣ.

Μετὰ δὲ Σόλωνα οἰχόμενον, ἔλαβε ἐκ θεοῦ νέμεσις μεγάλη Κροῖσον, ⁹ ὥς εἰκόσαι, ὅτι ἐνόμισε ἑαυτὸν εἶναι ἀνθρώπων ἀπάντων ὀλδιώτατον. αὐτίκα δὲ οἱ εὐδοντι ἐπέστη ὄνειρος, ὅς οἱ τὴν ἀληθειῇ ἔφαινε τῶν μελλόντων γενέσθαι κακῶν κατὰ τὸν παῖδα. Ἦσαν δὲ τῷ Κροίσῳ 20
 δύο παῖδες· τῶν οὗτερος μὲν ¹⁰ διέφθαρτο· ἦν γὰρ δὴ κωφός· ὁ δὲ ἕτερος, τῶν ἡλίκων μακρῷ, τὰ πάντα, πρω-
 τος οὖνομα δὲ οἱ ἦν ΑΤΤΥΣ. Τοῦτον δὲ ὦν τὸν Αἰνυ σημαίνει τῷ Κροίσῳ ὁ ὄνειρος, ὥς ἀπολέει μιν αἰχμῇ σι-
 δηρῇ βληθέντα. Ὁ δ’ ἐπεὶ τ’ ἐξηγέρθη, καὶ ¹¹ ἑωυτῷ 25
 λόγον ἔδωκε, ¹² καταρρώδηςας τὸν ὄνειρον, ¹³ ἄγεται μὲν τῷ παιδί γυναικα· ¹⁴ ἑωθότα δὲ στρατηγέειν μιν τῶν Ἀυδῶν, οὐδαμῇ ἔτι ἐπὶ τοιοῦτο πρῆγμα ἐξέπεμπε· ἀκόν-
 τια δὲ καὶ δοράτια, καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα, τοῖσι χρέον-

ται ἐς πόλεμον ἄνθρωποι, ἐκ τῶν ἀνδρεόντων ἐκκομίσας, ἐς τοὺς θαλάμους ¹ συνένησε, μὴ τί ² οἱ κρεμύμενον τῷ παιδί ἐμπέσῃ.

Ἐχοντας δὲ οἱ ³ ἐν χερσὶ τοῦ παιδὸς τὸν γάμον, ἀπικνέ-
 5 εται ἐς τὰς Σάφεις ἀνὴρ συμφορῇ ἔχόμενος, καὶ ⁴ οὐ
 καθαρὸς χεῖρας ἔων, Φρυξ μὲν γενεῇ, γένεος δὲ τοῦ βασι-
 λῆου. Παρελθὼν δὲ οὗτος ἐς τὰ Κροίσου οἰκία, κατὰ
 νόμους τοὺς ἐπιχωρίους καθαρσίαν ἐδέετο κυρῆσαι. Κροῖ-
 σος δὲ μιν ἐκάθηρε. Ἔστι δὲ παραπλησίη ἡ κάθασις
 10 τοῖσι Λυδοῖσι καὶ τοῖσι Ἕλλησι. Ἐπεὶ τε δὲ τὰ νομιζό-
 μενα ἐποίησε ὁ Κροῖσος, ἐκυνθάνετο ὁκόθεν τε καὶ τίς εἴη;
 λέγων τὰδε, “Ἰνθρῶπε, τίς τε ἔων, καὶ κόθεν τῆς Φρυ-
 “ γῆς ἦκων, ἐπίστιος ἐμοὶ ἐγένεο; τίνα τε ἀνδρῶν ἢ γυν-
 “ ναικῶν ἐφόνευσας;” Ὁ δὲ ἀμείβετο, “ὦ βασιλεῦ,
 15 “Γορδίῳ μὲν τοῦ Μίδεω εἰμὶ παῖς, ὀνομάζομαι δὲ
 “ΛΑΡΗΣΤΟΣ· φονεύσας δὲ ἀδελφεὸν ἐμεωντοῦ ἀέκων,
 “πάρειμι, ἐξεληλαμένος τε ὑπὸ τοῦ πατρὸς, καὶ ἐστέρη-
 “ μένος πάντων.” Κροῖσος δὲ μιν ἀμείβετο τοιοῦδε·
 “Ἀνδρῶν τε φίλων ⁵ τυγχάνεις ἔκγονος ἔων, καὶ ἐλήλυθας
 20 “ἐς φίλους, ἔνθα ⁶ ἀμηχανήσεις χρήματος οὐδενὸς, μένων
 “ἐν ἡμετέρου. συμφορὴν δὲ ταύτην, ὥς κουφότατα,
 “φέρων, κερδανέεις πλείστον.” Ὁ μὲν δὴ δίαίταν εἶχε
⁷ ἐν Κροίσου.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ τούτῳ, ἐν τῷ Μυσίῳ Οὐλύμπῳ,
 25 ⁸ σοὺς χρῆμα γίνεται μέγα· ὀρμεώμενος δὲ οὗτος ἐκ τοῦ
 οὔρεος τούτου, τὰ τῶν Μυσῶν ἔργα διαφθείρεσκε. Πολλάκι
 δὲ οἱ Μυσοὶ ἐπ’ αὐτὸν ἐξελθόντες, ποιέεσκον μὲν οὐδὲν κα-
 κὸν, ἔκασχον δὲ πρὸς αὐτοῦ. Τέλος δὲ, ἀπικόμενοι παρὰ
 τὸν Κροῖσον τῶν Μυσῶν ἄγγελοι, ἔλεγον τὰδε· “ὦ βα-
 30 “σιλεῦ, υἱὸς χρῆμα μέγιστον ¹⁰ ἀνεφάνη ἡμῖν ἐν τῇ χώ-
 “ρῃ, ὃς τὰ ἔργα διαφθείρει. τοῦτον προθυμώμενοι ἐλέειν,
 “οὐ δυνάμεθα. νῦν ὦν προσδεόμεθα σεῦ, τὸν παῖδα καὶ
 “¹¹ λογάδας νεηνίας καὶ κύνas συμπέμψαι ἡμῖν, ὥς ἂν

“μιν ἐξέλαμεν ἐκ τῆς χώρας.” Οἱ μὲν δὴ τούτων ἐδέοντο. Κροῖσος δὲ, μνημονεύων τοῦ ὀνείρου τὰ ἔπεα, ἔλεγέ σφι τάδε· “Παῖδὸς μὲν περὶ τοῦ ἔμου μὴ μνησθῆτε ἔτι· οὐ γὰρ ὦν “ὕμῖν συμπέμπωμι· νεόγαμός τε γὰρ ἐστί, ¹ καὶ ταῦτά “οἱ νῦν μέλει. Ἀνδῶν μέντοι λογάδας καὶ τὸ ² κνη- “γέσιον πᾶν συμπέμπω καὶ διακελεύσομαι τοῖσι ἰούσι, “εἶναι ὥς προθυμοτάτοις συνεξελέειν ὑμῖν τὸ θηρίον ἐκ “τῆς χώρας.” Ταῦτα ἀμείψατο.

³ Αποχρεωμένων δὲ τούτοις τῶν Μυσῶν, ἐπεισέρχεται ὁ τοῦ Κροίσου παῖς, ἀκηκοὺς ⁴ τῶν ἐδέοντο οἱ Μυσοί. ⁵ οὐ ¹⁰ φαμένου δὲ τοῦ Κροίσου τὸν γε παῖδά σφι συμπέμπειν, λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ νεηνίης τάδε· “ὦ πάτερ, ⁶ τὰ κάλ- “λιστα, πρότερόν κοτε, καὶ γενναυότατα ἡμῖν ἦν, ἔς τε “πολέμους καὶ ἐς ἄγρας φοιτέοντας εὐδοκίμειν· νῦν δὲ “⁷ ἀμφοτέρων με τούτων ἀποκληῖσας ἔχεις, οὔτε τινα ¹⁵ “δειλίην ⁸ μοι παριδὼν, οὔτε ἀθυμίην. νῦν τε ⁹ τέθεισί “με χρῆ ὄμμασι, ἔς τε ἀγορὴν καὶ ἐξ ἀγορῆς φοιτέ- “οντα, φαίνεσθαι; κοῖος μὲν τις τοῖσι πολιήτησι δόξῃ “εἶναι; κοῖος δὲ τις τῇ νεογάμῳ γυναικί; ¹⁰ κοῖω δὲ “ἐκείνη δόξει ἀνδρὶ συνοικεῖν; Ἐμὲ ὦν σὺ ἢ μέθες ²⁰ “ἵεναι ἐπὶ τὴν θήρην, ἣ λόγῳ ἀνάπεισον, ὅπως μοι ἀμεί- “νω ἐστὶ ταῦτα οὔτω ποιούμενα.” Ἀμείβεται Κροῖσος τοῖσδε· “ὦ παῖ, οὔτε δειλίην, οὔτε ἄλλο οὐδὲν ἄχαρι, “παριδὼν τοι, ποιέω ταῦτα· ἀλλὰ μοι ὄψις ὀνείρου, “ἐν τῷ ὕπνῳ, ἐπιστάσα, ἔφη σὲ ὀλιγοχρόνιον ἔσεσθαι· ²⁵ “ὑπὸ γὰρ αἰχμῆς σιδηρέης ἀπολέεσθαι. Πρὸς ὧν τὴν “ὄψιν ταύτην, τὸν τε γάμον τοι τοῦτον ἔσπευσα, καὶ “¹¹ ἐπὶ τὰ παραλαμβανόμενα οὐκ ἀποπέμπω, φυλακὴν “ἔχων, εἴ πως δυναίμην, ¹² ἐπὶ τῆς ἐμῆς, σε, ζωῆς, ¹³ δια- “κλέψαι. εἰς γὰρ μοι μῶνος ¹⁴ τυγχάνεις ἐὼν παῖς τὸν ³⁰ “γὰρ δὴ ἕτερον, ¹⁵ διεφθαρμένον τὴν ἀκοήν, οὐκ εἶναί μοι, “λογίζομαι.”

Αμείβεται ὁ νεηνίης τοῖσδε “ Συγγνώμη μὲν, ὦ πά-
 “τερ, τοῖ, ἰδόντι γε ὄψιν τοιαύτην, περὶ ἐμὲ φυλακὴν
 “ἔχειν ¹ τὸ δὲ οὐ μανθάνεις, ἀλλὰ λέληθές σε τὸ ὄνειρον,
 “ἐμὲ τοι δίκαιόν ἐστι φράζειν. Φῆς τοι τὸ ὄνειρον, ὑπὸ
 “αἰχμῆς σιδηρῆς, φάναι, ἐμὲ τελευτήσειν· ὅς δὲ
 “κοῖται μὲν εἰσι χεῖρες, κοίη δὲ αἰχμῇ σιδηρῇ, ἣν σὺ
 “φοβέαι; εἰ μὲν γὰρ ὑπὸ ὀδόντος τοι εἴτε τελευτή-
 “σειν με, ἢ ² ἄλλον τευ, ³ ὃ τι τούτῳ ἔοικε, χρῆν δὴ σε
 “ποιεῖν, ⁴ τὰ ποιεῖς· νῦν δὲ, ὑπὸ αἰχμῆς. Ἐπεὶ τε ὦν
 10 “σὺ πρὸς ἄνδρας ἡμῶν γίνεται ἡ μάχη, μέθες με.”

Αμείβεται Κροῖσος, “ Ω παῖ, ⁵ ἔστι τῇ με νικῆς, γνώ-
 “μην ἀποφαίνων περὶ τοῦ ἐνυπνίου. Ὡς ὦν νενικημένος
 “ὑπὸ σέο, μεταγινώσκω, μετήμῃ τέ σε ἵεναι ἐπὶ τὴν
 “ἄγρην.”

15 Εἶπας δὲ ταῦτα ὁ Κροῖσος, μεταπέμπεται τὸν Φρύ-
 γα Ἀδρηστον ἀπικομένῳ δέ οἱ λέγει ταῦδε “ Ἀδρηστε,
 “ἐγὼ σε συμφορῇ πεπληγμένον ἀχάρτι, ⁶ τὴν τοι οὐκ
 “ὀνειδίζω, ἐκάθηρα, καὶ οἰκίοισι ὑποδεξάμενος ἔχω,
 “παρέχων πᾶσαν δαπάνην. Νῦν ὦν, (ὀφείλεις γάρ, ἐμεῦ
 20 “προποικίσαντος χρηστὰ ἐς σέ, χρηστοῖσί με ἀμείβεσθαι,)
 “φύλακα παιδός, σε, τοῦ ἐμοῦ, χρῆζω γενέσθαι, ἐς
 • “ἄγρην ὀρμεωμένον, μὴ τινες, κατ’ ὁδόν, κλῶπες κα-
 “κοῦργοι, ἐπὶ δηλήσει, φανέωσι ὑμῖν. Πρὸς δὲ τούτῳ, καὶ
 “σέ τοι ⁷ χρεῶν ἐστι ἵεναι, ἔνθα ⁸ ἀπολαμπρύνειαι τοῖσι
 25 “ἔργοισι· κατρώϊόν τε γάρ τοι ἐστὶ, ⁹ καὶ προσέτι δῶμη
 “ὑπάρχει.”

Αμείβεται ὁ Ἀδρηστος, “ Ω βασιλεῦ, ¹⁰ ἄλλως μὲν
 “ἔγωγε ὦν οὐκ ἦα ἐς ἀθλον τοιόνδε· ¹¹ οὔτε γὰρ συμ-
 “φορῇ τοιῇδε κέχρημένον οἶκός ἐστι ἐς ἀμήλικας εὖ
 30 “πρήσσοντας ἵεναι, οὔτε τὸ βούλεσθαι ¹² πάρα· πολλαχῇ
 “τε ἀνίσχον ἐμεωντόν. Νῦν δὲ, ἐπεὶ τε σὺ σπεύδεις,
 “καὶ δεῖ τοι χαρίζεσθαι, (ὀφείλω γάρ σε ἀμείδεσθαι
 “χρηστοῖσι,) ποιεῖν εἰμὶ ἐτοῖμος ταῦτα. παῖδά τε σὺν,

“τὸν διακελεύεαι φυλάσσειν, ἀπὸ τῆς ἀπὸ τοῦ φυλάσ-
“σοντος εἵνεκεν, προσδόκα τοι ἀπρνοστήσειν.”

Τοιοῦτοι οἱ ἐπὶ τε οὗτος ἀμείψατο Κροῖσον, ἦσαν, μετὰ ταῦτα, ἐξηρτυμένοι λογάσαι τε νεηνίησι καὶ κυσί. ἀπικόμενοι δὲ ἐς τὸν Οὐλύμπον τὸ ὄρος, ἐξήτεον τὸ θη- 5
ρίον εὐρόντες δὲ, καὶ περιστάντες αὐτὸ κύκλῳ, ἐσηκόντιζον. Ἐνθα δὴ ὁ ξεῖνος, οὗτος δὴ ὁ καθαρθεὶς τὸν φόνον, κα-
λεόμενος δὲ Ἀδρηστος, ἀκοντίζων τὸν σὺν, τοῦ μὲν ἀμαρ-
τάνει, τυγχάνει δὲ τοῦ Κροίσου παιδός. Ὁ μὲν δὴ βληθεὶς
τῇ αἰχμῇ, ἐξέπλησε τοῦ ὀνείρου τὴν φήμην. ἔθεε δέ τις 10
ἀγγελέων τῷ Κροίσῳ τὸ γεγονός· ἀπικόμενος δὲ ἐς τὰς
Σάρδεις, τὴν τε μάχην καὶ τὸν τοῦ παιδὸς μόρον ἐσή-
μηνέ οἱ.

Ὁ δὲ Κροῖσος, τῷ θανάτῳ τοῦ παιδὸς συντετάραγ-
μένος, μᾶλλον τι ἐδδαιολογέετο, ὅτι μιν ἀπέκτεινε, τὸν 15
αὐτὸς φόνου ἐκάθηρε. ² περιημεχτέων δὲ τῇ συμφορῇ δει-
νῶς, ἐκάλεε μὲν Δία καθάρσιον, μαρτυρόμενος τὰ ὑπὸ
τοῦ ξείνου πεπονθῶς εἶη· ἐκάλεε δὲ ³ ἐπίστιόν τε καὶ ἐται-
ρήιον, τὸν αὐτὸν τοῦτον ὀνομάζων θεόν· τὸν μὲν ἐπίστιον
καλέων, διότι δὴ οἰκίοισι ὑποδεξάμενος τὸν ξεῖνον, φονέα 20
τοῦ παιδὸς ⁴ ἐλάνθανε βόσκων· τὸν δὲ ἐταιρήιον, ὡς φύ-
λακα συμπέμψας αὐτὸν, εὐρήκοι πολεμιώτατον.

Παρήσαν δὲ, μετὰ τοῦτο, οἱ Ἄνδοι φέροντες τὸν νε-
κρὸν, ὅπισθεν δὲ εἶπετό οἱ ὁ φονεὺς. ⁵ σταὶς δὲ οὗτος πρὸ
τοῦ νεκροῦ, παρεδίδου ἑωυτὸν Κροίσῳ, προτείνων τὰς χεῖρας, 25
ἐπικατασφάξαι μιν κελεύων τῷ νεκρῷ λέγων τὴν τε
προτέρην ἑωυτοῦ συμφορὴν, καὶ ὡς, ἐπ’ ἐκείνη, τὸν καθή-
ραντα ἀπολωλεκῶς εἶη οὐδέ οἱ εἶη βιώσιμον. Κροῖσος
δὲ τούτων ἀκούσας, τὸν τε Ἀδρηστον κατοικτεῖρει, καίπερ
ἑὼν ἐν κακῷ οἰκητῷ τοσούτῳ, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν “Εἰχω, 30
“ὦ ξεῖνε, παρὰ σεῦ πᾶσαν τὴν δίκην, ⁶ ἐπειδὴ σεωυτοῦ
“καταδικάζεις θάνατον. εἰς δὲ οὐ σύ μοι τοῦδε τοῦ κα-
“κοῦ αἴτιος, ⁷ εἰ μὴ ὅσον ἀέκων ἐξεργάσαιο· ἀλλὰ

“θεῶν κού τις, ὅς μοι καὶ πάσαι προεσήμαινε τὰ μέλ-
 “λοντα ἔσεσθαι.” Κροῖσος μὲν νυν ἔθαιψε, ὡς εἰκόσ
 ἦν, τὸν ἑαυτοῦ παῖδα. Ἀδρηστος δὲ ὁ Γορδῖεω τοῦ Μίδεω,
 οὗτος δὴ ὁ φονεὺς μὲν τοῦ ἑαυτοῦ ἀδελφεοῦ γενόμενος, φο-
 5 νεὺς δὲ τοῦ καθήρατος, ἐπεὶ τε ἡσυχίῃ τῶν ἀνθρώπων
 ἐγένετο περὶ τὸ ^{τὸ} σῆμα, ¹ συγγινωσκόμενος ἀνθρώπων εἶ-
 ναι, τῶν αὐτὸς ἤειδε, βαρυσυμφορώτατος, ἑαυτὸν ἐπικα-
 τασφάζει τῷ τύμβῳ.

ΠΕΙΣΙΣΤΡΑΤΟΣ.

³ Τὸ μὲν Ἀττικὸν κατεχόμενόν τε καὶ διεσπασμένον
 10 ἐπυνθάνετο ὁ Κροῖσος ὑπὸ ΠΕΙΣΙΣΤΡΑΤΟΥ τοῦ Ἰπ-
 ποκράτεος, τοῦτον τὸν χρόνον τυραννεύοντος Ἀθηναίων.
 Ἰπποκράτει γάρ, ἐόντι ἰδιώτῃ, καὶ θεωρέοντι τὰ Ολύμ-
 πια, τέρας ἐγένετο μέγα· θύσαντος γάρ αὐτοῦ τὰ ἱερά,
 οἱ λέβητες, ² ἐπσετέατες, καὶ κρεῶν τε ἐόντες ἔμπλεοι καὶ
 15 ὕδατος, ἄνευ πυρὸς ἔξεσαν καὶ ὑπερέβαλον. Χίλων δὲ ὁ
 Λακεδαιμόνιος παρατυχὼν, καὶ θεησάμενος τὸ τέρας,
 συνεβούλευεν Ἰπποκράτει, πρῶτα μὲν, ⁴ γυναῖκα τεκνο-
 ποιὸν μὴ ἄγεσθαι εἰς τὰ οἰκία· ⁵ εἰ δὲ τυγχάνει ἔχων,
 δεύτερα, τὴν γυναῖκα ἐκπέμπειν καὶ εἰ τίς οἱ τυγχάνει
 20 ἐὼν παῖς, τοῦτον ἀπείπασθαι. Οὐκ ἂν, ταῦτα παραινέσαν-
 τος Χίλωνος, πείθεσθαι θέλειν τὸν Ἰπποκράτεια. Γενέσθαι
 οἱ, μετὰ ταῦτα, τὸν Πεισίστρατον τοῦτον, ὅς, στασιαζόν-
 των τῶν παρὰ τῶν καὶ τῶν ἐκ τοῦ πεδίου Ἀθηναίων, ⁶ καὶ τῶν
 μὲν προεστεῶτος Μεγακλῆος τοῦ Ἀλκμαίωνος, τῶν δὲ ἐκ
 25 τοῦ πεδίου Ἀνκούργου Ἀριστολαΐδεω, καταφρονήσας τὴν
 τυραννίδα, ἤγειρε τρίτην σιδήσιν συλλέξας δὲ στασιώτας,
⁷ καὶ τῷ λόγῳ τῶν ὑπερακρίων προστάς, μηχανᾶται τοι-
 ἀδε. Τρωμάτισας ἑαυτὸν τε καὶ ἡμιόνους, ἤλασεν εἰς τὴν
 ἀγορὴν τὸ ζεύγος, ὡς ἐκπεφευγὸς τοὺς ἐχθροὺς, οἱ μιν,
 30 ἐλαύνοντα εἰς ἀγρὸν, ἠθέλησαν ἀπολέσαι δῆθ' ἐδέετο

τε τοῦ δήμου φυλακῆς τινος πρὸς αὐτοῦ κρυῖσθαι, ¹πρότερον
 εὐδοκιμήσας ἐν τῇ πρὸς Μεγαρέας γενομένη στρατηγίῃ,
 Νίσαιάν τε ἐλὼν, καὶ ἄλλα ἀποδεξάμενος μεγάλα ἔργα
²Ὁ δὲ δῆμος, ὁ τῶν Ἀθηναίων, ἐξαπατηθεὶς, ἔδωκε οἱ τῶν
 ἀστῶν καταλέξας ἄνδρας τούτους, οἱ δορυφόροι μὲν οὐκ ἐγέ- 5
 νοντο Πεισιστράτου, κορυνηφόροι δὲ ξύλων γὰρ κορύνας
 ἔχοντες εἰποντό οἱ ἄπισθεν συνἐπαναστάντες δὲ οὗτοι ἄμα
 Πεισιστράτῳ, ἔσχον τὴν ἀκρόπολιν. Ἐνθα δὴ ὁ Πεισίστρα-
 τος ἦρχεν Ἀθηναίων, οὔτε τίμας τὰς ἐούσας συνταράξας,
 οὔτε θέσμια μεταλλάξας ³ἐπὶ τε τοῖσι κατεστεῶσι ἐνε- 10
 με τὴν πόλιν, κοσμεῶν καλῶς τε καὶ εὖ. Μετὰ δὲ οὐ πολλὸν
 χρόνον, ⁴τὼντὸ φρονήσαντες οἱ τε τοῦ Μεγακλέους στασιῶ-
 ται καὶ οἱ τοῦ Ἀνκούργου, ἐξελαύνουσί μιν.

Οὕτω μὲν Πεισίστρατος ἔσχε, τοπρωτόν, Ἀθήνας, καὶ
 τὴν τυραννίδα οὐκ ᾧ κάρτα ἐρρίζωμένην ἔχων, ἀπέβαλεν. 15
 Οἱ δὲ ἐξελάσαντες Πεισίστρατον, αὐτίς, ἐκ νῆς, ἐπ' ἀλ-
 λήλοισιν ἔστασίασαν. ⁵Περίελαυνόμενος δὲ τῇ στάσει ὁ
 Μεγακλῆς, ἐπεκηρυκεύετο Πεισιστράτῳ, εἰ βούλοιτό οἱ
 τὴν θυγατέρα ἔχειν γυναῖκα ⁶ἐπὶ τῇ τυραννίδι. ⁷Ἐνδεξα-
 μένου δὲ τὸν λόγον, καὶ ὁμολογήσαντος, ἐπὶ τούτοις, 20
 Πεισιστράτου, μηχανῶνται δὴ ⁸ἐπὶ τῇ κατόδῳ πρῆγμα
 εὐηθέστατον, ὥς ἐγὼ εὐρίσκω, μακρῶ ⁹(ἐπεὶ γε ἀπεκρίθη
 ἐκ παλαιτέρου, τοῦ βαρβαρικοῦ ἔθνεος τὸ Ἑλληνικόν,
 ἔόν καὶ δεξιώτερον, καὶ εὐηθείης ἡλιθίου ἀπηλλαγμέ-
 ναν μᾶλλον) εἰ καὶ τότε γε οὗτοι ἐν Ἀθηναίοις, τοῖσι 25
 πρώτοις λεγομένοις εἶναι Ἑλλήνων σοφίην, μηχανῶν-
 ται τοιάδε. Ἐν τῷ δήμῳ τῷ Παιανιεῖ ἦν γυνή, τῇ
 οὐνομα ἦν Φύη, μέγαθος ἀπὸ τεσσέρων πηχέων ἀπολεί-
 πουσα τρεῖς δακτύλους, καὶ ἄλλως εὐειδής. Ταύτην τὴν
 γυναῖκα σκενύσαντες πανοπλίῃ, ἐς ἄρμα ἐσθιδάσαντες, καὶ 30
¹⁰προδέξαντες σχῆμα, οἷόν τι, ἐμελλεν εὐπρεπέστατον
 φανέσθαι, ἔχουσα, ἥλαννον ἐς τὸ ἄστυ, προδρόμους κή-
 ρυκας προπέμπαντες, οἱ τὰ ἐντεταλμένα ἡγόρευον, ἐς

τὸ ἄστυ ἀπικόμενοι, λέγοντες τοιαῦτα “Ω Ἀθηναῖοι,
 “δέξασθε, ἀγαθῷ νόῳ, Πεισίστρατον, τὸν αὐτὴ ἡ Ἀθηναίη
 “τιμῆσασα ἀνθρώπων μάλιστα, κατὰγει ἐς τὴν ἑωυτῆς
 “ἀκρόπολιν.” Οἱ μὲν δὴ ταῦτα, διαφοιτέοντες, ἔλεγον
 5 αὐτίκα δὲ ἔς τε τοὺς δῆμους φάτις ἀπίκετο, ὥς Ἀθηναίη
 Πεισίστρατον κατὰγει· καὶ ἐν τῷ ἄστει πειθόμενοι τὴν γυ-
 ναῖκα εἶναι αὐτὴν τὴν θεὸν, προδεδύχοντό τε τὴν ἀνθρωπον
 καὶ ἐδέκοντο τὸν Πεισίστρατον.

* * *

ΚΥΡΟΣ.

‘Ο Ἀστυάγης εἶδε ἄλλην ὄψιν. Εἰδόκει δὲ οἱ ἐκ τῆς
 10 θυγατρὸς φῦναι ἄμπελον ¹ τὴν δὲ ἄμπελον ἐπισχεῖν
 τὴν Δοίην πᾶσαν. Ἰδὼν δὲ τοῦτο, καὶ ² ὑπερθέμενος τοῖσι
 ὄνειροπόλοισι, ³ μετεπέμψατο ἐκ τῶν Περσέων τὴν θυγα-
 τέρα ⁴ ἐπίτεκα ἐοῦσαν. ἀπικομένην δὲ ἐφύλασσε, βουλό-
 μενος τὸ γεννώμενον ἐξ αὐτῆς διαφθεῖραι. ἐκ γὰρ οἱ τῆς
 15 ὄψιος οἱ τῶν μάγων ὄνειροπόλοι ἐσήμαινον, ὅτι μέλλοι ὁ
 τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ γόνος βασιλεύσειν ἀντὶ ἐκείνου.
 Ταῦτα δὴ ὢν φυλασσόμενος ὁ Ἀστυάγης, ὥς ἐγένετο ὁ
 Κῦρος, καλέσας Ἀρπαγον, ἄνδρα οἰκῆθιον, καὶ πιστότατόν
 τε Μήδων, καὶ πάντων ἐπίτροπον τῶν ἑωυτοῦ, ἔλεγέ οἱ τοι-
 20 ᾧδε “Ἀρπαγε, πρῆγμα, ⁵ τὸ ἂν τοι προσθέω, μηδαμῶ
 “παραχρήσῃ· μηδὲ ἐμέ τε παραβάλλῃ, καὶ ἄλλους ἐλόμενος,
 “ἐξ ὑστέρης ⁶ σοὶ ἑωυτῷ περιπέσης. ⁷ Λάβε τὸν Μανδάνη
 “ἔτεκε παῖδα· φέρων δὲ ⁸ ἐς σεωυτοῦ, ἀπόκτεινον· μετὰ
 “δὲ, θάψον τρόπον ὅτε αὐτὸς βούλει.” ‘Ο δὲ ἀμείβε-
 25 “ται, “Ω βασιλεῦ, οὔτε ἄλλοτέ κω παρειῖδες ⁹ ἀνδρὲς τῶδε
 “ἄχαρι οὐδὲν, φυλασσόμεθα δὲ ἐς σέ, καὶ ἐς τὸν ἄρτι-
 “πειτα χρόνον, μηδὲν ἑξαμαρτιεῖν· ἀλλ’ εἴ τοι φίλῶν
 “τοῦτο οὕτω γίνεσθαι, χρηὴ δὴ, ¹⁰ τόγε ἑμὸν, ὑπηρετέεσθαι
 “ἐπιτηδέως.”

1 Τούτοις ἀμειψόμενος ὁ Ἀρπαγος, ὡς οἱ παρεδόθη
 τὸ παιδίον κεκοσμημένον 2 τὴν ἐπὶ θανάτῳ, ἦε κλαίων
 ἐς τὰ οἰκία. παρελθὼν δὲ ἔφραζε τῇ ἑαυτοῦ γυναικὶ τὸν
 πάντα Ἀστυάγεος φηθέντα λόγον. ἡ δὲ πρὸς αὐτὸν λέγει
 “Νῦν ὦν τί σοι ἐν νόφ' ἐστὶ ποιέειν;” Ὁ δὲ ἀμείβεται 5
 “Ὅκ' ἡ ἐνετέλλετο Ἀστυάγης. οὐδ' εἰ παραφρονήσει
 “τε καὶ μανεῖται κάκιον, ἢ νῦν μαίνεται, οὗ οἱ ἔγωγε
 “προσθήσομαι τῇ γνώμῃ, οὐδὲ ἐς φόνον τοιοῦτον ὑπηρετή-
 “σω. Πολλῶν δὲ εἵνεκα οὐ φονεύσω μιν καὶ ὅτι αὐτῷ μοι
 “συγγενὴς ἐστὶν ὁ παῖς, καὶ ὅτι Ἀστυάγης μὲν ἐστὶ γέρον, 10
 “καὶ ἅπαις ἔρσενος γόνου. 4 εἰ δὲ θελήσει, τούτου τελευ-
 “τήσαντος, ἐς τὴν θυγατέρα ταύτην ἀναβῆναι ἢ τυ-
 “ραννίς, ἥς νῦν τὸν υἱὸν κτείνει δι' ἐμεῦ, ἄλλο τι ἢ
 “λείπεται τὸ ἐνθεῦτεν ἐμοὶ κινδύνων ὁ μέγιστος; Ἀλλὰ,
 “τοῦ μὲν ἀσφαλὲς εἵνεκα ἐμοὶ, δεῖ τοῦτον τελευτᾶν τὸν 15
 “παῖδα· δεῖ, μὲν τοι, τῶν τινα Ἀστυάγεος, αὐτοῦ φονέα
 “γενέσθαι, καὶ μὴ τῶν ἐμῶν.”

Ταῦτα εἶπε, καὶ ἀντίκα ἄγγελον ἔπεμπε ἐπὶ τῶν βου-
 κόλων τῶν Ἀστυάγεος 5 τὸν ἡπίστατο νομᾶς τε ἐπιτη-
 δεωτάτας νέμοντα, καὶ οὐρεα θηριωδέστατα, τῷ οὐνομα ἦν 20
 Μιτραδάτης. Συνοίκεε δὲ ἑαυτοῦ συνδούλῃ· οὐνομα δὲ τῇ
 γυναικὶ ἦν, τῇ συνοίκεε, Κυνῶ, κατὰ Ἑλλήνων γλῶσ-
 σαν· κατὰ δὲ τὴν Μηδικὴν, Σπακῶ· τὴν γὰρ κύνα κα-
 λέουσι σπάκα Μῆδοι. 6 Αἱ δὲ ὑπώρεαί εἰσι τῶν οὐρέων,
 ἐνθα τὰς νομὰς τῶν βοῶν εἶχε οὗτος δὴ ὁ βουκόλος, πρὸς 25
 7 βορέω τε ἀνέμου τῶν Ἀγβατάνων, καὶ πρὸς τοῦ πόντου τοῦ
 Εὐξείνου. 8 ταύτῃ μὲν γὰρ ἡ Μηδικὴ χώρα, πρὸς Σασ-
 πείρων, ὄρεινὴ ἐστὶ κάρτα, καὶ ὑψηλὴ τε, καὶ 9 ἰδησι συν-
 ηρεφής· 10 ἡ δὲ ἄλλη Μηδικὴ χώρα ἐστὶ πᾶσα ἄπεδος.
 Ἐπεὶ ὦν ὁ βουκόλος σπονδῇ πολλῇ καλεόμενος ἀπῆκετο, 30
 ἔλεγε ὁ Ἀρπαγος τάδε· “Κελεύει σε Ἀστυάγης, το
 “παιδίον τοῦτο λαβόντα, θεῖναι ἐς τὸ ἐρημότατον τῶν
 “οὐρέων, ὅπως ἂν τάχιστα διαφθαρεῖη. καὶ τάδε τοι ἐκέ-

“λευσὶ ἀπειρὶν Ἦν μὴ ἀποκτείνῃς αὐτὰ, ἀλλὰ τερ τρέ-
 “περ περιποιήσῃ, ὀλέθρῳ τῷ κακίστῳ σε διαχρήσεσθαι.
 “ἐπορῶν δὲ ἐκκείμενον διατέταγμαί ἐγώ.”

Ταῦτα ἀκούσας ὁ βουκόλος, καὶ ἀναλαβὼν τὸ παιδίον,
 5 ἦρε τὴν αὐτὴν ἐπίσω ὁδὸν, καὶ ἀπικνέεται ἐς τὴν ἑπανλιν.
 1 Τῷ δ' ἄρα καὶ αὐτῷ ἡ γυνή, ἐπίτεξ ἰούσα πᾶσαν ἡμέραν,
 τότε κως ² κατὰ δαίμονα τίττει, οἰχομένον τοῦ βουκόλου
 ἐς πόλιν. ³ ἦσαν δὲ ἐν φροντίδι ἀμφοτέροι ἀλλήλων πέρι
 ὁ μὲν, τοῦ τόκου τῆς γυναικὸς ⁴ ἀρρώδειων ἡ δὲ γυνή,
 10 ὅτι, οὐκ ἐσθῶς, ὁ Ἀρπαγος μεταπέμψαιτο αὐτῆς τὸν
 ἄνδρα. Ἐπεὶ τε δὲ ἀπονοστήσας ⁵ ἐπέστη, οἷα ἐξ ἀέλπτου
 ἰδοῦσα ἡ γυνή, εἶρετο προτέρη, ὅ τι μιν οὕτω προθύμως
 Ἀρπαγος μεταπέμψαιτο. Ὁ δὲ εἶπε, “ὦ γύναι, εἰδὼν
 “τε, ἐς πόλιν ἔλθων, καὶ ἤκουσα, ⁶ τὸ μῆτε ἰδεῖν ὄφελον.
 15 “μῆτε κοτὲ γενέσθαι ἐς δεσπότηας τοὺς ἡμετέρους! Οἷ-
 “κος μὲν πᾶς Ἀρπάγου κλαυθμῷ κατείχετο· ἐγὼ δὲ
 “ἐκπλαγεῖς, ἥϊα ἔσω ὥς δὲ τάχιστα ἐσῆλθον, ὁρέω
 “παιδίον προκείμενον, ἀσπαιρὼν τε καὶ κραυγανόμενον,
 “κεκοσμημένον ⁷ χρυσῷ τε καὶ ἐσθῆτι ποικίλῃ. Ἀρπα-
 20 “γος δὲ, ὥς εἰδὲ με, ἐκέλευε, τὴν ταχίστην, ἀναλα-
 “βόντα τὸ παιδίον, ⁸ οἰχεσθαι φέροντα, καὶ θεῖναι ἔν-
 “θα ⁹ θηριωδέστατον εἷη τῶν οὐρέων, φάς Ἀστυάγεα εἶναι
 “τὸν ταῦτα ἐπιθέμενόν μοι· πόλλ' ἀπειλήσας εἰ μὴ
 “σφρα ποιήσαιμι. Καὶ ἐγὼ ἀναλαβὼν, ἔφερον, δοκέων
 25 “τῶν τινος οἰκετέων εἶναι· οὐ γὰρ ἂν κοτὲ κατέδοξα,
 “ἐνθεν γε ἦν. ἰθάμβεον δὲ ὁρέων χρυσῷ τε καὶ εἵμασι
 “κεκοσμημένον ¹⁰ πρὸς δὲ, καὶ κλαυθμὸν ¹¹ κατεστεῶτα
 “ἐμφανέα ¹² ἐν Ἀρπάγου. Καὶ πρόκα τε δὴ, καὶ ὁδὸν,
 “πυνθάνομαι τὸν πάντα λόγον ¹³ θεράποντος, ὅς, ἐμὲ
 30 “προπέμπων ἔξω πόλιος, ἐνεχείρισε τὸ βρέφος—ὥς
 “ἄρα Μανδάνης τε εἷη παῖς τῆς Ἀστυάγεος θυγατρὸς
 “καὶ Καμβύσειω τοῦ Κύρου, καὶ μιν Ἀστυάγης ἐντέλλε-
 “ται ἀποκτείνειν. ¹⁴ νῦν τε ὅδε ἐστί.”

Ἄρα δὲ ταῦτα ἔλεγε ὁ βουκόλος, καὶ ἐκαλύψαι ἀπεδείκνυε. Ἡ δὲ, ὡς εἶδε τὸ παιδίον, μέγα τε καὶ εὐεχὲς ἔον, δακρύσασα, καὶ λαβομένη τῶν γυνάτων τοῦ ἀνδρός, ἔχρηζε μηδεμιῇ τέχνῃ ἐκθεῖναι μιν. Ὁ δὲ ¹ οὐκ ἔφη οἶός τ' εἶναι ἄλλως αὐτὰ ποιεῖν ἐπιφοιτήσειν γὰρ κατασκό- 5 πους ἐξ Ἀρπάγου ἐποπομένους· ἀπολέεσθαι τε κάκιστα, ἢν μὴ σφεα ποιήσῃ. Ὡς δὲ οὐκ ἔπειθε ἄρα τὸν ἄνδρα, δεύτερα λέγει ἡ γυνὴ τάδε· “Ἐπεὶ τοίνυν οὐ δύναμαί· σε πείθειν μὴ ἐκθεῖναι, σὺ δὲ ὦδε ποιήσον, ² εἰ δὴ πῶ-
 “σα ἀνάγκη ὀφθῆναι ἐκκειμένον· τέτοκα γὰρ καὶ ἐγώ, 10
 “τέτοκα δὲ ³ τεθνεὸς· τοῦτο μὲν φέρων πρόθε· τὸν δὲ
 “τῆς Αστυάγεος θυγατρὸς παῖδα, ὡς ἐξ ἡμέων ἔοντα,
 “τρέφωμεν. καὶ οὕτω, οὕτε σὺ ⁴ ἀλώσειαι ἀδικίαν τοὺς
 “δεσπότεας, οὕτε ἡμῖν κακῶς βεβουλευμένα ἔσται. ὃ τε
 “γὰρ τεθνεὸς βασιληΐης ταφῆς κυρήσει, καὶ ὁ περιεὼν οὐκ 15
 “ἀπολέει τὴν ψυχὴν.”

Κόρτα τε ἔδοξε τῷ βουκόλῳ, πρὸς τὰ παρρόντα, εἰ
 λέγειν ἡ γυνή, καὶ αὐτίκα ἐποίησε ταῦτα. τὸν μὲν ἔφερε
 θανατώσων παῖδα, τοῦτον μὲν ⁵ παραδιδού τῇ ἑωυτοῦ γυναικί· τὸν δὲ ἑωυτοῦ ἔοντα νεκρὸν λαβὼν, ἔθηκε ἐς τὸ 20
 ἄγγος, ἐν τῷ ἔφερε τὸν ἕτερον· κοσμήσας δὲ τῷ κόσμῳ
 παντὶ τῷ ἑτέρῳ παιδός, φέρων ἐς τὸ ἐρημώτατον τῶν οὐρέων,
⁶ τιθεῖ. Ὡς δὲ τρίτῃ ἡμέρῃ τῷ παιδίῳ ἐκκειμένῳ ἐγένετο,
 ἦε ἐς πόλιν ὁ βουκόλος, τῶν τινα προδοσκάων φύλακον
 αὐτῷ καταλιπών· ἔλθων δὲ ⁷ ἐς τοῦ Ἀρπάγου, ἀποδεικνύ- 25
 ναι ⁸ ἔφη ἐτοιμός εἶναι τοῦ παιδίου τὸν νέκυν. Πέμπας δὲ
 ὁ Ἀρπαγὸς τῶν ἑωυτοῦ δορυφόρων τοὺς πιστοτάτους, εἰδὲ
 τε διὰ τούτων, καὶ ἔθαιψε τοῦ βουκόλου τὸ παιδίον. καὶ
 τὸ μὲν ἐτέθαπτο· τὸν δὲ, ὕστερον τούτων, ΚΥΡΟΝ ὀνό-
 μασθέντα, παραλαβοῦσα, ἔτρεφε ἡ γυνὴ τοῦ βουκόλου, 30
 ὄνομα ἄλλο ⁹ κοῦ τι, καὶ οὐ Κύρον θεμένη.

¹ *Εκ τῆς ΕΥΤΕΡΙΑΣ*

* * *

ΨΑΜΜΙΤΙΧΟΣ.

Οἱ δὲ Αἰγύπτιοι, πρὶν μὲν ἢ *ΨΑΜΜΙΤΙΧΟΝ* ² σφέ-
ων βασιλεῦσαι, ἐνόμιζον ἑαυτοὺς πρώτους γενέσθαι πάντων
ἀνθρώπων. Ἐπειδὴ δὲ *Ψαμμίτιχος*, βασιλεύσας, ἠθέλη-
σε εἰδέναι, οὔτινες ³ γενοῖατο πρώτοι, ἀπὸ τούτου νομίζουσι
5 *Φρύγας* προτέρους γενέσθαι ἑαυτῶν, τῶν δὲ ἄλλων ἑαυτῆς.
Ψαμμίτιχος δὲ ὥς οὐκ ἐδύνατο, πυνθανόμενος, πόρον οὐ-
δένα τούτου ἀνευρεῖν, οἱ γενοῖατο πρώτοι ἀνθρώπων, ⁴ ἐπι-
τεχνᾷται τοιόνδε. Παιδιά δύο νεογνά ⁵ ἀνθρώπων τῶν ἐπι-
τυχόντων δίδωσι ποιμένι τρέφειν ἐς τὰ ποιμένα, ⁶ τροφήν
10 *τινα* τοιήνδε ἐντειλόμενος μηδένα, ἀντίον αὐτέων, μηδε-
μῖν φωνὴν ἰέναι, ἐν στέγῃ δὲ ἐρήμῃ, ⁷ ἐπ' ἑαυτῶν, κέεσθαι
αὐτὰ, καὶ, ⁸ τὴν ὄρεν, ἐπάγειν σφι αἶγας· ⁹ πλήσαντα δὲ
τοῦ γάλακτος, ¹⁰ τὰλλα διαπρήσσεσθαι. ¹¹ Ταῦτα δ' ἐποιέ-
ετο καὶ ἐνετέλλετο ὁ *Ψαμμίτιχος*, θέλων ἀκοῦσαι τῶν
15 παιδίων, ¹² ἀπαλλαχθέντων τῶν ἀσῆμων κνημημάτων, ἦν-
τινα φωνὴν ῥήξουσι πρώτην. Τάπερ ὦν καὶ ἐγένετο· ὥς γὰρ
διέτης χρόνος ἐγεγόνεε ταῦτα τῷ ποιμένι πρήσσοντι, ἀνοί-
γοντι τὴν θύρην, καὶ εἰσιόντι, τὰ παιδία ἀμφοτέρω, προσ-
κίπτοντα, ¹³ βεκὸς ἐφώνεον, ὀρέγοντα τὰς χεῖρας. Τὰ
20 μὲν δὴ πρώτα ἀκούσας, ἤσυχος ἦν ὁ ποιμήν· ὥς δὲ πολ-
λάκι φοιτέοντι καὶ ἐπιμελουμένῳ ¹⁴ πολλὸν ἦν τοῦτο τὸ
ἔπος, οὕτω δὴ σημήνας τῷ δεσπότῃ, ἤγαγε τὰ παιδία.
¹⁵ κελεύσαντος, ἐς ὅπιν τὴν ἐκείνου. Ἀκούσας δὲ καὶ αὐ-
τὸς ὁ *Ψαμμίτιχος* ἐπυνθάνετο, ¹⁶ οὔτινες ἀνθρώπων βεκὸς
25 *τι* καλέουσι· πυνθανόμενος δὲ, εὗρισκε *Φρύγας* καλέοντας
¹⁷ τὸν ἄρτον. Οὕτω συνεχάρησαν Αἰγύπτιοι, καὶ τοιοῦτ' ἔ-
σταθμησάμενοι πρήγματι, τοὺς *Φρύγας* πρεσβυτέρους εἶναι
ἑαυτῶν.

Ὁ ΚΡΟΚΟΔΕΙΛΟΣ.

Τῶν δὲ κροκοδείλων φύσις ἐστὶ τοιήδε. Τὸς χειμεριωτά-
τες μῆνας τέσσερας ἐσθίει οὐδέν· ἰὼν δὲ τετράπην, χερσαῖον
καὶ λιμναῖόν ἐστι· τίττει μὲν γὰρ ὡς ἐν γῇ, καὶ ἐκλέπει
καὶ τὸ πολλὸν τῆς ἡμέρης διατρίβει ἐν τῷ ξηρῷ, τὴν δὲ
νύκτα πᾶσαν ἐν τῷ ποταμῷ θερμότερον γὰρ δὴ ἐστὶ τὸ
ὔδωρ τῆς τε αἰθρίας καὶ τῆς θρόσος. Πάντων δέ, ¹ τῶν ἡμεῖς
ἴδμεν, θνητῶν, τοῦτο ἐξ ἐλαχίστου μέγιστον γίνεται· τὰ
μὲν γὰρ ὡς χηνέων οὐ πολλῷ μέζονα τίττει· καὶ ὁ νεοσσὸς
κατὰ λόγον τοῦ ὠοῦ γίνεται· αὐξανόμενος δέ, γίνεται καὶ
ἐς ἑπτακαίδεκα πῆχτας, καὶ μέζων ἐτι. ἔχει δὲ ὀφθαλμοὺς 10
μὲν ὕψος, ὀδόντας δὲ μεγάλους καὶ ² χαυλιδόντας, κατὰ
λόγον τοῦ σώματος. γλῶσσαν δέ, μούνον θηρίων, ³ οὐκ
ἔφρυσεν· οὐδὲ τὴν κάτω κινεῖ γνάθον, ἀλλὰ καὶ τῆτο, μῆσον
θηρίων, τὴν ἄνω γνάθον προσάγει τῇ κάτω. ἔχει δὲ καὶ
ὄνυχας καρτεροὺς, καὶ ⁴ δέρμα λεπιδωτὸν ἄρῃηκτον ἐπὶ τοῦ 15
κάτω. τυφλὸν δὲ ἐν ὕδατι, ἐν δὲ τῇ αἰθρίῃ ὀξυδερκέστατον.
⁵ Ἄτε δὴ ὦν ἐν ὕδατι δίαιταν ποιεύμενον, τὸ στόμα ἐνδοθεν
φορέει πᾶν μεστὸν βδελλέων. τὰ μὲν δὴ ἄλλα ὄρνεα καὶ
θηρία φεύγει μιν· ὁ δὲ τροχίλος εἰρηναῖόν οἱ ἐστὶ, ἅτε ὠφελεο-
μένῳ πρὸς αὐτοῦ. ἐπεὶ γὰρ ἐς τὴν γῆν ⁶ ἐκβῇ ἐκ τοῦ ὕδα- 20
τος ὁ κροκοδείλος, καὶ ἔπειτα χάνῃ, (ἔωθε γὰρ τοῦτο ὡς
ἐπίπαν ποιεῖν πρὸς τὸν ζέφυρον,) ἐνθαῦτα ὁ τροχίλος, ἐς-
φύνων ἐς τὸ στόμα αὐτοῦ, καταπίνει τὰς βδέλλας· ὁ δὲ
ὠφελεύμενος ἡδεται, καὶ οὐδὲν σίνεται τὸν τροχίλον.

Τοῖσι μὲν δὴ τῶν Αἰγυπτίων ἱροὶ εἰσὶ οἱ κροκοδείλοι, 25
τοῖσι δ' οὐ, ἀλλ' ἅτε πολεμίους περιέπονσι. οἱ δὲ περὶ τὴν
Θήβας καὶ τὴν Μοίριος λίμνην οἰκόντες καὶ κάρτα ἡγνῆται
αὐτοὺς εἶναι ἱρούς. ἐκ πάντων δὲ ἓνα ἐκάτεροι τρέφουσι κρο-

πρόδειλον, δεδιδασχμένον εἶναι χειροθήβια· ¹ ἀρτήματά τε λίθινα χυτὰ καὶ χρύσεια ἐς τὰ ὄτια ἐνθέντες, καὶ ἀμφιδέας περὶ τοὺς ἐμπροσθίους πόδας, καὶ ² σιτία ἀπότακτα διδόντες, καὶ ἱρήϊα· ³ καὶ περιέποντες ὡς κάλλιστα ζῶντας, ἀπο-
 5 θανόντας δὲ ταριχεύοντες, θάπτουσι ἐν ἱρήσι θήκησι. Οἱ δὲ περὶ Ἐλεφαντίνην πόλιν οἰκέοντες καὶ ἐσθίουσι αὐτοὺς, ἃκ' ἡγεόμενοι ἱρὸν εἶναι. Καλέονται δὲ οὐ κροκοδείλοι, ἀλλὰ χάμπαι. κροκοδείλους δὲ Ἴωνες ἀνόμασαν, εἰκάζοντες αὐτῶν τὰ εἶδεα τοῖσι παρὰ σφίσι γινομένοισι κρο-
 10 κοδείλοισι τοῖσι ἐν τῇσι αἵμασιῇσι.

⁴ Ἀγρὰι δὲ σφεων πολλὰ κατεστέασι καὶ παντοῖαι. Ἡ δ' ὧν ἐμοί γε δοκεῖ ἀξιωτάτη ἀπηγήσιος εἶναι, ταύτην γράφω. ⁵ Ἐπεὰν νῶτον ὅςδε δελεάσῃ περὶ ἄγκιστρον, μετῖει ἐς μέσον τὸν ποταμόν· αὐτὸς δὲ, ἐπὶ τοῦ χεῖλεος τοῦ ποτα-
 15 μού, ἔχων δέλφακα ζῶην, ταύτην τύπτει· ἐπακούσας δὲ τῆς φωνῆς ὁ κροκοδείλος, ἵεται κατὰ τὴν φωνήν· ἐντυχὼν δὲ τῷ νῶτι, καταπίνει· οἱ δὲ ἔλκουσι. Ἐπεὰν δὲ ἐξελकुσθῇ ἐς γῆν, πρῶτον ἀπάντων ὁ θηρευτῆς ⁶ κηλῶ κατ' ὧν ἐπλασε αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς· τοῦτο δὲ ποιήσας, κάρτα εὐπετέως
 20 τὰ λοιπὰ χειροῦται· μὴ ποιήσας δὲ τοῦτο, σὺν πόνῳ.

⁷ Ἐκ τῆς ΕΡΑΤΟΥΣ.

⁸ Ἡ ἐν ΜΑΡΑΘΩΝΙ μάχη.

Τοῖσι δὲ Ἀθηναίων στρατηγοῖσι ἐγίνοντο δίχα αἱ γνώμαι· τῶν μὲν οὐκ ἑόντων συμβάλλειν ὀλίγους γὰρ εἶναι στρατιῇ τῇ Μήδων συμβαλέειν· ⁹ τῶν δὲ, καὶ Μιλτιάδεω, κελευόντων. Ὡς δὲ δίχα τε ἐγίνοντο, καὶ ¹⁰ ἐνίκα ἡ χεῖρων τῶν
 25 γνωμέων, ἐνθαῦτα,—¹⁰ ἦν γὰρ ἐνδέκατος ψηφιδοφόρος ὁ τῷ κυνάμῳ λαχὼν Ἀθηναίων πολεμαρχεῖν ἰοπαλαίων γὰρ

Ἀθηναῖοι ὁμόμηφον τὸν πολέμαρχον ἐποιεῦντο τοῖσι στρα-
 τηγοῖσι ἦν δὲ τότε πολέμαρχος Καλλίμαχος Ἀφιδ-
 ναῖος—πρὸς τοῦτον ἔλθων Μιλτιάδης, ἔλεγε τάδε· “ Ἐν
 “ σοὶ νῦν, Καλλίμαχε, ἔστι ἡ καταδουλώσασαι Ἀθήνας, ἣ,
 “ ἔλευθέρας ποιήσαντα, μνημόσυνον λιπέσθαι ἐς τὸν ἅπαντα 5
 “ ἀνθρώπων βίον, ὅλον οὐδὲ Ἀρμόδιός τε καὶ Ἀριστογείτων
 “ λείπουσι. νῦν γὰρ δὴ, ¹ ἐξ οὗ ἐγένοντο Ἀθηναῖοι, ἐς κίν-
 “ δυνον ἤκουσι μέγιστον καὶ, ἦν μὲν γε ὑποκύνῃσιν τοῖσι
 “ Μήδοισι, ² δέδοκται τὰ πείσσονται παραδεδομένοι Ἰπ-
 “ πύῃ ἦν δὲ περιγένηται αὕτη ἡ πόλις, ³ οἷα τέ ἐστι πρώτη 10
 “ τῶν Ἑλληνίδων πόλιων γενέσθαι. Κῶς ὦν δὴ ταῦτα οἶά
 “ τε ἐστὶ γενέσθαι, ⁴ καὶ κῶς ἐς σέ τι τουτέων ἀνήκει τῶν
 “ πραγμάτων τὸ κῦρος ἔχειν, νῦν ἔρχομαι φράσων.
 “ Ἡμέων τῶν στρατηγῶν, ἐόντων δέκα, δίχα γίνονται αἱ
 “ γνώμαι, τῶν μὲν κελευόντων συμβαλέειν, τῶν δὲ οὐ 15
 “ συμβαλέειν. Ἦν μὲν νῦν μὴ συμβάλλωμεν, ἔλπομαι
 “ εἶνα στάσιν μεγάλην ἐμπεσοῦσαν διασεΐσειν τὰ Ἀθη-
 “ ναίων φρονήματα, ὥστε ⁵ μηδίσαι· ἦν δὲ συμβάλλωμεν,
 “ πρὶν τι καὶ σαθρὸν Ἀθηναίων ⁶ μετεξετέροισι ἐγγενέ-
 “ σθαι, θεῶν τὰ ἴσα νεμόντων, ⁷ οἷοί τε εἰμὲν περιγε- 20
 “ νέσθαι τῇ συμβολῇ. Ταῦτα ὦν πάντα ἐς σέ νῦν τείνει,
 “ καὶ ἐκ σέο ἄρτηται· ἦν γὰρ σὺ γνώμῃ τῇ ἐμῇ ⁸ προσθῇ,
 “ ἔστι τοι πατρίς τε ἔλευθέρη, καὶ πόλις πρώτη τῶν ἐν
 “ τῇ Ἑλλάδι· ⁹ ἦν δὲ τὴν τῶν ἀποσπενδόντων τὴν συμ-
 “ βολὴν ἔλῃ, ὑπάρξει τοι τῶν ἐγὼ κατέλεξα ἀγαθῶν τὰ 25
 “ ἐναντία.”

Ταῦτα λέγων ὁ Μιλτιάδης, προσκτᾶται τὸν Καλλί-
 μαχον προσγενομένης δὲ τοῦ πολέμαρχου τῆς γνώμης,
¹⁰ ἐκεκύρωτο συμβάλλειν. Μετὰ δὲ, οἱ στρατηγοὶ, τῶν
 ἡ γνώμῃ ἐφέρετο συμβάλλειν, ὡς ἐκάστου αὐτῶν ἐγίνετο 30
 πρυτανιῇ τῆς ἡμέρης, Μιλτιάδῃ παρεδίδουσαν ὁ δὲ,
 δεκόμενος, οὔτι καὶ συμβολὴν ἐποιέετο, πρὶν γε δὴ αὐτοῦ
 πρυτανιῇ ἐγίνετο.

Ὡς δὲ ἐς ἐκεῖνον περιῆλθε, ἐνθαῦτα δὴ ἐτάσσοντο ὧδε Ἀθηναῖοι ὡς συμβαλέοντες. Τοῦ μὲν δεξιῦ κέρεος ἡγήετο ὁ πολέμαρχος Καλλίμαχος· ὁ γὰρ νόμος τότε εἶχε οὕτω τοῖσι Ἀθηναίοισι, τὸν πολέμαρχον ἔχειν κέρας τὸ δεξιὸν ἢ ἡγεομένου δὲ τούτου, ἐξεδέκοντο ὡς ἀριθμέοντο αἱ φυλαὶ, ἐχόμεναι ἀλληλέων· τελευταῖοι δὲ ἐτάσσοντο, ἔχοντες τὸ εὐώνυμον κέρας, Πλαταιέες.—Απὸ ταύτης γὰρ σφι τῆς μάχης. Θυσίας Ἀθηναίων ἀναγόντων ἐς πανηγύριος τὰς ἐν τῇσι πεντετηρίσι γινομένας, κατεύχεται ὁ κήρυξ ὁ Ἀθη-
 10 ναῖος, “ἄμα τε Ἀθηναίοισι, λέγων, γίνεσθαι ἀγαθὰ καὶ “Πλαταιεῦσι.”—¹ Τότε δὲ τασσομένων τῶν Ἀθηναίων ἐν τῷ Μαραθῶνι, ἐγένετο τοιόνδε τι· τὸ στρατόπεδον ἐξιού-
 μενον τῷ Μηδικῷ στρατοπέδῳ,—τὸ μὲν αὐτοῦ μέσον ἐγί-
 νετο ἐπὶ τάξις ὀλίγας· καὶ ταύτη ἦν ἀσθενέστατον τὸ
 15 στρατόπεδον· τὸ δὲ κέρας ἐκάτερον ἑρῶτω πλήθει.

Ὡς δέ σφι διετέτακτο, καὶ τὰ σφάγια ἐγένετο καλὰ, ἐνθαῦτα ὡς ² ἀπείθησαν οἱ Ἀθηναῖοι, δρόμῳ ἵεντο ἐς τοὺς βαρβάρους· ἦσαν δὲ στάδιοι οὐκ ἐλάσσονες τὸ μεταίχμιον αὐτέων, ἢ ὀκτώ. Οἱ δὲ Πέρσαι, ὀρέωντες δρόμῳ ἐπιόντας,
 20 παρεσκευάζοντο ὡς δεξόμενοι· ³ μανίην τε τοῖσι Ἀθηναίοισι ἐπέφερον, καὶ πάγχυ ὀλεθρίην, ὀρέωντες αὐτοὺς ἔον-
 τας ὀλίγους, καὶ τούτους δρόμῳ ἐπειγομένους, οὔτε ἵππου ὑπαρχούσης σφι, οὔτε τοξευμάτων. Ταῦτα μὲν νυν οἱ
 25 ἑμίξαν τοῖσι βαρβάροισι, ἐμάχοντο ἀξίως λόγου. πρῶτοι μὲν γὰρ Ἑλλήνων πάντων, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, δρόμῳ ἐς πολεμίους ἐχρήσαντο· πρῶτοι δὲ ἀνέσχοντο ἐσθῆτά τε
 Μηδικὴν ὀρέωντες, καὶ τοὺς ἄνδρας ⁴ ταύτην ἐσθημένους. τέως δὲ ἦν τοῖσι Ἑλλήσι καὶ τὸ οὖνομα τὸ Μηδῶν φόβος
 30 ἀκούσαι.

Μαχομένων δὲ ἐν τῷ Μαραθῶνι, χρόνος ἐγένετο πολ-
 λος. καὶ τὸ μὲν μέσον τοῦ στρατοπέδου ⁵ ἐνίκων οἱ βάρ-

βαροι, τῇ Πέρσαι τε αὐτοὶ καὶ Σάκαι ἐτετάχατο. Κατὰ τοῦτο μὲν δὴ ἐνίκων οἱ βάρβαροι, καὶ ῥήξαντες, ἐδίωκον ἐς τὴν μεσόγαιαν. τὸ δὲ κέρας ἐκάτερον ἐνίκων Ἀθηναῖοι τε καὶ Πλαταιέες· νικῶντες δὲ, ¹ τὸ μὲν τετραμμένον τῶν βαρβάρων φεύγειν ἔων τοῖσι δὲ τὸ μέσον ῥήξαι αὐτέων, ⁵ συναγαγόντες τὰ κέρεια ἀμφοτέρω, ἐμάχοντο, καὶ ἐνίκων Ἀθηναῖοι. φεύγουσι δὲ τοῖσι Πέρσῃσι εἶποντο κόπτοντες, ἐς ὃ, ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἀπικόμενοι, πῦρ τε αἵτεον, καὶ ἐπελαμβάνοντο τῶν νεῶν.

² Καὶ τοῦτο μὲν, ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ ὁ πολέμαρχος Καλ- ¹⁰
λίμαχος διαφθείρεται, ἀνὴρ γενόμενος ἀγαθός· ³ ἀπὸ
δ' ἔθανε τῶν στρατηγῶν Στησίλεως ὁ Θρασύλεω· τοῦτο δὲ,
Κυναίγειρος ὁ Εὐφορίωνος, ἐνθαῦτα, ἐπιλαβόμενος τῶν
ἀφλάστων νηὸς, ⁴ τὴν χεῖρα ἀποκοπεῖς πελέκει, πίπτει·
τοῦτο δὲ, ἄλλοι Ἀθηναίων πολλοὶ τε καὶ ὀνομαστοί. * * * ¹⁵
Ἐν ταύτῃ τῇ ἐν Μαραθῶνι μάχῃ ἀπέθανον τῶν βαρβάρων
κατὰ ἑξακισχιλίους καὶ τετρακοσίους ἄνδρας· Ἀθη-
ναίων δὲ ἑκατὸν ἐννενήκοντα καὶ δύο. Ἐπεσον μὲν ἀμφο-
τέρων τοσοῦτοι.

⁵ Ἐκ τῆς ΠΟΛΥΤΜΝΙΑΣ.

* * *

ΑΡΤΑΒΑΝΟΣ καὶ ΞΕΡΞΗΣ.

Μαρδόνιος μὲν, τοσαῦτα ἐπιλεήνας τὴν Ξέρξῃ γνῶ- ²⁰
μην, ἐπέπαντο.—Σιωπῶντων δὲ τῶν ἄλλων Περσέων, καὶ
οὐ τολμώντων ⁶ γνῶμην ἀποδείκνυσθαι ἀντίην τῇ προκει-
μένη, Ἀρτάβανος ὁ Ὑστάσπεος, πατρὸς ἔων Ξέρξῃ, ⁷ τῷ
δὴ καὶ πίσυνος ἔων, ἔλεγε τάδε· “Ὡ βασιλεῦ, ⁸ μὴ λεχ-
“θεισέων μὲν γνωμέων ἀντίων ἀλλήλησι, οὐκ ἔστι τὴν ²⁵
“ἀμείνω αἰρεόμενον ἐλέσθαι, ἀλλὰ δεῖ τῇ εἰρημένῃ
“χρηῆσθαι· λεχθεισέων δὲ, ἔστι ὥσπερ τὸν χρυσὸν τὸν

- “ ἀκήρατον, αὐτὸν μὲν ἐπ’ ἑαυτοῦ οὐ διαγινώσκωμεν, ἐπεὶ αὖ
 “ δὲ παρατρέψωμεν ἄλλω χρυσῷ, διαγινώσκωμεν τὸν
 “ ἀμείνω. Εγὼ δὲ καὶ πατρὶ τῷ σῷ, ἀδελφεῷ δὲ ἐμῷ,
 “ Δαρείῳ, ἡγόρευον μὴ στρατεύεσθαι ἐπὶ Σκύθας, ἄν-
 5 “ δρας οὐδαμῶθι γῆς ἄστει νέμοντας. Ὁ δὲ, ἐλπίζων
 “ Σκύθας τοὺς Νομάδας καταστρέψεσθαι, ἐμοὶ τε οὐκ
 “ ἐπείθετο στρατευσάμενός τε, πολλοὺς τε καὶ ἀγαθοὺς
 “ τῆς στρατιῆς ἀποβαλὼν ἀπῆλθε. Σὺ δὲ, ὦ βασιλεῦ,
 “ μέλλεις ἐπ’ ἀνδρας στρατεύεσθαι πολλὸν ἀμείνονας ἢ
 10 “ Σκύθας· οἱ κατὰ θάλασσαν τε ἄριστοι καὶ κατὰ γῆν
 “ λέγονται εἶναι. Τὸ δὲ αὐτοῖσι ἔνεστι δεινόν, ἐμέ σοι
 “ δίκαιόν ἐστι φράζειν. Ζεῦξας φῆς τὸν Ἑλλήσποντον,
 “ ἑλᾶν στρατὸν διὰ τῆς Εὐρώπης ἐς τὴν Ἑλλάδα· ¹ καὶ δὴ
 “ καὶ συνήνθεικε, ἢ τοι κατὰ γῆν, ἢ καὶ κατὰ θάλασσαν,
 15 “ ἔσσωθῆναι, ἢ καὶ κατ’ ἀμφοτέρω· (οἱ γὰρ ἄνδρες λέ-
 “ γονται εἶναι ἄλκιμοι) πάρεστι δὲ καὶ σταθμῶσασθαι,
 “ εἰ στρατιὴν γε τοσαύτην σὺν Δαίτι καὶ Ἀρταφέρνηϊ, ἑλ-
 “ θούσαν ἐς τὴν Ἀττικὴν χώραν, μῦνοι Ἀθηναῖοι διέφθει-
 “ ραν—² οὐκ ἂν ἀμφοτέρῃ σφι ἐχώρησε—ἀλλ’, ἣν τῆσι
 20 “ νηυσὶ ³ ἐμβάλωσι, καὶ νικήσαντες ναυμαχίῃ, πλέωσι ἐς
 “ τὸν Ἑλλήσποντον, καὶ ἔπειτα λύσωσι τὴν γέφυραν,—
 “ τοῦτο δὴ, βασιλεῦ, γίνεται δεινόν. Εγὼ δὲ οὐδεμιῇ
 “ ⁴ σοφίῃ οἰκητῇ αὐτὸς συμβάλλομαι ταῦτα· ⁵ ἀλλ’ οἶδόν
 “ κοτε ἡμέας ὀλίγου ἐδέησε καταλαβεῖν πάθος, ὅτε πατήρ
 25 “ σός, Ζεύξας Βόσπορον τὸν Θρηϊκίον, γεφυρώσας δὲ ποτα-
 “ μὸν Ἰστρον, διέβη ἐπὶ Σκύθας. τότε ⁶ παντοῖοι ἐγένοντο
 “ Σκύθαι, ⁷ δεόμενοι Ἰώνων, λῦσαι τὸν πόρον, τοῖσι ἐπετέ-
 “ τραπτο ἢ φυλακῇ τῶν γεφυρέων τοῦ Ἰστροῦ. Καὶ τότε
 “ γε Ἰστιάδης, ὁ Μιλήτου τύραννος, εἰ ⁸ ἐπέσπετο τῶν ἄλ-
 30 “ λων τυράννων τῇ γνώμῃ, μηδὲ ἠναντιώθη, ⁹ διέργαστο ἄν
 “ τὰ Περσέων πρήγματα!—καὶ τοι καὶ λόγῳ ἀκούσαι
 “ δεινόν, ¹⁰ ἐπ’ ἀνδρὶ γε ἐνὶ πάντα τὰ βασιλέος πρήγμα-
 “ τα γεγενῆσθαι. Σὺ ἄν μὴ βούλευ ἐς κίνδυνον μηδένα

“τοιούτων ἀπικέσθαι, μηδεμιᾷς ἀνάγκης ἐούσης, ἀλλ’
 “ἐμοὶ πείθην. Νῦν μὲν τὸν σύλλογον τόνδε διάλυσον
 “αὐτίς τε, ὅταν τοι δοκῇ, προσκευδάμενος ἐπὶ σεαυτοῦ,
 “προαγόρευε τὰ τοι δοκῇ εἶναι ἄριστα. Τὸ γὰρ εἶ
 “βουλεύεσθαι, κέρδος μέγιστον εὐρίσκω ἑόν. Εἰ γὰρ καὶ 5
 “ἐναντιωθῆναί τι θέλει, βεβούλευται μὲν οὐδὲν ἦσσαν εἶδ,
 “¹ ἔσσεται δὲ ὑπὸ τῆς τύχης τὸ βούλευμα· ὁ δὲ βουλευ-
 “σάμενος αἰσχυρῶς, εἴ οἱ ἢ τύχη ἐπίσποιτο, εὖρημα εὖ-
 “ρηκε, ἦσσαν δὲ οὐδὲν οἱ κακῶς βεβούλευται. Ὅρῃς τὰ
 “ὑπερέχοντα Ἰῶα ὡς κεραυνοὶ ὁ θεὸς, οὐδὲ ἑᾶ φαντάζεσθαι, 10
 “τὰ δὲ σμικρὰ οὐδὲν μιν κνίζει; ὅρῃς δὲ ὡς ἐς οἰκήματα
 “τὰ μέγιστα, αἰεὶ, καὶ δένδρεα τὰ τοιαῦτ’ ἀποσκήπτει
 “βέλεα; φιλέει γὰρ ὁ θεὸς τὰ ὑπερέχοντα πάντα κολέειν.
 “Οὕτω δὴ καὶ στρατὸς πολλὸς ὑπὸ ὀλίγου διαφθείρεται,
 “κατὰ τοιόνδε· ἐπεὰν σφι ὁ θεὸς φθονήσας φόβον ἐμβάλλῃ, 15
 “ἢ βροντῇ, ² δι’ ὧν ἐσφάλησαν ἀναξίως ἑαυτῶν. Οὐ γὰρ
 “ἑᾶ φρονέειν ἄλλον μέγα ὁ θεὸς ἢ ἑαυτόν. ³ Επειχθῆναι
 “μὲν νῦν πᾶν πρῆγμα τίκτει σφάλματα, ἐκ τῶν ζημίαι
 “μεγάλαι· φιλέουσι γίνεσθαι ἐν δὲ τῷ ἐπισχεῖν ἔνεστι
 “ἀγαθὰ, εἰ μὴ παραντίκα δοκέοντα εἶναι, ἀλλ’ ἀνὰ 20
 “χρόνον ἐξεύροι τις αὖν. Σοὶ μὲν δὴ ταῦτα, ὦ βασιλεῦ,
 “συμβουλεύω. Σὺ δὲ, ὦ παῖ Γωδρύνεω Μαρδόνιε, παῦσαι
 “λέγων λόγους ματαιίους περὶ Ἑλλήνων, οὐκ ἑόντων ἀξίων
 “⁴ φλαύρως ἀκούειν. Ἑλληνας γὰρ διαβάλλων ἐπαίρεις
 “αὐτὸν βασιλῆα στρατεύεσθαι αὐτοῦ δὲ τούτου εἵνεκα 25
 “δοκέεις μοι πᾶσαν προθυμίην ἐκτείνειν. Μὴ νῦν οὕτω
 “γένηται. Διαβολὴ γὰρ ἐστὶ δεινότατον ἐν τῇ δύο μὲν
 “εἰσι οἱ ἀδικέοντες, εἷς δὲ ὁ ἀδικεόμενος. Ὁ μὲν γὰρ
 “διαβάλλων ἀδικεῖ, οὐ παριόντος κατηγορέων· ὁ δὲ ἀδι-
 “κείει ἀναπειθόμενος πρὶν ἢ ἀτρεκέως ἐκμάθῃ· ὁ δὲ δὴ 30
 “ἀπεὼν τοῦ λόγου τάδε ἐν αὐτοῖσι ἀδικέεται, διαβληθεὶς
 “τε ὑπὸ τοῦ ἑτέρου, καὶ νομισθεὶς πρὸς τοῦ ἑτέρου κακὸς

“εἶναι. Ἀλλ’, εἰ δὴ δεῖ γε πάντας ἐπὶ τοὺς ἄνδρας τούτους
 “στρατεύεσθαι, φέρε, βασιλεὺς μὲν αὐτὸς ἐν ἡθροῖσι τοῖσι
 “Περσέων μενέτω· ἡμέων δὲ ἀμφοτέρων παραβάλλομένων
 “τὰ τέκνα, στρατηλάτεις αὐτὸς σὺ, ἐπιλεξάμενός τε ἄν-
 5 “δρας τοὺς ἐθέλεις, καὶ λαβὼν στρατιὴν ὁκόσῃν τινα
 “βούλει· καὶ ἦν μὲν, ¹τῇ σὺ λέγεις, ἀναβαίνειν βασι-
 “λέϊ τὰ πρήγματα, ²κτεινέσθων οἱ ἐμοὶ παῖδες, πρὸς δὲ
 “αὐτοῖσι καὶ ἐγὼ· ἦν δὲ, τῇ ἐγὼ προλέγω, οἱ σοὶ ταῦτα
 “³πασχόντων, σὺν δὲ σοφίᾳ καὶ σὺ, ἦν ἀπονοστήσης. Εἰ δὲ
 10 “ταῦτα μὲν ὑποδύνειν οὐκ ἐθέλῃσεις, σὺ δὲ πάντως στρα-
 “τεύμα ἀνάξεις ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἀκούσεσθαί τινα φημὶ
 “τῶν αὐτοῦ τῇδε ὑπολειπομένων, Μαρδόνιον, μέγα τι
 “κακὸν ἐξεργασμένον Πέρσας, ὑπὸ κυνῶν τε καὶ ὀρνίθων
 “διαφορεύμενον, ἢ κου ἐν γῇ τῇ Ἀθηναίων, ⁴ἢ σέ γε ἐν
 15 “τῇ Λακεδαιμονίων, εἰ μὴ ἄρα καὶ πρότερον κατ’ ὁδόν,
 “γνόντα ἐπ’ οἴους ἄνδρας ἀναγινώσκεις στρατεύεσθαι βα-
 “σιλῆα.”

Ἀρτιάδανος μὲν ταῦτα ἔλεξε. Ξέρξης δὲ θυμωθεὶς
 ἀμείβεται τοῖσδε “Ἀρτιάδανε, πατρὸς εἰς τοῦ ἐμοῦ ἀδελ-
 20 “φρός· τοῦτό σε φύσεται μηδένα ἄξιον μισθὸν λαβεῖν
 “ἐπέων ματαίων. καὶ τοι ταύτην τὴν ἀτιμίην προστίθη-
 “μι, ἐόντι κακῷ τε καὶ ἀθύμῳ, μήτε συστρατεύεσθαι
 “ἐμοὶ γε ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, αὐτοῦ τε μένειν ἅμα τῇσι
 “γυναιξί. Εγὼ δὲ, καὶ ἄνευ σέο, ὅσαπερ εἶπα, ἐπιτε-
 25 “λέα ποιήσω. Μὴ γὰρ εἶην ἐκ Δαρείου τοῦ Ὑστάσπεος,
 “τοῦ Ἀρσάμεος, τοῦ Ἀρμυεω, τοῦ Τεΐσπεος, τοῦ Κύρου,
 “τοῦ Καμβύσεω, τοῦ Τεΐσπεος, τοῦ Ἀχαιμένεος γεγο-
 “νὸς, μὴ τιμωρησάμενος Ἀθηναίους· εὖ ἐπιστάμενος, οἱ
 “εἰ ἡμεῖς ἡσυχίην ἄξομεν, ἀλλ’ οὐκ ἐκεῖνοι, ἀλλὰ καὶ
 30 “μᾶλα στρατεύσονται ἐπὶ τὴν ⁵ἡμετέραν ⁶εἰ χρὴ σταθ-
 “μῶσασθαι τοῖσι ὑπαρχμένοισι ἐξ ἐκείνων, οἱ Σάρδεις
 “τε ἐνέπρησαν, καὶ ⁷ἤλασαν ἐς τὴν Ἀσίην. Οὐκ ἔστι
 “ἐξαναχωρεῖν οὐδετέροισι δυνατῶς ἔχει, ἀλλὰ ποιεῖν

“ἢ παθεῖν προέεται. ἀγὼν ἵνα ἡ τάδε πάντα ὑπὸ
 “Ἑλλήσιν, ἢ ἐκεῖνα πάντα ὑπὸ Πέρσῃσι γένηται· τὸ γὰρ
 “μέσον οὐδὲν τῆς ἔχθρης ἐστί. Καλὸν ὦν προκεπονθότας
 “ἡμέας τιμωρέειν ἥδη γίνεται· ἵνα καὶ τὸ δεινόν, τὸ
 “πείσομαι, τοῦτο μάθω, ἐλάσας ἐπ’ ἀνδρας τούτους, 5
 “τούς γε καὶ Πέλοψ ὁ Φρυγῆς, ἐὼν πατέρων τῶν ἐμῶν
 “δοῦλος, κατεστρέψατο οὕτω, ὥς, καὶ ² ἐς τόδε, αὐτοί
 “τε ὠνθρώποι, καὶ ἡ γῆ αὐτέων, ἐπώνυμοι τοῦ κατα-
 “στρεψαμένου καλέονται.” Ταῦτα μὲν ἐπὶ τοσοῦτο
 ἐλέγετο. 10

Μετὰ δέ, εὐφρόνη τε ἐγίνετο, καὶ Ξέρξης ἐκνίζε ἡ
 Ἀρταβάνου γνώμη. ³ Νυκτὶ δὲ βουλὴν διδούς, πάγχυ
 εὕρισκέ οἱ οὐ προῆγμα εἶναι στρατεῦεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλ-
 λάδα.

* * *

ΞΕΡΞΗΣ καὶ ΑΡΤΑΒΑΝΟΣ ἐν ΑΒΥΔΩ.

Ἐπεὶ δ’ ἐγένοντο ἐν Ἀβύδῳ, ἠθέλησε Ξέρξης ιδέσθαι 15
 πάντα τὸν στρατόν· καί, —προεπεποίητο γὰρ ἐπὶ κολωνοῦ
 ἐπίτηδες αὐτῷ ⁴ ταύτῃ προεξέδρη λίθου λευκοῦ· ἐποίη-
 σαν δὲ Ἀβυδηνοὶ, ἐντειλαμένου πρότερον βασιλῆος· —ἐν-
 θαῦτα, ὥς ἕξετο κατορῶν ἐπὶ τῆς ἡϊόνος, ἐθηεῖτο καὶ τὸν
 πεζὸν καὶ τὰς νέας· θηεύμενος δὲ, ἰμέρθη τῶν νεῶν ἀμιλ- 20
 λαν γινομένην ιδέσθαι. Ἐπεὶ δ’ ἐγένετό τε καὶ ἐνίκων
 Φοίνικες Σιδώνιοι, ἦσθη τε τῇ ἀμίλλῃ καὶ τῇ στρατιῇ.

Ὡς δὲ ὥρα πάντα μὲν τὸν Ἑλλησποντον ὑπὸ τῶν
 νεῶν ἀποκεκρυμμένον, πάσας δὲ τὰς ἀκτὰς καὶ τὰ Ἀβυ-
 δηνῶν πᾶδια ἐπίπλεα ἀνθρώπων, ἐνθαῦτα Ξέρξης ἐωντὸν 25
 ἐμακάρισε· —μετὰ δὲ τοῦτο, ἐδάκρυσε.

Μαθὼν δέ μιν Ἀρτάβανος ὁ πάτριος, —ὅς τοπρῶτον
 γνώμην ἀπεδέξατο ἐλευθέρως, ἐ συμβουλευσάν Ξέρξῃ στρα-
 τεῦεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, —οὗτος ὦν ἡρ, ⁵ φρασθεῖς Ξέρ-
 ξῃ δακρύσαντα, εἶρετο τάδε· “ὦ βασιλεῦ, ὥς πολὺ 30

“ἀλλήλων κεχωρισμένα ἐργάσαο, νῦν τε καὶ ὀλίγω
 “πρότερον! μακαρίσας γὰρ σεωυτὸν, δακρύεις” Ὁ
 δὲ εἶπε· “Ἐσῆλθε γάρ με, λογισάμενον, κατοικτεῖραι,
 “ὡς βραχὺς εἴη ὁ πᾶς ἀνθρώπινος βίος, εἰ τουτέων γε,
 5 “ἔόντων τοσούτων, οὐδεὶς ἐς ἑκατοστὸν ἔτος περιέσται.”
 Ὁ δὲ ἀμείβετο λέγων “Ἔτερα τούτου, παρὰ τὴν ζόην
 “πεπόνθαμεν οἰκτροτέρα· ἐν γὰρ οὕτῳ βραχέϊ βίῳ ¹ οὐ
 “δεῖς οὕτω, ἀνθρώπος ἔων, εὐδαίμων πέφυκε, οὔτε τουτέων,
 “οὔτε τῶν ἄλλων, ² τῷ οὐ παραστήσεται πολλὰκις, καὶ
 10 “οὐκὶ ἄπαξ, ³ τεθνάναι βούλεσθαι μᾶλλον ἢ ζῶειν. αἱ
 “τε γὰρ συμφοραὶ προσπίπτουσαι, καὶ αἱ νοῦσοι συντα-
 “ράσσουσαι, καὶ βραχὺν ἔοντα, μακρὸν δοκέειν εἶναι
 “ποιεῦσαι τὸν βίον. Οὕτω ὁ μὲν θάνατος, μοχθηρῆς
 “ἐούσης τῆς ζόης, καταφυγὴ αἰρετωτάτη τῷ ἀνθρώπῳ
 15 “⁴ γέγονε· ὁ δὲ θεὸς, ⁵ γλυκὺν γεύσας τὸν αἰῶνα, φθο-
 “νερὸς ἐν αὐτῷ εὐρίσκεται ἔων.”

Ξέρξης δὲ ἀμείβετο λέγων “Ἀρτάβανε, βιοτῆς μὲν
 “νυν ἀνθρωπότης πέρι, ἐούσης τοιαύτης, οἰηναίῃ σὺ ⁶ δι-
 “αιρέσαι εἶναι, πανσώμεθα, μηδὲ κακῶν ⁷ μεμνώμεθα,
 20 “χρηστὰ ἔχοντες πρήγματα ἐν χερσὶ.—φράσον δέ μοι
 “τόδε· εἴ τοι ἡ ὄψις τοῦ ἐνυπνίου μὴ ἐναργῆς οὕτω ⁸ ἐφά-
 “νη, εἶχες ἂν τὴν ἀρχαίην γνώμην, οὐκ ἔων με στρα-
 “τεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ⁹ ἢ μετέστις ἂν; ¹⁰ φέρε,
 “μοὶ τοῦτο ἀτρεκέως εἰπέ.” Ὁ δὲ ἀμείβετο λέγων
 25 “Ὡ βασιλεῦ, ὄψις μὲν ἡ ἐπιφανεῖσα τοῦ ὀνείρου, ὡς
 “βουλόμεθα ἀμφοτέροι, ¹¹ τελευτήσῃ· ἐγὼ δ’ ἔτι καὶ
 “ἐς τόδε δαίματός εἰμι ὑπόπλεος, οὐδ’ ἐντὸς ἐμεινωτοῦ
 “ἄλλα τε πολλὰ ἐπιλεγόμενος, καὶ δὴ καὶ ὀρέων τοι
 “δύο τὰ μέγιστα πάντων ἔοντα πολεμιάτατα.”

30 Ξέρξης δὲ πρὸς ταῦτα ἀμείβετο τοῖσδε· “¹² Δαι-
 “μόνιε ἀνδρῶν, κοῖα ταῦτα λέγεις μοι εἶναι δύο πολε-
 “μιάτατα; κότερά τοι ὁ πεζὸς μεμπτὸς κατὰ τὸ πλη-
 D2

“θός ἐστι, καὶ τὸ Ἑλληνικὸν στρατεύμα φαίνεται πολ-
 “λαπλήσιον ἔσεσθαι τοῦ ἡμετέρου; ἢ τὸ ναυτικὸν το
 “ἡμέτερον λείψεσθαι τοῦ ἐκείνων; ἢ καὶ συναμφοτέρα
 “ταῦτα; εἰ γάρ τοι ταύτῃ ἐνδεέστερα φαίνεται εἶναι
 “τὰ ἡμέτερα πρήγματα, στρατοῦ ἂν ἄλλου τις τὴν τα- 5
 “χίστην ἄγερσιν ποιοῖτο.”

“Ο δ’ ἀμείβεται λέγων “Ω βασιλεῦ, ¹οὔτε στρατὸν
 “τοῦτον, ὅστις γε σύνεσιν ἔχει, μέμφοιτ’ ἂν, οὔτε τῶν
 “νεῶν τὸ πλῆθος· ἦν δὲ πλεῦνας συλλέξης, τὰ δύο τοι,
 “τὰ λέγω, πολλῷ ἔτι πολεμιώτερα γίνεται· τὰ δὲ δύο 10
 “ταῦτά ἐστι γῇ τε καὶ θάλασσα. οὔτε γὰρ τῆς θα-
 “λάσσης ἐστὶ λιμὴν τοσοῦτος οὐδαμῶθι, (ὥς ἐγὼ εἰκάζω,)
 “ὅστις, ἐγειρομένου χειμῶνος, δεξάμενός σευ τοῦτο τὸ
 “ναυτικόν, φερέγγυος ἔσται διασῶσαι τὰς νέας. Καί
 “τοι οὐκ ἓνα αὐτὸν δεῖ εἶναι τὸν λιμένα, ἀλλὰ παρὰ 15
 “πᾶσαν τὴν ἡπειρον, παρ’ ἣν δὴ κομίζεαι. ²Οὐκὼν δὴ
 “ἐόντων τοι λιμένων ὑποδεξίων, μάθε ὅτι αἱ συμφοραὶ
 “³τῶν ἀνθρώπων ἄρχουσι, καὶ οὐκ ὧνθρωποι τῶν συμ-
 “φορέων.—Καὶ δὴ, τῶν δύο τοι τοῦ ἑτέρου εἰρημένου, τὸ
 “ἕτερον ἔρχομαι ἐρέων.—Γῇ δὲ πολεμῇ ⁴τῇδὲ τοι κατὶ- 20
 “σταται.—εἰ ⁵ἐθέλει τοι μηδὲν ἀντίξουν καταστήναι,
 “τοσοῦτῳ τοι γίνεται πολεμιωτέρῃ, ὅσῳ ἂν προβαίνῃς
 “ἐκαστέρῳ, ⁶τὸ πρόσω αἰεὶ κλεπτόμενος· εὐπρηξίης γὰρ
 “οὐκ ἔστι ἀνθρώποισι οὐδεμὴ πληθώρα. Καὶ δὴ τοι, ὥς
 “οὐδενὸς ἐναντιευμένου, λέγω τὴν χώραν, πλεῦνα ἐν πλευνί 25
 “χρόνῳ γινομένην, λιμὸν τέξεσθαι. Ἀνὴρ δὲ οὕτῳ ἂν
 “εἷη ἄριστος, εἰ βουλευόμενος μὲν, ἀφρόδεις, ⁷πᾶν ἐπι-
 “λεγόμενος πείσεσθαι χρῆμα, ἐν δὲ τῷ ἔργῳ θρασὺς
 “εἷη.”

Ἀμείβεται Ξέρξης τοιοῦδε· “Ἀρτάβανε, εἰκότως μὲν 30
 “σύ γε τουτέων ἕκαστα διαιρέεαι· ἀτὰρ μήτε πάντα
 “φοδέο, μήτε πᾶν ὁμοίως ἐπιλέγεο. ⁸εἰ γὰρ δὴ βούλοιο,
 “ἐπὶ τῷ αἰεὶ ἐπεσφερομένῳ πρήγματι, τὸ πᾶν ὁμοίως

- “ἐπιλέγεσθαι, ¹ ποιήσεας ἂν οὐδαμᾶ οὐδέν. Κρέσσον δέ,
 “ πάντα θαρσέοντα, ἤμισιν τῶν δεινῶν πᾶσχειν μᾶλλον, ἢ
 “ πᾶν χρῆμα προδαιμαίνοντα, μηδαμᾶ μηδὲν παθεῖν.
 “ ² Εἰ δέ, ἐρίζων πρὸς πᾶν τὸ λεγόμενον, μὴ τὸ βέβαιον
 5 “ ἀποδέξῃς, σφάλλεσθαι ὀφείλεις, ἐν αὐτοῖσι, ὁμοίως καὶ
 “ ὁ ὑπεναντία τούτοισι λέξας. Τοῦτο μὲν νῦν ἐπίσης ἔχει·
 “ Εἰδέναι δὲ ἄνθρωπον ἔοντα κῶς χρῆ τὸ βέβαιον,—δοκέα
 “ μὲν οὐδαμῶς. ³ Τοῖσι τοίνυν βελομένοισι ποίειν, ὥς το
 “ επίπαν φιλέει γίνεσθαι τὰ κέρδεα· τοῖσι δὲ ἐπιλεγο
 10 “ μένοισί τε πάντα καὶ ὀκνεῦσι, οὐ μᾶλα ἐθέλει. Ὅρᾳς
 “ τὰ Περσέων πρῆγματα ⁴ ἐς δὲ δυνάμιος προκεχώρηκς;
 “ εἰ τοίνυν ἐκεῖνοι οἱ πρὸ ἐμεῦ γενόμενοι βασιλῆες γνῶ-
 “ μῃσι ἐχρέοντο ὁμοίῃσι καὶ σὺ, ἢ μὴ χρεόμενοι γνῶ-
 “ μῃσι τοιαύτῃσι, ἄλλους συμβούλους εἶχον τοιούτους, οὐκ
 15 “ ἂν κοτε εἶδες αὐτὰ ἐς τοῦτο προελθόντα· νῦν δέ, κινδύ-
 “ νους ἀναδφιπτιέοντες, ⁵ ἐς τοῦτό σφρα προηγάγοντο. με-
 “ γάλα γὰρ πρήγματα μεγάλοισι κινδύνουσι ⁶ ἐθέλει
 “ κατατρίβεσθαι. Ἡμεῖς τοίνυν, ὁμοιεύμενοι κείνοισι, ὥρην
 “ τε τοῦ ἔτεος καλλίστην, πορευόμεθα· καὶ καταστρεψά-
 20 “ μενοι πᾶσαν τὴν Εὐρώπην, νοστήσομεν ὀπίσω, οὔτε λι-
 “ μῶ ἐντυχόντες οὐδαμῶθι, οὔτε ἄλλο ἄχαρι οὐδὲν πα-
 “ θόντες. ⁷ τοῦτο μὲν γὰρ, αὐτοὶ πολλὴν φορβὴν φερό-
 “ μέθα πορευόμενοι· τοῦτο δέ, τῶν ἂν κου ⁸ ἐπιβέβωμεν
 “ γῆν καὶ ἔθνος, τούτων τὸν οἶτον ἔξομεν ἐπ’ ἀροτῆρας
 25 “ δέ, καὶ οὐ νομάδας, στρατευόμεθα, ἄνδρας.”

Λέγει Ἀρτάδανος μετὰ ταῦτα· “ Ω βασιλεῦ, ἐπεὶ
 “ τε ἀρῶσδέειν οὐδὲν ἔας πρῆγμα, σὺ δέ μεν συμβον
 “ λίην ἐνδεξαι· ⁹ ἀναγκαίως γὰρ ἔχει, περὶ πολλῶν
 “ πρηγμάτων, πλεῦνα λόγον ἔκτεῖναι. Κῦρος ὁ Κάμ
 30 “ βύσειω Ἰωνίην πᾶσαν, πλὴν Ἀθηναίων, κατεστρέψατο
 “ δασμοφόρον εἶναι Πέρσησι. τούτους ὦν τοὺς ἄνδρας συμ-
 “ βουλεύω τοι μηδεμῇ μηχανῇ ἄγειν ἐπὶ τοὺς πατέρας

“καὶ γὰρ, ἄνευ τούτων, ¹ οἷοί τε εἶμὲν τῶν ἐχθρῶν κατ-
 “πέρτεροι γίνεσθαι. ἢ γὰρ σφέας, ἣν ἔπωνται, δεῖ ἀδι-
 “κατάτους γίνεσθαι, καταδουλουμένους τὴν μητρόπολιν,
 “ἢ δικαιοτάτους, συνελευθεροῦντας. Ἀδικώτατοι μὲν
 “νυν γινόμενοι, οὐδὲν κέρδος μέγα ἡμῖν προσβάλλουσι. 5
 “δικαιοτάτοι δὲ γινόμενοι, οἷοί τε δηλήσασθαι μεγάλως
 “τὴν σὴν στρατιὴν γίνονται. ² Ἐς θυμὸν ὦν βαλεῦ καὶ
 “τὸ παλαιὸν ἔπος, ὥς εὖ εἴρηται, τὸ μὴ ἅμα ἀρχῇ πᾶν
 “τέλος καταφαίνεσθαι.”

Ἀμείβεται πρὸς ταῦτα Ξέρξης. “Ἀρτάβανε, ³ τῶν 10
 “ἀπεφήναιο γνωμέων, σφάλλειαι κατὰ ταύτην δὴ μά-
 “λιστα, ὃς Ἴωνας φοβέαι μὴ μεταβάλλωσι. ⁴ τῶν ἔχο-
 “μεν γνωῖμα μέγιστον, τῶν σύ τε μάρτυς γίνεαι, καὶ οἱ
 “συστρατευσάμενοι Δαρείῳ ἄλλοι ἐπὶ Σκύθας, ὅτι ⁵ ἐπὶ
 “τούτοις ἢ πᾶσα Περσικὴ στρατιὴ ἐγένετο διαφθεῖραι 15
 “καὶ περιποιῆσαι· οἱ δὲ δικαιοσύνην καὶ πιστότητα ἐνέδει-
 “καν, ἄχαρι δὲ οὐδέν. πάρεξ δὲ τούτου, ἐν τῇ ἡμετέρῃ κα-
 “ταλιπόντας τέκνα τε καὶ γυναῖκας καὶ χρήματα, οὐδ’
 “ἐπιλέγεσθαι χρὴ νεώτερόν τι ποιῆσειν. Οὕτω μὲν τοῦτο
 “φοβέο, ἀλλὰ θυμὸν ἔχων ἀγαθόν, σῶζε οἶκόν τε τὸν 20
 “ἐμὸν, καὶ τυραννίδα τὴν ἐμήν· σοὶ γὰρ ἐγὼ μόνον ἐκ
 “πάντων σκῆπτρα τὰ ἐμὰ ἐπιτρέπω.”

II.

¹ EX THUCYDIDE.

[AD EDIT. CAR. AND. DUKERI. AMSTEL. 1731. FOL.]

Densus, et brevis, et semper instans sibi THUCYDIDES.

QUINCT. X. 1.

² Εκ τοῦ τῆς ΕΤΤΓΓΡΑΦΗΣ πρώτον.

* * *

³ Περὶ τῶν παλαιῶν ΕΛΛΗΝΩΝ.

ΟΙ μὲν Ἕλληνες τοπάλαι, ⁴ καὶ τῶν βαρβάρων οἳ τε ἐν τῇ ἡπείρῳ παραθαλάσσιοι, καὶ ὅσοι νήσους εἶχον, ἐπειδὴ ἤρξαντο ⁵ μᾶλλον περαιουῖσθαι ναυσὶν ἐπ' ἀλλήλας, ⁶ ἐτράποντο πρὸς ληστείαν, ἡγουμένων ἀνδρῶν οὐ τῶν ἀδυνατωτάτων, ⁷ κέρδους τοῦ σφετέρου αὐτῶν ἕνεκα, καὶ τοῖς ἀσθενέσι τροφῆς καὶ προσπίπτοντες πόλεσιν ἀτειχίστοις, ⁸ καὶ κατὰ κώμας οἰκαμέναις, ἥρπαζον, καὶ ⁹ τὸν πλείστον τῷ βίῳ ἐντεῦθεν ἐποιούντο—οὐκ ἔχοντός πω αἰσχύνῃν τέτις τῷ ἔργου, φέροντος δέ τι καὶ δόξης μᾶλλον.—δηλοῦσι δὲ τῶν τε ¹⁰ ἡπειρωτῶν τινες ἔτι καὶ νῦν, ¹⁰ οἷς κόσμος καλῶς τοῦτο δοῦν, καὶ οἱ παλαιοὶ τῶν ποιητῶν, ¹¹ τὰς πύστεις τῶν καταπλεόντων πανταχοῦ ὁμοίως ἐρωτῶντες, εἰ λησταὶ εἰσιν ¹² ὥς ἔτε ὧν πυνθάνονται ἀπαξιούντων τὸ ἔργον, οἷς τ' ἐπιμελὲς εἶη εἰδέναι, οὐκ ὀνειδιζόντων. Εἰληθίζοντο δὲ καὶ κατ' ¹⁵ ἡπειρον ἀλλήλους. καὶ ¹² μέχρι τοῦδε πολλὰ τῆς Ἑλλάδος

τῷ παλαιῷ τρόπῳ νέμεται, περί τε Λοκρούς τοὺς Οἰόλας, καὶ Αἰτωλοὺς, καὶ Ἀκαρνανάς, καὶ ¹ τὴν ταύτην ἡπειρον. ² τό τε σιδηροφορεῖσθαι τούτοις τοῖς ἡπειρώταις ἀπὸ τῆς παλαιᾶς ληστείας ἐμμεμένηκε.

Πᾶσα γὰρ ἡ Ἑλλὰς ἐσιδηροφόρει, διὰ τὰς ἀφράκ- 5
τους τε οἰκήσεις, καὶ οὐκ ἀσφαλεῖς παρ' ἀλλήλους ἐφόδους
³ καὶ ξυνήθη τὴν διαίταν μεθ' ὅπλων ἐποιήσαντο, ὥσπερ οἱ
βάρβαροι. Σημεῖον δ' ἐστὶ ταῦτα τῆς Ἑλλάδος ἔτι οὕτω
νεμόμενα, τῶν ποτὲ καὶ ἐς πάντας ὁμοίων διαιτημάτων.
⁴ Ἐν τοῖς πρώτοι δὲ Ἀθηναῖοι τὸν τε σίδηρον κατέθεντο, 10
καὶ, ⁵ ἀνειμένη τῇ διαίτῃ, ἐς τὸ τρυφερώτερον μετέστησαν.
⁶ καὶ οἱ πρεσβύτεροι αὐτοῖς τῶν εὐδαιμόνων, διὰ τὸ ἀδρο-
δαίτον, οὐ πολλὸς χρόνος ἐπειδὴ χιτῶνάς τε λινοὺς ἐπαύ-
σαντο φοροῦντες, καὶ χρυσῶν τεττίγων ἐνέρσει κρωδύ-
λον ἀναδούμενοι τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ τριχῶν. ⁷ ἀπ' οὗ καὶ 15
Ἰώνων τοὺς πρεσβυτέρους, κατὰ τὸ ξυγγενές, ἐπιπολὺ αὕτη
ἡ σκευὴ κατέσχε. Μετρίᾳ δ' αὖ ἐσθῆτι, ⁸ καὶ ἐς τὸν
νῦν τρόπον, πρώτοι Λακεδαιμόνιοι ἐχρήσαντο, καὶ ἐς τὰ
ἄλλα, ⁹ πρὸς τοὺς πολλοὺς οἱ τὰ μείζω κεκτημένοι ἰσο-
δαίτοι μάλιστα κατέστησαν. Ἐγυμνώθησάν τε πρώτοι, 20
καὶ ἐς τὸ φανερόν ἀποδύντες, ¹⁰ λίπα μετὰ τοῦ γυμ-
νάζεσθαι ἡλείπαντο. Τὸ δὲ πάλαι, καὶ ἐν τῷ Ολυμ-
πικῷ ἀγῶνι, διαζώματα ἔχοντες περὶ τὰ αἰδοῖα οἱ
ἀθληταὶ ἡγωνίζοντο· καὶ οὐ πολλὰ ἔτη ἐπειδὴ πέπανται.
Ἐτι δὲ ¹¹ καὶ ἐν τοῖς βαρβάροις ἔστιν οἷς νῦν, καὶ μάλιστα 25
τοῖς Ἀσιανοῖς, πυγμῆς καὶ πάλης ἄθλα τίθεται,
καὶ διεζωσμένοι τοῦτο δρῶσι. Πολλὰ δ' ἂν καὶ ἄλλα
εἰς ἀποδείξειε τὸ παλαιὸν Ἑλληνικὸν ὁμοιότροπα τῷ νῦν
βαρβαρικῷ διαιτῶμενον.

Τῶν δὲ πόλεων ὅσαι μὲν νεώτατα ἐκίσθησαν, ¹² καὶ ἤδη 30
πλωϊμωτέραν ὄντων, περιουσίας μᾶλλον ἔχουσai χρημάτων,
ἐκ' αὐτοῖς τοῖς αἰγιαλοῖς τείχεσιν ἐκτίζοντο, καὶ τοὺς ἰσθ-

μὸν ἀπελάμβανον, ¹ ἐμπορίας τε ἔνεκα, καὶ τῆς πρὸς τοὺς προσοίκους ἕκαστοι ἰσχύος. αἱ δὲ παλαιαί, διὰ τὴν ληστείαν ² ἐπικολῶν ἀντισχῆσαι, ἀπὸ θαλάσσης μᾶλλον φάσθησαν, αἷ τε ἐν ταῖς νήσοις καὶ ἐν ταῖς ἡπείροις (³ ἔφρασον γὰρ ἀλλήλους τε καὶ τῶν ἄλλων ὄσοι, ὄντες οὐ θαλάσσιοι, κάτω ἔκουν) καὶ μέχρι τοῦδε ἔτι ἀνφισιμένοι εἰσὶ.

Καὶ ⁴ οὐχ ἦσαν λησταὶ ἦσαν οἱ νησιῶται, Κᾶρες τε ὄντες καὶ Φοίνικες· οὗτοι γὰρ δὴ τὰς πλείστας τῶν νήσων ἔκρησαν. Μαρτύριον δὲ ⁵ Ἀήλον γὰρ καθαιρομένης ὑπὸ 10 Ἀθηναίων, ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ, καὶ τῶν θηκῶν ἀναιρεθεῖσάν, ὅσαι ἦσαν τῶν τεθνεώτων ἐν τῇ νήσῳ, ὑπὲρ ἡμῶν, Κᾶρες ἐφάνησαν, γνωσθέντες τῇ τε σκευῇ τῶν ὅπλων ξυnteθαμμένη, καὶ τῷ τρόπῳ, ὃ νῦν ἔτι θάπτουσι. Καταστάντος δὲ τοῦ ⁶ Μίνω ναυτικοῦ, ⁷ πλαϊμώτερα ἐγένετο 15 παρ' ἀλλήλους· οἱ γὰρ ἐκ τῶν νήσων κακοῦργοι ἀνέστησαν ὑπ' αὐτοῦ, ὅτεπερ καὶ τὰς πολλὰς αὐτῶν κατέφκιζε. Καὶ οἱ παρὰ θαλάσσαν ἄνθρωποι μᾶλλον ἤδη τὴν κτῆσιν τῶν χρημάτων ποιοῦμενοι, βεβαιώτερον ἔκουν καὶ τινες καὶ τεῖχῃ περιεβάλλοντο, ὥς ⁸ πλουσιώτεροι ἐαντῶν γιγνόμενοι. 20 ἐφιέμενοι γὰρ τῶν κερδῶν, οἳ τε ἦσσαν ὑπέμενον τὴν τῶν κρείσσωνων δουλείαν, οἳ τε δυνατώτεροι, περιουσίας ἔχοντες, προσεποιούντο ὑπηκόους τὰς ἐλάσσους πόλεις. Καὶ ἐν τούτῳ τῷ τρόπῳ μᾶλλον ἤδη ὄντες, ὑστέρον χρόνον ἐπὶ Τροίαν ἐστράτευσαν.

* * *

⁹ Ἡ ΠΛΑΤΣΑΝΙΟΥ τοῦ Λακεδαιμονίου αἰτία καὶ θάνατος.

25 Ἐπειδὴ Πανσανίας ὁ Λακεδαιμόνιος, τοπρωτον μεταπεμφθεὶς ὑπὸ Σπαρτιατῶν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς ἐν Ἑλλησπόντῳ, καὶ κριθεὶς ὑπ' αὐτῶν, ¹⁰ ἀπελύθη μὴ ἀδικεῖν, δημοσίᾳ μὲν οὐκέτι ἐξεπέμφθη· ἰδίᾳ δὲ αὐτὸς ¹¹ τρι-

ἤρην λαβάν Ἑρμιονίδα, ἄνευ Λακεδαιμονίων, ἀφικνεῖται
 ἐς Ἑλλήσποντον, τῷ μὲν λόγῳ, ἐπὶ τὸν Ἑλληνικὸν πό-
 λεμον, τῷ δὲ ἔργῳ, τὰ πρὸς βασιλέα πράγματα βούλο-
 μενος πράσσειν—ὥσπερ καὶ ἰοπρῶτον ἐπεχείρησεν, ἐφιέ-
 μενος τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχῆς. ¹ Ἐνεργεσίαν δὲ ἀπὸ
 τοῦδε πρῶτον ἐς βασιλέα κατέθετο, καὶ τοῦ παντός πράγ-
 ματος ἀρχὴν ἐποιήσατο· Βυζάντιον γὰρ ἔλων, τῇ προ-
 τέρᾳ παρουσίᾳ, μετὰ τὴν ἐκ Κύπρου ἀναχώρησιν, (εἶχον
 δὲ Μῆδοι αὐτὸ, καὶ βασιλέως προσήκοντες τινες καὶ ξυγ-
 γενεῖς, ² οἱ ἐάλωσαν ἐν αὐτῷ,) τότε τούτους, οὓς ἔλαβεν, ¹⁰
 ἀποπέμπει βασιλεῖ κρύφα τῶν ἄλλων ξυμμάχων· τῷ
 δὲ λόγῳ, ἀπέδρασαν αὐτόν. Ἐπρασσε δὲ ταῦτα μετὰ
 Γογγύλον τοῦ Ερετριέως, ὅπερ ἐπέτρειπε τό τε Βυζάντιον
 καὶ τοὺς αἰχμαλώτους· ἐπεμψε δὲ καὶ ἐπιστολὴν τὸν
 Γόγγυλον φέροντα αὐτῷ· ἐνεγέγραπτο δὲ τάδε καὶ ἐν ¹⁵
 αὐτῇ, ὡς ὕστερον ἀνευρέθη.

“Πανσανίας ὁ ἡγεμὼν τῆς Σπάρτης ⁴ τούσδε τέ σοι
 “χαρίζεσθαι βουλόμενος ἀποπέμπει, δορὶ ἑλὼν καὶ
 γνῶμην ποιῶμαι, εἰ καὶ σοὶ δοκεῖ, θυγατέρα τε τὴν
 σὴν γῆμαι, καὶ σοὶ Σπάρτην τε καὶ τὴν ἄλλην Ἑλ- ²⁰
 “λάδα ὑποχείριον ποιῆσαι· δυνατὸς δὲ δοκῶ εἶναι ταῦ-
 “τα πράξαι, μετὰ σοῦ βουλευόμενος. Εἰ οὖν τι σὲ
 “τούτων ἀρέσκει, πέμπε ἄνδρα πιστὸν ἐπὶ θάλασσαν, δι-
 “οῦ, τοιοῦτον, τοὺς λόγους ποιησόμεθα.”

Τοσαῦτα μὲν ἡ γραφὴ ἐδήλουν. Ξέρξης δὲ ἦσθη τε τῇ ²⁵
 ἐπιστολῇ, καὶ ἀποστέλλει Ἀριτάβαζον τὸν Φαρνάκου ἐπὶ
 θάλασσαν, καὶ κελεύει αὐτὸν τὴν τε ³ Λασκυλῆτιν σα-
 τραπείαν παραλαβεῖν, Μεγαβάτην ἀπαλλάξαντα, ὃς
 πρότερον ἤρχε· καὶ παρὰ Πανσανίαν, ἐς Βυζάντιον,
¹ ἐπιστολὴν ἀντεπετίθει αὐτῷ, ὡς τάχιστα διαπέμψαι, ³⁰
 καὶ τὴν σφραγίδα ἀποδείξαι· καὶ ἦν τι αὐτῷ Πανσα-
 νίας παραγγέλλη περὶ τῶν ἑαυτοῦ πραγμάτων, πράσσειν

ὡς ἄριστα καὶ πιστότατα. Ὁ δὲ ἀφικόμενος, τὰ τε ἄλλα ἐποίησεν, ὥσπερ εἴρητο, καὶ τὴν ἐπιστολὴν διέπεμψεν ἀντεγέγραπτο δὲ τὰδε.

“Ὡδὲ λέγει βασιλεὺς Πέρξης Πανσανία·—¹ Καὶ
5 “τῶν ἀνδρῶν, οὓς μοι πέραν θαλάσσης ἐκ Βυζαντίου
“διέσωσας, κείσεται σοι εὐεργεσία ἐν τῷ ἡμετέρῳ οἴκῳ
“ἔσαι ἀνάγραφτος, καὶ τοῖς λόγοις τοῖς ἀπὸ σοῦ ἀρέ-
“σκομαι. καὶ σε μῆτε νῦξ, μῆθ’ ἡμέρα ἐπισχέτω, ὥστε
“ἀνεῖναι πράσσειν τὰ, ἃν ἐμοὶ ὑπισχνῇ· μηδὲ χρυσοῦ καὶ
10 “ἀργύρου δαπάνῃ κεκωλύσθω, μηδὲ στρατιᾶς πλήθει,
“εἴποι δεῖ παραγίγνεσθαι ἀλλὰ μετ’ Ἀρταβάζου ἀν-
“δρὸς ἀγαθοῦ, ὃν σοι ἔπεμψα, πράσσει θαρσύν’ καὶ τὰ
“ἐμὰ καὶ τὰ σά, ὅπη κάλλιστα καὶ ἄριστα ἔξει ἀμ-
“φοτέροις.”

15 Ταῦτα λαβὼν ὁ Πανσανίας τὰ γράμματα, ἃν καὶ
πρότερον ἐν μεγάλῳ ἀξιώματι ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων διὰ
τὴν ² Πλαταιάσιν ἡγεμονίαν, πολλῶ τότε μᾶλλον ἦτο,
καὶ οὐκέτι ἡδύνατο ⁴ ἐν τῷ καθεστῶτι τρόπῳ βιοτεύειν
ἀλλὰ, σκευὰς τε Μηδικὰς ἐνδυνόμενος, ἐκ τοῦ Βυζαντίου
20 ἐξήκει, καὶ διὰ τῆς Θράκης πορευόμενον αὐτὸν Μῆδοι καὶ
Αἰγύπτιοι ἐδορυφόρουν. τράπεζάν τε Περσικὴν ⁵ παρετί-
θετο, καὶ κατέχειν τὴν διάνοιαν οὐκ ἡδύνατο, ἀλλ’ ἐργοῖς
βραχέσι προϋδήλου, ἃ τῇ γνώμῃ μειζόνως ἐσέπειτα ἐμελ-
λε πράξειν. δυσπρόσοδόν τε αὐτὸν παρεῖχε, καὶ τῇ ὀργῇ
25 οὕτω χαλεπῇ ἐχρήτο ἐς πάντας ὁμοίως, ὥστε μηδὲνα δύ-
νασθαι προσιέναι. Διόπερ καὶ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ⁶ οὐχ
ἥκιστα ἢ ξυμμαχία μετέστη.

Οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι αἰσθόμενοι, τό τε πρῶτον δι’
αὐτὰ ταῦτα ἀνεκάλεσαν αὐτόν· καὶ ἐπειδὴ, τῇ Ἑρμιονίδι
30 νῆϊ τοδεύτερον ἐκπλεύσας, οὐ κελυσάντων αὐτῶν, τοι-
αῦτα ἐφαίνετο ποιῶν· καὶ, ἐκ τοῦ Βυζαντίου βίᾳ ὑπ’ Ἀθη-
ναίων ἐκπολιορκηθεὶς, ἐς μὲν τὴν Σπάρτην οὐκ ἐπανεχώ-
Ε

ρει, ἐς δὲ Κολωνὰς τὰς Τρωϊάδας ἰδρυθεὶς, πρόσσω τε ἰσηγγέλλετο αὐτοῖς ἐς τοὺς βαρβάρους, καὶ οὐκ ¹ ἐπ' ἀγαθῷ τὴν μονὴν ποιούμενος—οὕτω δὴ οὐκέτι ² ἐπέσχον, ἀλλὰ πέμψαντες κήρυκα οἱ Εφοροί, καὶ ³ σκυτάλην, εἶπον τοῦ κήρυκος μὴ λείπεσθαι· εἰ δὲ μὴ, πόλεμον αὐτῷ ⁵ Σπαρτιατάς προαγορεύειν. Ὁ δὲ, βουλόμενος ὥς ἥκιστα ὑποκτος εἶναι, καὶ πιστεύων χρήμασι διαλύσειν τὴν διαβολὴν, ἀνεχώρει τοδεύτερον ἐς Σπάρτην. Καὶ ἐς μὲν τὴν εἰρκτὴν ἐσπίπτει, τοπρῶτον, ὑπὸ τῶν Εφόρων· (ἔξεστι δὲ τοῖς Εφόροις τὸν βασιλέα δρᾶσαι τοῦτο·) ἔπειτα δια- ¹⁰ πρᾶξάμενος, ὕστερον ἐξῆλθε, ⁴ καὶ καθίστησιν ἑαυτὸν ἐς κρίσιν τοῖς βουλομένοις περὶ αὐτῶν ἐλέγχειν.

Καὶ φανερόν μὲν εἶχον οὐδὲν οἱ Σπαρτιαῖται σημεῖον, οὔτε οἱ ἔχθροί, οὔτε ἡ πᾶσα πόλις, ὅτῳ ἂν πιστεύσαντες βεβαίως ἐτιμωροῦντο ἄνδρα γένους τε τοῦ βασιλείου ὄντα, ¹⁵ καὶ ἐν τῷ παρόντι τιμὴν ἔχοντα. Πλείσταρχον γὰρ τὸν Λεωνίδον, ὄντα βασιλέα καὶ νέον ἔτι, ἀνεψιὸς ὢν, ἐπετρόπευεν. Ὑποψίας δὲ πολλὰς παρεῖχε, τῇ τε παρανομίᾳ, καὶ ζηλώσει τῶν βαρβάρων, ⁵ μὴ ἴσος βούλεσθαι εἶναι τοῖς παροῦσι. Τὰ τε ἄλλα αὐτοῦ ἀνεσχόπον, εἴτι ²⁰ πον ⁶ ἐξεδεδιήτητο τῶν καθεστώτων νομίμων, καὶ ὅτι, ἐπὶ τὸν τρίποδά ποτε, τὸν ἐν Δελφοῖς, ὃν ἀνέθεσαν οἱ Ἕλληνες ἀπὸ τῶν Μήδων ἀκροθίνιον, ⁷ ἠξίωσεν ἐπιγράψασθαι αὐτὸς, ἰδίᾳ, τὸ ἐλεγεῖον τόδε·

Ἑλλήνων ἀρχηγός, ἐπεὶ στρατὸν ὤλεσε Μήδων, 25

Πανσανίας, Φοῖβῳ μνημ' ἀνέθηκε τόδε.

Τὸ μὲν οὖν ἐλεγεῖον οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐξεκόλαψαν, εὐθύς τότε, ἀπὸ τοῦ τρίποδος, τοῦτο· καὶ ἐπέγραψαν ὀνομαστί τὰς πόλεις, ὅσαι ξυγκαθελοῦσαι τὸν βάρβαρον ἔστησαν τὸ ἀνάθημα. Τοῦ μέντοι Πανσανίου ἀδίκημα καὶ τοῦτ' ἐδό- ³⁰ κει εἶναι, καὶ ἐπεὶ γε δὴ ⁸ ἐν τούτῳ καθειστήκει, πολλῷ μᾶλλον παρόμοιον πραχθῆναι ἐφαίνετο τῇ παρούσῃ δια-

νοία. Επυνθάνοντο δὲ καὶ εἰς τοὺς Εἰλωτας πράσσειν τί
αὐτόν· καὶ ἦν δὲ οὕτως·—ἐλευθέρωσιν τε γὰρ ὑπισχνεῖτο
αὐτοῖς καὶ πολιτείαν, ἣν ξυνεπαναστῶσι, καὶ τὸ πᾶν ξυγ-
κατεργάσωνται. Ἀλλ' οὐδ' ὥς, οὐδὲ τῶν Εἰλωτῶν μηνυταῖς
ὑποτισι πιστεύσαντες, ἤξιῶσαν νεώτερόν τι ποιεῖν εἰς αὐτόν
χρώμενοι τῷ τρόπῳ, ὥπερ εἰώθασιν ἐς σφᾶς αὐτοὺς, μὴ
ταχεῖς εἶναι περὶ ἀνδρὸς Σπαρτιάτου, ἄνευ ἀναμφισβητή-
των τεκμηρίων, βουλευσαί τι ἀτήκεστον πρὶν γε δὴ αὐταῖς,
ὥς λέγεται, ὁ μέλλων τὰς τελευταίας βασιλεῖ ἐπιστολάς
10 πρὸς Ἀρτάβαζον κομιεῖν, ἀνὴρ Ἀργίλιος, παιδικά ποτε
ᾦν αὐτοῦ, καὶ πιστότατος ἐκείνῳ, μηνυτῆς γίγνεται
δείσας, κατὰ ἐνθύμησίν τινα, ὅτι οὐδεὶς πῶ τῶν πρὸ ἑαυτοῦ
ἀγγέλων πάλιν ἀφίκετο· καὶ ¹ παραποιησάμενος σφρα-
γίδα, ἵνα, ἣν ψευσθῇ τῆς δόξης, ² ἢ καὶ ἐκεῖνος μετα-
15 γράψαι τι αἰτήσῃ, μὴ ἐπιγνῶ, — λύνει τὰς ἐπιστολάς, ³ ἐν
αἷς, ὑπονοήσας τί τοιοῦτον προσεπεστάλλαι, καὶ αὐτὸν
εὗρεν ἐγγεγραμμένον κτείνειν.

Τότε δὴ οἱ Εφοροί, δείξαντος αὐτοῦ τὰ γράμματα,
μᾶλλον μὲν ἐπίστευσαν· αὐτήκοοι δὲ βουλευθέντες ἔτι γε-
20 νέσθαι αὐτοῦ Πανσανίου τί λέγοντος, ἀπὸ παρασκευῆς
τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ Ταίναρον ἰκέτου οἰχομένου, καὶ σκηνη-
σαμένου διπλὴν διαφράγματι καλύβην, ἐς ἣν τῶν τε Εφώ-
ρων ἐντὸς τινὰς ἔκρυψε, καὶ Πανσανίου ⁴ ὥς αὐτὸν ἐλθόν-
τος, καὶ ἐρωτῶντος τὴν πρόφασιν τῆς ἰκετείας, ἦσθοντο
25 πάντα σαφῶς αἰτιωμένου τοῦ ἀνθρώπου τὰ τε περὶ αὐτοῦ
γραφέντα, καὶ τᾶλλα ἀποφαίνοντος ⁵ καθ' ἕκαστον, ⁶ ὥς
οὐδὲν πώποτε αὐτόν, ἐν ταῖς πρὸς βασιλέα διακονίαις,
παραβάλοιτο, ⁷ προτιμηθεῖν δ' ἐν ἴσῳ τοῖς πολλοῖς τῶν
διακόνων ἀποθανεῖν κάκεινου αὐτὰ τε ταῦτα ξυνομολο-
30 γούντος, καὶ περὶ τοῦ παρόντος οὐκ ἔωντος ὀργίζεσθαι.
⁸ ἀλλὰ πίστιν, ἐκ τοῦ ἱεροῦ, διδόντος, τῆς ἀναστά-

σεως, ¹ καὶ ἀξιούντος ὡς τάχιστα πορεύεσθαι, καὶ μὴ ² τὰ πρᾶσσόμενα διακωλύειν.

Ἀκούσαντες δὲ ἀκριβοῶς, τότε μὲν ἀπῆλθον οἱ Εφοροὶ βεβαίως δὲ ἤδη εἰδότες, ἐν τῇ πόλει ³ τὴν ξύλληψιν ἐποι-
οῦντο. Λέγεται δ' αὐτὸν μέλλοντα ξυλληφθῆσεσθαι ἐν τῇ
ὁδῷ, ἐνὸς μὲν τῶν Εφόρων τὸ πρόσωπον προσιόντος ὡς
εἶδε, γινῶναι ⁴ ἐφ' ᾧ ἐχώρει ἄλλου δὲ νεύματι ἀφανεῖ
χρησαμένου, καὶ δηλώσαντος ἐννοίᾳ, πρὸς τὸ ἱερὸν τῆς
⁵ Χαλκιοίκου χωρῆσαι δρόμῳ, καὶ προκαταφυγεῖν ἣν δὲ
ἐγγὺς τὸ τέμενος καὶ ἐς οἶκημα οὐ μέγα, ⁶ ὃ ἦν τοῦ
ἱεροῦ, ἐσελθὼν, ⁷ ἵνα μὴ ὑπαίθριος ταλαιπωροῖη, ἡσύ-
χαζεν. Οἱ δὲ τοπαραντίκα μὲν ὑστέρησαν τῇ διώξει
μετὰ δὲ τοῦτο τοῦ τε οἰκήμειτος τὸν ὄροφον ἀφεῖλον, καὶ
τὰς θύρας, ἔνδον ὄντα τηρήσαντες αὐτὸν, καὶ ⁸ ἀπολα-
δόντες εἰσω, ἀπεκδοδόμησαν προσκαθεζόμενοί τε, ἐξε-
πολιόρχησαν λιμῷ. Καὶ μέλλοντος αὐτοῦ ἀποπνύχειν,
ὥσπερ εἶχεν ἐν τῷ οἰκήματι, αἰσθόμενοι, ἐξάγουσιν ἐκ
τοῦ ἱεροῦ ἔτι ἔμπνονν ὄντα καὶ ἐξαχθεῖς ἀπέθανε παρα-
χρῆμα. Καὶ αὐτὸν ἐμέλλησαν μὲν ἐς τὸν Καιάδαν, οὐ-
περ τοὺς κακούργους ἐμβάλλειν εἰώθεισαν. Ἐπειτα ἔδοξε
πλησίον που κατορύξαι. Ὁ δὲ θεὸς ὁ ἐν Δελφοῖς—“τόν
“τε τάφον”—ὑστερον ἔχρησε τοῖς Λακεδαιμονίοις—
“μετενεγκεῖν, οὐπερ ἀπέθανε,” (καὶ νῦν κεῖται ἐν τῷ
προτεμενίσματι, ὃ γραφῇ στήλαι δηλοῦσι,) “καὶ ὡς
“ἄγος αὐτοῖς ὃν τὸ πεπραγμένον, δύο σώματα ἀνθ' ἐνὸς
“τῇ Χαλκιοίκῃ ἀποδοῦναι.” Οἱ δὲ, ποιησάμενοι χαλκοῦς
ἀνδριάντας δύο, ὡς ἀντὶ Περυσανίου ἀνέθεσαν.

¹ *Ἐκ τοῦ τῆς ἘΠΙΓΡΑΦΗΣ δευτέρου*

* * *

² *Ὁ τῶν ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΛΟΙΜΟΣ.*

Τοῦ δὲ θέρους εὐθύς ἀρχομένου, Πελοποννήσιοι καὶ οἱ
 ξύμμαχοι ³ τὰ δύο μέρη, ὥσπερ καὶ τοπρῶτον, ⁴ ἐσέδα-
 λον ἐς τὴν Ἀττικὴν, (ἤγειτο δὲ Ἀρχίδαμος ὁ Ζευξίδαμον,
 Λακεδαιμονίων βασιλεὺς,) καὶ καθεζόμενοι ἐδῆον τὴν
 5 γῆν. Καὶ ὄντων αὐτῶν ἡ πολλὰς πω ἡμέρας ἐν τῇ Ἀττικῇ,
⁵ ἡ νόσος πρῶτον ἤρξατο γενέσθαι τοῖς Ἀθηναίοις· λεγό-
 μενον μὲν καὶ πρότερον πολλαχόσε ἐγκατασχῆναι, καὶ
 περὶ Αἴμωνα καὶ ἐν ἄλλοις χωρίοις. οὐ μέντοι τοσοῦτος
 γε λοιμὸς, οὐδὲ φθορὰ οὕτως ἀνθρώπων οὐδαμοῦ ἐμνη-
 10 μονεύετο γενέσθαι. οὔτε γὰρ ἰατροὶ ἤρχοντο τοπρῶτον θε-
 ραπεύοντες ἀγνοίᾳ, (ἀλλ' αὐτοὶ μάλιστα ἔθνησκον, ὅσα
 καὶ μάλιστα προσήεσαν,) οὔτε ἄλλη ἀνθρωπεία ⁶ τέχνη
 οὐδεμία. Ὅσα τε πρὸς ἱεροῖς ἐκέτευσαν, ἢ μαντείοις καὶ
 τοῖς τοιούτοις ἐχρήσαντο, πάντα ἀνωφελῆ ἦν. ⁷ Τελευ-
 15 τῶν τὲς τε αὐτῶν ἀπέστησαν, ὑπὸ τοῦ κακοῦ νικώμενοι.

Ἦρξατο δὲ τὸ μὲν πρῶτον, ὡς λέγεται, ἐξ Αἰθιοπίας
 τῆς ὑπὲρ Αἰγύπτου, ἔπειτα δὲ καὶ ἐς Αἴγυπτον καὶ Λι-
 βύην κατέβη, καὶ ἐς τὴν βασιλέως γῆν τὴν πολλήν. Ἐς
 δὲ τὴν Ἀθηναίων πόλιν ἐξαπιναίως ἐνέπεσε· καὶ τοπρῶτον
 20 ἐν τῇ Πειραιεῖ ⁸ ἤψατο τῶν ἀνθρώπων· ὥστε καὶ ἐλέχθη
 ὑπ' αὐτῶν, ὡς οἱ Πελοποννήσιοι φάρμακα ἐσβεβλήκειεν
 ἐς τὰ φρέατα· κρῆναι γὰρ οὐπω ἦσαν αὐτόθι. Ὑστερον δέ,
 καὶ ἐς τὴν ἄνω πόλιν ἀφίκετο, καὶ ἔθνησκον πολλῷ μᾶλ-
 λον ἤδη.—Λεγέτω μὲν ὅδν περὶ αὐτοῦ, ὡς ἕκαστος γιγ-
 25 νώσκει,—καὶ ἰατρὸς, καὶ ἰδιώτης,—⁹ ἀπ' ὅτου εἰκὸς ἦν
 γενέσθαι αὐτὸ, καὶ τὰς αἰτίας, ἅστινας νομίζει, τοσαύ-
 της μεταβολῆς, ἱκανὰς εἶναι δύναμιν ἐς τὸ μεταστῆσαι

ρεῖν· ἐγὼ δὲ, οἷόν τε ἐγίγνετο, λέξω, καὶ ἀφ' ὧν ἂν τις
 ιοπῶν,—εἴποτε καὶ αἰσθῆσι ἐπιπέσοι,—μάλιστα ἂν ἔχοι,
 προειδὼς, μὴ ἀγνοεῖν, ταῦτα δηλώσω, αὐτὸς τε νοσή-
 εις, καὶ αὐτὸς ἰδὼν ἄλλους πάσχοντας.

¹ Τὸ μὲν γὰρ ἔτος, ὡς ὁμολογεῖτο, ἐκ πάντων μάλιστα 5
 ἡ δὴ ἐκείνο ἄνοσον ἐς τὰς ἄλλας ἀσθενείας ἐτύχα-
 ν' ὅν· εἰ δέ τις καὶ προέκαμνέ τι, ἐς τοῦτο πάντα ἀπε-
 ρίθη. Τοὺς δ' ἄλλους ἀπ' οὐδεμιᾶς προφάσεως, ἀλλ'
 αἰφνης, ὕγιεῖς ὄντας, πρῶτον μὲν τῆς κεφαλῆς θέρμαι
 χυραὶ, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἐρυθήματα καὶ φλόγῳσις 10
 ἀμβανε. καὶ ² τὰ ἐντὸς, ἥ τε φάρυγξ καὶ ἡ γλῶσσα,
 τοὺς αἱματώδη ἦν, καὶ ³ πνεῦμα ἄτοπον καὶ δυσῶδες
 ρίει· ἔπειτα, ἐξ αὐτῶν πταρμὸς καὶ βράγχος ἐπεγίγ-
 το. καὶ, ἐν οὐ πολλῷ χρόνῳ, κατέβαινεν ἐς τὰ στήθη ὁ
 ἦνος, μετὰ βηχὸς ἰσχυροῦ· καὶ ὁπότε ⁴ ἐς τὴν καρ- 15
 αν στηρίζαι, ἀνέστρεφέ τε αὐτήν, καὶ ἀποκαθάρσεις
 ἰλῆς παῖσαι, ὅσαι ὑπὸ ἰατρῶν ὠνομασμέναι εἰσὶν, ἐπῆ-
 αν, καὶ αὗται μετὰ τάλαιπωρίας μεγάλης. ⁵ Δύγξ
 τοῖς πλείοσιν ἐνέπιπτε κενή, σπασμὸν ἐνδιδουσα ἰσχυ-
 ν, τοῖς μὲν ⁶ μετὰ ταῦτα λωφήσαντα, τοῖς δὲ καὶ 20
 ἄλλῳ ὕστερον. Καὶ τὸ μὲν ἔξωθεν, ἀπτομένῳ, σῶμα οὐκ
 ἴαν· θερμὸν ἦν, οὔτε χλωρόν, ἀλλ' ὑπέρυθρον, ⁷ πελιδ-
 ν, φλυκταίναις μικραῖς καὶ ἑλκεσιν ἐξηνηθὲς· τὰ δὲ
 τὸς οὕτως ἐκαίετο, ὥστε μήτε τῶν πάνυ λεπτῶν ἱματίων
 εἰ σινδόνων τὰς ἐπιβολὰς, ⁸ μήτ' ἄλλο τι ἢ γυμνὸν ἀνέ- 25
 σθαι, ἥδιστα τε ἂν ἐς ὕδωρ ψυχρὸν σφᾶς αὐτοὺς ῥίπτειν
 εἰ πολλοί, τοῦτο, τῶν ἡμελημένων (ἀνθρώπων,) καὶ ἔδρα-
 ν ἐς φρέατα, ἀπαύστῳ τῇ δίψῃ ξυνεχόμενοι. ⁹ Καὶ ἐν
 ἰ ὁμοίῳ καθειστήκει τό τε πλεον καὶ ἔλασσον ποτόν. καὶ
 ἡ ἀπορία τοῦ μὴ ἡσυχάζειν καὶ ἡ ἀγρυπνία ἐπέκειτο 30
 ἡπαντός. καὶ τὸ σῶμα, ὅσον περ χρόνον καὶ ἡ νόσος
 μαῖζοι, οὐκ ἐμαραίνετο, ἀλλ' ἀντεῖχε, παρὰ δόξαν,

- τῇ τάλαιπωρίᾳ· ὥστε ἢ διεφθείροντο οἱ πλεῖστοι ἐνναταῖοι καὶ ἐβδομαῖοι ὑπὸ τοῦ ἐντὸς καύματος, ¹ ἔτι ἔχοντές τι δυνάμεως ἢ, εἰ διαφύγοιεν, ἐπικατιόντος τοῦ νοσήματος ἐς τὴν κοιλίαν, καὶ ἐλκώσεώς τε ² αὐτῇ ἰσχυρᾷ ἐγγιγνο-
5 μένης, καὶ διαρρόϊας ἅμα ἀκράτου ἐπιπιπτούσης, οἱ πολλοὶ ὕστερον διὰ τὴν ἀσθένειαν διεφθείροντο. [καί,—] διε-
ἐξῆει γὰρ διὰ παντὸς τοῦ σώματος ἄνωθεν ἀρξάμενον τὸ ἐν τῇ κεφαλῇ πρῶτον ἰδρυθὲν κακόν.— ³ καί, εἴ τις ἐκ τῶν μεγίστων περιγένοιτο, ⁴ τῶν γε ἀκρωτηρίων ἀντίληψις ἀν-
10 τοῦ ἐπεσῆμαινε. κατέσκηπτε γὰρ καὶ ἐς τὰ αἰδοῖα, καὶ ἐς ἄκρας χεῖρας, καὶ πόδας· καὶ πολλοὶ στερισκόμενοι τούτων διέφηνγον· ⁵ εἰσὶ δ' οἱ καὶ τῶν ὀφθαλμῶν. τοὺς δὲ καὶ λήθῃ ἐλάμβανε παραντίκα ἀναστάντας τῶν πάντων ὁμοίως, καὶ ἡγνόησαν σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ τοὺς ἐπιτηδείους.
- 15 Γενόμενον γὰρ κρείσσον λόγου τὸ εἶδος τῆς νόσου, τὰ τε ἄλλα χαλεπωτέως ἢ κατὰ τὴν ἀνθρωπείαν φύσιν προσ-
ἐπιπτεν ἐκάστω, καὶ ἐν τῷδε ἐδήλωσε μάλιστα ⁶ ἄλλο τι ὢν ἢ τῶν ξυντροφῶν τι· τὰ γὰρ ὄρνεα καὶ τετράποδα, ὅσα ἀνθρώπων ἀπτεται, πολλῶν ἀτάφων γιγνομένων, ἢ
20 οὐ προσήει, ἢ γευσάμενα διεφθείρετο. τεκμήριον δὲ, τῶν μὲν τοιούτων ὀρνίθων ἐπίλειψις σαφῆς ἐγένετο, καὶ οὐχ ἑωρῶντο οὔτε ἄλλως, ⁷ οὔτε περὶ τοιοῦτον οὐδέν. οἱ δὲ κύνες μᾶλλον αἰσθῆσιν παρεῖχον τοῦ ἀποδαίνοντος, ⁸ διὰ τὸ ξυνδιαιτᾶσθαι.
- 25 Τὸ μὲν οὖν νόσημα,—πολλὰ καὶ ἄλλα ⁹ παραλιπόντι ἀτοπίας, ὥς ἐκάστω ἐτύγχανέ τι διαφερόντως ἑτέρῳ πρὸς ἕτερον γιγνόμενον,—τοιῶτον ἦν ἐπίπαν τὴν ιδέαν. Καὶ ἄλλο παρελύπει, καὶ ἐκείνον τὸν χρόνον, οὐδὲν τῶν εἰωθότων· ὃ δὲ καὶ γένοιτο, ἐς τοῦτο ἐτελεύτα. Ἐθνησχοι δὲ, οἱ μὲν
30 ἀμελεία, οἱ δὲ καὶ πάνυ θεραπευόμενοι· ἐν τε οὐδὲν κατ-
έστη ἴαμα, ὥς εἰπεῖν, ὃ τι χρῆν προσφέροντας ὠφελεῖν·
τὸ γὰρ τῷ ξυνεγεγόν, ἄλλον τοῦτο ἐβλαπτε. ¹⁰ Σωμὰ τε
- VOL. I.

αὐταρχες ὃν οὐδὲν διεφάνη πρὸς αὐτὸ, ἰσχύος πέρι ἢ ἀσθενείας, ἀλλὰ πάντα ξυνήρει, καὶ τὰ πάσῃ διαίτῃ θεραπευόμενα. Δεινότατον δὲ παντὸς ἦν τοῦ κακῆ, ἢ τε ἀθυρία, ὁπότε τίς ¹ αἰσθοίτο κάμνων, (πρὸς γὰρ τὸ ἀνέλπιστον εὐθὺς τραπόμενοι τῇ γνώμῃ, πολλῶ μᾶλλον ⁵ προΐεντο σφῶς αὐτοὺς, καὶ οὐκ ἀντεῖχον·) ² καὶ ὅτι ἑτερός ἀφ' ἐτέρου θεραπείας ἀναπιμπλάμενοι, ὥσπερ τὰ πρόβατα, ἔθνησκον καὶ τὸν πλείστον φθόρον τοῦτο ἐνεποίει. εἴτε γὰρ μὴ θέλοιεν, δεδιότες, ἀλλήλοις προσιέναι, ἀπώλλυντο ἔρημοι καὶ οἰκίαι πολλαὶ ἐκενώθησαν ἀπορία ¹⁰ τοῦ θεραπεύσοντος· εἴ τε προσίοιεν, διεφθείροντο· καὶ μάλιστα ³ οἱ ἀρετῆς τι μεταποιούμενοι. ⁴ αἰσχύνῃ γὰρ ἠφείδουν σφῶν αὐτῶν, ἐσιόντες παρὰ τοὺς φίλους, ἐπεὶ καὶ τὰς ὀλοφύρσεις τῶν ἀπογιγνομένων τελευτῶντες καὶ οἱ οἰκεῖοι ἐξέκαμνον, ὑπὸ τοῦ πολλοῦ κακῆ νικώμενοι. ¹⁵ Ἐπιπλέον δὲ ὁμῶς οἱ διαπεφηνγότες τὸν τε θνήσκοντα καὶ τὸν πονούμενον ὥκτιζοντο, διὰ τὸ προειδέναι τε, καὶ αὐτοὶ ἤδη ἐν τῷ θαρσαλέῳ εἶναι· δις γὰρ τὸν αὐτὸν, ὥστε καὶ κτείνειν, οὐκ ἐπελάμβανε. Καὶ ἐμακαρίζοντό τε ὑπὸ τῶν ἄλλων, καὶ αὐτοὶ, τῷ παραχρησμάτι περιχαρεῖ, καὶ ²⁰ ἐς τὸν ἔπειτα χρόνον ἐλπίδος τί εἶχον κούφης, μηδ' ἂν ὑπ' ἄλλον νοσήματός ποτε ἔτι διαφθαρήναι.

Ἐπίεσε δ' αὐτοὺς μᾶλλον, πρὸς τῷ ὑπάρχοντι πόνῳ, καὶ ἡ ξυγκομιδὴ ἐκ τῶν ἀγρῶν ἐς τὸ ἄστυ, καὶ ⁵ οὐχ ἥσσοι τοὺς ἐπελθόντας. οἰκιῶν γὰρ οὐχ ὑπαρχουσῶν, ἀλλ' ²⁵ ἐν καλύδαις πνιγγραῖς ⁶ ὥρα ἔτους διαιτωμένων, ὁ φθόρος ἐγίγνετο οὐδενὶ κόσμῳ, ἀλλὰ καὶ νεκροὶ ἐπ' ἀλλήλοις ἀποθνήσκοντες ἔκειντο· καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐκαλινδοῦντο, καὶ περὶ τὰς κρήνας ἀπάσας, ἡμυθνήτες, τῇ τοῦ ὕδατος ἐπιθυμίᾳ. τὰ τε ἱερὰ, ἐν οἷς ἐσχήνηντο, νε- ³⁰ κρῶν πλέα ἦν, αὐτοῦ ἐναποθησκόντων· ὑπερδιαζομένου γὰρ τοῦ κακοῦ, οἱ ἄνθρωποι οὐκ ἔχοντες ὃ τι γένωνται, ἐς ὀλιγωρίαν ἐτράποντο καὶ ἱερῶν καὶ ὁσίων ὁμοίως. νόμοι

τε πάντες συνεταράχθησαν, οἷς ἐχρῶντο πρότερον περὶ
τὰς ταφὰς ἔθαπτον δὲ, ὥς ἕκαστος ἡδύνατο· καὶ πολ-
λοὶ ἐς ἀναισχύντους θήκας ἐτράποντο, σπάνει τῶν ἐπι-
τηδείων, ¹ διὰ τὸ συχνοὺς ἤδη προτεθνάναι σφίσιν· ² ἐπὶ
5 πυρὰς γὰρ ἀλλοτρίας, φθάσαντες τοὺς νήσαντας, οἱ μὲν,
ἐπιθέντες τὸν ἑαυτῶν νεκρὸν, ὑφῆπτον, οἱ δὲ, καιομένον
ἄλλον, ἄνωθεν ἐπιβαλόντες, ὃν φέροιεν, ἀπήεσαν.

³ Πρῶτόν τε ἤρξε, καὶ ἐς τάλλα, τῇ πόλει ἐπιπλέον
ἀνομίας τὸ νόσημα· ⁴ ῥᾶον γὰρ ἐτόλμα τίς, ἢ πρότερον
10 ἀπεκρύπτετο μὴ καθ' ἡδονὴν ποιεῖν ἀγχίστροφον τὴν
μεταβολὴν ὄρωντες τῶν τ' εὐδαιμόνων καὶ αἰφνιδίως θνησ-
κόντων, καὶ τῶν οὐδὲν πρότερον κεκτημένων, εὐθύς δὲ
τᾶκείνων ἐχόντων ὥστε ταχείας τὰς ἐπανρέσεις, καὶ
πρὸς τὸ τερπνόν, ἡξίουν ποιεῖσθαι, ἐφήμερα τὰ τε σώ-
15 ματα καὶ τὰ χρήματα ὁμοίως ἡγούμενοι. Καὶ τὸ μὲν
προσταλαιπωρεῖν ⁵ τῷ δόξαντι καλῶ οὐδεὶς πρόθυμος ἦν,
ἄδηλον νομίζων, εἰ, πρὶν ἐπ' αὐτὸ ἐλθεῖν, διαφθαρήσε-
ται· ὃ τι δὲ ἦδει τε ἡδὺ, καὶ πανταχόθεν τὸ ἐς αὐτὸν κερ-
δαλέον, τοῦτο καὶ καλὸν καὶ χρήσιμον κατέστη. ⁶ Θεῶν
20 δὲ φόβος, ἡ ἀνθρώπων νόμος οὐδεὶς ἀπειργε· τὸ μὲν, κρί-
νοντες ἐν ὁμοίῳ καὶ σέβειν καὶ μὴ, ἐκ τοῦ πάντας ὄραν
ἐν ἴσῳ ἀπολλυμένους· τῶν δὲ ἁμαρτημάτων οὐδεὶς ἐλπί-
ζων, μέχρι τοῦ δίκην γενέσθαι βιούς, ἐν τὴν τιμωρίαν
ἀντιδοῦναι· πολὺ δὲ μείζω τὴν ἤδη κατεψηφισμένην
25 σφῶν ἐπικρεμασθῆναι, ἢν πρὶν ἐμπεσεῖν, εἰκὸς εἶναι τοῦ
βίου τι ἀπολαῦσαι.

Τοιοῦτόφ μὲν πάθει οἱ Ἀθηναῖοι περιπεσόντες ἐπιέζον-
το, ἀνθρώπων τε ἔνδον θνησκόντων, καὶ γῆς ἔξω θηουμέ-
νης. Ἐν δὲ τῷ κακῷ, οἷα εἰκὸς, ἀνεμνήσθησαν καὶ τοῦδε
30 τοῦ ἔπους, φάσκοντες οἱ πρεσβύτεροι πάλαι ᾔδεσθαι,

Ἡξει Ἀσριακὸς πόλεμος, καὶ λοιμὸς ἄμ' αὐτῷ.

Ἐγένετο μὲν οὖν ἔρις τοῖς ἀνθρώποις, μὴ λοιμὸν ἀνομάσ-
θαι, ἐν τῷ ἔπει, ὑπὸ τῶν παλαιῶν, ἀλλὰ λιμὸν ἐνίκησα

δὲ, ἐπὶ τοῦ παρόντος, εἰκότως, λοιμὸν εἰρηῆσθαι οἱ γὰρ
 ἄνθρωποι, πρὸς ᾧ ἔπασχον, τὴν μνήμην ἐποιοῦντο. ἦν δὲ
 γε, οἶμαι, ποτὲ ἄλλος πόλεμος καταλάβη Δωρικοὺς τοῦδε
 ὕστερος, καὶ ξυμβῇ γενέσθαι λιμὸν, κατὰ τὸ εἰκὸς οὕτως
 ᾔσονται. Μνήμη δὲ ἐγένετο καὶ τοῦ Λακεδαιμονίων 5
 χρηστηρίου τοῖς εἰδόσιν, ὅτε ἐπερωτῶσιν αὐτοῖς τὸν θεόν,
 εἰ χρὴ πολεμεῖν, ἀνεῖλε—κατὰ κράτος πολεμοῦσι νίκην
 ἔσεσθαι, ¹ καὶ αὐτοὺς ἔφη ξυλλήψεσθαι. Περὶ μὲν οὖν
 τοῦ χρηστηρίου, τὰ γινόμενα εἵκαζον ὅμοια εἶναι. ² Εὐ-
 δεβληκότων δὲ τῶν Πελοποννησίων, ἡ νόσος ἤρξατο ἐν- 10
 θύς· καὶ ἐς μὲν Πελοπόννησον οὐκ ἐσῆλθεν, ὅ τι καὶ ἄξιον
 εἰπεῖν ἐπενείματο δὲ Ἀθήνας μὲν μάλιστα, ἔπειτα δὲ καὶ
 τῶν ἄλλων χωρίων τὰ πολυανθρωπότατα. Ταῦτα μὲν τὰ
 κατὰ τὴν νόσον γινόμενα.

III.

¹ Ε ΧΕΝΟΦΟΝΤΕ.

QUID ego commemorem ΧΕΝΟΦΟΝΤΙΣ jucunditatem illam inaffectatam, sed quam nulla possit affectatio consequi? ut ipsae finxisse sermonem Gratiae videantur.

QUINCT. X. 1.

² Εκ τῆς ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ.

[Juxta Edit. THOMAE HUTCHINSON. OXON. 1727. 4to.]

Εκ τοῦ βιβλίου πρώτου.

* * *

³ Τὸ τοῦ ΚΥΡΟΥ γένος.

ΠΑΤΡΟΣ μὲν δὴ λέγεται ὁ Κῦρος γενέσθαι Καμβύσου, Περσῶν βασιλέως (ὁ δὲ Καμβύσης οὗτος τοῦ Περσειδῶν γένους ἦν οἱ δὲ ⁴ Περσεῖδαι ἀπὸ Περσέως ⁵ κληῖζονται) μητρὸς δὲ ὁμολογεῖται Μανδάνης γενέσθαι ἣ δὲ Μανδάνη αὕτη Αστυάγους ἦν θυγάτηρ, τοῦ Μήδων ⁶ γενομένου βασιλέως. ⁷ Φῦναι δὲ ὁ Κῦρος λέγεται, καὶ ᾄδεται ἔτι καὶ νῦν ὑπὸ τῶν βαρβάρων, εἶδος μὲν κάλλιστος, ψυχὴν δὲ φιλανθρωπότατος, καὶ φιλομαθέστατος, καὶ φιλοτιμότατος, ὥστε πάντα μὲν πόνον ἀνα-
10 τλήναι, πάντα δὲ κίνδυνον ὑπομείναι, τοῦ ἐπαινεῖσθαι ἐνεκα. ⁸ Φύσιν μὲν δὴ τῆς ψυχῆς, καὶ τῆς μορφῆς τοιαύτην ἔχων διαμνημονεύεται ἐπαιδεύθη γε μὴν ἐν Περσῶν νόμοις.

Περσῶν Νόμοι.

¹ Οὗτοι δὲ δοκοῦσιν οἱ νόμοι ἄρχεσθαι τοῦ κοινοῦ ἀγα-
 θοῦ ἐπιμελούμενοι· οὐχ ὁμοίως γὰρ ταῖς πλείσταis πόλε-
 σιν ἄρχονται. Αἱ μὲν γὰρ πλείσται πόλεις, ἀφεῖσαι παι-
 δεύειν, ὅπως τὶς ἐθέλοι, τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας, καὶ αὐτοὺς τὰς
 πρεσβυτέρους, ὅπως ἐθέλουσι, διδάχειν, ἐπιτάττουσιν αὐτοῖς ⁵
 μὴ κλέπτειν, μὴ ἀρπάζειν, μὴ βία εἰς οἰκίαν παριέναι,
² μὴ παίειν ὃν μὴ δίκαιον, μὴ μοιχεύειν, μὴ ἀπειθεῖν ἄρ-
 χοντι, καὶ τᾶλλα τὰ τοιαῦτα ὡσαύτως ἣν δὲ τις τούτων
 τι παραδαίνῃ, ³ ζημίας αὐτοῖς ἐπέθεσαν. ⁴ Οἱ δὲ Περ-
 σικοὶ νόμοι προλαβόντες ἐπιμέλονται, ὅπως ⁵ τὴν ἀρχὴν ¹⁰
 μὴ τοιοῦτοι ἔσονται οἱ πολῖται, ὥστε πονηροῦ τινος ἔργου
 ἢ αἰσχροῦ ⁶ ἐφίεσθαι. Ἐπιμέλονται δὲ ἄδε. Ἔστιν αὐτοῖς
⁷ ἐλευθέρα ἀγορὰ καλουμένη, ἔνθα ⁸ τὰ τε βασιλεία καὶ
 τὰ ἄλλα ἀρχεῖα πεποιήται. Ἐντεῦθεν τὰ μὲν ὄνια, καὶ
⁹ οἱ ἀγοραῖοι, καὶ αἱ τούτων φωναὶ καὶ ¹⁰ ἀπειροκαλῖαι ¹⁵
 ἀπελήλανται εἰς ἄλλον τόπον, ὥς μὴ μὴ γνῆται ἡ τούτων
 τύρβη τῇ τῶν πεπαιδευμένων εὐκοσμίᾳ. Διήρηται δὲ αὕτη
 ἡ ἀγορὰ, ἡ περὶ τὰ ἀρχεῖα, εἰς τέτταρα μέρη· τούτων δ'
 ἔστιν ἓν μὲν παισὶν, ἓν δὲ ἐφήβοις, ἄλλο τελείοις ἀνδράσιν,
 ἄλλο τοῖς ¹¹ ὑπὲρ τὰ στρατεύσιμα ἔτη γεγονόσι. Νόμος ²⁰
 δὲ εἰς τὰς ἑαυτῶν χώρας ἕκαστοι τούτων ἀφείσιν, οἱ μὲν
 παῖδες, ἅμα τῇ ἡμέρᾳ, καὶ οἱ τέλειοι ἄνδρες· οἱ δὲ
 γεραίτεροι, ἥνικ' ἂν ἑκάστῳ προχωρῇ, πλὴν ἐν ταῖς τε-
 ταγμέναις ἡμέραις, ἐν αἷς δεῖ αὐτοὺς παρεῖναι. Οἱ δὲ
 ἐφηβοὶ καὶ κοιμῶνται περὶ τὰ ἀρχεῖα σὺν τοῖς γυμνικοῖς ²⁵
 ὀπλοῖς, πλὴν τῶν γεγαμηκότων οὗτοι δὲ οὔτε ἐπιζητοῦν-
 ται, ἣν μὴ προῤῥηθῇ παρεῖναι· οὔτε πολλάκις ἀπείναι
 καλόν. Ἀρχοντες δ' ἐφ' ἑκάστῳ τούτων τῶν μερῶν εἰσὶ
 δώδεκα· (δώδεκα γὰρ καὶ Περσῶν φυλαὶ διήρηνται)
 καὶ ἐπὶ μὲν τοῖς παισὶν ἐκ τῶν γεραιτέρων ἡρημένοι εἰσὶν, ³⁰
 οἱ δὲ ἂν δοκῶσι τοὺς παῖδας βελτίστους ἀποδεικνύναι

ἐπὶ δὲ τοῖς ἐφήβοις, ἐκ τῶν τελείων ἀνδρῶν, οἱ ἂν καθ' αὐτοὺς ἐφήβους βελτίστους δοκῶσι παρέχειν ἐπὶ δὲ τοῖς τελείοις ἀνδράσιν, οἱ ἂν ἰοκῶσι παρέχειν αὐτοὺς μάλιστα τὰ τεταγμένα ποιούντας, καὶ τὰ παραγγελόμενα ὑπὸ 5 τῆς μεγίστης ἀρχῆς. εἰσὶ δὲ καὶ τῶν γεραιτέρων προστάται ἡρημένοι, οἱ προστατεύουσιν, ὅπως καὶ αὐτοὶ τὰ καθήκοντα ἀποτελῶσιν. Ἄ δὲ ἐκάστη ἡλικία προστέτακται ποιεῖν, διηγησόμεθα, ὥς μᾶλλον δῆλον γένηται, ¹ ἢ ἐπιμέλονται, ὥς ἂν βέλτιστοι εἶεν οἱ πολῖται.

10 Οἱ μὲν δὴ παῖδες, εἰς τὰ διδασκαλεῖα φοιτῶντες, ² δαγούσι μανθάνοντες δικαιοσύνην καὶ λέγουσιν, ὅτι ³ ἐπὶ τῷτο ἔρχονται, ὥσπερ παρ' ἡμῖν οἱ τὰ γράμματα μαθησόμενοι. Οἱ δὲ ἄρχοντες αὐτῶν διατελοῦσι, τὸ πλεῖστον μέρος τῆς ἡμέρας, δικάζοντες αὐτοῖς. Γίγνεται γὰρ δὴ καὶ παισὶ 15 πρὸς ἀλλήλους, ὥσπερ ἀνδράσιν, ἐγκλήματα καὶ κλοπῆς, καὶ ἀρπαγῆς, καὶ βίας, καὶ ἀπάτης, καὶ κακολογίας, ⁴ καὶ ἄλλων οἷων εἰκός. Οὗς δ' ἂν γινῶσι τούτων τι ἀδικῶντας, τιμωροῦνται. Κολάζουσι δὲ καὶ, ὅς ἂν ἀδίκως ἐγκαλῶντας εὐρίσκωσι. Δικάζουσι δὲ καὶ ἐγκλήματος, οὗ ἕνεκα ἂν 20 θῆσοι μισοῦσι μὲν ἀλλήλους μάλιστα, ⁵ δικάζονται δὲ ἥμισυ, — ἀχαριστίας· καὶ ὃν ἂν γινῶσι δυνάμενον μὲν χάριν ἀποδιδόναι, μὴ ἀποδιδόντα δὲ, κολάζουσι καὶ τούτον ἰσχυρῶς. οἴονται γὰρ, τοὺς ἀχαρίστους καὶ περὶ θεῶς ⁶ ἂν μάλιστα ἀμελῶς ἔχειν, καὶ περὶ γονέας, καὶ πατρίδα, καὶ 25 φίλους. Ἐπεσθαι δὲ δοκεῖ μάλιστα τῇ ἀχαριστίᾳ ἢ ἀναισχυντία· καὶ γὰρ αὕτη μεγίστη δοκεῖ εἶναι ἐπὶ πάντα τὰ αἰσχροῦ ἡγεμών. Διδάσκουσι δὲ τοὺς παῖδας καὶ σωφροσύνην ⁷ μέγα δὲ συμβάλλεται εἰς τὸ μανθάνειν σωφρονεῖν αὐτοὺς, ὅτι καὶ τὸς πρεσβυτέρους ὁρῶσιν ἀνὰ πᾶσαν 30 ἡμέραν σωφρόνως διάγοντας. Διδάσκουσι δὲ αὐτοὺς καὶ πείθεσθαι τοῖς ἄρχουσιν μέγα δὲ καὶ εἰς τοῦτο συμβάλλεται, ὅτι ὁρῶσι τοὺς πρεσβυτέρους καὶ πειθομένους τοῖς ἄρχουσιν ἰσχυρῶς. Διδάσκουσι δὲ καὶ ἐγκρατεῖς εἶναι

γαστρος καὶ ποτοῦ· μέγα δὲ καὶ εἰς τοῦτο συμβάλλεται, ὅτι ὁρῶσι καὶ τὰς πρεσβυτέρους οὐ πρόσθεν ἀπιόντας γαστρος ἔνεκα, πρὶν ἂν ἀφῶσιν οἱ ἄρχοντες· καὶ ὅτι οὐ παρὰ μητρὶ σιτοῦνται οἱ παῖδες, ἀλλὰ παρὰ τῷ διδασκάλῳ, ὅταν οἱ ἄρχοντες σημήνῃσι. Φέρονται δὲ οἴκοθεν σίτον 5 μὲν, ¹ ἄρτον, ὄνον δὲ, κάρδαμον· πιεῖν δὲ, ἣν τις διωγῇ, κώθωνα, ὡς ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἀρῦσασθαι. Πρὸς δὲ τοῦτοις μανθάνουσι τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν. Μέχρι μὲν θη' ἐξ ἧ ἑπτακαίδεκα ἐτῶν ἀπὸ γενεᾶς οἱ παῖδες ταῦτα πράττουσιν· ἐκ τούτου δὲ εἰς τοὺς ἐφήβους ἐξέρχονται. Οὗτοι 10 δ' αὖ οἱ ἐφηβοὶ διάγουσιν ὧδε·

Δέκα ἔτη, ἀφ' οὗ ἂν ἐκ παιδων ἐξέλθωσι, κοιμῶνται μὲν περὶ τὰ ἀρχεῖα, ὥσπερ προεῖρηται, καὶ φυλακῆς ἔνεκα τῆς πόλεως καὶ σωφροσύνης· (δοκεῖ γὰρ αὕτη ἡ ἡλικία μάλιστα ἐπιμελείας δεῖσθαι·) παρέχουσι δὲ καὶ τὴν 15 ἡμέραν ἑαυτοὺς μάλιστα τοῖς ἄρχουσι χρῆσθαι, ἣν τι δέονται ὑπὲρ τῆ κοινῆς καὶ ὅταν μὲν δέη, πάντες μένῃσι περὶ τὰ ἀρχεῖα. Ὅταν δὲ ἐξίη βασιλεὺς ἐπὶ θήραν, ἐξάγει τὴν ἡμίσειαν τῆς φυλακῆς· ποιεῖ δὲ τοῦτο πολλάκις τοῦ μηνός. Ἐχειν δὲ δεῖ τοὺς ἐξιόντας τόξα παρὰ τὴν φαρέ- 20 τραν, καὶ ἐν κολεῷ κοπίδα ἢ σάγαριν· ἔτι δὲ καὶ γέφρον, καὶ παλτὰ δύο, ὥστε τὸ μὲν ἀφιέναι, τῷ δ', ἂν δέη, ἐκ χειρὸς χρῆσθαι. Διὰ τοῦτο δὲ δημοσίᾳ τοῦ θηρῶν ἐπιμέλονται, καὶ βασιλεὺς, ὥσπερ καὶ ἐν πολέμῳ, ἡγεμὼν αὐταῖς ἐστί, καὶ αὐτός τε θηρῶν, καὶ τῶν ἄλλων ἐπιμελεῖται, 25 ὥπως ἂν θηρῶν, ὅτι ἀληθεστάτη δοκεῖ αὕτη ἡ μελέτη τῶν πρὸς τὸν πόλεμον εἶναι. Καὶ γὰρ πρῶτ' ἀνίστασθαι ἐθίζει, καὶ ψύχη καὶ θάλαττ' ἀνέχεσθαι· γυμνάζει δὲ καὶ ὁδοπορίαις καὶ δρόμοις· ἀνάγκη δὲ καὶ ταξεῦσθαι θηρίον, καὶ ἀκοντίσαι, ὅπου ἂν παρακίπτη. καὶ τὴν ψυχὴν δὲ πολ- 30 λάκις ἀνάγκη θήγεσθαι ἐν τῇ θήρᾳ, ὅταν τι τῶν ἀλκίμων θηρίων ἀνθιστῇται· παίειν μὲν γὰρ δεῖ τὸ ὁμόσε γιγνώσκον, ² φυλάσσεσθαι δὲ τὸ περιφερόμενον. ὥστε οὐ φέ-

διον εὑρεῖν, τί ἐν τῇ θήρῃ ἄπεισι τῶν ἐν τῇ πολέμῳ παρόν-
 των. Εξέρχονται δὲ ἐπὶ τὴν θήραν, ἄριστον ἔχοντες πλείων
 μὲν, ὥς τὸ εἰκὸς, τῶν παιδων, τάλλα δὲ ὁμοιον. Καὶ
 θηρῶντες μὲν, οὐκ ἂν ἀριστήσαιεν ἦν δέ τι δὲθ θηρίον
 5 ἔνεκα ἐπικαταμείναι, ἢ ἄλλως βουλευθῶσι διατρίβειν περὶ
 τὴν θήραν, τὸ ἄριστον τοῦτο δειπνήσαντες, τὴν ὑστεραίαν
 αὐθιγὰς μέχρι δείπνου καὶ μίαν ἡμέραν ταύτας τὰς
 ἡμέρας λογιζονται, ὅτι μιᾶς ἡμέρας σίτον δαπανῶσι.
 Τοῦτο δὲ ποιοῦσι τοῦ ἐθίξεσθαι ἔνεκα, ἵνα καὶ, ἐάν τι ἐν
 10 πολέμῳ δεήσει, δύνωνται τοῦτο ποιεῖν. Καὶ ὕρον δὲ τοῦτο
 ἔχουσιν αἱ τηλικρῦτοι, ὅ τι ἂν θηρῶσιν εἰ δὲ μὴ, τὸ
 κάρδαμον. Εἰ δὲ τις αὐτοὺς οἴεται ἢ ἐσθίειν ἀηδῶς,
 ὅταν κάρδαμον μόνον ἔχουσιν ἐπὶ τῷ σίτῳ, ἢ κίνειν ἀη-
 δῶς, ὅταν ὕδωρ πίνουσιν, ἀναμνησθήτω, πῶς μὲν ἦδ' ἡ μά-
 15 ζα καὶ ἄρτες πεινῶντι φαγεῖν, πῶς δὲ ἦδ' ὕδωρ δαρῶντι
 πίνειν. Αἱ δ' αὖ μένουσαι φυλαὶ ² διατρίβουσι μελετῶ-
 σαι τὰ τε ἄλλα, αὐτὰς καὶ ὄντες ἔμαθον, καὶ τοξεύειν
 καὶ ἀκοντίζειν καὶ ³ διαγωνιζόμεναι ταῦτα πρὸς ἀλλή-
 λους διατελοῦσιν. Εἰσὶ δὲ καὶ δημόσιοι τούτων ἀγῶ-
 20 νες, καὶ ὅλα προτίθεται ἐν ἧ δ' ἂν τῶν φυλῶν πλείστοι
 αὐτοὶ δαημονίστατοι καὶ ἀνδρακτάτοι καὶ εὐπιστότατοι,
 ἐκαινεῖσιν οἱ κολῖται καὶ τιμῶσιν οὐ μόνον τὸν νῦν ἄρχοντα
 αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ὅστις αὐτοὺς παῖδας ὄντας ἐπαίδευσε.
 Κρῶνται δὲ ταῖς μένουσαι τῶν ἐφήδων αἱ ἀρχαί, ἦν τι ἢ
 25 φρουρήσαι δεήσει, ἢ κακούργους ἐρευνῆσαι, ἢ λησταῖς ὑπο-
 δραμεῖν, ἢ καὶ ἄλλο τι, ὅσα ἰσχύος ἢ τάχους ἔργα
 ἐστί. Ταῦτα μὲν δὴ οἱ ἐφήβοι πράττουσιν. Επειδὴν δὲ
 νὰ δέκα ἔτη διατελέσωσιν, ἐξέρχονται εἰς τοὺς τελείους
 ἄνδρας.

30 Ἀφ' οὗ δ' ἂν ἐξέλθωσι χρόνου ἐκ τῶν ἐφήδων, οὗτοι
 αὖ πέντε καὶ εἰκοσιν ἔτη διάγουσιν ὧδε. Πρῶτον μὲν,
 ὅπως αἱ ἐφήβοι, παρέχουσαι ἑαυτοὺς ταῖς ἀρχαῖς χρῆσ-
 θαι. I. 6

θαι, ἡν τι δέη περὶ τοῦ κοινῆς, ὅσα φρονούντων τε ἤδη ἐρ-
 γα ἐστὶ καὶ ἔτι δυναμένων. Ἦν δέ τις δεῖσθαι στρατεύεσθαι,
 τόξα μὲν οἱ οὕτω πεπαιδευμένοι οὐκέτι ἔχοντες, οὐδὲ παλ-
 τὰ, στρατεύονται τὰ δ' ἀγχέμαχα ὄπλα καλούμενα, θό-
 ρακά τε περὶ τοῖς στέγνοις, καὶ γέφυρον ἐν τῇ ἀριστερᾷ, 5
 οἷόν περ γράφονται οἱ Πέρσαι ἔχοντες· ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ,
 μάχαιραν ἢ κοπίδα. Καὶ αἱ ἀρχαὶ δὲ πᾶσαι ἐκ τού-
 των καθίστανται, πλὴν οἱ τῶν παίδων διδασκαλοὶ. Ἐπει-
 δὲν δὲ τὰ πέντε καὶ εἴκοσιν ἔτη διατελέσωσιν, εἴησαν· μὲν
 ἂν οὗτοι πλείων τι ἢ πενήτηντα ἔτη γεγονότες ἀπὸ γε- 10
 νεῶς· ἐξέρχονται δὲ τηρικαῦτα εἰς τοὺς γεραίτεροὺς ὄντας
 καὶ καλονμένους. Οἱ δ' αὖ γεραίτεροὶ οὗτοι στρατεύ-
 ονται μὲν οὐκέτι ἔξω τῆς ἑαυτῶν, οἴκοι δὲ μένοντες δι-
 κάζουσι τὰ τε κοινὰ πάντα καὶ τὰ ἴδια. Καὶ θανάτου
 δὲ οὗτοι κρίνουσι, καὶ τὰς ἀρχὰς οὗτοι πάσας αἰρῶντες 15
 καὶ ἦν τις, ἢ ἐν ἐφήβοις, ἢ ἐν τελείοις ἀνδράσιν, ἐλλίπη τι
 τῶν νομίμων, φαίνουσι μὲν οἱ φύλαρχοι ἕκαστον, καὶ
 τῶν ἄλλων ὁ βουλόμενος· οἱ δὲ γεραίτεροὶ ἀκούσαντες,
 ἐκκρίνουσιν ὃ δὲ ἐκκριθεὶς ἄτιμος τὸν λαϊκὸν βίον δια-
 τελεῖ.

20

Ἴνα δὲ σαφέστερον δηλωθῇ πᾶσα ἡ Περσῶν πολιτεία,
 μικρὸν ἐπάνειμι· νῦν γὰρ ἐν βραχυτάτῳ ἂν δηλω-
 θεῖη, διὰ τὰ προειρημένα. Λέγονται μὲν γὰρ Πέρσαι ἀμφὶ
 τὰς δώδεκα μυριάδας εἶναι τούτων δ' οὐδεὶς ἀπελήλαιται
 νόμος τιμῶν καὶ ἀρχῶν, ἀλλ' ἔξεστι πᾶσι Πέρσαις πέμ- 25
 πειν τοὺς ἑαυτῶν παῖδας εἰς τὰ κοινὰ τῆς δικαιοσύνης
 διδασκαλεῖα. Ἀλλ' οἱ μὲν δυνάμενοι τρέφειν τοὺς παῖ-
 δας ἀργοῦντας, πέμπουσιν οἱ δὲ μὴ δυνάμενοι, οὐ πέμ-
 πουσιν. Οἱ δ' ἂν παιδευθῶσι παρὰ τοῖς δημοσίοις δι-
 δασκάλοις, ἔξεστιν αὐτοῖς ἐν τοῖς ἐφήβοις νεανισκεύεσθαι 30
 τοῖς δὲ μὴ διαπαιδευθεῖσιν οὕτως οὐκ ἔξεστιν. Οἱ δ' ἂν
 ἐν τοῖς ἐφήβοις διατελέσωσι τὰ νόμιμα ποιῶντες, ἔξεστι
 τούτοις εἰς τοὺς τελείους ἀνδρας συναυλίζεσθαι, καὶ ἀρχῶν

καὶ τιμῶν μετέχειν οἱ δ' ἂν αὖ ἐν τοῖς παισὶ μὴ διατελεί-
 ωσιν, ἢ ἐν τοῖς ἐφήβοις, οὐκ εἰσέρχονται εἰς τοὺς τελείους
 οἱ δ' ἂν αὖ ἐν τοῖς τελείοις διαγέγωνται ἀνεκίληπτοι, οὗτοι
 τῶν γεραίτερον γίνονται. Οὕτω μὲν δὴ οἱ γεραίτεροι
 5 διὰ πάντων τῶν καλῶν ἐληλυθότες καθίστανται. ¹ καὶ ἡ πο-
 λιτεία αὕτη, ἣ οἶονται χρώμενοι βέλτιστοι ἂν εἶναι. Καὶ
 νῦν δὲ ἔτι ἐμμένει μαρτυρία καὶ τῆς μετρίας διαίτης αὐ-
 τῶν, καὶ ² τοῦ ἐκπονέσθαι τὴν διαίταν. Αἰσχυρὸν μὲν γὰρ
 ἔτι καὶ νῦν ἐστὶ Πέρσαις καὶ τὸ ἀπεπνύειν, καὶ τὸ ἀπομύ-
 10 τεσθαι, καὶ τὸ φύσης μεστὸν φαίνεσθαι· αἰσχυρὸν δὲ ἔτι καὶ
³ τὸ ἰόντα πον φανερόν γενέσθαι, ἢ τοῦ οὐρῆσαι ἔνεκα, ἣ
 καὶ ἄλλε τινὸς τοιούτου. Ταῦτα δὲ οὐκ ἂν ἐδύναντο ποιεῖν,
 εἰ μὴ καὶ διαίτη μετρία ἐχρῶντο, καὶ τὸ ὑγρὸν ἐκπονῶντας
 ἀνήλισκον, ὥστε ἄλλη ποι ἀποχωρεῖν. Ταῦτα μὲν δὴ
 15 κατὰ πάντων Περσῶν ἔχομεν λέγειν· οὐδ' ἔνεκα ὁ λόγος
 ὁρμήθη, νῦν λέξομεν τὰς Κύρου πράξεις, ἀρξάμενοι ἀπὸ
 παιδός.

⁴ Ἡ τοῦ ΚΥΡΟΥ παιδία.

Κῦρος μὲν γὰρ μέχρι δώδεκα ἐτῶν, ἢ ὀλίγῳ πλείον,
 ταύτῃ τῇ παιδείᾳ ἐπαιδεύθη. καὶ πάντων τῶν ἡλικίων
 20 ⁵ διαφέρων ἐφαίνετο, καὶ εἰς τὸ ταχὺ μαθηθῆναι αὐτὸν δέοι,
 καὶ εἰς τὸ καλῶς καὶ ἀνδρείως ἕκαστα ποιεῖν. Ἐκ δὲ
 τούτου τοῦ χρόνου μετεπέμψατο Αστυάγης τὴν ἑαυτοῦ θυ-
 γατέρα, καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς ἰδεῖν γὰρ ἐπεθύμει, δι-
 ἥκουε καλὸν καγαθὸν αὐτὸν εἶναι. Ἐρχεται δ' αὐτῇ τε
 25 ἡ Μανδάνη πρὸς τὸν πατέρα, καὶ τὸν Κῦρον τὸν υἱὸν
 ἔχουσα. Ὡς δὲ ἀφίκετο τάχιστα, καὶ ἔγνω ὁ Κῦρος τὸν
 Αστυάγην τῆς μητρὸς πατέρα ὄντα, εὐθύς, οἷα δὴ παῖς
 φιλόστοργος ὢν φύσει, ἡσπάζετό τε αὐτὸν, ὥσπερ ἂν εἴ-
 30 τις πάλαι συντεθραμμένος καὶ πάλαι φιλῶν ἀσπάζοιτο
 καὶ ὄρῳ δὴ αὐτὸν κεκοσμημένον καὶ ⁶ ὀφθαλμῶν ὑπογρα-
 φῇ, καὶ χρώματος ἐντρίφει, καὶ κόμαις προσθέτοις, αὐ-

δὴ νόμισμα ἦν ἐν Μήδοις, — (ταῦτα γὰρ πάντα Μηδικὰ
 ἐστὶ, καὶ οἱ πορφυροῖ χιτῶνες, καὶ οἱ κἀνδρες, καὶ οἱ σρεπτοὶ
 περὶ τῇ δόρῃ, καὶ τὰ ψέλλια περὶ ταῖν χερσὶν ἐν Πέρ-
 σαις δὲ τοῖς οἴκοι, καὶ νῦν ἐτι πολὺ καὶ ἐσθῆτες φανύο-
 τασθαι, καὶ δέονται εὐτελέστεραι) — ὁρῶν δὲ τὸν κόσμον 5
 τοῦ πάππου, ἐμβλέπων αὐτῷ, ἔλεγεν — Ω μῆτερ, ὥς κα-
 λὸς μοι ὁ πάππος! — Ερωτώσης δὲ τῆς μητρὸς αὐτὸν,
 πότερος δοκεῖ καλλίων αὐτῷ εἶναι, ὁ πατὴρ, ἢ οὗτος
 ἀπεκρίνατο ἄρα ὁ Κῦρος —¹ Ω μῆτερ, Περσῶν μὲν
 πολὺ κάλλιστος ὁ ἐμὸς πατὴρ, Μήδων μέντοι, ὅσων ἐώ 10
 φρακα ἐγὼ καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς καὶ ἐπὶ θύραις, πολὺ οὗτος
 ὁ ἐμὸς πάππος κάλλιστος. — Ἀντασπαζόμενος δὲ αὐτὸν
 ὁ Αστυάγης, καὶ στολὴν καλὴν ἐνέδυνε, καὶ στρεπτοῖς καὶ
 ψελλίοις ἐτίμα καὶ ἐκόσμιε καὶ εἴ που ἐξελαύνου, ἐφ'
 ἔκπου χρυσοχαλίνου περιῆγεν, ὥσπερ καὶ αὐτὸς εἰώθει 15
 παρενέσθαι. Ὁ δὲ Κῦρος, αἶτε παῖς ὢν καὶ φιλόκα-
 λος καὶ φιλότιμος, ἦδετο τῇ στολῇ καὶ ἱππεύειν μαν-
 θάνων ὑπερέχαιρεν ἐν Πέρσαις γάρ, διὰ τὸ χαλεπὸν
 εἶναι καὶ τρέφειν ἵπκους καὶ ἱππεύειν, ἐν δρεινῇ οὐσῃ τῇ
 χάρῃ, καὶ ἰδεῖν ἵππον πᾶν σπάνιον ἦν. Δειπνῶν δὲ ὁ 20
 Αστυάγης σὺν τῇ θυγατρὶ καὶ τῷ Κύρῳ, βουλόμενος
 τὸν παῖδα ὡς ἡδιστα δειπνεῖν, ἵνα ἥσσον τὰ οἴκαδε πο-
 θοίῃ, προσήγαγεν αὐτῷ καὶ παροψίδας, καὶ παντοδα-
 καὶ ² ἐμβάσματα καὶ βρώματα. Τὸν δὲ Κῦρον ἔφα-
 σαν λέγειν — Ω πάππε, ὅσα πράγματα ἔχεις ἐν τῷ 25
 δείπνῳ, εἰ ἀνάγκη σοι ἐπὶ πάντα τὰ λεκάνια ταῦτα
 διατείνειν τὰς χεῖρας, καὶ ἀπογεύεσθαι τούτων τῶν παν-
 τοδαπῶν βρωμάτων! — Τί δέ; ³ φάναι τὸν Αστυάγην,
⁴ Οὐ γὰρ πολὺ σοι δοκεῖ κάλλιον τόδε τὸ δειπνον εἶναι
 τοῦ ἐν Πέρσαις; Τὸν δὲ Κῦρον πρὸς ταῦτα ἀποκρίνας 30
 θαι λέγεται — Οὐχί, ὦ πάππε· ἀλλὰ πολὺ ἀπλουσ-
 τέρα καὶ εὐθυτέρα παρ' ἡμῖν ἢ οδὸς ἐστὶν ἐπὶ τὸ ἐμ-
 αλροθῆναι, ἢ παρ' ὑμῖν. Ἡμᾶς μὲν γὰρ ἄφρὸς καὶ

κρέας εἰς τοῦτο ἄγει· ὑμεῖς δὲ εἰς μὲν τὰ αὐτὰ ἡμεῖς
 σπεύδετε, ¹ πολλοὺς δὲ τινας ἐλιγμονὺς ἄνα καὶ κάτα
 πλανώμενοι, μόλις ἀφικνεῖσθε, ὅποι ἡμεῖς πόλαι ἤκο-
 μεν.—Ἀλλ', ὃ παῖ, φάναι τὸν Ἀστυάγην, οὐκ ἀχθὴ
 5 μενοι ταῦτα περιπλανώμεθα· γενόμενος δ', ἔφη, καὶ
 σὺ γνώσῃ, ὅτι ἡδέα ταῦτά ἐστιν.—Ἀλλὰ καὶ σὲ, φάναι
 τὸν Κῦρον, ὃ πάμπε, μυσσιστόμενον ταῦτα τὰ βρώμα-
 τα ὀρώ.—Καὶ τὸν Ἀστυάγην ἐπερέσθαι.—Καὶ τίνι δὴ σὺ
 τεκμαιρόμενος, ὃ παῖ, ταῦτα λέγεις;—Ὅτι σὲ, φά-
 10 ναι, ὀρώ, ὅταν μὲν τοῦ ἄρτου ᾤῃ, εἰς οὐδὲν τὴν χεῖρα
 ἀποπώμενον· ὅταν δὲ τούτων τινὸς θέλῃ, εὐθὺς ἀποκα-
 θαίρεις τὴν χεῖρα εἰς τὰ χειρόμακτρα, ὡς πάντῃ ἀχθό-
 μενος, ὅτι καταπλέα σοι ἀπ' αὐτῶν ἐγένετα.—Πρὸς
 ταῦτα δὴ τὸν Ἀστυάγην εἰπεῖν.—Ἐὶ τοίνυν οὕτω γιγνώ-
 15 σκεις, ὃ παῖ, ἀλλὰ κρέα γε εὐωχοῦ, ἵνα κεανίας οὐ
 καδε ἀπέλθῃς.—Ἀμα δὲ ταῦτα λέγοντα πολλὰ αὐ-
 τῷ παραφέρειν, καὶ θήρεια καὶ τῶν ἡμέρων. Καὶ τὸν
 Κῦρον, ἐπεὶ ἑώρα πολλὰ τὰ κρέα, εἰπεῖν.—Ἡ καὶ δέ-
 δως, φάναι, μοι, ὃ πάμπε, ταῦτα πάντα τὰ κρέα,
 20 ² ὃ τι ἂν βούλωμαι, αὐτοῖς χρῆσθαι;—Νῆ Ἀία, φάναι,
 ἐγὼ σοι, ὃ παῖ. Ἐνταῦθα δὲ τὸν Κῦρον, ³ λαβόντα
 τῶν κρεῶν, διαδιδόναι τοῖς ἀμφὶ τὸν πάμπαν θερα-
 πευταῖς, ἐπιλέγοντα ἑκάστῳ.—Σοὶ μὲν τοῦτο, ὅτι προ-
 θύμως με ἱππεύειν διδάσκεις.—Σοὶ δὲ, ὅτι μοι παλ-
 25 τὸν ἔδωκας (τῆτο γὰρ νῦν ἔχω).—Σοὶ δὲ, ὅτι τὸν πάμπαν
 καλῶς θεραπεύεις.—Σοὶ δὲ, ὅτι μου τὴν μητέρα
 τιμᾷς—τοιαῦτα ποιεῖν, ἕως διεδίδου πάντα ἃ ἔλαβε
 κρέα.—Σάκκῃ δὲ, φάναι τὸν Ἀστυάγην, τῷ οἰνοχόῳ, ὃν
 ἐγὼ μάλιστα τιμᾷ, οὐδὲν δίδως; ⁴ Ὁ δὲ Σάκας ἄρα
 30 καλὸς τε ὢν ἐτύγγανε, καὶ τιμὴν ἔχων προσάγειν τοὺς
 δεομένους Ἀστυάγους, καὶ ἀποκωλύειν, οὗς μὴ καιρὸς αὐτῷ
⁵ δοκοίη εἶναι προσάγειν.—Καὶ τὸν Κῦρον ἐπερέσθαι ⁶ προ-
 πειτῶς, ὡς ἂν ⁷ παῖς μηδέπω ὑποπτήσων.—Διὰ τί, ὃ

πάππε, ταῦτον οὕτω τιμᾷς;—Καὶ τὸν Ἀστυάγην σά-
 ψαντα εἰπεῖν—Οὐχ ὀρᾷς, φάναι, ὥς καλῶς οἰνοχοεῖ
 καὶ εὐσχημόνως;—Οἱ δὲ τῶν βασιλέων τούτων οἰνοχόοι
 κομπῶς τε οἰνοχοοῦσι, καὶ καθαρίως ἐγγέουσιν, ¹ καὶ διδῶσι,
 τοῖς τριῶν δακτύλοις ὀχοῦντες τὴν φιάλην, καὶ προσφέ- 5
 ρουσιν, ὥς ἂν ² ἐνδοῖεν τὸ ἔκπωμα ³ εὐληπιτότατα τῷ μέλ-
 λοντι πίνειν.—Κέλευσον δὴ, φάναι, ᾧ πάππε, τῷ Σά-
 κα καὶ ἐμοὶ δοῦναι τὸ ἔκπωμα, ἵνα καὶ γὰρ καλῶς σοι
 πειν ⁴ ἐγγέας, ἀνακτιθῶμαί σε, ἣν δύνωμαι.—⁵ Καὶ
 τὸν κελεῦσαι δοῦναι. Λαβόντα δὲ τὸν Κῦρον, ⁶ οὕτω μὲν 10
 εὖ κλύσαι τὸ ἔκπωμα, ὥσπερ τὸν Σάκαν ἑώρα· οὕτω δὲ
⁷ στήσαντα τὸ πρόσωπον σπουδαίως καὶ εὐσχημόνως πως
 προσενεγκεῖν καὶ ἐνδῆναι τὴν φιάλην τῷ πάππῳ, ὥστε τῇ
 μητρὶ καὶ τῷ Ἀστυάγῃ πολὺν γέλωτα παρασχεῖν. Καὶ
 αὐτὸν δὲ τὸν Κῦρον ἐκγελάσαντα ἀναπηδήσαι πρὸς τὸν 15
 πάππον, καὶ φιλοῦντα ἅμα εἰπεῖν—Ω, Σάκα, ἀπόλω-
 λας· ἐκβαλῶ σε τῆς τιμῆς· τὰ τε γὰρ ἄλλα, φάναι,
 σοῦ κάλλιον οἰνοχοήσω, καὶ οὐκ ἐκπίομαι αὐτὸς τὸν οἶνον.
 —Οἱ γὰρ τῶν βασιλέων οἰνοχόοι, ἐπειδὴν ἐνδιδῶσι τὴν
 φιάλην, ἀρύσαντες ἀπ' αὐτῆς ⁸ τῷ κυάθῳ, ⁹ εἰς τὴν 20
 ἀριστερὰν χεῖρα ἐγγεάμενοι καταρῥοφοῦσι· τοῦ δὴ, εἰ
 φάρμακα ἐγγέοιεν, μὴ λυσιτελεῖν αὐτοῖς.—Εκ τούτου
 δὴ ὁ Ἀστυάγης ἐπισκώπτων ἔφη—Καὶ τί δὴ, ᾧ Κῦρε,
 τὰ ἄλλα μιμούμενός τὸν Σάκαν, οὐκ ἀπερρόφησας τοῦ
 οἴνου;—Οτι νῆ Δί', ἔφη, ¹⁰ ἔδεδόικει, μὴ ἐν τῷ κρα- 25
 τῇ φάρμακα μεμιγμένα εἴη. Καὶ γὰρ, ὅτε εἰστίας
 σὺ τοὺς φίλους ἐν τοῖς γενεθλίοις, σαφῶς ¹¹ κατέμαθον
 φάρμακα αὐτὸν ὑμῖν ἐγγέαντα.—Καὶ πῶς δὴ, ἔφη,
 σὺ, ᾧ παῖ, τοῦτο κατέγνως;—Οτι νῆ Δί', ἔφη, ὑμᾶς
 ἑώρων καὶ ταῖς γνώμαις καὶ τοῖς σώμασι σφαλλομένους. 30
 Πρῶτον μὲν γὰρ, ᾧ οὐκ ἔατε ἡμᾶς τοὺς παῖδας ποιεῖν,
 ταῦτα αὐτοὶ ἐποιεῖτε. Πάντες μὲν γὰρ ἅμα ἐκεκρά-
 γειτε, ἐμανθάνετε δὲ οὐδὲ ἐν ἀλλήλων· ἦδετε δὲ καὶ μά-

λα γελοῖως· οὐκ ἀκροώμενοι δὲ τοῦ ἔδοντος, ἀμνύετε
 ἔδειν ἄριστα. Λέγων δὲ ἕκαστος ὑμῶν τὴν ἐαυτοῦ ῥώμην.
 ἐπεὶ ἀνασταίητε ὀρχησόμενοι, μὴ ὅπως ὀρχεῖσθαι ἐν ῥυθ-
 μῷ, ἀλλ' οὐδ' ὀρθοῦσθαι, ἐδύνασθε. *Επιλέλησθε δὲ παν-*
5 *τάπασι, σὺ τε, ὅτι βασιλεὺς ἦσθα, οἱ τε ἄλλοι, ὅτι*
αὐτῶν ἄρχων. Τότε γὰρ δὴ ἔγωγε καὶ πρῶτον κατέμαθον,
ὅτι τοῦτ' ἄρα ἦν ἡ ἰσηγορία, ὃ ὑμεῖς τότε ἐποιεῖτε
*οὐδέποτε γοῦν ἐσιωπᾶτε.—Καὶ ὁ Ἀστυάγης εἶπεν,—*Ὁ
*δὲ σὸς πατήρ, ὦ παῖ, κίνων σὺ μεθύσκεται;—*Οὐ μὰ
10 *Δί', ἔφη.—*Ἀλλὰ πῶς ποιεῖ;² *Διψῶν παύεται ἄλ-*
λο δὲ κακὸν οὐδὲν πάσχει· οὐ γάρ, οἶμαι, ὦ πάππε, Σά-
*κας αὐτῷ οἰνοχοεῖ. Καὶ ἡ μήτηρ εἶπεν,—*Ἀλλὰ τί
*ποτε σὺ, ὦ παῖ, οὕτω τῷ Σάκῃ πολεμεῖς;—*Τὸν δὲ
*Κῦρον εἶπεῖν,—*Ὅτι νῆ Δία, φάναι, μισῶ αὐτόν πολ-
15 *λάκις γὰρ με, πρὸς τὸν πάππον ἐπιθυμοῦντα προσδρα-*
μεῖν, οὗτος ὁ μιαινότατος ἀποκωλύει. Ἀλλὰ ἵκετεύω,
φάναι, ὦ πάππε, δός μοι τρεῖς ἡμέρας ἄρξαι αὐτοῦ.
*—Καὶ τὸν Ἀστυάγην εἶπεῖν,—*Καὶ πῶς δὴ ἂν ἄρξαις
αὐτοῦ;—Καὶ τὸν Κῦρον φάναι, ³ Στάς ἂν, ὥσπερ οὗ-
20 *τος, ἐπὶ τῇ εἰσόδῳ, ἔπειτα, ὁπότε βούλοιτο εἰσιέναι*
⁴ ἐπ' ἄριστον, λέγοιμ' ἂν, ὅτι οὐκ ὄντως δυνατόν τῳ ἀρίστῳ
ἐντυχεῖν σπουδάζει γὰρ πρὸς τινος. Εἰθ' ὁπότεαν ἦκη
ἐπὶ τὸ δεῖπνον, λέγοιμ' ἂν, ὅτι λούται. Εἰ δὲ πᾶν
σπουδάξοι φαγεῖν, εἰποῖμ' ἂν, ὅτι παρὰ ταῖς γυναιξίν
25 *ἔστιν ⁵ ἕως παρατείναιμι τοῦτον, ὥσπερ οὗτος ἐμὲ πα-*
*ρατείνει, ἀπὸ σοῦ κωλύων.—*Τοιαύτας μὲν αὐτοῖς εὐ-
θυμίας παρεῖχεν ἐπὶ τῷ δεῖπνῳ· τὰς δὲ ἡμέρας, εἴ τι-
νος αἰσθόιτο δεόμενον ἢ τὸν πάππον, ἢ τὸν τῆς μητρὸς
ἀδελφόν, ⁶ χαλεπὸν ἦν ἄλλον φθάσαι τοῦτο ποιήσαντα·
30 *οὐ τι γὰρ δύναται ὁ Κῦρος, ὑπερέχαιρεν αὐτοῖς χαρίζο-*
μενος.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ Μανδάνη παρεσκευάζετο ὡς ἀπιούσα
πάλιν πρὸς τὸν ἄνδρα, ἰδεῖτο αὐτῆς ὁ Ἀστυάγης κα-

ταλκεῖν τὸν Κῦρον. Ἡ δὲ ἀπεκρίνατο, ὅτι βούλοιο
 μὲν ἂν ἅπαντα τῷ πατρὶ χαρίζεσθαι, ἀκοντα μὲντοι τῶν
 παῖδα χαλεπὸν νομίζειν εἶναι καταταλκεῖν. Ἐνθα δὴ ὁ
 Αστυάγης λέγει πρὸς τὸν Κῦρον—ὦ παῖ, ἦν μὲνης
 παρ' ἐμοί, πρῶτον μὲν, τῆς παρ' ἐμὲ εἰσόδου σοὶ οὐ Σά 5
 καὶ ἄρξει, ἀλλ', ὅποταν βούλῃ εἰσιέναι ὥς ἐμέ, ¹ ἐπὶ
 σοὶ ἔσται καὶ ² χάριν σοι, ἔφη, μᾶλλον εἰσομαι, ὅσῃ
 ἂν πλεονάκῃς εἰσῆς ὥς ἐμέ. Ἐπειτα δὲ, ἱπποῖς τοῖς
 ἐμοῖς χρήσῃ, καὶ ἄλλοις ὁπόσοις ἂν βούλῃ καὶ ὅταν
 ἀπίης, ἔχων, ³ ἅπει, οὐς ἂν αὐτὸς ἐθέλῃς. Ἐπειτα δὲ, 10
 ἐν τῷ δείκνῃ, ⁴ ἐπὶ τὸ μετρίως σοι δοκοῦν ἔχειν, ὁποῖαν
 βούλῃ οὐδὲν πορεύσῃ. Ἐπειτα, τὰ τε νῦν ἐν τῷ παρα-
 δέεισθαι θηρία δίδωμί σοι, καὶ ἄλλα παντοδαπὰ συλλέξῃ,
 ἃ σὺ, ἐπειδὴν τάχιστα ἱππεύειν μάθῃς, διώξῃ, καὶ το-
 ξένων καὶ ἀκοντίζων καταβαλεῖς, ὥσπερ οἱ μεγάλοι 15
 ἄνδρες. Καὶ παῖδας δὲ ⁵ σοι ἐγὼ συμπαίκτηρας παρ-
 ἔσω καὶ ἄλλα ὅσα ἂν βούλῃ, λέγων πρὸς ἐμέ, οὐκ
 ἀτυχήσεις.—Ἐπεὶ δὲ ταῦτα εἶπεν ὁ Αστυάγης, ἡ μήτηρ
 θεωρώτα τὸν Κῦρον, πότερα βούλοιο μένειν, ἢ ἀπιέναι.
 Ὁ δὲ οὐκ ἐμέλλησεν, ἀλλὰ ταχὺ εἶπεν, ὅτι μένειν βού- 20
 λοιτο. Ἐπερωτηθεὶς δὲ πάλιν ὑπὸ τῆς μητρὸς, διὰ τί,
 εἰπεῖν λέγεται.—Ὅτι οἴκοι μὲν τῶν ἡλικίων καὶ εἰμὶ καὶ
 δοκῶ κράτιστος εἶναι, ὃ μήτερ, καὶ τοξένων καὶ ἀκοντί-
 ζων ἐνταῦθα δὲ, εὖ οἶδα, ὅτι ἱππεύων ἦτιων εἰμὶ τῶν
 ἡλικίων καὶ τοῦτο, εὖ ἴσθαι, ἔφη, ὃ μήτερ, οἱ ἐμὲ πᾶ- 25
 νυ ἀνιῶ. Ἦν δὲ με καταλίπῃς ἐνθάδε, καὶ μάθω ἱπ-
 πεύειν, ὅταν μὲν ἐν Πέρσῃς ὃ, οἰμαί σοι ἐκεῖνους τοὺς
 ἀγαθοὺς τὰ περὶ καὶ ῥαδίως νικήσειν ὅταν δὲ εἰς Μήδους
 ἔλθω ἐνθάδε, πειράσασθαι τῷ πάπῳ, ἀγαθῶν ἱππέων
 κράτιστος ὢν ἱππεύς, συμμαχεῖν αὐτῷ.—Τὴν δὲ μη- 30
 τέρα εἰπεῖν,—Τὴν δὲ δικαιοσύνην, ὃ παῖ, πῶς μα-
 θήσῃ ἐνθάδε, ἐκεῖ ὄντων σοι τῶν διδασκάλων;—Καὶ τὸν
 Κῦρον φάναι.—Ἀλλ', ὃ μήτερ, ἀκριδῶς ταύτην γε

οἶδα.—Πῶς οὐ αἶσθα;—εἰπέῃ τὴν Μανδάνην.—Ὅτι, φάναι, ὁ διδάσκαλος μὲ, ὡς ἤδη ἀκριβοῦντα τὴν δικαιοσύνην, καὶ ἄλλοις καθίστη δικάζειν. Καὶ τοίνυν, φάναι, ἐπὶ μὲ ποτε δίκη πληγὰς ἔλαβον, ὡς οὐκ ἔρθῃ 5 δικάσας. Ἦν δὲ ἡ δίκη τοιαύδε.—Παῖς μέγας, μικρὸν ἔχων χιτῶνα, ἕτερον παῖδα μικρὸν, μέγαν ἔχοντα χιτῶνα, ἐκδύσας αὐτὸν, τὸν μὲν ἑαυτοῦ ἐκείνον ἡμφίσε, τὸν δὲ ἐκείνου αὐτὸς ἐνέδυ. Ἐγὼ γοῦν τούτοις δικάζων, ἔγνων, βέλτιον εἶναι ἀμφοτέροις τὸν ἀρμόζοντα ἐκάτερον 10 ἔχειν χιτῶνα. Ἐν δὲ τούτῳ με ἔκαισεν ὁ διδάσκαλος, λέγων ὅτι, ὅποτε μὲν κατασταθείην τοῦ ἀρμόζοντος κριτῆς, οὕτω δέοι ποιεῖν ὅποτε δὲ κρίναι δέοι, ὁποτέρου ὁ χιτῶν εἴη, τοῦτ' ἔφη σκεπτεῖον εἶναι, τίς κτῆσις δικαία ἐστί· ¹ πότερα τὸν βίᾳ ἀφελόμενον ἔχειν, ἢ τὸν ποιησά- 15 μενον, ἢ πριάμενον κεκτῆσθαι. Ἐπειτα δὲ ἔφη, τὸ μὲν νόμιμον δίκαιον εἶναι· τὸ δὲ ἄνομον βίαιον. Σὺν τῷ νόμῳ οὖν ἐκέλευε δεῖν τὸν δικαστὴν ² τὴν ψῆφον τίθεσθαι. Οὕτως ἐγὼ ³ σοι, ἔφη, ὦ μῆτερ, τάγε δίκαια παντά- πασιν οἶδα ἀκριβῶς· ἦν δὲ τι ἄρα προσδέωμαι, ὁ πάπ- 20 πος με, ἔφη, οὗτος ἐπιδιδάξει.—Ἀλλ' σὺ ταῦτά, ἔφη, ὦ παῖ, παρὰ τε τῷ πάππῳ δίκαια καὶ ἐν Πέρσαις ὁμολογεῖται. Οὗτος μὲν γὰρ τῶν ἐν Μήδοις πάντων δεσπότην ἑαυτὸν πεποίηκεν ἐν Πέρσαις δὲ τὸ ἴσον ἔχειν δίκαιον νομίζεται. Καὶ ὁ σὸς πρῶτος πατὴρ τεταγμέ- 25 να μὲν ποιεῖ, ὃ ποιεῖ τῇ πόλει· τεταγμένα δὲ λαμβάνει· μέτρον δὲ αὐτῷ οὐχ ἡ ψυχὴ, ἀλλ' ὁ νόμος ἐστίν. ⁴ Ὅπως οὖν μὴ ἀπολῇ μαστιγούμενος, ἐπειδὰν οἴκοι εἴης, ἀν, παρὰ τούτου μαθὼν, ἤκης, ἀντὶ τοῦ βασιλικοῦ, τὸ τυραννικόν, ⁵ ἐν ᾧ ἐστί τὸ κλέον οἰεσθαι χρῆναι ἀπάν- 30 των ἔχειν. Ἀλλ' ὄγε σὸς πατὴρ, εἶπεν ὁ Κῦρος, δεινότερός ἐστιν, ὢ μῆτερ, διδάσκειν μείον ἢ πλεῖον ἔχειν. Ἡ οὐχ ὀρᾷς, ἔφη, ὅτι καὶ Μήδους ἀπαντας δεδίδαχεν ἑαυτοῦ μείον ἔχειν; Ὡστε θάρσει, ὡς ὁ σὸς γε πατὴρ

οὔτε ἄλλον οὐδένα, οὔτ' ἐμὲ πλεονεκτεῖν μαθόντα ἀποπέμψεται.

Τοιαῦτα μὲν δὴ πολλὰ ἐλάλει ὁ Κῦρος τέλος δὲ, ἡ μὲν μήτηρ ἀπῆλθε, Κῦρος δὲ κατέμενε, καὶ αὐτοῦ ἐτρέφετο. Καὶ ταχὺ μὲν τοῖς ἡλικιώταις ¹ συνεκέρρατο, ὥστε οἰκείως διακεῖσθαι ταχὺ δὲ τοὺς πατέρας αὐτῶν ² ἀνῆρτητο, προσιών, καὶ ἔνδηλος ὢν, ὅτι ἡσπάζετο αὐτῶν τοὺς νείεις· ὥστε καὶ, εἴ τι τῷ βασιλείῳ δέοιντο, τοὺς παῖδας ἐκέλενον Κῦρου δεῖσθαι διαπράξασθαι σφίσιν. Ὁ δὲ Κῦρος, ὃ τι δέοιντο αὐτοῦ οἱ παῖδες, διὰ τὴν ³ φιλανθρωπίαν καὶ φιλοτιμίαν, περὶ παντὸς ἐποιεῖτο διαπράττεσθαι. Καὶ ὁ Αστυάγης δὲ, ὃ τι δέοιτο αὐτοῦ ὁ Κῦρος, οὐδὲν ἐδύνατο ἀντιλέγειν, μὴ οὐ χαρίζεσθαι. Καὶ γὰρ, ἀσθενήσαντος αὐτοῦ, οὐδέποτε ἀπέλειπε τὸν πάππον, οὐδὲ ⁴ κλαίων ποτὲ ἐπαύετο· δηλὸς τε ἦν πᾶσι, ὅτι ὑπερεφοβεῖτο, μὴ οἱ ὁ πάππος ἀποθάνοι. Καὶ γὰρ ἐκ νυκτὸς, εἴ τινος δέοιτο Αστυάγης, πρῶτος ἡσθάνετο Κῦρος, καὶ πάντων ἀοκνότατα ἀνεπήδα, ὑπηρετήσων, ὃ τι ⁵ οἶοιτο χαριεῖσθαι ὥστε παντιάπασιν ἀνεκτῆσατο τὸν Αστυάγην. 20

Καὶ ἦν μὲν ἴσως ὁ Κῦρος πολυλογώτερος, ἅμα μὲν διὰ τὴν παιδείαν, ὅτι ἠναγκάζετο ὑπὸ τοῦ διδασκάλου καὶ διδόναι λόγον, ὃν ἐποίει, καὶ λαμβάνειν παρ' ἄλλων, ὁπότε δικάζου· ἔτι δὲ καὶ, διὰ τὸ φιλομαθὲς εἶναι, πολλὰ μὲν αὐτὸς αἰεὶ τοὺς παρόντας ἀνθρώπων, ²⁵ ⁶ πῶς ἔχοντα τυγχάνου· καὶ ὅσα αὐτὸς ὑπ' ἄλλων ἐρωτῶτο, διὰ τὸ ἀγχίνους εἶναι, ταχὺ ἀπεκρίνετο· ὥστε ἐκ πάντων τούτων ἡ πολυλογία συνελέγειτο αὐτῷ. Ἀλλ', ὥσπερ γὰρ ἐν σώμασιν, ὅσοι νέοι ὄντες μέγεθος ἔλαβον, ὁμῶς ἐμφαίνεται τι αὐτοῖς νεαρὸν, ὃ κατηγορεῖ τὴν ὀλιγοετίαν· οὕτω καὶ Κῦρου ἐκ τῆς πολυλογίας, οὐ θράσος διεφαίνετο, ἀλλ' ἀπλότης καὶ φιλοστοργίας· ὥστε ἐπιθυ-

μίαν τις εἶχεν ἔτι πλείω ἀκούειν αὐτοῦ, ἢ σιωπῶντι παρ
 εἶναι. Ὡς δὲ προῆγεν ὁ χρόνος αὐτὸν, σὺν τῷ μεγέ-
 θει, εἰς ὥραν τοῦ πρόσθετον γενέσθαι, ἐν τούτῳ δὴ, τοῖς
 μὲν λόγοις βραχυτέροις ἐχρήτο, καὶ τῇ φωνῇ ἡσυχαιτέ-
 5 ρα· αἰδοῦς δὲ ἐνεπίμπλατο, ὥστε καὶ ἐρυθραίνεσθαι, ὅποτε
 συντυγχάνοι τοῖς πρεσβυτέροις· ¹ καὶ τὸ σκυλακῶδες, τὸ
 πᾶσιν ὁμοίως προσπίπτειν, οὐκέτι ὁμοίως προπετώς εἶ-
 χεν. Οὕτω δὲ ἡσυχαιτέρος μὲν ἦν, ἐν δὲ ταῖς συνου-
 σίαις πάμπαν ἐπίχαρις. Καὶ γὰρ ὅσα διαγωνίζονται
 10 πολλάκις ἡλικίαι πρὸς ἀλλήλους, οὐχ, ἃ κρείσσων ἦδει
 ὢν, ταῦτα προῦκαλεῖτο τοὺς συνόντας, ἀλλ', ἅπερ εὖ
 ἦδει ἑαυτὸν ἦττονα ὄντα, ² ταῦτα ἐξῆρχε, φάσκων κάλ-
 λιον αὐτῶν ποιήσειν. Καὶ κατῆρχεν ἤδη ἀναπηδῶν ἐπὶ
 τοὺς ἵππους, ἢ διακοντιούμενος, ἢ διατόξευσόμενος ἀπὸ
 15 τῶν ἵππων, οὕτω πάντῃ ἐποχος ὢν· ἠτιώμενος δὲ, αὐτὸς
 ἐφ' ἑαυτοῦ μάλιστα ἐγέλα. ³ Ὡς δ' οὐκ ἀπεδίδρασκεν,
 ἐκ τοῦ ἠττάσθαι, εἰς τὸ μὴ ποιεῖν, ἃ ἠτῶτο, ἀλλ' ἐκα-
 λινδεῖτο ἐν τῷ πειρᾶσθαι αὐθις βέλτιον ποιεῖν, ταχὺ
 μὲν εἰς τὸ ἴσον ἀφίκετο τῇ ἵππικῇ τοῖς ἡλικιώταις·
 2) ταχὺ δὲ παρήει, διὰ τὸ ἐρῶν τοῦ ἔργον· ταχὺ δὲ τὰ ἐν
 τῷ παραδείσῳ θηρία ἀνηλώκει, διώκων καὶ βάλλων καὶ
 κατακαίνων· ὥστε ὁ Αστυάγης οὐκέτ' εἶχεν αὐτῷ συλλέ-
 γειν θηρία. Καὶ ὁ Κύρος αἰσθόμενος, ὅτι βουλόμενος
 οὐ δύναιτό οἱ ζῶντα παρέχειν, πολλάκις ἔλεγε πρὸς αὐ-
 25 τόν—Ω πάππε, ⁴ τί σε δεῖ θηρία ζητοῦντα πράγματα
 ἔχειν; Ἀλλ' ἦν ἐμὲ ἐκπέμπης ἐπὶ θήραν σὺν τῷ θεῖῳ,
 νομῶ, ὅσα ἂν ἴδω θηρία, σέ μοι ταῦτα τρέφειν.—
 Επιθυμῶν δὲ σφόδρα ἐξίέναι ἐπὶ τὴν θήραν, οὐκέθ' ὁμοίως
 λιπαρεῖν ἐδύνατο, ὥσπερ παῖς ὢν, ἀλλ' ὀκνηρότερον
 30 ⁵ προσήει. Καὶ ἃ πρόσθεν τῷ Σάκῃ ἐμέμφετο, ὅτι οὐ
⁶ παρίει αὐτὸν πρὸς τὸν πάππον, αὐτὸς ἤδη Σάκας ἑαν-
 τῷ ἐγίγνετο· οὐ γὰρ προσήει, εἰ μὴ προῖδοι, εἰ καιρὸς

εἴη καὶ ταῦ Σάλα εἰδείτο πάντως σημαίνειν αὐτῷ, ὅποτα ἐν καιρῷ εἴη εἰσέναι, καὶ ὅποτα οὐκ ἐν καιρῷ ἔσται ὁ Σάλας ἤδη ὑπερφίλει αὐτὸν, ὥσπερ καὶ οἱ ἄλλοι πάντες.

Ἐπεὶ δ' οὖν ἔγνω ὁ Ἀστυάγης σφόδρα αὐτὸν ἐπιθυμῶντα τῆς ἕξαι θήρας, ἐκπέμπει αὐτὸν σὺν τῷ θεῖῳ, καὶ φύλα καὶ συμπέμπει ἐφ' ἵππων πρεσβυτέρους, ὅπως ἀπὸ τῶν δυσχαρίων φυλάττοιεν αὐτὸν, καὶ εἰ τῶν ἀγρίων τι φανεῖα θηρίαν. Ὁ οὖν Κύρος τῶν ἐπαμένων προθύμως ἐκυνθάνετο, ὁποίοις οὐ χρεὶ θηρίαις πελάζειν, καὶ ὅποια χρεὶ θαρσύνοντα δίδωκεν. Οἱ δ' ἔλεγον, ὅτι ἀρκτοὶ τε πολλοὺς ἤδη 10 πλησιάσαντας διέφθειραν, καὶ λέοντες, καὶ κάπροι, καὶ παρδάλεις· αἱ δὲ ἔλαφοι, καὶ δορκάδες, καὶ ἄγριοι οἶτε, καὶ οἱ ἄνοι οἱ ἄγριοι, ἀσινεῖς εἰσιν. Ἐλεγον δὲ καὶ τοῦτα, τὰς δυσχαρίας ὅτι δέοι φυλάττεσθαι οὐδὲν ἤττον ἢ τὰ θηρία· πολλοὺς γάρ ἤδη 1 αὐτοῖς τοῖς ἵπποις κατακρημνισθῆναι. 15 Καὶ ὁ Κύρος ταῦτα πάντα ἐμάνθανε προθύμως· ὥς δὲ εἶδεν ἔλαφον ἐκπηδήσασαν, πάντων ἐπιλαθόμενος, ὃν ἤκουεν, ἐδίωκεν, οὐδὲν ἄλλο ὁρῶν, ἢ ὅποι ἐφευγε. Καί πως διαπηδῶν αὐτῷ ὁ ἵππος πίπτει εἰς γόνατα, 2 καὶ μικροῦ κακείνον ἐξετραχῆλυσεν 3 οὐ μὴν ἀλλ' ἐπέμενεν ὁ Κύρος 20 μόλις πως, καὶ 4 ὁ ἵππος ἐξανέστη. Ὡς δὲ εἰς τὸ πεδῖον ἦλθεν, ἀκοντίσας καταβάλλει τὴν ἔλαφον, 5 καλὸν τι χορῆμα καὶ μέγα. Ὁ μὲν δὴ ὑπερέχαιρεν· οἱ δὲ φύλακες προσελάσαντες, 6 ἐλοιδόρουν αὐτὸν, καὶ ἔλεγον, εἰς οἶον κίνδυνον ἔλθοι· καὶ ἔφασαν 7 κατερεῖν αὐτοῦ τῷ 25 πάπῳ. Ὁ οὖν Κύρος 8 εἰστέκει, καταβεβηκώς, καὶ ἀκούων ταῦτα 9 ἡνιάτο. Ὡς δ' ἦσθετο κραυγῆς, ἀνεπήδησεν ἐπὶ τὸν ἵππον, ὥσπερ ἐνθουσιῶν καὶ ὡς εἶδεν ἐκ τοῦ ἐναντίου κάπρον 10 προσφερόμενον, ἀντίος ἐλαύνει καὶ 11 διατεινόμενος εὐστόχως, βάλλει εἰς τὸ μέτωπον, καὶ 30 κατέσχε τὸν κάπρον. Ἐνταῦθα μέντοι ἤδη καὶ 12 ὁ θεῖος αὐτῷ ἐλοιδορεῖτο, τὴν θρασυτητα ὁρῶν. Ὁ δ', αὐτοῦ

λοιδορούμενοι, ὅπως ἴδαίτο, ὅσα αὐτὸς ἔλαβε, ταῦτα ἰά-
σαι αὐτὸν δοῦναι εἰσκομίσαντα τῷ πάππῳ. Τὸν δὲ θεῖον
εἰπεῖν φασιν—*Ἀλλ' ἦν αἰσθηταί, ὅτι ἰδίωνες, σὺ σοὶ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐμοὶ λοιδορήσεται, ὅτι σε εἶων.*—*Κὰν βού-
5 ληται,*—*φάναι αὐτὸν,*—*μαστιγώσάτω, ἐπειδὴν γε ἐγὼ δῶ αὐτῷ.* Καὶ σὺ γε, εἰ βούλει, ἔφη, ὦ θεῖε, τιμωρησά-
μενος, ὃ τι βούλει, τοῦτο ὅπως χάρισαί μοι.—*Καὶ ὁ Κνωβάρχης μέντοι τελευτῶν εἶπε—*Ποίει ὅπως βούλει·
σὺ γὰρ νῦν γε ἡμῶν ἔοικας βασιλεὺς εἶναι.—*Οὕτω δὲ*
10*ὁ Κύρος εἰσκομίσας τὰ θηρία, ἐδίδου τε τῷ πάππῳ, καὶ*
ἔλεγεν, ὅτι αὐτὸς ταῦτα ἠθροάσειεν ἐκείνῳ. Καὶ τὰ
ἁνόντια ἰδεῖν μὲν οὐ, κατέθηκε δὲ ἡματωμένα, ὅπως
ᾤετο τὸν πάππον ὄφρα εἶπεν·
—*Ἀλλ', ὦ παῖ, δέχομαι μὲν ἔγωγε ἡδέως, ὅσα μοι δί-
15 δως σὺ μέντοι δέομαι γε τούτων οὐδενός, ὥστε σὲ κινδυ-
νεύειν.*—*Καὶ ὁ Κύρος ἔφη—*Εἰ τοίνυν μὴ σὺ δέη, ἱκε-
τεύω, ὦ πάππε, ἐμοὶ δὲ αὐτὰ, ὅπως ἐγὼ διαδῶ τοῖς
ἡλικιώταις.—*Ἀλλ', ὦ παῖ, ἔφη ὁ Αστυάρχης, καὶ ταῦτα*
*λαβὼν διαδίδου, ὅτῳ σὺ βούλει, καὶ τῶν ἄλλων ὅποσα ἐθέ-
20 λεις.*—*Καὶ ὁ Κύρος λαβὼν, ἐδίδου τε ἄρα τοῖς παισὶ,*
καὶ ἅμα ἔλεγεν—

² *Ὡ παῖδες, ὡς ἄρα ἐφλυαροῦμεν, ὅτι τὰ ἐν τῷ πα-
φιδείσῳ θηρία ἐθροῶμεν ὅμοιον γὰρ ἔμοιγε δοκεῖ εἶναι,
οἷόν περ εἴ τις δεδεμένα ζῶα θηρόφῃ. Πρῶτον μὲν γὰρ,
25 ἐν μικρῷ χωρίῳ ἦν ἔπειτα, καὶ μικρὰ καὶ ψωραλέα· καὶ*
τὸ μὲν αὐτῶν, χαλὸν ἦν τὸ δὲ, κολοβόν. Τὰ δ' ἐν
τοῖς ὄρεσι καὶ λιμῶσι θηρία,—ὡς μὲν καλὰ, ὡς δὲ με-
γάλα, ὡς δὲ λιπαρὰ ἐφαίνετο! Καὶ αἱ μὲν ἕλαφοι,
ὥσπερ πτηναὶ, ἤλλοντο πρὸς τὸν οὐρανόν· οἱ δὲ κάπροι,
30*ὥσπερ τοὺς ἄνδρας φασὶ τοὺς ἀνδρείους, ὁμόσε ἐφέροντο·*
ἐκ δὲ τῆς πλατύτητος ὃ οὐδὲ ἁμαρτεῖν οἷόν τε ἦν αὐτῶν
καλλίω δὲ, ἔφη, ἔμοιγε δοκεῖ καὶ τεθηγκότα ταῦτα εἶ-

ναι, ἢ ζῶντα ἐκεῖνα τὰ περιαιποδομημένα.—*Ἀλλ' ὅρα*
ἂν, ἔφη, ἀφείεν καὶ ὑμᾶς οἱ πατέρες ἐπὶ τὴν θήραν;—
Καὶ ῥαδίως γ' ἂν, ἔφασαν, εἰ *Λοτυάγης* κελεύοι.—
Καὶ ὁ Κῦρος εἶπε—*Τίς ἂν οὖν ὑμῶν πρὸς Λοτυάγην*
μνησθείη;—¹ *Τίς γάρ ἂν*, ἔφασαν, σοῦ γε ἰκανώτερος
 πείσαι;—*Ἀλλὰ μὰ τὸν Δία*, ἔφη, ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδ',
 ὅστις ἄνθρωπος γεγένημαι· οὐδὲ γὰρ λέγειν ² οἷός τ' εἰμι,
 οὐδ' ἀναβλέπειν πρὸς τὸν πάππον ἐκ τοῦ ἴσου ἔτι δύναμαι.
³ *Ἦν δὲ τοσοῦτον ἐπιδιδῶ, δέδοικα*, ἔφη, μὴ παντάπασι
 βλάξ τις καὶ ἡλίθιος γένωμαι. *Παιδάριον δὲ ὦν*, δει- 10
 νότατος λαλεῖν ἐδόκουν εἶναι.—*Καὶ οἱ παῖδες εἶπον*—
Πονηρὸν λέγεις τὸ πρᾶγμα, εἰ μὴδὲ ⁴ ὑπὲρ ἡμῶν, ἂν τι
 δέη, δυνήσῃ πράττειν, ἀλλ' ἄλλον τινὸς ἡμᾶς ⁵ τὸ ἐπὶ σοὶ
 ἀνάγκη δεῖσθαι.—*Ακούσας δὲ ταῦτα ὁ Κῦρος, ἐδήχθη*
καὶ σιγῇ ἀπελθὼν, διακελευσάμενος ἑαυτῷ τολμῶν, 15
εἰσῆλθεν, ἐπιβουλεύσας, ὅπως ἂν ἀλνπότατα εἴποι πρὸς
τὸν πάππον, καὶ ⁶ διαπράξειεν αὐτῷ τε καὶ τοῖς παισίν, ὧν
ἐδέοντο. *Ἡρξάτο οὖν ὧδε*

Εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ πάππε, ἦν τις ἀποδράση τῶν οἰκε-
 τῶν, καὶ λάβῃς αὐτόν, τί αὐτῷ χρήση;—*Τί δὴ ἄλλο*, 20
 ἔφη, ἢ δῆσας ἐργάζεσθαι ἀναγκάσω;—*Ἦν δὲ αὐτόμα-
 τῶς σοι πάλιν ἐπέλθῃ, πῶς ποιήσεις;*—*Τί δέ*, ἔφη, ἢ
 μαστιγῶσας αὐτόν γε, ἵνα μὴ αὔθις τοῦτο ποιῇ, ἔπειτα
 ἄρα γὰρ πάλιν αὐτῷ χρήσομαι;—⁷ *Ὡρα οὖν*, ἔφη ὁ
 Κῦρος, παρασκευάζεσθαί σοι εἴη, ὅτε μαστιγώσεις με, 25
 ὥς βουλευόμενόν γε, ὅπως ἀποδρῶ, λαβὼν τοὺς ἑμὸνς ἡλε-
 κιώτας ἐπὶ θήραν.—*Καὶ ὁ Λοτυάγης*,—*Καλῶς*, ἔφη,
 ἐποίησας προειπὼν ἔνδοθεν γὰρ ἀπαγορεύω σοι μὴ κι-
 νεῖσθαι. *Χαριεν γάρ*, ἔφη, εἰ ἔνεκα κρεαδίῳ τῇ θυ-
 γατρὶ τὸν παῖδα ἀποδουκολήσαιμι.—*Ακούσας ταῦτα ὁ* 30
*Κῦρος, ἐπείθειτο μὲν καὶ ἔμενεν ἀνταρὸς δὲ καὶ σκυθρω-
 πὸς ὧν, σιωπῇ διῆγεν.* *Ὁ μὲντοι Λοτυάγης, ἐπεὶ ἔγνω*

αὐτὸν λυπούμενον ἰσχυρώς, βουλόμενος αὐτῷ χαρίσασθαι, ἐξάγει ἐπὶ θήραν καὶ πεζοὺς πολλοὺς καὶ ἱππέας συναλίσας, καὶ τοὺς παῖδας, καὶ συνελάσας εἰς τὰ ἱππάσιμα χωρία τὰ θηρία, ἐποίησε μεγάλην θήραν. Καὶ 5 βασιλικῶς δὴ αὐτὸς παρῶν, ἀτηγόρευε μηδένα βάλλειν, πρὶν Κῦρος ἐμπλησθεῖν βάλλον. Ὁ δὲ Κῦρος οὐκ εἶα κωλύειν—Ἀλλ', εἰ βούλει, ἔφη, ὃ πάππε, ἡδέως με θηρᾶν, ἄφες πάντας τοὺς κατ' ἐμὲ διώκειν καὶ διαγωνίζεσθαι, ὅπως ἕκαστος τὰ κράτιστα δύναιτο.—Ἐνταῦθα 10 δὴ ὁ Ἀστυάγης ἀφίησι καὶ σταδὸς ἐθεᾶτο τοὺς ἀμιλλωμένους ἐπὶ τὰ θηρία, καὶ φιλονεικοῦντας, καὶ διώκοντας, καὶ ἀκοντίζοντας. Καὶ τῷ Κύρῳ ἦδετο, οὐ δυναμένῳ σιγᾶν ὑπὸ τῆς ἡδονῆς, ἀλλ', ὥσπερ σκύλακι γενναίῳ, ἀνακλάζοντι, ὅποτε πλησιάζοι θηρίῳ, καὶ παρακαλοῦντι 15 ὀνόμασι ἕκαστον. Καὶ ¹ τοῦ μὲν καταγελῶντα αὐτὸν ὁρᾶν εὐφραίνεται, τὸν δὲ τινα καὶ ἐπαινῶντα αὐτὸν ἠσθάνετο, ² οὐδ' ὅπως τιοῦν φθονερῶς. Τέλος δ' οὖν, πολλὰ θηρία ἔχων ὁ Ἀστυάγης ³ ἀπῆει. Καὶ τοιοῦτον οὕτως ἦσθη τῇ τότε θήρᾳ, ὥστε αἰεὶ, ⁴ ὅποτε οἶόν τε εἶη, ⁵ συνεξήει τῷ 20 Κύρῳ, καὶ ἄλλους τε πολλοὺς παρελάμβανε, καὶ τοὺς παῖδας, Κῦρου ἕνεκα. Τὸν μὲν δὴ πλεῖστον χρόνον οὕτω διῆγεν ὁ Κῦρος, πᾶσιν ἡδονῆς μὲν καὶ ἀγαθῆς τιнос συναίτιος ὢν, κακοῦ δὲ οὐδενί.

* * *

Καρδύσης δὲ, ὁ τοῦ Κύρου πατήρ, ἦδετο μὲν πυνθα- 25 νόμενος ταῦτα· ἐπειδὴ δὲ ἤκουσεν ἀνδρὸς ἡδὴ ἔργα διαπραττόμενον τὸν Κῦρον, ἀπεκάλει, ὅπως ⁶ τὰ ἐν Πέρσαις ἐπιχώρια ἀποτελοίη. Καὶ τὸν Κῦρον δὴ ἐνταῦθα λέγεται εἰπεῖν, ὅτι ἀπιέναι βούλοιο, μὴ ὁ πατήρ τι ἄχθαιτο, καὶ ἡ πόλις μέμφοιτο. Τῷ οὖν Ἀστυάγει ἐδόκει 30 ἀναγκαῖον εἶναι ἀποπέμπειν αὐτόν. Ἐνθα δὴ ἔκπους τε αὐτῷ δούς οὓς αὐτὸς ἐπεθύμει λαβεῖν, καὶ ἄλλα σὺσκεν

ὄσας παντοδαπά, ἀπέπεμπε, καὶ διὰ τὸ φιλεῖν αὐτὸν.
 καὶ ἅμα ἐλπίδας μεγάλας ἔχων ἐν αὐτῷ, ἄνδρα ἔασ-
 θαι ἱκανὸν καὶ φίλος ὠφελεῖν, καὶ ἐχθρὸς ἀνιῶν. Ἀπώντα
 δὲ τὸν Κύρον προῖεμπον ἅπαντες, καὶ παῖδες, καὶ ἡλικίαι,
 καὶ ἄνδρες, καὶ γέροντες, ἐρ' ἵππων, καὶ Ἀστυάγης αὐτόν·
 καὶ ὁδὲνα ἔφασαν ὄντιν' εἰ δακρύοντι ἀποστρέφεσθαι. Καὶ
 Κύρον δὲ αὐτὸν σὺν πολλοῖς δακρύοις λέγεται ἀπο-
 χωρῆσαι. Πολλὰ δὲ δῶρα διαδοῦναι αὐτὸν φασὶ τοῖς
 ἡλικιώταις, ὃν Ἀστυάγης αὐτῷ ἐδεδώκει τέλος δὲ, καὶ
 ἦν εἶχε στολὴν τὴν Μηδικὴν ἐνδύντα δοῦναί τιτι, δηλῶν 10
 ὅτι τοῦτον μάλιστα ὑσπάζετο. Τοὺς μέντοι λαβόντας καὶ
 δεξαμένους τὰ δῶρα λέγεται Ἀστυάγῃ ἀπειργαχεῖν Ἀστυ-
 άγην δὲ δεξάμενον Κύρῳ ἀποπέμψαι· τὸν δὲ πάλιν τε
 ἀποπέμψαι εἰς Μήδους, καὶ εἰπεῖν—Ὡς κάππε, εἰ βούλει
 με καὶ πάλιν ἵεναι ὡς σὲ μὴ αἰσχυνόμενον, ἔα ἔχειν, ¹ εἰ 15
 τῷ τί ἐγὼ δέδωκα—Ἀστυάγην δὲ ταῦτα ἀκούσαντα κα-
 ῖῃσαι, ὥσπερ ὁ Κύρος ἐπέτειλεν.

Ὁ μὲν δὴ Κύρος οὕτως ἀπελθὼν εἰς Πέρσας, ἐπε-
 τὸν μὲν λέγεται ἔτι ἐν τοῖς καισὶ γενέσθαι. Καὶ, τὸ
 μὲν πρῶτον, οἱ παῖδες ἔσκαπτον αὐτόν, ² ὡς ἤρπαζεῖν με- 20
 μαθηκῶς ἐν Μήδοις ἦκοι. Ἐπεὶ δὲ καὶ ἐσθίοντα αὐτόν
 ἑώρων, ὥσπερ αὐτοὶ, ἡδέως, καὶ πίνοντα, καὶ εἰ ποτ' ἐν
 ἐσπρῇ εὐαγρία προσγένετο, ἐπιδιδόντα ³ μᾶλλον αὐτὸν τοῦ
 ἑαυτοῦ μέρας ἡσθάνοντο, ἢ προσδεόμενον καὶ περὶ τούτους
 δὲ, καὶ τᾶλλα κραταιστεύοντα αὐτόν ἑώρων, περὶ ἅπαντα, 25
 ἑαυτῶν ἐνταῦθα δὴ πάλιν ὑπέπτησεν· οἱ ἥλικες αὐτῷ.
 Ἐπεὶ δὲ, διελθὼν τὴν παιδείαν ταύτην, ἦδη ἀσπῆλθεν εἰς
 τοὺς ἐφήβους, ἐν τούτοις αὖ ⁴ ὁδῶκε κραταιστεύειν, καὶ με-
 λετῶν αἰ χρῆν, καὶ καρτερῶν αἰ ἔδει, καὶ αἰδουμένους τοὺς
 κρατεωτέρους, καὶ περὶ ἅπαντας πολλὰ μαχόμενος.

* * *

Ἐκ τοῦ βιβλίου πέμπτου.

ΠΑΝΘΕΙΑ

Καλέσας δὲ ὁ Κῦρος Ἀράσπην Μῆδον, (ὃς ἦν αὐτῷ
ἐκ παιδὸς ἑταῖρος, ¹ ὃ καὶ τὴν στολὴν ἐκδύς ἔδωκε τῇ
Μηδικῇ, ὅτε παρὰ Ἀστυάγους εἰς Πέρσας ἀπῆει,) τοῦ-
τον ἐκέλευσε διαφυλάξαι αὐτῷ ² τὴν τε γυναῖκα καὶ τὴν
5 σκηνήν ἣν δὲ αὕτη, ἣ γυνὴ Ἀβραδάτα τοῦ Σούσων βα-
σιλέως· ὅτε δὲ ἡλίσκετο τὸ τῶν Ἀσσυρίων στρατόπεδον, ὁ
ἀνὴρ αὐτῆς ³ οὐκ ἔτυχεν ἐν τῷ στρατοπέδῳ ὄν, ἀλλὰ πρὸς
τὸν τῶν Βακτριανῶν βασιλέα πρεσβεύων ὤχετο· ἔπειτα
δὲ αὐτὸν ὁ Ἀσσύριος περὶ συμμαχίας· ξένος γὰρ ὢν ἐτύγ-
10 χανε τῷ τῶν Βακτριανῶν βασιλεῖ—ταύτην οὖν ἐκέλευ-
σεν ὁ Κῦρος διαφυλάττειν τὸν Ἀράσπην, ἕως ἂν αὐτὸς
λάβῃ. Κελευόμενος δὲ ὁ Ἀράσπης ἐπήρετο·—Ἐώρα-
κας δ', ἔφη, ὃ Κῦρε, τὴν γυναῖκα, ἣν με κελεύεις φυ-
λάττειν;—Μὰ Δί', ἔφη ὁ Κῦρος, οὐκ ἔγωγε.—Ἀλλ'
15 ἔγωγε, ἔφη, ἥνίκα ἐξηροῦμέν σοι αὐτήν καὶ δῆτα, ὅτε μὲν
εἰσῆλθομεν εἰς τὴν σκηνὴν αὐτῆς, τὸ πρῶτον οὐ διέγνωμεν
αὐτήν (χαμαὶ τε γὰρ ἐκάθητο, καὶ αἱ θεράπαινοι πᾶ-
σαι περὶ αὐτήν καὶ τοίνυν ὁμοίαν ταῖς δούλαις εἶχε τὴν
ἐσθῆτα·) ἐπεὶ δὲ, γνῶναι βουλόμενοι, ποία εἴη ἡ δέσποινα,
20 πᾶσας περιεβλέψαμεν, ταχὺ πάνν καὶ πασῶν ⁴ ἐφαίνετο
διαφέρονσα τῶν ἄλλων, καίπερ καθημένη, κεκαλυμμένη
τε καὶ εἰς γῆν ὀρώσα. Ὡς δὲ ⁵ ἀναστῆναι αὐτήν ἐκε-
λεύσαμεν, συνανέστησαν μὲν αὐτῇ πᾶσαι αἱ ἄμφ' αὐ-
τὴν διήνεγκε δὲ ἐνταῦθα, πρῶτον μὲν, τῷ μεγέθει, ἔπειτα
25 δὲ, ⁶ τῇ ῥώμῃ, καὶ τῇ ἀρετῇ, καὶ τῇ εὐσχημοσύνῃ, καίπερ
ἐν ταπεινῷ σχήματι ⁷ ἐστηκυῖα. ⁸ Ἀῆλα δ' ἦν αὐτῇ καὶ
τὰ δάκρυα καταστάζοντα—τὰ μὲν κατὰ τῶν πέλων,
τὰ δὲ καὶ ἐπὶ τοὺς πόδας. Ὡς δ' ἡμῶν ὁ γεραίτερος

εἶπε, —Θάρρει, ὦ γύναι· καλὸν μὲν γάρ καὶ ἀγαθὸν
ἀκούομεν καὶ τὸν σὸν ἄνδρα εἶναι· νῦν μέντοι ἐξαιρούμεν
ἄνδρ' ἑσέ, —¹ εὖ ἴσθι, ὅτι —οὔτε τὸ εἶδος ἐκείνου χεῖρονι,
οὔτε τὴν γνώμην, οὔτε τὴν δύναμιν ἄλλ', ὥς ἡμεῖς γε
νομίζομεν, εἴ τις καὶ ἄλλος ἀνὴρ, καὶ ὁ Κῦρος ἄξιός 5
ἔστι θαυμάζεσθαι, ² οὐδ' οὐ ἔσθ' τὸ ἀπὸ τοῦδε —ὥς οὖν τοῦ-
το ἤκουσεν ἡ γυνή, ³ περικατεφόβησά τε τὸν ἀνωθεν πέπλον,
καὶ ἀνωδύρατο· συνανεδόησαν δὲ αὐτῇ καὶ αἱ δμῳαί. Ἐν
τούτῳ δ' ἐφάνη μὲν αὐτῆς τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ προσώπου,
ἐφάνη δὲ ἡ δέσχη καὶ αἱ χεῖρες —καὶ εὖ ἴσθι, ἔφη, ὦ Κῦρε, 10
ὥς ἐμοὶ τε ἔδοξε καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσι τοῖς ἰδοῦσι, μήπω
⁴ φῦναι, μηδὲ γενέσθαι γυναῖκα, ἀπὸ θνητῶν, τοιαύτην
ἐν τῇ Ἀσίᾳ. —ἀλλὰ πάντως, ἔφη, καὶ σὺ θεάσῃ αὐτήν.
—Καὶ ὁ Κῦρος ἔφη, —Ναὶ μὰ Δία, πολὺ γε ἤτιον,
εἰ τοιαύτη ἐστίν, ὅταν σὺ λέγεις. —Τί δαί; ἔφη ὁ νεα- 15
νίσκος. —⁵ Οὔ, ἔφη, καὶ νῦν ⁶ σοῦ ἀκούσας, ὅτι καλὴ ἐστίν,
εἰ πεισθήσομαι ἔλθεῖν θεασόμενος, οὐ πάνυ μοι σχολῆς
οὔσης, δέδοικα, μὴ πολὺ θάττον ἐκείνη με αὖθις ἀνα-
πείσῃ καὶ πάλιν ἔλθεῖν θεασόμενον· ἐκ δὲ τούτου ἴσως ἂν
ἀμελήσας, ὦν με δεῖ πράττειν, καθοίμην ἐκείνην θεώ- 20
μενος.

Καὶ ὁ νεανίσκος ἀναγελάσας εἶπεν. —⁷ Οἶε γάρ, ἔφη,
ὦ Κῦρε, ἱκανὸν εἶναι κάλλος ἀνθρώπου, ἀναγκάζειν τὸν μὴ
βουλόμενον ⁸ πράττειν παρὰ τὸ βέλτιστον; Εἰ μέντοι
τοῦτο, ἔφη, ⁹ ὅπως ἐπιφύκει, πάντας ἂν ἠνάγκαζεν ὁμοίως. 25
¹⁰ Ὅρα, ἔφη, τὸ πῦρ, ὥς πάντας ὁμοίως καίει· (πέφυνκε γάρ
τοιούτων) τῶν δὲ καλῶν, ¹¹ τῶν μὲν ἐρῶσι, τῶν δ' οὐ καὶ
ἄλλος γε ἄλλου. Ἐθελούσιον γάρ, ἔφη, ἐστὶ, καὶ ἐρᾷ ἕκα-
στος, ὦν ἂν βούληται. ¹² Ἀντίκα δὲ οὐκ ἐρᾷ ἀδελφὸς
ἀδελφῆς, ἄλλος δὲ ταύτης οὐδὲ πατὴρ θυγατρὸς, ἄλλος δὲ 30
ταύτης. Καὶ γάρ ¹³ φόβος καὶ νόμος ἱκανὸς ἔρωτα κα-
λύειν. Εἰ δέ γ', ἔφη, νόμος τεθείη, μὴ ἐσθίοντας μὴ
πεινῆν, καὶ μὴ πίνοντας μὴ δεῖρῆν, μηδὲ βιγνὸν τοῦ χειμῶ-

σοι, μηδὲ θάλλεσθαι τῷ θέρουσι, οὐδεὶς ἂν νόμος ἀννηθείη
 διαπραξέσθαι ἀνθρώπους ταῦτα κείθεσθαι πεφύκασι γὰρ
 ὥπὸ τέτων κρατεῖσθαι. Τὸ δ' ἐρεῖν ἐθελούσιόν ἐστιν ἔκα-
 5 ρτος ¹ γούν τῶν καθ' αὐτὸν ἐρεῖ, ὥσπερ ἱματίων καὶ ὑποδη-
 5 μάταν.—Πῶς οὖν, ἔφη ὁ Κύρος,—² εἰ ἐθελούσιόν ἐστι τὸ
 ἐρασθῆναι, ἢ καὶ παύσασθαι ἐξω, ὅταν τις βούληται; Ἀλλ'
 ἐγὼ, ἔφη, ἐώρακα καὶ κλαίοντας ὑπὸ λύπης δι' ἔρωτα καὶ
 δουλεύοντάς γε τοῖς ἐρωμένοις, καὶ μάλα κακὸν νομίζον-
 10 τας, πρὶν γε ἐρεῖν, τὸ δουλεύειν καὶ διδόντας γε πολλὰ,
 10 ἢ βέλτιον αὐτοῖς στέρεσθαι καὶ εὐχομένους ³ ὥσπερ καὶ
 τινος ἄλλης νόσου ἀκαλλαγῆναι, καὶ ἢ δυναμένους μέντοι
 ἀπαλλάττεσθαι, ἀλλὰ δεδεμένους ἰσχυροτέρᾳ τινὶ ἀνάγκῃ,
 ἢ εἰ σιδήρῳ ἐδέδεκτο. Παρέχουσι γούν ἑαυτοὺς τοῖς ἐρω-
 μένοις ⁴ πολλὰ καὶ εἰκῇ ὑπηρετῶντας καὶ μέντοι οὐδ' ἄπο-
 15 διδράσκειν ἐπιχειροῦσι, τοιαῦτα κακὰ ἔχοντες, ἀλλὰ καὶ
 φυλάττουσι τοὺς ἐρωμένους, μή ποι ἀποδρῶσι.

Καὶ ὁ νεανίσκος εἶπε πρὸς ταῦτα· ⁵ Ποιοῦσι γὰρ, ἔφη,
 ταῦτα· εἰδὼ μέντοι οἱ τοιοῦτοι, ἔφη, μοχθηροί· διόπερ,
 οἶμαι, καὶ εὐχονται μὲν αἰεὶ, ὥς ἄθλιοι ὄντες, ἀποθανεῖν
 20 ⁶ μυρίων δ' οὐσῶν μηχανῶν ἀπαλλαγῆς τοῦ βίου, οὐκ ἀπ-
 ἀλλάττονται. Οἱ αὐτοὶ δέ γε ὅτοι καὶ κλέπτειν ἐπιχειροῦ-
 σι, καὶ οὐκ ἀπέχονται τῶν ἀλλοτρίων· ἀλλ' ἐπειδὴν τι ἀρ-
 πύσωσιν ἢ κλέψωσιν, ὁρᾷς, ἔφη, ὅτι σὺ πρῶτος, ὥς οὐκ
⁷ ἀναγκαῖον τὸ κλέπτειν, αἰτιᾷ τὸν κλέπτοντα καὶ ἀρπάζον-
 25 τα, καὶ οὐ συγγινώσκεις, ἀλλὰ κολάζεις; Οὕτω μέντοι,
 ἔφη, καὶ οἱ καλοὶ οὐκ ἀναγκάζουσιν ἐρεῖν ἑαυτῶν, οὐδὲ
 ἐφίεσθαι ἀνθρώπους, ὧν μὴ δεῖ· ἀλλὰ τὰ μοχθηρὰ ἀν-
 θρώπια πασῶν, οἶμαι, ἐπιθυμιῶν ἀκρατὴ ἐστι, καῖπειτα
⁸ ἔρωτα αἰτιῶνται. Οἱ δὲ καλοὶ κάγαθοι, ἐπιθυμοῦντες καὶ
 30 χρυσίον, καὶ ἱππῶν ἀγαθῶν, καὶ γυναικῶν καλῶν, ὅμως
 ἀπάντων τέτων ῥαδίως δύνανται ἀπέχεσθαι, ⁹ ὥστε μὴ ἀπ-
 τεσθαι αὐτῶν, κατὰ τὸ δίκαιον. Ἐγὼ γ' οὖν, ἔφη, ταύ-

την ἰσφακῶς, καὶ πάνν μοι καλῆς δοξάσης εἶναι, ὅμως
 παρὰ σοί εἰμι, καὶ ἱκπεύω, καὶ τᾶλλα τὰ ἐμοὶ προσ-
 ῥόντα ἀποτελῶ.—Ναὶ μὰ Δί', ἔφη ὁ Κῦρος ἴσως
 γὰρ θᾶπτον ἀπῆλθες, ἢ ἐν ὅσῳ χρόνῳ ὁ ἔρως πέφυκε
 συσκευάζεσθαι ἄνθρωπον. ² Καὶ πυρὸς γάρ τοι ἐστὶ θύ- 5
 γοντα μὴ εὐθὺς καίεσθαι, καὶ τὰ ξύλα οὐκ εὐθὺς ἀνα-
 λάμπει· ὅμως δὲ ἔγωγε οὔτε πυρὸς ἕκᾱν εἶναι ἄπτομαι,
 οὔτε τοὺς καλοὺς ἔσορῶ. Οὐδέ γε σοὶ συμβουλεύω, ἔφη,
 ὦ Δράσπα, ἐν τοῖς καλοῖς ἔᾶν τὴν ὄψιν ἐνδιατρίβειν
 ὥς τὸ μὲν πῦρ τοὺς ἀπτομένους καίει, οἱ δὲ καλοὶ καὶ τοὺς 10
 ἀποθεν θεωμένους ὑφάπτουσιν, ὥστε αἰθεσθαι τῷ ἔρωτι.—
 Θάρρει, ἔφη, ὦ Κῦρε, οὐδὲ, ἦν μηδέποτε παύσωμαι θεω-
 μένος, οὐ μὴ κρατηθῶ, ὥστε ποιεῖν τι, ὧν μὴ χρὴ ποιεῖν.
 —Κάλλιστα, ἔφη, λέγεις· φύλαττε τοίνυν, ἔφη, ὥσπερ
 σε κελεύω, καὶ ἑπιμελοῦ αὐτῆς· ἴσως γὰρ ἂν καὶ πάνν 15
 ἡμῖν ἐν καιρῷ τι γένοιτο αὕτη ἢ γυνή. Τότε μὲν δὴ
 ταῦτα εἰπόντες διελύθησαν.

Ὁ δὲ νεανίσκος, ἅμα μὲν ὄρῳν ὑπερκαλλῇ τὴν γυ-
 ναῖκα, ἅμα δὲ αἰσθόμενος τὴν καλοκάγαθίαν αὐτῆς,
 ἅμα δὲ θεραπεύων αὐτήν, καὶ οἰόμενος χαρίζεσθαι αὐ- 20
 τῇ, ἅμα δὲ αἰσθανόμενος οὐκ ἀχάριστον οὔσαν, ἀλλ' ἐν-
 επιμελουμένην, διὰ τῶν αὐτῆς οἰκετῶν, ὥς καὶ εἰσιόντι
 εἶη αὐτῷ τὰ δέοντα, καὶ, εἴ ποτε ἀσθενήσειεν, ὥς μηδε-
 νὸς ἂν δέοιτο· ἐκ πάντων τούτων ἡλίσκετο ἔρωτι καὶ ἴσως
 οὐδὲν θαυμαστὸν ἔπασχε. Καὶ ταῦτα μὲν δὴ οὕτως 25
 ἐπράττετο.

* * *

Ἐκ τοῦ βιβλίου ἕκτου.

¹ Βουλόμενος δέ τινα κατάσκοπον πέμψαι ἐπὶ Αντί-
 ας, καὶ μαθεῖν, ὅ τι πράσσει ὁ Ασσύριος, ἔδοξεν αὐτῷ
 ἐπιτήδειος εἶναι Δράσπας ἐλθεῖν ἐπὶ τοῦτο, ὁ φυλάττων

τὴν καλὴν γυναῖκα. Συνεβεβήκει γὰρ τῷ Ἀράσπῃ τοι-
 ᾶδε ληφθεὶς ἔρωτι τῆς γυναικὸς, ἠναγκάσθη προσεγγ-
 κεῖν λόγους αὐτῇ περὶ συνουσίας. Ἡ δὲ ἀπέφησε μὲν,
 καὶ ἦν πιστὴ τῷ ἀνδρὶ, καίπερ ἀπόντι (ἐφίλει γὰρ αὐ-
 5 τὸν ἰσχυρῶς) οὐ μέντοι κατηγόρησε τοῦ Ἀράσπε πρὸς τὸν
 Κῦρον, ¹ ἀκνούσα συμβαλεῖν φίλους ἄνδρας. Ἐπεὶ δὲ ὁ
 Ἀράσπας, δοκῶν ² ὑπηρετήσῃν τῷ τυχεῖν, ᾧ ἐβούλετο
 ὑπείλῃσε τῇ γυναικί, ὅτι, εἰ μὴ βούλοιτο ἐκούσα, ἀκνούσα
 ποιήσοι ταῦτα· ἐκ τούτου ἡ γυνή, ὥς ἔδεισε τὴν βίαν,
 10 οὐκέτι κρύπτει, ἀλλὰ πέμπει ³ τὸν εὐνοῦχον πρὸς τὸν Κῦ-
 ρον, καὶ κελεύει λέξαι ἅπαντα. Ὁ δ' ὥς ἤκουσεν, ἀνα-
 γελάσας ἐπὶ τῷ κρείττονι τοῦ ἔρωτος φάσκοντι εἶναι,
 πέμπει Ἀρτάβαζον σὺν τῷ εὐνούχῳ, καὶ κελεύει αὐτῷ
 εἰπεῖν, βιάζεσθαι μὲν μὴ τοιαύτην γυναῖκα· πείθειν δὲ,
 15 εἰ δύναιτο, οὐκ ἔφη κωλύειν. Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἀρτάβαζος
 πρὸς τὸν Ἀράσπαν ἐλοιδόρησεν αὐτὸν, παρακαταθήκην
 τε ὀνομάζων τὴν γυναῖκα, ἀσέβειάν τε αὐτοῦ λέγων,
 ἀδικίαν τε καὶ ἀκράτειαν ὥστε τὸν Ἀράσπαν πολλὰ
 μὲν δακρύειν ὑπὸ λύπης, καταδύεσθαι δ' ὑπὸ τῆς αἰσ-
 20 χύνης, ἀπολωλέναι δὲ τῷ φόβῳ, μὴ τι καὶ πάθῃ ὑπὸ
 Κῦρον.

Ὁ οὖν Κῦρος καταμαθὼν ταῦτα, ἐκάλεσέ τε αὐτὸν,
 καὶ μόνος μόνῳ ἔλεξεν—Ὅρῳ σε, ἔφη, ὦ Ἀράσπα,
 φοβούμενόν τε ἐμὲ καὶ ἐν αἰσχύνῃ δεινῶς ἔχοντα. Παν-
 25 σαι οὖν τέτων ἐγὼ γὰρ θεοὺς τε ἀκνούω ἔρωτος ἡσσησθαι
⁴ ἀνθρώπους τε οἶδα, καὶ μάλα φρονίμους δοκοῦντας εἶ-
 ναι, οἷα πεπόνθασιν ὑπ' ἔρωτος· ⁵ καὶ αὐτὸς δ' ἐμάντοῦ
 κατέγνων μὴ ἂν καρτερῆσαι, ὥστε συνὼν καλοῖς ἀμελῆ-
 σαι αὐτῶν. Καὶ σοὶ δὲ τοῦτον τοῦ πράγματος ἐγὼ αἵ-
 30 τῖός εἰμι· ἐγὼ γὰρ σε συγκαθεῖρξα τούτῳ τῷ ἀμάρ-
 τῳ πράγματι.—Καὶ ὁ Ἀράσπας ὑπολαβὼν εἶπεν—Ἀλλὰ
 σὺ μὲν, ὦ Κῦρ, καὶ ταῦτα ὅμοιος εἶ, οἷός περ καὶ τάλ-

λα, πρῶτός τε καὶ συγγνώμων τῶν ἀνθρωπίνων ἁμαρτημάτων ἐμὲ δ', ἔφη, καὶ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι καταδύνουσαι τῷ ἄξει. Ὡς γὰρ ὁ θρόνους διῆλθε τῆς ἐμῆς συμφορᾶς, οἱ μὲν ἐχθροὶ ἐφῆδονταί μοι, οἱ δὲ φίλοι προσιώντες συμβουλευούσιν ¹ ἐκποδῶν ἔχειν ἑμαυτὸν, μὴ τι ⁵ καὶ πάθω ὑπὸ σοῦ, ² ὥς ἡδικηκότος ἐμοῦ μεγάλα.—Καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν—Εὐ τοίνυν ἴσθι, ὦ Ἀράσπα, ὅτι ταύτη ἐγὼ δόξω ³ οἷός τ' εἶ ἐμοί τε ἰσχυρῶς χαρίσασθαι, καὶ τοὺς συμμάχους μεγάλα ὠφελῆσαι.—⁴ Εἰ γὰρ γένοιτο, ἔφη ὁ Ἀράσπας, ὅ τι ἐγὼ σοι ἐν καιρῷ ἂν γενοίμην ¹⁰ αὐτὸν χρήσιμος.—Εἰ τοίνυν, ἔφη, προσποιησάμενος ἐμὲ φεύγειν, ἐθέλοις εἰς τοὺς πολεμίους ἐλθεῖν, οἶμαι ἂν σε πιστευθῆναι ὑπὸ τῶν πολεμίων. Εἰ γὰρ, ναὶ μὰ Δί', ἔφη ὁ Ἀράσπας, ⁵ καὶ ὑπὸ τῶν φίλων οἶδα ὅτι, ὥς σὲ πεφευγώς, λόγον ἂν παρέχοιμι.—Ελθοῖς ἂν τοίνυν, ἔφη, ἡμῖν, ¹⁵ πάντα εἰδὼς τὰ τῶν πολεμίων· οἶμαι δὲ καὶ λόγων καὶ βουλευμάτων κοινωνὸν ἂν σε πρῶτον, διὰ τὸ πιστεύειν ὥστε μὴδὲ ἐν σε λεληθέναι, ὃν βουλόμεθα εἰδέναι.—⁶ Ὡς πορεύεσθαι οὖν, ἔφη, ἤδη νυνί· καὶ γὰρ τοῦτο, ἴσθι, ἐν τῶν πιστῶν ἔσται, ⁷ τὸ δοκεῖν με, ὑπὸ σοῦ μελλήσοντά τι ²⁰ παθεῖν, ἐκπεφευγέναι.—Ἡ καὶ δυνήσῃ, ἔφη, ἀπολιπεῖν τὴν καλὴν Πάνθειαν; ⁸ Δύο γὰρ, ἔφη, ὦ Κῦρε, σαφῶς ἔχω ψυχάς. Νῦν τοῦτο πεφίλσσοφον μετὰ τοῦ ἀδίκου σοφιστοῦ τοῦ Εἰρωτος. Οὐ γὰρ δὴ μία γε οὔσα, ἀμα ἀγαθὴ τέ ἐστι καὶ κακὴ, οὐδ' ἅμα καλῶν τε καὶ αἰσχυρῶν ²⁵ ἔργων ἐρεῖ, καὶ ταῦτά ἅμα βούλεται τε καὶ οὐ βούλεται πράττειν· ἀλλὰ δῆλον ὅτι δύο ἐστὸν ψυχά· καὶ ὅταν μὲν ἡ ἀγαθὴ κρατῇ, τὰ καλὰ πράττεται· ὅταν δὲ ἡ πονηρὰ, τὰ αἰσχυρὰ ἐπιχειρεῖται. Νῦν δὲ, ὥς σὲ σύμμαχον ἔλαβε, κρατεῖ ἡ ἀγαθὴ, καὶ πάνυ πολὺ.—Εἰ τοίνυν καὶ ³⁰ σοὶ δοκεῖ πορεύεσθαι, ἔφη ὁ Κῦρος, ὅδε χρὴ ποιεῖν, ἵνα κακείνοις πιστότερος ᾖς· ἐξάγγελέ τε αὐτοῖς τὰ παρ'

ἡμῶν, σὺτα τε ἐξαγγελλε, ¹ ὥς ἂν αὐτοῖς τὰ παρὰ σοῦ
 λεγόμενα ἐμποδῶν μάλιστ' ἂν εἴη, ἂν βούλονται πράτ-
 τειν. Εἴη δ' ἂν ἐμποδῶν, εἰ ἡμᾶς φαίης παρασκευά-
 ζεσθαι ² ἐμβαλεῖν πού τῃς ἐκείνων χώρας ταῦτα γὰρ
 5 ἀκούοντες, ἥτιον ἂν παντὶ σθένει ἀθροίζοντο, ἕκαστός τις
 φοβούμενος καὶ περὶ τῶν οἴκοι. Καὶ μένε, ἔφη, παρ'
 ἐκείνοις ³ ἐπιπλείστον χρόνον ἃ γὰρ ἂν ποιῶσιν, ὅταν ἐγ-
 γύτατα ἡμῶν ᾖσι, ταῦτα μάλιστα ἡμῖν καιρὸς εἰδέναι ἔσ-
 ται. Συμβούλευε δ' αὐτοῖς καὶ ἐκτάττεσθαι, ὅπη ἂν δοκῇ
 10 κράτιστον εἶναι· ὅταν γὰρ σὺ ἀπέλθῃς, εἰδέναι δοκῶν τὴν
 τάξιν αὐτῶν, ἀναγκαῖον οὕτω τετάχθαι αὐτοῖς· ⁴ μετα-
 τάσσεσθαι γὰρ ὀκνήσουσι· καὶ ἦν πῃ ἄλλη μετατάττονται,
⁵ ἐξ ὑπογύου ταράσσονται.— Ἀράσπας μὲν δὴ σὺτως ἐξ-
 ελθὼν, συλλαβὼν τοὺς πιστοτάτους θεράποντας, καὶ εἰπὼν
 15 πρὸς τινας, οἷα ᾔετο συμφέρειν τῷ πράγματι, ᾔχετο.

Ἡ δὲ Πάνθεια, ὥς ᾔσθετο οἰχόμενον τὸν Ἀράσπαν,
 κέμπασα πρὸς τὸν Κύρον εἶπε· Μὴ λυποῦ, ὦ Κύρε,
 ὅτι Ἀράσπας οἴχεται εἰς τοὺς πολεμίους· ἐὰν γὰρ ἐμὲ
 ἐάσῃς κέμπαι πρὸς τὸν ἐμὸν ἄνδρα, ἐγὼ σοι ἀναδέχο-
 20 μαι, ἥξειν πολὺ Ἀράσπου πιστότερόν σοι φίλον· ⁶ καὶ θάνα-
 μιν δ' οἶδ' ὅτι, ὀπόσῃν ἂν δύνῃται, ἔχων παρέσται σοι.
 Καὶ γὰρ ὁ μὲν πατὴρ τοῦ νῦν βασιλεύοντος φίλος ἦν
 αὐτῷ· ὁ δὲ νῦν βασιλεύων καὶ ἐπεχείρησέ ποτε ἐμὲ καὶ
 τὸν ἄνδρα διασπάσαι ἀπ' ἀλλήλων. ὕβριστήν οὖν νομί-
 25 ζων αὐτόν, οἶδ' ὅτι ἀσμένως ἂν πρὸς ἄνδρα, οἷος σὺ εἰ,
 ἀπαλλαγεῖν.— Ἀκούσας ταῦτα ὁ Κύρος κελεύει πέμ-
 πειν πρὸς τὸν ἄνδρα· ἡ δ' ἐπεμπευεν. Ὡς δ' ἔγνω ὁ
 Ἀβραδάτης τὰ παρὰ τῆς γυναικὸς σύμβολα, καὶ τὰ λ
 λα δὲ ᾔσθετο ὥς εἶχεν, ἄσμενος πορεύεται πρὸς τὸν Κύ-
 30 ρον, ἵππους ἔχων ἀμφὶ τοὺς διαχιλίους. Ὡς δ' ἦν πρὸς
 τοῖς τῶν Περσῶν σκοποῖς, πέμπει πρὸς τὸν Κύρον, εἰπὼν
 ὅς ἦν. Ὁ δὲ Κύρος εὐθύς ἄγειν κελεύει αὐτόν πρὸς

τὴν γυναῖκα. Ὡς δ' ἰδέτην ἀλλήλους ἡ γυνὴ καὶ ὁ Ἀβραδάτης, ἤσπεσαντο ἀλλήλους ὡς εἰκὸς ἐκ δυσελπίστων. Ἐκ τούτου δὴ λέγει ἡ Πάνθεια τοῦ Κῦρου τὴν οἰοσύνην καὶ τὴν σωφροσύνην, καὶ τὴν πρὸς αὐτὴν κατοίκτισιν. Ὁ δὲ Ἀβραδάτης ἀκούσας εἶπε.—Τί ἂν οὖν ἐγὼ ποιῶν, ὃ 5 Πάνθεια, χάριν Κῦρι ὑπὲρ τε σοῦ καὶ ἑμαντοῦ ἀποδοίην;—Τί δὲ ἄλλο, ἔφη ἡ Πάνθεια, ἢ πειρώμενος ὅμοιος περὶ ἐκείνον εἶναι, οἷός περ καὶ ἐκεῖνος περὶ σέ;

Ἐκ τούτου δὴ ἔρχεται πρὸς τὸν Κῦρον ὁ Ἀβραδάτης καὶ ὡς εἶδεν αὐτὸν, λαβόμενος τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ εἶπεν— 10 Ἀνθ' ὧν σὺ εὖ πεποίηκας ἡμᾶς, ὃ Κῦρε, οὐκ ἔχω, τί μείζον εἶπω, ἢ ὅτι φίλον σοι ἑμαντὸν δίδωμι καὶ θεράποντα καὶ σύμμαχον καὶ, ὅσα ἂν ὄρω σε σπουδάζοντα, συνεργός σοι πειράσομαι γίγνεσθαι, ὡς ἂν δύνωμαι κράτιστος.—Καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν—Εγὼ δὲ δέχομαι καὶ 15 νῦν μὲν σε ἀφήμι, ἔφη, σὺν τῇ γυναικὶ δειπνεῖν αὐθις δὲ καὶ παρ' ἐμοὶ δεήσει σε σκηνοῦν σὺν τοῖς σοῖς τε καὶ ἐμοῖς φίλοις.

Ἐκ τούτου ὁρῶν ὁ Ἀβραδάτης σπουδάζοντα τὸν Κῦρον περὶ τὰ δρεπανηφόρα ἄρματα, καὶ περὶ τοὺς τεθωρακισ- 20 μένους ἵππους τε καὶ ἱππέας, ἐπειρᾶτο συντελεῖν αὐτῷ εἰς τὰ ἑκατὸν ἄρματα ἐκ τοῦ ἱππικῆ τοῦ ἑαυτοῦ, ¹ ὅμοια ἐκείνων· αὐτὸς δὲ ὡς ἡγησόμενος αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἄρματος παρεσκευάζετο. ² Συνεξεύξατο δὲ τὸ ἑαυτοῦ ἄρμα τετράρυμόν τε καὶ ἐξ ἵππων ὀκτώ. ἡ δὲ Πάνθεια ἡ γυν- 25 νὴ αὐτοῦ, ἐκ τῶν ἑαυτῆς χρημάτων, χρυσοῦν τε αὐτῷ θώρακα ἐποίησατο, καὶ χρυσοῦν κράνος, ὡσαύτως δὲ καὶ περιβεραχιόνια. τοὺς δ' ἵππους τοῦ ἄρματος χαλκοῖς πᾶσι προβλήμασι κατεσκευάσατο. Ἀβραδάτης μὲν ταῦτα ἔπραττε.

* * *

Ἀβραδάτης δὲ ὁ Σούων βασιλεὺς εἶπεν—Εγὼ σοι,
 ὦ Κῦρε, ¹ ἐθελούσιος ὑφίσταμαι τὴν κατὰ πρόσωπον τῆς
 ἀντίας φάλαγγος τάξιν ἔχειν, εἰ μὴ τι σοὶ ἄλλο δοκεῖ.
 —Καὶ ὁ Κῦρος, ἀγασθεὶς αὐτὸν καὶ δεξιωσάμενος, ἐπή-
 5 ρετο τοὺς ἐπὶ τοῖς ἄλλοις ἄρμασι Πέρσας.—Ἡ καὶ ἡμεῖς,
 ἔφη, ταῦτα συγχωρεῖτε;—Ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνοι ἀπεκρίναντο,
 ὅτι οὐ καλὸν εἶη ταῦτα ὑφίστασθαι, διεκλήρωσεν αὐτοὺς,
² καὶ ἔλαχεν Ἀβραδάτης, ἥπερ ὑφίστατο, καὶ ἐγένετο κατα-
 τοὺς Αἰγυπτίους. Τότε μὲν δὴ ἀπιώντες, καὶ ἐπιμελη-
 10 θέντες ὧν προεῖπον, ἐδεικνυοιοῦντο, καὶ φύλακας κατα-
 στησάμενοι, ἐκοιμήθησαν. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ πρῶτ' μὲν ὁ
 Κῦρος ἐθύετο· ὁ δ' ἄλλος στρατὸς, ἀριστήσας καὶ ³ σπον-
 δὰς ποιησάμενος, ⁴ ἐξωπλίζετο πολλοῖς μὲν καὶ καλοῖς
 χιτῶσι, πολλοῖς δὲ καὶ καλοῖς θώραξι καὶ κράνεσιν
 15 ὀπλίζον δὲ καὶ ἵππους προμετωπιδίοις καὶ προσετρυφείοις
⁵ καὶ τοὺς μὲν μονίππους παραμηριδίοις, τοὺς δ' ὑπὸ τοῖς
 ἄρμασι παραπλευριδίοις ὥστε ἥστραπτε μὲν χαλκῷ,
 ἦνθαι δὲ φοινικίσι πᾶσα ἡ στρατιὰ.

Καὶ τῷ Ἀβραδάτῃ δὲ τὸ τετράρυνμον ἄρμα καὶ ἵπ-
 20 πων ὅκτῳ παγκάλως ἐκεκόσμητο. Ἐπεὶ δ' ἔμελλε τὸν
 λινοῦν θώρακα, ὃς ἐπιχώριος ἦν αὐτοῖς, ἐνδύεσθαι, προσ-
 φέρει αὐτῷ ἡ Πάνθεια χρυσοῦν, καὶ κράνος, καὶ περιδρα-
 χίονια, καὶ ψέλλια πλατέα περὶ τοὺς καρπούς τῶν χειρῶν,
 καὶ χιτῶνα πορφυροῦν, ⁶ ποδήρη, στολιδωτὸν τὰ κάτω,
 25 καὶ λόφον ὑακινθινοβαφῇ. ⁷ Ταῦτα δὲ ἐποίησατο, λά-
 θρα τοῦ ἀνδρὸς, ἐκμετρησαμένη τὰ ἐκείνου ὅπλα. Ὁ δὲ
 ἰδὼν ἐθαύμασέ τε, καὶ ἐπήρετο τὴν Πάνθειαν—Σὺ δὴ
 πον, ὦ γύναι, συγκόνησας τὸν σαντῆς κόσμον, τὰ ὅπλα
 μοι ἐποίησας;—Μὰ Δί', ἔφη ἡ Πάνθεια, οὐκ οὖν τόν γε
 30 πλείστου ἄξιον σὺ γὰρ ἔμοιγ', ἦν καὶ τοῖς ἄλλοις φανῆς,
 οἷος ἐμοὶ δοκεῖς εἶναι, μέγιστος κόσμος ἔσθι.—Ταῦτα δὲ λέ-

γούσα ἐνέδωκέ τε τὰ ὄπλα, καὶ λανθάνειν μὲν ἐπειράτο, ἐλείβετο δὲ αὐτῇ τὰ δάκρυα κατὰ τῶν παρειῶν.

Ἐπεὶ δὲ, καὶ πρόσθεν ὧν ἀξιοθέατος, ὁ Ἀβραδάτης ἀπλίσθη τοῖς ὅπλοις τούτοις, ἐφάνη μὲν κάλλιστος καὶ ἐλευθεριώτατος, αἶτε καὶ τῆς φύσεως ὑπαρχούσης· λαβὼν 5 δὲ παρὰ τοῦ ὑφηγιόχου τὰς ἡνίας, παρεσκευάζετο ὡς ἀναβροόμενος ἤδη ἐπὶ τὸ ἄρμα. Ἐν δὲ τούτῳ ἡ Πάνθεια, ὑποχωρῆσαι κελεύσασα τοὺς παρόντας πάντας, ἔλεξεν
 “¹ Ἀλλ’ ὅτι μὲν, ὦ Ἀβραδάτα, εἴ τις καὶ ἄλλη πώποτε γυνὴ τὸν αὐτῆς ἄνδρα μεῖζον τῆς ἑαυτῆς ψυχῆς 10
 “ ἐτίμησεν, οἶμαί σε γινώσκειν, ὅτι καὶ ἐγὼ μία τούτων εἰμὶ. Τί οὖν με δεῖ καθ’ ἓν ἕκαστον λέγειν; τὰ
 “ γὰρ ἔργα οἶμαί ² σοι πιθανώτερα παρεσχῆσθαι τῶν νῦν
 “ λεχθέντων λόγων. Ὅμως δ’ οὕτως ἔχουσα πρὸς σέ,
 “ ὥσπερ σὺ οἶσθα, ³ ἐπομνύω σοι τὴν ἐμὴν καὶ σὴν φι-15
 “ λίαν, ἢ μὴν ἐγὼ, βούλεσθαι ἂν μετὰ σοῦ, ἀνδρὸς ἀγα-
 “ θοῦ γενομένου, κοινῇ γῆν ἐπιέσασθαι μᾶλλον, ἢ ζῆν μετ’
 “ αἰσχυνομένου αἰσχυνομένη· οὕτως ἐγὼ καὶ σὲ τῶν καλλίσ-
 “ των καὶ ἑμαυτὴν ἡξίωκα. Καὶ Κύρῳ δὲ δοκῶ μεγά-
 “ λην τινα ἡμᾶς χάριν ὀφείλειν, ὅτι με, αἰχμᾶλστον 20
 “ γεγενημένην καὶ ἐξαιρεθεῖσαν ἑαυτῷ, οὔτε με ὡς δούλην
 “ ἡξίωσε κεκτῆσθαι, οὔτε ὡς ἐλευθέραν—ἐν ἀτίμῳ ὄνό-
 “ ματι διεφύλαξε δὲ σοὶ ὥσπερ ἀδελφοῦ γυναικα λα-
 “ βὼν. ⁴ Πρὸς δὲ καὶ, ὅτε ὁ Ἀράσπας ἀπέστη αὐτοῦ, ὁ
 “ ἐμὲ φυλάττων, ὑπεσχόμην αὐτῷ, εἴ με ἑάσειε πρὸς σέ 25
 “ πέμπειν, ἥξειν αὐτῷ σὲ πολὺ Ἀράσπου πιστότερον καὶ
 “ ἀμείνονα.”

Ἡ μὲν ταῦτα εἶπεν ὁ δὲ Ἀβραδάτης, ἀγασθεὶς τοῖς λόγοις, καὶ θίγων αὐτῆς τῆς κεφαλῆς, ἀναδλέψας εἰς τὸν οὐρανόν, ἐπεύξατο—Ἀλλ’, ὦ Ζεῦ μέγιστε, δὺς μοι 30 φανῆναι ἀξίῳ μὲν Πανθείας ἀνδρὶ, ἀξίῳ δὲ Κύρου φίλῳ τοῦ ἡμᾶς τιμήσαντος.—Ταῦτα εἰπὼν, κατὰ τὰς θύρας

τοῦ ἄρματός τινος ἀνέβαινον ἐπὶ τὸ ἄρμα. Ἐπεὶ δὲ, ἀναβάς αὐτοῦ, κατέκλεισε τὸν δίφρον ὁ ὑψηλὸς, οὐκ ἔχουσα ἡ Πάνθεια, πῶς ἂν ἔτι ἄλλως ἀσπάζαιτο αὐτόν, ¹ κατεφίλησε τὸν δίφρον. καὶ τῷ μὲν προῆι ἤδη τὸ ἄρμα, ἡ δὲ λαθοῦσα αὐτὸν συνεφείπετο, ἕως ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Ἀβραδάτης εἶπε—Θάρσσει, Πάνθεια! καὶ χαῖρε, καὶ ἄπιθι ἤδη.—Ἐκ τούτου δὴ οἱ εὐνόχοι καὶ αἱ θεράπαινοι λαβοῦσαι αὐτὴν ἀπῆγον εἰς τὴν ἀρμάμαξαν, καὶ κατακλίναντες κατεκάλυψαν ² τῇ σκηνῇ. Οἱ 10 δὲ ἄνθρωποι, καλοῦ ὄντος τοῦ θεάματος τοῦ Ἀβραδάτου καὶ τοῦ ἄρματος, οὐ πρόσθεν ἐδύναντο θεάσασθαι αὐτόν, πρὶν ἢ Πάνθεια ἀπῆλθεν.

* * *

Ἐκ τοῦ βιβλίου ἐβδόμου.

Ὁ δὲ Κῦρος, καλέσας τινας τῶν παρόντων ὑπηρετῶν, —Εἶπατέ μοι, ἔφη, ἑώρακέ τις ὑμῶν Ἀβραδάτην; θαν- 15 μάζω γάρ, ἔφη, ὅτι, πρόσθεν θαμίζων ἐφ' ἡμᾶς, νῦν οὐδαμῶ φαίνεται.—Τῶν οὖν ὑπηρετῶν τις ἀπεκρίνατο, ὅτι, ὃ δέσποτα, οὐ ζῇ, ἀλλ' ἐν τῇ μάχῃ ἀπέθανεν, ἐμβαλὼν τὸ ἄρμα εἰς τοὺς Αἰγυπτίους οἱ δ' ἄλλοι, πλὴν τῶν ἐταίρων αὐτοῦ, ἐξέκλιναν, ὥς φασιν, ἐπεὶ τὸ στίφος εἴ 20 δον τὸ τῶν Αἰγυπτίων. Καὶ νῦν γε, ἔφη, λέγεται αὐτοῦ ἡ γυνή, ἀνελομένη τὸν νεκρόν, καὶ ἐνθεμένη εἰς τὴν ἀρμάμαξαν, ἐν ἥπερ αὐτὴ ὤχεϊτο, προσκεκομμέναι αὐτόν ἐνθάδε πη πρὸς τὸν Πακτωλὸν ποταμόν. Καὶ τοὺς μὲν εὐνόχους καὶ τοὺς θεράποντας αὐτοῦ ὁρῦντιεν φασὶν 25 ἐπὶ λόφου τινὸς θήκην τῷ τελευτήσαντι τὴν δὲ γυναῖκα λέγουσιν, ὥς κάθηται χαμαὶ, κεκοσμηκυῖα, οἷς εἶχε, τὸν ἄνδρα, τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἔχουσα ἐπὶ τοῖς γόνασι.— Ταῦτα ἀκούσας ὁ Κῦρος ³ ἐπαίσατο ἄρα τὸν μηρόν, καὶ

εὐθὺς ἀναπηδήσας ἐπὶ τὸν ἵππον, λαβὼν χιλίους ἱππίας,
 ἤλανθεν ἐπὶ τὸ πάθος. Γαδάταν δὲ καὶ Γωβρύαν ἐκέ-
 λευσεν, ὃ τι δύναιντο λαβόντας καλὸν κόσμημα ἀνδρὶ
 φίλῳ καὶ ἀγαθῷ τετελευτηκότι, μεταδιώκειν. καὶ ὅστις
 εἶχε τὰς ἐπομένας ἀγέλας, καὶ βούς καὶ ἵππους εἶπε τούτῳ 5
 καὶ ἄλλα πρόβατα πολλὰ ἐλαύνειν. ὅποι ἂν αὐτὸν πυν-
 θάνηται ὄντα, ὥς ἐπίσφαγείη τῷ Ἀβραδάτῃ.

Ἐπεὶ δὲ εἶδε τὴν γυναῖκα χαμαὶ καθημένην καὶ τὸν
 νεκρὸν κείμενον, ἐδάκρυσέ τε ἐπὶ τῷ πάθει, καὶ εἶπε—
 Φεῦ, ὦ ἀγαθὴ καὶ πιστὴ ψυχὴ! οἷχῃ δὴ ἀπολιπὼν ἡμᾶς 10
 —καὶ ἅμα ἐδεξιοῦτο αὐτὸν, καὶ ἡ χεὶρ τῷ νεκρῷ ἐπηκολού-
 θησεν ἀπεκέκοπτο γὰρ κοπίδι ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων. Ὁ
 δὲ ἰδὼν πολὺ ἔτι μᾶλλον ἤλγησε· καὶ ἡ γυνὴ δὲ ἀνω-
 δύρατο, καὶ δεξαμένη δὴ παρὰ τοῦ Κύρου ἐφίλησέ τε τὴν
 χεῖρα, καὶ πάλιν, ὥς οἷόν τ' ἦν, προσήρμωσε· καὶ εἶπε, — 15
 Καὶ ὅτι ἄλλα τοι, ὦ Κῦρε, οὕτως ἔχει·—ἀλλὰ τί δεῖ
 σε ὁρᾶν; Καὶ ταῦτ', ἔφη, οἶδ' ὅτι δι' ἐμὲ οὐχ ἥκιστα
 ἐπαθεν, ἴσως δὲ καὶ διὰ σέ, ὦ Κῦρε, οὐδὲν ἦτιον. Ἐγὼ
 τε γὰρ ἡ μωρὰ πολλὰ διεκελευόμην αὐτῷ οὕτω ποιεῖν,
 ὅπως σοι φίλος ἄξιός λόγου φανείη· αὐτός τε οἶδ' ὅτι 20
 οὗτος οὐ τοῦτο ἐνενόει, ὃ τι πείσοιτο, ἀλλὰ τί ἂν σοι ποιή-
 σαις χαρίσαιοτο. Καὶ γὰρ οὖν, ἔφη, αὐτὸς μὲν ἀμέμπ-
 τως τετελευτήκειν, ἔγὼ δ' ἡ παρακελευομένη ζῶσα πα-
 ρακάθηναι.—Καὶ ὁ Κῦρος χρόνον μὲν τινα σιωπῇ κατ-
 ἐδάκρυσεν, ἔπειτα δὲ ἐφθέγγετο·—Ἀλλ' οὗτος μὲν δὴ, 25
 ὦ γύναι, ἔχει τὸ κάλλιστον τέλος· νικῶν γὰρ τετελευτή-
 κε· σὺ δὲ, λαβοῦσα, τοῖσδε ἐπικόσμει αὐτὸν τοῖς παρ'
 ἡμῶν (παρῇν δὲ ὁ Γωβρύας καὶ ὁ Γαδάτας πολὺν καὶ καλὸν
 κόσμον φέροντες) ἔπειτα δ', ἔφη, ἴσθι, ὅτι οὐδὲ τὰ ἄλλα
 ἱτιμος ἔσται, ἀλλὰ καὶ τὸ μνημα πολλοὶ χάσουσιν 30
 ἄξιως ὑμῶν, καὶ ὅτι ἐπίσφαγῆσεται αὐτῷ, ὅσα εἰκὸς ἀνδρὶ
 ἀγαθῷ. Καὶ σὺ δὲ, ἔφη, οὐκ ἔρημος ἔσῃ, ἀλλ' ἐγὼ

σε, καὶ σωφροσύνης ἕνεκα καὶ πάσης ἀρετῆς, καὶ τὰλλα τιμήσω, καὶ συστήσω, ὅστις ἀποχομιεῖ σε, ὅποι ἂν αὐτῇ ἐθέλῃς· μόνον, ἔφη, δῆλωσον, πρὸς ὄντινα χρήξεις κομισθῆναι.—Καὶ ἡ Πάνθεια εἶπεν—*Ἀλλὰ θάρσσει*, ἔφη, ὃ
5 *Κῦρε*, οὐ μὴ σε κρύψω, πρὸς ὄντινα βούλομαι ἀφικέσθαι.
'Ο μὲν δὴ ταῦτα εἰπὼν ἀπῆει, ¹κατοικτεῖρων τὴν τε γυναῖκα, οἷου ἀνδρὸς στεροῖτο, καὶ τὸν ἄνδρα, οἷαν γυναῖκα καταλιπὼν οὐκέτ' ὄυοιτο. *Ἡ δὲ γυνὴ* τοὺς μὲν εὐνούχους ἐκέλευσεν ²ἀποστῆναι (ἕως ἂν, ἔφη, τόνδε ἐγὼ
10 ὀδύρωμαι, ὥς βούλομαι) τῇ δὲ τροφῷ εἶπε παραμένειν, καὶ ἐπέταξεν αὐτῇ, ἐπειδὴν ἀποθάνη, περικαλύψαι αὐτὴν τε καὶ τὸν ἄνδρα ἐν ἑνὶ ἱματίῳ. *Ἡ δὲ τροφὸς* πολλὰ ἱκετεύουσα μὴ ποιεῖν τοῦτο, ἐπεὶ οὐδὲν ἦννε, καὶ χαλεπαίνουσιν ἑώρα, ἐκάθητο κλαίουσα. *Ἡ δὲ, ἀκινάχην*
15 *καὶ* ³παρεσκευασμένη, σφάττει ἑαυτήν, καὶ, ἐπιθεῖσα ἐπὶ τὰ στέρνα τοῦ ἀνδρὸς τὴν ἑαυτῆς κεφαλὴν, ἀπέθνησκειν. *Ἡ δὲ τροφὸς* ἀνωλοφύρατό τε καὶ περιεκάλυπτεν ἄμφω, ὥσπερ ἡ Πάνθεια ἐπέστελλεν. *Ὁ δὲ Κῦρος*, ὥς ἤσθετο τὸ ἔργον τῆς γυναικὸς, ἐκπλαγεῖς, ἵεται, εἴ τι δύ-
20 ναιτο βοηθῆσαι. Οἱ δὲ εὐνούχοι, ἰδόντες τὸ γεγενημένον. τρεῖς ὄντες, ⁴σπασάμενοι κάκεινοι τοὺς ἀκινάκας, ἀποσφάττονται, ὅσπερ ἔταξεν αὐτοὺς, ἐστηκότες. (⁵ Καὶ νῦν τὸ μνῆμα μέχρι [τοῦ νῦν] τῶν εὐνούχων κεχῶσθαι λέγεται καὶ ἐπὶ μὲν τῇ ἄνω στήλῃ, τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναικὸς
25 ἐπιγεγράφθαι φασὶ τὰ ὀνόματα, Σύρια γράμματα· κάτω δὲ εἶναι τρεῖς λέγουσι στήλας, καὶ ἐπιγεγράφθαι, **ΣΚΗΨΤΟΥΧΩΝ.**) *Ὁ δὲ Κῦρος*, ὥς ἐπλησίασε τῷ πάθει, ἀγασθεῖς τε τὴν γυναῖκα καὶ κατολοφυράμενος, ἀπῆει· ⁷καὶ τούτων μὲν, ἢ εἰκὸς, ἐπεμελήθη, ὥς τύχοιεν
30 πάντων τῶν καλῶν, καὶ τὸ μνῆμα ὑπερμέγεθες ἐχῶσθη, ὥς φασιν.

* * *

Εκ τοῦ βιβλίου ὀγδόου.

Τα τοῦ ΚΥΡΟΥ ἀποθνήσκοντος.

Οὕτω δὲ τοῦ αἰῶνος προκεχωρηκότος, μάλα δὴ πρεσ-
 βύτης ὢν ὁ Κύρος ἀφικνεῖται εἰς Πέρσας, ¹ τὸ ἑβδομον ἐπὶ
 τῆς αὐτοῦ ἀρχῆς. Καὶ ὁ μὲν πατήρ καὶ ἡ μήτηρ πά-
 λαι δὴ, ὥσπερ εἰκὸς, ἐτετελευτήκεσαν αὐτῷ· ὁ δὲ Κύ-
 ρος ἔθυσσε τὰ νομιζόμενα ἱερά, ² καὶ τοῦ χοροῦ ἡγήσατο 5
 Πέρσαις κατὰ τὰ πάτρια, καὶ τὰ δῶρα πᾶσι διέδωκεν,
 ὥσπερ εἰώθει. Κοιμηθεῖς δ' ἐν τῷ βασιλείῳ, ὄναρ εἶδε
 τοιόνδε· ἔδοξεν αὐτῷ προσελθὼν κρείττων τις, ἢ κατὰ ἄν-
 θρωπον, εἰπεῖν—Συσκευάζου, ὦ Κύρε· ἤδη γὰρ εἰς θεοὺς
 ἄπει.—Τοῦτο δὲ ἰδὼν τὸ ὄναρ ἐξηγέρθη, καὶ σχεδὸν ἐδόκει 10
 εἰδέναι, ὅτι τοῦ βίου ἡ τελευτὴ παρείη. Εὐθύς οὖν λαβὼν
 ἱερεῖα, ἔθυε Αἰὶ τε πατρῶα καὶ Ἑλίε καὶ τοῖς ἄλλοις
 θεοῖς ἐπὶ τῶν ἁκρῶν, ὡς Πέρσαι θύουσιν, ὧδε ἐπενυχό-
 μενος “Ζεῦ πατρῶε καὶ Ἑλίε, καὶ πάντες θεοί,
 “δέχεσθε τάδε καὶ τελεστήρια πολλῶν καὶ καλῶν πρά- 15
 “ξεων, καὶ χαριστήρια, ὅτι ἐσημνήατέ μοι, καὶ ἐν ἱε-
 “ροῖς, καὶ ἐν οὐρανίοις σημείοις, καὶ ἐν οἴκωνοις, καὶ ἐν
 “φήμαις, ἃ ἔχρην ποιεῖν, καὶ ἃ οὐκ ἔχρην. Πολλὴ
 “δ' ὑμῖν χάρις, ὅτι καὶ ἐγὼ ἐγίγνωσκον τὴν ὑμετέραν ἐπι-
 “μέλειαν, καὶ οὐδεπώποτε ἐπὶ ταῖς εὐτυχίαις ὑπὲρ ἄν- 20
 “θρωπον ἐφρόνησα. Αἰτοῦμαι δ' ὑμᾶς, δοῦναι καὶ νῦν
 “παισὶ μὲν καὶ γυναικὶ καὶ φίλοις καὶ πατρίδι εὐδαι-
 “μονίαν· ἐμοὶ δὲ, οἷόν περ αἰῶνα δεδώκατε, τοιαύτην
 “καὶ τελευτὴν δοῦναι.” Ὁ μὲν δὴ ταῦτα ποιήσας,
 καὶ οἴκαδε ἔλθων, ἔδοξεν ἡδέως ἀναπαύσεσθαι, καὶ κατ- 25
 ἐκλίθη. Ἐπεὶ δὲ ὦρα ἦν, οἱ τεταγμένοι προσιόντες λού-
 σασθαι αὐτὸν ἐκέλευον. Ὁ δ' ἔλεγεν, ὅτι ἡδέως ἀνα-

παύοιτο. Οἱ δ' αὖ τεταγμένοι, ἐπεὶ φραγὴν, δείκνον παρ-
 ετίθεσαν τῷ δὲ ἡ ψυχὴ σῆτον μὲν οὐ προσίετο· διαφῆν
 δ' ἐδόκει, καὶ ἔπινεν ἡδέως. Ὡς δὲ καὶ τῇ ὑστεραίᾳ συν-
 ἔβαινεν αὐτῷ ταῦτά, καὶ τῇ τρίτῃ, ἐκάλεσε τοὺς παῖδας·
 5 ὁ δ' ἔτυχον συνηκολουθηκότες αὐτῷ, καὶ ὄντες ἐν Πέρ-
 σαις. Ἐκάλεσε δὲ καὶ τοὺς φίλους, καὶ τοὺς Περσῶν ἀρ-
 χάς· παρόντων δὲ πάντων, ἤρχετο τοιοῦδε λόγον·

“Παῖδες ἐμοὶ, καὶ πάντες οἱ παρόντες φίλοι, ἐμοὶ
 “μὲν τοῦ βίου τὸ τέλος ἤδη πάρεστιν (ἐκ πολλῶν τοῦτο
 10 “σαφῶς γιγνώσκω) ὑμᾶς δὲ χρῆ, ὅταν τελευτήσω,
 “ὥσπερ εὐδαίμονος ἐμοῦ καὶ λέγειν καὶ ποιεῖν πάντα.
 “Ἐγὼ γάρ, καὶς τε ὢν, τὰ ἐν παισὶ νομιζόμενα καλὰ
 “δοκῶ κεκαρπῶσθαι· ἐκί τε ἤβησα, τὰ ἐν νεανίσκοις·
 “τέλειός τε ἀνὴρ γενόμενος, τὰ ἐν ἀνδράσι. Ἐν
 15 “τῷ χρόνῳ τε προϊόντι ἀεὶ συναυξανομένην ἐπιγιγνώσ-
 “κειν ἐδόκουν καὶ τὴν ἐμὴν δύναμιν ὥστε καὶ τούμῳ γῆ-
 “ρας οὐδεπώποτε ἡσθόμην τῆς ἐμῆς νεότητος ἀσθενέστε-
 “ρον γιγνόμενον καὶ οὐτ' ἐπιχειρήσας, οὐτ' ἐπιθυμήσας
 “οἶδα, ὅτου ἡτύχησα. Καὶ τοὺς μὲν φίλους ἐπειδὴν δι'
 20 “ἐμοῦ εὐδαίμονας γενομένους, τοὺς δὲ πολεμίους ὑπ' ἐμοῦ
 “δουλωθέντας καὶ τὴν πατρίδα, πρόσθεν ἰδιωτεύουσαν ἐν
 “τῇ Ἀσίᾳ, νῦν προτετιμημένην καταλείπω ὢν τ' ἐκτη-
 “σάμην, οὐδὲν οἶδα, ὃ τι οὐ διωσάμην. Καὶ τὸν μὲν
 “παρελθόντα χρόνον ἔπραττον οὕτως, ὥσπερ ἡνιόχμην
 25 “φόβος δέ μοι συμπαρομαρτῶν, μή τι ἐν τῷ ἐπιόντι
 “χρόνῳ ἢ ἰδοίμι ἢ ἀκούσαιμι ἢ πάθοίμι χαλεπὸν, οὐκ
 “εἶα τελέως μέγα φρονεῖν, ‘οὐδ' εὐφραίνεισθαι ἐκπε-
 “πταμένως. Νῦν δ' ἢν τελευτήσω, καταλείπω μὲν ὑμᾶς,
 “ὃ παῖδες, ζῶντας, ὅσπερ ἔδοσάν μοι οἱ θεοὶ γενέσ-
 30 “θαι καταλείπω δὲ πατρίδα καὶ φίλους εὐδαιμονοῦν-
 “τας· ὥστε πῶς οὐκ ἂν ἐγὼ, δικαίως μακαριζόμενος
 “τὸν αἰ. χρόνον μνήμῃς τυγχάνοιμι; Αἰεὶ δὲ καὶ τὴν

" βασιλείαν μὲ ἤδη ¹ σαφηνίσαντα καταλιπεῖν ὥς ἂν
 " μὴ, ἀμφίλογος γενομένη, πράγματα ὑμῖν παρέσχη.
 " Ἐγὼ δὲ νῦν φιλῶ μὲν ἀμφοτέρους ὑμᾶς ὁμοίως, ὃ
 " παῖδες τὸ δὲ προβουλεύειν καὶ προηγεῖσθαι, ἐφ' ὃ τι
 " ἂν καιρὸς δοκῇ εἶναι, τοῦτο προστάτω τῷ προτέρῳ γε- 5
 " νομένῳ, καὶ πλειόνων, κατὰ τὸ εἶκος, ἐμπείρῳ. Ἐπει-
 " δεύθην δὲ καὶ αὐτὸς οὕτως ὑπὸ τῆσδε τῆς ἐμῆς τε καὶ
 " ὑμετέρας πατρίδος, τοῖς πρεσβυτέροις, οὐ μόνον ἀδελ-
 " φοῖς, ἀλλὰ καὶ πολίταις, ² καὶ ὁδῶν καὶ θάκων καὶ
 " λόγων ὑπέεικεν καὶ ὑμᾶς δὲ, ὃ παῖδες, οὕτως ἐξ ἀφ' 10
 " χῆς ἐπαίδεον, τοὺς μὲν γεραιτέρους προτιμᾶν, τῶν δὲ
 " νεωτέρων προτετιμῆσθαι. ³ ὥς οὖν παλαιὰ καὶ εἰδισ-
 " μένα καὶ ἔγνωμα λέγοντος ἐμοῦ, οὕτως ἀποδέχεσθε.
 " Καὶ σὺ μὲν, ὃ Καμβύση, τὴν βασιλείαν ἔχε, θεῶν
 " τε διδόντων καὶ ἐμοῦ, ὅσον ἐν ἐμοί. σοὶ δὲ, ὃ Ταναοξάρη, 15
 " σατράπην εἶναι δίδωμι Μήδων τε καὶ Ἀρμενίων, καὶ
 " τρίτων Καδουσίαν. ταῦτα δὲ σοὶ διδούς, νομίζω ἀρχὴν
 " μὲν μείζω καὶ τοῦνομα τῆς βασιλείας τῷ πρεσβυτέρῳ
 " καταλιπεῖν, εὐδαιμονίαν δὲ σοὶ ἀλυποτέραν. Ὅποιās
 " μὲν γὰρ ἀνθρωπίνης εὐφροσύνης ἐπιδεῖς ἔση, οὐχ ὅρῳ 20
 " ἀλλὰ πάντα σοὶ τὰ δοκοῦντα ἀνθρώπους εὐφραίνειν παρ-
 " ἔσται. ⁴ Τὸ δὲ δυσκαταπρακτοτέρων ἐρᾶν, καὶ τὸ πολλὰ
 " μεριμνᾶν, καὶ τὸ μὴ δύνασθαι ἡσυχίαν ἔχειν, κεντριζό-
 " μενον ὑπὸ τῆς πρὸς τὰμὰ ἔργα φιλονεικίας, καὶ τὸ
 " ἐπιβουλεύειν καὶ τὸ ἐπιβουλεύεσθαι, ταῦτα τῷ βασι- 25
 " λένοντι ἀνάγκη σοῦ μᾶλλον συμπαραρομαρτεῖν ἃ, σάφ'
 " ἴσθι, τῷ εὐφραίνεσθαι πολλὰς ἀσχολίας παρέχει.
 " ⁵ Οἶσθα μὲν οὖν καὶ σὺ, ὃ Καμβύση, ὅτι οὐ τότε τὸ
 " χρυσοῦν σκῆπτρον τὸ τὴν βασιλείαν διασῶζόν ἐστιν,
 " ἀλλ' οἱ πιστοὶ φίλοι σκῆπτρον βασιλεῦσιν ἀληθέστατον 30
 " καὶ ἀσφαλέστατον. Πιστοὺς δὲ μὴ νόμιζε φύνει φύνε-
 " θαι ἀνθρώπους (κᾶσι γὰρ ἂν οἱ αὐτοὶ πιστοὶ φαίνοντο,

- “ ὅσπερ καὶ τὰλλα τὰ πεφυκότεα πᾶσι τὰ αὐτὰ φαίνε-
 “ ται) ἀλλὰ τοὺς πιστοὺς τίθεσθαι δεῖ ἕκαστον ἑαυτῷ
 “ ἢ δὲ κτῆσις αὐτῶν ἐστὶν οὐδαμῶς σὺν τῇ βίᾳ, ἀλλὰ
 “ μᾶλλον σὺν τῇ εὐεργεσίᾳ. Εἰ οὖν καὶ ἄλλους τινὰς
 “ πειράσῃ συμφύλακας τῆς βασιλείας ποιῆσθαι, ¹μη-
 “ δαμόθεν πρότερον ἄρχου, ἢ ἀπὸ τοῦ ὁμόθεν γενομένου.
 “ Καὶ πολῖταί τοι ἄνθρωποι ἀλλοδαπῶν οἰκειότεροι, καὶ
 “ σῴσσιτοι ἀποσκήμων· οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ σπέρματος
 “ φύντες, καὶ ὑπὸ τῆς αὐτῆς μητρὸς τραφέντες, καὶ ἐν
 10 “ τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ ἀυξηθέντες, καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν γονέων
 “ ἀγαπώμενοι, καὶ τὴν αὐτὴν μητέρα καὶ τὸν αὐτὸν πα-
 “ τέρα προσαγορεύοντες,—πῶς οὐ πάντων αὐτοὶ οἰκειότα-
 “ τοι; Μὴ οὖν, ἃ οἱ θεοὶ ὑφήγηται ἀγαθὰ εἰς οἰκίό-
 “ τητα ἀδελφοῖς, μάταιά ποτε ποιήσῃτε, ἀλλ’ ἐπὶ ταῦ-
 15 “ τα εὐθὺς οἰκοδομεῖτε ἄλλα φιλικὰ ἔργα· καθ’ οὕτως
 “ αἰὶ ἀνυπέρβλητος ἄλλοις ἐστὶ ἢ ὑμετέρα φίλια.
 “ Ἐαυτοῦ τοι κήδεται ὁ προνοῶν ἀδελφοῦ· τίνα γὰρ ἄλλῃ
 “ ἀδελφός, μέγας ᾧ, αὐτὰ καλόν, ὥς ἀδελφῷ; τίς
 “ δ’ ἄλλος τιμῆσεται δὴ ἄνδρα μέγα δυνάμενον οὕτως,
 20 “ ὥς ἀδελφός; τίνα δὲ φοβήσεται τις ἀδικεῖν, ἀδελφοῦ
 “ μεγάλου ὄντος, οὕτως ὥς τὸν ἀδελφόν; Μήτε οὖν
 “ θᾶπτον μηδεὶς σου τούτῳ ὑπακούειτω, μήτε προθυμότε-
 “ ρον παρέστω· οὐδενὶ γὰρ οἰκειότερα τὰ τούτου οὔτε ἀγα-
 “ θὰ, οὔτε δεινὰ, ἢ σοί. Ἐννόει δὲ καὶ τάδε· τίνα χαρι-
 25 “ σάμενος ἐλπίσαις ἂν μειζόνων τυχεῖν, ἢ τούτῳ; τίνα
 “ δ’ ἂν βοηθήσας ἰσχυρότερον σύμμαχον ἀντιλάβοις;
 “ τίνα δ’ αἰσχίον μὴ φιλεῖν, ἢ τὸν ἀδελφόν; τίνα δὲ
 “ ἀπάντων κάλλιον προτιμᾶν, ἢ τὸν ἀδελφόν; ² Μόνου
 “ τοι, ὦ Καμβύση, πρώτου ὄντος ἀδελφοῦ παρ’ ἀδελ-
 30 “ φῶ, οὐδὲ φθόνος παρὰ τῶν ἄλλων ἐφικνεῖται.—Ἀλλὰ
 “ πρὸς θεῶν πατρῶων, ὦ παῖδες, τιμᾶτε ἀλλήλους, εἴ τι
 “ καὶ τοῦ ἐμοὶ χαρίζεσθαι μέλει ὑμῖν. οὐ γὰρ δῆπον ταῦτό
 “ γε σαφῶς δοκεῖτε εἶδέναι, ὥς οὐδὲν ἴσομαι ἐγὼ ἔτι.

“ἐπειδὴν τοῦ ἀνθρωπίνου βίου τελευτήσω. Οὐδὲ γὰρ νῦν
 “τοι τὴν γ’ ἐμὴν ψυχὴν ἐωρᾶτε, ἀλλ’, οἷς διεπράττετο,
 “τούτοις αὐτὴν ὡς ὄσαν κατεφωρᾶτε. ¹ Τὰς δὲ τῶν ἄδικα
 “παθόντων ψυχὰς οὐπω κατενοήσατε, οἷους μὲν φόβους
 “τοῖς μαιφόνοις ἐμβάλλουσιν; οἷους δὲ παλαμναίους τοῖς ⁵
 “ἀνοσίοις ἐπιπέμπουσι; Τοῖς δὲ φθιμένοις τὰς τιμὰς
 διαμένειν ἔτι ἂν δοκεῖτε, εἰ μηδενὸς αὐτῶν αἱ ψυχαὶ
 “κύριαι ἦσαν; Οὔτοι ἔγωγε, ὦ παῖδες, οὐδὲ τοῦτο πᾶ-
 “ποτε ἐκείσθην, ὡς ἡ ψυχὴ, ἕως μὲν ἂν ἐν θνητῷ
 “σώματι ᾖ, ζῇ ὅταν δὲ τούτου ἀπαλλαγῇ, τέθνηκεν. ¹⁰
 “Ορῶ γὰρ, ὅτι καὶ τὰ θνητὰ σώματα, ὅσον ἂν ἐν αὐ-
 “τοῖς χρόνον ᾗ ἡ ψυχὴ, ζῶντα παρέχεται. Οὐδέ γε,
 “ὅπως ἄφρων ἔσται ἡ ψυχὴ, ἐπειδὴν τοῦ ἀφρονος σώ-
 “ματος δίχα γένηται, οὐδὲ τοῦτο πέπεισμαι ἀλλ’, ὅταν
 “ἄκρως καὶ καθαρὸς ὁ νοῦς ἐκκριθῇ, τότε καὶ φρο- ¹⁵
 “νιμώτατον εἶκος αὐτὸν εἶναι. Διαλυομένου δὲ ἀν-
 “θρώπου, δὴλὰ ἔστιν ἕκαστα ἀπιδόντα πρὸς τὸ ὁμόφυλον,
 “πλὴν τῆς ψυχῆς· αὕτη δὲ μόνη οὔτε παρούσα οὔτε
 “ἀπιούσα ὁρᾶται. Εὐνοήσατε δὲ, ἔφη, ὅτι ἐγγύτερον
 “μὲν τῷ ἀνθρωπίνῳ θανάτῳ οὐδὲν ἔστιν ὕπνου· ἡ δὲ τοῦ ²⁰
 “ἀνθρώπου ψυχὴ τότε δήπου θειοτάτῃ καταφαίνεται, καὶ
 “τότε τι τῶν μελλόντων προορᾷ· τότε γὰρ, ὡς ἔοικε,
 “μάλιστα ἐλευθεροῦνται. Εἰ μὲν οὖν οὕτως ἔχει ταῦτα,
 “ὥσπερ ἐγὼ οἶμαι, καὶ ἡ ψυχὴ καταλείπει τὸ σῶμα,
 “καὶ τὴν ἐμὴν ψυχὴν καταιδούμενοι, ποιεῖτε, ὦ ἐγὼ·
 “δέομαι. Εἰ δὲ μὴ οὕτως, ἀλλὰ μένουσα ἡ ψυχὴ ἐν
 “τῷ σώματι συναποθνήσκει,—ἀλλὰ θεοῦς γε τοὺς αἰε-
 “ῶντας, καὶ πάντ’ ἐφορῶντας, καὶ πάντα δυναμένους,
 “οἱ καὶ τὴν τῶν ὅλων τήνδε τάξιν συνέχουσιν ἀκριβῶς
 “καὶ ἀγήρατον καὶ ἀναμάρτητον, καὶ ὑπὸ κάλλους ³⁰
 “καὶ μεγέθους ἀδιήγητον, τούτους φοβούμενοι, μήτε ἀσε-
 “βῆς μηδὲν, μηδὲ ἀνόσιον, μήτε ποιήσῃτα, μήτε βουλεύ-

“ σητε. Μετὰ μέντοι θεοὺς, καὶ ἀνθρώπων τὸ πᾶν γένος
 “ τὸ αἰεὶ ἐπιγιγνόμενον αἰδεῖσθε. οὐ γὰρ ἐν σκοτῇ ὑμᾶς
 “ οἱ θεοὶ ἀποκρύνονται, ἀλλ’ ἐμφανῇ πᾶσιν ἀνάγκη αἰε
 “ ζῆν τὰ ὑμέτερα ἔργα· ὃ, ἦν μὲν καθαρὰ καὶ ἔξω τῶν
 5 “ ἀδίκων φαίνεται, δυνατοὺς ὑμᾶς ἐν πᾶσιν ἀνθρώποις
 “ ἀναδείξει· εἰ δὲ εἰς ἀλλήλους ἀδικόν τι φρονήσετε, ἐκ
 “ πάντων ἀνθρώπων ¹ τὸ ἀξιόπιστοι εἶναι ἀποβαλεῖτε.
 “ Οὐδεὶς γὰρ ἂν ἐτι πιστεῦσαι δύναιτο ὑμῖν, οὐδ’ εἰ
 “ πάννυ προθυμοῖτο, ἰδὼν ἀδικούμενον τὸν μάλιστα φιλῖα
 10 “ προσήκοντα. ² Εἰ μὲν οὖν ἐγὼ ὑμᾶς ἱκανῶς διδάσκω,
 “ οἷους χρὴ πρὸς ἀλλήλους εἶναι—εἰ δὲ μὴ, καὶ παρὰ
 “ τῶν προγεγενημένων μανθάνετε· αὕτη γὰρ ἀρίστη δι-
 “ δασκαλία. Οἱ μὲν γὰρ πολλοὶ διαγεγένηνται φίλοι μὲν
 “ γονεῖς παισὶ, φίλοι δὲ ἀδελφοὶ ³ ἀδελφοῖς· ἤδη δέ τινες
 15 “ τούτων καὶ ἐναντία ἀλλήλοις ἐπραξαν. ὁποτέροις ἂν
 “ οὖν αἰσθάνησθε τὰ πραχθέντα συννεγκόντα, ταῦτα δὴ
 “ αἰρούμενοι, ὀρθῶς ἂν βουλευοίσθε.—Καὶ τούτων μὲν
 “ ἴσως ἤδη ἄλλις.—Τὸ δ’ ἐμὸν σῶμα, ὃ παῖδες, ὅταν τε-
 “ λευτήσω, μήτε ἐν χροσῷ θῆτε, μήτε ἐν ἀργύρῳ, μήτε
 20 “ ἐν ἄλλῳ μηδενί· ἀλλὰ τῇ γῇ ὥς τάχιστα ἀπόδοτε.
 “ Τί γὰρ τούτου μακαριώτερον, τοῦ γῇ μυχθῆναι, ἢ
 “ πάντα μὲν τὰ καλὰ, πάντα δὲ τὰ γαθὰ φύει τε καὶ
 “ τρέφει; Εγὼ καὶ ἄλλως φιλάνθρωπος ἐγενόμην, καὶ
 “ νῦν ἡδέως ⁴ ἂν μοι δοκῶ κοινωνῆσαι τοῦ εὐεργετοῦντος
 25 “ ἀνθρώπου.—⁵ Ἀλλὰ γὰρ ἤδη, ἔφη, ἐκλείπειν μοι φαί-
 “ νεται ἡ ψυχὴ, ⁶ ὁθενπερ, ⁷ ὥς ἔοικε, πᾶσιν ἄρχεται
 “ ἀπολείπονσα. Εἴ τις οὖν ὑμῶν ἢ δεξιὰς βούλεται τῆς
 “ ἐμῆς ἀψασθαι, ἢ ὄμμα τοῦμόν ζῶντος ἐτι προσιδεῖν
 “ ἐθέλει, προσίτω· ὅταν δ’ ἐγὼ ἐγκαλύνωμαι, αἰτοῦμαι
 30 “ ὑμᾶς, ὃ παῖδες, μηδεὶς ἐτ’ ἀνθρώπων τοῦμόν σῶμα
 “ ἰδέτω, μηδ’ αὐτοὶ ὑμεῖς. Πέρσας μέντοι πάντας καὶ
 “ τοὺς συμμάχους ἐπὶ τὸ μνήμα τοῦμόν παρακαλεῖτε,

" αὐνησθησομένους ἑμοί, ὅτι ἐν τῇ ἀσφαλεῖ ἤδη ἔσομαι,
 " ὥς μηδὲν ἂν ἔτι κακὸν παθεῖν, μήτε ἦν μετὰ τοῦ θείου
 " γένωμαι, μήτε ἦν μηδὲν ἔτι δ. ὅποσοι δ' ἂν ἔλθωαι,
 " τούτους εὖ ποιήσαντες, ¹ ὅποσα ἐπ' ἀνδρὶ εὐδαίμονι νομί-
 " ζεται, ἀποπέμπετε. Καὶ τοῦτο, ἔφη, ² μέμνησθέ μου ⁵
 " τελευταῖον.—Τοὺς φίλους εὐεργετοῦντες, καὶ τοὺς ἐχ-
 " θροὺς δυνήσεσθε κολάζειν.—Καὶ χαίρετε, ὦ φίλοι παῖ-
 " δες, καὶ τῇ μητρὶ ³ ἀπαγγέλλετε ὥς παρ' ἑμοῦ· καὶ
 " πάντες δὲ οἱ παρόντες καὶ οἱ ἀπόντες φίλοι χαίρετε."
 Ταῦτ' εἰπὼν, καὶ πάντας δεξιωσάμενος, συνεκαλόνετο, ¹⁰
 καὶ οὕτως ἐτελεύτησεν.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

¹ ΚΥΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ Α.

[Εκ. EDIT. THOMAS HUTCHINSON. OXON. 1735. 4to.]

ΛΑΡΕΙΟΥ καὶ Παρυσάτιδος ² γίνονται παῖδες δύο. πρεσβύτερος μὲν Ἀρταξέρξης, νεώτερος δὲ Κύρος. Ἐπεὶ δὲ ἤσθηναι Λαρεῖος, καὶ ὑπώπτενε τελευτὴν τοῦ βίου, ἐβούλετο τῷ παίδε ἀμφοτέρῳ παρῆναι. Ο μὲν οὖν πρεσ-
5 βύτερος ³ παρῶν ἐτύγχανε· ⁴ Κύρον δὲ μετεπέμπετο ἀπὸ τῆς ἀρχῆς, ἧς αὐτὸν ⁵ σατραπήν ἐποίησε· καὶ στρατηγὸν δὲ αὐτὸν ἀπέδειξε πάντων, ὅσοι εἰς Καστωλοῦ πεδῖον ἀθροίζονται. Αναβαίνει οὖν ὁ Κύρος, λαβὼν Τισσαφέρην ὡς φίλον· καὶ, τῶν Ἑλλήνων δὲ ἔχων ⁶ ὀπλίτας, ἀνέβη,
10 τριακοσίους, ἄρχοντα δὲ αὐτῶν Ξενίαν Παρδάσιον.

Ἐπειδὴ δὲ ἐτελεύτησε Λαρεῖος, καὶ ⁷ κατέστη εἰς τὴν βασιλείαν Ἀρταξέρξης, Τισσαφέρην διαβάλλει τὸν Κύρον πρὸς τὸν ἀδελφόν, ὡς ἐπιβουλεύει αὐτῷ. Ὁ δὲ κεί-
θεταί τε καὶ συλλαμβάνει Κύρον, ὡς ἀποκτενῶν· ἡ δὲ
15 μήτηρ, ⁸ ἐξαιτησαμένη αὐτὸν, ἀποπέμπει πάλιν ἐπὶ τὴν ἀρχήν. Ὁ δ', ὡς ἀπῆλθε κινδυνεύσας καὶ ἀτιμασθεῖς, ⁹ βουλεύεται, ὅπως μήποτε ἔτι ἔσται ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ, ἀλλ', ἣν δύνηται, βασιλεύσει αὐτ' ἐκείνου. Παρίστας μιν δὴ ἡ μήτηρ ¹⁰ ὑπῆρχε τῷ Κύρῳ, φιλοῦσα αὐτὸν μᾶλλον, ἢ
20 τὸν βασιλεύοντα Ἀρταξέρξην. Ὅστις δ' ἀφικνεῖτο τῶν παρὰ βασιλέως πρὸς αὐτὸν, πάντας οὕτω διατιθεῖς ἀνε-
πέμπετο, ὥσθ' ἑαυτῷ μᾶλλον φίλους εἶναι, ἢ βασιλεῖ

Καὶ τῶν παρ' ἑαυτῷ δὲ βαρβάρων ἐπεμελεῖτο, ὥς πολε-
 μεῖν τε ἱκανοὶ ¹ εἴησαν, καὶ εὐνοικῶς ἔχοιεν αὐτῷ. Τὴν
 δὲ Ἑλληνικὴν δύναμιν ἤθροιζεν, ² ὥς μάλιστα ἐδύνατο
 ἐπικρυπτόμενος, ὅπως ³ ὅτι ἀπαρασκευαστότατον λάβοι βα-
 σιλέα. ⁴ Ὅτε οὖν ἐποιεῖτο τὴν συλλογὴν, ὁπόσους εἶχε
 φύλακας ἐν ταῖς πόλεσι, παρήγγειλε τοῖς φρουράρχοις
 ἑκάστοις λαμβάνειν ἄνδρας Πελοποννησίους, ⁵ ὅτι πλείστους
 καὶ βελτίστους, ⁶ ὥς ἐπιβουλεύοντος Τισσαφέρνηους ταῖς
 πόλεσι. Καὶ γὰρ ἦσαν αἱ Ἰωνικαὶ πόλεις ⁷ Τισσαφέρνηους
 τὸ ἀρχαῖον, ἐκ βασιλείως δεδομέναι τότε δ' ⁸ ἀπέστησαν
 πρὸς Κῦρον πᾶσαι, πλὴν Μιλήτου. Ἐν Μιλήτῳ δ' ὁ
 Τισσαφέρνης, προαισθόμενος τὰ αὐτὰ ταῦτα βουλευομέ-
 νους, [ἀποστῆναι πρὸς Κῦρον,] τοὺς μὲν ἀπέκτεινε, τοὺς δ'
 ἐξέβαλεν. Ὁ δὲ Κῦρος, ὑπολαβὼν τοὺς φεύγοντας, συλ-
 λέξας στρατεύμα, ἐπολιόρκει Μίλητον καὶ κατὰ γῆν
 καὶ κατὰ θάλατταν, καὶ ἐπειρᾶτο ⁹ κατὰγειν τοὺς ἐκπε-
 πτωκότας.—Αὕτη οὖν ἄλλη πρόφασις ἦν αὐτῷ τοῦ ἀθροί-
 ζειν στρατεύμα. Πρὸς δὲ βασιλέα πέμπων, ἡξίου,
 ἀδελφὸς ὢν αὐτοῦ, δοθῆναι οἱ ταύτας τὰς πόλεις μᾶλλον,
 ἢ Τισσαφέρνην ἄρχειν αὐτῶν καὶ ἡ μήτηρ συνέπραττεν
 αὐτῷ ταῦτα ὥστε βασιλεὺς τῆς πρὸς ἑαυτὸν ἐπιβουλῆς
 οὐκ ἠσθάνετο, Τισσαφέρνηι δὲ ἐνόμιζε πολεμοῦντα αὐτὸν
 ἀμφὶ τὰ στρατεύματα δαπανᾶν ὥστε οὐδὲν ἤχθετο αὐ-
 τῶν πολεμούντων. καὶ γὰρ ὁ Κῦρος ἀπέπεμπε τοὺς γιγνο-
 μένους δασμοὺς βασιλεῖ ἐκ τῶν πόλεων, ὃν ὁ Τισσαφέρνης
¹⁰ ἐτύγγχανεν ἔχων.

Ἄλλο δὲ στρατεύμα συνελέγετο αὐτῷ ἐν Χερρόνησῳ,
 τῇ καταντιπέρας Ἀθύδου, ¹¹ τόνδε τὸν τρόπον.—Κλέαρχος
 ἦν Λακεδαιμόνιος, φυγὰς τούτῳ συγγενόμενος ὁ
 Κῦρος ἠγάσθη τε αὐτὸν, καὶ δίδωσιν αὐτῷ ¹² μυρίους
 δαρεικοὺς. Ὁ δὲ λαβὼν τὸ χρυσίον, στρατεύμα συνέλε-
 ξεν ἀπὸ τούτων τῶν χρημάτων, καὶ ἐπολέμει, ἐκ Χερρό-
 νησον ὁρμώμενος, τοῖς Θραξὶ τοῖς ὑπὲρ Ἑλλησποντον οἰ-

κοῦσι, καὶ ὠφέλει τοὺς Ἕλληνας· ὥστε καὶ χρήματα συνε-
βάλλοντο αὐτῷ, εἰς τὴν τροφὴν τῶν στρατιωτῶν, αἱ Ἕλλη-
σποντικαὶ πόλεις ἐκοῦσαι. ¹ Τοῦτο δ' αὖ οὕτω τρεφόμενον
ἐλάνθανεν αὐτῷ τὸ στράτευμα. Ἀριστιππος δὲ ὁ Θετ-
5 ταλὸς ἐτύγγανε ξένος ὢν αὐτῷ, καὶ πιεζόμενος ὑπὸ τῶν
οἴκοι ἀντιστασιωτῶν, ἔρχεται πρὸς τὸν Κῦρον, καὶ αἰτεῖται
αὐτὸν εἰς δισχιλίους ξένους, καὶ τριῶν μηνῶν μισθόν, ² ὥς
οὕτω περιγεγόμενος ἀν τῶν ἀντιστασιωτῶν. Ὁ δὲ Κῦρος
δίδωσιν αὐτῷ εἰς τετρακισχιλίους, καὶ ἑξ μηνῶν μισθόν
10 καὶ δεῖται αὐτῷ ³ μὴ πρόσθεν καταλῦσαι πρὸς τοὺς ἀντι-
στασιώτας, πρὶν ἂν αὐτῷ συμβουλευσῇται. Οὕτω δὲ αὖ
τὸ ἐν Θετταλίᾳ ⁴ ἐλάνθανεν αὐτῷ τρεφόμενον στράτευμα.
Πρόξενον δὲ τὸν Βοιωτίον, φίλον ὄντα αὐτῷ, ἐκέλευσε,
λαβόντα ἄνδρας ὅτι πλείστους, παραγενέσθαι, ὥς ἐπὶ Πει-
15 σίδας βεβλόμενος στρατεύεσθαι, ὥς πράγματα παρεχόντων
Πεισιδῶν τῇ ἑαυτοῦ χώρα. Σοφαίνεται δὲ τὸν Στυμφά-
λιον, καὶ Σωκράτην τὸν Ἀχαιὸν, ξένους ὄντας καὶ τέτους,
ἐκέλευσεν ἄνδρας λαβόντας ἐλθεῖν ὅτι πλείστους, ὥς πολε-
μήσων Τισσαφέρην σὺν τοῖς φυγάσι τῶν Μιλησίων. Καὶ
20 ἐποίουν οὕτως οὗτοι.

Ἐπεὶ δ' ἐδόκει αὐτῷ ἤδη ⁵ πορεύεσθαι ἄνω, τὴν μὲν
πρόφασιν ἐποιεῖτο, ὥς Πεισίδας βουλόμενος ἐκβαλεῖν
παντάπασις ἐκ τῆς χώρας· καὶ ἀθροίζει ὥς ἐπὶ τούτους
τό τε βαρβαρικὸν καὶ τὸ Ἑλληνικὸν ἐνταῦθα στράτευμα.
25 καὶ παραγγέλλει τῷ τε Κλεάρχῳ, λαβόντι, ἥκειν, ὅσον
ἦν αὐτῷ στράτευμα· καὶ τῷ Ἀριστίππῳ, ⁶ συναλλαγέντι
πρὸς τοὺς οἴκοι, ἀποπέμψαι πρὸς ἑαυτὸν, ὃ εἶχε στράτευ-
μα. καὶ Ξενίᾳ τῷ Ἀρχάδι, ὃς αὐτῷ προειστήκει τοῦ ἐν
ταῖς πόλεσι ⁷ ξενικοῦ, ἥκειν παρήγγειλε, λαβόντα τοὺς
30 ἄνδρας, πλὴν ὅποσοι ἱκανοὶ εἴησαν τὰς ἀκροπόλεις φυ-
λάττειν. Ἐκάλεσε δὲ καὶ τοὺς Μίλητον πολιορκοῦντας
καὶ τοὺς φυγάδας ἐκέλευσε σὺν αὐτῷ στρατεύεσθαι, ὑπο-

σχόμενος αὐτοῖς, εἰ καλῶς ¹καταπράττειν, ἐφ' ᾧ ἐστρατεύετο, μὴ πρόσθεν παύσασθαι, πρὶν αὐτοὺς καταγάγοι οὐκαδε. Οἱ δὲ ἡδέως ἐπείθοντο (ἐπίστευον γὰρ αὐτῷ) καὶ λαβόντες τὰ ὄπλα, προσήεσαν εἰς Σάρδεις. Ξενίας μὲν δὴ, τοὺς ἐκ τῶν πόλεων λαβὼν, παρεγένετο εἰς Σάρδεις, ὀπλίτας εἰς τετρακισχιλίους· Πρόξενος δὲ παρῆν, ἔχων ὀπλίτας μὲν εἰς πεντακοσίους καὶ χιλίους, γυμνήτας δὲ πεντακοσίους· Σοφαίνετος δὲ ὁ Στυμφάλιος, ὀπλίτας ἔχων χιλίους· Σωκράτης δὲ ὁ Ἀχαιὸς, ὀπλίτας ἔχων ὡς πεντακοσίους· Πασίων δὲ ὁ Μεγαρεὺς, εἰς ἑπτακοσίους ¹⁰ ἔχων ἄνδρας, παρεγένετο· ἦν δὲ καὶ οὗτος καὶ ὁ Σωκράτης ² τῶν ἀμφὶ Μίλητον στρατευομένων. Οὗτοι μὲν εἰς Σάρδεις αὐτῷ ἀφίκοντο. Τισσαφέρνης δὲ, κατανοήσας ταῦτα, καὶ μείζονα ἡγησάμενος εἶναι, ἢ ὡς ἐπὶ Πεισίδας, τὴν παρασκευὴν, πορεύεται ³ ὡς βασιλέα, ⁴ ἢ ἐδύνατο ¹⁵ τάχιστα, ἱππέας ἔχων ὡς πεντακοσίους. Καὶ βασιλεὺς μὲν δὴ, ἐπεὶ ἤκουσε παρὰ Τισσαφέρνηους τὸν Κύρου στόλον, ἀντιπαρεσκευάζετο.

Κῦρος δὲ ἔχων, οὗς εἶπον, ὥρματο ἀπὸ Σάρδεων· καὶ ⁵ ἐξελαύνει διὰ τῆς Ἀνδίας, ⁶ σταθμοὺς τρεῖς, ⁷ παρασάγ- ²⁰ γας εἴκοσι καὶ δύο, ἐπὶ τὸν Μαίανδρον ποταμόν. Τούτον τὸ εὖρος δύο ⁸ πλέθρα· γέφυρα δὲ ἐπὶν ἐξευγμένη πλοίοις ἑπτὰ. Τούτον διαβάς, ἐξελαύνει διὰ Φρυγίας, σταθμὸν ἓνα, παρασάγγας ὀκτώ, εἰς ⁹ Κολοσσάς, πόλιν οἰκουμένην, εὐδαίμονα καὶ μεγάλην. Ενταῦθα ἔμεινεν ἡμέρας ἑπτὰ ²⁵ καὶ ἤκει Μένων ὁ Θετταλὸς, ἔχων ὀπλίτας χιλίους, καὶ ¹⁰ πελταστὰς πεντακοσίους, Λόλοπας καὶ Αἰνιᾶνας καὶ Ολυνθίους. Εντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς τρεῖς, παρα- ³⁰ σάγγας εἴκοσιν, εἰς Κελαινάς, τῆς Φρυγίας πόλιν οἰκουμένην, μεγάλην καὶ εὐδαίμονα. Ενταῦθα Κύρῳ βασι- ³⁰ λεια ἦν, καὶ παραδείσος μέγας, ἀγρίων θηρίων πλήρης, ᾧ ἐκεῖνος ἐθήρενεν ἀπὸ ἔκπου, ὅποτε γυμνάσαι βούλοιτο

ἑαυτὸν τε καὶ τοὺς ἱππους. Διὰ μέσου δὲ τοῦ παρα-
 δέσου ρεῖ ὁ Μαίανδρος ποταμός· αἱ δὲ πηγαὶ αὐτοῦ
 εἰσιν ἐκ τῶν βασιλείων ρεῖ δὲ καὶ διὰ τῆς Κελαινῶν
 πόλεως. Ἔστι δὲ καὶ μεγάλου βασιλείως βασιλεία ἐν
 5 Κελαιναῖς ἐρυμνᾷ, ἐπὶ ταῖς πηγαῖς τοῦ Μαρσούου ποτα-
 μοῦ, ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει. ρεῖ δὲ καὶ οὗτος διὰ τῆς πόλεως,
 καὶ ¹ ἐμβάλλει εἰς τὸν Μαίανδρον τοῦ δὲ Μαρσούου τὸ
 εὖρος εἴκοσι καὶ πέντε ποδῶν. Ἐνταῦθα λέγεται Ἀπόλ-
 λων ἐκδεῖραι Μαρσύαν, νικήσας ἐρίζοντά οἱ περὶ σοφίας,
 10 καὶ τὸ δέρμα κρεμάσαι ἐν τῷ ἄντρον, ὅθεν αἱ πηγαὶ
 διὰ δὲ τοῦτο ὁ ποταμὸς καλεῖται Μαρσύας. Ἐνταῦθα
 Διέξῃς, ὅτε ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἡττηθεὶς τῇ μάχῃ ἀπε-
 χῶρει, λέγεται οἰκοδομῆσαι ταῦτά τε τὰ βασιλεία,
 καὶ τὴν Κελαινῶν ἀκρόπολιν. Ἐνταῦθα ἔμεινε Κῦρος
 15 ἡμέρας τριάκοντα· καὶ ἦκε Κλέαρχος ὁ Λακεδαιμόνιος,
 φυγὰς, ἔχων ὀπλίτας χιλίους, καὶ πελταστὰς Θοῤῃκας
 ὀκτακοσίους, καὶ τοξότας Κρητὰς διακοσίους. Ἀμα δὲ
 καὶ Σωσίας παρῆν ὁ Συρακούσιος, ἔχων ὀπλίτας χι-
 λίους καὶ Σοφαίνετος ὁ Ἀρχαῖς, ἔχων ὀπλίτας χιλίους.
 20 Ἐνταῦθα Κῦρος ἐξέτασιν καὶ ἀριθμὸν τῶν Ἑλλήνων
 ἐποίησεν ἐν τῷ παραδείσῳ, καὶ ἐγένοντο οἱ σύμπαντες,
 ὀπλῖται μὲν μύριοι καὶ χίλιοι, πελτασταὶ δὲ ἄμφι τοὺς
 δισχιλίους.

Ἐντεῦθεν ἐξελαίνει σταθμοὺς δύο, παρασάγγας δέκα,
 25 εἰς Πέλτας, πόλιν οἰκουμένην. Ἐνταῦθα ἔμεινε ἡμέρας
 τρεῖς ἐν αἷς Ξενίας ὁ Ἀρχαῖς ² τὰ Λύκαια ἔθυσε, καὶ
 ἀγῶνα ἔθηκε· τὰ δὲ ἄθλα ἦσαν ³ στλεγγίδες χρυσαῖ·
 ἐθεώρει δὲ τὸν ἀγῶνα καὶ Κῦρος. Ἐντεῦθεν ἐξελαίνει
 σταθμοὺς δύο, παρασάγγας δώδεκα, εἰς ⁴ Κεραμῶν ἀγο-
 30 ράν, πόλιν οἰκουμένην, ἐσχάτην ἐν τῇ Μυσίᾳ χώρα.
 Ἐντεῦθεν ἐξελαίνει σταθμοὺς τρεῖς, παρασάγγας τριά-
 κοντα, εἰς Καῦστρου πεδίον, πόλιν οἰκουμένην. Ἐνταῦθα

ἔμεινεν ἡμέρας πέντε· καὶ τοῖς στρατιώταις ἀφείλετο μισθός, πλεόν ἢ τριῶν μηνῶν καὶ πολλάκις ἰόντες ἐπὶ τὰς θύρας ἀπήτουν. ¹ Ὁ δὲ ἐλπίδας λέγων διήγε· καὶ δῆλος ἦν ἀνιώμενος· ² οὐ γὰρ ἦν πρὸς τοῦ Κύρου τρόπον, ἔχοντα μὴ ἀποδιδόναι. Ἐνταῦθα ἀφικνεῖται *Επύαξα*, ἡ ⁵ *Συεννέσιος* γυνὴ τοῦ *Κιλικῶν βασιλέως*, παρὰ *Κῦρον* καὶ ἐλέγετο *Κῦρῳ* δοῦναι χρήματα πολλά. Τῇ οὖν στρατιᾷ τότε ἀπέδωκε *Κῦρος* μισθὸν τεττάρων μηνῶν. Ἔιχε δὲ ἡ *Κίλισσα* καὶ φύλακας περὶ αὐτὴν *Κίλικας* καὶ *Ἀσπενδίους*· ἐλέγετο δὲ *Κῦρον* καὶ συγγίνεσθαι τῇ ¹⁰ *Κιλίσσῃ*.

Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς δύο, παρασάγγας δέκα, εἰς *Θύμβριον*, πόλιν οἰκουμένην. Ἐνταῦθα ἦν παρὰ τὴν ὁδὸν κρήνη ἡ *Μίδου* καλουμένη, τοῦ *Φρυγῶν βασιλέως*· ἐφ' ἣ λέγεται *Μίδας* τὸν *Σάτυρον* θηρεῦσαι, οἷον κερά- ¹⁵ σας αὐτήν. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς δύο, παρασάγγας δέκα, εἰς *Τυριαῖον*, πόλιν οἰκουμένην· ἐνταῦθα ἔμεινεν ἡμέρας τρεῖς. Καὶ λέγεται δεηθῆναι ἡ *Κίλισσα* *Κῦρον*, ἐπιδεῖξαι τὸ στρατεύμα ἑαυτῇ. βουλόμενος οὖν ἐπιδεῖξαι, ἐξέτασιν ποιεῖται ἐν τῷ πεδίῳ, τῶν Ἑλλήνων καὶ ²⁰ τῶν βαρβάρων. ³ Ἐκέλευσε δὲ τοὺς Ἑλληνας, ὥς νόμος αὐτοῖς εἰς μάχην, οὕτω ταχθῆναι καὶ στήναι, συντάξαι δὲ ἕκαστον τοὺς ἑαυτοῦ. Ἐτάχθησαν οὖν ⁴ ἐπὶ τεττάρων εἶχε δὲ τὸ μὲν δεξιὸν *Μένων* καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τὸ δ' εὐὼ νυμον *Κλέαρχος* καὶ οἱ ἐκείνον· τὸ δὲ μέσον οἱ ἄλλοι ²⁵ στρατηγοί. Ἐθεώρει οὖν ὁ *Κῦρος* πρῶτον μὲν τοὺς βαρβάρους, (οἱ δὲ παρήλαντον τεταγμένοι κατ' ἴλας καὶ κατὰ τάξεις,) εἶτα δὲ τοὺς Ἑλληνας, παρελαύνων ἐφ' ὄρματος, καὶ ἡ *Κίλισσα* ⁵ ἐφ' ὄρμαμάξης. Εἶχον δὲ πάντες κράνη χαλκᾶ, καὶ χιτῶνας φοινικούς, καὶ κνημίδας, ³⁰ καὶ τὰς ἀσπίδας ἐκκεκαθαρμένας. ⁶ Ἐπεὶ δὲ πάντας παρήλασε, στήσας τὸ ὄρμα πρὸ τῆς φάλαγγος [μέσης,]

πέμψας Πίγρητα, τὸν ἑρμηνέα, παρὰ τοὺς στρατηγούς
 τῶν Ἑλλήνων, ἐκέλευσε προβαλέσθαι τὰ ὄπλα, καὶ ἐπι-
 χωρῆσαι ὅλην τὴν φάλαγγα. Οἱ δὲ ταῦτα προεῖπον
 τοῖς στρατιώταις· καὶ ἐπεὶ ἐσάλλπιγξε, προβαλλόμενοι τὰ
 5 ὄπλα ἐπῆρσαν. ¹ Ἐκ δὲ τούτου, θᾶττον προϊόντων σὺν
 κραυγῇ, ² ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου δρόμος ἐγένετο τοῖς στρα-
 τιώταις ἐπὶ τὰς σκηνάς. Τῶν δὲ βαρβάρων φόβος πολ-
 λοῖς τε καὶ ἄλλοις, καὶ ἥ τε Κίλισσα ἔφυγεν ἐκ τῆς
 ἄρμαμάξης· καὶ ³ οἱ ἐκ τῆς ἀγορᾶς, καταλιπόντες τὰ
 10 ἄνια, ἔφευγον· οἱ δὲ Ἕλληνες σὺν γέλῳ ἐπὶ τὰς σκη-
 νὰς ἦλθον. Ἡ δὲ Κίλισσα, ἰδοῦσα τὴν λαμπρότητα
 καὶ τὴν τάξιν τοῦ στρατεύματος, ἐθαύμαζε. Κῦρος
 δὲ ἦσθη, τὸν ἐκ τῶν Ἑλλήνων εἰς τοὺς βαρβάρους φόβον
 ἰδὼν.

15 Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς τρεῖς, παρασάγγας εἴκο-
 σιν, εἰς Ἰκόνιον, τῆς Φρυγίας πόλιν ἐσχάτην. Ἐνταῦθα
 ἔμεινε τρεῖς ἡμέρας. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει διὰ τῆς Λυ-
 καονίας, σταθμοὺς πέντε, παρασάγγας τριάκοντα. Ταύ-
 την τὴν χώραν ἐπέτρεψε διαρπάσαι τοῖς Ἕλλησιν, ὥς
 20 πολεμίαν οὔσαν. Ἐντεῦθεν ὁ Κῦρος τὴν Κίλισσαν εἰς
 Κιλικίαν ἀποπέμπει, τὴν ταχίστην ὁδὸν καὶ συνέπεμψεν
 αὐτῇ στρατιώτας, οὓς Μένων εἶχε, καὶ αὐτὸν [Μένωνα τὸν
 Θεσσαλόν.] Κῦρος δὲ, μετὰ τῶν ἄλλων, ἐξελαύνει διὰ
 Καππαδοκίας, σταθμοὺς τέσσαρας, παρασάγγας εἴκοσι
 25 καὶ πέντε, πρὸς Λάναν, πόλιν οἰκουμένην, μεγάλην
 καὶ εὐδαίμονα. Ἐνταῦθα ἔμεινε ἡμέρας τρεῖς· ἐν αἷς
 Κῦρος ἀπέκτεινεν ἄνδρα Πέρσην, Μεγαφέρνην, ⁴ φοινικι-
 στὴν βασίλειον, καὶ ⁵ ἕτερόν τινα τῶν ὑπάρχων δυνάστην,
 αἰτιασάμενος ἐπιβουλεύειν αὐτῷ. Ἐντεῦθεν ἐπειρῶντο
 30 ⁶ ἐσβάλλειν εἰς τὴν Κιλικίαν· ἥ δὲ εἰσβολὴ ἦν ὁδὸς
 ἀμαξιτὸς, ὀρθία ἰσχυρῶς, καὶ ἀμήχανος εἰσελθεῖν στρα-
 τεύματι, εἴ τις ἐκώλυνεν. Ἐλέγετο δὲ καὶ Συνέννεσιν εἶναι

ἐπὶ τῶν ἄκρων, φυλάττοντα τὴν εἰσβολὴν δι' ὃ ἔμεινεν
 ἡμέραν ἐν τῷ πεδίῳ. Τῇ δ' ὑστεραία ἦκεν ἄγγελος
 λέγων, ὅτι λελοιπῶς εἶη Συέννεσις τὰ ἄκρα, ¹ ἐπεὶ ἦσθετο
 τὸ τε Μένωνος στρατεύμα, ὅτι ἐν Κιλικίᾳ εἶη εἶσω
 τῶν ὀρέων, καὶ ὅτι τριήρεις ἦκουε περιπλεύσας ἀπὸ Ἰω- 5
 νίας εἰς Κιλικίαν Ταμῶν ἔχοντα, τὰς Λακεδαιμονίων
 καὶ αὐτοῦ Κύρου. Κύρος δ' οὖν ἀνέβη ἐπὶ τὰ ὄρη, οὐ-
 δενὸς κωλύοντος, καὶ εἴλε τὰς σκηναίς, οὓς ἐφύλαττον
 οἱ Κίλικες. Ἐντεῦθεν δὲ κατέβαινεν εἰς πεδῖον μέγα,
 καλὸν καὶ ἐκίρῃτον, καὶ δένδρων παντοδαπῶν ἔμπλεων, 10
 καὶ ἀμπέλων πολὺ καὶ ² σήσαμον καὶ μελίνην καὶ
 κέγχρον καὶ πυροὺς καὶ κριθαίς φέρει. Ὀρος δ' αὐτὸ
 περιέχει ὄχυρὸν καὶ ὑψηλὸν πάντῃ ἐκ θαλάττης εἰς
 θάλατταν.

Καταβάς δὲ διὰ τούτου τοῦ πεδίου, ἤλασε σταθμοὺς 15
 τέσσαρας, παρασάγγας πέντε καὶ εἴκοσιν, εἰς Ταρσοὺς,
 πόλιν τῆς Κιλικίας μεγάλην καὶ εὐδαίμονα. Ἐνταῦθα
 ἦσαν τὰ Συεννέσιος βασιλεία, τοῦ Κιλικίων βασιλέως
 διὰ μέσης δὲ τῆς πόλεως ρεῖ ποταμὸς, Κύνδος ὄνομα,
 εὖρος δύο πλέθρων. Ταύτην τὴν πόλιν ἐξέλιπον οἱ 20
 ἐνοικοῦντες, μετὰ Συεννέσιος, ³ εἰς χωρίον ὄχυρὸν ἐπὶ
 τὰ ὄρη πλὴν οἱ τὰ καπηλεῖα ἔχοντες ἔμειναν δὲ καὶ
 οἱ παρὰ τὴν θάλατταν οἰκοῦντες ἐν Σόλοις καὶ ἐν
 Ἰσοῖς. Ἐπύαξα δὲ, ἡ Συεννέσιος γυνή, προτέρα Κύ-
 ρου πέντε ἡμέρας εἰς Ταρσοὺς ἀφίκετο. ἐν δὲ τῇ 25
 ὑπερβολῇ τῶν ὀρέων, τῶν εἰς τὸ πεδῖον, δύο λόχοι τοῦ
 Μένωνος στρατεύματος ἀπώλοντο. οἱ μὲν ἔφασαν, ἀρ-
 πάζοντάς τι κατακοπῆναι ὑπὸ τῶν Κιλικίων οἱ δὲ, ὑπο-
 λειφθέντας, καὶ οὐ δυναμένους εὐρεῖν τὸ ἄλλο στρα-
 τεύμα, οὐδὲ τὰς ὁδοὺς, εἴτα πλανωμένους ἀπολέσθαι. 30
 ἦσαν δὲ οὗτοι ἑκατὸν ὀπλίται. Οἱ δ' ἄλλοι, ἐπειδὴ
 ἤκον, τὴν τε πόλιν τοὺς Ταρσοὺς διήρπασαν, διὰ τῶν

ὄλεθρον τῶν συστρατιωτῶν ὀφειζόμενοι, καὶ τὰ βασι-
 λεια τὰ ἐν αὐτῇ. Κύρος δὲ, ἐπεὶ εἰσῆλθαςεν εἰς τὴν
 πόλιν, μετεπέμπετο Σύννεσιν πρὸς ἑαυτόν. Ὁ δὲ οὔτε
 πρότερον οὐδενὶ πῶ κρείττονι ἑαυτοῦ εἰς χεῖρας ἔλθειν ἔφη.
 5 οὔτε τότε Κύρῳ ἵεναι ἤθελε, πρὶν ἢ γυνὴ αὐτὸν ἔπεισε,
 καὶ πίστει εἶλαβε. Μετὰ δὲ ταῦτα, ἐπεὶ συνεγένοντο
 ἀλλήλοις, Σύννεσις μὲν Κύρῳ ἔδωκε χρήματα πολλὰ
 εἰς τὴν στρατιάν, Κύρος δ' ἐκείνῳ δῶρα, ἃ νομίζεται
 παρὰ βασιλεῦσι τίμια, ἵππον χρυσοχάλινον, καὶ στρεπ-
 10 τὸν χρυσοῦν, καὶ ψέλλια, καὶ ἀκινάκην χρυσοῦν, καὶ
 στολὴν Περσικὴν,—¹ καὶ τὴν χώραν μηκέτι ἀρπάζεσθαι
 τὰ δὲ ἥρπασμένα ἀνδράποδα, ἣν πον ἐντυγχάνωσιν, ἀπο-
 λαμβάνειν.

Ενταῦθ' ἔμεινε Κύρος καὶ ἡ στρατιὰ ἡμέρας εἴκοσιν
 15 οἱ γὰρ στρατιῶται ² ἐκ ἔφασαν ἵεναι τοῦ πρόσω· ὑπώπτενον
 γὰρ ἤδη ἐπὶ βασιλείᾳ ἵεναι· μισθωθῆναι δὲ οὐκ ἐπὶ τούτῳ
 ἔφασαν. Πρῶτος δὲ Κλέαρχος τοὺς αὐτοῦ στρατιώτας
³ ἐδιόξετο ἵεναι· οἱ δὲ αὐτόν τε ἔβαλλον, καὶ τὰ ὑποζύ-
 για τὰ ἐκείνου, ἐπεὶ ἤρξατο προϊέναι. Κλέαρχος δὲ
 20 τότε μὲν μικρὸν ἐξέφυγε τοῦ μὴ καταπετρωθῆναι· ὕστε-
 ρον δὲ, ἐπεὶ ἔγνω, ὅτι οὐκ ἐκλήσεται βιάσασθαι, συνήγαγεν
 ἐκκλησίαν τῶν αὐτοῦ στρατιωτῶν καὶ πρῶτον μὲν ἐδάκρυε
 πολὺν χρόνον ἑστώς· (οἱ δὲ ὄρωντες ἐθαύμαζον καὶ ἐσι-
 ῶπων)—εἰτα ἔλεξε τοιάδε·

25 “ Ἄνδρες στρατιῶται, μὴ θαυμάζετε, ὅτι ⁴ χαλεπῶς
 “ φέρω τοῖς παροῦσι πράγμασιν. Ἐμοὶ γὰρ Κύρος ξένος
 “ ἐγένετο, καὶ με, φεύγοντα ἐκ τῆς πατρίδος, τὰ τε
 “ ἄλλα ἐτίμησε, καὶ μυρίους ἔδωκε δαρεικούς· οὓς ἐγὼ
 “ λαδὼν, οὐκ εἰς τὸ ἴδιον κατεθέμην ἑμοί, ⁵ ἀλλ' οὐδὲ
 30 “ καθηδυνπάθησα, ἀλλ' εἰς ὑμᾶς ἰδαπάνων. Καὶ πρῶ-
 “ τον μὲν πρὸς τοὺς Θρᾷκας ἐπολέμησα, καὶ ὑπὲρ τῆς
 “ Ἑλλάδος ἐτιμαροῦμην μεθ' ὑμῶν, ἐκ τῆς Χερρόνησος

“αὐτοὺς ἐξελαύνων, ¹ βουλομένους ἀφαιρεῖσθαι τοὺς ἐν-
 “οικοῦντας Ἑλλήνας τὴν γῆν. Ἐπειδὴ δὲ Κῦρος ἐκάλει,
 “λαβὼν ὑμᾶς ἐπορευόμεν, ἴνα, εἴ τι δέοιτο, ² ὠφελούην
 “αὐτόν, ἀνθ’ ὧν εὖ ἔπαθον ὑπ’ ἐκείνου. Ἐπεὶ δὲ ὑμεῖς
 “οὐ βούλεσθε συμπορεύεσθαι, ἀνάγκη δὴ μοι, ἢ ὑμᾶς 5
 “προδόντα τῇ Κῦρου φιλίᾳ χρῆσθαι, ἢ πρὸς ἐκείνον
 “πρηνεσόμενον ³ μεθ’ ὑμῶν εἶναι. Εἰ μὲν δὴ δίκαια ποι-
 “ήσω, οὐκ οἶδα αἰρήσομαι δ’ οὐδ’ ὑμᾶς, καὶ σὺν ὑμῖν,
 “ὅ τι ἂν δέη, πείσομαι. Καὶ οὔ ποτ’ ἔρεϊ οὐδεὶς, ὥς
 “ἐγὼ Ἑλλήνας ἀγαγὼν εἰς τοὺς βαρβάρους, προδοὺς τοὺς 10
 “Ἑλλήνας, τὴν τῶν βαρβάρων φιλίαν εἰλόμην. Ἀλλὰ,
 “ἐπεὶ ὑμεῖς ἐμοὶ οὐκ ἐθέλετε πείθεσθαι, οὐδὲ ἔπεσθαι, ἐγὼ
 “σὺν ὑμῖν ἔψομαι, καὶ, ὅ τι ἂν δέη, πείσομαι. ⁴ Νο-
 “μίζω γὰρ ὑμᾶς ἐμοὶ εἶναι πατρίδα, καὶ φίλους, καὶ
 “συμμάχους, καὶ σὺν ὑμῖν μὲν ἂν εἶναι τίμιος, ὅπου 15
 “ἂν ᾧ ὑμῶν δ’ ἐρημωθεῖς, οὐκ ἂν ἱκανὸς εἶναι οἶμαι,
 “οὔτ’ ἂν φίλον ὠφελῆσαι, οὔτ’ ἂν ἐχθρὸν ἀλεξήσασθαι.
 “⁵ Ὡς ἐμοῦ οὐδ’ ἰόντος, ὅπη ἂν καὶ ὑμεῖς, οὕτω τὴν γνώμην
 “ἔχετε.” Ταῦτα εἶπεν οἱ δὲ στρατιῶται, οἳ τε αὐτοῦ
 ἐκείνου, καὶ οἱ ἄλλοι, ταῦτα ἀκούσαντες, ὅτι οὐ φαίη πα- 20
 ρὰ βασιλέα πορεύεσθαι, ἐπήνεσαν παρὰ δὲ Ξενίον καὶ
 Πασίανος πλείους ἢ δισχίλιοι, λαβόντες τὰ ὅπλα καὶ τὰ
 σκευοφόρα, ἐστρατοπεδεύσαντο παρὰ Κλεάρχῳ.

⁶ Κῦρος δὲ, τούτοις ἀπορῶν τε καὶ λυπούμενος, μετεπέμ-
 πετο τὸν Κλέαρχον. ὁ δ’ ἰέναι μὲν οὐκ ᾔθελε, λάθρα δὲ 25
 τῶν στρατιωτῶν πέμπων αὐτῷ ἄγγελον, ⁷ ἔλεγε θαυμάζειν,
 ὥς καταστησομένων τούτων εἰς τὸ δέον μεταπέμπεσθαι
 δ’ ἐκέλευεν αὐτόν· αὐτὸς δὲ οὐκ ἔφη ἰέναι. Μετὰ δὲ
 ταῦτα συναγαγὼν τὸς αὐτοῦ στρατιώτας,—καὶ τοὺς προσ-
 ελθόντας αὐτῷ, καὶ τῶν ἄλλων τὸν βουλόμενον,—ἔλεξε 30
 τοιαῦτα·

“Ἄνδρες στρατιῶται, τὰ μὲν δὴ Κῦρου δῆλον ὅτι οὕτως

“ἔχει πρὸς ἡμᾶς, ὥσπερ τὰ ἡμέτερα πρὸς ἐκείνον οὔτε
 “γὰρ ἡμεῖς ἔτι ἐκείνου στρατιῶται, (ἐπεὶ γε οὐ συνεπόμεθα
 “αὐτῷ,) οὔτε ἐκείνος ἡμῖν ἔτι μισθοδότης. Ὅτι μέντοι
 “ἀδικεῖσθαι νομίζει ὑφ’ ἡμῶν, οἶδα· ὥστε καὶ, μεταπεμπο-
 5 “μένον αὐτοῦ, οὐκ ἐθέλω ἐλθεῖν, ¹ τὸ μὲν μέγιστον, αἰσχρ-
 “νόμενος, ὅτι σύννοϊδα ἐμαντῷ πάντα ἐψευσμένος αὐ-
 “τόν· ἔπειτα δὲ καὶ δεδιώς, μὴ, λαβάν με, ² δίκην ἐπιθῇ,
 “ὣν νομίζει ὑπ’ ἐμοῦ ἡδικῆσθαι. Ἐμοὶ οὖν δοκεῖ οὐχ ὥρα
 “εἶναι ἡμῖν καθεύδειν, οὐδ’ ἀμελεῖν ἡμῶν αὐτῶν, ἀλλὰ
 10 “βουλευέσθαι, ὃ τι χρὴ ποιεῖν ἐκ τούτων. Καὶ εἴτε μέ-
 “νομεν αὐτοῦ, σκεπτέον μοι δοκεῖ εἶναι, ὅπως ἀσφαλέ-
 “στατα μένωμεν· εἴτε δὴ δοκεῖ ἀπιέναι, ὅπως ἀσφαλέ-
 “στατα ἀπίωμεν, καὶ ὅπως τὰ ἐπιτήδεια ἔξομεν ἄνευ
 “γὰρ τούτων, οὔτε στρατηγοῦ οὔτε ἰδιώτου ὄφελος οὐδέν.
 5 “Ὁ δὲ ἀνὴρ πολλοῦ μὲν ἄξιος φίλος, ᾧ ἂν φίλος ᾦ·
 “χαλεπώτατος δ’ ἐχθρὸς, ᾧ ἂν πολέμιος ᾦ. Ἐτι δὲ
 “δύναμιν ἔχει καὶ πεζὴν καὶ ἱππικὴν καὶ ναυτικὴν, ἣν
 “πάντες ὁμοίως ὀφῶμέν τε καὶ ἐπιστάμεθα· καὶ γὰρ οὐδὲ
 “πόρρω δοκοῦμέν μοι αὐτοῦ καθέζεσθαι· ὥστε ὥρα λέ-
 20 “γειν, ὃ τι τίς γιγνώσκει ἄριστον εἶναι.” Ταῦτ’ εἰπὼν,
 “ἐπαύσατο.

Ἐκ δὲ τούτοις ἀνίσταντο, οἱ μὲν ἐκ τοῦ αὐτομάτου, λέξον-
 τες, ἃ ἐγίγνωσκον· οἱ δὲ καὶ ὑπ’ ἐκείνου ἐγκέλευστοι, ἐπι-
 δεικνύντες, ³ ὅλα εἰς ἀπορία, ἄνευ τῆς Κύρου γνώμης, καὶ
 25 μένειν καὶ ἀπιέναι. Εἰς δὲ δὴ εἶπε, προσποιούμενος σπεύ-
 δειν ὥς τάχιστα πορεύεσθαι εἰς τὴν Ἑλλάδα, στρατηγούς
 μὲν ἐλέσθαι ἄλλους ὥς τάχιστα, εἰ μὴ βούλεται Κλέαρ-
 χος ἀπάγειν τὰ δ’ ἐπιτήδεια ἀγοράζεσθαι, (ἢ δ’ ἀγο-
 ρὰ ἦν ἐν τῷ βαρβαρικῷ στρατεύματι,) καὶ ⁴ συσκευ-
 30 ἀΐζεσθαι· ἐλθόντας δὲ Κύρον αἰτεῖν πλοῖα, ὥς ἀποπλέοιεν
 εἰς δὲ μὴ διδῶ ταῦτα, ἡγεμόνα αἰτεῖν Κύρον, ὅστις ὥς
 διὰ φιλίας τῆς χώρας ἀπάξει· εἰς δὲ μὴδὲ ἡγεμόνα

διδῶ, συντάττεσθαι ¹ τὴν ταχίστην πέμψαι δὲ καὶ προκαταληφθένους τὰ ἄκρα, ὅπως ² μὴ φθάσωσι μήτε ὁ Κύρος μήτε οἱ Κίλικες καταλαβόντες· ὧν πολλοὺς καὶ πολλὰ χρήματα ἔχομεν ἡρπαιότες. Οὗτος μὲν δὴ τοιαῦτα εἶπε· μετὰ δὲ τοῦτον Κλέαρχος εἶπε τοσοῦτον 5

³ Ὡς μὲν στρατηγήσοντα ἐμὲ ταύτην τὴν στρατηγίαν. μηδεὶς ὑμῶν λεγέτω (πολλὰ γὰρ ἐνορῶ, δι' ἃ ἐμοὶ τοῦτο οὐ ποιητέον) ὥς δὲ—τῷ ἀνδρὶ, ὃν ἂν ἐλθῃς, πείσομαι ἢ δυνατόν μάλιστα· ἵνα εἰδῇτε, ὅτι καὶ ἄρχεσθαι ἐπίσταμαι, ὥς τις καὶ ἄλλος μάλιστα ἀνθρώπων. Μετὰ 10 δὲ τοῦτον ἄλλος ἀνέστη, ἐπιδεικνὺς μὲν τὴν εὐήθειαν τοῦ τὰ πλοῖα αἰτεῖν κελεύοντος, ὥσπερ πάλιν τὸν στόλον Κύρου μὴ ποιούμενον· ἐπιδεικνὺς δὲ, ὥς εὐήθες εἴη, ἡγεμόνα αἰτεῖν παρὰ τούτου, ⁴ ὃ λυμαινόμεθα τὴν προᾶξιν. Εἰ δέ τι καὶ τῷ ἡγεμόνι πιστεύσομεν, ὃ ἂν Κύρος δῶ, τί κα- 15 λύει, καὶ τὰ ἄκρα ἡμῖν κελεύειν Κύρον προκαταλαμβάνειν; Εἰ γὰρ ⁵ ὀκνοίην μὲν ἂν εἰς τὰ πλοῖα ἐμβαίνειν, ἃ ἡμῖν δοίη, μὴ ἡμᾶς ἀνταῖς ταῖς τριήρεσι καταδύσθαι φοβοίμην δ' ἂν τῷ ἡγεμόνι, ὃ ἂν δοίη, ἐπεσθαι, μὴ ἡμᾶς ἀγάγοι, ὅθεν οὐχ οἷόν τε ἔσται ἐξέλθειν· βου- 20 λοίμην δ' ἂν, ἄκοντος ἀπὸν Κύρου, λαθεῖν αὐτὸν ἀπαιθῶν· δ' οὐ δυνατόν ἐστιν.—Ἀλλ' ἔγωγε φημι ταῦτα μὲν φλυαρίας εἶναι· δοκεῖ δέ μοι, ἄνδρας ἐλθόντας πρὸς Κύρον, οἵτινες ἐπιτήδριοι, σὺν Κλεάρχῳ, ἐρωτᾶν ἐκείνον, τί βούλεται ἡμῖν χρῆσθαι· καὶ εἰ μὲν ἢ προᾶξις ἢ 25 παραπλησία, οἷα περ καὶ πρότερον ἐχρήτο τοῖς ξένοις, ἐπεσθαι καὶ ἡμᾶς, καὶ μὴ κακίους εἶναι τῶν πρόσθεν τούτων συναναδάντων· εἰ δὲ μείζων ἢ προᾶξις τῆς πρόσθεν φαίνεται, καὶ ἐπιπονωτέρα καὶ ⁶ ἐπικινδυνότερα, ἀξιοῦν, ἢ πείσαντα ἡμᾶς ἄγειν, ἢ πεισθέντα ⁷ πρὸς φιλίαν ἀφίεναι· ἔ- 30 φ' ὧ γὰρ καὶ ἐπόμενοι ἂν φίλοι αὐτῷ καὶ πρόθυμοι ἐπείμεθα, καὶ ἀπιδόντες ἀσφαλῶς ἂν ἀπίομεν—ὅ· τι δ' ἂν

πρὸς ταῦτα λέγω, ἀπαγγεῖλαι δεῦρο· ἡμᾶς δ' ἀκούσαν-
τες πρὸς ταῦτα βουλευέσθαι. Ἐδοξε δὲ ταῦτα.

Καὶ ἄνδρας ἐλόμενοι σὺν Κλεάρχῳ πέμπουσιν, οἱ ἡρώ-
των Κύρον τὰ δόξαντα τῇ στρατιᾷ. Ὁ δ' ἀπεκρίνατο,
5 ὅτι ἀκούοι Ἀθροκόμαν, ἐχθρὸν ἄνδρα, ἐπὶ τῷ Εὐφράτῃ
ποταμῷ εἶναι, ἀπέχοντα δώδεκα σταθμούς· πρὸς τοῦτον
οὖν ἔφη βούλεσθαι ἐλθεῖν· καὶν μὲν ἦ ἐκεῖ, τὴν δίκην
ἔφη χρῆζειν ἐπιθεῖναι αὐτῷ· ἦν δὲ φεύγη, ἡμεῖς ἐκεῖ
πρὸς ταῦτα βουλευσόμεθα. Ἀκούσαντες δὲ ταῦτα οἱ
10 αἵρετοί, ἀναγγέλλουσι τοῖς στρατιώταις· τοῖς δὲ ὑποφί-
μην ἦν, ¹ ὅτι ἄγει πρὸς βασιλέα, ὅμως δὲ ἐδόκει ἐπε-
σθαι. ² Προσαιοῦσι δὲ μισθὸν ὁ Κύρος ὑπισχνεῖται· ³ ἡμι-
όλιον πᾶσι δώσειν, οὗ πρότερον ἔφερον,—ἐντὶ δαρυεικοῦ,
τρία ἡμιδαρυικά, ⁴ τοῦ μηνός, τῷ στρατιώτῃ· ὅτι δ' ἐπὶ
15 βασιλέα ἄγοι, οὐδ' ἐνταῦθ' ἤκουεν αὐδεῖς,—ἐν γὰρ τῷ
φανερῷ.

Ἐπεὺθεν ἐξελαύνει σταθμούς δύο, παρασάγγας δέκα,
ἐπὶ τὸν Σάρον ποταμὸν, οὗ ἦν τὸ εὖρος τρία πλέθρα.
Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμὸν ἓνα, παρασάγγας πέντε, ἐπὶ
20 τὸν Πύραμον καταμὸν, οὗ τὸ εὖρος στάδιον. Ἐντεῦθεν
ἐξελαύνει σταθμούς δύο, παρασάγγας πεντεκαίδεκα, εἰς
Ἰσσοὺς, τῆς Κιλικίας ἐσχάτην πόλιν, ἐπὶ τῇ θαλάττῃ,
οἰκουμένην, μεγάλην καὶ εὐδαίμονα. Ἐνταῦθα ἔμεινεν
ἡμέρας τρεῖς· καὶ Κύρῳ παγήσαν αἱ ἐκ Πελοποννήσου νῆες,
25 τριάκοντα καὶ πέντε, καὶ ἐπὶ ταύταις ναύαρχος Πυθαγό-
ρας Λακεδαιμόνιος. Ἦγετο δ' αὐτῶν Ταμῶς Ἀγρόπ-
τιος ἐξ Εφέσου, ἔχων ναῦς ἑτέρας Κύρου πέντε καὶ εἴκο-
σι· αἱ ἐπολιόμην Μίλητον, ὅτι Τισσαφέρνῃ φίλη ἦν
καὶ συνεπολέμει Κύρῳ πρὸς αὐτόν. Παρῇν δὲ καὶ Χειρι-
30 σοφος ὁ Λακεδαιμόνιος ἐπὶ τῶν νεῶν, μετὰ κτεμπτος ὑπὸ
Κύρῳ, ἐπταχοσίους ἔχων ὀπλίτας, ὃν ἱστρατήγει παρὰ
Κύρῳ. Αἱ δὲ νῆες ἄρμευον παρὰ τὴν Κύρου σπηλῆν. Ἐν-

·εαῦθα καὶ οἱ παρ' Αβροκόμα μισθοφόροι Ἕλληνες ἁπο-
στάντες ἦλθον παρὰ Κῦρον, τετρακόσιοι ὀπλῖται, καὶ συν-
ιστρατεύοντο ἐπὶ βασιλείᾳ.

Εντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμὸν ἓνα, παρασάγγας πέντε,
ἐπὶ πύλας τῆς Κιλικίας καὶ τῆς Συρίας. Ἦσαν δὲ ταῦ- 5
τα δύο τεῖχη· καὶ τὸ μὲν ἔσωθεν, πρὸ τῆς Κιλικίας,
Συνέννεαις εἶχε καὶ Κιλικίων φυλακὴ· τὸ δ' ἔξω, τὸ πρὸ
τῆς Συρίας, βασιλέως ἐλέγετο φυλακὴ φυλάττειν. Διὰ
μέσον δὲ τούτων ρεῖ ποταμὸς, Κέρσος ὄνομα, εὖρος πλέ-
θρον. Ἀπαν δὲ τὸ μέσον τῶν τειχῶν ἦσαν στάδιοι τρεῖς 10
καὶ παρελθεῖν οὐκ ἦν βίβη· ἦν γὰρ ἡ ἀπόδοδος στενὴ, καὶ
τὰ τεῖχη εἰς τὴν θάλατταν καθήκοντα, ὑπερθεῖν δὲ ἦσαν
ἡ πέτραι ἡλίβατοι· ἐπὶ δὲ τοῖς τείχεσιν ἀμφοτέροις ἔφει-
στήκεσαν πύλαι. Ταύτης ἔνεκα τῆς παρόδου Κῦρος τὰς
ναῦς μετεπέμψατο, ὅπως ὀπλίτας ἀποδιδάσειεν εἰσω 15
καὶ ἔξω τῶν πυλῶν, καὶ βιασάμενοι τοὺς πολεμίους παρ-
έλθοιεν, εἰ φυλάττοιεν ἐπὶ ταῖς Συρίαις πύλαις· ὅπερ
ᾔετο ποιήσειν τὸν Αβροκόμαν ὁ Κῦρος, ἔχοντα πολὺ
στράτευμα. Αβροκόμας δὲ οὐ τοῦτο ἐποιήσατο, ἀλλ',
ἐπεὶ ἤκουε Κῦρον ἐν Κιλικίᾳ ὄντα, ἀναστρέψας ἐκ Φοι- 20
νίκης παρὰ βασιλείᾳ ἀπήλαινε, ἔχων, ὥς ἐλέγετο, τρι-
άκοντα μυριάδας στρατιῶς.

Εντεῦθεν ἐξελαύνει διὰ Συρίας, σταθμὸν ἓνα, παρα-
σάγγας πέντε, εἰς Μυρίανδρον, πόλιν οἰκουμένην ὑπὸ
Φοινίκων, ἐν τῇ θαλάττῃ· ἐμπόριον δ' ἦν τὸ χωρίον, καὶ 25
ᾧ ῥυθμὸν ἀντόθι ὀλκάδες πολλαί. Ενταῦθ' ἔμειναν ἡμέ-
ρας ἑπτὰ· καὶ Ξενίας ὁ Ἀρχαὸς στρατηγὸς, καὶ Πασίων
ὁ Μεγαρεὺς, ἐμβάντες εἰς πλοῖον, καὶ τὰ πλείστον ἄξια
ἐνθήμενοι, ἀπέπλευσαν, ὥς μέντοι πλείστοις ἰδοῦναι, φι-
λοτιμηθέντες, ὅτι τοὺς στρατιώτας αὐτῶν παρὰ Κλέαρχ- 30
ον ἀπελθόντας, ὥς ἀπιώντας εἰς τὴν Ἑλλάδα πάλιν,
καὶ οὐ πρὸς βασιλείᾳ, εἶα Κῦρος τὸν Κλέαρχον ἔχειν.

Ἐπεὶ δ' οὖν ἦσαν ἀφανεῖς, διῆλθεν ὁ λόγος, ὅτι δι-
 ἄκοι αὐτοὺς Κύρος τριήρεσι καὶ οἱ μὲν εὐχοντο, ὡς
 δολίους ὄντας, αὐτοὺς ληφθῆναι ¹ οἱ δ' ἄκτεινον, εἰ ἀλά-
 σουντο.

- 5 Κύρος δὲ, συγκαλέσας τοὺς στρατηγούς, εἶπεν “ Ἀπο
 “ λελοίκασιν ἡμᾶς Ξενίας καὶ Πασίων· ἀλλ' εὖ γε μὲν
 “ τοι ἐπιστάδωσαν, ὅτι ² οὔτε ἀποδεδράκασαν, οἶδα γάρ,
 “ ὅπη οἶχοντα· οὔτε ἀποπεφεύγασιν, ἔχω γάρ τριήρεις,
 “ ὥστε ἔλειν τὸ ἐκείνων πλοῖον. Ἀλλὰ, μὰ τοὺς θεοὺς,
 10 “ οὐκ ἔγωγε αὐτοὺς διώξω· οὐδὲ ἐρεῖ οὐδεὶς, ὡς ἐγώ, ἔως
 “ μὲν ἂν παρῇ τις, χρῶμαι· ἐπειδὴν δὲ ἀπιέναι βού-
 “ ληται, συλλαβὴν καὶ αὐτοὺς κακῶς ποιῶ, καὶ τὰ χρή-
 “ ματα ἀποσυλῶ. Ἀλλὰ ³ ἰόντων [ἂν,] εἰδότες, ὅτι κα-
 “ κίους εἰσὶ περὶ ἡμᾶς, ἢ ἡμεῖς περὶ ἐκείνους. Καίτοι
 15 “ ἔχω γε αὐτῶν καὶ τέκνα καὶ γυναῖκας, ἐν Τράλλεσι
 “ φρουρούμενα· ⁴ ἀλλ' οὐδὲ τούτων στερήσονται, ἀλλ' ἀπο-
 “ λήθονται, τῆς πρόσθεν ἔνεκα περὶ ἐμὲ ἀρετῆς.” Καὶ
 ὁ μὲν ταῦτα εἶπεν· οἱ δὲ Ἕλληνες, εἴ τις καὶ ἀθυμότερος
 ἦν πρὸς τὴν ἀνάδασιν, ἀκέσαντες τὴν Κύρου ἀρετὴν, ἥδιον
 20 καὶ προθυμότερον συνεπορεύοντο.

Μετὰ δὲ ταῦτα Κύρος ἐξελαύνει σταθμοὺς τέσσαρας,
 παρασάγγας εἴκοσιν, ἐπὶ τὸν Χάλλον ποταμὸν, ὄντα τὸ
 εὖρος πλέθρου, πλήρη δ' ἰχθύων μεγάλων καὶ πρᾶϊων.
 οὗς οἱ Σύροι θεοὺς ἐνόμιζον, καὶ ἀδικεῖν οὐκ εἶον, οὐδὲ τὰς
 25 περιστεράς. Αἱ δὲ κῶμαι, ἐν αἷς ἐσκήνον, Παρυσάτι-
 δος ἦσαν, ⁵ εἰς ζώνην δεδομέναι. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει
 σταθμοὺς πέντε, παρασάγγας τριάκοντα, ἐπὶ τὰς πηγὰς
 τοῦ Λαράδακος ποταμοῦ, οὗ τὸ εὖρος πλέθρου. Ἐνταῦθα
 ἦσαν τὰ Βελέσιος βασιλεία, τοῦ Συρίας ἄρξαντος, καὶ
 30 παραδείσος πάνυ μέγας καὶ καλὸς, ἔχων πάντα, ὅσα
 ἄραι φύονται. Κύρος δ' αὐτὸν ἐξέκαψέ, καὶ τὰ βασιλεία
 κατέκαυσεν. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς τρεῖς, παρα-

σάγγας πεντεκαίδεκα, ἐπὶ τὸν Εὐφράτην καταμὲν, ὅσα
τὸ εὖρος τεττάρων σταδίων ¹ καὶ πόλις αὐτόθι ἦκετο, μα-
γάλη καὶ εὐδαίμων, Θάρακος ὀνόματι. Ἐνταῦθα ἔπα-
ναν ἡμέρας πέντε· καὶ Κύρος, μεταπεμνόμενος τοὺς στρα-
τηγούς τῶν Ἑλλήνων, ἔλεγεν, ὅτι ἡ ὁδὸς ἔσοιτο πρὸς βα- 5
σιλέα μέγαν, εἰς Βαβυλῶνα· καὶ κελεύει αὐτοὺς λέγειν
ταῦτα τοῖς στρατιώταις, καὶ ἀνακείθειν ἔπεσθαι. Οἱ δὲ
ποιήσαντες ἐκκλησίαν, ἀπήγγελλον ταῦτα· οἱ δὲ στρα-
τιῶται ἐχαλέπαινον τοῖς στρατηγοῖς, καὶ ἔφασαν, πῶ-
ταὺς πάλαι ταῦτα εἰδότες κρύπτειν καὶ οὐκ ἔφασαν ἵεναι, 10
ἢ μὴ τις αὐτοῖς χρήματα διδῶ, ὥσπερ καὶ τοῖς προτέ-
ροις μετὰ Κύρου ἀναβάσει παρὰ τὸν πατέρα τοῦ Κύρου
καὶ ταῦτα, οὐκ ἐπὶ μάχην ἰστίων, ἀλλὰ καλοῦντες τοῦ πα-
τρὸς Κύρου. Ταῦτα οἱ στρατηγοὶ ἀπήγγελλον· ὁ δ'
ὕπερχετο, ἀνδρὶ ἐκδόσθω δώσειν πέντε ἀργυρίου μνᾶς, ἐπὶ 15
εἰς Βαβυλῶνα ἦκωσι, καὶ τὸν μισθὸν ἐντελῆ, μέχρις ἂν
καταστήσῃ τοὺς Ἕλληνας εἰς Ἰωνίαν πάλιν. Τὸ μὲν δὴ
πολὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ οὕτως ἐπείσθη.—Μένων δὲ, πρὶν δῆ-
λον εἶναι, τί ποιήσωσιν οἱ ἄλλοι στρατιῶται, πόταρον ἔφον-
ται Κύρῳ, ἢ οὐ, συνέλεξε τὸ αὐτοῦ στρατεύμαα χωρὶς τῶν 20
ἄλλων, καὶ ἔλεξε τάδε·

“ Ἄνδρες, ἐὰν ἐμοὶ πεισθῇτε, οὔτε κινδυνεύσαντας,
“ οὔτε ποσῆσαντες, τῶν ἄλλων πλέον προτιμήσεσθε στρα-
“ τιωτῶν ὑπὸ Κύρου.—Τί οὖν κελεύω ποιήσαι;—Νῦν
“ δεῖται Κύρος ἔπεσθαι τοὺς Ἕλληνας ἐπὶ βασιλέα. ἐγὼ 25
“ σὺν φημί, ἡμᾶς χρῆναι διαβῆναι τὸν Εὐφράτην ποτα-
“ μόν, πρὶν δῆλον εἶναι, ὃ τι οἱ ἄλλοι Ἕλληνες ἀπο-
“ κρινούνται Κύρῳ. Ἦν μὲν γὰρ ² ὑψηφίσωνται ἔπεσθαι,
“ ὑμεῖς δόξετε αἰτιοὶ εἶναι, ἄρξαντες τοῦ διαβαίνειν καὶ
“ ὥς προθυμοτάτοις ὑμῖν οὐσι χάριν εἴσεται Κύρος, καὶ 30
“ ἀποδόσθαι (ἐπίσταται δ' εἰ τις καὶ ἄλλος) ἢν δ'

“ἀποψηφίσανται αἱ ἄλλαι, ¹ ἄπιμεν μὲν πάντες εἰς
 “τοῦμπαλιν ὑμῖν δ’, ὡς μόναις πειθομένοις, πιστοτάτοις
 “χρησεται, καὶ εἰς φραύρια καὶ εἰς λοχαγίας· καὶ ἄλ-
 “λον οὔτινος ἂν δέησθε, οἶδα, ὅτι ² ὡς φίλον τεύξεσθε
 5 “Κύρου.” Αὐκούσαντες ταῦτα ἐπέειπον, καὶ διέβησαν
 πρὶν τοὺς ἄλλους ἀποκρίνασθαι. Κῦρος δ’, ἐπεὶ ᾔσθετο
 διαβεβηκότας, ᾔσθη τε, καὶ τῷ στρατεύματι πέμψας
 Γλοῦν, εἶπεν “Εγὼ μὲν, ὦ ἄνδρες, ἤδη ὑμᾶς ἐπαινῶ
 “ὅπως δὲ καὶ ὑμεῖς ἐμὲ ἐπαινέσητε, ἐμοὶ μελήσει· ἢ
 10 “μηκέτι με Κῦρον νομίζετε.” Οἱ μὲν δὴ στρατιῶται,
 ἐν ἐλπίσι μεγάλαις ὄντες, εὐχοντο αὐτὸν εὐτυχῆσαι.
 Μένωνι δὲ καὶ δῶρα ἐλίγεται πέμψαι μεγαλοπρεπῆ.
 Ταῦτα δὲ ποιήσας διέβαινε· συνείπεται δὲ καὶ ³ τὸ ἄλλο
 στρατεῦμα αὐτῷ ἅπαν καὶ τῶν διαβαινόντων τὸν πο-
 15 ταμὸν οὐδεὶς ἐβρέχθη ἀνωτέρω τῶν μασθῶν ὑπὸ τοῦ πο-
 ταμοῦ. Οἱ δὲ Θαψακηναὶ ἔλεγον, ὅτι αὐτὸν πάποθ’ οὗτος
 ὁ ποταμὸς διαβατὸς γένοιτο περὶ, εἰ μὴ τότε, ἀλλὰ
 πλοίοις· ἃ τότε Ἀβροκόμας προῖων κατέκλυσεν, ἵνα μὴ
 Κῦρος διαβῇ. Ἐδόκει δὲ θεῖον εἶναι, καὶ σαφῶς ὑποχω-
 20 ρῆσαι τὸν ποταμὸν Κῦρι, ὡς βασιλεύσαντι.

Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει διὰ τῆς Συρίας, σταθμοὺς ἐννέα,
 παρασάγγας πεντήκοντα, καὶ ἀφικνοῦνται πρὸς τὸν Ἀρά-
 ξην ποταμὸν. Ἐνταῦθα ἦσαν κῶμαι πολλαί, μεσταὶ
 σίτου καὶ οἴνου. Ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς, καὶ ἐπο-
 25 στίσαντο. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει διὰ τῆς Ἀραβίας, τὸν
 Εὐφράτην ποταμὸν ἐν δεξιᾷ ἔχων, σταθμοὺς ἐρήμους
 πέντε, παρασάγγας τριάκοντα καὶ πέντε. Ἐν τούτῳ δὲ
 τῷ τόπῳ ἦν μὲν ἡ γῆ πεδῖον ἅπαν ὁμαλὸν ὥσπερ θά-
 λαττα, ἀρινθίου δὲ πλήρες· εἰ δέ τι καὶ ἄλλο ἐνῆν ὕλης
 30 ἢ καλάμου, ἅπαντα ἦσαν εὐώδη, ὥσπερ ἀρώματα· δέν-
 δρον δ’ οὐδὲν ἐνῆν. Θηρία δὲ, πλείστοι μὲν οἱ ἄγριοι
 ὄνοι, οὐκ ὀλίγαι δὲ ⁴ στρουθοὶ αἱ μεγάλα· ἐνῆσαν δὲ καὶ

ᾠτίδες καὶ δορκάδες ταῦτα δὲ τὰ θηρία οἱ ἵπποις ἐδίωκον ἐνίοτε. Καὶ οἱ μὲν ὄνοι, ἐπεὶ τις διώκοι, προδραμόντες ¹ ἂν εἰσθήκεσαν (πολὺ γὰρ τοῦ ἵππου θάπτον ἔτρεχον) καὶ πάλιν, ἐπεὶ πλησιάζοι ὁ ἵππος, ² ταῦτ' ἐποίουν· ³ ὥστε ἐκ ἧν λαβεῖν, εἰ μὴ διαστάντες οἱ ἵπποις θηρῶεν διαδεχόμενοι τοῖς ἵπποις. Τὰ δὲ κρέα τῶν ἀλισκομένων ἦν παραπλήσια τοῖς ἐλαφείοις, ἀπαλώτε-
ρα δέ. Στρουθὸν δὲ οὐδεὶς ἔλαβεν οἱ δὲ διώξαντες τῶν ἵππων ταχὺ ἐπαύοντο· ⁴ πολὺ γὰρ ἀπέπτα ἀποφεύγου-
σα, τοῖς μὲν ποσὶ δρόμῳ, ταῖς δὲ πτέρυξιν, ἄρασα, ὥσ- 10
περ ἰστίῳ, χρωμένη. Τὰς δὲ ᾠτίδας, ἂν τις ταχὺ ἀν-
ιστῇ, ἔστι λαμβάνειν πέτονται γὰρ βραχὺ, ὥπερ πέρ-
δικες, καὶ ταχὺ ἀπαγορεύουσι. Τὰ δὲ κρέα αὐτῶν
ἥδιστα ἦν.

Πορευόμενοι δὲ διὰ ταύτης τῆς χώρας ἀφικνοῦνται ¹⁵
ἐπὶ τὸν Μασκαῶν ποταμὸν, τὸ εὖρος πλεθριαῖον. Εν-
ταῦθα ἦν ⁵ πόλις ἐρήμη, μεγάλη, ὄνομα δὲ αὐτῇ Κορ-
σωτή· περιεβόητο δὲ αὕτη ὑπὸ τοῦ Μασκαῶ κύκλῳ.
Ενταῦθα ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς, καὶ ἐπεσιτίσατο τὸ στρα-
τευμα. Εντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς ἐρήμους τρισκαί- 20
δεκα, παρασάγγας ἐννεμήκοντα, τὸν Εὐφράτην ποταμὸν
ἐν δεξιᾷ ἔχων, καὶ ἀφικνεῖται ἐπὶ Πύλας. Εν τούτοις
τοῖς σταθμοῖς πολλὰ τῶν ὑποζυγίων ἀπώλετο ὑπὸ τοῦ
λιμοῦ. οὐ γὰρ ἦν χόρτος, οὐδὲ ἄλλο δένδρον οὐδέν, ἀλλὰ
ψιλή ἦν ἅπανα ἡ χώρα. οἱ δὲ ἐνοικοῦντες, ⁶ ὄνους ἀλέ- 25
τας περὶ τὸν ποταμὸν ὀρύττοντες καὶ ποιῶντες, εἰς Βαβυ-
λῶνα ἤγον καὶ ἐπώλουν, καὶ ἀνταγοράζοντες σῖτον ἔζων.
Τὸ δὲ στρατευμα ὁ σῖτος ἐπέλιπε, καὶ πρίασθαι ἐκ ἧν, εἰ
μὴ ἐν τῇ Λυδία ἀγορᾷ, ⁷ ἐν τῷ Κύρου βαρβαρικῷ, τὴν
καπίθην ⁸ ἀλεύρων ἢ ἀλφίτων, τεττάρων σίγλων. ⁹ Ὁ 30
δὲ σίγλος δύναται ἑπτὰ ὀβολοὺς καὶ ἡμιοβόλιον Αἰτικὴς· ἡ
δὲ καπίθη δύο χοίνικας Αἰτικούς ἐχάρει. Κρέα οὖν ἐσ-

θιόντες οἱ στρατιῶται διεγίνοντο. ¹ Ἦν δὲ τούτων τῶν
 σταθμῶν, οὓς πάνν μακροὺς ἤλαινεν, ὅποτε ἢ πρὸς ὕδαρ
 βαύλοιτο διατελέσαι ἢ πρὸς χιλόν. Καὶ δὴ ποτε στενο-
 χωρίας καὶ πηλοῦ φανέντος ταῖς ἀμάξαις δυσπορεύτον,
 5 ² ἐπέστη ὁ Κῦρος σὺν τοῖς περὶ αὐτὸν ἀρίστοις καὶ εὐδαιμο-
 νεστάτοις, καὶ ἔταξε Γλοῦν καὶ Πίγρητα, ³ λαβόντας τοῦ
 βαρβαρικοῦ στρατοῦ συνεκδιβάξιν τὰς ἀμάξας. Ἐπει
 δὲ ἐδόκουν αὐτῷ σχολαίως ποιεῖν, ὥσπερ ὀργῇ ἐκέλευσε
 τοὺς περὶ αὐτὸν Πέρσας τοὺς κρατίστους συνεπισπεῦσαι
 10 τὰς ἀμάξας. Ἐνθα δὴ μέρος τι τῆς εὐταξίας ἦν θεά-
 σασθαι. Ῥίπαντες γάρ τοὺς πορφυροῦς κἀνδύς, ὅπον
 ἕκαστος ⁴ ἔτυχεν ἑστηκῶς, ἱεντο, ὥσπερ ἂν δράμοι τις
 περὶ νίκης, καὶ μάλα κατὰ πρανοῦς γηλόφον· ἔχοντες
 τούτους τε τοὺς πολυτελεῖς χιτῶνας, καὶ τὰς ποικίλας
 15 ἀναξυρίδας· ἔνιοι δὲ καὶ στρεπτοὺς περὶ τῷ τραχήλῳ, καὶ
 ψέλλια ἐπὶ τῶν χειρῶν· εὐθύς δὲ σὺν τούτοις εἰσπηδήσαν-
 τες εἰς τὸν πηλόν, θᾶττον ἢ ὥς τις ἂν ᾤετο, μετεώρους
 ἐξεκόμισαν τὰς ἀμάξας. Τὸ δὲ σύμπαν, δῆλος ἦν
 Κῦρος σπεύδων πᾶσαν τὴν ὁδόν, καὶ οὐ διατρίβων, ὅπον
 20 μὴ ἐπισιτισμοῦ ἕνεκα ἢ τινὸς ἄλλου ἀναγκαίου ἐκαθέζε-
 τω· ⁵ νομίζων, ὅσῳ μὲν ἂν θᾶττον ἔλθοι, τοσούτῳ ἀπαρα-
 σκευαστοτέρῳ βασιλεῖ μαχεῖσθαι· ὅσῳ δὲ σχολαιώτερον,
 τοσούτῳ πλέον βασιλεῖ συναγείρεσθαι στρατεύμα. ⁶ Καὶ
 συνιδεῖν δ' ἦν τῷ προσέχοντι τὸν νοῦν ἢ βασιλέως ἀρχή,
 25 πλήθει μὲν χώρας καὶ ἀνθρώπων, ἰσχυρὰ οὖσα, τῷ δὲ μή-
 κει τῶν ὁδῶν, καὶ τῷ διεσπᾶσθαι τὰς δυνάμεις, ἀσθενῆς, εἴ
 τις διὰ ταχέων τὸν πόλεμον ποιοῖτο.

Πέραν δὲ τοῦ Εὐφράτου, κατὰ τοὺς ἐρήμους σταθμοὺς,
 ἦν πόλις εὐδαίμων καὶ μεγάλη, ὄνομα δὲ Χαρμάνδη. ἐν
 30 ταύτης οἱ στρατιῶται ἡγόραζον τὰ ἐπιτήδεια, σχεδίαίς
 διαβαίνοντες ἄδεδιφθέρας, ὥς εἶχον στεγάσματα, ἐπίμ
 πλασαν χόρτου κούφου, εἴτα ⁷ συνῆγον καὶ συνεσπων, ὥς

μη ἀπτεσθαι τῆς κάρφης τὸ ὕδωρ· ἐπὶ τούτων διέβαινον, καὶ ἐλάμβανον τὰ ἐπιτήδεια, οἶνόν τε ἐκ τῆς βαλάνου πεποιημένον τῆς ἀπὸ τοῦ φοίνικος, καὶ οἶτον μελλίνης· τοῦτο γὰρ ἦν ἐν τῇ χώρᾳ πλείστον. Ἀμφιλεξάντων δὲ τι ἐνταῦθα τῶν τε τῷ Μένωνος στρατιωτῶν καὶ τῷ Κλεάρχῳ, 5 ὁ Κλεάρχος, κρίνας ἀδικεῖν τὸν τοῦ Μένωνος, πληγὰς ἐνέβαλεν. ὁ δ' ἐλθὼν πρὸς τὸ ξαντοῦ στρατεύμα ἐλεγεν. ἀκούσαντες δ' οἱ στρατιῶται ἐχαλέπαινον, καὶ ὠργίζοντο ἰσχυρῶς τῷ Κλεάρχῳ. Τῇ δ' αὐτῇ ἡμέρᾳ Κλεάρχος ἐλθὼν ἐπὶ τὴν διάβασιν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἐκεῖ κατασκε- 10 ψάμενος τὴν ἀγορὰν, ἀφικπεύει ἐπὶ τὴν αὐτοῦ σκηνὴν διὰ τοῦ Μένωνος στρατεύματος, σὺν ὀλίγοις τοῖς περὶ αὐτόν. (Κῦρος δ' οὐπω ἦκεν, ἀλλ' ἐτι ἑ προσήλαινε.) τῶν δὲ Μένωνος στρατιωτῶν ξύλα σχίζων τίς, ὥς εἶδε τὸν Κλεάρχον διελαύνοντα, ἔρηι τῇ ἀξίνῃ· καὶ οὗτος μὲν αὐ- 15 τοῦ ἡμαρτεν ἄλλος δὲ λίθῳ, καὶ ἄλλος· εἴτα πολλοὶ, κρηνηῆς γενομένης. Ὁ δὲ καταφεύγει εἰς τὸ ξαντοῦ στρατεύμα, καὶ εὐθὺς παραγγέλλει εἰς τὰ ὄπλα· καὶ τοὺς μὲν ὀπλίτας ἐκέλευσεν αὐτοῦ μείναι, τὰς ἀσπίδας πρὸς τὰ γόνατα θέντας· αὐτὸς δὲ λαβὼν τοὺς Θωρήκας καὶ 20 τοὺς ἱππέας, οἳ ἦσαν αὐτῷ ἐν τῷ στρατεύματι πλείους ἢ τετταράκοντα, (τούτων δ' οἱ πλείστοι Θωράκες,) ἤλανθεν ἐπὶ τοὺς Μένωνος· ὥστε ἐκείνους ἐκπεπληῇσθαι, καὶ αὐτὸν Μένωνα, καὶ τρέχειν ἐπὶ τὰ ὄπλα. Οἱ δὲ καὶ ἔστασαν ἀποροῦντες τῷ πράγματι. Ὁ δὲ Πρόξενος, (ἔτυχε γὰρ 25 ὕστερον προσιῶν, καὶ τάξας αὐτῷ ἐπομένη τῶν ὀπλιτῶν.) εὐθὺς οὖν ἑ εἰς τὸ μέσον ἀμφοτέρων ἄγων, ἔθετο τὰ ὄπλα, καὶ ἐδεῖτο τοῦ Κλεάρχου μὴ ποιεῖν ταῦτα. Ὁ δὲ ἐχαλέπαινε, ὅτι, αὐτοῦ ὀλίγου δεήσαντος καταλευσθῆναι, πρῶτος λέγοι τὸ αὐτοῦ πάθος· ἐκέλευέ τε αὐτόν ἐκ τοῦ 30 μέσου ἐξίστασθαι. Ἐν τούτῳ δὲ, ἐπεὶ ἦκε Κῦρος, καὶ ἐκύθετο τὸ πρᾶγμα, εὐθὺς ἔλαβε τὰ ὄπλα εἰς τὰς χεῖ-

ρας, καὶ ¹ὄν τοῖς παροῦσι τῶν πιστῶν, ἦκεν ἐλαύνων
εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει ὧδε· “Κλέαρχε καὶ Πρόξενε, καὶ
“οἱ ἄλλοι οἱ παρόντες Ἕλληνες, οὐκ ἴστε, ὃ τι ποιεῖτε.
“Εἰ γὰρ τινα ἀλλήλοισι μάχην συνάψετε, νομίζετε,
5 “ἐν τῇδε τῇ ἡμέρᾳ ἐμέ τε ²κατακεκόψεσθαι, καὶ ὑμᾶς
“οὐ πολὺ ἐμοῦ ὕστερον. ³κακῶς γὰρ τῶν ἡμετέρων ἐχόν-
“των, πάντες οὗτοι, οὓς ὁρᾶτε, βάρβαροι πολεμώτεροι
“ἡμῖν ἔσονται τῶν παρὰ βασιλεῖ ὄντων.” Ἀκούσας
ταῦτα ὁ Κλέαρχος, ἐν ἑαυτῷ ἐγένετο· καὶ πανσάμενος
10 ἀμφοτέροι, ⁴κατὰ χάραν ἔθεντο τὰ ὄπλα.

Ἐντεῦθεν προΐόντων, ἐφαίνετο ἵκνη ἱππῶν καὶ κόπρος·
εἰκάζετο δὲ εἶναι ὁ στίθος ὡς διαχιλίων ἱππῶν. Οὗτοι
προΐόντες ἔκαιον καὶ χιλὸν, καὶ εἴ τι ἄλλο χρήσιμον ἦν.
Ορόντας δὲ, Πέρσης ἀνὴρ, γένει τε προσήκων βασιλεῖ,
15 καὶ ⁵τὰ πολεμικὰ λεγόμενος ἐν τοῖς ἀρίστοις Περσῶν,
ἐπιβουλεύει Κύρῳ, καὶ πρόσθεν πολεμήσας. Καταλλα-
γεῖς δὲ οὗτος Κύρῳ, εἶπεν, εἰ αὐτῷ δοίῃ ἱππέας χιλίους,
ὅτι τοὺς προκατακαίοντας ἱππέας ἢ κατακαίνοι ἂν ἐν-
εδρεύσας, ἢ ζῶντας πολλοὺς αὐτῶν ἔλοι, καὶ ⁶καλύσειε
20 τοῦ καίειν ἐπίοντας, καὶ ποιήσειεν, ὥστε μήποτε δύνασθαι
αὐτοὺς, ἰδόντας τὸ Κύρου στράτευμα, βασιλεῖ διαγγέλ-
λαι. Τῷ δὲ Κύρῳ ἀκούσαντι ταῦτα ἐδόκει ὠφέλιμα
εἶναι· καὶ ἐκέλευεν αὐτὸν λαμβάνειν μέρος παρ’ ἐκάστου
τῶν ἡγεμόνων.

25 Ὁ δὲ Ορόντας, νομίσας ἐτοίμους αὐτῷ εἶναι τοὺς
ἱππέας, γράφει ἐπιστολὴν παρὰ βασιλέα, ὅτι ἤξοι ἔχων
ἱππέας ὡς ἂν δύνηται πλείστους· ἀλλὰ φράσαι τοῖς ἑαυ-
τοῦ ἱππεῦσιν ἐκέλευεν, ὥς φίλιον αὐτὸν ὑποδέχεσθαι
Ἐνὴν δ’ ἐν τῇ ἐπιστολῇ καὶ τῆς πρόσθεν φιλίας ὑπομνή-
30 ματα καὶ πίστεως. Ταύτην τὴν ἐπιστολὴν δίδωσι πιστῷ
ἀνδρὶ ὡς ἔφετο· ὁ δὲ λαδὼν, Κύρῳ δείκνυσιν. Ανα-
γνοὺς δὲ αὐτὴν ὁ Κύρος, συλλαμβάνει Ορόντην, καὶ συγ-

καλεῖ εἰς τὴν αὐτοῦ σκηνὴν Περσῶν τοὺς ἀρίστους τῶν περὶ αὐτὸν ἐπὶ καὶ τὸς τῶν Ἑλλήνων στρατηγὸς ἐκέλευεν ὀπλίτας ἀγαγεῖν, τούτους δὲ θέσθαι τὰ ὅπλα περὶ τὴν αὐτοῦ σκηνὴν. Οἱ δὲ ταῦτα ἐποίησαν, ἀγαγόντες ὡς τρισχιλίους ὀπλίτας. Κλέαρχον δὲ καὶ εἷσω παρεκάλεσε ὁ σύμβουλον, ὃς γε καὶ αὐτῷ καὶ τοῖς ἄλλοις ἐδόκει προτιμηθῆναι μάλιστα τῶν Ἑλλήνων. Ἐπεὶ δ' ἐξηλθεν, ἐξηγγεῖλε τοῖς φίλοις τὴν κρίσιν τοῦ Ορόντου, ὡς ἐγένετο· οὐ γὰρ ἀπόρρητον ἦν. Ἐφη δὲ Κῦρον ἄρχειν τοῦ λόγου ὧδε·

10

“Παρακάλεσα ὑμᾶς, ἄνδρες φίλοι, ὅπως σὺν ὑμῖν “βουλευόμενος, ὃ τι δικαιοτάτον καὶ πρὸς θεῶν καὶ πρὸς “ἀνθρώπων, τοῦτο πράξω περὶ Ορόντου¹ τουτουῦ. Τῆτον “γὰρ πρῶτον μὲν ὁ ἐμὸς πατήρ ἔδωκεν ὑπήκοον ἐμοὶ “εἶναι. ἐπεὶ δὲ, ταχθεὶς, ὡς ἔφη αὐτὸς, ὑπὸ τοῦ ἐμοῦ¹⁵ “ἀδελφοῦ, οὗτος ἐπολέμησεν ἐμοὶ, ἔχων τὴν ἐν Σάρ- “δεσιν ἀκρόπολιν, καὶ ἐγὼ αὐτὸν προσπολεμῶν ἐποίησα, “ὥστε δόξαι τούτῳ τοῦ πρὸς ἐμὲ πολέμου παύσασθαι,— “καὶ δεξιὰν ἔλαβον καὶ ἔδωκα.” Μετὰ ταῦτα, ἔφη, ὦ Ορόντα, ἔστιν ὃ τι σε ἠδίκησα;—Ο δὲ ἀπεκρίνα-²⁰ το, ὅτι οὐ. Πάλιν ὁ Κῦρος ἠρώτα·—Οὐκοῦν ὕστερον, ὡς αὐτὸς σὺ ὁμολογεῖς, οὐδὲν ὑπ' ἐμοῦ ἀδικούμενος, ²ἀποσταῖς εἰς Μυσσοὺς, κακῶς ἐποίεις τὴν ἐμὴν χώραν, ὃ τι ἐδύνω;—Ἐφη ὁ Ορόντης.—Οὐκοῦν, ἔφη ὁ Κῦρος, ὁπότ' αὖ ἐγὼς τὴν σεαυτοῦ δύναμιν, ἐλθὼν ἐπὶ τὸν τῆς²⁵ Ἀρτέμιδος βωμὸν, ³μεταμέλειν τέ σοι ἔφησθα, καὶ πεί- σας ἐμὲ, πιστὰ πάλιν ἔδωκάς μοι, καὶ ἔλαβες παρ' ἐμοῦ; —Καὶ ταυτ' ὁμολόγει ὁ Ορόντης.—Τί οὖν, ἔφη ὁ Κῦ- ρος, ἀδικηθεὶς ὑπ' ἐμοῦ, νῦν τοτρίτον ἐπιβουλεύων μοι φανερὸς γέγονας;—Εἰπόντος δὲ τοῦ Ορόντου, ὅτι οὐδὲν³⁰ ἀδικηθεὶς, ἠρώτησεν ὁ Κῦρος αὐτόν·—Ὁμολογεῖς οὖν περὶ ἐμὲ ἀδικος εἶναι;—⁴Ἡ γὰρ ἀνάγκη, ἔφη ὁ Ορόν-

της.—Εκ τούτου πάλιν ἠρώτησεν ὁ Κύρος—Ετι οὖν ἀ-
γένοιο τῷ ἐμῷ ἀδελφῷ πολέμιος, ἐμοὶ δὲ καὶ φίλος καὶ
πιστός;—Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, ὅτι—οὐδ', εἰ γενοίμην, ὦ Κύ-
ρε, σοὶ γ' ἂν ἔτι ποτὲ δόξαιμι.

5 Πρὸς ταῦτα ὁ Κύρος εἶπε τοῖς παρ' οὖσιν—Ὁ μὲν
ἀνὴρ τοιαῦτα μὲν πεποίηκε, τοιαῦτα δὲ λέγει· ὑμῶν δὲ
σὺ πρῶτος, ὦ Κλέαρχε, ἀπόφηναι γνώμην, ὃ τι σοὶ
δοκεῖ.—Κλέαρχος δὲ εἶπε· τάδε—Συμβουλευέω ἐγὼ, τὸν
ἄνδρα τούτον ἐκποδῶν ποιῆσθαι ὡς τάχιστα· ὡς μὲν
10 δέοι τούτον φυλάττεσθαι, ἀλλὰ σχολή ἡμῖν, ² τὸ κατὰ
τούτον εἶναι, τὸς ἐθελοντὰς φίλους τέττις εὖ ποιεῖν. Ταύ-
τη δὲ τῇ γνώμῃ ἔφη καὶ ³ τοὺς ἄλλους προσθέσθαι. Με-
τὰ ταῦτα, κελεύοντος Κύρου, ἐλάβοντο τῆς ζωῆς τὸν
Ορόντην, ⁴ ἐπὶ θανάτῳ, ἅπαντες ἀναστάντες, καὶ οἱ συγ-
15 γενεῖς· εἶτα δὲ ἐξῆγον αὐτὸν, οἷς προσετάχθη. Ἐπεὶ δὲ
εἶδον αὐτὸν, οἵπερ πρόσθεν προσεκύνον, καὶ τότε προσ-
εκύνησαν, καίπερ εἰδότες, ὅτι ἐπὶ θανάτῳ ἄγοιτο. Ἐπεὶ
δὲ εἰς τὴν Ἀρταπάτα σκηνὴν εἰσῆχθη, τοῦ πιστοτάτου
τῶν Κύρου ⁵ σκηπτούχων, μετὰ ταῦτα οὔτε ζῶντα Ορόν-
20 τήν, οὔτε ⁶ τεθνεῶτα οὐδεὶς πώποτε εἶδεν, οὐδ', ὅπως ἀπέ-
θανεν, οὐδεὶς εἰδὼς ἔλεγεν· εἵκαζον δ' ἄλλοι ἄλλως· τάφος
δ' οὐδεὶς πώποτε αὐτοῦ ⁷ ἐφάνη.

Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει διὰ τῆς Βαβυλωνίας, σταθμοὺς
τρεῖς, παρασάγγας δώδεκα. Ἐν δὲ τῷ τρίτῳ σταθμῷ
25 Κύρος ἐξέτασιν ποιεῖται τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων
ἐν τῷ πεδίῳ, περὶ μέσας νύκτας (ἐδόκει γὰρ, εἰς τὴν
ἐπιούσαν ἑω ἥξειν βασιλέα σὺν τῷ στρατεύματι μαχού-
μενον) καὶ ἐκέλευε Κλέαρχον μὲν ⁸ τοῦ δεξιοῦ κέρως
ἡγεῖσθαι, Μένωνα δὲ τὸν Θετταλὸν τοῦ Ξυώνυμον αὐτοῦ
30 δὲ τοὺς ἑαυτοῦ διέταττε. Μετὰ δὲ τὴν ἐξέτασιν, ἅμα
τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ἀντόμολοι παρὰ μεγάλου βασιλέως
ἤκοντες ἀπήγγελλον Κύρῳ περὶ τῆς βασιλείας στρατιᾶς.

Κῦρος δὲ, συγκαλέσας τοὺς στρατηγούς καὶ λοχαγούς τῶν Ἑλλήνων, ¹ συνεβουλεύετό τε, πῶς ἂν τὴν μάχην ποιῶτα, καὶ αὐτὸς παρήγει θαρσύνων τοιάδε· “Ὡ ἄνδρες Ἕλλη-
 “ ληνες, οὐκ ἀνθρώπων ² ἀπορῶν βαρβάρων συμμάχους
 “ ὑμᾶς ἄγω, ἀλλὰ νομίζων ἀμείνονας καὶ κρείττους πολ- 5
 “ λῶν βαρβάρων ὑμᾶς εἶναι, διὰ τοῦτο προσέλαβον
 “ ³ Ὅπως οὖν ἔσεσθε ἄνδρες ἄξιοι τῆς ἐλευθερίας, ἥ
 “ κέκτησθε, καὶ ὑπὲρ ἧς ὑμᾶς ἐγὼ εὐδαιμονίζω. Εὖ
 “ γὰρ ἴστε, ὅτι τὴν ἐλευθερίαν ἐλοίμην ἂν, ἀντὶ ὧν ἔχω
 “ πάντων καὶ ἄλλων πολλαπλασίῳ. Ὅπως δὲ εἰδῆτε, 10
 “ εἰς οἷον ἐρχεσθε ἀγῶνα, ἐγὼ ὑμᾶς διδάξω.—Τὸ μὲν
 “ πλῆθος πολὺ, καὶ πολλῇ κραυγῇ ἐπίασιν ἂν δὲ ταῦ-
 “ τα ἀνάσχησθε, ⁴ τᾶλλα καὶ αἰσχύνησθαί μοι δοκῶ, οἷους
 “ ἡμῶν γνώσεσθε τοὺς ἐν τῇ χώρᾳ ὄντας ἀνθρώπους.
 “ Ὑμῶν δὲ ἀνδρῶν ὄντων, καὶ εὐτόλμων γενομένων, ἐγὼ 15
 “ ὑμῶν τὸν μὲν οἶκαδε βουλόμενον ἀπιέναι τοῖς οἴκοι
 “ ζηλωτὸν ποιήσω ἀπελθεῖν πολλοὺς δ' οἶμαι ποιήσειν τὰ
 “ παρ' ἐμοὶ ἐλέσθαι ἀντὶ τῶν οἴκοι.”

Ἐνταῦθα Γαυλίτης παρὼν, φηγὰς Σάμιος, πιστὸς δὲ Κῦρος, εἶπε· “Καὶ μὲν, ὃ Κῦρε, λέγουσί τινες, ὅτι 20
 “ πολλὰ ὑπισχνῇ νῦν, διὰ τὸ ἐν τοιούτῳ εἶναι τοῦ κινδύ-
 “ νου τοῦ προσιόντος ἂν δ' εὖ γένηται τι, οὐ μεμνησθαί
 “ σε· ἐνιοὶ δὲ, οὐδ', εἰ ⁵ μέμνηοί τε καὶ βούλοιο, δύνασθαι
 “ ἂν ἀποδοῦναι, ὅσα ὑπισχνῇ.” Ἀκούσας ταῦτα ἔλεξεν
 “ ὁ Κῦρος· “ Ἀλλ' ἔστι μὲν ἡμῖν, ὃ ἄνδρες, ἡ ἀρχὴ ἢ 25
 “ πατρώα, πρὸς μὲν τὴν μεσημβρίαν, μέχρις οὗ διὰ
 “ καῦμα οὐ δύνανται οἰκεῖν οἱ ἀνθρώποι· πρὸς δὲ ἄρκ-
 “ τον, μέχρις ὅτου διὰ χειμῶνα· τὰ δ' ἐν μέσῳ τούτων
 “ ἅπαντα ⁶ σατραπεύουσιν οἱ τῷ ἐμοῦ ἀδελφῷ φίλοι. Ἦν
 “ δ' ἡμεῖς νικήσωμεν, ὑμᾶς δεῖ τοὺς ἡμετέρους φίλους 30
 “ τούτων ἐγκρατεῖς ποιῆσαι. Ἴστε οὐ τοῦτο δέδοικα, μὴ
 “ οὐκ ἔχω, ὃ τι δῶ ἐκάστω τῶν φίλων, ἂν ἐδ' γένηται,

“ἀλλὰ μὴ σὺν ἔχω ἱκανοὺς, οἷς δῶ. Ἵμων δὲ τῶν
 “Ἑλλήνων καὶ στέφανον ἐκάστω χρυσοῦν θόσω.” Οἱ δε
 ταῦτα ἀκούσαντες, αὐτοὶ τε ἦσαν πολὺ προθυμότεροι,
 καὶ τοῖς ἄλλοις ἐξήγγελλον. Εἰσήεσαν δὲ παρ’ αὐτῶν
 5 ὅς τε στρατηγοὶ καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων τινὲς, ἀξιούντες
 εἰδέναι, τί σφίσιν ἔσται, ἐὰν κρατήσωσιν. Ὁ δὲ ἐμπι-
 πλὰς ἀπάντων τὴν γνώμην ἀπέπεμπε. Παρεκελεύοντε
 δ’ αὐτῷ πάντες, ὅσοι περ διελέγοντο, μὴ μάχεσθαι, ἀλλ’
 ἑπαιθεὶν ἐαυτῶν τάττεσθαι. Ἐν δὲ τῷ καιρῷ τούτῳ Κλέ-
 10 ἀρχος ὤδῃ πως ἦρετο Κῦρον ¹ Οἷε γάρ σοι, ὦ Κῦρε,
 μαχεῖσθαι τὸν ἀδελφόν; Νῆ Δί’, ἔφη ὁ Κῦρος, εἴπερ γε
 Δαρείου καὶ Παρυσάτιδος ἔστι παῖς, καὶ ἐμὸς ἀδελφός,
 σὺν ἀμαχεῖ ταῦτα ἐγὼ λήψομαι.

Ἐνταῦθα δὲ, ἐν τῇ ἐξοπλισίᾳ, ἀριθμὸς ἐγένετο τῶν
 15 μὲν Ἑλλήνων ² ἄσπις μυρία καὶ τετρακοσία· πελτασταὶ
 δὲ διαχίλιοι καὶ τετρακόσιοι· τῶν δὲ μετὰ Κῦρου βαρβάρων
 δέκα μυριάδες, καὶ ὅπλα δρεπανηφόρα ἀμφὶ τὰ
 εἴκοσι. Τῶν δὲ πολεμίων ἐλέγοντο εἶναι ἑκατὸν καὶ
 εἴκοσι μυριάδες, καὶ ὅπλα δρεπανηφόρα διακόσια.
 20 Ἄλλοι δὲ ἦσαν ἑξακισχίλιοι ἱππεῖς, ὧν Ἀρταγέρσης ἡρ-
 χεν· οὗτοι δὲ πρὸ αὐτοῦ βασιλέως τεταγμένοι ἦσαν. Τοῦ
 δὲ βασιλέως στρατεύματος ἦσαν ἄρχοντες καὶ στρατη-
 γοὶ καὶ ἡγεμόνες τέτταρες, τριδάκοντα μυριάδων ἕκαστος,
 Ἀβροκόμας, Τισσαφέρνης, Γαβρύας, Ἀρδάκης. Τούτων
 25 δὲ παρεγένοντο ἐν τῇ μάχῃ ἑννεήκοντα μυριάδες, καὶ ὅ-
 πλα δρεπανηφόρα ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα· Ἀβροκόμας
 γὰρ ³ ὑστέρης τῆς μάχης ἡμέρας πέντε, ἐκ Φοινίκης
 ἐλαύνων. Ταῦτα δὲ ἡγγελλον πρὸς Κῦρον οἱ αὐτομολή-
 σαντες ἐκ τῶν πολεμίων παρὰ μεγάλου βασιλέως πρὸ
 30 τῆς μάχης· καὶ μετὰ τὴν μάχην, οἱ ὕστερον ἐλήφθησαν
 τῶν πολεμίων, ταῦτα ἡγγελλον. Ἐνταῦθα δὲ Κῦρος ἐξ-
 ελαύνει σταθμὸν ἕνα, παρασάγγας τρεῖς, συντεταγμένῳ

ὣ στρατευμάτι παντί, καὶ τῷ Ἑλληνικῷ καὶ τῷ βαρβαρικῷ ὤετο γὰρ ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ μαχεῖσθαι βασιλέα· κατὰ γὰρ μέσον τὸν σταθμὸν τοῦτον τάφρος ἦν ὀρυκτὴ, βαθεῖα, τὸ μὲν εὖρος ὀργυιαί πέντε, τὸ δὲ βάθος ὀργυιαί τρεῖς. Παρετίτατο δὲ ἡ τάφρος ἄνω, διὰ τοῦ πεδίου, ἐπὶ δώδεκα παρασάγγας, μέχρι τοῦ Μηδίας τέχους. Ἐνθα δὴ εἰσὶν αἱ διώρυχες ἀπὸ τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ ῥέουσαι· εἰσὶ δὲ τέτταρες, τὸ μὲν εὖρος πλεθραιαῖαι, βαθεῖαι δὲ ἰσχυρῶς, καὶ πλοῖα πλεῖ ἐν αὐταῖς σταγῶν· εἰσβάλλουσι δὲ εἰς τὸν Εὐφράτην· διαλείκουσι δὲ 10 ἐκάστη παρασάγγην γέφυραι δὲ ἔπεισιν.

Ἦν δὲ παρ' αὐτὸν τὸν Εὐφράτην πάροδος στενὴ, μεταξὺ τοῦ ποταμοῦ καὶ τῆς τάφρου, ὡς εἴκοσι ποδῶν τὸ εὖρος. Ταύτην δὲ τὴν τάφρον βασιλεὺς μέγας ποιεῖ ἀντὶ ἐρύματος, ἐπεὶ δὲ ¹ πυνθάνεται Κύρον προσελαύνοντα. 15 Ταύτην δὲ τὴν πάροδον Κύρος τε καὶ ἡ στρατιὰ παρήλθε, καὶ ἐγένοντο εἰς αὐτὴν τῆς τάφρου. Ταύτῃ μὲν ὃν τῇ ἡμέρᾳ οὐκ ἐμαχέσατο βασιλεὺς, ἀλλ' ὑποχωρόντων φανερά ἦσαν καὶ ἱππῶν καὶ ἀνθρώπων ἰχνη πολλὰ. Ἐνταῦθα Κύρος Σιλανὸν καλέσας, τὸν Ἀμβρακιώτην μάντιν, ἔδω- 20 κεν αὐτῷ ² δαρεικὸν τρισχιλίους, ὅτι τῇ ἐνδεκάτῃ ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας πρότερον θυόμενος εἶπεν αὐτῷ, ὅτι βασιλεὺς οὐ μαχεῖται δέκα ἡμερῶν· Κύρος δ' εἶπεν,— Οὐκ ἄρα ἔτι μαχεῖται, εἰ μὴ ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις μαχεῖται· ἐὰν δ' ἀληθεύσης, ὑπισχνοῦμαι σοι δέκα τά- 25 λαντα.—Τοῦτο τὸ χρυσίον τότε ἀπέδωκεν, ἐπεὶ παρήλθον αἱ δέκα ἡμέραι. Ἐπεὶ δ' ἐπὶ τῇ τάφρῃ οὐκ ἐκώλυε βασιλεὺς τὸ Κύρου στρατεῦμα διαβαίνειν, ἔδοξε καὶ Κύρῳ καὶ τοῖς ἄλλοις ἀπεγνακῆναι τοῦ μαχεῖσθαι· ὥστε τῇ ὑστεραίᾳ Κύρος ἐπορεύετο ἡμελημένως μᾶλλον. Τῇ 30 δὲ τρίτῃ ἐπὶ τε τοῦ ἄρματος καθήμενος τὴν πορείαν ἐποιεῖτο, καὶ ὀλίγους ἐν τάξει ἔχων πρὸ αὐτοῦ· τὸ δὲ πο-

λὼ αὐτῷ ἀνατεταραγμένον ἐπορεύετο, καὶ τῶν ὀπλῶν τοῖς στρατιώταις πολλὰ ἐπὶ ἀμαξῶν καὶ ὑποζυγίων ἤγετο.

Καὶ ἦδη τε ἦν ¹ ἀμφὶ ἀγορὰν πλήθουσαν, καὶ πλη-
5 οῖον ἦν ὁ σταθμὸς, ² ἐνθα ἔμελλε καταλύσειν, ἥνικα
Παταγύας, ἀνὴρ Πέρσης, τῶν ἀμφὶ Κῦρον πιστῶν, προ-
φαίνεται ³ ἐλαίνων κατὰ κράτος ἰδρῶντι τῷ ἱππῳ.
καὶ εὐθὺς πᾶσιν, οἷς ἐνετύγχανεν, ⁴ ἐδόξα καὶ βαρβαρικῶς
καὶ Ἑλληνικῶς, ὅτι βασιλεὺς σὺν στρατεύματι πολλῷ
10 προσέρχεται, ὥς εἰς μάχην παρεσκευασμένος. Ἐνθα
δὴ πολὺς τάραχος ἐγένετο· αὐτίκα γὰρ ἐδόκουν οἱ Ἑλ-
ληνες, καὶ πάντες δὲ, ἀτάκτοις σφίσιν ἐπιπεσεῖσθαι.
Καὶ Κῦρος τε, καταπηδήσας ἐκ τοῦ ἄρματος, τὸν θώ-
ρακα ἐνέδν, καὶ ἀναβαὶς ἐπὶ τὸν ἵππον, τὰ καλὰ εἰς
15 τὰς χεῖρας ἔλαβε, τοῖς τε ἄλλοις πᾶσι παρήγγελλεν ἐξο-
πλίζεσθαι, καὶ καθίστασθαι εἰς τὴν ἑαυτοῦ τάξιν ἕκαστον.
Ἐνθα δὴ σὺν πολλῇ σπουδῇ καθίσταντο, Κλέαρχος μὲν
τὰ δεξιὰ τοῦ κέρατος ἔχων, πρὸς τῷ Εὐφρόατῃ ποτα-
μῷ, Πρόξενος δὲ ἐχόμενος· οἱ δ' ἄλλοι μετὰ τοῦτον.
20 Μένων δὲ, καὶ τὸ στράτευμα, τὸ εὐώνυμον κέρας εἶχε
τοῦ Ἑλληνικοῦ. Τοῦ δὲ βαρβαρικοῦ, ἵππεῖς μὲν Παφλα-
γόνες εἰς χιλίους παρὰ Κλέαρχον ἕστασαν ἐν τῷ δεξιῷ,
καὶ τὸ Ἑλληνικὸν πελταστικόν· ἐν δὲ τῷ εὐώνυμῳ, Ἀρι-
αῖός τε ὁ Κύρου ὑπαρχος, καὶ τὸ ἄλλο βαρβαρικόν.
25 Κῦρος δὲ, καὶ ἵππεῖς μετ' αὐτοῦ ἑξακόσιοι, κατὰ τὸ
μέσον, ὀπλισμένοι θώραξι μεγάλῃ, καὶ παραμηρι-
δίῃσι, καὶ κράνεσι πάντες, πλὴν Κύρου· Κῦρος δὲ, ψι-
λὴν ἔχων τὴν κεφαλὴν, εἰς τὴν μάχην καθίστατο. Δέ-
γεται δὲ καὶ τοὺς ἄλλους Πέρσας ψιλαῖς ταῖς κεφαλαῖς
30 ἐν τῷ πολέμῳ διακινδυνεύειν. Οἱ δ' ἵπποι ἅπαντες, οἱ
μετὰ Κύρῳ, εἶχον καὶ προμετωπίδια καὶ προστερνίδια εἶχον
δὲ καὶ μαχαίρας οἱ ἵππεῖς Ἑλληνικὰς.

Καὶ ἤδη τε ἦν ¹ μέσον ἡμέρας, καὶ οὔπω καταφανεῖς ἦσαν οἱ πολέμιοι· ἥνίκα δὲ δέιλη ἐγένετο, ἐφάνη κονίοντος ὥσπερ νεφέλη λευκή, χρόνῳ δὲ οὐ συγχῶ ὕστερον, ὥσπερ μελανία τις ἐν τῷ πεδίῳ ἐκίπολύ. Ὅτε δὲ ἐγγύτερον ἐγίνοντο, τάχα δὴ καὶ χαλκός τις ἤστραπτε, καὶ αἱ λόγχαι καὶ αἱ τάξεις καταφανεῖς ἐγίνοντο. Καὶ ἦσαν ἵππεῖς μὲν λευκοθώρακες ἐπὶ τοῦ εὐωνύμου τῶν πολεμίων (Τισσαφέρους ἐλέγετο τούτων ἄρχειν) ἐχόμενοι δὲ τούτων γερφοφόροι· ἐχόμενοι δὲ ὀπλίται σὺν ποδήρησι ξυλίναις ἀσπίσιν (Αἰγύπτιοι δὲ οὗτοι ἐλέγοντο εἶναι) ¹⁰ ἄλλοι δ' ἵππεῖς, ἄλλοι τοξόται. Πάντες δὲ οὗτοι κατὰ ἔθνη, ἐν πλαισίῳ πλήρει ἀνθρώπων ἑναστον ἔθνος ἐπορεύετο. Πρὸ δ' αὐτῶν, ἄρματα διαλείποντα συγχρὸν ἀπ' ἀλλήλων, τὰ δρεπανηφόρα λεγόμενα· εἶχον δὲ τὰ δρέπανα ἐκ τῶν ἀξόνων εἰς πλάγιον ἀποτεταμένα, καὶ ὑπὸ ¹⁵ τοῖς δίφροις εἰς γῆν βλέποντα, ὥς διακρίπτειν, ὅτε ἐντόχοιεν. ² Ἡ δὲ γνώμη ἦν, ὥς εἰς τὰς τάξεις τῶν Ἑλλήνων ἐλόντων καὶ διακοιφόντων. Ὁ μὲντοι Κύρος εἶπεν, ὅτε καλέσας παρεκελεύετο τοῖς Ἑλλήσι, τὴν κραυγὴν τῶν βαρβάρων ἀνασχέσθαι, ἐπιδύσθαι τοῦτο· οὐ γὰρ κραυγῇ, ²⁰ ἀλλὰ σιγῇ ὥς ἀνυστὸν, καὶ ἡσυχῇ, ἐν ἴσῳ καὶ βραδέως προσήεσαν. Καὶ ἐν τούτῳ, Κύρος παρελαύνων αὐτὸς σὺν Πίγρητι τῷ ἐρμηνεῖ, καὶ ἄλλοις τριῶν ἢ τέτταρα, τῷ Κλεάρχῳ ἐβόα, ἄγειν τὸ στράτευμα κατὰ μέσον τὸ τῶν πολεμίων, ὅτι ἐκὰς βασιλεὺς εἶη πᾶν τοῦτο, ἔφη, νικῶ- ²⁵ μεν, ⁴ πάνθ' ἡμῖν πεποιήται. Ὁρῶν δὲ ὁ Κλεάρχος τὸ μέσον στίβος, καὶ ἀκούων ⁵ Κύρου ἔξω ὄντα τοῦ Ἑλληνικῆ εὐωνύμου βασιλέα, (τασοῦτο γὰρ πλάθει περὶ τὴν βασιλεὺς, ὥστε, μέσον τὸ ἅπαντ' ἔχειν, τοῦ Κύρου εὐωνύμου ἔξω ἦν,) ἀλλ' ὅμως ὁ Κλεάρχος οὐκ ἤθελεν ἀποσπᾶσθαι ἀπὸ τοῦ ³⁰ ποταμοῦ τὸ δεξιὸν κέρας, φοβούμενος μὴ κακλωθεῖν ἐπαιτέρωθεν τῷ δὲ Κύρῳ ἀπεκρίναται, ὅτι αὐτῷ μέλοι, ὥπως καλῶς ἔχοι.

Καί, ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ, τὸ μὲν βαρβαρικὸν στρα-
 τευμα ὁμαλῶς προΐει· το δ' Ἑλληνικόν, ¹ αὖτ' ἐτι ἐν τῷ
 αὐτῷ μένον, συνετάττετο ἐκ τῶν ἐτι προσιόντων. Καί
 ὁ Κύρος παρελαύνων οὐ πάνυ πρὸς αὐτῷ τῷ στρατεύ-
 5 ματι, κατεθεῖτο ἐκατέρους ἀποθῆν, τοὺς τε πολεμίους
 ἀποβλέπων, τοὺς τε φίλους. ² Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ
 Ἑλληνικοῦ Ξενοφῶν Ἀθηναῖος, ³ ὑπελάσας ὡς συναντή-
 σαι, ἤρετο, εἴ τι παραγγέλλοι. ⁴ Ὁ δ' ἐπιστήσας εἶπε, καί
 λέγειν ἐκέλευε πᾶσιν, ὅτι ⁵ τὰ ἱερὰ καὶ τὰ σφάγια καλὰ
 10 εἶη. Ταῦτα δὲ λέγων, θορύβου ἤκουσε διὰ τῶν τάξεων
 ἰόντος, καὶ ἤρετο, τίς ὁ θόρυβος. Ὁ δὲ Ξενοφῶν εἶπεν,
 ὅτι ⁶ τὸ σύνθημα παρέρχεται δεύτερον ἤδη. Καί ⁷ ὃς
 ἰθαύμασε, τίς παραγγέλλει, καὶ ἤρετο, ὅ· τι καὶ εἶη το
 σύνθημα. Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, ὅτι ΖΕΥΣ ΣΩΤΗΡ καὶ
 15 ΝΙΚΗ. Ὁ δὲ Κύρος ἀκούσας,—Ἀλλὰ δέχομαί τε,
 ἔφη, καὶ τοῦτο ἔστω.—Ταῦτα δὲ εἰπὼν, εἰς τὴν ἑαυτοῦ χά-
 ραν ἀπήλυνε. Καὶ οὐκ ἐτι τρία ἢ τέτταρα στάδια ἀπει-
 χέτην τῷ φάλαγγι ἀπ' ἀλλήλων, ἥνίκα ἐπαιδανίζον τε
 οἱ Ἕλληνες, καὶ ἤρχοντο ἀντίοι ἵεναι τοῖς πολεμίοις.
 20 Ὡς δὲ πορευομένων ⁸ ἐξεκύμαινέ τι τῆς φάλαγγος, τὸ
 ἐπιλειπόμενον ⁹ ἤρξατο δρόμῳ θεῖν καὶ ἄρα ἐφθέγγαντο
 πάντες, οἷον περ τῷ Εὐναλίῳ ἐλελίζουσι, καὶ πάντες δὲ
 ἔθεον. Λέγουσι δὲ τινες, ὡς καὶ ταῖς ἀσπίσι πρὸς τὰ
 δόρατα ἐδούπησαν, φόβον ποιοῦντες τοῖς ἱπποῖς. Πρὶν
 25 δὲ τόξευμα ¹⁰ ἐκκινεῖσθαι, ἐκκλίνουσιν οἱ βάρβαροι τοῖς
 ἱπποῖς καὶ φεύγουσι. Καὶ ἐνταῦθα δὴ ἐδίδωνον μὲν ¹¹ κα-
 τὰ κράτος οἱ Ἕλληνες, ἐβόων δὲ ἀλλήλοις, μὴ θεῖν
 δρόμῳ, ἀλλ' ἐν τάξει ἔπεσθαι. Τὰ δὲ ἄρματα ἐφέρετο,
 —τὰ μὲν δὲ αὐτῶν τῶν πολεμίων, τὰ δὲ καὶ διὰ τῶν
 30 Ἑλλήνων, κενὰ ἡνιόχων. Οἱ δὲ, ἐπεὶ προῖδοιεν, ¹² διίσταν-
 ται· ἔστι δ'· ὅστις καὶ κατελήφθη, ὅσπερ ἐν ἱπποδρόμῳ
 ἀπικλαγείς· καὶ οὐδὲν μέντοι οὐδὲ τοῦτον καθεῖν ἔφασαν
 οὐδὲ ἄλλος δὲ τῶν Ἑλλήνων ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ ἔπα-

θεν οὐδείς οὐδέν, πλὴν ἐπὶ τῷ εὐανύμῳ τοῦτον θῆκαί τις ἐλέ-
γετο.

Κῦρος δὲ, ὁρῶν τοὺς Ἕλληνας νικῶντας ἃ τὸ καὶ αὐ-
τοὺς καὶ διώκοντας, ἡδόμενος καὶ προσκυνέμενος ἦδη ὡς
βασιλεὺς ὑπὸ τῶν ἀμφ' αὐτόν, οὐδ' ὥς ἐξήχθη δικάσων 5
ἀλλὰ συνεσπειραμένην ἔχων τὴν τῶν σὺν ἑαυτῷ ἑξακο-
σίων ἱππέων τάξιν, ἐπεμελεῖτο, ὃ τι ποιήσει βασιλεὺς.
Ἐπεὶ γὰρ ἤδει αὐτόν, ὅτι μέσον ἔχει τοῦ Περσικοῦ στρα-
τεύματος. Καὶ πάντες δὲ οἱ τῶν βαρβάρων ἄρχοντες
μέσον ἔχοντες τὸ αὐτῶν ἤγεοντο, νομίζοντες οὕτως ἐν 10
ἀσφαλεστάτῳ εἶναι, ἢν ἡ ἰσχυρὸς αὐτῶν ἐπατέρασθιν ἢ, καὶ
εἴ τι παραγγεῖλαι χρήζοιεν, ἡμίσει ἐν χρόνῳ αἰσθάνεσθαι
τὸ στράτευμα. Καὶ βασιλεὺς δὴ τότε μέσον ἔχων τῆς
ἑαυτοῦ στρατιᾶς, ὅπως ἔβω ἐγένετο τοῦ Κύρου εὐανύμου
κέρματος. Ἐπεὶ δὲ οὐδείς αὐτῷ ἐμάχετο ἐκ τοῦ ἐναντίου, 15
οὐδὲ τοῖς αὐτοῦ τεταγμένοις ἐμπροσθεν, ἐπέταμπεν ὡς
εἰς κύκλῳσιν. Ἐνθα δὴ Κῦρος δείσας, μὴ ὀπισθεῖν γενέ-
μενος κατανόησεν τὸ Ἑλληνικὸν, ἐλαύνει ἀντίος καὶ ἐμ-
βαλὼν ἄσυν τοῖς ἑξακοσίοις, νικᾷ τοὺς πρὸ βασιλέως
τεταγμένους, καὶ εἰς φυγὴν ἔτρεψε τοὺς ἑξακισχιλίους καὶ 20
ἀποκτεῖναι λέγεται αὐτοὺς τῇ ἑαυτοῦ χειρὶ Ἀρταγέρσης,
τὸν ἄρχοντα αὐτῶν.

Ὡς δὲ ἡ τροπὴ ἐγένετο, διασπείρονται καὶ οἱ Κῦρον
ἑξακόσιοι, εἰς τὸ διώκειν ἐρηψάντες πλὴν πάντων ὀλέσθαι
ἀμφ' αὐτόν κατελείφθησαν, σχεδὸν οἱ ἑμοτροπέες κα- 25
λούμενοι. Σὺν τούτοις δὲ ὢν, καθορᾷ βασιλέα καὶ τὸ
ἀμφ' ἐκείνον στίφος καὶ εὐθύς οὐκ ἠέσχετο, ἀλλ' εἰπὼν,
—Ὅρῳ τὸν ἄνδρα,—ἔτο ἐπ' αὐτόν, καὶ καίει κατὰ τὸ
στέφανον, καὶ τιτρώσκει διὰ τοῦ θόρακος, ὡς φησὶ Κτη-
σίας ὁ ἰατρός ἃ καὶ ἰᾶσθαι αὐτοὺς τὸ τραῦμα φησὶ. 30
Παίσαντα δ' αὐτόν ἀκοντίζει τις πυλῆς, ὑπὸ τὸν ἐφθαλ-
μὸν βιάσας καὶ ἐνταῦθα μαχόμενοι καὶ βασιλεὺς καὶ

Κῦρος, καὶ οἱ ἄμφ' αὐτοὺς ὑπὲρ ἑκατέρων, ὁπόσοι μὲν τῶν ἄμφι βασιλείᾳ ἀπέθανον, Κτησίπας λέγει (παρ' ἐκείνῳ γὰρ ἦν)—Κῦρος δὲ αὐτὸς τε ἀπέθανε, καὶ ὧτά οἱ ἄριστοι τῶν περὶ αὐτὸν ἔκειντο ἐπ' αὐτῷ. Ἀγριαπάτης δέ, 5 ὃ πιστότατος αὐτῷ τῶν σκηπτούχων θεράπων, λέγεται, ἐκιδὴ εἶδε πεπτωκότα Κῦρον, κατακηδέσας ἀπὸ τοῦ ἵππου, ¹ περιπεσεῖν αὐτῷ. Καὶ οἱ μὲν φασι, βασιλείᾳ καλεῦσθαι τινα ἐπισφάξαι αὐτὸν Κῦρον οἱ δέ, ἑαυτὸν ἐπισφάξαι, σπασάμενον τὸν ἀκινάκην. εἶχε γὰρ χρυσοῦν 10 καὶ στρεπτόν δὲ ἐφόρει, καὶ ψέλλια, καὶ τὰ ἄλλα, ὥσπερ οἱ ἄριστοι τῶν Περσῶν. ἐτετίμητο γὰρ ὑπὸ Κῦρον δι' εὐνοίας τε καὶ πιστότητά.

Κῦρος μὲν οὖν οὕτως ἐτελεύτησεν, ὧν ἦν ὢν Περσῶν, τῶν μετὰ Κῦρον τὸν ἀρχαῖον γενομένων, βασιλικώτατός τε 15 καὶ ἀρχεῖν ἀξιωτάτος, ὥς παρὰ πάντων ὁμολογεῖται ² τῶν Κῦρον δοκούντων ἐν πείρᾳ γενέσθαι. Πρῶτον μὲν γὰρ καὶς ἔτι ὢν, ὅτε ἐπαιδεύετο καὶ σὺν τῷ ἀδελφῷ καὶ τοῖς ἄλλοις παισὶ, πάντων πάντα κράτιστος ἐνομιζέτο. Πάντες γὰρ οἱ τῶν ἀρίστων Περσῶν παῖδες ἐν ταῖς βασι- 20 λείαις θύραις παιδεύονταί· ἐνθα πολλὴν μὲν εὐφροσύνην πεπαισμένοι ἄν τις, αἰσχρὸν δ' οὐδὲν οὔτε ἀκοῦσαι οὔτ' ἰδεῖν ἐστι. Θεῶνται δ' οἱ παῖδες καὶ τοὺς τιμωμένους ὑπὸ βασιλέως καὶ ἀκούουσι, καὶ ἄλλους ἀτιμαζομένους· ὥστ' ἐνθὺς παῖδες ὄντες μανθάνουσιν ³ ἀρχεῖν τε καὶ ἀρχεσθαι. Ἐνθα 25 Κῦρος εὐμαθέστατος μὲν πρῶτον τῶν ἡλίκων ἰδόκει εἶναι, τοῖς τε πρεσβυτέροις καὶ τῶν ἑαυτοῦ ὑποδεστέρων μᾶλλον κείθεσθαι· ἔπειτα δὲ φιλιππότατος, ⁴ καὶ τοῖς ἵπποις ἀριστα χρῆσθαι. ⁵ Ἐκρινον δ' αὐτὸν καὶ τῶν εἰς τὸν πόλεμον ἄρτων, τοξικῆς τε καὶ ἀκοντίσεως, φιλομαθέστατον εἶναι, 30 καὶ μελετηρώτατον. Ἐπεὶ δὲ τῇ ἡλικίᾳ ἔκρεπε, καὶ φιλομαθέστατος ἦν, καὶ πρὸς τὰ θηρία μέντοι ⁶ φιλοκινδυνεύων. Καὶ ἄρκτον ποτὶ ⁷ ἐπιφερομένην οὐκ ἔτρεσεν, ἀλλὰ συμπεσὼν κατεσπάσθη ἀπὸ τοῦ ἵππου καὶ τὰ αὐτῶν

ἔκυθεν, ἃν καὶ τὰς ἀτειλαῖς φανεραῖς εἶχε, τέλος δὲ καὶ ἔκτανε· καὶ τὸν πρῶτον μέντοι βοηθήσαντα πολλοῖς μακαριστὸν εἶναι ἐποίησεν.

Ἐπεὶ δὲ κατεπέμφθη ὑπὸ τοῦ πατρὸς σατραπῆς Λυδίας τε καὶ Φρυγίας τῆς μεγάλης καὶ Καππαδοκίας, στρα- 5
τηγὸς δὲ καὶ πάντων ἀπεδείχθη, οἷς καθήκει εἰς Καστωλοῦ πεδῖον ἀθροίζεσθαι, πρῶτον μὲν ἐπέδειξεν αὐτὸν, ὅτι περὶ κλείστον ποιοῖτο, εἴ τῳ σπείσαιοτο, καὶ εἴ τῳ συνθεῖτο, καὶ εἴ τῳ ὑπόσχοιτό τι, μηδὲν ψεύδεσθαι. Καὶ γὰρ οὖν ἐπίστενον μὲν αὐτῷ αἱ πόλεις ἐπιτρεπόμεναι, ἐπὶ 10
στευον δ' οἱ ἄνδρες· καὶ εἴ τις πολέμιος ἐγένετο, σπεισάμενον Κύρου, ἐπίστενε μηδὲν ἂν παρὰ τὰς σπονδὰς παθεῖν. Τοιγαροῦν ἐπεὶ Τισσαφέρνει ἐπολέμησε, πᾶσαι αἱ πόλεις ἐκούσαι Κύρον εἶλοντο ἀντὶ Τισσαφέρνους, πλὴν Μιλησίων· οὗτοι δὲ, ὅτι ἐκ ἤθελε τὰς φεύγοντας προέσθαι, 15
ἐφάδυντο αὐτόν. Καὶ γὰρ ἔργῳ ἐπεδείκνυτο, καὶ ἔλεγεν, ὅτι οὐκ ἂν ποτε προεῖτο, ἐπεὶ ἀπαξ αὐτοῖς φίλος ἐγένετο, οὐδ' εἰ ἔτι μὲν μείους γένοιτο, ἔτι δὲ καὶ κάκιον ² πράξειαν. ³ Φανερός δ' ἦν, καὶ εἴ τίς τι ἀγαθὸν ἢ κακὸν ποιήσειεν αὐτόν, νικῶν πειρώμενος· καὶ εὐχὴν δὲ τινες αὐτοῦ ἐξέφερον, 20
ὡς εὐχοίτο τοσοῦτον χρόνον ζῆν, ⁴ ἔστε νικῶν καὶ τοὺς εὖ καὶ τοὺς κακῶς ποιούντας ⁵ ἀλεξόμενος. Καὶ γὰρ οὖν πλείστοι δὴ αὐτῷ, ἐνὶ γε ἀνδρὶ ⁶ τῶν ἐφ' ἡμῶν, ἐπεθύμησαν καὶ χρήματα, καὶ πόλεις, καὶ τὰ ἐαυτῶν σώματα ⁷ προέσθαι. 25

Οὐ μὲν δὴ οὐδὲ τοῦτ' ἂν τις εἴποι, ὡς τοὺς κακούργους καὶ ἀδίκους εἶα καταγελᾶν, ἀλλ' ἀφειδέστατα πάντων ἐτιμωρεῖτο. Πολλάκις δ' ⁸ ἦν ἰδεῖν παρὰ τὰς στείδομένας ὁδοὺς καὶ ποδῶν καὶ χειρῶν καὶ ὀφθαλμῶν στερουμένους ἀνθρώπους· ὥστε ἐν τῇ τοῦ Κύρου ἀρχῇ ἐγένετο καὶ Ἑλ- 30
ληνι καὶ βαρβάρῳ μηδὲν ἀδικοῦντι ἀδεῶς πορεύεσθαι, ὅποι τις ἤθελεν. ⁹ ἔχοντι δ' τι προχωροίη. Τοὺς μὲν

τοι γε ἀγαθοὺς εἰς πόλεμον ἀμολόγητο διαφερόντως τῶν
μαῖν. Καὶ πρῶτον μὲν ἦν αὐτῷ πόλεμος πρὸς Πεισι-
δάς καὶ Μυσσοὺς. στρατευόμενος οὖν καὶ αὐτὸς εἰς ταύτας
τὰς χώρας, οὓς ἑώρα ἐθέλοντας κινδυνεύειν, τούτους καὶ
5 ἄρχοντας ἐποίει, ἧς κατεστρέφετο χώρας, καὶ ἄλλοις δώ-
ροις ἐτίμα· ¹ ὥστε φαίνεσθαι τοὺς μὲν ἀγαθούς, εὐδαιμονε-
στάτους, τοὺς δὲ κακοὺς, δούλους τούτων ἀξιουῖσθαι εἶναι.
Τοιγαροῦν πολλή ἦν ἀφθονία τῶν ἐθελόντων κινδυνεύειν,
ὅπου τις οἶοιτο Κῦρον αἰσθήσεσθαι.

10 ² Εἰς γε μὴν δικαιοσύνην, εἴ τις αὐτῷ φανερός γένοιτο
ἐπιδείκνυσθαι βουλόμενος, περὶ παντὸς ἐποιεῖτο τούτους
πλουσιωτέρους ποιεῖν τῶν ἐκ τοῦ ἀδίκου φιλοκερδούντων.
Καὶ γὰρ οὖν ἄλλα τε πολλὰ δικαίως αὐτῷ διεχειρίζετο,
καὶ στρατεύματι ἀληθινῷ ἐχρήσατο. Καὶ γὰρ στρατηγοὶ
15 καὶ λοχαγοὶ οὐ χρημάτων ἕνεκα πρὸς ἐκεῖνον ἐπλευσαν,
ἀλλ' ἐπεὶ ἔγνωσαν κερδαλεώτερον εἶναι Κῦρι καλῶς
πειθαρχεῖν, ἢ τὸ κατὰ μῆνα κέρδος. Ἀλλὰ μὴν εἴ
τίς γέ τι αὐτῷ προστάξαντι ³ καλῶς ὑπηρετήσειεν, οὐ-
δενὶ πώποτε ἀχάριστον εἶασε τὴν προθυμίαν. Τοιγαροῦν
20 κράτιστοι δὴ ὑπηρεταὶ παντὸς ἔργου Κῦρι ἐλέχθησαν
γενέσθαι. Εἰ δέ τινα ⁴ ὄρεῃ δεινὸν ὄντα οἰκονόμον ἐκ
τοῦ δικαίου, καὶ κατασκευάζοντά τε, ἧς ἄρχοι χώρας, ⁵ καὶ
προσόδους ποιῶντα, οὐδένα ἂν πώποτε ἀφείλετο, ἀλλὰ καὶ
πλείω προσεδίδον ὥστε καὶ ἡδέως ἐπόνουν, καὶ θαρραλέως
25 ἐκτιῶντο, καὶ ἂ ⁶ πέπατο αὖ τις, ἥκιστα Κῦρον ἐκρυπτεν·
οὐ γὰρ φθονῶν τοῖς φανεροῦς πλουτοῦσιν ἐφαίνετο, ἀλλὰ
πειρώμενος χρῆσθαι τοῖς τῶν ὑποκρυπτομένων χρήμασι.
⁷ Φίλους γε μὴν, ὅσους ποιήσαιο, καὶ εὖνους γνοίῃ ὄντας,
καὶ ἱκανοὺς κρίνειε συνεργοὺς εἶναι, ὃ τι τυγχάνει βουλό-
30 μενος κατεργάζεσθαι, ὁμολογεῖται πρὸς πάντων κρά-
τιστος δὴ γενέσθαι θεραπεύειν. ⁸ Καὶ γὰρ αὐτὸ τοῦτο,
οὐπερ αὐτὸς ἕνεκα φίλων ᾤετο δεῖσθαι, ὥς συνεργοὺς

ἔχοι, καὶ αὐτὸς ἐπειρᾶτο συνεργὸς τοῖς φίλοις κράτιστος εἶναι τούτου, ὅτου ἕκαστον αἰσθάνοιτο ἐπιθυμοῦντα.

Ἀπὸρα δὲ πλεῖστα μὲν, οἶμαι, εἰς γε ἀνὴρ ὢν, ἐλάμ-
 βανε διὰ πολλὰ ταῦτα δὲ δὴ πάντα μάλιστα τοῖς
 φίλοις διεδίδου, ¹ πρὸς τὸν τρόπον ἑκάστου σκοπῶν, καὶ ὅ-
 του μάλιστα ὁρᾷ ἕκαστον δεόμενον. Καὶ ὅσα τῷ σώ-
 ματι αὐτοῦ κόσμον πέμποι τις, ἢ ὡς εἰς πόλεμον, ἢ
 ὡς εἰς καλλωπισμὸν, καὶ περὶ τούτων λέγειν αὐτὸν
 ἔφασαν, ὅτι τὸ μὲν ἑαυτοῦ σῶμα οὐκ ἂν δύναίτο τού-
 τοις πᾶσι κοσμήσαι, φίλους. δὲ καλῶς κεκοσμημένους 10
 μέγιστον κόσμον ἀνδρὶ νομίζοι. ² Καὶ τὸ μὲν τὰ με-
 γάλα νικᾶν τοὺς φίλους εὖ ποιοῦντα, οὐδὲν θαυμαστὸν,
 ἐπειδὴ γε καὶ δυνατώτερος ἦν τὸ δὲ τῇ ἐπιμελείᾳ πε-
 ριεῖναι τῶν φίλων, καὶ τῷ προθυμεῖσθαι χαρίζεσθαι,
 ταῦτα μᾶλλον ἔμοιγε δοκεῖ ἀγαστὰ εἶναι. Κῦρος 15
 γὰρ ἔπεμπε βίκους οἶνον ἡμιδεεῖς πολλάκις, ὁπότε πάν-
 ῃ δὴν λάβοι, λέγων ὅτι οὐπω δὴ πολλοῦ χρόνου τούτου
 ἡδίονι οἶνῳ ἐπιτύχοι.—³ τούτου οὖν σοι ἔπεμψε, καὶ δεῖ-
 ται σου τούτου ἐκπιεῖν τήμερον, σὺν οἷς μάλιστα φιλεῖς.
 —Πολλάκις δὲ χῆνας ἡμιδρώτους ἔπεμπε, καὶ ἄρτων 20
 ἡμίσεια, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, ἐπιλέγειν κελεύων τὸν φέ-
 ροντα.—Τούτοις ἦσθη Κῦρος βούλεται οὖν καὶ σὲ τού-
 των γεύσασθαι.—Ὅπου δὲ χιλὸς σπάνιος πάνυ εἴη,
 αὐτὸς δ' ἐδύνατο παρασκευάσασθαι, διὰ τὸ πολλοὺς
 ἔχειν ὑπηρέτας, καὶ διὰ τὴν ἐπιμέλειαν, διαπέμπων 25
 ἐκέλευε τοὺς φίλους, τοῖς τὰ ἑαυτῶν σώματα ἄγουσιν
 ἵπποις ἐμβάλλειν τούτου τὸν χιλὸν, ⁴ ὡς μὴ πεινῶντες
 τοὺς ἑαυτοῦ φίλους ἄγωσιν. Εἰ δὲ δὴ ποτε πορεύοιτο,
 καὶ πλεῖστοι μέλλοιεν ὄψεσθαι, προσκαλῶν τοὺς φίλους
 ἐσπουδαιολογεῖτο, ὡς δηλοίη, οὐς τιμᾷ. Ὡστε ἔγωγε, ἐξ 30
 ὧν ἀκούω, οὐδένα κρίνω ὑπὸ πλειόνων πεφιλῆσθαι, οὔτε
 Ἑλλήνων, οὔτε βαρβάρων. Τεκμήριον δὲ τούτου καὶ τόδε

παρὰ μὲν Κύρου, δούλου ὄντος, οὐδεὶς ἀπήει πρὸς βασι-
 λέα· πλὴν Ορόντας ἐπεχείρησε (καὶ οὗτος δὲ, ὃν ᾤετο
 πιστόν οἱ εἶναι, ταχὺ αὐτὸν εὔρε Κύρῳ φιλαίτερον, ἢ
 ἑαυτῷ) παρὰ δὲ βασιλέως πολλοὶ πρὸς Κύρον ἀπῆλθον,
 5 ἐπεὶ πολέμιοι ἀλλήλοις ἐγένοντο καὶ οἵτοι μέντοι, οἱ
 μάλιστα ὑπ' αὐτοῦ ἀγαπώμενοι, νομίζοντες, παρὰ Κύρῳ
 ὄντες ἀγαθοὶ, ἀξιώτερας ἂν τιμῆς τυγχάνειν, ἢ παρα-
 βασιλεῖ. Μέγα δὲ τεκμήριον καὶ τὸ ἐν τῇ τελευτῇ
 τοῦ βίου αὐτοῦ γενόμενον, ὅτι καὶ αὐτὸς ἦν ἀγαθός,
 10 καὶ κρίνειν ὀρθῶς ἐδύνατο τοὺς πιστοὺς καὶ εὖνους καὶ
 βεβαίους. Αποθνήσκοντος γάρ αὐτοῦ, πάντες οἱ παρ'
 αὐτὸν φίλοι καὶ συντράπεζοι μαχόμενοι ἀπέθανον ὑπὲρ
 Κύρου, πλὴν Αῤιαίου· οὗτος δὲ τεταγμένος ἐτόγγανεν
 ἐπὶ τῷ εὐωνύμῳ, τοῦ ἱππικοῦ ἄρχων ὥς δ' ᾔσθετο Κύρον
 15 πεπτακότα, ἐφυγεν, ἔχων καὶ τὸ στράτευμα πᾶν, οὐ
 ἡγήετο.

Ἐνταῦθα δὴ Κύρου ἀποτέμνεται ἡ κεφαλὴ καὶ χεὶρ ἡ
 δεξιὰ. Βασιλεὺς δὲ, καὶ ῥί σὺν αὐτῷ, διώκων εἰσπίπτει
 εἰς τὸ Κυρεῖον στρατόπεδον. καὶ οἱ μὲν μετὰ Αῤιαίου
 20 οὐκέτι ἴστανται, ἀλλὰ φεύγουσι διὰ τοῦ αὐτῶν στρατο-
 πέδου εἰς τὸν σταθμὸν, ἔνθεν ᾤρμητο· τέτταρες δὲ ἐλέ-
 γοντο παρασάγγαι τῆς ὁδοῦ εἶναι. Βασιλεὺς δὲ καὶ οἱ
 σὺν αὐτῷ τὰ τε ἄλλα πολλὰ διαρπάζουσι, καὶ τὴν
 Φωκαΐδα τὴν Κύρου παλλακίδα, τὴν σοφὴν καὶ καλὴν
 25 λεγομένην εἶναι, λαμβάνει. Ἡ δὲ Μιλησία, ἡ νεώτερα,
 ληφθεῖσα ὑπὸ τῶν ἀμφὶ βασιλέα, ἐκφεύγει γυμνὴ πρὸς
 τῶν Ἑλλήνων, ² οἱ ἔτυχον ἐν τοῖς σκευοφόροις ὅπλα ἔχον-
 τες· καὶ ἀντιταχθέντες, πολλοὺς μὲν τῶν διαρπαζόντων
 ἀπέκτειναν, οἱ δὲ καὶ αὐτῶν ἀπέθανον· οὐ μὴν ἐφυγόν γε,
 30 ἀλλὰ καὶ τάντην ἔσωσαν, καὶ τᾶλλα, ὅσα ἐντοὺς αὐτῶν,
 καὶ χρήματα καὶ ἄνθρωποι, ἐγένοντο, πάντα ἔσωσαν.
 Ἐνταῦθα δίδεσxon ἀλλήλων βασιλεὺς τε καὶ οἱ Ἕλληνες

ὡς τριάκοντα στάδια, οἱ μὲν διώκοντες τοὺς καθ' ἑαυτοὺς, ὡς πάντας νικῶντες· οἱ δὲ ἀρπάζοντες, ὡς ἤδη πάντες νικῶντες. Ὡς δὲ ἦσθοντο οἱ μὲν Ἕλληνες, ὅτι βασιλεὺς σὺν τῷ στρατεύματι ἐν τοῖς σκευοφόροις εἶη βασιλεὺς δ' αὖ ἤκουσε Τισσαφέρνης, ὅτι οἱ Ἕλληνες νικῶν τὸ καθ' ἑαυτοὺς, καὶ εἰς τὸ πρόσθεν οἴχονται διώκοντες· ἐνταῦθα δὴ βασιλεὺς μὲν ἀθροίζει τοὺς ἑαυτοῦ, καὶ συντάττεται· ὁ δὲ Κλέαρχος ἐβουλεύετο, Πρόξενον καλέσας, (πλησιαί-
τατος γὰρ ἦν,) εἰ πέμποιέν τινας, ἃ πάντες ἴοιεν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον ἀρήξοντες. 10

Ἐν τούτῳ βασιλεὺς πάλιν δῆλος ἦν προσιῶν, ὡς ἐδόκει, ὀπισθεν. ¹ Καὶ οἱ μὲν Ἕλληνες συστραφέντες παρασκευ-
άζονται, ὡς ταύτῃ προσιόντες καὶ δεξόμενοι. ὁ δὲ βασι-
λεὺς ταύτῃ μὲν οὐκ ἤγεν, ἣ δὲ παρήλθεν ἔξω τοῦ εὐωνύμου
κέρας, ταύτῃ καὶ ἀπήγαγεν, ἀναλαβὼν καὶ τοὺς ἐν τῇ 15
μάχῃ πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἀντομολήσαντας, καὶ Τισσα-
φέρνην καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ. Ὁ γὰρ Τισσαφέρνης ἐν
τῇ πρώτῃ συνόδῳ οὐκ ἔφυγεν, ἀλλὰ διήλασε καὶ παρὰ
τὸν ποταμὸν κατὰ τοὺς Ἕλληνας πελταστιάς διελαύνων
δὲ κατέκτανε μὲν οὐδένα, διαστάντες δὲ οἱ Ἕλληνες 20
ἐπαιον καὶ ἠκόντιζον αὐτούς. Ἐπισθένης δὲ Ἀμφι-
πολίτης ἤρχε τῶν πελταστῶν, καὶ ἐλέγετο φρόνιμος
γενέσθαι. Ὁ οὖν Τισσαφέρνης ὡς μείον ἔχων ἀπηλ-
λάγη· εἰς δὲ τὸ στρατόπεδον ἀφικόμενος τῶν Ἑλλήνων,
ἐκεῖ συντυγχάνει βασιλεῖ, καὶ ὁμοῦ δὴ πάλιν συν- 25
ταξάμενοι ἐπορεύοντο. Ἐπεὶ δ' ἦσαν κατὰ τὸ εὐώ-
νυμον τῶν Ἑλλήνων κέρας, ἔδεισαν οἱ Ἕλληνες, μὴ
² προσάγοιεν πρὸς τὸ κέρας, καὶ περιπτύξαντες ἀμφοτέ-
ρωθεν αὐτοὺς διακόψειαν· καὶ ἐδόκει αὐτοῖς ἀναπτύσσειν
τὸ κέρας, ³ καὶ ποιήσασθαι ὀπισθεν τὸν ποταμόν. ⁴ Ἐν 30
ᾧ δὲ ταῦτα ἐβουλεύοντο, καὶ δὴ βασιλεὺς ⁵ παραμει-
ψόμενος εἰς τὸ αὐτὸ σχῆμα κατέστησεν ἐναντίαν τὴν

φάλαγγα, ὥσπερ τὸ πρῶτον μαχοῦμενος συνήει. Ὡς δὲ εἶδον οἱ Ἕλληνες ἐγγὺς τε ὄντας καὶ παρατεταγμένους, αὐθις, παιανίσαντες, ἐπήεσαν πολὺ ἔτι προθυμότερον, ἢ τοπρόσθεν. Οἱ δ' αὖ βάρβαροι οὐκ ἐδέχοντο, ¹ ἀλλ' ἐν κλείονος, ἢ τοπρόσθεν, ἔφευγον οἱ δ' ἐπαθίωκον μέχρι κόμης τινός· ἐνταῦθα δὲ ἔστησαν οἱ Ἕλληνες ὑπὲρ γὰρ τῆς κόμης γήλοφος ἦν, ἐφ' οὗ ἀνεστράφησαν οἱ ἀμφὶ βασιλέα, πεζοὶ μὲν οὐκέτι, τῶν δὲ ἱππέων ὁ λόφος ἐνεπλήσθη· ὥστε τὸ ποιούμενον μὴ γινώσκειν. Καὶ τὸ
 10 βασιλείον σημεῖον ὁρᾶν ἔφασαν, αἰτόν τινα χρυσοῦν ² ἐπὶ πέλτης, ἐπὶ ξυστοῦ ἀνατεταμένον.

Ἐπεὶ δὲ καὶ ἐνταῦθα ἐχώροτον οἱ Ἕλληνες, λείπουσι δὴ καὶ τὸν λόφον οἱ ἱππεῖς οὐ μέντοι ἔτι ἀθρόοι, ἀλλ' ἄλλοι ἄλλοθεν ἐπιλοῦντο δ' ὁ λόφος τῶν ἱππέων τέλος δὲ
 15 καὶ πάντες ἀπεχώρησαν. Ὁ οὖν Κλέαρχος οὐκ ἀνεδί-
 δαζεν ἐπὶ τὸν λόφον, ἀλλ' ὑπὸ αὐτὸν στήσας τὸ στρα-
 τευμα, πέμπει Λύκιον τὸν Συρακούσιον καὶ ἄλλον ἐπὶ τὸν
 λόφον, καὶ κελεύει, κατιδόντας τὰ ὑπὲρ τοῦ λόφου, τί
 ἐστὶν ἀπαγγεῖλαι. Καὶ ὁ Λύκιος ἤλασε, καὶ ἰδὼν ἀπ-
 20 ἀγγέλλει, ὅτι φεύγουσιν ἀνὰ κράτος. Σχεδὸν δ' ὅτε
 ταῦτα ἦν, καὶ ἥλιος ἐδύετο. ³ Ἐνταῦθα δ' ἔστησαν οἱ
 Ἕλληνες, καὶ θέμενοι τὰ ὄπλα ἀνεπαύοντο. καὶ ἅμα
 μὲν ἐθαύμαζον, ὅτι οὐδαμοῦ Κῦρος φαίνοιτο, οὐδ' ἄλλος
 ἀπ' αὐτῶ ἐδεῖς παρείη· ⁴ οὐ γὰρ ᾔδεσαν αὐτὸν τεθνηκότα,
 25 ἀλλ' εἵκαζον, ἢ διώκοντα οἴχεσθαι, ἢ καταληψόμενόν τι
 προεληλαχέναι. καὶ αὐτοὶ ἐβηλεύοντο, εἰ αὐτοῦ μείναντες
 τὰ σκευοφόρα ἐνταῦθα ἀγάγοιντο, ἢ ἀπίοιεν ἐπὶ τὸ
 στρατόπεδον. Ἐδοξεν οὖν αὐτοῖς ἀπιέναι· καὶ ἀφικνῶνται,
⁵ ἀμφὶ δόρυπιστον, ἐπὶ τὰς σκηνάς. Ταύτης μὲν τῆς
 30 ἡμέρας τοῦτο τὸ τέλος ἐγένετο. Καταλαμβάνουσι δὲ
 τῶν τε ἄλλων χρημάτων τὰ πλεῖστα διηρησμένα, καὶ
 εἴ τι σιτίον ἢ ποτὸν ἦν καὶ τὰς ἀμάξας μεστὰς ἀλεύρων
 καὶ οἶνον, ἃς παρεσκευδάσατο Κῦρος, ἵνα, εἴ ποτε σφοδρὰ

λάβει τὸ στρατόπεδον Ἰνδία, διαδίδοι τῷ Ἕλλησιν, (ἦσαν δ' αὐταί, ὡς ἐλέγοντο, τετρακύναι ἀναξαι,) καὶ ταύτας τότε οἱ σὺν βασιλεὶ διήρπασαν. Ὡστε ἁδευκνοὶ ἦσαν οἱ πλείστοι τῶν Ἑλλήνων ἦσαν δὲ καὶ ἀνάριστοι πρὶν γὰρ δὴ καταλύσαι τὸ στρατεύμα πρὸς ἄριστον, βασιλεὺς ἐφάνη. Ταύτην μὲν σὺν τῇ νύκτι εἶω διεγένοντο.

Ἐκ τοῦ ΚΤΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ Β.

• • •

Οἱ μὲν δὲ στρατηγοὶ οὕτω ληφθέντες, ἀνήχθησαν ὡς βασιλεία, καὶ ἀποτιμηθέντες τὰς κεφαλὰς ἔτελεύτησαν εἰς μὲν αὐτῶν, Κλέαρχος, ὁμολογουμένως ἐκ πάντων τῶν ἐμπείρως αὐτοῦ ἐχόντων, δόξας γενέσθαι ἀνὴρ καὶ πολέμιος καὶ φιλοπόλεμος ἐσχάτως. Καὶ γὰρ δὴ, ἕως μὲν πόλεμος ἦν τοῖς Λακεδαιμονίοις πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, παρέμεινεν ἔπειδ' εἰρήνη ἐγένετο, πείσας τὴν αὐτοῦ πόλιν, ὡς οἱ Θρᾷκες ἀδικοῦσι τοὺς Ἕλληνας, καὶ διαπραξάμενος ὡς ἐδύνατο παρὰ τῶν Εφορῶν, ἐξέπλει, ὡς πολεμήσων τοῖς ὑπὲρ Χερρόνησον καὶ Πειρίνθου Θραξίν. Ἐπεὶ δὲ μεταγνόντες πως οἱ Εφοροὶ, ἤδη ἔξω ὄντος αὐτῶ, ἀποστρέφειν αὐτὸν ἐπειρῶντο ἐξ Ἰσθμοῦ, ἐνταῦθα οὐκ ἐτι πείθεται, ἀλλ' ὤχετο πλέων εἰς Ἑλλησποντον. Ἐκ τούτου καὶ ἐθανατώθη ὑπὸ τῶν ἐν τῇ Σπάρτῃ τελεῶν, ὡς ἀπειθῶν. Ἡδὴ δὲ φυγὰς ὢν, ἔρχεται πρὸς Κῦρον, καὶ ὁποίοις μὲν λόγοις ἐπεισε Κῦρον, ἀλλαχοῦ γέγραπται δίδωσι δ' αὐτῷ Κῦρος μυρίους δαρεικοῦς· ὁ δὲ λαβὼν, οὐκ ἐπὶ ῥαθυμίαν ἐτράπετο, ἀλλ' ἀπὸ τούτων τῶν χρημάτων συλλέξας στρατεύμα, ἐπολέμει τοῖς Θραξί καὶ μάχῃ τε ἐνίκησε, καὶ ἀπὸ τούτου ἔφερε καὶ ἤγεν αὐ-

τούς· καὶ πολεμῶν διεγένετο, μέχρις οὗ Κῦρος ἐδεήθη τοῦ στρατεύματος· τότε δ' ἀπῆλθεν, ὥς σὺν ἐκείνῳ αὐτὸν πολεμήσων.

Ταῦτα οὖν φιλοπολέμου δοκεῖ ἀνδρὸς ἔργα εἶναι, ὅστις, 5 ἔξὸν μὲν εἰρήνην ἄγειν ἄνευ αἰσχύνῃς καὶ βλάβης, αἰρεῖται πολεμεῖν· ἔξὸν δὲ ἔραυμεῖν, βούλεται πονεῖν, ὥστε πολεμεῖν· ἔξὸν δὲ χρήματα ἔχειν ἀκινδύνως, αἰρεῖται πολεμῶν μείονα ταῦτα ποιεῖν. Ἐκεῖνος δὲ, ὥσπερ εἴ τινα ἡδονὴν, ἤθελε δαπανᾶν εἰς πόλεμον· οὕτω μὲν φιλο- 10 πόλεμος ἦν. Πολεμικὸς δὲ αὐτὴν εἶναι ἐδόκει, ὅτι φιλοκίνδυνός τε ἦν, καὶ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἄγων ἐπὶ τοὺς πολεμίους, καὶ ἐν τοῖς δεινοῖς φρόνιμος, ὥς οἱ παρόντες πανταχοῦ πάντες ὁμολόγουν. Καὶ ἀρχικὸς δὲ ἐλέγετο εἶναι, ὥς δυνατὸν ἐκ τοῦ τοιούτου τρόπου, οἷον καὶ 15 ἐκεῖνος εἶχεν. Ἰκανὸς μὲν γάρ, ὥς τις καὶ ἄλλος, φροντίζειν ἦν, ὅπως ἔξει ἡ στρατιὰ αὐτοῦ τὰ ἐπιτηδεια, καὶ παρασκευάζειν ταῦτα· ἱκανὸς δὲ καὶ ἐμποιεῖν τοῖς παροῦσιν, ² ὥς οὐκ ἀπιστέον εἶη Κλεάρχῳ. Τοῦτο δὲ ἐποίει ἐκ τοῦ χαλεποῦ εἶναι. Καὶ γὰρ ὄργῃ στυγνὸς ἦν, καὶ τῇ 20 φωνῇ τραχύς· ἐκόλαζε τε αἰεὶ ἰσχυρῶς, καὶ ὀργῇ ἐνίστε, ὥστε καὶ αὐτῷ μεταμέλειν ³ ἔσθ' ὅτε. Καὶ γνώμῃ δὲ ἐκόλαζεν ἀκολάστου γὰρ στρατεύματος οὐδὲν ἡγεῖτο ὄφελος εἶναι. Ἀλλὰ καὶ λέγειν αὐτὸν ἔφασαν, ὥς δεοὶ τὸν στρατιώτην φοβεῖσθαι μᾶλλον τὸν ἀρχοντα, ἢ τοὺς πολεμίους, 25 εἰ μέλλοι ἢ ⁴ φυλακὰς φυλάξειν, ἢ φίλων ἀφέξεσθαι, ἢ ἀπροφασίστως ἵναι πρὸς τοὺς πολεμίους. Ἐν μὲν οὖν τοῖς δεινοῖς ἤθελον αὐτοῦ ἀκούειν σφόδρα, καὶ οὐκ ἄλλον ἡρῶντο οἱ στρατιῶται. Καὶ γὰρ τὸ στυγνὸν τότε φαιδρὸν αὐτοῦ ἐν τοῖς προσώποις ἔφασαν φαίνεσθαι· καὶ τὸ χαλε- 30 πὸν ἐρῶμένον πρὸς τοὺς πολεμίους ἐδόκει εἶναι· ὥστε σωτήριον καὶ οὐκέτι χαλεπὸν ἐφαίνετο. Ὅτε δ' ἔξω τοῦ δεινοῦ γένοιτο, καὶ ἐξεῖη, πρὸς ἄλλους, ⁵ ἀρχομένους ἀπιέναι,

πολλοὶ αὐτὸν ἀπέλειπον τὸ γὰρ ἐπίχαρι οὐκ εἶχεν, ἀλλὰ αἰεὶ χαλεπὸς καὶ ὤμους ἦν.—Καὶ γὰρ οὐδὲν φιλία μὲν καὶ εὐνοίᾳ ἐπομένους οὐδέποτε εἶχεν οἵτινες δὲ, ἢ ὑπὸ πόλεως τεταγμένοι, ἢ ὑπὸ τοῦ δεῖσθαι, ἢ ἄλλῃ τινὶ ἀνάγκῃ κατεχόμενοι, παρείησαν αὐτῷ, σφόδρα πειθομένοις ἐχρήτο. 5
 Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἤρξαντο νικᾶν σὺν αὐτῷ τοὺς πολεμίους, μεγάλα ἤδη ἦν τὰ χρησίμους ποιοῦντα εἶναι τοὺς σὺν αὐτῷ στρατιώτας· ¹ τὸ τε γὰρ πρὸς τοὺς πολεμίους θαρραλέως ἔχειν παρῆν, καὶ τὸ τὴν παρ' ἐκείνου τιμωρίαν φοβεῖσθαι αὐτὸς ἐντάκτους ἐποίει. Τοιοῦτος μὲν δὴ ἄρχων 10 ἦν ἄρχεσθαι δ' ὑπὸ ἄλλων οὐ μάλᾳ ἐθέλειν ἐλέγετο. Ἦν δὲ, ὅτε ἐτελεύτα, ἀμφὶ τὰ πεντήκοντα ἔτη.

Πρόξενος δὲ ὁ Βοιωτίας, εὐθύς μὲν μειράκιον ὢν, ἐπεθύμει γενέσθαι ἀνὴρ τὰ μεγάλα πράττειν ἱκανός· καὶ διὰ ταύτην τὴν ἐπιθυμίαν ἔδωκε Γοργία ἀργύριον τῷ Λεον- 15 τίνῳ. Ἐπεὶ δὲ συνεγένετο ἐκείνῳ, ἱκανὸς ἦδη νομίσας εἶναι καὶ ἄρχειν, καὶ φίλος ὢν τοῖς πρώτοις, μὴ ἡττάσθαι εὐεργετῶν, ἦλθεν εἰς ταύτας τὰς σὺν Κύρῳ πράξεις καὶ ᾤετο κτήσεισθαι ἐκ τούτων ὄνομα μέγα, καὶ δύναμιν μεγάλην, καὶ χρήματα πολλὰ. Τούτων δ' ἐπιθυμῶν, 20 σφόδρα ἐνδηλον αὐτῷ καὶ τοῦτο εἶχεν, ὅτι τούτων οὐδὲν ἂν θέλοι κτᾶσθαι μετὰ ἀδικίας, ἀλλὰ σὺν τῷ δικαίῳ καὶ καλῷ ᾤετο δεῖν τούτων τυγχάνειν ἄνευ δὲ τούτων, μή. Ἀρχεῖν δὲ καλῶν μὲν καὶ ἀγαθῶν ἱκανὸς ἦν οὐ μέντοι οὐτ' αἰδῶ τοῖς στρατιώταις ἑαυτοῦ οὔτε φόβον 25 ἱκανὸς ἐμποιεῖσαι· ἀλλὰ καὶ ἡσχύνετο μᾶλλον τοὺς στρατιώτας, ἢ οἱ ἀρχόμενοι ἐκείνων· ² καὶ φοβούμενος μᾶλλον ἦν φανερόν τὸ ἀπεχθάνεσθαι τοῖς στρατιώταις, ἢ οἱ στρατιῶται τὸ ἀπιστεῖν ἐκείνῳ. ἤετο δὲ ἀρκεῖν πρὸς τὸ ἀρχικὸν εἶναι καὶ δοκεῖν, τὸν μὲν καλῶς ποιοῦντα 30 ἐπαινεῖν, τὸν δὲ ἀδικοῦντα μὴ ἐπαινεῖν. Τοιγαρὲν αὐτῷ οἱ μὲν καλοὶ καὶ ἀγαθοὶ τῶν συνόντων εὖνοι ἦσαν, οἱ δ'

ἄδικοι ἐπεβούλευον, ὥς εὐμεταχειρίστῳ ὄντι. Ὅτε δὲ ἀπέθνησκειν, ἦν ἐτῶν ὡς τριάκοντα.

Μένων δὲ ὁ Θετταλὸς δῆλος ἦν ἐπιθυμῶν μὲν πλούτου ἰσχυροῦς, ἐπιθυμῶν δὲ ἄρχειν, ὅπως πλείω λαμβάνοις 5 ἐπιθυμῶν δὲ τιμᾶσθαι, ἵνα πλείω ¹ κερδαίνοι· φίλος τ' ἐβούλετο εἶναι τοῖς μέγιστον δυναμένοις, ἵνα ἀδικῶν μὴ δίδοι δίκην. Ἐπὶ δὲ τὸ κατεργάζεσθαι, ὃν ἐπιθυμοίη, συντομοπατίην ὁδὸν ᾤετο εἶναι διὰ τοῦ ἐπιорχεῖν τε, καὶ ψεύδεσθαι, καὶ ἐξαπατῆν· τὸ δὲ ἀπλοῦν τε καὶ ἀληθές 10 ² ἐνόμιζε το αὐτὸ τῷ ἡλιθίῳ εἶναι. Στέργων δὲ φανερός μὲν ἦν οὐδένα· ὅτῳ δὲ φαίη φίλος εἶναι, τούτῳ ἐνδηλος ἦν ἐπιβουλεύων. Καὶ πολεμίου μὲν οὐδενὸς κατεγέλα, τῶν δὲ συνόντων πάντων ὡς καταγελαῶν αἰεὶ διελέγετο. Καὶ τοῖς μὲν τῶν πολεμίων κτήμασιν οὐκ ἐπεβούλευε· (χαλεπὸν γὰρ 15 ᾤετο εἶναι τὰ τῶν φυλαττομένων λαμβάνειν)· τὰ δὲ τῶν φίλων, μόνος ᾤετο εἰδέναι, ὅτι ῥᾶστον ἀφύλακτα λαμβάνειν. Καὶ ὄσους μὲν ³ ἡσθάνετο ἐπιόρκους καὶ ἀδίκους, ὡς εἴ ὥπλισμένους ἐφοβεῖτο· τοῖς δ' ὅσοις καὶ ἀλήθειαν ἀσκοῦσιν ὡς ἀνάνδροις ἐπειρᾶτο χρῆσθαι. Ὡσπερ δέ 20 τις ἀγάλλεται ἐπὶ θεοσεβείᾳ, καὶ ἀληθείᾳ, καὶ δικαιοτητι, οὕτω καὶ Μένων ἡγάλλετο τῷ ἐξαπατῆν δύνασθαι, ⁴ τῷ πλάσασθαι ψευδῇ, τῷ φίλους διαγελαῖν· τὸν δὲ μὴ πανοῦργον ἀπαίδεντον ἐνόμιζεν εἶναι. ⁵ Καὶ παρ' οἷς μὲν ἐπεχείρει πρωτεύειν φιλία, διαβάλλων τοὺς πρώτους, 25 τούτους ᾤετο δεῖν κτήσασθαι. Τὸ δὲ πειθομένους τοὺς στρατιώτας παρέχεσθαι, ἐκ τοῦ συναδικεῖν αὐτοῖς ἐμχανᾶτο. Τιμᾶσθαι δὲ καὶ θεραπεύεσθαι ἡξίου, ἐπιδεικνύμενος, ὅτι πλείστα δύναιτο καὶ ἐθέλοι ἂν ἀδικεῖν. Εὐεργεσίαν δὲ κατέλεγεν, ὅποτε τις αὐτοῦ ⁶ ἀφίστατο, ὅτι 30 χρώμενος αὐτῷ οὐκ ἀπώλεσεν αὐτόν.—Αποθνησκόντων δὲ τῶν στρατηγῶν, ὅτι ἐστράτευσαν ἐπὶ βασιλείᾳ σὺν Κύρῳ, τὰ αὐτὰ πεποιηκώς οὐκ ἀπέθανε· μετὰ δὲ τὸν τῶν ἄλλων

θάνατον στρατηγῶν, τιμαρμηθεὶς ὑπὸ βασιλέως ἀπεθάνει, οὐχ ὅσπερ Κλέαρχος καὶ οἱ ἄλλοι στρατηγοὶ ἀπαρμηθέντες τὰς κεφαλὰς (ὅσπερ κάλλιστος θανάτων ἰδόναι εἶναι) ἀλλὰ ζῶν αἰκισθεὶς ἐνιαυτὸν, ὡς πονηρὸς, λέγεται τῆς τελευτῆς τυχεῖν.

5

Αἰτίας δὲ ὁ Ἀρκάς, καὶ Σωκράτης ὁ Ἀχαιὸς, καὶ τούτω ἀπεθανέτην τούτων δὲ οὐδεὶς οὐθ' ὥς ἐν πόλεμῳ κακῶν κατεγέλα, οὐτ' ἐς φιλίαν αὐτοὺς ἐμέμφετο. ¹ Ἦσθη τε ἄμφω ἀμφὶ τετταράκοντα ἔτη ἀπὸ γενεᾶς.

FINIS

EXCERPTORUM HISTORICORUM

ANALECTA GRAECA MAJORA.

TOMI PRIORIS

PARS SECUNDA.

EXCERPTA RHETORICA.

L.

EX LYSIA.

[JUXTA EDIT. JOAN. JAC. REISKI. LIPS. 1772. 8vo.]

LYSIAS——*subtilis. atque elegans, et quo nihil, si oratori satis sit docere, quaeras perfectius. Nihil enim est inane, nihil arcessitum: puro tamen fonti quam magno flumini propior.* QUINCT. X. 1.

ΛΥΣΙΟΥ

ΚΑΤΑ

ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΟΥΣ,

ΤΟΥ ΓΕΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ ΤΡΙΑΚΟΝΤΑ,

ὅΝ ΑΥΤΟΣ ΕΙΠΕ ΛΥΣΙΑΣ.

ΟΥΚ ἄρξασθαι μοι δοκεῖ ἄπορον εἶναι, ὃ ἄνδρες δε-
 κασταί, τῆς κατηγορίας, ἀλλὰ παύσασθαι λέγοντι.
 Τοιαῦτα, ἃ αὐτοῖς, τὸ μέγεθος, καὶ τοσαῦτα τὸ πλῆθος,
 εἰργασταί, ὥστε μήτ' ἂν ψευδόμενον δεινότερα τῶν
 5 ὑπαρχόντων κατηγορήσαι, μήτε ἀληθῆ βουλόμενον εἰ-
 πεῖν, ἅπαντα δύνασθαι ἢ ἄλλ' ἀνάγκη ἢ τὸν κατή-
 γορον ἀπειπεῖν, ἢ τὸν χρόνον ἐπιλιπεῖν. Τούναντίον δέ
 μοι δοκοῦμεν πείσεσθαι ἢ ἔν τῷ προτοῦ χρόνῳ. Πρό-
 τερον μὲν γὰρ ἔδει, τὴν ἔχθραν, τοὺς κατηγοροῦντας ἐπι-
 10 δεῖξαι, ἥτις εἴη ὁ πρὸς τοὺς φεύγοντας νυνὶ δὲ παρὰ τῶν
 φευγόντων χρηὶ πυνθάνεσθαι, ἥτις ἦν αὐτοῖς πρὸς τὴν πό-

λεν ἔχθρα, ¹ ὧν ὅτου τοιαῦτα ἐτόλμησαν εἰς αὐτὴν ἐξ
 αμαρτάνειν. Οὐ μέντοι, ὥς οὐκ ἔχων οἰκείας ἔχθρας
 καὶ συμφορὰς, τοὺς λόγους ποιούμεαι, ² ἀλλ' ὥς ἅπασι
 πολλῆς ἀφρονίας οὔσης, ὑπὲρ τῶν ἰδίων, ἢ ὑπὲρ τῶν δημο-
 σίων, ὀργίζεσθαι.—Εἰ γὰρ μὲν οὖν, ὧ ἄνδρες δικασταί, οὐτ' ⁵
 ἔμμαντοῦ πρόποτε, οὔτε ἀλλότρια πράγματα πράξας, νῦν
 ἠνάγκασμαι ὑπὸ τῶν γεγενημένων τούτου κατηγορεῖν ὥστε
 πολλάκις εἰς πολλὴν ἀθυμίαν ³ κατέστην, μὴ, διὰ τὴν
 ἀπειρίαν, ἀναξίως καὶ ἀδυνάτως ὑπὲρ τοῦ ἀδελφοῦ καὶ
 ἔμμαντοῦ ⁴ τὴν κατηγορίαν ποιήσωμαι. ὅμως δὲ πειρά- ¹⁰
 σομαι ὑμᾶς, ἐξ ἀρχῆς, ὥς ἂν δύνωμαι, ⁵ δι' ἐλαχίστων
 διδάξαι.

Οὐμός κατὴρ Κέφαλος ἐπέισθη μὲν ὑπὸ Περικλέους
 εἰς ταύτην τὴν γῆν ἀφικέσθαι ἔτη δὲ τριάκοντα ἔκρησε,
 καὶ οὐδενὶ πρόποτε, οὔτε ⁶ ἡμεῖς, οὔτε ἐκεῖνος, δίκην οὔτε ¹⁵
 ἐδικασάμεθα, οὔτε ἐφύγομεν ἀλλ' οὕτως ἔκουσμεν δημο-
 κρατούμενοι, ὥστε μήτε εἰς τοὺς ἄλλους ἐξαμαρτάνειν,
 μήτε ὑπὸ τῶν ἄλλων ἀδικεῖσθαι.—Ἐπειδὴ δ' οἱ τριά-
 κοντα, πονηροὶ μὲν καὶ συκοφάνται ὄντες, ⁷ εἰς τὴν ἀρ-
 χὴν κατέστησαν, φάσκοντες χρῆναι τῶν ἀδίκων καθαρὰν ²⁰
 ποιῆσαι τὴν πόλιν, καὶ τοὺς λοιποὺς πολίτας ἐπ' ἀρε-
 τὴν καὶ δικαιοσύνην τραπέσθαι καὶ τοιαῦτα λέγοντες,
 οὐ τοιαῦτα ποιεῖν ἐτόλμων ὥς ἐγὼ, περὶ τῶν ἔμμαντοῦ
 πρῶτον εἰπὼν, καὶ περὶ τῶν ὑμετέρων ἀναμνησάσαι πειρά-
 σομαι. 25

Θέογνις γὰρ καὶ Πείσαν ἔλεγον, ἐν τοῖς τριάκοντα,
 περὶ τῶν μετοίκων, ὥς εἶέν τινες τῇ πολιτείᾳ ἀχθόμενοι
 καλλίστην οὖν εἶναι πρόφασιν,—τιμωρεῖσθαι μὲν δοκεῖν,
 τῷ δ' ἔργῳ χρηματίζεισθαι. ⁸ πάντως δὲ τὴν μὲν πόλιν
 χενέσθαι, τὴν ἀρχὴν δεῖσθαι χρημάτων. Καὶ τοὺς ἀκού- ³⁰
 οντας οὐ χαλεπῶς ἐπειθον. Αποκτινύναι μὲν γὰρ ἀνθρώ-
 πους ⁹ περὶ οὐδενὸς ἡγούντο· λαμβάνειν δὲ χρήματα πε-
 ρὶ πολλοῦ ἐποιούντο. Ἐδάξεν οὖν αὐτοῖς δέκα συλλαβεῖν

τούτων δὲ δύο πένητας, ἵνα αὐτοῖς ἢ πρὸς τοὺς ἄλλους
 ἀπολογία, ὥς οὐ χρημάτων οὐνεκα ταῦτα πέπρακται,
 ἀλλὰ συμφέροντα τῇ πολιτείᾳ γεγένηται ὥσπερ τι τῶν
 ἄλλων εὐλόγως ἵ πεποιηκότες. Διαλαβόντες δὲ τὰς οὐ-
 5 κίας, ἐδάδιζον καὶ ἐμὲ μὲν ξένους ἐστιῶντα κατέλαβον,
 οὓς ἐξελάσαντες Πείσωνί με παραδιδόασιν οἱ δὲ ἄλλοι
 εἰς τὸ ἐργαστήριον ἐλθόντες, τὰ ἀνδράποδα ἀπεγράφοντο.
 Ἐγὼ δὲ Πείσωνα μὲν ἡρώτων, εἰ βούλοιτό με σῶσαι
 χρήματα λαβὼν ὁ δ' ἔφασκεν, εἰ πολλὰ εἶη. ἔλεγον
 10 οὖν, ὅτι ² τάλαντον ἀργυρίου ἔτοιμος εἶην δοῦναι. Ὁ δ'
 ὁμολόγησε ταῦτα ποιήσειν. Ἡπιστάμην μὲν οὖν, ὅτι
 οὔτε θεοὺς οὔτε ἀνθρώπους νομίζει, ὅμως δ' ἐκ τῶν παρόν-
 των ἐδόκει μοι ἀναγκαιότατον εἶναι πίστιν παρ' αὐτοῦ
 λαβεῖν ἐπειδὴ δὲ ὤμοσεν, ἐξώλειαν ἑαυτῷ καὶ τοῖς πα-
 15 σὶν ἐπαρώμενος, λαβὼν τὸ τάλαντον, μὲ σῶσειν, εἰσελ-
 θὼν εἰς τὸ δωματίον τὴν κιβωτὸν ἀνοίγνυμι. Πείσων δ'
 αἰσθόμενος εἰσέρχεται, καὶ ἰδὼν τὰ ἐνόντα, καλεῖ τῶν
 ὑπηρετῶν δύο, καὶ τὰ ἐν τῇ κιβωτῷ λαβεῖν ἐκέλευσεν.
³ Ἐπεὶ δὲ οὐχ ὅσον ὁμολογήκειν εἶχεν, ὃ ἄνδρες δικα-
 20 σται, ἀλλὰ τρία τάλαντα ἀργυρίου, καὶ τετρακοσίους
 ἑκζικηνοὺς, καὶ ἑκατὸν ⁵ δαρεικοὺς, καὶ φιάλας ἀργυ-
 ρίου τέσσαρας, ἐδεόμην αὐτοῦ ἐφοδιά μοι δοῦναι. ὁ δ'
 ἀγαπήσειν με ἔφασκεν, εἰ τὸ σῶμα σώσω. Ἐξιοῦσι δὲ
 μοι καὶ Πείσωνι ἐπιτυχᾶναι Μηλόδιός τε καὶ Μνησιθεί-
 25 δης ἐκ τοῦ ἐργαστηρίου ἀπιόντες καὶ καταλαμβάνουσι πρὸς
 αὐταῖς ταῖς θύραις, καὶ ἐρωτῶσιν, ὅπη βαδίζοιμεν. Ὁ
 δ' ἔφασκεν, ἑῖς τὰ τῷ ἀδελφοῦ τοῦ ἐμοῦ, ἵνα καὶ τὰ ἐν
 ἐκείνῃ τῇ οἰκίᾳ σκέψηται. Ἐκεῖνον μὲν οὖν ἐκέλευον βα-
 δίζειν, ἐμὲ δὲ μεθ' αὐτῶν ἀκολουθεῖν ⁶ εἰς Λαμνίππον.
 30 Πείσων δὲ προσελθὼν σιγᾷ με παρεκελεύετο, καὶ θαφ-
 ρεῖν, ὥς ἦξον ἐκεῖσε. Καταλαμβάνομεν δὲ αὐτόθι Θεό-
 γνην ἑτέρους φυλάττοντα ὃ παραδόντες ἔρᾳ πάλιν ἄχον

το. ¹ Ἐν τοιοῦτῳ δ' ὄντι μοι κινδυνεύειν ἐδόκει, ὥς τοῦ
γε ἀποθανεῖν ὑπάρχοντος ἤδη. Καλέσας δὲ Λάμνικπον,
λέγω πρὸς αὐτὸν τάδε· “Ἐπιτήδειος μὲν μοι τυγχάνεις
“ὦν, ἥκω δ' εἰς τὴν σὴν οἰκίαν· ἀδικῶ δ' οὐδέν· χρη-
“ματίων δ' ἕνεκα ἀπόλλυμαι. σὺ οὖν ταῦτα πάσχοντί 5
“μοι πρόθυμον παράσχου τὴν σεαυτοῦ δύναμιν εἰς τὴν
“ἐμὴν σωτηρίαν.” Ὁ δ' ὑπέσχετο ταῦτα ποιήσιν.
Ἐδόκει δ' αὐτῷ βέλτιον εἶναι πρὸς Θεόγνιν μνησθῆναι·
ἡγεῖτο γὰρ ἅπαν ποιήσιν αὐτὸν, εἴ τις ἀργύριον δίδοι.
Ἐκείνου δὲ διαλεγομένου Θεόγνιδι, (ἔμπειρος γὰρ ὦν 10
ἐτύγγανον τῆς οἰκίας, καὶ ἤδειν, ὅτι ἀμφίθυρος εἶη,) ἐδόκει μοι ταύτῃ πειραῖσθαι σωθῆναι ἐνθυμουμένῳ, ὅτι
ἐὰν μὲν λάθω, σωθήσομαι· ἐὰν δὲ ληφθῶ, ἡγούμην μὲν,
εἰ Θεόγνις εἶη πεπεισμένος ὑπὸ τοῦ Λαμνίππου χρη-
ματα λαβεῖν, οὐδέν ἦττον ἀφεθήσεσθαι· εἰ δὲ μή, 15
ὁμοίως ἀποθανεῖσθαι. Ταῦτα διανοηθεὶς, ἔφευγον, ἐκεί-
νων ἐπὶ τῇ αὐλείῳ θύρᾳ τὴν φυλακὴν ποιουμένων
τριῶν δὲ θυρῶν οὐσῶν, ὥς ἔδει με διελθεῖν, ἅπασαι
² ἀνεφγμένα ἔτυχον. Ἀφικόμενος δὲ ³ εἰς Ἀρχένεω
τοῦ ναυκλήρου, ἐκείνον πέμπω εἰς ἄστυ, πευσόμενον 20
περὶ τοῦ ἀδελφοῦ. Ἦκων δὲ ἔλεγεν, ὅτι Ἐρατοσθένης
αὐτὸν ἐν τῇ ὁδῷ λαβὼν, εἰς τὸ δεσμοτήριον ἀπαγάγοι.
Καὶ ἐγὼ τοιαῦτα πεπυσμένος, τῆς ἐπιούσης νυκτὸς διέ-
πλευσα Μεγάραδε. Πολεμάρχῳ δὲ ⁴ παρήγγειλαν οἱ
τριάκοντα τὸ ἐπ' ἐκείνων εἰθισμένον παράγγελμα, πίνειν 25
κῶνειον, πρὶν τὴν αἰτίαν εἰπεῖν, δι' ἣντινα ἐμελλεν ἀπο-
θανεῖσθαι· ⁵ οὕτω πολλοῦ ἐδέησε κριθῆναι, καὶ ἀπολο-
γῆσασθαι. Καὶ ἐπειδὴ ἀπεφέρετο ἐκ τοῦ δεσμοτηρίου
τεθνεὺς, τριῶν ἡμῖν οἰκῶν οὐσῶν, οὐδεμιᾶς εἶασαν ἐξ-
εγεθῆναι, ἀλλὰ κλίσιον μισθωσάμενοι, ⁶ προϋθέντο αὐ- 30
τόν. Καὶ πολλῶν ὄντων ἱματίων, αἰτοῦσιν οὐδὲν ἔδοσαν
εἰς ταφὴν, ἀλλὰ τῶν ἐκείνων ἱματίων, ὃ δὲ πρὸς-

κεφάλαιον, ὃ δὲ ὅ τι ἕκαστος ἔτυχεν, ἔδωκεν εἰς τὴν
ἐκεῖνου ταφὴν. Καὶ ἔχοντες μὲν ἑπτακοσίας ἀσπίδας
τῶν ἡμετέρων, ἔχοντες δὲ ἀργύριον καὶ χρυσίον τοσοῦτον,
χαλκὸν δὲ, καὶ κόσμον, καὶ ἑπιπλα, καὶ ἱμάτια γυναικεῖα,
ὅσα οὐδεπώποτε ᾤοντο κτήσασθαι, καὶ ἀνδράποδα εἴκοσι
καὶ ἑκατὸν, (ὧν τὰ μὲν βέλτιστα ἔλαβον, τὰ δὲ λοιπὰ
εἰς τὸ δημόσιον ἀπέδωκαν,) εἰς τοσαύτην ἀπληστίαν καὶ
αἰσχροκέρδειαν ἀφίκοντο, καὶ τοῦ τρόπου τοῦ αὐτῶν ἀπό-
δειξιν ἐποιήσαντο.—τῆς γὰρ Πολεμάρχου γυναικὸς χρυ-
10 σοῦς ἑλικτῆρας, οὓς ἔχουσα ἐτύγγανεν, ὅτε τοπρωτὸν ἦλ-
θεν εἰς τὴν οἰκίαν, Μηλόβιος ἐκ τῶν ᾧτων ἐξείλετο.
Καὶ οὐδὲ κατὰ τὸ ἐλάχιστον μέρος τῆς οὐσίας ἔλεον παρ'
αὐτῶν ἐτυγχάνομεν ¹ ἀλλ' οὕτως εἰς ἡμᾶς, διὰ τὰ
χρήματα, ἐξημάρτανον, ὥσπερ ἂν ἕτεροι μεγάλων ἀδικη-
15 μάτων ὀργὴν ἔχοντες· οὐ τούτων ἀξίους γε ὄντας τῇ
πόλει· ἀλλὰ πάσας [μὲν] τὰς ² χορηγίας χορηγήσαντας,
πολλὰς δ' εἰσφορὰς εἰσενεγκόντας, κοσμίους δ' ἡμᾶς
αὐτοὺς παρέχοντας, καὶ πᾶν τὸ προστατιτόμενον ποιούντας,
ἐχθρὸν δ' οὐδένα κεκτημένους, πολλοὺς δ' Ἀθηναίων ἐκ
20 τῶν πολεμίων λυσαμένους, τοιούτων ἡξίωσαν· οὐχ ὁμοίως
³ μετοικούντας, ὥσπερ αὐτοὶ ἐπολιτεύοντο. Οὗτοι γὰρ
πολλοὺς μὲν τῶν πολιτῶν εἰς τοὺς πολεμίους ἐξήλασαν
πολλοὺς δ' ἀδίκως ἀποκτείναντες, ἀτάφους ἐποίησαν
πολλοὺς δ' ἐπιτίμους ὄντας, ἀτίμους τῆς πόλεως κατέστη-
25 σαν· πολλῶν δὲ θυγατέρας μελλούσας ἐκδίδοσθαι, ἐκώ-
λυσαν καὶ εἰς τοσοῦτόν εἰσι τόλμης ἀφιγμένοι, ὥσθ' ἤκου-
σιν ἀπολογησόμενοι, καὶ λέγουσιν, ὥς οὐδὲν κακὸν οὐδ'
αἰσχρὸν εἰργασμένοι εἰσίν. Εγὼ δ' ἐβουλόμην ἂν αὐτοὺς
ἀληθῆ λέγειν· ⁴ μετὴν γὰρ ἂν καὶ ἐμοὶ τούτου τάγαθοῦ
30 οὐκ ἐλάχιστον μέρος. Νῦν δὲ οὔτε πρὸς τὴν πόλιν αὐ-
τοῖς τοιαῦτα ὑπάρχει, οὔτε πρὸς ἐμέ. Τὸν ἀδελφὸν
γὰρ μου, ὥσπερ καὶ πρότερον εἶπον, Ερατοσθένης ἀπ-

ἔκτεινεν, οὔτε αὐτὸς ἰδίᾳ ἀδικούμενος, οὔτε εἰς τὴν πόλιν
 ὄρῳ ἐξαμαρτάνοντα, ἀλλὰ τῇ ἑαυτοῦ παρανομίᾳ προ-
 θύμως ἐξυπηρετῶν.—¹ Αναβιδασάμενος δ' αὐτὸν βούλο-
 μαι ἔρεσθαι, ὃ ἄνδρες δικασταί. Τοιαύτην γὰρ γνώμην
 ἔχω· ἐπὶ μὲν τῇ τούτου ὠφελείᾳ, καὶ πρὸς ἕτερον περὶ τού- 5
 του διαλέγεσθαι, ἀσεβὲς εἶναι νομίζω, ἐπὶ δὲ τῇ τούτου
 βλάβῃ, καὶ πρὸς αὐτὸν τούτον, ὅσιον καὶ εὐσεβές.—*Ανά-*
δηθι οὖν μοι καὶ ἀπόκριναι, εἴ τι ἂν σε ἐρωτῶ.—*Απή-*
γαγες Πολέμαρχον, ἢ οὐ;—*Τὰ ὑπὸ τῶν ἀρχόντων*
προσταχθέντα δεδιώς ἐποίουν.—*Ἦσθα δ' ἐν τῷ βουλευ-* 10
τηρίῳ, ὅτε οἱ λόγοι ἐγίνοντο περὶ ἡμῶν;—*Ἦν.*—*Πό-*
τερον αὖν ἠγγόρευες τοῖς κελεύουσιν ἀποκτεῖναι, ἢ ἀντέ-
λεγες;—*Ἀντέλεγον.*—*Ἰνα ἀποθάνωμεν;*—*Ἰνα μὴ ἀπο-*
θάνητε.—*Ἦγούμενος ἡμᾶς ἄδिका πάσχειν, ἢ δίκαια;*—
Ἀδικά.—*Εἴτ', ὃ σχετλιώτατε πάντων, ἀντέλεγες μὲν,* 15
ἵνα σώσειας, συνελάμβανες δὲ, ἵνα ἀποκτείνῃς; καὶ
ὅτε μὲν τὸ πλῆθος ἦν ὑμῶν κύριον τῆς σωτηρίας τῆς
ἡμετέρας, ἀντιλέγειν φῆς τοῖς βουλομένοις ἡμᾶς ἀπο-
λέσαι· ἐπειδὴ δὲ ² ἐπὶ σοὶ μόνῳ ἐγένετο καὶ σῶσαι Πολέ-
μαρχον, καὶ μὴ, εἰς τὸ δεσμοτήριον ἀπήγαγες; ³ *εἴθ' ²⁰*
ὅτι μὲν, ὡς φῆς, ἀντειπὼν, οὐδὲν ὠφέλησας, ἀξιοῖς χρη-
στός νομίζεσθαι· ὅτι δὲ συλλαβὼν ἀπέκτεινας, οὐκ οἶει
ἐμοὶ καὶ τούτοις δοῦναι δίκην; Καὶ μὴν οὐδὲ τοῦτο εἰκὸς
αὐτῷ πιστεύειν, (εἴπερ ἀληθῆ λέγει, φάσκων ἀντειπεῖν,)
ὥς αὐτῷ προσετάχθη· οὐ γὰρ δὴ πού ἐν τοῖς μετοίκοις ²⁵
πίστιν παρ' αὐτοῦ ἐλάμβανον. ⁴ *Ἐπειτα τῷ ἥσσον εἰκὸς*
ἦν προσταχθῆναι, ἢ ὅστις ἀντειπὼν γε ἐτύγχανεν, καὶ γνώ-
μην ἀποδεδειγμένος; τίνα γὰρ εἰκὸς ἦν ἥττον ταῦτα
ὑπηρετῆσαι, ἢ τὸν ἀντειπόντα οἷς ἐκεῖνοι ἐβούλοντο
πραχθῆναι; Ἐτι δὲ τοῖς μὲν ἄλλοις Ἀθηναίοις ἱκανή ³⁰
μοι δοκεῖ πρόφασις εἶναι τῶν γεγενημένων, εἰς τοὺς

τριάκοντα ἀναφέρειν τὴν αἰτίαν αὐτοὺς δὲ τοὺς τριάκον-
 τα, ἂν εἰς σφᾶς αὐτοὺς ἀναφέρωσι, πᾶς ὑμᾶς εἰκὸς
 ἀποδέχεσθαι; Εἰ μὲν γὰρ τις ἐν τῇ πόλει ἀρχὴ ἰσχυ-
 ροτέρα αὐτῆς, ὑφ' ἧς αὐτῷ προσετίθεται παρὰ τὸ δι-
 5 καιον ἀνθρώπους ἀπολλύναι, ἴσως ἂν εἰκώτως αὐτῷ συγ-
 γνώμην εἴχετε· νῦν δὲ ¹ παρὰ τοῦ ποτε καὶ λήψεσθε
 δίχα,ν, εἴπερ ἐξέσται τοῖς τριάκοντα λέγειν, ὅτι τὰ ὑπὸ
 τῶν τριάκοντα προσταχθέντα ἐποίουν;—² Καὶ μὲν δη-
 οὐκ ἐν τῇ οἰκίᾳ, κατὰ τὰ τούτοις ἐψηφισμένα, ἀλλ' ἐν
 10 τῇ ὁδῷ σώζοντα αὐτὸν, συλλαβὼν ἀπήγαγεν.—³ Ὑμεῖς
 δὲ πάντες ὀργίζεσθε, ὅσοι εἰς τὰς οἰκίας ἦλθον τὰς
 ὑμετέρας, ζήτησιν ποιούμενοι ἢ ὑμῶν ἢ τῶν ὑμετέρων τι-
 νός. Καίτοι, εἰ χρηὴ τούτοις διὰ τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν
 ἐτέρους ἀπολέσασαι συγγνώμην ἔχειν, ἐκείνοις ἂν δικαιο-
 15 τερον ἔχοιτε· κίνδυνος γὰρ ἦν πεμφθεῖσι, μὴ ἐλθεῖν, καὶ
 καταλαβοῦσιν, ἐξάρνοις γενέσθαι· τῷ δὲ Εἰρατοσθένει ἐξῆν
 εἰπεῖν, ὅτι οὐκ ἀπήντησεν· ἔπειτα, ὅτι οὐκ οἶδεν· ταῦτα γὰρ
 οὔτε ἔλεγχον, οὔτε βάσανον εἶχεν· ὥστε μὴδ' ὑπὸ τῶν
 ἐχθρῶν βουλομένων οἶόν τε εἶναι ἐξελεγχθῆναι.—Χρῆν
 20 δέ σε, ὦ Εἰρατόσθενης, εἴπερ ἦσθα χρηστός, πολὺ μᾶλ-
 λον τοῖς μέλλουσιν ἀδίκως ἀποθανεῖσθαι μηνυτὴν γενέσθαι,
 ἢ τοὺς ἀδίκως ἀπολονμένους συλλαμβάνειν. Νῦν δέ σον
 τὰ ἔργα φανερὰ γεγένηται, οὐχ ὥς ἀνιωμένου, ἀλλ' ὥς
 ἠδόμενου τοῖς γιγνομένοις· ὥστε τούτῳδε, ἐκ τῶν ἔργων, χρη-
 25 μᾶλλον, ἢ ἐκ τῶν λόγων, τὴν ψῆφον φέρειν, ὃ ἴσασι
 γεγενημένα, τῶν τότε λεγομένων τεκμήρια λαμβάνον-
 τας, ἐπειδὴ μάρτυρας περὶ αὐτῶν οὐκ οἶόν τε παρα-
 σχέσθαι. Οὐ γὰρ μόνον ἡμῖν παρεῖναι οὐκ ἐξῆν, ἀλλ'
 οὐδὲ παρ' αὐτοῖς εἶναι· ὥστε ³ ἐπὶ τούτοις ἐστὶ, πάντα τὰ
 30 κακὰ εἰργασμένοις τὴν πόλιν, πάντα τὰγαθὰ περὶ αὐ-
 τῶν λέγειν. Τοῦτο μέντοι σὺ φεύγῳ, ἀλλ' ὁμολογῶ σοι,

εἰ βούλει, ἀντειπεῖν. Θαυμάζω δὲ, τί ἂν ποτε ποιή-
 σαις συνειπῶν, ὅποτε ἀντειπεῖν φράσκων, ἀπέκτεινᾶς Πο-
 λέμαρχον. Φέρε δὴ, ¹ τί ἂν εἰ καὶ ἀδελφοὶ ὄντες ἐτό-
 χετε αὐτοῦ, ἢ καὶ υἱεῖς; ² ἀπεψηφίσασθε; Δεῖ γάρ, ὃ
 ἄνδρες δικασταί, Ερατοσθένην δυοῖν θάτερον ἀποδείξαι, 5
 ἢ ὡς οὐκ ἀπήγαγεν αὐτόν, ἢ ὡς δικαίως τοῦτ' ἐπραξεν.
 Οὗτος δὲ ὁμολόγησεν ἀδίκως συλλαβεῖν ὥστε ῥαδίαν
 ὑμῖν ³ τὴν διαψηφίσιν περὶ αὐτοῦ πεποίηκε. Καὶ μὲν
 δὴ πολλοὶ καὶ τῶν ἀστῶν καὶ τῶν ξένων ἦκον, εἰσθόμενοι,
 τίνα γνώμην περὶ τούτων ἔξετε. Ὡν οἱ μὲν ἡμέτεροὶ 10
 ὄντες πολῖται, μάθοντες ⁴ ἀπίασιν, ὅτι ἢ δίκην δώσουσιν, ἢ
 ἂν ἐξαμαρτῶσιν ἢ πράξαντες μὲν ἂν ἐφίενται, τύραννοι
 τῆς πόλεως ἔσονται, δυστυχήσαντες δὲ, τὸ ἴσον ὑμῖν ἔξου-
 σιν. ⁵ Ὅσοι δὲ ξένοι ἐπιδημοῦσιν, εἴσονται, πότερον ἀδί-
 κως τοὺς τριάκοντα ἐκκηρύττουσιν ἐκ τῶν πόλεων, ἢ δε- 15
 καίως. ⁶ Εἰ γὰρ δὴ αὐτοὶ οἱ κακῶς πεπονθότες, λαβόν-
 τες, ἀφήσουσιν, ἥπου σφᾶς αὐτοὺς ἡγήσονται περιέργους
 ὑπὲρ ὑμῶν τειρομένους. ⁷ Οὐκοῦν δεινόν, εἰ τὰς μὲν στρα-
 τηγούς, οἱ ἐνίκων ναυμαχοῦντες, ὅτε διὰ χειμῶνα οὐχ
 οἰοί τ' ἔφασαν εἶναι τοὺς ἐκ τῆς θαλάττης ἀνελέσθαι, 20
 θανάτῳ ἐξημιώσατε, ἡγούμενοι χρῆναι τῇ τῶν τεθνεύ-
 των ἀρετῇ παρ' ἐκείνων δίκην λαβεῖν τούτους δὲ δὴ, οἱ
 ἰδιῶται μὲν ὄντες, καθόσον ἐδύναντο, ⁸ ἐποίησαν ἠττηθῆναι
 ναυμαχῶντας, ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστησαν, ὁμολο-
 γοῦσιν ἐκόντες πολλοὺς τῶν πολιτῶν ἀκρίτους ἀποκτινύ- 25
 ναι—οὐκ ἄρα χρὴ αὐτοὺς καὶ τοὺς παῖδας ὑφ' ὑμῶν
 ταῖς ἐσχάταις ζημίαις κολάζεσθαι; Εγὼ τοίνυν, ὃ ἄν-
 δρες δικασταί, ἡξίουν ἱκανὰ εἶναι ⁹ τὰ κατηγορημένα
 μέχρι γὰρ τούτου νομίζω χρῆναι κατηγορεῖν, ἕως ἂν θα-
 νάτου δόξῃ ¹⁰ τῷ φεύγοντι ἄξια εἰργάσθαι. ταύτην γὰρ 30
 ἐσχάτην δίκην δυνάμεθα παρ' αὐτῶν λαβεῖν. Ὅστ' οὐκ

οἷδ', ὃ τι δεῖ πολλὰ κατηγορεῖν τοιούτων ἀνδρῶν, οἳ οὐδ' ὑπὲρ ἑνὸς ἐκάστου τῶν πεπραγμένων δις ἀποθανόντες, ¹ δίκην δοῦναι δύναισι' ἄν. ² Οὐ γὰρ δὴ οὐδὲ τοῦτο αὐτῷ προσήκει ποιῆσαι, ὅπερ ἐν τῇδε τῇ πόλει εἰδισμένον ἐστίν· πρὸς μὲν τὰ κατηγορούμενα μηδὲν ἀπολογεῖσθαι, ³ περὶ δὲ σφῶν αὐτῶν ἕτερα λέγοντες ἐνίοτε ἑξαπατῶσιν, ὑμῖν ἀποδεικνύντες, ὡς στρατιῶται ἀγαθοὶ εἰσιν, ἢ ὡς πολλὰς τῶν πολεμίων ναῦς ἔλαβον τριηραρχήσαντες, ἢ πόλεις, πολεμίας οὔσας, φίλας ἐποίησαν. ⁴ Ἐπεὶ—κελεύετε αὐτὸν ἀποδείξαι, σπουδάζοντες τοσοῦτους τῶν πολεμίων ἀπέκτειναν, ὅσους τῶν πολιτῶν ἢ ναῦς ὅπου τοσαύτας ἔλαβον, ὅσας αὐτοὶ παρέδωκαν ἢ πόλιν ἥντινα τοιαύτην προσεκτήσαντο, οἷαν τὴν ἡμετέραν κατεδουλώσαντο. ⁵ Ἀλλὰ γὰρ ὅπλα τῶν πολεμίων ἐσχύλευσαν, ὅσαπερ ὑμῶν ἀφείλοντο; ¹⁵ ἀλλὰ τείχη τοιαῦτα εἶλον, οἷα τῆς ἑαυτῶν πατρίδος κατέσκαψαν; οἷτινες καὶ τὰ περὶ τὴν Αἰτικὴν φρουρίαν καθείλον, καὶ ὑμῖν ἐδήλωσαν, ὅτι οὐδὲ τὸν Πειραιᾶ Λακεδαιμονίων προσταττόντων περιεῖλον, ἅλλ' ὡς αὐτοῖς τὴν ἀρχὴν οὕτω βεβαιότεραν ἐνόμιζον εἶναι. Πολλάκις ²⁰ οὖν ἐθαύμασα τῆς τόλμης τῶν λεγόντων ὑπὲρ αὐτῶν πλὴν ὅταν ἐνθυμηθῶ, ὅτι τῶν αὐτῶν ἐστιν, αὐτοὺς τε πάντα τὰ κακὰ ἐργάζεσθαι, καὶ τοὺς τοιοῦτους ἐπαινεῖν. ⁷ Οὐ γὰρ νῦν πρῶτον τῷ ὑμετέρῳ πλήθει ⁸ τὰ ἐναντία ἐπραξεν, ἀλλὰ καὶ ⁹ ἐπὶ τῶν τετρακοσίων ἐν τῷ στρατοῦ ²⁵ πέδῳ ὀλιγαρχίαν καθιστὰς, ἔφευγεν ἐξ Ἑλλησπόντου τριηραρχος καταλιπὼν τὴν ναῦν, μετὰ Ιατροκλέους, καὶ ἑτέρων, ὧν τὰ ὀνόματα οὐδὲν δέομαι λέγειν. Αἰρικόμενος δὲ δεῦρο, τὰναντία τοῖς βουλομένοις δημοκρατίαν εἶναι ἐπραττεν. Καὶ τούτων μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι.

30 ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

VOL. I.

Τὸν μὲν τοίνυν μεταξύ βίον αὐτοῦ παρήσω. ἐπειδὴ δὲ¹ ἡ καυμαχία, καὶ ἡ συμφορὰ τῇ πόλει ἐγένετο, δημοκρατίας ἔτι οὐσης, ² ὅθεν τῆς στάσεως ἦρξαν, πέντε ἄνδρες ἔφοροι κατέστησαν ὑπὸ τῶν καλουμένων ἐταίρων, συναγωγαί μὲν τῶν πολιτῶν, ἄρχοντες δὲ τῶν συνωμοστῶν, ⁵ ἐναντία δὲ τῷ ὑμετέρῳ πλήθει πράττοντες· ἄν Εὐρατοσθένης καὶ Κριτίας ἦσαν. Οὗτοι δὲ ³ φυλάρχους τε ἐπὶ ταῖς φυλακαῖς κατέστησαν, καὶ ὃ τι δέοι χειροτονεῖσθαι, καὶ οὐστinas χρῆ ἄρχειν παρήγγελλον, καὶ εἴ τι ἄλλο πρᾶττειν βούλοιντο, κύριοι ἦσαν. Οὕτως οὐχ ὑπὸ τῶν ¹⁰ πολεμίων μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τούτων, πολιτῶν ὄντων, ⁴ ἐπεβουλευέσθε, ὅπως μὴτ' ἀγαθὸν μὴδὲν ψηφίσεσθε, πολλῶν τε ἐνδεεῖς ἔσεσθε. Τοῦτο γὰρ καὶ ἠπίσταντο, ὅτι ἄλλως μὲν, οὐχ ⁵ οἰοί τε ἔσονται περιγενέσθαι, κακῶς δὲ πρᾶττόντων, δυνήσονται καὶ ὑμᾶς ἡγούντο, τῶν παρόντων ¹⁵ κακῶν ἐπιθυμοῦντας ἀπαλλαγῆναι, περὶ τῶν μελλόντων οὐκ ἐνθυμήσεσθαι. Ὡς τοίνυν τῶν ἐφόρων ἐγένετο, μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι, οὐ τοὺς τότε ⁶ συμπράττοντας, (οὐ γὰρ ἂν δυναίμην,) ἀλλὰ τοὺς αὐτοῦ Εὐρατοσθένους ἀκούσαντας. Καίτοι, εἰ ἐσωφρόνουν, ⁷ κατεμαρτύρουν ἂν ²⁰ αὐτῶν καὶ τοὺς διδασκάλους τῶν σφετέρων ἁμαρτημάτων σφόδρα ἂν ἐκόλαζον ⁸ καὶ τοὺς ὅρκους, εἰ ἐσωφρόνουν, οὐκ ἂν ἐπὶ μὲν τοῖς τῶν πολιτῶν κακοῖς πιστοὺς ἐνόμιζον, ἐπὶ δὲ τοῖς τῆς πόλεως ἀγαθοῖς ῥαδίως παρέβαινον. Πρὸς μὲν οὖν τούτους τοσαῦτα λέγω. Τοὺς δὲ μάρτυράς μοι ²⁵ καλεῖ. Καὶ ὑμεῖς ἀνάβητε. ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκηκόατε. Τὸ δὲ τελευταῖον, εἰς τὴν ἀρχὴν καταστάς, ἀγαθοῦ μὲν οὐδενὸς μετέσχευ, ἄλλων δὲ πολλῶν. καίτοι, εἴπερ ἦν ἀνὴρ ἀγαθός, ἐχρῆν ἂν πρῶτον μὲν μὴ παρανόμως ἄρχειν, ἔπειτα τῇ βουλῇ μηνυ- ³⁰ τὴν γίνεσθαι περὶ τῶν εἰσαγγελιῶν ἀπασῶν, ὅτι ψευδεῖς εἶεν.—⁹ Καὶ Βάτραχος καὶ Αἰσχυλίδης οὐ τάληθῃ μη-

νύουσιν, ἀλλὰ τὰληθῇ ὑπὸ τῶν τριάκοντα πλασθέντα
 εἰσαγγέλλουσι, συγκεείμενα ἐπὶ τῇ τῶν πολιτῶν βλάβῃ.
 Καὶ μὲν δὴ, ὃ ἄνδρες δικασταί, ¹ ὅσοι κακόνοι ἦσαν τῷ
 ὑμετέρῳ κλήθει, οὐδὲν ἔλαττον εἶχον σιωπῶντες· ἔτεροι
 5 γὰρ ἦσαν οἱ λέγοντες καὶ πράττοντες, ὧν οὐχ οἷόν τ' ἦν
 μείζω κακὰ γενέσθαι τῇ πόλει. Ὅπόσοι δ' εὐνοὶ φασὶν
 εἶναι, πῶς οὐκ ἐνταῦθα ἔδειξαν, αὐτοὶ τε τὰ βέλτιστα
 λέγοντες, καὶ τοὺς ἐξαμαρτάνοντας ἀποτρέποντες; Ἰσως
 δ' ἂν ἔχοι εἰπεῖν, ὅτι ἐδεδοίκει, (καὶ ὑμῶν τοῦτο ἐνίοις
 10 ἱκανὸν ἔσται,) ὅπως τι μὴ φανήσεται ἐν τῷ λόγῳ τοῖς
 τριάκοντα ἐναντιούμενος· ² εἰ δὲ μὴ, ἐνταυθοῖ δηλὸς
 ἔσται, ὅτι ἐκεῖνά τε αὐτῷ ἤρεσκε, καὶ τοσοῦτον ἐδύνατο,
 ὥστε ἐναντιόμενος μηδὲν κακὸν παθεῖν ὑπ' αὐτῶν. Χρῆν
 δ' αὐτὸν ὑπὲρ τῆς ὑμετέρας σωτηρίας ταύτην τὴν προ-
 15 θυμίαν ἔχειν, ἀλλὰ μὴ ὑπὲρ Θηραμένους, ὃς εἰς ὑμᾶς
 πολλὰ ἐξήμαρτεν. ³ ἀλλ' οὗτος τὴν μὲν πόλιν ἐχθρὰν
 ἐνόμιζεν εἶναι, τοὺς δ' ὑμετέρους ἐχθρούς, φίλους· ὥς ἂμ
 φότερα ταῦτα ἐγὼ πολλοῖς τεκμηρίοις παραστήσω, καὶ
 τὰς πρὸς ἀλλήλους διαφορὰς οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν, ἀλλ' ὑπὲρ
 20 ἑαυτῶν γινομένας, ὁπότεροί ⁴ μοι ταῦτα πράξουσιν, καὶ
 τῆς πόλεως ἄρξουσιν. Καὶ γὰρ, εἰ ὑπὲρ τῶν ἀδικουμένων
 ἔστασίαζον, ποῦ κάλλιον ἂν ἦν ἀνδρὶ ἄρχοντι, ἢ, ⁵ Θρα-
 σιδούλου Φυλὴν κατειληφότες, τότε ἐπιδείξασθαι τὴν
 αὐτοῦ ⁶ συνουσίαν; Ὁ δ', ἀντὶ τοῦ ἐπαγγείλασθαι τι ἢ
 25 πρᾶξαι ἀγαθὸν πρὸς τοὺς ἐπὶ Φυλῇ, ἔλθων μετὰ τῶν
 συναρχόντων εἰς Σαλαμῖνα καὶ Ελευσίναδε, τριακοσίους
 τῶν πολιτῶν ἀπήγαγεν εἰς τὸ δεσμωτήριον, καὶ μὲν πῆ-
 ρε αὐτῶν ἀπάντων θάνατον ⁷ κατεψηφίσατο. Ἐπειδὴ
 δὲ εἰς τὸν Πειραιᾶ ἦλθομεν, ⁸ καὶ αἱ ταραχαὶ γεγενημέ-
 30 ναι ἦσαν, καὶ περὶ τῶν διαλλαγῶν οἱ λόγοι ἐγίνοντο,
 πολλὰς ἐκάτεροι ἐλπίδας εἶχομεν πρὸς ἀλλήλους ἔσεσθαι,
 ὥς ἀμφότεροι ἔδοξαν. Οἱ μὲν γὰρ ἐκ Πειραιῶς, κρεῖτ-

λιν ἔχθρα, ¹ ἂνθ' ὅτου τοιαῦτα ἐτόλμησαν εἰς αὐτὴν ἐξ
 αμαρτάνειν. Οὐ μέντοι, ὥς οὐκ ἔχων οἰκείας ἔχθρας
 καὶ συμφορὰς, τοὺς λόγους ποιούμεαι, ² ἀλλ' ὥς ἅπασι
 πολλῆς ἀφθονίας οὔσης, ὑπὲρ τῶν ἰδίων, ἢ ὑπὲρ τῶν δημο-
 σίων, ὀργίζεσθαι.—Εγὼ μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐτ' ⁵
 ἔμμαντοῦ πρόποτε, οὔτε ἀλλότρια πράγματα πράξας, νῦν
 ἠνάγκασμαι ὑπὸ τῶν γεγενημένων τούτου κατηγορεῖν ὥστε
 πολλάκις εἰς πολλὴν ἀθυμίαν ³ κατέστην, μὴ, διὰ τὴν
 ἀπειρίαν, ἀναξίως καὶ ἀδυνάτως ὑπὲρ τοῦ ἀδελφοῦ καὶ
 ἔμμαντοῦ ⁴ τὴν κατηγορίαν ποιήσωμαι. ὅμως δὲ πειρώ- ¹⁰
 σομαι ὑμᾶς, ἐξ ἀρχῆς, ὥς ἂν δύνωμαι, ⁵ δι' ἐλαχίστων
 διδάξαι.

Οὐμὸς πατὴρ Κέφαλος ἐπέισθη μὲν ὑπὸ Περικλέους
 εἰς ταύτην τὴν γῆν ἀφικέσθαι· ἔτη δὲ τριάκοντα ἔαυσε,
 καὶ οὐδενὶ πρόποτε, οὔτε ⁶ ἡμεῖς, οὔτε ἐκεῖνος, δίκην οὔτε ¹⁵
 ἐδικασάμεθα, οὔτε ἐφύγομεν ἀλλ' οὕτως ἀκούμεν δημο-
 κρατούμενοι, ὥστε μήτε εἰς τοὺς ἄλλους ἐξαμαρτάνειν,
 μήτε ὑπὸ τῶν ἄλλων ἀδικεῖσθαι.—Ἐπειδὴ δ' οἱ τριά-
 κοντα, πονηροὶ μὲν καὶ συκοφάνται ὄντες, ⁷ εἰς τὴν ἀρ-
 χὴν κατέστησαν, φάσκοντες χρῆναι τῶν ἀδίκων καθαρὰν ²⁰
 ποιῆσαι τὴν πόλιν, καὶ τοὺς λοιποὺς πολίτας ἐπ' ἀρε-
 τὴν καὶ δικαιοσύνην τραπέσθαι· καὶ τοιαῦτα λέγοντες,
 οὐ τοιαῦτα ποιεῖν ἐτόλμων ὥς ἐγὼ, περὶ τῶν ἔμμαντοῦ
 πρῶτον εἰπὼν, καὶ περὶ τῶν ὑμετέρων ἀναμνησάμενοι πειρώ-
 σομαι.

25

Θέογνις γὰρ καὶ Πείσων ἔλεγον, ἐν τοῖς τριάκοντα,
 περὶ τῶν μετοίκων, ὥς εἶέν τινες τῇ πολιτείᾳ ἀχθόμενοι
 καλλίστην οὖν εἶναι πρόφασιν,—τιμωρεῖσθαι μὲν δοκεῖν,
 τῷ δ' ἔργῳ χρηματίζεσθαι. ⁸ πάντως δὲ τὴν μὲν πόλιν
 χετέσθαι, τὴν ἀρχὴν δεῖσθαι χρημάτων. Καὶ τοὺς ἀκού- ³⁰
 οντας οὐ χαλεπῶς ἔπειθον. Αποκτινύναι μὲν γὰρ ἀνθρώ-
 πους ⁹ περὶ οὐδενὸς ἡγοῦντα λαμβάνειν δὲ χρήματα κα-
 ρὶ πολλοῦ ἐποιούντο. Ἐδοξεν οὖν αὐτοῖς δέκα συλλαβεῖν

τούτων δὲ δύο πένητας, ἵνα αὐτοῖς ἢ πρὸς τοὺς ἄλλους
 ἀπολογία, ὥς οὐ χρημάτων οὐνεκα ταῦτα πέπρακται,
 ἀλλὰ συμφέροντα τῇ πολιτείᾳ γεγένηται ὥσπερ τι τῶν
 ἄλλων εὐλόγως ἵ πεποιηκότες. Διαλαβόντες δὲ τὰς οὐ-
 5 κίας, ἐδάδιζον καὶ ἐμὲ μὲν ξένους ἐστιῶντα κατέλαβον,
 οὓς ἐξελάσαντες Πείσωνί με παραδιδόασιν οἱ δὲ ἄλλοι
 εἰς τὸ ἐργαστήριον ἐλθόντες, τὰ ἀνδράποδα ἀπεγράφοντο.
 Ἐγὼ δὲ Πείσωνα μὲν ἡρώτων, εἰ βούλοιτό με σῶσαι
 χρήματα λαβὼν ὁ δ' ἔφασκεν, εἰ πολλά εἶη. Ἐἶπον
 10 οὖν, ὅτι ² τάλαντον ἀργυρίου ἔτοιμος εἶην δοῦναι. Ὁ δ'
 ὁμολόγησε ταῦτα ποιήσειν. Ἡπιστάμην μὲν οὖν, ὅτι
 οὔτε θεοὺς οὔτε ἀνθρώπους νομίζει, ὅμως δ' ἐκ τῶν παρόν-
 των ἐδόκει μοι ἀναγκαιότατον εἶναι πίστιν παρ' αὐτοῦ
 λαβεῖν ἐπειδὴ δὲ ὤμοσεν, ἐξώλειαν ἑαυτῷ καὶ τοῖς πα-
 15 σὶν ἐπαρώμενος, λαβὼν τὸ τάλαντον, μὲ σῶσειν, εἰσελ-
 θὼν εἰς τὸ δωμάτιον τὴν κιβωτὸν ἀνοίγνυμι. Πείσων δ'
 αἰσθόμενος εἰσέρχεται, καὶ ἰδὼν τὰ ἐνόντα, καλεῖ τῶν
 θηρητῶν δύο, καὶ τὰ ἐν τῇ κιβωτῷ λαβεῖν ἐκέλευσεν.
³ Ἐπεὶ δὲ οὐχ ὅσον ὁμολογήκειν εἶχεν, ὃ ἄνδρες δικα-
 20 σται, ἀλλὰ τρία τάλαντα ἀργυρίου, καὶ τετρακοσίους
⁴ κυζικηνοὺς, καὶ ἑκατὸν ⁵ θαρεικοὺς, καὶ φιάλας ἀργυ-
 ρίου τέσσαρας, ἐδέομην αὐτοῦ ἐφόδιά μοι δοῦναι. ὁ δ'
 ἀγαπήσειν με ἔφασκεν, εἰ τὸ σῶμα σώσω. Ἐκιοῦσι δὲ
 μοι καὶ Πείσωνι ἐπιτυγχάνει Μηλόδιός τε καὶ Μησιθεί-
 25 δης ἐκ τοῦ ἐργαστηρίου ἀπιόντες καὶ καταλαμβάνουσι πρὸς
 αὐταῖς ταῖς θύραις, καὶ ἐρωτῶσιν, ὅπη βαδίζοιμεν. Ὁ
 δ' ἔφασκεν, ⁷ εἰς τὰ τῷ ἀδελφοῦ τοῦ ἐμοῦ, ἵνα καὶ τὰ ἐν
 ἐκείνῃ τῇ οἰκίᾳ σκέπηται. Ἐκεῖνον μὲν οὖν ἐκέλευον βα-
 δίζειν, ἐμὲ δὲ μεθ' αὐτῶν ἀκολουθεῖν ⁸ εἰς Λαμνίππου.
 30 Πείσων δὲ προσελθὼν σιγῇ με παρεκελεύετο, καὶ θαρ-
 ρεῖν, ὥς ἦξον ἐκεῖσε. Καταλαμβάνομεν δὲ αὐτόθι Θεο-
 γνιν ἐτέρους φυλάττοντα· ὃ παραδόντες ἐρὲ πάλιν ἔχον

το. ¹ Ἐν τοιούτῳ δ' ὄντι μοι κινδυνεύειν ἔδοκει, ὥς τοῦ
γε ἀποθανεῖν ὑπάρχοντος ἤδη. Καλέσας δὲ Λαμνίππον,
λέγω πρὸς αὐτὸν τάδε· “Ἐπιτήδειος μὲν μοι τυγχάνεις
“ἂν, ἥκω δ' εἰς τὴν σὴν οἰκίαν· ἀδικῶ δ' οὐδέν· χρη-
“μάτων δ' ἔνεκα ἀπόλλυμαι. σὺ οὖν ταῦτα πάσχοντί 5
“μοι πρόθυμον παράσχου τὴν σεαυτοῦ δύναμιν εἰς τὴν
“ἐμὴν σωτηρίαν.” Ὁ δ' ὑπέσχετο ταῦτα ποιήσιν.
Ἐδόκει δ' αὐτῷ βέλτιον εἶναι πρὸς Θέογνιν μνησθῆναι·
ἤγειτο γὰρ ἅπαν ποιήσιν αὐτὸν, εἴ τις ἀργύριον διδοίη.
Ἐκείνου δὲ διαλεγομένου Θεόγνιδι, (ἐμπειρος γὰρ ὢν 10
ἐτύγχανον τῆς οἰκίας, καὶ ἤδειν, ὅτι ἀμφίδυρος εἷη,) ἔδοκει
μοι ταύτῃ πειρᾶσθαι σωθῆναι· ἐνθυμουμένῳ, ὅτι,
ἐὰν μὲν λάθω, σωθήσομαι· ἐὰν δὲ ληφθῶ, ἡγούμην μὲν,
εἰ Θεόγνις εἷη πεπεισμένος ὑπὸ τοῦ Λαμνίππου χρή-
ματα λαβεῖν, οὐδέν ἦττον ἀφεθήσεσθαι· εἰ δὲ μὴ, 15
ὁμοίως ἀποθανεῖσθαι. Ταῦτα διανοηθεὶς, ἔφευγον, ἐκεί-
νων ἐπὶ τῇ αὐλείῳ θύρᾳ τὴν φυλακὴν ποιουμένων
τριῶν δὲ θυρῶν οὐσῶν, ὥς ἔδει με διελθεῖν, ἀπασαι
² ἀνεφγμέναι ἔτυχον. Ἀφικόμενος δὲ ³ εἰς Ἀρχένεω
τοῦ ναυκλήρου, ἐκείνον πέμπω εἰς ἄστυ, πενσόμενον 20
περὶ τοῦ ἀδελφοῦ. Ἦκων δὲ ἔλεγεν, ὅτι Ἐρατοσθένης
αὐτὸν ἐν τῇ ὁδῷ λαβὼν, εἰς τὸ δεσμοτήριον ἀπαγάγοι.
Καὶ ἐγὼ τοιαῦτα πεπυσμένος, τῆς ἐπιούσης νυκτὸς διέ-
πλευσα Μεγάραδε. Πολεμάρχῳ δὲ ⁴ παρήγγειλαν οἱ
τριακόντα τὸ ἐπ' ἐκείνων εἰθισμένον παράγγελμα, πίνειν 25
κώνειον, πρὶν τὴν αἰτίαν εἰπεῖν, δι' ἣντινα ἔμελλεν ἀπο-
θανεῖσθαι· ⁵ οὕτω πολλοῦ ἔδεξε κριθῆναι, καὶ ἀπολο-
γῆσασθαι. Καὶ ἐπειδὴ ἀπεφέρετο ἐκ τοῦ δεσμοτηρίου
τεθνεώς, τριῶν ἡμῖν οἰκιῶν οὐσῶν, οὐδεμῶς εἴασαν ἐξ-
ενεχθῆναι, ἀλλὰ κλίσιον μισθωσάμενοι, ⁶ προὔθεντο αὐ- 30
τόν. Καὶ πολλῶν ὄντων ἱματίων, αἰτοῦσιν οὐδὲν ἔδοσαν
εἰς ταφὴν, ἀλλὰ τῶν φίλων ὁ μὲν ἱμάτιον, ὁ δὲ προσ-

κεφάλαιον, ὃ δὲ ὅ τι ἕκαστος ἔτυχεν, ἔδωκεν εἰς τὴν
ἐκεῖνον ταφὴν. Καὶ ἔχοντες μὲν ἑπτακοσίας ἀσπίδας
τῶν ἡμετέρων, ἔχοντες δὲ ἀργύριον καὶ χρυσίον τοσοῦτον,
χαλκὸν δὲ, καὶ κόσμον, καὶ ἐπιπλα, καὶ ἱμάτια γυναικεῖα,
ὅσα οὐδεπώποτε ᾤοντο κτήσασθαι, καὶ ἀνδράποδα εἰκοσι
καὶ ἑκατὸν, (ὧν τὰ μὲν βέλτεστα ἔλαβον, τὰ δὲ λοιπὰ
εἰς τὸ δημόσιον ἀπέδωκαν,) εἰς τοσαύτην ἀπληστίαν καὶ
αἰσχροκέρδειαν ἀφίκοντο, καὶ τοῦ τρόπου τοῦ αὐτῶν ἀπό-
δειξιν ἐποιήσαντο.—τῆς γὰρ Πολεμάρχου γυναικὸς χρυ-
10 σοῦς ἐλικτῆρας, οὐς ἔχουσα ἐτύγγανεν, ὅτε τοπρῶτον ἤλ-
θεν εἰς τὴν οἰκίαν, Μηλόδιος ἐκ τῶν ὧτων ἐξείλετο.
Καὶ οὐδὲ κατὰ τὸ ἐλάχιστον μέρος τῆς οὐσίας ἐλέου παρ'
αὐτῶν ἐτυγγάνομεν ¹ ἀλλ' οὕτως εἰς ἡμᾶς, διὰ τὰ
 χρήματα, ἐξημάρτανον, ὥσπερ ἂν ἕτεροι μεγάλων ἀδικη-
15 μάτων ὀργὴν ἔχοντες· οὐ τούτων ἀξίους γε ὄντας τῇ
πόλει ἀλλὰ πάσας [μὲν] τὰς ² χορηγίας χορηγήσαντας,
πολλὰς δ' εἰσφορὰς εἰσενεγκόντας, κοσμίους δ' ἡμᾶς
αὐτοὺς παρέχοντας, καὶ πᾶν τὸ προστατιτόμενον ποιούντας,
ἐχθρὸν δ' οὐδένα κεκτημένους, πολλοὺς δ' Ἀθηναίων ἐν
20 τῶν πολεμίων λυσαμένους, τοιούτων ἡξίωσαν· οὐχ ὁμοίως
³ μετοικοῦντας, ὥσπερ αὐτοὶ ἐπολιτεύοντο. Οὗτοι γὰρ
πολλοὺς μὲν τῶν πολιτῶν εἰς τοὺς πολεμίους ἐξήλασαν
πολλοὺς δ' ἀδίκως ἀποκτείναντες, ἀτάφους ἐποίησαν
πολλοὺς δ' ἐπιτίμους ὄντας, ἀτίμους τῆς πόλεως κατέστη-
25 σαν πολλῶν δὲ θυγατέρας μελλούσας ἐκδίδοσθαι, ἐκά-
λυσαν καὶ εἰς τοσοῦτόν εἰσι τόλμης ἀφιγμένοι, ὥσθ' ἤκου-
σιν ἀπολογησόμενοι, καὶ λέγουσιν, ὥς οὐδὲν κακὸν οὐδ'
αἰσχρὸν εἰργασμένοι εἰσίν. Εγὼ δ' ἐβουλόμην ἂν αὐτοὺς
ἀληθῆ λέγειν ⁴ μετῆν γὰρ ἂν καὶ ἐμοὶ τούτου τάγαθόν
30 οὐκ ἐλάχιστον μέρος. Νῦν δὲ οὔτε πρὸς τὴν πόλιν αὐ-
τοῖς τοιαῦτα ὑπάρχει, οὔτε πρὸς ἐμέ. Τὸν ἀδελφὸν
γὰρ μου, ὥσπερ καὶ πρότερον εἶπον, Εὐρατοσθένης ἀπ-

ἐκτείνειν, οὔτε αὐτὸς ἰδίᾳ ἀδικούμενος, οὔτε εἰς τὴν πόλιν
 ὀρώων ἐξαμαρτάνοντα, ἀλλὰ τῇ ἑαυτοῦ παρανομίᾳ προ-
 θύμως ἐξυπηρετῶν.—¹ Ἀναβιβασάμενος δ' αὐτὸν βούλο-
 μαι ἔρεσθαι, ὦ ἄνδρες δικασταί. Τοιαύτην γὰρ γνώμην
 ἔχω ἐπὶ μὲν τῇ τούτου ὠφελείᾳ, καὶ πρὸς ἕτερον περὶ τού- 5
 του διαλέγεσθαι, ἀσεβὲς εἶναι νομίζω, ἐπὶ δὲ τῇ τούτου
 βλάβῃ, καὶ πρὸς αὐτὸν τούτον, ὅσιον καὶ εὐσεβές.—Ἀνά-
 βηθι οὖν μοι καὶ ἀπόκριναι, εἴ τι ἂν σε ἐρωτῶ.—Ἀπή-
 γαγες Πολέμαρχον, ἢ οὐ;—Τὰ ὑπὸ τῶν ἀρχόντων
 προσταχθέντα δεδιώς ἐποίουν.—Ἦσθα δ' ἐν τῷ βουλευ- 10
 τηρίῳ, ὅτε οἱ λόγοι ἐγίνοντο περὶ ἡμῶν;—Ἦν.—Πό-
 τερον κληττοὶ τοῖς κελεύουσιν ἀποκτεῖναι, ἢ ἀντέ-
 λεγες;—Ἀντέλεγον.—Ἰνα ἀποθάνωμεν;—Ἰνα μὴ ἀπο-
 θάνητε.—Ἡγούμενος ἡμᾶς ἄδικα πάσχειν, ἢ δίκαια;—
 Ἀδικά.—Εἰτ', ὦ σχετιώτατε πάντων, ἀντέλεγες μὲν, 15
 ἵνα σώσειας, συνελάμβανες δὲ, ἵνα ἀποκτείνῃς; καὶ
 ὅτε μὲν τὸ πλῆθος ἦν ὑμῶν κύριον τῆς σωτηρίας τῆς
 ἡμετέρας, ἀντιλέγειν φῆς τοῖς βουλομένοις ἡμᾶς ἀπο-
 λέσαι· ἐπειδὴ δὲ ² ἐπὶ σοὶ μόνῳ ἐγένετο καὶ σῶσαι Πολέ-
 μαρχον, καὶ μὴ, εἰς τὸ δεσποτήριον ἀπήγαγες; ³ εἰθ' 20
 ὅτι μὲν, ὡς φῆς, ἀντειπὼν, οὐδὲν ὠφέλησας, ἀξιοῖς χρη-
 στὸς νομίζεσθαι· ὅτι δὲ συλλαβὼν ἀπέκτεινας, οὐκ οἶει
 ἔμοι καὶ τοιτοισὶ δοῦναι δίκην; Καὶ μὴν οὐδὲ τοῦτο εἰκὸς
 αὐτῷ πιστεύειν, (εἴπερ ἀληθῆ λέγει, φάσκων ἀντειπεῖν,)
 ὡς αὐτῷ προσετάχθη· οὐ γὰρ δὴ πον ἐν τοῖς μετοίκοις 25
 πίστιν παρ' αὐτοῦ ἐλάμβανον. ⁴ Ἐπειτα τῷ ἥσσον εἰκὸς
 ἦν προσταχθῆναι, ἢ ὅστις ἀντειπὼν γε ἐτύγχανεν, καὶ γνώ-
 μην ἀποδεδειγμένος; τίνα γὰρ εἰκὸς ἦν ἥτιον ταῦτα
 ὑπηρετῆσαι, ἢ τὸν ἀντειπόντα οἷς ἐκεῖνοι ἐβούλοντο
 πραχθῆναι; Ἔτι δὲ τοῖς μὲν ἄλλοις Ἀθηναίοις ἱκανή 30
 μοι δοκεῖ πρόφασις εἶναι τῶν γεγενημένων, εἰς τοὺς

τριάκοντα ἀναφέρειν τὴν αἰτίαν· αὐτοὺς δὲ τοὺς τριάκον-
 τα, ἂν εἰς σφᾶς αὐτοὺς ἀναφέρωσι, πῶς ὑμᾶς εἰκὸς
 ἀποδέχεσθαι; Εἰ μὲν γάρ τις ἐν τῇ πόλει ἀρχὴ ἰσχυ-
 ροτέρα αὐτῆς, ὑφ' ἧς αὐτῷ προσετίθεται παρὰ τὸ δέ-
 5 καιον ἀνθρώπους ἀπολλύναι, ἴσως ἂν εἰκότως αὐτῷ συγ-
 γνώμην εἴχετε· νῦν δὲ ¹ παρὰ τοῦ ποτε καὶ λήψεσθε
 δίκην, εἴπερ ἐξίσταται τοῖς τριάκοντα λέγειν, ὅτι τὰ ὑπὸ
 τῶν τριάκοντα προσταχθέντα ἐποίουν;—² Καὶ μὲν δὴ
 οὐκ ἐν τῇ οἰκίᾳ, κατὰ τὰ τούτοις ἐψηφισμένα, ἀλλ' ἐν
 10 τῇ ὁδῷ σώζοντα αὐτὸν, συλλαβὼν ἀπήγαγεν.—³ Τμεῖς
 δὲ πάντες ὀργίξεσθε, ὅσοι εἰς τὰς οἰκίας ἦλθον τὰς
 ὑμετέρας, ζήτησιν ποιούμενοι ἢ ὑμῶν ἢ τῶν ὑμετέρων τι-
 νός. Καίτοι, εἰ χρη τούτοις διὰ τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν
 ἐτέρους ἀπολέσασαι συγγνώμην ἔχειν, ἐκείνοις ἂν δικαιό-
 15 τερον ἔχοιτε· κίνδυνος γὰρ ἦν πεμφθεῖσι, μὴ ἰλθεῖν, καὶ
 καταλαβοῦσιν, ἐξάρνοις γενέσθαι· τῷ δὲ Εἰρατοσθένει ἐξῆν
 εἰπεῖν, ὅτι οὐκ ἀπήντησεν· ἔπειτα, ὅτι οὐκ οἶδεν· ταῦτα γὰρ
 οὔτε ἔλεγχον, οὔτε βάσανον εἶχεν· ὥστε μηδ' ὑπὸ τῶν
 ἐχθρῶν βουλομένων οἷόν τε εἶναι ἐξελεγχθῆναι.—Χρῆν
 20 δέ σε, ὦ Εἰρατόσθενης, εἴπερ ἦσθα χρηστός, πολὺ μᾶλ-
 λον τοῖς μέλλουσιν ἀδίκως ἀποθανεῖσθαι μνηστὴν γενέσθαι,
 ἢ τοὺς ἀδίκως ἀπολυνμένους συλλαμβάνειν. Νῦν δέ σου
 τὰ ἔργα φανερά γεγένηται, οὐχ ὥς ἀνιωμένου, ἀλλ' ὥς
 ἠδομένου τοῖς γιγνομένοις· ὥστε τούσδε, ἐκ τῶν ἔργων, χρῆ
 25 μᾶλλον, ἢ ἐκ τῶν λόγων, τὴν ψῆφον φέρειν, ἃ ἴσασι
 γεγενημένα, τῶν τότε λεγομένων τεκμήρια λαμβάνον-
 τας, ἐπειδὴ μάστιγας περὶ αὐτῶν οὐκ οἷόν τε παρα-
 σχέσθαι. Οὐ γὰρ μόνον ἡμῖν παρεῖναι οὐκ ἐξῆν, ἀλλ'
 οὐδὲ παρ' αὐτοῖς εἶναι· ὥστε ³ ἐπὶ τούτοις ἐστὶ, πάντα τὰ
 30 κακὰ εἰργασμένοις τὴν πόλιν, πάντα τὰγαθὰ περὶ αὐ-
 τῶν λέγειν. Τοῦτο μέντοι οὐ φεύγω, ἀλλ' ὁμολογῶ σοι,

εἰ βούλει, ἀντειπεῖν. Θαυμάζω δὲ, τί ἂν ποτε ποιή-
 σαις συνειπών, ὅποτε ἀντειπεῖν φάσκων, ἀπέκτεινās Πo-
 λέμαρχον. Φέρε δὴ, ¹ τί ἂν εἰ καὶ ἀδελφοὶ ὄντες ἐτέ-
 χετε αὐτοῦ, ἢ καὶ υἱεῖς; ² ἀπεψηφίσασθε; Δεῖ γάρ, ὃ
 ἄνδρες δικασταί, Ερατοσθένην δυοῖν θάτερον ἀποδείξαι, 5
 ἢ ὡς οὐκ ἀπήγαγεν αὐτόν, ἢ ὡς δικαίως τοῦτ' ἐπραξεν.
 Οὗτος δὲ ὁμολόγησεν ἀδίκως συλλαβεῖν ὥστε ῥαδίαν
 ὑμῖν ³ τὴν διαψηφίσιν περὶ αὐτοῦ πεποίηκε. Καὶ μὲν
 δὴ πολλοὶ καὶ τῶν ἀσπῶν καὶ τῶν ξένων ἦκουσιν, εἰσόμενοι,
 τίνα γνώμην περὶ τούτων ἔξετε. Ὡς οἱ μὲν ἡμέτεροι 10
 ὄντες πολῖται, μάθοντες ⁴ ἀπίασιν, ὅτι ἢ δίκην δώσουσιν, ἢ
 ἂν ἐξαμαρτώσιν ἢ πράξαντες μὲν ὦν ἐφίενται, τύραννοι
 τῆς πόλεως ἔσονται, δυστυχήσαντες δὲ, τὸ ἴσον ὑμῖν ἔξου-
 σιν. ⁵ Ὅσοι δὲ ξένοι ἐπιδημοῦσιν, εἴσονται, πότερον ἀδί-
 κως τοὺς τριάκοντα ἐκκηρύττουσιν ἐκ τῶν πόλεων, ἢ δι- 15
 καίως. ⁶ Εἰ γὰρ δὴ αὐτοὶ οἱ κακῶς πεπονθότες, λαβόν-
 τες, ἀφήσουσιν, ἤπου σφᾶς αὐτοὺς ἡγήσονται περιέργους
 ὑπὲρ ὑμῶν τειρομένους. ⁷ Οὐκοῦν δεινὸν, εἰ τὲς μὲν στρα-
 τηγούς, οἱ ἐνίκων ναυμαχοῦντες, ὅτε διὰ χειμῶνα οὐχ
 οἰοί τ' ἔφασαν εἶναι τοὺς ἐκ τῆς θαλάττης ἀνελέσθαι, 20
 θανάτῳ ἐξημιώσατε, ἡγούμενοι χρῆναι τῇ τῶν τεθνειώ-
 των ἀρετῇ παρ' ἐκείνων δίκην λαβεῖν τούτους δὲ δὴ, οἱ
 ἰδιῶται μὲν ὄντες, καθόσον ἐδύναντο, ⁸ ἐποίησαν ἡττηθῆναι
 ναυμαχῶντας, ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστησαν, ὁμολο-
 γοῦσιν ἐκόντες πολλοὺς τῶν πολιτῶν ἀκρίτους ἀποκτινύ- 25
 ναι—οὐκ ἄρα χρὴ αὐτοὺς καὶ τοὺς παῖδας ὑφ' ὑμῶν
 ταῖς ἐσχάταις ζημίαις κολάζεσθαι; Εγὼ τοίνυν, ὃ ἄν-
 δρες δικασταί, ἡξίουν ἱκανὰ εἶναι ⁹ τὰ κατηγορημένα·
 μέχρι γὰρ τούτου νομίζω χρῆναι κατηγορεῖν, ἕως ἂν θα-
 νάτου δόξη ¹⁰ τῷ φεύγοντι ἄξια εἰργάσθαι. ταύτην γὰρ 30
 ἐσχάτην δίκην δυνάμεθα παρ' αὐτῶν λαβεῖν. ὥστ' οὐκ

οἷδ', ὅ τι δεῖ πολλὰ κατηγορεῖν τοιούτων ἀνδρῶν, οἳ οὐδ' ὑπὲρ ἑνὸς ἐκάστου τῶν πεπραγμένων δις ἀποθανόντες, ¹ δίκην δοῦναι δύναισι' ἂν. ² Οὐ γὰρ δὴ οὐδὲ τοῦτο αὐτῷ προσήκει ποιῆσαι, ὅπερ ἐν τῇδε τῇ πόλει εἰθισμένον ἐστίν· πρὸς μὲν τὰ κατηγορούμενα μὴδὲν ἀπολογεῖσθαι, ³ περὶ δὲ σφῶν αὐτῶν ἕτερα λέγοντες ἐνίοτε ἐξαπατῶσιν, ὑμῖν ἀποδεικνύντες, ὡς στρατιῶται ἀγαθοὶ εἶσιν, ἢ ὡς πολλὰς τῶν πολεμίων ναῦς ἔλαβον τριηραρχήσαντες, ἢ πόλεις, πολεμίας οὖσας, φίλας ἐποίησαν. ⁴ Ἐπεὶ—κελεύετε αὐτὸν ἀποδείξαι, σπουδάζοντες τῶν πολεμίων ἀπέκτειναν, ὅσους τῶν πολιτῶν ἢ ναῦς ὅπου τοσαύτας ἔλαβον, ὅσας αὐτοὶ παρέδωκαν ἢ πόλιν ἥντινα τοιαύτην προσεκτήσαντο, οἷαν τὴν ἡμετέραν κατεδουλώσαντο. ⁵ Ἀλλὰ γὰρ ὅπλα τῶν πολεμίων ἐσκύλευσαν, ὅσαπερ ὑμῶν ἀφείλοντο; ⁶ ἀλλὰ τείχη τοιαῦτα εἶλον, οἷα τῆς ἑαυτῶν πατρίδος κατέσκαψαν; οἵτινες καὶ τὰ περὶ τὴν Ἀττικὴν φρουρία καθεῖλον, καὶ ὑμῖν ἐδήλωσαν, ὅτι οὐδὲ τὸν Πειραιᾶ Λακεδαιμονίων προστατόντων περιεῖλον, ⁷ ἀλλ' ὡς αὐτοῖς τὴν ἀρχὴν οὕτω βεβαιότεραν ἐνόμιζον εἶναι. Πολλάκις ⁸ οὖν ἐθαύμασα τῆς τόλμης τῶν λεγόντων ὑπὲρ αὐτῶν πλὴν ὅταν ἐνθυμηθῶ, ὅτι τῶν αὐτῶν ἐστίν, αὐτοὺς τε πάντα τὰ κακὰ ἐργάζεσθαι, καὶ τοὺς τοιούτους ἐπαινεῖν. ⁹ Οὐ γὰρ νῦν πρῶτον τῷ ὑμετέρῳ πλήθει ¹⁰ τὰ ἐναντίᾳ ἔπραξεν, ἀλλὰ καὶ ¹¹ ἐπὶ τῶν τετρακοσίων ἐν τῷ στρατοῦ καὶ ὀλιγαρχίαν καθιστάς, ἔφευγεν ἐξ Ἑλλησπόντου τριηραρχος καταλιπὼν τὴν ναῦν, μετὰ Ἰατροκλέους, καὶ ἑτέρων, ὧν τὰ ὀνόματα οὐδὲν δέομαι λέγειν. Ἀφικόμενος δὲ δεῦρο, τάναντία τοῖς βουλομένοις δημοκρατίαν εἶναι ἔπραττεν. Καὶ τούτων μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι.

30 ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

VOL. I.

Τὸν μὲν τοίνυν μεταξύ βίον αὐτοῦ παρήσω. ἐπειδὴ δὲ
¹ ἡ ναυμαχία, καὶ ἡ συμφορὰ τῇ πόλει ἐγένετο, δημο-
κρατίας ἔτι οὐσης, ² ὅθεν τῆς στάσεως ἦρξαν, πέντε ἄν-
δρες ἔφοροι κατέστησαν ὑπὸ τῶν καλουμένων ἐταίρων, συν-
αγωγαί μὲν τῶν πολιτῶν, ἄρχοντες δὲ τῶν συνωμοστῶν, ⁵
ἐναντία δὲ τῷ ὑμετέρῳ πλήθει πράττοντες· ὧν Εὐρατο-
σθένης καὶ Κριτίας ἦσαν. Οὗτοι δὲ ³ φυλάρχους τε ἐπὶ
ταῖς φυλακάς κατέστησαν, καὶ ὃ τι δέοι χειροτονεῖσθαι,
καὶ οὐστινας χρῆ ἄρχειν παρήγγελλον, καὶ εἴ τι ἄλλο
πρωτεῖν βούλοιντο, κύριοι ἦσαν. Οὕτως οὐχ ὑπὸ τῶν ¹⁰
πολεμίων μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τούτων, πολιτῶν ὄντων,
⁴ ἐπεβουλευέσθε, ὅπως μὴτ' ἀγαθὸν μηδὲν ψηφίσεσθε,
πολλῶν τε ἐνδεεῖς ἔσεσθε. Τοῦτο γὰρ καὶ ἠπίσταντο, ὅτι
ἄλλως μὲν, οὐχ ⁵ οἰοί τε ἔσονται περιγενέσθαι, κακῶς δὲ
πραττόντων, δυνήσονται καὶ ὑμᾶς ἡγούντο, τῶν παρόντων ¹⁵
κακῶν ἐπιθυμοῦντας ἀπαλλαγῆναι, περὶ τῶν μελλόντων
οὐκ ἐνθυμήσεσθαι. Ὡς τοίνυν τῶν ἐφόρων ἐγένετο, μάρ-
τυρας ὑμῖν παρέξομαι, οὐ τοὺς τότε ⁶ συμπράττοντας,
(οὐ γὰρ ἂν δυναίμην,) ἀλλὰ τοὺς αὐτοῦ Εὐρατοσθένους
ἀκούσαντας. Καίτοι, εἰ ἐσωφρόνουν, ⁷ κατεμαρτύρουν ἂν ²⁰
αὐτῶν καὶ τοὺς διδασκάλους τῶν σφετέρων ἀμαρτημάτων
σφόδρα ἂν ἐκόλαζον ⁸ καὶ τοὺς ὅρκους, εἰ ἐσωφρόνουν, οὐκ
ἂν ἐπὶ μὲν τοῖς τῶν πολιτῶν κακοῖς πιστοὺς ἐνόμιζον, ἐπὶ
δὲ τοῖς τῆς πόλεως ἀγαθοῖς ῥαδίως παρέβαινον. Πρὸς
μὲν οὖν τούτους τοσαῦτα λέγω. Τοὺς δὲ μάρτυράς μοι ²⁵
κάλει. Καὶ ὑμεῖς ἀνάβητε. ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκηκόατε. Τὸ δὲ τελευταῖον, εἰς
τὴν ἀρχὴν καταστάς, ἀγαθοῦ μὲν οὐδενὸς μετέσχεν, ἄλλων
δὲ πολλῶν. καίτοι, εἶπερ ἦν ἀνὴρ ἀγαθός, ἐχρῆν ἂν πρω-
τον μὲν μὴ παρανόμως ἄρχειν, ἔπειτα τῇ βουλῇ μηνυ- ³⁰
τὴν γίνεσθαι περὶ τῶν εἰσαγγελιῶν ἀπασῶν, ὅτι ψευδεῖς
εἶεν.—⁹ Καὶ Βάτραχος καὶ Δισχυλίδης οὐ τάληθῃ μη-

ὄνουσιν, ἀλλὰ τὰληθῆ ὑπὸ τῶν τριάκοντα πλασθέντα
 εἰσαγγέλλουσι, συγκεείμενα ἐπὶ τῇ τῶν πολιτῶν βλάβῃ.
 Καὶ μὲν δὴ, ὥς ἄνδρες δικασταί, ¹ ὅσοι κακόνοι ἦσαν τῷ
 ὑμετέρῳ πληθῇ, οὐδὲν ἔλαττον εἶχον σιωπῶντες· ἔτεροι
 5 γὰρ ἦσαν οἱ λέγοντες καὶ πράττοντες, ὧν οὐχ οἶόν τ' ἦν
 μείζω κακὰ γενέσθαι τῇ πόλει. Ὅπόσοι δ' εὖνοι φασὶν
 εἶναι, πῶς οὐκ ἐνταῦθα ἔδειξαν, αὐτοὶ τε τὰ βέλτιστα
 λέγοντες, καὶ τοὺς ἐξαμαρτάνοντας ἀποτρέποντες; Ἰσως
 δ' ἂν ἔχοι εἰπεῖν, ὅτι ἐδεδοίκει, (καὶ ὑμῶν τοῦτο ἐνίοις
 10 ἱκανὸν ἔσται,) ὅπως τι μὴ φανήσεται ἐν τῷ λόγῳ τοῖς
 τριάκοντα ἐναντιούμενος· ² εἰ δὲ μὴ, ἐνταυθοῖ δῆλος
 ἔσται, ὅτι ἐκεῖνά τε αὐτῷ ἤρεσκε, καὶ τοσοῦτον ἐδύνατο,
 ὥστε ἐναντιόμενος μηδὲν κακὸν παθεῖν ὑπ' αὐτῶν. Χρῆν
 δ' αὐτὸν ὑπὲρ τῆς ὑμετέρας σωτηρίας ταύτην τὴν προ-
 15 θυμίαν ἔχειν, ἀλλὰ μὴ ὑπὲρ Θηραμένων, ὃς εἰς ὑμᾶς
 πολλὰ ἐξήμαρτεν. ³ ἀλλ' οὗτος τὴν μὲν πόλιν ἐχθρὰν
 ἐνόμιζεν εἶναι, τοὺς δ' ὑμετέρους ἐχθροὺς, φίλους· ὥς ἂμ
 φότερα ταῦτα ἐγὼ πολλοῖς τεκμηρίοις παραστήσω, καὶ
 τὰς πρὸς ἀλλήλους διαφορὰς οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν, ἀλλ' ὑπὲρ
 20 ἑαυτῶν γινομένας, ὁπότεροί ⁴ μοι ταῦτα πράξουσιν, καὶ
 τῆς πόλεως ἄρξουσιν. Καὶ γὰρ, εἰ ὑπὲρ τῶν ἀδικουμένων
 ἱστασάμενος, ποῦ κάλλιον ἂν ἦν ἀνδρὶ ἄρχοντι, ἢ, ⁵ Θρα-
 σιδούλου Φυλὴν κατειληφότες, τότε ἐπιδείξασθαι τὴν
 αὐτοῦ ⁶ συνουσίαν; Ὁ δ', ἀντὶ τοῦ ἐπαγγείλασθαί τι ἢ
 25 πρᾶξαι ἀγαθὸν πρὸς τοὺς ἐπὶ Φυλῇ, ἔλθων μετὰ τῶν
 συναρχόντων εἰς Σαλαμίνα καὶ Ἐλευσίναδε, τριακοσίους
 τῶν πολιτῶν ἀπήγαγεν εἰς τὸ δεσμοτήριον, καὶ μὴ ψή-
 φῳ αὐτῶν ἀπάντων θάνατον ⁷ κατεψηφίσατο. Ἐπειδὴ
 δὲ εἰς τὸν Πειραιᾶ ἦλθομεν, ⁸ καὶ αἱ ταραχαὶ γεγεννημέ-
 30 ναι ἦσαν, καὶ περὶ τῶν διαλλαγῶν οἱ λόγοι ἐγίνοντο,
 πολλὰς ἐκάτεροι ἐλπίδας εἶχομεν πρὸς ἀλλήλους ἔσεσθαι,
 ὥς ἀμφοτέρωι ἔδοξαν. Οἱ μὲν γὰρ ἐκ Πειραιῶς, κρεῖτ-

τους ὄντες, ¹ εἶασαν αὐτοὺς ἀπελθεῖν οἱ δὲ εἰς τὸ ἄστυ
 ἔλθόντες, τοὺς μὲν τριάκοντα ἐξέβαλον, πλὴν Φεῖδωνος
 καὶ Ερατοσθένους, ἄρχοντας δὲ τοὺς ἐκείνοις ἐχθίστους
 εἶλοντο, ἡγούμενοι, δικαίως ἂν ὑπὸ τῶν αὐτῶν τοὺς τε
 τριάκοντα μισεῖσθαι καὶ τοὺς ἐν Πειραιεῖ φιλεῖσθαι. 5
 Τῆτων τοίνυν Φεῖδων, ὁ τῶν τριάκοντα γενόμενος, καὶ Ἰπ-
 ποκλῆς, καὶ Επιχάρης ὁ Λαμπρεὺς, καὶ ἕτεροι οἱ δο-
 κοῦντες εἶναι ἐναντιώτατοι Χαρικλεῖ καὶ Κριτίᾳ καὶ τῇ
 ἐκείνων ἐταιρείᾳ, ἐπειδὴ ² αὐτοὶ εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστη-
 σαν, πολὺ μείζω στάσιν καὶ πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐν Πειραιεῖ 10
 ἢ ³ τοῖς ἐξ ἄστεος ἐποίησαν. ἤ καὶ φανερώς ἐπεδείξαντο,
 ὅτι οὐχ ὑπὲρ τῶν ἐν Πειραιεῖ, οὐδ' ὑπὲρ τῶν ἀδίκως
 ἀπολλυμένων ἑστασίσαιζον οὐδ' οἱ ⁴ τεθνηϊότες αὐτοὺς ἐλύ-
 πουν, οὐδ' οἱ μέλλοντες ἀποθανεῖσθαι· ἀλλ' οἱ μείζον δυ-
 νάμενοι, καὶ θᾶσσον πλουτοῦντες. Λαβόντες γὰρ τὰς 15
 ἀρχὰς καὶ τὴν πόλιν, ἀμφοτέροις ἐπολέμουν, τοῖς τε
 τριάκοντα, πάντα κακὰ ἐργασμένοις, καὶ ὑμῖν πάντα
 κακὰ πεπονθόσι. καίτοι τοῦτο πᾶσι δῆλον ἦν, ὅτι, εἰ
 μὲν ἐκεῖνοι δικαίως ἔφευγον, ὑμεῖς ἀδίκως· εἰ δ' ὑμεῖς
 ἀδίκως, οἱ τριάκοντα δικαίως· οὐ γὰρ δι' ἑτέρων ἔργων 20
 αἰτίαν λαβόντες ἐκ τῆς πόλεως ἐξέπεσον, ἀλλὰ τούτων.
 ὥστε σφόδρα χρηὴ ὀργίζεσθαι, ὅτι Φεῖδων αἰρεθεὶς ὑμᾶς
 διαλλάξαι, καὶ καταγαγεῖν, τῶν αὐτῶν ἔργων Ερατος-
 θένει μετεῖχε. καὶ τῇ αὐτῇ γνώμῃ τοὺς μὲν κρείττους αὐ-
 τῶν δι' ὑμᾶς κακῶς ποιεῖν ἔτοιμος ἦν, ὑμῖν δὲ ἀδίκως 25
 φεύγουσιν οὐκ ἠθέλησεν ἀποδοῦναι τὴν πόλιν. ἀλλ' ἔλθων
 εἰς Λακεδαίμονα, ἔπειθεν αὐτοὺς στρατεῦσθαι διαβάλλ-
 λων, ὅτι Βοιωτῶν ἡ πόλις ἔσται, καὶ ἄλλα λέγων, οἷς
 ᾤετο πείσειν μάλιστα. Οὐκ δυνάμενος δὲ τούτων τυχεῖν,
 εἴτε καὶ ⁵ τῶν ἱερῶν ἐμποδῶν ὄντων, εἴτε καὶ αὐτῶν οὐ βε- 30
 λομένων, ⁶ ἑκατὸν τάλαντα ἐδανείσατο, ⁷ ἵνα ἔχη ἐπι-
 κούρους μισθοῦσθαι. Καὶ Λύσανδρον ἄρχοντα ᾗτήσαντο,

ἐννούστατον μὲν ὄντα τῇ ὀλιγαρχίᾳ, κακονούστατον δὲ τῇ πόλει· μισοῦντα δὲ μάλιστα τοὺς ἐν Πειραιεῖ. Μισθωσάμενοι δὲ πάντας ἀνθρώπους ἐπ' ὀλέθρῳ τῆς πόλεως, καὶ πόλεις ἐπάγοντες, ¹ καὶ τελευτῶντες Λακεδαιμονίους, καὶ
 5 ² τῶν συμμάχων ὅπόσους ἐδύναντο πεῖσαι, οὐ διαλλάξαι, ἀλλ' ἀπολέσαι παρεσκευάζοντο τὴν πόλιν· ³ εἰ μὴ δὲ ἄνδρας ἀγαθούς, οἷς ὑμεῖς δηλώσατε παρὰ τῶν ἐχθρῶν δίκην λαβόντες, ὅτι καὶ ἐκείνοις χάριν ἀποδώσετε. Ταῦτα δὲ ἐπίστασθε μὲν καὶ αὐτοὶ, καὶ οἶδ', ὅτι οὐ δεῖ μάστι-
 10 γας παρασχέσθαι. ⁴ ὅμως δέ—ἐγὼ τε γὰρ δέομαι ἀναπαύσασθαι· ὑμῶν τ' ἐνίοις ἥδιον, ⁵ ὥς πλείστον, τοὺς αὐτοὺς λόγους ἀκούειν. ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Φέρε δὲ, καὶ περὶ Θηραμένους, ὥς δύνωμαι ⁶ διὰ βραχυτάτων, διδάξω. Λέομαι δ' ὑμῶν ἀκοῦσαι ὑπὲρ τ'
 15 ἔμμεντοῦ καὶ τῆς πόλεως· ⁷ καὶ μηδεὶ τοῦτο παραστῇ, ὥς, Ἐρατοσθένους κινδυνεύοντος, Θηραμένους κατηγορῶ. Πυνθάνομαι γὰρ ταῦτα ἀπολογήσασθαι αὐτόν, ὅτι ἐκείνοις φίλος ἦν, καὶ τῶν αὐτῶν ἔργων μετεῖχε. Καίτοι σφόδρ' ἂν αὐτόν οἶμαι, μετὰ Θεμιστοκλέους πολιτευόμενον, προσ-
 20 ποιεῖσθαι πράττειν, ὅπως οἰκοδομηθήσεται τὰ τεῖχη· ὁπότε καὶ μετὰ Θηραμένους, ὅπως καθαιρεθήσεται. ⁸ Οὐ γάρ μοι δοκοῦσιν ἴσων ἄξιοι γεγενῆσθαι. Ὁ μὲν γάρ, Λακεδαιμονίων ἀκόντων, ἐκκοδόμησεν αὐτὰ, οὗτος δέ, τοὺς πολίτας ἐξαπατήσας, καθεῖλε. Περιέστηκεν οὖν τῇ πόλει
 25 τοῦναντίον, ἢ ὥς εἰκὸς ἦν. ⁹ Ἄξιον μὲν γὰρ καὶ τὰς φίλας τοῦ Θηραμένους προσαπολωλένας, πλὴν εἴ τις ¹⁰ ἐτόλμα-
 νεν ἐκείνῳ τὰναντία πράττων· νῦν δὲ ὁρῶ τὰς τε ἀπολογίας εἰς ἐκεῖνον ἀναφερομένας, τοὺς τ' ἐκείνῳ συνόντας τιμᾶσθαι πειρωμένους, ὥσπερ πολλῶν ἀγαθῶν αἰτίους,
 30 ἀλλ' οὐ μεγάλων κακῶν, γεγενημένων. Ὅς πρῶτον μὲν τῆς προτέρας ὀλιγαρχίας αἰτιώτατος ἐγένετο, πείσας ἡμᾶς τὴν ἐπὶ τῶν τετρακοσίων πολιτείαν ἐλίσσθαι. Καὶ

ὁ μὲν πατὴρ αὐτοῦ, τῶν προδούλων ὢν, ταυτ' ἐπραττεν αὐτὸς δὲ, δοκῶν εὐνούστατος εἶναι τοῖς πράγμασι, στρατηγὸς ὑπ' αὐτοῦ ἡρέθη. Καὶ ἕως μὲν ἐτιμᾶτο, πιστὸν ἑαυτὸν τῇ πόλει παρῆχεν ἐπειδὴ δὲ Πείσανδρον μὲν καὶ Κάλλαισχρον καὶ ἑτέρους ἑώρα ¹ προτέρας αὐτοῦ γενο- 5 μένους, τὸ δὲ ὑμέτερον πλῆθος οὐκέτι βουλόμενον ² τούτων ἀκροᾶσθαι, τότε ἤδη, διὰ τε τὸν πρὸς ἐκείνους φθόνον καὶ τὸ παρ' ὑμῶν δέος, μετέσχε τῶν Ἀριστοκράτους ἔργων. Βουλόμενος δὲ τῷ ὑμετέρῳ πλήθει δοκεῖν πιστὸς εἶναι, Ἀντιφῶντα καὶ Ἀρχεπτύλεμον, φιλότατους ὄντας ^{1C} αὐτῶ, κατηγορῶν ἀπέκτεινεν. Εἰς τοσοῦτον δὲ κακίας ἦλθεν, ὥστε ἅμα μὲν, διὰ τὴν ³ πρὸς ἐκείνους πίστιν, ὑμᾶς κατεδουλώσατο, διὰ δὲ τὴν πρὸς ὑμᾶς, τοὺς φίλους ἀπέλεσεν. Τιμώμενος δὲ καὶ τῶν μεγίστων ἀξιούμενος, αὐτὸς ἐπαγγελλόμενος σώσειν τὴν πόλιν, αὐτὸς ἀπέ- ¹⁵ λεσε· φάσκων πρᾶγμα εὖρημέναι μέγα καὶ πολλοῦ ἄξιον. Ὑπέσχετο δὲ εἰρήνην ποιήσειν, μήτε ὄμηρα δοῦς, μήτε τὰ τείχη καθελὼν, μήτε τὰς ναῦς παραδοῦς. Ταῦτα δὲ εἰπεῖν μὲν οὐδενὶ ἠθέλησεν, ἐκέλευσε δὲ αὐτῷ πιστεύειν. Ὑμεῖς δὲ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ⁴ πραττούσης μὲν τῆς ἐν ²⁰ Ἀρείῃ πάγῃ βουλῆς σωτηρίαν, ἀντιλεγόντων δὲ πολλῶν θηραμένει, εἰδότες δὲ, ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι ἄνθρωποι τῶν πολεμίων οὐνεκεν τὰ πόρροητα ποιοῦνται, ἐκείνος δ' ἐν τοῖς αὐτοῦ πολίταις οὐκ ἠθέλησεν εἰπεῖν ταῦθ', ἃ πρὸς τοὺς πολεμίους ἔμελλεν εἶρεῖν, ὅμως ἐπετρέψατε αὐτῷ πατρί- ²⁵ δα, καὶ παῖδας, καὶ γυναῖκας, καὶ ὑμᾶς αὐτούς. Ὁ δὲ, ὢν μὲν ὑπέσχετο, οὐδὲν ἔπραξεν, οὕτω δὲ ἐνετεθύμητο, ὥς χρη μικρὰν καὶ ἀσθενῆ γενέσθαι τὴν πόλιν. Ὡστε περὶ ὧν οὐδεὶς πώποτε οὔτε τῶν πολεμίων ἐμνήσθη, οὔτε τῶν πολιτῶν ἠλπισε, ταῦθ' ὑμᾶς ἔπεισε πρᾶξαι· οὐχ ὑπὸ ³⁰ Μακεδαιμονίων ἀναγκαζόμενος, ἀλλ' αὐτὸς ἐκείνους ἐπαγγελλόμενος, τοῦ τε Πειραιῶς τὰ τείχη περιελεῖν, καὶ

τὴν ὑπαρχούσαν πολιτείαν καταλύσαι· εὐ εἰδὼς, ὅτι, εἰ
 μὴ πασῶν τῶν ἐλπίδων ἀποστερηθῆσεσθε, ταχεῖαν παρ'
 αὐτοῦ τὴν τιμωρίαν κομιεῖσθε. Καὶ τὸ τελευταῖον, ὃ
 ἄνδρες δικασταί, οὐ πρότερον εἶπασε τὴν ἐκκλησίαν γε-
 5 νέσθαι, ἕως ὃ λεγόμενος ὑπ' ἑκείνου καιρὸς ἐπιμελῶς
 ὑπ' αὐτοῦ ἐτηρήθη, καὶ μετεπέμψατο μὲν τὰς μετὰ
 Ἀνσάνδρου ναῦς ἐκ Σάμου, ἐπεδήμησε δὲ τὸ τῶν πολε-
 μίων στρατόπεδον. Τότε δὲ τῶν ὑπαρχόντων, καὶ παρ-
 ὄντων Ἀνσάνδρου, καὶ Φιλοχάρους, καὶ Μιλτιάδου, περὶ
 10 τῆς πολιτείας τὴν ἐκκλησίαν ἐποίουν· ἵνα μῆτε φήτωρ αὐ-
 τοῖς μηδεὶς ἐναντιοῖτο, μῆτε ἀπειλοῖτο ὑμεῖς τε μὴ τὰ
 τῇ πόλει συμφέροντα ἔλοισθε, ἀλλὰ τὰμείνοις δοκοῦντα
 ψηφίσαισθε. Ἀναστάς δὲ Θηραμένης ἐκέλευσεν ὑμᾶς
 τριάνοντα ἀνδράσιν ἐπιτρέφαι τὴν πόλιν, καὶ τῇ πολι-
 15 τεῖᾳ χρῆσθαι, ἣν Δρακοντίδης ἀπέφηνεν. Ὑμεῖς δ', ὅπως
 καὶ οὕτω διακείμενοι, ἐθορυβεῖτε, ὥς οὐ ποιήσαντες ταῦτα
 ἐγινώσκετε γὰρ, ὅτι περὶ δουλείας καὶ ἐλευθερίας ἐν
 ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐκκλησιάζετε. Θηραμένης δέ, ὃ ἄν-
 δρες δικασταί, (καὶ τούτων ὑμᾶς αὐτοὺς μάρτυρας παρ-
 20 ἔξομαι,) εἶπεν, ὅτι οὐδὲν αὐτῷ μέλοι τοῦ ὑμετέρου θορύ-
 βου, ἐπειδὴ πολλοὺς μὲν Ἀθηναίων εἰδείη τοὺς τὰ ὁμοία
 πράττοντας αὐτῷ, δοκοῦντα δὲ Ἀνσάνδρῃ καὶ Λακεδαιμο-
 νίοις λέγει. Μετ' ἐκείνον δὲ Ἀνσάνδρος ἀναστάς, ἄλλα
 τε πολλὰ τολμηρῶς εἶπε, καὶ ὅτι παρασπένδους ὑμᾶς
 25 ἔχοι, καὶ ὅτι οὐ περὶ πολιτείας ὑμῖν ἔσται, ἀλλὰ περὶ
 σωτηρίας ὁ λόγος, εἰ μὴ ποιήσαιθ', ὃ Θηραμένης κε-
 λεύοι. Τῶν δ' ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ὅσοι ἄνδρες ἀγαθοὶ
 ᾔσαν, ἔγνόντες τὴν παρασκευὴν καὶ τὴν ἀνάγκην, οἱ
 μὲν αὐτοῦ μένοντες ἡσυχίαν ἤγον, οἱ δὲ ἔρχοντο ἀπὸν-
 30 τες τοῦτο γοῦν σφίσιν αὐτοῖς συνειδότες, ὅτι οὐδὲν κακὸν
 τῇ πόλει ἐψηφίσαντο· ὀλέγοι δέ τινας, καὶ πονηροὶ καὶ
 κακῶς βουλευόμενοι, τὰ προσαχθέντα ἐχειροτόνησαν.

Παρηγγέλλετο γὰρ αὐτοῖς, δέκα μὲν, οὓς Θηραμένης
 ἀπέδειξε, χειροτονῆσαι, δέκα δὲ, οὓς οἱ καθιστηνότες
 ἔφοροι κελεύοιεν, δέκα δὲ ἐκ τῶν παρόντων. Οὕτω γὰρ
 τὴν ὑμετέραν ἀσθένειαν ἑώραν, καὶ τὴν αὐτῶν δύναμιν
 ἠπίσταντο, ὥστε πρότερον ἤδεσαν τὰ μέλλοντα ἐν τῇ ἐκ- 5
 κλησίᾳ πραχθῆσεσθαι. Ταῦτα δὲ οὐκ ἔμοι δεῖ πιστεῦ-
 σαι, ἀλλὰ ἐκείνῳ πάντα γὰρ, τὰ ὑπ' ἑμοῦ εἰρημένα,
 ἐν τῇ βουλῇ ἀπολογούμενος ἔλεγεν ὀνειδίζων μὲν ¹ τοῖς
 φεύγουσιν, ὅτι δι' αὐτὸν κατέλθοιεν οὐδὲν φροντίζων δὲ
 τῶν Λακεδαιμονίων ὀνειδίζων δὲ τοῖς τῆς πολιτείας μετ- 10
 ἔχουσιν, ὅτι πάντων τῶν πεπραγμένων, τοῖς εἰρημένοις τρό-
 ποις ὑπ' ἑμοῦ, αὐτὸς αἴτιος γεγενημένος, τοιούτων τυγ-
 χάνοι, πολλὰς πίστεις αὐτῷ ἔργῳ δεδωκώς, καὶ παρ'
 ἐκείνων ὅρκους εἰληφώς. ² Καὶ τοσούτων καὶ ἑτέρων κακῶν
 καὶ αἰσχρῶν καὶ πάλαι καὶ νεωστὶ καὶ μικρῶν καὶ μεγάλ- 15
 λων ³ αἴτιοι γεγενημένοι, τολμήσουσιν αὐτοὺς φίλους ὄντας
 ἀποφαίνειν; οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν ἀποθανόντος Θηραμένου,
 ἀλλ' ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ πονηρίας καὶ δικαίως μὲν ἐν ὀλι-
 γαρχίᾳ δίκην δόντος, (ἥδη γὰρ αὐτὴν κατέλυσε,) δι-
 καίως δ' ἂν ἐν δημοκρατίᾳ δις γὰρ ὑμᾶς κατεδουλώ- 20
 σατο, τῶν μὲν παρόντων καταφρονῶν, τῶν δὲ ἀπόντων
 ἐπιθυμῶν καὶ τῷ καλλίστῳ ὀνόματι χρώμενος, δεινότη-
 των ἔργων διδάσκαλος καταστάς. Περὶ μὲν τοίνυν Θη-
 ραμένους ἱκανά μοι ἔστι τὰ κατηγορημένα. Ἦκει δ'
 ὑμῖν ἐκείνος ὁ καιρὸς, ἐν ᾧ δεῖ συγγνώμην καὶ ἔλεον μὴ 25
 εἶναι ἐν ταῖς ὑμετέραις γνώμας, ἀλλὰ παρὰ Ἐρατο-
 σθένης καὶ τῶν ⁴ τουτουὶ συναρχόντων δίκην λαβεῖν· μηδὲ
 μαχομένους μὲν κρείττους εἶναι τῶν πολεμίων, ψηφίζομέ-
 νους δὲ ἥττους τῶν ἐχθρῶν. μηδ', ὥν φασὶ μέλλειν πρᾶ-
 ξειν, πλείω χάριτ' αὐτοῖς ἴστε, ἢ, ὥν ἐποίησαν, ὀργίζεσθε 30
 μηδ' ἀποῦσι μὲν τοῖς τριάκοντα ἐπιβουλεύετε, παρόντας
 δ' ἀφῆτε μηδὲ τῆς τύχης, ἣ τούτους παρέδωκε τῷ πύ-

λει, κάκιον ὑμῖν αὐτοῖς βοηθήσῃτε. Κατηγορεῖτε δὲ
 Ερατοσθένους καὶ τῶν τούτου φίλων, οἷς τὰς ἀπολογίας
 ἀνοίσει, καὶ μεθ' ὧν αὐτῷ ταῦτα πέπρακται. Ὁ μὲντοι
 ἄγων οὐκ ἐξ ἴσου τῇ πόλει καὶ Ερατοσθένει. Οὗτος μὲν
 5 γὰρ κατήγορος καὶ δικαστὴς αὐτὸς ἦν τῶν γινομένων
 ἡμεῖς δὲ νυνὶ εἰς κατηγορίαν καὶ ἀπολογίαν καθίστα-
 μεν. Καίτοι οὗτοι μὲν τοὺς οὐδὲν ἀδικησάντας ἀκρίτως ἀπ-
 ἐκτείναν, ὑμεῖς δὲ τοὺς ἀπολέσαντας τὴν πόλιν κατὰ τὸν
 νόμον ἀξιούτε κρίνειν παρ' ὧν οὐδ' ἂν παρανόμως βουλό-
 10 μενοι δίκην λαμβάνειν, ἀξίαν τῶν ἀδικημάτων, ὧν τὴν
 πόλιν ἡδίκηκασιν, λάβοιτε. Τί γὰρ ἂν παθόντες, δίκην
 τὴν ἀξίαν εἶχαν τῶν ἔργων δεδωκότες; Πότερον, εἰ αὐ-
 τοὺς ἀποκτείνετε καὶ τοὺς παῖδας αὐτῶν, ἱκανὴν ἂν τοῦ
 φόνου δίκην λάβοιμεν, ὧν οὗτοι πατέρας καὶ υἱεῖς καὶ ἀδελ-
 15 φούς ἀκρίτως ἀπέκτειναν; Ἀλλὰ γὰρ, εἰ τὰ χρήματα
 τὰ φανερά δημεύσατε, καλῶς ἂν ἔχοι, ἢ τῇ πόλει,
 ἥς οὗτοι πολλὰ εἰλήφασιν, ἢ τοῖς ιδιώταις, ὧν οἰκίας ἐξ-
 ἐκόρθωσαν; Ἐπειδὴ τοίνυν, πάντα ποιῶντες, δίκην παρ' αὐ-
 τῶν οὐκ ἂν δύνησθε² λαβεῖν, πῶς οὐκ αἰσχρὸν ὑμῖν καὶ ἡν-
 20 τικοῦν ἀπολιπεῖν, ἥντινά τις βούλοιο παρὰ τούτων λαμ-
 βάειν; Πᾶν δ' ἂν μοι δοκεῖ τολμῆσαι, ὅστις νυνὶ, οὐχ
 ἐτέρων ὄντων τῶν δικαστῶν, ἀλλ' αὐτῶν τῶν κακῶς πεπον-
 θότων, ἥκει ἀπολογησόμενος πρὸς αὐτοὺς τοὺς μάρτυρας
 τῆς τούτου πονηρίας³ τοιοῦτον δ' ὑμῶν καταπεφρόνηκεν,
 25 ἢ ἐτέροις πεπίστευκεν. Ἴδεν ἀμφοτέρων ἀξίον ἐπιμελη-
 θῆναι, ἐνθυμουμένοις, ὅτι οὐτ' ἂν ἐκεῖνα δύναιντο ποιεῖν,
 μὴ ἐτέρων συμπραττόντων οὐτ' ἂν νῦν ἐπεχείρησαν ἐλθεῖν,
 μὴ ὑπὸ τῶν αὐτῶν οἰόμενοι σωθήσεσθαι· οἱ οὐ τούτοις
 ἤκουσι βοηθήσοντες, ἀλλὰ ἡγούμενοι πολλὴν ἄδειαν σφί-
 30 σιν ἐσεσθαι τῶν πεπραγμένων, καὶ τοῦ λοιποῦ ποιεῖν, ὃ τι
 ἂν βούλωνται, εἰ τοὺς μεγίστων κακῶν αἰτίους λαβόν-
 τες ἀφήσετε. Ἀλλὰ καὶ τῶν συνεροδόντων αὐτοῖς ἀξίον

θαυμάζειν, πότερον ὥς καλοὶ καὶ ἀγαθοὶ αἰτήσονται, τὴν αὐτῶν ἀρετὴν πλείονος ἀξίαν ἀποφαίνοντες τῆς πονηρίας; —ἐβουλόμην μὲντ' ἂν αὐτοὺς οὕτω προθύμους εἶναι σώζειν τὴν πόλιν, ὥσπερ οὗτοι ἀπολλύναι.—ἢ ὥς δεινοὶ λέγουν ἀπολογήσονται, καὶ τὰ τούτων ἔργα πολλοῦ ἄξια ἀποφα- 5 νοῦσιν;—ἀλλ' οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν οὐδεὶς αὐτῶν οὐδὲ τὰ δίκαια πώποτε ἐπεχείρησεν εἰπεῖν. Ἀλλὰ τοὺς μάρτυρας ἄξιον ἰδεῖν, οἱ τούτοις μαρτυροῦντες, αὐτῶν κατηγοροῦναι ¹ σφόδρα ἐπιλήσμονας καὶ εὐήθεις νομίζοντες ὑμᾶς εἶναι, εἰ διὰ μὲν τοῦ ὑμετέρου πλήθους ἀδεῶς ἡγοῦνται τοὺς τριά- 10 κοντα σώσειν διὰ δὲ Εἰρατισθένην καὶ τοὺς συνάρχοντας αὐτοῦ, δεινὸν ἦν καὶ τῶν τεθνηότων ἐπ' ἐκφορὰν ἐλθεῖν. Καίτοι οὗτοι μὲν σωθέντες, πάλιν ἂν δύναιτο τὴν πόλιν ἀπολέσαι· ἐκεῖνοι δὲ, οὓς οὗτοι ἀπώλεσαν, τελευτήσαντες τὸν βίον, πέρας ἔχουσι τῆς παρὰ τῶν ἐχθρῶν τιμωρίας. ¹⁵ ² Οὐκοῦν δεινὸν, εἰ τῶν μὲν ἀδίκως τεθνεώτων οἱ φίλοι συναπώλλυντο· αὐτοῖς δὲ τοῖς τὴν πόλιν ἀπολέσασιν ἢ που ἐπ' ἐκφορὰν πολλοὶ ἤξουσιν, ὅποτε βοηθεῖν τοσοῦτοι παρασκευάζονται; Καὶ μὲν δὴ πολὺ ῥῆγον ἡγοῦμαι εἶναι, ὑπὲρ ὧν ὑμεῖς ἐπάσχετε, ³ ἀντειπεῖν, ἢ περὶ ὧν οὗτοι πε- 20 ποιήκασιν, ἀπολογήσασθαι. Καίτοι λέγουσιν, ⁴ ὥς Εἰρατισθένει ἐλάχιστα τῶν τριάκοντα κακὰ εἴργασται, καὶ διὰ τοῦτο αὐτὸν ἀξιοῦσι σωθῆναι· ⁵ ὅτι δὲ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων πλείστα εἰς ὑμᾶς ἐξημάρτηκεν, ⁶ οὐκ οἶονται χρῆναι αὐτὸν ἀπολέσθαι. Ὑμεῖς δὲ δείξατε, ἦντινα γνώμην ²⁵ ἔχετε περὶ τῶν πραγμάτων. Εἰ μὲν γὰρ τούτου ⁷ καταψηφιεῖσθε, δῆλοι ἐσεσθε ὥς ὀργιζόμενοι τοῖς πεπραγμένοις· εἰ δὲ ἀποψηφιεῖσθε, ὀφθήσεσθε τῶν αὐτῶν ἔργων ἐπιθυμηταὶ τούτοις ὄντες, καὶ οὐχ ἔξετε λέγειν, ὅτι τὰ ὑπὸ τῶν τριάκοντα προσταχθέντα ἐποιεῖτε. Νυνὶ μὲν γὰρ ἄδεις ³⁰ ὑμᾶς ἀναγκάζει παρὰ τὴν ὑμετέραν γνώμην ἀποψηφί-

ἵεσθαι. Ἰστοτε συμβελέσθω, μὴ τούτων ἀποκηφισαμένους, ὑμῶν αὐτῶν κατακηφίσασθαι. Μῆδ' ¹ οἴεσθε κρύδην τὴν ψῆφον φανεράν γάρ τῇ πόλει τὴν ὑμετέραν γνώμην ποιήσετε.

- 5 ² Βούλομαι δὲ, ὀλίγα ἑκατέρους ἀναμνήσας, καταβαίνειν, τοὺς τε ἐξ ἄστεος, καὶ τοὺς ἐκ Πειραιῶς ἵνα τὰς ὑμῖν διὰ τούτου γεγενημένας συμφορὰς παραδείγματα ἔχοντες, τὴν ψῆφον φέρητε. Καὶ πρῶτον μὲν ὅσοι ἐξ ἄστεός ἐστε, σκέψασθε, ὅτι ὑπὸ τούτων οὕτω ³ σφόδρα ἤρ-
10 χεσθε, ὥστε ἀδελφοῖς καὶ νίεσι καὶ πολίταις ἠναγκάσεσθε πολεμεῖν τοιοῦτον πόλεμον, ⁴ ἐν ᾧ ἡττηθέντες μὲν, τοῖς νικήσασι τὸ ἴσον εἴχετε, νικήσαντες δ' ἂν ⁵ τούτοις ἐδουλεύετε. Καὶ τοὺς ἰδίους οἴκους οὗτοι μὲν ἂν ⁶ ἐκ τῶν πραγμάτων μεγάλους ἐκτῆσαντο, ὑμεῖς δὲ διὰ τὸν πρὸς
15 ἀλλήλους πόλεμον ἐλάττους εἴχετε. ⁷ Συνωφελεῖσθαι μὲν γὰρ ὑμᾶς οὐκ ἤξιον, συνδιαβάλλεσθαι δ' ἠνάγκαζον εἰς τοσοῦτον ὑπερουρίας ἐλθόντες, ὥστε οὐ τῶν ἀγαθῶν κοινοῦμενοι, πιστοὺς ὑμᾶς ἐκτῶντο, ἀλλὰ τῶν ὀνειδῶν μεταδιδόντες, εὐνοὺς φοντο εἶναι. Ἀνθ' ὧν ὑμεῖς, νῦν ἐν
20 τῇ θαρδάλειᾳ ὄντες, καθόσον δύνασθε, καὶ ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν καὶ ὑπὲρ τῶν ἐκ Πειραιῶς τιμωρήσασθε ἐνθυμηθέντες μὲν, ὅτι ὑπὸ τούτων πονηροτάτων ὄντων ἤρχεσθε ἐνθυμηθέντες δὲ, ὅτι μετ' ἀνδρῶν νῦν ἀρίστων πολιτεύεσθε, καὶ τοῖς πολεμίοις μάχεσθε, καὶ περὶ τῆς πόλεως βουλευ-
25 εσθε ἀναμνησθέντες δὲ τῶν ἐπικούρων, οὓς οὗτοι ⁸ φύλακας τῆς σφετέρας ἀρχῆς καὶ τῆς ὑμετέρας δουλείας εἰς τὴν ἀκρόπολιν κατέστησαν. Καὶ πρὸς ὑμᾶς μὲν, ἔτι πολλῶν ὄντων εἰπεῖν, τοσαῦτα λέγω. Ὅσοι δ' ἐκ Πει-
30 ραιῶς ἐστε, ⁹ πρῶτον μὲν τῶν ὅπλων ἀναμνήσθητε, ὅτι πολλὰς μάχας ἐν τῇ ἀλλοτρίᾳ μαχεσάμενοι, οὐχ ὑπὸ τῶν πολεμίων, ἀλλ' ὑπὸ τούτων, εἰρήνης οὐσης, ἀφηρέ-

θητε τὰ ὅπλα· ἐπειθ', ὅτι ἐξεκηρύχθητε μὲν ἐκ τῆς
 πόλεως, ἣν ὑμῖν οἱ πατέρες παρέδωσαν, φεύγοντας δὲ
 ὑμᾶς ἐκ τῶν πόλεων ἐξητοῦντο. Ἀνθ' ὧν ὀργίσθητε μὲν,
 ὥσπερ ὅτ' ἐφεύγετε· ἀναμνήσθητε δὲ καὶ τῶν ἄλλων
 κακῶν, ἃ πεπόνθατε ὑπ' αὐτῶν· οἱ τοὺς μὲν ἐκ τῆς 5
 ἀγορᾶς, τοὺς δ' ἐκ τῶν ἱερῶν συναρπάζοντες βιαίως
 ἀπέκτειναν· τοὺς δὲ, ἀπὸ τέκνων καὶ γονέων καὶ γυ-
 ναικῶν ἀφείλκοντες, φονέας αὐτῶν ἠνάγκασαν γενέσθαι,
¹ καὶ οὐδὲ ταφῆς τῆς νομιζομένης εἶασαν τυχεῖν ἡγού-
 μενοι τὴν αὐτῶν ἀρχὴν βεβαιωτέραν εἶναι ² τῆς παρὰ 10
 τῶν θεῶν τιμωρίας. Ὅσοι δὲ τὸν θάνατον διέφυγον,
 πολλαχοῦ κινδυνεύσαντες, καὶ εἰς πολλὰς πόλεις πλα-
 νηθέντες, καὶ πανταχόθεν ἐκκηρυττόμενοι, ἐνδεεῖς ὄντες
 τῶν ἐπιτηδείων, οἱ μὲν ἐν πολεμίᾳ τῇ πατρίδι τοὺς παῖ-
 δας καταλιπόντες, οἱ δ' ἐν ξένη γῇ, πολλῶν ἐναντιουμέ- 15
 νων, ἤλθετε εἰς τὸν Πειραιᾶ. Πολλῶν δὲ καὶ μεγάλων
 κινδύνων ὑπαρξάντων, ἄνδρες ἀγαθοὶ γενόμενοι, τοὺς
 μὲν ἡλευθερώσατε, τοὺς δ' εἰς τὴν πατρίδα κατηγά-
 γετε. Εἰ δὲ ἰδυσυγχήσατε, καὶ τούτων ἡμάρτετε, ³ αὐτοὶ
 μὲν ἂν δεῖσαντες ἐφεύγετε, μὴ πάθῃτε τοιαῦτα, οἷα 20
 καὶ πρότερον καὶ οὔτε ἂν ἱερὰ, οὔτε βωμοὶ ὑμᾶς ἀδι-
 κονμένους ⁴ διὰ τοὺς τούτων τρόπους ὠφέλησαν. ἃ καὶ τοῖς
 ἀδικουῦσι σωτήρια γίνεται· οἱ δὲ παῖδες ὑμῶν, ὅσοι μὲν
 ἐνθάδε ἦσαν, ὑπὸ τούτων ἂν ὑδρίζοντο· οἱ δ' ⁵ ἐπὶ ξένης,
⁶ μικρῶν ἂν ἔνεκα συμβολαίων ἐδούλευον, ἐρημίᾳ τῶν 25
 ἐπικουρησόντων. ⁷ Ἀλλὰ γὰρ οὐ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι
 βούλομαι λέγειν, τὰ πραχθέντα ὑπὸ τούτων οὐ δυνάμε-
 νος εἰπεῖν. Οὐδὲ γὰρ ἐνὸς κατηγόρου, οὐδὲ δυοῖν ἔρ-
 γων ἐστίν, ἀλλὰ πολλῶν. ⁸ Ὅμως δὲ τῆς ἐμῆς προθυ-
 μίας οὐδὲν ἐλλέλειπται ὑπὲρ τῶν ἱερῶν, ἃ ἔτοι—⁹ τὰ μὲν 30
 ἀπέδαντο, τὰ δ' εἰσιόντες ἐμίαινον ὑπὲρ τε τῆς πόλεως,
 ἣν μικρὰν ἐποίουν ὑπὲρ τε τῶν νεωρῶν, ἃ καθείλον

καὶ ὑπὲρ τῶν τεθνεώτων, ¹ οἷς ὑμεῖς, ἐπειδὴ ζῶσιν ἐπαμῦναι
 οὐκ ἠδύνασθε, ἀποθανοῦσι βοηθήσατε. Οἶμαι δ' αὐτοὺς
 ὑμῶν τε ἀκροᾶσθαι, καὶ ὑμᾶς εἰσεσθαι τὴν ψῆφον φέρον-
 τας ἡγουμένους, ὅσοι μὲν ἂν τούτων ² ἀποψηφίσθηθε,
 ὧ αὐτῶν θάνατον καταψηφιεῖσθαι ὅσοι δ' ἂν παρὰ τούτων
 δίχην λάβωσιν, ὑπὲρ αὐτῶν ³ τιμωρίας πεποιημένους. Πάν-
 σομαι κατηγορῶν. *Ἀκηκόατε· ἐωράκατε· πεπόνθατε·*
ἔχετε· δικάζετε.

II.

¹ EX ISOCRATE.

[JUXTA EDIT. ATHANASII AUGERI. PARIS. 1782. 8vo.]

ISOCRATES in diverso genere dicendi nitidus et compositus, et palaestrae quam pugnae magis accommodatus, omnes dicendi Veneres seclutus est; nec immerito. Auditorius enim se, non judiciis comparabat. In inventione facilis, honesti studiosus, in compositione adeo diligens, ut cura ejus reprehendatur. QUINCT. X.

² ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ.

ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΝΙΚΟΝ

ΛΟΓΟΣ.

ΕΝ πολλοῖς μὲν, ὃ Δημόνικε, πολὺ ³ διεστῶσας εὐρήσομεν τὰς τε τῶν σπουδαίων γνώμας, καὶ τὰς τῶν φάυλων διανοίας· πολὺ δὲ μεγίστην διαφορὰν ⁴ εἰλήφασιν ἐν ταῖς πρὸς ἀλλήλους συνηθείαις. Οἱ μὲν γὰρ τοὺς φίλους,
5 παρόντας μόνον, τιμῶσιν οἱ δὲ καὶ μακρὰν ἀπόντας ἀγαπῶσι. Καὶ τὰς μὲν τῶν φάυλων συνηθείας ὀλίγος χρόνος διέλυσε· ⁵ τὰς δὲ τῶν σπουδαίων φιλίας οὐδ' ἂν ὁ πᾶς αἰὼν ἐξαλείψειεν. Ἐγούμενος οὖν πρέπειν ⁶ τοὺς δόξης ὀρεγομένους, καὶ ⁷ παιδείας ἀντιποιοιμένους, τῶν
10 σπουδαίων, ἀλλὰ μὴ τῶν φάυλων, εἶναι μιμητάς, ἀπεσταλκά σοι τόνδε τὸν λόγον δῶρον, τεκμήριον μὲν τῆς πρὸς ὑμᾶς φιλίας, σημεῖον δὲ τῆς πρὸς Ἰππώνικον συν-

ηθείας. Πρέπει γὰρ τοὺς παῖδας, ὥσπερ τῆς οὐσίας, οὕτω καὶ τῆς φιλίας τῆς πατρικῆς κληρονομεῖν.

Ὅρῳ δὲ καὶ τὴν τύχην ἡμῖν συλλαμβάνουσιν, καὶ τὸν παρόντα καιρὸν συναγωνιζόμενον· σὺ μὲν γὰρ παιδείας ἐπιθυμεῖς, ἐγὼ δὲ παιδεύειν ἄλλους ἐπιχειρῶ καὶ σὺ μὲν 5
 ἄκμην φιλοσοφεῖς, ἐγὼ δὲ τοὺς φιλοσοφοῦντας ἐπανορθῶ. Ὅσοι μὲν οὖν πρὸς τοὺς ἑαυτῶν φίλους ² τοὺς προτρεπτικούς λόγους συγγράφουσι, καλὸν μὲν ἔργον ἐπιχειροῦσιν, ³ σὺ μὴν περὶ γε τὸ κράτιστον τῆς φιλοσοφίας διατρίβουσιν· ὅσοι δὲ τοῖς νεωτέροις εἰσηγοῦνται, μὴ δι' ὧν τὴν δει- 10
 νότητα τὴν ἐν τοῖς λόγοις ἀσκήσουσιν, ⁴ ἀλλ' ὅπως τὰ τῶν τρόπων ἦθῃ σπουδαῖοι πεφυκέναι δόξουσιν, τοσούτῳ μᾶλλον ἐκείνων τοὺς ἀκούοντας ὠφελοῦσιν, ὅσον οἱ μὲν ἐπὶ λόγον μόνον παρακαλοῦσιν, οἱ δὲ καὶ τὸν τρόπον αὐτῶν ἐπανορθοῦσι.

15

Διόπερ ἡμεῖς, ⁵ οὐ παράκλησιν εὐρόντες, ἀλλὰ παραί-
 νεσιν γράψαντες, μέλλομέν σοι συμβουλεύειν, ὧν χρὴ τοὺς νεωτέρους ὀρέγεσθαι, καὶ τίνων ἔργων ἀπέχεσθαι, καὶ ποίοις τισὶν ἀνθρώποις ὁμιλεῖν, καὶ πῶς τὸν ἑαυτῶν βίον οἰκονομεῖν. Ὅσοι γὰρ τοῦ βίου ταύτην τὴν ὁδὸν ἐπορεύ- 20
 θησαν, οὗτοι μόνοι τῆς ἀρετῆς ἐφικέσθαι γνησίως ἠδυνήθησαν· ἥς οὐδὲν κτῆμα σεμνότερον, οὐδὲ βεβαιώτερόν ἐστι. ⁶ Κάλλος μὲν γὰρ ἢ χρόνος ἀνῆλθωσιν, ἢ νόσος ἐμάραν· πλοῦτος δὲ κακίας μᾶλλον ἢ καλοκαγαθίας ὑπηρέτης ἐστίν, ἐξουσίαν μὲν τῇ ῥαθυμίᾳ παρασκευάζων, ἐπὶ δὲ 25
 τὰς ἡδονὰς τοὺς νέους παρακαλῶν. ⁷ Ῥώμη δὲ μετὰ μὲν φρονήσεως ὠφέλησεν, ἄνευ δὲ ταύτης πλείω τοὺς ἔχοντας ἔδλαψε· καὶ τὰ μὲν σώματα ⁸ τῶν ἀσκούντων ἐκόσμησε, ταῖς δὲ τῆς ψυχῆς ἐπιμελείαις ἐπεσχότησεν. Ἡ δὲ τῆς ἀρετῆς κτῆσις, οἷς ἂν ἀκιδόδηλως ἐν ταῖς δια- 30
 νοίαις συναυξηθῇ, μόνη μὲν συγγηγράσκει πλούτου δὲ κρείττων, χρησιμωτέρα δὲ εὐγενείας ἐστί· τὰ μὲν τοῖς

ἄλλοις ἀδύνατα, δυνατὰ καθιστᾶσα· τὰ δὲ τῷ πλήθει φοβερά, θαρσαλέως ὑπομένουσα· καὶ τὸν μὲν ὄκνον, φόγον, τὸν δὲ πόνον, ἔπαινον ἡγομένη. Ῥάδιον δὲ τοῦτο καταμαθεῖν ἐστὶν ἔκ τε τῶν Ἡρακλέους ἄθλων, καὶ τῶν
 5 Θησέως ἔργων· οἷς ἢ τῶν τρόπων ἀρετὴ τηλικούτου εὐδοξίας χαρακτῆρα τοῖς ἔργοις ἐπέβαλεν, ὥστε μηδὲ τὸν ἅπαντα χρόνον δύνασθαι λήθην ἐμποιῆσαι ¹ τῶν ἐκείνοις πεπραγμένων.

² Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὰς τοῦ πατρὸς προαιρέσεις ἀνα-
 10 μνησθεῖς· οἰκεῖον καὶ καλὸν ἔξεις παράδειγμα τῶν ὑπ' ἐμοῦ λεγομένων. Οὐδὲ γὰρ ὀλιγοῶν τῆς ἀρετῆς, οὐδὲ ῥαθυμῶν, διετέλεσε τὸν βίον ἀλλὰ τὸ μὲν σῶμα τοῖς πόνοις ἐγύμναζε, τῇ δὲ ψυχῇ τοὺς κειδύνους ὑπέμενεν. Οὐδὲ τὸν πλοῦτον παρακαίρως ἡγάπα, ἀλλ' ἀπῆλανε
 15 μὲν τῶν παρόντων ἀγαθῶν ὡς θνητὸς, ἐπεμελεῖτο δὲ τῶν ὑπαρχόντων ὡς ἀθάνατος· οὐδὲ ταπεινῶς διφύκει τὸν ἑαυτοῦ βίον, ἀλλὰ φιλόκαλός τε ἦν καὶ μεγαλοπρεπής, ³ καὶ τοῖς φίλοις κοινός· καὶ μᾶλλον ἐθαύμαζε τοὺς περὶ αὐτὸν σπουδάζοντας, ἢ τοὺς τῷ γένει προσήκοντας. Ἠγεῖτο γὰρ
 20 εἶναι πρὸς ἑταιρίαν πολλῷ κρείττω φύσει, νόμον καὶ τρόπον, γένους· καὶ προαίρεσιν, ἀνάγκης.

Επιλίποι δ' ἂν ἡμᾶς ὁ πᾶς χρόνος, εἰ πάσας τὰς ἐκείνου πράξεις καταριθμησαίμεθα. ⁴ Ἀλλὰ τὸ μὲν ἀκριδὲς αὐτῶν ἐν ἑτέροις καιροῖς δηλώσομεν· δείγμα δὲ
 25 τῆς Ἰππονίκου φύσεως νῦν ⁵ ἐξηγηνόχαμεν, πρὸς ὃ δεῖ σὲ ἱκνῆναι, ὥσπερ πρὸς παράδειγμα· νόμον μὲν τὸν ἐκείνου τρόπον ἡγησάμενον, μιμητὴν δὲ καὶ ζηλωτὴν τῆς πατρώας ἀρετῆς γενόμενον. Αἰσχρὸν γὰρ, τοὺς μὲν γραφεῖς ἀπεικάζειν τὰ καλὰ τῶν ζώων, τοὺς δὲ παῖδας μὴ μιμεῖσθαι
 30 τοὺς σπουδαίους τῶν γονέων. Ἠγὼ δὲ μηδενὶ τῶν ἀθλητῶν ἔτιω προσήκειν ἐπὶ τὴν ἀνταγωνιστὰς ἀσκεῖν, ὡς σοὶ σκοπεῖν, ὅπως ἐφάμιλλος γενήσῃ τοῖς τοῦ πατρὸς ἐκτετευμασμένοις.

Ὅτι δὲ ἐὴν γνώμην ἀδύνατον διατεθῆναι τὸν μὴ πολλῶν καὶ καλῶν ἀκουσμάτων πεπληρωμένον. Τὰ μὲν γὰρ σώματα τοῖς συμμέτροις πόνοις, ἡ δὲ ψυχὴ τοῖς σπουδαίοις λόγοις ² αὐξεσθαι πέφυκε. Διόπερ ἐγὼ σοι πειράσομαι ³ συντόμως ὑποθέσθαι, δι' ὧν ἂν μοι δοκοῖς ⁵ ἐπιτηδεύμάτων πλεῖστον πρὸς ἀρετὴν ἐπιδουῖναι, καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἀνθρώποις εὐδοκιμῆσαι.

Πρῶτον μὲν οὖν, εὐσέβει τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς, μὴ μόνον θύων, ἀλλὰ καὶ τοῖς ὄρκοις ἐμμένων. Ἐκεῖνο μὲν γὰρ, τῆς τῶν χρημάτων εὐπορίας σημεῖον· τοῦτο δὲ, τῆς τῶν ¹⁰ τρόπων καλοκαγαθίας τεκμήριον. Τίμα τὸ δαιμόνιον ἀεὶ μὲν, μάλιστα δὲ μετὰ τῆς πόλεως. Ὅτι γὰρ δόξεις ἅμα τε τοῖς θεοῖς θύειν, καὶ τοῖς νόμοις ἐμμένειν.

Τοιοῦτος γίνου περὶ τοὺς γονεῖς, οἷους ἂν εὖξαιο περὶ σεαυτὸν γενέσθαι τοὺς σαντοῦ παῖδας. 15

✕ Ἀσχεὶ τῶν περὶ τὸ σῶμα γυμνασίων, μὴ τὰ πρὸς τὴν ῥώμην, ἀλλὰ τὰ πρὸς τὴν ὑγίειαν συμφέροντα. Τούτου δ' ἂν ἐπιτυγχάνοις, εἰ λήγῃς τῶν πόνων ἐτι ποιεῖν δυνάμενος.

Μῆτε γέλωτα προπετῇ στέργε, μῆτε λόγον μετὰ θρά- ²⁰ σους ἀποδέχου. Τὸ μὲν γὰρ ἀνόητον· τὸ δὲ μανικόν.

Ἄ ποιεῖν αἰσχρὸν, ταῦτα νόμιζε μὴδὲ λέγειν εἶναι καλόν.

Ἐθίζε σεαυτὸν εἶναι μὴ σκυθρωπὸν, ἀλλὰ σύννον. Δι' ²⁵ ἐκεῖνο μὲν γὰρ, ⁴ αὐθάδης· διὰ δὲ τοῦτο, φρόνιμος εἶναι ²⁵ δόξεις.

Ἐγοῦ μάλιστα σεαυτῷ πρέπειν, κόσμον, αἰσχύνην, δίκαιοσύνην, σωφροσύνην. Τούτοις γὰρ ἅπασι δοκεῖ κρατεῖσθαι τὸ τῶν νεωτέρων ἥθος.

Μηδέποτε μηδὲν αἰσχρὸν ποιήσας ἔλπιζε λήσειν· καὶ ³⁰ γὰρ ἂν τοὺς ἄλλους λάθῃς, σαντῷ γε συνειδησίς.

Τὸν μὲν θεὸν φοβοῦ, τοὺς δὲ γονεῖς τίμα.

Τοὺς δὲ φίλους αἰσχύνου, τοῖς δὲ νόμοις πείθου.

Τὰς ἡδονὰς θήρευε τὰς μετὰ δόξης. Τέρωπις γάρ, σὺν τῷ καλῷ μὲν, ἄριστον, ἄνευ δὲ τούτου, κάκιστον.

¹ Εὐλαβοῦ τὰς διαβολὰς, κἂν ψευδεῖς ᾖσιν. Οἱ γὰρ πολλοὶ τὴν μὲν ἀλήθειαν ἀγνοοῦσι, πρὸς δὲ τὴν δόξαν ἀποδρέπουσιν.

Ἄπαντα θέκει ποιεῖν ὡς μηδένα λήσων καὶ γὰρ ἂν παραντίκα κρύψης, ὅστερον ὀφθήσῃ.

Μάλιστα δ' ἂν ² εὐδοκμοίης, εἰ φαίνοιο ταῦτα μὴ πρᾶττων, ἃ τοῖς ἄλλοις ἂν πρᾶττουσιν ἐπιτιμῆς.

Εἰάν ἦς φιλομαθής, ἔσῃ πολυμαθής.

Ἄ μὲν ἐπίστασαι, διαφύλαττε ταῖς μελέταις· ἃ δὲ μὴ μεμάθηκας, προσλάμβανε ταῖς ἐπιστήμας. Ὅμοίως γὰρ αἰσχρὸν, ἀκούσαντα χρήσιμον λόγον μὴ μαθάνειν, καὶ διδόμενόν τι ἀγαθὸν παρὰ τῶν φίλων μὴ λαμβάνειν.

Κατανάλισκε τὴν ἐν τῷ βίῳ σχολὴν εἰς τὴν τῶν λόγων φιληκοίαν· οὕτω γὰρ τὰ τοῖς ἄλλοις χαλεπῶς εὐρημένα συμβήσεται σοι ῥαδίως μαθάνειν.

Ἦγού τῶν ἀκουσμάτων πολλὰ πολλῶν εἶναι χρημάτων κρείττω. Τὰ μὲν γὰρ ταχέως ἀπολείπει, τὰ δὲ πάντα τὸν χρόνον παραμένει. Σοφία γὰρ μόνη τῶν κτημάτων ἀθάνατον.

Μὴ κατόκνει μακρὰν ὁδὸν πορεύεσθαι πρὸς τοὺς διδάσκειν τι χρήσιμον ἐπαγγελλομένους. Αἰσχρὸν γάρ, τοὺς μὲν ἐμπόρους τηλικαῦτα πελάγη διαπερῆν, ἐνεκὰ τοῦ πλείω ποιῆσαι τὴν ὑπάρχουσαν οὐσίαν· τοὺς δὲ νεωτέρους μηδὲ τὰς κατὰ γῆν πορείας ὑπομένειν, ἐπὶ τῷ βελτίῳ καταστήσαι τὴν ἑαυτῶν διάνοιαν.

Τῷ μὲν τρόπῳ γίνου φιλοπροσήγορος, τῷ δὲ λόγῳ εὐπροσήγορος. Ἔστι δὲ φιλοπροσηγορίας μὲν τὸ προσφωνεῖν τοὺς ἀπαντῶντας· εὐπροσηγορίας δὲ τὸ τοῖς λόγοις αὐτοῖς οἰκείως ἐντυγχάνειν.

Ἡδέως μὲν ἔχε πρὸς ἀπαντας, χρῶ δὲ τοῖς βελτίστοις· οὕτω γὰρ τοῖς μὲν οὐκ ἀπεχθὲς ἔση, τοῖς δὲ φίλος γενήσῃ.

Τὰς ἐντεύξεις μὴ πυκνὰς ποιεῖν¹ τοῖς αὐτοῖς, μηδὲ μακρὰς περὶ τῶν αὐτῶν. Πλησμονὴ γὰρ ἀπάντων. 5

Ἰνύμναζε σεαυτὸν πόνοις ἐκουσίοις, ὅπως ἂν δύναιο καὶ τοὺς ἀκουσίους ὑπομένειν.

² Τῷ ὧν κρατεῖσθαι τὴν ψυχὴν αἰσχροῦν, τούτων ἐγκράτειαν ἄσκει πάντων, κέρδους, ὀργῆς, ἡδονῆς, λύπης. Ἔση δὲ ἐν τῷ κέρδει τοιοῦτος, ἂν κέρδη μὲν εἶναι νομίσῃς, 10 δι' ὧν εὐδοκιμήσεις, ἀλλὰ μὴ δι' ὧν εὐπορήσεις· ἐν δὲ τῇ ὀργῇ, ἂν παραπλησίως ἔχῃς πρὸς τοὺς ἁμαρτάνοντας, ὥσπερ ἂν πρὸς σαυτὸν ἁμαρτάνοντα καὶ τοὺς ἄλλους ἔχειν³ ἀξιώσεις· ἐν δὲ τοῖς τερπνοῖς, ἂν αἰσχροῦν ὑπολάβῃς, τῶν μὲν οἰκετῶν ἄρχειν, ταῖς δ' ἡδοναῖς δουλεύειν⁴ 15 ἐν δὲ τοῖς λυπηροῖς, ἂν τὰς τῶν ἄλλων ἀτυχίας ἐπιβλέπῃς, καὶ σεαυτὸν, ὥς ἄνθρωπος ὧν, ὑπομιμνήσκῃς.

Μᾶλλον τήρει τὰς τῶν λόγων ἢ τὰς τῶν χρημάτων παρακαταθήκας. ⁴ Δεῖ γὰρ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας τρόπον ὄρκου πιστότερον φαίνεσθαι παρεχομένους. 20

Προσθήκειν ἡγοῦ, τοῖς πονηροῖς ἀπιστεῖν, ὥσπερ τοῖς χρηστοῖς πιστεύειν. Περὶ τῶν ἀποφρήτων μηδενὶ λέγε, πλὴν ἔὰν ὁμοίως συμφέρῃ τὰς πράξεις σιωπᾶσθαι σοὶ τε τῷ λέγοντι, κακείνοις τοῖς ἀκούουσιν.

⁵ Ὁρκον ἐπακτὸν προσδέχου διὰ δύο προφάσεις, ἢ σε- 25 αὐτὸν αἰτίας αἰσχροῦς ἀπολύων, ἢ φίλους ἐκ κινδύνων διασώζων· Ἐνεκα δὲ χρημάτων μηδένα θεὸν ὁμόσῃς, μηδ' ἂν εὐορκεῖν μέλλῃς. Δόξεις γὰρ τοῖς μὲν ἐπιορκεῖν, τοῖς δὲ⁶ φιλοχρημάτως ἔχειν.

Μηδένα φίλον ποιοῦ, πρὶν ἂν ἐξετάσῃς, πῶς κέχρηται 30 τοῖς πρότερον φίλοις. Ἐλπίζε γὰρ αὐτὸν καὶ περὶ σὲ γενήσεσθαι τοιοῦτον, οἷος καὶ περὶ ἐκείνους γέγονε.

Βραδέως μὲν φίλος γίνον, γενόμενος δὲ, πειρῶ διαμένειν.
 Ὅμοίως γὰρ αἰσχρὸν, μηδένα φίλον ἔχειν, καὶ πολλοὺς
 εἰταίρους μεταλλάττειν.

Μῆτε μετὰ βλάβης πειρῶ τῶν φίλων, μήτε ἄπειρος
 5 εἶναι τῶν εἰταίρων θέλει. Τοῦτο δὲ ποιήσεις, ἂν, μὴ θεό-
 μενος, τὸ δεῖσθαι προσποιῇ, περὶ δὲ τῶν ῥητῶν ὡς ἀποφ-
 ῥήτων ἀνακοινοῖ. ¹ Μὴ τυχὼν μὲν γάρ, οὐδὲν βλαβήσῃ
 τυχὼν δὲ, μᾶλλον τὸν τρόπον αὐτῶν ἐπιστήσῃ.

Δοκίμαζε τοὺς φίλους ἐκ τε τῆς περὶ τὸν βίον ἀτυ-
 10 χίας, καὶ τῆς ἐν τοῖς κινδύνοις κοινωνίας. Τὸ μὲν γὰρ
 χρυσάιον ἐν τῇ πυρὶ δοκιμάζομεν, τοὺς δὲ φίλους ἐν ταῖς
 ἀτυχίαις διαγινώσκομεν.

Οὕτω δ' ἂν ἄριστα χρήσῃ τοῖς φίλοις, ἂν μὴ περι-
 μένης τὰς παρ' ἐκείνων δεήσεις, ἀλλ' αὐτεπάγγελτος, ἐν
 15 τοῖς καιροῖς, αὐτοῖς βοηθῇ.

Ὅμοίως αἰσχρὸν νόμιζε, τῶν ἐχθρῶν νικᾶσθαι ταῖς
 κακοποιαῖς, καὶ τῶν φίλων ἡττᾶσθαι ταῖς εὐεργεσίαις.

Ἀποδέχον τῶν εἰταίρων μὴ μόνον τοὺς ἐπὶ τοῖς κακοῖς
 δυσχεραίνοντας, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς μὴ φθο-
 20 νοῦντας. Πολλοὶ γὰρ ἀτυχοῦσι μὲν τοῖς φίλοις συνέχ-
 θονται, καλῶς δὲ πράττουσι φθονοῦσι.

Τῶν ἀπόντων φίλων μέμνησε πρὸς τοὺς παρόντας ἵνα
 δοκῇς μηδὲ τούτων ἀπόντων ὀλιγωρεῖν.

Εἶναι βούλου τὰ περὶ τὴν ἐσθῆτα φιλόκαλος, ἀλλὰ
 25 μὴ καλλωπιστής. Ἔστι δὲ φιλοκάλου μὲν τὸ μεγαλο-
 πρεπές· καλλωπιστοῦ δὲ τὸ περιέργον.

Ἀγάπα τῶν ὑπαρχόντων ἀγαθῶν μὴ τὴν ὑπερβάλλου-
 σαν κτήσιν, ἀλλὰ τὴν μετρίαν ἀπόλανσιν.

Καταφρόνει τῶν περὶ τὸν πλοῦτον σπουδαζόντων, χρῆσ-
 30 θαι δὲ τοῖς ὑπόρχουσι μὴ δυναμένων. ² Παραπλήσιον
 γὰρ οἱ τοῖς τοῖς πάσχουσιν, ὥσπερ ἂν εἴ τις ἔκπον κτήσαιο
 καλὸν, κακῶς ἐκπένειν ἐπιστάμενος.

¹ Πειρῶ τὸν πλοῦτον χρήματα καὶ κτήματα κατασκευάζειν. Ἔστι δὲ χρήματα μὲν, τοῖς ἀπολαύειν ἐπισταμένοις· κτήματα δὲ, τοῖς κτᾶσθαι δυναμένοις.

Τίμα τὴν ὑπάρχουσαν οὐσίαν δυοῖν ἔνεκα, ² τοῦ τε ζῆ μίαν μεγάλην ἐκτίσαι, καὶ τοῦ φίλου σπουδαίᾳ δυστυ- 5 χοῦντι βοηθῆσαι. Πρὸς δὲ τὸν ἄλλον βίον, μηδὲν ὑπερβαλλόντως, ἀλλὰ μετρίως αὐτὴν ἀγάπα.

Στέργε μὲν τὰ παρόντα, ζῆτει δὲ τὰ βελτίω.

Μηδενὶ ὑμφοραὶν ὀνειδίσης. Κοινὴ γὰρ ἡ τύχη, καὶ τὸ μέλλον ἀόρατον. 10

Τοὺς ἀγαθοὺς εὖ ποιεῖ. Καλὸς γὰρ θησαυρὸς, παρ' ἀνθρώπῳ σπουδαίᾳ χάρις ὀφειλομένη. Τοὺς κακοὺς εὖ ποιῶν, ὁμοία πείσῃ τοῖς τὰς ἀλλοτρίας κύνας σιτίζουσιν. Ἐκεῖ- ναί τε γὰρ τοὺς διδόντας, ³ ὥσπερ τοὺς τυχόντας, ὕλακ- τοῦσιν· οἳ τε κακοὶ τοὺς ὀφελῶντας, ὥσπερ τοὺς βλάπτον- 15 τας, ἀδικοῦσι.

Μίσει τοὺς κολακεύοντας, ὥσπερ τοὺς ἐξαπατῶντας. Ἀμφότεροι γὰρ πιστευθέντες τοὺς πιστεύοντας ἀδικοῦσιν.

⁴ Ἐὰν ἀποδέχῃ τῶν φίλων τοὺς πρὸς τὸ φανυλότητον σοι χαριζόμενους, οὐχ ἔξεις ἐν τῷ βίῳ τοὺς πρὸς τὸ βέλ- 20 τιστον ἀπεχθανομένους.

Γίνου πρὸς τοὺς πλησιάζοντας ὁμιλητικὸς, ἀλλὰ μὴ σεμνός. Τὸν μὲν γὰρ τῶν ὑπεροπτικῶν ὄγκον μόλις ἂν οἱ δοῦλοι ⁵ καρτερήσειαν· τὸν δὲ τῶν ὁμιλητικῶν τρόπον ἅπαντες ἡδέως ὑποφέρουσιν. Ὁμιλητικὸς δ' ἔση, μὴ 25 δῦσερις ὦν, μηδὲ δυσάρεστος, μηδὲ πρὸς πάντα φιλόνευκος, μηδὲ πρὸς τὰς τῶν πλησιάζόντων ὀργὰς τραχέως ἀπαντῶν, μηδ' ἂν ἀδίκως ⁶ ὀργιζόμενοι τυγχάνωσιν ἀλλὰ θυμουμένοις μὲν αὐτοῖς εἶκων, πεπαυμένοις δὲ τῆς ὀργῆς ἐπιπλήττων. Μηδὲ περὶ τὰ γελοῖα σπουδάζων, 30 μηδὲ περὶ τὰ σπουδαῖα τοῖς γελοίοις χαίρων· τὸ γὰρ ἄκαιρον πανταχοῦ λυπηρόν. Μηδὲ τὰς χάριτας ἀχα-

ρίστως χαριζόμενος ¹ ὑπερ πάσχουσιν οἱ πολλοί, ποιούν-
τες μὲν εὖ, ἀηδῶς δὲ τοῖς φίλοις ὑπουργοῦντες. Μηδὲ
φιλαίτιος ὢν βαρὺ γάρ. Μηδὲ φιλεπιτιμητῆς· παρ-
οξυντικὸν γάρ.

5 Μάλιστα μὲν εὐλαβοῦ τὰς ἐν τοῖς πότοις συνουσίας·
ἂν δέ ποτέ σοι συμπέσῃ καιρὸς, ἐξανίστασο πρὸ μέθης.
Ὅταν γάρ ὁ νοῦς ὑπὸ οἴνου διαφθαρεῇ, ταῦτ' ἀσχεῖ τοῖς
ἄρμασι τοῖς τοὺς ἡνιόχους ἀποβάλλουσιν. Ἐκεῖνά τε γὰρ
ἀτάκτως φέρεται, διαμαρτάνοντα τῶν εὐθυνόντων· ἥ τε
10 ψυχὴ πολλὰ σφάλλεται, διαφθαρείσης τῆς διανοίας.

² Ἀθάνατα μὲν φρονεῖ τῷ μεγαλόψυχος εἶναι θνητὰ
δὲ, τῷ συμμέτρως τῶν ὑπαρχόντων ἀπολαύειν.

Ἦγου τὴν παιδείαν τοσοῦτ' ἀγαθὸν εἶναι τῆς
ἀπαιδευσίας, ὅσ' αὖ μὲν ἄλλα μοχθηρὰ πάντες κερδαί-
15 νοντες πράττουσιν, αὕτη δὲ μόνῃ καὶ ³ προσεζημίωσε τοὺς
ἔχοντας. Πολλάκις γάρ, ὃν τοῖς λόγοις ἐλύπησαν, τούτ' αὖ
τοῖς ἔργοις τὴν τιμωρίαν ἔδοσαν.

Οὓς ἂν βούλῃ ποιήσασθαι φίλους, ἀγαθὸν τι λέγε
περὶ αὐτῶν πρὸς τοὺς ἀπαγγέλλοντας. Ἀρχὴ γὰρ φιλί-
20 ας μὲν, ἔπαινος· ἔχθρας δὲ, ψόγος.

Βουλευόμενος παραδείγματα ποιῶν τὰ παρεληλυθότα
τῶν μελλόντων. Τὸ γὰρ ἀφανὲς ἐκ τοῦ φανεροῦ ταχίστην
ἔχει τὴν διάγνωσιν.

Βουλευόμενος μὲν βραδέως, ἐπιτέλει δὲ ταχέως τὰ δόξ-
25 αντα.

Ἦγου κράτιστον εἶναι παρὰ μὲν θεοῦ εὐτυχίαν, παρὰ
δὲ ἡμῶν αὐτῶν εὐδουλίαν.

Περὶ ὧν ἂν αἰσχύνη παῖσι διδάσασθαι, βούλει δὲ τι
τῶν φίλων ἀνακοινώσασθαι, χρῶ τοῖς λόγοις ὥς περὶ
30 ἀλλοτρίου τοῦ πράγματος. Οὕτω γὰρ τὴν ἐκείνων τε
γνώμην αἰσθήσῃ, καὶ σεαυτὸν οὐ καταφανῆ ποιήσεις.

Όταν δὲ ὑπὲρ τῶν σεαυτοῦ μέλλῃς τινὶ συμβαλέεσθαι, σκόπει πρῶτον, πῶς ὑπὲρ τῶν αὐτοῦ διέκησεν. Ὁ γὰρ κακῶς διανοηθεὶς περὶ τῶν ἰδίων, οὐδέποτε καλῶς βουλευέσεται περὶ τῶν ἀλλοτρίων.

Οὕτω δ' ἂν κάλλιστα βουλευέσθαι παροξυνθείης, εἰ τὰς συμφορὰς τὰς ἐκ τῆς ἀβουλίας ἐπιβλέψῃς. Καὶ γὰρ τῆς ὑγιείας πλείστην ἐπιμέλειαν ἔχομεν, ὅταν τὰς λύπας τὰς ἐκ τῆς ἀφῶστίας ἀναμνησθῶμεν.

¹ Μιμοῦ τὰ τῶν βασιλέων ἦθῃ, καὶ δίδωκε τὰ ἐκείνων ἐπιτηδεύματα· δόξεις γὰρ αὐτοὺς ἀποδέχεσθαι, καὶ ἱ- 10
λοῦν. Ὡστε σοι συμβήσεται παρὰ τε τῷ πλήθει μᾶλλον εὐδοκιμεῖν, καὶ τὴν παρ' ἐκείνων εὐνοίαν βεβαιωτέραν ἔχειν.

Πείθου μὲν καὶ τοῖς νόμοις τοῖς ὑπὸ τῶν βασιλέων κειμένοις· ἰσχυρότατον μέντοι νόμον ἡγοῦ τὸν ἐκείνων τρόπον. 15
Ὡσπερ γὰρ τὸν ἐν δημοκρατίᾳ πολιτευόμενον τὸ πλῆθος δεῖ θεραπεύειν, οὕτω καὶ τὸν ἐν μοναρχίᾳ κατοικοῦντα τὸν βασιλέα προσήκει θανμάζειν.

² Εἰς ἀρχὴν κατασταθεὶς, μηδενὶ χρῶ πονηρῷ πρὸς τὰς διοικήσεις· ὦν γὰρ ὦν ἐκεῖνος ἀμάρτοί, σοὶ τὰς αἰτίας 20
ἀναθήσουσιν.

Ἐκ τῶν κοινῶν ἐπιμελειῶν ἀπαλλάττε, μὴ πλεσιώτερος, ἀλλ' ἐνδοξότερος. Πολλῶν γὰρ χρημάτων κρείττων ὁ παρὰ τοῦ πλῆθους ἔπαινος.

³ Μηδενὶ πονηρῷ πράγματι μήτε παρίστασο, μήτε συν- 25
ηγῶρει· δόξεις γὰρ καὶ αὐτὸς τοιαῦτα πράττειν, οἷάπερ ὦν τοῖς ἄλλοις πράττουσι βοηθῆς.

Παρασκέυαζε σεαυτὸν πλεονεκτεῖν μὲν δυνάμενον, ἀνέ-
χου δὲ τὸ ἴσον ἔχειν ἵνα δοκῇ ⁴ ὀφείσθαι τῆς δικαιοσύ-
νης, μὴ δι' ἀσθένειαν, ἀλλὰ δι' ἐπιείκειαν. 30

Μᾶλλον ἀποδέχου δικαίαν πενίαν. ἢ πλοῦτον ἄδικον.

Τουσούτω γὰρ κρείττων δικαιοσύνη χρημάτων, ὅσα τὰ μὲν
ζῶντας μόνον ὠφελεῖ, ἡ δὲ καὶ τελευτήσασι δόξαν παρα-
σκευάζει. Κακείνων μὲν τοῖς φαύλοις μέτεστι, ταύτης
δὲ τοῖς μοχθηροῖς ἀδύνατον μεταλαβεῖν.

5 Μηδένα ζήλον τῶν ἐξ ἀδικίας κερδαινόντων, ἀλλὰ
μᾶλλον ἀποδέχου τοὺς μετὰ δικαιοσύνης ζημιωθέντας.
Οἱ γὰρ δίκαιοι τῶν ἀδίκων, εἰ μηδὲν ἄλλο πλεονεκτοῦ-
σιν, ¹ ἀλλ' οὖν ἐλπίσι γε σπουδαίαις ὑπερέχουσι.

Πάντων μὲν ἐπιμελοῦ τῶν περὶ τὸν βίον, μάλιστα δὲ
10 τὴν σεαυτοῦ φρόνησιν ἄσκει. Μέγιστον γὰρ ἐν ἐλαχίστῳ,
νοῦς ἀγαθὸς ἐν ἀνθρώπου σώματι.

Πειρῶ τὸ μὲν σῶμα εἶναι φιλόπονος, τὴν δὲ ψυχὴν
φιλόσοφος· ἵνα τῷ μὲν ἐπιτελεῖν δύνῃ τὰ δόξαντα, τῇ
δὲ προορᾶν ἐπίσῃ τὰ συμφέροντα.

15 Πᾶν ὃ τι ἂν μέλλης λέγειν, πρότερον ἐπισκόπει τῇ
γνώμῃ. Πολλοῖς γὰρ ἡ γλῶττα προτρέχει τῆς δια-
νοίας.

Δύο ποιῶν καιροὺς τοῦ λέγειν, ἡ περὶ ὧν οἶσθα σαφῶς,
ἡ περὶ ὧν ἀναγκαῖον εἰπεῖν. Ἐν τούτοις γὰρ μόνοις ὁ λό-
20 γος τῆς σιγῆς κρείττων ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις ἄμεινον σιγᾶν
ἢ λέγειν.

Νόμιζε μηδὲν εἶναι τῶν ἀνθρωπίνων βέβαιον. Οὕτω
γὰρ οὔτ', εὐτυχῶν, ἔση περιχαρής· οὔτε, δυστυχῶν, περί-
λυπος.

25 Χαῖρε μὲν ἐπὶ τοῖς συμβαίνουσι τῶν ἀγαθῶν, καὶ λυποῦ
μετρίως ἐπὶ τοῖς γινομένοις τῶν κακῶν ² γίνου δὲ τοῖς
ἄλλοις ἐν μηδετέροις ὧν κατὰδηλος. Αἰτοπον γὰρ, τὴν
μὲν οὐσίαν ἐν ταῖς οἰκίαις ἀποκρύπτειν, τὴν δὲ διάνοιαν
φανερὰν ἔχοντα περιπατεῖν.

30 Μᾶλλον εὐλαβοῦ πόγον, ἢ κίνδυνον. Δεῖ γὰρ εἶναι
φοβεράν τοῖς μὲν φαύλοις τὴν τοῦ βίου τελευτήν, τοῖς δὲ
σπουδαίοις τὴν ἐν τῷ ζῆν ἀδοξίαν.

Μάλιστα μὲν πειρῶ ζῆν κατὰ τὴν ἀσφάλειαν εἶν
 δέ ποτέ σοι συμβῇ κινδυνεύειν, ζήτει τὴν ἐκ τοῦ πολέμου
 σωτηρίαν μετὰ καλῆς δόξης, ἀλλὰ μὴ μετ' αἰσχρᾶς
 φήμης. Τὸ μὲν γὰρ τελευτῆσαι, πάντων ¹ ἢ πεπω-
 μένη κατέκρινε· τὸ δὲ καλῶς ἀποθανεῖν, ἴδιον τοῖς σπου-
 5 δαίοις ἢ φύσις ἀπένειμε.

Καὶ μὴ θαυμάσῃς, εἰ πολλὰ τῶν εἰρημένων οὐ πρόκει-
 σοὶ πρὸς τὴν νῦν παρούσαν ἡλικίαν. Οὐδὲ γὰρ ἐμὲ
 τοῦτο διέλαθεν· ἀλλὰ προειλόμην διὰ τῆς αὐτῆς πραγ-
 ματείας, ἅμα τοῦ τε παρόντος βίου συμβουλίαν ἐξενεγκεῖν,¹⁰
 καὶ τοῦ μέλλοντος χρόνου παράγγελμα καταλιπεῖν. Τὴν
 μὲν γὰρ τούτων χρεῖαν ῥαδίως εἰδήσεις, τὸν δὲ συμβου-
 λεύοντα μετ' εὐνοίας χαλεπῶς εὐρήσεις. Ὅπως οὖν τὰ
 λοιπὰ μὴ παρ' ἐτέρου ζητῆς, ἀλλ' ἐντεῦθεν, ὥσπερ ἐκ
 ταμείου, προφέρῃς, ᾧ ἦθ' ἔστιν δεῖν μηδὲν παραλιπεῖν, ὃν ἂν¹⁵
 ἔχω σοὶ συμβουλεύειν.

Πολλὴν δ' ἂν τῷ θεῷ ² χάριν σχοίῃς, εἰ μὴ δια-
 υάρτοιμι τῆς δόξης, ³ ἦν ἔχων περὶ σοῦ τυγχάνω. Τῶν
 μὲν γὰρ ἄλλων τοὺς πλείστους εὐρήσομεν, ὥσπερ τῶν σι-
 τίων τοῖς ἡδίστοις μᾶλλον, ἢ τοῖς ὑγιεινοτάτοις χαίρου-²⁰
 τας, οὕτω καὶ τῶν φίλων τοῖς συνεξαμαρτάνουσι πλη-
 σιάζοντας, ἀλλ' οὐ τοῖς νουθετοῦσι. Σὲ δὲ νομίζω τὸν-
 ναντίον τούτων ἐγνωκέναι, τεκμηρίῳ χρώμενος τῇ περὶ
 τὴν ἄλλην σου παιδείαν φιλοπονίᾳ. Τὸν γὰρ αὐτῷ
 τὰ βέλτιστα πράττειν ἐπιτάττοντα, τοῦτον εἰκὸς καὶ²⁵
 τῶν ἄλλων τοὺς ἐπὶ τὴν ἀρετὴν παρακαλοῦντας ἀποδέ-
 χεσθαι.

Μάλιστα δ' ἂν παροξυνθείης ὀρεχθῆναι τῶν κα-
 λῶν ἔργων, εἰ καταμάθοις, ὅτι καὶ τὰς ἡδονὰς τὰς
 ἐκ τούτων μάλιστα γνησίως ἔχομεν. Ἐν μὲν γὰρ³⁰
 τῷ ῥαθυμεῖν, καὶ τὰς πλησμονὰς ἀγαπᾶν, εὐδύς

¹ αἱ λύκαι ταῖς ἡδοναῖς παραπεπήγασι. Τὸ δὲ περὶ τὴν ἀρετὴν φιλοπονεῖν, καὶ σωφρόνως τὸν ἑαυτοῦ βίον οἰκονομεῖν, αἰεὶ ² τὰς τέρψεις εἰλικρινεῖς καὶ βεβαιότερας ἀποδίδωσι. Κάκει μὲν, πρῶτον ἡσθέντες, ὕστερον ἐλυπήθημεν ἐνταῦθα δὲ, μετὰ τὰς λύπας τὰς ἡδονὰς ἔχομεν. Ἐν ἅπασιν δὲ τοῖς ἔργοις οὐχ οὕτω τῆς ἀρχῆς μνημονεύομεν, ὥς τῆς τελευτῆς αἰσθῆσιν λαμβάνομεν. Τὰ γὰρ πλείστα τῶν περὶ τὸν βίον, οὐ δι' αὐτὰ τὰ πράγματα ποιούμεν, ἀλλὰ τῶν ἀποβαινόντων ἕνεκα διαπο-
10 νοῦμεν.

Ἐνθυμοῦ δὲ, διότι τοῖς μὲν ³ φαύλοις ἐνδέχεται τὰ τυχόντα πράττειν (εὐθὺς γὰρ τοῦ βίβι τοιαύτην πεποίηται τὴν ὑπόθεσιν) τοῖς δὲ σπουδαίοις ⁴ οὐχ οἶόντε τῆς ἀρετῆς ἀμελεῖν, ἢ πολλοὺς ἔχειν τοὺς ἐπιπλήττοντας. Πάντες
15 γὰρ μισοῦσιν, οὐχ οὕτω τοὺς ἑξαμαρτάνοντας, ὥς τοὺς ἐπεικεῖς μὲν φάσκοντας εἶναι, μηδὲν δὲ τῶν τυχόντων διαφέροντας εἰκότως. Ὅπου γὰρ τοὺς τῷ λόγῳ μόνῳ ψευδομένους ἀποδοκιμάζομεν, ἤπου τοὺς τῷ βίῳ παντὶ ἐλαττουμένους, οὐ φαύλους εἶναι φήσομεν; δικαίως δ' ἂν τοὺς
20 τοιούτους ὑπολάβοιμεν, μὴ μόνον εἰς ἑαυτοὺς ἀμαρτάνειν, ἀλλὰ καὶ τῆς τύχης εἶναι προδότας. Ἡ μὲν γὰρ ἀντοῖς χρήματα καὶ δόξαν καὶ φίλους ἐνεχείρισεν οἱ δὲ σφᾶς αὐτοὺς ἀναξίους τῆς ὑπαρχούσης εὐδαιμονίας κατέστησαν.

25 Εἰ δὲ δεῖ, θνητὸν ὄντα, τῆς τῶν θεῶν στοχάσασθαι διανοίας, ἡγοῦμαι κάκεινους ἐπὶ τοῖς οἰκειοτάτοις μάλιστα δηλῶσαι, πῶς ἔχουσι πρὸς τοὺς φαύλους, καὶ τοὺς σπουδαίους τῶν ἀνθρώπων. Ζεὺς γὰρ Ἡρακλέα καὶ Τάνταλον γεννήσας, (ὥς οἱ μῦθοι λέγουσι, καὶ πάντες πε-
30 στεύνουσι,) τὸν μὲν, διὰ τὴν ἀρετὴν, ἀθάνατον ἐποίησε τὸν δὲ, διὰ τὴν κακίαν, ταῖς μεγίσταις τιμωρίαις ἐκόλασεν.

Οἷς χρη̃ παραδείγμασι χρωμένους ¹ ὀρέγεσθαι τῆς
καλοκαγαθίας· καὶ μὴ μόνον τοῖς ὑφ' ἡμῶν εἰρημένοις
ἐμμένειν, ἀλλὰ καὶ τῶν ποιητῶν τὰ βέλτιστα μανθάνειν,
καὶ τῶν ἄλλων σοφιστῶν, εἴ τι χρήσιμον εἰρήκασιν, ἀνα-
γινώσκειν. Ὡσπερ γὰρ τὴν μέλιτταν ὁρῶμεν ἐφ' ἅπαντα ⁵
μὲν τὰ βλαστήματα καθιζάνουσιν, ἀφ' ἑκάστου δὲ τὰ
χρήσιμα λαμβάνουσιν· οὕτω χρη̃ καὶ τοὺς παιδείας ὀρε-
γομένους μηδενὸς μὲν ἀπείρως ἔχειν, πανταχόθεν δὲ τὰ
χρήσιμα συλλέγειν. Μόλις γὰρ ἂν τις ἐκ ταύτης τῆς
ἐπιμελείας ² τὰς τῆς φύσεως ἀμαρτίας ἐπικρατήσκειν. 10

III.

¹ E DEMOSTHENE.

[AD EDIT. JOAN. JAC. REISKE. LIPS. 1770. 8vo.]

*Planè quidem perfectum, et cui nihil admodum desit, DEMOSTHELEM
facile dixeris.*

CIC. DE CLARIS ORAT. CAP. IX.

² ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΚΑΤΑ

³ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Δ.

⁴ ΤΠΟΘΕΚΙΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΛΟΓΟΥ ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

Καὶς ἐν τῷ πολέμῳ τῷ πρὸς Φίλιππον οἱ Ἀθηναῖοι φερόμενοι, συνε-
ληλύθασι εἰς ἐκκλησίαν ἀθυμοῦντες. Ὁ τοίνυν ρήτωρ τὴν τε
ἀθυμίαν πειρᾶται παύειν, λέγων οὐδὲν εἶναι θαυμαστὸν, εἰ βαθυ-
μοῦντες κεκράτηνται ⁵ καὶ εἰσηγείται, πῶς ἂν ἀριστα τῷ πολέμῳ
ᾧ προσενηχθεῖεν. Κελεύει δὴ δύο δυνάμεις παρασκευάσασθαι, μίαν μὲν
μεῖζω, ⁶ πολιτικὴν, ἥτις αἰεὶ μένουσα, πρὸς τὰς τῶν ἐπικαίρων
χρεῖας ἕτοιμος ὑπάρξει· ἐτέραν δὲ ἐλάττω, ξένων ὄντων τῶν στρα-
τευομένων, ⁷ παραμειγμένων δὲ καὶ ταύτην κελεύει τὴν δύναμιν
μὴ Ἀθηνῆσι μένειν, ⁸ μηδὲ ἐκ τῆς πόλεως ποιεῖσθαι τὰς βοηθείας·
¹⁰ ἀλλὰ περὶ τὴν Μακεδονίαν ἀναστρέφεσθαι, πολεμοῦσαν ἀδιαλεί-
πτως, ἵνα μὴ ¹⁰ τοὺς ἐτήσιος πνέοντας ἐπιτηρήσας ὁ Φίλιππος, ἢ
καὶ τὸν χειμῶνα, ἥνικα Ἀθηνῆθεν εἰς Μακεδονίαν πλεῖν οὐ δυνα-
τὸν, ἐπιχειρῇ τοῖς πράγμασι, καὶ παρὰ τὴν ἀπουσίαν τὴν τῶν
Ἀθηναίων, ἀπάντων κρατῇ· ἀλλ' ἐγγὺς ἢ πρὸς αὐτὸν ἀντισταχόμενῃ
¹⁵ δυνάμει ὑπάρχη.

¹ Εἰ μὲν περὶ καινοῦ τινος πράγματος προντίθετο, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λέγειν, ² ἐπισχὼν ἄν,—ὥς ³ οἱ πλείστοι τῶν εἰωθότων γνῶμην ἀπεφώνησαντο, εἰ μὲν ἤρεσκέ τί μοι τῶν ὑπὸ τούτων δηθέντων, ἡσυχίαν ἄν ἤγον· εἰ δὲ μὴ, ⁴ τότ' ἄν καὶ αὐτὸς ἐπειρώμην, ἃ γιγνώσκω, λέγειν. ⁵ Ἐπειδὴ δὲ, περὶ ὧν πολλάκις εἰρήκασιν οὗτοι πρότερον, συμβαίνει καὶ νυνὶ σκοπεῖν, ἡγοῦμαι, καὶ πρῶτος ἀναστὰς, εἰκότως ἄν συγγνώμης τυγχάνειν· εἰ γὰρ, ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου, τὰ δέοντα οὗτοι ⁶ συνεβούλευσαν, ἔδεν ἄν ὑμᾶς νῦν ἔδει βουλευέσθαι. Πρῶτον μὲν ἔν, οὐκ ⁷ ἄθνη- ¹⁰ μητέον, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς παροῦσι πράγμασιν, οὐδ' εἰ πάντ' ⁸ φαύλως ἔχειν δοκεῖ· ὃ γὰρ ἐστὶ χεῖριστον αὐτῶν ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου, τοῦτο, πρὸς τὰ μέλλοντα, βέλτιστον ὑπάρχει. Τί οὖν ἐστὶ τῷτο; ὅτι οὐδὲν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν δεόντων ποιούντων ὑμῶν, κακῶς τὰ πράγ- ¹⁵ ματα ἔχει· ἐπεΐτοιγε εἰ, πάνθ' ἃ προσῆκε πραττόντων, οὕτως εἶχεν, οὐδ' ἄν ἐλπίς ἦν αὐτὰ βελτίω γενέσθαι. ⁹ Ἐπειτα ἐνθυμητέον, καὶ παρ' ἄλλων ἀκούουσι, καὶ τοῖς εἰδόσιν αὐτοῖς ἀναμνησχομένοις, ἡλικίην ποτ' ἐχόντων δύναμιν Λακεδαιμονίων, ¹⁰ ἐξ οὗ χρόνος οὐ πολὺς, ὥς ²⁰ καλῶς καὶ προσηκόντως οὐδὲν ἀνάξιον ὑμεῖς ἐπράξατε τῆς πόλεως, ἀλλ' ὑπεμείνατε, ¹¹ ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων, τὸν πρὸς ἐκείνους πόλεμον. Τίνος οὖν ἕνεκα ταῦτα λέγω; Ἴν' εἰδῆτε, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ θεάσθηθε, ὅτι οὐδὲν οὔτε φυλαττομένοις ὑμῖν ἐστὶ φοβερόν, οὔτ', ἄν ὀλι- ²⁵ γωρήτε, τοιοῦτον, οἷον ἄν ὑμεῖς βούλησθε παραδείγμασι χρώμενοι,—τῇ τότε ῥώμῃ τῶν Λακεδαιμονίων, ¹² ἧς ἐκρατεῖτε ἐκ τοῦ προσέχειν τοῖς πράγμασι τὸν νοῦν,—¹³ καὶ τῇ νῦν ὕδρει τούτου, δι' ἣν ταραττόμεθα, ἐκ τοῦ μηδὲν φροντίζειν, ὧν ἐχρήν. Εἰ δέ τις ὑμῶν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ³⁰ δυσπολέμητον οἶεται τὸν Φίλιππον εἶναι, σκοπῶν τό τε πλῆθος τῆς νῦν ὑπαρχούσης αὐτῷ δυνάμεως, ¹⁴ καὶ τὸ

—τὰ χωρία ταῦτα πάντα ἀπολωλέναι τῇ πόλει, ὀρθῶς
 μὲν οἶεται. λογισάσθω μέντοι τοῦθ', ὅτι εἰχομέν ποτε
 ἡμεῖς, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Πύδναν, καὶ Ποτίδαιον, καὶ
 Μεθώνην, καὶ πάντα τὸν τόπον τοῦτον ¹ οἰκείον—κύκλω·
 5 καὶ πολλὰ τῶν μετ' ἐκείνους νῦν ὄντων ἐθνῶν αὐτονομήμενα
 καὶ ἐλεύθερα ὑπῆρχε· καὶ μᾶλλον ἡμῖν ἐβούλετ' ἔχειν
 οἰκείως, ἢ ἐκείνῳ. Εἰ τοίνυν ὁ Φίλιππος τότε ταύτην
 ἔσχε τὴν γνώμην, ὡς χαλεπὸν πολεμεῖν Ἀθηναίοις ἐστίν,
 ἔχουσι τοιαῦτα ἐπιτειχίσματα τῆς αὐτοῦ χώρας, ἔρημον
 10 ὄντα συμμάχων, οὐδὲν ἂν, ἂν νυνὶ πεποίηκεν, ἔπραξεν
 οὐδὲ τοσαύτην ἐκτήσατ' ἂν δύναμιν. ἀλλ' οἶδεν, ὃ ἄν-
 δρες Ἀθηναῖοι, τοῦτο καλῶς ἐκείνος, ὅτι ταῦτα μὲν ἐστὶν
 ἅπαντα τὰ χωρία ἄλλα τοῦ πολέμου κείμενα ἐν μέσῳ·
 φύσει δ' ὑπάρχει τοῖς παροῦσι τὰ τῶν ἀπόντων, καὶ τοῖς
 15 ἐθέλῃσι πονεῖν καὶ κινδυνεύειν τὰ τῶν ἀμελούντων.—Καὶ
 γὰρ τοι, ταύτῃ χρησάμενος τῇ γνώμῃ, πάντα ² κατ-
 ἔστραπται καὶ ἔχει, τὰ μὲν, ὡς ἂν ἐλὼν τις ἔχοι πολέ-
 μῳ νόμῳ· τὰ δὲ, σύμμαχα καὶ φίλα ποιησάμενος. καὶ
 γὰρ συμμαχεῖν καὶ προσέχειν τὸν νοῦν τούτοις ἐθέλουσιν
 20 ἅπαντες, οὓς ἂν ὀρώσι παρῆσθενασμένους καὶ πράττειν ἐθέ-
 λοντας ἃ χρή. Ἄν τοίνυν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ³ καὶ
 ὑμεῖς ἐπὶ τῆς τοιαύτης ἐβελήσῃτε γενέσθαι γνώμης νῦν,
 ἐπειδήπερ ἔ πρότερον καὶ ἕκαστος ὑμῶν, ὃ δεῖ καὶ δύναϊ
 ἂν χρήσιμον τῇ πόλει παρῆσχειν αὐτόν, πᾶσαν ἀφεί-
 25 τὴν εἰρωνεΐαν, ἔτοιμος πράττειν ὑπάρξῃ—ὁ μὲν χρή-
 ματ' ἔχων, εἰσφέρειν ὁ δ' ἐν ἡλικίᾳ, στρατεύεσθαι ⁴ συν-
 ἐλόντι δ' [ἀπλῶς] εἰπεῖν, ⁵ ἦν ὑμῶν αὐτῶν ἐβελήσῃτε
 γενέσθαι· καὶ παύσησθε αὐτὸς μὲν οὐδὲν ἕκαστος ποιήσειν
 ἐλπίζων, τὸν δὲ πλησίον πάνθ' ὑπὲρ αὐτοῦ πράξειν—καὶ
 30 τὰ ὑμέτερόν αὐτῶν κομεισθε, ἣν θεὸς ἐθέλῃ, καὶ ⁶ τὰ
 κατεββαθυμημένα πάλιν ἀναλήψεσθε, κακείνον τιμωρή-
 σεσθε. Μὴ γὰρ ὡς θεῶ νομίζεται ἐκείνῳ τὰ παρόντα

πεπληγέναι πράγματα ἀθάνατα· ἀλλὰ καὶ μισεῖ τις ἐκεί-
 νον, καὶ δέδιεν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ φθονεῖ, καὶ τῶν πά-
 νυ νῦν δοκόντων οἰκείως ἔχειν αὐτῷ· καὶ ἀπανθ', ὅσα περ
 καὶ ἐν ἄλλοις τισὶν ἀνθρώποις ¹ ἐνι, — ταῦτα καὶ τοῖς μετ'
 ἐκείνου χρηρὴ νομίζειν ἐνεῖναι. ² Κατέπηχε μέντοι ταῦτα 5
 πάντα νῦν, οὐκ ἔχοντ' ἀποστροφὴν, διὰ τὴν ὑμετέραν βρα-
 δύτητα καὶ ῥαθυμίαν· ἣν ἀποθέσθαι φημι δεῖν ἥδη. Ὁρᾶτε
 γάρ, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ πρᾶγμα· ³ οἱ προσεληλυθεν
 ἀσειλγείας—ἄνθρωπος,—ὃς οὐδ' αἰρεῖσιν ὑμῖν δίδωσι τοῦ
 πράττειν, ἢ ἄγειν ἡσυχίαν, ἀλλ' ἀπειλεῖ, καὶ λόγους ὑπερ- 10
 ηφάνους, ὥς φασι, λέγει· ⁴ καὶ οὐχ οἷός τε ἐστίν, ἔχων δ'
 κατέστραπται, μένειν ἐπὶ τούτων ἀλλ' αἰεὶ τι προσπερι-
 βάλλεται, καὶ κύκλω πανταχῇ μέλλοντας ἡμῶς καὶ καθη-
 μένους ⁵ περιστοιχίζεται. Πότε οὖν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 πότε δ' χρηρὴ πράξετε; ἐπειδὴν τί γένηται; ἐπειδὴν, νῆ 15
 Δία, ἀνάγκη τίς ᾗ; Νῦν δὲ τί χρηρὴ τὰ γιγνόμενα ἡγεῖσ-
 θαι; ⁶ ἐγὼ μὲν γάρ οἶομαι τοῖς ἐλευθέροις μεγίστην ἀνάγκη-
 ν τὴν ὑπὲρ τῶν πραγμάτων αἰσχύνην εἶναι. Ἡ βούλεσθε,
 εἰπέ μοι, ⁷ περιϋόντες αὐτοῦ πυνθάνεσθαι κατὰ τὴν ἀγο-
 ράν—Λέγεται τι καινόν; ⁸ Γένοιτο γὰρ ἂν τι καινότε- 20
 ρον, ἢ Μακεδῶν ἀνὴρ Ἀθηναίως καταπολεμῶν, καὶ τὰ τῶν
 Ἑλλήνων διοικῶν; Τέθνηκε Φίλιππος; Οὐ μὰ Δί'. Ἀλλ'
 ἀσθενεῖ; Τί δ' ὑμῖν διαφέρει; καὶ γὰρ, ἂν οὗτός τι πά-
 θῃ, ταχέως ὑμῖς ἕτερον Φίλιππον ποιήσετε, ἂν περ οὕτω
 προσέχητε τοῖς πράγμασι τὸν νοῦν. Οὐδὲ γὰρ ὅτος παρὰ 25
 τὴν αὐτῷ ῥώμην τοσῶτον ἐπηύξηται, ὅσον παρὰ τὴν ἡμετέ-
 ραν ἀμέλειαν. Καίτοι καὶ τούτων εἴ τι πάθοι, καὶ τὰ
 τῆς τύχης ἡμῖν ὑπόρξῃ, (ἡ γὰρ αἰεὶ βέλτιον, ἢ ἡμεῖς
 ἡμῶν αὐτῶν, ἐπιμελουμένη, καὶ τοῦτ' ἂν ἐξεργάσαιοτο,) 30
 ἴσθ' ὅτι, πλησίον μὲν ὄντες, ἅπασιν ἂν τοῖς πράγμασι
 τεταραγμένοις ἐκιστάντες, ⁹ ὅπως βούλεσθε, διοικήσαισθε.
¹⁰ ὥς δὲ νῦν ἔχετε, οὐδὲ δίδόντων ὑμῖν τῶν καιρῶν Ἀμφί-

πολιν, δέξασθαι δύναισθ' ἄν, ἀπηρτημένοι καὶ ταῖς παρα-
 σκευαῖς, καὶ ταῖς γνώμαις. ¹ Ὡς μὲν οὖν δεῖ τὰ προσή-
 κοντα ποιεῖν ἐθέλοντας ὑπάρχειν ἅπαντας ἐτοίμως, ὥς
 ἐγνωκότων ὑμῶν καὶ πεπεισμένων, παύομαι λέγων. Τὸν δὲ
 ἵ τρόπον τῆς παρασκευῆς, ² ἣν ἀπαλλάξαι ἂν τῶν τοιούτων
 πραγμάτων ὑμᾶς ἡγοῦμαι, καὶ τὸ πλήθος ὅσον, καὶ πόρους
 οὓς τινὰς χρημάτων, καὶ τὰλλα ὥς ἂν μοι βέλτιστα καὶ
 τάχιστα δοκῇ παρασκευασθῆναι, καὶ δὴ πειράσομαι λέ-
 γειν δεηθεῖς ὑμῶν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοσοῦτον ἐπει-
 10 δὲν ἅπαντα ἀκούσητε, κρίνατε, καὶ μὴ πρότερον προλαμ-
 βάνατε· μὴδ' ἂν ἐξ ἀρχῆς δοκῶ τινι καινὴν παρασκευὴν
 λέγειν, ἀναβάλλεσθαι με τὰ πράγματα ἡγείσθω. ³ οὐ γὰρ
 οἱ ταχὺ καὶ τήμερον εἰπόντες, μάλιστα εἰς δέον λέγουσιν
 οὐ γὰρ ἂν τὰ γε ἤδη γεγενημένα τῇ νυνὶ βοηθείᾳ κωλύ-
 15 σαι δυνηθείημεν· ἄλλ' ὅς ἂν δείξῃ, τίς πορισθεῖσα πα-
 ρασκευή, καὶ πόση, καὶ πόθεν διαμεῖναι δυνήσεται, ⁴ τίως
 ἂν ἡ διαλυσώμεθα, πεισθέντες, τὸν πόλεμον, ἢ περιγενώ-
 μεθα τῶν ἐχθρῶν. Οὕτω γὰρ ⁵ οὐκέτι τοῦ λοιποῦ πάσχομεν
 ἂν κακῶς.

VOL. I.

Ἰ Α Η Μ Ο Σ Θ Ε Ν Ο Υ Σ

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Α.

Ἰ ΤΠΟΘΕΣΙΣ.

² Προσήκानτο μὲν τὴν πρεσβείαν τῶν Ολυνθίων οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ βοηθεῖν αὐτοῖς κενήκαδ'· μέλλουσι δὲ περὶ τὴν ἔξοδον, ³ καὶ δεδιόσιν ὡς δυσπολεμήτου ὕντος τοῦ Φιλίππου, παρελθὼν ὁ Δημοσθένης, κερᾶται θαρσύνειν τὸν δῆμον, ἐπιδεικνὺς ὡς ἀσθενῆ τὰ τοῦ Μακεδόνης πράγματα· καὶ γὰρ τοῖς συμμάχοις ὑποπτον αὐτὸν εἶναι φησὶ, καὶ κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν οὐκ ἰσχυρόν τοὺς γὰρ Μακεδόνας ⁴ ἀσθενεῖς εἶναι καθ' ἑαυτούς.

⁵ **ΕΠΙ** πολλῶν μὲν ἂν τις ἰδεῖν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δοκεῖ μοι, τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὐνοίαν φανεράν γενομένην τῇ πόλει· οὐχ ἥκιστα δὲ ἐν τοῖς παροῦσι πράγμασι. ⁶ τὸ γὰρ τοὺς πολεμήσοντας Φιλίππου γεγενῆσθαι, καὶ χώραν δημορον καὶ δυνάμιν τινα κεκτημένους, καὶ τὸ μέγιστον ἀπάντων, τὴν ὑπὲρ τοῦ πολέμου γνώμην τοιαύτην ἔχοντας, ὥστε τὰς πρὸς ἐκείνους διαλλαγὰς, πρῶτον μὲν ἀπίστους, εἴτα τῆς ἑαυτῶν πατρίδος νομίζειν ἀνάστασιν εἶναι, — δαιμονίᾳ τινὶ καὶ θεῖᾳ παντάπασιν ἔοικεν εὐεργεσία. ⁷ Δεῖ τοίνυν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτ' ἤδη σκοπεῖν αὐτούς, ὅπως μὴ ⁸ χείρους περὶ ἡμᾶς αὐτούς εἶναι δόξωμεν τῶν ὑπαρχόντων· ⁹ ὥς ἔστι τῶν αἰσχυρῶν, μᾶλλον δὲ τῶν αἰσχίστων, μὴ μόνον πόλεων καὶ τόπων, ὧν ἡμὲν ποτε κύριοι, ¹⁰ φαίνεσθαι προΐεμένους, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑπὸ τῆς τύχης παρασκευασθέντων συμμάχων τε καὶ καιρῶν. ¹¹ Τὸ μὲν οὖν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν Φιλίππου ῥώμην διεξέειναι, καὶ διὰ τούτων τῶν λόγων προτρέπειν τὰ δέοντα ποιεῖν ὑμᾶς, οὐχὶ καλῶς ἔχειν ἡγοῦμαι. διὰ τί; — ὅτι μοι δοκεῖ πάνθ'· ὅς' ἂν εἴποι τις ὑπὲρ τούτων, ἐκείνῳ μὲν ἔχειν

φιλοτιμίαν τινά, ἡμῖν δ' οὐχὶ καλῶς πεπραῆχθαι. ὁ μὲν γὰρ, ὅσῳ πλείονα ὑπὲρ τὴν ἀξίαν πεποίηκε τὴν αὐτοῦ, τοσοῦτον θαυμασιώτερος παρὰ πᾶσι νομίζεται. ὑμεῖς δὲ, ὅσῳ χεῖρον, ἢ προσήκε, ἐχρησθε τοῖς πράγμασι, τοσοῦτον πλείονα ¹ αἰσχύνῃν ὠφλήκατε. Ταῦτα μὲν οὖν παραλείψω· καὶ γὰρ, εἰ μετ' ἀληθείας τις, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, σκοποῖτο, ἐνθὲνδ' ἂν αὐτὸν ἴδοι μέγαν γεγενημένον, οὐχὶ παρ' αὐτοῦ. ² Ὡν οὖν ἐκεῖνος μὲν ὀφείλει τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ πεπολιτευμένοις χάριν, ὑμῖν δὲ δίκην **10** προσήκει λαβεῖν, τούτων οὐχὶ νῦν ὀρθῶ τὸν καιρὸν τοῦ λέγειν. ³ Ἄ δὲ καὶ χωρὶς τούτων ἓνι, καὶ βέλτιόν ἐστιν ἀκηκοέναι πάντας ὑμᾶς, καὶ μεγάλα, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατ' ἐκείνου φαίνουσιν ἂν ὀνειδῇ, βουλομένοις ὀρθῶς δοκιμάζειν, ταῦτ' εἰπεῖν πειράσομαι. Τὸ μὲν οὖν ἐπίορκον **15** καὶ ἄπιστον καλεῖν, ἄνευ τοῦ τὰ πεπραγμένα δεικνύναι, λῴδορίαν εἶναι τις ἂν φήσειε κενὴν δικαίως. ⁴ Τὸ δὲ πάνθ', ὅσα πρόποι' ἐπραξε, διεξιόντα, ἐφ' ἅπασιν τούτοις ἐλέγχειν,—καὶ βραχέος λόγῳ συμβαίνειν δεῖσθαι, καὶ δυοῖν ἕνεκα ἡγοῦμαι συμφέρειν εἰρησθαι—⁵ τοῦ τ' ἐκεῖνον, ὅπερ **20** καὶ ἀληθὲς ὑπάρχει, φαῦλον φαίνεσθαι. ⁶ καὶ τῷ τὸς ὑπερεκπεπληγμένους, ὡς ἄμαχόν τινά, τὸν Φίλιππον, ἰδεῖν, ὅτι πάντα διεξελέλυνθεν, οἷς πρότερον παρακρουόμενος, μέγας νῦν ἠυξήθη, καὶ πρὸς αὐτὴν ἦκει τὴν τελευταίαν τὰ πράγματ' αὐτῷ. Ἐγὼ μὲν γὰρ, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, **25** σφόδρ' ἂν ἡγοῦμην καὶ αὐτὸς φοβερόν εἶναι καὶ θαυμαστὸν τὸν Φίλιππον, εἰ τὰ δίκαια πράττοντα ἑώραν αὐτὸν ἠυξημένον. Νῦν δὲ θεωρῶν καὶ σκοπῶν ⁷ εὐρίσκω, τὴν μὲν ἡμετέραν εὐήθειαν τοκαταρχὰς, ὅτε Ολυνθίους ἀπῆλανόν τινας ἐνθὲνδε βουλομένους ἡμῖν διαλεχθῆναι, τῷ τὴν **30** φίπολιν φάσκειν παραδῶσειν, καὶ τῷ τὸ θυρullάμενόν ποτε ἀπόρρητον ἐκεῖνο κατασκευάσαι, τούτῳ προσαγόμενον τὴν δ' Ολυνθίων φιλίαν μετὰ ταῦτα, τῷ Ποτίδαιαν οὔσαν

ὑμετέραν ἐξελεῖν, καὶ τοὺς μὲν πρότερον συμμάχους ἡμᾶς
 ἀδικῆσαι, παραδοῦναι δὲ ἐκείνοις· Θετταλοὺς δὲ νῦν ¹ τὰ
 τελευταῖα, τῷ Μαγνησίᾳ παραδώσειν ὑποσχέσθαι, καὶ τὸν
 Φωκικὸν ² πόλεμον ὑπὲρ αὐτῶν πολεμήσειν ἀναδέξασθαι.
 Ὅλως δὲ οὐδεὶς ἐστίν, ὅστις οὐ πεφενάκιεν ἐκείνος τῶν ⁵
 αὐτῷ χρησαμένων τὴν γὰρ ἐκάστων ἄνοιαν αἰεὶ τῶν ἀγνο-
 ούντων αὐτὸν ἐξαπατῶν, καὶ προσλαμβάνων, οὕτως ᾗ ἐξή-
 θη. Ὡς περ οὖν διὰ τούτων ἦρθη μέγας, ἥνικα ἕκαστος
 συμφέρον αὐτὸν ἑαυτοῖς ᾧοντό τι πράξειν οὕτως ὀφείλει
 διὰ τῶν αὐτῶν τούτων καὶ καθαιρεθῆναι πάλιν, ἐπειδὴ ¹⁰
 πάνθ' ἔνεκα ἑαυτοῦ ποίῳν ἐξελήλεγκται. Καιροῦ μὲν δὴ,
 ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρὸς τοῦτο παρέστη Φιλίππῳ τὰ
 πράγματα· ἢ παρελθὼν τις, ἐμοί,—μᾶλλον δὲ ὑμῖν,
 δεῖξάτω, ἢ ὡς οὐκ ἀληθῆ ταῦτ'. ἐγὼ λέγω· ἢ ὡς οἱ τὰ
 πρῶτα ἐξηπατημένοι τὰ λοιπὰ πιστεύουσιν αὐτῷ ἢ ὡς ¹⁵
 οἱ παρὰ τὴν αὐτῶν ἀξίαν δεδουλωμένοι Θετταλοὶ νῦν
 οὐκ ἂν ἐλευθεροὶ γένοιτο ἄσμενοι. Καὶ μὴν, εἰ τις ὑμῶν
 ταῦτα μὲν οὕτως ἔχειν ἡγεῖται, οἶεται δὲ ³ βίᾳ καθέξειν
 αὐτὸν τὰ πράγματα, τῷ τὰ χωρία, καὶ λιμένας, καὶ
 τὰ τοιαῦτα προειληφέναι, οὐκ ὀρθῶς οἶεται. Ὅταν μὲν ²⁰
 γὰρ ὑπ' εὐνοίας τὰ πράγματα συστή, καὶ πᾶσι ταῦτα
 συμφέρῃ τοῖς μετέχουσι τοῦ πολέμου,—καὶ συμπονεῖν, καὶ
 φέρειν τὰς συμφορὰς, καὶ μένειν ἐθέλουσιν οἱ ἄνθρωποι.
 Ὅταν δ' ἐκ πλεονεξίας καὶ πονηρίας τις, ὥσπερ οὗτος,
 ἰσχύσῃ, ἢ πρώτη πρόφασις καὶ μικρὸν πταῖσμα ἅπαντα ²⁵
⁴ ἀνεχαίτισε καὶ διέλυσεν. Οὐ γὰρ ἐστίν,—οὐκ ἐστίν, ὃ
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀδικοῦντα, καὶ ἐπιорκοῦντα, καὶ ψευ-
 δόμενον, δύναμιν βεβαίαν κτήσασθαι. ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα,
⁵ εἰς μὲν ἀπαξ καὶ βραχὺν χρόνον ἀντέχει· καὶ σφό-
 δρα γε ἦρθησεν ἐπὶ ταῖς ἐλπίσιν, ⁶ ἂν τύχῃ· ⁷ τῷ χρό- ³⁰
 νῳ δὲ φωρᾶται, καὶ ⁸ περὶ αὐτὰ καταρρεῖ. Ὡς περ· γὰρ
 οἰκίας, οἶμαι, καὶ πλοίου, καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων, τὰ

κάτωθεν ἰσχυρότατα εἶναι δεῦ οὕτω καὶ τῶν πράξεων τὰς
ἀρχὰς καὶ τὰς ὑποθέσεις ἀληθεῖς καὶ δικαίας εἶναι προσ-
ῆκει. Τάτο δὲ οὐκ ἔνι νῦν ἐν τοῖς πεπραγμένοις Φιλίππῳ.
Φημὶ δὴ δεῖν ὑμᾶς ἅμα τοῖς μὲν Ολυνθίοις βοηθεῖν, καὶ
5 ὅπως τις λέγει κάλλιστα καὶ τάχιστα, ¹ οὕτως ἀρέσκει μοι
πρὸς δὲ Θετταλοὺς πρεσβείαν πέμπειν, ἣ τοὺς μὲν διδά-
ξει ταῦτα, τοὺς δὲ παροξυνεῖ· καὶ γὰρ νῦν εἰσιν ἐψηφισ-
μένοι Παγασᾶς ἀπαυτεῖν, καὶ περὶ Μαγνησίας λόγους
ποιεῖσθαι. Σκοπεῖσθε μέντοι τοῦτο, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
10 ὅπως μὴ λόγους ἐροῦσι μόνον [οἱ παρ' ἡμῶν πρέσβεις,]
ἀλλὰ καὶ ἔργον τι δεικνύειν ἔξουσιν, ² ἐξεληλυθότων ἡμῶν
ἀξίως τῆς πόλεως, καὶ ὄντων ἐπὶ τοῖς πράγμασιν ὥς
ἅπας μὲν λόγος, ἂν ἀπῇ τὰ πράγματα, μάταιόν τι
φαίνεται καὶ κενόν, μάλιστα δὲ ὁ παρὰ τῆς ἡμετέρας
15 πόλεως ὅσῳ γὰρ ἐτοιμότητ' αὐτῷ δοκοῦμεν χρῆσθαι, το-
σούτῳ μᾶλλον ἀπιστοῦσι πάντες αὐτῷ. Πολλὴν δὴ τὴν
μετάδοσιν καὶ μεγάλην δεικτέον τὴν μεταβολὴν, εἰσφέ-
ροντας, ἐξιόντας, ἅπαντα ποιοῦντας ἐτοιμῶς, εἴπερ τις
ὑμῖν προσέξει τὸν νοῦν. Κἂν τὰῦτα ἐθέλησητε, ὥς προσ-
20 ῆκει καὶ δεῖ, περᾶναι, οὐ μόνον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ
συμμαχικὰ ἀσθενῶς καὶ ἀπίστως ἔχοντα φανήσεται Φι-
λίππῳ, ἀλλὰ καὶ τὰ τῆς οἰκείας ἀρχῆς καὶ δυνάμεως
κακῶς ἔχοντα ἐξελεγχθήσεται. Ὡς μὲν γὰρ ἡ Μακεδο-
νικὴ δύναμις καὶ ἀρχὴ ἐν μὲν προσθήκῃς μέρει ἐστὶ τις αὐ-
25 σμικρὰ, οἷον ὑπῆρξέ ποθ' ὑμῖν ἐπὶ Τιμοθέου πρὸς Ολυν-
θίους· πάλιν αὖ, πρὸς Ποτίδαιαν Ολυνθίοις ἐφάνη τι
³ τοῦτο συναμφοτέρῳ νυνὶ δὲ Θετταλοῖς νοσοῦσι, καὶ στα-
σιάζουσι, καὶ τεταραγμένοις, ⁴ ἐπὶ τὴν τυραννικὴν οἰκίαν
ἐβοήθησε· καὶ ὅποι τις ἂν, οἶμαι, προσθῇ κἂν μικρὰν
30 δύναμιν, πάντ' ὠφελεῖ. Αὐτὴ δὲ καθ' αὐτὴν ἀσθενὴς
καὶ πολλῶν κακῶν ἐστὶ μεστή· καὶ γὰρ οὗτος ἅπασι τέτοις,
οἷς ἂν τις μέγαν αὐτὸν ἡγήσαιτο, τοῖς πολέμοις καὶ ταῖς

στρατείαις, εἴ' ἐπισφαλεστέραν αὐτήν, ἣ ὑπῆρχε φύσει, κατεσκευάκεν ἑαυτῷ. Μὴ γὰρ οἴεσθε, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς αὐτοῖς Φίλιππόν τε χαίρειν, καὶ τοὺς ἀρχομένους. ἀλλ' ὁ μὲν δόξης ἐπιθυμεῖ, καὶ ¹ τοῦτο ἐξήλωκε καὶ προήρηται, πράττων καὶ κινδυνεύων, ἂν συμβῇ τι, παθεῖν, ⁵ τὴν τοῦ διαπράξασθαι ταῦτα, ἃ μηδεὶς πώποτε ἄλλος Μακεδόνων βασιλεὺς, δόξαν ἀντὶ τοῦ ζῆν ἀσφαλῶς ἥρημένος. τοῖς δὲ τῆς μὲν φιλοτιμίας τῆς ἀπὸ τούτων οὐ μέτεστι κοπιόμενοι δὲ αἰεὶ ταῖς στρατείαις ταύταις ταῖς ἄνω τε καὶ κάτω, λυποῦνται, καὶ συνεχῶς ταλαιπω- ¹⁰ ροῦσιν, ² οὐτ' ἐπὶ τοῖς ἔργοις, οὐτ' ἐπὶ τοῖς αὐτῶν ἰδίοις ἐώμενοι διατρίβειν, ³ οὐθ' ὅς' ἂν πορίσωσιν οὕτως, ὅπως ἂν δύνωνται, ταῦτ' ἔχοντες διαθέσθαι, κεκλεισμένων τῶν ἐμπορίων τῶν ἐν τῇ χώρᾳ διὰ τὸν πόλεμον. Οἱ μὲν οὖν πολλοὶ Μακεδόνων πῶς ἔχουσι Φιλίππῳ, ἐκ τούτων ἂν ¹⁵ τις σκέψαιτο οὐ χαλεπῶς. Οἱ δὲ δὴ περὶ αὐτὸν ὄντες ξένοι, καὶ ⁴ πεζέταιροι, δόξαν μὲν ἔχουσιν, ὥς εἰσὶ θαυμαστοὶ καὶ ⁵ συγκεκροτημένοι τὰ τοῦ πολέμου· ὥς δ' ἐγὼ τῶν ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ γεγεννημένων ⁶ τινὸς ἤκουον, ἀνδρὸς οὐδαμῶς οἴου τε ψεύδεσθαι, οὐδενῶν εἰσι βελτίους. ²⁰ Εἰ μὲν γὰρ τις ἀνὴρ ἐστὶν ἐν αὐτοῖς ⁷ οἷος ἔμπειρος πολέμου καὶ ἀγώνων, τούτους μὲν φιλοτιμίᾳ πάντας ἀπαθεῖν αὐτὸν ἔφη, βουλόμενον πάντα αὐτοῦ δοκεῖν εἶναι τὰ ἔργα· πρὸς γὰρ αὐτὸ τοῖς ἄλλοις, καὶ τὴν φιλοτιμίαν τὰνδρὸς ἀνυπερβλητὸν εἶναι. Εἰ δέ τις σῶφρων, ἢ δέ- ²⁵ καιος ἄλλως, τὴν καθ' ἡμέραν ἀκρασίαν τοῦ βίου, καὶ μέθην, καὶ κορδακισμοὺς οὐ δυνάμενος φέρειν, παρεωρᾶσθαι καὶ ἐν οὐδενὸς εἶναι μέρει τὸν τοιοῦτον. Λοιποῦνς δὴ περὶ αὐτὸν εἶναι ληστὰς, καὶ κόλακας, καὶ τοιούτους ἀνθρώπους, οἷους μεθυσθέντας ὀρχεῖσθαι τοιαῦτα, οἷα ἐγὼ ³⁰ νῦν ὁκνῶ πρὸς ὑμᾶς ὀνομάσαι. Ἀῆλον δ' ὅτι ταῦτ' ἐστὶν ἀληθῆ. Καὶ γὰρ, οὓς ἐνθένδε πάντες ἀπήλαινον, ὥς

πολὺ τῶν θαυματοποιῶν ἀσελγεστέρους ὄντας, ¹ Καλλίαν
 ἐκείνον τὸν δημόσιον, καὶ τοιούτους ἀνθρώπους, μίμους γε-
 λοίων, καὶ ποιητὰς αἰσχυρῶν ᾠσμάτων, ὧν εἰς τοὺς συνόν-
 τας ποιοῦσιν ἕνεκα τοῦ γελασθῆναι, τούτους ἀγαπᾷ, καὶ
 5 περὶ αὐτὸν ἔχει. Καίτοι ταῦτα, εἰ καὶ μικρά τις ἡγεί-
 ται, μεγάλα, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δείγματα τῆς ἐκείνου
 γνώμης καὶ κακοδαιμονίας ἐστὶ τοῖς εὐφρονουσί. Ἀλλ',
 οἶμαι, ² νῦν μὲν ἐπισκοτεῖ τούτοις τὸ κατορθοῦν· αἱ γὰρ
 εὐπραξίαι δεινὰ συγκρύνθαι καὶ συσκιᾶσαι τὰ τοιαῦτα
 10 ὄνειδῃ. ³ εἰ δέ τι πταίσειε, τότε ἀκριβῶς αὐτοῦ ταῦτα
 πάντ' ἐξετασθήσεται. Δοκεῖ δ' ἔμοιγε, ὃ ἄνδρες Ἀθη-
 ναῖοι, ⁴ δεῖξιν οὐκ εἰς μακρὰν, ἂν οἷ τε θεοὶ θέλωσι, καὶ
 ὑμεῖς βούλησθε. Ὡσπερ γὰρ ἐν τοῖς σώμασιν ἡμῶν,
 ἕως μὲν ἂν ἐρῶμένος ἦ τις, οὐδὲν ἐκαισθάνεται τῶν καθ'
 15 ἕκαστα σαθρῶν ἐπ' ἂν δὲ ἀρρώστημά τι συμβῇ, πάντα
 κινεῖται, ⁵ κἂν ῥῆγμα, κἂν στρέμμα, κἂν ἄλλο τι τῶν
 ὑπαρχόντων σαθρὸν ᾗ· οὕτω καὶ τῶν πόλεων, καὶ τῶν τυ-
 ράννων, ἕως μὲν ἂν ἔξω πολεμῶσιν, ἀφανῆ τὰ κακὰ τοῖς
 πολλοῖς ἐστίν· ἐπειδὴ δὲ ὁμορος πόλεμος συμπλακῇ,
 20 πάντα ἐποίησεν ἐκδηλα. Εἰ δέ τις ὑμῶν, ὃ ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, τὸν Φίλιππον εὐτυχοῦντα ὄρων, ταύτη φοβερὸν
 προσπολεμῆσαι νομίζει, σώφρονος μὲν ἀνθρώπου λογισ-
 μῷ χρῆται· μεγάλη γὰρ ῥοπή, μᾶλλον δὲ τὸ ὄλον, ἢ
 τύχη παρὰ πάντ' ἐστὶ τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα.
 25 ⁶ Οὐ μὲν ἄλλ' ἔγωγε, εἴ τις αἵρεσίν μοι δοῖη, τὴν τῆς
 ἡμετέρας πόλεως τύχην ἂν ἐλοίμην, ἐθελόντων, ἃ προσή-
 κει, ποιεῖν ὑμῶν αὐτῶν καὶ κατὰ μικρὸν, ἢ τὴν ἐκεί-
 νου. Πολὺ γὰρ πλείους ἀφορμὰς εἰς τὸ τὴν παρὰ τῶν
 θεῶν εὐνοίαν ἔχειν ὄρω ἡμῖν ἐνούσας, ἢ ἐκείνου. ἀλλ',
 30 οἶμαι, καθήμεθα, οὐδὲν ποιοῦντες· ὅτι οὐκ ἔστι δ' αὐτὸν ἀρ-
 γοῦντα οὐδὲ τοῖς φίλοις ἐπιτάττειν ὑπὲρ αὐτοῦ τι ποιεῖν,
 μήτι γε δὴ τοῖς θεοῖς. Οὐ δὲ θαυμαστόν ἐστιν, εἰ στρα-

τευόμενος καὶ πονῶν ἐκεῖνος αὐτὸς, καὶ παρὼν ἐφ' ἅπασι,
 καὶ μηδένα καιρὸν, μηδ' ὧραν παραλείπων, ¹ ἡμῶν μελ-
 λόντων, καὶ ψηφιζομένων, καὶ πυνθανομένων περιγίνεται
 οὐδὲ θαυμάζω τοῦτ' ἐγὼ τὸνναντίον γὰρ ἂν ἦν θαυμα-
 στὸν, εἰ μηδὲν ποιοῦντες ἡμεῖς, ὧν τοῖς πολεμοῦσι προσήκει 5
 τοῦ πάντα ποιοῦντος, αἰ δεῖ, περιῆμεν. Ἀλλ' ἐκεῖνο θαυ-
 μάζω, εἰ Λακεδαιμονίοις μὲν ποτε, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων ἀντήρατε, καὶ πολλὰ ἰδίᾳ
 πλεονεκτῆσαι πολλάκις ² ὑμῖν ἐξόν, οὐκ ἠθελήσατε
 ἀλλ', ἐν' οἱ ἄλλοι τύχωσι τῶν δικαίων, ³ τὰ ὑμέτερά αὐ- 10
 τῶν ἀνῆλίσκατε εἰσφέροντες, καὶ προεκινδυνεύετε στρα-
 τευόμενοι· νυνὶ δ' ὀκνεῖτε ἐξιέναι, καὶ μέλλετε εἰσφέ-
 ρειν, ὑπὲρ τῶν ὑμετέρων αὐτῶν κτημάτων καὶ τοὺς μὲν
 ἄλλους σεσῶκατε πολλάκις πάντας, ⁴ καὶ καθ' ἓνα αὐ-
 τῶν ἕκαστον ἐν μέρει τὰ δ' ὑμέτερά αὐτῶν ἀπολωλεκά- 15
 τες καθήσθε ταῦτα θαυμάζω καὶ ἔτι πρὸς τούτοις, εἰ
 μηδὲ εἰς ὑμῶν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δύναται λογίσασ-
 θαι, πόσον πολεμεῖτε χρόνον Φιλίππῳ, καὶ τί ποιοῦν-
 των ὑμῶν, ἅπας ὁ χρόνος διελήλυθεν οὗτος. ἴστε γὰρ δῆ-
 πον τοῦθ', ὅτι μελλόντων ὑμῶν, ἑτέρους τινὰς ἐλπίζόν- 20
 των πράξειν, αἰτιωμένων ἀλλήλους, κρινόντων, πάλιν ἐλ-
 πιζόντων, σχεδὸν ταῦτά, ἅπερ καὶ νυνὶ, ποιόντων, ⁵ ὁ χρό-
 νος ἅπας διελήλυθεν. ⁶ Εἴθ' οὕτως ἀγνωμόνως ἔχετε, ὃ
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὥστε, δι' ὧν ἐκ χρηστῶν φαῦλα τὰ πράγ-
 ματα γέγονε τῆς πόλεως, διὰ τῶν αὐτῶν τούτων ἐλπίζετε 25
 πράξεων ἐκ φαύλων αὐτὰ χρηστὰ γενήσεσθαι; ⁷ ἀλλ'
 οὐτ' εὐλογον, ἥτ' ἔχον ἐστὶ φύσιν τῆτό γε ⁸ πολὺ γὰρ ῥᾶον
 ἔχοντας φυλάττειν, ἢ κτήσασθαι, πάντα πέφυκε. Νυνὶ δέ,
 ὃ τι μὲν φυλάξομεν, οὐδέν ἐστιν ὑπὸ τοῦ πολέμου λοιπὸν
 τῶν πρότερον κτήσασθαι δὲ δεῖ. ⁹ Αὐτῶν οὖν ὑμῶν ἐρ- 30
 γον τοῦτ' ἦδη. Φημὶ δὴ δεῖν εἰσφέρειν χρήματα, αὐ-
 τοὺς ἐξιέναι προθύμως, μηδέν αἰτιᾶσθαι, πρὶν ἂν ¹⁰ τῶν

πραγμάτων κρατήσητε· τηνικαῦτα δὲ ἀπ' αὐτῶν τῶν ἔργων κρίναντας, τοὺς μὲν ἀξίους ἐπαίνου τιμᾶν, τοὺς δ' ἀδικοῦντας κολάζειν· ¹ τὰς προφάσεις δ' ἀφελεῖν, καὶ τὰ καθ' ὑμᾶς ἐλλείμματα. οὐ γὰρ ἔστι πικρῶς ἐξετάσαι, τί 5 πέπρακται τοῖς ἄλλοις, ἂν μὴ παρ' ἡμῶν αὐτῶν πρώτων ὑπάρξῃ τὰ δέοντα.† Τίνος γὰρ ἔνεκα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζετε, τοῦτον μὲν φεύγειν τὸν πόλεμον πάντας, ὅσους ἂν ἐκπέμψητε, στρατηγούς, ἰδίους δ' εὐρίσκειν πολέμους; (εἰ δεῖ τι τῶν ὄντων καὶ περὶ τῶν στρατηγῶν εἰπεῖν.) 10 ὅτι ἐνταῦθα μὲν, ἔστι τὰ ἄθλα, ὑπὲρ ὧν ἔστιν ὁ πόλεμος, ὑμέτερα· Ἀμφίπολις καὶ ληφθῇ, παραχορῆμα αὐτὴν ὑμεῖς κομεισθε· ² οἱ δὲ κίνδυνοι τῶν ἐφεστηκότων ἰδιομισθὸς δ' οὐκ ἔστιν· ³ ἐκεῖ δὲ, κίνδυνοι μὲν ἐλάττους, τὰ δὲ λήμματα τῶν ἐφεστηκότων καὶ τῶν στρατιωτῶν,— 15 Ἀάμψακος, Σίγειον, τὰ πλοῖα, ἃ συλῶσιν. Ἐπὶ δὲ τὸ λυσitteλοῦν αὐτοῖς ἕκαστοι χωροῦσιν· ὑμεῖς δὲ, ὅταν μὲν εἰς τὰ πράγματα ἀποβλέψῃτε φανύλως ἔχοντα, τοὺς ἐφεστηκότας κρίνετε· ὅταν δὲ, ⁴ δόντες λόγον, τὰς ἀνάγκας ἀκούσῃτε ταύτας, ἀφίετε. Περίεστι τοίνυν ἡμῖν ἀλλήλοις 20 ἔριζων, καὶ διεστάναν· τοῖς μὲν ταῦτα πεπεισμένοις, τοῖς δὲ ταῦτα· τὰ κοινὰ δ' ἔχειν φανύλως. Πρώτερον μὲν γὰρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ⁵ εἰσεφέρετε κατὰ συμμορίας νυνὶ δὲ πολιτεύεσθε κατὰ συμμορίας· ῥήτωρ ἡγεμῶν ἑκατέρων, καὶ στρατηγὸς ὑπὸ τούτῳ, καὶ οἱ βοηθησόμενοι οἱ 25 τριακόσιοι· οἱ δ' ἄλλοι προσενέμνησθε, ⁶ οἱ μὲν ὥς τούτους, οἱ δὲ ὥς ἐκείνους. ⁷ Δεῖ δὴ ταῦτα ἐπανέντας, καὶ ὑμῶν αὐτῶν ἔτι καὶ νῦν γενομένους, κοινὸν καὶ τὸ λέγειν, καὶ τὸ βυλεύεσθαι, καὶ τὸ πράττειν ποιῆσαι. ⁸ Εἰ δὲ, τοῖς μὲν, ὥσπερ ἐκ τυραννίδος, ὑμῶν, ἐπιτάττειν ἀποδώσετε· 30 τοῖς δὲ, ἀναγκάζεσθαι τριηραρχεῖν, εἰσφέρειν, στρατεύεσθαι τοῖς δὲ, ψηφίζεσθαι κατὰ τούτων μόνον, ἄλλο δὲ μηδοτιῶν συμπονεῖν οὐχὶ γενήσεται τῶν δεόντων ὑμῖν οὐδὲν ἐν

καιρῷ· τὸ γὰρ ἡδίκημένον αἰεὶ μέρος ἐλλείπει· εἰθ' ὑμῖν
τούτους κολάζειν ἀντὶ τῶν ἐχθρῶν περιέσται. Λέγω δὴ κε-
φάλαιον, πάντας εἰσφέρειν, ἀφ' ὧν ἕκαστος ἔχει, τὸ ἴσον
πάντας ἐξιέναι κατὰ μέρος, ἕως ἂν ἅπαντες στρατεύσηθε-
πᾶσι τοῖς παριούσι λόγον δίδόναι, καὶ τὰ βέλτιστα, ὧν
ἂν ἀκούσητε, αἰρεῖσθαι, ¹ μὴ ἂν ὁ δεῖνα, ἢ ὁ δεῖνα
εἶπῃ. Κἂν ταῦτα ποιῇτε, οὐ τὸν εἰπόντα μόνον παρα-
χρῆμα ἐπαινέσεσθε, ἀλλὰ καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς ὕστερον, πολ-
λῷ βέλτιον τῶν ὅλων πραγμάτων ὑμῖν ἐχόντων.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Β΄.

ΠΡΟΘΕΣΙΣ.

Ἐπεμψαν βοήθειαν τοῖς Ολυνθίοις οἱ Ἀθηναῖοι· καί τι κατορθοῦν
 ἔδοξαν δι' αὐτῆς· καὶ ταῦτα αὐτοῖς ἀπηγγέλλετο. Ὁ δὲ δῆμος περι-
 χαρῆς, ὃς τε φήτορες παρακαλοῦντες ἐπὶ τιμωρίαν Φιλίππου. Ὁ
 δὲ Δημοσθένης δεδαικός, μὴ θαρσύναντες, ὥς τὰ πάντα νενικηκότες,
 5 καὶ ἱκανὴν βοήθειαν πεποιημένοι τοῖς Ολυνθίοις, τῶν λοιπῶν ὀλι-
 γωρήσας, διὰ τοῦτο παρελθὼν, ἐπικόπτει τὴν ἀλαζονείαν αὐτῶν
 καὶ πρὸς εὐλάβειαν σφύροντα τὴν γνώμην μεθίστησι, λέγων οὐ περὶ
 τῆς Φιλίππου τιμωρίας νῦν αὐτοῖς εἶναι τὸν λόγον, ἀλλὰ περὶ τῆς
 τῶν συμμάχων σωτηρίας. 2 ὁδὲ γάρ, ὅτι καὶ Ἀθηναῖοι, καὶ ἄλλοι που
 10 τινες, τοῦ μὲν μὴ τὰ οἰκία προέσθαι ποιοῦνται φροντίδα· περὶ δὲ
 τοῦ τιμωρηθῆσθαι τοὺς ἐναντίους ἤττον σπουδάζουσιν. Ἐν δὲ τοῦ-
 τῳ τῷ λόγῳ καὶ 3 τῆς περὶ τῶν θεωρικῶν χρημάτων συμβουλῆς
 φανερώτερον ἄπτεται, καὶ ἀξιοῖ λιθῆναι τοὺς νόμους τοὺς ἐπιτιθέν-
 τας ζημίαν τοῖς γράψασιν αὐτὰ γενέσθαι στρατιωτικά, 4 ἵνα ἄδεια
 15 ᾗ τοῦ συμβουλευεῖν τὰ βέλτιστα. Παραινέει δὲ καὶ ὕλως πρὸς τὸν
 τῶν προγόνων ξῆλον ἀναστῆναι, 5 καὶ στρατεύεσθαι σώμασιν οἰκείοις·
 καὶ ἐπιτιμῆσει πολλῇ κέχρηται κατὰ τοῦ δήμου τέως ἐκλελυμένου,
 καὶ τῶι δημαγωγῶν, ὥς οὐκ ὀρθῶς προδσταμένῳ τῆς πόλεως.

6 ΟΥΧΙ ταῦτ' ἀπαρίσταται μοι γινώσκειν, ὃ ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, ὅταν τε εἰς τὰ πράγματα ἀποβλέψω, καὶ
 ὅταν πρὸς τοὺς λόγους, οὓς ἀκούω. Τοὺς μὲν γάρ λό-
 γους περὶ τοῦ τιμωρηθῆσθαι Φίλιππον ὀρῶ γινομένους· τὰ
 5 δὲ πράγματα εἰς τοῦτο προήκοντα, ὥστε, ὅπως μὴ πεισώ-
 μεθα αὐτοῖς πρότερον κακῶς, σκέψασθαι δεόν. 7 Οὐδὲν
 οὖν ἄλλο μοι δοκοῦσιν οἱ τὰ τοιαῦτα λέγοντες, ἢ, τὴν ὑπό-
 θεσιν, περὶ ἧς βουλευέσθε, οὐχὶ τὴν οὖσαν παριστάντες
 ὑμῖν, ἀμαρτάνειν. Ἐγὼ δ', ὅτι μὲν ποτ' ἐξῆν τῇ πόλει, καὶ

R

τὰ αὐτῆς ἔχειν ἀσφαλῶς, καὶ Φίλιππον τιμωρήσασθαι,
 καὶ μάλα ἀκριβῶς οἶδα· ¹ ἐπ' ἐμοῦ γάρ, οὐχὶ πάλαι, γέ-
 γονε ταῦτα ἀμφοτέρω. Νῦν μέντοι πέπεισμαι ² τοῦθ'
 ἱκανὸν προλαβεῖν εἶναι ἡμῖν τὴν πρώτην, ὅπως τοὺς συμ-
 μάχους σώσωμεν. Εἰάν γάρ τοῦτο βεβαίως ὑπάρξῃ, ³ τότε 5
 καὶ περὶ τοῦ τίνα τρόπον τιμωρήσεται τις ἐκείνον ἐξε-
 ται σκοπεῖν. Πρὶν δὲ τὴν ἀρχὴν ὀρθῶς ὑποθέσθαι, μά-
 ταιον ἡγοῦμαι περὶ τῆς τελευτῆς ὄντινόν ποιεῖσθαι λό-
 γον. Ὁ μὲν οὖν παρῶν καιρὸς, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἴ-
 περ ποτὲ, καὶ νῦν πολλῆς φροντίδος καὶ βουλῆς δεῖται. 10
 Εγὼ δὲ οὐχ, ὃ τι χρὴ περὶ τῶν παρόντων συμβουλευ-
 σαι, χαλεπώτατον ἡγοῦμαι, ἀλλ' ἐκεῖν' ἀπορῶ, τίνα
 χρὴ τρόπον, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρὸς ὑμᾶς περὶ αὐτῶν
 εἰπεῖν· πέπεισμαι γάρ, ἐξ ὧν παρῶν καὶ ἀκούων σύννοδα,
 τὰ πλείω τῶν πραγμάτων ὑμᾶς ἐκπεφευγέναι, τῷ μὴ 15
 βούλεσθαι τὰ δέοντα ποιεῖν, οὐ τῷ μὴ συνιέναι. Αἰσῶ
 δὲ ὑμᾶς, ἂν μετὰ παρρησίας ποιῶμαι τοὺς λόγους, ὑπο-
 μένειν, τοῦτο θεωροῦντας, εἰ τάλῃθ' ἔλεγω, καὶ διὰ τοῦτο,
 ἵνα τὰ λοιπὰ βελτίω γένηται. Ὅρατε γάρ, ὥς ⁴ ἐκ τοῦ
 πρὸς χάριν δημηγορεῖν ἐνίοις, εἰς πᾶν προελήλυθε μοχ- 20
 θρίας τὰ παρόντα πράγματα. Αναγκαῖον δὲ ὑπολαμ-
 βάνω, μικρὰ τῶν γεγενημένων πρῶτον ὑμᾶς ὑπομνήσαι.
 Μέννησθε, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτ' ἀπηγγέλθη Φίλιπ-
 πος ὑμῖν ἐν Θράκῃ, τρίτον ἢ τέταρτον ἔτος τουτί, Ἡραϊ-
 ον τεῖχος πολιορκῶν· τότε τοίνυν ⁵ μὴν μὲν ἦν Μαιμακ- 25
 τηριῶν πολλῶν δὲ λόγων καὶ θορύβου γιγνομένου παρ'
 ὑμῖν, ἐψηφίσασθε τετταράκοντα τριήρεις καθέλκειν, καὶ
 τοὺς μέχρι πέντε καὶ τετταράκοντα ἑτῶν αὐτοὺς ἐμβαί-
 νειν, καὶ ⁶ τάλαντα ἐξήκοντα εἰσφέρειν. Καὶ μετὰ ταῦτα,
 διελθόντος τοῦ ἐνιαυτοῦ τούτου, ⁷ Ἐκατομβαιῶν, Μετα- 30
 γειτινιῶν, Βοηδρομιῶν· τούτου τοῦ μηνὸς μόγις, ⁸ μετὰ τὰ
 Μυστήρια, δέκα ναῦς ἀπεστέιλαι ἔχοντα Χαρίδημον

κενὰς, καὶ πέντε τάλαντα ἀργυρίᾳ.—ὥς γὰρ ἡγγέλθη Φί-
 λιππος ἀσθενῶν, ἥ τεθνεώσῃ ἦλθε γὰρ ἀμφοτέρω· οὐκέτι
 καιρὸν οὐδένα τοῦ βοηθεῖν νομίσαντες, ἀφήκατε, ὃ ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, τὸν ἀπόστολον. Ἦν δ' οὗτος ὁ καιρὸς αὐτός·
 5 εἰ γὰρ τότε ἐκεῖσε ἐβοηθήσαμεν, ὥσπερ ἐψηφισάμεθα,
 προθύμως, οὐκ ἂν ἠνώχλει νῦν ἡμῖν ὁ Φίλιππος τότε
 σωθεῖς. Τὰ μὲν δὴ τότε πραχθέντα οὐκ ἂν ἄλλως ἔχοι·
 νῦν δ' ἐτέρου πολέμου καιρὸς ἦκει. Τίς οὗτος;—δι' οὖν
 καὶ περὶ τούτων ἐμνήσθην, ἵνα μὴ ταῦτα πάθῃτε. Τί δὴ
 10 χρῆσόμεθα, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τούτῳ; εἰ γὰρ μὴ βοη-
 θήσετε παντὶ σθένει κατὰ τὸ δυνατόν, ¹ θεάσασθε, ὃν
 τρόπον ὑμεῖς ἐστρατηγηκότις ἔσεσθε πάντα ὑπὲρ Φι-
 λίππου. Ἵπῃρχον Ολύνθιοι δυνάμιν τινα κεκτημένοι,
 καὶ διέκειθ' οὕτω τὰ πράγματα· ² οὔτε Φίλιππος ἐθαῤῥει
 15 τοῦτους, οὔθ' οὗτοι Φίλιππον ³ ἐπράξαμεν ἡμεῖς κἀκεῖνοι
 πρὸς ἡμᾶς εἰρήνην ἣν τοῦτο ὥσπερ ἐμπόδισμά τι τῷ
 Φιλίππῳ, ⁴ καὶ δυσχερὲς, ⁵ πόλιν μεγάλην ἐφορμεῖν τοῖς
 ἑαυτοῦ καιροῖς, διηλλαγμένην πρὸς ἡμᾶς· ἐκπολεμῶσαι
 δεῖν ὥμεθα τοὺς ἀνθρώπους ἐκ παντὸς τρόπου· καὶ ὁ πάν-
 20 τες ἐθρύλλουν τέως, τοῦτο πέπρακται νυνὶ ⁶ ὅπως δήποτε.
 Τί οὖν ὑπόλοιπον, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πλὴν βοηθεῖν ἐβ-
 ῳμένως καὶ προθύμως, ἐγὼ μὲν οὐχ ὄρω. χωρὶς γὰρ
 τῆς περιστάσεως ἂν ἡμᾶς αἰσχύνῃς, εἰ καθυφείμεθά τι ἰῶν
 πραγμάτων, οὐδὲ τὸν φόβον, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μικρὸν
 25 ὄρω τὸν τῶν μετὰ ταῦτα, ἐχόντων μὲν ὥς ἔχουσι Θη-
 βαίων ἡμῖν, ἀπειρηκότων δὲ χρήμασι Φωκέων ⁷ μηδε-
 νὸς δ' ἐμποδῶν ὄντος Φιλίππου, τὰ παρόντα καταστρεψα-
 μένω, πρὸς ταῦτα ἐπικλῖναι τὰ πράγματα. Ἀλλὰ μὴν,
 εἴ τις ὑμῶν ⁸ εἰς τοῦτο ἀναβάλλεται ποιήσῃν τὰ δέον-
 30 τα, ἰδεῖν ἐγγύθεν βούλεται τὰ δεινὰ, ⁹ ἐξὸν ἀκούειν ἄλ-
 λοθι γινόμενα, καὶ βοηθὸν ἑαυτῷ ζητεῖν, ἐξὸν νῦν ἐτέ-
 ροις αὐτὸν βοηθεῖν ὅτι μὲν γὰρ εἰς τοῦτο περιστῆσεται τὰ

πράγματα, ἔαν τὰ παρόντα προώμεθα, σχεδὸν ἴσμεν
 ἅπαντες δῆπου. Ἀλλ' ὅτι μὲν δὴ δεῖ βοηθεῖν, εἴποι τις
 ἂν, πάντες ἐγνώκαμεν, καὶ βοηθήσομεν· τὸ δὲ ὅπως, τοῦτο
 λέγε. Μὴ τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, θαυμάσητε, ἂν
 παρὰδοξον εἶπω τι τοῖς πολλοῖς. ¹ Νομοθέτας καθίστατε·
² ἐν δὲ τούτοις τοῖς νομοθέταις, μὴ θῆσθε νόμον μηδένα·
 εἰσὶ γὰρ ὑμῖν ἱκανοί· ἀλλὰ τοὺς εἰς τὸ παρὸν βλάπτον-
 τας ὑμᾶς λύσατε· λέγω δὲ τοὺς ³ περὶ τῶν θεωρικῶν,
 σαφῶς οὕτως, καὶ τοὺς περὶ τῶν στρατευσόμενων ἐνίας· ὧν
 οἱ μὲν τὰ ⁴ στρατιωτικὰ τοῖς οἴκοι μένουσι διανέμονται θεω-10
 ρικά· οἱ δὲ ⁵ τοὺς ἀτακτοῦντας ἀθώους καθιστᾶσιν· εἴτα
 καὶ τοὺς τὰ δέοντα ποιῶν βουλομένους ἀθυμοτέρους ποι-
 οῦσιν. Ἐπειδὴν δὲ ταῦτα λύσητε, καὶ τὴν τοῦ τὰ βέλ-
 τιστα λέγειν ὁδὸν παρασχητε ἀσφαλῆ, τῆνικαῦτα τὸν
 γράφοντα, ὃ πάντες ἴστε ὅτι συμφέρει, ζητεῖτε. Πρὶν ¹⁵
 δὲ ταῦτα πράξαι, μὴ σκοπεῖτε, τίς, εἰπὼν τὰ βέλτιστα
 ὑπὲρ ὑμῶν, ὑφ' ὑμῶν ἀπολέσθαι βουλήσεται· οὐ γὰρ εὖ
 ρήσεται ἄλλως τε καὶ τούτου μόνου περιγίγνεσθαι μέλλον-
 τος, τοῦ παθεῖν ἀδίκως τι κακὸν τὸν ταῦτ' εἰπόντα καὶ
 γράψαντα, μηδὲν δὲ ὠφελῆσαι ⁶ τὰ πράγματα· ἀλλὰ ²⁰
 καὶ εἰς τὸ λοιπὸν μᾶλλον ἔτι, ἢ νῦν, τὸ τὰ βέλτιστα λέ-
 γειν φοβερώτερον ποιῆσαι. Καὶ λύειν γε, ὦ ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, τοὺς νόμους δεῖ τούτους αὐτοὺς ἀξίωσιν, ὥστε καὶ
 τεθείκασιν. Οὐ γὰρ ἐστὶ δίκαιον, τὴν μὲν χάριν, ἣ πα-
 σαν ἔδωκε τὴν πόλιν, ⁷ τοῖς τότε θεῖσιν ὑπάρχειν ²⁵
 τὴν δ' ἀπέχθειαν, δι' ἧς ἂν ἅπαντες ἄμεινον πράξαμεν,
 τῷ νῦν τὰ βέλτιστα εἰπόντι ζημίαν γενέσθαι. Πρὶν δὲ
 ταῦτα εὐτρεπίσαι, μηδαμῶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μη-
 δένα ἀξιοῦτε τηλικούτον εἶναι παρ' ὑμῖν, ὥστε τοὺς νόμους
 τούτους παραδάντα μὴ δῆναι δίκην, μηδ' οὕτως ἀνόητον, ³⁰
 ὥστε εἰς πρῶτον κακὸν αὐτὸν ἐμβαλεῖν. Οὐ μὴν οὐδ'
 ἐκεῖνό γ' ὑμᾶς ἀγνοεῖν δεῖ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι ψή-

φισμα οὐδενὸς ἀξιὸν ἐστίν, ἂν μὴ προσγένηται τὸ ποιεῖν
 ἐθέλειν τὰ γε δόξαντα προθύμως ὑμᾶς. Εἰ γὰρ αὐτόρχει
 τὰ ψηφίσματα ἦν, ἢ ὑμᾶς ἀναγκάζειν, ἢ προσήκει
 πράττειν, ¹ ἢ περὶ ὧν γράφει, διαπραξασθαι, οὐτ' ἂν
 5 ὑμεῖς πολλὰ ψηφίζομενοι, μικρὰ, μᾶλλον δ' οὐδὲν, ἐπράτ-
 τετε τούτων, οὔτε Φίλιππος τοσοῦτον ὑδρίκει χρόνον.
 πάλαι γὰρ ἂν, ἔνεκά γε ψηφισμάτων, ἐδεδώκει δίκην.
 Ἀλλ' οὐχ οὕτω ταῦτ' ἔχει· τὸ γὰρ πράττειν τοῦ λέγειν
 καὶ χειροτονεῖν ὕστερον ὢν τῇ τάξει, πρότερον τῇ δυνά-
 10 μει καὶ κρεῖττόν ἐστι. Τοῦτ' οὖν δεῖ προσεῖναι, τὰ δ'
 ἄλλα ὑπάρχει· καὶ γὰρ εἰπεῖν τὰ δέοντα παρ' ὑμῶν
 εἰσιν, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δυνάμενοι, καὶ γινῶναι πάντων
 ὑμεῖς ὀξύτατοι τὰ ρηθέντα· καὶ προᾶξαι δὲ δυνήσεσθε
 νῦν, ἐὰν ὀρθῶς ποιῇτε. Τίνα γὰρ χρόνον, ἢ τίνα καιρὸν,
 15 ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦ παρόντος βελτίω ζητεῖτε; ἢ
 πότε, ἢ δεῖ, πράξετε, εἰ μὴ νῦν; Οὐχ ἅπαντα μὲν ἡμῶν
 τὰ χωρία προεἶληφεν ἄνθρωπος; εἰ δὲ καὶ ταύτης κύ-
 ριος τῆς χώρας γενήσεται, πάντων αἰσχιστά πεισόμεθα.
² Οὐχ, οὐς, εἰ πολεμήσαμεν, ἐτοίμως σώσειν ὑπισχνόμεθα,
 20 οὗτοι νῦν πολεμοῦνται; Οὐχ ἐχθρός; οὐχ ἔχων τὰ ἡμέ-
 τερα; οὐ βάρβαρος; οὐχ—ὅ τι ἂν εἴποι τις; Ἀλλὰ
 πρὸς θεῶν, ³ ἅπαντα ταῦτα ἔδασαντες, καὶ μονονουχὶ συγ-
 κατασκευάσαντες αὐτῷ, τότε τοὺς αἰτίους, οἵτινές εἰσι,
 τούτων ζητήσομεν; Οὐ γὰρ αὐτοὶ γ' αἴτιοι φήσομεν εἶναι,
 25 σαφῶς οἶδα τοῦτ' ἐγώ· οὐδὲ γὰρ, ἐν τοῖς τοῦ πολέμου
 κινδύνοις, τῶν φευγόντων οὐδεὶς ἑαυτοῦ κατηγορεῖ· ἀλλὰ
 καὶ τοῦ στρατηγοῦ, καὶ τῶν πλησίων, καὶ πάντων μᾶλλον.
 Ἥτινται δ' ὅμως διὰ πάντας τοὺς φεύγοντας δῆπου
 μένειν γὰρ ἐξῆν τῷ κατηγοροῦντι τῶν ἄλλων· εἰ δὲ
 30 τοῦτ' ἐποίει ἕκαστος, ἐνίκων ἂν. Καὶ νῦν, οὐ λέγει τις
 τὰ βέλτιστα; ἀναστὰς ἄλλος εἰπάτω μὴ τούτον αἰ-
 τιώσθαι. Ἄλλος λέγει τις βελτίω; ταῦτα ποιεῖτε

ἄγαθῇ τύχῃ. Ἀλλ' οὐχ ἡδέα ταῦτα; οὐκ ἐστὶ τοῦθ' ὁ
 λέγων ἀδικεῖν. ² πλὴν εἰ, δέον εὐξασθαι, παραλείπει
³ εὐξασθαι μὲν γάρ, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ῥῥίδιον, εἰς
 ταὐτὸ πάνθ', ὅσα βούλεται τις, ἀθροίσαντα ἐν ὀλίγῳ
 ἐλέσθαι δέ, ὅταν περὶ πραγμάτων προτεθῇ σκοπεῖν, οὐκ ἐστ' ἰ
 ὁμοίως εὐπορον, ἀλλὰ δεῖ τὰ βέλτιστα ἀντὶ τῶν ἡδέων,
 ἂν μὴ συναμφοτέρα ἐξῇ, λαμβάνειν. Εἰ δέ τις ἡμῶν
⁴ ἔχει καὶ τὰ θεωρικὰ ἔῃν, καὶ πόρους ἑτέρους λέγειν στρα-
 τιωτικους, οὐχ οὗτος κρεῖττον; εἴποι τις ἄν. Φημὶ ἔγω-
 γε, εἴπερ ἐστὶν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. Ἀλλὰ θαυμάζω, 10
⁵ εἴ τῳ ποτὲ ἀνθρώπων ἢ γέγονεν, ἢ γενήσεται, ἂν τὰ
 παρόντα ἀναλώσῃ, πρὸς ἃ μὴ δεῖ, τῶν ἀπόντων εὐπορεῖ-
 σαι, πρὸς ἃ δεῖ. Ἀλλ', οἶμαι, μέγα τοῖς τοιοῦτοις
 ὑπάρχει λόγοις ἢ παρ' ἑκάστου βούλησις· διόπερ ῥῥιστον
 ἀπάντων ἐστὶν αὐτὸν ἐξαπατῆσαι· ὃ γὰρ βούλεται, τοῦθ' 15
 ἵκαστος καὶ οἶεται· τὰ δὲ πράγματα πολλάκις οὐχ οὕτως
 πέφυκεν. Ὁρᾶτε οὖν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ταῦθ' οὕτως,
 ὅπως καὶ τὰ πράγματα ἐνδέχεται, καὶ δυνήσεσθε ἐξίεναι,
 καὶ μισθὸν ἔχετε. Οὗτοι σωφρόνων, οὐδὲ γενναίων ἐστὶν
 ἀνθρώπων, ἐλλείποντάς τι, δι' ἐνδειαν χρημάτων, τῶν τοῦ 20
 πολέμου, εὐχερῶς τὰ τοιαῦτα ὀνειδίῃ φέρειν· οὐδ' ἐπὶ μὲν
 Κορινθίους, καὶ Μεγαρέας, ἀρπάσαντας τὰ ὄπλα πορεύεσ-
 θαι· Φίλιππον δ' ἔῃν πόλεις Ἑλληνίδας ἀνδραποδέ-
 ξεσθαι, δι' ἀπορίαν ἐφοδίων τοῖς στρατευομένοις. Καὶ
 ταῦτ', οὐχ ἔν' ἀπέχθωμαί τισιν ὑμῶν, τηνᾶλλως προ- 25
 ῥημαι λέγειν οὐ γὰρ οὕτως ἄφρων, οὐδ' ἀτυχῆς τις
 εἰμὶ ἐγὼ, ὥστε ἀπεχθάνεσθαι βούλεσθαι, μηδὲν ὠφελεῖν
 νομίζων· ἀλλὰ δικαίου πολίτου κρίνω, τὴν τῶν πραγμά-
 των σωτηρίαν, ἀντὶ τῆς ἐν τῷ λέγειν χάριτος, αἰρεῖσ-
 θαι. Καὶ γὰρ τοὺς ⁶ ἐπὶ τῶν προγόνων ἡμῶν λέγοντας 30
 ἀκούω, ὥσπερ ἴσως καὶ ὑμεῖς, οὓς ἐπαινοῦσι μὲν οἱ παρ-
 οντες ἅπαντες, μιμοῦνται δ' οὐ πάνυ, τούτῳ τῷ ἔθει καὶ

τῷ τρόπῳ τῆς πολιτείας χρῆσθαι, τὸν Ἀριστείδην ἐκεί-
 νον τὸν Νικίαν, ¹ τὸν ὁμώνυμον ἐμμανῶ, τὸν Περικλέα.
 Ἐξ οὗ δ' οἱ διερωτῶντες ὑμᾶς οὗτοι πεφῆνασι ῥήτορες, τί
 βούλεσθε; τί γράμῳ; τί ὑμῖν χαρίσομαι; ² προπέπο-
 5 ται τῆς παραντίκα ἡδονῆς καὶ χάριτος τὰ τῆς πόλεως
 πράγματα· καὶ τοιαντὶ συμβαίνει καὶ τὰ μὲν τούτων
 πάντα καλῶς ἔχει, τὰ δ' ὑμέτερα αἰσχροῦς. Καίτοι
 σκέψασθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. ἃ ³ τις ἂν κεφάλαια
 εἰπεῖν ἔχοι, τῶν ἑπὶ τῶν προγόνων ἔργων, καὶ τῶν ἐφ'
 10 ὑμῶν. Εἰσὶ δὲ βραχυς καὶ γνώριμος ὑμῖν ὁ λόγος· οὐ
 γὰρ ἄλλοις τοῖς ὑμῖν χρωμένοις παραδείγμασιν, ἀλλ'
 οἰκείοις, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εὐδαίμῳσι ἐξεστὶ γενέσθαι.
 Ἐκεῖνοι τοίνυν, οἷς οὐκ ἐχαρίζονθ' οἱ λέγοντες, οὐδ' ἐφί-
 λουν αὐτοὺς, ὥσπερ ὑμᾶς οὗτοι νῦν, πέντε μὲν καὶ τεττα-
 15 ράκοντα ἔτη ⁴ τῶν Ἑλλήνων ἥρξαν ἐκόντων· πλείω δ' ἢ
 μύρια τέλαντα εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἀνήγαγον ὑπήκουε
 δὲ ὁ ταύτην τὴν χώραν ἔχων αὐτοῖς βασιλεὺς, ὥσπερ
 ἐστὶ προσῆκον βάρβαρον Ἑλλήσι· πολλὰ δὲ καὶ καλά
 καὶ περὶ καὶ ναυμαχοῦντες ἔστησαν τρόπαια αὐτοῖς στρα-
 20 τεύόμενοι· μόνου δὲ ἀνθρώπων κρείττω τὴν ⁵ ἐπὶ τοῖς ἔρ-
 γοις δόξαν τῶν φθονούντων κατέλιπον. Ἐπὶ μὲν δὴ τῶν
 Ἑλληνικῶν ἦσαν τοιοῦτοι· ἐν δὲ τοῖς κατὰ τὴν πόλιν
 αὐτὴν θεάσασθε ὅποιοι, ἐν τε τοῖς κοινοῖς καὶ τοῖς
 ἰδίοις. Δημοσίᾳ μὲν τοίνυν οἰκοδομήματα καὶ κάλλη
 25 τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα κατεσκεύασαν ἡμῖν ἱερῶν καὶ τῶν
 ἐν τούτοις ἀναθημάτων, ὥστε μηδενὶ τῶν ἐπιγιγνομένων
 ὑπερβολὴν λελεῖφθαι. Ἰδίᾳ δ' οὕτω σώφρονες ἦσαν καὶ
 σφόδρα ἐν τῷ τῆς πολιτείας ἡθει μένοντες. ὥστε τὴν
 Ἀριστείδου, καὶ τὴν Μιλτιάδου, καὶ τῶν τότε λαμπρῶν
 30 οἰκίαν εἴ τις ἄρα οἶδεν ὑμῶν, ὅποια ποτ' ἐστίν, ὅρῃ
 τῆς τοῦ γείτονος οὐδὲν σεμνοτέραν οὖσαν. οὐ γὰρ

¹ εἰς περιουσίαν αὐτοῖς ἐπράττετο τὰ τῆς πόλεως, ἀλλὰ
 τὸ κοινὸν αὖξιν ἕκαστος ᾤετο δεῖν. Ἐκ δὲ τοῦ τὰ μὲν
 Ἑλληνικὰ πιστῶς, τὰ δὲ πρὸς τοὺς θεοὺς εὐσεβῶς, τὰ
 δ' ἐν αὐτοῖς ἴσως διοικεῖν, μεγάλην εἰκότως ἐκτήσαντο
 εὐδαιμονίαν. Τότε μὲν δὴ τοῦτον τὸν τρόπον εἶχε τὰ 5
 πράγματα ἐκείνοις χρωμένοις, οἷς εἶπον, προστάταις.
 Νυνὶ δὲ πῶς ὑμῖν ² ὑπὸ τῶν χρηστῶν τῶν νῦν τὰ πράγ-
 ματα ἔχει; ³ ἄρα γε ὁμοίως ἢ καὶ παραπλησίως; Καὶ
 τὰ μὲν ἄλλα σιωπῶ, πόλλ' ἂν ἔχων εἰπεῖν. ⁴ Ἀλλ'
 ὅσῃς ἅπαντες ὁρᾶτε ἐρημίας ἐπειλημμένοι, καὶ Ἀα- 10
 κειδαιμονίων. μὲν ἀπολωλότων, Θηβαίων δ' ἀσχόλων ὄν-
 των, τῶν δ' ἄλλων οὐδενὸς ὄντος ἀξιόχρεω περὶ τῶν
 πρωτείων ὑμῖν ἀντιτάξασθαι. ⁵ ἔξον δ' ἡμῖν καὶ τὰ
 ἡμέτερ' αὐτῶν ἀσφαλῶς ἔχειν, καὶ τὰ τῶν ἄλλων
 δίκαια βραβεύειν ἀπεστερήμεθα μὲν χώρας οἰκείας 15
 πλείω δ' ἢ χίλια καὶ πεντακόσια τάλαντα ἀνηλώκα-
 μεν εἰς οὐδὲν δέον οὗς δ' ἐν τῷ πολέμῳ συμμάχους
 ἐκτησάμεθα, εἰρήνης οὔσης, ἀπολωλέκασιν οὗτοι ἐχθρὸν
 δ' ἐφ' ἡμᾶς αὐτοὺς τηλικούτον ἥσκηκαμεν—ἢ φρα-
 σάτω τις ἐμοὶ παρελθὼν, πόθεν ἄλλοθεν ἰσχυρὸς γέ- 20
 γονεν, ἢ παρ' ἡμῶν αὐτῶν, Φίλιππος. Ἀλλ', ⁶ ὦ τὰν,
 εἰ ταῦτα φανύλως, τὰ γ' ἐν αὐτῇ τῇ πόλει νῦν ἄμεινον
 ἔχει. Καὶ τί ἂν εἰπεῖν τις ἔχοι;—⁷ Τὰς ἐπάλλξεις, ἅς
 κονιῶμεν; καὶ τὰς ὁδοὺς, ἅς ἐπισκευάζομεν; καὶ κρη-
 νας; καὶ λήρους;—Ἀποβλέψατε δὴ πρὸς τοὺς τὰ τοι- 25
 αῦτα πολιτευομένους, ὧν οἱ μὲν ἐκ πτωχῶν πλούσιοι γε-
 νόνασιν, οἱ δ' ἐξ ἀδούλων ἐντιμοὶ ἐνιοὶ δὲ ταῖς ἰδίαις
 οἰκίας τῶν δημοσίων οἰκοδομημάτων σεμνοτέρας ⁸ εἰσὶ
 κατεσκευασμένοι· ὅσῳ δὲ τὰ τῆς πόλεως ἐλάττω ⁹ γέγονε,
 τοσούτῳ τὰ τούτων ηὔξεται. Τί δὴ τὸ πάντων αἴτιον 30
 τούτων; καὶ τί δήποτε ἅπαντ' εἶχε καλῶς τότε, καὶ νῦν

οὐκ ὀρθῶς; Ὅτι, τὸ μὲν πρῶτον, καὶ στρατεύεσθαι τολμῶν
 αὐτὸς ὁ δῆμος, ¹ δεσπότης τῶν πολιτευομένων ἦν, καὶ
 κύριος αὐτὸς ἀπάντων τῶν ἀγαθῶν ² καὶ ἀγαπητὸν ἦν,
 παρὰ τοῦ δήμου, τῶν ἄλλων ἐκάτω, καὶ τιμῆς καὶ ἀρχῆς καὶ
 5 ἀγαθοῦ τινος μεταλαβεῖν νῦν δὲ τοῦναντίον, κύριοι μὲν
 τῶν ἀγαθῶν οἱ πολιτευόμενοι, καὶ διὰ τούτων ἅπαντα
 πράττεται ὑμεῖς δ' ὁ δῆμος ἐκνενευρισμένοι, καὶ περιηρη-
 μένοι χρήματα, καὶ συμμάχους, ἐν ὑπέρξει καὶ προσοθήκης
 μέρει γεγέννησθε, ³ ἀγαπῶντες ⁴ εἰς μεταδιδῶσι θεωρι-
 10 κῶν ὑμῖν, ἣ βοῦδια πέμψωσιν οὗτοι καὶ τὸ πάντων ἀν-
 ανδρότατον, ⁵ τῶν ὑμετέρων αὐτῶν χάριν προσοφείλετε·
 οἱ δ' ἐν αὐτῇ τῇ πόλει καθείρξαντες ὑμᾶς, ἐπάγουσιν
 ἐπὶ ταῦτα, καὶ τιθασσεύουσιν, χειροσῆθεις αὐτοῖς ποιοῦντες.
 Ἔστι δ' οὐδέποτε, οἶμαι, μέγα καὶ νεανικὸν φρόνημα λα-
 15 βεῖν μικρὰ καὶ φαῦλα πράττοντας ⁶ ὅποι' ἅττα γὰρ ἂν
 τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν ἀνθρώπων ἦ, ⁷ τοιοῦτον ἀνάγκη καὶ
 τὸ φρόνημα ἔχειν. Ταῦτα, μὰ τὴν Δῆμητρα, οὐκ ἂν
 θαυμάσαιμι, εἰ μείζων εἰπόντι ἐμοὶ γένοιτο παρ' ὑμῶν
 βλάβη, ⁸ τῶν πεποιηκότων αὐτὰ γενέσθαι οὐδὲ γὰρ
 20 παρρησία περὶ πάντων αἰεὶ παρ' ὑμῖν ἐστίν· ἄλλ' ἔγωγε,
 ὅτι καὶ νῦν γέγονε, θαυμάζω. Ἐὰν οὖν ἄλλα νῦν γ' ἔτι
⁹ ἀπαλλαγέντες τούτων τῶν ἐθνῶν, ἐθελήσῃτε στρατεύεσθαί
 τε καὶ πράττειν ἀξίως ὑμῶν αὐτῶν, καὶ ταῖς περιουσίαις
 ταῖς οἶκοι ταύταις ἀφορμαῖς ¹⁰ ἐπὶ τὰ ἔξω τῶν ἀγαθῶν
 25 χρήσῃσθε, ἴσως ἂν, ἴσως, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τέλειόν τι
 καὶ μέγα κτήσασθε ἀγαθόν, καὶ ¹¹ τῶν τοιούτων λημμάτων
 ἀπαλλαγείητε, ὧ τοῖς ἀσθενούσι παρὰ τῶν ἰατρῶν σι-
 τίοις διδομένοις ἔοικε· καὶ γὰρ οὐτ' ἰσχὺν ἐκεῖνα ἐντίθῃσιν,
 οὐτ' ἀποθνήσκειν ἔα· καὶ ταῦτα, ὧ νέμεσθε νῦν ὑμεῖς, οὔτε
 30 τοσαῦτά ἐστιν, ὥστε ὀφέλειαν ἔχειν τινὰ διαρκῆ, οὐτ' ἀπο-
 γνόντας ἄλλο τι πράττειν ἔα· ἄλλ' ἔστι ταῦτα τὴν ἐκάστου
 φραθυμίαν ὑμῶν ἐπανξάνοντα. ¹² Οὐκοῦν σὺ μισθοφορὰν

λέγεις; φήσει τις. ¹ Καὶ παραχρημά γε τὴν αὐτὴν
 σύνταξιν ἀπάντων, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι· ἵνα τῶν κοινῶν
 ἕκαστος τὸ μέρος λαμβάνων, ὅτου δέοιτο ἡ πόλις, εἰς τοῦθ'
 ἐτοιμῶς χρησίμῳ ἑαυτὸν παρέχοι. Εἴξεστιν ἄγειν ἡσ-
 χίαν;—² οἴκοι μένων εἰ βελτίων, τοῦ δὲ ἔνδειαν ἀνάγκη ³
 τι ποιεῖν αἰσχρὸν ἀπηλλάγμενος. Συμβαίνει τι τοιοῦτον, ⁴
 οἶον καὶ ⁵ τὰ νῦν;—στρατιώτης αὐτὸς ὑπάρχων ἀπὸ τῶν
 αὐτῶν τούτων λημμάτων, ὥσπερ ἐστὶ δίκαιον, ὑπὲρ τῆς
 πατρίδος. Ἔστι τις ἔξω τῆς ἡλικίας ὑμῶν;—ὅσα οὗτος
 νῦν ἀτάκτως λαμβάνων οὐκ ὠφελεῖ, ταῦτ' ⁶ ἐν ἴσῃ τάξει ⁷
 λαμβανέτω, πάντ' ἐφορῶν καὶ διοικῶν, ἃ χρὴ πράττεσθαι.
 Ὅλως δέ, οὔτ' ἀφελὼν, οὔτε προσθεῖς, πλὴν μικρὸν, τὴν
 ἀταξίαν ἀνελών, εἰς τάξιν ἡγαγον τὴν πόλιν, ⁸ τὴν αὐ-
 τήν, τοῦ λαβεῖν, τοῦ στρατεύεσθαι, τοῦ δικάζειν, τὴν ποιεῖν
 τοῦθ', ὃ τι καθ' ἡλικίαν ἕκαστος ⁹ ἔχοι, καὶ ὅτου καιρὸς ¹⁰
 εἴη, τάξιν ποιήσας. Οὐκ ἔστιν ὅπου τοῖς μηδὲν ποιοῦσιν
 ἐγὼ τὰ τῶν ποιησόντων εἶπον ὥς δεῖ νέμειν· ¹¹ οὐδ' αὐτοὺς
 μὲν ἀργεῖν καὶ σχολάζειν καὶ ἀπορεῖν, ὅτι δὲ οἱ τοῦ δεῖνος
 νικῶσι ξένοι, ταῦτα πυνθάνεσθαι—ταῦτα γὰρ νυνὶ γίνε-
 ται. Καὶ οὐχὶ μέμφομαι τὸν ποιοῦντά τι τῶν δεόντων ¹²
 ὑπὲρ ὑμῶν ἀλλὰ καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν
 ἀξιώ πράττειν ταῦτα, ἐφ' οἷς ἑτέροισι τιμᾶτε καὶ μὴ
 παραχωρεῖν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῆς τάξεως, ἣν ὑμῖν
 οἱ πρόγονοι τῆς ἀρετῆς μετὰ πολλῶν καὶ καλῶν καὶ με-
 γάλων κινδύνων κτησάμενοι κατέλιπον. Σχεδὸν εἶρηκα, ¹³
 ἃ νομίζω συμφέρειν ὑμεῖς δ' ἔλοισθε, ὃ τι καὶ τῇ πόλει
 καὶ ἅπασι συνοίσειν ὑμῖν μέλλει

ἘΚ ΤΟΥΤΟΥ

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΛΟΓΟΥ ΤΟΥ ΠΕΡΙ

ΣΤΕΦΑΝΟΥ.

Ὁ Σύμβουλος καὶ ὁ συκοφάντης, ἐν οὐδενὶ τῶν ἄλλων οὐδὲν ὁμοιότητες, ἐν τούτῳ πλεῖστον ἀλλήλων διαφέρουσιν· ὁ μὲν γὰρ πρὸ τῶν πραγμάτων γνώμην ἀποφαίνεται, καὶ δίδωσιν αὐτὸν ὑπεύθυνον τοῖς πεισθεῖσι, τῇ
 5 τύχῃ, τοῖς καιροῖς, τῷ βουλομένῳ· ὁ δὲ σιγήσας, ἥνικ' ἔδει λέγειν, ἂν τι δύσκολον συμβῇ, τοῦτο βασκαίνει.
 Ἦν μὲν οὖν, ὅπερ εἶπον, ἐκεῖνος ὁ καιρὸς, τοῦ γε φροντίζοντος ἀνδρὸς τῆς πόλεως, καὶ τῶν δικαίων λόγων.
 Ἐγὼ δὲ τοσαύτην ὑπερβολὴν ποιοῦμαι, ὥστε, ἂν νῦν ἔχη
 10 τις δεῖξαι τι βέλτιον, ἢ ὅπως εἴ τι ἄλλο ἐνῆν, πλήν ὅν ἐγὼ προειλόμην, ἀδικεῖν ὁμολογῶ. Ἐἰ γὰρ ἔσθ' ὃ τις νῦν ἑώρακεν, ὃ συνήνεγκεν ἂν τότεπραχθὲν, τοῦτ' ἐγὼ φημι δεῖν ἐμὲ μὴ λαθεῖν. εἰ δὲ μήτ' ἐστὶ, μήτε ἦν, μήτ' ἂν εἰπεῖν ἔχοι μηδεὶς μηδέπω καὶ τήμερον, τί τὸν
 15 σύμβουλον ἐχρῆν ποιεῖν; οὐ τῶν φαινομένων καὶ ἐνότων τὰ κράτιστα ἐλέσθαι; Τοῦτο τοίνυν ἐποίησα ἐγὼ, τοῦ κήρυκος ἐρωτῶντος, Αἰσχίνη, τίς ἀγορεύειν βούλεται; οἱ τίς αἰτιάσθαι περὶ τῶν παρεληλυθότων; οὐδὲ, τίς ἐγγυᾶσθαι τὰ μέλλοντ' ἔσεσθαι; Σοῦ δ' ἀφώνου κατ' ἐκείνους
 20 τοὺς χρόνους ἐν ταῖς ἐκκλησίαις καθημένον, ἐγὼ παρελθὼν, ἔλεγον. Ἐπειδὴ δ' οὐ τότε, ἀλλὰ νῦν δεῖξον,—εἰπέ τίς ἢ λόγος, ὄντινα ἐχρῆν εὔρεῖν, ἢ καιρὸς συμφέρον ὑπ' ἐμοῦ παρελείφθη τῇ πόλει; τίς δὲ συμμαχία, τίς

πράξις, ἐφ' ἣν μᾶλλον ἔδει με ἀγαγεῖν ¹ τουτουσί; Ἀλλὰ
 μὴν, τὸ μὲν παρεληλυθὸς αἰεὶ παρὰ πᾶσιν ἀφεῖται, καὶ
 οὐδεὶς περὶ τούτου προτίθῃσιν οὐδαμοῦ βουλήν· τὸ δὲ μέλ-
 λον, ἢ τὸ παρὸν, τὴν τοῦ συμβούλου τάξιν ἀπαιτεῖ. Τότε
 τοίνυν τὰ μὲν ἡμελλεν, ὡς ἐδόκει, τῶν δεινῶν, τὰ δ' ἤδη 5
 παρῆν· ἐν οἷς τὴν προαίρεσίν μου σκόπει τῆς πολιτείας,
² μὴ τὰ συμβάντα συκοφάντει. Τὸ μὲν γὰρ πέρας, ὡς
 ἂν ὁ δαίμων βουλευθῇ, πάντων γίγνεται· ἡ δὲ προαίρεσις
 αὐτῇ τὴν τοῦ συμβούλου διάνοιαν δηλοῖ. Μὴ δὲ τοῦτο ὡς
 ἀδίκημα ἐμὸν θῆς, εἰ κρατῆσαι συνέβη Φιλίππῳ τὴν 10
 μάχην· ἐν γὰρ τῷ θεῷ τὸ τούτου τέλος ἦν, οὐκ ἐν ἐμοί.
 Ἀλλ' ὡς οὐχ ἅπαντα, ὅσα ἐνῆλξεν κατ' ἀνθρώπινον λογισ-
 μόν, εἰλόμην, καὶ δικαίως ταῦτα καὶ ἐπιμελῶς ἐπραξα,
 καὶ φιλοπόνως ὑπὲρ δυνάμιν, ἢ ὡς οὐ καλὰ καὶ τῆς πόλεως
 ἄξια πράγματα ἐνεστήσαμην, καὶ ἀναγκαῖα,—ταῦτά μοι 15
 δεῖξον, καὶ τότε ἤδη κατηγόρει μου. Εἰ δ' ³ ὁ συμβὰς
 σκηπτὸς, [ἢ χειμῶν,] μὴ μόνον ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ πάντων
 τῶν ἄλλων· Ἑλλήνων μείζων γέγονε, τί χρὴ ποιεῖν; Ὡσπερ
 ἂν εἴ τις ναύκληρον, πάντ' ἐπὶ σωτηρίᾳ πράξαντα, καὶ
 πᾶσι κατασκευάσαντα τὸ πλοῖον, ἀφ' ὧν ὑπελάμβανε 20
 σωθῆσεσθαι, εἴτα χειμῶνι χρησάμενον, καὶ πονηφάντων
 αὐτῷ τῶν σκευῶν, ἢ καὶ συντριβέντων ὅλως, τῆς ναυαγίας
 αἰτιῶτο. Ἀλλ' οὐτ' ἐκυδέρονων τὴν ναῦν, φήσειεν ἄν
 ὥσπερ οὐδ' ἐστρατήγουν ἐγὼ, οὔτε τῆς τύχης κύριος ἦν,
 ἀλλ' ἐκεῖνη τῶν πάντων. Ἀλλ' ἐκεῖνο λογίζου, καὶ ὄρα, 25
 εἰ μετὰ τῶν Θηβαίων ἡμῖν ἀγωνιζομένοις οὕτως εἴμαρτο
 πράξαι, τί χρὴν προσδοκᾶν, εἰ μὴδὲ τούτους ἐσχομεν
 συμμαχοῦς, ἀλλὰ Φιλίππῳ προσέθεντο· ὑπὲρ οὗ τότε
 ἐκεῖνος πάσας ἀφῆκε φωνάς; Καὶ εἰ νῦν τριῶν ἡμερῶν
 ἀπὸ τῆς Αἰτικῆς ὁδὸν τῆς μάχης γεγεννημένης, τοσοῦτος 30
 κίνδυνος καὶ φόβος παρείστη τὴν πόλιν, τί ἂν, εἴ που
 πλησίον τῆς χώρας ταῦτο τοῦτο πάθος συνέβη, προσδο-

κῆσαι χρῆν; ¹ ἄρ' οἴεσθε ἔτι νῦν ἂν στήναι, συνελθεῖν, ἀναπνεῦσαι; ² Πολλὰ μία ἡμέρα καὶ δύο καὶ τρεῖς ἔδωσαν τῶν εἰς σωτηρίαν τῇ πόλει. Τότε δὲ——ἀλλ' οὐκ ἄξιον εἰπεῖν, ἃ γε μὴδ' εἰς πείραν ἔδωκε θεῶν τιнос εὐνοια, καὶ 5 τὸ προβαλέσθαι τὴν πόλιν ταυτὴν τὴν συμμαχίαν, ἧς σὺ κατηγορεῖς. Ἔστι δὲ ταυτὶ πάντα μοι, ³ τὰ πολλὰ, πρὸς ὑμᾶς, ἄνδρες δικασταί, καὶ τοὺς περιεστηκότας ἔξωθεν καὶ ἀκροωμένους· ἐπεὶ πρὸς γε τοῦτον αὐτόν, τὸν κατὰ πτυστον, βραχὺς καὶ σαφὴς ἐξήρκει μοι λόγος. Εἰ μὲν 10 γὰρ ἦν σοι πρόδηλα τὰ μέλλοντα, Αἰσχίνη, μόνῳ τῶν ἄλλων, ὅτ' ἐβουλεύεθ' ἡ πόλις περὶ τούτων, τότ' ἔδει σε προλέγειν· εἰ δὲ μὴ προήδεις, τῆς αὐτῆς ἀγνοίας ὑπεύθυνος εἶ τοῖς ἄλλοις· ὥστε τί μᾶλλον ἐμοῦ σὺ ταῦτα κατηγορεῖς, ἢ ἐγὼ σοῦ; Τοσοῦτον γὰρ ἀμείνων ἐγὼ σοῦ 15 πολίτης γέγονα εἰς αὐτὰ ταῦθ', ἃ λέγω, (καὶ οὐπω περὶ τῶν ἄλλων διαλέγομαι,) ὅσον ἐγὼ μὲν ἔδωκα ἐμαυτὸν εἰς τὰ πᾶσι δοκοῦντα συμφέρειν, οὐδένα κίνδυνον ὀκνήσας ἰδίον, οὐδ' ὑπολογισάμενος· σὺ δὲ οὔτε ἕτερα εἶπες βελτίω τούτων, (οὐ γὰρ ἂν τούτοις ἐχρῶντο,) οὔτ' εἰς ταῦ- 20 τα χρήσιμον οὐδὲν σεαυτὸν παρέσχες. Ὅπερ δ' ἂν ὁ φαυλότατος καὶ δυσμενέστατος ἄνθρωπος ποιήσσειε τῇ πόλει, ⁴ τοῦτο πεποιηκὼς ἐπὶ τοῖς συμβᾶσιν ἐξήτασαι· καὶ ἅμα Αῤῖστρατος ἐν Νάξῳ, καὶ Αῤῖστόλεως ἐν Θάσῳ, ⁵ οἱ καθάπαξ ἐχθροὶ τῆς πόλεως, τοὺς Αθηναίων 25 κρίνουσι φίλους, καὶ Αθηήνῃσιν Αἰσχίνης Δημοσθένους κατηγορεῖ. Καίτοι, ὅτῳ τὰ τῶν Ἑλλήνων ἀνυχήματα ἐνευδοκιμεῖν ἀπέκειτο, ἀπολωλέναι μᾶλλον οὐτός ἐστι δίκαιος, ἢ κατηγορεῖν ἑτέρον· ⁶ καὶ ὅτῳ συνενηνόχασιν οἱ αὐτοὶ καιροὶ καὶ τοῖς τῆς πόλεως ἐχθροῖς, οὐκ ἔνι τοῦ- 30 τον εὖνουν εἶναι τῇ πατρίδι. Ἀηλοῖς δὲ καὶ ἐξ ὧν ζῆς, καὶ ποιεῖς, καὶ πολιτενῇ, καὶ πάλιν οὐ πολιτενῇ. Πράττεται τι των ὑμῖν δοκούντων συμφέρειν; ἄφρωνος Αἰσχίνης. Αντι-

ἐκφρουσέ τι, καὶ γέγονεν, οἷον οὐκ ἔδει; πάρεστιν *Λισχίνης*.
 ὥσπερ τὰ ῥήγματα, καὶ τὰ σπάσματα, ὅταν τι κα-
 κὸν τὸ σῶμα λάβῃ, τότε κινεῖται. *Ἐπειδὴ* δὲ πολὺς τοῖς
 συμβεβηκόσιν ἐγκείται, βούλομαί τι καὶ παρὰδοξον εἰπεῖν.
 καὶ μου, πρὸς Διὸς καὶ θεῶν, μηδεὶς τὴν ὑπερβολὴν 5
 θαυμάσῃ, ἀλλὰ μετ' εὐνοίας, ὃ λέγω, θεωρησάτω.
Εἰ γὰρ ἦν ἅπασι πρόδηλα τὰ μέλλοντα γενήσεσθαι,
 καὶ προήδεσαν ἅπαντες, καὶ αὖ προύλεγε, *Λισχίνη*, καὶ
 διεμαρτύρου βοῶν καὶ κεκραγῶς, ὃς οὐδ' ἐφθέγξω, οὐδ'
 οὕτως ἀποστατέον τῇ πόλει τούτων ἦν, εἴπερ ἡ δόξης, ἢ 10
 προγόνων, ἢ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος εἶχε λόγον. ¹ *Νῦν*
 μὲν γὰρ ἀποτυχεῖν δοκεῖ τῶν πραγμάτων, ὃ πᾶσι κοινόν
 ἐστὶν ἀνθρώποις, ὅταν τῷ θεῷ ταῦτα δοκῇ. Τότε δ'
 ἀξιούσα προεστάναι τῶν ἄλλων, εἴτ' ἀποσταῖσα τούτου, *Φι-*
λίππῳ προδεδωκέναι πάντας ἂν ἔσχεν αἰτίαν. *Εἰ* γὰρ 15
 ταῦτα προεἶτο ἀκονιτί, ² περὶ ἃν ἄδενά κίνδυνον ὄντινοῦν
 οὐχ ὑπέμειναν οἱ πρόγονοι, ³ τίς ἂν οὐχὶ κατέπτυσεν ἂν
 σοῦ· μὴ γὰρ δὴ τῆς πόλεώς γε, μηδ' ἐμοῦ; Τίσι δ' ὀφ-
 θαλμοῖς, πρὸς Διὸς, ἐωρῶμεν ἂν τοὺς εἰς τὴν πόλιν ἀν-
 θρώπους ἀφικνουμένους, ⁴ εἰ τὰ μὲν πράγματα, εἰς ὅπερ 20
 νυνὶ, περιέστη, ἡγεμῶν δὲ καὶ κυρίως ἡρέθη *Φίλιππος*
 ἀπάντων, ⁵ τὸν δ' ὑπὲρ τοῦ μὴ γενέσθαι ταῦτα ἀγῶνα
 ἕτεροι χωρὶς ἡμῶν ἦσαν πεποιημένοι; καὶ ταῦτα, μηδε-
 πώποτε τῆς πόλεως ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις ἀσφάλειαν
 ἄδοξον μᾶλλον, ἢ τὸν ὑπὲρ τῶν καλῶν κίνδυνον ἡρημέ- 25
 νης. Τίς γὰρ οὐκ οἶδεν Ἑλλήνων, τίς δὲ βαρβάρων, ὅτι
 καὶ παρὰ Θηβαίων, ⁶ καὶ παρὰ τῶν ἔτι τούτων πρότερον
 ἰσχυρῶν γεγεννημένων *Λακεδαιμονίων*, καὶ παρ' αὐτοῦ τοῦ
Περσῶν βασιλέως, ⁷ μετὰ πολλῆς χάριτος τοῦτ' ἂν ἀσ-
 μένως ἐδόθη τῇ πόλει, ὃ τι βούλεται λαβούσῃ, καὶ τὰ 30
 ἑαυτῆς ἐχούσῃ, τὸ κελευόμενον ποιεῖν, καὶ ἑᾶν ἕτερον τῶν
 Ἑλλήνων προεστάναι; *Ἀλλ'* οὐκ ἦν ταῦθ', ὥς ἔοικε, τοῖς

Ἀθηναίοις τοῖς τότε πατρία, οὐδ' ἀνεκτὰ, οὐδ' ἐμφυτὰ
 ἐδ' ἡδυνήθη πάποτε τὴν πόλιν οὐδείς ἐκ παντὸς τῷ χρόνῳ
 πείσαι, τοῖς ἰσχύουσι μὲν, μὴ δίκαια δὲ πράττουσι, προσ-
 θεμένην, ἀσφαλῶς δουλεύειν ¹ ἀλλ' ἀγωνιζομένη περὶ προ-
 5 τείων καὶ τιμῆς καὶ δόξης, καὶ κινδυνεύουσα, πάντα τὸν
 αἰῶνα διατετέλεκε. Καὶ ταῦθ' οὕτω σεμνὰ καὶ προσή-
 κοντα τοῖς ὑμετέροισι ἦθεσιν ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε εἶναι,
 ὥστε καὶ τῶν προγόνων τοὺς ταῦτα πράξαντας μάλιστα
 ἐπαινεῖτε εἰκότως. Τίς γὰρ οὐκ ἂν ἀγάσαιο τῶν ἀν-
 10 δρῶν ἐκείνων τῆς ἀρετῆς, οἱ καὶ τὴν χώραν καὶ τὴν πόλιν
 ἐκλιπεῖν ὑπέμειναν, εἰς τὰς τριήρεις ἐμβάντες, ὑπὲρ τοῦ μὴ
 τὸ κελεύόμενον ποιῆσαι; τὸν μὲν ταῦτα συμβουλευσάντα
 Θεμιστοκλέα στρατηγὸν ἐλόμενοι, τὸν δ' ὑπακούειν τοῖς
 ἐπιταττομένοις ἀποφηνάμενον ² Κυρσίλον καταλιθώσαντες,
 15 οὐ μόνον αὐτόν, ἀλλὰ καὶ αἱ γυναῖκες αἱ ὑμέτεραι τὴν
 γυναῖκα αὐτοῦ. Οὐ γὰρ ἐζήτουν οἱ τότε Ἀθηναῖοι οὔτε
 ῥήτορα, οὔτε στρατηγόν, δι' οὗτον δουλεύουσιν ἐντυχῶς
 ἀλλ' οὐδὲ ζῆν ἠξίου, εἰ μὴ μετ' ἐλευθερίας αὐτοῖς ἐξέ-
 σται τοῦτο ποιεῖν. ἤγειτο γὰρ αὐτῶν ἕκαστος, οὐχὶ τῷ πα-
 20 τρὶ καὶ τῇ μητρὶ μόνον γεγενῆσθαι, ἀλλὰ καὶ τῇ πατρίδι.
 Διαφέρει δὲ τί; ὅτι ὁ μὲν τοῖς γονεῦσι μόνον γεγενῆσθαι
 νομίζων, ³ τὸν τῆς εἰμαρμένης καὶ τὸν αὐτόματον θάνατον
 περιμένει· ὁ δὲ καὶ τῇ πατρίδι, ὑπὲρ τοῦ μὴ ταύτην
 ἐπιδεῖν δουλεύσαν, ἀποθνήσκειν ἐθελήσει, καὶ φοβερωτέρας
 25 ἡγήσεται τὰς ὕβρεις καὶ τὰς ἀτιμίας, ἢ ἐν δουλεύσῃ τῇ
 πόλει φέρειν ἀνάγκη, τοῦ θανάτου. Εἰ μὲν τοίνυν τοῦτ'
 ἐπεχειροῦν λέγειν, ὥς ἄρα ἐγὼ προήγαγον ὑμᾶς ἄξια
 τῶν προγόνων φρονεῖν, οὐκ ἔστιν, ὅστις οὐκ ἂν εἰκότως ἐπι-
 τιμήσειέ μοι. Νῦν δ' ἐγὼ μὲν ὑμέτερας τὰς τοιαύτας
 30 προαιρέσεις ἀποφαίνω· καὶ δείκνυμι, ὅτι καὶ πρὸ ἐμοῦ τῷτ'
 εἶχε τὸ φρόνημα ἢ πόλις· τῆς μέντοι διακονίας, τῆς
 ἐφ' ἐκάστοις τῶν πεπραγμένων, καὶ ἐμαντῷ μετεῖναι φημι.

Οὗτος δὲ τῶν ὅλων κατηγορῶν, καὶ κελεύων ὑμᾶς ἐμοὶ
 πικρῶς ἔχειν, ὥς φόβων καὶ κινδύνων αἰτίῳ τῇ πόλει γε-
 γενημένῳ, τῆς μὲν εἰς τὸ παρὸν τιμῆς ἐμὲ ἀποστερῆσαι
 γλίσχεται, τὰ δ' εἰς ἅπαντα τὸν λοιπὸν χρόνον ἐγκώμα
 ὑμῶν ἀφαιρεῖται. ¹ Εἰ γὰρ, ὥς οὐ τὰ βέλτιστα ἐμοῦ ⁵
 πολιτευσάμενον, τουδὶ καταψηφιεῖσθε, ἡμαρτηκέναι δόξε-
 τε, οὐ τῇ τῆς τύχης ἀγνωμοσύνῃ τὰ συμβάντα παθεῖν.
 Ἀλλ' οὐκ ἔστιν, οὐκ ἔστιν, ὅπως ἡμάρτετε, ἄνδρες Ἀθηναῖ-
 οί, ² τὸν ὑπὲρ τῆς ἀπάντων ἐλευθερίας καὶ σωτηρίας κίν-
 δυνον ἀράμενοι· ³ Οὐ μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύ- ¹⁰
 σαντας τῶν προγόνων, καὶ τοὺς ἐν Πλαταιαῖς παραταξα-
 μένους, καὶ τοὺς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχήσαντας, καὶ τοὺς
 ἐπ' Ἀρτεμισίῳ, καὶ πολλοὺς ἑτέρους, τοὺς ἐν τοῖς δημοσίοις
 μνήμασι κειμένους, ἀγαθοὺς ἄνδρας· οὓς ἅπαντας ὁμοίως
 ἢ πόλις, τῆς αὐτῆς ἀξιώσασα τιμῆς, ἔθαυεν, Δίσχίνῃ, οὐχὶ ¹⁵
 τοὺς κατορθώσαντας αὐτῶν, οὐδὲ τοὺς κρατήσαντας μό-
 νους. Δικαίως. Ὁ μὲν γὰρ ἦν ἀνδρῶν ἀγαθῶν ἔργον,
 ἅπανσι πέπραχται· τῇ τύχῃ δὲ, ἣν ὁ δαίμων ἀπένειμεν
 ἐκάστοις, ταύτῃ κέχρηται. * * *

FINIS

EXCERPTORUM EX ORATORIBUS.

ANALECTA GRAECA MAJORA.

TOMI PRIORIS

PARS TERTIA.

EXCERPTA PHILOSOPHICA.

L

Ε ΧΕΝΟΦΟΝΤΕ.

ΕΚ ΤΩΝ

ΤΟΥ ΧΕΝΟΦΟΝΤΟΣ

ΠΕΡΙ

ΤΟΥ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΩΝ

[AD EDIT. GLASGUENSEM. ANNO 1781. IN 4to.]

SOCRATES—*parens Philosophiae jure dici potest.*

CICERO DE FINIBUS, II. 1.

ΕΚ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΠΡΩΤΟΥ.

ΚΕΦ. δ.

ΠΟΛΛΑΚΙΣ ἐθαύμασα, ¹ τίσι κατὰ λόγους Ἀθηναίους
ἐκείσαν ² οἱ γραψάμενοι Σωκράτην, ὥς ἄξιός εἴη θανάτου
καὶ πόλει. Ἡ μὲν γὰρ γραφή κατ' αὐτοῦ ³ τοιαύδε τις ἦν
—⁴ ΔΔΙΚΕΙ ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ὍΤΣ ΜΕΝ Ἡ ΠΟ
5 ΔΔΕ ΝΟΜΙΖΕΙ ΘΕΟΥΣ, ΟΤ ΝΟΜΙΖΩΝ, ἘΤΕ
ΡΑ ΔΕ ΚΑΙΝΑ ΔΔΙΜΟΝΙΑ ΕΙΣΦΕΡΩΝ ΔΔΙ
ΚΕΙ ΔΕ, ΚΑΙ ΤΟΤΣ ΝΕΟΤΣ ΔΔΑΦΘΕΙΡΩΝ.

¹ Πρῶτον μὲν οὖν, ὥς οὐκ ἐνόμιζεν, οὐς ἡ πόλις νομίζει θεοὺς, ποίῳ ποτ' ἐχρήσαντο τεκμηρίῳ; ² θύων τε γὰρ φανερὸς ἦν, πολλάκις μὲν οἴκοι, πολλάκις δὲ ἐπὶ τῶν κοινῶν τῆς πόλεως βωμῶν καὶ μαντικῇ χρώμενος οὐκ ἀφανὴς ἦν. διετεθρύλλητο γὰρ, ὥς φαίη Σωκράτης, ⁵ τὸ δαιμόνιον ἑαυτῷ σημαίνειν ³ ὅθεν δὴ καὶ μάλιστα μοι δοκοῦσιν αὐτὸν αἰτιάσασθαι καινὰ δαιμόνια εἰσφέρειν.

Ὁ δὲ οὐδὲν καινότερον εἰσέφερε τῶν ἄλλων, ὅσοι, ⁴ μαντικὴν νομίζοντες, ⁵ οἰωνοῖς τε χρώνται, καὶ φήμαις, καὶ συμ- ¹⁰ βόλοις, καὶ θυσίαις. οὗτοί τε γὰρ ὑπολαμβάνουσιν, οὐ τοὺς ὄρνιθας, ⁶ οὐδὲ τοὺς ἀπαντῶντας εἰδέναι τὰ συμφέροντα τοῖς μαντευομένοις, ἀλλὰ τοὺς θεοὺς διὰ τούτων αὐτὰ σημαίνειν κακείνος οὕτως ἐνόμιζεν.

Ἀλλ' οἱ μὲν πλείστοι φασὶν ὑπὸ τε τῶν ὄρνιθων καὶ τῶν ¹⁵ ἀπαντῶντων ἀποτρέπεσθαι τε καὶ προτρέπεσθαι. Σωκράτης δὲ, ὥσπερ ἐγίγνωσκεν, οὕτως ἔλεγε· τὸ δαιμόνιον γὰρ ἔφη σημαίνειν καὶ πολλοῖς τῶν ξυνόντων προηγόρευε, τὰ μὲν ποιεῖν, τὰ δὲ μὴ ποιεῖν, ὥς τοῦ δαιμονίου προσημαίνοντος· καὶ τοῖς μὲν πειθομένοις αὐτῷ συνέφερε, τοῖς δὲ ²⁰ μὴ πειθομένοις μετέμελε.

Καίτοι τίς οὐκ ἂν ⁷ ὁμολογήσειεν, αὐτὸν βούλεσθαι μὴτ' ἡλίθιον μὴτ' ἀλαζόνα φαίνεσθαι τοῖς συνοῦσιν; ἐδόκει δ' ἂν ἀμφοτέρω ταῦτα, εἰ προαγορεύων ὥς ὑπὸ θεοῦ φαινόμενα ⁸ καὶ ψευδόμενος ἐφαίνετο. δῆλον οὖν, ⁹ ὅτι ²⁵ οὐκ ἂν προέλεγεν, εἰ μὴ ἐπίστευεν ἀληθεύσειν ¹⁰ ταῦτα δὲ τίς ἂν ἄλλω πιστεύσειεν, ἢ θεῷ; πιστεύων δὲ θεοῖς, πῶς οὐκ εἶναι θεοὺς ἐνόμιζεν;

¹¹ Ἀλλὰ μὴν ἐποίει καὶ τάδε πρὸς τοὺς ἐπιτηδεύοντες· τὰ μὲν γὰρ ἀναγκαῖα συνεβούλευε καὶ πράττειν, ὥς ἐνόμιζεν ³⁰ ἀριστ' ἂνπραχθῆναι περὶ δὲ τῶν ἀδῆλων ὅπως ἀποδῆσοιτο, ¹² μαντευσομένους ἔπεμπεν, εἰ ποιητέα.

¹ Καὶ τοὺς μέλλοντας οἴκους τε καὶ πόλεις καλῶς οἰκῆ-
 σειν μαντικῆς ἔφη προσδεῖσθαι.—Τεκτονικὸν μὲν γάρ, ἢ
 χαλκευτικόν, ἢ γεωργικόν, ἢ ἀνθρώπων ἀρχικόν, ἢ τῶν
 τοιούτων ἔργων ἐξεταστικόν, ἢ λογιστικόν, ἢ οἰκονομικόν,
 5 ἢ στρατηγικὸν γενέσθαι, πάντα τὰ τοιαῦτα μαθήματα,
 καὶ ἀνθρώπου γνώμη αἰρετῆα ἐνόμιζεν εἶναι.—² Τὰ δὲ
 μέγιστα τῶν ἐν τούτοις, ἔφη, τοὺς θεοὺς ἑαυτοῖς καταλεί-
 πεσθαι, ὧν οὐδὲν δῆλον εἶναι τοῖς ἀνθρώποις· οὔτε γὰρ τῷ
 καλῶς ἀγρὸν φυτευσασμένῳ δῆλον, ὅστις καρπώσεται· οὔτε
 10 τῷ καλῶς οἰκίαν οἰκοδομησασμένῳ δῆλον, ὅστις οἰκήσει· ὅτε
 τῷ στρατηγικῷ δῆλον, εἰ συμφέρει στρατηγεῖν οὔτε τῷ
 πολιτικῷ δῆλον, εἰ συμφέρει τῆς πόλεως προστατεῖν οὔτε
 τῷ καλὴν γῆμαντι, ἵνα εὐφραίνεται, δῆλον, εἰ διὰ ταύτην
 ἀνιάσεται· οὔτε τῷ δυνατοῦς ἐν τῇ πόλει κηδεστὰς λαβόντι
 15 δῆλον, εἰ διὰ τούτους ³ στερήσεται τῆς πόλεως.

Τοὺς δὲ μὴδὲν τῶν τοιούτων οἰομένους εἶναι δαιμόνιον,
 ἀλλὰ πάντα τῆς ἀνθρωπίνης γνώμης, ⁴ δαιμονῶν ἔφη
 δαιμονῶν δὲ καὶ τοὺς μαντενομένους, ἃ τοῖς ἀνθρώποις
 ἔδωκαν οἱ θεοὶ ⁵ μαθοῦσι διακρίνειν· οἶον, εἴ τις ⁶ ἐπερω-
 20 τῶν, πότερον ἐπιστάμενον ἡνιοχεῖν ἐπὶ ζεύγος λαβεῖν
 κρεῖττον, ἢ μὴ ἐπιστάμενον· ἢ πότερον ἐπιστάμενον κυβε-
 ρῶν ἐπὶ τὴν ναῦν κρεῖττον λαβεῖν, ἢ μὴ ἐπιστάμενον· ἢ, ἃ
 ἔξεστιν ἀριθμῆσαντας ἢ μετρήσαντας ἢ ⁷ στήσαντας εἰδέναι,
 τοὺς τὰ τοιαῦτα παρὰ τῶν θεῶν πυνθανομένους ἀθέμιστα
 25 ποιεῖν ἡγεῖτο. ἔφη δὲ δεῖν, ἃ μὲν μαθόντας ποιεῖν ἔδω-
 καν οἱ θεοὶ, μανθάνειν· ἃ δὲ μὴ δῆλα τοῖς ἀνθρώποις
 ἐστὶ, πειραῖσθαι ⁸ διὰ μαντικῆς παρὰ τῶν θεῶν πυνθάνεσ-
 θαι· τοὺς θεοὺς γὰρ, οἷς ἂν ᾧσιν ⁹ ἴλεω, σημαίνειν.

Ἀλλὰ μὴν ἐκεῖνός γε αἰεὶ μὲν ἦν ἐν τῷ φανερόν
 30 πρῶτ' τε γὰρ εἰς τοὺς περιπάτους καὶ τὰ γυμνάσια ¹⁰ ἦρει,
 καὶ πληθούσης ἀγορᾶς ἐκεῖ φανερός ἦν, καὶ τὸ λοιπὸν

αἰ τῆς ἡμέρας ἦν, ὅπου πλείστοις μέλλοι συνέσθαι
καὶ ἔλεγε μὲν ¹ ὥς τὸ πολὺ, τοῖς δὲ βουλομένοις ἐξῆν
ἀκούειν.

Οὐδεὶς δὲ πώποτε Σωκράτους οὐδὲν ἀσεβὲς, οὐδὲ ἀνό-
σιον, οὔτε πράπτοντος εἶδεν, οὔτε λέγοντος ἤκουσεν. οὐδὲ ⁵
γὰρ περὶ τῆς τῶν πάντων φύσεως, ² ἥπερ τῶν ἄλλων αἱ
πλείστοι, διελέγετο, σκοπῶν, ὅπως ὁ καλούμενος ὑπὸ τῶν
σοφιστῶν κόμομος ἔφν, καὶ ³ τίσιν ἀνάγκαις ἕκαστα γίνεται
τῶν οὐρανίων· ἀλλὰ καὶ τοὺς φροντίζοντας τὰ τοιαῦτα
μωραίνοντας ἐπεδείκνυνεν. 10

⁴ Καὶ πρῶτον μὲν αὐτῶν ἐσκόπει, πότερά ποτε νομί-
σαντες ἱκανῶς ἤδη τὰνθρώπινα εἶδέναι, ⁵ ἔρχονται ἐπὶ
τῷ περὶ τῶν τοιούτων φροντίζειν ἢ τὰ μὲν ἀνθρώπινα
παρέντες, τὰ δαιμόνια δὲ σκοποῦντες, ἡγούνται τὰ προσ-
ήκοντα πράττειν. 15

⁶ Ἐθαύμαζε δὲ, εἰ μὴ φανερὸν αὐτοῖς ἔστιν, ὅτι ταῦτα
οὐ δυνατόν ἐστιν ἀνθρώποις εὐρεῖν ⁷ ἐπεὶ καὶ τὸς μέγιστον
φρονοῦντας ἐπὶ τῷ περὶ τούτων λέγειν οὐ ταῦτα δοξάζειν
ἀλλήλοις, ἀλλὰ τοῖς μαινομένοις ὁμοίως διακεῖσθαι πρὸς
ἀλλήλους. Τῶν τε γὰρ μαινομένων τοὺς μὲν οὐδὲ τὰ δεινὰ ²⁰
δεδιέναι, τοὺς δὲ καὶ τὰ μὴ φοβερὰ φοβεῖσθαι καὶ τοῖς
μὲν οὐδ' ἐν ὄχλῳ δοκεῖν αἰσχρὸν εἶναι λέγειν ἢ ποιεῖν
ἁπλοῦν, τοῖς δὲ οὐδ' ἐξιτητέον εἰς ἀνθρώπους εἶναι δοκεῖν
καὶ τοὺς μὲν οὐθ' ἱερὸν, οὔτε βωμὸν, οὔτε ἄλλο τῶν θείων
οὐδὲν τιμῶν, τοὺς δὲ καὶ λίθους ⁸ καὶ ξύλα τὰ τυχόντα ²⁵
καὶ θηρία σέβεσθαι. Τῶν τε περὶ τῆς τῶν πάντων φύ-
σεως μεριμνῶντων τοῖς μὲν δοκεῖν ἐν μόνον τὸ ὄν εἶναι,
τοῖς δ' ἄπειρα τὸ πλῆθος· καὶ τοῖς μὲν αἰεὶ κινεῖσθαι
πάντα, τοῖς δ' οὐδὲν ἄν ποτε κινήσθαι· καὶ τοῖς μὲν
πάντα γίνεσθαι τε καὶ ἀπόλλυσθαι, τοῖς δ' οὐτ' ἄν γε ³⁰
εἶσθαι παρὲ οὐδὲν, οὐτ' ἀπολέσθαι.

Εσκόπει δὲ περὶ αὐτῶν καὶ ἰάδε· ἄρ', ὥσπερ οἱ τῶν
 θρώπεια μανθάνοντες ἡγοῦνται τοῦθ', ὃ τι ἂν μάθωσιν,
 ἑαυτοῖς τε καὶ τῶν ἄλλων, ὅτῳ ἂν βούλωνται, ποιήσῃν
 οὕτω καὶ οἱ τὰ θεῖα ζητοῦντες νομίζουσιν, ἐπειδὰν γνῶσιν,
 5 αἷς ἀνάγκαις ἕκαστα γίνεται, ποιήσῃν, ὅταν βούλωνται,
 καὶ ἀνέμους, καὶ ὕδατα, καὶ ὥρας, καὶ ὅτου δ' ἂν ἄλλου
 δέωνται τῶν τοιούτων ἢ τοιοῦτο μὲν οὐδὲν ὑδ' ἐλπίζουσιν,
 ἀρκεῖ δ' αὐτοῖς γνῶναι μόνον, ¹ ἢ τῶν τοιούτων ἕκαστα
 γίγνεται; Περὶ μὲν οὖν τῶν ταῦτα πραγματευομένων τοι-
 10 αῦτα ἔλεγε.

² Αὐτὸς δὲ περὶ τῶν ἀνθρωπείων ἀεὶ διελέγετο, σκο-
 πῶν, τί εὐσεβές, τί ἀσεβές· τί καλόν, τί αἰσχρόν· τί
 δίκαιον, τί ἄδικον· τί σωφροσύνη, τί μανία· τί ἀν-
 15 δρία, τί δειλία· τί πόλις, τί πολιτικός· τί ἀρχὴ ἀν-
 θρώπων, τί ἀρχικὸς ἀνθρώπων καὶ περὶ τῶν ἄλλων,
 αἱ τοὺς μὲν εἰδότες ἡγεῖτο καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς εἶ-
 ναι, τοὺς δὲ ἀγνοοῦντας ἀνδραποδώδεις ἂν δικαίως κα-
 κλῆσθαι.

³ Ὅσα μὲν οὖν μὴ φανερὰ ἦν, ὅπως ἐγίγνωσκεν, οὐδὲν
 20 θαυμαστόν, ὑπὲρ τούτων περὶ αὐτοῦ ⁴ παραγνῶναι τοὺς
 δικαστάς· ὅσω δὲ πάντες ἤδεσαν, θαυμαστόν, εἰ μὴ τού-
 των ἐνεθυμήθησαν.

⁴ Βουλευσας γάρ ποτε, καὶ τὸν βουλευτικὸν ὄρκον ὁμό-
 σας, ἐν ᾧ ἦν, κατὰ τοὺς νόμους βουλεύσειν, Επιστάτης
 25 ἐν τῷ δήμῳ γενόμενος, ἐπιθυμήσαντες τοῦ δήμου, παρὰ
 τοὺς νόμους, ἐννέα στρατηγούς μιν ψήφῳ, ⁵ τοὺς ἀμφὶ
 Θράσυλον καὶ Εἰρασινίδην, ἀποκτεῖναι πάντας, ⁶ οὐκ ἠθέ-
 λησεν ἐπιψηφίσαι, ὀργιζομένου μὲν αὐτῷ τοῦ δήμου, πολ-
 λῶν δὲ καὶ δυνατῶν ἀπειλοῦντάς· ἀλλὰ ⁷ περὶ πλείονος
 30 ἐποιήσατο εὖορκεῖν, ἢ χαρίσασθαι τῷ δήμῳ παρὰ τὸ
 δίκαιον, ⁸ καὶ φυλάξασθαι τοὺς ἀπειλοῦντας.

Καὶ γὰρ ἐπιμελεῖσθαι θεοὺς ἐνόμιζεν ἀνθρώπων, οὐχ
 Vol. I.

¹ ὃν τρόπον οἱ πολλοὶ νομίζουσιν οὗτοι μὲν γὰρ οἴονται, τοὺς θεοὺς τὰ μὲν εἰδέναι, τὰ δὲ οὐκ εἰδέναι. Σωκράτης δὲ πάντα μὲν ἡγεῖτο θεοὺς εἰδέναι, τὰ τε λεγόμενα καὶ πραττόμενα, καὶ τὰ σιγῇ βουλευόμενα, πανταχοῦ δὲ παρεῖναι, καὶ σημαίνειν τοῖς ἀνθρώποις περὶ τῶν ἀνθρώ- 5 πείων πάντων.

Θαυμάζω οὖν, ὅπως ποτὲ ἐπείσθησαν Ἀθηναῖοι, Σωκράτην περὶ τοὺς θεοὺς μὴ σωφρονεῖν, τὸν ἀσεβὲς μὲν οὐδὲν ποτε περὶ τοὺς θεοὺς εἶπόντα οὔτε πράξαντα, τοιαῦτα δὲ καὶ λέγοντα καὶ πράττοντα περὶ θεῶν, οἷά τις ἂν 10 καὶ λέγων καὶ πράττων εἴη τε καὶ νομίζοιτο εὐσεβέστατος

Κ Ε Φ. β'.

Θαυμαστόν δὲ φαίνεται μοι καὶ τὸ πεισθῆναί τινας, ὥς Σωκράτης τοὺς νέους διέφθειρεν, ὅς, πρὸς τοῖς εἰρημένοις, πρῶτον μὲν ἀφροδισίων, καὶ γαστρὸς, πάντων ἀνθρώπων ἐγκρατέστατος ἦν· εἶτα πρὸς χειμῶνα καὶ θέρους, καὶ 15 πάντας πόνους καρτερικώτατος· ἔτι δὲ πρὸς τὸ μετρίων δεῖσθαι πεπαιδευμένος οὕτως, ² ὥστε πᾶν μικρὰ κεκτημένος, πᾶν ῥαδίως ἔχειν ἀρκοῦντα.

Πῶς οὖν, αὐτὸς ὢν τοιοῦτος, ἄλλους ἂν ἢ ἀσεβεῖς, ἢ παρανόμους, ἢ λίχνους, ἢ ἀφροδισίων ἀκρατεῖς, ἢ πρὸς 20 τὸ πονεῖν μαλακοὺς, ἐποίησεν; ³ ἀλλ' ἔπαυσε μὲν τούτων πολλοὺς, ἀρετῆς ποιήσας ἐπιθυμεῖν, καὶ ἐλπίδας παρασχών, ἂν ἑαυτῶν ἐπιμελῶνται, καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς ἔσεσθαι.

Καίτοι γε οὐδὲ πώποτε ὑπέσχετο διδάσκαλος εἶναι 25 τούτον· ⁴ ἀλλὰ τῷ φανερὸς εἶναι τοιοῦτος ὢν, ἐλπίζειν ἐποίει τοὺς συνδιατρίβοντας ἑαυτῷ, μμουμένους ἐκείνον, τοιούσδε γενήσεσθαι. * * *

—Πῶς ἂν οὖν ὁ τοιοῦτος ἀνὴρ διαφθείροι τοὺς νέους, εἰ μὴ ἄρα ἡ τῆς ἀρετῆς ἐπιμέλεια διαφθορά ἐστιν ;

Ἀλλὰ, νῆ Δία, ὁ κατήγορος ἔφη, ¹ ὑπερορᾶν ἐποίει τῶν καθεστώτων νόμων τοὺς συνόντας, λέγων, ὡς μωρῶν δεῖν, ² τοὺς μὲν τῆς πόλεως ἄρχοντας ἀπὸ κυάμου καθίστασθαι, κυβερνήτη δὲ μηδένα θέλειν κεχρηῆσθαι κυαμευτῶ, μηδὲ τέκτονι, μηδ' αὐλήτῃ, μηδ' ἐπ' ἄλλα τοιαῦτα, ἃ πολλῶ ἑλάττονας βλάβας ἀμαρτανόμενα ποιεῖ τῶν περὶ τὴν πόλιν ἀμαρτανομένων· τοὺς δὲ τοιούτους λό-
10 γως ἐπαίρειν ἔφη τοὺς νέους καταφρονεῖν ³ τῆς καθεστῶσης πολιτείας, καὶ ποιεῖν βιαίους.

Εγὼ δ' οἶμαι τοὺς φρόνησιν ἀσχοῦντας, καὶ νομίζοντας ἱκανοὺς ἔσεσθαι τὰ συμφέροντα διδάσκειν τοὺς πολίτας, ἥκιστα γίνεσθαι βιαίους, ⁴ εἰδότας, ὅτι τῇ μὲν βίᾳ πρόσ-
15 εἰσιν ἔχθραι καὶ κίνδυνοι, διὰ δὲ τοῦ πείθειν ἀκινδύνως τε καὶ μετὰ φιλίας τὰ αὐτὰ γίγνεται. * * *

Ἀλλ', ἔφη γε ὁ κατήγορος, Σωκράτει ὁμιλητὰ γενομένῳ Κριτίας τε καὶ Ἀλκιβιάδης πλεῖστα κακὰ τὴν πόλιν ἐποίησάτην. Κριτίας μὲν γὰρ τῶν ἐν τῇ ὀλι-
20 γαρχίᾳ πάντων πλεονεκτίστατός τε καὶ βιαιότατος ἐγένετο· Ἀλκιβιάδης δὲ αὖ τῶν ἐν τῇ δημοκρατίᾳ πάντων ἀκρατέστατος, καὶ ὕδριστότατος, [καὶ βιαιότατος.]

Εγὼ δ', εἰ μὲν τι κακὸν ἐκείνῳ τὴν πόλιν ἐποίησάτην, οὐκ ἀπολογήσομαι· τὴν δὲ πρὸς Σωκράτην συνουσίαν αὐ-
25 τοῖν, ὡς ἐγένετο, διηγήσομαι.

Ἐγενέσθην μὲν γὰρ δὴ τῷ ἄνδρι τούτῳ φύσει φιλοτιμοτάτῳ πάντων Ἀθηναίων, βουλομένῳ τε πάντα δι' ἑαυτῶν πράττεσθαι, καὶ πάντων ὀνομαστοτάτῳ γενέσθαι. ⁵ ᾗδεσαν δὲ ⁶ Σωκράτην ἀπ' ἐλαχίστων μὲν χρημάτων αὐταρκέσ-
30 τατα ζῶντα, τῶν ἡδονῶν δὲ πασῶν ἐγκρατέστατον ὄντα· τοῖς δὲ διαλεγομένοις αὐτῷ πᾶσι χρώμενον ἐν τοῖς λόγοις, ὅπως βούλοιτο. Ταῦτα δὲ ὁρῶντε, καὶ ὄντε οἶω

προείρησθον, πότερόν τις αὐτὰ φῆ τοῦ βίου τοῦ Σωκράτους ἐπιθυμήσαντε, καὶ τῆς σωφροσύνης, ἣν ἐκεῖνος εἶχεν, ¹ ὀρέξασθαι τῆς ὁμιλίας αὐτοῦ ἢ νομίσαντε, εἰ ὁμιλησαίτην ἐκείνῳ, γενέσθαι ἂν ἱκανωτάτω λέγειν τε καὶ πράττειν;

Εγὼ μὲν γὰρ ἡγοῦμαι, θεοῦ διδόντος αὐτοῖν, ἢ ζῆν ὅλον τὸν βίον, ὥσπερ ζῶντα Σωκράτην ἑώραν, ἢ τεθνάναι, ² ἐλῆσθαι ἂν αὐτὰ μᾶλλον τεθνάναι. Διήλω-δ' ἐγενέσθην, ἐξ ὧν ἐκραξάτην· ὥς γὰρ τάχιστα κρείττονε τῶν συγγινωμένων ἡγησάσθην εἶναι, ³ εὐθὺς ἀποκηδήσαντε Σωκράτους, ¹⁰ ἐπραττέτην τὰ πολιτικά, ὥνπερ ἔνεκα ⁴ Σωκράτους ὠρεχθήτην. * * *

Καὶ Κριτίας δὴ καὶ Αλκιβιάδης, ἕως μὲν Σωκράτει ⁵ συνήατην, ἐδυνάσθην, ἐκείνῳ χρωμένῳ συμμάχῳ, τῶν μὴ καλῶν ἐπιθυμιῶν κρατεῖν· ⁶ ἐκεῖνον δ' ἀπαλλαγόντε, ¹⁵ Κριτίας μὲν φυχὸν εἰς Θετταλίαν, ἐκεῖ συνῆν ἀνθρώποις ἀνομίᾳ μᾶλλον ἢ δικαιοσύνῃ χρωμένοις· Αλκιβιάδης δ' αὖ, διὰ μὲν κάλλος ὑπὸ πολλῶν καὶ σεμνῶν γυναικῶν θηρώμενος, διὰ δύνανμιν δὲ τὴν ἐν τῇ πόλει καὶ τοῖς συμμάχοις, ⁷ ὑπὸ πολλῶν καὶ δυνατῶν κολακεύειν ἀνθρώπων ²⁰ διαθρυπτόμενος, ὑπὸ δὲ τοῦ δήμου τιμώμενος, καὶ ῥαδίως πρωτεύων, ὥσπερ οἱ τῶν γυμνικῶν ἀγόνων ἀθληταὶ ῥαδίως πρωτεύοντες ἀμελοῦσι τῆς ἀσκήσεως, οὕτω κακείνος ἡμέλησεν αὐτοῦ.

Τοιούτων δὲ συμβάντων αὐτοῖν, καὶ ὠγκωμένῳ μὲν ἐπὶ ²⁵ γένει, ἐπηρμένῳ δ' ἐπὶ πλούτῳ, πεφυσσημένῳ δ' ἐπὶ δυνάμει, διατεθρυμμένῳ δὲ ὑπὸ πολλῶν ἀνθρώπων, ἐπὶ δὲ πᾶσι τούτοις διεφθαρμένῳ, καὶ πολὺν χρόνον ἀπὸ Σωκράτους γεγονότε, τί θαυμαστόν, εἰ ὑπερῃφάνῳ ἐγενέσθην;

Εἴτα, εἰ μὲν τι ἐπλημμελησάτην, τούτου Σωκράτην ὁ ³⁰ κατήγορος αἰτιάται· ὅτι δὲ νέω ὄντε αὐτὰ, (ἥνίκα καὶ ἀνηνωμακιστάτω καὶ ἀκρατεστάτῳ εἰκὸς εἶναι,) Σωκράτης

παρέσχε σάφρονε, οὐδενὸς ἐπαίνου δοκεῖ τῷ κατηγόρῳ
ἄξιος εἶναι; ¹ οὐ μὴν τά γε ἄλλα οὕτω κρίνεται.

Τίς μὲν γὰρ ἀνλητῆς, τίς δὲ καὶ καθαριστῆς, τίς δὲ
ἄλλος διδάσκαλος ἱκανοὺς ποιήσας τοὺς μαθητὰς, εἰς
5 πρὸς ἄλλους ἐλθόντες χεῖρας φανῶσιν, αἰτίαν ἔχει τούτου;
τίς δὲ πατήρ, εἰς ὃ παῖς αὐτοῦ ² συνδιατρίβων τῷ σά-
φρων ἢ, ὕστερον δὲ ἄλλῳ τῷ συγγενόμενος πονηρὸς γένη-
ται, τὸν πρόσθεν αἰτιᾶται, ἀλλ' οὐχ, ὅσῳ ἂν παρὰ τῷ
ὑστέρῳ χείρων φαίνεται, τοσούτῳ μᾶλλον ἐπαινεῖ τὸν πρὸ-
10 τερον; ³ ἀλλ' οἷ γε πατέρες αὐτοὶ συνόντες τοῖς υἱέσι, τῶν
καίδων πλημμελούντων, οὐκ αἰτίαν ἔχουσιν, εἰς αὐτοὺς
σωφρονῶσιν.

Οὕτω δὲ καὶ Σωκράτην δίκαιον ἦν κρίνειν· εἰ μὲν ἀν-
τὸς ἐποίει τι φαῦλον, εἰκότως ἂν ἐδόκει πονηρὸς εἶναι· εἰ
15 δ' αὐτὸς σωφρονῶν διετέλει, πῶς ἂν δικαίως τῆς οὐκ ἐνού-
σης αὐτῷ κακίας αἰτίαν ἔχοι; * * *

Ἀλλὰ Κρίτων τε Σωκράτης ἦν ὁμιλητῆς, καὶ Χαιρεφῶν,
καὶ Χαιρεκράτης, καὶ Σιμμίας, καὶ Κέβης, καὶ Φαιδών-
δης, καὶ ἄλλοι, οἳ ἐκεῖνῳ συνῆσαν, οὐχ ἵνα δημηγορικοὶ ἢ
20 δικανικοὶ γένοιτο, ἀλλ' ἵνα καλοὶ τε ἀγαθοὶ γεγνημένοι
καὶ οἶκῳ, καὶ οἰκέταις, καὶ οἰκείοις, καὶ φίλοις, καὶ πόλει,
καὶ πολίταις δύναιτο καλῶς χρῆσθαι· καὶ τούτων οὐδεὶς
οὔτε νεώτερος οὔτε πρεσβύτερος ὢν, οὐτ' ἐποίησε κακὸν
οὐδέν, οὐτ' αἰτίαν ἔσχεν.

25 Ἀλλὰ Σωκράτης γ', ἔφη ὁ κατήγορος, τοὺς πατέρας
⁴ προπηλακίζειν ἐδίδασκε, πείθων μὲν τοὺς συνόντας αὐτῷ,
σοφωτέρους ποιεῖν τῶν πατέρων. * * *

—Καὶ τοὺς ἄλλους συγγενεῖς ἐποίει ἐν ἀτιμίᾳ εἶναι
παρὰ τοῖς αὐτῷ συνοῦσι, λέγων, ὥς οὔτε τοὺς κάμνοντας,
30 οὔτε τοὺς δικαζομένους οἱ συγγενεῖς ὠφελοῦσιν, ἀλλὰ τοὺς
μὲν οἱ ἱατροὶ, τοὺς δὲ οἱ συνδικεῖν ἐπιστάμενοι.

Εφη δὲ, καὶ περὶ τῶν φίλων αὐτὸν λέγειν, ὥς οὐδὲν ὄφελος εὖνους εἶναι, εἰ μὴ καὶ ὠφελεῖν δυνήσονται· ¹ μόνους δὲ φάσκειν αὐτὸν ἀξίους εἶναι τιμῆς τοὺς εἰδότας τὰ δεόντα, καὶ ἐρμηνεύσαι δυναμένους· ἀναπείθοντα οὖν τοὺς νέους αὐτὸν, ὥς αὐτὸς εἶη σοφώτατός τε, καὶ ἄλλους ἱκανώ- 5
τατος ποιῆσαι σοφούς, οὕτω διατιθέναι τοὺς αὐτῷ συνόντας, ὥστε μηδαμοῦ παρ' αὐτοῖς τοὺς ἄλλους εἶναι ² πρὸς ἑαυτόν. * * *

Ταῦτα μὲν οὖν ἔλεγεν,—καὶ παρεκάλει ἐπιμελεῖσθαι τῷ ὥς φρονιμώτατον εἶναι καὶ ὠφελιμώτατον, ὅπως, ἐάν τε 10
ὑπὸ πατρὸς, ἐάν τε ὑπὸ ἀδελφοῦ, ἐάν τε ὑπ' ἄλλου τινὸς βούληται τιμᾶσθαι, μὴ, τῷ οἰκεῖος εἶναι πιστεύων, ἀμελῇ, ἀλλὰ πειραῖται, ὑφ' ὧν ἂν βούλοιο τιμᾶσθαι, τούτοις ὠφέλιμος εἶναι.

Εφη δ' αὐτὸν ὁ κατήγορος καὶ τῶν ἐνδοξοτάτων ποιη- 15
τῶν ἐκλεγόμενον τὰ πονηρότατα, καὶ τούτοις μαρτυρίους χρώμενον, διδάσκειν τοὺς συνόντας κακούργους εἶναι, καὶ τυραννικούς· Ἡσιόδου μὲν τὸ,

Εργον δ' οὐδὲν ὄνειδος, ἀεργεῖη δέ τ' ὄνειδος·
τοῦτο δὴ λέγειν αὐτὸν, ὥς ὁ ποιητὴς κελεύοι μηδενὸς ἔρ- 20
γου, μήτε ἀδίκου, μήτε αἰσχροῦ ἀπέχεσθαι, ἀλλὰ καὶ ταῦτα ποιεῖν ἐπὶ τῷ κέρδει.

Σωκράτης δ', ἐπειδὴ ὁμολογήσαιο, τὸ μὲν ἐργάτην εἶναι, ὠφέλιμόν τε ἀνθρώπῳ καὶ ἀγαθὸν εἶναι, τὸ δὲ ἀργὸν, βλαβερόν τε καὶ κακόν, καὶ τὸ μὲν ἐργάζεσθαι 25
ἀγαθόν, τὸ δὲ ἀργεῖν κακόν· τοὺς μὲν ἀγαθόν τι ποιούντας ἐργάζεσθαι τε ἔφη, καὶ ἐργάτας ἀγαθοὺς εἶναι τοὺς δὲ κυβεύοντας, ἧ τι ἄλλο πονηρόν καὶ ἐπιζήμιον ποιούντας, ἀργοὺς ἀπεκάλει· ἐκ δὲ τούτων ὀρθῶς ἂν ἔχοι τὸ,

30

¹ Εργον δ' οὐδὲν ὄνειδος, ἀεργεῖη δέ τ' ὄνειδος.

Τὸ δὲ Ὀμήρου, ἔφη ὁ κατήγορος, καλλάκις αὐτὸν λέγειν, ὅτι Οδυσσεὺς,

- 1 Ὅντινα μὲν βασιλῆα καὶ ἑξοχὸν ἄνδρα κιχείη,
 Τόνδ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρητύσασκε παραστάς·
 5 Δαιμόνι, οὗ σε ἔοικε, κακὸν ὥς, δειδίσεσθαι·
 Ἀλλ' αὐτὸς τε κάθησο, καὶ ἄλλους ἴδρνε λαούς.
 Ὅν δ' αὖ δῆμον τ' ἄνδρα ἴδοι, βοόωντά τ' ἐφεύροι,
 Τὸν σκήπτρῳ ἐλάσασκεν, ὁμοκλήσασκέ τε μύθῳ·
 Δαιμόνι, ἀτρέμας ἦσο, καὶ ἄλλων μῦθον ἄκουε,
 10 Οἷ σέο φέρτεροί εἰσι· σὺ δ' ἀπτόλεμος καὶ ἀναλκις,
 Οὔτε ποτ' ἐν πολέμῳ ἐναρίθμιος, οὔτ' ἐνὶ βουλῇ.

Ταῦτα δὴ αὐτὸν ἐξηγεῖσθαι, ὥς ὁ ποιητὴς ² ἐπαινοῖη παύεσθαι τοὺς δημότας καὶ πένητας.

- Σωκράτης δ' οὐ ταῦτ' ἔλεγεν, (καὶ γὰρ ἑαυτὸν οὕτω
 15 γ' ἂν ᾔετο δεῖν καίεσθαι,) ἀλλ' ἔφη, δεῖν τοὺς μῆτε λόγῳ
 μῆτε ἔργῳ ὠφελίμους ὄντας, μῆτε στρατεύματι, μῆτε πόλει,
 μῆτε αὐτῷ τῷ δῆμῳ, εἴ τι δέοι, βοηθεῖν ἱκανοὺς, ἄλλως τ'
 ἔαν πρὸς τούτῳ καὶ θρασεῖς ᾧσι, πάντα τρόπον κωλύεσθαι,
 καὶ πάννυ πλούσιοι ³ τυγχάνωσιν ὄντες. * * *

- 20 Ἐμοὶ μὲν δὴ Σωκράτης, τοιοῦτος ὢν, ἐδόκει τιμῆς
 ἄξιός εἶναι τῇ πόλει μᾶλλον, ἢ θανάτου· καὶ κατὰ τοὺς
 νόμους δὲ σκοπῶν ἂν τις, τοῦθ' εὖρε. Κατὰ γὰρ τοὺς
 νόμους, εἴαν τις φανερὸς γένηται κλέπτων, ἢ λωποδυτῶν,
 ἢ βαλαντιοτομῶν, ἢ τοιχωρυχῶν, ἢ ἀνδραποδιζόμενος, ἢ
 25 ἱεροσυλῶν, τούτοις θάνατός ἐστιν ἢ ζημία· ὃν ἐκεῖνος πάν-
 των ἀνθρώπων πλεῖστον ἀπεῖχεν.

- ⁴ Ἀλλὰ μὴν τῇ πόλει γε οὔτε πολέμου κακῶς συμ-
 βάντος, οὔτε στάσεως, οὔτε προδοσίας, οὔτε ἄλλον κακοῦ
 οὐδενὸς πάποτε αἴτιος ἐγένετο· οὐδὲ μὴν ἰδίᾳ γε οὐδένα
 30 πάποτε ἀνθρώπων οὔτε ἀγαθῶν ἀπεστέρησεν, οὔτε κακοῖς
 περιέβαλεν· ⁵ ἀλλ' οὐδ' αἰτίαν τῶν εἰρημένων οὐδενὸς
 πάποτε ἔσχε.

¹ Πῶς οὖν ἐνοχος ἂν εἴη τῇ γραφῇ, ὅς ἀντὶ μὲν τοῦ μη νομίζειν θεοὺς, (ὥς ἐν τῇ γραφῇ ἐγγράπτο,) ² φανερὸς ἦν θεραπεύων τοὺς θεοὺς μάλιστα τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἀντὶ δὲ τοῦ διαφθείρειν τοὺς γέους, (ὃ δὴ ὁ γραφάμενος αὐτὸν ἠτιάτο,) φανερὸς ἦν τῶν συνόντων τοὺς πονηρὰς ⁵ ἐπιθυμίας ἔχοντας ³ τούτων μὲν παύων, τῆς δὲ καλλίστης καὶ μεγαλοπρέπεστάτης ἀρετῆς, ἥ πόλεις τε καὶ οἴκους εὖ οἰκῶσι, προτρέπων ἐπιθυμεῖν; Ταῦτα δὲ πράττων, πῶς οὐ μενάλῃς ἄξιος ἦν τιμῆς τῇ πόλει;

Κ Ε Φ. γ'.

• • •

⁴ Καὶ εὐχετο δὲ πρὸς τοὺς θεοὺς ἀπλῶς τὰγαθὰ δι- ¹⁰ δόναι, ⁵ ὥς τοὺς θεοὺς κάλλιστα εἰδότας, ὅποια ἀγαθὰ ἔστι τοὺς δὲ εὐχομένους χρυσίον, ἢ ἀργύριον, ἢ τυραινίδα, ἢ ἄλλο τι τῶν τοιούτων, οὐδὲν διάφορον ἐνόμιζεν εὐχεσθαι, ἢ εἰ κυβείαν, ἢ μάχην, ἢ ἄλλο τι εὐχοίντο τῶν φανερῶς ἀδήλων ὅπως ἀποβήσοιτο. 15

Θυσίας δὲ θύων μικρὰς ἀπὸ μικρῶν, οὐδὲν ἠγεῖτο μειοῦσθαι τῶν ἀπὸ πολλῶν καὶ μεγάλων ⁶ πολλὰ καὶ μεγάλα θυόντων. Οὔτε γὰρ [ἂν] τοῖς θεοῖς ἔφη καλῶς ἔχειν, εἰ ταῖς μεγάλαις θυσίαις μᾶλλον, ἢ ταῖς μικραῖς ἔχαίρον (πολλάκις γὰρ ἂν αὐτοῖς τὰ παρὰ τῶν πονηρῶν ²⁰ μᾶλλον, ἢ τὰ παρὰ τῶν χρηστῶν εἶναι κεχαρισμένα) οὐτ' ἂν τοῖς ἀνθρώποις ἄξιον εἶναι ζῆν, εἰ τὰ πυρὰ τῶν πονηρῶν μᾶλλον ἦν κεχαρισμένα τοῖς θεοῖς, ἢ τὰ παρὰ τῶν χρηστῶν. Ἀλλ' ἐνόμιζε τοὺς θεοὺς ταῖς παρὰ τῶν εὐσεβεστάτων τιμαῖς μάλιστα χαίρειν. Ἐπαινέτης δ' ἦν ²⁵ καὶ τοῦ ἔπους τούτου,—

¹ Καδδύναμιν δ' ἔρδειν ἱέρ' ἀθανάτοισι θεοῖσι·
καὶ πρὸς φίλους δέ, καὶ ξένους. καὶ πρὸς τὴν ἄλλην
δίαιταν, καλὴν ἔφη παραίνεσιν εἶναι τὴν καδδύναμιν
ἔρδειν. * * *

5 Διαιτῇ δὲ τὴν τε ψυχὴν ἐπαίδευσε καὶ τὸ σῶμα, ἣ
χρῶμενος ἂν τις, εἰ μὴ τι δαιμόνιον εἴη. θαρράλως καὶ
ἀσφαλῶς διάγοι, ² καὶ οὐκ ἂν ἀπορήσειε τοσαύτης δαπά-
νης. οὕτω γὰρ εὐτελὴς ἦν, ³ ὥστ' οὐκ οἶδ', εἴ τις οὕτως ἂν
ὀλίγα ἐργάζοιτο, ὥστε μὴ λαμβάνειν τὰ Σωκράτει ἄρ-
10 κοῦντα. σίτῃ μὲν γὰρ τοσούτῳ ἐχρήττο, ὅσον ἡδέως ἦσθι·
καὶ ἐπὶ τούτῳ γυτῶς παρεσκευασμένος ⁴ ἦν, ὥστε τὴν ἐπι-
θυμίαν τοῦ σίτου ὄψον αὐτῷ εἶναι· ποτὸν δὲ πᾶν ἡδὺ ἦν
αὐτῷ, διὰ τὸ μὴ πίνειν, εἰ μὴ διψῆν.

Εἰ δὲ ποτε κληθεὶς ἐθελήσειεν ἐπὶ δεῖπνον ἔλθειν, δ
15 τοῖς πλείστοις ἐργωδέστατόν ἐστιν, ὥστε φυλάξασθαι τὸ
ὑπὲρ τὸν καιρὸν ἐμπίπλασθαι, τοῦτο ῥαδίως πάννυ ἐφυ-
λάττετο. τοῖς δὲ μὴ δυναμένοις τοῦτο ποιεῖν συνεβούλευε,
φυλάττεσθαι τὰ πείθοντα μὴ πεινῶντίας ἐσθίειν, μηδὲ
διπνῶντας πίνειν καὶ γὰρ τὰ λυμαίνόμενα γαστέρας, καὶ
20 κεφαλὰς, καὶ ψυχὰς, ταῦτ' ἔφη εἶναι.

Οἶεσθαι δ' ἔφη ἐπισκώπτων καὶ τὴν Κίρκην ὅς ποιεῖν,
τοιούτοις πολλοῖς δειπνίζουσιν· ⁵ τὸν δὲ Οδυσσεά, Ἑρμοῦ
τε ὑποθημοσύνη, καὶ αὐτὸν ἐγκρατῇ ὄντα, ⁶ καὶ ἀποσχό-
μενον τοῦ ὑπὲρ τὸν καιρὸν τῶν τοιούτων ἀπτεσθαι, διὰ
25 ταῦτα οὐδὲ γενέσθαι ὕν. Τοιαῦτα μὲν περὶ τούτων ἐπαι-
ζεν, ἅμα σπουδάζων. * * *

Vol. I. 15

Κ Ε Φ. δ

* * *

Λέξω δὲ πρῶτον, ἃ ποτε αὐτοῦ ἤκουσα περὶ τοῦ δαιμονίου διαλεγομένου πρὸς Ἀριστόδημον τὸν Μικρὸν ἐπικαλούμενον. Καταμαθὼν γὰρ αὐτὸν οὔτε ¹ θύοντα τοῖς θεοῖς, ἕτε μαντικῇ χρῶμενον, ἀλλὰ καὶ τῶν ποιούντων ταῦτα καταγελῶντα· Εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ Ἀριστόδημε, ² ἔστιν οὗς ὅτινας ἀνθρώπων τεθαύμακας ἐπὶ σοφίᾳ; Εἰπὼν, ἔφη.

Καὶ ὅς, Λέξον ἡμῖν, ἔφη, τὰ ὀνόματα αὐτῶν. Ἐπὶ μὲν τοίνυν Ἑπῶν ποιῆσαι Ὅμηρον ἔγωγε μάλιστα τεθαύμακα, ἐπὶ δὲ ³ Διθυράμβῳ Μελανιππίδην, ἐπὶ δὲ Τραγῳδίᾳ Σοφοκλέα, ἐπὶ δὲ Ἀνδριαντοπούτᾳ Πολύκλειτον, ¹⁰ ἐπὶ δὲ Ζωγραφίᾳ Ζεῦξιν.

Πότερά σοι δοκοῦσιν οἱ ἀπεργαζόμενοι εἰδῶλα ἄφρονά τε καὶ ἀκίνητα ἀξιοθαυμαστότεροι εἶναι, ἢ οἱ ζῶα ἔμφρονά τε καὶ ἐνεργά; Πολὺν, νῆ Δία, οἱ ζῶα, εἶπερ γε μὴ τύχη τινί, ἀλλὰ ὑπὸ γνώμης ταῦτα γίνεται. ¹⁵ Τῶν δὲ ἀτεκμήρως ἐχόντων, οὗτου ἕνεκά ἐστι, καὶ τῶν φανερώς ἐκ' ὠφελείᾳ ὄντων, πότερα τύχης καὶ πότερα γνώμης ἔργα κρίνεις; Πρέπει μὲν τὰ ἐκ' ὠφελείᾳ γιγνόμενα γνώμης εἶναι ἔργα.

² Οὐκοῦν δοκεῖ σοι ὁ ἐξ ἀρχῆς ποιῶν ἀνθρώπους, ἐκ' ² ὠφελείᾳ προσθεῖναι αὐτοῖς, δι' ὧν αἰσθάνονται, ἕκαστα, ὀφθαλμοὺς μὲν, ὥσθ' ὁρᾶν τὰ ὁρατά, ὅτα δὲ, ὥστ' ἀκούειν τὰ ἀκουστά; ὁσμῶν γε μὴν, εἰ μὴ ῥῖνες προσετέθησαν, τί ἂν ἡμῖν ὄφελος ᾦν; τίς δ' ἂν αἰσθησὶς ᾦν γλυκέων,

καὶ δριμέων, καὶ πάντων τῶν διὰ στόματος ἡδέων, εἰ μὴ
γλῶττα τούτων γνώμων ἐνιργάσθῃ;

Πρὸς δὲ τούτοις, ¹ οὐ δοκεῖ σοι καὶ τόδε προνοίας ἔργον
ἔοικέναι, τὸ, ἐπεὶ ἀσθενὴς μὲν ἐστὶν ἡ ὄψις, βλεφάροις
5 αὐτὴν θυρᾶσαι, ἃ, ὅταν μὲν αὐτῇ χρῆσθαι τι δέη,
ἀναπετάννυται, ἐν δὲ τῷ ὕπνῳ συγκλείεται· ὥς δ' ἂν
μὴδὲ ἄνεμοι βλάπτωσιν, ἡθμὼν βλεφαρίδας ἐμφῦσαι,
ὄφρῦσι τε ἀπογείσῳσαι τὰ ὑπὲρ τῶν ὀφθαλμῶν, ὥς μὴδ'
ὁ ἐκ τῆς κεφαλῆς ἰδρὼς κακουργῇ; τὸ δὲ τὴν ἀκοὴν δέ-
10 χεσθαι μὲν πάσας φωνάς, ἐμπίπλασθαι δὲ μήποτε ² καὶ
τοὺς μὲν πρόσθεν ὀδόντας πᾶσι ζώοις οἷους τέμνειν εἶναι,
τοὺς δὲ γομφίους οἷους παρὰ τούτων δεξαμένους λεαίνειν
καὶ στόμα μὲν, δι' οὗ, ὃν ἐπιθυμεῖ τὰ ζῶα, εἰσπέμπεται,
πλησίον ὀφθαλμῶν καὶ ρινῶν καταθεῖναι ³ ἐπεὶ δὲ τὰ
15 ἀποχωροῦντα δυσχερῇ, ἀποστρέψαι τοὺς τούτων ὀχετοὺς,
καὶ ἀπενεγκεῖν, ⁴ ἢ δυνατόν προσωτάτω, ἀπὸ τῶν αἰσθη-
σεων ταῦτα οὕτω προνοητικῶς πεπραγμένα, ἀπορεῖς, πό-
τερα τύχης ἢ γνώμης ἔργα ἐστίν;

Οὐ μὰ τὸν Δί', ἔφη, ἀλλ' οὕτω γε σκοπούμενον πάνν
20 ἔοικε ταῦτα σοφοῦ τινος δημιουργοῦ καὶ φιλοζώου τεχ-
νήματι. ⁵ Τὸ δὲ ἐμφῦσαι μὲν ἔρωτα τῆς τεκνοποιίας,
ἐμφῦσαι δὲ ταῖς γεναμέναις ἔρωτα τοῦ ἐκτρέφειν, τοῖς
δὲ τραφεῖσι μέγιστον μὲν πόθον τοῦ ζῆν, μέγιστον δὲ φό-
βον τοῦ θανάτου; ⁶ Ἀμέλει καὶ ταῦτα ἔοικε μηχανήμασί
25 τινος ζῶα εἶναι βουλευσαμένου.

Σὺ δὲ στυγερὸν φρόνιμόν τι δοκεῖς ἔχειν;—ἄλλοθι δὲ
οὐδαμοῦ οὐδὲν οἶμι φρόνιμον εἶναι;—νοῦν δὲ μόνον ἄρα
οὐδαμοῦ ὄντα σὲ εὐτυχῶς πῶς δοκεῖς συναρπάσαι; Καὶ
τάδε τὰ ὑπερμεγέθη καὶ πληθος ἄπειρα δι' ἀφροσύνην τινα
30 οὕτως οἶμι εὐτάκτως ἔχειν;

⁷ Μὰ Δί', οὐ γὰρ ὁρῶ τοὺς κυρίους, ὥσπερ τῶν ἐνθάδε
γιγνομένων τοὺς δημιουργούς. ⁸ Οὐδὲ γὰρ τὴν σεαυτοῦ

σύ γε ψυχὴν ὄρας, ἢ τοῦ σώματος κυρία ἐστίν ὥστε, κατὰ γε τοῦτο, ἔξεστί σοι λέγειν, ὅτι οὐδὲν γνῶμη, ἀλλὰ τύχη πάντα πράττεις.

Καὶ ὁ Ἀριστοδῆμος, Οὔτοι, ἔφη, ἐγὼ, ὦ Σάκρατες, ὑπερορῶ τὸ δαιμόνιον, ἀλλ' ἐκείνο μεγαλοπρεπέστερον ἡγοῦμαι, ἢ ὡς τῆς ἐμῆς θεραπείας προσδεῖσθαι. ¹ Οὐκᾶν, ἔφη, ὅσῳ μεγαλοπρεπέστερον ἀξιοῖ σε θεραπεύειν, τοσούτῳ μᾶλλον τιμητέον αὐτό.

Εὐ ἴσθι, ἔφη, ὅτι, εἰ νομίζοιμι θεοὺς ἀνθρώπων τι φροντίζειν, ἔκ ἂν ἄμελοίην αὐτῶν. Ἐπειτ' ἔκ οἱ φροντίζειν, οἱ πρῶτον μὲν μόνον τῶν ζώων ἄνθρωπον ὀρθὸν ἀνέστησαν, (ἢ δὲ ὀρθότης καὶ προορᾶν πλεῖον ποιεῖ δύνασθαι, καὶ τὰ ὑπερθεῖν μᾶλλον θεᾶσθαι, καὶ ἦτιον κακοπαθεῖν,) καὶ ὄψιν, καὶ ἀκοήν, καὶ στόμα ἐνεποίησαν; ἔπειτα τοῖς μὲν ἄλλοις ἐρπειτοῖς πόδας ἔδωκαν, οἱ τὸ πορεύεσθαι μόνον παρέχουσιν ἄνθρωπος δὲ καὶ χεῖρας προσέθεσαν, αἱ τὰ κλειστά, οἷς εὐδαιμονέστεροι ἐκείνων ἐσμέν, ἐξεργάζονται;

Καὶ μὴν γλωττᾶν γε πάντων τῶν ζώων ἐχόντων, μόνην τὴν τῶν ἀνθρώπων ἐποίησαν ὅσῳ, ἄλλοτε ἄλλαχῇ ψαύουσαν τοῦ στόματος, ἀρθροῦν τε τὴν φωνήν, καὶ σημαίνειν πάντα ἀλλήλοις, ἃ βουλόμεθα. * * *

Οὐ τοίνυν μόνον ἤρκεσε τῷ θεῷ τοῦ σώματος ἐπιμελεσθῆναι, ἀλλ' (ὅπερ μέγιστόν ἐστι) καὶ τὴν ψυχὴν κρατίστην τῷ ἀνθρώπῳ ἐνέφυσε. Τίνος γὰρ ἄλλου ζώου ψυχὴ πρῶτα μὲν θεῶν, τῶν τὰ μέγιστα καὶ κάλλιστα συνταξάντων, ἡσθεται, ὅτι εἰσὶ; τί δὲ φύλον ἄλλο, ἢ ἄνθρωποι, θεοὺς θεραπεύουσι; ποία δὲ ψυχὴ τῆς ἀνθρωπίνης ἰκανώτερα προφυλάττεσθαι ἢ λιμὸν, ἢ δίψος, ἢ ψύχη, ἢ θάλαππῃ, ἢ νόσοις ἐπικουρῆσαι, ἢ ῥώμην ἀσκήσαι, ἢ (τὰ) πρὸς μάθησιν ἐκπονῆσαι, ἢ ὅσα ἂν ἀκούσῃ, ἢ ἴδῃ, ἢ μάθῃ, ἰκανώτερα ἐστὶ διαμεμνησθαι;

Οὐ γὰρ πάνν σοι κατάδηλον, ὅτι παρὰ τὰ ἄλλα ἴωα, ὥσπερ θεοὶ, ἄνθρωποι βιοτεύουσι, φύσει καὶ τῷ σώματι καὶ τῇ ψυχῇ κρατιστεύοντες; οὔτε γὰρ βοὺς ἂν ἔχων σῶμα, ἀνθρώπου δὲ γνώμην, ἡδύνατ' ἂν πράττειν, ἃ ἐβούλετο· οὔθ' ὅσα χειῖρας ἔχει, ἄφρονα δ' ἐσὶ, πλεον οὐδὲν ἔχει. Σὺ δὲ ἀμφοτέρων τῶν πλείστου ἀξίων τετυχηκώς, οὐκ οἶε σοὺ θεοὺς ἐπιμελεῖσθαι; * * *

¹ Ὡ γὰρ, ἔφη, κατάμαθε, ὅτι καὶ ὁ σὸς νοῦς ἐνῶν. τὸ σὸν σῶμα, ὅπως βούλεται, μεταχειρίζεται. Οἶεσθαι οὖν 10 χρεῖ, καὶ τὴν ἐν (τῷ) παντὶ φρόνησιν τὰ πάντα, ὅπως ἂν αὐτῇ ἡδὺ ᾖ, οὕτω τίθεσθαι καὶ μὴ, τὸ σὸν μὲν ὄμμα δύνασθαι ἐπὶ πολλὰ στάδια ἐξικνεῖσθαι, τὸν δὲ τοῦ θεοῦ ὀφθαλμὸν ἀδύνατον εἶναι ἅμα πάντα ὄρᾱν μηδὲ, τὴν σὴν μὲν ψυχὴν καὶ περὶ τῶν ἐνθάδε, καὶ περὶ τῶν ἐν 15 Αἰγύπτῳ καὶ ἐν Σικελίᾳ δύνασθαι φροντίζειν, τὴν δὲ τοῦ θεοῦ φρόνησιν μὴ ἱκανὴν εἶναι ἅμα πάντων ἐπιμελεῖσθαι.

Ἦν μέντοι, ὥσπερ ἀνθρώπους θεραπεύων γινώσκει τοὺς ἀντιθεραπεύειν ἐθέλοντας, καὶ χαριζόμενος τοὺς ἀν- 20 τιχαριζομένους, καὶ συμβουλευόμενος καταμανθάνει τοὺς φρονίμους, οὕτω καὶ τῶν θεῶν πεῖραν λαμβάνης θεραπεύων,—γνώσῃ τὸ θεῖον, ὅτι τοσοῦτον καὶ τοιοῦτόν ἐστιν, ὥσθ' ἅμα πάντα ὄρᾱν, καὶ πάντα ἀκούειν, καὶ πανταχοῦ παρεῖναι, ² καὶ ἅμα πάντων ἐπιμελεῖσθαι ἀν- 25 τούς.

³ Ἐμοὶ μὲν οὖν, ταῦτα λέγων, οὐ μόνον τοὺς συνόντας ἐδόκει ποιεῖν, ὅποτε ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ὄρῳντο, ἀπέχεσθαι τῶν ἀνοσίων τε καὶ ἀδίκων καὶ αἰσχροῶν, ἀλλὰ καὶ ὅποτε ἐν ἐρημίᾳ εἶεν ἐπέιπερ ἡγήσαιντο μηδὲν ἂν ποτε, ὧν 30 πράττειεν, θεοὺς διαλαθεῖν.

* * *

ΕΚ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ.

Κ Ε Φ. δ.

• • •

—Πρόδικος δὲ ὁ σοφὸς ἐν τῷ συγγράμματι τῷ περὶ τοῦ Ἡρακλέους, (ὅπερ δὴ καὶ πλείστοις ἐπιδείκνυται,) ὡσαύτως περὶ τῆς ἀρετῆς ἀποφαίνεται, ὡδὲ πως λέγων, ὅσα ἐγὼ μέμνημαι. Φησὶ γάρ, Ἡρακλέα, ἐπεὶ ἐκ παίδων εἰς ἡδὴν ὥρματο, (ἐν ᾗ οἱ νέοι, ἡδὴ αὐτο- 5 κράτορες γιγνόμενοι, δηλοῦσιν, ἕτε τὴν δι' ἀρετῆς ὁδὸν τρέφονται ἐπὶ τὸν βίον, ἕτε τὴν διὰ κακίας,) ἕξελθόντα εἰς ἡσυχίαν καθῆσθαι, ἕαποροῦντα, ὅποτέραν τῶν ὁδῶν τράπηται.

ἕ Καὶ φανῆναι αὐτῷ δύο γυναῖκας προῖεναι μεγά- 10 λας, τὴν μὲν ἑτέραν εὐπρεπῇ τε ἰδεῖν καὶ ἐλευθέριον, φύσει κεκοσμημένην ἕ τὸ μὲν σῶμα καθαρότητι, τὰ δὲ ὄμματα αἰδοῖ, τὸ δὲ σχῆμα σωφροσύνη, ἐσθῆτι δὲ λευκῇ τὴν δὲ ἑτέραν ἕ τεθραυμένην μὲν εἰς πολυσαρκίαν τε καὶ ἀπαλότητα, ἕ κεκαλλωπισμένην δὲ τὸ μὲν χρῶμα, ὥστε 15 λευκοτέραν τε καὶ ἐρυθροτέραν τοῦ ὄντος δοκεῖν φαίνεσθαι, ἕ τὸ δὲ σχῆμα, ὥστε δοκεῖν ὀρθοτέραν τῆς φύσεως εἶναι, ἕ τὰ δὲ ὄμματα ἕχειν ἀναπεπταμένα, ἐσθῆτα δὲ, ἐξ ἧς ἂν μάλιστα ἡ ὥρα διαλάμπει κατασκοπεῖσθαι δὲ θαμὰ ἑαυτήν, ἐπισκοπεῖν δὲ, καὶ εἴ τις ἄλλος αὐτὴν 20 θεᾶται πολλάκις δὲ καὶ εἰς τὴν ἑαυτῆς σκιὰν ἀποβλέπειν.

Ὡς δ' ἐγένοντο πλησιαίτερον τοῦ Ἡρακλέους, τὴν μὲν πρόσθεν ρηθεῖσαν ἕναι ἕ τὸν αὐτὸν τρόπον τὴν δὲ ἐπὶ

φαν, φθάσαι βουλομένην, προσδραμεῖν τῷ Ἡρακλεῖ, καὶ εἰπεῖν Ὅρω σε, ὦ Ἡράκλεις, ἀποροῦντα, ποῖαν ὁδὸν ἐπὶ τὸν βίον τράπη· εἰάν οὖν ἐμὲ φίλην ποιήσῃ, ἐπὶ τὴν ἡδίστην τε καὶ ῥάστην ὁδὸν ἄξω σε, καὶ τῶν μὲν τερπ-
3 τῶν οὐδενὸς ἄγευστος ἔσῃ, τῶν δὲ χαλεπῶν ἄπειρος δια-
δύωσῃ.

Πρῶτον μὲν γὰρ οὐ πολέμων, οὐδὲ πραγμάτων ἵφρον-
τιεῖς· ἀλλὰ σκοπούμενος ²διέσῃ, τί ἂν κεχαρισμένον
ἢ σιτίον ἢ ποτὸν εὖροις· ἢ τί ἂν ἰδῶν ἢ τί ἀκούσας τερπ-
10 θείης· ἢ τίνων ὀσφραινόμενος ἢ ἀπτόμενος ἡσθείης· τίσι
δὲ παιδικοῖς ὀμιλῶν μάλιστα ἂν εὐφρανθείης· καὶ πῶς ἂν
μαλακώτατα καθεύδοις· καὶ πῶς ἂν ἀπονώτατα τούτων
πάντων τυγχάνοις.

Εἰάν δέ ποτε γένηται ³τις ὑποψία σπάνεως, ἀφ' ὧν
15 ἔσται ταῦτα, οὐ φόβας, μή σε ἀγάγω ἐπὶ τὸ, πονοῦντα καὶ
ταλαιπωροῦντά τῷ σώματι καὶ τῇ ψυχῇ, ταῦτα πορίζεσ-
θαι· ἀλλ' οἷς ἂν οἱ ἄλλοι ἐργάζωνται, τούτοις σὺ χρήσῃ.
⁴οὐδενὸς ἀπεχόμενος, ὅθεν ἂν δυνατὸν ἢ τι κερδᾶναι.
Πανταχόθεν γὰρ ὠφελεῖσθαι τοῖς ἐμοὶ ξυνοῦσιν ἐξουσίαν
20 ἔγωγε παρέχω.

Καὶ ὁ Ἡρακλῆς ἀκούσας ταῦτα, Ω γύναι, ἔφη, ὄνο-
μα δέ σοι τί ἐστίν; Ἡ δὲ, Οἱ μὲν ἐμοὶ φίλοι, ἔφη, κα-
λοῦσί με Εὐδαιμονίαν· οἱ δὲ μισοῦντές με ⁵ὑποκορίζο-
μενοι ὀνομάζουσίν με Κακίαν.

25 Καὶ ἐν τούτῳ ἢ ἑτέρα γυνὴ προσελθοῦσα εἶπεν Καὶ
ἐγὼ ἦκω πρὸς σέ, ὦ Ἡράκλεις, εἰδυῖα τοὺς γεννήσαντάς
σε, καὶ τὴν φύσιν τὴν σὴν ἐν τῇ παιδείᾳ καταμαθοῦσα·
ἐξ ὧν ἐλπίζω, εἰ τὴν πρὸς ἐμὲ ὁδὸν τράποις, σφόδρ' ἂν
σε τῶν καλῶν καὶ σεμνῶν ἐργάτην ἀγαθὸν γενέσθαι.
30 καὶ ἐμὲ ἔτι πολὺ ἐντιμότεραν, καὶ ἐπ' ἀγαθοῖς διαπρε-
πεσιέραν φανῆναι. Οὐκ ἐξαπατήσω δέ σε προοιμίῳ ἢ ὁ

νῆς, ἀλλ', ἥπερ ¹ οἱ θεοὶ διέθεσαν, τὰ ὄντα διηγήσομαι μετ' ἀληθείας.

Τῶν γὰρ ὄντων ἀγαθῶν καὶ καλῶν οὐδὲν ἄνευ πόνης καὶ ἐπιμελείας θεοὶ διδόασιν ἀνθρώποις· ἀλλ', εἴτε τοὺς θεοὺς ² ἴλεως εἶναί σοι βούλει, θεραπευτέον τοὺς θεοὺς· εἴτε ὑπὸ 5 φίλων ἐθέλεις ἀγαπᾶσθαι, τοὺς φίλους εὐεργετητέον· εἴτε ὑπὸ τινος πόλεως ἐπιθυμεῖς τιμᾶσθαι, τὴν πόλιν ὠφελιτέον· εἴτε ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος πάσης ἀξιοῖς ἐπ' ἀρετῇ θαυμάζεσθαι, τὴν Ἑλλάδα πειρατέον· εὖ ποιεῖν· εἴτε τὴν γῆν φέρειν σοι βούλει καρπὸν ἀφθόνον, τὴν γῆν θε- 10 ραπευτέον· εἴτε ἀπὸ βοσκημάτων οἶει δεῖν πλουτίζεσθαι, τῶν βοσκημάτων ἐπιμελητέον· εἴτε διὰ πολέμου ὀρμᾶς αὖξεσθαι, καὶ βούλει δύνασθαι τοὺς τε φίλους ἐλευθεροῦν, καὶ τοὺς ἐχθροὺς χειροῦσθαι, τὰς πολεμικὰς τέχνας αὐτάς τε παρὰ τῶν ἐπισταμένων μαθητέον, καὶ ὅπως αὐταῖς δεῖ 15 χρῆσθαι ἀσκητέον· εἰ δὲ καὶ τῷ σώματι βούλει δυνατὸς εἶναι, τῇ γνώμῃ ὑπηρετεῖν ἐθιστέον τὸ σῶμα, καὶ γυμναστέον σὺν πόνοις καὶ ἰδρώτι.

Καὶ ἡ Κακία ὑπολαβοῦσα εἶπεν, (ὥς φησι Πρόδικος) Ἐννοεῖς, ὦ Ἡράκλεις, ὡς χαλεπὴν καὶ μακρὰν 20 ὁδὸν ἐπὶ τὰς εὐφροσύνας ἡ γυνή σοι αὕτη διηγεῖται; ἐγὼ δὲ ῥαδίαν καὶ βραχεῖαν ὁδὸν ἐπὶ τὴν εὐδαιμονίαν ἄξω σε.

Καὶ ἡ Ἀρετὴ εἶπεν· Ω τλήμων, τί δὲ σὺ ἀγαθὸν ἔχεις; ἢ τί ἥδ' οἶσθα, μηδὲν τούτων ἔνεκα πράττειν ἐθέλουσα; 25 ἥτις οὐδὲ τὴν τῶν ἡδέων ἐπιθυμίαν ἀναμένεις, ἀλλὰ πρὶν ἐπιθυμῆσαι, πάντων ἐμπίπλασαι· ³ πρὶν μὲν πεινῆν, ἐσθίεσα, πρὶν δὲ διψῆν, πίνουσα· καὶ ἵνα μὲν ἡδέως φάγῃς, ὀρποποιούς μηχανωμένη· ἵνα δὲ ἡδέως πίνῃς, οἶνους τε πολυτελεῖς παρασκευάζῃ, ⁴ καὶ τῷ θέρους χιόνα περιθέουσα 30 ζητεῖς· ἵνα δὲ καθυπνώσῃς ἡδέως, οὐ μόνον τὰς στρωμνάς

μαλακάς, ἀλλὰ καὶ τὰς κλίνας. καὶ ¹ τὰ ὑπόδαθρα ταῖς κλίναις παρασκευάζῃ· οὐ γὰρ διὰ τὸ πονεῖν, ἀλλὰ διὰ τὸ μηδὲν ἔχειν, ὃ τι ποιῆς, ὕπνου ἐπιθυμεῖς. Τὰ δ' ἀφροδίσια πρὸ τοῦ δεῖσθαι ἀναγκάζεις, πάντα μηχανωμένη, 5 καὶ γυναιξὶ τοῖς ἀνδράσι χρωμένη. Οὕτω γὰρ παιδεύεις τοὺς σαυτῆς φίλους, τῆς μὲν νυκτὸς ὑδρίζουσα, τῆς δὲ ἡμέρας τὸ χρησιμώτατον κατακοιμίζουσα.

Ἀθάνατος δὲ οὖσα, ἐκ θεῶν μὲν ἀπέρριψαι, ὑπὸ δὲ ἀνθρώπων ἀγαθῶν ἀτιμάζῃ. τοῦ δὲ πάντων ἡδίστου ἀκέρ- 10 ματος, ἐπαίνου σεαυτῆς, ἀνήκοος εἶ, καὶ τοῦ πάντων ἡδίστου θεάματος ἀθέατος· οὐδὲν γὰρ πώποτε σαυτῆς ἔργον καλὸν τεθέασαι. Τίς δ' ἂν σοι λεγούσῃ τι ² πιστεύσεις; τίς δ' ἂν δεομένη τινὸς ἐπαρκέσειεν; ἢ τίς ἂν εὖ φρονῶν ³ τοῦ σοῦ θιάσου τολμήσειεν εἶναι; οἱ, νέοι μὲν ὄντες, τοῖς 15 σώμασιν ἀδύνατοί εἰσι, πρεσβύτεροι δὲ γενόμενοι, ταῖς ψυχαῖς ἀνόητοι· ἀπόνως μὲν λιπαροὶ διὰ νεότητος τρεφόμενοι, ἐπιπόνως δὲ αὐχμηροὶ διὰ γήρως περῶντες· τοῖς μὲν πεπραγμένοις αἰσχυνόμενοι, τοῖς δὲ πραττομένοις βαρυνόμενοι· τὰ μὲν ἡδέα ἐν τῇ νεότητι διαδραμόντες, τὰ δὲ 20 χαλεπὰ εἰς τὸ γῆρας ἀποθέμενοι.

Εγὼ δὲ σύνειμι μὲν θεοῖς, σύνειμι δὲ ἀνθρώποις τοῖς ἀγαθοῖς· ἔργον δὲ καλὸν οὔτε θεῖον οὔτε ἀνθρώπινον χω- ρὶς ἐμῆ γίνεται. Τιμῶμαι δὲ μάλιστα πάντων καὶ παρὰ θεοῖς, καὶ παρὰ ἀνθρώποις, οἷς προσήκει· ἀγαπητὴ μὲν 25 συνεργὸς τεχνίταις, πιστὴ δὲ φύλαξ οἰκῶν δεσπόταις, εὐμενὴς δὲ παραστάτις οἰκέταις, ἀγαθὴ δὲ συλλήπτρια τῶν ἐν εἰρήνῃ πόνων, βεβαία δὲ τῶν ἐν πολέμῳ σύμμαχος ἔργων, ἀρίστη δὲ φιλίας κοινωνός.

Ἔστι δὲ τοῖς μὲν ἑμοῖς φίλοις ἡδεῖα μὲν καὶ ἀπράγμων. 30 σίτων καὶ ποτῶν ἀπόλαυσις· ἀνέχονται γὰρ, ἕως ἂν ἐπιθυ-

μήσωσι αὐτῶν. Ὑπνος δὲ αὐτοῖς πάρεστιν ἡδίων, ἢ ταῖς ἀμόχθοις· καὶ ἔτε ἀπολιπόντες αὐτὸν ἄχθονται, ἔτε διὰ τὸν¹ μεθιάσι τὰ δέοντα πράττειν. Καὶ οἱ μὲν νέοι τοῖς τῶν πρεσβυτέρων ἐπαίνοις χαίρουσιν, οἱ δὲ γεραίτεροι ταῖς τῶν νέων τιμαῖς ἀγάλλονται. καὶ ἡδέως μὲν τῶν παλαιῶν πρόξεων μέμνηνται, εὖ δὲ τὰς παρέσας ἡδονται πράττοντες, δι' ἐμὲ φίλοι μὲν θεοῖς ὄντες, ἀγαπητοὶ δὲ φίλοις, τίμιοι δὲ πατρίσιν. Ὅταν δ' ἔλθῃ² τὸ πεπερωμένον τέλος, οὐ μετὰ λήθης ἄτιμοι κεῖνται, ἀλλὰ μετὰ μνήμης³ τὸν αἰεὶ χρόνον ὑμνούμενοι θάλλουσι.—Τοιαῦτά σοι, ὦ παῖ το- 10
κῶν ἀγαθῶν Ἡράκλεις, ἔξεστι διαπονησαμένῳ, τὴν μακαριστοτάτην εὐδαιμονίαν κεκτῆσθαι. * * *

* * *

Κ Ε Φ. δ.

Ἦκουσα δὲ ποτε αὐτοῦ καὶ περὶ φίλων διαλεγόμενον, ἐξ ὧν ἔμοιγε ἐδόκει μάλιστ' ἂν τις ὠφελεῖσθαι πρὸς φίλων κτησίῳ τε καὶ χρείαν. Ὁ τοῦτο μὲν γὰρ δὴ πολλῶν ἔφη 15 ἀκούειν, ὥς πάντων κτημάτων κράτιστον ἂν εἴη φίλος σαφῆς καὶ ἀγαθός· ἐπιμελουμένους δὲ παντὸς μᾶλλον ὀρᾶν ἔφη τοὺς πολλοὺς, ἢ φίλων κτήσεως.

Καὶ γὰρ οἰκίας, καὶ ἀγρῶν, καὶ ἀνδράποδα, καὶ βοσκήματα, καὶ σκευὴ κτωμένους τε ἐπιμελῶς ὀρᾶν ἔφη, καὶ τὰ 20 ὄντα σώζειν πειρωμένους· φίλον δὲ, (ὃ μέγιστον ἀγαθὸν εἶναι φασιν,) ὀρᾶν ἔφη τοὺς πολλοὺς ἔτε, ὅπως κτήσωνται, φροντίζοντας, οὔτε, ὅπως οἷόν τε, ἑαυτοῖς σώζοντας.

Ἀλλὰ καί, καμνόντων φίλων τε καὶ οἰκετῶν, ὀρᾶν τινὰς ἔφη τοῖς μὲν οἰκέταις καὶ ἰατροῦς εἰσάγοντας, καὶ τὰλλα 25

πρὸς ὑγίειαν ἐπιμελῶς παρασκευάζοντας, τῶν δὲ φίλων ὀλιγαφροῦντας ἀποθανόντων τε ἀμφοτέρων, ἐπὶ μὲν τοῖς οἰκέταις ἀχθομένους καὶ ζημίαν ἡγομένους, ἐπὶ δὲ τοῖς φίλοις οὐδὲν οἰομένους ἐλαττοῦσθαι· καὶ τῶν μὲν ἄλλων 5 κτημάτων οὐδὲν ἑῶντας ἀθεράπευτον, οὐδ' ἀνεπίσχεπτον, τῶν δὲ φίλων ἐπιμελείας θεομένων ἀμελοῦντας.

Ἐτι δὲ πρὸς τούτοις, ὄρῳ ἔφη τοὺς πολλοὺς τῶν μὲν ἄλλων κτημάτων, καὶ πάνυ πολλῶν αὐτοῖς ὄντων, ¹ τὸ πλῆθος εἰδότας· τῶν δὲ φίλων ὀλίγων ὄντων οὐ μόνον τὸ 10 πλῆθος ἀγνοοῦντας, ἀλλὰ καὶ τοῖς πυνθανομένοις τοῦτο καταλέγειν ἐγχειρήσαντας, οὓς ἐν τοῖς φίλοις ἔθεσαν, ² πᾶσιν τούτους ἀνατίθεσθαι τοσοῦτον αὐτοὺς τῶν φίλων φροντίζειν.

Καίτοι πρὸς ποῖον κτῆμα τῶν ἄλλων παραβαλλόμενος 15 φίλος ἀγαθός, οὐκ ἂν πολλῷ κρείττων φανείη; ποῖος γὰρ ἵππος, ἢ ποῖον ζεύγος οὕτω χρήσιμον, ὥσπερ ὁ χρηστός φίλος; ποῖον δὲ ἀνδράποdon οὕτως εὖνουν καὶ παραμύνημον; ἢ ποῖον ἄλλο κτῆμα οὕτω πάγχρηστον;

Ὁ γὰρ ἀγαθός φίλος ἑαυτὸν τάττει πρὸς πᾶν τὸ ἐλ- 20 λείπον τῷ φίλῳ, καὶ τῆς τῶν ἰδίων κατασκευῆς, καὶ τῶν κοινῶν πράξεων. καὶ ἂν τέ τινα εὖ ποιῆσαι δέη, συνεπισχύει· ἂν τέ τις φόβος ταράττη, συμβοηθεῖ, ³ τὰ μὲν συναναλίσκων, τὰ δὲ συμπράττων, καὶ τὰ μὲν συμπείθων, τὰ δὲ βιαζόμενος· καὶ εὖ μὲν πράττοντας πλεῖστα εὐφραίνων, 25 ⁴ σφαλλομένους δὲ πλεῖστα ἐπανορθῶν.

Ἄ δὲ αἶ τε χεῖρες ἐκάστω ὑπηρετοῦσι, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ προορῶσι, καὶ τὰ ὦτα προακούουσι, καὶ οἱ πόδες διανύ- 30 τουσιν, ⁵ τούτων φίλος εὐεργετῶν οὐδενὸς λείπεται. Πολλὰ μὲν δὲ, ἃ πρὸ αὐτοῦ τις ἢ ⁶ οὐκ ἐξεργάσατο, ἢ οὐκ εἶδεν, ἢ οὐκ ἤκουσεν, ἢ οὐ διήνυσεν, ταῦτα ὁ φίλος πρὸς τοὺς φίλους ἐξήρχεσεν. Ἀλλ' ὅμως ἔνιοι δένδρα μὲν περὶ ὧνται

θεραπεύειν τοῦ καρποῦ ἔνεκεν τοῦ δὲ παμπορωτάτου κτήματος, ὃ καλεῖται φίλος, ἀργῶς καὶ ἀνειμένως οἱ πλεῖστοι ἐπιμέλονται.

Κ Ε Φ. σ'.

¹ Ἐδόκει δέ μοι καὶ εἰς τὸ δοκιμάζειν φίλους, ὁποίους ἄξιον κτᾶσθαι, φρενοῦν, τοιάδε λέγων. Εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ 5
Κριτόβουλε, εἰ δεοίμεθα φίλον ἀγαθοῦ, ² πῶς ἂν ἐπιχειροῖημεν σκοπεῖν; ἄρα πρῶτον μὲν ζητητέον, ³ ὅστις ἄρχει γαστρός τε, καὶ φιλοποσίας, καὶ λαγνείας, καὶ ὕπνου, καὶ ἀργίας; ὃ γὰρ ὑπὸ τούτων κρατούμενος οὔτ' αὐτὸς ἑαυτῷ δύναται ἂν, οὔτε φίλῳ, τὰ δέοντα πράττειν. Μὰ 10
Δί' οὐ δῆτα, ἔφη. ⁴ Οὐκοῦν τοῦ μὲν ὑπὸ τούτων ἀρχομένου ἀφεκτέον δοκεῖ σοι εἶναι; Πάννυ μὲν οὖν, ἔφη.

⁵ Τί γάρ; ἔφη, ὅστις, δαπανηρὸς ὢν, μὴ αὐτάρκης ἐστίν, ἀλλ' ἀεὶ τῶν πλησίων δεῖται, καὶ λαμβάνων μὲν, μὴ δύναται ἀποδιδόναι, μὴ λαμβάνων δὲ, τὸν μὴ διδόντα 15
μισεῖ· οὐ δοκεῖ σοι καὶ οὗτος χαλεπὸς φίλος εἶναι; Πάννυ, ἔφη. Οὐκοῦν ἀφεκτέον καὶ τούτου; Ἀφεκτέον μέντοι, ἔφη.

Τί γάρ; ὅστις χρηματίζεσθαι μὲν δύναται, πολλῶν δὲ χρημάτων ἐπιθυμεῖ, καὶ διὰ τοῦτο δυσξύμβολός ἐστι, καὶ 20
λαμβάνων μὲν ἡδεται, ἀποδιδόναι δὲ οὐ βούλεται; Ἐμοὶ μὲν δοκεῖ, ἔφη, ὅτις ἐτι πονηρότερος ἐκείνῃς εἶναι. ⁶ Τί δέ; ὅστις, διὰ τὸν ἔρωτα τοῦ χρηματίζεσθαι, μηδὲ πρὸς ἓν ἄλλο σχολὴν ποιεῖται, ἢ ὁπόθεν αὐτὸς κερδακεῖ; ⁷ Ἀφεκτέον

καὶ τούτου, ὥς ἐμοὶ δοκεῖ ἀνωφελεῖς γὰρ ἂν εἴη τῷ χρω-
μένῳ.

Τί δέ; ὅστις στασιώδης τέ ἐστι, καὶ θέλων πολλοὺς
τοῖς φίλοις ἐχθροὺς παρέχειν; Φευκτέον, νῆ Δία, καὶ τοῦ-
5 τον. Εἰ δέ τις τούτων μὲν τῶν κακῶν μηδὲν ἔχει, ¹ εὖ δὲ
πάσχων ἀνέχεται, μηδὲν φροντίζων τοῦ ἀντενεργεῖν;
² Ἀνωφελεῖς ἂν εἴη καὶ οὗτος. Ἀλλὰ ποῖον, ὦ Σώκρατες,
ἐπιχειρήσομεν ³ φίλον ποιεῖσθαι;

Οἶμαι μὲν, ὅς, τὰναντία τούτων, ἐγκρατὴς μὲν ἐστι
10 τῶν διὰ τοῦ σώματος ἡδονῶν, εὐορκος δὲ καὶ εὐξύνβο-
λος ⁴ ὃν τυγχάνει, καὶ ⁵ φιλόνομος πρὸς τὸ μὴ ἑλλεί-
πεσθαι εὖ ποιῶν τοὺς εὐεργετοῦντας ἑαυτὸν, ὥστε λυσο-
τελεῖν τοῖς χρωμένοις.

Πῶς οὖν ἂν ταῦτα δοκιμάσαιμεν, ὦ Σώκρατες, πρὸ
15 τοῦ χρῆσθαι; Τοὺς μὲν ἀνδριαντοποιοὺς, ἔφη, δοκιμάζο-
μεν, οὐ τοῖς λόγοις αὐτῶν τεκμαιρόμενοι, ἀλλ' ὃν ἂν
ὀρῶμεν τοὺς πρόσθεν ἀνδριάντας καλῶς εἰργασμένον, τού-
τῳ πιστεύομεν καὶ τοὺς λοιποὺς εὖ ποιήσιν.

Καὶ ἄνδρα δὴ λέγεις, ἔφη, ὅς ἂν τοὺς φίλους τοὺς
20 πρόσθεν εὖ ποιῶν φαίνεται, δῆλον εἶναι καὶ ⁶ τοὺς ὑστέρας
εὐεργετήσοντα. Καὶ γὰρ ἱπποῖς, ἔφη, ὃν ἂν τοῖς πρόσθεν
ὀρῶ καλῶς χρώμενον, τοῦτον καὶ ἄλλοις οἶμαι καλῶς
χρήσεσθαι. * * *

—Ὅταν—, ὦ Κριτόβουλε, φίλος τινὶ βούλῃ γε-
25 νέσθαι, ἑάσεις με ⁷ κατεῖπεῖν σου πρὸς αὐτὸν, ὅτι ἀγα-
σαί τε αὐτοῦ, καὶ ἐπιθυμεῖς φίλος αὐτοῦ εἶναι; Κατηγό-
ρει, ἔφη ὁ Κριτόβουλος· οὐδένα γὰρ οἶδα μισοῦντα τοὺς
ἐπαινοῦντας.

⁸ Εἰ δέ σου προσκατηγορήσω, ἔφη, ὅτι διὰ τὸ ⁹ ἀγα-
30 σθαι αὐτοῦ καὶ εὐνοϊκῶς ἔχεις πρὸς αὐτὸν, ¹⁰ ἄρα μὴ
διαβάλλεσθαι δόξεις ὑπ' ἐμοῦ; Ἀλλὰ καὶ αὐτῷ μοι,

ἔφη, ἐγγίγνεται εὖνοια, πρὸς οὓς ἂν ὑπολάβω εὐνοϊκῶς ἔχειν πρὸς ἐμέ.

Ταῦτα μὲν δὴ, ἔφη ὁ Σωκράτης, ἐξέεται μοι λέγειν περὶ σοῦ, πρὸς οὓς ἂν βούλῃ φίλους ποιήσασθαι. ἔαν δέ μοι ἔτι ἐξουσίαν δῶς λέγειν περὶ σοῦ, ὅτι ἐπιμελής τε 5 τῶν φίλων εἴ, καὶ οὐδενὶ οὕτω χαίρεις ὥς φίλοις ἀγαθοῖς, καὶ ἐπὶ τε τοῖς καλοῖς ἔργοις τῶν φίλων ἀγάλλῃ οὐχ ἥττον, ἢ ἐπὶ τοῖς ἑαυτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς τῶν φίλων χαίρεις οὐδὲν ἥττον, ἢ ἐπὶ τοῖς ἑαυτοῦ ὅπως τε ταῦτα γίγνεται τοῖς φίλοις, ¹ οὐκ ἀποκάμνεις μηχανώμενος 10 καὶ ὅτι ἐγνωκας ἀνδρὸς ἀρετὴν εἶναι, νικᾷν τοὺς μὲν φίλους εὖ ποιοῦντα, τοὺς δὲ ἐχθροὺς κακῶς· πάντῃ ἂν οἶμαί σοι ἐπιτήδειον εἶναί με ² σύνθηρον τῶν ἀγαθῶν φίλων.

Τί οὖν, ἔφη ὁ Κριτόβουλος, ἐμοὶ τοῦτο λέγεις, ³ ὥσπερ 15 οὐκ ἐπὶ σοὶ ὅν, ὃ τι ἂν βούλῃ, περὶ ἐμοῦ λέγεις; Μὰ Δῖ' οὐχ, ὥς ποτε ἐγὼ ⁴ Ἀσπασίας ἤκουσα· ἔφη γάρ, ⁵ τὰς ἀγαθὰς προμνηστρίδας, μετὰ μὲν ἀληθείας τὰ γαθὰ διαγγελλούσας, δεινὰς εἶναι συνάγειν ἀνθρώπους εἰς κηδεῖαν, ψευδομένας δ' οὐκ ὠφελεῖν ἐπαινούσας 20 τοὺς γὰρ ἐξαπατηθέντας ἅμα μισεῖν ἀλλήλους τε καὶ τὴν προμνησαμένην· ἃ δὴ καὶ ἐγὼ πεισθεὶς ⁶ ὀρθῶς ἔχειν, ἡγοῦμαι οὐκ ἐξεῖναί μοι περὶ σοῦ λέγειν ἐπαινοῦντι οὐδὲν, ὃ τι ἂν μὴ ἀληθεύω.

Σὺ μὲν ἄρα, ἔφη ὁ Κριτόβουλος, τοιοῦτός μοι φίλος 25 εἴ, ὃ Σάκρατες, οἷος, ἂν μὲν τι αὐτὸς ἔχω ἐπιτήδειον εἰς τὸ φίλους κτήσασθαι, συλλαμβάνειν μοι· εἰ δὲ μὴ, οὐκ ἂν ἐθέλοις πλάσας τι εἰπεῖν ἐπὶ τῇ ἐμῇ ὠφελείᾳ. Πότερα δ' ἂν, ἔφη ὁ Σωκράτης, ὃ Κριτόβουλε, δοκῶ σοι μᾶλλον ὠφελεῖν σε, τὰ ψευδῆ ἐπαινῶν, ἢ πείθων πειραῖς 30 θαί σε ἀγαθὸν ἄνδρα γενέσθαι;—⁷ εἰ δὲ μὴ φανερόν οὕτω σοι, ἐκ τῶνδε σκέψαι.—

Εἰ γάρ σε βουλόμενος φίλον ποιῆσαι νανκλήρῳ, ψευ-
 δόμενος ¹ ἐπαινοῖήν, φάσκων ἀγαθὸν εἶναι κυβερνήτην,
 ὃ δέ μοι πεισθεὶς ² ἐπιτρέψειέ σοι τὴν ναῦν μὴ ἐπιστα-
 μένῳ κυβερνᾶν ἔχεις τινὰ ἐλπίδα, μὴ ἂν σαντόν τε
 5 καὶ τὴν ναῦν ἀπολέσῃ; ³ ἢ εἴ σοι πείσαιμι κοινῇ τὴν
 πόλιν ψευδόμενος, ὥς ἂν στρατηγικῷ τε καὶ δικαστικῷ
 καὶ πολιτικῷ, ἑαυτὴν ἐπιτρέψαι τί ἂν οἶε σαντόν καὶ
 τὴν πόλιν ὑπὸ σοῦ καθεῖν; ἢ εἴ τινας ⁴ ἰδίᾳ τῶν πολι-
 τῶν πείσαιμι ψευδόμενος, ὥς ὄντι οἰκονομικῷ τε καὶ
 10 ἐπιμελεῖ τὰ ἑαυτῶν ἐπιτρέψαι ἄρ' οὐκ ἂν, πείραν διδοὺς,
 ἅμα τε βλαβερὸς εἴης, καὶ καταγέλαστος φαίνοιο;

Ἀλλὰ συντομωτάτῃ τε, καὶ ἀσφαλεστάτῃ, καὶ καλ-
 λίστῃ ὁδῷ, ὃ Κριτόβουλε, ὃ τι ἂν βούλῃ δοκεῖν ἀγαθὸς
 εἶναι, ταῦτο καὶ γενέσθαι ἀγαθὸν πειραῖσθαι. * * *

Κ Ε Φ. ς.

* * *

15 —⁵ Φασὶν,—ὅτε φωνήεντα ἦν τὰ ζῶα, τὴν οἶν πρὸς
 τὸν δεσπότην εἰπεῖν Θαυμαστόν ποιεῖς, ὃς ἡμῖν μὲν ταῖς
 καὶ ἐριά σοι καὶ ἄρνας καὶ τύρον παρεχούσαις οὐδὲν
 δίδως, ⁶ ὃ τι ἂν μὴ ἐκ τῆς γῆς λάβωμεν ⁷ τῷ δὲ κυνί,
 ὃς οὐδὲν τοιοῦτόν σοι παρέχει, μεταδίδως οὐκ ἐρ αὐτὸς
 20 ἔχεις σίτου.

Τὸν κύνα οὖν ἀκούσαντα εἰπεῖν ⁸ Ναὶ μὰ Δία ἐγὼ
 γάρ εἰμι ὃ καὶ ὑμᾶς αὐτὰς σφάζων, ὥστε μήτε ὑπ' ἀνθρώ-
 πων κλέπτεσθαι, μήτε ὑπὸ λύκων ἀρπάζεσθαι· ἐπεὶ ὑμεῖς
 γε, εἰ μὴ ἐγὼ προφυλάττοιμι ὑμᾶς, οὐδ' ἂν νέμεσθαι
 25 δύναισθε, φοβούμεναι μὴ ἀπόλησθε. Οὕτω δὲ λέγεται καὶ
 τὰ πρόβατα συγχωρῆσαι, τὸν κύνα προτιμᾶσθαι. * * *

ΕΚ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΤΡΙΤΟΥ.

Κ Ε Φ. δ.

* * *

Οὐ δοκεῖ ὑμῖν, ὦ ἄνδρες, ὥσπερ Ὅμηρος τὸν Ἀγαμέμνονα γεραρὸν ἔφη εἶναι, καὶ οὕτω ὁδε, στρατηγεῖν μαθὼν, γε-
ραρώτερος φαίνεσθαι; καὶ γὰρ ὥσπερ ὁ κιθαρίζειν μαθὼν, καὶ
μὴ κιθαρίζη, κιθαριστής ἐστι· καὶ ὁ μαθὼν ἰάσθαι, καὶ
μὴ ἰατρεύη, ὅμως ἰατρός ἐστιν· ¹ οὕτω καὶ ὁδε ἀπὸ τοῦδε 5
τοῦ χρόνου διατελεῖ στρατηγὸς ὢν, καὶ μὴδεὶς αὐτὸν ἔλη-
ται. ὁ δὲ μὴ ἐπιστάμενος, οὔτε στρατηγὸς, οὔτε ἰατρός ἐ-
στιν, οὐδὲ εἰς ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων αἵρεθῇ. * * *

Καὶ γὰρ παρασκευαστικὸν τῶν εἰς τὸν πόλεμον τὸν
στρατηγὸν εἶναι χρή, καὶ ποριστικὸν τῶν ἐπιτηδείων τοῖς 10
στρατιώταις, καὶ μηχανικὸν, καὶ ἐργαστικὸν, καὶ ἐπιμελῆ,
καὶ καρτερικὸν, καὶ ἀγχίνουν καὶ φιλόφρονά τε καὶ ὠμὸν,
καὶ ἀπλοῦν τε καὶ ἐπίβουλον, καὶ φυλακτικὸν τε καὶ κλέπ-
την, καὶ προετικὸν καὶ ἀρπαγα, καὶ φιλόδωρον καὶ πλεο-
νέκτην, καὶ ἀσφαλῆ καὶ ἐπιθετικόν· καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ 15
φύσει καὶ ἐπιστήμῃ δεῖ τὸν εὖ στρατηγήσοντα ἔχειν.
Καλὸν δὲ καὶ τὸ τακτικὸν εἶναι.

Πολὺ γὰρ διαφέρει στράτευμα τεταγμένον ἀτάκτου
ὥσπερ λίθοι τε, καὶ πλίνθοι, καὶ ξύλα, καὶ κέραμος,
ἀτάκτως μὲν ἐρριμμένα, οὐδὲν χρήσιμά ἐστιν ἐπειδὴν 20
δὲ ταχθῇ κάτω μὲν καὶ ἐπιπολῆς τὰ μήτε σηπόμενα,
μήτε τηκόμενα, οἷ τε λίθοι, καὶ ὁ κέραμος, ἐν μέσῳ δὲ
αἷ τε πλίνθοι, καὶ τὰ ξύλα, ὥσπερ ἐν οἰκοδομίᾳ συντί-
θενται, τότε γίγνεται πολλοῦ ἄξιον κτῆμα, οἰκία. * * *

Κ Ε Φ. Ι.

Ἀλλὰ μὴν καὶ εἴ ποτε τῶν τὰς τέχνας ἔχόντων, καὶ ἐργασίας ἕνεκα χρωμένων αὐταῖς, διαλέγοιτό τις, καὶ τοῖς ὠφέλιμος ἦν. Εἰσελθὼν μὲν γάρ ποτε πρὸς Παρρᾶσιον τὸν ζωγράφον, καὶ διαλεγόμενος αὐτῷ, Ἄρα, ἔφη, ὃ 5 Παρρᾶσιε, ἡ γραφικὴ ἐστὶν εἰκασία τῶν ὁρωμένων; ² τὰ γούν κοῖλα καὶ τὰ ὑψηλὰ, καὶ τὰ σκοτεινὰ καὶ τὰ φωτεινὰ, καὶ τὰ σκληρὰ καὶ τὰ μαλακὰ, καὶ τὰ τραχεὰ καὶ τὰ λεῖα, καὶ τὰ νέα καὶ τὰ παλαιὰ σώματα διὰ τῶν χρωμάτων ἀπεικάζοντες ἐκμιμεῖσθε. Ἀληθῆ λέ- 10 γεις, ἔφη.

Καὶ μὴν τὰ γε καλὰ εἶδη ἀφομοιοῦντες, ἐπειδὴ οὐ φέδιον ἐνὶ ἀνθρώπῳ περιτυχεῖν ἀμεμπτα πάντα ἔχοντι, ἐν πολλῶν συνάγοντες τὰ ἐξ ἑκάστου κάλλιστα, οὕτως ὅλα τὰ σώματα καλὰ ποιεῖτε φαίνεσθαι; ³ Ποιοῦμεν γάρ, 15 ἔφη, οὕτως.

⁴ Τί γάρ; ἔφη, τὸ πιθανώτατόν τε, καὶ ἥδιστον, καὶ φιλικώτατον, καὶ ποθεινότατον, καὶ ἐρασιμώτατον ἀπομιμεῖσθε τῆς ψυχῆς ἡθος; ἢ οὐδὲ μιμητόν ἐστι τοῦτο; ⁵ Πᾶς γάρ ἄν, ἔφη, μιμητόν εἴη, ὃ Σώκρατες, ὃ μήτε συμμετρί- 20 αν, μήτε χρῶμα, μήτε, ὃν σὺ εἶπας ἄρτι, μηδὲν ἔχει, μηδὲ ὅλως ὁρατόν ἐστιν;

Ἀρ' οὖν, ἔφη, γίγνεται ἐν ἀνθρώπῳ ⁶ τό τε φιλοφρόνας καὶ τὸ ἐχθρῶς βλέπειν πρὸς τινας; Ἐμοιγε δοκεῖ, ἔφη. Οὐκᾶν τῷτό γε μιμητόν ἐν τοῖς ὄμμασιν; Καὶ μάλα, ἔφη. 25 Ἐπὶ δὲ τοῖς τῶν φίλων ἀγαθοῖς καὶ τοῖς κακοῖς ὁμοίως σοι δοχοῦσιν ἔχειν τὰ πρόσωπα οἳ τε φροντίζοντες καὶ οἳ μῆ; Μὰ Δί' οὐ δῆτα, ἔφη ἐπὶ μὲν γάρ τοῖς ἀγαθοῖς παιδροὶ, ἐπὶ δὲ τοῖς κακοῖς σκυθρωποὶ γίνονται. Οὐκᾶν, ἔφη, καὶ ταῦτα δυνατὸν ἀπεικάζειν; Καὶ μάλα, ἔφη.

Ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ μεγαλοπρεπές τε καὶ ἔλευθέριον, καὶ τὸ ταπεινόν τε καὶ ἀνελεύθερον, καὶ τὸ σωφρονητικόν τε καὶ φρόνιμον, καὶ τὸ ὑδριστικόν τε καὶ ἀπειρόκαλον, καὶ διὰ τοῦ προσώπου, καὶ ¹ διὰ τῶν σχημάτων καὶ ἐσώτων καὶ κινουμένων ἀνθρώπων, διαφαίνει. Ἀληθῆ λέγεις, ἔφη. 5 Οὐκοῦν καὶ ταῦτα μιμητά; Καὶ μάλα, ἔφη. Πότερον οὖν, ἔφη, νομίζεις ἥδιον ὄραν τοὺς ἀνθρώπους, δι' ὧν τὰ καλά τε καὶ αἰσθητὰ καὶ ἀγαπητὰ ἦθη φαίνεται, ἢ δι' ὧν τὰ αἰσχροτά τε καὶ πονηρὰ καὶ μισητά; Πολὺ νῆ Δί', ἔφη, διαφέρει, ὃ Σώκρατες. 10

Πρὸς δὲ Κλείωνα τὸν ἀνδριαντοποιὸν εἰσελθὼν ποιεῖ, καὶ διαλεγόμενος αὐτῷ, Ὅτι μὲν, ἔφη, ὃ Κλείων, ἀλλοίους ποιεῖς δρομεῖς τε, καὶ παλαιστάς, καὶ πύκτας, καὶ παγκρατιαστάς, ὁρῶ τε καὶ οἶδα· ὃ δὲ μάλιστα ψυχαγωγῶ διὰ τῆς ὄψεως τοὺς ἀνθρώπους, τὸ ζωτικὸν φαίνεσθαι, πῶς 15 ταῦτο ἐνεργάζῃ τοῖς ἀνδριάσιν;

² Ἐπεὶ δὲ ἀπορῶν ὁ Κλείων ἐταχὺ ἀπεκρίνατο· ³ Ἀρ', ἔφη, τοῖς τῶν ζώντων εἵδαισι ἀπεικάζων τὸ ἔργον, ζωτικώτερους ποιεῖς φαίνεσθαι τοὺς ἀνδριάντας; Καὶ μάλα, ἔφη. ⁴ Οὐκοῦν τὰ τε ὑπὸ τῶν σχημάτων κατασπώμενα 20 καὶ τὰ ἀνασπώμενα ἐν τοῖς σώμασι, καὶ τὰ συμπιεζόμενα καὶ τὰ διελκόμενα, καὶ τὰ ἐντεινόμενα καὶ τὰ ἀνιέμενα ἀπεικάζων, ὁμοιότερά τε τοῖς ἀληθινοῖς καὶ πιθανώτερα ποιεῖς φαίνεσθαι; Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη.

⁵ Τὸ δὲ καὶ τὰ πάθη τῶν ποιούντων τι σωμάτων ἀπομι- 25 μῆσθαι, οὐ ποιεῖ τινα τέργιν τοῖς θεωμένοις; Εἰκὸς γοῦν, ἔφη. Οὐκοῦν καὶ τῶν μὲν μαχομένων ἀπειλητικά τὰ ὅμματα ἀπεικαστέον, τῶν δὲ νεικηκῶτων εὐφραινομένων ἢ ὅψις μιμητέα; Σφόδρα γε, ἔφη. Δεῖ ἄρα, ἔφη, τὸν ἀνδριαντοποιὸν τὰ τῆς ψυχῆς ἔργα τῷ εἶδει προσει- 30 κάζειν.

Πρὸς δὲ Πιστίαν ¹ τὸν θωρακοποιὸν εἰσελθὼν, (ἐπιδείξαντος αὐτοῦ τῷ Σωκράτει θώρακας εὖ εἰργασμένους,) Νῆ τὴν Ἑραν, ἔφη, καλὸν γε, ὦ Πιστία, τὸ εὖρημα, τὸ τὰ μὲν δεόμενα σκέπης τοῦ ἀνθρώπου σκεπάζειν τὸν
5 θώρακα, ταῖς δὲ χεροὶ μὴ καλύειν χρῆσθαι.

Αἰτάρ, ἔφη, λέξον μοι, ὦ Πιστία, διὰ τί, οὔτε ἰσχυροτέρους, ² οὔτε πολυτελεστέρους τῶν ἄλλων ποιῶν τὰς θώρακας, πλείονος πωλεῖς; Ὅτι, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ³ εὐρυθμοτέρους ποιῶ. ⁴ Τὸν δὲ ἡυθμόν, ἔφη, πότρεα μέτρη
10 ἢ σταθμῷ ἐπιδεικνύων, πλείονος τιμῇ; οὐ γὰρ δὴ ἴσους γε πάντας, οὐδὲ ὁμοίους οἶμαί σε ποιεῖν, εἴγε ἀρμόττοντας ποιεῖς. ⁵ Ἀλλὰ νῆ Δί', ἔφη, ποιῶ οὐδὲν γὰρ ὄφελός ἐστι θώρακος ἄνευ τούτου.

Οὐκοῦν, ἔφη, σώματά γε ἀνθρώπων τὰ μὲν εὐρυθμὰ ¹⁵ ἐστι, τὰ δὲ ἀρρυθμα; Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. Πῶς οὖν, ἔφη, τῷ ἀρhythμῷ σώματι ἀρμόττοντα τὸν θώρακα εὐρυθμον ποιεῖς; Ὡσπερ καὶ ἀρμόττοντα, ἔφη ὁ ἀρμόττων γὰρ ἐστὶν εὐρυθμος.

Δοκεῖς μοι, ἔφη ὁ Σωκράτης, τὸ εὐρυθμον οὐ καθ' ²⁰ ἑαυτὸ λέγειν, ἀλλὰ πρὸς τὸν χρώμενον ὥσπερ ἂν εἰ φαίης ἀσπίδα, ὃ ἐὰν ἀρμόττη, τούτῳ εὐρυθμον εἶναι, καὶ χλαμύδα, καὶ τὰλλα ὡσαύτως ἔοικεν ἔχειν τῷ σῶ λόγῳ. — Ἰσως δὲ καὶ ἄλλο τι οὐ μικρὸν ἀγαθὸν τῷ ἀρμόττειν πρόσσεστι. Δίδαξον, ἔφη, ὦ Σώκρατες, εἴ τι ἔχεις.

²⁵ Ἦτιον, ἔφη, τῷ βάρει πιέζουσιν οἱ ἀρμόττοντες τῶν ἀναρμόστων, τὸν αὐτὸν σταθμὸν ἔχοντες· οἱ μὲν γὰρ ἀνάρμοστοι, ἢ ὅλοι ἐκ τῶν ὤμων κρεμάμενοι, ἢ καὶ ἄλλο τι τοῦ σώματος σφόδρα πιέζοντες, δύσφοροι καὶ χαλεποὶ γίνονται. ³⁰ οἱ δὲ ἀρμόττοντες, διειλημμένοι τὸ βάρος, τὸ μὲν ὑπὸ τῶν κλειδῶν καὶ ἐπωμίδων, τὸ δὲ ὑπὸ τῶν ὤμων, τὸ δὲ ὑπὸ τοῦ στήθους, τὸ δὲ ὑπὸ τοῦ κότου, τὸ

δὲ ὑπο τῆς γαστροῦς, ¹ ὀλίγου δεῖν οὐ φορήματι, ἀλλὰ προσθήματι εἰκάσιν.

Εἰσηκας, ἔφη, αὐτὸ, δι' ὅπερ ἔγωγε τὰ ἐμὰ ἔργα πλείστον ἀξία νομίζω εἶναι· ἐνιοι μέντοι τοὺς ποικίλους καὶ τὰς ἐπιχρύσας θώρακας μᾶλλον ὠνῆνται. Ἀλλὰ μὴν, ⁵ ἔφη, εἶγε διὰ ταῦτα μὴ ἀρμόττοντας ὠνοῦνται, κακὸν ἔμοιγε δοκοῦσι ποικίλον τε καὶ ἐπίχρυσον ὠνεῖσθαι.

Ἀτὰρ, ἔφη, τοῦ σώματος μὴ μένοντος, ἀλλὰ τοῦ μὲν κυρτουμένου, τοτὲ δὲ ὀρθουμένου, πῶς ἂν ἀκριβεῖς θώρακες ἀρμόττοιεν; Οὐδαμῶς, ἔφη. Λέγεις, ἔφη, ἀρμότ- ¹⁰ τειν, οὐ τοὺς ἀκριβεῖς, ἀλλὰ τοὺς μὴ λυπέντας ἐν τῇ χρεῖᾳ. Αὐτὸς, ἔφη, τοῦτο λέγεις, ὦ Σάκρατες, ³ καὶ τὰ νῦν ὀρθῶς ἀποδέχῃ.

ΕΚ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ.

• • •

Κ Ε Φ. γ'.

• • •

Πρῶτον μὲν δὴ περὶ θεοῦς ἐπειρατο σώφρονας ποιεῖν τοὺς συνόντας. ³ Ἄλλοι μὲν οὖν αὐτῷ πρὸς ἄλλους οὕτως ¹⁵ ὁμιλοῦντι παραγεγόμενοι διηγοῦντο· ἔγω δὲ, ὅτε πρὸς Εὐθύδημον τοιαῦτα διελέγετο, παρεγενόμην.

Εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ Εὐθύδημε, ἥδη ποτὲ σοι ἐπῆλθεν ἀνθυμηθῆναι, ὥς ἐπιμαλῶς οἱ θεοὶ, ὧν οἱ ἄνθρωποι δέονται, πατεσπενάκασι; Καὶ ὅς, Μὰ τὸν Δί', ἔφη, ²⁰ οὐκ

ἔμοιγε. ¹ Ἀλλ' οἶσθά γ', ἔφη, ὅτι πρῶτον μὲν φωτὸς δεόμεθα, ὃ ἡμῖν οἱ θεοὶ παρέχουσι; Νῆ Δί', ἔφη, ὃ γ' εἰ μὴ εἶχομεν, ὅμοιοι τοῖς τυφλοῖς ἂν ἦμεν, ἐνεκὰ γε τῶν ἡμετέρων ὀφθαλμῶν. Ἀλλὰ μὴν καὶ ἀναπαντῆσθαι γε ⁵ δεομένοις ἡμῖν νύκτα παρέχουσι, ² κάλλιστον ἀναπαντήριον. Πάνυ γ', ἔφη, καὶ τοῦτο χάριτος ἄξιον.

Οὐκοῦν καὶ, ³ ἐπειδὴ ὁ μὲν ἥλιος φωτεινὸς ὢν τὰς τε ὥρας τῆς ἡμέρας ἡμῖν καὶ τὰλλα πάντα σαφηνίζει, ἡ δὲ νύξ, διὰ τὸ σκοτεινὴ εἶναι, ἀσαφεστέρα ἐστίν, ἅσπρα ¹⁰ ἐν τῇ νυκτὶ ἀνέφηναν, αἱ ἡμῖν τὰς ὥρας τῆς νυκτὸς ἐμφανίζει, καὶ διὰ τοῦτο πολλὰ, ὢν δεόμεθα, πράττομεν; Ἔστι ταῦτα, ἔφη. Ἀλλὰ μὴν ἢ γε σελήνη οὐ μόνον τῆς νυκτὸς, ἀλλὰ καὶ τοῦ μηνὸς, τὰ μέρη φανερά ἡμῖν ποιεῖ. Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη.

¹⁵ Τὸ δ', ἐπεὶ τροφῆς δεόμεθα ταύτην ἡμῖν ἐκ τῆς γῆς ἀναδιδόναι, καὶ ὥρας ἀρμοττοῦσας πρὸς τοῦτο παρέχειν, αἱ ἡμῖν οὐ μόνον, ὢν δεόμεθα, πολλὰ καὶ παντοῖα παρασκευάζουσιν, ἀλλὰ καὶ οἷς εὐφραινόμεθα; Πάνυ, ἔφη, καὶ ταῦτα φιλόανθρωπα.

²⁰ Τὸ δὲ καὶ ὕδωρ ἡμῖν παρέχειν οὕτω πολλοῦ ἄξιον, ὥστε καὶ ⁵ ... φύνει τε καὶ συναύξειν τῇ γῇ καὶ ταῖς ὥραις πάντα τὰ χρήσιμα ἡμῖν συντρέφειν δὲ καὶ αὐτοὺς ἡμᾶς, καὶ μὴ γινόμενον πᾶσι τοῖς τρέφουσιν ἡμᾶς, εὐκατεργαστότερα τε, καὶ ὠφελιμότερα, καὶ ἡδίων ποιεῖν αὐτά. ⁶ καὶ, ἐπειδὴ ²⁵ πλείστον δεόμεθα τούτου, ἀφρονέστατον αὐτὸ παρέχειν ἡμῖν; Καὶ τοῦτο, ἔφη, προνοητικόν.

Τὸ δὲ καὶ τὸ πῦρ πορίσαι ἡμῖν, ἐπίκουρον μὲν ψύχους, ἐπίκουρον δὲ σκότους, συνεργὸν δὲ πρὸς πᾶσαν τέχνην, καὶ πάντα, ὅσα ὠφελείας ἐνεκα ἄνθρωποι κατασκευάζονται; ⁷ ὥς γὰρ συνελόντι εἰπεῖν, οὐδὲν ἀξιόλογον ³⁰

ἄνευ πυρὸς ἄνθρωποι τῶν πρὸς τὸν βίον χρησίμων κατασκευάζονται. Ὑπερβάλλει, ἔφη, καὶ τοῦτο φιλο-
θρωπίᾳ.

Τὸ δὲ τὸν ἥλιον, ἐπειδὴ ἐν χειμῶνι τράπηται, προσ-
ιέναι τὰ μὲν ἀδρύνοντα, τὰ δὲ ξηραίνοντα, ¹ ὃν καιρὸς 5
διελήλυθεν καὶ ταῦτα διαπραξάμενον μηκέτι ἐγγυτέρῳ
προσιέναι, ἀλλ' ἀποτρέπεσθαι, φυλαττόμενον μὴ τι ἡμᾶς
μᾶλλον τοῦ δέοντος θερμαίνων βλάβῃ· καὶ διὰ αὐτὴν
πάλιν ἀπιὼν γένηται, ἐνθα καὶ ἡμῖν δῆλόν ἐστιν, ὅτι, εἰ
πρόσωτέρω ἄπεισιν, ἀποπαγησόμεθα ὑπὸ τῆ ψύχους, πάλ- 10
ιν αὐτὴν τρέπεσθαι, καὶ προσχωρεῖν, καὶ ἐνταῦθα τοῦ θραυσ-
τοῦ ἀναστρέφεσθαι, ² ἐνθα ὢν μάλιστα ἡμᾶς ὠφελοῖ; Νῆ-
τον Δί', ἔφη, καὶ ταῦτα παντάπασιν ἔοικεν ἀνθρώπων
ἐνεκα ³ γιγνομένοις.

Τὸ δ' αὖ, ἐπειδὴ καὶ τοῦτο φανερόν, ὅτι οὐκ ἂν ὑπ- 15
ενέγκοιμεν οὔτε τὸ καῦμα, οὔτε τὸ ψύχος, εἰ ἐξαπίνης
γίγνοιτο, οὕτω μὲν κατὰ μικρὸν προσιέναι τὸν ἥλιον,
οὕτω δὲ κατὰ μικρὸν ἀπιέναι, ⁴ ὥστε λανθάνειν ἡμᾶς εἰς
ἐκάτερα τὰ ἰσχυρότατα καθισταμένους; Εἰ γὰρ μὲν, ἔφη ὁ
Εὐθύδημος, ἥδη τοῦτο σκοπῶ, εἰ ἄρα ⁵ τί ἐστι τοῖς θεοῖς 20
ἔργον, ἢ ἀνθρώπους θεραπεύειν· ἐκεῖνο δὲ μόνον ἐμποδίζει
με, ὅτι καὶ τὰλλα ζῶα τούτων μετέχει.

⁶ Οὐ γὰρ καὶ τοῦτ', ἔφη ὁ Σωκράτης, φανερόν, ὅτι καὶ
ταῦτα ἀνθρώπων ἐνεκα γίγνεται τε καὶ ἀνατρέφεται; τί
γὰρ ἄλλο ζῶον αἰγῶν τε, καὶ οἰῶν, καὶ ἵππων, καὶ βοῶν, 25
καὶ ὄνων, καὶ τῶν ἄλλων ζῶων τοσαῦτα ἀγαθὰ ἀπολαύει,
ὅσα ἄνθρωποι; ⁷ ἔμοι μὲν γὰρ δοκεῖ πλείω τῶν φυτῶν.
⁸ τρέφονται γοῦν, καὶ χρηματίζονται οὐδὲν ἥττον ἀπὸ τέ-
των, ἢ ἀπ' ἐκείνων. πολὺ δὲ γένος ἀνθρώπων τοῖς μὲν ἐκ
τῆς γῆς φυομένοις εἰς τροφήν οὐ χρῶνται, ἀπὸ δὲ βοσκῆ- 30

μάτων γάλακτι καὶ τυρῶ καὶ κρέασι τρεφόμενοι ζῶσιν. πάντες δὲ, τιθασσεύοντες καὶ θαμάζοντες τὰ χρήσιμα τῶν ζώων, εἰς τε πόλεμον καὶ εἰς ἄλλα πολλὰ συνεργοὺς χρῶνται. Ὅμογνωμονῶ σοι καὶ τοῦτ', ἔφη· ὁρῶ γὰρ αὐ-
 5 τῶν καὶ τὰ πολὺ ἰσχυρότερα ἡμῶν οὕτως ὑποχείρια γιγ-
 νόμενα τοῖς ἀνθρώποις, ὥστε χρῆσθαι αὐτοῖς, ὃ τι ἂν
 βούλονται.

¹ Τὸ δ', ἐπειδὴ πολλὰ μὲν καλὰ καὶ ἀφέλιμα, διαφέ-
 ροντα δὲ ἀλλήλων ἐστὶ, προσθεῖναι τοῖς ἀνθρώποις αἰσθή-
 10 σεις ἀρμοττούσας πρὸς ἕκαστα, δι' ὧν ἀπολαύομεν πάν-
 των τῶν ἀγαθῶν; Τὸ δὲ καὶ λογισμὸν ἡμῖν ἐμφῦσαι, ἃ
 περὶ ὧν αἰσθανόμεθα, λογιζόμενοί τε καὶ μνημονεύοντες
 καταμανθάνομεν, ὅπῃ ἕκαστα συμφέρει, καὶ πολλὰ μὴ α-
 νώμεθα, δι' ὧν τῶν τε ἀγαθῶν ἀπολαύομεν, καὶ τὰ κακὰ
 15 ἀλεξόμεθα; Τὸ δὲ καὶ ἐρμηνείαν δοῦναι, δι' ἧς πάντων
 τῶν ἀγαθῶν μεταδίδομέν τε ἀλλήλοις διδάσκοντες καὶ
 κοινωνοῦμεν, ² καὶ νόμους τιθέμεθα, καὶ πολιτευόμεθα;
 Παντάπασιν εἰκόασιν, ὃ Σώκρατες, οἱ θεοὶ πολλὴν τῶν
 ἀνθρώπων ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι.

20 ³ Τὸ δὲ καὶ, εἰ ἀδυνατοῦμεν τὰ συμφέροντα προνοεῖσθαι
 ὑπὲρ τῶν μελλόντων, ταύτη αὐτοὺς ἡμῖν συνεργεῖν, διὰ
 μαντικῆς τοῖς πυνθανομένοις φράζοντας τὰ ἀποδησόμενα,
 καὶ διδάσκοντας, ⁴ ἢ ἂν ἄριστα γίνοντο; ⁵ Σοὶ δ', ἔφη, ὃ
 Σώκρατες, εἰκόασιν ἔτι φιλικώτερον ἢ τοῖς ἄλλοις χρῆσ-
 25 θαι, εἴγε μὴδὲ ἐπερωτώμενοι ὑπὸ σοῦ προσημαίνουσί σοι,
 ἃ τε χρὴ ποιεῖν, καὶ ἃ μὴ.

Ὅτι δέ γε ἀληθῆ λέγω, καὶ σὺ, ὃ Εὐθύδημε, γνώσῃ,
 ἂν μὴ ἀναμένης, ἕως ἂν τὰς μορφὰς τῶν θεῶν ἴδῃς, ἀλλ'
 ἐξαρκῇ σοι, τὰ ἔργα αὐτῶν ὁρᾶντι, σέβεσθαι καὶ τιμᾶν
 30 τοὺς θεοὺς.

Εννόει δὲ, ὅτι καὶ αὐτοὶ οἱ θεοὶ ¹ οὕτως ὑποδεικνύουσιν. Ὅλ' τε γὰρ ἄλλοι ἡμῖν τὰ ἀγαθὰ διδόντες, οὐδὲν τούτων εἰς τὰ ἐμφανῆς ἰόντες διδράσιν· καὶ Ὁ τὸν ὅλον κόσμον συντάττων τε καὶ συνέχων, ἐν ᾧ πάντα τὰ καλὰ καὶ ἀγαθὰ ἔστι, καὶ αἰεὶ μὲν χρωμένοις ἀτρίβῃ τε καὶ ² ὑγιᾶ καὶ ἀγῆρατον παρέχων, θᾶπτον δὲ νοήματος ἀναμαρτήτως ὑπηρετοῦντα, οὗτος τὰ μέγιστα μὲν πράττων ὁράται, ³ τὰ δὲ οἰκονομῶν ἀόρατος ἡμῖν ἔστιν.

Εννόει δὲ, ὅτι καὶ ὁ πᾶσι φανερός δοκῶν εἶναι ἥλιος οὐκ ἐπιτρέπει τοῖς ἀνθρώποις ἑαυτὸν ἀκριβῶς ὁρᾶν, ἀλλ' ¹⁰ ἔάν τις αὐτὸν ἀναιδῶς ἐγχειρῇ θεᾶσθαι, τὴν ὄψιν ἀφαιρεῖται. Καὶ τοὺς ὑπηρέτας δὲ τῶν θεῶν εὐφρέσεις ἀφανεῖς ὄντας. κεραυνός τε γὰρ ὅτι μὲν ἄνωθεν ἀφίεται, δῆλον, καὶ ὅτι, ὡς ἂν ἐντύχη, πάντων κρατεῖ· ὁράται δ' οὐτ' ἐπιών, οὔτε κατασκήψας, οὔτε ἀπιών. καὶ ἄνεμοι αὐτοὶ μὲν οὐχ ¹⁵ ὁρῶνται, ἀ δὲ ποιοῦσι, φανερὰ ἡμῖν ἔστι, καὶ προσιόντων αὐτῶν αἰσθανόμεθα. Ἀλλὰ μὴν καὶ ἀνθρώπον γε ψυχῇ, ἔπερ τι καὶ ἄλλο τῶν ἀνθρωπίνων, τοῦ θείου μετέχει ὅτι μὲν γὰρ βασιλεύει ἐν ἡμῖν, φανερόν· ὁράται δὲ οὐδ' αὐτή. Ἀχρὴ κατανοοῦντα μὴ καταφρονεῖν τῶν ἀοράτων, ²⁰ ἀλλ' ἐκ τῶν γινομένων τὴν δύναμιν αὐτῶν καταμανθάνοντα, τιμᾶν τὸ δαιμόνιον.

Εγὼ μὲν, ὃ Σώκρατες, ἔφη ὁ Εὐθύδημος, ὅτι μὲν οὐδὲ μικρὸν ἀμελήσω τοῦ δαιμονίου, σαφῶς οἶδα· ἐκεῖνο δὲ ἀδυμῶ, ⁴ ὅτι μοι δοκεῖ τὰς τῶν θεῶν εὐεργεσίας οὐδ' ἂν ²⁵ εἰς ποτε ἀνθρώπων ἀξίαις χάρισιν ἀμείβεσθαι.

Ἀλλὰ μὴ τοῦτο ἀθύμει, ἔφη, ὃ Εὐθύδημε· ὁρᾷς γὰρ, ὅτι ὁ ἐν Δελφοῖς θεός, ὅταν τις αὐτὸν ἐπερωτᾷ, πῶς ἂν τοῖς θεοῖς χαρίζοιτο, ἀποκρίνεται, ΝΟΜΩ ΠΟΛΕΩΣ. Νόμος δὲ δήπου πανταχοῦ ἔστι, Κατὰ δύναμιν ³⁰

ἱεροῖς θεοῖς ἀρέσκεισθαι. Πῶς οὖν ἂν τις κάλλιον καὶ εὐσεβέστερον ¹ τιμῇ θεοὺς, ἢ, ὡς αὐτοὶ κελεύουσιν, οὕτως ποιῶν;

Ἀλλὰ χρητὴς τῆς μὲν δυνάμεως μηδὲν ὑφίεσθαι· ὅταν
5 γάρ τις τοῦτο ποιῇ, ² φανερὸς δῆπου ἐστὶ τότε ἐν τιμῇ θεοῦς. χρητὴς οὖν μηδὲν ἐλλείποντα κατὰ δύναμιν τιμῇ τὰς θεοὺς, θαρδεῖν τε καὶ ἐλπίζειν τὰ μέγιστα ἀγαθὰ. ³ οὐ γάρ παρ' ἄλλων γ' ἂν τις μείζω ἐλπίζων σωφρονοίῃ, ἢ παρὰ τῶν τὰ μέγιστα ὠφελεῖν δυναμένων, οὐδ' ἂν ἄλ-
10 λως μᾶλλον, ἢ εἰ τοῦτοις ἀρέσκοι. ἀρέσκοι δὲ πῶς ἂν μᾶλλον, ἢ εἰ ὡς μάλιστα πείθοιτο αὐτοῖς; Τοιαῦτα μὲν δὴ λέγων τε, καὶ αὐτὸς ποιῶν, εὐσεβεστέρους τε καὶ σωφρονεστέρους τοὺς συνόντας παρεσκεύαζεν.

• • •

Κ Ε Φ. 4.

• • •

⁴ Τῶν δὲ Σωκράτην γιγνωσκόντων, οἷος ἦν, οἱ ἀρετῆς
15 ἐπιμέμενοι πάντες ἔτι καὶ νῦν διατελοῦσι πάντων μάλιστα ποθοῦντες ἐκείνον, ὡς ὠφελιμώτατον ὄντα πρὸς ἀρετῆς ἐπιμέλειαν. Ἐμοὶ μὲν δὴ,—τοιούτος ὢν, οἷον ἐγὼ διηγῆμαι, εὐσεβῆς μὲν οὕτως, ὥστε μηδὲν ἄνευ τῆς τῶν θεῶν γνώμης ποιεῖν· δίκαιος δὲ, ὥστε βλάπτειν μὲν μηδὲ μι-
20 κρὸν μηδένα, ὠφελεῖν δὲ τὰ μέγιστα τοὺς χρωμένους αὐτῷ ἐγκρατῆς δὲ, ὥστε μηδέποτε προαιρεῖσθαι τὸ ἥδιον ἀντὶ τοῦ βελτίονος φρόνιμος δὲ, ὥστε μὴ διαμαρτάνειν κρίνων τὰ βελτίω καὶ τὰ χεῖρω, μηδὲ ἄλλου προσδεῖσθαι, ἀλλὰ αὐτάρχης εἶναι πρὸς τὴν τούτων γνῶσιν ἱκανὸς

VOL. I.

δὲ καὶ λόγῳ εἰπεῖν τε, καὶ διορίσασθαι τὰ τοιαῦτα· ἱκανὸς δὲ καὶ ἄλλους δοκιμάσαι τε, καὶ ἁμαρτάνοντας ἐξελέγξαι. καὶ προτρέψασθαι ἐπ' ἀρετὴν καὶ καλοκάγαθίαν—ἐδόκει¹ τοιοῦτος εἶναι, οἷος ἂν εἴη ἄριστός γε ἀνὴρ, καὶ εὐδαιμονέστατος. Εἰ δέ τῳ μὴ ἀρέσκει ταῦτα, παραβάλλων τὸ ὅ ἄλλον ἦθος πρὸς ταῦτα, οὕτω κρινέτω.

Π.

¹ E PLATONE.

Quis enim uberior in dicendo PLATONE? Jovem, siquidem aiunt Philosophi, si Graecè loquatur, sic loqui. CICERO IN BRUT.

² ΠΛΑΤΩΝΟΣ

Κ Ρ Ι Τ Ω Ν,

ΠΕΡΙ ΠΡΑΚΤΕΟΥ.

[AD EDIT. NATH. FORSTER. OXON. 1752.]

ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΚΡΙΤΩΝ.

³ ΤΙ τηνικάδε ἀφίξαι, ὦ Κρίτων; ἢ οὐ πρωτῆτι ἐστί;
ΚΡ. ⁴ Πάνν μὲν οὖν. ΣΩΚ. Πηνίκα μάλιστα; ΚΡ.
Ορθρος βαθύς. ΣΩΚ. Θαυμάζω, ὅπως ἠθέλησέ σοι ὁ
τοῦ δεσμωτηρίου φύλαξ ὑπακοῦσαι. ΚΡ. Ἐννήθης ἤδη
⁵ μοί ἐστίν, ὦ Σώκρατες, διὰ τὸ πολλάκις δεῦρο φοι-
τῆν καὶ τι καὶ εὐεργετεῖται ὑπ' ἐμοῦ. ΣΩΚ. Ἀρτι δὲ
ἦκεις, ἢ πάλαι; ΚΡ. Επεικῶς πάλαι. ΣΩΚ. Εἴτα
πῶς οὐκ ἐνθὺς ἐπήγειράς με, ἀλλὰ σιγῇ παρακάθησαι;
ΚΡ. Οὐ μὰ τὸν Δία, ὦ Σώκρατες, οὐδ' ἂν αὐτὸς ἦθε-

λον ἐν τοσαύτῃ ἀγρυπνίᾳ καὶ λύπῃ εἶναι. Ἀλλὰ καὶ σοῦ
 πάλαι θαυμάζω, αἰσθανόμενος ὥς ἡδέως καθεύδεις· καὶ
 ἐπίτηδές σε οὐκ ἤγειρον, ἵνα ὥς ἡδίστα διάγῃς. Καὶ
 πολλὰ μὲν δὴ σε καὶ πρότερον ἐν παντὶ τῷ βίῳ εὐ-
 δαιμόνισα ¹ τοῦ τρόπου, πολὺ δὲ μάλιστα ² ἐν τῇ νῦν παρ- 5
 εστώσῃ ξυμφορᾷ, ὥς ῥαδίως αὐτὴν καὶ πρόως φέρεις.
 ΣΩΚ. Καὶ γὰρ ἂν, ὦ Κρίτων, πλημμελὲς εἶη ἀγα-
 νακτεῖν τηλικούτον ὄντα, εἰ δεῖ ἤδη τελευτᾶν. ΚΡ. Καὶ
 ἄλλοι, ὦ Σώκρατες, τηλικούτοι ἐν τοιαύταις ξυμφοραῖς
 ἀλίσκονται, ³ ἀλλ' οὐδὲν αὐτοῖς ἐπιλύεται ἡ ἡλικία τὸ 10
 μὴ οὐχὶ ἀγανακτεῖν τῇ παρούσῃ τύχῃ. ΣΩΚ. Ἔστι
 ταῦτα.—Ἀλλὰ τί δὴ οὕτω πρῶτ' ἀφίξαι; ΚΡ. Ἀγγε-
 λίαν, ὦ Σώκρατες, φέρων χαλεπὴν, οὐ σοί, ὥς ἐμοὶ
 φαίνεται, ἀλλ' ἐμοὶ καὶ τοῖς σοῖς ἐπιτηδείοις πᾶσι
 καὶ χαλεπὴν καὶ βαρεῖαν ⁴ ἣν ἐγὼ, ὥς ἐμοὶ δοκῶ, ἐν 15
 τοῖς βαρύντατα ἂν ἐνέγκαιμι. ΣΩΚ. Τίνα ταύτην;
 ἡ ⁵ τὸ πλοῖον ἀφίχται ἐκ Δήλου, οὐ δεῖ ἀφικομένου τε-
 θνάναι με; ΚΡ. Οὗτοι δὴ ἀφίχται, ἀλλὰ δοκεῖ μὲν
 μοι ἤξειν τήμερον, ἐξ ὧν ἀπαγγέλλουσι ἡκοντές τινες
 ἀπὸ Σουνίου, καὶ καταλιπόντες ἐκεῖ αὐτό. Δήλον οὖν ἐκ 20
 τούτων τῶν ἀγγέλων, ὅτι ἤξει τήμερον, καὶ ἀνάγκη δὴ εἰς-
 αύριον ἔσται, ὦ Σώκρατες, τὸν βίον σε τελευτᾶν.

β'. ΣΩΚ. Ἀλλ', ὦ Κρίτων, ⁶ τύχῃ ἀγαθῇ· εἰ
⁷ ταύτῃ τοῖς θεοῖς φίλον, ταύτῃ ἔστω· οὐ μέντοι οἶμαι
 ἤξειν αὐτὸ τήμερον. ΚΡ. Πόθεν τοῦτο τεκμαίρη; 25
 ΣΩΚ. Ἐγὼ σοὶ ἔρω. Τῇ γὰρ που ὑστεραίᾳ δεῖ με
 ἀποθνήσκειν, ἢ ἢ ἂν ἔλθοι τὸ πλοῖον. ΚΡ. Φασὶ
 γέ τοι δὴ οἱ τούτων κύριοι. ΣΩΚ. Οὐ τοίνυν τῆς
 ἐπιούσης ἡμέρας οἶμαι αὐτὸ ἤξειν, ἀλλὰ τῆς ἐτέρας
 τεκμαίρομαι δὲ ἐκ τινος ἐνυπνίου, ὃ ἑώρακα ὀλίγον 30
 πρότερον ταύτης τῆς νυκτός· ⁸ καὶ κινδυνεύεις ἐν καιρῷ
 τῷ οὐκ ἐγείραι με. ΚΡ. Ἦν δὲ δὴ τί τὸ ἐνύπνιον;

ΣΩΚ. Εδόκει τίς μοι γυνή προσελθοῦσα, καλή καὶ εὐειδής, λευκὰ ἱμάτια ἔχουσα, καλέσαι με, καὶ εἰπεῖν ὡς Σώκρατες,

¹ *Ἡρατί κεν τριτάτῃ Φθίην ἐρίδωλον ἴκοιο.*

5 ΚΡ. Ὡς ἄτοπον τὸ ἐνύπνιον, ὦ Σώκρατες. **ΣΩΚ.** Ἐναργὲς μὲν οὖν, ὥς γ' ἐμοὶ δοκεῖ, ὦ Κρίτων. **ΚΡ.** Λίαν γὰρ ὥς ἔοικεν.

γ'. Ἀλλ', ὦ δαιμόνιε Σώκρατες, ἔτι καὶ νῦν ἐμοὶ πείθου, καὶ σώθητι ὥς ἐμοὶ, ἐάν σὺ ἀποθάνῃς, ² οὐδὲ μία ξυμφορὰ ἔστιν· ἀλλὰ, χωρὶς μὲν σοῦ ἑστερηῆσθαι, τοιούτου ἐπιτηδείου, οἷον ἐγὼ οὐδένα μήποτε ἐνρήσω, ἔτι δὲ καὶ πολλοῖς δόξω, οἳ ἐμὲ καὶ σὲ μὴ σαφῶς ἴσασιν, ³ ὥς, οἷός τε ἂν σε σώζειν, εἰ ἤθελον ἀναλίσκειν χρήματα, ἀμείλῃσαιμι. Καίτοι τίς ἂν αἰσχίων εἴη ταύτης δόξα, ἢ **15** δοκεῖν χρήματα ⁴ περὶ πλείονος ποιεῖσθαι ἢ φίλους; οὐ γὰρ πείσονται οἱ πολλοὶ, ὥς σὺ αὐτὸς ἐκ ἠθέλησας ἀπέναι ἐνθένδε, ἡμῶν προθυμουμένων. **ΣΩΚ.** Ἀλλὰ τί ἡμῖν, ὦ μακάριε Κρίτων, οὕτω τῆς τῶν πολλῶν δόξης μέλει; οἳ γὰρ ἐπιεικέστατοι, ἂν μᾶλλον ἄξιον φροντίζειν, ἥρῃ **20** σονται αὐτὰ οὕτω πεπραῆχθαι, ὥσπερ ἂνπραχθῇ. **ΚΡ.** Ἀλλ' ὁρᾷς δὴ, ὅτι ἀνάγκη, ὦ Σώκρατες, καὶ τῆς τῶν πολλῶν δόξης μέλειν. Αὐτὰ δὲ δηλοῖ τὰ παρόντα νυνὶ, ὅτι οἷοί τε εἰσὶν οἱ πολλοὶ, οὐ τὰ σμικρότατα τῶν κακῶν ἐξεργάζεσθαι, ἀλλὰ σχεδὸν τὰ μέγιστα, ἐάν τις ἐν αὐ- **25** τοῖς διαβεδλημένος ᾖ. **ΣΩΚ.** Εἰ γὰρ ὥφελον, ὦ Κρίτων, οἷοί τε εἶναι οἱ πολλοὶ τὰ μέγιστα κακὰ ἐξεργάζεσθαι, ἵνα οἷοί τε ἦσαν καὶ ἀγαθὰ τὰ μέγιστα· καὶ καλῶς ἂν εἶχε. Νῦν δὲ ἄδτερα οἷοί τε· οὔτε γὰρ φρόνιμον, οὔτε ἄφρονα δυνατοὶ ποιῆσαι· ποιοῦσι δὲ τοῦτο, ὃ τι **30** ἂν τύχῃσι.

δ'. **ΚΡ.** Ταῦτα μὲν δὴ οὕτως ἐχέτω. Τάδε δὲ, ὦ Σώκρατες, εἰπέ μοι· ⁵ ἄρα γε μὴ ἐμοῦ προμηθεῖ καὶ τῶν

ἄλλων ἐπιτηδείων, μὴ, ἐὰν σὺ ἐνθὲνδε ἐξέλθῃς, ¹ οἱ συκοφάνται ἡμῖν πράγματα παρέχουσιν, ὥς σέ ἐνθὲνδε ἐκκλέψαι, καὶ ἀνάγκασθῶμεν ἢ καὶ πᾶσαν τὴν οὐσίαν ἀποδαλεῖν, ἢ συχνὰ χρήματα, ἢ καὶ ἄλλο τι πρὸς τέτοις παθεῖν; Ἐἰ γὰρ τι τοιούτον φοβῇ, ἔασον αὐτὸ χαίρειν. Ἡμεῖς ⁵ γάρ πον δίκαιοί ἐσμεν, σῶσαντές σε, κινδυνεύειν τοῦτον τὸν κίνδυνον καὶ, ἐὰν δέῃ, ἔτι τούτου μείζω. Ἀλλ' ἐμοὶ πείθου, καὶ μὴ ἄλλως ποίει. ΣΩΚ. Καὶ ταῦτα προμηθεύμαι, ὦ Κρίτων, καὶ ἄλλα πολλὰ. ΚΡ. Μὴ τοίνυν ταῦτα φοβοῦ. Καὶ γὰρ οὐδὲ πολὺ τᾶργυρίον ἐστίν, ¹⁰ ὃ θέλουσι λαβόντες τινὲς σῶσαί σε καὶ ἐξαγαγεῖν ἐνθὲνδε. Ἐπειτα οὐχ ὀρᾷς τούτους τοὺς συκοφάντας, ὥς εὐτελεῖς, καὶ οὐδὲν ἂν δέοι ἐπ' αὐτῶς πολλοῦ ἀργυρίου; σοὶ δὲ ὑπάρχει μὲν τὰ ἐμὰ χρήματα, ὥς ἐγῶμαι, ἱκανά· Ἐπειτα καὶ, εἴ τι ἐμοῦ κηδόμενος, οὐκ οἶει δεῖν ἀναλίσκειν τὰ ¹⁵ ἐμὰ, ξένοι οὗτοι ἐνθάδε ἔτοιμοι ἀναλίσκειν εἰς δὲ καὶ κηκόμην ἐπ' αὐτὸ τοῦτο ἀργύριον ἱκανόν, Σιμμίας· ὁ Θηδαῖος ἔτοιμος δὲ καὶ Κέβης, καὶ ἄλλοι πολλοὶ πάντῃ. Ὡστε, ὅπερ λέγω, μήτε ταῦτα φοβούμενος ἀποκάμης σῶσαι σαυτὸν μήτε, ὃ ἔλεγες ἐν τῷ δικαστηρίῳ, δυσχερὲς ²⁰ σοι γενέσθω, ὅτι οὐκ ἂν ἔχοις ἐξελθῶν, ὃ τι χρῆσθαι σεαυτῷ. Πολλαχρῶ μὲν γὰρ καὶ ἄλλοσε, ὅποι ἂν ἀφίκη, ἀγαπήσουσί σε· ἂν δὲ βούλῃ εἰς Θετταλίαν ἵέναι, εἰσὶν ἐμοὶ ἐκεῖ ξένοι, οἱ σε περι πολλοῦ ποιήσονται, καὶ ἀσφάλειάν σοι παρέχονται, ὥστε σε μηδένα λυπεῖν τῶν κατὰ ²⁵ Θετταλίαν.

ἐ. Ἐτι δὲ, ὦ Σώκρατες, οὐδὲ δίκαιόν μοι δοκεῖς ἐπιχειρεῖν πρᾶγμα, σαυτὸν προδοῦναι, ² ἐξὸν σωθῆναι· καὶ τοιαῦτα σπεύδεις περι σαυτὸν γενέσθαι, ἅπερ ἂν καὶ οἱ ἐχθροί σου σπεύσαιέν τε καὶ ἔσπευσαν, σὲ διαφθεῖραι βου- ³⁰ λόμενοι. Πρὸς δὲ τούτοις, καὶ τὰς νείεις τοὺς σαυτῷ ἐμοιγε δοκεῖς προδιδόναι, οὓς σοι ἐξὸν καὶ ἐκθρέψαι· καὶ ἐκπαι-

δεῦσαι, οὐχόση καταλιπών, ¹ καὶ τὸ σὸν μέρος, ὃ τι
 ἂν τύχῃσι, τοῦτο πράξουσι· τεύχονται δέ, ὡς τὸ εἶκος,
 τοιούτων, οἷα περ εἶθε γίγνεσθαι ἐν ταῖς ὀφφανίαις περὶ
 τοὺς ὀφφανούς. Ἡ γὰρ οὐ χρεὴν ποιεῖσθαι παιῖδας, ἢ ξυν-
 5 διαταλαιπωρεῖν καὶ τρέφοντα καὶ παιδεύοντα. Σὺ δέ
 μοι δοκεῖς τὰ ῥηθυμύτατα αἰρεῖσθαι· χρὴ δέ, ἅπερ ἂν
 ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ ἀνδρεῖος ἔλοιτο, ταῦτα αἰρεῖσθαι, φά-
 σκοντά γε δὴ ἀφετῆς διὰ παντὸς τοῦ βίου ἐπιμελεῖσθαι.
 Ὡς ἔγωγε καὶ ὑπὲρ σοῦ καὶ ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ὁσῶν ἐπιτη-
 10 δεῖων αἰσχύνομαι, μὴ δόξη ἅπαν τὸ πρᾶγμα τὸ περὶ σέ
 ἀνανδρίᾳ τινὶ τῇ ἡμετέρᾳ πεπρωῆθαι· καὶ ἡ εἰσόδος τῆς
 δίκης εἰς τὸ δικαστήριον, ὡς εἰσῆλθες, ἔξον μὴ εἰσελθεῖν
 καὶ αὐτὸς ὁ ἀγὼν τῆς δίκης, ὡς ἐγένετο· καὶ τὸ τελευ-
 15 ταῖον δὴ τουτὶ, ὥσπερ κατὰ γέλως τῆς πράξεως, κακίᾳ
 τινὶ καὶ ἀνανδρίᾳ τῇ ἡμετέρᾳ διαπεφωγένηι ἡμᾶς δο-
 κεῖν, οὔτινές σε οὐ διεσώσαμεν, οὐδὲ σὺ σαυτὸν, οἷόν τε
 ὄν καὶ ἀνατὸν, εἴτι καὶ σμικρὸν ἡμῶν ὄφελος ἦν. Ταῦτ'
 οὖν, ὦ Σώκρατες, ὄρα, μὴ ἅμα τῷ κακῷ καὶ αἰσχροῦ ἢ
 σοί τε καὶ ἡμῖν ἀλλὰ βουλευόντων μᾶλλον δὲ οὐδὲ βου-
 20 λώεσθαι ἔτι ὄρα, ἀλλὰ βεβουλεῦσθαι. Μία δὲ βουλή
 τῆς γὰρ ἐπιούσης νυκτὸς πάντα ταῦτα δεῖ πεπρωῆθαι.
 Εἰ δὲ περιμενοῦμεν, ἀδύνατον καὶ οὐκέτι οἷόν τε. Ἀλλὰ
 παντὶ τρόπῳ, ὦ Σώκρατες, πείθου μοι, καὶ μηδαμῶς ἄλ-
 λως ποίει.

25 ε'. ΣΩΚ. Ω φίλε Κρίτων, ἡ προθυμία σου πολλοῦ
 ἀξία, εἰ μετὰ τινος ὀρθότητος εἴη· εἰ δὲ μὴ, ὅση μείζων.
 τοσούτῳ χαλεπωτέρα. Σκοπεῖσθαι οὖν χρὴ ἡμᾶς, εἴτε
 ταῦτα πρακτέον, εἴτε μὴ ὡς ἐγὼ οὐ μόνον νῦν, ἀλλὰ
 καὶ αἰεὶ τοιοῦτος, οἷος τῶν ἡμῶν μηδενὶ ἄλλῳ πείθεσθαι,
 30 ἢ τῷ λόγῳ, ὃς ἂν μοι λογιζομένῳ βέλτιστος φαίνεται.
 Τοὺς δὴ λόγους, οὓς ἐν τῷ ἔμπροσθεν ἔλεγον, οὐ δύναμαι

νῦν ἐμβαλεῖν; ἐπειδὴ μοι ἤδε ἡ τήχῃ γέγονεν ἀλλὰ
 σχεδόν τι ὅμοιοι φαίνονται μοι, καὶ τοὺς αὐτοὺς προ-
 βεῖω καὶ τιμῶ, ὅσπερ καὶ πρότερον ἂν εἰμὶ μὴ βελτίω
 ἔχωμεν λέγειν ἐν τῷ παρόντι, εἰ ἴσθι, ὅτι οὐ μὴ σοὶ
 ἄγγωρήσω, οὐδ' ἂν, κλείω τῶν νῦν παρόντων, ἢ τῶν πολ-
 λῶν δύνανται, ὅσπερ παῖδας, ἡμᾶς μορμαλύντηται, δεσ-
 μους καὶ θανάτους ἐπιπέμπουσα, καὶ χρημάτων ἀφαιρέ-
 σεις. **KP.** Πῶς οὖν ἂν μειριώτατα σκοποῖμεθα αὐτά;
ΣΩΚ. ¹ Εἰ πρῶτον μὲν τοῦτον τὸν λόγον ἀνυπόδοιμεν,
 ὃν σὺ λέγεις περὶ τῶν δοξῶν, πρότερον καλῶς ἐλέγγοτο ἐνθά- 10
 στοτε, ἢ οὐ, ὅτι ταῖς μὲν δεῖ τῶν δοξῶν προσέχειν τὸν
 νοῦν, ταῖς δὲ οὐ ἢ πρὶν μὲν ἐμὲ δεῖν ἀποθνήσκειν, καλῶς
 ἐλέγγοτο, νῦν δὲ καταδήλως ἄρα ἐγένετο, ὅτι ἄλλως ἔνεκα
 λόγον ἐλέγγοτο, ἣν δὲ παιδιὰ καὶ φλυαρία ὡς ἀληθεῖς.
 Ἐπιθυμῶ δ' ἐγὼ γε ἐπισκέρασθαι, ὦ Κρίτων, κοινῇ μετὰ 15
 σοῦ, ² εἴ τι μοι ἀλλοιότεροι φανείτω, ἐπειδὴ γε ὥδε
 ἔχω, ἢ ὁ αὐτὸς, καὶ ἐάσομεν χαίρειν, ἢ πεποισμένα αὐτῶ.
 Ἐλέγγοτο δὲ πως, ὡς ἐγώ μαι, ἐκάστοτε ὥδε ὑπὸ τῶν
 οδομένων τι λέγειν, ὅσπερ νῦν δὴ ἐγὼ ἔλεγον ὅτι τῶν
 δοξῶν, ὡς αἱ ἄνθρωποι δοξάζουσι, δεῖαι τὰς μὲν περὶ πολ- 20
 λοῦ ποιεῖσθαι, τὰς δὲ μὴ. Τοῦτο, πρὸς θεῶν, ὦ Κρίτων,
 σὺ δοκεῖ καλῶς σοὶ λέγεσθαι; Σὺ γάρ, ³ ὅσα γε τὰν-
 θρώπεια, ἐκτὸς εἰ τοῦ μέλλειν ἀποθνήσκειν αἴθριον, καὶ
 οὐκ ἂν σε παρακρούοι ἢ παρούσα ξυμφορὰ. Σκόπει δὲ
 οὐχ ἱκανῶς δοκεῖ σοὶ λέγεσθαι, ὅτι οὐ πείσους χρὴ τὰς 25
 δόξας τῶν ἀνθρώπων τιμᾶν, ἀλλὰ τὰς μὲν, τὰς δ' οὐ;
 οὐδὲ πάντων, ἀλλὰ τῶν μὲν, τῶν δ' οὐ; Τί φῆς; ταῦτα
 οὐχὶ καλῶς λέγεται; **KP.** Καλῶς. **ΣΩΚ.** Οὐκ οὖν
 τὰς μὲν χρηστὰς τιμᾶν, τὰς δὲ πονηρὰς μὴ; **KP.** - Ναί.
ΣΩΚ. Χρησταὶ δὲ οὐχ αἱ τῶν φρονίμων πονηραὶ δὲ 30
 αἱ τῶν ἀφρόνων; **KP.** Πῶς δ' οὐ;

Ζ'. ΣΩΚ. ¹ Φέρε δὴ, πῶς αὖ τὰ τοιαῦτα ἐλέγτο;
 Γυμναζόμενος ἀνὴρ καὶ τοῦτο πράττων πότερον παντὸς
 ἀνδρὸς ἐπαίνῳ καὶ ψόγῳ καὶ δόξῃ τὸν νοῦν προσέχει, ἢ
 ἑνὸς μόνου ἐκείνου, ² ὃς ἂν τυγχάνοι ἱατρὸς ἢ παιδοτρίβης
 ὅς ἐστιν; ΚΡ. Ἐνὸς μόνου. ΣΩΚ. Οὐκοῦν φοβεῖσθαι χρὴ
 τοὺς ψόγους, καὶ ἀσπάζεσθαι τοὺς ἐπαίνους τοὺς τοῦ ἑνὸς
 ἐκείνου, ἀλλὰ μὴ τοὺς τῶν πολλῶν; ΚΡ. Δῆλα δὴ.
 ΣΩΚ. Τάττῃ ἄρα αὐτῷ πρακτέον καὶ γυμναστέον, καὶ
 ἐδωτέον γε καὶ ποτέον, ἢ ἂν τῷ ἐνὶ δοκῇ, τῷ ἐπιστάτῃ καὶ
 10 ἐπαίοντι, μᾶλλον ἢ, ἢ ξύμπασιν τοῖς ἄλλοις. ΚΡ. Ἔστι
 ταῦτα. ΣΩΚ. Εἴεν. Απειθήσας δὲ τῷ ἐνὶ, καὶ ἀτι-
 μάσας αὐτοῦ τὴν δόξαν καὶ τοὺς ἐπαίνους, τιμήσας δὲ
 τοὺς τῶν πολλῶν καὶ μηδὲν ἐπαιόντων, ἄρα οὐδὲν κακὸν
 πείσεται; ΚΡ. Πᾶς γὰρ οὐ; ΣΩΚ. Τί δ' ἐστὶ τὸ κακὸν
 15 τῷτο; καὶ ποῦ τείνει, καὶ εἰς τί τῶν τῷ ἀπειθοῦντος; ΚΡ.
 Δῆλον ὅτι εἰς τὸ σῶμα· τοῦτο γὰρ διόλλυσι. ΣΩΚ.
 Καλῶς λέγεις. Οὐκοῦν καὶ τᾶλλα, ὃ Κρίτων, οὕτως;
 (ἵνα μὴ πάντα δίδωμεν) καὶ δὴ καὶ περὶ τῶν δικαίων καὶ
 ἀδίκων, καὶ αἰσχυρῶν καὶ καλῶν, καὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν,
 20 περὶ ὧν νῦν ἡμῖν ἐστὶν ἡ βουλή, πότερον τῇ τῶν πολλῶν
 δόξῃ δεῖ ἡμᾶς ἔπεσθαι, καὶ φοβεῖσθαι αὐτήν, ἢ τῇ τοῦ
 ἑνὸς, εἴτις ἐστὶν ἐπαίτων, ὃν δεῖ καὶ αἰσχύνεσθαι καὶ φοβεῖσ-
 θαι μᾶλλον, ἢ ξύμπαντας τοὺς ἄλλους; ὃ εἰ μὴ ἀκολου-
 θήσομεν, διαφθεροῦμεν ἐκεῖνο καὶ λωδησόμεθα, ὃ τῷ μὲν
 25 δικαίῳ βέλτιον ἐγίγνετο, τῷ δὲ ἀδίκῳ ἀπώλλυτο; ἢ οὐδὲν
 ἐστὶ τοῦτο; ΚΡ. Οἶμαι ἔγωγε, ὃ Σώκρατες.

ἦ. ΣΩΚ. Φέρε δὴ, εἰὰν τὸ ὑπὸ τοῦ ὑγιεινοῦ μὲν βέλ-
 τιον γιγνόμενον, ὑπὸ τοῦ νοσώδους δὲ διαφθειρόμενον, διο-
 λίσσωμεν, πειθόμενοι μὴ τῇ τῶν ἐπαιόντων δόξῃ, ἄρα βλα-
 30 τὸν ἡμῖν ἐστὶ διεφθαρμένου αὐτοῦ; ἔστι δὲ που τοῦτο σῶ-
 μα, ἢ οὐχί; ΚΡ. Ναί. ΣΩΚ. Ἀρ' οὖν βιωτὸν ἡμῖν

ἔστι μετα μοχθηροῦ καὶ διεφθαρμένου σώματος; *KP.*
 Οὐδαμῶς. *ΣΩΚ.* Ἀλλὰ μετ' ἐκείνου ἄρα ἐστὶν ἡμῖν
 βιωτὸν διεφθαρμένου, ὃ τὸ ἀδίκον μὲν λωδᾷται, τὸ δὲ δέ-
 καιον ὀνίνησιν; ἢ φανλότερον ἡγοῦμεθα εἶναι τοῦ σώμα-
 τος ἐκεῖνο, ὃ τι ποτ' ἐστὶ τῶν ἡμετέρων, περὶ ὃ ἢ τε ἀδι- 5
 κία καὶ ἡ δικαιοσύνη ἐστίν; *KP.* Οὐδαμῶς. *ΣΩΚ.*
 Ἀλλὰ τιμώτερον; *KP.* Πολύ γε. *ΣΩΚ.* Οὐκ ἄρα, ὃ
 βέλτιστε, πάνν ἡμῖν οὕτω φροντιστέον, ὃ τι ἐρῶσιν οἱ πολ-
 λοὶ ἡμᾶς, ἀλλ' ὃ τι ὁ ἐπαῖων περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδέ-
 κων, ὃ εἷς, καὶ αὐτὴ ἡ ἀλήθεια. Ὡστε πρῶτον μὲν ταύ- 10
 τη οὐκ ὀρθῶς εἰσηγῇ, εἰσηγούμενος τῆς τῶν πολλῶν δόξης
 δεῖν ἡμᾶς φροντίζειν περὶ τῶν δικαίων καὶ καλῶν καὶ ἀγα-
 θῶν, καὶ τῶν ἐναντιῶν. Ἀλλὰ μὲν δὴ, φαίη γ' ἂν τις, οἷοί
 τε εἶσιν ἡμᾶς οἱ πολλοὶ ἀποκτιννῖναι. *KP.* Ἀἴα, δὴ
 καὶ ταῦτα φαίη γὰρ ἂν, ὃ Σώκρατες. *ΣΩΚ.* Ἀλη- 15
 θῇ λέγεις. Ἀλλ', ὃ θαναμάσιε, οὗτός γε ὁ λόγος, ὃν
 διεληλύθαμεν, ¹ ἔμοιγε δοκεῖ ὁμοῖος εἶναι καὶ πρότερον.
 Καὶ τόνδε δὲ αὖ σκόπει, εἰ ἔτι μένει ἡμῖν, ἢ οὐ, ὅτι οὐ τὸ
 ζῆν περὶ πλείστον ποιητέον, ἀλλὰ τὸ εὖ ζῆν. *KP.* Ἀλ-
 λὰ μένει. *ΣΩΚ.* Τὸ δὲ εὖ, καὶ καλῶς, καὶ δικαίως, ὅτι 20
 ταυτόν ἐστι, μένει, ἢ οὐ μένει; *KP.* Μένει.

θ'. *ΣΩΚ.* Οὐκοῦν ἐκ τῶν ὁμολογουμένων τοῦτο σκεπ-
 τέον, πότερον δίκαιον ἐμὲ ἐνθένδε πειραῖσθαι ἐξέναι, μὴ
 ἀφιέντων Ἀθηναίων, ἢ οὐ δίκαιον καὶ εἰ μὲν φαίνεται
 δίκαιον, πειρώμεθα· εἰ δὲ μὴ, ἐῷμεν. Ὡς δὲ σὺ λέγεις 25
 ταῖς σκέψεσι περὶ τε χρημάτων ἀναλώσεως, καὶ δόξης,
 καὶ παίδων τροφῆς, ² μὴ ὥς ἀληθῶς ταῦτα, ὃ Κρίτων,
 σκέμματα ἢ τῶν ῥαδίως ἀποκτιννύντων, καὶ ἀναδισκο-
 μένων γ' ἂν, εἰ οἷοί τε ἦσαν, οὐδενὶ ζῶν νῦν,—τούτων τῶν
 πολλῶν ἡμῖν δ', (ἐπειδὴ ὁ λόγος οὕτως αἰρεῖ,) μὴ οὐδέν 30
 ἄλλο σκεπτέον ἢ, ἢ ὅπερ νῦν δὴ ἐλέγομεν, πότερον δίκαια

πράττομεν, καὶ χρήματα τελούντες τούτοις τοῖς ἐμὲ ἐν-
 θένδε ἐξάξουσι καὶ χάριτας, καὶ αὐτοὶ ἐξαγοντές τε
 καὶ ἐξαγόμενοι, ἢ τῇ ἀληθείᾳ ἀδικήσομεν πάντα ταῦ-
 τα ποιούντες· κἂν φαινώμεθα ἄδικα αὐτὰ ἐργαζόμε-
 5 νοι, μὴ; οὐ δέη ὑπολογίζεσθαι, οὐτ' εἰ ἀποθνήσκειν δεῖ
 παραμένοντας καὶ ἡσυχίαν ἄγοντας, οὔτε ἄλλο ὅτιοῦν
 πάσχειν πρὸ τοῦ ἀδικεῖν. ΚΡ. Καλῶς μὲν μοι δοκεῖς
 λέγειν, ὦ Σώκρατες· ὅρα δὲ τί δρῶμεν. ΣΩΚ. ¹ Σκο-
 πῶμεν, ὦ ῥαθὲ, κοινῇ καὶ εἰ πῃ ἔχεις ἀντιλέγειν ἐμοῦ
 10 λέγοντος, ἀντίλεγε, καὶ σοι πείσομαι· εἰ δὲ μὴ, παῦ-
 σαι ἤδη, ὦ μακάριε, πολλάκις μοι λέγων τὸν αἰτὸν
 λόγον, ὡς χρὴ ἐνθένδε, ἀκόντων Ἀθηναίων, ἐμὲ ἀπιέναι
 ὡς ἐγὼ περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι πείσαι σε ταῦτα πράττειν,
 ἀλλὰ μὴ ἄκοντος. Ὅρα δὲ δὴ τῆς σκέψεως τὴν ἀφ-
 15 χὴν, ἐάν σοι ἱκανῶς λέγηται, καὶ πειρῶ ἀποκρίνασθαι
 τὸ ἐρωτώμενον, ἢ ἂν μάλιστα οἴῃ. ΚΡ. Ἀλλὰ πει-
 ράσομαι.

ί. ΣΩΚ. Οὐδενὶ τρόπῳ φαμὲν ἐκόντας ἀδικητέον
 εἶναι; ἢ τινὶ μὲν ἀδικητέον τρόπῳ, τινὶ δὲ οὐ; ἢ οὐδα-
 20 μῶς τό γε ἀδικεῖν οὔτε ἀγαθόν, οὔτε καλόν, ὡς πολλὰ-
 κίς ἡμῖν καὶ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ ὁμολογήθη, ὅπερ
 καὶ ἄρτι ἐλέγετο; ἢ πάσαι ἡμῖν ἐκεῖναι αἱ πρόσθεν
 ὁμολογίαι ἐν ταῖςδε ταῖς ὀλίγαις ἡμέραις ἐκκεχυμέναι
 εἰσὶ, καὶ πάλαι, ὦ Κρίτων, ἄρα τηλικοῖδε γέροντες
 25 ἄνδρες, πρὸς ἀλλήλους σπουδῇ διαλεγόμενοι, ² ἐλάβομεν
 ἡμᾶς αὐτοὺς παίδων οὐδὲν διαφέροντες; ἢ παντὸς μάλ-
 λον οὕτως ἔχει, ὥσπερ τότε ἡμῖν ἐλέγετο, εἴτε φασὶν οἱ
 πολλοὶ, εἴτε μὴ; καὶ εἴτε δεῖ ἡμᾶς ἔτι τῶνδε χαλεπώ-
 τερα πάσχειν, εἴτε καὶ πρότερα, ὅμως τό γε ἀδικεῖν τῷ
 30 ὀδικοῦντι καὶ κακὸν καὶ αἰσχροὺν τυγχάνει ὃν παντὶ
 τρόπῳ; φαμὲν, ἢ οὐ; ΚΡ. Φαμέν. ΣΩΚ. Οὐδαμῶς

ἄρα δεῖ ἀδικεῖν. *ΚΡ.* Οὐ δῆτα. *ΣΩΚ.* Οὐδὲ ἀδικούμενον ἄρα ἀνταδικεῖν, ὥς οἱ πολλοὶ οἴονται, ἐπειδὴ γε οὐδαμῶς δεῖ ἀδικεῖν. *ΚΡ.* Οὐ φαίνεται. *ΣΩΚ.* Τί δαὶ δῆ; κακουργεῖν δεῖ, ὧ Κρίτων, ἢ οὐ; *ΚΡ.* Οὐ δεῖ δῆ που, ὧ Σώκρατες. *ΣΩΚ.* ¹ Τί δέ; ἀντικακουρ- 5
γεῖν κακῶς πάσχοντα, ὥς οἱ πολλοὶ φασι, δίκαιον, ἢ οὐ δίκαιον; *ΚΡ.* Οὐδαμῶς. *ΣΩΚ.* Τὸ γὰρ που κακῶς ποιεῖν ἀνθρώπους τοῦ ἀδικεῖν οὐδὲν διαφέρει. *ΚΡ.* Ἀληθῆ λέγεις. *ΣΩΚ.* Οὔτε ἄρα ἀνταδικεῖν δεῖ, οὔτε κακῶς ποιεῖν οὐδένα ἀνθρώπων, οὐδ' ἂν ὅτιοῦν πάσχη ὑπ' 10
αὐτῶν.—Καὶ ὅρα, ὧ Κρίτων, ταῦτα καθομολογῶν, ὅπως μὴ παρὰ δόξαν ὁμολογῇς· οἶδα γὰρ, ὅτι ὀλίγοις τιαὶ ταῦτα καὶ δοκεῖ καὶ δόξει. Οἷς δ' οὕτω δέδοκται, καὶ οἷς μὴ, τούτοις οὐκ ἔστι κοινὴ βουλὴ, ἀλλ' ἀνάγκη τούτους ἀλλήλων καταφρονεῖν, ὁρῶντας ἀλλήλων τὰ βουλευμα- 15
τα. Σκόπει οὖν δῆ καὶ σὺ εὖ μάλα, πότερον κοινωνεῖς, καὶ συνδοκεῖ σοι, καὶ ἀρχώμεθα ἐντεῦθεν βουλευόμενοι, ὥς οὐδέποτε ὀρθῶς ἔχοντος οὔτε τοῦ ἀδικεῖν, οὔτε τοῦ ἀνταδικεῖν, οὔτε κακῶς πάσχοντα ἀμύνεσθαι ἀντιδρῶντα κακῶς—ἢ ἀφίστασαι, καὶ ὃ κοινωνεῖς τῆς ἀρχῆς. ἔμοι μὲν 20
γὰρ καὶ πάλαι οὕτω, καὶ νῦν ἔτι δοκεῖ· σοὶ δὲ εἴ πῃ ἄλλη δέδοκται, λέγε καὶ δίδασκε. Εἰ δὲ ἐμμένεις τοῖς πρόσθεν, τὸ μετὰ τοῦτο ἄκουε. *ΚΡ.* Ἀλλ' ἐμμένω τε καὶ ξυνδοκεῖ μοι ἀλλὰ λέγε. *ΣΩΚ.* Λέγω δῆ αὖ τὸ μετὰ τοῦτο, μᾶλλον δὲ ἐρωτῶ, πότερον, ἢ ἂν τις ὁμολο- 25
γήσῃ τῷ, δίκαια ὄντα, ποιητέον, ἢ ἐξαπατητέον; *ΚΡ.* Ποιητέον.

ιδ. *ΣΩΚ.* Ἐκ τούτων δῆ ἄθρει. Ἀπιδόντες ἐνθὲνδε ἡμεῖς, μὴ πείσαντες τὴν πόλιν, πότερον κακῶς τινὰς κοινοῦμεν, καὶ ταῦτα, οὓς ἡκιστα δεῖ, ἢ οὐ; καὶ ἐμμένομεν, 30
οἷς ὁμολογήσαμεν, δικαίοις οὖσιν, ἢ οὐ; *ΚΡ.* Οὐκ

ἔχω, ὦ Σώκρατες, ἀποκρίνασθαι, πρὸς ὃ ἐρωτᾷς· οὐ γὰρ ἐννοῶ. ΣΩΚ. Ἀλλ' ὧδε σκόπει. Εἰ μέλλουσιν ἡμῖν ἐνθένδε εἴτε ἀποδιδράσκειν, εἴθ' ὅπως δεῖ ὀνομάσαι τοῦτο, ἐλθόντες οἱ νόμοι καὶ τὸ κοινὸν τῆς πόλεως, ἐπιστάν-
 5 τες ἔροιντο· Εἰπέ μοι, ὦ Σώκρατες, τί ἐν νῶ ἔχεις ποιεῖν; ἄλλο τι ἢ τούτῳ τῷ ἔργῳ, ὃ ἐπιχειρεῖς, διανοῇ τοὺς τε νόμους ἡμᾶς ἀπολέσαι, καὶ ξύμπασαν τὴν πόλιν, τὸ σὸν μέρος; ἢ δοκεῖ σοι οἷόν τε εἶναι ἐκείνην τὴν πόλιν εἶναι, καὶ μὴ ἀνατετράφθαι, ἐν ἣ ἂν αἱ γινόμεναι δι-
 10 και μηδὲν ἰσχύωσιν, ἀλλ' ὑπὸ ἰδιωτῶν ἄχυροί τε γίνωνται καὶ διαφθείρονται;—τί ἐροῦμεν, ὦ Κρίτων, πρὸς ταῦτα καὶ ἄλλα τοιαῦτα; πολλὰ γὰρ ἂν τις ἔχοι, ἄλλως τε καὶ ῥήτωρ, εἰπεῖν ὑπὲρ τούτου τοῦ νόμου ἀπολλυμένου, ὃς τὰς δίκας τὰς δικασθείσας προστάττει κυρίας
 15 εἶναι. ἢ ἐροῦμεν πρὸς αὐτοὺς, ὅτι, Ἡδίκη γὰρ ἡμᾶς ἡ πόλις, καὶ σὺκ ὀρθῶς τὴν δίκην ἔκρινε; ταῦτα, ἢ τί ἐροῦμεν; ΚΡ. Ταῦτα νῆ Δία, ὦ Σώκρατες.

ιβ'. ΣΩΚ. Τί οὖν; ἂν εἴπωσιν οἱ νόμοι, ὦ Σώκρα-
 20 τες, ἢ καὶ ταῦτα ὡμολόγητο ἡμῖν τε καὶ σοι, ἢ ἐμμένειν ταῖς δίκαις, αἷς ἂν ἡ πόλις δικάζοι; Εἰ οὖν αὐτῶν θαυμάζοιμεν λεγόντων, ἴσως ἂν εἴποιεν, ὅτι, ὦ Σώκρατες, μὴ θαύμαζε τὰ λεγόμενα, ἀλλ' ἀποκρίνον—ἐπειδὴ καὶ εἰώθας χρῆσθαι τῷ ἐρωτᾷν τε καὶ ἀποκρίνεσθαι.—Φέρε γὰρ, τί ἐγκαλῶν ἡμῖν καὶ τῇ πόλει,
 25 ἐπιχειρεῖς ἡμᾶς ἀπολλύναι; Οὐ πρῶτον μὲν σε ἐγεννήσαμεν ἡμεῖς, καὶ δι' ἡμῶν ἔλαβε τὴν μητέρα σου ὁ πατήρ, καὶ ἐφύτευσέ σε; Φράσον οὖν, τούτοις ἡμῶν τοῖς νόμοις τοῖς περὶ τοὺς γάμους μέμφῃ τι, ὥς οὐ καλῶς ἔχουσιν; Οὐ μέμφομαι, φαίην ἂν. Ἀλλὰ τοῖς
 30 περὶ τὴν τῷ γενομένου τροφήν τε καὶ παιδείαν, ἐν ἣ καὶ σὺ ἐπαιδεύθης; ἢ οὐ καλῶς προσέταττον ἡμῶν οἱ ἐπὶ τούτῳ

τεταγμένοι νόμοι, παραγγέλλοντες τῷ πατρὶ τῷ σῷ σε ἐν
 μουσικῇ καὶ γυμναστικῇ παιδεύειν; Καλῶς, φαίην ἄν.
 Εἶεν ἐπειδὴ δὲ ἐγένου τε καὶ ἐξετράφης καὶ ἐπαιδεύθης,
 ἔχοις ἄν εἰπεῖν πρῶτον μὲν, ὥς οὐχὶ ἡμέτερος ἦσθα καὶ
 ἔκγονος καὶ δούλος, αὐτός τε καὶ οἱ σοὶ πρόγονοι; 5
 Καὶ εἰ τοῦτο οὕτως ἔχει, ἄρ' ἐξίσου οἶε εἶναι σοὶ τὸ δίκαιον
 καὶ ἡμῖν, καὶ ἅτι' ἄν ἡμεῖς σε ἐπιχειρῶμεν ποιεῖν,
 ταῦτα καὶ σὺ ἀντιποιεῖν οἶε δίκαιον εἶναι; ἢ πρὸς μὲν
 ἄρα σοὶ τὸν πατέρα οὐκ ἐξίσου ἦν τὸ δίκαιον, καὶ πρὸς
 δεσπότην, εἰ σοὶ ἂν ἐτύγχανεν, ὥστε ἅπερ πάσχεις, ταῦτα 10
 καὶ ἀντιποιεῖν, οὔτε κακῶς ἀκούοντα ἀντιλέγειν, οὔτε
 τυπτόμενον ἀντιτύπτειν, οὔτε ἄλλα τοιαῦτα πολλά· πρὸς
 δὲ τὴν πατρίδα ἄρα καὶ τοὺς νόμους ἐξέσται σοι, ὥστε, ἐάν
 σε ἐπιχειρῶμεν ἡμεῖς ἀπολλύναι, δίκαιον ἡγνούμενοι εἶ-
 ναι, καὶ σὺ δὲ ἡμᾶς τοὺς νόμους καὶ τὴν πατρίδα, καθ' 15
 ὅσον δύνασαι, ἐπιχειρήσεις ἀνταπολλύναι; καὶ φήσεις,
 ταῦτα ποιῶν, δίκαια πράττειν, ὃ τῇ ἀληθείᾳ τῆς ἀρετῆς
 ἐπιμελούμενος; Ἡ οὕτως εἴ σοφός, ὥστε λέληθέ σε, ὅτι
 μητρός τε καὶ πατρὸς καὶ τῶν ἄλλων προγόνων ἀπάντων
 τιμιώτερόν ἐστι πατρίς, καὶ σεμνότερον, καὶ ἀγιώτερον, 20
 καὶ ἐν μείζονι μοίρᾳ καὶ παρὰ θεοῖς, καὶ παρὰ ἀνθρώ-
 ποις τοῖς νοῦν ἔχουσι; καὶ σέβεσθαι δεῖ, καὶ μᾶλλον ὑπ-
 εἶκειν, καὶ θωπεύειν πατρίδα χαλεπαίνουσαν, ἢ πατέρα;
 καὶ ἢ πείθειν, ἢ ποιεῖν ἃ ἂν κελεύοι; καὶ πάσχειν, ἐάν
 τι προσιάττῃ παθεῖν, ἡσυχίαν ἄγοντα, ἐάν τε τύπτεσθαι 25
 ἐάν τε δεῖσθαι; ἐάν τε εἰς πόλεμον ἄγῃ τρωθησόμενον
 ἢ ἀποθανούμενον, ποιητέα ταῦτα, καὶ τὸ δίκαιον οὕτως
 ἔχει; καὶ οὐχ ὑπεικτέον, οὐδὲ ἀναχωρητέον, οὐδὲ λειπτέον
 τὴν τάξιν; ἀλλὰ καὶ ἐν πολέμῳ, καὶ ἐν δικαστηρίῳ, καὶ
 πανταχοῦ, ποιητέον, ἃ ἂν κελεύοι ἢ πόλις τε καὶ ἡ πα- 30
 τρίς, ¹ ἢ πείθειν αὐτήν, ἢ τὸ δίκαιον πέφυκε; βιάζεσθαι
 δὲ οὐχ ὅσιον οὔτε μητέρα, οὔτε πατέρα, πολὺ δὲ τούτων

ἔτι ἦτον τὴν πατρίδα; Τί φήσομεν πρὸς ταῦτα, ὃ Κρίτων; ἀληθῆ λέγειν τοὺς νόμους, ἢ οὐ; ΚΡ. Ἐμοιγε δοκεῖ.

εγ'. ΣΩΚ. Σκοπεῖ τοίνυν, ὃ Σώκρατες, φαῖεν ἂν ἵσως οἱ νόμοι, εἰ ἡμεῖς ταῦτα ἀληθῆ λέγομεν, ὅτι οὐ δίκαια ἡμᾶς ἐπιχειρεῖς δοᾶν, ἃ νῦν ἐπιχειρεῖς. Ἡμεῖς γάρ σε γεννήσαντες, ἐκθρέψαντες, παιδεύσαντες, μεταδόντες ἀπάντων, ὧν οἰοί τε ἡμεν, καλῶν, σοί τε καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσι πολίταις, ὁμῶς προαγορεύομεν, ¹ τῷ ἔξου-
10 σίαν πεποιηκέναι Ἀθηναίων τῷ βουλευμένῳ, ἐπειδὰν δοκμάση καὶ ἴδῃ τὰ ἐν τῇ πόλει πράγματα, καὶ ἡμᾶς τοὺς νόμους, ὃ ἂν μὴ ἀρέσκωμεν ἡμεῖς, ἐξεῖναι λαβόντα τὰ αὐτοῦ ἀπιέναι, ὅποι ἂν βούληται. ² καὶ οὐδεὶς ἡμῶν τῶν νόμων ἐμποδὼν ἔστιν, οὐδ' ἀπαγορεύει, ἐὰν τέ τις βούληται
15 ὑμῶν εἰς ἀποικίαν ἵεναι, (εἰ μὴ ἀρέσκοιμεν ἡμεῖς τε καὶ ἡ πόλις,) ἐὰν τε μετοικεῖν ἄλλοσέ ποι ἔλθῶν, ἵεναι ἐκείσε, ὅποι ἂν βούληται, ἔχοντα τὰ αὐτοῦ. ὅς δ' ἂν ὑμῶν παραμείνῃ, ὁρῶν ὃν τρόπον ἡμεῖς τὰς τε δίκας δικάζομεν, καὶ τὰλλα τὴν πόλιν διοικοῦμεν, ἤδη φαρμέν τούτων
20 ὁμολογηκέναι ἔργῳ ἡμῖν, ἃ ἂν ἡμεῖς κελεύωμεν, ποιῆσειν ταῦτα. καὶ τὸν μὴ πειθόμενον τριχῇ φαρμεν ἀδικεῖν ὅτι τε γεννήταις οὖσιν ἡμῖν οὐ πείθεται, καὶ ὅτι τροφεῦσι, καὶ ὅτι ὁμολογήσας ἡμῖν πείθεσθαι, οὔτε πείθεται, οὔτε πείθει ἡμᾶς, εἰ μὴ καλῶς τι ποιῶμεν προ-
25 τιθέντων ἡμῶν, καὶ οὐκ ἀγρίως ἐπιταττόντων ποιεῖν, ἃ ἂν κελεύωμεν, ἀλλὰ ἐφιέντων δυοῖν θάτερα, ἢ πείθειν ἡμᾶς, ἢ ποιεῖν τούτων οὐδέτερα ³ ποιεῖ.

ιδ'. Ταύταις δὴ φαρμεν καὶ σὲ, ὃ Σώκρατες, ταῖς αἰτίαις ἐνέξεσθαι, εἴπερ ποιήσεις, ἃ ἐπινοεῖς· καὶ οὐχ
30 ἥκιστα Ἀθηναίων γὰρ, ἀλλ' ἐν τοῖς μάλιστα. Εἰ οὖν ἐγὼ εἴποιμι, διὰ τί δὴ; ⁴ ἵσως ἂν μου δικαίως καθάπτοιτο, λέγοντες, ⁵ ὅτι ἐν τοῖς μάλιστα Ἀθηναίων ἐγὼ αὐτοῖς

ὁμολογηκὼς τυγχάνω ταύτην τὴν ὁμολογίαν. Φαῖεν γὰρ
 ἂν, ὅτι, Ὡ Σώκρατες, μεγάλα ἡμῖν τούτων τεκμήρια
 ἔστιν, ὅτι σοι καὶ ἡμεῖς ἡρέσκομεν καὶ ἡ πόλις· οὐ γὰρ
 ἂν ποτε τῶν ἄλλων Ἀθηναίων ἀπάντων διαφερόντως ἐν
 αὐτῇ ἐπεδῆμεις, εἰ μὴ σοι διαφερόντως ἡρεσκε. καὶ αὐτ' 5
 ἐπὶ θεωρίαν πρόποτε ἐκ τῆς πόλεως ἐξῆλθες, ὅτι μὴ ἀπαξ
 εἰς Ἰσθμὸν, οὔτε ἄλλοσε οὐδαμῶσε, εἰ μὴ ποι στρατευσό-
 μενος, οὔτε ἄλλην ἐποιήσω ἀποδημίαν πρόποτε, ὥσπερ
 οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι· οὐδ' ἐπιθυμία σε ἄλλης πόλεως οὐδ'
 ἄλλων νόμων ἔλαβεν εἰδέναι· ἀλλὰ ἡμεῖς σοι ἱκανοὶ 10
 ἤμεν καὶ ἡ ἡμετέρα πόλις· οὕτω σφόδρα ἡμᾶς ἡροῦ,
 καὶ ὁμολόγεις καθ' ἡμᾶς πολιτεύσεσθαι· τὰ τε ἄλλα,
 καὶ παῖδας ἐν αὐτῇ ἐποιήσω, ὥς ἀρεσκούσης σοι τῆς πό-
 λεως. Ἐτι τοίνυν ἐν αὐτῇ τῇ δίκῃ ἐξῆν σοι φυγῆς τι-
 μήσασθαι, εἰ ἐβούλου, καί, ὅπερ νῦν ἀκούσης τῆς πόλεως 15
 ἐπιχειρεῖς, τότε ἐκούσης ποιῆσαι. Σὺ δὲ τότε μὲν ἐκαλ-
 λωπίζου, ὥς οὐκ ἀγανακτῶν, εἰ δέοι τεθνάναι σε, ἀλλ'
 ἡροῦ, ὥς ἐφησθα, πρὸ τῆς φυγῆς θάνατον· νῦν δὲ οὐτ'
 ἐκείνους τοὺς λόγους αἰσχύνη, οὔτε ἡμῶν τῶν νόμων ἐντρέπη,
 ἐπιχειρῶν διαφθεῖραι· πράττετε τε, ἅπερ ἂν δοῦλος ὁ φαν- 20
 λότατος πράξειεν, ἀποδιδράσκειν ἐπιχειρῶν παρὰ τὰς
 ξυνθήκας τε καὶ τὰς ὁμολογίας, καθ' ὥς ἡμῖν ¹ ξυνέθεο πο-
 λιτεύσεσθαι. Πρῶτον οὖν ἡμῖν τοῦτ' αὐτὸ ἀπόκριναι, εἰ
 ἀληθῆ λέγομεν, φάσκοντές σε ὁμολογηκέναι πολιτεύ-
 σεσθαι καθ' ἡμᾶς, ἐργῶ, ἀλλ' οὐ λόγῳ· ἢ οὐκ ἀληθῆ; 25
 Τί φῶμεν πρὸς ταῦτα, ὦ Κρίτων; ἄλλο τι ἢ ὁμολογῶμεν;
 ΚΡ. Ἀνάγκη, ὦ Σώκρατες. ΣΩΚ. Ἀλλο τι οὖν, φαῖεν,
 ἢ ξυνθήκας τὰς πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς καὶ ὁμολογίας πα-
 ραβαίνεις; οὐχ ὑπ' ἀνάγκης ὁμολογήσας, οὐδὲ ἀπατηθεῖς,
 οὐδὲ ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ ἀναγκασθεῖς βουλευσασθαι· ἀλλ' ἐν 30
 ἔτεσιν ἐβδομήκοντα, ἐν οἷς ἦν σοι ἀπιέναι, εἰ μὴ ἡρέσκομεν
 ἡμεῖς, μηδὲ δίκαιαι ἐφαίνοντό σοι αἱ ὁμολογαί εἶναι. Σὺ

δὲ ὅτε Λακεδαιμόνα προηρᾶ, ὅτε Κρήτην, ἀς δὴ ἐκάστοτε
 φῆς εὐνομεῖσθαι, οὔτε ἄλλην οὐδεμίαν τῶν Ἑλληνίδων πό-
 λεων, οὔτε τῶν βαρβάρων· ἀλλ' ἐλάττω ἐξ αὐτῆς ἀπεδή-
 μησας, ἢ οἱ χωλοὶ τε καὶ τυφλοὶ καὶ οἱ ἄλλοι ἀνάπηροι·
 5 οὕτω σοι διαφερόντως τῶν ἄλλων Ἀθηναίων ἤρεσκεν ἡ πόλις
 τε, καὶ ἡμεῖς ¹ οἱ νόμοι, δηλονότι· τίς γὰρ ἂν πόλις ἀρέ-
 σκοι ἄνευ νόμων; Νῦν δὲ δὴ οὐκ ἐμμενεῖς τοῖς ὠμολογη-
 μένοις; [ἐμμενεῖς δέ,] ἐὰν ἡμῖν γε πείθῃ, ὦ Σώκρατες· καὶ
 οὐ καταγέλαστός γε ἔσῃ, ἐκ τῆς πόλεως ἐξελθών.

10 **ΙΕ.** Σκόπει γὰρ δὴ, ταῦτα παραβὰς, καὶ ἐξαμαρτῶν
 τι τούτων, τί ἀγαθὸν ἐργάσῃ σουτὸν, ἢ τοὺς ἐπιτηδείους
 τοὺς σουτοῦ. Ὅτι μὲν γὰρ κινδυνεύουσίν γε σου οἱ ἐπι-
 τήδαιοι καὶ αὐτοὶ φεύγειν, καὶ στερηθῆναι τῆς πόλεως, ἢ τὴν
 οὐσίαν ἀπολέσαι, σχεδὸν τι ἐήλον. Αὐτὸς δὲ πρῶτον μὲν,

15 ἐὰν εἰς τῶν ἐγγύτατά τινα πόλεων ἔλθῃς, ἢ Θήβαζε,
 ἢ Μεγάραδε, (εὐνομοῦνται γὰρ ἀμφοτέραι,) πολέμιος
 ἦξῃς, ὦ Σώκρατες, τῇ τούτων πολιτείᾳ· καὶ ὅσοι περ κή-
 δονται τῶν αὐτῶν πόλεων, ὑποβλέψονται σε, διαφθορέα
 ἡγούμενοι τῶν νόμων· καὶ βεβαιώσεις τοῖς δικασταῖς τὴν

20 δόξαν, ὥστε δοκεῖν ὀρθῶς τὴν δίκην δικάσαι. Ὅστις γὰρ
 νόμων διαφθορεὺς ἐστὶ, σφόδρα πονεῖ δόξειεν ἂν νέων γε καὶ
 ἀνοήτων ἀνθρώπων διαφθορεὺς εἶναι. Πότερον ὅν φεύξῃ
 τάς τε εὐνομουμένας πόλεις καὶ τῶν ἀνδρῶν τοὺς κοσμιω-
 τάτας; καὶ τοῦτο ποιεῖν ἄρα ἄξιόν σοι ζῆν ἔσται; ἢ πλη-

25 σιάσεις τούτοις, ² καὶ ἀναισχυντήσεις διαλεγόμενός τινας
 λόγους, ὦ Σώκρατες, οἷον περ ἐνθάδε, ὥς ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ
 δικαιοσύνη πλείστου ἄξιον τοῖς ἀνθρώποις, καὶ τὰ νόμιμα
 καὶ οἱ νόμοι; Καὶ ἐκ οἷοι ἄσχημον φανεῖσθαι τὸ τοῦ Σω-
 κράτους πρᾶγμα; οἷεσθαί γε χρή. Ἀλλ' ἐκ μὲν τούτων

30 τῶν πόλεων ἀπαρεῖς, ἦξῃς δὲ εἰς Θετταλίαν παρὰ τοὺς
 ξένους τοῦ Κρίτωνος. Ἐκεῖ γὰρ δὴ πλείστη ἀταξία καὶ
 ἀκολασία· καὶ ὥς ἂν ἡδέως σου ἀκούοιεν, ὥς γελοίως ἐκ

τοῦ δεσμοτηρίου ἀπεδίδρασκες, σκευὴν τινα περιθήμενος, ἢ
 διφθέραν λαβὼν, ἢ ἄλλα οἷα δὴ εἰώθασιν ἐνσκευάζεσθαι
 οἱ ἀποδιδράσκοντες, καὶ τὸ σχῆμα τὸ σαντοῦ μεταλλάξας.
 Ὅτι δὲ γέρων ἀνὴρ, σμικροῦ χρόνου τῷ βίῳ λοιποῦ ὄντος,
 ὥς τὸ εἰκὸς, ἐτόλμησας οὕτω γλίσχρως ἐπιθυμεῖν ζῆν, 5
 νόμους τοὺς μεγίστους παραβάς, οὐδεὶς ὃς ἔρεῖ; Ἰσως, ἂν
 μήμινα λυπῇς· εἰ δὲ μὴ, ἀκούσῃ, ὃ Σώκρατες, πολλὰ
 καὶ ἀνόξια σαντοῦ. ὑπερχόμενος δὴ πάντας ἀνθρώπους
 βίῳ, καὶ δουλεύων.—Τί ποιῶν; ἢ εὐωχούμενος ἐν Θετ-
 ταλίᾳ; ὅσπερ ἐπὶ δεῖπνον ἀποδεδημηκῶς εἰς Θετταλίαν; 10
 Λόγοι δὲ ἐκεῖνοι οἱ περὶ δικαιοσύνης, καὶ τῆς ἄλλης ἀρε-
 τῆς, ποῦ ἡμῖν ἔσονται; Ἀλλὰ δὴ τῶν παίδων ἔνεκα βού-
 λει ζῆν, ἵνα αὐτοὺς ἐκθρέψῃς καὶ παιδεύσῃς. ¹ Τί δέ;
 εἰς Θετταλίαν αὐτοὺς ἀγαγὼν θρέψεις τε καὶ παιδεύ-
 σεις, ξένους ποιήσας, ἵνα καὶ τοῦτό σου ἀπολαύσωσιν; ἢ 15
 τοῦτο μὲν οὐ, αὐτοῦ δὲ τρεφόμενοι, σοῦ ζώντος, βέλτιον
² θρέψονται καὶ παιδεύσονται, μὴ ξυνόντος σοῦ αὐτοῖς;
 οἱ γὰρ ἐπιτηδεῖοι οἱ σοὶ ἐπιμελήσονται αὐτῶν. Πότερον,
 εἰ μὲν εἰς Θετταλίαν ἀποδημήσῃς, ἐπιμελήσονται, εἰ μὲν
 δὲ εἰς Ἄδου ἀποδημήσῃς, οὐχὶ ἐπιμελήσονται; εἴπερ γέ τι 20
 ὄφελος αὐτῶν ἔστι, τῶν σοὶ φασκόντων ἐπιτηδεῖων εἶναι,
 οἶεσθαί γε χρή.

15'. Ἀλλ', ὃ Σώκρατες, πειθόμενος ἡμῖν τοῖς σοῖς
 τροφεῦσι, μήτε παῖδας περὶ πλείονος ποιοῦ, μήτε τὸ
 ζῆν, μήτε ἄλλο μηδὲν, πρὸ τοῦ δικαίου· ἵνα, εἰς Ἄδου 25
 ἔλθων, ἔχῃς ταῦτα πάντα ἀπολογήσασθαι τοῖς ἐκεῖ ἄρ-
 χουσιν. Οὐτε γὰρ ἐνθάδε σοι φαίνεται ταῦτα πράττοντι
 ἄμεινον εἶναι, οὐδὲ δικαιοτέρον, οὐδὲ ὀσιώτερον, οὐδὲ ἄλλω
 τῶν σῶν οὐδενί· οὕτε ἐκεῖσε ἀφικομένῳ ἄμεινον ἔσται.
 Ἀλλὰ νῦν μὲν ἡδικοῦμένος ἄπει, εἰ μὲν ἀπίης, οὐχ ὑφ' 30
 ἡμῶν τῶν νόμων, ἀλλ' ὑπ' ἀνθρώπων· εἰ μὲν δὲ ἐξέλθῃς οὐ-
 τως αἰσχρῶς, ἀνταδικήσας τε καὶ ἀντικακουργήσας, τὰς

σαντοῦ ὁμολογίας τε καὶ ξυνθήκας τὰς πρὸς ἡμᾶς παρα-
 βάς, καὶ κακὰ ἐργασάμενος τούτους, οὓς ἥκιστα ἔδει, σαν-
 τὸν τε καὶ φίλους καὶ πατρίδα καὶ ἡμᾶς· ἡμεῖς τέ σοι
 χαλεπανοῦμεν ζῶντι, καὶ ἐκεῖ οἱ ἡμέτεροι ἀδελφοί, οἱ ἐν
 5 Ἀδου νόμοι, οὐκ εὐμενῶς σε ὑποδέχονται· εἰδότες ὅτι καὶ
 ἡμᾶς ἐπεχείρησας ἀπολέσαι, τὸ σὸν μέρος. Ἀλλὰ μὴ
 σε πείσῃ Κρίτων ποιεῖν ὃ λέγει, μᾶλλον ἢ ἡμεῖς.

ιζ'. Ταῦτα, ὦ φίλε ἑταῖρε Κρίτων, εὖ ἴσθι ὅτι ἐγω
 δοκῶ ἀκούειν, ¹ ὥσπερ οἱ κορυθαντιῶντες τῶν αὐλῶν δο-
 10 κοῦσιν ἀκούειν καὶ ἐν ἐμοὶ αὕτη ἡ ἡχὴ τούτων τῶν λόγων
 βομβεῖ, καὶ ποιεῖ μὴ δύνασθαι τῶν ἄλλων ἀκούειν· ἀλλὰ
 ἴσθι, ὅσα γε τὰ νῦν ἐμοὶ δοκοῦντα, ἐάν τι λέγῃς παρὰ
 ταῦτα, μάτην ἐρεῖς. Ὅμως μέντοι, εἴ τι οἶμι πλέον
 ποιήσῃν, λέγε. ΚΡ. Ἀλλ', ὦ Σώκρατες, οὐκ ἔχω λέγειν.
 15 ΣΩΚ. Ἐὰ τοίνυν, ὦ Κρίτων, καὶ πράττωμεν ταύτην,
 ἐπειδὴ ταύτη ὁ θεὸς ὑφηγεῖται.

Z

Ι·Η

ΤΟΤ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ

ΒΙΟΤ ΤΕΛΕΤΤΗ.

ΕΚ ΤΟΤ ΦΑΙΔΩΝΟΣ.

* * *

—‘Τμεῖς μὲν οὖν, ἔφη, ὦ Σιμμία τε καὶ Κέβης καὶ οἱ ἄλλοι, εἰσαῦθις ἐν τινι χρόνῳ ἕκαστοι πορεύσεσθε· ἐμὲ δὲ νῦν ἤδη καλεῖ (φαίη γ’ ἂν ἀνὴρ τραγικὸς) ἡ εἰμαρμένη. καὶ σχεδὸν τί μοι ὦρα τραπέσθαι πρὸς τὸ λουτρόν· δοκεῖ γὰρ ἤδη βέλτιον εἶναι λουσάμενον πιεῖν τὸ φάρμακον, καὶ 5 μὴ πράγματα ταῖς γυναιξὶ παρέχειν ² νεκρὸν λούειν.

ξδ’. Ταῦτα δὴ εἰπόντος αὐτοῦ, ὁ Κρίτων, Εἶεν, ἔφη, ὦ Σώκρατες. Τί δὲ τοῖτοις ἢ ἐμοὶ ἐπιτέλλῃ, ἢ περὶ τῶν παίδων, ἢ περὶ ἄλλου του, ³ ὃ τι ἂν σοι ποιοῦντες ἡμεῖς ἐν χάριτι μάλιστα ποιοῖμεν; Ἀπερ’ αἰεὶ λέγω, 10 ἔφη, ὦ Κρίτων οὐδὲν καινότερον· ὅτι ὑμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμενοι ὑμεῖς, ⁴ καὶ ἐμοὶ καὶ τοῖς ἐμοῖς καὶ ὑμῖν αὐτοῖς ἐν χάριτι ποιήσετε, ἅτ’ ἂν ποιῇτε, κἂν μὴ νῦν ὁμολογήσητε· ἐὰν δὲ ὑμῶν μὲν αὐτῶν ἀμελήτε, καὶ μὴ θέλητε, ὥσπερ κατ’ ἔχνη, κατὰ τὰ νῦν τε εἰρημένα καὶ τὰ 15 ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ ζῆν, οὐδὲ ἐὰν πολλὰ ὁμολογήσητε ἐν τῷ παρόντι, καὶ σφόδρα, οὐδὲν πλέον ποιήσετε. Ταῦτα μὲν τοίνυν ⁵ προθυμησόμεθα, ἔφη, οὕτω ποιεῖν. Ὁ ἄπτομεν δὲ τίνα σε τρόπον; Ὅπως ἂν, ἔφη, βούλησθε· ἐὰν πέρ γε λάβητέ με, καὶ μὴ ἐκφύγω ὑμᾶς. 20 Γελάσας δὲ ἅμα ἥσυχῇ, καὶ πρὸς ἡμᾶς ἀποβλέψας.

εἶπεν, Οὐ πείθω, ἔφη, ὦ ἄνδρες, Κρίτωνά, ὡς ἐγὼ εἶμι
 οὗτος ὁ Σωκράτης, ὁ νυνὶ διαλεγόμενός, καὶ διατάττων
 ἕκαστα τῶν λεγομένων· ἀλλ' οἶεταί με ἐκείνον εἶναι, ὃν
 ὄψεται ὀλίγον ὅτερον νεκρὸν, καὶ ἐρωτᾷ δὴ, πῶς με θάπ-
 5 τη. ¹ Ὅτι δὲ ἐγὼ πάλαι πολὺν λόγον πεποίημαι, ὡς
 ἐπειδὴν πίω τὸ φάρμακον, οὐκέτι ὑμῖν παραμενῶ, ἀλλ'
 οἰχήσομαι ἀπὶ τῶν μακάρων δὴ τινὰς εὐδαιμονίας,
 ταῦτά μοι δοκᾷ αὐτῷ ἄλλως λέγειν, παραμυθούμενος
 ἅμα μὲν ὑμᾶς, ἅμα δ' ἐμαυτόν. ² Ἐγγυήσασθε οὖν με
 10 πρὸς Κρίωνα, ἔφη, τὴν ἐναντίαν ἐγγυήν, ἣ ἦν οὗτος πρὸς
 τοὺς δικαστὰς ἡγγυᾶτο. Οὗτος μὲν γάρ, ἣ μὴν παρα-
 μενεῖν ὑμεῖς δὲ, ἣ μὴν μὴ παραμενεῖν, ἐγγυήσασθε,
 ἐπειδὴν ἀποθάνω, ἀλλὰ οἰχήσεσθαι ἀπὶ τῶν· ἵνα Κρί-
 των ῥᾶον φέρῃ, καὶ μὴ, ὅρῳ μόνον τὸ σῶμα ἢ καίόμενον
 15 ἢ κατορυπτόμενον, ἀγανακτῇ ὑπὲρ ἐμοῦ, ὡς ³ δεινὰ ἅττα
 πάσχοντος· μηδὲ λέγῃ ἐν τῇ ταφῇ, ⁴ ὡς ἢ προτίθεται Σω-
 κράτῃ, ἢ ἐκφέρει, ἢ κατορύττει. Εὖ γὰρ ἴσθι, ⁵ ἣ δ' ὅς,
 ὦ ἄριστε Κρίτων, τὸ μὴ καλῶς λέγειν, οὐ μόνον εἰς αὐτὸ
 τοῦτο πλημμελὲς, ἀλλὰ καὶ κακόν τι ἐμποιεῖ ταῖς ψυ-
 20 χαῖς. Ἀλλὰ θαρσύνειν τε χρὴ, ⁶ καὶ φάναι τοῦμόν σῶμα
 θάπτειν, καὶ θάπτειν οὕτως, ὅπως ἂν σοι φίλον ᾦ, καὶ μά-
 λιστα ἡγῇ νόμιμον εἶναι.

ξέ. Ταῦτ' εἰπὼν, ἐκεῖνος μὲν ἀνίστατο εἰς οἴκημά τι
 ὡς λουσόμενος, καὶ ὁ Κρίτων εἶπετο αὐτῷ· ἡμᾶς δ' ἐκέ-
 25 λευε περιμένειν. Περιεμένομεν οὖν, πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς
 διαλεγόμενοι περὶ τῶν εἰρημένων, καὶ ἀνασκοποῦντες· τότε
 δ' αὖ περὶ τῆς συμφορᾶς διεξιόντες, ὅση ἡμῖν γεγонуῖα
 εἴη, ἀτεχνῶς ἡγούμενοι, ὥσπερ πατρὸς στερηθέντες, διά-
 ξειν ὁρφανοὶ τὸν ἔπειτα βίον. Ἐπειδὴ δὲ ἐλονύσατο, καὶ
 30 ἡνέχθη παρ' αὐτὸν τὰ παῖδια, (δύο γὰρ αὐτῷ υἱεῖς
 μικροὶ ἦσαν, εἷς δὲ μέγας,) καὶ αἱ οἰκεῖαι γυναῖκες
 ἀφίκοντο, ἐκεῖναις ἐναντίον τοῦ Κρίτωνος διαλεχθεῖς τε

καὶ ἐπιστείλας, ἅττα ἐβούλετο, τὰς μὲν γυναῖκας καὶ τὰ
 παιδία ἀπιέναι ἐκέλευσεν, αὐτὸς δὲ ἦκε παρ' ἡμῶν.
 Καὶ ἦν ἤδη ἐγγὺς ἡλίου δυσμῶν χρόνον γὰρ πολὺν διέ-
 τριψεν ἔνδον. Ἐλθὼν δ' ἐκαθέζετο λελουμένος, καὶ οὐ
 πολλὰ ἅττα μετὰ ταῦτα διελέχθη, καὶ ἦκεν ¹ ὁ τῶν 5
 Ἑνδεκα ὑπηρέτης, καὶ σταῖς παρ' αὐτὸν, Ω Σώκρατες,
 ἔφη, οὐ καταγνώσσομαι γε σοῦ, ὅπερ ἄλλων καταγινώσκω,
 ὅτι μοι χαλεπαίνουσι καὶ καταρῶνται, ἐπειδὴν αὐτοῖς
 παραγγέλλω πίνειν τὸ φάρμακον, ἀναγκαζόντων τῶν ἄρ-
 χόντων σὲ δ' ἐγὼ καὶ ἄλλως ἔγνωκα ἐν τούτῳ τῷ χρό- 10
 νῳ γενναιοτάτον καὶ πρῶτον καὶ ἄριστον ἄνδρα ὄντα
 τῶν πάποτε δεῦρο ἀφικομένων καὶ δὴ καὶ νῦν εὖ οἶδ'
 ὅτι οὐκ ἐμοὶ χαλεπαίνεις, γινώσκεις γὰρ τοὺς αἰτίους,
 ἀλλὰ ἐκείνοις. Νῦν οὖν, οἶσθα γὰρ ἃ ἦλθον ἀγγε-
 λῶν, χαῖρέ τε, καὶ πειρῶ ὥς ῥᾶστα φέρειν τὰ ἀναγκαῖα. 15
 Καὶ ἅμα δακρύσας, μεταστρεφόμενος ἀπῆει. Καὶ ὁ
 Σωκράτης, ἀναβλέψας πρὸς αὐτὸν, Καὶ σὺ, ἔφη, χαῖρε
 καὶ ἡμεῖς ταῦτα ποιήσομεν. Καὶ ἅμα πρὸς ἡμᾶς,
 Ὡς ἀστείος, ἔφη, ὁ ἄνθρωπος καὶ παρὰ πάντα μοι
 τὸν χρόνον προσῆει, καὶ διελέγετο ἐνίοτε καὶ ἦν ἀνδρῶν 20
 λῶσις καὶ νῦν ὥς γενναίως με ἀποδακρύνει. Ἀλλ'
 ἄγε δὴ, ὦ Κρίτων, πειθώμεθα αὐτῷ καὶ ἐνεγκάτω τις
 τὸ φάρμακον, εἰ τέτριπται· εἰ δὲ μὴ, τριπνῶτω ὁ ἄν-
 θρωπος. Καὶ ὁ Κρίτων, Ἀλλ' οἶμαι, ἔφη, ἔγωγε, ὦ
 Σώκρατες, ἔτι ἡλίον εἶναι ἐπὶ τοῖς ὄρεσι, καὶ οὐπω 25
 διδυκέναι. καὶ ἅμα ἐγὼ οἶδα καὶ ἄλλους πάννυ ὄντ'
 πίνοντας, ἐπειδὴν παραγγεληὶ αὐτοῖς, δειπνήσαντάς τε
 καὶ πιώντας εὖ μάλα, καὶ συγγενομένους γ' ἐνίοις ὧν ἂν
 τύχῳσιν ἐπιθυμοῦντες. ἀλλὰ μηδὲν ἐπείγου· ἔτι γὰρ
 ἐγχαρεῖ. Καὶ ὁ Σωκράτης, Εἰκότως γ', ἔφη, ὦ Κρί- 30
 των, ἐκεῖνοί τε ταῦτα ποιοῦσιν, ἃ σὺ λέγεις, οἶονται
 γὰρ κερδανεῖν ταῦτα ποιήσαντες καὶ ἔγωγε εἰκότως

ταῦτα οὐ ποιήσω· οὐδὲν γὰρ οἶμαι κερδανεῖν, ὀλίγον ὕστερον πιὼν, ἄλλο γε ἢ γέλωτα ὀφλήσειν παρ' ἑμαντῶ, γλιχόμενος τοῦ ζῆν, καὶ φειδόμενος οὐδενὸς ἔτι ἐνόντος. Ἀλλ' ἔθι, ἔφη, πείθου, καὶ μὴ ἄλλως ποίει.

5 ξς'. Καὶ ὁ Κρίτων ἀκούσας ἔνευσε τῷ παιδὶ πλησίον ἐστῶτι· καὶ ὁ παῖς ἐξελθὼν, καὶ συγχρὸν χρόνον διατρίψας, ἤκεν ἄγων τὸν μέλλοντα δώσειν τὸ φάρμακον, ἐν κύλικι φέροντα τετριμμένον. Ἰδὼν δὲ ὁ Σωκράτης τὸν ἄνθρωπον, Εἶπεν, ἔφη, ὦ βέλτιστε, (σὺ γὰρ 10 τούτων ἐπιστήμων,) τί χρὴ ποιεῖν; Οὐδὲν ἄλλο, ἔφη, ἢ πιώντα περιμέναι, ἕως ἂν σου βάρος ἐν τοῖς σκέλεσι γένηται· ἔπειτα κατακεῖσθαι· καὶ οὕτως αὐτὸ ποιήσει. Καὶ ἄμα ὥρεξε τὴν κύλικα τῷ Σωκράτει. Καὶ ὃς λαβὼν καὶ μάλα ἱλεως, ὦ Εχέκρατες, οὐδὲν τρέσας οὐδὲ 15 διαφθεύρας οὔτε τοῦ χρώματος οὔτε τοῦ προσώπου, ἀλλ', ὥσπερ εἰῶθει, ¹ ταυρηδὸν ὑποβλέψας πρὸς τὸν ἄνθρωπον, Τί λέγεις, ἔφη, περὶ τούδε τοῦ πόματος, πρὸς τὸ ἀποσπεῖσαι τι; ἔξεστιν, ἢ οὐ; Τοσοῦτον, ἔφη, ὦ Σώκρατες, τρίβομεν, ὅσον οἰόμεθα μέτριον εἶναι πιεῖν. Μαν- 20 θάνω, ἢ δ' ὅς' ἄλλ' εὐχεσθαί γέ που τοῖς θεοῖς ἔξεστί τε καὶ χρὴ, τὴν μετοίκησιν τὴν ἐνθένδε ἐκείσε εὐτυχῇ γενέσθαι· ἃ δὴ καὶ ἐγὼ εὐχομαί τε, καὶ γένοιτο ταύτη. Καὶ ἄμα εἰπὼν ταῦτα ἐπισχόμενος καὶ μάλα εὐχερῶς καὶ εὐκόλως ἐξέπιε. Καὶ ἡμῶν οἱ πολλοὶ τέως μὲν ἐπαι- 25 κῶς οἰοί τε ἦσαν κατέχειν τὸ μὴ δακρύνειν· ὥς δὲ εἶδομεν πίνοντά τε καὶ πεπωκότα, οὐκέτι. ² Ἀλλ' ἐμοῦ γε, βία καὶ αὐτοῦ, ἀστακτὶ ἐχώρει τὰ δάκρυα· ὥστε ἐγκαλυψάμενος ἀπέκλαιον ἑμαντόν· οὐ γὰρ δὴ ἐκείνόν γε, ἀλλὰ τὴν ἑμαντοῦ τύχην, οἷον ἀνδρὸς ἐταίρου ἑστερημένος 30 εἶην. Ὁ δὲ Κρίτων ἔτι πρότερος ἐμοῦ, ἐπειδὴ οὐχ οἷός τ' ἦν κατέχειν τὰ δάκρυα, ἐξανέστη. Απολλόδωρος δὲ καὶ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ οὐδὲν ἐπαύετο δακρύνων, καὶ

δὴ καὶ τότε ἀναβρυχσάμενος, κλαίων καὶ ἀγανακτῶν,
¹ οὐδένα ὄντινα οὐ κατέκλανε τῶν παρόντων, πλήν γε
 αὐτοῦ Σωκράτους. Εκείνος δὲ, Οἶα, ἔφη, ποιεῖτε, ὃ
 θανυμάσιοι! ἐγὼ μέντοι οὐχ ἥκιστα τούτου ἕνεκα τὰς
 γυναῖκας ἀπέπεμνα, ἵνα μὴ τοιαῦτα πλημμελοῖεν καὶ ⁵
 γὰρ ἀκήκοα, ὅτι ἐν εὐφημίᾳ χρὴ τελευτᾶν. ἀλλ' ἥσυχίαν
 τε ἄγετε, καὶ καρτερεῖτε. Καὶ ἡμεῖς ἀκούσαστες
 ἥσυχνῆσθαι τε καὶ ἐπέσχομεν τοῦ δακρύνειν. Ὁ δὲ περι-
 ελθὼν, ἐπειδὴ οἱ βαρύνεσθαι ἔφη τὰ σκέλη, κατεκλίθη
 ὑπτιος· οὕτω γὰρ ἐκέλευσεν ὁ ἄνθρωπος. καὶ ἅμα ἐφαπ- ¹⁰
 τόμενος αὐτοῦ οὗτος ὁ δοὺς τὸ φάρμακον, διαλιπὼν χρο-
 νον, ἐπεσκόπει τοὺς πόδας καὶ τὰ σκέλη· κάπειτα σφοδρὰ
 πιέσας αὐτοῦ τὸν πόδα, ἤρετο, εἰ αἰσθάνοιτο· ὃ δ' ἐκ ἔφη
 καὶ μετὰ τοῦτο αὐθις τὰς κνήμας, καὶ ἐπανιών οὕτως,
 ἡμῖν ἐπεδείκνυτο, ὅτι ² ψύχοιτό τε καὶ πῆγνυτο. Καὶ ¹⁵
 αὐτὸς ἤπτετο, καὶ εἶπεν, ὅτι ἐπειδὴν πρὸς τῇ καρδίᾳ
 γένηται αὐτῷ, τότε οἰχήσεται. Ἡδὴ οὖν σχεδὸν τι αὐ-
 τοῦ ἦν τὰ περὶ τὸ ηἶτρον ψυχόμενα, καὶ ἐκκαλυνώ-
 μενος, (ἕνεκεκάλυπτο γάρ,) εἶπεν, (ὃ δὴ τελευταῖον
 ἐφθέγγετο,) Ω Κρίτων, ἔφη, ³ τῷ Ἀσκληπιῷ ὀφείλομεν ²⁰
 ἀλεκτρινόνα· ἀλλὰ ἀπόδοτε, καὶ μὴ ἀμελήσητε. Ἀλλὰ
 ταῦτα ἔσται, ἔφη ὁ Κρίτων ἀλλ' ὄρα, εἴ τι ἄλλο λέγεις.
 Ταῦτα ἐρομένου αὐτῷ, οὐδὲν ἔτι ἀπεκρίνατο· ἀλλ' ὀλίγον
 χρόνον διαλιπὼν, ἐκινήθη τε, καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐξεκάλυψε
 αὐτόν. Καὶ ὅς τὰ ὄμματα ἔστησεν ἰδὼν δὲ ὁ Κρίτων ²⁵
⁴ συνέλαβε τὸ στόμα τε καὶ τοὺς ὀφθαλμούς.

ξζ'. Ἦδε ἡ τελευταία, ᾧ Εὐχέρατες, τοῦ ἐταίρου ἡμῖν
 ἐγένετο, ⁵ ἀνδρὸς, ὡς ἡμεῖς φαῖμεν ἂν, τῶν τότε ἂν
 ἐπειράσθημεν ἀρίστου, καὶ ἄλλως φρονιμωτάτου καὶ δι-
 καιοτάτου.

III.

Ἐκ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕ.

AD EDIT. GUIL. DU VAL. PARIS. 1654. IV. TOM. IN FOL.]

Acquiescentiā quādam ingenii praestabat, ut mihi quidem videtur
ARISTOTELES. CICERO ACAD. I. 4.

Ἐκ τούτου

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ

ΗΘΙΚΩΝ ΝΙΚΟΜΑΧΕΙΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΥ Δ'.

• • •

ΚΕΦ. ζ'.

Περὶ μεγαλοψυχίας, ὅτι περὶ τιμῆς ἐστὶ μάστιξ.

• • •

—ΔΟΚΕΙ—μεγαλόψυχος εἶναι ὁ μέγας αὐτὸν ἀξίων, ἄξιός ἐστιν ὁ γὰρ μὴ κατ' ἀξίαν αὐτὸ ποιεῖν, ἡλίθιος τῶν δὲ κατ' ἀρετὴν οὐδεὶς ἡλίθιος, οὐδ' ἀνόητος. Μεγαλόψυχος μὲν οὖν ὁ εἰρημένος. ὁ γὰρ ὁ μικρῶν ἄξιός, καὶ τούτων ἀξίων ἑαυτὸν, σώφρων, μεγαλόψυχος δ' οὗ ἐν μεγέθει γὰρ ἡ μεγαλοψυχία, ὥσπερ καὶ τὸ κάλλος ἐν μεγάλῳ σώματι οἱ μικροὶ δ'

ἀστεῖοι καὶ σύμμετροι, καλοὶ δ' οὐ. ὁ δὲ μεγάλων αὐτὸν
 ἀξίων, ἀνάξιος ὢν, χαῦνος· ¹ ὁ δὲ μειζόνων, ἢ ἄξιος,
 οὐ πᾶς χαῦνος· ὁ δ' ἐλαττόνων, ἢ ἄξιος, μικρόψυχος,
 ἐάν τε μεγάλων, ἐάν τε μετρίων, ἐάν τε καὶ μικρῶν ἄξιος
 ὢν, ἔτι ἐλαττόνων ἑαυτὸν ἀξιοῖ,—καὶ μάλιστα ἂν δόξειεν ⁵
 ὁ μεγάλων ἄξιος· ² τί γὰρ ἂν ἐποίει, εἰ μὴ τοιοῦτων ἦν
 ἄξιος; ³ Ἔστι δὴ ὁ μεγαλόψυχος τῷ μὲν μεγέθει ἀ-
 κρος, τῷ δὲ, ὥς δεῖ, μέσος· τοῦ γὰρ κατ' ἀξίαν ἑαυ-
 τὸν ἀξιοῖ· οἱ δ' ὑπερβάλλουσι, καὶ ἐλλείπουσιν. Εἰ δὲ δὴ
 μεγάλων ἑαυτὸν ἀξιοῖ, ἄξιος ὢν, καὶ μάλιστα τῶν με- ¹⁰
 γίστων, ⁴ περὶ ἓν μάλιστα ἂν εἴη [τί οὖν τοῦτ' ἐστιν, ἐκ
 τῆς ἀξίας ληπτέον] ἢ δὲ ἀξία λέγεται πρὸς τὰ ἐκτὸς
 ἀγαθὰ· μέγιστον δὲ τοῦτ' ἂν θεΐημεν, ὁ τοῖς θεοῖς ἀπο-
 νέμομεν, καὶ οὐ μάλιστα ἐφίενται οἱ ἐν ἀξιώματι, καὶ τὸ
 ἐπὶ τοῖς καλλίστοις ἄθλον τοιοῦτον δ' ἢ τιμὴ μέγιστον ¹⁵
 γὰρ δὴ τοῦτο τῶν ἐκτὸς ἀγαθῶν. Περὶ τιμᾶς δὴ καὶ
 ἀτιμίας ὁ μεγαλόψυχός ἐστιν, ὥς δεῖ. ⁵ Καὶ ἄνευ δὲ λό-
 γου φαίνονται οἱ μεγαλόψυχοι περὶ τιμὴν εἶναι· τιμῆς
 γὰρ μάλισθ' οἱ μεγάλοι ἀξιοῦσιν ἑαυτούς· κατ' ἀξίαν
 δέ· ὁ δὲ μικρόψυχος ἐλλείπει καὶ πρὸς αὐτὸν, καὶ πρὸς ²⁰
 τὸ τοῦ μεγαλοψύχου ἀξίωμα· ὁ δὲ χαῦνος πρὸς ἑαυτὸν
 μὲν ὑπερβάλλει· οὐ μὴν τὸν γε μεγαλόψυχον. Ὁ δὲ
 μεγαλόψυχος, εἴπερ τῶν μεγίστων ἄξιος, ἄριστος ἂν
 εἴη· μέξονος γὰρ αἰεὶ ὁ βελτίων ἄξιος, καὶ μεγίστων
 ὁ ἄριστος. Τὸν ⁶ ὥς ἀληθῶς ἄρα μεγαλόψυχον δεῖ ²⁵
 ἀγαθὸν εἶναι· ⁷ καὶ δόξειε δ' ἂν εἶναι μεγαλοψύχου τὸ
 ἐν ἐκάστῃ ἀρετῇ μέγα· οὐδαμῶς τ' ἂν ἀρμόζοι μεγα-
 λοψύχῳ φεύγειν παρασεύσαντι, οὐδὲ ἀδικεῖν· τίνας γὰρ
 ἔνεκα πράξει αἰσχροῖ, ὃ οὐθὲν μέγα; Καθ' ἕκαστα δ'
 ἐπισκοποῦντι πάνπαν γελοῖος φαίνεται ἂν ὁ μεγαλόψυ- ³⁰
 χος, μὴ ἀγαθὸς ὢν. Οὐκ εἴη δ' ἂν οὐδὲ τιμῆς ἄξιος,
 φαῦλος ὢν τῆς ἀρετῆς γὰρ ἄθλον ἢ τιμὴ, καὶ ἀπονέμε-

ται τοῖς ἀγαθοῖς. Εἰσὶ μὲν αὖν ἡ μεγαλοψυχία οἷον
 πόσος τις εἶναι τῶν ἀρετῶν· μείζους γὰρ αὐτὰς ποιεῖ,
 καὶ οὐ γίνεται ἄνευ ἐκείνων. διὰ τοῦτο χαλεπὸν τῇ ἀλη-
 θεῖᾳ μεγαλόψυχον εἶναι· οὐ γὰρ οἷον τε ἄνευ καλοκά-
 5 ψυχίας. Μάλιστα μὲν οὖν περὶ τιμῆς καὶ ἀτιμίας ὁ
 μεγαλόψυχός ἐστι καὶ ἐπὶ μὲν ταῖς μεγάλαις, καὶ ὑπὸ
 τῶν σπουδαίων, μετρίως ἡσθήσεται, ὥς τῶν οἰκείων τυγ-
 χάνων, ἧ καὶ ἐλαττόνων· ἀρετῆς γὰρ παντελοῦς οὐκ ἂν
 γένοιτο ἄξια τιμῇ ¹ οὐ μὴν ἀλλ' ἀποδέχεται γε, τῷ μὴ
 10 ἔχειν αὐτοὺς μείζω αὐτῷ ἀπονέμειν. Τῆς δὲ ² παρὰ τῶν
 τυχόντων, καὶ ἐπὶ μικροῖς, πάμπαν ὀλιγορῆσει· οὐ γὰρ
 τούτων ἄξιος. Ὁμοίως δὲ καὶ ἀτιμίας· οὐ γὰρ ἔσται δι-
 καίως περὶ αὐτόν. Μάλιστα μὲν οὖν ἐστίν, ὥσπερ εἴρη-
 κται, ὁ μεγαλόψυχος περὶ τιμῆς. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ
 15 περὶ πλοῦτον καὶ δυναστείαν, καὶ πᾶσαν εὐτυχίαν καὶ
 ἀτυχίαν μετρίως ἔξει, ὅπως ἂν γένηται· καὶ οὔτ' εὐτυχῶν
 περιχαρὴς ἔσται, οὔτε ἀτυχῶν περίλυπος. ³ οὐδὲ γὰρ περὶ
 ταμὴν αὐτὰς ἔχει, ὥς μέγιστον ὄν· αἱ γὰρ δυναστεῖαι καὶ ὁ
 πλοῦτος διὰ τὴν τιμὴν ἐστὶν αἰρετά· οἱ γοῦν ἔχοντες αὐτὰ,
 20 τιμᾶσθαι δι' αὐτῶν βούλονται· ὃ δὴ καὶ ἡ τιμὴ μικρὰν
 ἔσται, τούτῳ καὶ τᾷλλα.

¹ ΚΕΦ. 4

Τίνας αἱ κατὰ μεγαλοψυχίαν πράξεις.

¹ Διὸ καὶ ὑπερόπται δοκοῦσιν εἶναι. Δοκεῖ δὲ καὶ
 τὰ εὐτυχήματα συμβάλλεσθαι πρὸς μεγαλοψυχίαν
 οἱ γὰρ εὐγενεῖς ἀξιοῦνται τιμῆς καὶ οἱ δυναστεύοντες, ἧ
 25 οἱ πλουτοῦντες ἐν ὑπεροχῇ γάρ· τὸ δ' ἀγαθὸν ὑπερέχον

πᾶν, ἐντιμότερον. Διὸ καὶ τὰ τοιαῦτα μεγαλοψυχο-
 τέρους ποιεῖ τιμῶνται γὰρ ὑπὸ τινῶν. Κατ' ἀλήθειαν δὲ
 ὁ ἀγαθὸς μόνος τιμητός· ὃ δ' ἄμφορ ὑπάρχει, μᾶλλον
 ἀξιούται τιμῆς· οἱ δ' ἄνευ ἀρετῆς τὰ τοιαῦτα ἀγαθὰ
 ἔχοντες, οὔτε δικαίως ἑαυτοὺς μεγάλων ἀξιούσιν, οὔτε ὁρ- 5
 θῶς μεγαλόψυχοι λέγονται· ἄνευ γὰρ ἀρετῆς παντελοῦς
 οὐκ ἔστι ταῦτα. Ὑπερόπται δὲ καὶ ὑβρίζουσι, καὶ τὰ
 τοιαῦτα ἔχοντες, κακοὶ γίνονται· ἄνευ γὰρ ἀρετῆς οὐ
 ῥᾶδιον φέρειν ἐμμελῶς τὰ εὐτυχήματα· οὐ δύναμει
 δὲ φέρειν, καὶ οἰόμενοι τῶν ἄλλων ὑπερέχειν, ἐκείνων 10
 μὲν καταφρονοῦσιν· αὐτοὶ δὲ, ὃ τι ἂν τύχωσι, πράττουσι
 μιμοῦνται γὰρ τὸν μεγαλόψυχον, οὐχ ὅμοιοι ὄντες, τοῦ-
 το δὲ δοῶσιν, ἐν οἷς δύνανται τὰ μὲν οὖν κατ' ἀρετὴν
 οὐ πράττουσι· καταφρονοῦσι δὲ τῶν ἄλλων. Ὁ δὲ μεγα-
 λόψυχος δικαίως καταφρονεῖ· δοξάζει γὰρ ἀληθῶς 15
 οἱ δὲ πολλοὶ τυχόντως. Οὐκ ἔστι δὲ ¹ μικροκίνδυνος,
 οὐδὲ φιλοκίνδυνος, διὰ τὸ ὀλίγα τιμᾶν μεγαλοκίνδυνος
 εἶ· καὶ ὅταν κινδυνεύῃ, ἀφειδῆς τοῦ βίου, ὥς οὐκ ἄξιον
 εἶν πάντως ζῆν. Καὶ οἷος εὖ ποιεῖν, εὐεργετούμενος· δ'
 αἰσχύνεται· τὸ μὲν γὰρ ὑπερέχοντος, τὸ δὲ ὑπερεχο- 20
 μένου. ² Καὶ ἀντενεργητικὸς πλείονων· οὕτω γὰρ προσ-
 σφλήσει ὁ ὑπάρξας, καὶ ἔστι εὖ πεπονθώς. Δοκοῦ-
 σι δὲ καὶ μνημονεύειν, οὓς ἂν ποιήσωσιν εὖ· ³ ὃν δ' ἂν
 πάθωσιν, οὗ ἐλάττω γὰρ ὁ παθὼν εὖ τοῦ ποιήσαντος·
 βούλεται δὲ ὑπερέχειν· καὶ τὰ μὲν ἡδέως ἀκούει, τὰ 25
 δ' ἀηδῶς. ⁴ Διὸ καὶ τὴν Θέτιν οὐ λέγειν τὰς εὐερ-
 γεσίας τῷ Διὶ· ⁵ οὐδ' οἱ Λάκωνες πρὸς τοὺς Ἀθηναίους,
 ἀλλ' ἂν πεπόνθεσαν εὖ. Μεγαλοψύχου δὲ καὶ τὸ μη-
 θενὸς δεῖσθαι, ἢ μόγις ὑπηρετεῖν δὲ προθύμως· καὶ
 πρὸς μὲν τοὺς ἐν ἀξιώματι καὶ εὐτυχίαις, μέγαν εἶ- 30
 ναι· πρὸς δὲ τοὺς μέσους, μέτριον· τῶν μὲν γὰρ ὑπερ-
 ἔχων, χαλεπὸν καὶ σιμνόν· τῶν δὲ, ῥᾶδιον καὶ ἐν

ἐκείνοισι μὲν σεμνύνεσθαι οὐκ ἀγεννές· ἐν δὲ τοῖς ταπει-
νοῖς φορτικόν, ὥσπερ εἰς τοὺς ἀσθενεῖς ἰσχυρίζεσθαι. Καὶ
εἰς τὰ ἐντιμα μὴ ἰέναι, ἢ οὐ πρωτεύουσιν ἄλλοι. καὶ ἀργὸν
εἶναι καὶ μελλητήν, ἀλλ' ἢ ὅπου τιμὴ μεγάλη ἢ ἔργον.
5 καὶ ὀλίγων μὲν πρακτικόν, μεγάλων δὲ καὶ ὀνομασιῶν.
Ἀναγκαῖον δὲ καὶ φανερόμισον εἶναι καὶ φανερόφιλον
τὸ γὰρ λανθάνειν, φοβούμενον. Καὶ μέλει τῆς ἀληθείας
μᾶλλον ἢ τῆς δόξης, καὶ λέγειν καὶ πράττειν φανερώς
*¹ καταφρονητικοῦ γάρ· διὸ παρῥησιαστικός· παρῥησια-
10 στικοῦ δέ, διὸ καταφρονητικός καὶ ἀληθευτικός· πλήν
ὅσα μὴ δὲ εἰρωνεῖαν· εἰρῶνα δὲ πρὸς τοὺς πολλούς.
Καὶ πρὸς ἄλλον μὴ δύνασθαι ἱκνῆναι, ἀλλ' ἢ πρὸς φίλον
δουλικόν γάρ. Διὸ καὶ πάντες οἱ κόλακες θητικοί· καὶ
οἱ ταπεινοὶ κόλακες. Οὐδὲ θαυμαστικός· οὐθὲν γάρ
15 μέγα αὐτῷ ἔστιν. Οὐδὲ μνησίκακος· οὐ γάρ μεγαλο-
ψύχου τὸ ἀπομνημονεύειν, ἄλλως τε καὶ κακὰ· ἀλλὰ
μᾶλλον παρορᾶν. Οὐδὲ ἀνθρωπολόγος· οὔτε γάρ περὶ
αὐτοῦ ἔρει, οὔτε περὶ ἑτέρου· οὔτε γάρ ἑ· αἰκρινῆται,
μέλει αὐτῷ, οὐθ' ὅπως οἱ ἄλλοι ψέγονται. Οὐδ' αὖ
20 ἐπαινετικός· ἔστι· διόπερ οὐδὲ κακολόγος, οὐδὲ τῶν ἐχθρῶν,
εἰ μὴ δὲ ὕβριν. Καὶ περὶ ἀναγκαῖων ἢ μικρῶν ἥκιστα
ἄλοφυρτικός καὶ δεητικός· ² σπουδάζοντος γάρ οὕτως
ἔχειν περὶ ταῦτα. Καὶ οἷος κερτιθῆναι μᾶλλον τὰ καλὰ
καὶ ἄκαρπα τῶν καρπύμων καὶ ὠφελίμων· αὐτάρκους γάρ
25 μᾶλλον. Καὶ κίνησις δὲ βραδεῖα τοῦ μεγαλοψύχου
δοκεῖ εἶναι, καὶ φωνὴ βαρεῖα, καὶ λέξις στάσιμος· οὐ
γάρ σπευστικός, ὁ περὶ ὀλίγα σπουδάζων· οὐδὲ σύντονος,

* *Lege, cum MSS. Victorii et Turnebi, παρῥησιαστικής γὰρ, διὰ τὸ
καταφρονητικός εἶναι· καταφρονητικός δέ, διὰ τὸ παρῥησιαστικός καὶ
ἀληθευτικός· πλήν, &c. Vide notam.*

δ μηθὲν μέγα οἰόμενος· ἡ δ' ὀξυφρονία καὶ ἡ ταχύτης τοῦ
 τούτων. Τοιοῦτος μὲν οὖν ὁ μεγαλόψυχος.

¹ ΚΕΦ. Θ'.

Περὶ τοῦ μικροψύχου καὶ τοῦ χαίνου.

Ὁ δ' ἐλλείπων, μικρόψυχος ὁ δ' ὑπερβάλλων, χαῖνος.
 οὐ κακοὶ μὲν οὖν δοκοῦσιν εἶναι οὐδ' οὗτοι· οὐ γὰρ κα-
 κοποιοὶ εἰσιν ἡμαρτημένοι δέ. ὁ μὲν γὰρ μικρόψυχος, 5
 ἄξιος ὢν ἀγαθῶν, ἑαυτὸν ἀποστερεῖ, ὢν ἄξιός ἐστι. καὶ
 ἔοικε κακὸν ἔχειν τι, ἐκ τοῦ μὴ ἀξιοῦν ἑαυτὸν τῶν ἀγα-
 θῶν, καὶ ἀγνοεῖν δ' ἑαυτόν. ὠρέγεται γὰρ αὖ, ὢν ἄξιος
 ἦν, ἀγαθῶν γε ὄντων. οὐ μὲν ἡλίθιοί γε οἱ τοιοῦτοι δο-
 κοῦσιν εἶναι, ἀλλὰ μᾶλλον ὀκνηροί. ἡ τοιαύτη δὲ δόξα 10
 δοκεῖ καὶ χεῖρους ποιεῖν. ἕκαστοι γὰρ ἐφίενται τῶν κατ'
 ἄξιαν ὁφίστανται δὲ καὶ τῶν πράξεων τῶν καλῶν καὶ
 τῶν ἐπιτηδευμάτων, ὥς ἀνάξιοι ὄντες· ὁμοίως δὲ καὶ
 τῶν ἐκτὸς ἀγαθῶν. Οἱ δὲ χαῖνοι, ἡλίθιοι, καὶ ἑαυτοὺς
 ἀγνοοῦντες, καὶ ταῦτ' ἐπιφανῶς· ὥς γὰρ ἄξιοι ὄντες, τοῖς 15
 ἐντίμοις ἐπιχειροῦσιν, εἴτα ἐξελέγχονται. καὶ ἐσθῆτι κοσ-
 μοῦνται, καὶ στήματι, καὶ τοῖς τοιοῦτοις· καὶ βούλονται
 ἐν εὐτυχήματι φανερὰ εἶναι αὐτῶν· καὶ λέγουσι περὶ
 αὐτῶν, ὥς διὰ τούτων τιμηθησόμενοι. Αντιτίθεται δὲ τῇ
 μεγαλοψυχία ἡ μικροψυχία μᾶλλον τῆς χαυνότητος 20
 καὶ γὰρ γίννεται μᾶλλον, καὶ χεῖρόν ἐστιν. Ἡ μὲν
 οὖν μεγαλοψυχία περὶ τιμὴν ἐστὶ μεγάλην, ὥσπερ εἴ-
 ρηται.

ΕΚ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ Η'.

ΚΕΦ. α.

Οτι περί φιλίας διεκτέον· και ἔκαινος αὐτῆς.

² Μετὰ δὲ ταῦτα, περί φιλίας ἔποιτ' ἂν διελθεῖν
ἔστι γὰρ ἀρετὴ τις, ἥ μετ' ἀρετῆς. Ἐτι δ', ἀναγκαιό-
τατον εἰς τὸν βίον ἄνευ γὰρ φίλων, οὐδεὶς ἂν ἔλοιτο
ζῆν, ἔχων τὰ λοιπὰ ἀγαθὰ πάντα. καὶ γὰρ πλουτοῦσι,
5 καὶ ἀρχὰς καὶ δυναστείας κεκτημένοις, δοκεῖ μάλιστα φί-
λων εἶναι χρεῖα. τί γὰρ ὄφελος τῆς τοιαύτης εὐετηρίας,
ἀφαιρεθείσης εὐεργεσίας, ἥ γίγνεται μάλιστα καὶ ἐπαινε-
τωτάτη πρὸς φίλους; ἢ πῶς ἂν τηρηθεῖ καὶ σώζοιτο ἄνευ
φίλων; ὅσα γὰρ πλείων, τοσούτω ἐπισφαλεστέρα. Ἐν
10 πενίᾳ δὲ καὶ ταῖς λοιπαῖς δυστυχίαις, μόνην οἶονται κατα-
φυγὴν εἶναι τοὺς φίλους. ³ Καὶ νέοις δὲ πρὸς τὸ ἀναμάρ-
τητον καὶ πρεσβυτέροις πρὸς θεραπείαν, καὶ τὸ ἐλλεῖπον
τῆς πράξεως δι' ἀσθένειαν βοηθείας τοῖς τ' ἐν ἀκμῇ, πρὸς
τὰς καλὰς πράξεις,

15 —⁴ Σύν τε δύ' ἐρχομένω,—
καὶ γὰρ νοῆσαι καὶ πράξαι δυνατότεροι. Φύσει τ' ἐνυπ-
νοῶν ἔοικε πρὸς τὸ γεγεννημένον τῷ γεννῆσαντι· καὶ οὐ
μόνον ἐν ἀνθρώποις, ἀλλὰ καὶ ἐν ὀρνέοις, καὶ ἐν τοῖς πλεί-
στοις τῶν ζώων· καὶ τοῖς ὁμοεθnéσι πρὸς ἀλλήλα· καὶ μάλιστα
20 τοῖς ἀνθρώποις· ὅθεν τοὺς φιλανθρώπους ἐπαινοῦ-
μεν. Ἴδοι δ' ἂν τις καὶ ἐν ταῖς πλάναις, ὥς οἰκεῖον ἅπας
ἄνθρωπος ἀνθρώπῳ καὶ φίλῳ. Ἐοικε δὲ καὶ τὰς πόλεις
συνέχειν ἡ φιλία· καὶ οἱ νομοθέται μᾶλλον περὶ αὐτὴν
σπουδάζειν, ἢ τὴν δικαιοσύνην ἢ γὰρ ὁμόνοια ὁμοίων τι
25 τῇ φιλίᾳ ἔοικεν εἶναι ταύτης δὲ μάλιστα ἐφίενται, καὶ

τὴν στάσιν, ἔχθραν οὖσαν, μάλιστα ἐξελαύνουσι. Καὶ φίλων μὲν ὄντων, οὐδὲν δεῖ δικαιοσύνης· δίκαιοι δὲ ὄντες, προσδέονται φιλίας. ¹ Καὶ τῶν δικαίων τὸ μάλιστα φιλικὸν εἶναι δοκεῖ. Οὐ μόνον δὲ ἀναγκαῖόν ἐστιν, ἀλλὰ καὶ καλόν· τοὺς γὰρ φιλοφίλους ἐπαινοῦμεν ἢ τε φιλοφιλία δὲ δοκεῖ τῶν καλῶν ἐν τι εἶναι. Ἐτι, καὶ ἔνιοι τοὺς αὐτοὺς ἄνδρας οἶονται ἀγαθοὺς εἶναι καὶ φίλους.

ἘΚ ΤΟΥ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ

ΤΕΧΝΗΣ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ

ΒΙΒΛΙΟΥ Β΄.

• • •

ΚΕΦ. ιβ΄.

Περὶ καθῶν καὶ ἔξων τῶν νέων.

* Ἡ δὲ ἡθὴ ποῖοί τινες, καὶ τὰ πάθη, καὶ τὰς
ἔξεις, κατὰ τὰς ἡλικίας, καὶ τὰς τύχας, διέλθωμεν
μετὰ ταῦτα. Λέγω δὲ πάθη μὲν, ὀργὴν, ἐπιθυμίαν,
καὶ τὰ τοιαῦτα, περὶ ὧν εἰρήκαμεν πρότερον ἔξεις δὲ,
5 ἀρετὰς, καὶ κακίας· εἴρηται δὲ καὶ περὶ τούτων πρό-
τερον, * καὶ ποῖα προαιροῦνται ἕκαστοι, καὶ ποίων
πρακτικοί. Ἡλικίαι δὲ εἰσὶ νεότης, καὶ ἀκμὴ, καὶ
γῆρας. Τύχην δὲ λέγω, εὐγένειαν, καὶ πλοῦτον, καὶ
δυνάμεις, καὶ τὰναντία τούτοις, καὶ ὅλως εὐτυχίαν, καὶ
0 δυστυχίαν. Οἱ μὲν οὖν νέοι ⁴ τὰ ἡθὴ εἰσὶν ἐπιθυμητικοί,
καὶ οἷοι ποιεῖν, ὧν ἂν ἐπιθυμήσωσι. καὶ τῶν περὶ τὸ σῶμα
ἐπιθυμιῶν μάλιστα ἀκολουθητικοί εἰσι τῆς περὶ τὰ ἀφρο-
δίσια, καὶ ἀκρατεῖς ταύτης. ⁵ εὐμετάβολοι δὲ καὶ ἀπίκοροι

* *Legē, cum Gesnero, Tὰ ἡθὴ ποῖοί τινες, καὶ τὰ πάθη, καὶ τὰς
ἔξεις, κατὰ τὰς ἡλικίας, καὶ τὰς τύχας, διέλθωμεν—α. σ. λ. Vnde
notam.*

πρὸς τὰς ἐπιθυμίας· καὶ σφόδρα μὲν ἐπιθυμοῦσι, ταχὺ δὲ
 παύονται ὅξειαι γὰρ αἱ βουλήσεις, καὶ οὐ μεγάλαι, ὥ-
 περ αἱ τῶν καμνόντων δίψαι καὶ πείναι. Καὶ θυμικοί,
 καὶ ὀξύθυμοι, καὶ οἱ τοὶ ἀκολονθεῖν τῇ ὀρμῇ καὶ ¹ ἥτις
 εἰσὶ τοῦ θυμοῦ· διὰ γὰρ φιλοτιμίαν οὐκ ἀνέχονται ὅλι- 5
 γωρούμενοι, ἀλλ' ἀγανακτοῦσιν, ἂν οἴωνται ἀδικεῖσθαι.
 Καὶ φιλότιμοι μὲν εἰσι, μᾶλλον δὲ φιλόνοιχοι· ὑπεροχῆς
 γὰρ ἐπιθυμεῖ ἡ νεότης· ἡ δὲ νίκη ὑπεροχὴ τις· καὶ ² ἄμφο-
 ταῦτα μᾶλλον, ἢ φιλοχρήματοι· φιλοχρήματοι δὲ ἥκιστα,
 διὰ τὸ μήπω ἐνδείας πεπειραῖσθαι· ὥπερ τὸ ³ Πιττακοῦ 10
 ἔχει ἀπόφθεγμα εἰς Ἀμφιδράον. Καὶ οὐ κακοῦθεις, ἀλλ'
 εὐήθεις, διὰ τὸ μήπω τεθεωρηκέναι πολλὰς πονηρίας.
 Καὶ εὐπιστοι, διὰ τὸ μήπω πολλὰ ἐξηπατηῖσθαι. Καὶ
 εὐέλπιδες· ὥπερ γὰρ οἱ οἰνωμένοι, οὕτω διάθερμοι εἰσιν
 οἱ νέοι ὑπὸ τῆς φύσεως· ἅμα δὲ καὶ διὰ τὸ μήπω πολλὰ 15
 ἀποτετυχηκέναι. Καὶ ζῶσι τὰ πλεῖστα ἐλπίδι· ἡ μὲν γὰρ
 ἐλπίς τοῦ μέλλοντός ἐστιν· ἡ δὲ μνήμη τοῦ παροιχομένου
 τοῖς δὲ νέοις τὸ μὲν μέλλον πολὺ· τὸ δὲ παρεληλυθὸς
 βραχύν· ⁴ τῇ γὰρ πρώτῃ ἡμέρᾳ μεμνηῖσθαι μὲν οὐδὲν
 οἴονται, ἐλπίζειν δὲ πάντα. Καὶ εὐεξαπατήτοί εἰσι διὰ 20
 τὸ εἰρημένον· ἐλπίζουσι γὰρ ῥαδίως. Καὶ ἀνδρειότεροι·
 θυμώδεις γὰρ καὶ εὐέλπιδες· ὦν τὸ μὲν, μὴ φοβεῖσθαι, τὸ
 δὲ, θαρρῆναι ποιεῖ· οὔτε γὰρ ὀργίζουενος οὐδεὶς φοβεῖται
 τό τε ἐλπίζειν ἀγαθόν τι, θαρρᾶλέον ἐστί. Καὶ αἰσχυ-
 νηλοί· ⁵ οὐ γάρ πω καλὰ ἔτερα ὑπολαμβάνουσιν, ἀλλὰ 25
 πεκαίδενται· ⁶ ὑπὸ τοῦ νόμου μόνον. Καὶ μεγαλόψυχοι·
 οὔτε γὰρ ὑπὸ τοῦ βίου οὐπω τεταπείνωνται, ἀλλὰ τῶν
⁷ ἀναγκαίων ἄπειροί εἰσι καὶ τὸ ἀξιοῦν αὐτὸν μεγάλων,
 μεγαλοψυχία· τοῦτο δ' εὐέλπιδος. Καὶ μᾶλλον αἰροῦν-
 ται πράττειν ⁸ τὰ καλὰ τῶν συμφερόντων· ⁹ τῷ γὰρ ἦθει 30
 ζῶσι μᾶλλον, ἢ τῷ λογισμῷ· ἔστι δ' ὁ μὲν λογισμὸς τοῦ

συμφέροντος ἢ δ' ἀρετῇ τοῦ καλοῦ. Καὶ φιλόφιλοι
 καὶ φιλέταιροι μᾶλλον τῶν ἄλλων ἡλικιῶν, διὰ τὸ χαίρειν
 ἡ τῷ συζῆν, καὶ μήπω πρὸς τὸ συμφέρον κρίνειν μηδὲν
 ὅστις μηδὲ τοὺς φίλους. Καὶ ἅπαντα ἐπὶ τὸ μᾶλλον καὶ
 5 ὑποδρότερον ἀμαρτάνουσι, ² παρὰ τὸ Χιλόνειον πάντα
 γὰρ ἄγαν πράττουσι· φιλοῦσί τε γὰρ ἄγαν, καὶ μισοῦσιν
 ἔγαν, καὶ ἄλλα πάντα ὁμοίως. Οἱ καὶ εἰδέναι πάντα
 σκόνται, καὶ ³ διῶχυρίζονται· τοῦτο γὰρ αἰτιὸν ἐστὶ καὶ
 τοῦ πάντα ἄγαν. Καὶ ⁴ τὰ ἀδικήματα ἀδικοῦσιν εἰς
 10 ὕβριν, καὶ οὐ κακουργίαν. Καὶ ἐλεητικοί, διὰ τὸ πάντας
 χρηστοὺς καὶ βελτίους ὑπολαμβάνειν· τῇ γὰρ αὐτῶν
 ἀδικίᾳ ⁵ τοὺς πέλας μετροῦσιν ὥστ' ἀνάγκη πάσχειν
 ὑπολαμβάνουσιν αὐτούς. Καὶ φιλογέλωτες· διὸ καὶ
 ἐντραπέλοι· ⁶ ἢ γὰρ ἐντραπελία πεπαιδευμένη ὕβρις ἐστὶ.
 15 Τὸ μὲν οὖν τῶν νέων τοιοῦτον ἦθος ἐστίν.

ΚΕΦ. ιγ'.

Περὶ καθῶν καὶ ἔξων τῶν πρεσβυτέρων.

Οἱ δὲ πρεσβύτεροι καὶ παρηκμαχότες σχεδὸν ἐκ τῶν
 ἐναντίων τούτοις τὰ πλεῖστα ἔχουσιν ἥθη· διὰ γὰρ τὸ
 πολλὰ ἔτη βεβιωκέναι, καὶ πλείω ἐξηπατηθῆναι, καὶ ἡμαρ-
 τηκέναι, καὶ τὰ πλείω φαῦλα εἶναι τῶν πραγμάτων,
 20 οὔτε διαβεβαιοῦνται οὐδὲν ἥτιόν τε ἄγαν ἅπαντα,
 ἢ δεῖ. Καὶ οἶονται, ἴσασι δὲ οὐδέν· καὶ ἀμφισβητοῦντες
 προστιθέασιν αἰετὶ τὸ "ἴσως καὶ τάχα" καὶ πάντα λέγου-
 σιν οὕτω παγίως δὲ οὐδέν. Καὶ κακοήθεις εἰσὶν· ἐστὶ
 γὰρ κακοήθεια τὸ ἐπὶ τὸ χεῖρον ὑπολαμβάνειν ἅπαντα.
 25 Ἐτι δὲ ⁷ καχύποπτοί εἰσι διὰ τὴν ἀπιστίαν· ἀπιστοὶ δὲ

δι' ἐμπειρίαν. Καὶ οὔτε φιλοῦσι σφόδρα, οὔτε μισοῦσι,
 διὰ ταῦτα· ἀλλὰ κατὰ τὴν ¹ Βίαντος ὑποθήκην, καὶ
 φιλοῦσιν ὡς μισήσοντες, καὶ μισοῦσιν ὡς φιλήσοντες. Καὶ
 μικρόψυχοι, διὰ τὸ τεταπεινωθῆναι ὑπὸ τοῦ βίον· οὐδενὸς
 γὰρ μεγάλου, οὐδὲ περιττοῦ, ἀλλὰ ² τῶν πρὸς τὸν βίον
 ἐπιθυμοῦσι. Καὶ ἀνελεύθεροι· ἐν γὰρ τι τῶν ἀναγκαίων
 ἡ οὐσία· ἅμα δὲ καὶ διὰ τὴν ἐμπειρίαν ἴσασιν, ὡς χαλεπὴν
 τὸ κτήσασθαι, καὶ ῥᾶδιον τὸ ἀποβαλεῖν. Καὶ δειλοὶ, καὶ
 πάντα προφοβητικοί· ἐναντίως γὰρ διδάσκονται τοῖς νέοις·
 κατεψυγμένοι γὰρ εἰσιν· οἱ δὲ θερμοί· ὥστε προωδοκε- 10
 ποίηκε τὸ γῆρας τῇ δειλίᾳ· καὶ γὰρ ὁ φόβος κατεψυγξίς
 τίς ἐστι. Καὶ φιλόζωοι, καὶ μάλιστα ἐπὶ ³ τῇ τελευταίᾳ
 ἡμέρᾳ, διὰ τὸ τοῦ ἀπόντος εἶναι τὴν ἐπιθυμίαν· καὶ οὐ
 [δὲ] ἐνδεεῖς, τήν τε μάλιστα ἐπιθυμοῦσι. Καὶ φίλαντοι
 μᾶλλον ἢ δεῖ· μικροψυχία γὰρ τις καὶ αὕτη. Καὶ πρὸς 15
 τὸ συμφέρον ζῶσιν, (ἀλλ' οὐ πρὸς τὸ καλόν,) μᾶλλον ἢ
 δεῖ, διὰ τὸ φίλαντρι εἶναι· τὸ μὲν γὰρ συμφέρον αὐτῷ
 ἀγαθόν ἐστι· τὸ δὲ καλόν ⁴ ἅπλως. Καὶ ἀναίσχυντοι
 μᾶλλον ἢ αἰσχυντηλοί· διὰ γὰρ τὸ μὴ φροντίζειν ὁμοίως
 τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ συμφέροντος, ὀλιγοροῦσι τοῦ δοκεῖν. 20
 Καὶ δυσέλπιδες διὰ τὴν ἐμπειρίαν—τὰ γὰρ πλεῖστα τῶν
 πραγμάτων φαῦλά ἐστιν· ἀποβαίνει γοῦν τὰ πολλὰ ἐπὶ
 τὸ χεῖρον—καὶ ἔτι διὰ τὴν δειλίαν. Καὶ ζῶσι τῇ μνήμῃ
 μᾶλλον, ἢ τῇ ἐλπίδι· τοῦ γὰρ βίου το μὲν λοιπὸν ὀλίγον
 τὸ δὲ παρεληλυθὸς πολὺ· ἐστι δὲ ἡ μὲν ἐλπίς τοῦ μέλ- 25
 λοντος· ἡ δὲ μνήμη τῶν παροιχομένων. Ὅπερ αἰτίον
 καὶ τῆς ἀδολεσχίας αὐτοῖς· ⁵ διατελοῦσι γὰρ τὰ γενόμενα
 λέγοντες· ἀναμνησκόμενοι γὰρ ἡδονταί. Καὶ οἱ θυμοὶ
 ὀξεῖς μὲν εἰσιν, ἀσθενεῖς δέ. Καὶ αἱ ἐπιθυμίαι αἱ μὲν
 ἐκλελοίπασιν, αἱ δὲ ἀσθενεῖς· ὥστε οὔτε ἐπιθυμητικοί, 30
 οὔτε πρακτικοὶ κατὰ τὰς ἐπιθυμίας, ἀλλὰ κατὰ τὸ κέρδος.

διὸ καὶ σωφρονικοὶ φαίνονται οἱ τηλικούτοι· αἵτε γὰρ ἐπιθυμίας ἀνείκασι, καὶ δουλεύουσι τῷ κέρδει. Καὶ μᾶλλον ᾧσι κατὰ λογισμὸν, ἢ κατὰ τὸ ἦθος· ὁ μὲν γὰρ λογισμὸς τοῦ συμφέροντος· τὸ δὲ ἦθος τῆς ἀρετῆς ἐστὶ. Καὶ 5 τὰ ἀδικήματα ἀδικοῦσιν εἰς κακουργίαν, οὐκ εἰς ὕβριν. Ἐλεητικοὶ δὲ καὶ οἱ γέροντές εἰσιν, ἀλλ' οὐ διὰ ταὐτὸ τοῖς νέοις· οἱ μὲν γὰρ διὰ φιλανθρωπίαν· οἱ δὲ δι' ἀσθένειαν· ¹ πάντα γὰρ οἶονταί ἐγγὺς εἶναι αὐτοῖς παθεῖν τοῦτο δ' ἦν ἐλεητικοῦ. ὁθεν ὀδυρτικοὶ εἰσι, καὶ οὐκ ἐν 10 τράπελοι, οὐδὲ φιλογέλοιοι· ἐναντίον γὰρ τὸ ὀδυρτικὸν τῷ φιλογέλῳ. Τῶν μὲν οὖν νέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων τὰ ἦθη τοιαῦτα.

ΚΕΦ. ιδ'

Περὶ ἡθῶν τῆς ἀκμαζούσης ἡλικίας.

Οἱ δὲ ἀκμαζόντες, φανερόν, ὅτι μεταξὺ τούτων τὸ ἦθος ἔσονται, ἑκατέρων ἀφαιροῦντες τὴν ὑπερβολήν. Καὶ 15 οὔτε σφόδρα θαρρόντες· ² θρασύτης γὰρ τὸ τοιοῦτον αὐτε λῖαν φοβούμενοι· καλῶς δὲ πρὸς ἅμφω ἔχοντες. οὔτε πᾶσι πιστεύοντες, οὔτε πᾶσιν ἀπιστοῦντες, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἀληθὲς κρίνοντες μᾶλλον. Καὶ οὔτε πρὸς τὸ καλὸν ζῶντες μόνον, οὔτε πρὸς τὸ συμφέρον, ἀλλὰ πρὸς ἅμφω. 20 Καὶ οὔτε πρὸς φειδῶ, οὔτε πρὸς ἀπωτίαν, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἀρμόδιον. ὁμοίως δὲ καὶ πρὸς θυμὸν, καὶ πρὸς ἐπιθυμίαν. Καὶ σώφρονες μετὰ ἀνδρίας, καὶ ἀνδρεῖοι μετὰ σωφροσύνης· ἐν γὰρ τοῖς νέοις καὶ τοῖς γέρονσι διήρηται ταῦτα· εἰσὶ γὰρ οἱ μὲν νέοι ἀνδρεῖοι καὶ ἀκόλαστοι· οἱ δὲ πρεσ-

δύτεροι σώφρονες καὶ δειλοί. Ὡς δὲ καθόλου εἰπῶν, ὅσα μὲν διήρηται ἡ νεότης καὶ τὸ γῆρας τῶν ἀφελίμων, ταῦτα ἄμφω ἔχουσιν· ὅσα δὲ ὑπερβάλλουσιν, ἢ ἐλλείπουσι, τούτων τὸ μέτριον καὶ τὸ ἀρμότιον. Αἰκμάζει δὲ τὸ μὲν σῶμα ἀπὸ τῶν τριάκοντα ἐτῶν μέχρι τῶν πέντε καὶ 5 τριάκοντα· ἡ δὲ ψυχὴ ¹ περὶ τὰ ἐνὸς δεῖν πεντήκοντα. Περὶ μὲν οὖν νεότητος καὶ γήρως καὶ αἰκμῆς, ποίων ἡθῶν ἔστιν ἔλαστον, εἰρήσθω τοσαῦτα.

ΚΕΦ. ιε

Τὸ τῶν εὐγενῶν ἦθος ποῖον

Περὶ δὲ τῶν ἀπο τύχης γιγνόμενων ἀγαθῶν, ² δι' ὅσα αὐτῶν καὶ τὰ ἥθη ποῖα ἄττα συμβαίνει τοῖς ἀνθρώποις, ¹⁰ λέγωμεν ἐφεξῆς. Εὐγενείας μὲν οὖν ἡθὸς ἔστι τὸ φιλοτιμότερον εἶναι τὸν κεκτημένον αὐτήν· πάντες γάρ, ὅταν ὑπάρχη τι, πρὸς τοῦτο σωρεύειν εἰώθασιν. ³ Ἡ δὲ εὐγένεια ἐντιμότης τις προγόνων ἔστι· καὶ καταφρονητικὸν καὶ τῶν ὁμοίων τοῖς προγόνοις τοῖς αὐτῶν· ⁴ διὰ τὸ πόρρω ¹⁵ ταῦτα μᾶλλον, ἢ ἐγγὺς γιγνόμενα, ἐντιμότερα εἶναι καὶ ⁵ εὐαλαζόνευστα. Ἔστι δὲ εὐγενὲς μὲν, κατὰ τὴν τοῦ γένους ἀρετήν· ⁶ γενναῖον δὲ, κατὰ τὸ μὴ ἐξίστασθαι ἐκ τῆς φύσεως· ὅπερ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ οὐ συμβαίνει τοῖς εὐγενέσι, ἀλλ' εἰσὶν οἱ πολλοὶ εὐτελεῖς. Φορὰ γάρ τις ἔστιν ἐν ²⁰ τοῖς γένεσιν ἀνδρῶν, ὥσπερ ἐν τοῖς κατὰ τὰς χώρας γιγνομένοις· καὶ ἐνίοτε, ἂν ἡ ἀγαθὸν τὸ γένος, ἐγγίγνεται διὰ τινος χρόνου ἄνδρες περιττοί· καί πειτα ⁷ πάλιν ἀναδίδωσιν. Εξίσταται δὲ τὰ μὲν εὐφυῶς γένη εἰς μανικώτερα ἥθη, οἷον ⁸ οἱ ἀπ' Αἰκιδιάδου, καὶ οἱ ἀπὸ Διονύ ²⁵

πῶς τοῦ προτέρου· τὰ δὲ ¹ στάσιμα εἰς ἀδελφερίαν καὶ
 νουθετήσια· οἷον οἱ ἀπὸ Κίμωνος καὶ Περικλέους καὶ Σο-
 κράτους.

ΚΕΦ. α'.

Τῷ πλούτῳ ἂ ἔπεται ἥθη.

Τῷ δὲ πλούτῳ ἂ ἔπεται ἥθη, ἐπιβολῆς ἐστὶν ἰδεῖν
 5 ἅπασιν· ὑδρισταὶ γὰρ καὶ ὑπερήφανοι, ² πάσχοντές τι
 ὑπὸ τῆς πείσεως τοῦ πλούτου· ὥσπερ γὰρ ἔχοντες ἅπαντα
 πάραθ', οὕτω διάκεινται· ὁ γὰρ πλοῦτος οἷον τιμῇ
 τίς ἐστι τῆς ἀξίας τῶν ἄλλων διὸ φαίνεται πάντα ἥνικα
 εἶναι αὐτοῦ· Καὶ τρυφεροί, ³ καὶ σαλδάκωνες· τρυφεροὶ
 10 μὲν, διὰ τε τὴν τρυφήν καὶ τὴν ἐνδείξιν τῆς εὐθαιμονίας
 σαλδάκωνες δὲ καὶ ⁴ σόλοιχοι, διὰ τὸ πάντας εἰσθῆναι
 διατρίβειν περὶ τὸ ἐρώμενον καὶ θαυμαζόμενον ὑπ' αὐ-
 τῶν καὶ ⁵ τὸ οἰεσθαι ζηλοῦν τοὺς ἄλλους ἂ καὶ αὐτοί.
 ἅμα δὲ καὶ εἰκότως τοῦτο πάσχουσι· πολλοὶ γὰρ εἰσιν ⁶ οἱ
 15 δεόμενοι τῶν ἐχόντων· ὁθεν καὶ τὸ Σιμωνίδου εἴρηται περὶ
 τῶν σοφῶν καὶ πλουσίων πρὸς τὴν γυναῖκα τοῦ Ἰέρωνος,
 ἐφομένην, “ Πότερον γενέσθαι κρεῖττον, πλούσιον, ἢ σο-
 “ φόν,” “ Πλούσιον,” εἰπεῖν “ τοὺς γὰρ σοφοὺς ὄρῃ ἐπὶ
 “ ταῖς τῶν πλουσίων θύραις,” ἔφη, “ διατρίβοντας.”—καὶ
 20 τὸ οἰεσθαι ἀξίους εἶναι ἄρχειν· ἔχειν γὰρ οἶονται, ὅν
 ἐνεκεν ἄξιον ἄρχειν· Καὶ ⁸ ὥς ἐν κεφαλαίῳ, ἀνοήτιον εὐ-
 δαίμονος ἥθους ὁ πλούτός ἐστι· Διαφέρει δὲ τοῖς νεωστὶ
 πεκτημένοις, καὶ τοῖς πάλαι, τὰ ἥθη, τῷ ἅπαντα μᾶλλον.
 καὶ φανυλότερα τὰ κακὰ ἔχειν τοὺς νεοπλούτους· ὥσπερ
 25 γὰρ ἀπαιδευσία πλούτου ἐστὶ τὸ νεόπλουτον εἶναι· Καὶ

ἀδικήματα ἀδικοῦσιν οὐ κακουργικά, ἀλλὰ τὰ μὲν ὕβρισ-
τικά, τὰ δὲ ἀκρατευτικά· ὅλον εἰς αἰκίαν καὶ μοιχείαν.

ΚΕΦ. ιζ'.

Τίνα τὰ τῶν δυνατῶν καὶ εὐτυχῶν ἦθῃ.

Ὅμοίως δὲ καὶ περὶ δυνάμεως σχεδὸν τὰ πλεῖστα φα-
νερά ἐστιν ἦθῃ τὰ μὲν γὰρ, τὰ αὐτὰ ἔχει ἡ δύναμις
τῷ πλούτῳ· τὰ δὲ, βελτίῳ φιλοτιμότεροι γὰρ καὶ ὁ
ἀνδρωδέστεροί εἰσι τὰ ἦθῃ οἱ δυνάμενοι τῶν πλουσίων,
ἡ διὰ τὸ ἐφίεσθαι ἔργων, ὅσα ἐξουσία αὐτοῖς πράττειν
διὰ τὴν δύναμιν. Καὶ σπονδαστικώτεροι, διὰ τὸ ἐπι-
μελεῖα εἶναι, ἀναγκαζόμενοι σκοπεῖν τὰ περὶ τὴν δύ-
ναμιν. ² Καὶ σεμνότεροι ἢ βαρύτεροι· ποιεῖ γὰρ ³ ἐμ-10
φανεστέρους τὸ ἀξίωμα· διὸ μετριάζουσιν ἔστι δὲ ἡ σεμ-
νότης, ⁴ μαλακὴ καὶ εὐσχήμων βαρύτες. Καὶ ἐὰν ἀδι-
κῶσιν, οὐ ⁵ μικράδικηταί εἰσιν, ἀλλὰ μεγαλόδικοι
ἡ δ' εὐτυχία τὰ μόρια ἔχει τῶν εἰρημένων τὰ ἦθῃ· εἰς
γὰρ ταῦτα συντείνουσιν αἱ [μέγισται] δοκοῦσαι εἶναι εὐτυ-15
χίαι. Καὶ ἔτι εἰς εὐτεκνίαν, καὶ τὰ ⁷ κατὰ τὸ σῶμα
ἀγαθὰ, παρασκευάζει ἡ εὐτυχία πλεονεκτεῖν. Ὑπερηφα-
νώτεροι μὲν οὖν καὶ ἀλογιστότεροι διὰ τὴν εὐτυχίαν εἰσίν.
⁸ Ἐν δ' ἀκολουθεῖ βέλτιστον ἦθος τῇ εὐτυχίᾳ, ὅτι φιλόθεοί
εἰσι, καὶ ἔχουσι πρὸς τὸ θεῖόν πως, πιστεύοντες διὰ τὰ ⁹20
γινόμενα ἀγαθὰ ἀπὸ τῆς τύχης. Περὶ μὲν οὖν τῶν καθ'
ἡλικίαν καὶ τύχην ἡθῶν εἴρηται· τὰ γὰρ ἐναντία τῶν
εἰρημένων ἐκ τῶν ἐναντίων φανερά ἐστιν ὅλον πένητος
καὶ ἀνυχοῦς ἦθος, καὶ ἀδυνάτου.

ΚΕΦ. κ'.

Περὶ παραδειγμάτων, πόσα εἶδη, καὶ πῶς αὐτοῖς καὶ πότε χρῆσταιν.

* * *

Παραδειγμάτων δὲ εἶδη δύο ἐστίν· ἓν μὲν γὰρ ἐστὶ παραδειγματος εἶδος, τὸ λέγειν πράγματα προγεγενημένα ἓν δὲ, ¹ τὸ αὐτὸν ποιεῖν· τούτου δὲ, ἓν μὲν, παραβολή ἓν δὲ, λόγοι, οἷον οἱ Αἰσώπειοι, καὶ Διδυκοί. Ἐστὶ δὲ 5 τὸ μὲν παράδειγμα τοιόνδε τι, ὥσπερ εἴ τις λέγοι, Ὅτι δεῖ ² πρὸς βασιλεία παρασκευάζεσθαι, καὶ μὴ ἔῃν Αἴγυπτον χειρώσασθαι· καὶ γὰρ πρότερον, Δαρεῖος οὐ πρότερον διέβη, πρὶν Αἴγυπτον λαβεῖν· λαβὼν δὲ, διέβη· καὶ πάλιν, Ξέρξης οὐ πρότερον ³ ἐπεχείρησε, πρὶν ἢ ἔλα- 10 βειν· λαβὼν δὲ, διέβη· ὥστε καὶ οὗτος, ἂν λάβῃ, διαβήσεται· διὸ οὐκ ἐπιτρεπτόν. Παραβολὴ δὲ, τὰ Σωκρατικά· οἷον, εἴ τις λέγοι, Ὅτι ⁴ οὐ δεῖ τοὺς κληρωτοὺς ἄρχειν ὅμοιον γὰρ, ὥσπερ εἴ τις τοὺς ἀθλητὰς κληροῖη μὴ οἱ ἂν δύνωνται ἀγωνίζεσθαι, ἀλλ' οἱ ἂν λάχωσιν 15 ⁵ ἢ τῶν πλωτήρων ὃν τινα δεῖ κυβερνᾶν κληρώσειεν, ὥς δέον τὸν λαχόντα, ἀλλὰ μὴ τὸν ἐπιστάμενον. Δόγος δὲ, οἷος ὁ Στησίχορος πρὸς Φάλαριν, καὶ Αἰσώπου ὑπὲρ τοῦ δημαγωγοῦ. Στησίχορος μὲν γὰρ, ἐλομένων στρατηγὸν αὐτοκράτορα τῶν Ἱμεραίων Φάλαριν, καὶ μελλόντων 20 φυλακὴν διδόναι τοῦ σώματος, τὰλλα διαλεχθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς λόγον· ⁶ Ὡς “ἔππος κατεῖχε λειμῶνα μόνος· “ ἐλθόντος δ' ἐλάφου, καὶ διαφθείροντος τὴν νομὴν, βου- “ λόμενος τιμωρῆσασθαι τὸν ἔλαφον, ἡρώτα τὸν ἄνθρωπον. “ εἰ δύναιτο μετ' αὐτοῦ κολάσαι τὸν ἔλαφον. ὁ δ' ἔφησεν, 25 “ ἐὰν λάβῃ χαλινὸν, καὶ αὐτὸς ἀναδῇ ἐπ' αὐτὸν, ἔχων “ ἀκόντια. συνομολογήσαντος δὲ, καὶ ἀναδάντος, ἀντί “ τοῦ τιμωρῆσασθαι, αὐτὸς ἐδούλευσεν ἤδη τῷ ἀνθρώπῳ

“Οὕτω δὲ καὶ ὑμεῖς,” ἔφη, “ὁρᾶτε, μὴ τοὺς πολεμίους
 “βουλόμενοι τιμωρήσασθαι, ταὐτὸ πάθῃτε τῷ ἵππῳ τὸν
 “μὲν γὰρ χαλινὸν ἤδη ἔχετε, ἐλόμενοι στρατηγὸν αὐτοκρά-
 “τορα· ἐὰν δὲ φυλακὴν δῶτε, καὶ ἀναβῆναι ἐάσητε, δυν- 5
 “λεύσετε ἤδη Φαλάριδι.” Αἰῶωπος δὲ ἐν Σάμῳ συνηγο-
 ρῶν δημαγωγῷ κρινομένῳ περὶ θανάτου, ἔφη, “Αἰώ-
 “πεκα διαβαίνουσας ποταμὸν ἀπωσθῆναι εἰς φάραγγα· οὐ
 “δυναμένην δὲ ἐκβῆναι, πολὺν χρόνον κακοπαθεῖν, καὶ
 “κυνοραϊστάς πολλοὺς ἔχεσθαι αὐτῆς. Εἰχῆνον δὲ πλα-
 “νώμενον, ὥς εἶδεν αὐτήν, κατοικτεῖραντα ἐρωτᾶν, εἰ 10
 “ἀφέλοι αὐτῆς τοὺς κυνοραϊστάς· τὴν δὲ οὐκ ἔχον· ἐρομέ-
 “νου δὲ, διὰ τί; φᾶναι, ὅτι οὗτοι μὲν πλήρεις μου ἦδη
 “εἰσὶ, καὶ ὀλίγον ἔλκουσιν αἷμα· ἐὰν δὲ τούτους ἀφέλῃ,
 “ἕτεροι ἐλθόντες πεινῶντες, ἐκπιϋνταί μου τὸ λοιπὸν
 “αἷμα. Αἰτᾶρ οὖν καὶ ὑμᾶς,” ἔφη, “ὧ ἄνδρες Σάμιοι, 15
 “οὗτος μὲν οὐδὲν ἔτι βλάπτει· πλούσιος γὰρ ἐστίν· ἐὰν δὲ
 “τούτον ἀποκτείνῃτε, ἕτεροι ἥξουσιν πένητες, οἳ ὑμῖν ἀνα-
 “λώσουσι τὰ κοινὰ κλέπτοντες.” Εἰσὶ δ’ οἱ λόγοι δημο-
 γορικοὶ, καὶ ἔχουσιν ἀγαθὸν τοῦτο, ὅτι πράγματα μὲν εὖ-
 ρεῖν ὅμοια γεγεννημένα, χαλεπὸν λόγους δὲ, ῥᾶον ποιῆσαι 20
 γὰρ δεῖ, ὥσπερ καὶ παραβολὰς, ἃν τις δύνῃται τὸ ὅμοιον
 ὁρᾶν, ¹ ὅπερ ῥᾶόν ἐστιν ἐκ φιλοσοφίας. Ῥᾶω μὲν οὖν
 πορίσασθαι τὰ διὰ τῶν λόγων χρησιμώτερα δὲ πρὸς τὸ
 βουλευσάσθαι τὰ διὰ τῶν πραγμάτων ὅμοια γὰρ ὥς ἐπὶ
 τὸ πολὺ τὰ μέλλοντα τοῖς γεγονόσι. 25

* * *

FINIS

EXCERPTORUM PHILOSOPHORUM.

ANALECTA GRAECA MAJORA.

TOMI PRIORIS

PARS QUARTA.

EXCERPTA CRITICA.

2 B

I.

EX ARISTOTELE.

*Quis omnium doctior? quis acutior? quis in rebus vel inveniendis, vel
judicandis, acrior ARISTOTELE fuit?*

CICERO DE ORATORE.

Ἰ ΕΚ ΤΟΥ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ

ΠΕΡΙ

ΠΟΙΗΤΙΚΗΣ.

[AD EDIT. THOMAE TYRWHITT. OXON. 1794. IN 8vo.]

Ἰ ΠΕΡΙ ποιητικῆς αὐτῆς τε καὶ τῶν εἰδῶν αὐτῆς, ἣν
τινα δύναμιν ἕκαστον ἔχει καὶ πῶς δεῖ συνίστασθαι τοὺς
μύθους, εἰ μέλλει καλῶς ἔξειν ἢ ποιήσει· ἔτι δὲ ἐκ πόσων
καὶ ποίων ἐστὶ μορίων ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τῶν ἄλλων, ὅσα
5 τῆς αὐτῆς ἐστὶ μεθόδου, λέγωμεν, ἀρξάμενοι κατὰ φύσιν
πρῶτον ἀπὸ τῶν πρώτων.

β'. Εποποιῖα δὴ, καὶ ἡ τῆς τραγῳδίας ποιήσις, ἔτι δὲ
κωμῳδία, ¹ καὶ ἡ διθυραμβοποιητικὴ, καὶ τῆς ἀνὰ λυτικῆς

ἡ πλείστη καὶ καθαριστικῆς, ¹ πᾶσαι τυγχάνουσιν ἔσαι μίμη-
σις τὸ σύνολον. Διαφέρουσι δὲ ἀλλήλων τρισὶν ² ἢ γὰρ
τῷ γένει ἑτέροις μιμεῖσθαι, ἢ τῷ ἑτερα, ἢ τῷ ἑτέρως, καὶ
μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον.

γ'. ³ Ὡσπερ γὰρ καὶ χρώμασι καὶ σχήμασι πολλὰ μι- 5
μοῦνται τινες ἀπεικάζοντες, (οἱ μὲν διὰ τέχνης, οἱ δὲ
διὰ συνηθείας,) ἕτεροι δὲ διὰ τῆς φωνῆς οὕτω καὶ ταῖς
εἰρημέναις τέχναις, ἅπασαι μὲν ποιοῦνται τὴν μίμησιν
⁴ ἐν ῥυθμῷ καὶ λόγῳ καὶ ἀρμονίᾳ· τούτοις δὲ ἢ χωρὶς, ἢ
μεμιγμένοις. Ὅλον, ἀρμονίᾳ μὲν καὶ ῥυθμῷ χρώμεναι μό- 10
νον, ἢ τε ἀνλητικὴ καὶ ἡ καθαριστικὴ, καὶ εἴ τινες ἕτεροι
⁵ τυγχάνουσιν οὖσαι τοιαῦται τὴν δύναμιν, ὅλον, ἢ τῶν
συνόλων. Αὐτῷ δὲ τῷ ῥυθμῷ μιμοῦνται, χωρὶς ἀρμο-
νίας, οἱ τῶν ὀρχηστῶν καὶ γὰρ οὗτοι ⁶ διὰ τῶν σχηματι-
ζομένων ῥυθμῶν μιμοῦνται καὶ ἦθη καὶ πάθη καὶ πράξεις. 15
⁷ Ἡ δὲ ἐποποιῖα μόνον τοῖς λόγοις ψιλοῖς ἢ τοῖς μέτροις
καὶ τούτοις εἴτε μινύσσει μετ' ἀλλήλων, ⁸ εἴθ' ἐνὶ τινι
γένει χρωμένη τῶν μέτρων τυγχάνουσα μέχρι τοῦ νῦν.
⁹ Οὐδὲν γὰρ ἂν ἔχοιμεν ὀνομάσαι κοινὸν ⁹ τοὺς Σά-
φρονος καὶ Ξενόφρονος μίμους, καὶ τοὺς Σωκρατικούς λόγους 20
οὐδὲ εἴ τις διὰ τριμέτρων, ἢ ἐλεγείων, ἢ τῶν ἄλλων τινῶν
τοιούτων, ποιοῖτο τὴν μίμησιν. Πλὴν οἱ ἄνθρωποι γε,
¹⁰ συνάπτοντες τῷ μέτρῳ τὸ ποιεῖν, τοὺς μὲν ἐλεγειοποιούς,
τοὺς δὲ ἐποποιούς ὀνομάζουσιν, οὐχ ὥς κατὰ μίμησιν
ποιηταῖς, ἀλλὰ κοινῇ κατὰ τὸ μέτρον προσαγορεύοντες 25
καὶ γὰρ ἂν ἱατρικὸν ἢ φυσικὸν τι διὰ τῶν μέτρων ἐκφέ-
ρῳσιν, οὕτω καλεῖν εἰώθασιν. Οὐδὲν δὲ κοινόν ἐστιν
Ομήρῳ καὶ Εὐριπιδόλει, πλὴν τὸ μέτρον δι' ὃ τὸν μὲν
ποιητὴν δίκαιον καλεῖν, τὸν δὲ φυσιολόγον μάλλον, ἢ
ποιητὴν. Ὅμοίως δὲ, καὶ εἴ τις ἅπαντα τὰ μέτρα μιγ- 30
νύων ποιοῖτο τὴν μίμησιν, καθάπερ Χαιρήμων ἐποίησε

Κένταυρον, μικτήν φαυφδίαν, ¹ ἐξ ἀπάντων τῶν μέτρων οὐκ ἦδη καὶ ποιητὴν προσαγορευτέον. Περὶ μὲν οὖν τούτων διωρίσθω τοῦτον τὸν τρόπον. Εἰσὶ δέ τινες, αἱ πᾶσι χρώνται τοῖς εἰρημένοις· λέγω δὲ, οἶον, θυμῷ καὶ μέλει
 5 καὶ μέτρῳ· ὥσπερ ἢ τε τῶν διθυραμβῶν ποίησις, καὶ ἢ τῶν νόμων, καὶ ἢ τε τραγῳδία, καὶ ἢ κωμῳδία· διαφέρουσι δὲ, ὅτι αἱ μὲν ἅμα πᾶσιν, αἱ δὲ κατὰ μέρος. Ταύτας μὲν οὖν λέγω τὰς διαφορὰς τῶν τεχνῶν, ἐν οἷς ποιοῦνται τὴν μίμησιν.

10 2. δ'. ² Ἐπεὶ δὲ μιμοῦνται οἱ μιμούμενοι πράττοντας, ἀνάγκη δὲ, τούτους ἢ σπονδαίεας, ἢ φαύλους εἶναι· (τὰ γὰρ ἦθη σχεδὸν αἰεὶ τούτοις ἀκολουθεῖ μόνοις· κακία γὰρ καὶ ἀρετὴ τὰ ἦθη διαφέρουσι πάντες·) ³ ἦτοι βελτίονας ἢ καθ' ἡμᾶς, ἢ χείρονας, ἢ καὶ τοιοῦτους, ἀνάγκη μιμεῖσθαι·

15 ὥσπερ οἱ γραφεῖς, Πολύγνωτος μὲν κρείττους, Παύσαν δὲ χείρους, Διονύσιος δὲ ὁμοίους εἵκαζε· δηλὸν δὲ, ὅτι καὶ τῶν λεχθεισῶν ἐκάστη μιμήσεων ἔξει ταύτας τὰς διαφορὰς, καὶ ἔσται ἑτέρα τῷ ἑτέρα μιμεῖσθαι τοῦτον τὸν τρόπον. Καὶ γὰρ ἐν ὀρχήσει, καὶ αὐλήσει, καὶ κιθαρίσει

20 ἔστι γενέσθαι ταύτας τὰς ἀνομοιότητας· καὶ ⁴ περὶ τοὺς λόγους δὲ καὶ τὴν ψιλομετρίαν· οἶον, Ὅμηρος μὲν βελτίους, Κλεοφῶν δὲ ὁμοίους, Ἠγήμων δὲ ὁ Θάσιος ὁ τὰς παρῳδίας ποιήσας πρῶτος, καὶ Νικοχάρης ὁ τὴν Ἀηλιάδα, χείρους. Ὅμοίως δὲ καὶ περὶ τοὺς διθυράμβους καὶ
 25 περὶ τοὺς νόμους, ⁵ ὥς Πέρσας καὶ Κύνκλωπας Τιμόθεος καὶ Φιλόξενος, μιμήσαιο ἂν τις. ⁶ Ἐν τῇ αὐτῇ δὲ διαφορᾷ καὶ ἡ τραγῳδία πρὸς τὴν κωμῳδίαν διέστηκεν ἢ μὲν γὰρ χείρους, ἢ δὲ βελτίους μιμεῖσθαι βούλεται τῶν νῦν.

30 3. ε'. ⁷ Ἐτι δὲ τούτων τρίτη διαφορὰ, τὸ, ὥς ἕκαστα τούτων μιμήσαιο ἂν τις. Καὶ γὰρ ἐν τοῖς αὐτοῖς καὶ τὰ

αὐτὰ μιμῆσθαι ἔστιν, ὅτε μὲν ἀπαγγέλλοντα, (ἢ ἕτερον
 τι γιγνόμενον, ὥσπερ Ὅμηρος ποιεῖ, ἢ ὡς τὸν αὐτὸν καὶ
 μὴ μεταβάλλοντα.) ἢ πάντας ὡς πράττοντας καὶ ἐνεργ-
 οῦντας τοὺς μιμωμένους. Ἐν τρισὶ δὴ ταύταις διαφοραῖς
 ἡ μίμησις ἔστιν, ὡς εἶπομεν κατ' ἀρχὰς, ἐν οἷς τε, καὶ α, 5
 καὶ ὦς. Ὡστε τῇ μὲν ὁ αὐτὸς ἂν εἴη μιμητὴς Ὅμηρος
 Σοφοκλῆς· μιμοῦνται γὰρ ἄμφω σπουδαίους· τῇ δὲ Ἀρι-
 στοφάνει· πράττοντας γὰρ μιμοῦνται καὶ δρῶντας ἄμφω.
 Ὅθεν καὶ δράματα καλεῖσθαι τινες αὐτὰ φασιν, ὅτι
 μιμοῦνται δρῶντας. Διὸ καὶ ἀντιποιοῦνται τῆς τε τρα- 10
 γωδίας καὶ τῆς κωμωδίας οἱ Ἀστωεῖς· τῆς μὲν κωμωδίας
 οἱ Μεγαρεῖς (οἱ· τε ἐνταῦθα, ὡς ἐπὶ τῆς παρ' αὐτοῖς
 δημοκρατίας γενομένης, καὶ οἱ ἐκ Σικελίας· ἐκεῖθεν γὰρ
 ἦν Ἐπίχαρμος ὁ ποιητὴς, πολλῶ πρότερος ἂν Χιονίδου
 καὶ Μάσσητος) καὶ τῆς τραγωδίας ἔνιοι τῶν ἐν Πελο- 15
 πονήσῃ, ποιούμενοι τὰ ὀνόματα σημείων· οὗτοι μὲν γὰρ
 κώμας τὰς περιοικίδας καλεῖν φασιν, Ἀθηναῖοι δὲ δῆμους·
 ὡς κωμφοῦς, οὐκ ἀπὸ τοῦ κωμάζειν λεχθέντας, ἀλλὰ
 τῇ κατὰ κώμας πλάνῃ, ἀτιμαζομένους ἐκ τοῦ ἄστεως
 καὶ τὸ ποιεῖν αὐτοὶ μὲν δρᾶν, Ἀθηναίους δὲ πράττειν 20
 προσαγορεύειν. Περὶ μὲν οὖν τῶν διαφορῶν, καὶ πόσαι,
 καὶ τίνες, τῆς μιμήσεως, εἰρήσθω ταῦτα.

4. 5. ³ Εὐόικας δὲ γεννηθῆσαι μὲν ὅλως τὴν ποιητικὴν
 αἰτίαι δύο τινές, καὶ αὐταὶ φυσικαί. Τό τε γὰρ μι-
 μῆσθαι σύμφυτον τοῖς ἀνθρώποις ἐκ παίδων ἔστί· (καὶ 25
 τούτῳ διαφέρουσι τῶν ἄλλων ζώων, ὅτι μιμητικώτατόν
 ἔστι, καὶ τὰς μαθήσεις ποιεῖται διὰ μιμήσεως τὰς πρῶ-
 τας) ⁴ καὶ τὸ χαίρειν τοῖς μιμήμασι πάντας. Σημεῖον
 δὲ τούτου τὸ συμβαῖνον ἐπὶ τῶν ἔργων· ἃ γὰρ αὐτὰ λυ-
 πηρῶς ὀφῶμεν, τούτων τὰς εἰκόνας τὰς μάλιστα ἡκριβω- 30
 μένας χαίρομεν θεωροῦντες, οἶον, θηρίων τε μορφὰς τῶν

ἀγριωτάτων, καὶ νεκρῶν. Αἷτιον δὲ καὶ τούτου, ὅτι μαν-
 θάνειν οὐ μόνον τοῖς φιλοσόφοις ἥδιον, ἀλλὰ καὶ τοῖς
 ἄλλοις ὁμοίως, ¹ ἀλλ' ἐπὶ βραχὺ κοινωνοῦσιν αὐτοῦ. Διὰ
 γὰρ τοῦτο χαίρουσι τὰς εἰκόνας ὁρῶντες, ὅτι συμβαίνει
 5 θεωρῶντας μανθάνειν καὶ συλλογίζεσθαι, τί ἕκαστον οἶον,
 ὅτι οὗτος ἐκεῖνος· ἐπεὶ, ἐὰν μὴ ² τύχῃ προεωρακῶς, οὐχὶ
 μίμημα ποιήσει τὴν ἡδονὴν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀπεργασίαν,
 ἢ τὴν χροιάν, ἢ διὰ τοιαύτην τινὰ ἄλλην αἰτίαν. Κατὰ
 φύσιν δὲ ὄντος ἡμῶν τοῦ μιμεῖσθαι, καὶ τῆς ἁρμονίας
 10 ³ καὶ τοῦ ὕθμου (τὰ γὰρ μέτρα ὅτι μόρια τῶν ὕθμων
 ἔστι, φανερόν) ⁴ ἐξ ἀρχῆς οἱ πεφυκότες πρὸς αὐτὰ μά-
 λιστα, κατὰ μικρὸν προάγοντες, ἐγέννησαν τὴν ποίησιν
⁵ ἐκ τῶν αὐτοσχεδιασμάτων.

ζ'. Διεσπάσθη δὲ ⁶ κατὰ τὰ οἰκεία ἦθη ἢ ποίησις·
 15 οἱ μὲν γὰρ σεμνότεροι τὰς καλὰς ἐμιμοῦντο πράξεις, καὶ
 τὰς τῶν τοιούτων [τύχας] οἱ δὲ εὐτελέστεροι τὰς τῶν φαύ-
 λων, πρῶτον ψόγους ποιῶντες, ὥσπερ ἕτεροι ὕμνους καὶ ἐγ-
 κώμια. Τῶν μὲν οὖν πρὸ Ὀμήρου οὐδενὸς ἔχομεν εἰπεῖν
 τοιοῦτον ποίημα· εἰκὸς δὲ εἶναι πολλούς· ἀπὸ δὲ Ὀμήρου
 20 ἀρξαμένοις ἐστὶν οἶον, ἐκείνου ὁ Μαργείτης, καὶ τὰ τοι-
 αῦτα, ἐν οἷς καὶ τὸ ἁρμότιον ἱαμβεῖον ἦλθε μέτρον. Διὸ
 καὶ ἱαμβεῖον καλεῖται νῦν, ὅτι ἐν τῷ μέτρῳ τούτῳ ἱάμβι-
 ζον ἀλλήλους.

η'. ⁷ Καὶ ἐγένοντο τῶν παλαιῶν οἱ μὲν ἡρωϊκῶν, οἱ
 25 δὲ ἱάμβων ποιηταί. Ὡςπερ δὲ καὶ τὰ σπονδαῖα μάλιστα
 ποιητῆς Ὀμηρος ἦν (μόνος γὰρ, οὐχ ὅτι εὖ, ἀλλ' ὅτι
 καὶ μιμήσεις δραματικὰς ἐποίησεν) ὅτω καὶ τὰ τῆς κωμω-
 δίας σχήματα πρῶτος ὑπέδειξεν, οὐ ψόγον, ἀλλὰ τὸ γε-
 λοῖον δραματοποιήσας· ὁ γὰρ Μαργείτης ἀνάλογον ἔχει,
 30 ὥσπερ Πιάς καὶ Οδυσεῖα πρὸς τὰς τραγῳδίας, οὕτω καὶ
 οὗτος πρὸς τὰς κωμῳδίας.

Vol. I.

θ'. ¹ Παραφανείσης δὲ τῆς τραγωδίας καὶ κωμῳδίας, οἱ ἐφ' ἑκατέραν τὴν ποίησιν ὁρμῶντες κατὰ τὴν οἰκείαν φύσιν, οἱ μὲν ἀντὶ τῶν ἰάμβων, κωμωδοποιοὶ ἐγένοντο, οἱ δὲ ἀντὶ τῶν ἐπῶν, τραγωδοδιδάσκαλοι, διὰ τὸ μείζω καὶ ἐντιμότερα τὰ σχήματα εἶναι ταῦτα ἐκείνων. Τὸ ⁵ μὲν οὖν ἐπισκοπεῖν, εἰ ἄρα ἔχει ἤδη ἡ τραγωδία τοῖς εἶδεσιν ἰκανῶς, ἢ οὐ, αὐτὸ τε καθ' αὐτὸ κρινόμενον, καὶ πρὸς τὰ θεάτρα, ἄλλος λόγος. Γενομένη οὖν ἀπ' ἀρχῆς αὐτοσχεδιαστικῇ, καὶ αὐτὴ καὶ ἡ κωμῳδία, καὶ ἡ μὲν ἀπὸ τῶν ἑξαρχόντων τὸν διθύραμβον, ἢ δὲ ἀπὸ τῶν ¹⁰ φαλλικῶν, ἃ ἔτι καὶ νῦν ἐν πολλαῖς τῶν πόλεων διαμένει νομιζόμενα, κατὰ μικρὸν ηὐξήθη, ² προαγόντων, ὅσον ἐγίγνετο φανερόν αὐτῆς.

ι. ³ Καὶ πολλὰς μεταβολὰς μεταβαλοῦσα ἡ τραγωδία ἐπαύσατο, ἐπεὶ ἔσχε τὴν ἑαυτῆς φύσιν. Καὶ τό τε ¹⁵ τῶν ὑποκριτῶν πλῆθος ἐξ ἑνὸς εἰς δύο πρῶτος Αἰσχύλος ἤγαγε, ⁴ καὶ τὰ τῷ χορῷ ἠλάττωσε, καὶ τὸν λόγον πρωταγωνιστὴν παρεσκεύασε· τρεῖς δὲ καὶ σκηνογραφίαν Σοφοκλῆς. ⁵ Ἐτι δὲ τὸ μέγεθος ἐκ μικρῶν μύθων καὶ λέξεως γελοίας, διὰ τὸ ἐκ σατυρικοῦ μεταβαλεῖν, ὅπερ ἀπε-²⁰ σεμνόνθη· τό τε μέτρον ἐκ τετραμέτρου ἱαμβεῖον ἐγένετο. Τὸ μὲν γὰρ πρῶτον τετραμέτρον ἐχρῶντο, διὰ τὸ σατυρικὴν καὶ ὀρχηστικωτέραν εἶναι τὴν ποίησιν. Λέξεως δὲ γενομένης, αὐτὴ ἡ φύσις τὸ οἰκεῖον μέτρον εὗρε· μάλιστα γὰρ λεκτικὸν τῶν μέτρων τὸ ἱαμβεῖόν ἐστι. Σημεῖον δὲ ²⁵ τούτου· πλεῖστα γὰρ ἱαμβεῖα λέγομεν ἐν τῇ διαλέκτῳ τῇ πρὸς ἀλλήλους· ἐξάμετρα δὲ ὀλιγάκις, καὶ ἐκβαίνοντες τῆς λεκτικῆς ἁρμονίας. Ἐτι δὲ ἐπεισοδίων πλήθη, καὶ τὰ ἄλλα ὥς ἑκαστα κοσμηθῆναι λέγεται. Περὶ μὲν οὖν τούτων τοσαῦτα ἔστω ἡμῖν εἰρημένα· πολὺ γὰρ ἂν ἴσως ἔργον εἴη ³⁰ διεξιέναι καθέκαστον.

5. ια'. ¹ Ἡ δὲ κωμῳδία ἐστίν, ὥσπερ εἶπομεν, μίμη-
 σις φαυλοτέρων μὲν, οὐ μέντοι κατὰ πᾶσαν κακίαν
² ἀλλὰ τοῦ αἰσχροῦ ἐστὶ τὸ γελοῖον μόριον· τὸ γὰρ γελοῖον
 ἐστὶν ἀμάχητόν τι καὶ αἰσχος ἀνώδυνον, καὶ οὐ φθα-
 5 τικόν· οἷον εὐθύς, τὸ γελοῖον πρόσωπον αἰσχρόν τι καὶ
 διεστραμμένον ἀνευ ὀδύνης. Αἱ μὲν οὖν τῆς τραγωδίας
 μεταβάσεις, καὶ δι' ὧν ἐγένοντο, οὐ λελήθασιν ἢ δὲ κω-
 μῳδία, διὰ τὸ μὴ σπουδαῖσθαι ἐξ ἀρχῆς, ἔλαθεν ³ καὶ
 γὰρ χορὸν κωμῳδῶν ὅψε ποτε ὁ ἄρχων ἔδωκεν ἀλλ'
 10 ἐθειλονται ἦσαν. Ἡδὴ δὲ σχήματά τινα αὐτῆς ἐχούσης,
 οἱ λεγόμενοι αὐτῆς ποιηταὶ μνημονεύονται. Τίς δὲ πρό-
 σωπα ἀπέδωκεν, ἢ προλόγους, ἢ πλήθη ὑποκριτῶν, καὶ
 ὅσα τοιαῦτα, ἠγγόνηται. Ταῦ δὲ μύθους ⁴ ποιεῖν Εὐπί-
 χαρμος καὶ Φόρμις ἤρξαν. Τὸ μὲν οὖν ἐξ ἀρχῆς ἐκ Σι-
 15 κελίας ἦλθε. Τῶν δὲ Ἀθηῆναι Κράτης. ⁵ πρῶτος ἤρξεν,
 ἀφ' ἑνὸς τῆς ἰαμβικῆς ἰδέας, καθάλου ποιεῖν λόγους ἢ
 μύθους.

ιβ'. ⁶ Ἡ μὲν οὖν ἐποποιῖα τῇ τραγωδίᾳ, μέχρι μόνου
 (μέτρου) μετὰ λόγου, μίμησις εἶναι σπουδαίων ἠκολούθησεν
 20 τῷ δὲ τὸ μέτρον ἀπλοῦν ἔχειν, καὶ ἀπαγγελίαν εἶναι,
 ταύτη διαφέρουσιν· ἔτι δὲ τῷ μήκει ἢ μὲν γὰρ ὅτι μα-
 λιστα πειράται ὑπὸ μίαν περίοδον ἡλίσ εἶναι, ἢ μικρόν ἐξ-
 αλλάττειν· ἢ δὲ ἐποποιῖα ἀόριστος τῷ χρόνῳ, καὶ τούτῳ
 διαφέρει. Καίτοι τὸ πρῶτον ὁμοίως ἐν ταῖς τραγωδαίαις
 25 τοῦτο ἐποίουν καὶ ἐν τοῖς ἔπεσι. Μέρη δὲ ἐστὶ τὰ μὲν ταῦ-
 τα, τὰ δὲ ἴδια τῆς τραγωδίας. Διόπερ, ὅστις περὶ τρα-
 γωδίας οἶδε σπουδαίας καὶ φανύλης, οἶδε καὶ περὶ ἐπῶν
 ἃ μὲν γὰρ ἐποποιῖα ἔχει, ὑπάρχει τῇ τραγωδίᾳ· ἃ δὲ αὐ-
 τῇ, οὐ πάντα ἐν τῇ ἐποποιίᾳ.

30 6. ιγ'. ⁷ Περὶ μὲν οὖν τῆς ἐν ἑξαμέτροις μιμητικῆς,
 καὶ περὶ κωμῳδίας, ὕστερον ἐροῦμεν· περὶ δὲ τραγωδίας
 λέγωμεν, ⁸ ἀπολαβόντες αὐτῆς ἐκ τῶν εἰρημένων τὸν γιγ-

νόμενον ὄρον τῆς οὐσίας. ¹ Ἔστιν οὖν τραγωδία μίμησις
 πράξεως σπουδαίας καὶ τελείας, μέγεθος ἐχούσης ἡδυ-
 μένῃ λόγῳ, χωρὶς ἐκάστου τῶν εἰδῶν ἐν τοῖς μορίαις
 δρῶντων, καὶ οὐ δι' ἀπαγγελίας· δι' ἐλέου καὶ φόβου πε-
 ραίνουσα τὴν τῶν τοιούτων παθημάτων κάθαρσιν. *Λέγω* 5
 δὲ ἡδυαμένον μὲν λόγον, τὸν ἔχοντα ῥυθμὸν καὶ ἁρμονίαν
 καὶ μέλος· τὸ δὲ χωρὶς τῶν εἰδῶν, τὸ διὰ μέτρων ἓνια μέ-
 νον περαίνεσθαι, ² καὶ πάλιν ἕτερα διὰ μέλους.

ἰδ'. ³ Ἐπεὶ δὲ πράττοντες ποιοῦνται τὴν μίμησιν, πρῶ-
 τον μὲν ἐξ ἀνάγκης ἂν εἴη τι μόριον τραγωδίας ὃ τῆς 10
 ὄψεως κόσμος· εἶτα μελοποιῖα καὶ λέξεις ἐν τούτοις
 γὰρ ποιοῦνται τὴν μίμησιν. *Λέγω* δὲ λέξιν μὲν αὐτὴν
 τὴν τῶν μέτρων σύνθεσιν μελοποιῖαν δὲ, ὃ τὴν δύναμιν
 φανεράν ἔχει πᾶσαν. Ἐπεὶ δὲ πράξεώς ἐστι μίμησις,
 πράττεται δὲ ὑπὸ τινων πραττόντων, οὗς ἀνάγκη ποιούς 15
 τινας εἶναι κατὰ τε τὸ ἦθος καὶ τὴν διάνοιαν (διὰ γὰρ
 τούτων καὶ τὰς πράξεις εἶναι φαιμέν ποιάς τινας) πέ-
 φυνκεν αἷτια δύο τῶν πράξεων εἶναι, διάνοια καὶ ἦθος,
 καὶ κατὰ ταύτας καὶ τυγχάνουσι καὶ ἀποτυγχάνουσι πάν-
 τες. Ἔστι δὲ τῆς μὲν πράξεως ὃ μῦθος μίμησις. *Λέγω* 20
 γὰρ μῦθον τούτον, τὴν σύνθεσιν τῶν πραγμάτων· τὰ δὲ
 ἦθη, καθ' ἃ ποιούς τινας εἶναι φαιμέν τοὺς πράττοντας
 διάνοιαν δὲ, ἐν ὅσοις λέγοντες ἀποδεικνύουσὶ τι, ἢ καὶ
 ἀποφαίνονται γνώμην. Ἀνάγκη οὖν πάσης τραγωδίας
 μέρη εἶναι ἐξ, καθ' ἃ ποιά τις ἐστὶν ἡ τραγωδία· ταῦτα 25
 δ' ἐστὶν, μῦθος, καὶ ἦθη, καὶ λέξεις, καὶ διάνοια, καὶ ὄψεις,
 καὶ μελοποιῖα. Οἷς μὲν γὰρ μιμοῦνται, δύο μέρη ἐστὶν
 ὥς δὲ μιμοῦνται, ἐν ἃ δὲ μιμοῦνται, τρία· καὶ παρὰ
 ταῦτα οὐδέν.

ἰε'. ⁴ Τούτοις μὲν οὖν οὐκ ὀλίγοι αὐτῶν, ὥς εἰπεῖν, κέ- 30
 ρηνται τοῖς εἰδεσι· καὶ γὰρ ὄψην ἔχει πᾶν, καὶ ἦθος, καὶ

μῦθον, καὶ λέξιν, καὶ μέλος, καὶ διάνοιαν ὡσαύτως. Μέ-
 γιστον δὲ τῶν ἐστὶν ἢ τῶν πραγμάτων σύστασις. Ἡ γὰρ
 τραγῳδία μίμησις ἐστίν, οὐκ ἀνθρώπων, ἀλλὰ πράξεων,
 καὶ βίου, καὶ εὐδαιμονίας καὶ κακοδαιμονίας· καὶ γὰρ
 5 ἡ εὐδαιμονία ἐν πράξει ἐστὶ, καὶ τὸ τέλος πράξις τίς
 ἐστίν, οὐ ποιότης. Εἰσὶ δὲ κατὰ μὲν τὰ ἥθη ποιοὶ τινες
 κατὰ δὲ τὰς πράξεις εὐδαίμονες, ἢ τούναντίον. Οὐκ
 οὖν ὅπως τὰ ἥθη μιμῆσονται, πράττουσιν, ἀλλὰ τὰ ἥθη
 συμπεριλαμβάνουσι διὰ τὰς πράξεις. Ὡστε τὰ πράγ-
 10 ματα καὶ ὁ μῦθος τέλος τῆς τραγῳδίας· τὸ δὲ τέλος
 μέγιστον ἀπάντων ἐστίν. Ἐτι ἄνευ μὲν πράξεως, οὐκ ἂν
 γένοιτο τραγῳδία· ἄνευ δὲ ἡθῶν, γένοιτ' ἂν αἱ γὰρ
 τῶν νέων τῶν πλείστων ἀήθεις τραγῳδαί· εἰσὶ, καὶ ὅλως
 ποιηταὶ πολλοὶ τοιούτοι· ¹ οἷον καὶ τῶν γραφέων Ζεῦξις
 15 πρὸς Πολύγνωτον πέπονθεν. Ὁ μὲν γὰρ Πολύγνωτος
 ἀγαθὸς ἠθογράφος· ἡ δὲ Ζεύξιδος γραφὴ οὐδὲν ἔχει
 ἥθος. Ἐτι ἐὰν τις ἐφεξῆς θῇ ῥήσεις ἠθικὰς, καὶ λέξεις
 καὶ διανοίας εὖ πεπονημένας, οὐ ποιήσει ὃ ἦν τῆς τραγ-
 20 οιδίας ἔργον, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἢ καταδεεστέροις τούτοις
 κεχωρημένη τραγῳδία, ἔχουσα δὲ μῦθον καὶ σύστασιν πραγ-
 μάτων. (Παραπλήσιον γάρ ἐστι καὶ ἐπὶ τῆς γραφικῆς
 εἰ γὰρ τις ἐναλείψει τοῖς καλλίστοις φαρμάκοις χύθην,
 οὐκ ἂν ὁμοίως εὐφράνειε, καὶ λευκογραφήσας εἰκόνα.
 Ἔστι τε μίμησις πράξεως, καὶ διὰ ταύτην μάλιστα τῶν
 25 πραττόντων.) Πρὸς δὲ τούτοις, τὰ μέγιστα, οἷς ψυχα-
 γωγὴ ἡ τραγῳδία, τοῦ μύθου μέρη ἐστίν, αἵτε περιπέτεια
 καὶ ἀναγνωρίσεις. Ἐτι σημεῖον, ὅτι καὶ οἱ ἐγχειροῦντες
 ποιεῖν πρότερον δύνανται τῇ λέξει καὶ τοῖς ἡθεσιν ἀκρι-
 30 ποιηταὶ σχεδὸν ἅπαντες. Ἀρχὴ μὲν οὖν καὶ οἷον ψυχῇ
 ὁ μῦθος τῆς τραγῳδίας· δευτέρον δὲ τὰ ἥθη. Τρί-

τον δὲ ἢ διάνοια· τῷτο δὲ ἐστὶ τὸ λέγειν δύνασθαι τὰ ἐνόν-
 τα καὶ τὰ ἀρμόσσιοντα· ¹ ὅπερ ἐπὶ τῶν λόγων τῆς πολι-
 τεκῆς καὶ ῥητορικῆς ἔργον ἐστίν. Οἱ μὲν γὰρ ἀρχαῖοι
 πολιτικῶς ἐποίουν λέγοντας, οἱ δὲ νῦν ῥητορικῶς. ² Ἐσ-
 τι δὲ ἥθος μὲν τὸ τοιοῦτον, ὃ δηλοῖ τὴν προαίρεσιν, ὁποῖα ⁵
 τις ἐστίν. Διόπερ οὐκ ἔχουσιν ἥθος ἐνιοὶ τῶν λόγων,
 ἐν οἷς οὐκ ἐστὶ δῆλον, ὃ τι προαιρεῖται ἢ φεύγει ὁ λέ-
 γων. Διάνοια δὲ, ἐν οἷς ἀποδεικνύουσί τι, ὥς ἐστίν, ἢ ὥς
 οὐκ ἐστίν, ἢ καθόλου τι ἀποφαίνονται. Τέταρτον δὲ, ³ τῶν
 μὲν λόγων ἢ λέξις· λέγω δὲ, ὥσπερ πρότερον εἴρηται, ¹⁰
 λέξιν εἶναι τὴν διὰ τῆς ὀνομασίας ἐρμηνείαν, ὃ καὶ ἐπὶ
 τῶν ἐμμέτρων καὶ ἐπὶ τῶν λόγων ἔχει τὴν αὐτὴν δύνα-
 μιν. ⁴ Τῶν δὲ λοιπῶν, πέμπτον, ἢ μελοποιῦα μέγιστον τῶν
 ἡδυσμάτων. Ἡ δὲ ὄψις ψυχαγωγικὸν μὲν, ἀτεχνώ-
 τατον δὲ, καὶ ἥκιστα οἰκεῖον τῆς ποιητικῆς· ἢ γὰρ τῆς ¹⁵
 τραγωδίας δύναμις καὶ ἄνευ ἀγῶνος καὶ ὑποκριτῶν ἐστίν
 ἐτι δὲ κυριώτερα περὶ τὴν ἀπεργασίαν τῶν ὕψεων ἢ τοῦ
 σκευοποιοῦ τέχνη τῆς τῶν ποιητῶν ἐστὶ.

7. 15'. ⁵ Διωρισμένων δὲ τούτων, λέγωμεν μετὰ ταῦ-
 τα, ποίαν τινὰ δεῖ τὴν σύστασιν εἶναι τῶν πραγμάτων, ²⁰
 ἐπειδὴ τῷτο καὶ πρῶτον καὶ μέγιστον τῆς τραγωδίας ἐστί.
 Κεῖται δ' ἡμῖν, τὴν τραγωδίαν τελείας καὶ ὅλης πρό-
 ξεως εἶναι μίμησιν, ἐχούσης τι μέγεθος· ἐστὶ γὰρ ὅλον
 καὶ μηδὲν ἔχον μέγεθος. Ὅλον δὲ ἐστὶ τὸ ἔχον ἀρχὴν,
 καὶ μέσον, καὶ τελευτήν. Ἀρχὴ δὲ ἐστίν, ὃ αὐτὸ μὲν μὴ ²⁵
 ἐξ ἀνάγκης μετ' ἄλλο ἐστί· μετ' ἐκεῖνο δ' ἕτερον πέ-
 φυκεν εἶναι ἢ γίνεσθαι. Τελευτὴ δὲ τοῦναντίον, ὃ αὐτὸ
 μετ' ἄλλο πέφυκεν εἶναι, ἢ ἐξ ἀνάγκης, ⁶ ἢ ὥς ἐπιτο-
 πολὺ μετὰ δὲ τοῦτο ἄλλο οὐδέν. Μέσον δὲ, ὃ καὶ
 αὐτὸ μετ' ἄλλο, καὶ μετ' ἐκεῖνο ἕτερον. Δεῖ ἄρα ³⁰
 τοὺς συνεσιῶτας εὐ μύθους, μήθ' ὑπόθεσιν ἔτυχεν ἀρχεσθαι,

μήθ' ὅπου ἔτυχε τελευτῆν, ἀλλὰ κεχρηῆσθαι ταῖς εἰρη-
 μέναις ἰδέαις. Ἐτι δ', ἐπεὶ τὸ καλὸν, καὶ ζῶον καὶ
 ἅπαν πρᾶγμα; ὃ συνέστηκεν ἐκ τινων, οὐ μόνον ταῦτα
 τεταγμένα δεῖ ἔχειν, ἀλλὰ καὶ μέγεθος ὑπάρχειν μὴ
 5 τὸ τυχόν· τὸ γὰρ καλὸν ἐν μεγέθει καὶ τάξει ἐστί· διὸ
 οὔτε πάμμικρον ἂν τι γένοιτο καλὸν ζῶον συγγεῖται γὰρ
 ἢ θεωρία ἐγγυὲς τοῦ ἀναισθήτου χρόνου γινομένη· οὔτε
 παμμέγεθες· οὐ γὰρ ὅμα ἡ θεωρία γίνεται, ἀλλ' οἷχε-
 ται τοῖς θεωροῦσι τὸ ἐν καὶ τὸ ὅλον ἐκ τῆς θεωρίας
 10 οἷον, εἰ μυρίων σταδίων εἴη ζῶον· ὥστε δεῖ, καθάπερ
 ἐπὶ τῶν σωμάτων, καὶ ἐπὶ τῶν ζώων, ἔχειν μὲν μέγεθος,
 τοῦτο δὲ εὐσύννοπτον εἶναι· οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν μύθων, ἔχειν
 μὲν μῆκος, τοῦτο δ' εὐμνημόνευτον εἶναι. Τοῦ δὲ μήκους
 ὅρος, πρὸς μὲν τοὺς ἀγῶνας καὶ τὴν αἴσθησιν, οὐ τῆς
 15 τέχνης ἐστί. Εἰ γὰρ ἔδει ἑκατὸν τραγωδίας ἀγωνί-
 ζεσθαι, πρὸς κλεψύδραν ἂν ἡγωνίζοντο, ὥσπερ ποτὲ καὶ
 ἄλλοτε φασιν. Ὁ δὲ κατ' αὐτὴν τὴν φύσιν τοῦ πράγ-
 ματος ὅρος, αἰὲ μὲν ὁ μείζων, μέχρι τοῦ σύνδηλος εἶ-
 ναι, καλλίων ἐστὶ κατὰ τὸ μέγεθος. Ὡς δὲ ἀπλῶς
 20 διορίσαντας εἰπεῖν, ἐν ὅσῳ μεγέθει κατὰ τὸ εἶκος, ἢ τὸ
 ἀναγκαῖον, ἐφεξῆς γιγνομένων, συμβαίνει εἰς εὐτυχίαν
 ἐκ δυστυχίας, ἢ ἐξ εὐτυχίας εἰς δυστυχίαν μεταβάλλειν,
 ἱκανὸς ὅρος ἐστὶ τοῦ μεγέθους.

8. ιζ'. ¹ Μῦθος δ' ἐστὶν εἰς, οὐχ ὥσπερ τινὲς οἰοῦνται,
 25 εἰς ἐὰν περὶ ἓνα ᾗ. Πολλὰ γὰρ καὶ ἄπειρα ² τῷ γ' ἐνὶ
 συμβαίνει, ἐξ ὧν ἐνίων οὐδὲν ἐστὶν ἓν. Οὕτω δὲ καὶ
 πράξεις ἐνὸς πολλαὶ εἰσιν, ἐξ ὧν μία οὐδεμία γίνεται
 πρᾶξις. Διὸ πάντες εἰκόασιν ἀμαρτάνειν, ὅσοι τῶν
 ποιητῶν Ἡρακλεῖδα, καὶ Θησηῖδα, καὶ τὰ τοιαῦτα
 30 ποιήματα πεποιήκασιν. Οἷσται γὰρ, ἐπεὶ εἰς ἦν ὁ
 Ἡρακλῆς, ἓνα καὶ τὸν μῦθον εἶναι προσήκειν. Ὁ δ'
 2C

Ὅμηρος, ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα διαφέρει, καὶ τοῦτ' ἔουα
καλῶς ἰδεῖν, ἥτοι διὰ τέχνην, ἢ διὰ φύσιν. Ὀδύσειαν
γὰρ ποιῶν, οὐκ ἐποίησεν ἅπαντα, ὅσα αὐτῷ συνέβη· ὅσον,
πληγῆναι μὲν ἐν τῷ Παρνασῷ, μαρῆναι δὲ προσποτῆ-
σασθαι ἐν τῷ ἄγερμῳ· ὧν οὐδὲν θατέρον γενομένε ἀναγ- 5
καῖον ἦν, ἢ εἰκὸς, θατέρον γενέσθαι· ἀλλὰ περὶ μίαν
πράξιν, ὅταν λέγομεν, τὴν Ὀδύσειαν συνέστησεν ὁμοίως
δὲ καὶ τὴν Ἰλιάδα. Χρὴ οὖν, καθάπερ ἐν ταῖς ἄλλαις
μιμητικαῖς ἢ μία μίμησις ἐνός ἐστιν, οὕτω καὶ τὸν μῦθον,
ἐπεὶ πράξεως μίμησις ἐστι, μιᾶς τε εἶναι, καὶ ταύτης 10
ὅλης, καὶ τὰ μέρη συνεστάναι τῶν πραγμάτων οὕτως,
ὥστε μετατιθεμένου τινὸς μέρους, ἢ ἀφαιρουμένου, δια-
φέρεισθαι καὶ κινεῖσθαι τὸ ὅλον. Ὁ γὰρ προσὸν ἢ μὴ
προσὸν μὴδὲν ποιεῖ ἐπίδηλον, οὐδὲ μόριον τοῦτό ἐστι.

9. *ιη.* ¹ Φανερόν δὲ ἐκ τῶν εἰρημένων, καὶ ὅτι οὐ τὸ 15
τὰ γενόμενα λέγειν, τοῦτο ποιητοῦ ἔργον ἐστίν, ἀλλ' οἷα
ἂν γένοιτο, καὶ τὰ δυνατὰ, κατὰ τὸ εἰκὸς, ἢ τὸ ἀναγ-
καῖον. Ὁ γὰρ ἱστορικός καὶ ὁ ποιητὴς οὐ τῷ ἢ ἔμμετρα
λέγειν ἢ ἄμμετρα διαφέρουσιν· εἴη γὰρ ἂν τὰ Ἡροδότου
εἰς μέτρα τιθέναι, καὶ οὐδὲν ἦττον ἂν εἴη ἱστορία τις μετὰ 20
μέτρων, ἢ ἄνευ μέτρων· ἀλλὰ τούτῳ διαφέρει, τῷ τὸν
μὲν τὰ γενόμενα λέγειν, τὸν δὲ, οἷα ἂν γένοιτο. Διὸ
καὶ φιλοσοφώτερον καὶ σπονδαιώτερον ποίησις ἱστορίας
ἐστίν. Ἡ μὲν γὰρ ποίησις μᾶλλον τὰ καθόλου, ἢ δ'
ἱστορία τὰ καθ' ἕκαστον λέγει. Ἐστὶ δὲ καθόλου μὲν, 25
τῷ ποίῳ τὰ ποι' ἅττα συμβαίνει λέγειν, ἢ πράττειν,
κατὰ τὸ εἰκὸς, ἢ τὸ ἀναγκαῖον, ὃ στοχάζεται ἢ ποίησις,
ὀνόματα ἐπιτιθεμένη· τὰ δὲ καθ' ἕκαστον, τί Ἀλκιβιά-
δης ἔπραξεν, ἢ τί ἔπαθεν. Ἐπὶ μὲν οὖν τῆς κωμωδίας
ἤδη τοῦτο δῆλον γέγονεν· συστήσαντες γὰρ τὸν μῦθον 30
διὰ τῶν εἰκότων, οὕτω τὰ τυχόντα ὀνόματα ἐπιτιθέασι,

καὶ οὐχ ὥσπερ οἱ λαμποποιοὶ περὶ τῶν καθ' ἑκατόν τε καὶ
 οὔσιν. Ἐπὶ δὲ τῆς τραγῳδίας τῶν γενομένων ὀνόματα
 ἀντίχονται. Διτίον δ', ὅτι πιθανόν ἐστι τὸ δυνατόν.
 Τὰ μὲν οὖν μὴ γεγόμενα οὕτω πιστεύομεν εἶναι δυνατόν·
 5 τὰ δὲ γεγόμενα, φανερόν, ὅτι δυνατόν· οὐ γὰρ ἂν ἐγένε-
 το, εἰ ἦν ἀδύνατον. ¹ Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς τραγῳ-
 δίαις, ἐν ἐνίαις μὲν ἐν ἡ δύο τῶν γνωρίμων ἐστὶν ὀνομά-
 των, τὰ δὲ ἄλλα πεποιημένα· ἐν ἐνίαις δὲ οὐθέν οἶον
 ἐν τῷ Ἀγάθωνος Ἀνθει. Ὀμοίως γὰρ ἐν τούτῳ τὰ τε
 10 πρῶτα καὶ τὰ ὀνόματα πεποιήται, καὶ οὐδὲν ἥττον εὐ-
 φραίνει. Ὡστ' οὐ πάντως εἶναι ζητητέον τῶν παραδεδο-
 μένων μύθων, περὶ οὓς αἱ τραγῳδαί· εἰσὶν, ἀντίχεσθαι.
 Καὶ γὰρ γελοῖον τοῦτο ζητεῖν· ἐπεὶ καὶ τὰ γνωρίμα
 ὀλίγοις γνώριμά ἐστιν, ἀλλ' ὅμως εὐφραίνει πάντας.
 15 Ἀήλον οὖν ἐκ τούτων, ὅτι τὸν ποιητὴν μᾶλλον τῶν μύθων
 εἶναι δεῖ ποιητὴν, ἢ τῶν μέτρων, ὅσα ποιητὴς κατὰ
 τὴν μίμησιν ἐστὶ μιμεῖται δὲ τὰς πράξεις. Καὶ ἄρα
 συμβῇ γεγόμενα ποιεῖν, οὐδὲν ἥττον ποιητὴς ἐστὶ τῶν
 γὰρ γενομένων ἕνα οὐδὲν καλύει τοιαῦτα εἶναι, οἷα ἂν
 20 εἰκὸς γενέσθαι καὶ δυνατόν γενέσθαι, καθ' ὃ ἐκεῖνος αὐ-
 τῶν ποιητὴς ἐστὶ. Τῶν δὲ ἀπλῶν μύθων καὶ πράξεων
 αἱ ἐκισοδιώδεις εἰσὶ χεῖρισται. Λέγω δ' ἐπισοδιώδη
 μῦθον, ἐν ᾧ τὰ ἐπισόδια μετ' ἄλληλα οὗτ' εἰκὸς, οὗτ'
 ἀνάγκη εἶναι. Τοιαῦται δὲ ποιοῦνται, ὑπὸ μὲν τῶν φα-
 25 λων ποιητῶν δι' αὐτοὺς, ὑπὸ δὲ τῶν ἀγαθῶν διὰ τοὺς ὑπο-
 κριτάς. Ἀγωνίσματα γὰρ ποιοῦντες, καὶ παρὰ τὴν δύνα-
 μιν παρατείνοντες μῦθον, πολλάκις διαστρέφειν ἀναγκά-
 ζονται τὸ ἐφεξῆς.

ιθ'. ² Ἐπεὶ δὲ οὐ μόνον τελείας ἐστὶ πράξεως ἡ μίμη-
 30 σις, ἀλλὰ καὶ φοβερῶν καὶ ἔλειπνών· ταῦτα δὲ γίνεται μά-
 λιστα τοιαῦτα, ὅταν γένηται παρὰ τὴν δόξαν, καὶ μᾶλλον,

ἔσαν δὲ ἄλληλα· τὸ γὰρ θαυμαστὸν οὕτως ἔχει μᾶλλον, ἢ εἰ ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου καὶ τῆς τύχης· ἐπεὶ καὶ τῶν ἀπὸ τύχης ταῦτα θαυμασιώτατα δοκεῖ, ὅσα ὥσπερ ἐκίτηθε φαίνεται γεγονέναι· οἷον, ὁ ἀνδριᾶς ὁ τοῦ Μίτυος ἐν Ἀργεὶ ἀπέκτεινε τὸν αἷτιον τοῦ θανάτου τῷ Μίτυϊ, θεωροῦντι δὲ ἔμπεσάν· ἔοικε γὰρ τὰ τοιαῦτα οὐκ εἰκῇ γενέσθαι· ὥσπερ ἀνάγκη, τοὺς τοιούτους εἶναι καλλίους μύθους.

* * *

13. κέ. ἴ. Ἦν δὲ δεῖ στοχάζεσθαι, καὶ αἱ δεῖ εὐλαβεῖσθαι ἀννίσταντας τοὺς μύθους, καὶ πόθεν ἔσται τὸ τῆς τραγῳδίας ἔργον, ἐφεξῆς ἂν εἴη λεκτέον τοῖς νῦν εἰρη-¹⁰ μένοις. Ἐπειδὴ οὖν δεῖ τὴν σύνθεσιν εἶναι τῆς καλλίστης τραγῳδίας ἢ μὴ ἀπλῆν, ἀλλὰ πεπλεγμένην, καὶ ταύτην φοβερῶν καὶ ἔλεινῶν εἶναι μιμητικὴν· (τοῦτο γὰρ ἴδιον τῆς τοιαύτης μιμήσεώς ἐστι)· πρῶτον μὲν δῆλον, ὅτι οὔτε τοὺς ἐπιεικεῖς ἄνδρας δεῖ μεταβάλλοντας φαίνεσθαι ἐξ¹⁵ εὐτυχίας εἰς δυστυχίαν (οὐ γὰρ φοβερὸν, οὐδὲ ἔλεινόν τοῦτο, ἀλλὰ μαρὸν ἐστίν)· οὔτε τοὺς μοχθηροὺς ἐξ εὐτυχίας εἰς εὐτυχίαν (ἀτραγωδοτάτον γὰρ τοῦτό ἐστι πάντων οὐδὲν γὰρ ἔχει, ὃν δεῖ· οὔτε γὰρ φιλόανθρωπον, οὔτε ἔλεινόν, ὅτε φοβερὸν ἐστίν)· οὐδ' αὖ τὸν σφόδρα πονηρὸν²⁰ ἐξ εὐτυχίας εἰς δυστυχίαν μετακίπτειν· (τὸ μὲν γὰρ φιλόανθρωπον ἔχει ἂν ἡ τοιαύτη σύστασις, ἀλλ' οὔτε ἔλεον, οὔτε φόβον· ὁ μὲν γὰρ περὶ τὸν ἀνάξιόν ἐστι δυστυχούμενα, ὁ δὲ περὶ τὸν ὅμοιον ἔλεος μὲν περὶ τὸν ἀνάξιον φόβος δὲ περὶ τὸν ὅμοιον· ὥστε οὔτε ἔλεινόν, οὔτε φοβερὸν²⁵ ἔσται τὸ συμβαῖνον.) Ὁ μεταξὺ ἄρα τούτων λοιπός. Ἔστι δὲ τοιοῦτος, ὁ μήτε ἀρετῇ διαφέρειν καὶ δικαιοσύνη, μήτε διὰ κακίαν καὶ μοχθηρίαν μεταβάλλον· εἰς τὴν δυστυχίαν, ἀλλὰ δι' ἁμαρτίαν τινὰ τῶν ἐν μεγάλῃ

δόξη ὄντων καὶ εὐτυχίᾳ· οἷον Οἰδίκους καὶ Θυέστης, καὶ οἱ ἐκ τῶν τοιούτων γενῶν ἐπιφανεῖς ἄνδρες.

κς'. ¹ Ἀνάγκη ἄρα τὸν καλῶς ἔχοντα μῦθον ἀπλοῦν εἶναι μᾶλλον, ἢ διπλοῦν, ὥσπερ τινὲς φασι, καὶ μεταβάλ-
 5 λειν, οὐκ εἰς εὐτυχίαν ἐκ δυστυχίας, ἀλλὰ τοῦναντίον ἐξ
 εὐτυχίας εἰς δυστυχίαν, μὴ διὰ μοχθηρίαν, ἀλλὰ δι'
 ἁμαρτίαν μεγάλην, ἣ οἷον εἴρηται, ἣ βελτίονος μάλ-
 λον, ἢ χείρονος. Σημεῖον δὲ καὶ τὸ γιγνόμενον ² πρὸ τοῦ
 μὲν γὰρ οἱ ποιηταὶ τοὺς τυχόντας μύθους ἀπηρίθμουν
 10 νῦν δὲ περὶ ὀλίγας οἰκίας αἱ κάλλιστα τραγωδαί συν-
 τίθενται· οἷον περὶ Ἀλκμαίωνα, καὶ Οἰδίκου, καὶ Ορέ-
 στην, καὶ Μελέαγρον, καὶ Θυέστην, καὶ Τήλεφον, καὶ
 ὅσοις ἄλλοις συμβέβηκεν ἢ παθεῖν δεινὰ, ἢ ποιῆσαι. Ἡ
 μὲν ἔνι κατὰ τὴν τέχνην καλλίστη τραγωδία ἐκ ταύτης τῆς
 15 συστάσεώς ἐστι. Διὸ καὶ οἱ Εὐρυπιδῆ ἐγκαλοῦντες τὸ
 αὐτὸ ἁμαρτάνουσιν, ὅτι τοῦτο δρᾷ ἐν ταῖς τραγωδαίαις,
 καὶ πολλὰ αὐτοῦ εἰς δυστυχίαν τελευτᾷσι. Τοῦτο γάρ
 ἐστίν, ὥσπερ εἴρηται, ὀρθόν. Σημεῖον δὲ μέγιστον ἐπὶ
 γὰρ τῶν σκηνῶν καὶ τῶν ἀγώνων τραγικώταται αἱ τοι-
 25 αῦται φαίνονται, ³ ἂν κατορθωθῶσι καὶ ὁ Εὐρυπιδῆς, εἰ καὶ
 τὰ ἄλλα μὴ εὖ οἰκονομεῖ, ἀλλὰ τραγικώτατός γε τῶν
 ποιητῶν φαίνεται. Δευτέρα δὲ, ἢ πρώτη λεγομένη ἐκ
 τινων, ἐστὶ [σύστασις,] ἢ διπλῆν τε τὴν σύστασιν ἔχουσα,
 καθάπερ ἡ Οδυσεΐα, καὶ τελευτῶσα ἐξ ἐναντίας τοῦ
 25 βελτίου καὶ χείρου· δοκεῖ δὲ εἶναι πρώτη ⁴ διὰ τὴν τῶν
 θεάτρων ἀσθένειαν. Αἰσθηθῶσι γὰρ οἱ ποιηταὶ κατ' ἐν-
 χῆν ποιοῦντες τοῖς θεαταῖς. Ἔστι δὲ οὐχ αὕτη ἀπὸ τρα-
 γωδίας ἡδονή, ἀλλὰ μᾶλλον τῆς κωμωδίας οἰκεία· ⁵ ἔκει
 γὰρ, ἂν οἱ ἔχθιστοι ᾤσιν ἐν τῷ μύθῳ, οἷον Ορέστης καὶ
 30 Ἀγισθος, φίλοι γινόμενοι ἐπὶ τελευτῆς ἐξέρχονται, καὶ
 ἀποθνήσκει οὐδεὶς ὑπ' οὐδενός.

26. μζ¹ Πότερον δὲ βελτίων ἡ ἐποποιητικὴ μέμη-
 ρις, ἢ ἡ τραγῳδική, διαπορήσειεν ἂν τις. Εἰ γὰρ² ἡ
 ᾗτιον φορτικὴ βελτίων τοιαύτη δὲ ἡ πρὸς βελτίους θεα-
 τὰς ἐστὶ δῆλον, ³ ὅτι ἡ ἅπαντα μισούμενη φορτικὴ. Ἰδὲ
 γὰρ οὐκ αἰσθανομένων, ⁴ ἂν μὴ αὐτὸς προσθῇ, πολλὴν
 κίνησιν κινεῖνται ⁵ οἷον, οἱ φαῦλοι ἀθληταὶ κυλιόμενοι,
 ἂν δίσκον δέη μιμεῖσθαι, καὶ ἔλκοντες τὸν κορυφαῖον, ἂν
 Σκύλλαν ἀνλῶσιν. Ἡ μὲν οὖν τραγῳδία τοιαύτη ἐστίν,
 ὥς καὶ οἱ πρότερον τοὺς ὑστέρους αὐτῶν ᾤοντο ὑποκριτὰς
 εἶναι· λίαν γὰρ ὑπερβάλλοντα, πίθηκον ὁ Μυνίσκος τὸν
 Καλλιπιδὴν ἐκάλει τοιαύτη δὲ δόξα καὶ περὶ ⁶ Πινδάρου
 ἦν· ὥς δ' οὗτοι ἔχουσι πρὸς αὐτοὺς, ἢ ὅλη τέχνη πρὸς
 τὴν ἐποποιῖαν ἔχει. ⁷ Τὴν μὲν οὖν πρὸς θεατὰς ἐπ-
 εικεῖς φασιν εἶναι, δι' ὃ οὐδὲν δέονται τῶν σχημάτων τὴν
 θεὰ τραγικὴν πρὸς φαῦλους. Ἡ οὖν φορτικὴ χεῖρων δὲ
⁸ ὅτι ἂν εἴη. Πρῶτον μὲν οὖν, οὐ τῆς ποιητικῆς ἡ κα-
 τηγορία, ἀλλὰ τῆς ὑποκριτικῆς· ⁹ ἐπεὶ ἐστὶ περιμερ-
 γῆσθαι τοῖς σημείοις καὶ ῥαψωδοῦντα, ὅπερ ἐποίει Σωσὶ-
 στράτος καὶ δίδοντα, ὅπερ ἐποίει Μνασίθεος Οπούντιος.
 Εἶτα οὐδὲ αἰνήσεις ἅπαντα ἀποδοκιμαστέα, εἴπερ μὴδ' ὅφ-
¹⁰ ηῖς, ἀλλ' ἡ φαύλων, ὅπερ καὶ Καλλιπιδὴ ἐπετιμᾶτο,
 καὶ νῦν ἄλλοις, ὥς οὐκ ἐλευθέρως γυναικίας μιμουμένων.
 Ἐτι ἡ τραγῳδία καὶ ἄνευ κινήσεως ποιεῖ τὸ αὐτῆς, ὥςπερ
 ἡ ἐποποιῖα· διὰ γὰρ τοῦ ἀναγινώσκειν φανερὰ ὅποια τις
 ἐστίν· εἰ οὖν ἐστὶ τᾶλλα κρείττων, τούτῳ γε οὐκ ἀναγκαῖον
 αὐτῇ ὑπάρχειν. Ἐπειτα δῶτι πάντ' ἔχει, ὅσαπερ ἡ ἐπο-
 ποιῖα· ¹¹ καὶ γὰρ τῷ μέτρῳ ἔξεστι χρῆσθαι καὶ ἐτι οὐ
 μικρὸν μέρος τὴν μουσικὴν καὶ τὴν ὄψιν ἔχει, ¹² δι' ἧς
 αἱ ἡδοναὶ συνίστανται ἐναργέστατα. Εἶτα καὶ τὸ ἐναργὲς

ἔχει ¹ καὶ ἐν τῇ ἀναγνώσει, καὶ ἐπὶ τῶν ἔργων. Ἐτι τῷ
 ἐν ἐλάττωσι μήκει τὸ τέλος τῆς μιμήσεως εἶναι τὸ γὰρ
 ἀθροώτερον ἥδιον, ἢ πολλῶ κεκραμένον τῷ χρόνῳ λέγω
 δ', ὅλον εἴ τις τὸν Οἰδίπην θείῃ τὸν Σοφοκλῆς ἐν ἔπεσιν,
 5 ὅσοις ἡ *Ιλιάς*. ² Ἐτι ἦττον μία ὁποιαοῦν μίμησις ἢ τῶν
 ἐποποιῶν. Σημεῖον δέ· ἐκ γὰρ ὁποιασοῦν μιμήσεως πλείς
 τραγωδίαί γίνονται. ³ Ὡστε, εἰ μὲν ἕνα μῦθον ποιῶσιν
 ἀνάγκη, ἢ βραχέως δεικνύμενον μῦθον φαίνεσθαι, ἢ ἀκο-
 λουθοῦντα τῷ τοῦ μέτρου μήκει, ὑδαρῇ ⁴ εἰ δὲ πλείους,
 10 λέγω δέ, ὅλον εἰ μὲν ἐκ πλειόνων πράξεων ἢ συγκειμένη,
 οὐ μία· ὥσπερ ἡ *Ιλιάς* ἔχει πολλὰ τοιαῦτα μέρη, καὶ ἡ
Οδύσσεια, ἃ καὶ καθ' ἑαυτὰ ἔχει μέγεθος· καίτοι ταῦτα
 τὰ ποιήματα συνέστηκεν ὥς ἐνδέχεται ἄριστα, καὶ ὅτι μά-
 λιστα μιᾶς πράξεως μίμησις ἐστίν. Εἰ οὖν τούτοις τε δια-
 15 φέρεται πᾶσι, καὶ ἔτι τῷ τῆς τέχνης ἔργῳ ⁵ δεῖ γὰρ οὐ τὴν
 τυχοῦσαν ἡδονὴν ποιεῖν αὐτάς, ἀλλὰ τὴν εἰρημένην φα-
 νερόν, ὅτι κρείττων ἂν εἴη, μᾶλλον τοῦ τέλους τυγχάνουσα,
 τῆς ἐποποιΐας. Περὶ μὲν οὖν τραγωδίας, καὶ ἐποποιΐας,
 καὶ αὐτῶν, καὶ τῶν εἰδῶν, καὶ τῶν μερῶν αὐτῶν, καὶ πόσα,
 20 καὶ τί διαφέρει, καὶ τοῦ εὖ ἢ μὴ τίνες αἰτίαι, ⁶ καὶ περὶ
 ἐπιτιμῆσεων καὶ λύσεων, εἰρήσθω τούτων.

Τέλος τῆς Ποιητικῆς.

II.

1 E DIONYSIO HALICARNASSEO.

[AD EDIT. JO. JAC. REISKE. LIPS. 1774. VI TOM. IN 8vo.]

DIONYSIUS HALICARNASSEUS suavisissimus simul et diligentissimus scriptor.

JOS. SCALIGER DE EMEND. TEMP. LIB. V.

2 ΠΕΡΙ

ἩΡΟΔΟΤΟΥ ΤΕ ΚΑΙ ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ

ΚΑΙ

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ.

—
ΕΚ ΤΗΣ

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ἈΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΣ

ΠΡΟΣ

ΓΝΑΙΟΝ ΠΟΜΠΗΙΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ.

* * *

—ΠΕΡΙ μὲν Ἡροδότου καὶ Θουκυδίδου ταῦτα φρονᾷ.
Πρῶτον, ὅτι καὶ σχεδὸν ἀναγκαιότατον ἔργον ἀπάν-
των ἐστὶ τοῖς γράφουσιν ἱστορίας, ὑπόθεσιν ἐκλέξασθαι
καλὴν καὶ κεχαρισμένην τοῖς ἀναγνώσομένοις. Τοῦτο

οὐκ ἀπειράπετο, ἀλλ' ἐπίστευσεν αὐτῶν κρείσσον τι ἐξο-
σειν ὅπερ καὶ πεποίηκε.

Δεύτερον ἐστὶ τῆς ἱστορικῆς πραγματείας ἔργον, γνῶ-
ναι, πόθεν τ' ἄρξασθαι, ¹ καὶ μέχρι τοῦ προελθεῖν δεῖ.
5 Φαίνεται δὴ καὶ τούτῳ Θουκυδίδου πολὺ Ἡρόδοτος φρο-
νιμώτερος, ὃς ἄρχεται τε, ἀφ' ἧς αἰτίας ἤρξαντο πρῶ-
τον κακῶς ποιεῖν τοὺς Ἕλληνας οἱ βάρβαροι καὶ προ-
ελθόν, εἰς τὴν βαρβάρων κόλασιν καὶ τιμωρίαν λήγει.
² Ὁ δὲ Θουκυδίδης ἀρχὴν μὲν ἐποιήσατο, ³ ἀφ' ἧς ἤρξατο
10 κακῶς πράττειν τὸ Ἑλληνικόν ὅπερ Ἕλληνα ὄντα καὶ
Ἀθηναῖον οὐκ ἔδει ποιεῖν ⁴ καὶ ταῦτα, οὐ τῶν ἀπερῶμι-
μένων ὄντα, ἀλλ' ὧν ἐν πρώτοις ἦγον Ἀθηναῖοι, στρατη-
γιῶν τε καὶ τῶν ἄλλων τιμῶν ἀξιοῦντες ⁵ καὶ οὔτε γε
φανερῶς, ὥστε καὶ τῇ πόλει τῇ ἑαυτοῦ τὰς φανεράς αἰ-
15 τίας τοῦ πολέμου περιάπτειν, ἐτέραις ἔχοντα πολλαῖς
ἀφορμαῖς περιᾶψαι τὰς αἰτίας. ⁶ καὶ ἄρξασθαι γε
τῆς διηγήσεως, μὴ ἀπὸ τῶν Κερκυραϊκῶν, ἀλλ' ἀπὸ τῶν
κρατίστων τῆς πατρίδος ἔργων, ᾧ μετὰ τὸν Περσικὸν
πόλεμον εὐθύς ἔπραξαν ὧν ὕστερον καὶ ἐν ἐπιτηδεῖα τόπῳ
20 μνήμην ἐποιήσατο φανύως πως καὶ ἐξ ἐπιδρομῆς δι-
ελθόντα δὲ ταῦτα μετὰ πολλῆς εὐνοίας, ὥς ἄνθρωπα φιλό-
πολιν, ἔπειτ' ἐπενεγκεῖν, ὅτι τούτων φθόνῳ καὶ δέει προ-
ελθόντες Λακεδαιμόνιοι, προφάσεις ὑποθέντες ἐτέρας, ἤλ-
θον ἐπὶ τὸν πόλεμον καὶ τότε λέγειν τὰ Κερκυραϊκά,
25 καὶ τὸ κατὰ Μεγαρέων ψήφισμα, καὶ εἴ τι ἄλλο τοι-
οῦτο λέγειν ἐβούλετο. Τὰ δὲ τέλη πλείονος ἀμαρτίας
πλήρη· καίπερ γὰρ λέγων, διὸ παντὶ τῷ πολέμῳ παφ-
εγένετο, καὶ πάντα δηλώσειν ὑποσχόμενος, εἰς τὴν ναυ-
μαχίαν τελευτᾷ, τὴν περὶ ⁷ Κυρὸς σῆμα γεγενημένην,
30 Ἀθηναίων καὶ Πελοποννησίων, ἣ συνέβη κατὰ ἔτος εἰκο-
στὸν καὶ δευτέρον. Κρεῖττον δ' ἦν, διεξιθόντα τὰ πάντα,

Vol. I.

τελευτήν ποιήσασθαι τῆς ἱστορίας τὴν θαυμασιωτάτην καὶ μάλιστα τοῖς ἀκούουσι κεχαρισμένην, τὴν κάθοδον ¹ τῶν φυγάδων τῶν ἀπὸ Φυλῆς, ἀφ' ὧν ἡ πόλις ἀρξάμενη τὴν ἐλευθερίαν ἐκομίσατο.

Τρίτον ἐστὶν ἀνδρὸς ἱστορικοῦ, τίνα τε δεῖ παραλαβεῖν ⁵ ἐπὶ τὴν γραφὴν πράγματα, καὶ τίνα παραλιπεῖν. Δοκεῖ δὴ μοι καὶν τοῦτο ² λείπεσθαι Θουκυδίδης. Συνειδὼς γάρ Ἡρόδοτος, ὅτι πᾶσα μῆκος ἔχουσα ἀπὸ λόγου διήγησις, ἂν μὲν ἀναπαύσεις τινὰς λαμβάνη, τὰς ψυχὰς τῶν ἀκροαμένων ἡδέως διατίθῃσιν ἔαν δ' ἐπὶ τῶν αὐτῶν μένῃ ¹⁰ πραγμάτων, καὶν τὰ μάλιστα ἐπιτυγχάνηται, λυπεῖ τὴν ἀκοὴν τῷ κόρῳ ποικίλην ἐβουλήθη ποιῆσαι τὴν γραφὴν, Ὅμηρον ζηλωτῆς γενόμενος. Καὶ γὰρ τὸ βιβλίον ἦν αὐτοῦ λάβωμεν, μέχρι τῆς ἐσχάτης συλλαβῆς ἀγάμεθα, καὶ αἰεὶ τὸ πλεῖον ἐπιζητοῦμεν. Θουκυδίδης δὲ πόλεμον ¹⁵ ἓνα καὶ τινὰς ἀπνευστὶ διεξέρχεται μάχας ἐπὶ μάχαις, καὶ παρασκευὰς ἐπὶ παρασκευαῖς, καὶ λόγους ἐπὶ λόγοις συντιθεῖς· ὥστε μοχθεῖν μὲν τὴν διάνοιαν τῶν ἀκροαμένων. “Κόρον δ' ἔχει, ³ φησὶν ὁ Πίνδαρος, καὶ μέλι, καὶ “τὰ τερπνὰ ἀφροδίσια.” Ἡδὴ δ' ἐγὼ κάκεινο ἐνεθν- ²⁰ μήθην, ὡς ἡδὺ χρῆμα ἐν ἱστορίαις· γραφῆς μεταβολὴ καὶ ποικίλον καὶ τούτ' ἐν δύο ἢ τρισὶ τόποις ἐποίησεν, ἐπὶ τε τῆς Οδρυσῶν ἀρχῆς, δι' ἧς αἰτίας ἐγένετο μεγάλη, καὶ ἐπὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ πόλεων.

Μετὰ τοῦτο, ἔργον ἐστὶν ἱστορικῷ, διελέσθαι τε καὶ τὰ ²⁵ ξαὶ τῶν δηλεμένων ἕκαστον, ἐν ᾧ δεῖ τόπω. Πᾶς οὖν ἕκαστος διαιρεῖ τε καὶ τάττει τὰ λεγόμενα; Θουκυδίδης μὲν, τοῖς χρόνοις ἀκολουθῶν, Ἡρόδοτος δὲ, ταῖς περι-οχαῖς τῶν πραγμάτων. Καὶ γίνεται Θουκυδίδης μὲν ἀσαφὴς καὶ δυσπαρακολούθητος· πολλῶν γὰρ κατὰ τὸ ³⁰ αὐτὸ θέρος καὶ χειμῶνα γυγνομένων ἐν διαφόροις, ὡς

εἰκός, τόποις, ἡμιτελεῖς τὰς πρώτας πράξεις κατὰ λυπὴν, ἑτέρων ἄπτεται τῶν κατὰ τὸ αὐτὸ θέρος ἢ χειμῶνα γυγνομένων πλανώμεθα δὴ, καθάπερ εἰκός, καὶ δυσκόλως τοῖς δηλουμένοις παρακολουθοῦμεν, ταραττομένης τῆς
 5 διανοίας. Ἡρόδοτος δὲ, ἀπὸ τῆς Ἀνδῶν βασιλείας ἀρξάμενος, καὶ μέχρι τῆς Κροίσου καταβάς, ἐπὶ Κῦρον εὐθέως, τὸν καταλύσαντα τὴν Κροίσου ἀρχὴν, μεταβαίνει Αἰγυπτίων τ' ἀρχεται διηγημάτων, καὶ Σκυθικῶν, καὶ Ἀσσυρίων, τὰ μὲν ὡς ἀκόλουθα δηλῶν, τὰ δὲ ὡς χαριεστέρων
 10 ποιήσονται τὴν διήγησιν ἐπεισάγων διεξελθὼν τε πράξεις Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων ἔτεσιν ὁμοῦ διακοσίοις καὶ εἴκοσι γενομένας ἐν ταῖς τρισὶν ἡπείροις, καὶ παραγράφας τῆς Ξέρξου φυγῆς τὴν ἱστορίαν, οὐ διέσκασε τὴν διήγησιν ἀλλὰ συμβέβηκε τῷ μὲν, μίαν ὑπόθεσιν λαβόντι,
 15 πολλὰ ποιῆσαι μέρη τὸ ἐν σώμα· τῷ δὲ, τὰς πολλὰς καὶ οὐδὲν εὐκυρίας ὑποθέσεις προελομένῳ, σύμφωνον ἐν σώμα πεποιτηναι.

Μιᾶς δ' ἰδέας ἐπιμνησθήσομαι ²πραγματικῆς, ἣν οὐδεμίας τῶν εἰρημένων ἤτιον ἐν ἀπάσαις ἱστορίαις ζητοῦμεν,
 20 τὴν αὐτοῦ τοῦ συγγραφέως διάθεσιν, ἣ κέχρηται πρὸς τὰ πράγματα, περὶ ὧν γράφει. Ἡ μὲν Ἡροδότου διάθεσις ἐν ἅπασιν ἐπεικῆς, καὶ τοῖς μὲν ἀγαθοῖς συνηθωμένη, τοῖς δὲ κακοῖς συναλγοῦσα· ἡ δὲ Θουκυδίδου διάθεσις αὐθέκαστος τις καὶ πικρὰ, καὶ τῇ πατρίδι τῆς φυγῆς μνησικακοῦσα. Τὰ μὲν γὰρ ἁμαρτήματα ἐπιξέρεται καὶ μάλᾳ ἀκριβῶς τῶν δὲ κατὰ νοῦν κειρωρηκότων καθάπαξ οὐ μέμνηται, ἢ ὥσπερ ἠναγκασμένως. Καὶ κατὰ μὲν τὸν πραγματικὸν τύπον, ἥτιον ἐστὶν Ἡρόδοτος διὰ ταῦτα Θουκυδίδης· κατὰ δὲ τὸν λεκτικόν, τὰ μὲν ἥτιον, τὰ
 30 δὲ κρείττων, τὰ δ' ἴσος. Εἰς δὲ καὶ περὶ τούτων, ὡς ὑπέληφα.

Πρώτη τῶν ἀρετῶν γένοιτ' ἂν, ἥς χωρὶς οὐδέν τῶν
 ἄλλων τῶν περὶ τοὺς λόγους ὄφελος· τίς; ἡ καθαρὰ τοῖς
 ὀνόμασι καὶ τὸν Ἑλληνικὸν χαρακτῆρα σώζουσα διάλεκ-
 τος. ταύτην ἀκριβοῦσιν ἀμφοτέροι. Ἡρόδοτός τε γὰρ τῆς
 Ἰάδος ἀριστος κανὼν· Θουκυδίδης τε τῆς Αἰθίδος. ¹ Τρί- 5
 την ἔχει χώραν ἡ καλουμένη συντομία. ἐν ταύτῃ δοκεῖ
 προέχειν Ἡροδότου Θουκυδίδης. καίτοι λέγοι τις ἂν, ὥς
 μετὰ τοῦ σαφοῦς ἐξεταζόμενον ἡδὺ φαίνεται τὸ βραχύ·
 εἰ δ' ἀπολείποιο τοῦτε, πικρόν. ² ἀλλὰ μηδὲν ἔστω παρὰ
 τοῦτο. Ἐνάργεια μετὰ ταῦτα τέτακται πρώτη μετὰ 10
 τῶν ἐπιθέτων ἀρετῶν. ἱκανῶς ἐν ταύτῃ κατορθοῦσιν ἀμ-
 φότεροι. Μετὰ ταύτην συνίσταται τὴν ἀρετὴν τῶν ἡθῶν
 τε καὶ παθῶν μίμησις. διήρηνται τὴν ἀρετὴν ταύτην οἱ
 συγγραφεῖς. Θουκυδίδης μὲν γὰρ τὰ πάθη δηλῶσαι
 κρείττων· Ἡρόδοτος δὲ τὰ γ' ἥθη παραστήσαι δεινότε- 15
 ρος. Μετὰ ταῦτα αἱ τὸ μέγα καὶ θαυμαστὸν ἐκφαί-
 νουσαι τῆς κατασκευῆς ἀρεταί. ἴσοι καὶ ταύταις οἱ
 συγγραφεῖς. Ἐπονται ταύταις αἱ τὴν ἰσχὺν καὶ τὸν τόνον
 καὶ τὰς ὁμοιοτρόπους δυνάμεις τῆς φράσεως ἀρεταί· πε-
 ριέχουσαι κρείττων ἐν ταύταις Ἡροδότου Θουκυδίδης. 20
 Ἡδονὴν δὲ καὶ πειθῶ καὶ τέρπιν καὶ τὰς ὁμοιογενεῖς ἀρεταῖς
 εἰσφέρεται μακροῦ Θουκυδίδε κρείττονας Ἡρόδοτος. Τῆς
 δὲ φράσεως τῶν ὀνομάτων τὸ μὲν κατὰ φύσιν Ἡρόδοτος
 ἐξήλωκε, τὸ δὲ δεινὸν Θουκυδίδης, ὁμοειδὴς πᾶς ὢν ἐν
 λόγοις. Ἀρετῶν ἡ κυριωτάτη τὸ πρόπον. ταύτην ὁ 25
 Ἡρόδοτος ἀκριβοῦς μᾶλλον, ἢ Θουκυδίδης. ὁμοειδὴς
 γὰρ οὗτος ἐν πᾶσι, καὶ ταῖς δημηγορίαις μᾶλλον, ἢ
 ταῖς διηγήσεσιν. Εμοὶ μέντοι καὶ τῷ φιλιτάτῳ ³ Καικι-
 λίῳ δοκεῖ τὰ ἐνθυμήματα αὐτοῦ μάλιστα γε καὶ ζηλῶσαι
 Δημοσθένους. Ἴνα δὲ συνελὼν εἶπω, καλαὶ μὲν αἱ ποιή- 30
 σεις ἀμφοτέρας· οὐ γὰρ ἂν αἰσχυρθεῖην ποιήσεις αὐτὰς
 λέγων· διαφέρουσι δὲ κατὰ τοῦτο μάλιστα ἀλλήλων, ὅτι

τὸ μὲν Ἡροδότου κάλλος ἱλαρὸν ἐστὶ, φοβερὸν δὲ τὸ
Θουκυδίδου. Απόχρη ταῦτ' εἰρῆσθαι περὶ τούτων τῶν
συγγραφέων, πολλῶν καὶ ἄλλων ἐνόντων λέγεσθαι, περὶ
δὲ καὶ ἕτερος ἐστὶ καιρὸς.

5 δ'. Ξενοφῶν δὲ καὶ Φίλιππος, οἱ τούτοις ἐπακμάσαντες,
οὔτε φύσεις ὁμοίας εἶχον, οὔτε προαιρέσεις. Ξενοφῶν
μὲν γὰρ Ἡροδότου ζηλωτὴς ἐγένετο καὶ ἀμφοτέρους τοὺς
χαρκτηῖρας, τὸν τε πραγματικὸν, καὶ τὸν λεκτικόν. Πρω-
τον μὲν γὰρ τὰς ὑποθέσεις τῶν ἱστοριῶν ἐξελέξατο καλὰς
10 καὶ μεγαλοπρεπεῖς, καὶ ἀνδρὶ φιλοσόφῳ προσηκούσας τὴν
τε Κύρου Παιδείαν, εἰκόνα βασιλέως ἀγαθοῦ καὶ εὐδαί-
μονος καὶ τὴν Ανάβασιν τοῦ νεωτέρου Κύρου, ἧ καὶ αὐτὸς
συνανέβη, μέγιστον ἐγκώμιον ἔχουσαν τῶν συστρατευσάμε-
νων Ἑλλήνων καὶ τρίτην ἐτι τὴν Ἑλληνικὴν, καὶ ἦν
15 κατέλιπεν ἀτελεῖ Ἰουκιδίδης, ἐν ἣ καταλύνται τε ¹ οἱ
τριάκοντα, καὶ τὰ τεῖχη τῶν Ἀθηναίων, ἃ Λακεδαιμόνιοι
καθεῖλον, αὐθις ἀνίστανται. Οὐ μόνον δὲ τῶν ὑποθέσεων
χάριν ἄξιός ἐπαινεῖσθαι, ζηλωτὴς Ἡροδότου γενόμενος,
ἀλλὰ καὶ τῆς οἰκονομίας. Ταῖς τε γὰρ ἀρχαῖς αὐτῶν
20 ταῖς πρεπωδεστάταις κέχρηται, καὶ τελευτὰς ἐκάστη τὰς
ἐπιτηδειοτάτας ἀποδέδωκε. Μεμέρικέ τε καλῶς καὶ τέ-
ταχῃ καὶ πεποίκιλκε τὴν γραφὴν. Ἡθὸς τ' ἐπιδείκνυται
θεοσεβῆς, καὶ δίκαιον, καὶ καρτερικόν, καὶ εὐπετὲς, ἀπά-
σαις τε συλλήβδην κεκοσμημένον ἀρεταῖς. Καὶ ὁ μὲν
25 πραγματικὸς τύπος αὐτῷ τοιούτος.

Ὁ δὲ λεκτικὸς πῃ μὲν ὁμοίος Ἡροδότου, πῃ δ' ἐνδε-
έστερος. Καθαρὸς μὲν γὰρ τοῖς ὀνόμασιν ἱκανῶς, καὶ
σαφῆς, καθάπερ ἐκεῖνος ἐκλέγει δ' ὀνόματα συνήθη τε
καὶ προσφυῇ τοῖς πράγμασι, καὶ συντίθησιν αὐτὰ ἡδέως
30 πάνυ καὶ κεχαρισμένως, οὐχ ἥτιον Ἡροδότου. Ὑψος δὲ
καὶ κάλλος καὶ μεγαλοπρέπειαν καὶ τὸ λεγόμενον ἰδίως
πλάσμα ἱστορικὸν Ἡρόδοτος ἔχει. Οὐ γὰρ μόνον οὐκ

ἔλαυσε τοῦτο παρ' αὐτοῦ λαβεῖν, ἀλλὰ καὶ ποτε διεγεί-
ραι βουληθείη τὴν φράσιν, ὀλίγον ἐμπνεύσας, ¹ ὥσπερ
ἀπόγειος αὔρα, ταχέως σβέννυται. Μακρότερος γὰρ
γίνεται τῷ δέοντος ἐν πολλοῖς καὶ τῷ πρέποντος, καὶ ἔχ,
ὥς Ἡρόδοτος, ἐφάπτεται τῶν προσώπων ἐντυχῶς, ἀλλ' ἐν ᾧ
πολλοῖς ὀλίγωρός ἐστιν, ἂν τις ὀρθῶς σκεπῇ.

• • •

III.

¹ E LONGINO.

[AD EDIT. JOANNIS TOURN. OXON. 1778. IN 4to.]

• EK TOT

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΛΟΓΓΙΝΟΥ

ΠΕΡΙ

ΤΥΦΟΥΣ.

¹Η—τῶν λόγων κρίσις πολλῆς ἐστὶ πείρας τελευταῖον ἐπιγένημα.

ΠΕΡΙ ΤΥ. § VI

§ I.

• • •

—¹ **ΑΚΡΟΤΗΣ** καὶ ἐξοχὴ τις λόγων ἐστὶ τὰ ὕψη καὶ ποιητῶν τε οἱ μέγιστοι καὶ συγγραφέων οὐκ ἄλλοθεν ἢ ἐνθένδε ποθὲν ἐκράτευσαν, ⁴ καὶ ταῖς ἑαυτῶν περιέλαβον εὐκλείαις τὸν αἰῶνα. Οὐ γὰρ εἰς πᾶσι τοῖς ὀκροσμένοις, ἀλλ' εἰς ἑκασταῖν. ἄγει ⁵ τὰ ὑπερφυῶ ⁶ πάντα δέ γε σὺν ἐκπλήξει τοῦ πιθανοῦ καὶ τοῦ πρὸς χάριν αἰεὶ κρατεῖ τὸ θαυμάσιον εἶχε τὸ μὲν πιθανὸν ὡς τὰ πολλὰ ἐφ' ἡμῖν ταῦτα δὲ, δυναστείαν καὶ βίαν ἄμαχον

προσφέροντα, παντὸς ἐπάνω τοῦ ἀχρωμένου καθίσταται. Καὶ τὴν μὲν ἐμπειρίαν τῆς εὐρέσεως, καὶ τὴν τῶν πραγμάτων τάξιν καὶ οἰκονομίαν, οὐκ ἐξ ἑνὸς, οὐδ' ἐκ δυοῖν, ἐκ δὲ τοῦ ὅλου τῶν λόγων ὕφους μόλις ἐκφαινομένην ὁρῶμεν¹ ὕψος δὲ που καιρίως ἐξενεχθὲν τὰ τε πράγματα δίκην 5 σκηπτῶς πάντα διεφόρησεν, καὶ τὴν τοῦ ῥήτορος εὐθὺς ἀθρόαν ἐνεδείξατο δύναμιν. * * *

* * *

§ VII.

Εἰδέναι χρῆ, φίλιτατε, διότι, καθάπερ κὰν τῷ κοινῷ βίῳ οὐδὲν ὑπάρχει μέγα, οὐδ' τὸ καταφθονεῖν ἔστι μέγα· ὅλον πλοῦτοι, τιμαί, δόξαι, τυραννίδες, καὶ ὅσα δὴ 10 ἄλλα ἔχει πολὺ τὸ ἔξωθεν προστραγωδούμενον, οὐκ ἂν τῷ γε φρονίμῳ δόξειεν ἀγαθὰ ὑπερβάλλοντα, ὧν αὐτὸ τὸ περιφρονεῖν ἀγαθὸν οὐ μέτριον² θαυμάζουσι γοῦν τῶν ἐχόντων αὐτὰ μᾶλλον τοὺς δυναμένους ἔχειν, καὶ διὰ μεγαλοψυχίαν ὑπερορῶντας—³ τῇδὲ που καὶ ἐπὶ τῶν 15 διηρμένων ἐν ποιήμασι καὶ λόγοις ἐπισκεπτέον, μὴ τινα μεγέθους φαντασίαν ἔχοι τοιαύτην, ἥ πολὺ πρόσκειται τὸ εἰκῇ προσαναπλαττόμενον, ἀναπτυσσόμενα δὲ, ἄλλως εὐρίσκειτο χαῦνα, ὧν τοῦ θαυμάζειν τὸ περιφρονεῖν εὐγενέστερον. Φύσει γὰρ πῶς, ὑπὸ τάληθους ὕψους ἐπαί- 20 ρεταί τε ἡμῶν ἡ ψυχὴ, καὶ γαυρόν τι ἀνάστημα λαμβάνουσα πληροῦται χαρᾶς καὶ μεγαλαυχίας, ὥς αὐτὴ γεννήσασα, ὅπερ ἤκουσεν. Ὅταν οὖν ὑπ' ἀνδρὸς ἔμφορος καὶ ἐμπείρου λόγων πολλὰκις ἀκουόμενόν τι πρὸς μεγαλοφροσύνην τὴν ψυχὴν μὴ συνδιατιθῇ, μηδ' ἐγκαταλεί- 25 πῃ τῇ διανοίᾳ πλεῖον τοῦ λεγομένου τὸ ἀναθεωρούμενον, πίπτῃ δ', ὃν τὸ συνεχὲς ἐπισκοπῇ, εἰς ἀπαύξησιν οὐκ ἂν εἴτ' ἀληθεὶς ὕψος εἴη, μέχρι μόνης τῆς ἀκοῆς σωθῇ

μενον. Τούτο γὰρ τῷ ὄντι μέγα, σὺ πολλὴ μὲν ἡ ἀναθεώρησις, δόσκολος δὲ, μᾶλλον δ' ¹ ἀδύνατος ἡ κατεξανέστασις· ἰσχυρὰ δὲ ἡ μνήμη καὶ δυσεξάλειπτος. Ὅλος δὲ καλὰ νόμιζε ὕψη καὶ ἀληθινὰ τὰ διαπαντὸς ἀρέσκον ὅτα καὶ πᾶσιν ² ὅταν γὰρ τοῖς ἀπὸ διαφόρων ἐκτετηδεμάτων, βίων, ζήλων, ἡλικιῶν, λόγων, ἐν τι καὶ ταῦτόν ἅμα περὶ τῶν αὐτῶν ἅπασι δοκῇ, τόθ' ἡ ἐξ ἀσυμφώνων ³ ὡς κρίσις καὶ συγκατάθεσις τὴν ἐπὶ τῷ θαυμαζομένῳ πίστιν ἰσχυρὰν λαμβάνει καὶ ἀναμφίλεκτον.

§ VIII.

10 Ἐπεὶ δὲ πέντε, ὡς ἂν εἴποι τις, πηγαὶ τινές εἰσιν αἱ τῆς ὑψηγορίας γονιμώταται, (προϋποκειμένης, ὥσπερ ἐδάφους τινὸς κοινού, ταῖς πέντε ταύταις ἰδέαις, τῆς ἐν τῷ λέγειν δυνάμει, ἥς ὅλος χωρὶς οὐδέν,) πρῶτον μὲν καὶ κράτιστον, ⁴ τὸ περὶ τὰς νοήσεις ἀδρεπήδολον, ὡς καὶ
15 τοῖς περὶ Ξενοφάντους ὠρισάμεθα· δεῦτερον δὲ, τὸ σφοδρὸν καὶ ἐνθουσιαστικὸν πάθος· ἀλλ' αἱ μὲν δύο αὗται τοῦ ὕψους κατὰ τὸ πλεόν αὐθιγενεῖς συστάσεις· αἱ λοιπαὶ δ' ἤδη καὶ διὰ τέχνης ⁵ ἢ τε ποιὰ τῶν σχημάτων πλάσις·
⁶ δισσὰ δὲ πού ταῦτα, τὰ μὲν νοήσεως, θάτερα δὲ λέ-
20 ξεως· ἐπὶ δὲ τούτοις ⁷ ἡ γενναῖα φράσις, ἥς μέρη πάλιν ὀνομάτων τε ἐκλογὴ, καὶ ἡ τροπικὴ καὶ πεποιημένη λέξις· πέμπτη δὲ μεγέθους αἰτία, καὶ συγκλείουσα τὰ πρὸ ἑαυτῆς ἅπαντα, ἡ ἐν ἀξιώματι καὶ διάρσει σόνθεσις· φέρε δὴ, τὰ ἐμπεριεχόμενα καθ' ἑκάστην ἰδέαν τούτων ἐπισκεψά-
25 μεθα· τοσοῦτον προειπόντες, ὅτι τῶν πέντε μορίων ὁ Καϊκίλιος ⁸ ἔστιν ἃ παρὲλιπεν, ὡς καὶ τὸ πάθος ἀμέλει.
⁹ Ἀλλ' εἰ μὲν ὡς ἐν τι ταῦτ' ἄμφω, τό τε ὕψος καὶ τὸ παθητικόν, καὶ ἔδοξεν αὐτῷ πάντῃ συννυπόρχειν τε ἀλλή-

λοις καὶ συμπεφυκέναι, διαμαρτάνει καὶ γὰρ πάθη τινὰ διεστῶτα ὄνους καὶ ταπεινὰ εὐρίσκεται, καθάπερ οἴκτοι, λύπαι, φόβοι· καὶ ἔμπαλιν πολλὰ ὕψη δίχα πάθους, ὥς πρὸς μυρίοις ἄλλοις καὶ τὰ περὶ τοὺς ¹ Ἀλωάδας τῇ Ποιητῇ παρατετολμημένα·

“ Οὐσαν ἐπ’ Οὐλύμπῳ μέμασαν θέμεν· αὐτὰρ ἐπ’ Οὐσῃ

“ Πήλιον εἰνοσίφυλλον, ἔν’ οὐρανὸς ἀμβατὸς εἴῃ”

καὶ τὸ τούτοις ἔτι μεῖζον ἐπιφερόμενον,

“ Καὶ νῦν κεν ἐξετέλεσσαν,”——

Παρά γε μὴν τοῖς ῥήτορσι τὰ ἐγκώμια, καὶ τὰ κομ- 10
πικὰ καὶ ἐπιδεικτικά, τὸν μὲν ὄγκον καὶ τὸ ὕψηλόν ἐξ
ἁπαντος περιέχει, πάθους δὲ χηρεύει κατὰ τὸ πλεῖστον
ὅθεν ἥκιστα τῶν ῥητόρων οἱ περιπαθεῖς ἐγκωμιαστικοί, ἢ
ἐμπαλιν οἱ ἐπαινετικοὶ περιπαθεῖς. Εἰ δ’ αὖ πάλιν ἐξ
ὅλου μὴ ἐνόμισεν ὁ Καικίλιος τὸ ἐμπαθὲς εἰς τὰ ὕψη 15
ποτὲ συντελεῖν, καὶ διὰ τῆς οὐχ ἡγήσατο μνήμης ἄξιον,
πάνυ διηπάτῃται· θαρσύνει γὰρ ἀφορισαίμεν ἂν, ὥς οὐδὲν
οὕτως, ὥς τὸ γενναῖον πάθος, ἐνθα χρῆ, μεγαλήγορον,
ὥσπερ ὑπὸ μανίας τινὸς καὶ πνεύματος ἐνθουσιαστικοῦ
ἐκπνέον, ² καὶ οἶονεὶ φοιβάζον τοὺς λόγους. 20

§ IX.

¹ Οὐ μὴν ἄλλ’, ἐπαι τὴν κρατίστην μοῖραν ἐπέχει τῶν
ἄλλων τὸ πρῶτον, λέγω δὲ τὸ μεγαλοφυὲς, χρῆ κἀν-
ταῦθα, εἰ καὶ ὁρωρτόν τὸ πρᾶγμα μᾶλλον ἢ κτητόν,
ὅμως, καθ’ ὅσον οἴοντε, τὰς ψυχὰς ἀνατρέφειν πρὸς τὰ
μεγέθη, καὶ ὥσπερ ἐγκύμονας ἀεὶ ποιεῖν γενναίου παρα- 25
στήματος. Τίνα, φῆσαι, τρόπον; Γέγραφα πού καὶ ἐτέ-

ρωθι, ὅτι τὸ τοιοῦτον ὕψος μεγαλοφροσύνης ἀπήχημα.
 Ὅθεν καὶ φωνῆς δίχα θαυμάζεται ποτε ψιλή καθ' ἑαυ-
 τὴν ἢ ἔννοια δι' αὐτὸ τὸ μεγαλόφρον' ὥς ἡ τοῦ Αἰάντος
 ἔν Νεκυία σιωπὴ μέγα καὶ πάντος ὑψηλότερον λόγου.

5 Πρῶτον οὖν τὸ, ἐξ οὗ γίνεται, προῦποκίθεσθαι πάντως
 ἀναγκαῖον ὥς ἔχειν δεῖ τὸν ἀληθῆ ῥήτορα μὴ ταπεινὸν
 φρόνημα καὶ ἀγεννές· οὐδὲ γὰρ οἶόντι, μικρὰ καὶ δουλο-
 πρεπῆ φρονούντας καὶ ἐπιτηδεύοντας παρ' ὅλον τὸν βίον
 θαυμαστόν τι καὶ τοῦ παντός αἰῶνος ἐξενεγκεῖν ἄξιον
 10 μεγάλοι δὲ οἱ λόγοι τούτων, κατὰ τὸ εἶκος, ἂν ἂν ἐμ-
 ῃθεῖς ᾤσιν αἱ ἔννοιαι. Ταύτη καὶ εἰς τοὺς μάλιστα φρο-
 νηματίας ἐμπίπτει τὰ ὑπερφυᾶ. Ὁ γὰρ τῷ Παρμενίῳ
 φήσαντι, “Ἐγὼ μὲν ἂν ἠρέεσθην, εἰ Ἀλέξανδρος
 “ἦμην,” “Κἀγὼ, τῇ Δία,” εἰπὼν, “εἰ Παρμενίαν ἦμην,”
 15 τὸ αὐτοῦ μεγαλόφρον' δείκνυσιν. Ὡς καὶ τὸ Ὀμήρου
 παρορῖζει μεγαλοφυῆς, ἐν τῷ,

“Οὐρανὸς ἐστήριξε κάρη, καὶ ἐπὶ χθονὶ βαίνει,”
 τὸ ἐπ' οὐρανὸν ἀπὸ γῆς διάστημα· καὶ τοῦτ' ἂν εἰποι τις
 οὐ μᾶλλον τῆς Εἰριδος, ἢ Ὀμήρου μέτρον. Ὡς ἀνδ-
 20 μοῖόν γε τὸ Ἡσιόδειον ἐπὶ τῆς Ἀχλὺς, εἶγε Ἡσιόδου
 καὶ τὴν Ἀσπίδα θετέον

“Τῆς ἐκ μὲν θινῶν μύζαι ῥέον”
 οὐ γὰρ δεινὸν ἐποίησε τὸ εἰδωλον, ἀλλὰ μισητόν. Ὅ-
 δὲ πῶς μεγαθύνει τὰ δαιμόνια;

25 “Ὅσον δ' ἤροειδὲς ἀνὴρ ἶδεν ὀφθαλμοῖσιν,
 “Ἥμενος ἐν σκοπιῇ, λεύσσω ἐπὶ εἰνοκα πόντον,
 “Τόσσον ἐπιθρόσκουσι θεῶν ὑψηλές ἱπποι.”

Τὴν ὁρμὴν αὐτῶν κοσμικῶ διαστήματι καταμετρεῖ. Τίς
 οὖν οὐκ ἂν εἰκότως διὰ τὴν ὑπερβολὴν τοῦ μεγέθους ἐκ-
 30 φθίγεται, ὅτι, ἂν δις ἐξῆς ἐφορμήσωσιν οἱ τῶν θεῶν ἱπ-

και, οὐκ ἐθ' εὐρήσουσιν ἐν κόσμῳ τόπαν ; Ἰπερφυᾶ καὶ τὰ
ἐπὶ τῆς θεομαχίας φαντάσματα.

“¹ Ἀμφὶ δ' ἐσάλπιγξεν μέγας οὐρανὸς, σὺλλυμπῶς τε.

“ Ἐδδαισεν δ' ὑπένερθεν ἄναξ ἐνέρον Διδανεύς,

“ Δείσας δ' ἐκ θρόνου ἄλτο, καὶ ἴαχε, μὴ οἱ ἐπειτα 5

“ Γαῖαν ἀναρρήξειε Ποσειδάαν ἐνοσίχθων,

“ Οἰκία δὲ θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοις φανείη,

“ Σμερδαλέ', εὐρώεγτα, τὰ τε στυγέουσι θεοὶ περ.”

Ἐπιβλέπει, ἑταῖρε, ὡς, ἀναρρήγνυμένης μὲν ἐκ βάθρων
κῆρ, αὐτῶν δὲ γυμνασμένον ταρτάρου, ἀνατροπὴν δὲ ὅλον 10
καὶ διάστασιν τοῦ κόσμου λαμβάνοντος, πάνθ' ἄρα, οὐρα-
νός, γῆς, τὰ θνητὰ, τὰ ἀθάνατα, ἅμα τῇ τότε συμ-
παλεμεί καὶ συγκινδυνεύει μάχῃ ; ² Ἀλλὰ ταῦτα φοβερὰ
μὲν, πλὴν ἄλλως εἰ μὴ καὶ ἀλληγορίαν λαμβάνοιτο,
παντάπασι γὰρ ἄβυσσος, καὶ οὐ σώζοντα τὸ πρέπον. Ὅμηρος 15
γὰρ μοι δοκεῖ, παραδιδούς τραύματα θεῶν, στάσεις,
τιμωρίας, δάκρυα, δεσμὰ, πάθη πάμφυρτα, τοὺς μὲν
ἐπὶ τῶν Πιακῶν ἀνθρώπους, ὅσον ἐπὶ τῇ δυνάμει, θεοὺς
περιτριπέναι, τοὺς θεοὺς δὲ ἀνθρώπους. Ἀλλ' ἡμῖν μὲν
ἀνταρμιμονοῦσιν ἀπέχεται λιμὴν κακῶν ὁ θάνατος τῶν 20
θεῶν δ' οὐ τὴν φύσιν, ἀλλὰ τὴν ἀνυχίαν ἐποίησεν αἰώ-
νιον. Πολὺ δὲ τῶν περὶ τὴν θεομαχίαν ἀμείνω τὰ, ὅσα
ἔχρανται τι καὶ μέγα τὸ δαμνάνειον, ὡς ἀληθῶς, καὶ
ἄκρατον παρίστησιν, οἷα (πολλοῖς δὲ πρὸ ἡμῶν ὁ τόπος
ἐξείργασται.) τὰ ἐπὶ τοῦ Ποσειδῶνος.

25

—“ Τρέμε δ' οὐρεα μακρὰ, καὶ ὕλη,

“ Καὶ κορυφαί, Τρώων τε πόλεις, καὶ νῆες Ἀχαιῶν,

“ Πηλαῖν ὑπ' ἀθανάτοισι Ποσειδάωνος ἰόντος.

“ Βῆ δ' ἑλδὴν ἐπὶ κύματ'· ³ ἄτακτος δὲ κῆρτ' ὑπ' αὐτῇ

“ Πάτασθαι ἐκ κευθμῶν, αὐδ' ἠγνόησεν ἄνακτα.

30

“ Γηθοσύνη δὲ θάλασσα δίστατο· τοὶ δὲ πέτοντο”——

Ταύτη καὶ ὁ τῶν Ἰουδαίων θεσμοθέτης, οὐχ ὁ τυχὼν ἀνὴρ,
 ἐπειδὴ τὴν τοῦ θείου θάνατον κατὰ τὴν ἀξίαν ¹ ἐχώρησε,
 κατέβηκεν, εὐθὺς ἐν τῇ εἰσβολῇ γραψας τῶν νόμων,
 “Ἐλεπεν ὁ Θεὸς,” φησί· τί; “² Γενέσθω φῶς, καὶ ἐγένετο
 5 “γενέσθω γῆ, καὶ ἐγένετο.” Οὐκ ὁκληρὸς ἂν ἴσως,
 ἑταῖρε, δόξαιμι, ³ ἐν ἔτι τῷ Ποιητοῦ, καὶ τῶν ἀνθρωπίνων
 παραθέμενος, τοῦ μαθεῖν χάριν, ὥς εἰς τὰ ἡρώικα με-
 γέθη συνεμβαίνειν ἐθίζει. Ἀγλὺς ἄρνω καὶ νύξ ἄκορος
 αὐτῷ τὴν τῶν Ἑλλήνων ἐπέχει μάχην ἐνθα δὴ ὁ Αἴαντος
 10 ἀμχανῶν.

“⁴ Ζεῦ πάτερ, (φησὶν,) ἀλλὰ σὺ ῥῦσαι ὑπ’ ἕτερος υἱῶν
 Αἰαίων,

“Ποίησον δ’ αἰθρην, δὸς δ’ ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι

“Ἐν δὲ φάει καὶ ὀλεσσον.”

15 Ἔστιν ὡς ἀληθῶς τὸ πάθος Αἴαντος· οὐ γὰρ ἦν εὐχεταί,
 (ἦν γὰρ τὸ αἶτημα τοῦ ἥρωος ταπεινότερον,) ἀλλ’ ἐπειδὴ
 ἐν ἀπράκτῳ σκότει τὴν ἀνδρίαν εἰς οὐδὲν γενναῖον εἶχε
 διαθέσθαι, διὰ ταῦτ’ ἀγανακτῶν, ὅτι πρὸς τὴν μάχην
 ἀργεῖ, φῶς ὅτι τάχιστα αἰτεῖται, ὡς πάντως τῆς ἀρετῆς
 20 εὐρήσων ἐντάφιον ἄξιον, καὶ αὐτῷ Ζεὺς ἀντιτάττεται.
 Ἀλλὰ γὰρ Ὅμηρος μὲν ἐνθάδε σῆριος συνεμπνέει τοῖς
 ἀγῶσι, ⁵ καὶ οὐκ ἄλλο τι αὐτὸς πέπονθεν, ἢ

“Μαίνεται, ὡς ὅτ’ Ἀρης ἐγγέσπαλος, ἢ ὀλοὸν πῦρ

“Οὔρεσι μαίνεται βαθέης ἐνὶ τάφρεσιν ὕλης

25 “Ἀφλοισμός δὲ περὶ στόμα γίνεται.”

• • •

• • •

§ XII.

—¹Ὁ Κικέρων τοῦ Δημοσθένους ἐν τοῖς μεγέθεσι παρ-
 ἀλλάττει. Ὁ μὲν γὰρ ἐν ὕψει τὸ πλεον ἀποτόμῃ, ὃ δὲ
 Κικέρων ἐν χύσει καὶ ²ὃ μὲν ἡμέτερος διὰ τὸ μετα
 βίας ἕκαστα, ἔτι δὲ τάχους, θόμης, δεινότητος, οἷον
 καίειν τε ἄμα καὶ διαρπάζειν, σκηπτῷ τινι παρεικάζοιτ' ³
 ἂν ἢ κεραυνῷ ὃ δὲ Κικέρων, ὥς ἀμφιλαφῆς τις ἐμ-
 πρησμός, (οἶμαι,) πάντα νέμεται καὶ ἀνειλεῖται, πολὺ
 ἔχων καὶ ἐπίμονον αἰεὶ τὸ καῖον, καὶ διακληρονομούμενον
 ἄλλοιτ' ἄλλοίως ἐν αὐτῷ, καὶ κατὰ διαδοχὰς ἀνατρε-
 φόμενον. ⁴ Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὑμεῖς ἂν ἄμεινον ἐπι-10
 κρίνοιτε. Καιρὸς δὲ τοῦ Δημοσθενικοῦ μὲν ὕψους καὶ
 ὑπερτεταμένου, ἐν τε ταῖς δεινώσεσι καὶ τοῖς σφοδροῖς
 πάθεσι, καὶ ἔνθα δεῖ τὸν ἀκροατὴν τὸ σύνολον ἐκπλῆξαι
 τῆς δὲ χύσεως, ὅπου χρηὴ καταντλήσαι τοπηγορίας τε
 γὰρ, καὶ ἐπιλόγοις κατὰ τὸ πλεον, καὶ παραβάσει, ⁵
 καὶ τοῖς φραστικοῖς ἅπασι καὶ ἐπιδεικτικοῖς, ἱστορίαις τε,
 καὶ φυσιολογίαις, καὶ οὐκ ὀλίγοις ἄλλοις μέρεσιν ἀρ-
 μόδιον.

• • •

§ XIV.

¹ Οὐκοῦν καὶ ἡμᾶς, ἥνίκ' ἂν διαπονῶμεν ὑψηγορίας τι
 καὶ μεγαλοφροσύνης δεόμενον, καλὸν ἀναπλάττεσθαι ταῖς ²
 ψυχαῖς, πῶς ἂν, εἰ τύχοι, ταὐτὸ τοῦθ' Ὀμηρος εἶπεν,
 πῶς δ' ἂν Πλάτων, ἢ Δημοσθένης ὑψώσεν, ἢ ἐν ἱστορίᾳ

Θουκυδίδης. Προσπίπτοντα γὰρ ἡμῖν κατὰ ζῆλον ἐκεῖνα
 τὰ πρόσωπα, καὶ οἷον διαπρέποντα, τὰς ψυχὰς ἀνοίσει
 πῶς ¹ πρὸς τὰ ἀνειδωλοποιούμενα μέτρα. Ἐτι δὲ μάλ-
 λον, εἰ καὶ ἐκείνο τῇ διανοίᾳ προσυπογράφουμιν, πῶς ἂν
 5 ² τόδε τι ὑπ' ἐμοῦ λεγόμενον παρὰν Ὀμηρος ἤκουσεν. ἢ
 Δημοσθένης, ἢ πῶς ἂν ἐπὶ τούτῳ διετέθησαν. Τῷ γὰρ
 ὄντι μέγα τὸ ἀγώνισμα, τοιοῦτον ὑποτίθεσθαι τῶν ιδίων
 λόγων δικαστήριον καὶ θέατρον, καὶ ἐν τηλικούτοις ἥρωσι,
 κριταῖς τε καὶ μάρτυσιν, ³ ὑπέχειν τῶν γραφομένων εὐθύνas
 10 πεπαῖχθαι. Πλέον δὲ τούτων παρορμητικὸν, εἰ προσ-
 τιθείης, πῶς ἂν ἐμοῦ ταῦτα γράψαντος ὁ μετ' ἐμὲ πᾶς
 ἀκούσειεν αἰῶν; Εἰ δέ τις αὐτόθεν φοβοῖτο, μὴ τοῦ ἰδίου
 βίου καὶ χρόνου οὐ φθέγγαιτό τι ὑπερήμερον, ἀνάγκη καὶ
 τὰ συλλαμβανόμενα ὑπὸ τῆς τούτου ψυχῆς ⁴ ἀτελεῖν καὶ
 15 τυφλὰ ὥσπερ ἀμβλοῦσθαι, πρὸς τὸν τῆς ὑστεροφημίας
 ὅλως μὴ τελεσφορούμενα χρόνον.

• • •

§ XVI.

¹ Αὐτόθι μέντοι καὶ ὁ περὶ σχημάτων ἐφεξῆς τέτακται
 τόπος· καὶ γὰρ ταῦτ', ἂν ὄν δεῖ σκευάζηται τρόπον, ὥς
 ἔφη, οὐκ ἂν ἡ τυχοῦσα μεγέθους εἴη μερίς. ² Οὐ μὴν
 20 ἀλλ', ἐπεὶ τὸ πάντα διακριβοῦν πολὺ ἔργον ἐν τῷ παρ-
 ὄντι, μᾶλλον δ' ἀπεριόριστον, ὀλίγα τῶν, ὅσα μεγαλη-
 γορίας ἀποτελεστικά, τῷ πισώσασθαι τὸ προκείμενον ἔνεκα,
 καὶ δὴ διέξιμεν. Απόδειξιν ὁ Δημοσθένης ὑπὲρ τῶν πεπο-
 λίτευμένων εἰσφέρει· τίς δ' ἦν ἡ κατὰ φύσιν χρῆσις αὐ-
 25 τῆς; "Ὁὐχ ἡμάρτετε, ὦ τὸν ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων
 2 E

“ἐλευθερίας ἀγῶνα ἀράμενοι· ἔχετε δὲ οἰκεῖα τούτου
 “παραδείγματα· οὐδὲ γὰρ οἱ ἐν Μαραθῶνι ἡμαρτον, οὐδ’
 “οἱ ἐν Σαλαμῖνι, οὐδ’ οἱ ἐν Πλαταιαῖς.” Ἀλλ’ ἐπειδὴ,
 καθάπερ ἐμπνευσθεὶς ἐξαίφνης ὑπὸ Θεοῦ, καὶ οἷον εἰ φοιδή- 5
 ληπτος γενόμενος, τὸν κατὰ τῶν ἀριστεῶν τῆς Ἑλλά-
 δος ἦρχον ἐξεφώνησεν, “¹ Οὐκ ἔστιν, ὅπως ἡμάρτετε, οὐ
 “μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας,” φαίνεται δὲ
 ἐνὸς τοῦ ὁμοτικῆς σχήματος, ὅπερ ἐνθάδε ἀποστροφὴν ἐγὼ
 καλῶ, τοὺς μὲν προγόνους ἀποθεώσας, ὅτι δὲ τοὺς οὕτως
 ἀποθανόντας ὡς θεοὺς ὁμνῆναι καρισιάνων, τοῖς δὲ κρίνῃσι 10
 τὸ τῶν ἐκεῖ προκινδυνεύσαντων ἐντιθεὶς φρόνημα, τὴν δὲ
 τῆς ἀποδείξεως φύσιν μεθεστιάκως εἰς ὑπερβάλλον ὕψος
 καὶ πάθος ² καὶ ξένων καὶ ὑπερφυῶν ὄρκων ἀξιοκιστίαν,
 καὶ ἅμα παιωνιᾶν τινα καὶ ἀλεξιφάρμακον εἰς τὰς ψυ-
 χὰς τῶν ἀκονόντων καθιεῖς λόγον ὡς κουνιζομένους ὑπὸ 15
 τῶν ἐγκωμίων μηδὲν ἔλαττον τῇ μάχῃ τῇ πρὸς Φίλιππον.
 ἢ ἐπὶ τοῖς κατὰ Μαραθῶνα καὶ Σαλαμῖνα νικητηρίοις,
 παρίστασθαι φρονεῖν οἷς πᾶσι τοὺς ἀκροατὰς διὰ τοῦ
 σχηματισμοῦ συναρπάσας ἔχετο. * * *

• • •

§ XVIII.

Τί δ’ ἐκεῖνα φῶμεν, τὰς πένσεις τε καὶ ἐρωτήσεις; 20
 ὅρα οὐκ αὐταῖς ταῖς τῶν σχημάτων εἰδοποιαῖς παραπολὺ
 ἐμπρακτότερα καὶ σοβαρώτερα συντείνει τὰ λεγόμενα;
 “³ Ἡ βέλεσθε, εἰπέ μοι, περιϋόντες ἀλλήλων πυκνῶνεσθαι,
 “Λέγεται τι καινόν; Τί γὰρ ἂν γένοιτο τούτου καινότε-
 “ρον, ἢ Μακεδῶν ἀνὴρ καταπολεμῶν τὴν Ἑλλάδα; ²⁵
 “Τίθνηται Φίλιππος; Οὐ μὰ Δί’, ἀλλ’ ὥσθενεῖ. Τί δ’

“ὅρῳ διαφέρει; καὶ γὰρ, ἂν εὐτός τι πάθῃ, ταχὺς
 “ὅμεις ἕτερον Φίλιππον ποιήσετε.” Καὶ πάλιν, “Πλὴ-
 “ομεν ἐπὶ Μακεδονίαν,” φησί. “Παῖ δὲ προσομιλήμαθα;
 “ἤρετό τις. Εὐρήσει τὰ σαθρὰ τῶν Φιλίππου πραγμάτων
 5 “αὐτὸς ὁ πόλεμος.” Ἦν δὲ, ἀπλῶς ῥηθὲν, τὸ πρῶγμα
 τῷ παντὶ καταδεέστερον· νυνὶ δὲ τὸ ἐνθὺν καὶ ὀξύρροπον
 τῆς πεύσεως καὶ ἀποκρίσεως, καὶ τὸ πρὸς ἑαυτὸν ὡς πρὸς
 ἕτερον ἀνθυπαντῶν, οὐ μόνον ὑψηλότερον ἐποίησε τῷ σχη-
 ματισμῷ τὸ ῥηθὲν, ἀλλὰ καὶ πιστότερον. * * *

• • •

§ XXV.

10 ¹“Ὅταν γε μὴν τὰ παρεληλυθότα τοῖς χρόνοις εἰσ-
 ἄγῃς ὡς γινόμενα καὶ παρόντα, οὐ διήγησιν ἔτι τὸν λό-
 γον, ἀλλ’ ἐναγώνιον πρᾶγμα ποιήσεις. “Πεπιτωκὸς δέ
 “τις,” φησὶν ὁ Ξενοφῶν, “ὑπὸ τῷ Κύρῳ ἔκπερ, καὶ πα-
 “τούμενος, παίει τῇ μαχαίρᾳ εἰς τὴν γαστέρα τὸν ἑπ-
 15 “πον· ὁ δὲ σφαδάζων ἀποσεύεται τὸν Κύρον, ὁ δὲ πίπτει”
 Τοιοῦτος ἐν τοῖς πλείστοις ὁ Θουκυδίδης.

§ XXXV.

—² Ἡ φύσις οὐ ταπεινὸν ἡμᾶς ἔσθ’ ἐγγενὲς
 ἔκριτε, τὸν ἄνθρωπον, ἀλλ’, ὡς εἰς μεγάλην τινα πανήγυ-
 ριν, εἰς τὸν βίον καὶ εἰς τὸν ἀνυπαντα κόσμον ἐπάγουσα,
 20 θειατὰς τινὰς τῶν ὄλων αὐτῆς ἐσομένους, καὶ φιλοτιμω-
 τάτους ἀγωνιστάς, εὐθύς ἄμαχον ἔρωτα ἐνέφυσεν ἡμῶν
 Vol. I.

ταῖς ψυχαῖς παντὸς αἰ τοῦ μεγάλου, καὶ ὡς πρὸς ἡμᾶς
 δαιμονιωτέρου. Διόπερ τῇ θεωρίᾳ καὶ διανοίας τῆς ἀν-
 θρωπίνης ἐπιβολῇ οὐδ' ὁ σύμπας κόσμος ἀρκεῖ, ἀλλὰ καὶ
 τοὺς τοῦ περιέχοντος πολλάκις ὄρους ἐκβαίνουσιν αἱ ἐπί-
 νοιαί καὶ εἴ τις περιβλέψαιτο ἐν κύκλῳ τὸν βίον, ὃς 5
 πλέον ἔχει τὸ περιττὸν ἐν πᾶσι καὶ μέγα καὶ καλὸν,
 ταχέως εἴσεται, πρὸς ᾧ γεγόναμεν. Ἐνθεν φυσικῶς πῶς
 ἀγόμενοι, μὰ Δί', οὐ τὰ μικρὰ ρεῖθρα θαυμάζομεν, εἰ
 καὶ διανγῇ καὶ χρήσιμα, ἀλλὰ τὸν Νεῖλον, καὶ Ἰστρον,
 ἢ Ῥῆνον, πολὺ δ' ἔτι μᾶλλον τὸν Ωκεανόν οὐδέ γε τὸ 10
 ὑφ' ἡμῶν τουτὶ φλογίον ἀνακαιόμενον, ἐπεὶ καθαρὸν σώ-
 ζει τὸ φέγγος, ἐκπληττόμεθα τῶν οὐρανίων μᾶλλον, καί-
 τοι πολλάκις ἐπισκοτουμένων οὐδὲ τῶν τῆς Αἴτης κρα-
 τήρων ἀξιοθαυμαστότερον νομίζομεν, ἥς αἱ ἀναχοαὶ πέ-
 τρους τε ἐκ βυθοῦ καὶ ὄλους ὄχθους ἀναφέρειν, καὶ ποτα- 15
 μούς ἐνίοτε τοῦ γηγενοῦς ἐκείνου καὶ αὐτοῦ μόνε προχέ-
 σι πυρός. Ἀλλ' ἐπὶ τῶν τοιούτων ἀπάντων ἐκεῖν' ἂν εἰποι-
 μεν, ὡς εὐπόριστον μὲν ἀνθρώποις τὸ χρειῶδες ἢ καὶ ἀναγ-
 καῖον, θαυμαστὸν δ' ὅμως αἰ τὸ παράδοξον.

• • •

§ XLIV.

¹ Ἐκεῖνο μέντοι λοιπὸν, ἔνεκα τῆς σῆς χρηστομαθείας, 20
 οὐκ ἀκνήσομεν ἐπιπροσθεῖναι, καὶ διασαφῆσαι, Τερεν-
 τIANÈ φίλτατε, ὅπερ ἐζήτησέ τις τῶν φιλοσόφων προσ-
 ἑναγχος, Θαῦμά μ' ἔχει, λέγων, ² ὡς ἀμέλει καὶ ἐτέ-
 ρους πολλοὺς, πῶς ποτε κατὰ τὸν ἡμέτερον αἰῶνα πιθα-
 ναὶ μὲν ἐκ' ἄκρον καὶ πολιτικά, δοριμελαί τε καὶ ἐντρε- 25
 χεῖς, καὶ μάλιστα πρὸς ἡδονὰς λόγων εὐφοροί, ὑψηλαί

δε λίαν καὶ ὑπερμεγέθους, πλὴν εἰ μὴ τι σπάκιον, οὐκέτι
 γίνονται φύσεις τοσαύτη λόγων ¹ κοσμική τις ἐπέχει τὸν
 βίον ἀφορία. Ἡ, γῆ Δί', ἔφη, πιστεύτεον ἐκείνῳ τῷ
 θυρυλλομένῳ, ὥς ἡ δημοκρατία τῶν μεγάλων ἀγαθῇ
 5 τιθηνός, ἥ μόνῃ σχεδὸν καὶ συνήκμασαν οἱ περὶ λόγος δει-
 νοὶ καὶ συναπέθανον; ² Θρέψαι τε γάρ, φησὶν, ἱκανῇ τὰ
 φρονήματα τῶν μεγαλοφρόνων ἢ ἐλευθερία, καὶ ἐφελκύν-
 σαι καὶ ἄμα διαθεῖν τὸ πρόθυμον τῆς πρὸς ἀλλήλους ἐρι-
 δος καὶ τῆς περὶ τὰ πρωτεῖα φιλοτιμίας. Ἐτι γε μὴν
 10 διὰ τὰ προκείμενα ἐν ταῖς πολιτείαις ἐπαθλα ἐκδόσποτε
 τὰ ψυχικὰ προτετήματα τῶν ῥητόρων μελετώμενα ἀκο-
 νᾷται, καὶ οἷον ἐκτρίβεται, καὶ τοῖς πράγμασι κατὰ τὸ
 εἶκος ἐλευθερά συνεκλάμπει. Οἱ δὲ νῦν ἐοίκαμεν, ἔφη,
³ παιδομαθεῖς εἶναι δουλείας δικαίας, τοῖς αὐτῆς ἔθεσι
 15 καὶ ἐπιτηδεύμασιν ἐξ ἀπαλῶν ἔτι φρονημάτων μονονοῦκ
 ἐνεσπαργανωμένοι, καὶ ἄγευστοι καλλίστῃ καὶ γονιμωτά-
 του λόγων νόματος, τὴν ἐλευθερίαν, ἔφη, λέγω ⁴ διόπερ
 οὐδὲν ὅτι μὴ κόλακες ἐκβαίνομεν μεγαλοφυνεῖς. Διὰ
 τοῦτο τὰς μὲν ἄλλας ἔξεις καὶ εἰς οἰκίας πίπτειν ἔφα-
 20 σκεν, δοῦλον δὲ μηδένα γίνεσθαι ῥήτορα· εὐθὺς γὰρ ἀνα-
 ζεῖ τὸ ἀπαρῥησίαν, ⁵ καὶ οἷον ἔμφρουρον, ὑπὸ συνήθείας
 αἰεὶ ⁶ κεκονδυλισμένον. ⁷ “Ἡμῖν γάρ τ' ἀρετῆς,” κατὰ
 τὸν Ὅμηρον, “ἀποαίνονται—δούλιον ἡμᾶρ.” Ὡσπερ
 οὖν (εἰ γε, φηοὶ, τῶτο πιστόν ἐστι) ἀκῶ τὰ γλωττόκομα,
 25 ἐν οἷς οἱ ⁸ Πυγμαῖοι καλούμενοι τρέφονται, οὐ μόνον κωλύ-
 ει τῶν ἐγκεκλεισμένων τὰς αὐξήσεις, ἀλλὰ καὶ συνάγειν
 διὰ τὸν περιεχόμενον τοῖς σώμασι δεσρὸν οὕτως ἀπασαν
 δουλείαν, καὶ ἢ δικαιοσύνη, ψυχῆς γλωττόκομον καὶ κοι-
 νὸν δὴ τις ἀποφύηται δεσποτήριον.

30 Ἐγὼ μέντοι γε ὑπολαμβάνων, Ῥάδιον, ἔφη, ὃ βέλ-
 τιστε, καὶ ἴδιον ἀνθρώπων, τὸ καταμέμφεσθαι αἰεὶ τὰ πα-
 ρόντα. Ὅρα δὲ, μήποτε καὶ ἡ τῆς οἰκουμένης εἰρήνη

διαφθείρει τὰς μεγάλας φύσεις καὶ δὲ μᾶλλον ὁ κα-
 ῖων ἡμῶν τοῖς ἐπιθυμίαις ἀπεριόριστος οὗτος πόλεμος,
 καὶ, νῆ Δία, πρὸς τοῖσι, τὰ φρουροῦντα τὸν νῦν βίον, καὶ
 κατ' ἄρκυς ¹ ἄγοντα καὶ φέροντα, ταυτὶ πάθῃ. Ἡ γὰρ φα-
 λοχηματία, πρὸς ἣν ἅπαντες ἀπλήστως ἤδη νοσοῦμεν, 5
 καὶ ἡ φιληδονία δουλαγωγούσι, μᾶλλον δὲ (ὡς ἂν εἴποι-
 τις) ² καταβυθίζουσιν ἀντάνδρους ἤδη τὸν βίον· φιλαρ-
 γυρία μὲν νόσημα μικροποιὸν, φιληδονία δ' ἀγεννέστατον.
 Οὗ δὲ ἔχω λαγίζομενος εὐρεῖν, ὡς οἶόν τε, πλοῦτον ἀφ-
 ριστον ἐκτιμάσασκας, τὸ δ' ἀληθέστερον εἶπειν, ἐκθαίασαν- 10
 τας, τὰ συμφυῇ τούτῳ κακὰ εἰς τὰς ψυχὰς ἡμῶν ἐπεισ-
 ῶντα μὴ παραδέχεσθαι. Ἀκολουθεῖ γὰρ τῇ ἐμείτῳ πλού-
 τῳ καὶ ἀκολάστῳ συνημμένη καὶ ἴσα (φρασί) βαίνουσα πο-
 λυτέλεια, ἀνοίγοντος ἐκείνου τῶν πόλεων καὶ οἰκῶν τὰς
 εἰσόδους, εἰς αὗς ἐμβαίνει, καὶ συνοικίζεται. Χρονίσαντα 15
 δὲ ταῦτα ἐν τοῖς βίοις, νεοιτοποιεῖται, (κατὰ τὰς σοφούς.)
 καὶ ταχέως γενόμενα περὶ τεκνοποιῶν, ἀλαζονείαν τε
 γεννώσι καὶ τύφον καὶ τρυφήν, ὃ νόθα ἑαυτῶν γεννήματα,
 ἀλλὰ καὶ πάνυ γνήσια. Ἐὰν δὲ καὶ τούτους τις τοῦ
 πλούτου τοὺς ἐχρόνους εἰς ἡλικίαν ἔλθειν ἴδῃ, ταχέως 20
 δεσπότης ταῖς ψυχαῖς ἐντίκτους ἀπαραιτήτους, ὕβριν
 καὶ παρανομίαν καὶ ἀναισχυντίαν. Ταῦτα γὰρ οὕτως
 ἀνάγκη γίνεσθαι, καὶ μηκέτι τοὺς ἀνθρώπους ἀναδλέπειν,
 μηδὲ πέρα φήμης εἶναί τινα λόγον ἀλλὰ τοιούτων ἐν
 κήλῳ τελειουργεῖσθαι κατ' ὀλίγον τῶν βίων τὴν διαφθα- 25
 ράν, φθίνειν δὲ καὶ καταμαραίνεσθαι τὰ ψυχικὰ μεγέ-
 θη, καὶ ἄλλα γίνεσθαι, ἥνικα τὰ θνητὰ ἑαυτῶν μέρη
 καὶ ἀνόητα ἐκθανυμᾶζουσιν, παρέντες αὖξιν τ' ἀθάνατα.
³ Οὐ γὰρ ἐπὶ κρίσει μὲν τις δεκασθεὶς οὐκ ἂν ἔτι τῶν
 δικαίων καὶ καλῶν ἐλεύθερος καὶ ὑγιὲς ἂν κριτὴς γέ- 30
 νοιτο· ἀνάγκη γὰρ τῷ δωροδόκῳ ⁴ τὰ οἰκεία μὲν φαίνεσθαι
 καλὰ καὶ δίκαια. Ὅπου δὲ ἡμῶν ἐκάστω τοὺς δλοὺς ἤδη

βίους δεκάσμοι βραβεύουσι, καὶ ἀλλοτρίων θῆραι θανάτων, καὶ ἐνέδραι διαθηκῶν, τὸ δ' ἐκ τοῦ παντὸς κερδαίνειν ὠνούμεθα τῆς ψυχῆς, ¹ ἕκαστος πρὸς τῆς [ἑαυτοῦ ἡδονῆς] ἡνδραποδισμένοι, ἄρα δὴ ἐν τῇ τοσαύτῃ λοιμικῇ
5 τοῦ βίου διαφθορᾷ δοκοῦμεν ἐτι ἐλευθερόν τινα κριτὴν τῶν μεγάλων, ἢ διηκόντων πρὸς τὸν αἰῶνα, ² καδέκαστον ἀπολελεῖσθαι, καὶ μὴ καταρχαιρεσιάζεσθαι πρὸς τῆς τοῦ πλεονεκτεῖν ἐπιθυμίας; Ἀλλὰ μήποτε τοῖς τοιούτοις, οἱοί περ ἔσμεν ἡμεῖς, ἄμεινον ἄρχεσθαι, ἢ ἐλευθέροις εἶ-
10 ναι· ἐπεῖτοι γε ἀφεθεῖσαι τὸ σύνολον, ὥς ἐξ εἰρκτῆς ἄφεται, κατὰ τῶν πλησίον αἱ πλεονεξίαι καὶ ἐπικλίσειαν τοῖς κακοῖς τὴν οἰκουμένην. Ὅλως δὲ δαπανὸν ἔφην εἶναι τῶν νῦν γεννωμένων φύσεων τὴν ῥαθυμίαν, ἢ, πλὴν ὀλίγων, πάντες ἐγκαταδιοῦνεν, οὐκ ἄλλως πονεῖντες.
15 ἢ ἀναλαμβάνοντες, εἰ μὴ ἐπαίνου καὶ ἡδονῆς ἕνεκα, ³ ἀλλὰ μὴ τῆς ζήλου καὶ τιμῆς ἀξίας ποτὲ ὠφελείας. * * *

FINIS

EXCERPTORUM CRITICORUM.

ANALECTA GRAECA MAJORA.

TOMI PRIORIS

PARS QUINTA.

EXCERPTA MISCELLANEA.

L

Ἐκ THEOPHRASTO.

Quis Aristotele perueniet? THEOPHRASTO dulcior?

CICERO IN BRUTO.

ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ

ΗΘΙΚΟΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ.

[AD EDIT. JOH. FRID. FISCHER. COBURG. 1763. in 8vo.]

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

ἮΔΗ μὲν καὶ πρότερον πολλὰς ἐπιστήσας τὴν
διάνοιαν; ἰθαύμασα, ἵσως δὲ οὐδὲ παύσομαι θαυμάζων,
τί [γὰρ] δήποτε τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τὸν αὐτὸν ἀέρα
κειμένης, καὶ πάντων τῶν Ἑλλήνων ὁμοίως παιδευομένων,
5 συμβέβηκεν ἡμῖν οὐ τὴν αὐτὴν τάξιν τῶν τρόπων ἔχειν.
Ἐγὼ γάρ, ὦ Πολύκλειε, συνθεωρήσας ἐκ πολλοῦ χρόνου
τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, καὶ βεβιακῶς ἔτη ἐννευήκοντα
ἐννέα, ἔτι δὲ ἀμίληκώς πολλαῖς τε καὶ παντοδαπαῖς
φύσεσι, καὶ παρατεθεαμένος ἐξ ἀκριβοῦς πολλῆς τοῦ
10 τε ἀγαθοῦς τῶν ἀνθρώπων καὶ τοῦ φαύλου ὑπέ-

λαβον δεῖν συγγράψαι, ἃ ἑκάτεροι αὐτῶν ἐπιτηδεύουσιν ἐν τῇ βίῃ. Ἐκθήσω δέ σοι κατὰ γένος, ὅσα τε τυγχάνει γένη τρόπων τούτοις προσκείμενα, καὶ ὃν τρόπον τῇ οἰκονομίᾳ χρῶνται. Ὑπολαμβάνω γάρ, ὃ Πολύκλεις, τοὺς νιεῖς ἡμῶν βελτίους ἔσεσθαι, καταλειφθέντων αὐτοῖς ἵπομνημάτων τοιούτων οἷς παραδείγμασι χρώμενοι, αἰρήσονται τοῖς εὐσχημονεστάτοις συνεῖναι τε καὶ ὀριλεῖν, ὅπως μὴ καταδεέστεροι ᾖσιν αὐτῶν. Τρέφομαι δὲ ἤδη ἐπὶ τὸν λόγον· σὸν δὲ παρακολουθήσασθαι τε, καὶ εἰδῆσαι, εἰ ὀρθῶς λέγω. Πρῶτον μὲν οὖν ποιήσομαι τὸν λόγον ἀπὸ τῶν τὴν εἰρωνείαν ἐξηλωκότων, ἀφ' οὗ τοῦ προοιμιάζεσθαι, καὶ πολλὰ περὶ τοῦ πράγματος λέγειν. Καὶ ἄρξομαι πρῶτον ἀπὸ τῆς εἰρωνείας, καὶ ὀριοῦμαι αὐτὴν εἶθ' οὕτως τὸν εἰρωνα διέξειμι, ποῶς τις ἐστὶ, καὶ εἰς τίνα τρόπον κτενήμεναι καὶ τὰ ἄλλα δὴ τῶν πραγμάτων, ὥσπερ ὑπέθεμην, πειράσομαι κατὰ γένος φανερὰ καταστήσαι.

Δ. ΠΕΡΙ ΕΙΡΩΝΕΙΑΣ.

Ἡ μὲν οὖν εἰρωνεία δόξειεν ἂν εἶναι, ὥς τύφῃ λαβεῖν, ἢ προσκόλῃαι ἐπὶ χεῖρον πράξεων καὶ λόγων ὃ δὲ εἶρων τοιοῦτός τις, οἷος προσελθὼν τοῖς ἐχθροῖς ἐθέλειν λαλεῖν, οὐ μισεῖν καὶ ἐπαινεῖν παρόντας, οἷς ἐπέθετο λάθρα, καὶ τούτοις συλλυπεῖσθαι ἡττωμένοις καὶ συγγνώμην δὲ ἔχειν τοῖς κακῶς αὐτὸν λέγουσι, καὶ ἐπὶ τοῖς καθ' ἑαυτοῦ λεγομένοις καὶ πρὸς τοὺς ἀδικουμένους καὶ ἀναστατούντας πρῶτος διαλέγεσθαι καὶ τοῖς ἐν τυγχάνειν κατὰ σπουδὴν βουλομένοις προστάξει ἐπανελθεῖν καὶ προσποιήσασθαι ὅτι παραγεγονέναι, καὶ ὅμι γενέσθαι αὐτὸν, καὶ μαλακισθῆναι καὶ μηδὲν

ἄν πράττει ὁμολογῆσαι, ἀλλὰ φῆσαι βουλευέσθαι καὶ
 πρὸς τοὺς δανειζομένους καὶ ἐρανίζοντας, —ὥς οὐ πωλεῖ,
 καὶ μὴ πωλῶν, φήσκει πωλεῖν καὶ ἀκούσας τι, ¹ δόξει
 μὴ προσποιεῖσθαι καὶ ἰδὼν, φήσκει μὴ ἑωρακέναι καὶ
 5 ὁμολογήσας, μὴ μεμνήσθαι καὶ τὰ μὲν σκέψασθαι φά-
 σκειν, τὰ δὲ οὐκ εἰδέναι, τὰ δὲ θαυμάζειν, τὰ δὲ ἤδη
 ποτὲ καὶ αὐτὸς οὕτω διαλογίσασθαι. Καὶ τὸ ὅλον δεινὸς
 τῷ τοιούτῳ τρόπῳ τοῦ λόγου χρῆσθαι, Οὐ πιστεύω, Οὐχ
 ὑπολαμβάνω, Εκπλήττομαι καὶ λέγει ἑαυτὸν ἕτερον
 10 γεγονέναι καὶ μὴν, ² Οὐ ταῦτα πρὸς ἐμὲ διεξήκει παράδο-
 ξόν μοι τὸ πρᾶγμα, ἀλλὰ τινὶ λέγε' ὅπως δέ σοι ἀπι-
 στήσω, ἢ ἐκείνου καταγῶ, ἀποροῦμαι. Ἀλλ' ὅρα μὴ σὺ
 θάττον πιστεύης τοιαύτας φωνὰς καὶ πλοκάς καὶ παλιλλο-
 γίας οὐ χεῖρόν ἐστιν εὑρεῖν οὐδέν· τὰ δὲ τῶν ἡθῶν μὴ
 15 ἀπλᾶ, ἀλλ' ἐπίβουλα, φυλάττεσθαι μᾶλλον δεῖ, ἢ τοὺς
 ἔχεις.

Β'. ΠΕΡΙ ΚΟΛΑΚΕΙΑΣ.

Τὴν δὲ κολακείαν ὑπολάβοι ἂν τις ὁμιλίαν αἰσχροῦ
 εἶναι, συμφέρουσαν δὲ τῷ κολακεύοντι· τὸν δὲ κόλακα
 τοιοῦτόν τινα, ὥστε πορευόμενον ἅμα εἰπεῖν, Ενθυμῆ· ὥς
 20 ἀποδλέκουσι πρὸς σέ οἱ ἄνθρωποι; τοῦτο οὐθενὶ τῶν ἐν τῇ
 πόλει γίνεται, πλὴν σοί· ἡνδοκίμεις χθὲς ἐν τῇ στοῇ·
 πλειόνων γὰρ ἢ τριάκοντα ἀνθρώπων καθημένων, καὶ ἐμ-
 πεσόντος λόγου, τίς εἴη βέλτιστος, ³ ἀπ' αὐτοῦ ἀρξα-
 μένους πάντα, ἐπὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ κατενεχθῆναι καὶ
 25 ἄλλα τοιαῦτα λέγειν. Ἀπὸ τοῦ ἱματίου ⁴ ἀφελεῖν κρο-
 κίδα· καὶ ἰάν τι πρὸς τὸ τρίχωμα τῆς κεφαλῆς ἀπο-
 πνεύματος προσενεχθῇ ἄχυρον, καρφολογῆσαι καὶ ἐπι-

γελάσας δὲ εἰπεῖν, Ὅρῃς; ὅτι θυεῖν σοὶ ἡμερῶν οὐκ ἐν-
 τετύχηκα, ¹ πολίων ἔσχηκας τὸν πάγονα μεστόν· καίπερ,
 εἴ τις καὶ ἄλλος, ἔχεις πρὸς τὰ ἔτη μέλαιναν τὴν τρί-
 χα. Καὶ λέγοντος δὲ αὐτοῦ τι, τοὺς ἄλλους σιωπῇν κε-
 λεῦσαι, καὶ ἐπαινέσαι δὲ ἀκούοντας· καὶ ἐπισημῆνασθαι ⁵
 δὲ, εἰ παύσεται, Ὀρθῶς. ² Καὶ σκώπωντι πικρῶς ἔπι-
 γελάσαι, τό τε ἱμάτιον ᾧσαι εἰς τὸ στόμα, ὥς δὴ οὐ
 δυνάμενος κατασχεῖν τὸν γέλωτα· καὶ τοὺς ἀπαντῶντας
 ἐπιστήναι κελεῦσαι, ἕως ἂν αὐτὸς παρέλθῃ. Καὶ τοῖς
 παιδίοις μῆλα καὶ ἄπια προιάμενος, εἰσενέγκας δοῦναι, ¹⁰
 ὁρῶντος αὐτοῦ· καὶ φιλήσας δὲ εἰπεῖν, Χρηστοῦ πατρὸς
 νεότητι! Καὶ συνωνούμενος δὲ κρηπίδας, τὸν πόδα φῆ-
 σαι εἶναι εὐρυθμότερον τοῦ ὑποδήματος· καὶ πορευομένον
 πρὸς τινα τῶν φίλων, προδραμῶν εἰπεῖν, ὅτι Πρὸς σε ἔρ-
 χεται· καὶ ἀναστρέψας, ὅτι Προσῆγγελκα. ³ Ἀμέλει δὲ ¹⁵
 καὶ τὰ ἐκ γυναικείας ἀγορᾶς διακονῆσαι δυνατὸς ἀπνευ-
 στί. Καὶ τῶν ἐστιωμένων πρῶτος ἐπαινέσαι τὸν οἶνον· ⁴ καὶ
 παραμένων εἰπεῖν, Ὡς μαλακῶς ἐσθίεις! καὶ ἄρας
 τι τῶν ἐπὶ τῆς τραπέζης, φῆσαι, Τουτί ἄρα ὥς χρηστὸν
 ἐστι! καὶ ἐρωτῆσαι, μὴ ῥιγοῖ, καὶ εἰ ἐπιβαλέσθαι βού- ²⁰
 λεται, καὶ ἔτι ταῦτα λέγων περιστεῖλαι αὐτόν· καὶ μὴν
 πρὸς τὸ αὐτὸ προσπίπτων ψιθυρίζειν· καὶ εἰς ἐκεῖνον ἀπο-
 βλέπων, τοῖς ἄλλοις λαλεῖν. ⁵ Καὶ τοῦ παιδὸς ἐν τῇ
 θεάτρῳ ἀφελόμενος τὰ προσκεφάλαια, αὐτὸς ὑποστρώ-
 σαι. Καὶ τὴν οἰκίαν φῆσαι εὐ ἡρχιτεκτονῆσθαι, καὶ τὸν ²⁵
 ἀγρὸν εὐ πεφυτεῦσθαι, καὶ τὴν εἰκόνα ὁμοίαν εἶναι. Καὶ
 τὸ κεφάλαιον, τὸν κόλακά ἐστι θεάσασθαι πάντα καὶ λέ-
 γοντα καὶ πράττοντα, οἷς χαριεῖσθαι ὑπολαμβάνει.

γ. ¹ ΠΕΡΙ ΑΔΟΛΕΣΧΙΑΣ.

¹ Ἡ δὲ ἀδολεσχία ἐστὶ μὲν διήγησις λόγων μακρῶν καὶ ἀπρόβουλεύτων· ὁ δὲ ἀδολέσχης τοιοῦτός ἐστιν, οἷος, ὃν μὴ γινώσκει, τούτῳ παρακαθεζόμενος πλησίον, πρῶτον μὲν τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς εἰπεῖν ἐγκώμιον· εἶτα, ὃ τῆς νυκτὸς
 5 εἶδεν ἐνύπνιον, τοῦτο διηγήσασθαι· εἶθ' ὃν εἶχεν ἐπὶ τῇ δαίτῳ τὰ καθέκαστα διεξελθεῖν. Εἶτα δὴ, προχωροῦντος τοῦ πράγματος, λέγειν ὥς πολὺ πονηρότεροί εἰσιν οἱ νῦν ἄνθρωποι τῶν ἀρχαίων· καὶ ὥς ἄξιοι γεγόνασιν οἱ πυροὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ· καὶ ὥς πολλοὶ ἐπιδημοῦσι ξένοι· καὶ τὴν θά-
 10 λατταν ² ἐκ Διονυσίων πλώϊμον εἶναι· καὶ, εἰ ποιήσειεν ὃ Ζεὺς ὕδωρ, τὰ ἐν τῇ γῇ βελτίω ἔσεσθαι· καὶ ὅτι ἀγρόν· εἰς ³ νέωτα γεωργήσει· καὶ ὥς χαλεπὸν ἐστὶ τὸ ζῆν· καὶ ὥς Ἀδάμπκος Μυστηρίοις ⁴ μεγίστην δᾶδα ἔστησε· καὶ πό-
 σοι εἰσὶ κίονες τοῦ ⁵ Ῥαδείου· καὶ, Χθὲς ἡμεσ· καὶ, Τίς
 15 ἐστὶν ἡμέρα σήμερον; καὶ, ὥς Βοηδρομιῶνος μὲν ἐστὶ τὰ ⁶ Μυστήρια, Πνανεπιῶνος δὲ Ἀπατούρια, Ποσειδεῶνος δὲ τὰ κατ' ἀγροὺς Διονύσια. Κἂν ὑπομένη τις αὐτὸν, μὴ ἀφίστασθαι· ⁷ παρασείσαντα δὲ χρητὸς τοιούτους τῶν ἀνθρώπων (φεύγειν) καὶ ⁸ διαράμενον ἀπαλλάττεσθαι, ὅστις
 20 ἀπύρετος βούλεται εἶναι· ⁹ ἔργον γὰρ συναρκεῖσθαι τοῦ· μήτε σχολὴν, μήτε σκουδὴν, διαγινώσκουσιν.

• • •

ιβ. ¹⁰ ΠΕΡΙ ΑΚΑΙΡΙΑΣ.

¹ Ἡ μὲν οὖν ἀκαιρία ἐστὶν ἐπίτευξις λυποῦσα τοὺς ἐντυγχάνοντας· ὁ δὲ ἄκαιρος τοιοῦτός τις, οἷος ἀσχολουμένην προσελθὼν ἀνακοινοῦσθαι· καὶ πρὸς τὴν αὐτοῦ ἐρωμένην

καμάζειν πυρέττουσαν καὶ ¹ δίκην ἀφληκτότα ἐγγύης προσ-
 ελθὼν, κελεῦσαι αὐτὸν ἀναδέξασθαι καὶ μαρτυρήσων
 παρῆναι, τοῦ πράγματος ἤδη κεκριμένον καὶ κεκλη-
 μένος εἰς γάμους, τοῦ γυναικείου γένους κατηγορεῖν καὶ
 ἐκ μακρᾶς ὁδοῦ ἦγοντας ἄρτι παρακαλεῖν εἰς περίπατον. ⁵
² Δεινὸς δὲ καὶ προσάγειν ὠνητὴν πλείω διδόντα ἤδη πε-
 πρακότη. Καὶ ἀκηκοῦτας καὶ μεμαθηκότας ἀνίστασθαι
 ἐξ ἀρχῆς διδάσκων καὶ πρόθυμος δὲ ἐπιμεληθῆναι, ᾧ
 μὴ βούλεται τις γενέσθαι, αἰσχύνεται δὲ ἀπείρασθαι
 καὶ θύοντας καὶ ἀναλίσκοντας ἦκειν τόμον ἀπαιτήσων ¹⁰
 καὶ μαστιγούμενον οἰκέτου, παρεστῶς διηγείσθαι, ὅτι καὶ
 αὐτοῦ ποτε παῖς οὕτω πληγὰς λαβὼν ἀπήγγεστο ³ καὶ
 παρὼν διαίτη, συγκρούειν, ἀμφοτέρων βουλομένων διωλ-
 εσθαι καὶ ὀρχησόμενος ἄψασθαι ἐταίρου μηδέπω με-
 θύνοντος. 15

• • •

15. ΠΕΡΙ ΔΕΙΣΙΔΑΙΜΟΝΙΑΣ.

⁴ Ἀμέλει ἢ δεισιδαιμονία δόξειεν εἶναι δειλία πρὸς τὸ
 δαιμόνιον ὃ δὲ δεισιδαίμων τοιοῦτός τις, ὅλος ἀπονει-
 ψάμενος τὰς χεῖρας, καὶ ⁵ περιφρανάμενος ἀπὸ ἱεροῦ,
 δάφνης εἰς τὸ στόμα λαβὼν, οὕτω τὴν ἡμέραν περιπατεῖν
 καὶ τὴν ὁδὸν εἰς παραδράμην γαλῆ, μὴ πρότερον πορευ- ²⁰
 θῆναι, ἕως διεξέλθῃ τις, ἢ λίθους τρεῖς ὑπὲρ τῆς ὁδοῦ
 διαβάλλῃ καὶ εἰς ἰδὴ ὄφιν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἱερὸν ἐνταῦθα
 ἰδρῦσασθαι καὶ τῶν ⁷ λιπαρῶν λίθων τῶν ἐν ταῖς τρι-
 ὁδοῖς παριῶν ἐκ τῆς ληκύθου ἔλαιον καταχεῖν, καὶ ἐπὶ
 γόνατα πεσὼν καὶ προσκυνήσας ἀπαλλάττεσθαι καὶ εἰς ²⁵
 μῦς θύλακον ἀλφίτων διαφάγῃ, πρὸς τὸν ἐξηγητὴν ἐλ-
 θὼν ἐρωτῆν, τί χρὴ ποιεῖν; καὶ εἰς ἀποκρίνηται αὐτῷ
 ἐκδοῦναι τῷ σκυτοδέπῃ ἐπιφράσαι, μὴ προσέχων τόν-
 τοις, ἀλλ' ἀποτραπεῖς, ⁸ ἐκδύσασθαι καὶ πυκνὰ δὲ τὴν

αἰτίαν καθᾶραι—καὶ οὔτε μνήματι ἐπιθῆναι, οὔτε ἐπὶ
 νεκρὸν ἔλθειν, οὔτε ἐπὶ ¹ λεχώ καὶ ὅταν ἐνύπνιον ἴδῃ,
 πορεύεσθαι πρὸς τοὺς ὄνειροκρίτας, πρὸς τοὺς μάντις,
 πρὸς τοὺς ὀρνιθοσκόπους, ἐρωτήσων τίνι θεῷ ἢ θεῇ προσ-
 5 εὔχεσθαι δεῖ· καὶ ² τελεσθισόμενος, πρὸς τοὺς Ορφεοτε-
 λιστάς κατὰ μῆνα πορεύεσθαι μετὰ τῆς γυναικός· ἐὰν
 δὲ μὴ σχολάζῃ γυνή, μετὰ τῆς τίτθης καὶ τῶν παιδίων
 καὶ ἐπὶ ταῖς τριόδοις ἀπελθὼν κατὰ κεφαλῆς λούσασθαι
³ καὶ ἱερείας καλέσας, σκύλλῃ ἢ σκύλακι κελεύσαι ἀν-
 10 τὸν περικαθᾶραι. Μαινόμενόν τε ἰδὼν ἢ ἐπίληπτον, φρί-
 ξας ⁴ εἰς κόλπον πτύσαι.

• • •

κα. ⁵ ΠΕΡΙ ΜΙΚΡΟΦΙΛΟΤΙΜΙΑΣ.

Ἡ δὲ μικροφιλοτιμία δόξειεν εἶναι ὄρεξις τιμῆς ἀν-
 ελεῦθερος· ὁ δὲ μικροφιλότιμος τοιοῦτός τις, οἷος σπου-
 δάσαι, ἐπὶ δεῖπνον κληθεῖς, παρ' αὐτὸν τὸν καλέσαντα
 15 κατακείμενος δειπνῆσαι· ⁶ καὶ τὸν υἱὸν ἀποκεῖραι ἀπ-
 αγωγὴν εἰς Δελφούς· καὶ ἐπιμεληθῆναι δὲ ὅπως αὐτῷ
 ὁ ἀκόλουθος Αἰθίοψ ἔσται· ⁷ καὶ ἀποδοὺς μνᾶν ἐργυρίου,
 καινὸν ποιῆσαι ἀποδοῦναι· καὶ βοῦν θύσας, ⁸ τὸ προμε-
 τωπίδιον ἀπαντικρὺ τῆς εἰσόδου προσπατταλεῦσαι, στέμ-
 20 μαι μεγάλοις περιδῆσας, ὅπως οἱ εἰσιόντες ἴδωσιν, ὅτι
 βοῦν ἔθυσεν· καὶ πομπεύσας δὲ μετὰ τῶν ἱππέων, τὰ μὲν
 ἄλλα πάντα ἀποδοῦναι τῷ παιδί· ἀπενεγκεῖν οἶκαδε, ἀνα-
 βαλόμενος δὲ ⁹ θοιμάτιον ἐν ταῖς μύσῃ κατα τὴν ἀγορὰν
 περιπατεῖν· καὶ κυναρίου δὲ τελευτήσαντος, αὐτῷ μνήμα
 25 καὶ στηλίδιον ποιήσας, ἐπιγράψαι, ¹⁰ ΚΛΑΔΟΣ ΜΕΛΙ-
 ΤΑΙΟΣ· καὶ ¹¹ ἀναθεῖς δακτύλιον χαλκοῦν ἐν τῷ Ἀσκλη-
 πείῳ, τοῦτον ἐκτιρίβειν στεφανῶν, καὶ ἀλείφειν ὀσημέραι.
 Ἀμέλει δὲ καὶ ¹² συνδιοικήσασθαι παρὰ τῶν πρυνάωνων,

ὅπως ἀπαγγείλῃ τῇ δῆμῳ τὰ ἱερά· καὶ παρεσκευασμένοι
λαμπρὸν ἱμάτιον, καὶ ἐστεφανωμένος, παρελθὼν εἰπεῖν
Ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐθύομεν οἱ πρυτάνεις τὰ ἱερά τῇ
μητρὶ τῶν Θεῶν ἄξια καὶ καλά, καὶ ὑμεῖς ἐκδέχεσθε
τὰ ἀγαθὰ καὶ ταῦτα ἀπαγγείλας, ἀπὶ τῶν διηγῆσας
θαι οἶκαδε τῇ ἑαυτοῦ γυναικί, ¹ὥς καθ' ὑπερβολὴν εὐη- 5
μερεῖ.

II.

EX POLYAENO.

[AD EDIT. PANCRAE. MAASVICH. LUGD. BAT. 1690. 8vo.]

POLYAENUS, scriptor antiquus, elegans, acutus, eruditus.

IS. CASAUBONUS AD PHIL. MORR.

EX TRIN

ΠΟΛΥΑΙΝΟΥ

ΠΕΡΙ

ΣΤΡΑΤΗΓΗΜΑΤΩΝ

ΚΕΦ. α.

ΠΑΝ.

ΔΙΟΝΥΣΟΥ στρατηγὸς ἦν ὁ Πάν. Οὗτος πρῶτος
τάξιν εὗρεν, ὠνόμασε φάλαγγα, κέρας ἔταξε δεξιὸν καὶ
λαίῳν ¹ ταύτη τοι ἄρα κερασφόρον τὸν Πᾶνα δημι-
ουργοῦσιν ἀλλὰ δὴ καὶ πρῶτος οὗτος πολέμοις φόβον
δ' ἐνέβαλε σοφία καὶ τέχνη. ² Ἦν γὰρ Διονύσῳ, ἐν κοίλῃ
νάπῃ, ἡγγειλαν οἱ σκοποὶ μυριάν χεῖρα πολέμων ἐπὶ
κεινα στρατοπεδεύειν ἔδειξεν ὁ Διόνυσος οὐ μὲν ὃ γὰρ

Vol. I.

Πάν ἄλλα ἐσήμαινε νύκτωρ τῇ Διονυσιακῇ στρατιᾷ ἀλαλάξαι μέγιστον. Οἱ μὲν ἠλάλαξαν ἀντήχησαν δὲ εἰ πέτραι, καὶ τὸ κοῖλον τῆς νάπης ἤχον πολλῷ μείζονος θυνάμεως τοῖς πολεμίοις ἐνεποίησεν· οἱ μὲν δὴ φόβῳ πληγέντες ἔφηνγον. Τοῦ δὲ Πανὸς τὸ στρατήγημα τιμῶντες, ὃ τὴν Ἠχὴ τῷ Πανὶ φίλην ᾄδομεν καὶ τοὺς κενοὺς καὶ νυκτερινοὺς τῶν στρατευμάτων φόβους ¹ Πανὶ κληζόμεν.

ΚΕΦ. β'.

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ.

Οἱ Ἕλληνες, νικήσαντες ἐν Σαλαμῖνι, βουλευόμενοι πλεῖν ἐφ' Ἑλλήσποντον, καὶ τὸ ζεῦγμα λύειν, ἵνα ² βασιλεὺς μὴ φύγῃ. Θεμιστοκλῆς ἀντιβουλεύεται, λέγων ¹⁰ “Βασιλεὺς ἀποληφθεὶς ἀναμαχεῖται τάχα. Πολλάκις δὲ ἀπόνοια δίδωσιν, ὅσα μὴ ἔδωκεν ἀνδρεία.” Πέμπει δὲ πάλιν ὡς βασιλέα εὐνοῦχον ³ ἄλλον Ἀρσάκην, οὕτωςι προσαγορεύοντα· Εἰ μὴ φύγοι διὰ τάχους, ἢ γέφυρα τοῦ Ἑλλήσποντου διαλύεται. Βασιλεὺς ἔδεισε, καὶ φθάσας ¹⁵ τὸ Ἑλληνικόν, διέβη τὸ ζεῦγμα. καὶ φυγὼν ὤχετο. Θεμιστοκλῆς δὲ τοῖς Ἕλλησιν ἐφύλαξε τὴν νίκην ἀκίνδυνον.

ΚΕΦ. γ'.

Ἀθηναῖοι τὰ τεῖχη τοῦ Ἀστεος ἤγειρον· Λάκωνες ἐφθόνον· ἠπάτησεν αὐτοὺς ὁ Θεμιστοκλῆς· ὁ δὲ τρόπος τῆς ἀπάτης ἦν οὗτος. Ἀφίκετο εἰς Λακεδαιμόνα πρεσβευτής, ²⁰ καὶ ⁴ ἦν πρὸς τοὺς Λάκωνας ἔξαρκος, ἢ μὴν οὐκ ἐγερεῖσθαι τὸ τεῖχος. “Εἰ δὲ ἀπιστεῖτε, ἔφη, τοὺς ἀρίστους ἐκπέμψατε κατασκόπους, ἐμὲ κατασχόντες.” Οἱ μὲν ἔπεμψαν. Θεμιστοκλῆς δὲ κρύφα πέμψας ἐνετείλατο Ἀθη-

ναίδοις κατέχειν τοὺς κατασκόπους, ἕστ' ἂν ἐγείρωσι τὸ τεῖχος· ἐπειδὴ δ' ἐγείρωσι, μὴ πρότερον αὐτοὺς ἀποπέμπειν, εἰ μὴ πρόσθεν αὐτὸν ἀπολάβοιεν. Καὶ ταῦτα οὕτως ἐγένετο. *Ηγέρθη τὸ τεῖχος, καὶ ἐπανήλθε Θεμιστοκλῆς, ἀπεδόθησαν οἱ κατασκόποι, ἐτειχίσθησαν Ἀθηναίαι, Λακεδαιμονίων ἀκόντων.*

ΚΕΦ. 8.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Αριστείδης καὶ Θεμιστοκλῆς, ἐχθρότατοι πάντων ὄντες, διεπολιτεύοντο. Τοῦ δὲ Πέρσου διαδάντος, ἀλλήλων λαβόμενοι, τῆς πόλεως ἕξω προελθόντες, ἐς ταὐτὸν ἑκάτερος τὴν δεξιὰν χεῖρα καθιέντες, συνηγμένων τῶν δακτύλων, ἐπεφώνουν· “ Τὴν ἐχθραν ἐνταῦθα κατατιθέμεθα, ἕως ἂν πρὸς τὸν Πέρσῃ διαπολεμήσωμεν.” Ταῦτ' εἰπόντες, αἶροντες τὰς χεῖρας, διαλελυμένων τῶν δακτύλων, ὥς δὴ τι κατατεθεικότες, ἔπειτα συγχώσαντες τὸν βόθρον, ἐπανήλθον, καὶ διετέλεσαν παρὰ πάντα τὸν πόλεμον ὁμονοοῦντες. Ἡ δὲ τῶν στρατηγῶν ὁμόνοια μάλιστα δὴ τοὺς βαρβάρους ἐνίκησεν.

ΚΕΦ. 9.

ΑΓΗΣΙΛΑΟΣ.

Αγηςίλαος εἰς Ἀσίαν ὅτε διέβη, καὶ τὴν Βασιλίαν ἐλυμαίνετο, Τισσαφέρνης ἀνοχᾶς συνέθετο. Αἱ δὲ ἀνοχαί, 20 τρεῖς μῆνες, ἕφ' ἃ τε βασιλέα πείσαι, ὅσαι πόλεις Ἕλληνίδες ἐν Ἀσίᾳ, καὶ δὴ αὐτονόμους ἀφεῖναι. Οἱ μὲν Ἕλληνες ἀνέμενον τὴν προθεσμίαν· ὁ δὲ Πέρσης πολλήν

χειρα συλλέξας επέθετο τοῖς Ἕλλησιν. Οὐδὲν δὲ καὶ φόβος. Ἀγσιλάος δὲ παιδρὸς τὴν θυγιν, μάλα δὴ γαννύμενος ἐστρατήγησε, λέγων· “Χάριν οἶδα Τισσαφέρην “τῆς ἐπιτοκίας· ἐαυτῷ μὲν γὰρ πολεμίους τοὺς Θεοὺς “ἐποίησεν, ἡμῖν δὲ συμμάχους. Ἰωμεν δὴ θαρρόντες, 5 “ὥς μαχοῦμενοι μετὰ τηλικούτων συμμάχων.” Ἀντιθάρσθησαν οἱ Ἕλληνες τῷ λόγῳ τοῦ στρατηγοῦ, καὶ συμβαλόντες τοὺς βαρβάρους ἐνίκησαν.

ΚΕΦ. ε'.

ΕΠΑΜΙΝΩΝΙΔΑΣ.

Επαμινώνδας ἐν Λεύκτροις προσῆγεν ἤδη τὴν πόλιν· Θεσπιεῖς ἐθελόκακοῦντες εἶποντο· οὐκ ἠγνόησεν Επαμινώνδας· ἀλλὰ ὅπως μὴ ταράττοιο ἡ τάξις ἐν τῷ καιρῷ τῆς μάχης, ἐκήρυξε· “Βοιωτῶν ἀπιέναι τοῖς βουλομένοις ἐξέστω.” Θεσπιεῖς μὲν αὐτοῖς ὅπλοις ἀπηλλάσσοντο· Επαμινώνδας δὲ, τοῖς μείνασιν ὀπλίταις συντεταγμένοις καὶ προθύμοις χρησάμενος, εὐκλεῶς ἐνίκησεν. 15

ΚΕΦ. ζ'.

Επαμινώνδας προτρέπων Θηβαίους προθύμως ὁρμῆσαι ἐπὶ Λακεδαιμονίους, μέγιστον ἔχιν συλλαβῶν, ἐδειξεν αὐτοῖς, καὶ πάντων ἐναντίον τὴν κεφαλὴν τοῦ θηρίου συντρίψας· “Ὁρᾶτε, ἔφη, ὅτι τὸ λοιπὸν σῶμα ἄχρηστον, “τῆς κεφαλῆς οἰχομένης· οὕτω δὴ αἱ τῶν πολεμίων κεφαλαί· ἦν τε τὸ Λακωνικὸν τοῦτο συντρίψωμεν, τὸ λοιπὸν σῶμα τῶν συμμάχων ἄχρηστον.” Τούτῳ τῷ παραδείγματι Θηβαῖοι πεισθέντες, ὁρμήσαντες προθύμως ἐπὶ

τὴν φάλαγγα τὴν Λακωνικὴν, ἐτρέψαντο, καὶ τὸ πλῆθος τῶν συμμάχων ἐφυγεν.

ΚΕΦ. ή.

ΙΦΙΚΡΑΤΗΣ.

Ιφικράτης ἐπὶ τοὺς πολεμίους προῆγε τὴν φάλαγγα. Τῶν στρατιωτῶν τινὲς ὀκνηροὶ, καὶ δειλοὶ, καὶ ὠχριῶντες εἶποντο. Τούτους ἰδὼν Ἰφικράτης, κατὰ βραχὺ προελθὼν, ἐκήρυξε· “ Τῆς στρατείας ἄφνω γενομένης, εἴ τις ἀπολέλοιπέ τι, ἀναστρεφέτω, καὶ παρασκευασάμενος καλῶς, ἐπανηκέτω.” Ἦσθησαν οἱ δειλοὶ, καὶ αὐτίκα ἀνέστρεψαν. Ὁ δὲ Ἰφικράτης οὐκ ἀναμείνας, “ Νῦν, 10 “ ἔφη, ἄνδρες, τῶν ἀνδραπόδων ἀπηλλαγμένων, ἡμεῖς “ τοῖς πολεμίοις συνάπτωμεν, ἵνα καὶ μόνοι τοὺς καρπούς “ τῆς ἀνδραγαθίας λάβωμεν.” Πολλῷ μᾶλλον οἱ στρατιῶται ἐθαύρασαν καὶ συμβαλόντες ἄνευ τῶν δειλῶν ἐνέκησαν.

ΚΕΦ. θ'.

ΤΙΜΟΛΕΩΝ.

15 Τιμολέων ἐν Σικελίᾳ τὴν δύναμιν ἐξήγαγε παραταξομένην Καρχηδονίοις, ἐς τὴν νῆσον διαπεπλευκόσιν. Ἡμίονος ἀπηντᾶτο αὐτοῖς κομίζων σέλινα. Οἱ στρατιῶται τὸ σημεῖον ἐφοβήθησαν, ὅτι ἄρα παρ' αὐτοῖς τὰ μνημεῖα τῶν ἀποθανόντων στεφανοῦται σελίνοις. Τιμολέων, “ Καὶ μὴν 20 “ μᾶλλον, ἔφη, φανεράν νίκην οἱ θεοὶ δηλοῦσιν ἡμῖν τοὺς “ γὰρ τὰ Ἰσθμια νικῶντας οἱ Κορίνθιοι στεφάνοις σελίνων.

“ στεφανούσι.” Ταῦτα εἰπὼν, αὐτὸς τε ἐκ τῶν σελίνων ἀνεστέφωτο, καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν ἡγεμόνας ἀνέστειπεν ὥστε καὶ οἱ στρατιῶται, ἄλλος πρὸς ἄλλον τῶν σελίνων λαβόντες, εὐτολμότεροι πρὸς τὴν μάχην ἐγένοντο.

ΚΕΦ. ι.

ΖΩΠΥΡΟΣ.

Δαρεῖος, πολιορκῶν Βαβυλῶνα χρόνῳ μακρῷ, τὴν πόλιν 5
 ἐλεῖν οὐχ οἷός τε ἦν. Ζώπυρος Δαρείου σατράπης, ἀκρω-
 τηριδᾶς τὸ πρόσωπον, ἦκεν αὐτόμολος, ὡς ταῦτα δὴ ὑπὸ
 Δαρείου παθὼν. Βαβυλώνιοι πιστεύουσι τῇ ὄψει τῆς
 συμφορᾶς, καὶ τῷ Ζωπύρῳ τὴν πόλιν ἐπιτρέπουσιν ὃ δὲ
 νύκτωρ ἀνοίγει τὰς πύλας. Καὶ Δαρεῖος κρατήσας Βα- 10
 βυλῶνος, ἐκεῖνο δὴ τὸ λαμπρὸν ἐφθέγγατο “ Ἀλλ’ οὐδὲ
 “ εἴκοσι Βαβυλῶνας ἔχειν ἐβουλόμην ἂν, ἐφ’ ὅτε ὄρῃ
 “ τοιαῦτα παθόντα Ζώπυρον.”

ΚΕΦ. ια.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

Ἀλέξανδρος τὴν ἄνδρον ὀδυνῶν, αὐτὸς τε ὑπὸ δάψους
 ἐπόνει, καὶ οἱ Μακεδόνες. Οἱ κατάσκοποι τῆς χώρας, ἐν 15
 κοίλῃ πέτρᾳ σμικρὸν ὑδάτιον εὐρόντες, τοῦτο βάλλοντες
 ἐπὶ κράνος Ἀλεξάνδρῳ κομίζουσιν. Ὁ δὲ τῇ στρατιᾷ
 δείξας, ὡς εὐθυμεῖν χρῆ, φανέντος ὕδατος, αὐτὸς μὴ
 κινῶν ἐξέχει τὸ κράνος πάντων ὀρώντων. Οἱ Μακεδό-
 νες ἀλαλάζοντες ἐκέλευον αὐτὸν ἡγεῖσθαι τῆς ὁδοῦ, πρὸς 20
 τὸ δίψος εὐρώστως ἀντέχοντες διὰ τὴν τοῦ βασιλέως
 ἐγκράτειαν.

ΚΕΦ. ιβ'.

Ἀλέξανδρος ὥρα θέρους ἤγε τὴν στρατιὰν παρὰ ποταμὸν, προσκειμένων πολεμίων. Ὅρων δὲ τοὺς στρατιώτας διψῶντας, καὶ ἀφορῶντας εἰς τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ, ἵνα μὴ πίνοντες, διαλύσειαν τὰς τάξεις, μηδὲ τὸ τῆς ὁδοῦ 5 πορίας τάχος διακόψειαν, τὸν κήρυκα ἐκέλευσεν εἰπεῖν
 "Ἀπεχώμεθα τοῦ ποταμοῦ· θανατῶδες ἔχει τὸ ὕδωρ."
 Οἱ μὲν φοβηθέντες ἀπέσχοντο, καὶ τὴν ὁδὸν ἐτάχυνον. Ἀλέξανδρος δὲ διανύσας, καὶ στρατοπεδεύσας, αὐτὸς μετὰ τῶν ἡγεμόνων ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ φανερώς ἔπιεν. Γελά-
 10 σαντες οἱ στρατιῶται, καὶ τὴν αἰτίαν τῆς ἀπάτης νοήσαντες, ἀδεῶς ὑδρεύσαντο ἐκ τοῦ ποταμοῦ πάντες.

ΚΕΦ. ιγ'

ΚΑΜΒΥΣΗΣ.

Καμβύσης Πηλούσιον ἐπολιόρκει. Αἰγύπτιοι κρατερῶς ἀνθίσταντο, ἀποκλείοντες τῆς Αἰγύπτου τὰς ἐσβολὰς, καὶ πολλὰ προσάγοντες μηχανήματα, ἐφίεσαν κατα-
 15 πέλτας¹ ὀξυβελεῖς, πέτρους, καὶ πῦρ. Καμβύσης, ὅσα σέβουσιν Αἰγύπτιοι ζῶα, κύνας, πρόβατα, αἰλούρους, ὄveis, πρὸ τῆς ἑαυτοῦ στρατιᾶς ἔταξεν. Αἰγύπτιοι δὲ βάλλοντες ἐκαύσαντο, φόβῳ τοῦ πληῆξαι τι τῶν ἱερῶν ζώων. Ὅτε Καμβύσης Πηλούσιον ἐλὼν εἶσω τῆς Αἰ-
 20 γύπτου παρήλθεν.

ΚΕΦ. ιδ'.

ΣΕΡΞΗΣ.

Ξέρξης ἐν Θερμοπύλαις, διὰ τὴν στενότητα τῶν ὁρῶν πολλοὺς Περσῶν ἀποβαλὼν, Τραχινίου ἀνδρὸς, Εφιάλτου, δείξαντος ἀτραπὸν περὶ τοῖς ὄρεσι στενὴν, ἐπεμψεν ἄνδρας δισχυροὺς οἱ περιελθόντες, κατὰ νότον γενόμενοι τῶν Ἑλλήνων, ἀπέκτειναν ¹ ἅπαντας, ὃν ἡγεῖτο Λεωνίδας. 5

ΚΕΦ. ιε'.

ΝΟΥΜΑΣ.

Νουμᾶς Ῥωμαίους ἐκ πολέμου καὶ φόβου βουλόμενος μεταβαλεῖν εἰς εἰρήνην καὶ νόμους, ἀναχωρῶν τῆς πόλεως εἰς τέμενος ἱερὸν Νυμφῶν, ἐν τούτῳ μόνος διαιτῶμενος ἐπὶ συχνὰς ἡμέρας, ἐπανήει, παρὰ τῶν Νυμφῶν θεοπρόκτια κομίζων, ἃ συνεβούλευεν ἡγεῖσθαι νόμους. Τούτοις ἐπεί- 10 θοντο Ῥωμαῖοι. Ὅσαι μέχρι νῦν ἑορταί, θυσίαι, τελεταί, ἱερουργαί, ταῦτα πάντα Νουμᾶς, οἷα δὴ νόμους Νυμφῶν, κατεστήσατο.

Δοκεῖν δὲ ἔμοι, ζηλωτῆς ἐγένετα ² Μίνω καὶ Δυκούργου. Καὶ γὰρ οὗτοι τοὺς νόμους, ὁ μὲν παρὰ Διὸς, ὁ δὲ 15 παρὰ Απόλλωνος μαθόντες, ἢ μαθεῖν φράσκοντες, ἐκπιθον ἀντοῖς χρῆσθαι, ὁ μὲν Κρῆτας, ὁ δὲ Λάκωνας.

ΚΕΦ. ις'.

ΜΟΥΚΙΟΣ.

Τυφφηκοὶ Ῥωμαίοις ἐπολέμουν. Τυφφηκῶν βασιλεὺς ἦν Ποροΐνας. Ῥωμαίων ἡγετὴ Πειπλικάδας, τρίτον αἶμα-

τετών. Μούκιος Ῥωμαῖος ἀνὴρ, ἀριστος τὰ πολέμια
 Πορσίαν βουλόμενος ἀνελεῖν, ἐς τὰ Τυρρηνικὸν στρατό-
 πεδον ἦλθεν, ἐσθῆτα ἔχων Τυρρηνίδα, καὶ τῇ φωνῇ Τυρ-
 ρηνίζων καὶ δὴ παρελθὼν ἐπὶ τὸ βῆμα, τὸν βασιλέα τὸν
 5 Πορσίαν οὐκ εἰδὼς ὅστις ἦν, ὃν ᾤθη μάλιστα τῶν καθε-
 ζομένων εἰκέναι βασιλεῖ, καὶ δὴ τοῦτον ἔκτεινε, σπασά-
 μενος τὸ ξίφος. Συλληφθεὶς ὁμολόγησεν ὅστις ἦν.
 Πορσίαν μὲν δὴ ἔθυσεν ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ τοῖς Θεοῖς. Μού-
 κιος δὲ τῆς ἐσχάρας πῦρ ἐχούσης ὑπερέσχε τὴν χεῖρα τὴν
 10 δεξιάν, καὶ τῆς χειρὸς καιομένης, εἰστήκει τῷ Πορσίαν
 διαλεγόμενος παιδρῷ καὶ ἀτρέπετ' αὐτῷ προσώπων. Ὡς δὲ
 Πορσίαν τὴν ἀρετὴν ὑπερεθαύμαζε· Μούκιος, “Μηδα
 “ μῶς, ἔφη, θαυμάσης. Τριακόσιοι Ῥωμαῖοι, τὴν αὐτὴν
 “ ἐμοὶ καρτερίαν ἔχοντες, ἐν τῷ στρατοπέδῳ σου πλανῶν
 15 “ ται, παραφυλάσσοντες καιρὸν τῆς σῆς ἀναίρεσεως.”
 Πορσίαν πιστεύσας τοῖς λεγομένοις, καὶ φοβηθεὶς, τοῦ
 πόλεμον πρὸς Ῥωμαίους διελύσατο.

ΚΕΦ. ιζ'

ΚΑΙΣΑΡ.

Καῖσαρ ἐν Βρεττανίᾳ ¹ ποταμὸν μέγαν ἐπεχείρει πε-
 ραιοῦσθαι. Βασιλεὺς Βρεττανῶν Κασόλαννος ἀνείργε
 20 μετὰ πολλῶν ἰππέων καὶ ἀρμάτων. Καῖσαρι μέγιστος
 ἐλέφας εἶπετο, ζῶν Βρεττανοῖς οὐχ ἑωραμένον. Τοῦτον
 σιδηραῖς φολίσιν ὀχυρώσας, καὶ πύργον ἐπ' αὐτοῦ μέγαν
 ὑψώσας, καὶ τοξότας καὶ σφενδονήτας ἐπιστήσας, ἐκέλευ-
 σεν ἐς τὸ ρεῦμα ἐμβαίνειν. Βρεττανοὶ δὲ ἐξεπλάγησαν,
 25 ἀόρατον καὶ ὑπερφνὲς θηρίον ἰδόντες. Περὶ γὰρ τῶν ἱπ-
 πων τί χρὴ καὶ γράφειν; ὅπου καὶ παρ' Ἕλλησιν, ἦν καὶ
 γυμνὸν ἐλέφαντα ἰδῶσιν, ἵπποι φεύγουσι. Πυργοφόρον

δὲ καὶ ὀπλισμένον, βέλη καὶ σφενδόνας ἔξαφίεντα, οὐδὲ
ιδεῖν τὴν ὄψιν ¹ ὑπέμειναν. Βρετανοὶ μὲν δὴ αὐτοῖς
ἱπποῖς καὶ ἄρμασιν ἔφευγον Ῥωμαῖοι δὲ ἀκινδύνως τὸν
ποταμὸν διέβησαν, ἐνὶ ᾧ τὸν πολέμιον φοβήσαντες.

III.

EX AELIANO.

[AD EDITIONE. AMST. GRONOVII. L. B. 1731. 2 VOLL. 4to.]

—*Hominéenne Romanum iam Graecè loqui!* PLIN. L. IV. EP. 3.

ΕΚ ΤΗΣ

ΑΙΛΙΑΝΟΥ

ΠΟΙΚΙΛΗΣ ΊΣΤΟΡΙΑΣ.

ΚΕΦ. δ.

Περὶ Σωκράτους, ὅτε τὸ κώνειον ἔκρινε

ὍΤΕ ἦκεν ἡ ναῦς ἡ ἐκ Δήλου, καὶ ἔδει Σωκράτην ἀποθνήσκειν, ἀφίκετο εἰς τὸ δεσμωτήριον Ἀπολλόδαμος, ὁ τοῦ Σωκράτους ἑταῖρος, χιτῶνά τε αὐτῷ φέρων ἐρίων πολυτελῇ καὶ εὐήτριον, καὶ ἱμάτιον τοιοῦτο· καὶ ἡξίου, ἐνδύντα αὐτὸν τὸν χιτῶνα, καὶ θοιμάτιον περιβαλλόμενον, εἶτα οὕτω πιεῖν τὸ φάρμακον. ἔλεγε γὰρ αὐτῷ, καλῶν ἐνταφίαν μὴ ἀμοιρήσειν, εἰ ἐν αὐτοῖς ἀποθάνοι· καὶ γὰρ οὖν καὶ προκείμεσθαι σὺν τῷ κόσμῳ τὸν νεκρὸν οὐ πάνυ τι ἀδόξως. Ταῦτα ὁ τὸν Σωκράτην ὁ Ἀπολλόδαμος. Ὁ δὲ οὐκ ἠνέσχετο, ἀλλ' ἔφη πρὸς τοὺς ἀμφὶ τὸν Κρίτωνα, καὶ Σιμμίαν, καὶ Φαίδωνα· “Καὶ πῶς ὑπὲρ ἡμῶν καλῶς

“ Απολλόδωρος οὕτω δοξάζει, εἶγε αὐτὸς πεπίστευκεν, ὅτι
 “ μετὰ τὴν ἐξ Ἀθηναίων φιλοτησίαν, καὶ τὸ τοῦ φαρμάκου
 “ πόμα, ἔτι οὕτως ὄψεται Σωκράτην! Εἰ γὰρ οἶεται ὁ τὸν
 “ ὀλίγον ὕστερον ἐρριμμένον ἐν ποσὶ καὶ κεισόμενόν γ’ Ἐμὲ
 “ εἶναι, δῆλός ἐστί με οὐκ εἰδώς.”

5

ΚΕΦ. β’.

Περὶ τῆς τοῦ Αἰνείου εὐσεβείας, καὶ τοῦ τῶν Ἑλλήνων ἔλεους πρὸς
 τοὺς Τρῶας.

“ Ὅτε ἔαλω τὸ Ἴλιον, οἰκτεῖραντες οἱ Ἀχαιοὶ τὰς τῶν
 ἄλισκομένων τύχας, καὶ πάννυ Ἑλληνικῶς τοῦτο ἐκήρυ-
 ξαν· Ἐκαστον τῶν ἐλευθέρων ἐν, ὃ τι καὶ βούλεται, τῶν
 οἰκείων ἀποφέρειν ἀράμενον. Ὁ οὖν Αἰνεΐας τοὺς πα-
 τέρους Θεοὺς βασιάσας ἔφερον, ὑπεριδὼν τῶν ἄλλων.¹⁰
 Ἡσθόντες οὖν ἐπὶ τῇ τοῦ ἀνδρὸς εὐσεβείᾳ οἱ Ἕλληνες,
 καὶ δεύτερον αὐτῷ κτῆμα συνεχώρησαν λαβεῖν. Ὁ δὲ τὸν
 πατέρα πάννυ σφόδρα γεγηρακότα ἀναθέμενος ὥμοις ἔφε-
 ρεν. Ὑπερεκπλαγέντες οὖν καὶ ἐπὶ τούτῳ οὐχ ἥμισυ,
 πάντων αὐτῷ τῶν οἰκείων κτημάτων ἀπέστησαν ὁμολο-¹⁵
 γοῦντες, “ ὅτι πρὸς τοὺς εὐσεβεῖς τῶν ἀνθρώπων, καὶ
 “ τοὺς Θεοὺς καὶ τοὺς γειναμένους δι’ αἰδοῦς ἄγοντας, καὶ
 “ οἱ φύσει πολέμοι ἡμεροὶ γίνονται.”

ΚΕΦ. γ’.

Περὶ Φιλίππου ἐν νικῇ ἐγκρατείας, καὶ τίνος ἐβούλετο ἀναμνησέσθαι.

Ἐν Χαιρωνείᾳ τοὺς Ἀθηναίους νίκη ἐνίκησε Φίλιππος
 ἔπαρθεις δὲ τῇ εὐπράγίᾳ, ὅμως λογισμῷ ἐκράτησε, καὶ²⁰
 οὐχ ὕβρισε. Καὶ διὰ ταῦτα ᾤετο δεῖν αὐτὸν ὑπομνη-
 σκεσθαι ὑπὸ τίνος τῶν παίδων ἔωθεν, ὅτι ἀνθρωπὸς ἐστίν,
 καὶ προσέταξε τῷ παιδί τοῦτο ἔχειν ἔργον. Καὶ οὐ πρό-
 τερόν, φασιν, οὔτε αὐτὸς προήει, οὔτε τις τῶν δεομένων αὐ-

τοῦ παρ' αὐτὸν εἰσῆει, πρὶν τοῦτο αὐτῷ τὸν παῖδα ἐκάστης
ἡμέρας ἐκδοῆσαι τρίς· ἔλεγε δὲ αὐτῷ, “ Φίλιππε, ἄνθρω-
“ πος εἷ.”

ΚΕΦ. 8.

Περὶ Λακεδαιμονίων γυναικῶν

Αἱ Λακεδαιμονίαν μητέρες, ὅσαι ἐπυνθάνοντο τοὺς
5 παῖδας αὐτῶν ἐν τῇ μάχῃ κεῖσθαι, ἀλλ' αὐταὶ γε ἀφαι-
ρῆναι τὰ τραύματα αὐτῶν ἐπεσκόπουν, τὰ τε ἐμπροσθεν,
καὶ τὰ ὀπίσθεν. Καὶ, εἰ ἦν πλείω τὰ ἐναντία, αἶδε γαν-
ρούμεναι, καὶ σεμνὸν ἄρα καὶ βλοσυρὸν ὀρῶσαι, τοὺς
παῖδας εἰς τὰς πατρῷας ἔφερον ταφάς. Εἰ δὲ ¹ ἐτέρως εἶχον
10 τῶν τραυμάτων, ἐνταῦθα αἰδούμεναι, καὶ θρηνηοῦσαι, καὶ,
² ὥς ἐνι μάλιστα, λαθεῖν σπεύδουσαι, ἀπηλλάττοντο, κατα-
λιποῦσαι τοὺς νεκροὺς ἐν τῷ ³ πολυανδρίῳ θάψαι, ἢ λάθρα
εἰς τὰ οἰκεῖα ἡρία ἐκόμιζον αὐτούς.

ΚΕΦ. 9.

Περὶ Ἀλεξάνδρου Θεὸν αὐτὸν καλεῖσθαι βούλεται.

Ἀλέξανδρος, ὅτε ἐνίκησε Δαρεῖον, καὶ τὴν Περσῶν ἀγ-
15 χὴν κατεκτήσατο, μέγα ἐφ' ἑαυτῷ φρονῶν, καὶ ὑπὸ τῆς
εὐτυχίας τῆς περιλαβούσης αὐτὸν τότε ἐχθευόμενος, ἐπ-
ἔστειλε τοῖς Ἑλλήσι· “ Θεὸν αὐτὸν ⁴ ψηφίσασθαι.” Γε-
λοῖως γε· οὐ γὰρ, ἀπεροῦν ἐκ τῆς φύσεως οὐκ εἶχε·
ταῦτα ἐκ τῶν ἀνθρώπων αἰτῶν ἐκεῖνος ἐκέρδαιεν. Ἀλ-
20 λοι μὲν οὖν ἄλλα ἐψηφίσαντο· Λακεδαιμόνιοι δὲ ἐκείνῃ·
“ Ἐπειδὴ Ἀλέξανδρος βούλεται Θεὸς εἶναι, ἔστω Θεός.”
Δακρυονικῶς τε ἅμα καὶ κατὰ τὸν ἐπιχώριον σφίσι τρέφ-
πον ἐλέγξαντες τὴν ἐμπληξιν οἱ Λακεδαιμόνιοι τοῦ
Ἀλεξάνδρου.

ΚΕΦ. ε'.

Ὅτι ἀμνηστικός ὁ Φωκίων.

Φωκίων ὁ τοῦ Φώκου, πολλάκις στρατηγήσας, κατε-
γνώσθη θανάτῳ, καὶ ἦν ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ, καὶ ἔμελλε
πιεῖσθαι τὸ κώνειον. Ἐπεὶ δὲ ὤρεξεν ¹ ὁ δῆμιος τὴν κύ-
λικα, οἱ προσήκοντες ἤροντο, εἴ τι λέγοι πρὸς τὸν νύον.

Ο δὲ, "Ἐπισκῆπτω αὐτῷ μηδὲν Ἀθηναίοις μνησικακήσειν ⁵
" ὑπὲρ τῆς παρ' αὐτῶν φιλοτησίας, ἧς νῦν πίνω." Ὅστις
δὲ οὐκ ἐπαινεῖ καὶ ὑπερθानυμάζει τὸν ἄνδρα, δοκεῖ μοι
μέγα ὁ τοιοῦτος ἐννοεῖν οὐδέν.

ΚΕΦ. ς'.

Περὶ τῶν τοῦς τῶν Εφόρων θρόνους ἀσβόλῳ χρησαμένων.

Κλαζομενίων τινὲς εἰς τὴν Σπάρτην ἀφικόμενοι, καὶ
ᾠδρεὶ καὶ ἀλαζονείᾳ χρώμενοι, τοὺς τῶν Εφόρων θρόνους, ¹⁰
ἐνθα εἰώθασι καθήμενοι χρηματίζειν, καὶ τῶν πολιτικῶν
ἕκαστα διατάττειν, ² ἀλλὰ τούτους γε τοὺς θρόνους ἀσβόλῳ
κατέχρισαν. Μαθόντες δὲ οἱ Εφοροί, οὐκ ἠγανάκτησαν,
ἀλλὰ τὸν δημόσιον κήρυκα καλέσαντες, προσέταξαν αὐτὸν
δημοσίᾳ κηρύξαι τοῦτο δὴ τὸ θαυμαζόμενον "Ἐξέστω ¹⁵
" Κλαζομενίοις ἀσχημονεῖν."

ΚΕΦ. ζ'.

Περὶ Ἀλεξάνδρου, καὶ τῆς τοῦ Πάριδος λύρας.

Ὁ μὲν Ἀλέξανδρος εἰς τὴν Πλιον ἦλθεν ἀνασκοποῦντα
θεῖ αὐτῷ φιλοπόνως, τῶν τις Τρώων προσελθὼν τὴν λύραν
ἰδεῖν κινεῖν Ἀλεξάνδρου. Ὁ δὲ ἔφη, "Προτιμησαίμην ἂν μᾶλ-

“λον ἰδεῖν τὴν Ἀχιλλεύως.” ¹ Ὑπέρευγε τοῦτο Ἀλέξανδρος. Ἐκόθει γὰρ κτῆμα ἀγαθοῦ στρατιώτου, ὃ συνῆδεν ἑκείνος τὰ τῶν ἀγαθῶν ² ἀνδρῶν κλέα. Τοῦ δὲ Παρίδος τί ἄρα ἦσεν ἢ λύρα, εἰ μὴ μέλη μοιχικά, καὶ οἷα αἰρεῖν γυναῖκας ὁ καὶ θέλγειν;

ΚΕΦ. Θ’.

Περὶ φιλοκαλίας Ξενοφώντος.

Ξενοφῶντι ἔμελε τῶν ἄλλων σπουδαίων, καὶ οὖν καὶ ὅπλα καλὰ ἔχειν. Νικῶντι γὰρ, ἔλεγε, τοὺς πολεμίους τὴν καλλίστην στολὴν ἀρμόττειν καὶ ἀποθνήσκοντα ἐν τῇ μάχῃ κείσθαι καλῶς ἐν καλῇ τῇ πανοπλίᾳ. Τῷ γὰρ ἀνδρὶ
 10 τῷ γενναίῳ ταῦτ’ εἶναι τὰ ἐντάφια, τὰ ὡς ἀληθῶς κοσμοῦντα αὐτόν. Λέγεται οὖν ὁ τοῦ Γρύλλου τὴν μὲν ἀσπίδα ³ Ἀργολικὴν ἔχειν, τὸν δὲ θώρακα Ἀττικόν, τὸ δὲ κράνος Βοιωτιουργῆς, τὸν δὲ ἵππον Ἐπιδαύριον. Φιλοκάλου δὲ ἔγωγε ἂν εἶναι φαίην τὰ τοιαῦτα ἀνδρὸς, καὶ
 15 ἀξιούντος ἑαυτὸν τῶν καλῶν.

ΚΕΦ. Ι.

Περὶ Κλεινίας, καὶ Ἀχιλλέως, μοιδικῇ τὴν ὀργὴν ἀναστέλλαν φιλοφύτων

Κλεινίας ἀνὴρ ἦν σπουδαῖος τὸν τρόπον, Πυθαγόρειος δὲ τὴν σοφίαν. Οὗτος εἴ ποτε εἰς ὀργὴν προήχθη, καὶ
⁴ εἶχεν αἰσθητικῶς ἑαυτοῦ εἰς θυμὸν ἐξαγομένου, παραχρῆμα πρὶν ἢ ⁵ ἀνάπλεως αὐτῷ ἡ ὀργή, καὶ ἐπίδηλος
 20 γένηται, ὅπως δίδσκεται, τὴν λύραν ἀρμολογῶν, ἐκιδόριζε. Πρὸς δὲ τοὺς πυνθανομένους τὴν αἰτίαν ἀπεκρίνετο ἑμμελῶς, Ὅτι. πρᾶννομαι. Δοκεῖ δέ μοι καὶ ὁ ἐν Πριάδῃ Ἀχιλλεὺς, ὁ τῇ κισθάρᾳ προσφδαν, καὶ τὰ κλέα τῶν

προσέγων διὰ τοῦ μέλους εἰς μνήμην ἑαυτῷ ἄγων, τὴν μῆνιν κατευνάζειν. Μουσικὸς γὰρ ὢν, τὴν κηθάραν πρὸς τὴν ἐκ τῶν λαφύρων ἔλαβε.

ΚΕΦ. ιδ.

Περὶ Πλάτωνος.

Πλάτων ὁ Ἀρίστωνος τὰ πρῶτα ἐπὶ ποιητικὴν ὥρμησεν, καὶ ἡρωϊκὰ ἔγραφε μέτρα. εἴτα ἀπὸ κατέπρησεν, ὑπερι- 5 δὼν αὐτῶν, ἐπεὶ τοῖς Ὀμήρου αὐτὰ ¹ ἀντικρίνων ἑώρα κατὰ πολὺν ἡττώμενα. Επέθετο οὖν τραγῳδίᾳ, καὶ δὴ καὶ ² Τετραλογίαν εἰργάσατο, καὶ ἐμελλεν ἀγωνισθῆναι, δούς ἤδη τοῖς ὑποκριταῖς τὰ ποιήματα. Πρὸ ³ τῶν Διονυσίων δὲ παρελθὼν ἤκουσε Σωκράτους, καὶ ἄπαξ αἵρεθεὶς 10 ὑπὸ τῆς ἐκείνου Σειρήνος, τοῦ ἀγωνίσματος οὐ μόνον ἀπέστη τότε, ἀλλὰ καὶ τελέως τὸ γράφειν τραγῳδίαν ἀπέβαλε, καὶ ἀπεδύσατο ἐπὶ φιλοσοφίαν.

ΚΕΦ. ιθ.

Περὶ γέροντος Κείου τὴν τρίχα βαυραμέντου.

Ἀνὴρ εἰς Λακεδαίμονα ἀφίκετο Κεῖος, γέρον ἤδη ὢν, τὰ μὲν ἄλλα ἀλαζών, ἠδεῖτο δὲ ἐπὶ τῷ γήρᾳ, καὶ διὰ ταῦτα 15 τὴν τρίχα πολιὰν οὐσαν ἐπειράτο βαφῇ ἀφανίζειν. Παρελθὼν οὖν ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους, καὶ ταιαντήν ὑποφαίνων τὴν κεφαλὴν, ἐκεῖνα εἶπεν, ὑπὲρ ὧν καὶ ἀφίκετο. Ἀναστὰς οὖν Ἀρχίδαμος ὁ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεὺς, “ Τί δ’ ἂν, ἔφη, οὗτος ὑγιὲς εἴποι, ὅς οὐ μόνον 20 “ ἐπὶ τῇ ψυχῇ τὸ ψεῦδος, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ περιφύρει;” Καὶ ἐξέωσε τὰ ὑπ’ αὐτοῦ λεχθέντα, διαβάλλων τοῦ Κείου τὸν τρόπον, ἐξ ὧν ἑώρατο.

ΚΕΦ. ιγ^α.

Πᾶς ὁ Μακαρεὺς ὑπὲρ τῆς ἰαυτοῦ ἀπειρίας ἐπὶ τῶν θεῶν ἐπιμαρτυρεῖται.

Μιτυληναῖος ἀνὴρ, Μακαρεὺς ὄνομα, ἱερεὺς τοῦ Διὸς, ὅσα μὲν οὗτος ἰδεῖν, πρῶτος ἦν καὶ ἐπιεικῆς, ἀνσιώτατος δὲ ἀνθρώπων τὰ μάλιστα. Ξένου δὲ ἦκοντ παρ' αὐτὸν, καὶ δόντος αὐτῷ παρακαταθήκην χρυσίου 5 πλῆθος, ἐν τῷ μυγῷ τοῦ ἁνακτόρου, τὴν γῆν διασκάψας ὁ Μακαρεὺς κατέρρυξε τὸ χρυσίον. Χρόνῳ δὲ ἀφικόμενος ὁ ξένος τὸ χρυσίον ἀπῆτει. ὁ δὲ εἰσαγαγὼν ἐνδόν, ἀποδώσας, κατέσφαξε, καὶ τὸ χρυσίον ἀνῶρυξεν, ἀντὶ αὐτοῦ δὲ τὸν ξένον κατέθηκε· καὶ ᾤετο, ὥσπερ τοὺς ἀνθρώπους, 10 λανθάνειν οὕτω καὶ τὸν Θεόν. ἅπλῃ οὐκ ἀπῆντη ταῦτα ταύτη ποθέν.

Χρόνου δὲ ὀλίγου διεληλυθότος, αἱ μὲν τοῦ Θεοῦ Τρηίδες ἀφίκοντο· ὁ δὲ ἔθνε μεγαλοπρεπῶς. Ἐπεὶ δὲ περὶ τὴν Βακχεῖαν εἶχεν οἱ δὲ παῖδες αὐτοῦ, δύο ἱ 15 τες, ἐνδον ἀπελείφθησαν ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ μιμούμενοι τὸν πατρὸς ἱερουργίαν, τῷ βωμῷ τῷ πατρὶ ᾤοντο προσήλθοι. Ἐτι καιομένων τῶν ἐμπύρων καὶ ὁ μὲν νεώτερος παῖς ἔσχε τὸν τράχηλον, ὁ δὲ πρεσβύτερος, ἡμελημένην ἰσχυρῶς σφαγίδα, τὸν ἀδελφὸν ἀπέκτεινεν ὥς ἱερεῖον.

20 δὲ κατὰ τὴν οἰκίαν ἰδόντες ἀνεβόησαν. Ἀκούσασα δὲ μήτηρ τῆς βοῆς ἐξεπήδησε, καὶ θεασαμένη τὸν μὲν νεκρὸν τὸν δὲ κατέχοντα ἔτι τὴν σφαγίδα ἡμαγμένην, στίλβουσα ἀφάσασα τῶν ἐκ τοῦ βωμοῦ ἡμίκαντον, ταύτη τὸν παῖδα ἀπέκτεινεν.

25 Ἦκε δὲ ἀγγελία πρὸς τὸν Μακαρέα, καὶ ἀπολιπὼν τὴν ταλῆν, ὥς εἶχε, σὺν ὁρμῇ καὶ θυμῷ εἰσεπήδησεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ τῷ θυμῷ, ᾧ κατεῖχε, τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἀπέκτεινεν. Ἐκπυστα οὖν ἐγένοντο τὰ τολμηθέντα εἰς πάντα καὶ συλληφθεὶς ὁ Μακαρεὺς, καὶ στρεβλούμενος, ὁμολόγησε.

σεν, ὅσα ἐν τῷ ἀνακτόρῳ ἔδρασεν ἐν αὐταῖς δὲ ταῖς κο-
λάσεσι τὴν ψυχὴν ἀπέρρηξεν. Ὁ δὲ παρανόμως σφαγεῖς
διὰ τιμῆς ἦλθε δημοσίᾳ καὶ ἐτάφη, τοῦ θεοῦ προστάξαν-
τος. Ἔτισεν οὖν ὁ Μακαρεὺς οὐ μεμπτὴν τὴν δικήν, τοῦ-
το δὴ ¹ τὸ ποιητικόν, σὺν τῇ ἑαυτοῦ κεφαλῇ, καὶ τῇ τῆς ⁵
γυναικὸς, καὶ οὖν καὶ τῇ τῶν παίδων προσέτι.

ΚΕΦ. ιδ'.

Παρήγησις τῶν Θετταλικῶν Τεμπῶν.

Φέρε οὖν, καὶ τὰ καλούμενα Τέμπη τὰ Θετταλικά
διαγράψωμεν τῷ λόγῳ καὶ διαπλάσωμεν. ὠμολόγηται γὰρ
καὶ ὁ λόγος, ² ἔάν ἔχη δύναμιν φραστικὴν, μηδὲν ἀσθενέ-
στερον, ὅσα βούλεται, δεικνύναι, τῶν ἀνδρῶν τῶν κατὰ ¹⁰
χειρουργίαν δεινῶν.

Ἔστι δὴ χῶρος μεταξὺ κείμενος τοῦ τε Ολύμπου καὶ
τῆς Οσσης· ὄρη δὲ ταῦτ' ἐστὶν ὑπερῷηλα, καὶ οἶον ὑπὸ
τινος θείας φροντίδος διεσχισμένα, καὶ μέσον δέχεται χῶ-
ριον, οὗ τὸ μὲν μῆκος ἐπὶ τεσσαράκοντα διήκει σταδίους ¹⁵
τόγε μὴν πλάτος τῇ μὲν ἐστὶ πλέθρου, τῇ δὲ καὶ πλεῖον
ὀλίγῳ. Διαρρεῖ δὲ μέσον αὐτοῦ ὁ καλούμενος Πηνειὸς
εἰς τοῦτον δὲ καὶ οἱ λοιποὶ ποταμοὶ συρρέουσιν, καὶ ἀνακοι-
νοῦνται τὸ ὕδωρ αὐτῷ, καὶ ἐργάζονται τὸν Πηνειὸν ἐκείνοι
μέγαν. Διατριβὰς δ' ἔχει ποικίλας καὶ παντοδαπὰς ²⁰
ὁ τόπος οὗτος, οὐκ ἀνθρωπίνης χειρὸς ἔργα, ἀλλὰ φύσεως
αὐτόματα, ³ εἰς κάλλος τότε φιλοτιμησαμένης, ὅτε ἐλάμ-
βανε γένεσιν ὁ χῶρος. Κιττὸς μὲν γὰρ πολὺς, καὶ εὖ
μάλα λάσιος ἐναχμαῖ, ⁴ καὶ τέθηλε, καὶ δίκην τῶν εὐγε-
νῶν ἀμπέλων κατὰ τῶν ὑψηλῶν δένδρων ἀνέρπει, καὶ συμ- ²⁵
πέφυκεν αὐτοῖς. Πολλὴ δὲ ⁵ σμίλαξ, ἥ μὲν πρὸς αὐτὸν
τὸν πάγον ἀνατρέχει, καὶ ἐπισκιάζει τὴν πέτραν, καὶ ἐκεί-
νη μὲν ὑπολανθάνει ὁράται δὲ τὸ χλοάζον. πᾶν, καὶ ἔστιν
ὀφθαλμῶν Πανήγυρις.

Εν αὐτοῖς δὲ τοῖς λείοις καὶ καθημένοις ἄλσῃ τέ ἐστὶ ποικίλα, καὶ ὑποδρομαὶ συνεχεῖς, ἐν ὧρα θέρους καταφυγεῖν ὁδοιπόροις ἤδιστα καταγώγια, ἃ καὶ δίδωσιν ἀσμένως ψυχᾶσθαι. Διαρρέουσι δὲ καὶ κρήναι συχναί, καὶ ἐπιρρεῖ
 5 νάματα ὑδάτων ψυχρῶν καὶ πιεῖν ἡδίστων. Λέγεται δὲ τὰ ὕδατα ταῦτα καὶ τοῖς λουσαμένοις ἀγαθὸν εἶναι, καὶ εἰς ὑγίειαν αὐτοῖς συμβάλλεσθαι. Κατάρδουσι δὲ καὶ ὄρνιθες ἄλλος ἄλλη διεσπαρμένοι, καὶ μάλιστα οἱ μονσικοί, καὶ ἐστιῶσιν εὖ μάλα τὰς ἀκοάς, καὶ παραπέμπουσιν ἀπό
 10 νως, καὶ σὺν ἡδονῇ, διὰ τοῦ μέλους τὸν κάματον τῶν παριόντων ἀφανίσαντες. Παρ' ἐκάτερα δὲ τοῦ ποταμοῦ αἱ διατριβαὶ εἰσιν αἱ προειρημέναι καὶ αἱ ἀνάπαυλαι. Διὰ μέσων δὲ τῶν Τεμπῶν ὁ Πηνειὸς ποταμὸς ἔρχεται, σχολῇ καὶ πρῶτος προῖων ἐλαίου δίκην. Πολλὴ δὲ κατ' αὐτοῦ ἡ
 15 σκιὰ ἐκ τῶν παραπεφυκότεων δένδρων καὶ τῶν ἐξηρημέων κλάδων τίκτεται· ὥς ἐπὶ πλείστον τῆς ἡμέρας αὐτὴν προήκουσαν ἀποστέγειν τὴν ἀκτῖνα, καὶ παρέχειν τοῖς πλέουσι πλεῖν κατὰ ψύχος. Πᾶς δὲ ὁ περίοικος ¹ λεῶς συνίασιν, ἄλλοι σὺν ἄλλοις, καὶ θύουσι, καὶ σπονδίας
 20 ποιοῦνται, καὶ συμπίνουσιν. Ἄτε οὖν πολλῶν ὄντων τῶν θυόντων, καὶ τῶν καθαγιζομένων συνεχῶς, εἰκότως καὶ τοῖς βαδίζουσι καὶ τοῖς πλέουσιν ὁσμάι συμπαρομαρτοῦσιν ἡδίσται. Οὕτως ἄρα ἡ τιμὴ ἡ διαρκὴς, ἡ ² περὶ τὸ Κρεῖττον, ἐκθεοῖ τὸν τόπον.

25 Ενταῦθά τοι, φασὶ παῖδες Θετταλῶν, καὶ τὸν Απόλλωνα τὸν Πύθιον ³ καθήρασθαι κατὰ πρόσταγμα τοῦ Διὸς, ὅτε τὸν Πύθωνα τὸν δράκοντα κατετόξευσεν, ἔτι φυλάττοντα τοὺς Δελφούς, τῆς Γῆς ἐχούσης τὸ μαντεῖον. Στεφανωσάμενον οὖν ἐκ ταύτης τῆς δάφνης τῆς Τεμπικῆς,
 30 καὶ λαβόντα κλάδον εἰς τὴν δεξιὰν χεῖρα ⁴ [ἐκ τῆς αὐτοῦ δάφνης,] ἔλθεῖν εἰς Δελφούς, καὶ παραλαβεῖν τὸν μαντεῖον τὸν Διὸς καὶ Αἰητοῦς παῖδα. Ἔστι δὲ καὶ βωμὸς ἐν

αὐτῷ τῷ τόπῳ, ἐν ᾧ καὶ ἐστεφανώσατο, καὶ τὸν κλῆθον ἀφείλε.

Καὶ ἔτι καὶ νῦν ¹ ἔτους ἐννάτου αἱ Δεῖλφοι παῖδας ἐν-
 χειρεῖς πέμπουσι, καὶ Ἀρχιερωρον ἕνα σφῶν αὐτῶν. οἱ δὲ
 παραγενόμενοι καὶ μεγαλοπρεπῶς θύσαντες ἐν τοῖς Τέμ- 5
 πειν, ἀπίασι πάλιν, στεφάνους ἀπὸ τῆς αὐτῆς δάφνης
 διαπλέξαντες, ἀφ' ἧσπερ ² ἔρωσιν καὶ τότε ὁ Θεὸς ἐστεφα-
 νώσατο. Καὶ τὴν ὁδὸν ἐκείνην ἔρχονται, ἣ καλεῖται μὲν
 Πυθιάς, φέρει δὲ διὰ Θετταλίας, καὶ ³ Πελαγονίας, καὶ
 τῆς Οἰτῆς, καὶ τῆς Αἰνιάνων χώρας, καὶ τῆς Μηλίων, καὶ 10
 Λωριέων, καὶ Λοκρῶν ⁴ τῶν Ἑσπερίων. Οὗτοι δὲ καὶ
 παραπέμπουσιν αὐτοὺς σὺν αἰδοῖ καὶ τιμῇ, οὐδὲν ἥτιον,
 ἥπερ οὖν ⁵ ἐκεῖνοι, οἱ τοὺς ἐξ ⁶ Ὑπερβορέων τὰ ἱερὰ κο-
 μίζοντας τῷ αὐτῷ θεῷ τούτῳ τιμᾶσι. Καὶ μὴν καὶ τοῖς
 Πυθίοις ἐκ ταύτης τῆς δάφνης τοῖς νικῶσι τοὺς στεφάνους ¹⁵
 δαδόμεναι. Ὑπὲρ μὲν οὖν τῶν ἐν Θετταλίᾳ Τεμπῶν, καὶ
 ἐμοὶ νῦν τσαῦτα εἰρήσθω.

ΚΕΦ. ιε'.

Στάθον τινὸς ἀπὸ κριδὸς περὶ φέγας.

Χρόνος ποτὲ κυπτούσης, ἤρετο ὁ βασιλεὺς τῶν Σκυθῶν
 τίνα, εἰ φίλοι, γυμνὸν διαχαρτεροῦντα. Ὁ δὲ αὐτὸν ἀν-
 ἤρετο, εἰ τὸ μέτωπον φίλοι; Τοῦ δὲ, οὐ, φήσαντος Οὐκ οὖν, 20
 εἶπεν, οὐδὲ ἐγὼ, πᾶς γὰρ μέτωπόν ἐμι.

FINIS

EXCERPTORUM MISCELLANORUM.

APPENDIX
AD
ANALECTA GRAECA MAJORA.

—

EXCERPTA EX POLYBIO.

EX POLYBIO.

ΕΚ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΒΙΒΛΟΥ.

Α. Προοίμιον τῆς Ἱστορίας.

α. ἘΙ μὲν τοῖς πρὸ ἡμῶν ἀναγραψασὶ τὰς πράξεις παραλείψθαι συνέβαινε τὸν ὑπὲρ αὐτῆς τῆς ἱστορίας ἔπαινον ἴσως ἂν ἀναγκαῖον ἦν τὸ προτρέπεσθαι πάντας πρὸς τὴν αἵρεσιν καὶ παραδοχὴν τῶν τοιούτων ὑπομνη-
5μάτων διὰ τὸ μηδεμίαν ἐτοιμοτέραν εἶναι τοῖς ἀνθρώ-
ποις διόρθωσιν, τῆς τῶν προγεγενημένων πράξεων ἐπι-
στήμης. Ἐπεὶ δὲ, οὐ τινὲς, οὐδ' ἐπὶ ποσὸν, ἀλλ' ἅπαν-
τες, ὥς ἔπος εἰπεῖν, ἀρχῇ καὶ τέλει κέχρηται τούτῳ, φάσκοντες ἀληθινωτάτην μὲν εἶναι παιδείαν καὶ γυμνα-
10σίαν πρὸς τὰς πολιτικὰς πράξεις, τὴν ἐκ τῆς ἱστορίας μάθησιν, ἐναργεστάτην δὲ καὶ μόνην διδάσκαλον τοῦ δύ-
νασθαι τὰς τῆς τύχης μεταβολὰς γενναίως ὑποφέρειν, τὴν τῶν ἀλλοτρίων περιπετειῶν ὑπόμνησιν· δηλὸν ὥς οὐ-
δενὶ μὲν ἂν δόξαι καθήκειν, περὶ τῶν καλῶς καὶ πολλοῖς
15εἰρημένων ταυτολογεῖν, ἥκιστα δ' ἡμῖν. Αὐτὸ γὰρ τὸ παρόδοξον τῶν πράξεων, ὑπὲρ ὧν προσηγήμεθα γρά-
2Η2

φειν, ἱκανόν ἐστι προκαλέσασθαι καὶ παρορμῆσαι πάντα, καὶ νέον καὶ πρεσβύτερον, πρὸς τὴν ἔντευξιν τῆς πραγματείας. Τίς γὰρ οὕτως ὑπάρχει φαῦλος ἢ ῥάθυμος ἀνθρώπων, ὃς οὐκ ἂν βούλοιο γινῶναι, πῶς, καὶ τίτιν γένει πολιτείας, ἐπικρατηθέντα σχεδὸν ἅπαντα τὰ κατὰ 5 τὴν οἰκουμένην, οὐχ ὅλοις πεντήκοντα καὶ τρισὶν ἔτεσιν, ὑπὸ μίαν ἀρχὴν ἔπεσε τὴν Ῥωμαίων ὃ πρότερον οὐχ εὐρίσκεται γεγονός. Τίς δὲ πάλιν οὕτως ἐκπαθῆς πρὸς τι τῶν ἄλλων θεαμάτων ἢ μαθημάτων, ὃς προϋργιαίτερον ἂν τι ποιήσαιτο τῆσδε τῆς ἐμπειρίας; 10

β'. Ὡς δ' ἔστι παράδοξον καὶ μέγα τὸ περὶ τὴν ἡμετέραν ὑπόθεσιν θεώρημα, γένοιτ' ἂν οὕτω μάλιστα ἐμφανές, εἰ τὰς ἐλλογιμωτάτας τῶν προγεγενημένων δυναστειῶν, περὶ αἷς οἱ συγγραφεῖς τοὺς πλείστους διατέθενται λόγους, παραβάλλοιμεν καὶ συγκρίναιμεν πρὸς τὴν Ῥω- 15 μαίων ὑπεροχὴν. Εἰσὶ δ' αἱ τῆς παραβολῆς ἄξιοι καὶ συγκρίσεως αὗται. Πέρσαι κατὰ τινας καιροὺς μεγάλην ἀρχὴν κατεκτήσαντο καὶ δυναστείαν· ἀλλ' ὁσάκις ἐτόλμησαν ὑπερβῆναι τοὺς τῆς Ἀσίας ὅρους, οὐ μόνον ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς, ἀλλὰ καὶ περὶ σφῶν ἐκινδύνευσαν. Λακί- 20 δαιμόνιοι πολλοὺς ἀμφισβητήσαντες χρόνους ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἡγεμονείας, ἐπειδὴ ποτ' ἐκράτησαν, μόλις ἔτη δώδεκα κατεῖχον αὐτὴν ἀδήριτον. Μακεδόνες τῆς μὲν Εὐρώπης ἤρξαν ἀπὸ τῶν κατὰ τὸν Ἀδρίαν τόπων, ἕως ἐπὶ τὸν Ἰστρον ποταμόν· ὃ βραχὺ παντελῶς 25 ἂν φανεῖν μέρος τῆς προειρημένης χώρας. μετὰ δὲ ταῦτα προσέλαβον τὴν τῆς Ἀσίας ἀρχὴν, καταλύσαντες τὴν τῶν Περσῶν δυναστείαν. ἀλλ' ὅμως οὗτοι πλείστον δόξαντες καὶ τόπων καὶ πραγμάτων γενέσθαι κύριοι, τὸ πολὺ μέρος ἀκμὴν ἀπέλιπον τῆς οἰκουμένης ἀλλότριον. 30 Σικελίας μὲν γὰρ, καὶ Σαρδοῦς, καὶ Αἰθῆς, οὐδ' ἐπεβάλλοντο καθάπαξ ἀμφισβητεῖν τῆς δὲ Εὐρώπης τὰ μαχημώτατα γένη τῶν προσεσπερίων ἐθνῶν, ἰσχνῶς εἰπεῖν,

οὐδ' ἐγίνασκον. Ῥωμαῖοί γε μὴν, οὐ τιτὰ μέρη, σχεδὸν δὲ πᾶσαν πεποιημένοι τὴν οἰκουμένην ὑπήκουον αὐτοῖς. Ὑπερβολὴν μὲν τοῖς νῦν οὖσιν, ἀνυκέρβλητον δὲ τοῖς ἐπικρινόμενοις ὑπεροχὴν κατεσκεύασαν δυναστείας. Τοῦ δ' τῶν μέντοι τὰ πολλὰ διὰ τῆσδε τῆς συγγραφῆς ἴσται σαφέστερον κατανοεῖν ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τοῦ, πόσα καὶ πηλίκᾳ συμβάλλεσθαι πέφυκε τοῖς φιλομαθοῦσιν ὁ τῆς πραγματικῆς ἱστορίας τρόπος.

γ'. Ἀρξεί δὲ τῆς πραγματείας ἡμῶν, τῶν μὲν χρόνων 10 Ὀλυμπιάς ἑκατοστὴ τε καὶ τετραρακοστὴ τῶν δὲ πράξεων, παρὰ μὲν τοῖς Ἕλλησιν ὁ προσαγορευθεὶς Συμμαχικὸς πόλεμος, ὃν πρῶτον ἐξήνεγκε μετ' Ἀχαιῶν πρὸς Αἰταλοῦς Φίλιππος, Ἀθηνησίου μὲν υἱός, κατὰ δὲ Περσέως· παρὰ δὲ τοῖς τὴν Ἀσίαν κατοικοῦσιν, ὁ περὶ Κοίλης Συ- 15 ρίας, ὃν Ἀντίοχος καὶ Πτολεμαῖος ὁ Φιλοπάτωρ ἐπολέμησαν πρὸς ἀλλήλους· ἐν δὲ τοῖς κατὰ τὴν Ἰταλίαν καὶ Αἰθύνῃ τόποις, ὁ συστὰς Ῥωμαίοις καὶ Καρχηδονίοις, ὃν οἱ πλείστοι προσαγορεύουσιν Ἀννιδιακόν. Ταῦτα δ' ἐστὶ συνεχῇ τοῖς τελευταίοις τῆς παρὰ τοῦ Σικωνίου 20 συντάξεως. Ἐν μὲν οὖν τοῖς πρὸ τούτων χρόνοις, ὥσαντι σποράδας εἶναι συνέβαινε τὰς τῆς οἰκουμένης πράξεις· διὰ τὸ καὶ κατὰ τὰς ἐπιβολὰς, ἔτι ἔν τε συντελείας αὐτῶν, καὶ κατὰ τόπους διαφέρειν ἕκαστος τῶν πεπραγμένων· ἀπὸ δὲ τούτων τῶν καιρῶν οἷονεὶ σωματοειδῇ συμβαίνει 25 γίνεσθαι τὴν ἱστορίαν, συμπλέκεσθαί τε τὰς Ἰταλικὰς καὶ Αἰθυνὰς πράξεις ταῖς τε κατὰ τὴν Ἀσίαν καὶ ταῖς Ἑλληνικαῖς, καὶ πρὸς ἓν γίνεσθαι τέλος τὴν ἀναφορὰν πάντων. Διὸ καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς αὐτῶν πραγματείας ἀπο τέτων πεποιήμεθα τῶν καιρῶν. Τῷ γὰρ προειρημένῳ 30 πολέμῳ κρατήσαντες Ῥωμαῖοι Καρχηδονίαν, καὶ νομίσαντες τὸ κυριώτατον καὶ μέγιστον μέρος αὐτοῖς ἡνύσθαι πρὸς τὴν τῶν ὅλων ἐπιβολήν, οὕτω καὶ τότε πρῶτον ἐθάψοντο ἐπὶ τὰ λοιπὰ τὰς χεῖρας ἐκτείνειν, καὶ περαινεῖσθαι μετὰ

δυνάμεως εἰς τε τὴν Ἑλλάδα, καὶ τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν
 τόπους. Εἰ μὲν οὖν ἡμῖν ἦν συνήθη καὶ γνώριμα τὰ
 πολιτεύματα, τὰ περὶ τῆς τῶν ὅλων ἀρχῆς ἀμφισβητή-
 σαντα, ἴσως οὐδὲν ἂν ἡμᾶς ἔδει περὶ τῶν πρὸ τοῦ γράφειν,
 ἀπὸ ποίας προθέσεως ἢ δυνάμεως ὀρμηθέντες, ἐνεχείρισαν
 τοῖς τοιοῦτοις καὶ τηλικούτοις ἔργοις. Ἐπεὶ δ' οὔτε τοῦ
 τῶν Ῥωμαίων, οὔτε τοῦ τῶν Καρχηδονίων πολιτεύματος
 πρόχειρός ἐστι τοῖς πολλοῖς τῶν Ἑλλήνων ἢ προγεγενημένη
 δύναμις, οὐδ' αἱ πράξεις αὐτῶν ἀναγκαῖον ὑπελάδομεν
 εἶναι, συντάξασθαι ταύτην καὶ τὴν ἐξῆς βίβλον πρὸ τῆς 10
 ἱστορίας, ἵνα μηδεὶς, ἐπιστὰς ἐπ' αὐτὴν τὴν τῶν πραγμάτων
 ἐξήγησιν, τότε διαπορῇ, καὶ ζητῇ, ποίοις διαβουλίαις, ἢ
 ποίαις δυνάμεσι καὶ χορηγίαις χρησάμενοι Ῥωμαῖοι,
 πρὸς ταύτας ὤρμησαν τὰς ἐπιβολὰς, δι' ὧν καὶ τῆς γῆς
 καὶ τῆς θαλάττης τῆς καθ' ἡμᾶς ἐγένοντο πάσης ἐγκρατεῖς 15
 ἀλλ' ἐκ τούτων τῶν βίβλων καὶ τῆς ἐν ταύταις προκατα-
 σκευῆς δῆλον ἢ τοῖς ἐντυγχάνουσιν, ὅτι καὶ λίαν εὐλόγοις
 ἀφορμαῖς χρησάμενοι, πρὸς τε τὴν ἐπίνοϊαν ὤρμησαν, καὶ
 πρὸς τὴν συντέλειαν ἐξίκοντο τῆς τῶν ὅλων ἀρχῆς καὶ
 δυναστείας. 20

δ'. Τὸ γὰρ τῆς ἡμετέρας πραγματείας ἴδιον, καὶ τὸ
 θαυμάσιον τῶν καθ' ἡμᾶς καιρῶν, τοῦτό ἐστιν ὅτι καθά-
 περ ἢ τύχη σχεδὸν ἅπαντα τὰ τῆς οἰκουμένης πράγ-
 ματα πρὸς ἓν ἐκλινε μέρος, καὶ πάντα νεύειν ἠνάγκασε
 πρὸς ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν σκοπὸν· οὕτω καὶ διὰ τῆς ἱστο- 25
 ρίας, ὑπὸ μίαν σύννοιαν ἄγειν τοῖς ἐντυγχάνουσι τὸν
 χειρισμὸν τῆς τύχης, ᾧ κέχρηται πρὸς τὴν τῶν ὅλων
 πραγμάτων συντέλειαν. Καὶ γὰρ τὸ προκαλεσάμενον
 ἡμᾶς καὶ παρορμησάν πρὸς τὴν ἐπιβολὴν τῆς ἱστορίας
 μάλιστα τοῦτο γέγονε· σὺν δὲ τούτῳ, καὶ τὸ μηδένα 30
 τῶν καθ' ἡμᾶς ἐπιβεβλησθαι τῇ τῶν καθόλου πραγμά-
 των συντάξει· πολὺ γὰρ ἂν ἦτιον ἐγῶγε πρὸς τοῦτο
 τὸ μέρος ἐφιλοτιμήθην. Νῦν δ' ὄρων τοὺς μὲν κατὰ μέρος

πολέμους, καὶ τινὰς τῶν ἄμα τοῖς τοῖς προέβαιον καὶ
 πλείους πραγματευομένους, τὴν δὲ καθόλου καὶ συλλήβ-
 θην οἰκονομίαν τῶν γεγονότων, πότε καὶ πόθεν ὤρμηθη,
 καὶ πῶς ἔσχε τὴν συντέλειαν, ταύτην οὐδ' ἐπιβαλλό-
 5 μενον οὐδένα βασανίζειν, ὅσον γε καὶ ἡμᾶς εἰδέναι παν
 τελεῶς ὑπέλαβον ἀναγκαῖον εἶναι τὸ μὴ παραλιπεῖν,
 μηδ' ἑᾶσαι παρελθεῖν ἀνεπιστάτως τὸ κάλλιστον ἄμα καὶ
 ἀφελιμώτατον ἐπιτήδευμα τῆς τύχης. Πολλὰ γὰρ αἰ-
 τη καινοποιούσα καὶ συνεχῶς ἐναγωνιζομένη τοῖς τῶν
 10 ἀνθρώπων βίοις, οὐδέπω τοιόνδ' ἀπλῶς οὔτ' εἰργάσατο
 ἔργον, οὔτ' ἠγωνίατο ἀγώνισμα, οἷον τὸ καθ' ἡμᾶς.
 Ὅπερ ἐκ μὲν τῶν κατὰ μέρος γραφόντων τὰς ἱστορίας,
 οὐχ οἷόν τε συνιδεῖν εἰ μὴ καὶ τὰς ἐπιφανεστάτας πύ-
 λεις τίς κατὰ μίαν ἐκάστην ἐπελθὼν, ἢ καὶ, νῆ Δία, γε
 15 γραμμένας χωρὶς ἀλλήλων θεασάμενος, εὐθέως ὑπολά-
 βοι κατανενοηκέναι καὶ τὸ τῆς ὅλης οἰκουμένης σχῆμα,
 καὶ τὴν σύμπασαν αὐτῆς θέσιν καὶ τάξιν ὅπερ ἔστιν
 οὐδαμῶς εἰκόσ.

ἔ. Καθόλου μὲν γὰρ ἔμοιγε δοκοῦσιν οἱ πεπεισμένοι
 20 διὰ τῆς κατὰ μέρος ἱστορίας μετρίως συνόψεσθαι τὰ ὅλα,
 παραπλήσιόν τι πᾶσχειν, ὥς ἂν εἴ τινες ἐμπύχου καὶ
 κάλου σώματος γεγονότος διεξδιμμένα τὰ μέρη θεώμε-
 νοι, νομίζοιεν ἱκανῶς αὐτόπται γίνεσθαι τῆς ἐνεργείας
 αὐτοῦ τοῦ ζῶον καὶ καλλονῆς. Εἰ γὰρ τις αὐτίκα μύ-
 25 λα συνθεῖς, καὶ τέλειον αὐθις ἀπεργασάμενος τὸ ζῶον
 τῷ τε, εἶδει καὶ τῇ τῆς ψυχῆς εὐπρεπείᾳ, κάπειτα πάλιν
 ἐπιδεικνύοι τοῖς αὐτοῖς ἐκείνοις ταχέως ἂν οἶμαι
 πάντας αὐτοὺς ὁμολογήσειν, διότι καὶ λίαν πολὺ τι τῆς
 ἀληθείας ἀπελείποντο πρόσθεν, καὶ παραπλήσιοι τοῖς
 30 ὄνερῶττουσιν ἦσαν. Ἐννοίαν μὲν γὰρ λαβεῖν ἀπὸ μέ-
 ρους τῶν ὅλων, δυνατόν ἐπιστήμην δὲ καὶ γνώμην ἀτρεκῆ
 ἔχειν, ἀδύνατον. Διὸ παντελεῶς βραχὺ τι νομιστέον συμ-
 βάλλεσθαι τὴν κατὰ μέρος ἱστορίαν πρὸς τὴν τῶν ὅλων

ἐμπειρίαν καὶ πίστιν ἐκ μίντοι γε τῆς ἀπάντων ἀφ' ἑλλήνων συμπλοκῆς καὶ παραθέσεως, ἔτι δ' ὁμοιότητος καὶ διαφορᾶς, μόνως ἂν τις ἐφίκοιτο καὶ δυνηθείη κατασπεύσας, ἅμα καὶ τὸ χρήσιμον καὶ τὸ περιττὸν ἐκ τῆς ιστορίας λαβεῖν. 5

ε'. Ὑποθησόμεθα δὲ ταύτην ἀρχὴν τῆς βίβλου, τὴν πρώτην διάβασιν ἐξ Ἰταλίας Ῥωμαίων αὕτη δ' ἐστὶ συνεχῆς μὲν τοῖς ἀπ' ἂν Τίμαιος ἀπέλειπε πίπτει δὲ κατὰ τὴν ἐννάτην καὶ εἰκοστὴν πρὸς ταῖς ἑκατὸν Ὀλυμπιάδα. Διὸ καὶ ῥητέον ἂν εἴη, πῶς καὶ πότε συστησάμενοι τὰ 10 κατὰ τὴν Ἰταλίαν, καὶ τίσις ἀφορμαῖς μετὰ ταῦτα χρησάμενοι, διαβαίνειν ὤρμησαν εἰς Σικελίαν ταύτη γὰρ τῇ γῇ πρῶτον ἐπέβησαν τῶν ἐκτὸς τόπων τῆς Ἰταλίας καὶ ῥητέον αὐτὴν τὴν τῆς διαβάσεως αἰτίαν ψιλλῶς, ἵνα μὴ τῆς αἰτίας αἰτίαν ἐπιζητούσης, ἀνυπόστα- 15 τος ἢ τῆς ὅλης ὑποθέσεως ἀρχὴ γένηται καὶ θεωρία. Ληπτέον δὲ τοῖς καιροῖς ὁμολογουμένην καὶ γνωρίζομένην ἀρχὴν παρ' ἀπασι, καὶ τοῖς πράγμασι δυναμένην αὐτὴν ἐξ αὐτῆς θεωρεῖσθαι καὶ δέη τοῖς χρόνοις βραχὺ προσαναδραμόντας κεφαλαιώδη τῶν μεταξὺ πράξεων 20 ποιήσασθαι τὴν ἀνάμνησιν. Τῆς γὰρ ἀρχῆς ἀγνοουμένης, ἢ καὶ, νῆ- Δία, ἀμφισβητουμένης, οὐδὲ τῶν ἐξῆς οὐδὲν οἷόν τε παραδοχῆς ἀξιωθῆναι καὶ πίστεως· ὅταν δ' ἡ περὶ ταύτης ὁμολογουμένη παρασκευασθῇ δόξα, τότε ἤδη καὶ πᾶς ὁ συνεχὴς λόγος ἀποδοχῆς τυγχάνει παρὰ τοῖς 25 ἀκούουσιν.

ζ'. Ἔτος μὲν οὖν ἐνειστήκει μετὰ μὲν τὴν ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς ναυμαχίαν ἐνεακαίδεκατον, πρὸ δὲ τῆς ἐν Λεύκτροις μάχης ἑκκαίδεκατον, ἐν ᾧ Λακεδαιμόνιοι μὲν τὴν ἐπὶ Ἀνταλκίδου γενομένην εἰρήνην πρὸς βασιλέα τῶν 30 Περσῶν ἐκύρωσαν καὶ ὁ πρεσβύτερος Διονύσιος τῇ περὶ τὸν Ἑλλέπορον ποταμὸν μάχῃ νενικηκώς τοὺς κατὰ τὴν Ἰταλίαν Ἕλληνας, ἐπολιόρκει Ῥημίον Γαλάται δὲ

κατὰ κράτος ἐλόντες αὐτὴν τὴν Ῥώμην κατεῖχον, πλὴν τοὶ
 Καπιτώλιον. Πρὸς οὗς ποιησάμενοι Ῥωμαῖοι σπονδὰς
 καὶ διαλύσεις εὐδοκουμένας Γαλάταις, καὶ γινόμενοι πάλιν
 ἀνελπίστως τῆς πατρίδος ἐγκρατεῖς, καὶ λαβόντες ὅσον
 5 ἀρχὴν τῆς συναυξήσεως, ἐπολέμουν ἐν τοῖς ἐξῆς χρόνοις
 πρὸς τοὺς ἀστυγείτονας. γενόμενοι δὲ ἐγκρατεῖς ἀπάντων
 τῶν Λατίνων, διὰ τε τὴν ἀνδρίαν, καὶ τὴν ἐν ταῖς
 μάχαις ἐπιτυχίαν, μετὰ ταῦτα ἐπολέμουν Τυρρήνοισι,
 ἔπειτα Κελταῖς, ἐξῆς δὲ Σαυνίταις τοῖς πρὸς τε τοὺς
 10 ἀνατολὰς καὶ τοὺς ἄρκτους συντηρμονοῦσι τῇ τῶν Λατίνων
 χώρα. μετὰ δὲ τινα χρόνον, Τυραντίνων, διὰ τὴν
 εἰς τοὺς πρεσβευτὰς τῶν Ῥωμαίων ἀσέλγειαν καὶ τὸν
 διὰ ταῦτα φόβον, ἐπισπασσάμενον Πύρρον, (τῷ πρότερον
 ἔτι τῆς τῶν Γαλατῶν ἐφόδου, τῶν τε περὶ Δελφοῦ
 15 φθαρέντων, καὶ περαιωθέντων εἰς τὴν Ἀσίαν,) Ῥωμαῖοι,
 Τυρρήνους μὲν καὶ Σαυνίτας ὑφ' αὐτοὺς πεπονημένοι,
 τοὺς δὲ κατὰ τὴν Ἰταλίαν Κελτοὺς πολλαῖς μάχαις
 ἤδη νενικηκότες, τότε πρῶτον ἐπὶ τὰ λοιπὰ μέρη τῆς
 Ἰταλίας ὤρμησαν, οὐχ ὥς ὑπὲρ ὀθνείων, ἐπὶ δὲ τὸ
 20 πλεῖον ὥς ὑπὲρ ἰδίων ἤδη καὶ καθηκόντων σφίσι πολε-
 μήσοντες· ἀθληταὶ γεγονότες ἀληθινοὶ τῶν κατὰ τὸν
 πόλεμον ἔργων, ἐκ τῶν πρὸς τοὺς Σαυνίτας καὶ Κελτοὺς
 ἀγώνων. ὑποστάντες δὲ γενναίως τὸν πόλεμον τοῦτον, καὶ
 τὸ τελευταῖον τὰς τε δυνάμεις καὶ Πύρρον ἐκβαλόντες
 25 ἐκ τῆς Ἰταλίας, αὐθις ἐπολέμουν καὶ κατεσιγέροντο τοὺς
 κοινωνήσαντας Πύρρῳ τῶν πραγμάτων. Γενόμενοι δὲ πα-
 ραδόξως ἀπάντων ἐγκρατεῖς, καὶ ποιησάμενοι τοὺς τὴν
 Ἰταλίαν κατοικοῦντας ὑφ' αὐτοὺς, πλὴν Κελτῶν, μετὰ
 ταῦτα πολιορκεῖν ἐνεχείρισαν τοὺς τότε κατέχοντας τὸ
 3) Ῥηγίον Ῥωμαίους.

ἘΚ ΤΗΣ ἙΚΤΗΣ ΒΙΒΛΟΥ.

Β'. Περὶ τῆς Ῥωμαίων πολιτείας.

α. ἮΝ μὲν δὴ τρία μέρη τὰ κρατοῦντα τῆς πολιτείας, ἅπερ εἶπα πρότερον ἅπαντα· οὕτω δὲ πάντα κατὰ μέρος ἴσως καὶ πρεπόντως συνετέτακτο, καὶ διακρίνεται διὰ τούτων, ὥστε μηδένα ποτ' εἶναι εἰπεῖν δύνασθαι βεβαίως, μηδὲ τῶν ἐγγωρίων, πότερ' ἀριστοκρατικὸν τὸ πολίτευμα 5 σύμπαν, ἢ δημοκρατικὸν, ἢ μοναρχικόν. Καὶ τοῦτ' εἰκότως ἦν πάσχειν. Ὅτε μὲν γὰρ εἰς τὴν τῶν Ὑπάτων ἀπειρίσαιμεν ἐξουσίαν, τελείως μοναρχικὸν ἐφαίνεται εἶναι καὶ βασιλικόν· ὅτε δὲ εἰς τὴν τῆς Συγκλήτου, πάλιν ἀριστοκρατικόν· καὶ μὴν, εἰ τὴν τῶν Πολλῶν ἐξουσίαν 10 θεωροῖη τις, ἐδόκει σαφῶς εἶναι δημοκρατικόν. Ὡν δ' ἕκαστον εἶδος μερῶν τῆς πολιτείας ἐπεκράτει, καὶ τότε, καὶ νῦν ἔτι, πλὴν ὀλίγων τινῶν, ταῦτ' ἐστίν.

β'. Οἱ μὲν γὰρ Ὑπάτοι, πρὸ τοῦ μὲν ἐξάγειν τὰ στρατόπεδα παρόντες ἐν Ῥώμῃ, πασῶν εἰσι κύριοι τῶν 15 δημοσίων πράξεων· οἳ τε γὰρ ἄρχοντες οἱ λοιποὶ πάντες ὑποτάσσονται καὶ πειθαρχοῦσι τούτοις, πλὴν τῶν Δημάρχων· εἰς τε τὴν Σύγκλητον οὗτοι τὰς πρεσβείας ἄγουσι· πρὸς δὲ τοῖς προειρημένοις, οὗτοι τὰ κατεπείγοντα τῶν διαβουλίων ἀναδιδόασιν, οὗτοι τὸν ὅλον χει- 20 ρισμὸν τῶν δογμάτων ἐπιτελοῦσι. Καὶ μὴν, ὅσα δεῖ διὰ τοῦ Δήμου συντελεῖσθαι τῶν πρὸς τὰς κοινὰς πράξεις ἀνηκόντων, τούτοις καθήκει φροντίζειν, καὶ συνάγειν αἰεὶ τὰς Ἐκκλησίας, τούτοις εἰσφέρειν τὰ δόγματα, τούτοις βραβεύειν τὰ δοκοῦντα τοῖς πλείοσι. Καὶ μὴν περὶ 25 πολέμου κατασκευῆς, καὶ καθόλου τῆς ἐν ὑπαίθροις οἰκονομίας, σχεδὸν αὐτοκράτορα τὴν ἐξουσίαν ἔχουσι· καὶ

γὰρ ἐπιτάττειν τοῖς συμμαχικοῖς τὸ δοκοῦν, καὶ τοὺς
χιλιάρχους καθιστάναι, καὶ διαγράφειν τοὺς στρατιώτας,
καὶ διαλέγειν τοὺς ἐπιτηδεῖους, τούτοις ἔξεστι, πρὸς δὲ
τοῖς εἰρημένοις, ζημιῶσαι τῶν ὑποταττομένων ἐν τοῖς
5 ὑπαίθροις, ὃν ἂν βουληθῶσι, κύριοι καθεστῶσιν. ἔξουσίαν
δ' ἔχουσι καὶ δαπανᾶν τῶν δημοσίων, ὅσα προθεῖντο,
καρεπομένου Ταμίου, καὶ πᾶν, τὸ προσταχθὲν ἐτοίμας
ποιοῦντος. Ὡστ' εἰκότως εἰπεῖν ἂν, ὅτε τις εἰς ταύτην
ἀποβλέψει τὴν μερίδα, διότι μοναρχικὸν ἀπλῶς καὶ
10 βασιλικὸν ἔστι τὸ πολίτευμα. Εἰ δέ τινα τούτων, ἢ τῶν
λέγεσθαι μελλόντων, λήψεται μετὰθεσιν, ἢ κατὰ τὸ παρὸν,
ἢ μετὰ τινα χρόνον, οὐδὲν ἂν εἴη πρὸς τὴν νῦν ὑφ' ἡμῶν
λεγομένην ἀπόφασιν.

γ'. Καὶ μὴν ἡ Σύγκλητος πρῶτον μὲν ἔχει τὴν τοῦ
15 ταμείου κυρίαν καὶ γὰρ τῆς εἰσόδου πόσης αὕτη κρα-
τεῖ, καὶ τῆς ἐξόδου παραπλησίως. οὔτε γὰρ εἰς τὰς
κατὰ μέρος χρείας οὐδεμίαν ποιεῖν ἔξοδον οἱ Ταμίαι δύ-
- νανται, χωρὶς τῶν τῆς Συγκλήτου δογμάτων, πληρὴν
τὴν εἰς τοὺς Ὑπάτους. τῆς δὲ παρὰ πολὺ τῶν ἄλλων
20 ὁλοσχερεστάτης καὶ μεγίστης δαπάνης, ἣν οἱ Τιμηταὶ
ποιοῦσιν εἰς τὰς ἐπισκευὰς καὶ κατασκευὰς τῶν δημοσίων
κατὰ πενταετηρίαν, ταύτης ἡ Σύγκλητος ἔστι κυρία,
καὶ διὰ ταύτης γίνεται τὸ συγχώρημα τοῖς Τιμηταῖς.
'Ομοίως καὶ, ὅσα τῶν ἀδικοημάτων, τῶν κατ' Ἰταλίαν,
25 προσδεῖται δημοσίας ἐπισκέψεως, λέγω δὲ, ὅλον προδο-
σίας, συνωμοσίας, φαρμακείας, δολοφονίας, τῇ Συγκλήτῳ
μέλει περὶ τούτων. πρὸς δὲ τούτοις, εἴ τις ἰδιώτης ἢ πόλις
τῶν κατὰ τὴν Ἰταλίαν διαλύσεως, ἢ ἐπιτιμῆσεως, ἢ βοη-
θείας, ἢ φυλακῆς προσδεῖται, τούτων πάντων ἐπιμελὲς ἔστι
30 τῇ Συγκλήτῳ. καὶ μὴν, εἰ τῶν ἐκτὸς Ἰταλίας πρὸς τινὰς
ἐξαποστέλλειν δέοι πρεσβείαν τινὰ, ἢ διαλύσουσάν τινας,
ἢ παρακαλέσουσαν, ἢ καὶ, νῆ Δία, ἐπιτάξουσιν, ἢ
παραληφομένην, ἢ πολεμεῖν ἐπαγγέλλουσιν, αὕτη

ποιεῖται τὴν πρόνοιαν. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν παράγοντων
 εἰς Ῥώμην πρεσβειῶν ὥς δέον ἐστὶν ἐκάστοις χρησθαι,
 καὶ ὥς δέον ἐστὶν ἀποκριθῆναι, πάντα ταῦτα χειρίζεται
 διὰ τῆς Σύγκλητον. πρὸς δὲ τὸν Δῆμον καθάπαξ οὐδέν
 ἐστι τῶν προειρημένων. Ἐξ ὧν πάλιν, ὅποτε τις 5
 ἐπιδημήσαι, μὴ παρόντος Ὑπάτου, τελείως ἀριστο-
 κρατικῇ φαίνεται ἡ πολιτεία· ὃ δὲ καὶ πολλοὶ τῶν
 Ἑλλήνων, ὁμοίως δὲ καὶ τῶν βασιλέων, πεπεισμένοι τω-
 χάνουσι, διὰ τὸ τὰ σφῶν πράγματα σχεδὸν πάντα πρὸς τὴν
 Σύγκλητον κυροῦν. 10

δ'. Ἐκ δὲ τούτων τίς οὐκ ἂν εὐκότως ἐκζητήσῃ,
 ποία καὶ τίς ποτέ ἐστιν ἡ τῷ Δῆμῳ καταλειπομένη με-
 ρὶς ἐν τῷ πολιτεύματι; τῆς μὲν Σύγκλητον τῶν κατὰ
 μέρος, ὧν εἰρήκαμεν, κυρίας ὑπαρχούσης, τὸ δὲ μέγ-
 στον, ὑπὲρ αὐτῆς καὶ τῆς εἰσόδου καὶ τῆς ἐξόδου χειρίζο- 15
 μένης ἀπάσης· τῶν δὲ στρατηγῶν Ὑπάτων πάλιν αὐτο-
 κράτορα μὲν ἐχόντων δύναμιν περὶ τὰς τοῦ πολέμου
 παρασκευάς, αὐτοκράτορα δὲ τὴν ἐν τοῖς ὑπαίθροις ἐξου-
 ρίαν. Οὐ μὴν ἀλλὰ καταλείπεται μερὶς καὶ τῷ Δῆμῳ,
 καὶ καταλείπεται γε βαρυστάτη. Τιμῆς γάρ ἐστι καὶ 20
 τιμωρίας ἐν τῇ πολιτείᾳ μόνος ὁ Δῆμος κύριος, οἷς συν-
 ἔχονται μένοισ καὶ δυναστεῖαι, καὶ πολιτεῖαι, καὶ συν-
 λήβδην πᾶς ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος. Παρ' οἷς γὰρ ἢ μὴ
 γινώσκεισθαι συμβαίνει τὴν τοιανύτην διαφορὰν, ἢ γι-
 νωσκομένην χειρίζεσθαι κακῶς, παρὰ τούτοις οὐδὲν οἶόν 25
 τε κατὰ λόγον διοικεῖσθαι τῶν ὑφ' ἐστῶτων. πῶς γὰρ εἰκός,
 ἐν ἴσῃ τιμῇ ὄντων τῶν ἀγαθῶν τοῖς κακοῖς; Κρίνει μὲν
 οὖν ὁ Δῆμος καὶ διαφόρου πολλακίς, ὅταν ἀξιώχρεων ἢ
 τὸ τίμημα τῆς ἀδικίας, καὶ μάλιστα τοὺς τὰς ἐπιφα-
 νεῖς ἐσχηκότας ἀρχάς· θανάτου δὲ κρίνει μόνος. Καὶ 30
 γίνεται τι περὶ ταύτην τὴν χρεῖαν παρ' αὐτοῖς ἄξιον
 ἐπαίνου καὶ μνήμης· τοῖς γὰρ θανάτου κρινομένοις, ἐπὶ
 καταδιώκονται, δίδωσι τὴν ἐξουσίαν τὸ παρ' αὐτοῖς

ἴσθες ἀπαλλάττεσθαι φανερώς, καὶν ἔτι μία λείπηται
 φυλὴ τῶν ἐπικουρουσῶν τὴν κρίσιν ἀψηφοφόρητος, ἐκούσιον
 βασιτοῦ καταγνόντα φυγαδεύειαν. ἔστι δ' ἀσφάλεια τοῖς
 φεύγουσιν ἐν τε τῇ Νεαπολιτῶν, καὶ Πραινεστίνων, ἐπὶ
 5 δὴ Τιβουρηνῶν πόλει, καὶ ταῖς ἄλλαις, πρὸς αἷς ἔχουσιν
 ὄρκια. Καὶ μὴν τὰς ἀρχὰς ὁ Δῆμος δίδωσι τοῖς ἀξιότοις
 ὅπερ ἔστι κάλλιστον ἄθλον ἐν πολιτείᾳ καλοναγαθίας.
 Ἔχει δὲ τὴν κυρίαν καὶ περὶ τῆς τῶν νόμων δοκιμασίας
 καὶ τὸ μέγιστον, ὅπερ εἰρήνης οὗτος βουλευέται καὶ πολέ-
 10 μον. Καὶ μὴν περὶ συμμαχίας, καὶ διαλύσεως, καὶ συν-
 θετικῶν, οὗτος ἔστιν ὁ βεβαιῶν ἕκαστα τούτων, καὶ κύρια
 ποιῶν, ἢ τοῦναντίον. Ὡστε πάλιν ἐκ τούτων εἰκότως ἂν
 τινα εἰπεῖν, ὅτι μεγίστην ὁ Δῆμος ἔχει μερίδα, καὶ δημο-
 κρατικόν ἔστι τὸ πολίτευμα.
 15 ε. Τίνα μὲν οὖν τρόπον διήρηται τὰ τῆς πολιτείας εἰς
 ἕκαστον εἶδος, εἴρηται· τίνα δὲ τρόπον ἀντιπράττειν βου-
 ληθέντα, καὶ συναργεῖν ἀλλήλοις πάλιν, ἕκαστα τῶν με-
 ρῶν δύναται, νῦν βηθήσεται. Ὁ μὲν γὰρ Ὑπάτος, ἐπι-
 δὴν τυχεὶν τῆς προειρημένης ἐξουσίας ὁρμήσῃ μετὰ τῆς
 20 δυνάμεως, δοκεῖ μὲν αὐτοκράτωρ εἶναι πρὸς τὴν τῶν
 προκειμένων συντέλειαν προσδεῖται δὲ τοῦ Δήμου, καὶ
 τῆς Συγκλήτου, καὶ χωρὶς τούτων ἐπὶ τέλος ἄγειν τὰς
 πράξεις οὐχ ἱκανός ἐστι. Δήλον γὰρ, ὥς δεῖ μὲν ἐπι-
 πέμπεσθαι τοῖς στρατοπέδοις αἰεὶ τὰς χορηγίας, ἄνευ δὲ
 25 τοῦ τῆς Συγκλήτου βουλήματος οὔτε αἶτος, οὔτε ἱμα-
 τισμός, οὔτε ὀψώνια δύναται χορηγεῖσθαι τοῖς στρατοπέ-
 δοις ὥστ' ἀπράκτους γίνεσθαι τὰς ἐπιβολὰς τῶν ἡγούμε-
 νων, ἐθελοκακεῖν καὶ καλυσσεργεῖν προθεμένης τῆς Συγ-
 κλήτου. Καὶ μὴν τό γ' ἐπιτελεῖς ἢ μὴ γίνεσθαι τὰς
 30 ἐπινοίας καὶ προθέσεις τῶν στρατηγῶν ἐν τῇ Συγκλήτῳ
 κείται· τοῦ γὰρ ἐπαποστεῖλαι στρατηγὸν ἕτερον, ἐπειδὴν
 ἐνιαύσιος διέλθῃ χρόνος, ἢ τὸν ὑπάρχοντα ποιεῖν ἐπίμα-
 νον, ἔχει τὴν δύναμιν αὕτη. Καὶ μὴν τὰς ἐπιτηγίας

τῶν ἡγουμένων ἐκτραγεῖν καὶ συναυξῆσαι, καὶ πάλιν ἀμυνεῖν καὶ ταπεινῶσαι, τὸ Συνέδριον ἔχει τὴν δύναμιν τοὺς γὰρ προσαγορευομένους παρ' αὐτοῖς θριάμβους, δι' ὧν ὑπὸ τὴν ὄψιν ἄγεται τοῖς πολέταις ὑπὸ τῶν στρατηγῶν ἢ τῶν κατειργασμένων πραγμάτων ἐνάργεια, οὗτούτους οὐ δύνανται χειρίζειν, ὥς πρέπει, ποτὲ δὲ τὸ παράπαν οὐδὲ συντελεῖν, εἰ μὴ τὸ Συνέδριον συγκαταθῇται, καὶ διὰ τὴν εἰς ταῦτα δαπάνην. Τοῦ γε μὴν Δήμου τὸ διαλύεσθαι καὶ λίαν αὐτοῖς ἀναγκαῖόν ἐστι, καὶ ὅλως ἀπὸ τῆς οἰκίας τύχῃσι πολὺν τόπον ἀφροσύνης 10 ὁ γὰρ τὰς διαλύσεις καὶ συνθήκας ἀκύρους καὶ κυρίας ποιῶν, ὡς ἐπάνω προεῖπον, οὗτός ἐστιν. Τὸ δὲ μέγιστον, ἀποτιθεμένους τὴν ἀρχὴν ἐν τούτῳ δεῖ τὰς εὐθύνas ὑπέχειν τῶν πεπραγμένων. Ὡστε κατὰ μηδένα τρόπον ἀσφαλὲς εἶναι τοῖς στρατηγοῖς ὀλιγωρεῖν μήτε τῆς Συγκλήτου μήτε 15 τῆς τοῦ Πλήθους εὐνοίας.

ς'. Ἡ γε μὴν Σύγκλητος πάλιν, ἡ τηλικαύτην ἔχουσα δύναμιν, πρῶτον μὲν ἐν τοῖς κοινοῖς πράγμασιν ἀναγκάζεται προσέχειν τοῖς Πολλοῖς, καὶ στοχάζεσθαι τοῦ Δήμου τὰς δ' ὁλοσχερεστάτας καὶ μεγίστας ζητήσεις καὶ 20 διορθώσεις τῶν ἀμαρτανομένων κατὰ τὰς πολιτείας, οἷς θάνατος ἀκολουθεῖ τὸ πρόστιμον, οὐ δύναται συντελεῖν, ἀν μὴ συνεπικυρώσῃ τὸ προεβουλευμένον ὁ ἄνθρωπος. Ὡμοίως δὲ καὶ περὶ τῶν εἰς ταύτην ἀνηκόντων. Ἐὰν γὰρ τις εἰσφέρει νόμον, ἢ τῆς ἐξουσίας ἀφαιρούμενός τι, τῆς 25 ὑπαρχούσης τῇ Συγκλήτῳ κατὰ τοὺς ἐθισμούς, ἢ τὰς προεδρίας καὶ τιμὰς καταλύων αὐτῶν, ἢ καὶ, νῆ Δία, ποιῶν ἐλαττώματα περὶ τοὺς βίους πάντων ὁ ἄνθρωπος γίνεται τῶν τοιούτων καὶ θεῖναι, καὶ μὴ, κύριος. Τὸ δὲ συνέχον, εἰ εἰς ἐνίστηται τῶν Δημάρχων, οὐχ οἷον ἐπὶ τέλος ἄγειν τι 30 δύναται τῶν διαβουλίων ἢ Σύγκλητος, ἀλλ' οὐδὲ συνεδρεύειν ἢ συμπορεύεσθαι τὸ παράπαν. Ὀφείλουσι δὲ αἰεὶ ποιεῖν οἱ Δημάρχοι τὸ δοκοῦν τῷ δήμῳ, καὶ μάλιστα

στοχάζεσθαι τῆς τούτου βουλήσεως. Διὸ πάντων τῶν προειρημένων χάριν δέδιδε τοὺς Πολλοὺς, καὶ προσέχει τὸν νῦν τῷ Δῆμῳ ἢ Σύγκλητος.

ζ'. Ὁμοίως γε μὴν πάλιν ὁ Δῆμος ὑπόχρεός ἐστι τῇ
 5 Σύγκλητι, καὶ στοχάζεσθαι ταύτης ὀφείλων, καὶ κοινῇ
 καὶ κατ' ἰδίαν. Πολλῶν γὰρ ἔργων ὄντων, τῶν ἐκδιδο-
 μένων ὑπὸ τῶν Τιμητῶν διὰ πάσης Ἰταλίας, εἰς τὰς
 ἐπισκευὰς καὶ κατασκευὰς τῶν δημοσίων, ἃ τις οὐκ ἂν
 ἐξαριθμῆσαιτο ῥαδίως, πολλῶν δὲ ποταμῶν, λιμένων,
 10 κηπίων, μετάλλων, χώρας συλλήβδην ὅσα πέπτωκεν ὑπὸ
 τὴν Ῥωμαίων δυναστείαν πάντα χειρίζεσθαι συμβαίνει
 τὰ προειρημένα διὰ τοῦ Πλήθους, καὶ σχεδόν, ὥς
 ἔπος εἰπεῖν, πάντας ἐνδεδέσθαι ταῖς ἀναῖς καὶ ταῖς ἐρ-
 γασίαις ταῖς ἐκ τούτων. Οἱ μὲν γὰρ ἀγοράζουσι παρὰ
 15 τῶν Τιμητῶν αὐτοὶ τὰς ἐκδόσεις, οἱ δὲ κοινωνοῦσι τού-
 τοις, οἱ δ' ἐγγυῶνται τοὺς ἡγορακότας, οἱ δὲ τὰς οὐσίας
 διδόασιν περὶ τούτων εἰς τὸ δημόσιον· ἔχει δὲ περὶ πάν-
 των τῶν προειρημένων τὴν κυρίαν τὸ Συνέδριον καὶ γὰρ
 χρόνον δοῦναι, καὶ συμπτώματος γενομένου κονφίσαι,
 20 καὶ τὸ παράπαν, ἀδυνάτου τινὸς συμβάντος, ἀπολῦσαι
 τῆς ἐργωνίας· καὶ πολλὰ δὴ τινὰ ἐστίν, ἐν οἷς καὶ βλά-
 πτει μεγάλα, καὶ πάλιν ὠφελεῖ τοὺς τὰ δημόσια χειρί-
 ζοντας ἢ Σύγκλητος· ἢ γὰρ ἀναφορὰ τῶν προειρημένων
 γίνεται πρὸς ταύτην. Τὸ δε μέγιστον, ἐκ ταύτης ἀπο-
 25 δίδονται κριταὶ τῶν πλείστων καὶ τῶν δημοσίων καὶ τῶν
 ιδιωτικῶν συναλλαγμάτων, ὅσα μέγεθος ἔχει τῶν ἐγ-
 κλημάτων. Διὸ πάντες εἰς τὴν ταύτης πίστιν ἐνδεδεμένοι,
 καὶ δεδιότες τὸ τῆς χρείας ἄδηλον, εὐλαβῶς ἔχουσι πρὸς
 τὰς ἐνστάσεις καὶ τὰς ἀντιπράξεις τῶν τῆς Συγκλήτου
 30 βουλευμάτων. Ὁμοίως δὲ καὶ πρὸς τὰς τῶν Ἱπάτων
 ἐπιβολὰς θυχερῶς ἀντιπράττουσιν, διὰ τὸ κατ' ἰδίαν
 καὶ κοινῇ πάντας ἐν τοῖς ὑπαίθροις ὑπὸ τὴν ἐκείνων πί-
 πτειν ἐξουσίαν.

η. Τοιαύτης δ' οὔσης τῆς ἐκδότου τῶν μερῶν δυνάμεως,
 εἰς τὸ καὶ βλάπτειν καὶ συνεργεῖν ἀλλήλοις πρὸς πά-
 σας συμβαίνει τὰς περιστάσεις δεόντως ἔχειν τὴν ἀρμο-
 γὴν αὐτῶν, ὥστε μὴ οἶόν τ' εἶναι, ταύτης εὐρεῖν ἀμείνω
 πολιτείας σύστασιν. Ὅταν μὲν γάρ τις ἐξῶθεν κοινὸς 5
 φόβος ἐπιστὰς ἀναγκάσῃ σφᾶς συμφρονεῖν καὶ συνεργεῖν
 ἀλλήλοις τηλικαύτην καὶ τοιαύτην συμβαίνει γίνεσθαι
 τὴν δύναμιν τοῦ πολιτεύματος, ὥστε μηδὲ παραλείπε-
 σθαι τῶν δεόντων μηδὲν, ὅτε περὶ τὸ προσπεσὸν αἰεὶ πάν-
 των ὁμοῦ ταῖς ἐπινοίαις ἀμυλλωμένων μήτε τὸ κριθὲν 10
 ἑσπερεῖν τοῦ καιροῦ, κοινῇ καὶ κατ' ἰδίαν ἐκάστου συνερ-
 γοῦντος πρὸς τὴν τοῦ προκειμένου συντέλειαν. διόπερ ἄν-
 πόστατον συμβαίνει γίνεσθαι, καὶ παντὸς ἐφικνεῖσθαι τοῦ
 κριθέντος, τὴν ιδιότητα τοῦ πολιτεύματος. Ὅταν γε μὴν
 πάλιν, ἀπολυθέντες τῶν ἐκτὸς φόβων, ἐνδιατρίβωσι ταῖς 15
 εὐτυχίαις καὶ περισυσίαις, ταῖς ἐκ τῶν κατορθωμάτων,
 ἀπολαύοντες τῆς εὐδαιμονίας, καὶ ὑποκολακευόμενοι καὶ
 ῥαθυμοῦντες τρέπωνται πρὸς ὕβριν, καὶ πρὸς ὑπερηφα-
 νίαν, ὃ δὴ φιλεῖ γίνεσθαι τότε καὶ μάλιστα συνιδεῖν ἐστὶ
 αὐτὸ παρ' αὐτοῦ ποριζόμενον τὸ πολίτευμα τὴν βοήθειαν. 20
 ἐπειδὴν γὰρ ἐξοιδούν τι τῶν μερῶν φιλονεικῇ, καὶ πλεόν
 τοῦ δέοντος ἐπικρατῆται· δῆλον, ὥς, οὐδενὸς ἀρτιτελοῦς
 ὄντος κατὰ τὸν ἄρτι λόγον, ἀντισπᾶσθαι δὲ καὶ παραπο-
 δίζεσθαι δυναμένης τῆς ἐκάστου προθέσεως ὑπ' ἀλλήλων,
 οὐδὲν ἐξοιδεῖ τῶν μερῶν, οὐδ' ὑπερφρονεῖ· πάντα γὰρ 25
 ἐμμένει τοῖς ὑποκειμένοις, τὰ μὲν κωλύμενα τῆς ὁμῆς, τὰ
 δὲ ἐξ ἀρχῆς δεδιότα τὴν ἐκ τοῦ πέλας ἐπίστασιν.

NOTAE PHILOLOGICAE
AD
ANALECTORUM GRAECORUM MAJORUM
TOMUM PRIOREM,
IN GRATIAM
STUDIOSAE JUVENTUTIS.
EDITIO QUARTA AMERICANA,
PRIORIBUS EMENDATIO.

NOTAE PHILOLOGICAE

AD

EXCERPTA HISTORICA.

I. NOTAE IN HERODOTUM.

1. EX HERODOTO.] Analecta haec auspicari visum est ab Ex-3
cerptis quibusdam ex Herodoto, historicorum Graecorum, qui hodie
extant, vetustissimo; quod tamen nihil obstat, quo minus studiosae
juventuti praelecturus initium potius sumat ab his, quae ex Xeno-
phontis *Anabasi* vel *Cyropaedia* infra exhibentur. Herodotus enim,
qui Ionicâ dialecto scripsit, studium linguae Graecae ingredientibus
vix unquam, in ipso limine, proponitur. Natus est Olymp. LXXIV.
1. ante C. N. 484. U. C. 270. [Vid. Fabricii Biblioth. Gr. L. II.
c. 20. Vol. II. pag. 329. Edit. Got. Chr. Harles, 1791.] Ortus est
Halicarnasso Cariae urbe, unde Halicarnassei nomen adeptus est.
Haud obscuro loco natus, patrem quidem habuit Lyxen, matrem
autem Dryonem nomine. Optimis disciplinis, ut verisimile est,
institutus, quum ad virilem aetatem pervenisset, tyrannidem Lyg-
damidis aegrè ferens, Halicarnasso discessit, séque in insulam Samum
recepit, ut ibi scribendi studio vacaret. Quo tamen melius historiam
suam conderet, varias regiones peregrinans lustrabat, et, in Samum
tandem reversus, quae summâ diligentia undique collegerat, scriptis
consignare coepit. Circiter hoc tempus, oblata occasione patriam
tyrannice dominatu liberandi, domum rediit. Ejus imprimis opere
expulsus est Lygdamis, et Halicarnassus in libertatem vindicata.
Odio autem et invidia quorundam factiosorum hominum vexatus, pa-
triae iterum valedixit, inque Graeciam profectus est. Commodè tunc
temporis obvenit, ut omnis Graecia, ad Olympiam congregata, certa-
mina solennia celebraret. Illuc properavit Herodotus; et, historicis
suis, in consessu Graecorum frequentissimo, recitatis, summo cum
omnium plausu exceptus est. Ibi adfuit Thucydides, cum patre suo
Oloro, admodum adolescens; qui, dum audiret Herodotum recitantem,
nobili quadam aemulatione commotus, lacrymas profudisse dicitur.
Quod quum observasset Herodotus, Olorum compellans, laudabat ejus
filium, qui tantum amorem in bonas literas tam maturè ostendisset.
Profectus Athenas, ibi historiae suae libros iterum recitavit;
idque die festo Panathenaeorum anni tertii Olymp. LXXXIII. Sub hoc
tempus Atheniensium coloniae, Thurium in magnam Graeciam
deducendae, ultrò se comitem addidit; unde Thurius interdum dic-
tus est. Ibi historiam suam recensuit et quibusdam auctariis in-
struxit. Utrum verò apud Thurium diem supremum obierit, necne,

minùs convenit inter auctores. Ex scriptis ejus ad nos tantùm pervenire historiarum libri ix, Mûsarum nominibus inscripti: Nam vitam Homeri, quae aliquandiu sub ejus nomine circumferebatur, ab eo jam tandem abjudicârunt eruditi. Quod autem ad Historiae fidem attinet, non defuere, qui veri amorem, sine quo historici nomen nullum est, in Herodoto valdè desiderârunt. Etiam non negandum multa huic Scriptori inesse, quae planè sunt fabulosa, omnique ad eam fidem indigna; sunt tamen plurima, de quibus nullus omnino dubitationi locus est. Atque de fabulosis Herodoti narratiunculis observare liceat, illum id esse officii sui putasse videri, ut, quae fando audiverat, ea lectoribus narraret, non tamen eo consilio, ut ipsas fabellas pro veris historiis acciperent; sed ut id tantùm verum esse crederent, illum ab aliis eas narratas audivisse. Neque cuivis hoc mirum esse debet, secum reputanti, quàm lectu jucundae sint, etiam hae temporibus, veterum Graecorum fabulae; Herodotumque medias quasi partes inter historicum et poetam heroicum sustinuisse. Inepti sunt igitur, qui ei id vitio vertunt, quod, quum de rebus gestis antiquissimis historiam conderet, cujus magnam partem ab ore hominum accipere necesse fuit, fidem illi debitam, qui historias suas ex gentium nationumque tabulis publicis, aliisque monumentis, scripturâ asservatis, exhausserint, ubique non assecutus fuerit.—De hoc historiae Patre qui plura vellet, adeat Fabricii Biblioth. Gr. Lib. II. cap. 20; Vossium de historicis Graecis, cap. 3; Harlesii Introd. in Hist. Ling. Gr. p. 108; Wesselingii Praef. in suam Herod. Hist. Edit. aliumque apparatus, quo instructus est iste liber; Saxii Onomast. literar. caeterosque auctores ibi indicatos; *Memoires de l'Académie des Inscriptions et B. Lettres*, tom. xix. Edit. Paris.

EDITIONES HERODOTI.

1. Herodoti Halicarnassei Historiarum libri ix. Graecè. *Venetii*, apud Aldum, 1502, in fol. [Haec est editio princeps, Graecè. Proderant primùm Latine, interprete Laurentio Valla. *Venetii*, 1474, in fol.]

2. ————— Graecè. *Basileae*, apud Jo. Hervagium, 1541. in fol.

Camerarii praefationem habet Ed. 1541, in Bibl. Harv. P.

3. ————— Graecè. Cum praefatione Joachimi Camerarii. *Basileae*, apud Jo. Hervagium, 1557, in fol.

4. ————— et de vitâ Homeri libellus, Graecè, recogniti ab H. Stephano. *Apud ipsum Steph.* 1570. [Huic editioni addita est Laurentii Vallae interpretatio Latina, et libelli de vitâ Homeri versio Conradi Heresbachii, utraque ab H. Steph. recognita, &c. *Apud ipsum Steph.* 1566, in fol.]

5. ————— iterum editi, cum versione castigatâ, et variis accessionibus ab eodem Stephano. *Apud ipsum Steph.* 1592, in fol.

6. ————— editi à Gothofredo Jungermano, Graecè et Latine. *Francof.* 1608, in fol. [Stephani editioni praeclara quaedam adjecit Jungermanus, librosque Herodoti in capita divisit, &c.]

7. ————— Graecè et Latine. *Genevae*, 1618, in fol. [Haec est repetitio Jungermanianae; quibusdam, non semper in meliora, mutatis. Valdè suspicor hanc eandem esse cum eâ, quae praefert nom. *Paul. Steph. Par. eod. ann.*] "Vid. not. seq. P.

Genevae, Oliva Pauli Stephani. Jungermaniana n. 1618. Vide 3 Borheck, &c. Utraque adest, I, II; at utraque titulis manca. P.

8. Herodoti Halicarnassei Historiarum libri IX, editi à Thomâ Gale, Londini, 1679, in fol. [Editor multis locupletavit editionem Jungerm. usus duobus MSS. codicibus, altero Archiepiscopi Cantuariensis, Collegii Etonensis altero.]

9. ——— et de vitâ Homeri. Gr. Lat. cum notis Jac. Gronovii, &c. Lugduni Bat. 1715, in fol. [Haec edit. Gronoviana votis Eruditorum minùs satisfecit. Edraenata ista jactantia, quâ MStum Medicum, licet non optimae notae, laudibus ad coelum effert, risum et contemptum doctorum hominum movit.]

10. ——— ex editione Jac. Gronovii, [sine notis.] Tomis II. Glasguae, 1761, in 12mo.

11. ——— Musarum nominibus inscripti, Gr. Lat. &c. Edit. curavit, et suas, itemque Lud. Casp. Valckenarii, notas adjecit Petrus Wesselingius, &c. Amstelod. 1763, in fol. [Haec est omnis editio, quae lucem adhuc viderunt, praestantissima.]

12. ——— Textus Wesselingianus passim refectus, &c. Accedunt volumine altero nova interpretatio Latina et index rerum: volumine tertio animadversiones et lexicon Herodoteum. Operâ Frid. Wolfgangi Reizii. Lipsiae, 1778, in 8vo. [Defuncto editore, haec edit. imperfecta relicta est.]

Reliqui IV libros, Graeca, edidit: Shaeferus v reliquos adjecit, Gr. nec plura. Lipsiae, 1800. II Vol. vel Part. P.

Idem Godofr. Henr. Shaefer, "suo nemine," Libros VII edidit, Gr. III Tom. 8vo. Lipsiae, ann. 1800, 1801, 1803. Librum IX nuper additum esse audio. P.

13. Herodoti Halicarnassei et Ctesii Cnidii quae extant opera et fragmenta. Gr. ex recensione Petri Wesselingii. Curavit A. C. Borheck. Lemgov. 1781, in maj. 8vo. ["Lat. idem vertit addiditque Gattereri Comm. de ordine et consilio Herodoti, tom. II." HANZL.]

Editio altera, vel "nova recensio," a Borheck, prodit, Gr. Tom. III, 8vo. Lemgoviae, 1808. Ejusdem Apparatus ad Herodotum, &c. Tom. V, ann. 1795—1798. Lemgoviae. P.

14. Herodotus Graecè et Latine. Apud Gul. Laing. Edinb. in 8vo. 1807. [Minori formâ est, at pulcherrima, tractatûque commodissima.]

15. Herodoti Musae, sive Historiarum Libri IX. Ad veterum codicum fidem denuo recensuit, lectionis varietate continua, interpretatione Latina, annotationibus Wesselingii et Valckenarii alterumque et suis illustravit Johannes Schweighauser, in Acad. Argent. et Scia. Prot. Literar. Graec. Prof. Academiae Reg. inscript. et Hum. Literar. Adscr. Argentorati et Parisiis, 1816. "VI Tom. XI Part. P.

* * Haec Excerpta ad fidem Edit. Wesselingii expressa sunt, interpunctione tantum exceptâ, quam in plurimis locis immutare visum est.

2. *Ex τῆς ΚΑΒΙΟΥΤΕ.*] Hoc est—*Ex libro primo, quae inscribitur Cuzo.* Verum quo tempore Libri IX Historiarum Herodoti Musarum nominibus inscripti essent, non liquidò constat. Verisimile est eos ita insignitos esse, quum ab auctore Athenis recitabantur. Utcumque sit, nihil simplicius, nihil haec Musis jucundius, inter veterum monumenta, faciliè reperiens. "Oratio Herodoti [verba sunt Camerarii] elegantiss. est, et Ionicae linguae propriâ quadam facilitate, sine omni turbi veluti asperitate, dulcissima."

3. 3. *Ευφάνειος—Κορίνθον*] *Tyrannus erat, vel rex, Corinthi* Anglicè, *was king of Corinth*. *Τυφάνειος*, atque multa alia ejusmodi verba habent post se genit. vel dativ. Valet nempe *τυφάνειος* idem ac *τύραννος εμὶ, tyrannus, rex sum*.

4. *τῷ* cui. Dat. s. m. articuli. Sed notandum, articulum saepe sine usurpari, non solum apud Herodotum, sed etiam apud Homerum, aliosque scriptores Ionicos, vice pronominis relativi, [vel art. postpos.] quod est *ὃς, ἡ, δ, qui, quae, quod*.

5. *ὅτι* *his*; vel *ipsius*: pro *ὁπίσθι*, d. pl. cujus nominativ. s. est *ἱ*, pronomem scil. substantivum tertiae personae; gen. *οἷ*, &c. Erat planè Grammatici, qui exhibent *οἷ*, *οὐ*, perinde ac nominativo caret; cum re verà *οἷ* saepe significet non solum *οὐ*, sed etiam *ipsius*. [Vide Xen. Anab. p. 82. Edit. Hutch. 4to. infra, p. 113. l. 12. Item Illud §, 11.] Caeterum *ὅτι* regitur à praep. *ὅν* subintellectā

6. *ἐν τῷ βίῳ*,] *τῷ δὲ—ἐν τῷ βίῳ*.—Eodem ferè modo Latine dicitur, *cui quidem in viâ*; quod idem sonat ac *cujus quidem in viâ*: Sed Lingua Latina caret Articulo. Angli dicunt, *in whose time, during whose life*: Ad verbum, *in the life to whom*.

7. *παρὰ τῇναι*] à verbo *παράσθημι*, *sisto, exhibeo, &c.* Item, *venio, obtingo*; subintellecto scilicet pronomine reciproca, adeo ut, non solum in hoc, sed in multis aliis verbis, vox activa vicem vocis mediae interdum supplere videatur; sic, *λέγουσι—ἑαυτοὺς μύθηα παρὰ τῇναι*, (supple *ἑαυτοῖς*, vel Ionicè *ἑαυτῶ*.) *dicunt portentum maximum obtigisse, (vel se exhibuisse)*. Vide infra ad p. 23. n. 3.

Schweighauser *ἑαυτοῖς*, &c. scripsit. P.

8. *ΑΡΙΟΝΑ—ἐξενειχθέντα*] i. e. *λέγουσι Αρίονα ἐξενειχθέντα*, quod idem est ac *λέγουσι Αρίονα ἐξενειχθῆναι*, *dicunt Arionem natum esse*—scil. à Tarento, [à mari, P.] ut infra. *ἐπὶ δελφίνος—ἐπὶ Ταύραρον*, *dolphino incidentem—ad Taenaron*. Nimirum, *ἐπὶ* regens genit. significat *quietem in*, Angl. rest upon: eadem autem reges accusat. notat *motum in*, vel *ad*, Angl. *motion directed upon, motion towards*.

9. *εὐδενὸς δεύταρον*] *nomini secundum*.

10. *δοθύραμβον*,] *Carmen Baccho praesertim dicatum, qui et ipse Δοθύραμβος vocatur*. Carminis genus, verbis pariter ac rebus, ordinèque audax, et ebriorum licentiae quàm modestiae sobriae propinquius. Plura volentibus dabit ad Plind. Olymp. p. 307. et Erasmus Schmidius. Gessner. "Olymp. xiii. 27. P.

11. *τῶν ἡμεῖς ἴδμεν*,] *quos novimus, τῶν* pro relativo *ὧν*, ut paulò supra; et apud Graecos "Relat. concordat cum Antecedente, non solum in genere et numero, verum saepe etiam in casu." Vide *ἴδμεν* in Append. Vocum Ionicarum.

12. *τὸν πολλὸν τοῦ χρόνου*] Angl. *much of his time*. De Articulo reddito per pron. possess. vide infra ad n. 16. *πολλὸς*, *multus*, saepe flectitur regulariter apud Ionicos scriptores; *πολλὸν* in accus. vult *plurimum*.

13. *Ὅμοιόθαι μὲν νῦν ἐκ Τάραντος*,] *Eum igitur in eo casu ut praeficeretur Tarento*;—Angl. *That therefore he was setting out from Tarentum*.—*νῦν*, sine accentu, idem Ionicè quod *ὅν*, igitur; sed *νῦν*, *nunc*. *Τάραντος*, à nominat. *Τάρας*. Verum observandum est, per totum hanc de Ariene narrationem, identidem subaudiendam esse vocem *λέγουσι*.

14. *μυθολογῆσαι πλοῦν*] *navigium mersa conditum*;—Angl.

hired a vessel. Notanda est hīc significatio vocis mediae: *μισθόω*, *mercede loco*, *μισθόωμαι* in v. mediā, *mercede conduco*.

15. *Τὸς δέ,] Τὸς Κορινθίους* nempe; *ἐν τῷ πελάγει*, Angl. *at sea*.

16. *ἔχειν τὰ χρήματα.]* supple *ἐκείνου*.—Angl. *to get his money*. Quando enim articulus redditur per pronomen possessivum, est scil. per ellipsin cuiusdam pronominis.

17. *Τὸν δέ,] Ἀρίωνα* nempe; *δυνέντα τοῦτο, λίσσασθαι, χρήματα μὲν προτέντα* εἶπε, *ψυχὴν δὲ παρατεόμενον*. Illum autem, hoc intellecto, ordasse, divitias quidem ipsis tradentem, vitam vero enixe rogantem. Angl. *And that he, having learned this, prayed, on the one hand, giving up to them his money, and on the other hand, earnestly begging his life*. αἰτέω, *peto*; αἰτέομαι in v. mediā, aliquid mihi dari *peto*: *παρατεόμεαι*, praeter modum *peto* aliquid mihi dari.

1. *ἢ αὐτὸν διαχράσθαι μιν,] Angl. either that he should kill himself.* 4 *χράομαι*, *utor*, *διαχράομαι*, omnino *utor*, *perficio*, *finio*, *interficio*. v. *μιν* in Append. Vocum Ionicarum.

2. *τὴν ταχίστην.]* i. e. *κατὰ τὴν ταχίστην ὁδόν*. Angl. *instantly*.

3. *Ἀπειληθέντα—ἐς ἀπορίην,] Angl. being driven by threats into an inextricable difficulty.* *ἀπορία*, Ion. *ἀπορή*, inopia consilii, difficultas, status ex quo nullus est transitus. *ἀπορέω*, Angl. *I am in an inextricable difficulty*, *I am at a loss*, &c. ex *ἀ* priv. et *πόρος*, transitus. Caeterum pro *ἀπειληθέντα*, ab *ἀπειλέω*, minor, comminor, vir doctus J. M. Gesnerus legendum conjicit *ἀπελαθέντα*, ab *ἀπελάνω*, expello, abigo.

4. *περιδέειν αὐτὸν,] pati—ut paterentur eum.* *περιέδω*, (unde *περιδέειν*, Ion. aor. 2. inf. pro *περιδέειν*.) proprie significat, *circumspectio*; inde *negligo*, *sino*, *patior*.

5. *ἐν τῇ δευρῇ πάλῃ,] Angl. completely arrayed.*

6. *ἐδωλίοισι,] ἐδωλία*, -ων, τὰ, *transtra et fori navium*, ab *ἔδος*, *sedes*.

7. *δεδάς δέ, ὑπεδέκετο—] Syntaxis postulat—δεύσαντα δέ, ἐπεδεδέσθαι*—nam saubauditur *λέγουσι*, ut supra observatum. Sed ejusmodi *ἀναχόλουθα* saepe occurrunt apud alios optimos auctores. Vid. infra ad p. 68. n. 5. *καταργεῖσθαι*, *perago*; item, ut hīc, *interficio*.

8. *καί, τοῖς, &c.] Constructio hujus sententiae paulò difficillior est. Resolvi potest hoc modo: καί—Atque illos—(τοῖς γὰρ ἡδονῇ δαδεδέσθιν—namque eos voluptatem incessisse—et μέλλοιεν ἀκούεσθαι τοῦ ἀρίστου ἀνθρώπου αἰδοῦ—siquidem audiri essent praestantissimum inter homines modulatorem) ἀναχωρήσαι ἐκ τῆς πρύμνης ἐς μέσην νῆα—cessisse de puppe in mediam navem.*

9. *διεξέλθην νόμον τὸν ἑρῶν.] percurrisse carmen*, quod dicitur *Orthium*. Genus est modulationis musicae, sic fortè dictum, quod ejus carminis numeri quàm altissimā et intentissimā voce ferrentur; ἑρῶν enim Graeci dicunt, quod arduum est, et quàm altissimā voce elevatum. Gesner. Vid. Gell. 16. 19. et Dion. Chrysostom. de Regno.

10. *ὥς εἶχε,] supple ταυτὸν—ut erat, ut se habebat.* [Vid. supra ad p. 3. not. 7.]—*ὥς εἶχε, ὅν τῇ δευρῇ πάλῃ*—Angl. *accoutred as he was*: uti optimè exprimitur, apud celeberrimum poetam scenicum, Gul. SHAKESPEARE, in dramate suo, cui titulus *Julius Caesar*. Act. 1. Sc. 2.

11. *ὁδῶν ἢ μετέντα,] nullam in locum sinentem ire—vel—ut minime concessa libertate.*

12. *ἀνακῆς* Ionicum pro comm. *ἐπιμελῆς*. *Ἀνακῆς ἔχον τινος,*

solicitem esse de re aliqua, ut ea potiamur. *Urrom.* Solliciti aliquam expectare, et diligenter observare cavendi causa. *GESNER.*

13. *Ὡς δὲ ἄρα παρῆναι αὐτοὺς, κληθέντας, ἰστορεῖσθαι—*] i. e. *ὡς δὲ ἄρα παρῆναι αὐτοὺς, λέγονσι, κληθέντας, ἰστορεῖσθαι*, quo tempore ipsos, dicunt, adfuisse, vocatos, percontatum, &c. *Angl.* and at the time, at which it is said they arrived, upon being called, they were asked, &c.

14. *ὥσπερ ἔχων ἐξεπλήθη.*] eodem quo desinisset habitum. Ad verbum, uti se habens desinit. *Vid. supra not. 10.*

15. *οὐκ ἔχεν*] non potuisse. *ἔχω* saepe redditur possum, i. e. *ἔχω δύναμιν.*

16. *ἐπὶ Ταυράρῳ,*] *Angl.* near Taurarus.

17. *ἐπὶ δελφίνος ἐπεὶν ἄνθρωπος.*] *Angl.* a man mounted on a dolphin.

* * Latine, ex HERODOTO, narravit hanc fabulam GALLIUS, XVI. 19. Consule etiam Ovid. Fastos, lib. II. ubi Arion, ob artem citharoedicam, egregie laudatur. *GESNER.* Upton.

5. 1. *ΚΡΟΙΣΟΣ καὶ ΣΟΛΩΝ.*] Hoc est—CROESUS et SOLOON.

2. *Θρῆκες, οἱ Θυνοὶ τε καὶ Βιθυννοί.*] *Thracæ*, in Asia, scil. qui vocabantur Thymi et Bithyni, uti ostendit vir doctus Larcherus, qui nuper Herodotum Gallicè fecit.

3. *προδευκτωμένοι*] præs. part. verbi *προδευκτόμαι*, possessione aibus meis adjicio, insuper acquiro.

4. *ἐτύγχανον ἔόντες,*] *Vid. infra ad p. 7. n. 5.*

5. *ὡς ἑκαστος αὐτίαν ἀπικνύετο*] quemadmodum singulis ut venient accidit: *Angl.* just as they severally chanced to come.

6. *αὐτοὶ γὰρ οὐκ οἶοί τε ἦσαν αὐτὸ ποιῆσαι Ἀθηναῖοι.*] Locutio elliptica, apud Graecos scriptores perquam familiaris, quae hoc modo suppleri potest: *Αὐτοὶ Ἀθηναῖοι οὐκ ἦσαν τοιοῦτοι οἶοί τε οἱ ποιῆσαι αὐτό.* Ad verbum, ipsi Athenienses non tales erant quales etiam ii qui hoc faciunt; i. e. ipsi Athenienses hoc facere non potuerunt. *Sc.* αὐτοὶ οἶος τε, possum, οὐκ εἰμὶ οἶος τε, non possum, οὐκ οἶόν τε δεῖν, fieri non potest. *Vid. Coll. Gr. Min. ad p. 24. n. 13.*

7. *ἐπιτρέσθαι, με*] Notanda est haec verborum collocatio, *ἐπιτρέσθαι με ἐπὶ τῇ δὲ* δε, ubi videntur με et δὲ locum cessasse. *Urrom.*

6. 1. *τῷ ἔόντι χρησάμενος,*] Ad verbum, re ut erat usus; i. e. re ut es habebas prolatâ. *Angl.* taking the fact as it really was.

2. *ἐπιστρέφως,*] ardentem, *Angl.* keenly, earnestly, ab ἐπιστρέφω, converto, converto animum ad aliquid.

3. *Καίη* Ion. pro communi *καὶ*: subauditur autem ὁδῶ, vel μὲδ. ὁδῶ. *Quid vid? Quia ratione? Quomodo?* *AE MYL. PORTI Lexicon Ion.*

4. *τοῦτο μὲν,—τοῦτο δὲ,*] i. e. *κατὰ τοῦτο μὲν—κατὰ τοῦτο δὲ*, quod ad hoc quidem—quod ad hoc vero; vel partim quidem,—partim vero. *Angl.* in the first place—in the next place; or partly, partly—*Ex* Editio autem Gronoviana exhibet *Τέλλω τοῦτο μὲν*, quod probant nonnulli tanquam meliorem lectionem.

5. *τῆς πόλιος εὖ ἡκούσης,*] *Republicâ florente.* Ad verbum, *Republicâ bonè succedente.*

6. *τοῦ βίου εὖ ἡκοντι,—*] *ἡκεῖν εὖ τοῦ βίου*, idiomâ Graecum est, *vivere bonè vitas*, i. e. *ad provecum aetatem pervenire.* Nam, ut rectè observat Vigerus, [de Gr. Diot. Idiotism. Cap. V. a. 8. reg. 2.] “verbum *ἡκεῖν* cum *πόλις*, εὖ, *ἐπε* et *καλῶς*, gaudet genitivo; *πόλιος*,

NOTAE IN HERODOTUM.

“vel εὖ ἤκειν, vel ἐπὶ πολὺ, τῆς παιδείας, verbatim, longè, bene, ad
“multum venire doctrinae: id est, multum in doctrinâ proficisci: εὖ
“bien, ou beaucoup avancé.” ὡς τὰ παρ’ ἡμῶν, i. e. ὡς τὰ πράγμα-
τα παρ’ ἡμῶν ἔχει, uti res apud nos se habent, quantum humana patitur
natura. Construe igitur et interpretare vernaculè; τοῦτο δὲ, in the
next place, τελευταίη λαμπροτάτη τοῦ βίου ἐπεγένετο [ἐκεῖνω] ἤκοντι
εὖ τοῦ βίου, ὡς τὰ παρ’ ἡμῶν, he moreover obtained a most splendid end
of his life, and at an advanced age, if one considers the nature of man.

7. τροπὴν—] τροπὴν ποιῆν τοῖς πολεμίοις, in fugam vertere hostes.
indè dictum τροπᾶιον. GESNER.

8. αὐτοῦ τῇ περ—] αὐτοῦ, ibi, adv. idem hic valet ac ἐν τῇ χώρα,
in the place, ἐν τῇ περ, in which to wit.

9. ὡς εἰκάζει,] quantum conjecturâ licet assequi, vel, si conjecturae
locus est. GESNER. Subauditur ἔξεστι, licet.

10. διέφθαρτο—] corruptus erat, h. e. morbo ita vitiat, ut vix homo
inter homines videretur. GESNER.

11. ἑωυτῷ λόγον ἔδωκε,] λόγον ἑωυτῷ διδόναι, Herodotea locutio.
Secum aliquid reputare, perpendere. AEMYL. PORT. Lex. Ion.

12. καταφρόνησας τὸν ὄνειρον,] cum hoc insomnium vehementer re-
formidaret. AEMYL. PORT. “Vide infra p. 15, n. 4. P.

13. ἔγεται] ducendam curat—ut planè significat hic loci vox media.

14. ἐωθότα δὲ στρατηγέειν μιν τῶν Ἀνδῶν,—] illum autem qui
copias Lydorum ductare consueverat.

1. συνένησε,] ἀ συννέω, vel συννήω, coacervo.

7.

2. οἱ—τῷ παιδί] sibi—in filium— i. e. suum filium—

3. ἐν χειρὶ] Angl. in hands—on hand.

4. σὺ καθαρὸς χεῖρας] i. e. κατὰ χεῖρας—Impurus quod ad manus.—
Impuris vel pollutis manibus.

5. τυγχάνεις—ἔων,] fortè es. Sic, τυγχάνω ὢν, fortè sum, ἐτύγ-
χανον ὢν, fortè eram, &c. Sic in Ceb. Tab. Ἐτυγχάνομεν περιπατοῦν-
τες, fortè deambulabamus. [Vide suprâ ad p. 5. n. 4.] Vide Coll. Gr.
Min. ad p. 47. n. 12.

6. ἀμνησθήσεις χρημάτων οὐδενός,] nullâ re indigebis.

7. ἐν ἡμετέρῳ.] Idem est quod ἐν ἡμῶν, i. e. ἐν οἴκῳ ἡμῶν, in
domo nostrâ.

8. ἐν Κροίσῳ.] i. e. ἐν τῷ οἴκῳ Κροίσου.

9. σὺς χοῖμα—μέγα.] ingens aper. Angl. a huge monster of a boar.
Eodem modo Xenophon de cervâ loquens, quam Cyrus jaculo vibrato
straverat, καλὸν τι χοῖμα καὶ μέγα, pulchram sanè bestiam magnam-
que. Cyrop. lib. 1. Ad quae verba ita vir accuratissimus Tho.
Hutchinson, “Vox χοῖμα, inquit, quae in rebus tractandis locum
“habere solet, ad res animatas venustè migrat.” “Vid. p. 60, l. 23.
hujus vol. P.

10. ἀνεφάνη] Observandum est, multa apud Graecos esse verba,
quorum aor. 2. (et etiam aor. 1.) pass. usurpatur in sensu medio:
quod quidem praesertim usu venit in verbo φαίνω. Sic φαίνω, in v.
act. ostendo: φαίνομαι, in v. pass. ostendor: φαίνομαι, in v. med. ostendo
meipsum, i. e. appareo. Sed ἐφάνην in aor. pass. plerumque signifi-
cat [non ostensus sum, sed] apparui. Porro notandum, Graecorum
aoristos saepissime reddi debere per tempus praesens Latinorum,
quamquam re verâ nequaquam confundantur cum tempore praesenti
strictè dicto. Sic ἀνεφάνη hic significat apparet, i. e. subindè vel idem-
idem apparet

11. *λογέδας νεηίνας*] *delectos juvenes. λογίς, -ίδος, δ, ή, delectum.*
8. 1. *καί ταυτά αἱ νῦν μέλει.*] *et nunc haec ei curae sunt. αἱ, αἱ.*
 Vide suprā ad p. 3. not. 5.
2. *κυνηγέσιον*] *apparatum venatorium, canes, retia, &c. GERNER.*
3. *Αποχρωμένων*] *Ion. pro ἀποχρωμένων. ἀποχρώμενος, contectus, ab ἀποχρᾶσθαι, quod vide in Lexicis.*
4. *τῶν ἐδόντο*] Vide suprā ad p. 3. not. 4.
5. *οὐ φαμένον δὲ τοῦ Κροίσου*]—*Croeso autem negante—*
6. *τὰ κάλλιστα, πρότερόν*]—*antehac, aliquando nobis erat honestissimum et maxime praeclarum, vel in bella vel in venationes eundo gloriam parare.*
7. *ἀμφοτέρων με τούτων*]—*horum utroque exclusum me tenes.*
8. *μοι παρίδων,*] *i. e. ἰδὼν παρ' ἐμοί, cum in me aninadvertisti*
9. *τίούσι,*] *interrogativè pro τοῖσι, quod pro τίσι.*
10. *κόφ-ἀνδρῆ*]—*i. e. σὺν κόφῳ ἀνδρῆ ἐκαίνη δόξει αἰέειν ;*
11. *ἐπὶ τὰ παραλαμβανόμενα*] *ad ea quae suscipiuntur.*
12. *ἐπὶ τῆς ἐμῆς—(ωῆς,)* *dum vivo. Angl. during my life.*
13. *διακλέψαι.*] *falo subducere.*
14. *εὐγγάειναι ἐὼν*] Vide suprā ad p. 7. not. 5.
15. *διεφθαμένον τὴν ἀκοήν,*] *supple κατὰ, captum auribus.*
9. 1. *τὸ δὲ οὐ μανθ*]—*τὸ pro δ, quod, art. postpos. Vide suprā ad p. 3. n. 4.*
2. *ἄλλου τευ,*] *i. e. ἄλλου τινός.*
3. *ὅ τι τούτῳ ἔοικε,*] *quodcumque huic simile est. ὅστις, ήτις, ὅ, τι—ut distinguatur à conjunctione ὅτι, quòd. "ὅ τι hodie. P.*
4. *τὰ ποίεις*]—*quae facis. Vide suprā ad p. 3. n. 4.*
5. *ἔστι τῇ με νικᾷς,*] *est qua parte me vincis ; i. e. hāc in re : hoc modo me vincis. τῇ pro ή. AE. PORTI Lex. Ion. Vide suprā ad p. 3. not. 4.*
6. *τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω*] *quam tibi non exprobro. τὴν τοι pro ήν αἰ.* Vide suprā ad p. 3. n. 4.
7. *χρεὼν ἐστί*] *Oportet : necesse est.*
8. *ἀπολαμπρύνει*] *Ion. pro comm. ἀπολαμπρύνῃ, illustris fac.*
9. *καὶ προσέτι ῥώμη ὑπάρχει.*] *Angl. and besides, thou art still in possession of vigour.*
10. *ἄλλως μὲν ἔρωγε ἂν οὐκ ἤτα*]—*Angl. For my part I would not go upon any other terms—*
11. *οὔτε γὰρ συμφορῇ ταιῇδε καυχόμενον αἰδός ἐστί*] *neque enim par est,—decorum est tali calamitate affectum, &c. Caeterum pro αἰδός, quod est Ionicè pro εἰαδός, legitur in plerisque Editt. εἰδός.*
12. *πάρα*] *pro πάρεστι.*
10. 1. *τοῦ φυλασσόντος εἵνεκεν*]—*quantum à custode provideri poterit. GERNER.*
2. *περιημεκτέων*]—*περιημεκτέω, lamentor, sanguineis quasi lacrimis deploro. ημεκτέω Camerarius, in praef. ubi recenset Ionica Herodoti, exponit indignor, offendor. GERNER.*
3. *ἐπίστίον τε καὶ ἐταιρήσιον,*]—*i. e. ἐφ᾽ ἐστίον τε καὶ ἐταιρήσιον—Jovem nempe hospitalem et familiarem,—Jovem qui hospitibus et sodalibus praeest.*
4. *ἐλάνθανε βόσκων*] *clam vel imprudens aluisset. Locutio scriptoribus Graecis familiaris : sic, λανθάνει ποιῶν, clam facit, ἔλαθεν ἔμπροσθεν, imprudens incidit. Vide suprā ad p. 7. n. 5.*
5. *στάς δὲ αὐτός*]—*i. e. αὐτός δὲ στάς ἐαυτὸν—cum autem hic se*

stare facies—i. e. *stans*. Nam ἵστημι in voce act. sign. *stare, stare facio*; in voce med. *sto*. Redditur interdum *sto* in voce act. tum autem subintelligitur pronomen reciprocum; uti saepissime fit in multis aliis verbis. "V. p. 3. n. 7. P.

6. ἐπειδὴ θανάτου καταδιώχης θάνατον.] i. e. ἐπειδὴ διωχόμενος θάνατον κατα θανάτου, Angl. *since thou denounces death against thyself*.

7. εἰ μὴ ὅσον—] i. e. εἰ μὴ εἰς τοσοῦτον ὅσον, nisi quatenus.

1. συγγινωσόμενος—εἶναι—] ὡς ποτε εἶδοντες conscius—*es esse*, &c. ut 11. planè significat vox med. cum praepositione ὅν. Caeterum συγγινωσόμενος—εἶναι—βαρυσμφορώτατος—nota est syntaxis in sermone Graeco.

2. Τὸ μὲν Ἀττικόν.—] Constructio est: ὁ Κροῖστος μὲν ἐκυνθάνετο τὸ Ἀττικόν [ἔθνος] κατεχόμενον [εἶναι] τε καὶ διεσπασμένον ἐπὶ Πειδιστράτου τοῦ [υἱοῦ] Ἰπποκράτους, [κατὰ] τοῦτον τὸν χρόνον τυραννεύοντος Ἀθηναίων. Vide supra ad p. 3. n. 3.

3. ἐπεστέωτες,] ἐπεστακότες, *astantes*. Vid. supra ad p. 10. n. 5.

4. γυναῖκα τεκνοποιὸν] *uxorem proli gignendae aptam*.

5. εἰ δέ—] Constructio est: εἰ δὲ συγγάνει ἔχων τὴν γυναῖκα, δεύτερα, ἐπέμπειν Angl. *and if he happens to have a wife, in the second place, he advises him to dismiss her*.

6. καὶ τῶν μὲν προστεῶτος] Ordo est: καὶ Μεγακλῆος τοῦ [υἱοῦ] Ἀλκμαίωνος ἐστακότος [ἐαυτὸν] πρὸ τῶν μὲν, [τῶν παρὰ] αὐτοῦ. Ἀκούργου Ἀρστοταλίδου [ἐστακότος ἐαυτὸν πρὸ] τῶν δὲ ἐκ τοῦ πεδίου.

7. καὶ τῷ λόγῳ τῶν ὑπερακρίων προστάς,—] Angl. *under pretext of protecting the mountaineers*. Vide supra ad p. 10. n. 5.

1. πρότερον εὐδοκμήσας] Angl. *as he had formerly acquired reputation*.

2. Ὁ δὲ δῆμος,] Constructio est: ὁ δὲ δῆμος τῶν Ἀθηναίων ἐξαπατηθείς, καταλέξας τοσούτους ἀνδρας τῶν ἀσπῶν, ἔδωκέ οἱ—

3. ἐπὶ τε τοῖσι κατεστέωσι—] supple θεσμίαις. Angl. *according to the established institutions*. κατεστέωσι, pro καθεστακόσι.

4. τῶντ' ὁμοφρονήσαντες—] τῶντ' pro τὸ αὐτὸ, idem, φρονεῖν τῶντ', idem sentire. Angl. *to be of the same opinion, to conspire*.

5. Περιελαυνόμενος—] *veatus, fatigatus*.—ἐπεκρηκυέτο, *proposed by means of a herald*—

6. ἐπὶ τῇ τυραννίδι.—] Angl. *upon condition of obtaining the government*.

7. Εὐδεξαμένου δὲ τὸν λόγον, καὶ ὁμολογήσαντος, ἐπὶ τοῦτοις—] Angl. *Pisistratus having accepted the proposal, and agreed upon these terms*.

8. ἐπὶ τῇ κατόδῳ—] *ad illius reditum: ad illum restituendum*.

9. ἐπεὶ γὰρ ἀπεκρίθη—&c.] *quoniam à longinquo tempore distinctum fuit à barbarico genere Graecum*: [Notand. ἀποκρίνομαι *plerumque sign. respondeo*: sed ἀπεκρίθη hic sonat, *distinctum fuit*, in primigenio suo sensu, nempe 3. sing. aor. 1. p. ab ἀποκρίνω, *cerno*.] ἔδῃ καὶ δεξιώτερον, &c. Angl. *being both more dexterous, and farther removed from stupid simplicity*: [εὐθιῆς, Ion. pro εὐθίας, à nominat. εὐθία, *simplicitas, stoliditas*. ἀπηλλαγμένον, perf. part. p. ab ἀπαλλάσσω, *dimittio, amoveo*, &c.] καὶ εἰ τότε γὰρ—ἐν Ἀθηναίοις, λεγομένοις εἶναι τοῖσι πρότασι Ἑλλήνων [κατὰ] σοφίην, οὗτοι μηχανεύονται τοιαῦτα. Angl. *and more especially, that then among the Athenians,*

who were said to be—&c. these persons had recourse to such a stratagem.

10. *προδέναντες αἰῆμα, ὅσον τι—ἔχοντα—&c.*] *exhibentes vestimentum tale, quale illa habens venustissima apparitura esset—i. e. exhibentes illam ita ornata[m] ut venustissima appareret.* *προδέναντες*, Ion. pro *προδέναντας*—aor. 1. part. act. à *προδενύνω—νυμι—exhibeo*, &c.

13. 1. *τὴν δὲ ἀμπελον ἐκισχέειν—*] i. e. *τὴν δὲ ἀμπελον σχεῖν [ἔαντ' ἦν] ἐπὶ—*Angl. *and that the vine held itself upon, i. e. covered—*

2. *ὑπερβήμενος*] aor. 2. part. med. verbi *ὑπερβίημι*, *superpono*. Sed hic notanda est vis vocis med. cum omnium interpretibus *superimposuisset*, ut illis nempe secum communiter esset curae, i. e. cum somniorum interpretibus ut interpretarentur *proposuisset*. Unde *ὑπερβίημαι* redditur interdum *lat. ad alium judicem defero*; item *procrastino*.

3. *μεταπέμνωτό—*] *arceiviv*.

4. *ἐπίτεκα*] acc. sing. a nominat. *ἐπίτεξ, -ετος, ἡ*, *partui vicina*. Ex *ἐπί* et *τίπτω*, *pario*.

5. *τὸ ἂν τοι προσθῶ—*] Ion. pro *δ ἂν σοι προσθῶ*. Vide suprà ad p. 3. n. 4.

6. *σοὶ ἑωντῷ περιπέσης.*] *tibi ipsi malum concilies*; q. d. *in teipsum cadas*. Est enim metaphora sumta ab aedificiis, quae propriâ mole in seipsa corruunt. *Az. Port. Lexicon Ion.*

7. *Ἄδδε τὸν—*] *τὸν* Ion. pro *δν* relativ. cujus antecedens *τὸν* subauditur. Vide suprà ad p. 3. n. 4.

8. *ἐς δαυτοῦ.*] *supple αἶκον*.

9. *ἐνὸρ' τοῖδε*] in seipso, scilicet. Harpagus enim loquens manum ad pectus suum admovet. Caeterum, *ὅδε, ἡδε, τόδε*, idem est quod *ὅτος, αὗτη, τοῦτο*.

10. *τόγε ἐμὸν—*] *supple κατὰ*, saltem pro virili mea parte: subauditur etiam *πρᾶγμα*. Angl. *according to my ability at least*. *ὑπηρετέσθαι ἐπιτηδεώς*, operam MEAM diligenter navare; uti planè indicat vox media.

14. 1. *Τούτοις—*] *supple ἐπεὶ—his verbis*, &c.

2. *τὴν ἐπὶ θανάτῳ—*] i. e. *κατὰ τὴν ὁδὸν ἐπὶ θανάτῳ—*Angl. *according to the fashion on the prospect of death*. Vide infrà ad p. 107. n. 4.

3. *Οὐκ ἦ—*] i. e. *οὐκ ἐν τῇ ὁδῷ ἦ*.

4. *εἰ δὲ θελήσει—*] Constructio est: *εἰ δὲ, τούτου τελευτήσαντος, ἡ τυραννὶς θελήσει ἀναβῆναι ἐς ταύτην τὴν θυγατέρα, ἧς τὸν υἱὸν πταίνει δὲ ἐμεῦ, ἄλλο τι λείπεται τὸ ἐνθεῦτεν ἐμοὶ ἢ ὁ μέγιστος κινδύνον*; Caeterum *θελήσει ἀναβῆναι* videtur idem esse ac *ἀναβῆναι*.

5. *τὸν ἡκίστατο νομάς τε ἐπιτηδεωτάτας νέμοντα,*] subauditur *τινὰ, aliquem*, &c.—*quem nōrat pascere maxime opportuna, ad puerum nempe e medio tollendum.* *ἡκίστατο*, pro communi *ἐκίστατο*, 3. sing. imperf. ind. ab *ἐκίσταμαι*.

6. *Αἱ δὲ ὑπάρραι—*ων, αἱ, Ion. pro comm. *ὑπάρραιαι*. *Montium radices*. *Az. Port. Lex. Ion.*

7. *βορέω*] Ion. gen. pro *βοροῦ*, à nominat. *βορέης*, Ion. pro *βορέας*, contractè pro *βορέας, boreas*. *πρὸς βορέω τε ἀνέμου τῶν, κ. τ. λ.* Angl. *to the north of Ecbatana, and towards the Euxine sea*.

8. *ταύτῃ*] i. e. *ταύτῃ τῇ ὁδῷ*, Angl. *this way, on this side*.

9. *Ἰδρὸς συνηρεφής*] *sitis opaca*: *Ἰδρὸς*, Ion. pro *Ἰδαις*, ab *Ἰδῆ, silva, nemus*. *συνηρεφής*, ex *σύν* et *ἐρέφω*, *tego*.

10. *ἡ δὲ ἄλλη Μηδικὴ χώρα*] Angl. *the rest of the country of the Medes*.

1. Τῷ δ' ἄρα καὶ αὐτῷ—] Ordo est: δὲ καὶ ἄρα ἡ γυνὴ τῷ αὐτῷ—Angl. *Now the wife too of this same person, εὐθὺς ἐπέτεξ πᾶσαν ἡμέτην, who was upon the point of delivery—whose delivery was expected every day.*

2. κατὰ δαίμονα] Angl. *according to some god: as some god would have it: providentially.*

3. ἦσαν δὲ ἐν φροντίδι—] Angl. *they were mutually anxious about each other.*

4. ἀρραδίων] apud Herod. pro ἀρραδίων, *timens.* [ἐνεκα] τοῦ τόκου—κ. τ. λ.

5. ἐπίστη,] *advenit, aor. 2. act. in med. sensu.* Vide suprā ad p. 10. n. 5.

6. τὸ μῆτε ἰδεῖν ὄφελον,—] Angl. *what I wish I neither had seen, μῆτε ποτὲ γενέσθαι, κ. τ. λ. nor had ever happened to Masters of ours!* "Saepē ὄφελον, tanquam particula, simpliciter habet vim optandi, "poniturque pro *εἴθε, utinam.*" Zeunius ad Vigerum, p. 268. Edit. Zeunil. 1777. "C. V. a. 9. r. 6. n. P.

7. χρυσοῖ τε καὶ ἐσθῆτι ποικίλῃ.] ad verbum Angl. *with gold and with variegated garments, i. e. with garments embroidered with gold.* Sic paulō infra χρυσοῖ τε καὶ αἵματι. "Vide ad p. 66. n. 11. P.

8. ἀλγεῖσθαι φέροντα.] Vide Coll. Gr. Min. ad p. 36. n. 13.

9. θηρωδέστατον] supple μέρος.

10. πρὸς δέ,—] supple τοῖς, *praeterea.*

11. κατεστῶτα] Vide suprā ad p. 10. n. 5.

12. ἐν Ἀργαίου.] supple τῷ ὄκῳ.

13. θεράποντος.] subauditur ἐκ.

14. νῦν τε ὅδε ἐστίν.] Angl. *and now this is the child.* Sic in duobus MSS. regis Parisiens. scriptum reperit Larcherus. Quae potior videtur lectio. "Hanc Schaefer recepit, et alii. P. Antea, *ὅν τε ὅδε ἐστί.* and now things are so. Subauditur scil. τὰ πράγματα.

1. οὐκ ἔφη αἴός τ' εἶναι] negabat se posse. Vide suprā ad p. 5. 16. n. 6.

2. εἰ δὴ πᾶσα ἀνάγκη ὁφθῆναι ἐκκαίμενον] *si utique omnino necessarium est ascribi puerum expositum. ὁφθῆναι, aor. 1. inf. pass. Notandum ὀπταμαι, video, verbum esse deponens; aor. tamen 1. pass. sumi in sensu passivo.* Vide Coll. Gr. Min. ad p. 36. n. 14.

3. τεθνέος] perf. part. act. neut. gen. pro τεθνηκός, à θνήσκω, *morior.*

4. ἀλώσθαι] pro ἀλώσῃ, 2 sing. fut. 1. M. verbi ἀλίσκω, *capio.*

5. παραδιδῶ] *tradit, 3 sing. praes. ind. contractē pro παραδιδέει, à παραδίδω, idem quod παραδίδωμι.*

6. τιθεῖ.] à τίθειν, idem ac τίθημι, *pono.*

7. ἐς τοῦ Ἀργαίου.] ἐς τὸν αἶκον scil.

8. ἔφη ἐτοῖμος εἶναι—] Vide suprā ad p. 11. n. 1.

9. καὶ τι,] De vocali καὶ, Ion. pro καὶ, Vide Coll. Gr. Min. ad p. 35. n. 2.

1. *Ex τῇς ΕΥΤΕΡΠΗΣ.] i. e. Ex libro secundo, qui inscribitur 17 ΕΥΤΕΡΑ.*

2. ὁρῶν βασιλεῦσαι.] Vide ad p. 3. n. 3. πρὶν vel πρὶν ἢ saepè construitur hoc modo cum inf. praecedente accus.

3. γενόατο] Ion. pro γένοντο, 3. pl. aor. 2. opt. verbi γίνομαι.

4. ἐπιτεχνᾷται] ἐπιτεχνάσεται—*machinatur—ex ἐπι et τεχνόμας machinor, quod à τέχνη, ars. ταύτης, supple πρᾶγμα.*

17. 5. ἀνθρώπων τῶν ἐπιτυχόντων—] Angl. of common persons—of mean parents—Vide ἐπιτυχῶν in Lexicis. τρέφειν ἐς τὰ πόλιντα, i. e. ἀγειν ἐς τὰ π. τρέφειν.
6. τροφήν τινα τυήνδε—] τροφή apud Herodotum interdum non pro ipso cibo, ac alimento; sed pro ipsâ alendi, nutriendi, ac educandi ratione sumitur. AE. PORTI Lex. Ion. Caeterum hic loci subauditur κατὰ.
7. ἐκ' ἰωνταῶν,] Scorum.
8. τὴν ἄρην,] supple κατὰ—certo statutoque tempore. ἄρη Ion. pro ὥρα, certum et statutum tempus.
9. πλήσαντα δὲ τοῦ γάλακτος,] et cum eos impleret lacte, [pastor scil.]
10. τὰλλα διακρήσσεσθαι,] alia administrare. Angl. he should mind, or go about his other business. "διακρήσσεσθαι τι, Ion. locutio, "pro communi διακράσσεσθαι, καὶ τελεῖν τι, aliquid peragere, com- "ficere." AE. PORTI Lex. Ion. "τὰλλα, Buttmann, Heindorf. P.
11. Ταῦτα δ' ἐπαίετο—] Angl. Psammethichus CAUSED these things to be done, &c. ut planè indicat vox mediâ.
12. ἀπαλλαχθέντων τῶν ἀσχημῶν κνυζήματων,] Angl. when they should leave off their inarticulate cries. ἀπαλλαχθέντων, gen. plur. aor. 1. part. verbi ἀπαλλάσσω, demitto, ἀπαλλάσσομαι, abeo.
13. βεκος ἐρώμεον,] ΒΕΚΟΣ clamabant. Scholiastes Apollonii legi Βέκ· quod puto rectum, nam ος terminatio Graeca est. TH. GALE.
14. πολλὸν ἦν] repetitum fuit. Vide suprà ad p. 3. n. 12.
15. ζελεύσαντος,] τοῦ δεσπότου scil.
16. ὅστινες ἀνθρώπων βεκος τὶ καλέουσι,] Angl. what men call any thing βεκος.
17. τὸν ἄρτον,] supple βεκος.
18. 1. τῶν ἡμεῖς ἴδμεν,] Vide suprà ad p. 3. n. 4.
2. χαυλιόδοντα,] χαυλιόδους, -οντος, ὁ καὶ ἡ, exsertos dentes habens: ex χαλῶν, demitto, et ὁδός, dens. Vid. Diodor. Sicul. Lib. I. a. XXXV.
3. οὐκ ἐπίσδε—] Angl. it has not by Nature—Nature has not given it.
4. δέρμα λεπιδωτὸν ἄρρηκτον] pellem squamatam infractam.
5. ἄτε δὴ ὅν ἐν ὕδατι διαίταν ποιούμενον,] Angl. and as it feeds in the water,—“ἄτε ferè construitur cum participio, cujus casus pendet “ab antecedentibus.—Reddi hic debet utpote, quippe qui, cum, prop- “terea quod.” Zeuxius apud Vigerum, p. 33. ubi vide plura. “C. II. r. 15. n.—l. 21, infra, ἰώθεε, Wess. ἰώθε, Schweigh. P.
6. ἐκθῆ, —χαίρη,] Vide infra ad p. 19. n. 6.
19. 1. ἀρτήματα τε λίθινα χρυὰ—] Angl. and having put pendants of precious stones [fossils] and of gold in their ears.
2. ἀπὲρ ἀπότακτα—] Angl. bread set aside for the purpose—
3. καὶ περιέποντες ὡς καλλιπτα ζῶντας,] Angl. and cherishing them with the greatest care while alive,—ταριζέοντες δὲ ἀποθανόντας, and embalming them when dead—ταριζέω, à τάρχος, caro sale condita.
4. Ἀρραὶ δὲ ὄρεον πολλαὶ κατεστιάσι,] Angl. There are many ways of catching them in established use. ἄρρα, -ας, ἡ, captura, venatio. κατεστιάσι, Ion. pro κατεστιάσι, 3. pl. perf. med. ab obsoleto κατεστιάω, idem quod καθίστημι, constituō. κατέσται, in perf. m. constitui incipiam. Vide Newam viam docendi Graeca, auctore Joan. Vervey, p. 297. edit. Gaudae, 1702.
5. Ἐπὶ τὸν νῶτον ὅςδε δελεῶν—καταπίνει,] Ubi tergum nullum pro osâ hamo circumdederit, [venator scil. crocodili,] demittit illud in medi-

um fluvium; ipse in ripam fluvii tenens porcellum vitrum verberat illum; voce autem auditâ, crocodilus vocem verrus tendit, nactusque terrum, devorat. δαλεσθῆ, 3. sing. aor. 1. subj. verbi δαλεάζω, escam impono, à δέλαρ, -ατος, τὸ, esca.

6. πηλὸς κατ' ὃν ἐπλασε αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς·] ejus oculos coeno opplet. ἐπλασε, aor. 1. ind. act. verbi πλασθεῖν, illino. Aoristus sumitur hic in sensu maximè indeterminato, quasi dicas vernaculè, he always bedaubed: in quo quidem sensu Aoristi saepe apud Graecos scriptores usurpantur. Sic Isocrates ad Demon. p. 151 h. vol. Καὶ τὰς μὲν τῶν φαύλων συνηθείας ὀλίγος χρόνος ΔΙΕΑΤΤΕ. And indeed a short space of time ALWAYS dissolves the connexions of the wicked. [Vide infra ad p. 24. n. 2.] Sic etiam apud N. T. in Evang. Marc. cap. I. 11. Σὺ εἶ ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ΕΤΑΘΚΗΣΑ. Thou art my beloved Son, in whom I am ALWAYS well pleased; vel—in whom I was, am, and always will be, well pleased. Sic porro apud Longinum, περὶ ὕψους, S. I. p. 304 h. v. ὕψος δὲ που καιρίως ἐξεναχθὲν τὰ τε πράγματα δίκην θαηπτοῦ πάντα ΔΙΕΘΟΡΗΣΕΝ, καὶ τὴν τοῦ θήτορος εὐθὺς ἀθρόαν ΕΝΕΔΕΙΞΑΤΟ δύναμιν. Sublime verò, nescio quomodo, tempestivè prolatum, res omnes, fulminis instar, NUNQUAM NON disjicit, et oratoris extemplo collectam exhibet vim. Quam usitatissimam Graeci Aoristi significationem cum non observasset ZACH. PEARCE, sensum Longini malè reddidit—instar fulminis quasi jam disjecit, &c. Ad hunc autem locum ita annotavit nuperus Longini Editor, vir eruditissimus, atque τοῦ πάνυ BENTLEI aemulus, JOAN. TOUR. “Optimè, (inquit ille,) vertit non optimus interpretum Petrus Paganus: res omnes fulminis “instar disjicere, et universam statim oratoris vim patefacere solet. Nam “istam esse aliquandò hujus temporis vim verissimè monuit eruditissimus Graevius Lect. Hes. cap. 5. et ante eum ὁ μέγας Casaubonus ad “Laërtii Chilonem et Aristophanis Equites.” Istud autem solet languidiùs interdum prosequitur sensum Aoristi, quem quidem, in locis innumeris, usurpant scriptores Graeci ad id exprimendum, quod omni TEMPORE est vel habetur verum. Vide omninò quae annotavit vir doctissimus Henricus Hoogeveen, ad Vigerum, Cap. V. sect. iii. reg. xi. Caeterum quod ad κατ' ὃν attinet, κατὰ disjungitur ab ἐπλασε per tmesin, et eodem redit quo κατέπλασε ὃν, scil. ὃν, quod est ὄν. Apud Herodotum haec particula non semel hoc modo interposita invenitur inter praep. et verbum; et affirmat Budaeus p. 213, (398,) eam omninò redundare; quod tamen negat doctissimus Hoogeveen, in Doctr. Particularum L. Gr. quem vide de hac re acutè, ut solet, disserentem, p. 1020. et seq.

7. Qui plura velit de Crocodilo, adeat Aristot. Hist. Animal. Lib. II. Aelian. Nat. Animal. Diodor. Sicul. Lib. I. Plin. Hist. Nat. Norden's Travels in Egypt and Nubia. Memoires de l'Académie des Sciences, Tom. III. part iii.

7. Ex τῆς ΕΡΑΤΟΤΕ.] H. e. Ex libro sexto, qui inscribitur ΕΡΑΤΟ.

8. τῶν δὲ, καὶ Μιλτιάδεω, κελεύοντων.] Angl. and others, especially Miltiades, advising it.

9. ἐνείκα] Angl. was prevailing, uti indicat tempus imperfectum.

10. ἦν γὰρ ἐνδεκάτος ψηφιδόφορος ὁ τῷ πύμῳ λαχὼν Ἀθηναίων πολεμαρχεῖν] erat enim undecimus in ferendo suffragio ille per fabas sortitionem electus Atheniensium ut Polemarchi munereungeretur. i. e. Magistratus, qui vocabatur Polemarchus, potestatem habebat suffragii

ferendi post decem Imperatores. ψηφισφόρος, qui suffragium fert, ex ψηφίς, idem quod ψῆφος, calculus, suffragium, et φορέω, idem quod φέρω. κάματος, -ου, ὁ, faba. Antiqui interdum fabis sortiebantur. [Vid. H. Steph. ad vocem.] πολεμαρχεῖν, Πoλέμαρχος ἀρχή τις ἦν παρ' Ἀθηναίων οὕτω καλουμένη. ἔστι δὲ εἰς τῶν ἐννέα Ἀρχόντων. Polemarchus Magistratus quidam erat apud Athenienses. Est autem unus ex novem Archontibus. Suidas ad voc. Vide etiam H. Steph. ad voc.

20. 1. ἐξ οὗ—] supple χρόνον—ex quo extiterunt Athenienses—

2. δέδοται τὰ πείθονται] Angl. it is plain what hardships they will suffer.

3. ὅη τέ ἐστι—] Vide suprā ad p. 5. n. 6.

4. καὶ καὶς ἐς δέ—τὸ πῦρος ἔχειν,] et quomodo ad te pertinet aliquid in hacce rebus habere auctoritatem—πῦρος -τος, τὸ, auctoritas.

5. μηδίσαι·] μηδέξω, Medis faveo.

6. μετεξέτεροι·] μετεξέτεροι, Ion. pro comm. ἄλλοι, ἔνιοι. Nonnulli. Alii. AE. PORT.

7. οἳ τε εἰμὲν περιγενέσθαι τῇ συμβολῇ,] potius in conflictu superiores evadere. εἰμὲν, Ion. pro ἐσμέν. Vide ad p. 5. n. 6.

8. προσθῇ—] τὴν ψῆφον, arponas calculum tuum meae sententiae.

9. ἣν δέ—] i. e. ἣν δὲ ἔλγ[τὴν γνῶμην] τῶν ἀποδείκνυσθαι τὴν συμβολήν, εἰν αὐτὴν sententiam malueris dehortantium ἀ congressu—Pro ἔλγ quidam legunt ἔλγ, sed nihil opus. "Edin. 8va συμβουλῇ, consilium, exhibet. Item Schaefer et Borbeck. At Wess. et Schweigh. συμβολήν et τὴν ante τῶν hic inseruit, scil. τὴν [γνῶμην.] P.

10. ἐκκύρωτο] 3. s. plusq. ind. p. verbi κυρῶς, decerno, ratum facio, &c. ἀ πῦρος.

21. 1. Τότε δὲ ταῖς ἀποδομένων] "Edinenses priores habent ταῖς ἀποδομένων. P.

2. ἀπείθον·] Ion. pro ἀπειθήσαν, amiserant, 3. pl. aor. 1. ind. p. verbi ἀφίημι.

3. μανίην τε τοῖς Ἀθηναίοις ἐπέφερον,] Angl. they imputed madness to the Athenians, καὶ πάλγην δλεθρίην, and fatal in the utmost degree,—

4. ταύτην ἐσθμίνους,] i. e. κατὰ ταύτην τὴν ὁδὸν ἐσθμίνους, ad hunc modum vestitis.

5. ἐνίκων—] Angl. were conquering—ut planè indicat tempus imperfectum.

22. 1. τὸ μὲν τετραμμένον τῶν βαρβάρων] supple μέρος, partem barbarorum in fugam conversam—φεύγειν ἔων, aufugere timebant.

2. Καὶ τοῦτο μὲν,] Angl. And in the first place—τοῦτο δὲ, in the next place. Vide suprā ad p. 6. n. 4.

3. ἀπὸ δ' ἔθαν·] i. e. δὲ ἀπέθαν· τῶν στρατηγῶν Στησίλεως δ' [εἰς] τοῦ Θρασύλεω, and there fell of the commanders Stesileus the son of Thrasyleus—

4. τὴν χεῖρα] subauditur κατὰ.

5. Ἐκ τῆς ΠΟΛΙΤΜΝΙΑΣ.] H. e. Ex libro septimo, qui inscribitur ΠΟΛΙΤΜΝΙΑ.

6. γνῶμην ἀποδείκνυσθαι ἀντιπρὸς τῇ προκειμένῃ,] sententiam suam proferre diversam ab ea quae jam exposita erat—

7. τῇ δὲ καὶ πῶντος ἔων,] quo quidem et fretus.

8. μὴ λεχθεῖσθαι—] nisi diversae inter se sententiae exponantur, &c.

23. 1. καὶ δὲ καὶ συνήνικε, ἣ τοι κατὰ γῆν, —ἐδόθη·] καὶ δὲ καὶ, supple τοῦτο φάσι. Angl. and suppose this too: συνήνικε ἐδόθη

ᾠήναι, it hath happened, that you were defeated, &c. loquitur nempè de futuro, quasi jam esset completum. [De particulis autem καὶ δὴ καὶ, vide doctissimum Hoogeveen, pp. 575, 576.] συνήναικα, pro συνήνεγκε, aor. 1. verb. συμφέρω, ab ἐνέκω, ἐνέγκω. ἐδδωθήναι, pro ἡδωθήναι. aor. 1. inf. p. verbi ἐδδομαι, pro ἡδδομαι, inferior discedo.

2. οὕων ἀμφοτέρῃ θρι ἐχώρησε—ἀλλ' ἦν τῇσιν—] non quidem utroque modo [i. e. et mari et terrâ] illis res prosperè successit: sin autem naves suas conscenderint, Angl. they cannot indeed be said to have been successful both by land and sea: [because they had not then an opportunity of fighting by sea:] but if they should go on board their ships, &c. Locns est difficilis, cuius sensum nemo interpretum— nec scio an ego vidi. Verùm pro οὕων ἀμφοτέρῃ θρι ἐχώρησε MS. Reg. Paria. exhibet οὕων ἀμφοτέρωθι ἐχώρησε, quam lectionem mavult Larcherus, et reddit—Nous n'avons donc pas réussi sur l'un et l'autre élément.

3. ἐμβάλλωσιν,] scil. ἐαυτοῖς. Vide suprâ ad p. 3. n. 7.

4. σοφίῃ ἀκνήν] propriâ sapientiâ.

5. ἀλλ' οὐδὲν ποτε—] Ordo est: ἀλλὰ (συμβάλλομαι ταῦτα διὰ τοῦτον) πᾶθος οὐδὲν ποτε ἐδέησε ἀλέγειν καταλαβεῖν ἡμέας,—sed [conjectio hæc per talem] cladem qualis parum absuit quin opprimeret nos—Vide Viger. de Gr. Serm. Idiotism. Edit. Zeunil, p. 300. C. V. s. 3. c. 6. n.

6. παντοῖος ἐγένοντο] omnigeni facti erant, i. e. omni modo tentabant.

7. δέμενοι Ἰώνων, &c.] Ordo est: δέμενοι Ἰώνων, τοῖσι ἐπεσέτεραντο ἡ φυλακῇ τῶν γεφυρῶν τοῦ Ἰστροῦ, λῆθαι τὸν πόρον. precatens Ionem, quibus custodia pontium Istri delegata erat, ut intercinderent trajectory. De τοῖσι, quibus, vide ad p. 3. n. 4.

8. ἐπίδοτε] imperf. ab ἐπίδομαι, Ion. pro ἐπέδομαι, ex ἐπὶ et ἔδομαι, sequor.

9. διεργαστο ἄν—] omnino actum esset de rebus Persarum. διεργαστο, sine augm. Ion. pro διείργαστο, 3. sing. plusq. ind. verbi διαίργωμαι, conficio.

10. ἐκ ἀνδρὸς γε ἐνὶ—] Angl. depending upon one man.

1. ἔδωται] pro ἡδωται, superatur: 3. sing. perf. ind. ab ἐδδομαι, 24. Ion. pro ἡδδομαι, inferior discedo, ab ἡδδων, minor.

2. δι' ἣν ἐπαύλησαν—] Angl. by which means they constantly fell—ἐπαύλησαν, 3. pl. aor. 2. ind. pass. à ἐπαύλω, supplantō: et in voce med. titubo, cado. Vide suprâ ad p. 7. n. 10; item ad p. 19. n. 6.

3. Επεγθῆναι] aor. 1. inf. pass. verbi ἐπέγω, impello: in voce med. impello meipsum, i. e. festino. Aoristi autem passivi sæpè usurpantur in sensu med. Vide suprâ ad p. 7. n. 10.

4. φιλέωσιν] φιλέω, interdum redditur soleo.

5. φλαύρος ἀκούειν.] mallè audire. ἀκούω, et audio, interitum signi fiant Angl. so to be spoken of.

1. τῇ σὺ λέγεις,] i. e. τῇ ὁδῷ ἣ σὺ, &c.

2. πτεινέσθων] pro πτεινέσθωσαν, 3. pl. præs. imperat. pass. verbi πτείνω, interficio. Ex hoc exemplo liquet hanc mutationem imperativi, quam exhibent grammatici tanquam solis Atticis usitatam, usurpari etiam à scriptoribus Ionicis.

3. πασχόντων,] pro πασχέτωσαν, 3. pl. præs. imperat. act. verbi παύω, patior: per mutationem nempè non solum Atticam, verum etiam Ionicam.

4. ἡ δέ γε—] Vide Illiad. γ', 409, annotante viro doctissimo Semp. Clarke. "l. 16. ἀναγινώσκεις, persuades. Schweig. P.

5. ἡμετέστη] supple χάραν.

Voc. I.

6. αὶ χρη σταθμίσασθαι τοῦτι παραγμένους ἐξ ἐκείνων,] *si conjicere oportet à rebus jam inceptis ab illis. σταθμίσασθαι, à σταθμός, idem ac σταθμάομαι, ad amissam exigo, perpendo, conjicio. παραγμένους, perf. part. pass. à παράγω, initium do, &c.*

7. ἤλασαν] subauditur pronomen reciprocum, uti suprà observatum ad p. 3. n. 7.

26. 1. ἵνα καὶ τὸ δεινόν, —] Ordo est: ἵνα καὶ μάθω τοῦτο τὸ δεινόν, τὸ πεύθομαι, [vide suprà ad p. 3. n. 4.] ἐλάδας—Vide suprà ad p. 3. n. 7.

2. ἐς τότε,] supple τοῦ χρόνου, usque ad hoc tempus.

3. Νυκτὶ δὲ βουλὴν δίδου,] βουλὴν νυκτὶ δίδου. Herodotea locutio, pro com. νύκτωρ βουλευέσθαι, noctu consulare. *AE. PORT.*

4. ταύτη,] supple αἰτία, *Angl. for this purpose. " ibi, Schweig. P.*

5. φραδείς] φράζω, in voce act. dico: in voce med. delibero, ammauerto: et φραδείς in aor. 1. pass. hic sumitur in sensu media. Vide suprà ad p. 24. n. 3.

27. 1. οὐδείς—πέφυκε,] nemo naturâ comparatus est.

2. τῷ οὐ παραστήσεται] cui non in mentem veniat—De articulo τῷ pro relativo, vide suprà ad p. 3. n. 4.

3. τεθνάναι] praes. inf. à τέθνημι, idem quod θνήσκει, morior. γέγονε] est. Ita enim reddi debet, quia tempus est quod rite nuncupant ΠΑΡΕΣΤΗΣ ΠΑΡΕΚΤΟΝ: atque ita etiam reddi debet in Evangelio secundum Joannem, Cap. 1. 3. καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν ὃ ΓΕΓΟΝΕΝ, et sine eo factum erat ne unum quidem quod esset.

5. γλυκὺν γεύσας τὸν αἰῶνα,] *Angl. by giving us only a relish for a blissful life,—γεύσας, gustandum praebens, γεύσμενος, gustans.*

6. διαίρειαι] i. e. διαίρετῃ. διαίρετῃ et διαίρεσθαι, distinctè aliquid explicare, disserere, disputare, dicere. *AE. PORT.*

7. μεμνόμεθα,] Non ab inusitato μέμνομαι, ut quidam putant, sed 1. pl. perf. subj. à μνῶμαι. Cum enim in perf. ind. pass. vocalis in penult. terminationem proximè praecedat, 3. plur. non eget circumlocutione: Sic μέμνημαι—μémνηται. Nec opus est circumlocutione in subj. et opt. Sic, in subj. μέμνομαι, &c. in opt. μémνοισιν, &c. Occurrit μέμνοιο infrà. Vide ad p. 108. n. 5. et Moor Element. Ling. Gr. p. 144.

8. ἐπάνη,] Vide suprà ad p. 7. n. 10.

9. ἢ μετέστις ἄν;] an eam desereres?

10. φέρε, μὲι τοῦτο ἀτρεκέως εἰπέ.] age, mihi hoc verè dicite: quod planè Homericum est. Sic, Iliad. x', 384. Ἀλλ' ἄγε, μοι τόδε εἰπέ, καὶ ἀτρεκέως καταλέξον.

11. τελευτήσῃε:] *Angl. may it turn out. τελευτήσῃε, -εας, -ει—non solum Atticus et Aeolicus, verum etiam Ionicus, optativus aor. 1. act. pro τελευτήσῃαιμι, &c.*

12. Δαιμόνιε ἀνδρῶν,] *Bona vir. Δαιμόνις est vox Homérica. [Vid. II. f. 190. 200. ζ'. 326. &c. " 407. 486. P.] " Habet haec vox apud " Homerum semper aliquam Increpationis significationem, sed non " semper acerbam." CAMERARIUS.*

28. 1. οὗτα στρατὸν τοῦτον, ὅστις γε θύνασθαι ἔχει, μέμναιτ' ἄν,] *Angl. no one, at least who possesses [his] understanding, would find fault with this army.*

2. Οὐκὼν δ' ἔόντων τοι λιμένων ὑποδεξέων,] cum portus tibi opportuni derint.

3. τῶν διθράκων ἀρχοῦσι.] Angl. are the rulers of men. Vide ad p. 3. n. 3. "αἱ συμφοραί, casus fortunae. Schweig. F.

4. τῇδε] i. e. ἐν ταύτῃ τῇ δέῃ, hoc modo.

5. ἐθέλει—] Vide suprā ad p. 14. n. 4.

6. τὸ πρόσω αἰεὶ κλεπτόμενος.] i. e. κατὰ τὸ μέρος πρόσω, &c. Angl. always deceiving yourself with respect to advancing—i. e. always advancing imperceptibly.

7. πᾶν ἐπιλεγόμενος—] Ordo est: ἐπιλεγόμενος πείθεσθαι πᾶν χοῆμα, Angl. supposing that he will suffer every hardship. Vid. Coll. Gr. Min. ad p. 32. n. 17.

8. εἰ γὰρ δὴ βούλοιο—] nam si velis—τὸ πᾶν ὁμοίως ἐπιλέγεσθαι—similiter omnino disserere—ἐπὶ τῷ αἰεὶ ἐπεσφερομένῳ πρήγματι, de alio in aliud perpetuo superveniente—ut planè indicat vox med. τὸ πᾶν rectè redditur omnino, prorsus.

1. ποιήσας ἂν οὐδαμᾶ οὐδέν.] nunquam aliquid efficeres.

2. Εἰ δέ, ἐρίων—] λίξας.] Angl. But if, while you cavil at every thing that is proposed, you point out nothing that can be depended upon for certain, you must, in such cases, be as much deceived, as he who is of a contrary opinion on those subjects. Τοῦτο μὲν νυν ἔχει [ἑαυτὸ] ἐπίσης. In this respect then you are upon an equal footing. Οὐδαμῶς δὲ μὲν δοκῶ ἔντα ἄνθρωπον εἶδέναι κῶς [τι] χρή [εἶναι] τὸ βέβαιον, but indeed I am by no means of opinion, that he who is a human creature knows how any thing must be certain.

3. Τοῖσι τοίνυν βουλομένοισι ποιεῖν, &c. τοεπίπαν φιλεῖ γίνεσθαι τὸ κέρδαν.] iis quidam qui volunt agere, plerumque solent fieri lucra. Angl. success for the most part attends those, who are willing to be active. τοῖσι δὲ ἐπιλεγόμενοι, &c. illis autem qui deligunt [dubitant] et que timent, raro solent [fieri] lucra.] Angl. but seldom those who are hesitating and timid. ὀκνεῖν, dat. pl. praes. part. Ion. pro ὀκνεῖν, ab ὀκνέω vereor, timeo.

4. ἐς δὲ δυνάμιος προεχέροντες.] Angl. to what a pitch of power they are advanced. Est scil. προεχέροντες temporis quod rite nuncupatur praes. perf.

5. ἐς τοῦτο ὅρα προηγίγοντο.] they brought them [the Persian affairs, viz.] for themselves [or, they got them brought] to this situation. Nam προηγίγοντο est vocis med. ὅρα est Ion. pro αὐτά.

6. ἐθέλει κατατρίβεσθαι.] solent confici. κατατρίβεσθαι, Ion. pro καθαιρίεσθαι, à καθαιρέω, everto, item, ut hic, conficio.

7. τοῦτο μὲν γὰρ—τοῦτο δέ.] Vide suprā ad p. 22. n. 2.

8. ἐπιβώμεν] Ion. pro ἐπιβόμεν, aor. 2. subj. verbi ἐπιβῆμι, pro ἐπιβάτω.

9. ἀναγκάως γὰρ ἔχει—] Angl. for there is a necessity—

1. αἶψά τε αἰμὲν] Vide suprā ad p. 5. n. 6. αἰμὲν, pro εἰμὲν.

2. Ες θυμὸν ὦν βαλεῖ] Sic Iliad. ε', 297. δ', 39, &c.—εὖ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλει ὅθην τι vero in praecordiis repono tuis. Caeteram βαλεῖν est aor. 2. imperat. med. pro βάλεθ.

3. τῶν ἀπερήναι γνώμεων, ἀπάλλαι κατὰ ταύτην δὴ μάλιστα.] sententiarum, quas exprovisisti, in hac praecipui falleris. ἀπερήναι, pro com. ἀπερήναι, 2. sing. aor. 1. med. verbi ἀπεράτω. ἀπάλλαι, sup-
planta.

4. τῶν ἔχοντων] Vide suprā ad p. 3. n. 4. "1. 12. γνώμα—αὐτος, τὸ, iudicium, documentum, SCHWESCHAEUSER. F.

5. ἐπὶ τούτοις] Angl. depending upon them, in their power.

APPENDIX,

EXHIBENS, ORDINE LITERARUM, PLERASQUE VOCES IONICAS, QUAE IN EXCEPTE
EX HERODOTO OCCURRUNT.

A.

Ἀδελφεόν, pro ἀδελφόν, fratrem.
ἀληθῆν, pro ἀλήθεια, veritas.
ἀνδρεῶν, ὄνος, ὅ, pro ἀνδρῶν, ὄνος, cubiculum virorum.
ἀπηγέσθαι, pro ἀφηγέσθαι, ab ἀφηγέμαι, duco, narro.
ἀπικέσθαι, pro ἀφικέσθαι, aor. 2. inf. verbi ἀφικνέμαι, venio.
ἀπικόμενος, pro ἀφικόμενος.
ἀπίκται, pro ἀφίκται
ἀποδείξάμενος, pro ἀποδείξαντι.
ἀποθουμάδας, pro ἀποθανυμάδας.
ἀποκλήν, pro ἀποκλείω, excludo.
Ἀριστολαίδεω, pro Ἀριστολαΐδου, à nom. Ἀριστολαΐδης.
αὐτέων, pro αὐτῶν.

B.

Βασιληῶν, pro βασιλείας. et βασιλεια, -ων, regia. supple εἰσήμετα
βδελλίων, pro βδελλίων.
βούλαι, olim βούλας, inde Ion. βούλαι, et Att. βούλας.

Γ.

Γορδίου, gen. pro Γορδίον, à nom. Γορδίας.
γνώμῃ, pro γνώμῃς.

Δ.

Δέχομαι, pro δέχομαι.
διαίρεαι, antiquitus διαίρεσθαι, eliso ε, διαίρεαι, et inde contracti
διαίρη, à διαίρω, διώδω, διώσω.
διαφθείρεαι, pro διέφθειρε.

Ε.

Εγένεο, antiquitus ἐγένεο, eliso ε, ἐγένεο, pòst contracti ἐγένου.
εἰμέν, pro ἐσμέν.
ἐνεκεν, pro ἔνεκεν.
ἐπεσκόμηντο, pro ἐπεσκόμηντο, 3. pl. plusquamperf. ind. pass. verbi
κοσμέω, orno.
ἐκπλέσας, pro ἐκπλέσας, ab ἐκπλέω "vel ab ἐκπλέω pro ἐκπλέω. P.
ἐνθαῦτα, pro ἐνταῦθα.
ἐναντιούμενον, pro ἐναντιούμενον.
ἐξεργάσαι, pro ἐξεργάσω. Vide ἐργάσαι.
ἐπείν, pro ἐπειδὴν, postquam.
ἐπείτωτες, pro ἐπεστυπότες.
ἐπείν, pro ἐπείν.

ἐπιλέγου, pro ἐπιλέγου. Vide ἐγίνεο.

ἐποιεῦντα, pro ἐποιεῖντα.

ἐργάσας, pro ἐργάσαι. Antiquitūa ἐργάσας, eliso ε, ἐργάσαι, et inde contractè ἐργάσαι, aor. 1. m. ab ἐργάζομαι, operor.

ἐτετάχατο, pro τεταγμένοι ἦσαν, à τάσσει.

ἐχρίοντα, pro ἐχρίοντα, à χράσμαι, uxor.

ἐσθός, pro εἰσθός, qui solitus est.

ἐὼν, εἶσα, ἐόν, pro ὄν, εἶσα, ὄν.

ἐαυτὸν, pro ἑαυτὸν. Et sic de caeteris ejusmodi.

Z.

Ζάειν, pro ζάειν. " à ζάω.

H.

Ημέας, pro ἡμέας.

Θ.

Θεσάμενον, pro Θεσάμενον.

Θεωρή, pro Θεωρή.

Θηρυμένος, pro Θεσάμενος, à Θεσάμαι. " vel à Θηρύμαι. P.

Θάυμα, pro Θαῦμα, miraculum, prodigium.

I.

Ἰμεν, pro ἰμεν, quod pro ἰσαμεν, ab ἰσημι, scia.

ἰρήμον, pro ἰερεον.

K.

Κατέστανται, pro κατέστανται.

κατοδος, pro κάθοδος, reditus.

κερδανείς, pro κερδανείς.

πόθεν, pro πόθεν, unde?

κοίη, pro κοίη, à κοίος.

Κορινθίωσι, pro Κορινθίους.

πότερος, pro πότερος.

ποτε, pro ποτε.

που, pro που.

πρόσδον, pro προῖδον.

πως, pro πως.

M.

Μετιέναι, μετιείς, &c. pro μεθιέναι, μεθειείς.

Μίδεω, gen. pro Μίδου, à nominat. Μίδας.

μιν, accusat. pro αὐτὸν, vel αὐτήν, vel ἑαυτὸν, vel ἑαυτήν.

μόνος, pro μόνος.

N.

Νία, pro ναῦν, à ναῦς, navis.

νηπίας, pro νηπίας.

καὶς, pro τόσος.
 οὐν, pro οὗν.

X.

ἄνδς, pro καὶς, communis.

O.

Οἰκῆος, pro αἰεὶς, domesticum.
 οπόθεν, pro απόθεν, unde.
 όπόδος, pro όπόδος.
 όμουρος, pro όμορος, finitimus.
 όρώ, pro όράω, video.
 όρώντες, pro όραόντες, ab όράω, vides.
 όρμεώμενος, pro όρμώνμενος, quod contractè pro όρμαίνμενος.
 ότει, pro όττινος, à nom. όστις.
 ότεφ, pro ότινι, à nom. όστις.
 οόδαμοίσι, pro οόδαμοίς.
 οόκων, pro οόκων, non ruitem. Sed οόκων, igitur.
 Οόλυμπος, pro Οόλυμπος.
 οόνομα, pro όνομα.
 οόρος, pro όρος, mons.
 οότερος, pro ό έτερος.

II

Πείθεν, pro πείθου.
 πλεόνας, pro πλέονας.
 πλώσαι, pro πλεύσαι, à πλέω, navigo: "vel à πλώω, pro πλέω. P.
 παιέσκον, pro έποίκον, -ον.
 παιεύμενον, pro παιούμενον.
 πολιήτης, pro πολίτης, civis. Dat pl πολιήται, pro πολέταις
 προήγμα, pro πράγμα, negotium.
 προήσω, pro πράσω, facio.
 πρόξα, idem quod ευθύς, statim.
 πρωτανήη, pro πρωτανεία.

Σ.

Σάρδεις, pro Σάρδεις, Croesi regia.
 σεό, pro σου.
 σεύ, pro σου.
 συμφορή, pro συμφορά.
 σεα, pro αυτά, ipsa.
 σει vel σειν, pro σεόσι, ipsis vel sibi.

Τ.

Τέσσερες, pro τέσσαρες, quatuor.
 τευ, pro του, vel pro τευ, quod saepe pro ττις.
 τεφ, pro ττινι.
 τει, pro σοι.
 τωταίσι, pro τούτοις.
 τραματίζω, pro τραυματίζω.

Τ.

Ταπεινύεται, pro ὑπεδέχεται, à ὑποδέχομαι, suscipio.

Φ.

Φοβέται, pro φοβῇ, 2. s. praes. à φοβέσθαι, timeo. Vide διατρέχει.
 φοβέο, pro φοβῶ. Vide ἔγχεα.
 φοιτῶ, pro ποιτῶ.

Χ.

Χρῶνται, pro χρᾶνται.
 χάσθαι, pro χάσσειν.

Ω.

Ων, pro οὖν, igitur.
 Ωνθρωπε, pro ὦ διθρῶπα.
 ἀφελεύμενος, pro ἀφελούμενος

II. NOTAE IN THUCYDIDEM.

31. 1. Ex THUCYDIDE.] Thucydides Atheniensis natus est anno secundo Olym. LXXVII. ante C. N. 469. adeoque sedecim circiter annorum erat, cum Herodotum sua recitantem audiret, ipse Herodoto minor annis tredecim. [Fabr. Bib. Gr. Lib. II. Cap. 25.] Filius quidem erat Olori Atheniensis, discipulus autem Anaxagorae philosophi, et Antiphontis rhetoris. Sub ejus ductu amissâ Amphipoli, ab Atheniensibus exilio multatus est, anno aetatis 48; atque Scaptesulam, sive *Σκαπτέην ὕλην*, Thraciae civitatem, undè uxorem divitem duxerat, se contulit. In patriam tandem, post diuturnum exilium, revocatus est. Sed utrum Athenis an in Thraciâ vitam finiverit, non convenit inter Scriptores. Historiam belli Peloponnesiaci, usque ad annum ejus vigesimum, Atticâ dialecto conscripsit; quae complectitur etiam bellum inter Corinthios et Corcyraeos, quod Peloponnesiacum antecessit. Hocce opus egregium in octo libros vulgò distributum est: quorum tamen octavum, utpote stylo minùs elaborato, nonnulli à Thucydide adjudicârunt. Scriptor est, siquis alius, gravissimus et fidelissimus; multa quidem narrat, quibus ipse interfuit; et ubique veritatis est observantissimus. Quod autem ad ipsius dictionem attinet, norma Atticismi ea habita est, atque Demostheni imprimis adeò se commendavit, ut summus ille orator manu propriâ totam Thucydidis historiam octies descripsisse dicatur. "Thucydides [verba sunt Ciceronis] omnes dicendi artificio, meâ sententiâ, facile vicit, qui ita creber est rerum frequentia, ut verborum propè numerum sententiarum numero consequatur: ita porrò verbis aptus, et pressus, ut nescias, utrum res oratione, an verba sententiis illutrentur." [De Orator. II. 13.] Alibi tamen idem Cicero de Thucydidis, praesertim in concionibus, obscuritate conqueritur. Nihil tamen iniquum videtur Dionysii Halicarnassensis de hoc probatissimo Historico judicium. [Vide infrâ in Excerptis ex Criticis.] Sed prolata erat haec sententiâ, uti putant H. Stephanus et Hudsonus, cum Criticus adhuc juvenis esset, judicii parum subacti. Plura volentes de Thucydide adeant Fabr. Biblioth. Gr. ubi suprâ, Marcellinum de vitâ Thucydidis, atque alia excerpta Editioni Thucyd. praefixa, quae prodidit curâ Wassi et Dukeri.

EDITIONES THUCYDIDIS.

1. Thucydidis de bello Peloponnesiaco Libri octo. Graecè. Edit. Princeps. Venet. apud Aldum, 1502, in fol.
2. ——— Graecè; cum Scholiis Graecis ad oras pagin. appositis. Florent. apud Bernard. Juntam, 1526, in fol.
3. ——— Graecè: à Joachimo Camerario recensita, &c. Basilae, ex officinâ Hervagiana, 1540, in fol.
4. ——— Gr. et Lat. separatim impressi. Versio est Laurent. Vallae, ab H. Steph. recognita. P. Apud H. Stephanum, 1564, in fol.
5. ——— Gr. et Lat. ex Vallae interpretatione, ab H. Ste-

phano denuò recognità, cum Scholiis Graecis, &c. *Apud ipsum Steph.* 31. 1588, in fol.

6. Thucydidis — Libri octo: Gr. Lat. ab Aemylio Porto, cum Francisci Porti Cretensis, patris sui, Commentariis, &c. *Francosf. apud Wechel.* 1594, in fol.

7. ——— Gr. et Lat. cum notis variorum et Joannis Hudsoni. *Oxon.* 1696, in fol.

8. ——— Gr. et Lat. cum adnotationibus integris H. Stephani, et Joannis Hudsoni. Recensuit, &c. Josephus Wasse. Editionem curavit, &c. Carolus Andreas Dukerus. *Amstelædami, apud Wetstosios,* 1731, in fol. [Haec est Edit. omnium splendidissima.]

9. ——— ex edit. Wassii et Dukeri, [sine notis.] *Tomis viii. Glasguae, apud Foulis,* 1759, in 12mo.

10. ——— ad editionem Jos. Wasse et Car. And. Dukeri accuratè expressi. *Tomis vi. Studiis Societatis Bipontinae. Biponti,* 1788, in 8vo. [Editio pulcherrima.]

11. ——— Gr. et Lat. cum omnibus Notis Dukeri, et novis Animadversionibus et Glossario, a Gottlebero et Bavero. *Lipsiae,* 1790, 2 Voll. in 4to. [Nescio an Vol. secundum adhuc lucem viderit.]

Opere incepto, Gottleberus mortuus est, nondum absolute, *Bauerus. Chr. Dan. Beckius Vol. 2 absolvit. Lipsiae,* 1804. P.

12. ——— Graecè et Latine. *Apud Gul. Laing. Edinb.* 1804, 6 tom. in 8vo. [Editionem curavit Pet. Elmsly. Nitidissimè et, quantum observavi, accuratissimè expressa est.]

2. *Ἐκ τοῦ τῆς ΣΤΙΓΓΡΑΦΗΣ πρώτου.*] Hoc est—Ex HISTORIAE libro primo.

3. *Περὶ τῶν παλαιῶν ἙΛΛΗΝΩΝ.*] Hoc est—DE PRISCIS GRAECIS.

4. *καὶ τῶν βαρβάρων ᾧ τε ἐν τῇ ἡπείρῳ παραθαλάσσια,*] et barbarorum quousque in continente mari vicini debebant,—

5. *μᾶλλον περαινοῦσθαι*] frequentius trajicere inter se—*ἐκ' ἀλλήλων,* alii ad alios.

6. *ἐκράνοντο*] se converterunt. Ea enim est vis vocis mediae.

7. *κέρδους τοῦ σφετέρου αὐτῶν ἕνεκα,*] quaestus sui ipsorum causa—

8. *καὶ κατὰ κόμης ἀκουμίναις,*] et quas pagnum incolebantur,—

9. *τὸν πλεῖστον τοῦ βίου*] maximam victus partem—"Sic Thuc. P.

10. *ὡς κόσμος καλῶς τοῦτο δοῦν,*] quibus decori est hoc pulchrè facere. Optimè hic Scholiastes: καλῶς, ἀντὶ τοῦ εὐθελοῦ καὶ φιλανθρώπου. οὔτε γὰρ βοῦν ἀγορῆρα ἐλεγκάτοιν, ἢ ἐκλεπτοιν, οὔτε νεκρὸς, οὔτε μετὰ φόνων ἐποίουν τὴν ληστείαν. Pulchrè, i. e. πρὶς ac humaniter: neque enim bovem aratorem praedam agebant, vel furabantur; neque necis, neque cum caedibus, latrocinium exercebant. Quam interpretationem rectè defendit Hudsonus contra nimis acrem reprehensionem H. Stephani in annotationibus in Scholia Graeca, p. 588. Edit. Dukeri. "Vol. 2. p. 486. Bauer. P.

11. *ταῖς πύσταις τῶν καταπλεόντων πανταχοῦ ὁμοίως ἐρωτῶντες,*] interrogationes ultra citroque navigantibus ubique eodem modo proponentes. πύστεις, interrogatio, ἀ πυνθά νομαι, percontor. τῶν καταπλεόντων, regi videntur ab ἐκ suppressà. ἐρωτῶντες πύστεις, Angl. asking questions. *Apud Lucianum, in Alexandro, § 32. invenimus πύστεις πυνθάνεσθαι, interrogationes proponere.* Hujusmodi repetitio vocis cognatae solennis est etiam Latine, uti *pugnare pugnam, errare errorem, dormire somnum,* &c. Sic etiam apud Graecos, *δίνας διάζειν, φέ*

λημα φ λῆσαι, &c. Falli igitur videtur vir eruditissimus H. Steph. in annotat. one suā ad hunc locum. "Quum illud (inquit) πύσταις non "aliud foret quam ἐρωτήσεις, ideoque ineptum sit dicere, τὰς πύσταις ἐρωτῶντες, quò igitur accusativum hunc πύσταις tendere dicemus? nempe ad subauditam praepositionem κατά." Atqui nequaquam ineptum est dicere τὰς πύσταις ἐρωτῶντες: neque necesse est ad ellipsin τῆς κατά recurrere.

12. ὡς οὐτε ὧν πυνθάνονται ἀπαξιούντων—] *since neither those, to whom they put the question, think the deed unworthy of themselves; nor do those, who are anxious to know, mean to cast any reproach upon them.*

13. μέχρι τοῦδε] supple τοῦ χρόνου. τοῦδε idem est ac τούτου.

22 1. τῇ ταύτῃ ἡπειρῶν.] *continentem in illa regione. ταύτῃ, i. e. ἐν ταύτῃ χώρᾳ.* Vide Lamb. Bos Ellipses Gr. ad vocem χώρα.

2. τὸ τε διδῆροφορεῖσθαι] *Angl. and the fashion of wearing armour.* τό, τε, ut distinguatur à τότε, tunc: et articul. construitur cum infim. τό τε hodie, sine commate. P.

3. καὶ ξυνήθη τὴν διαίταν μεθ' ὅπλων ἐποιήσαντο,] *et assuetam reddiderunt rationem suam cum armis vivendi. Vel, et vivendi methodo cum armis se assuefecerunt.* "Consuetam vitam cum armis egerunt. P.

4. Ἐν τοῖς] ἐν τούτοις, ποιητικῶς. Schol. Nec verò hic articulorum usus nobis mirus videri debet, quum sciamus veterem Atticismum in multis cum linguâ Ionicâ affinitatem habere, quae saepè τοῖς dicit pro τούτοις. H. STEPH. Caeterum post πρώτα mallet idem H. Steph. δὴ quam δέ et rectè, ut opinor. Verum pro πρώτα, vir doctus Jac. Burnett de Monboddō legendum mihi proposuit πρώτας.

5. ἀνειμένη τῇ διαίτῃ, ἐς τὸ τραφερώτερον μετέστησαν.] *Angl. and leading a life of relaxation, they grew more elegant. They passed into a more elegant state. ἀνειμένη—perf. part. pass. ab ἀνίημι, remitto, relaxo: post καὶ supple ὄντες ἐν.* Ex illo quidem tempore morum elegantia Athenienses à Lacedaemoniis praecipuè distinxit. Negat tamen illustrissimus Pericles illos ideo ab his, in periculis adeundis, superari. ἡμεῖς δέ, [verba sunt Periclis in celeberrimâ suâ oratione funebri, apud Thucyd. II. 39.] ἀνειμένως διαιτῶμενοι, οὐδὲν ἥσσον ἐπὶ τοὺς ἰσοπαλεῖς κινδύνους χαροῦμεν.

6. καὶ οἱ πρεσβύτεροι αὐτοῖς τῶν εὐδαιμόνων, διὰ τὸ ἀβροδίατον,] *Constructio est: καὶ οὐ πολλὸς [ἐστὶ] χρόνος, ἐπειδὴ οἱ πρεσβύτεροι τῶν εὐδαιμόνων [ἐν] αὐτοῖς, διὰ τὸ ἀβροδίατον, ἐπαύσαντο φοροῦντες χιτῶνας τε λινοῦς, καὶ ἀναδούμενοι κρωβύλον τῶν τριχῶν ἐν τῇ κεφαλῇ ἐνέρσει χρυσῶν τεττίγων. nec longum tempus est, ex quo grandiores natu eorum, qui divites erant inter illos, propter delicatam vitam genus, [i. e. ut delicatius viverent,] ferre deserunt lineas tunicas; et vincire nodum capillorum in capite, nexu ex aureis cicadis.* "Mos erat "Atheniensium [*sc. antequam resp. eorum à Solone corrigeretur*] ca-
"pillis in conii speciem formare, et colligere in vertice: quam crimi-
"nam metam τεττίγων ἐνέρσει comprehendebant, ut se αὐτὸς χθόρας,
"aut (ut volunt alii) μουσικὸς hoc argumento indicarent." WASEL
καὶ γὰρ τὸ ζῶον [τεττίγς scil.] γηγενές. Schol. Confer Aelian. V. H. lib. IV. cap. 22. annotante Perizonio. Caeterum vir egregius H. Steph. mavult ἐνέρσει quam ἐν ἔρσει.

7. ἀφ' οὗ καὶ Ἴωνων—] *ad verbum, undè etiam hicce ornatus Ionem antiquiores propter cognationem diu possedit.*

8. καὶ ἐς τὸν νῦν τρόπον,] *et ad hodiernam consuetudinem accom-*

modatâ, Angl. *The Lacedaemonians were the first, who used a simple dress, and of the same fashion as at present.*

9. πρὸς τοὺς πολλοὺς,] πολλοὺς, τοὺς πένητας. Schol.

10. λίπα μετὰ τοῦ γυμνάζεσθαι ἡλείψαντο.] oleo, ad certandum progredientes, se unxerunt. λίπα indecl. pingue.

11. καὶ ἐν τοῖς βαρβάρους ἔστιν ὅς νῦν,] apud barbaros quosdam nunc. "Graeci dicunt, ἔστιν ὅτινες, vel εἰδὲν ὅτινες, pro τινές simpliciter:—sic ἔστιν ὅς, aliquis, ἔστιν ὁ, aliqui, ἔστιν ὁς, quibusdam, "per omnes casus, numeros, et genera." VIOERUS de Graecae dict. Idiotismis, Cap. V. sect. vi. reg. 1. Ad quem locum vide quae notavit vir doctissimus HENR. HOOGHEVEN. Edit. Lugd. Bat. 1742.

12. καὶ ἤδη πλωμωτέρων ὄντων,] supple πρᾶγματων, et rebus jam navigationi magis idoneis: vel, et quippe quibus res navigationi magis essent idoneae,—

1. ἐμπορίας τε ἔνεκα—] Ordo est: τε ἔνεκα ἐμπορίας καὶ τῆς ἐχρύς [ἦν] ἕκαστοι [ἔχουσιν] πρὸς τοὺς προσόλους. et mercaturae causâ, et potentiae, quam singulae habere possent, adversus suos finitimos. Ubi notandum vocem ἕκαστοι fem. generis esse, more Attico, ut referatur ad πόλεων supra; vel masc. generis, ut singuli cives positum sit pro eo, quod est cives uniuscujusque urbis.

2. ἐπιπολὺ ἀντιδοῦναι,] Plerique interpretes malunt ἀντιδοῦσαν, scil. ut concordet cum ληστείαν. Angl. *on account of the piracy, which almost constantly infested them.* "Αν, arcentes, caventes ὁ P.

3. ἔφερον γὰρ—] Ordo est: τε καὶ γὰρ ὅσοι τῶν ἄλλων φέρον κατ'ὡ, ὄντες οὐ θαλάσσιοι, ἔφερον ἀλλήλους. nam et aliorum, quicumque mare accolebant, rebus maritimis non occupati, sese mutuò populabantur. κατ'ὡ, infra, deorsum, refertur ad loca maritima; ἀνω, supra, sursum, ad loca mediterranea. Quod autem ad ἔφερον attinet, ἀγεῖν καὶ φέρειν, phrasis erat in antiquissimis temporibus, quum homines alii ab aliis praedam agere invicem consueverunt. Hinc ille, qui bene praedam agebat, [ἤγε], ἀγαθὸς appellabatur; ille autem, qui melius vel optime ferebat, [ἔφερε], φέρτερος, vel φέρτατος, vel φέριστος habebatur.

1. 6. ἀφωρισμένοι, i. e. ἀνω φωρισμένοι, mediterranea incolunt. Vide Thucyd. L. I. c. 58. P.

4. οὐχ ἥσσον] praecipuè. "non minus, vel plus. Bauer, &c. P.

5. Δήλου γὰρ καθαιρομένης,] Dum enim Delos lustrabatur. Vide Platon. Phaed. non longè ab init. Locus citatur infra ad p. 236. n. 5. Athenienses Delum ex oraculo quodam lustrarunt. Thu. III. 104. P.

6. Μίνω] gen. Atticus à Μίνως, nom. propr.

7. πλωμώτερα] subauditur θαλάσσια. "Vel potius πρᾶγματα. Vide supra ad p. 32. n. 12. P.

8. πλουσιώτεροι ἑαντῶν] ditiores seipsis, i. e. ditiores quam antea.

Caeterum huic nobilissimo historico, atque etiam philosopho quam penitus perspecti essent mores rudium ac barbarorum hominum, satis indicat brevis haec, sed luculenta priscorum Graecorum descriptio. Quantâ igitur cum ratione sese jactare videntur quidam philosophi hodierni, materiam hanc, tanquam antea prorsus intactam, in lucem jam tandem proferentes, judicent Eruditi.

9. Ἡ ΠΑΤΕ—] Hoc est—PAUSANIAE Lacedaemonii Crimen et Mors.

10. ἀπελύθη μὴ ἀδικεῖν,] Angl. *was acquitted of the charge of injuring the state.*

11. *τρεῖς γὰρ λαβὼν Ἑρμιονίδα,*] *sumptis tironi Hermionide, duo Ἑρμιόνης πόλεως Λακωνικῆς.* Schol. Graeci solebant cognomen indere navibus, et etiam ad proram adfigere: sic et Ἑρμιονίς: è loco quodam in Laconia, [vel potius in Argia.] Vide Baysum de re navali Hudson. "Navis ex Hermione. P.
34. 1. *Εὐεργεσίαν δὲ ἀπὸ τοῦδε πρῶτον ἐς βασιλέα πατίθετο,*—] *Beneficium autem primum apud regem collocavit, totiusque rei fecit initium ex hoc—ἀπὸ τοῦδε, idem quod ἀπὸ τούτου.*
2. *οἱ ἐάλωσαν*] *qui capti erant. ἐάλωσαν, Atticè pro ἤλασαν, 3. pl. aor. 2. ind. act. ab obsoleto ἄλωμι, pro quo in usu est ἀλόω, capio.* Observe tirones ἤλαν, in aor. 2. usurpari in sensu passivo: ut et ἤλωα, ob obsoleto ἀλώ, in perf. act. Vide Iliad. β. 374. et Xen. Ἀπομν. II. iii. 10.; item Cyrop. pp. 131. 286. 287. et 390. Edit. Hutch. 4to.
3. *τῷ δὲ λόγῳ, ἀπέδρασαν αὐτόν.*] *rumore autem [quem scilicet illis vulgaverat] ab illo aufugerant. ἀπέδρασαν, 3. pl. aor. 1. ind. act. verbi ἀποδιδράσκω, aufugio.*
4. *τούσδε τέ σοι—*] *Ordo est: βουλόμενος χαρίζεσθαι σοι, τε ἀπείμπει τούσδε, ἐλὼν δοῦν—*Angl. *wishing to oblige you, both sends you these men, after having made prisoners of them, [δοῦν ἐλὼν, quoniam hosti ceperis; i. e. quoniam bello ceperis:] καὶ γνώμην ποιῶμαι, et statuo—*transit scilicet Pausanias, inter scribendum, à tertià ad primam personam.
5. *Δασυλλέτιν αἰτραπέλαν*] à Dascylo Bithyniae urbe dictam.
6. *ἐπιστολὴν ἀντεπετίθει*] *epistolam vicissim dabat.*
35. 1. *τῶν ἀνδρῶν,*] *subauditur ἀντί.*
2. 10. *κακωλύσθω,*] *subintellige ταῦτα, vel τούτα. P.*
3. *εἶποι δέ τι παραγίνεσθαι.*] *si quo oportet venire.*
4. *Πλαταιᾶδιν*] *adv. Plataeis: ut Ολυμπιάδιν, pro ἐν Ολυμπίᾳ, &c.*
5. *ἐν τῷ καθιστώτῳ τρόπῳ*] *τῷ Λακωνικῷ. Schol. Vide supra ad p. 12. n. 3.*
6. *παρετίθετο,*] *sibi apponendam curabat: uti planè indicat v. med.*
7. *οὐχ ἥκιστα ἡ ξυμμαχία μετέστη.*] *potissimum socii transierunt. οὐχ ἥκιστα, Latine sonat non minimè, i. e. vel maximè, vel nequaquam, prout diversè spectetur: perinde ac si quis Angl. diceret, not the least; quod etiam docti homines minus rectè cepisse videntur. Vide infra ad p. 47. n. 5. "Διόπερ—*Quam ob causam—P.
36. 1. *ἐκ' ἀγαθῷ*] *supple κοινῷ. Angl. for the public good.*
2. *ἐπέσχον,*] *supple ἐαυτούς. Vide supra ad p. 23. n. 3.*
3. *συντάλην,*] *De Scytalà Laconicà vide Schol. ad hunc locum: item Gellium, 17. 9. et Potter Archaeolog. Gr. L. iii. c. 13. Describitur autem hic vivà voce, inter docendum. εἶπον μὴ λείπεσθαι τοῦ κήρυκος. Angl. told him not to be behind the herald.*
4. *καὶ καθίστησεν ἐαυτὸν ἐς χρεῖν—*] *Angl. and he submits to a trial at the instance of any persons, who are willing to accuse him respecting these crimes.*
5. 16. *τιμὴν ἔχοντα,*] *officium tenentem, locum tenentem, scilicet Regia. Vide p. 53. l. 30. hujus vol. P.*
6. *μὴ ἴσος βούλεσθαι εἶναι—*] *se nolle in aequali rerum status esse. Vide Coll. Gr. Min. ad p. 40. n. 7.*
7. *ἐξεδεδίχητο*] *ἐκδικαίτω τῶν νομίμων, victu egredior leges, praeter leges ac mores victum et cultum habeo. GERNER.*
8. *ἡξίωσεν ἐπιγράψασθαι—*] *dignum se putavit, qui hoc distichon sibi scribendum curaret, ἰδίᾳ, supple δυνάμει, propria auctoritate.*

8. ἐν τούτῳ] ἐν τῇ κατηγορίᾳ τοῦ Μηδισμοῦ. Schol. Nimrium illud de tripode factum tanto magis crimini dabatur viro, cum praesentibus ipse consiliis simile esse et respondere videretur. GESNER.

1. παραποιησάμενος σφραγίδα,] Angl. having counterfeited the seal, — 37

2. ἢ καὶ ἐκεῖνος—] aut etiam si ille [Pausanias scil.] aliquid d se scriptum mutare vellet—

3. ἐν αἷς, ὑπονοήσας—] Angl. in which, having suspected that some such injunction was added, he found, besides other circumstances, himself also expressly marked down to be put to death—devoted to death. Ubi notandum, 1. Voculam καὶ hic denotare et, praeter alia, hoc disertè. 2. inf. act. πείναι reddi debere passivè, ut interdum fit in serm. Graeco. Vide Coll. Gr. Min. ad p. 6. n. 5. et Zeumium ad Vigram, p. 183. "C. V. s. i. r. 11. n: a. m. r. 3. 4. P.

4. ὡς αὐτόν] ὡς, Atticè pro πρὸς. αὐτόν, ἄνδρα Ἀργεῖον scil.

5. καθ' ἑαυτόν,] singulativum.

6. ὡς οὐδὲν πώποτε αὐτόν, ἐν ταῖς πρὸς βασιλέα διακονίαις, παραβάλλατο,] Angl. how he, in his missions to the king, had in no respect at any time for his own advantage exposed him to danger—παραβάλλομαι, in voce m. signif. periculum adeo. Rectè exponit Suidas, παραβάλλεσθαι πρὸς κίνδυνον ῥίπτειν ἑαυτόν, i. e. in periculum se conjicere. Sed παραβάλλομαι cum accus. (e. g. τινα) est id quod Latine sonat—aliquem periculis obijcio pro meo commodo. In quâ significatione non rarò usurpatur apud scriptores Graecos vox med. Sic Xenoph. de Cyri Exped. Lib. I. Ἀβροκόμας δὲ οὐ τοῦτο ἐπειρήσατο. At hoc pro se non fecit Abrocomas. Ad quem locum ita vir accuratissimus Thom. Hutchinsono, "Vox media (inquit) rectè hoc loco significat, "sibi aive commodo suo facere." Et Thucyd. lib. II. cap. 24. pro se vel sibi constituerunt, ut rectè interpretatur Kusterus in libello de Verbis Medii, § I. 50. Ubi vide plura. "Vid. inf. p. 98. n. 5. P.

7. προτιμηθεῖν] ἐν εἰρωνείᾳ τὸ προτιμηθεῖν λέλεκται. Schol.

8. ἀλλὰ πότιν, ἐκ τοῦ ἱεροῦ, διδόντος, τῆς ἀναστέουσας,] fidem autem ei faciente cum è templo [impunè] surrecturum. "Mos supplicare cum erat καθίσθαι ἐπὶ τῆς ἑστίας. quando aram relinquebant, surrexerunt; et hoc est ἀνάστασιν facere." WASE.

1. καὶ ἀξιοῦντος ὡς τάχιστα παρεῖσθαι,] Angl. and begging him 38. to set out as speedily as possible—

2. τὰ πράσσόμενα] Angl. the things a-doing; the business in hand.

3. τὴν ξύλλημιν ἐποιούντο.] Angl. they began to think of apprehending him. "ποιεῖσθαι, interdum significat, ducere, existimare; quasi "dicas, aliquid [in mente] sibi fingere." KUSTERUS de Verbis Medii, § I. 33. quæm locum videstis.

4. ἐφ' ᾧ ἔχοντες] Angl. on what account, for what reason he was coming.

5. Χαλκιοίκου] ἡ Χαλκίοικος, Minervæ Epith. apud Graecos, non templi nomen, quod aereum cum esset, Deæ nomen dedisse potest. GESNER.

6. ὃ ἦν τοῦ ἱεροῦ,] Angl. which belonged to the temple.

7. ἵνα μὴ ἀπαθῆναι ταλαιπωροῖν,] ne sub dio aliquid pateretur. ταλαιπωροῖν, Atticè pro ταλαιπωροῖ.

8. ἀπολαβόντες] ἀπολαμβάνω, excludo, intercipio, quasi aufero à commercio aliorum hominum. GESNER. μονάσαντες, περιείραντες. Schol.

9. καὶ ὡς ἄγος αὐτοῖς ὄν τὸ πεπραγμένον,] Angl. and since what they had done was a crime to be expiated. ὡς ἄγος—ὄν—Constructio

familiaris Thucydidī. Vide Vigerum de Idiotismis, Cap. VI. sec. 1. reg. 1. annotante doctissimo Hoogeveen. Edit. L. B. 1742.

39. 1. *Ἐκ τοῦ τῆς ΣΤΥΓΡΑΦΗΣ δευτέρου.*] Hoc est—*Ex secundo Historiae libro.*

2. *Ὁ τῶν ΑΘΗΝ—*ATHENIENSIVM PESTIS. Nimirum tempore belli Peloponnesii res accidit, cum Peloponnesi incolae adversus Athenienses eorumque socios pugnarent. GESNER.

3. *τὰ δύο μέρη,*] i. e. *κατὰ τὰ δύο μέρη.* Angl. *in two divisions—*quanquam alii exponunt, *Πελοποννησίοι καὶ οἱ ξύμμαχοι τὰ δύο μέρη*, quasi esset, *Πελοποννησίων καὶ τῶν ξυμμάχων τ. δ. μ.*

4. *ἐξέβαλον ἐς τὴν Ἀττικὴν,*] *ἐξέβαλον*, supple *ἐαυτοὺς, ἵνα περταί,* Angl. *made an incursion.* [Vide supra ad p. 3. n. 7.] *ἐς τὴν Ἀττικὴν*, supple *χώραν.*

5. *ἡ νόσος—λεγόμενον*] nimirum *λεγόμενον* ad νόσος refertur, quia etiam dicitur νόσημα. GESNER. Quod et notavit Scholiastes.

6. *τέχνη οὐδεμία.*] supple *ἤρκει.*

7. *Τελευταῖοντες*] tandem. "Id est, finientes, pro adverbio *τελευταῖον*, quod Thucydidī, aliisque familiare." HUDSON. *αὐτῶν ἀπέστησαν*, i. e. *ἐστῆσαν ἐαυτοὺς ἀπ' αὐτῶν.* Angl. *they abstained from those: they left them off.*

8. *ἤψατο τῶν ἀνθρώπων*] tetigit, tentavit, infecit homines. *ἄπτα, necto*; *ἄπτομαι*, in v. med. *necto meipsum alicui*, i. e. *tingo.* Unde habet post se genitivum, per notam Syntaxin.

9. *ἀφ' οὗτοῦ ἐκός ἦν—*] unde *verisimile videtur eam extitisse.* Et secundum Ae. Portum, haec est series verborum sequentium, *καὶ τὰς αἰτίας τοιαύτης μεταβολῆς, ἃς τινες νομίζει ἱκανὰς εἶναι δύναμιν ὁχεῖν ἐς τὸ μεταστῆθαι* et causas tantae mutationis, quas putat idoneas esse ut vim haberent ad mutationem efficiendam. Locus est minus forsan sanus. Ei medetur Gesnerus inserendo ἢ proximè post *εἶναι*. "Assusum," inquit, "illud ἢ inserere, quo lucem accipere mihi videtur locus aliàs obscurissimus, ita jam faciliè explicandus. Causas, quas putat tantae mutationis idoneas (sufficientes) esse, aut submovendi eam, morbumque adeo tollendi, vim habere." Forsitan istud, *δύναμιν ἐς τὸ μεταστῆθαι ὁχεῖν*, glossema est cujusdam Scioli, quod in textum tandem irrepsit. Vix mihi persuadere possum, inquit H. Steph. locum ita scripsisse Thucydidem.

40. 1. *Τὸ μὲν γάρ—*] Ordo est: *γάρ μὲν δὴ τὸ ἐκεῖνο ἔτος, ὡς ἐμολογεῖτο, μάλιστα ἐκ πάντων ἐτύγχανεν ὃν ἄνοσον ἐς τὰς ἄλλας ἀσθενείας.* "ἀπεκράθη, convertebantur. Vers. P.

2. *τὰ ἐντός,—*] sumitur adverb. Angl. *within*

3. *πνεῦμα ἀτοπον καὶ δυσῶδες ἤφει*] *halitum tetrum et graveolentem emittebant.* ἤφει, cum Attico augm. ab initio, pro ἀφει, imperf. ab obsol. ἀφίω, idem quod ἀφίημι.

4. *ἐς τὴν καρδίαν*] οἱ παλαιοὶ ἱατροὶ τὸν στόμαχον *καρδίαν* ἐκάλουν, καὶ *καρδιωμόν* τὸν πόνον τοῦ στομάχου. Schol. "στηρίζαι, opt.

5. *ἀόγξ—*κενή,] Angl. *a hiccup.*

6. *μετὰ ταῦτα,*] *ἀντίκα.* Schol.

7. *πελιδνόν,*] *πελιδνόν* ἔστι τὸ μετέχον ὀχρότητος καὶ μελανίας, *ἀνοεὶ μολιβδοσειδές.* Schol.

8. *μήτ' ἄλλο τι ἢ γυμνὸν ἀνέχεσθαι,*] Angl. *nor to endure any other situation but that of being naked.*

9. *Καὶ ἐν τῇ ὁμοίᾳ—ποτόν.*] Angl. *and it was the same thing whether they drank much or little.*

10. ἡ ἀπορία τοῦ μὴ ἡσυχάζειν] Αττικῶς abundat μὴ. HUNTER.

1. ἔτι ἔχοντες τι δυνάμειος· ἢ, εἰ διαφύγοιεν—] Angl. while they 41.
had still some strength, [i. e. before they were quite exhausted ;] or, if
they escaped that period, &c.

2. αὐτῇ—ἐγγιγνομένης,] i. e. γιγνομένης ἐν αὐτῇ.

3. καί, εἰ τις ἐκ τῶν μεγίστων περιγένοιτο,] κινδύνον, δηλονότι.
Schol. *Ei si quis ex maximis illis periculis superstes evaderet,—*

4. τῶν γε ἀκρωτηρίων ἀντίληψις αὐτοῦ ἐπεδήμεινε.] Ordo est:
ἀντίληψις τῶν ἀκρωτηρίων γε αὐτοῦ ἐπεδήμεινε Angl. the manner in
which his extremities were affected continued to shew the violent nature
of the disease.

5. εἰδὼ δ' οἱ] i. e. δέ τινες—supple διέφευγον στερισκόμενοι—Vide
suprà ad p. 32. n. 11.

6. ἐδήλωσε—ἄλλο τι δὴ τῶν ξυντρόφων τι.] Constructio apud
Graecos notissima ;—est perindè ac si esset—ἄλλο τι εἶναι, &c.—
declaravit se aliquid aliud esse, quam aliquod familiarium.

7. οὔτε περὶ τοιοῦτον οὐδέν.] Angl. nor about any such carcass. Vis
duplicis negationis apud Graecos nota etiam tironibus.

8. διὰ τὸ ξυνδιδασκᾶσθαι.] ἀνθρώποις scil.

9. παραλιπόντι] hoc est, ἐμοῦ παραλιπόντος, ut taceam. GESNER.
Sed παραλιπόντι rectè ponitur in dat. (post ἦν, scil.) sic—νόσημα ἦν
ἐπὶ τῶν τοιοῦτον [κατὰ] τὴν ἰδέαν [μοι] παραλιπόντι, x. τ. λ. ἐτύγ-
χανε—γιγνόμενον, vide suprà ad p. 7. n. 5. Paulò inferius : ἐν τε x.
τ. λ. Angl. and there was no one established specific remedy whatever,
which of necessity had any effect in relieving those who applied it.

10. Σῶμά τε αὐταρκές] Ordo est : οὐδὲν δὲ σῶμα, περὶ ἰσχύος ἢ
δυσθενείας, διαφάνη δὴ αὐταρκές πρὸς αὐτό Angl. and the body of no
one, in point either of strength or weakness, [i. e. whether weak or
strong] shewed itself sufficient to resist it.

1. αἰσθῆναι καμνόν,] Frequens apud Graecos Syntaxis, quasi dicas. 42
αἰσθῆναι ταῦτον κάμνειν.

2. καὶ ὅτι ἕτερος—] Lege et distingue hoc modo : καὶ ὅτι ἕτερος
ἄφ' ἑτέρου θεραπείας, ἀναπιμπλάμενοι [φορᾶς,] ὥσπερ τὰ πρόβατα,
ἔθνησκον· et quod alter ab alterius curatione, contagione tanquam oves
oppleti, moriebantur.

3. οὐ ἀρετῆς τι μεταποιούμενοι.] μεταποιεῖσθαι τῆς ἀρετῆς τι,
vindicare sibi virtutis aliquid, i. e. honestatis rationem habere. GESNER.
"Honestas, αἰσχύνῃ, αἰδοῖ, sense of honour, or shame, or duty. P.

4. αἰσχύνῃ γὰρ ἠρεῖδον σφῶν αὐτῶν, εὐδύντες παρὰ τοὺς φίλους,]
Angl. for, from delicacy, without minding themselves, they went in to their
friends, [ἠρεῖδον, imperf. ind. ab ἀφειδέω, non parco, nullam curam
habeo,] ἐπεὶ καὶ οὐ οἰκεῖν τελευτῶντες ἐξέκαμνον [πρὸς] τὰς ὀλοφύρσεις
τῶν ἀπογιγνομένων, νικώμενοι ὑπὸ πολλοῦ κακοῦ. "Thucydi-
des significare vult," inquit Henr. Steph. "ipsos etiam propinquos
ad complorationes morientium defecisse, mali gravitate superatos. Vel
"Ne comploratu quidem morientes prosequi amplius valuisse." [Thea-
voce ὀλοφυρμός.] τελευτῶντες, tandem, uti paulo suprà.

5. οὗχ ἥσθον] praeceptivè. Vide suprà ad p. 33. n. 4.

6. ὥρα ἔστις] τῷ θέρει, δηλονότι. Schol.

1. διὰ τὸ συχνὸν· ἥδη προτεθνάναι σφῶν—] propterea quod frequen 43
tes jam mortui erant [domestici nempè] illis.

2. ἐπὶ πυρᾷς γὰρ ἀλλοτρίαις,—] nam alii quidem in alienas rogos,
antevertentes illos, qui eos extruxerant, mortuum suum cum impoemissent,

igne subjecto accendebant,—"νήσαντας, à νέω, νῆσαι πυρὶν, rogum struere, proprium ea in re verbum Atticis." GESNER.

3. Προῖόν τε ἤρξε καὶ ἐς τὰλλα,—] Ordo est: τε τὸ νόημα πρότον ἤρξε [ἀρχὴ γέγονεν, Schol.] ἐπιπλέον ἀνομίας τῇ πόλει, καὶ ἐς τὰλλα, atque morbus hicce initium erat majoris improbiatis civitati, atiam quod ad alia. "ἐπίπλεον, adverb. amplius, &c. P.

4. ὅῃον γὰρ ἐτόλμα,—] Sensus erui potest hoc modo, γὰρ τις ὅῃον ἐτόλμα ποιεῖν καθ' ἡδονὴν ἢ πρότερον ἀπεκρύπτετο μὴ [ποιεῖν.] Qualibet enim facilius audebat patrare ad animi libidinem quae prius simulare consueverat se non facere, [vel, celabat se facere.] Videtur mihi phrasis esse ἀποκρύπτομαι μὴ ποιεῖν, [Angl. I make a secret of doing,] quemadmodum apud Latinos vereor ne faciam, Angl. I am afraid of doing. Ordinem tamen verborum hunc esse existimat Fr. Portus, ὅῃον γὰρ ἐτόλμα τις ποιεῖν ἢ πρότερον ἀπεκρύπτετο, ὥστε μὴ ποιεῖν καθ' ἡδονὴν. Particulam μὴ redundare putat Fab. Paulinus, atque hanc esse verborum Syntaxin: ἐτόλμα καθ' ἡδονὴν ποιεῖν ἢ πρότερον ἀπεκρύπτετο. Atque hoc modo Gesnerus ἀπεκρύπτετο, &c. occultabat, ut non faceret pro libidine palam. Abundat nimis Atticè negatio ad verba negativa adjecta. Vide ad p. 40. n. 10.

5. τῷ δὴξαντι καλῶ] τουτέστι, τῇ ἀρετῇ. Schol.

6. Θεῶν δὲ φόβος,—] Parcè imitandum censeo Atticismum apud Thucydidem, quo pro Genitivo absoluto Nominativum ponitur. Ita enim ille lib. ii. cap. 53. Θεῶν δὲ φόβος, ἣ ἀνθρώπων νόμος οὐδεὶς ἀπειρεῖ: τὸ μὲν, **KPINONTEΣ** ἐν ὁμοίᾳ καὶ σέβειν καὶ μὴ, ἐκ τοῦ πάντας ὁρᾶν ἐν ἴσῳ ἀπολλυμένους: τῶν δὲ ἀμαρτημάτων **ΟΤΑΡΙΣ** **ΕΛΠΙΖΩΝ** μέχρι τοῦ δίκην γενέσθαι βίους ἂν τὴν τιμωρίαν ἀντιδοῦναι. Nec ullus Deorum metus, aut hominum lex eos arcebat: non ille, quia iudicabant perindè esse Deos colere ac non colere, quoniam omnes videbant pariter mori: non haec, quia nemo putabat, se tandiù victurum, dum iudicium constitueretur, quo delictorum poenas daret. **HOOGHEVEN** ad Viger. cap. vi. § 1. reg. 18. Caeterum, quod ad Nominativum absolutum attinet, idem serè est idiomata linguae Anglicanae. Porro observandum τὸ μὲν refere ad τῶν θεῶν—paulo infra. Construe igitur et Angl. reddito hoc modo: οὐδεὶς δὲ φόβος Θεῶν, ἣ νόμος ἀνθρώπων ἀπειρεῖ: and no fear of the gods or law of men deterred them; τὸ μὲν, in the one case, πρίνοντες ἐν ὁμοίᾳ [εἶναι] καὶ σέβειν καὶ μὴ, ἐκ τοῦ ὁρᾶν πάντας ἀπολλυμένους ἐν ἴσῳ thinking it the same thing to worship them or not, since they beheld all perishing indiscriminately; [τῷ] δὲ, and in the other, οὐδεὶς ἐλπίζων, βίους μέχρι τοῦ δίκην γενέσθαι, ἂν ἀντιδοῦναι τὴν τιμωρίαν τῶν ἀμαρτημάτων no one expecting, that by having lived till a trial happened, he would suffer the punishment of his crimes: δὲ τὴν πολὺ μέζῳ [τιμωρίαν], ἥδ' ἀπετηρημένην, πρὸς θῆναι ἐπὶ σφῶν, πρὶν ἢν ἐμπεσεῖν, εἰδὸς εἶναι ἀπολαύσαι τὴν βίον but they thought that a much greater punishment, already decreed, was hanging over them, before the falling of which it was reasonable they should have some enjoyment of life.

44. 1. καὶ αὐτὸς ἐφ' ἐυλλήψεσθαι.] Phoebus etiam pestilentiae auctor initio Iliadis, qui eo etiam nomine ἐξηόλος dicitur et ἐκείργος. In calore solis palustre coelum commoventis causam pestilentiae hujus quaesivit jam olim Diodorus Siculus. GESNER. "L. XII. c. 53. P.

2. ἐσβεβληγόντων] supple ἐαυτοὺς ἐς τὴν Ἀττικὴν, quoniam ἑταίροις sunt in Atticam. Vide suprà ad p. 39. n. 4.

☞ De hac Atheniensium peste vid. LUCRET. vi. 1136.

III. NOTAE IN XENOPHONTEM.

1. Ε ΧΕΝΟΦΩΝΤΕ.] Xenophon Grylli filius Atheniensis floruit circiter Olymp. xciv. 4. ann. O. C. 3604. ante C. N. 399. Eum loco haud obscuro ortum esse vel ex hoc apparet, quod vetus hospitium ei cum Proxeno Boeotio viro illustri intercederet. Juvenis adhuc Socratem, optimum illum virum, summumque philosophum audivit: mentemque suam teneram disciplinis verè Socraticis penitus imbuendam curavit. Annos natus circiter 26, dilecto suo praeceptorì, ad bellum Peloponnesiacum proficiscenti, se comitem adjunxisse fertur: et cùm, in pugna ad Delium commissa, in summum vitae discrimen incurreret, eum ab equo delapsum in humeros recepit et servavit Socrates. Post hanc pugnam, cum eodem Socrate Athenas reversus, philosophiae iterum vacabat, donec tandèm, invitante Proxeno Boeotio, in Asiam trajecit, et ad Cyrum Minorem, bellum adversus fratrem suum Artaxerxem clam meditantem, se contulit. Hano infelicem Cyri expeditionem, et, post Cyri interitum, decem millium Graecorum, qui eum in Asiam superiorem comitati fuerant, in patriam, duce ipso Xenophonte, reditum, in libro illo jucundissimo, cui titulus *Κύρου Ἀνάβασις*, ipse luculenter exposuit. Exercitu in patriam reduce, Thymbroni Lacedaemonio, bellum Tissapherni et Pharnabazo inferre paranti, tradito, ipse cum Agesilao rege in Asiam profectus est. Illum autem absentem, quod primum Cyrum, deindè Agesilaum, utrumque Atheniensibus infestum, sequutus esset, cives exilio multarunt. Scilluntem igitur se recepit, oppidum haud procul ab Olympià situm. Illuc eum sequebantur uxor Philesia, duoque filii Gryllus et Diodorus. In amoenissimo illo recessu literis, philosophiae ac religioni se dedit; ita tamen ut venationibus equitatuque, quibus magnoperè delectabatur, corpus suum subinde exerceret. Tandem, orto inter Eleos et Lacedaemonios bello, Xenophon Scillunte invitatus discessit; atque cum suis, primum Lepreum, deindè Corinthum, ubi reliquum vitae exegit, se contulit. Obiit Corinthi Olymp. cv. 1. ante Christum 360; annos natus 90; uti testatur Lucianus. "Fuit autem [verba sunt viri eruditissimi Thomae Hutchinson] pulcherrimà corporis formà, vultu placido verè recundòque, caesarie promissà; atque uti naturam in fingendo corpore faultricem habuit, sic benignam nactus est in tribuendis animi virtutibus." Caeterum, propter dictionis simplicitatem atque dulcedinem planè admirandam, nunc *Musa*, nunc *Apis* Attica olim nominabatur: neque inter veterum monumenta vel recentiorum libros facile reperies quae, sive ad virtutis amorem, seu ad literarum elegantiorum veram culturam, ingenuae Juventutis animi formandi sint, cum scriptis Xenophonteis comparari possint. Idcirco Excerpta copiosiora ex hoc auctore jucundissima, quàm ex ullo alio, in his *Analectis* exhibere visum est; nimirum ex libris ejus majoribus, *Κύρου Παιδείαν* dico, *Κύρου Ἀνάβασις*, et *Συναγωγὴς Ἀπομνημονεύματα*. Qui plura vellet de Xenophonte adeat Fabricii Biblioth. Gr. Lib. III. cap. 4. et Dissertationem I. Thomae Hutchinson, editioni suae majori *Κύρου Παιδείας* praemisam.

EDITIONES XENOPHONTIS.

45. 1. Xenophontis Atheniensis Opera, Graecè, curante Euphrasyo Bonino, *Florentiae*, in aedibus *Phil. Juntae*, 1516, in fol. [Edit. princeps, sed manca et non optimae notae.]
2. _____ Graecè, curante Asulano, *Venetis*, apud *Aldum*, 1525, in fol.
3. _____ Graecè, per haeredes *Phil. Juntae*, *Florent.* 1527, in fol. [Quae repetitio est Aldinae.]
4. _____ Graecè, cum Melancthonis praefatione. *Halae Suro.* 1540, in 3 vol. 12mo.
5. _____ Graecè et Lat. cum praefatione Albini Torini, Vitodurani. Apud *Nic. Brylingerum*, *Basil.* 1545, in fol.
6. _____ Graecè, cum praefatione duplici, alterâ Isingrinii, in qua mentio facta est de emendationibus Sebast. Castalionis; alterâ Melancthonis ex Halensi editione desumptâ. *Basil.* apud *Isingrinium*, sine ann. 2 tomis.
7. _____ Graecè, curante M. Joanne Petri. Repetitio est textûs Castalionis, cum interpretatione variorum Lat. &c. *Basil.* apud *Nic. Brylingerum*, 1555, in fol. [*N. B.* Haec 2da Brylingeriana, fraude haeredum *Nic. Brylingeri*, novo titulo fucata est, anno 1568. Vide *Zeusii* praef. in *Cyrop. Lipsiae*, 1780, in 8vo.]
8. _____ Graecè: multorum veterum exemplarium ope edidit H. Stephanus. Apud ipsum *Steph.* 1561, in fol. [Edit. pulcherrima et prioribus longè melior.]
9. _____ Gr. et Lat. Joanne Leunclavio interprete: cum annotationibus ejusdem et indice copioso. *Basil.* per *Thomam Guarinum*, 1569, in fol.
10. _____ Gr. et Lat. ab eodem Leunclavio. [Edit. 2da.] *Ibid* 1572, in fol.
11. _____ Graecè, cum annotationibus sub calcem, et varietate lectionis ex codicibus et conjecturis suis in *marginibus*, iterum edidit H. Stephanus. Apud ipsum *Steph.* 1581, in fol.
12. _____ Gr. et Lat. à Joanne Leunclavio. [Quae est ejus edit. 3tia.] Praefatus est Frid. Sylburgius. *Francofurti*, apud haeredes *Wechelii*, 1594, vel 1596, in fol.
13. _____ Gr. et Lat. Quae est repetitio Leunclaviana. *Par.* 1625, in fol.
14. _____ Gr. et Lat. ab Edwardo Wells; cum *Chronologiâ* Dodwelli, et 4 tabulis geographicis. *Oxon.* 1703, 5 tom. in 8vo.
15. _____ Gr. et Lat. ex recensione Edwardi Wells, curâ Car. Ang. Thiemae, cum praefat. Jo. Aug. Ernesti. *Lipsiae*, 1763, 4 tom. in 8vo. " Iterum, 1801—P.
16. _____ Gr. ex recensione et cum notis Welskii. *Lipsiae*, 6 Vol. in 8vo. [Hujus edit. 5 Vol. tantum prodire.] " Vol. 1. 2. *Cyrop.* 1798—Vol. 6, 1804. P.
17. _____ Gr. et Lat. apud *Gul. Laing.* *Edinb.* 1811, 10 tom. in 8vo. [Editionem curavit Ad. Dickinson. Nitidissimè et accuratissimè expressa est.]
18. _____ Gr. Ex librorum scriptorum fide et virorum doctorum conjecturis recensuit et interpretatus est Jo.

Gottlob Schneider. *Lipsiae*, 1790—1800—1821, 6 vol. 8vo. In hoc spatio temporis partium nonnullarum duas vel tres editiones vel recensiones dedit. P.

EDITIONES CYROPAEDIAE.

1. Xenophontis Cyropaedia, Graecè. *Par.* 1536, in 4to.
2. ————— Graecè. *Eton.* 1613, in 4to.
3. ————— Gr. et Lat. Leunclavii. *Lond.* 1674, in 8vo. [Quae saepius repetita est.]
4. ————— Graecè. *Oxon.* 1727, in 8vo.
5. ————— Gr. et Lat. Graeca recognovit, & binis Dissertationibus auxit, &c. Thomas Hutchinson, A. M. *Oxon.* 1727, in 4to. [Edit. omnium pulcherrima.]
6. ————— Gr. et Lat. à Thom. Hutchinson, omnis dissertationibus. *Lond.* 1730. [Quae saepissimè repetita fuit.]
7. ————— Gr. et Lat. ex editione Thomae Hutchinson, [sine notis.] *Glasgae*, 1767, 4 vol. in 12mo.
8. ————— Graecè, è recensione Th. Hutchinsoni, cum selectis ejusdem notis et indice Graecitatis, auctore Sam. Fr. Nath. Moro. *Lipsiae*, 1771, in 8vo.
9. ————— Graecè. Recensuit et explicavit Joan. Car. Zeunius. *Lipsiae*, 1780, in 8vo. [Editio sanè castigatissima, cum notis et indice Graecitatis utilissimo. Praefatio enarrationem optimam Editionum Xenophontis complectitur.]

EDITIONES ANABASEOS.

1. Xenophontis de Cyri expeditione Libri septem, Gr. et Lat. Graeca recognovit, &c. Dissertatione auxit, &c. Thomas Hutchinson. *Oxon.* 1735. in 4to. [Editio emendatissima et pulcherrima, cui accedit Xenophontis de Agesilao Rege Oratio.]
2. ————— Gr. et Lat. [Edit. Hutchinsoniana, omittit dissertatione, et oratione de Agesilao Rege.] *Oxon.* 1745, in 8vo.
3. ————— Gr. et Lat. ex editione Tho. Hutchinson, [sine notis.] *Glasgae*, 1762, 4 vol. in 12mo.
4. ————— Graecè. *Oxon.* 1772, in 8vo. [Mendis scatet.]
5. ————— Gr. et Lat. [Repetitio minoris Hutchinsonianae.] *Cantab.* 1777, in 8vo.
6. ————— Gr. et Lat. à Thomâ Hutchinson. Editio quarta nuper recognita. *Ibid.* 1785, in 8vo. [N. B. Huius editioni, quae Hutchinsonianam quoque minorem sequitur, adjecta sunt ad finem: 1. Addenda Hutchinsoni ad edit. suam splendidam in 4to. quae in binis prioribus hujus libri in 8vo editionibus, pessimo exemplo, omissa erant. 2. Notae Breves, eed pretiosissimae, quae auctorem et praefantem habent virum egregium RICARDUM PORSON; et quae nonnullis aliis sunt adpersae, quibus litera W. adscripta est; per quam, uti à doctissimo quodam amico certior factus sum, designatur vir ingeniosissimus GUALTERUS WHITER, Cantabrigiensis.]

EDITIONES MEMORABILII.

1. Xenophontis Memorabilium Socratis dictorum Libri iv. *Paris.* 1541, in 4to. [Mutila edit. Vide Zeunii praef. ad suam Memorabilia Edit. 1781.]

2. Xenophontis Memorabillum Socratis dictorum Hb. iv. Gr. *Apud Martinum Juvenem, Paris. 1559, in 4to.*
3. ————— Gr. ex recensione Jo. Casellii, *Rostockii, 1585, in 4to.*
4. ————— Gr. *Ibidem, 1589, in 4to.* [Quae est repetitio prioris, cum omnibus vitiis.]
5. ————— Gr. et Lat. à Gilman. *· Lond. 1720, in 8vo.*
6. ————— Gr. et Lat. ex edit. Leunclavii. [Praemissa est Apologia Socratis.] *Edinb. 1739, 12mo.*
7. ————— Gr. et Lat. ex recensione et cum notis J. Ernesti. *Lipsiae, 1742, 8vo.* [Quae saepius repetita fuit. Edit. 5ta optima est.]
8. ————— Gr. et Lat. Recensuit, suisque Annotationibus auxit Bolton Simpson. *Oxon. 1748, in 8vo.* [Quae saepius repetita fuit.]
9. ————— Graecè. In hac editione Emendationes nonnullae in imâ paginâ proponuntur. *Glasgae, 1761, in 4to.*
10. ————— Graecè. Recensuit, et Ernestii aliorumque, et suis Notis explicavit Jo. Car. Zeunius. *Lipsiae, 1781, in 8vo.* [Edit. accuratissima. De aliis Memorabb. Editt. consule hujus praefationem.]
11. ————— Gr. Edidit Schneider. *Lipsiae, 1790, in 8vo.* "Denuò, 1801. Tertium, 1816. *Lipsiae. P.*
12. ————— Libri iv. Usque ad Lib. iii. cap. vi. variarum lectionum et notarum supellectile instruxit Gulielmus Benwell, M. A. Coll. SS. Trinitatis nuper socius. Textus quod defuit, cum notis et variis lectionibus, e Schneideri editione *Lips. 1790, desumptum est.* Huic secundae editioni accedit Apologia Socratis, cum additamentis quibusdam ex novissima Schneideri editione *Lips. 1801. Oxon. 1809.* "Ed. i. Benwell. 1804. P.

2. *Ex τῆς ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ.*] H. e.—EX CYROPAEDIA, sive de CYRI Institutione. "Cicero in Brut. 29. scitè interpretatur Cyri "vitam et disciplinam. Caeterum ad hos Xenophontis libros rectè "aestimandos faciunt loca quaedam veterum: v. c. Dionysii Hal. "qui epist. ad Pomp. laudat Κύρου Παιδείαν, εἰκόνα βασιλέως ἀγα- "θοῦ καὶ εὐδαίμονος. Ciceronis Ep. ad Q. Fratr. I. 1. 8. qui, Cyrus "ille a Xenophonte, inquit, non ad historiae fidem scriptus, sed ad effi- "giem justì imperiì; cujus summa gravitas ab illo philosopho cum singu- "lari comitate conjungitur: quos quidem libros non sine causa noster "ille Africanus de manibus ponere non solebat: nullum est enim prae- "termissum in iis officium diligentis et moderati imperiì: et A. Gellii, qui "xiv. 3. narrat, Xenophontem Platonis libris de optimo statu reipubli- "cae civitatisque administrandae opposuisse contrà et conscripsisse "diversum regiae administrationis genus, quod Παιδείας Κύρου sit in- "scriptum. Idem tradit Diogenes Laërtius in Vitâ Plat.: Athenaeus "Deipnos. lib. xi.: et Ausonius Panegy. ad Gratian. Vellem, inquit, "si rerum natura pateretur, Xenophon Attice, in aevum nostrum venire: "tu qui ad Cyri virtutes exsequendas votum potius, quàm historiam com- "modasti; cum diceres, non qualis esset, sed qualis esse deberet. Conf. "Aristides περὶ ἀφελούς λόγου, cap. 3. § 5. p. 502. ed. Jebbii." ZEVONTIUS.

3. Τὸ τοῦ ΚΥΡΟΥ γένος.] Hoc est—CYRI GENUS.

4. Περιεῖδαι] *Perridae* fuerunt tantum pars Persarum. Ζεωντες.

5. κληίζονται.] *nomen habent. κληίζονται* recensetur à H. Stephano inter vocabula poet. quibus interdum utitur Xenophon.

6. γενομένου] Angl. *who was*.

7. Φῦναι δὲ ὁ Κῆρος λέγεται, καὶ ᾄδεται ἔτι καὶ νῦν—] Angl. *Cyrus is still described and celebrated by the Barbarians as having naturally been.* "λέγεται scil. à scriptoribus: ᾄδεται à poetis." Ζεωντες.

8. Φύειν μὲν δὲ τῆς ψυχῆς καὶ τῆς μορφῆς—] Angl. *He is in deed recorded as having possessed such a disposition of mind and appearance of body.* Ubi observandum φύειν ex aequo significare *indolem animi, et figuram corporis*.

1. Οὗτοι δὲ θεοῦ οἱ νόμοι ἀρχεσθαι τοῦ κοινού ἀγαθοῦ ἐπιμελούμενοι.] *Hae autem leges à curâ publici commodi initium sumere videntur.* Notandum est, verba *δοῦναι, φαίνεσθαι, νομίζεσθαι*, ita à Graecis adhiberi solere, ut per ea significant (non dubii quidpiam aut ambigui, non quod videtur, sed) quod *revera est*. HUTCH. p. 6. Differunt haec duo verba *ἀρχω* et *ἀρχεσθαι* eo, quod *Activum ἀρχω* semper relationem habeat ad alios, significetque prior *incipio*; seu *incipio ideo ut alii me sequantur*; seu *exemplo meo aliis praeebo initium et alicuius faciendi*; seu *aliis praeco ad aliquid faciendum*: *ἀρχομαι* vero in medio, ipse *michi praeco ad aliquid faciendum*; seu simpliciter, *incipio aliquid facere, n. mine quavis sequente*. KUSTER de vero usu Verb. Med. sect. 1. 23. *ἀρχω*, in v. act. interdum significat *impero*; unde *ἀρχομαι* in v. pass. *subditus sum, pareo, obtempero*. Caeterum *ἀρχεσθαι ἐπιμελούμενοι* nota syntaxis est in sermone Graeco. [Vide infra ad p. 47. n. 2.] ταῖς πλείσταις πόλεσι, i. e. *ὅν τοῖς νόμοις τῶν πλείστων πόλεων*.

2. μὴ κατεῖν δὲ μὴ δίκαιον.] i. e. *ἐκείνον δὲ μὴ δίκαιον ἔστι κατεῖν*.

3. ζημίας αὐτοῖς ἐπέθεσαν.] Angl. *They impose or inflict punishments upon them.* [De hac signif. aor. vide supra ad p. 19. n. 6.] Utitur Xenoph. αὐτοῖς, quanquam *eis praecedens postulat αὐτῶν*. Species est *ἀνακολούθου*. Vide infra ad p. 68. n. 5.

4. Οἱ δὲ Περσικοὶ νόμοι προλαβόντες] Angl. *But the Persian laws anticipating this.*

5. τὴν ἀρχὴν.] supple *κατὰ, ab initio*.

6. ἐπείθεσθαι.] *ἐπείμαι, desidero, appeto, q. d. immitto me, ut ὁρέσθαι, extendo me in vel ad aliquid.* GESSNER.

7. ἑλευθέρα ἀγορά] *Forum liberum, locus educandis liberis destinatus.* GESSNER.

8. τὰ τε βασιλεια καὶ τὰ ἄλλα ἀρχαῖα [δῶματα] πεποήσθαι.] *regis aliae magistratuum aedes sunt constructae.* HUTCHINSON.

9. οἱ ἀγοραῖαι.] *turba forensis.* Angl. *the dealers, the buyers and sellers.*

10. ἀπειροκαλλί] *ineptiae, q. d. ineitia boni et honesti.* GESSNER *ἀπειρίαν*, Atticè pro *ἀπείρανται*, 3. pl. perf. pass. ab *ἀπελάνω, arceo*.

11. ὅπερ τὰ στρατεύεσθαι ἔτη γεγονόσι.] *Intelligentur aenes inde quinquagesimo aetatis anno.* Nam *στρατεύεσθαι ἔτη* erant ab anno usque ad 50. Ζεωντες.

1. αὐ τοὺς ἐφίλους,] pro αὐτοῖς τοὺς ἐφ.—Schneider, Weiske. P. 47.

1. ἢ ἐπιμελόνται] i. e. *ἐν ἡ ὁδῶ, qua ratione curam adhibent.*

2. διαίοντι μαθαίνοντας—] Angl. *spend their time in learning.*

3. ἐπὶ τούτῳ ἰσχύονται.] *Nimirum, ad discendam justitiam: ἐπὶ τοῦ*

47. ὀρεσθῆναι sæpiè apud Xenoph. aliosque significat, *allicijus rei consequendæ aut peragendæ causâ venire.* HUTCH.

4. καὶ ἄλλων οἶον αἶψός.]—Et de aliis minùs honestis, quæ nonnunquam fieri verisimile est, quæque ad magistratum deferri et solent et debent. HUTCH.

5. δικάζονται δὲ ἡμισυ,] “Vulgares editt.” inquit Hutchinson, “habent οὐχ ἡμισυ” sensu planè contrario, et (ut levissimè dicam) “incommodo. Mureto monente, delemus part. οὐχ quod Stephanus “nus probat, et hujus loci postulat sententia.” Sed vulgaris lectio videtur se rectè habere: namque οὐχ ἡμισυ, non hîc loci significat id, quod est Latine, non minimè, h. e. maximè; sed nequaquam, non omninò; vel, ut Angl. exprimitur, not in the least. δικάζονται δὲ οὐχ ἡμισυ, nequaquam autem judicio inter se contendunt, Angl. but do not go to law about at all. [Vide suprâ ad p. 35. n. 6.] Mirum est igitur hunc locum tantopere torsisse virum eximium H. Stephanum. [Vide not. ejus ad pag. 3. v. 15. Edit. Xenoph. operam quam ipse excudebat 1561, in fol.] Caeterum observandum est δικάζειν, in v. act. significare, *jus dico: δικάζομαι, in v. med. jus mihi dicendum esse; judicio cum aliquo contendo; Angl. I go to law with—*

6. ἀν—ἀμελῶς ἔχειν,] supple ἐαυτούς. [Vide suprâ ad p. 4. n. 10.] Particula autem ἀν hic tribuit infinitivo sensum futuri, negligenter se gesturos.—Vide doctissimum Hoogeveen, de particulis L. G. p. 81.

7. μέγα δὲ συμβάλλεται εἰς τὸ μαρθάνειν σωφρονεῖν αὐτούς,] Angl. and it contributes much to their acquiring a discreet deportment, etc τὸ εὐσεβεῖν μαρθάνειν, constructio ὕρονibus notanda. Sic cum præp. πρό in N. T. Evang. Joann. cap. I. 49. Πρό τοῦ σε Φίλιππον φωνήσαι, Angl. Before Philip called thee.

48. 1. ἄρτον.] Sine auctoritate Stephanus mutavit ἄρτους in ἄρτον. Sensus loci est: *Ferunt sibi cibi solidioris loco panes, et opsonii loco nasturtium.* ΖΕΥΜΙΟΥ.

2. φυλάσσειν δὲ τὸ ἐπιμερόμενον.] et ab irrucine cavere. Ubi notanda pulcherrima significatio vocis med. tum in φυλάσσειν, tum in ἐπιμερόμενον. φυλάσσειν, in v. act. custodio; φυλάσσομαι, in v. med. caveo. φέρω, in v. act. fero; φέρομαι in v. med. fero meipsum, i. e. tuo; ἐπιφέρομαι, Angl. I rush on.

49. 1. μάζα] farina ex hordeo imprimis tosto subacta humore aliquo, h. e. vel aquâ, vel oleo, vel lacte, vel poscâ, vel aquâ mulsi, vel oxymellite. ΖΕΥΜΙΟΥ.

2. διατρέβοντι μελετῶσαι] in exercendo morantur. ΖΕΥΜΙΟΥ.

3. διαγωνίζομενοι—διατελοῦσιν.] semper certant. Angl. continue contending, keep contending.—Vide Coll. Gr. Min. ad p. 7. n. 22.

50. 1. ἦν τι δέη—] ἦν [κατὰ] τι δέη [τῶν ἔργων,] ὅσα ἡδὴ ἐστὶ ἔργα φρονούντων καὶ ἐτι δυναμένων. Angl. if the public good in any respect requires any of those things to be performed, which must be done by persons now of mature judgment, and still vigorous. vel, ut optime L. T.—by persons who have attained the judgment, and still preserve the vigour of manhood.

2. ἔξω τῆς ἐαυτῶν,] supple χάρας.

3. παύουσι μὲν ὁ φύλαρχοι ἑαυτὸν,] tribunal præsidet unumquemque deserunt. HUTCH.

4. ἐκτείνουσιν.] Ordine movent, Angl. degrade them.

5. μικρὸν ἐπιδέμει.] Angl. ad verbum, I go back a little upon it: I will recapitulate a little. “De verbo εἶμι, eo, cum ejus compositis

enendum est, apud Atticos formam futuri non esse in usu, sed
emper adhiberi Praesens tempus, etiam in significatione Futuri.”
emper ad Viger. p. 207. C. V. s. 3. r. 11. n.

3. ἐν βραχυτάτῳ ἂν δηλωθείη,] paucissimis exponi poterit.

1. καὶ ἡ πολιτεία αὕτη, ἣ ὁλονται—] Et haec est reipublicae ratio, 51
utentes, putant se optimos evasuros. Vide supra ad p. 47. n. 6.

2. τοῦ ἐκπονεῖσθαι τὴν διαίταν.] Angl. of their working off their
d by labour; of the labour they undergo, in order to digest their food.

1. τὸ ἰόντα σου—] i. e. τὸ [τινα] γενέσθαι ἰόντα σου φανερόν.

1. Ἡ τοῦ ΚΥΡΟΥ παιδεία.] Cyri pueritia.

1. διαφέρων ἐφαίνετο.] Vide supra ad p. 46. n. 1.

1. ὀφθαλμῶν ὑπογραφῇ, καὶ χρώματος ἐντρίψει, καὶ κόμαις προσ-
αις,] Angl. with painting about his eyes, with colours rubbed in, and
false locks. “ὀφθαλμῶν ὑπογραφῇ,—Intelligitur pictura palpe-
rarum, quae fiebat fuligine, seu stibio. Hic lapis non modo nigras
eddebat palpebras, sed et ob vim astringendi [στυπτικῶν] contra-
ebat eas, et adeo oculos ipsos dilatabat. χρώματος, scil. et albi et
ubri.” Ζευκίου.

1. Ω μῆτερ,—] Percontanti olim Elizabethae, Angliae reginae, 52
a duarum pulchrior esset, ipsa vel Maria Scotorum regina, hoc
de responsione refert eques Jacobus Melvil, hujus ad illam jam
legatus: “O regina! apud Anglos certè Tu, uti apud Scotos
nomina mea, longè omnium formosissima.” hunc locum forsam
Xenophontis respiciens. Vide Melvil’s Memoirs, p. 50.

2. ἐμβάσματα] Angl. sauces, à βάπτω, tingo.

1. φαίνα] Subintelligitur ἔρασαν.

1. Οὐ γὰρ] Reddit γὰρ rationem Interrogantis τί δέ; quae habent
negandi. Ζευκίου.

1. πολλοὺς δὲ τινὰς ἐλιγμοὺς ἄνω καὶ κάτω πλανήμενα,] sed per 53
has quasdam ambages sursum deorsumque vagantes. HUTCN.

2. ὅ τι ἂν βούλωμαι, αὐτοῖς χρῆσθαι;], subauditur πρὸς ante ο τι.
is pro arbitrio war?

1. λαθόντα τῶν κρεῶν] i. e. μέρος τῶν κρεῶν, quod optimè exprimi-
Gallicè per partitivum, ut vocant, Articulum, ayant pris de la viande.

1. Ὁ δὲ Σάκις ἄρα καλὸς τε ὢν ἐτύγγαν,] Angl. now this Sacian
pened to be handsome. Vide supra ad p. 7. n. 5. “καὶ τιμὴν ἔχων,
o fungebatur munere,—HUTCN. Vide supra p. 36. l. 16. P.

1. δοκοῖη] Atticè pro δοκῆι, contr. δοκοῖ.

1. προκετάς,] Angl. partly, forwardly.

1. καὶ μὴδέπω φοβεῖσθαι.] Syntaxis postulat ut ἐπείρωτο subin-
igatur post φοβεῖσθαι. Angl. as a boy, not yet afraid, would ask,
planè indicat vocula ἂν.

1. καὶ διδόντες, τοὺς τριὰς δακτύλους ἔχοντες τὴν φιάλην,] ac tri- 54.
digitis phialam vehentes praebent. διδόναι pro διδοῦσι.

2. ἐνδοτεν] pro ἐνδοτέρων, 3. pl. aor. 2. opt. act. verbi ἐνδοτέρω,
rigo, &c.

1. εὐληπτότατα] Adverbialiter, ab εὐληπτος, qui faciliè capi potest:
εὐ et λαμβάνω.

1. ἐγγέας,] Idem quod ἐγγεύσας, ab ἐγγέω, infundo.

1. Καὶ τὸν κελεύσαι] i. e. καὶ τὸν Ἀστύγην.

1. οὕτω—εὖ κλέσαι τὸ ἔκπωμα, ὥσπερ τὸν Σάκαν ἔφαρ.] Angl.
sed the cup well, just as he saw the Sacian do.

1. στήσαντα τὸ πρόσωπον] Angl. having put on a grave face, σκαυθαί-

ως καὶ εὐδχημόνως πως, Angl. in a serious and decent sort of manner.

8. τῷ καὶ αὐτῷ,] *Κύαθος* erat trulla aenea, qua vinum de crateri hauriebant. *ΗΥΤΕΝ*.

9. εἰς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα ἐγχέμενοι καταρροπούεσθαι.] Angl. pouring it into their left hand, they sip it out. *ἐγχέμενοι*, idem quod *ἐγχέουσιν*. Ubi notanda est vis vocis med. *ἐγγίω εἰς τὴν χεῖρα*, I pour something into the hand of any person. *ἐγγίωμαι εἰς τὴν χεῖρα*, I pour something into my own hand. [Vide infra n. 11.] τοῦ δὲ, supple *ἐνεκα*. "1. 21. τοῦ δὲ, Hutch. τοῦ δὲ, Caeteri. P.

10. ἐδεδοίκεν] *δέδοικα*, Angl. I am afraid; *ἐδεδοίκεν*, I was afraid. Vide *Iliad*. α', 555. et φ', 198.

11. κατεμαθὼν φάρμακα αὐτὸν ὅμην ἐγγίαντα.] Syntaxis Graeca throneibus notanda. Idioma Latinum postulat *ἐγγίοντα*. Angl. I plainly perceived that he had infused poison for you; ubi vox act. recte usurpator. Vide supra n. 9.

55. 1. *ἀγορά*,] Propriè, aequum jus loquendi in concione et suffragium ferendi: sed hic, ingenuo quodam joco, loquacitas ebriorum simul loquentium, neutro alterum exaudiente. *GERNER*. *Aequabile vociferandi jus*. *ZEUNII*. Pulcherrima sapè haec et festivi ebriorum descriptio, atque pueri loquentis personae mirè conveniens.

2. *Διψῶν κατέσται*.] Tropus, quo hic *σιτῖν* ponitur pro *bibere*, est exquiritus, et aptus puero, qui domesticæ assuetus temperantiae, aliam bibendi causam scire non videbatur, nisi sitim. *ZEUX*.

3. *Στάς ἄν*,—*λέγοιμ' ἄν*,] Part. *ἄν* saepè adhibetur quasi praenuntia subjunctivi vel optativi, atque etiam una cum eorum utrovis repetitur.

4. *ἐπ' ἀριστον*,—*τῷ ἀρίστῳ*] Quum vox *ἀριστον*, in accusat. ex aequo significet *prandium* et *optimum*, h. e. *principem* vel *regem*; et *ἀρίστῳ*, in dat. *prandio* et *regi*; nescio annon Cyrus hic jocans ad hanc vocis ambiguitatem alludat, quo melius Sacam irrideat; id quod Galli vocant *une Equivoque*; cujusmodi quidem ambiguitas, quippe quae ad sonum vel figuram vocabuli duntaxat pertineat, in aliam linguam vix unquam transire potest.

5. *ὥς παρατείναιμι τοῦτον*,] Angl. till I shall rack him beyond measure—

6. *χαλεπὸν ἦν ἄλλον φθάσαι τοῦτο ποιῶντα*.] Angl. it was difficult for another person to get the start of him in doing this. De constructione verbi *φθάσω*, praevenio, vide Vigerum de Idiomaticis Gr. annotante doctissimo Hoozeveen. Edit. L. Bat. 1742. C. V. s. 14. r. 1. Vide etiam Coll. Gr. Min. ad p. 38. n. 8.

56. 1. *ἐπὶ σοὶ ἔσται*.] Angl. it shall depend upon thyself; it shall be in thy own power. Sic in *Anab.* non longè ab Init. *ὅπως μήποτε ἐὰν ἔσται ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ*. Vide infra ad p. 85. n. 9. et alibi saepissimè. "p. 62. n. 5. P.

2. *χαρὶν σοι*,—*εἶδομαι*,] *gratiam tibi habeo* ut planè denotat *εἶδομαι*, in v. med.

3. *ἀπει*,] Vide supra ad p. 50. n. 5.

4. *ἐπὶ τὸ μετρίως*.] Ordo est: *ἐπὶ τὸ δοκοῦν σοι ἔχειν μετρίως*, ad id quod videtur tibi moderatè se habere.

5. *σοι*,] Ita tamen, ut ego quidem arbitror, haec pronomina [*σοι* et *μοι*] *παρέλκουσι*, ut latentem secum afferant significationem quandam. Notant enim vel aliquid, nescio quomodo, imperiosè prolatum, vel teneram affectum. *HOOGVEEN* ad Viger. p. 160. Edit. *Zeunii*. C. iv. r. 2.

6. αὐτῷ.] Observa hic triplicem pleonasmum, qui puero admodum convenit: ἐνθάδε, ἰκπεύς, et αὐτῷ. ZEUNIVS.

1. πότερὰ τὸν βίᾳ ἀφελόμενον ἔχειν.] Constructio accusativi et infinitivi regitur ab ellipsi πῆχαις διατάσσεται quae ex proximè antecedentibus faciliè intelligitur. Caeterùm spectata proprietatem verborum ἔχειν et κεκτῆσθαι. Illud enim est nomen generis et omninò significat in sùd habere potestate, sive jure sive injurià: hoc vero tantùm notat possessionem legitimam. ZEUNIVS.

2. τὴν ψῆφον εἰθεῖσθαι.] suam sententiam ferre: ut planè indicat v. med. Est phrasis nimirum desumpta à modo quo in comitiis suffragium olim ferre solebant, calculis nempe vel lapillis albis et nigris. Unde ψῆφος saepe significat ipsum suffragium. Sed notanda est differentia inter ψῆφον εἰθεῖναι vel προτιθεῖναι, et ψῆφον εἰθεῖσθαι vel προτιθεῖσθαι: ψῆφον scil. cum voce act. significat, mittere in suffragia, vel permittere iudicibus ut sententiam dicant: cum voce autem med. sententiam suam ferre.

3. οἱ.] Vide suprà ad p. 56. n. 5.

4. Ὅπως οὖν μὴ ἀπολῇ μαστιγούμενος,] Angl. HAVE A CARE, lest you die under the lash: lest you be flogged to death. "Ὅπως μὴ, ἐλλείπει, εἰπεῖς, sive praecipiendo, sive vetando. dici solet subaud. ὅρα, φν)άσ' του, aut alio his simili verbo." HURCH.

5. ἐν ᾧ ἔστι—] Ordo est: ἐν ᾧ ἔστι τὸ ἀεσθαι χρῆναι ἔχειν πλεονεξίας, cui hoc inest, ut homo putet se oportere plus omnibus possidere, Angl. in which is implied a man's thinking that he should possess more than all the rest. "p. 58. l. 1. πλεονεξτεῖν, plus possidere. P.

1. συνεκέρατο,] insinuat se illis. Pro συνεκέραστο, plusquam. ind. pass. verbi συγκατέννυμι. Ubi observandum est perf. et plusquamperf. pass. usurpari in sensu medio. ὥστε ἀκείως διακείσθαι. Angl. so as to be on a most familiar footing with them.

2. ἀνήρτητο, προσέειπεν, καὶ ἐνδηλὸς ὦν, ὅτι ἡσθάζετο αὐτῶν τοὺς υἱεῖς.] sibi devinctū adevando, et quod manifestum esset illum comiter accipere eorum filios. "Usurpatur participium pro gerundiis in da, vel pro auferendi casu." [Viger. Cap. vi. § 1. reg. 6.] "Aliquan- dō tamen Latinorum structura ablativum pati non videtur, sed per conjunctionem quod exponere tunc solent. E. g. In oratione Aes- chinis contrā Ctesiph. occurrunt hoc modo duo participia, quorum alterum per auferendi casum, alterum per conjunctionem reddendum est." HOOGEVEEN ad locum citatum. Quam observationem viri eruditissimi egregiè illustrat hic quoque locus Xenophontis. Caeterùm, ut idem Vigerus rectè observat—"Ἀήλος, φανερός, et alia significationis ejusdem, cum participiis cujuscumque temporis eleganter conjunguntur, tūmque resolvuntur per accusativum et infinitivum, aut particulam ὅς vel ὅτι et indicativum." [De prae- cip. Gr. dict. idiotism. Cap. iii. § 4. reg. 6.] ἀνήρτητο, sibi devinxit, vel devinctos sibi habebat,—plusq. pass. verbi ἀναρτάω, suspendo; quasi dicas, suspensos à se. Vide suprà n. 1.

3. περὶ πάντας ἐποιεῖτο] maximi faciebat: nil prius neque potius ducebat quam—

4. κλαίων—ἐπαινέτο.] Vide Coll. Gr. Min. ad p. 31. n. 12.

5. οἶκτο χαριεῖσθαι.] Vide Coll. Gr. Min. ad p. 32. n. 17. χαριεῖσθαι pro χαρίζεσθαι, Atticè.

6. πῶς ἔχοντα τυγχάνει.] quomodo se habent. Vide suprà ad p. 7. n. 5.

Vol. I.

59. 1. καὶ τὸ δουλαχῶδες,] Ordo est: καὶ οὐκέτι ὁμοίως προεπεθεῖ
 εἶχεν τὸ δουλαχῶδες—τὸ προσέπιπτεν ὁμοίως πᾶσιν. Angl. and he
 no longer, in the same forward way as before, practised the manner of
 young dogs,—to fawn upon all indiscriminately.
2. ταῦτα ἐξῆρχε,] Vide suprā ad p. 46. n. 1.
3. Ὡς δ' οὐκ ἀπεδίδοσκεν,] Angl. And as, in consequence of being
 baffled, he did not decline performing the exercises wherein he was
 worsted, but constantly persisted in attempting again to perform them
 better,—Ubi notanda tironibus constructio praepositionum ἐκ, ἐκ, ἐν,
 cum inf. et articulo.
4. τί δε δεῖ θηρία ζητοῦντα πράγματα εἶναι;] Quid opus est tibi
 molestiam in conquiescendis feris creati? HUTCH.
5. προσήει,] Imperf. Atticum. Vide Moor Element. L. G. p
 116. " p. 114. ed. 1773. P.
6. παρίει] 3. sing. imperf. ind. à παρίειν id. quod παρήμι, admitta.
60. 1. αὐτοῖς τοῖς ἵπποις καταχρημνισθῆναι,] supple σύν. una cum ip-
 sis equis per praerupta loca dejectos esse.
2. καὶ μικροῦ καί μιν ἐξετραχήλιδεν,] Quae sententia plenè ex-
 pressa, sic se habet—καὶ ἐξετραχήλιδεν καὶ ἐκεῖνον, μικροῦ ὄντος
 διαστήματος: et Latine exprimitur, et parum absuit quin et illum de
 collo praecipitavit. Ad verbum, et de collo praecipitavit et illum,
 parvo intervallo existentes, i. e. penè.
3. οὐ μὴν ἄλλ'] verumtamen. Quasi dicas, non quidem, sed—i. e.
 non quidem de collo equi excussus est Cyrus, sed, &c. οὐ μὴν ἄλλὰ
 interdum redditur, quin et, vel quinetiam; i. e. οὐ μὴν οὕτως, ἀλλὰ—
 non quidem omnino sic, sed—Nam, ut rectè observat vir doctissimus
 H. Hoogeveen, negat οὐ μὴν vel superiora, vel aliud quid extrinse-
 cus advocandum, cui τὸ ἄλλὰ vi διαφορικῇ diversum quid opponit.
 De part. L. Gr. p. 951.
4. ὁ ἵππος ἐξενέστη,] subintellige ἑαυτὸν, equus exsurrexit. Vide
 suprā ad p. 3. n. 7.
5. καλὸν τι χρῆμα] Vide suprā ad p. 7. n. 9.
6. ἐλοιδοροῦν αὐτόν,] λοιδορεῖν, in activo, est, jurgio alterum inces-
 sere, seu, maledicta et convitia alteri ingerere: λοιδορεῖσθαι autem,
 muris maledictis et convitiis se praescindere, seu, jurgio inter se conten-
 dere; et in constructione adsciscit dativum: secus ac activum λοιδο-
 ρεῖν, quod cum accusativo constructur. Verba enim contendendi et
 litigandi dativum adsciscere solent. KUSTER de Verbis Mediis, Sect
 I. 42. Vide infrā n. 12.
7. κατερεῖν αὐτοῦ] i. e. ἐρεῖν κατ' αὐτοῦ. Angl. that they would
 speak against him; that they would complain of him.
8. ἐστῆκε,] supple ἑαυτὸν, Angl. stood. ἔστηκε, he stands.
9. ἡνιάτο,] ἀνιάω, tristitia afficio, ανιάομαι, in. v. med. tristitia af-
 ficio meipsum, i. e. doleo, angor. " Sic ferè v. pass. P.
10. προσφερόμενον,] φέρομαι in v. med. fero meipsum, i. e. rursus
 Eodem ferè modo Latini interdum utuntur voce passivā. Sic, ferri
 in hostem. Angl. I rush against the enemy.
11. διατεινόμενος] omnibus nervis intentis. Angl. having exerted
 himself vigorously, εὐστόχος, with a successful aim: having with
 vigour taken a successful aim.
12. ὁ θεός αὐτῷ ἐλοιδορεῖτο,] Quamvis autem λοιδορεῖσθαι pro-
 priè id, quod diximus, significet; [Vide suprā, n. 6.] saepè tamen
 notione unilaterali accipitur pro, alteri maledicere: quo sensu à naturā

erborum Mediorum degenerat, nec ab activo *λαιοδορεῖν* quicquam fieri, praeterquam constructione. ΚυσΤΕΑ, ubi suprà, 43. Hic ci tamen *ἐλαιοδορεῖτο* in med. forsán reciprocum quidpiam indicat ter Cyaxarem et Cyrum: nam Cyrus avunculo respondet, non item istodibus. Vide paulò suprà. Vide etiám *λαιοδορήσεται*, paulò infrà.

1. *θηράσκειν*] pro *θηράσαι*. Vide suprà ad p. 27. n. 11.

2. *ὦ παῖδες, ὡς ἄρα ἐφλυαροῦμεν,*] Particula *ἄρα*, hic et alibi passim, ilgò denotat consequentiam deductam à re aliquà antecedente, et epè respondet Anglicae particulae *then*. *ὡς ἄρα ἐφλυαροῦμεν*, Angl. *now then we were trifling! Now, my boys, you see how arrantly we are trifling*. Existimat I. T. tempus praet. imperfectum hic, et issim apud Demosthenem, id significare quod est, Anglico idiomate, *we been doing*: sic, *ἐφλυαροῦμεν*, *we have been trifling*; sic, etiám ic. II. 48. *ἐζητοῦμέν σε*, *we have been seeking thee*: et hunc locum ita addit, *How idly, it seems, we must have been going on. ἄρα, it seems, seems then*.

3. *οὐδὲ ἀμαρτεῖν ὀδόντε ἦν*] Vide suprà ad p. 5. n. 6.

1. *Τίς γάρ*—] Refertur istud γάρ non ad id quod praecedit, sed id quod elegantius reticetur. Tu ipse fac apud Astyagem mentiem; NAM *quismam*, &c. Vide Iliad. d, 123. 152. ε, 22. annotante o acutissimo S. Clarke, qui et alibi passim hanc particulam in irà demum luce reposuit.

2. *ὁὗς τ' εἰμὶ,*] Vide suprà ad p. 5. n. 6.

4. *Ἢν δὲ τοδοῦτον ἐπιδιδῶ,*] Angl. *and if I go on at this rate, loika, I am afraid*. Vide suprà ad p. 27. n. 4.

4. *ἐπὲρ ἡμῶν,*] Angl. *in our behalf*.

5. *τὸ ἐπὶ σοῖ*] Vide infrà ad p. 85. n. 9. "suprà p. 56. n. 1. P.

3. *διαπράξειεν*] Vide suprà ad p. 27. n. 11.

1. *Ὡρα οὖν,*—] Ordo est: *εἴη οὖν ὥρα σοι—παρασκευάζουσαι ὅτῳ ε. ἐν ᾧτινι τράπῃ*] *μαστιγώσεις με*, tempus ergo tibi fuerit—*parare me verberes*.

1. *τοῦ μὲν καταγελῶντα—τόν δὲ τινα καὶ ἐπαινοῦντα—*] hunc sem deidere—illum vero laudare—*τοῦ μὲν καταγελῶντα*, i. e. ὦντα κατὰ τοῦ μὲν.

1. *οὐδ' ὁπωδιον φθονερῶς,*] *sine ulla prorsus invidia*.

1. *ἀπῆς*] Vide suprà ad p. 59. n. 5.

1. *ὁπότε ὀδόν τε εἴη,*] Vide suprà ad p. 5. n. 6.

1. *συνεξήει τῷ Κύρῳ,*] i. e. *ἐξήει σὺν τῷ Κύρῳ*. Vide suprà ad 9. n. 5.

1. *τὰ—ἐπιχώρια*] supple *ἐπιτηδεύματα*, instituta patria. *ἀποτελοῖη*, *sceret*, pro *ἀποτελέσῃ*, Atticè.

1. *εἰ τῷ—*] i. e. *εἰ τινι*, &c.

1. *ὡς ἡδυνάθειν μεμαθηκὼς ἐν Μήδοις ἦκα.*] ut qui apud Medos catè vivere edoctus venisset.

1. *μᾶλλον—ἢ προσθέδμενον*] Angl. *rather than desiring any ad-m to it*. Nam ea est vis praepositionis *πρὸς* in comp. *τοῦ ἐαυτοῦ* us, vide suprà ad p. 53. n. 3.

1. *ἐδόκει*] Vide suprà ad p. 46. n. 1.

1. *ᾧ καὶ τήν—*] Vide suprà in p. 64. lin. 9.

1. *τήν τε γυναῖκα*] *mulierem*, de qua mentio facta fuerat suprà.

1. *οὐκ ἔτυχεν—ὄν,*] Vide suprà ad p. 7. n. 5.

1. *ἐφαίνετο διαφέρουσα—*] Angl. *she plainly surpassed*. Vide supra 46. n. 1.

5. ἀναστῆναι—δυνατίσθαι] Vide suprā ad p. 3. n. 7.
6. τῇ ῥώμῃ.] Haud dubiè ista sunt delenda consensu MSS. Bodleiani, Guelferbytanī, et Philelphi. Ζευμνα.
7. ἐσσηκνῆα.] Vide suprā ad p. 60. n. 8.
8. Ἀῆλα δ' ἦν—] Angl. *and her tears were evidently trickling down*—Vide suprā ad p. 46. n. 1. "p. 58. n. 2. P.
66. 1. εἰ ἴσθι ὅτι—] Si post ὅτι intelligis, τοῦτ' ἀληθές ἐστιν, vel simile quid, vehementius affirmant. [Hoogveen ad Viger. Cap. V. § 8. reg. 16. ubi vide plura.] νῦν μέντοι ἐξαιρούμεν δε ἀνδρά, —*nunc quidem te seligimus viro*,—εἰ ἴσθι ὅτι [ἐξαιρούμεν] quin probè scio nos seligere—&c. Verum ante τὸ εἶδος,—τὴν γνώμην, &c. subauditur κατὰ, ut benè nōrunt tirones.
2. οὐ οὐ ἐστὶ τὸ ἀπὸ τοῦδε—] *cujus tu deinceps eris*.—το ἀπὸ τοῦδε τοῦ χρόνου, Angl. *henceforth*. "ἀπὸ τοῦδε—&c. οὐν—Nexus continuatur, mutata formā. P.
3. περικατεφύλαττο—τὸν ἄνωθεν πέπλον.] Angl. *she tore her upper garments quite in pieces all round her*. Ubi tironibus notanda vis et V. M. et duplicis praep. in comp.
4. φῦναι, μηδὲ γενέσθαι] φῦναι, *natum esse*; γενέσθαι, *fuisset*, illos delatam ex locis exteris. Ζευμνα.
5. σοῦ ἀκούσας] i. e. ἐκ vel ἀπὸ σοῦ. "l. 20. καθόμην, Atticè. P.
6. Οἰε γάρ,—] Perperam hoc in loco vir caeteroquin accuratissimus Thom. Hutchinson; "Vocula γάρ interrogationi hic inserviens, "vim suam causalem amittit." Audiendus potius vir egregius Sam. Clarke. "γάρ non refertur ad id quod proxime praecedit, sed ad id "quod elegantius reticetur." Cur ita loqueris? *Tunc enim existimas*, &c. Vide suprā ad p. 62. n. 1. et vide Coll. Gr. Min. ad p. 51. n. 13. Οἰε γάρ—I. T. hoc modo reddit, *What then, do you think*, &c.
7. πρᾶττεν παρὰ τὸ βέλτιστον;] Angl. *to 'acai [beside]* CONTRARY to what is best. Nam ita significat saepissime praep. *παρὰ*.
8. οὗτος ἐπεφύζει.] *ita à natura comparata esset*.
9. τῶν μὲν ἐρῶσι, τῶν δ' οὐ] *alii quidem amant homines, alios autem non*. καὶ ἄλλος γε ἄλλου, supple ἐρῶ—et *alius alium amat*.
10. Ἀυτίκα δέ, οὐκ ἐρᾷ ἀδελφὸς ἀδελφῆς.] Ἀυτίκα δέ, *and to take the first instance that offers*.—*Exempli gratia, verbi causā*, &c. quam veram vocis potestatem Is. Casaubonus primus recentiorum monstrasse videtur; docti post eum certatim complures monstrarunt. Vid. Toup. ad Longin. p. 326. et conf. Casaubon. animadv. in Athenaeum, p. 604. I. T. "C. 9. in L. 8. P.
11. φόβος καὶ νόμος] est ἐν δια' δυοῖν pro φόβος τοῦ νόμου, *metus quem injicit lex*. Ζευμνα. "Vide supra ad p. 15. n. 7. P.
67. 1. γού] De hac part. vide inf. ad Xen. Mem. "p. 225. n. 2. P.
2. εἰ ἐθελούσιόν ἐστι τὸ ἐρασθῆναι.] Si voluntarium quiddam est amor. τὸ ἐρασθῆναι, quasi dicas Angl. *the being captivated by love*. Ubi observandum ἐράομαι in v. pass. ab ἐράω, amo, significare (non amor sed) amore capior. Attamen ἐρώμενος in part. Latine sonat *amatus*.
3. ὥσπερ καὶ τινος ἄλλης νόθου ἀπαλλαγῆναι.] *amore, non secus atque morbo quovis alio, liberari*.
4. πολλὰ καὶ εἰκὴ ὑπερτεοῦντας.] *valde et inaniter obsequiosos*. HUTCH.
5. Παιῦσι γάρ.] Angl. *Yes, they do so*. I. T. Vide suprā ad p. 66. n. 6; item ad p. 62. n. 1.

6. *μυρόν δ' οὐδὲν μηχανῶν ἀπαλλαγῆς τοῦ βίου,*] *cumque rationes à vita excedendi nunt innumeratae*—HUTCH.

7. *ἀναγκαῖον τὸ κλέπτειν,*] Rescribe omnino *ἀναγκαῖον ὄν*—Nam participium, quod hic necessarium est, imprudens omisit Librarius, utpote repetitionem praecedentis syllabae. I. T. "Intell. ὄν. Schn. P.

8. *ἔρῳτα αἰτιῶνται.*] *αἰτιῶντα*, in formâ activâ, Graecum non est. Vera lectio est *αἰτιῶνται*, quae planè depravata fuit, ne non responderet vulgari regulae;—"Neutrum plurale gaudet verbo singulari." Sed haec regula nequaquam est universalis. Porsonus (Addenda ad Hecub. p. 79. ad vers. 1149.) "Veteres Attici plurale verbum neutri "plurality subjectum nunquam usurpabant, nisi ubi de animantibus "ageretur." Pro *ἀκρατῇ ἔστι*, legendum forsitan *ἀκρατῇ εἶδι*.—Sin mavis *ἔστι*, potes legere *αἰτιᾶται* loco τοῦ *αἰτιῶνται*. Idem. Nullus dubito quin vir doctus veram lectionem viderit in *αἰτιῶνται*. *αἰτιῶντα* erratum operarum est in edit. Hutch. in 4to. unde in caeteras ejus minores, et in haec Coll. irrepat. Omnes enim aliae, quas inspexi, editt. *αἰτιῶνται* exhibent.

9. *ὥστε μὴ ἄπτεσθαι αὐτῶν,*] Vide suprâ ad p. 39. n. 8.

1. *ἴσως γὰρ θῶτερον ἀπῆλθες,*—] Angl. *Perhaps you ALWAYS go away sooner*, [vide suprâ ad p. 19. n. 6.] *ἢ ἐν ὅσῳ χρόνῳ ὁ ἔρως πέφυκε συσκευάζεσθαι ἄνθρωπον*, i. e. *ἢ ἐν τοσούτῳ χρόνῳ ἐν ὅσῳ, κ. τ. λ. than within the time in which Love naturally gets possession of a man. συσκευάζομαι, omnia mea in fasciculum colligo*, Angl. *I pack up my baggage*: uti planè indicat vox med. Undè pulcherrimè hic usurpatur de amore irretiente hominem. Caeterum *πέφυκα*, à φύω, benè redditur Latinè, *naturâ comparatus sum*. Vide suprâ ad p. 66. n. 8.

2. *Καὶ πρὸς γὰρ τοι ἔστι θέγοντα*—] *Etiam fieri quidem potest, ut qui tangit, &c.*

3. *ἔκῳν εἶναι ἄπτομαι,*] Infinitivus *εἶναι*, apud Atticos, praesertim cum voce *ἔκῳν*, i. e. *libens, libenter*, interdum abundat. VIOZU, Cap. V. sect. 6. reg. 10. Vide suprâ ad p. 39. n. 8.

4. *ἐπιμελοῦ αὐτῆς*] *τῆς καλῆς γυναικός*, scil.

5. *Βουλόμενος δὲ—αὐτῷ*—] Transiit casus à nominativo ad dativum. Nimirum non observârat auctor se, progressu sententiae, verbum tandem usurpaturum, quod dativum omninò postularet; nec, si observâsset, is esset Graecae Linguae usus, ut ulla demùm mutatione opus fuisset. Nam exempla hujusmodi *ἀνακολούθῳ* occurunt apud optimos scriptores.

1. *ὁ κνυῖδα συμβαλεῖν φίλους ἄνδρας.*] *amicos inter se committere* 69. *verita.* HUTCH.

2. *ὕπηρετῆσθαι τῷ τυχεῖν, ἃ ἐβούλετο,*] *à se fore ad ea quae volebat consequenda.*

3. *τὸν εὐνοῦχον*] *τὸν pro τινι*, Atticè.

4. *ἀνθρώπους τε οἶδα,—οἷα πεπόνθασι*] *eadem sunt, ac si dixisset: τε οἶδα οἷα ἄνθρωποι πεπόνθασι.*

5. *καὶ αὐτὸς*—] *atque ipse intellexi istam in me esse impotentiam, ut non possem fortissimos spernere, si cum his una essem.* ZUKIUS.

1. *ἐκποδὸν ἔχειν ἑμαυτόν,*] Angl. *To keep myself out of the way.* 70 *To abscond.*

2. *ὡς ἡδίκηχότος ἐμοῦ μεγάλα.*] *quippe qui injuriosissima adveniarum*

3. *οἷος τ' εἶ*—] Vide suprâ ad p. 62. n. 2.

4. *Εἰ γὰρ γένοιτο,*—] *Utinam vero—existat aliquod, in quo tibi rursum opportunè usui esse possim.* "si per se solum, [potius cum

"particulā γάρ, ut rectè observat Hoogeveen ad locum,] aliquandò
"sumitur pro εἶθε· i. e. utinam!" VIGERUS, Cap. VIII. § vi. reg. 2.

5. καὶ ὑπὸ τῶν φίλων οἶδα ὅτι, ὡς σὲ πεφευγὼς, λόγον ἂν παρή-
χοιμι.] Ordo est: καὶ οἶδα, ὅτι ἂν παρήχοιμι λόγον ὑπὸ τῶν φίλων, ὡς
πεφευγὼς σὲ, et novi me praebiturum amicus copiam dicendi tanquam
se te fugissem. Observat Zeunius dignam esse constructionem ver-
borum turbatam homine valdè commoto et perturbato.

6. Ὡς πορεύσομαι] ὡς idem quod ὅτι· subauditur νόμιζε, vel tale
aliquid.

7. το δοκεῖν με,—ἐκπεφυγέναι.] Angl. my seeming to have made
my escape, μελλήσοντα παθεῖν τι ὑπὸ σοῦ, when on the eve of suffering
some hardship from you:—of being punished by you.

8. Δύο γάρ, ἔφη,—] γάρ refertur ad id, quod eleganter retice-
tur,—δυνήσομαι, potero, κἂν—Vide suprā ad p. 68. n. 1. Item ad
p. 66. n. 6.

71. 1. ὡς ἂν αὐτοῖς τὰ παρὰ σοῦ λεγόμενα ἐμποδὼν μάλιστα ἂν εἴη,
ὧν βούλονται πράττειν.] ut quae abs te dicuntur, maxime sint ipsius
impedimento ad ea, quae facere volunt. HUTCH.

2. ἐμβαλεῖν πον τῆς ἐκείνων χώρας.] invadere alicubi agrorum
agrum; i. e. ἐμβαλεῖν ἡμᾶς αὐτοὺς πον εἰς τι μέρος τῆς ἐκείνων χῡ-
ρας. Vide suprā ad p. 39. n. 4. et ad p. 53. n. 3.

3. διεκλείδων χρόνον.] quam diutissime. Vide infrā ad p. 86. n. 5.

4. μετατάσσασθαι γάρ ὀκνήσουσι.] nam verebuntur aciem mutare.

5. ἐξ ὀπογόνου ταραζονται.] Angl. they will immediately get into
confusion.

6. καὶ δύνανται—] Ordo est: καὶ οἶδα ὅτι παρέσται σοι ἔχων
[τοδαύτην] δύναμιν, ὁπόσῃν ἂν δύνηται [ἔχειν.]

72. 1. ὁμοία ἐκείνῃ] Non debet corrigi ὁμοία τοῖς ἐκείνου sc. ἄρματι,
—sed ita explicari. Zeunius. Exempla hujus formulae sunt innu-
mera.

2. Συνεζεύξατο δὲ τὸ ἵαντος ἄρμα τετραρμύον—] Angl. and he
yoked his own carriage with four poles—Zeunio facilè assentior existi-
manti temones illos juxta se aptatos fuisse axi, qui quidem multò lo-
gior nostris fuit.

73. 1. ἐβελούδιος ὑφίσταμαι τὴν κατὰ πρόσωπον τῆς ἀντίας φάλαγ-
γος τάξιν ἔχειν,] ultro in me recipio, ut hunc è regione phalangis adver-
sae locum obtineam. HUTCH.

2. καὶ ἔλαχεν Ἀβραδάτης, ἥ περ ὑφίστατο,] et sortitus est Abradates,
ut ipse in se recipere statuerat. ἥ περ, supple τῇ ὁδῷ.

3. σπονδὰς ποιησάμενος,] quum hildissent inter se: uti planè significat
v. med. "Vide suprā ad p. 60. n. 6. 12. P.

4. ἐξοπλίζετο—] se armabat—in voce med. ὥπλιζον—ἔπειτος, ar-
mabant equos—in v. act.

5. καὶ τοὺς μὲν μονόπλους παραμηριδίους,] Angl. and the single
horses with cinches, and the chariot horses with side pieces. Pro
ἥστραπτο reposui, cum Zeunio, ἥστραπτε ex duobus MSS. Nam hoc
verbum non in usu est in voce pass.

1. 22. χρυσοῦν, καὶ κράνος,] Vulgò, χρυσοῦν κράνος. Schneider
admonitu Buttmanni scripsit χρυσοῦν θώρακα καὶ κράνος. Schaefer
maluit χρυσοῦν, καὶ χρυσοῦν κράνος, [intellecto θώρακα.] Ex his
viroforum doctorum conjecturis, et loci ratione, concinnare tentavi,
minima mutatione, χρυσοῦν, καὶ κράνος· i. e. χρυσοῦν [θώρακα,] καὶ
[χρυσοῦν] κράνος. Vide p. 72. l. 26. seq. P.

6. καθήρη, στυλιδωτόν τὰ καίτω,] Angl. *that reached down to his seat, and hung in folds at the bottom; or, was puckered at the bottom.*

7. Ταῦτα δὲ ἐποιήσατο,] *haec autem ipsa facienda curaverat,—μετρηθεμένη τὰ ἐκείνου ὅπλα, postquam illius armorum mensuram constituendam curasset.*

1. 29. ὁπῶν inseruit Zeune, Weiske, Schneider, ex MSS. &c. P.

1. Ἀλλ' ὅτι μὲν,] Abundat ὅτι, more Atticorum. ZEUNIVS.

74

2. σοι πιθανώτερα παρεσχῆσθαι] *tibi fide digniora praeuisse.*

3. ἐπομνύω σοι τὴν ἐμὴν καὶ σὴν φιλίαν,] Ordo est: ἡ μὲν ἐγὼ πομνύω σοι τὴν ἐμὴν καὶ σὴν φιλίαν, βούλεσθαι ἂν ἐπιέσθαι γῆν ἐν-ῇ μετὰ σοῦ γενομένου ἀγαθοῦ ἀνδρός, μᾶλλον ἢ ζῆν αἰσχυρομένη ἐτ' αἰσχυρομένου. Angl. *Verily I swear to thee, by my friendship and by own, that I would choose to enshrine myself in the Earth, in common with thee, if thou wert a brave and worthy man, rather than live—myself dishonoured, along with thee in dishonour.* ἐπιέσθαι, aor. 1. inf. red. ab ἐπιέω, idem quod ἐπιέννυμι, vel ἐφέννυμι, induo. Recensear à H. Steph. inter vocabula poetica, quibus interdum utitur Xenophon. Dicitur autem (ut idem H. Steph. observavit) poetica quidam udatiā ἐπιέσθαι γῆν, i. e. *includere terram, qui terrā conditur, quasi à amiciatur.*

4. Πρὸς δὲ] supple τούτοις, praeterea.—ἀπέστη αὐτοῦ, i. e. *ἔστη αὐτόν ἀπ' αὐτοῦ, defecit ab ipso.* Vide suprā ad p. 71. n. 2.

1. κατεφίλησε τὸν δόρυον,] Angl. *she earnestly kissed the seat.*

75

2. τῇ σκηνῇ.] Meā sententiā ἡ σκηνή est pars curris cortis et ellibus lecta.—*Huc scend igitur eunuchi tegebant mulierem, h. e. cenam totam antea rejectam nunc attrahebant et demittebant.* ZEUNIVS.

3. ἐπαίδατο ἄρα τὸν μηρόν,] *femur utique proprium percussit: [uti lanē indicat vox med.] quod dolentis signum erat.*

1. ἤλαινεν ἐπὶ τὸ πάθος,] i. e. *ἤλαινεν ἐαυτὸν ἐφ' ἵππου ἐπὶ τὸ πάθος.* Angl. *he rode to the scene: to the fatal spot.* Vide suprā ad p. 3. n. 7.

76

2. ὅποι ἂν αὐτὸν πινθάνηται ὄντα,] Syntaxis scriptoribus Graecis familiaris.—Pro αὐτὸν ὄντα, idioma Latinum postulat αὐτὸν εἶναι, *hum esse: quod et Graecum fert.* Vide infrā ad p. 117. n. 7.

3. ἄλλα] scil. μέρη τοῦ σώματος. ZEUNIVS.

4. ἐγὼ δ' ἡ παρακελευομένη ζῶσα παρακάθημαι,] Imago sanè ex-nisita; et ad commovendos affectus apprimè accommodata! Angl. *and I, who advised him, am sitting here beside him alive!*

5. ἐπιφαγγήσεται αὐτῇ,] *immolabuntur apud sepulchrum ejus.*

1. κατακτεῖραν τὴν τε γυναῖκα, οὐκ ἀνδρὸς στεροῦσα,] i. e. *ἔνεκα αὐτοῦ ἀνδρός, οὐκ ἀνδρὸς στεροῦσα,—Angl. pitying the lady, on account of her being deprived of such a husband, καὶ τὸν ἄνδρα ἔνεκα τοιαύτης γυναικός, οὐκ ἀνδρὸς καταλιπὼν οὐκέτ' ὄψειτο, and the husband, on account of such a wife as he had left behind, and would never see any more.* Vide infrā ad p. 86. n. 4.

77

2. ἀποστήναι,] supple ἐαυτούς, *secedere.* Vide suprā ad p. 71. n. 2.

3. παρεσκευασμένη,] *having provided for herself*—part. perf. pass. n sensu med.

4. σπαράζμενοι—ἀποσφάττονται,] Ubi observanda vis vocis meliac.

5. Καὶ νῦν τὸ μνημα μέχρι [τοῦ νῦν] τῶν εὐνούχων κεῖσθαι

λέγεται.] Vir accuratus Thom. Hutchinson legendum conjicit, καὶ μὴν τὸ μνημα, &c. "Sensus autem efficitur, si deleveris τοῦ νῦν, "Etiamnum monumentum dicitur exstructum esse, quod pertineat usque ad Eunuchos, h. e. ad locum eum, ubi eunuchi se jugularunt." Xenopus. "Hanc peritiam cum sequente Schneider invertit. P.

6. ΣΚΗΠΤΟ ΤΧΩΝ.] Leunclavius se coram vidisse ait, Constantinopoli ad portam Osmaneam eunuchos in illius Sultani seraiio verè sceptuchos sive sceptrigeros esse, more de Persis hoc antiquissimo à Turcis usurpato. Gestant enim sceptrà, quae dignitatis et officiorum insignia sunt, ut apud Romanos, fasces, apud Graecos imperatores Christianos recentiores, baculi, qui linguà Graecorum δακτύλων adpellationem habent. HUTCH.

7. καὶ τούτων μὲν, ἣ εἰσὶς, ἐπεμελήθη,] i. e. τῇ ὁδῷ, ἐν ᾗ εἰσὶς ἦν, x. τ. λ. horum quidem, cui par erat, et cura fuit—

78. 1. τὸ ἑβδομὸν ἐπὶ τῆς αὐτοῦ ἀρχῆς.] Angl. the seventh time during his reign.

2. καὶ τοῦ χοροῦ ἡγήσατο Πέρσαις κατὰ τὰ πάτρια,] supple ἦθη. Et religiosam pompam Persarum duxit, secundum patrum institutum.

79. 1. αἱ δ' ἔτυχον συνηκολουθήκοτες αὐτῷ,] qui fortè eum sequenti sunt. Vide suprà ad p. 7. n. 5.

2. Σὺν τῷ χρόνῳ τε πρόγοντι αἰεὶ—] Quin et progressu temporis vires meas una aetas animadvertere videbar: adeo ut senectutem meam adolescentiā nunquam imbecilliozem factam senserim, neque quidquam vel adgressum me vel expetisse, quod non adaequatus sim. HUTCH. οἷου, Atticè pro οὐτινος. "Libidinosa etenim et intemperans adolescentis effoetum corpus tradit senectuti. Cyrus quidem apud Xenophontem eo sermone, quem moriens habuit, cum admodum senex esset, "negat se unquam sensisse senectutem suam imbecilliozem factam, "quam adolescentia fuisset." CICERO, de Senect. 9.

3. ἰδιωτεῖαν ἔσαν ἐν τῇ Ἀσίᾳ,] Angl. being before but a private state in Asia. I. T.

4. οὐδ' εὐφραίνεσθαι ἐκπεπταμένως,] neque effusè lactari. ἐκπεπταμένως, adv. pro ἐκπεπτασμένως, à perf. part. pass. verbi ἐκπεπταίνωμι. Vide Xenoph. Απομν. II. 1. 22. Infra ad p. 214. n. 10. item Iliad. μ', 122.

5. ὥστε πῶς οὐκ ἂν ἐγώ,] Angl. And since this is the case, how can it be, but that I must with good reason be accounted an happy man, and live in the memory of mankind forever? I. T.

80. 1. ἀσφηνίσαντα καταλιπεῖν] Angl. to make an explicit settlement—

2. καὶ ὁδῶν, καὶ θάλακων, καὶ λόγων ὑπέειπεν] i. e. πρώτα μὲν θάλακων, x. τ. λ. cedere primas riarum, et sedilium, et in loquendo.

3. ὥς οὖν παλαιά—] ὥς cum participio est exquisita dicendi ratio et elliptica, qua intelligi debet νομίζοντες. Sic Memor. I. 3. 2. ὥς τοὺς θεοὺς κάλλιστα εἰδότες, &c. pro νομίζων τοὺς θεοὺς κάλλιστα εἰδέναι. ZEUNNIUS. Sed quod observavit Zeunnius, id tantum obtinet quando casus accus. sequitur particulam ὥς. In hoc autem loco, ubi genitiv. occurrit, methodus resolutionis Zeuniana planè nihili est. Ita videntur ordinanda et supplenda haec verba: ἀποδέχεσθε οὗτ' [ταῦτα] οὕτως, ὥς [ἀποδέχοσθε] ἐμοῦ λέγοντος παλαιά, x. τ. λ. Angl. Wherefore do you listen to these things, as [ye would do,] if I spoke only what was agreeable to ancient times, to established custom, and to the laws. Sic, ad initium hujus orationis, ἡμᾶς δὲ χρῆ, x. τ. λ. and

It is your duty, when I am dead, to proceed, on the belief that I am happy, in all that you say or do. i. e. ad verbum, *to say and do all things, as [ye would do,] if I were certainly happy.* I. T. "Vide infra ad p. 94. n. 5. p. 208. n. 5. Passim casus absoluti. P.

4. *Τὸ δὲ δυσκαταπραγτοῦτόν ἐστιν.*—] Angl. *But to be enamoured of things that are difficult to obtain, and to be solicitous about a multitude of objects, and not to be able to enjoy tranquillity, (being stimulated with an emulation of my exploits;) and the forming of designs, and the having designs formed against one's self,—these should necessarily accompany the reigning Prince rather than thee.* Atqui exquisitam hoc in loco Xenophontae elocutionis felicitatem nulla alia lingua assequi potest.

5. *Οἷόςθα μὲν οὖν καὶ σὺ, ὦ Καμβύση,*] Confer Sallust. Bell. Jugurth. cap. 10.

1. *μηδαμῶθεν πρότερον ἄρχον.*—] *nequaquam prius aliunde initium acito, quam ab eo, qui loco tecum eodem ortus est.* HUTCH. 81.

2. *Μόνον τα—ἐφικνεῖται.*] Sensus loci est, interprete Gesnero, *quemcumque alium principem consilii tui posueris, illi invidebunt aliis; patri, si apud fratrem primum locum habeat, nemo.* Μόνον, κ. τ. λ. ant Gen Abs.

1. *Τὰς δὲ τῶν ἀδίκων παθόντων.*—] *An necdum animadvertitis, vos terrores illorum animi, qui vim et injuriam passi sunt, homicidiis necutiant? quos scelerum vindices nefarii immittant?* HUTCH. De oris illis theatralibus loquitur, de quibus etiam Cicero pro Roscio Amer. cap. 24. GESNER. 82.

1. *τὸ ἀξιόπιστον εἶναι ἀποβαλεῖτε.*] Angl. *You will forfeit your credit, τὸ εἶναι ἀξιόπιστος, the being worthy of credit.* 83.

2. *Εἰ μὲν οὖν ἐγὼ—εἰ δὲ μή,*—] Ea scilicet est Graecae Linguae ratio, ut, in hujusmodi sententiis, membri prioris Apodosis, (*καλῶς γὰρ*.) semper ferè reticeatur; idque elegantissimè. SAM. CLARKE, ad Iliad. α. 135—137. Vide plura ad locum citatum.

3. *ἀδελφοί.*] vocem *ἀδελφοί*, quam sensus hic postulare videtur, a textum recepit Zeunius. "Et Welake et Schneider. An, *φίλοι δὲ ἀδελφοί*, nihil amplius? P.

4. *ἄν μοι δοκῶ κοινωνῆσαι.*—] Connectenda est hic vocula *ἄν* cum *κοινωνῆσαι*, non cum *δοκῶ*. *ἄν* cum *δοκῶ* constructum soloecismus est. Vide infra ad p. 103. n. 5. I. T.

5. *Ἀλλὰ γὰρ*] Sed plura dicere prohibeor; nam, &c. ZEUNIVS.

6. *ὄθενπερ,*] H. e. *d* quibus corporis partibus, v. c. pedibus, manibus, oculis, lingua, &c. Id.

7. *ὡς εἶκε.*] Ut solet fieri e lege naturae. Id.

1. *ὁπόσα ἐπ' ἀνδρὶ εὐδαίμονι νομίζεται.*] H. e. *quaecumque solent exhiberi in funere viri beati, qualis ego sum habendus.* Id. 84.

2. *μὲνησθὲ μου.*—] I. e. *ex* μου.

3. *ἀπαγγέλλετε ὡς παρ' ἐμοῦ.*] Intell. *χαίρειν*, et *matri vestras meis verbis dicite vale.* ZEUNIVS.

☞ Operae pretium esset inspicere, quae ex hac admirabili oratione transtulit Cicero in Catonem Maj. sive de Senectute, sub finem

85. 1. ΚΥΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ Α'.] Expeditionis, quæ de his in libris agitur, Historia Graecè inscribitur *Ἀναβάσις*, propterea quod Cyrus urbem versus, Artaxerxis regiæ nobilem, atque adeo superiores Asiae partes, dirigebat iter. Nam primum Graecorum moris erat de urbibus quarumlibet regionum illustrissimis ita loqui, quasi perindè situ atque honore eminent: undè, eò qui proficiscuntur, *ἀναβαίνειν* dicantur. HUTC. Eodem modo loquuntur nostrates de iis, qui Londinum iter faciunt—*They go up to London*. Caeterùm visum est tirones monere, *Cyrum*, cujus Expeditionem hic narrat Xenophon, non illum esse *Cyrum Majorem*, cujus Institutionem in alio libello exposuerat, Cambysis nempe et Mandaneæ, sed *Cyrum Minorem*, Darii ac Parysatidis filium.

2. γίνονται παλῆς δύν.] Historicis solenne est, de praeteritis verba facientibus, tempus praesens usurpare; non utique per mutationem temporum, quam *Enallagen* quidam nuncupant, (quod esset ineptissimum,) sed ut narrationem magis vividam reddant. Sic paulò inferius, *Τισσαφέρνης διαβάλλει τὸν Κύρον*, *Tissaphernes criminatur Cyrum*: et, *ἀποπέμπει πάλιν*, Angl. *sends him away again*. Atque in locis aliis innumeris. Vide Longin. de Sublim. § 25. infra p. 313.

3. παρὼν ἐτύγχανε.] Angl. *happened to be present*. Vide suprâ ad p. 7. n. 5.

4. Κύρον δὲ μετεπέμπετο] *μεταπέμποιμαι*, in v. med. est quasi dicas, *mitto post aliquem ut illum ad me venire faciam*, i. e. *arceam*. Pro *μετεπέμπετο*, futuro Xenophontis editori magnopere auctor est Porsonus, ut ex Aristide, Stephani et Leunclavii margine, MSSque Paris. Eton. veram lectionem *μεταπέμπεται* in textum recipiat: et addit,—“Rectè etiam mox [lin. 25. pag. 87, “for. l. 29.] *παράγγελλει* “pro *παρήγγαλε* praebent iidem Codd. Paris. Eton.” *Notae Breves ad edid. Cantab. 1785, in 8vo.*

5. βασιλέην ἐποίησεν.] *Σατραπαί, Ἀρχηγοί, Στρατηλάται, Περσικὴ δὲ ἡ λέξις*. HUTC. *αὐτὸν ἀπέδωκε*, Angl. *constituted him*.

6. ὀπλίτας] Angl. *heavy-armed soldiers*. τὸ ὀπλιτικόν, ἔχει ὅπλα παρ, καὶ δολιχὰς παραμήκει, καὶ μαχαίρας, καὶ δόρατα, ὡς Ἕλληνας, καὶ βαρέας, ὡς Μαυρίδους. ARRIAN, p. 10. 8vo.

7. κατέστη εἰς τὴν βασιλείαν Ἀρταξέρξεως.] *κατέστη* supple *αὐτὸν*. Angl. *established himself*. [Vide suprâ ad p. 3. n. 7.] vel *suntur* in sensu pass. *was established*.

8. ἐξαιτησάμενῃ αὐτὸν,] Angl. *having begged him off for herself*, ut planè indicat vox med. cum praep. ἐξ.

9. βουλευέται, ὅπως μήποτε ἐν ἴσται ἐπὶ τοῦ ἀδελφοῦ.] Angl. *deliberates how he shall no longer, at any time, be dependent upon his brother*. Nam hanc esse significationem praep. ἐπὶ, cum dativo, ostendunt loci innumeri apud optimos scriptores. [Vide ad p. 56. n. 1. p. 222. n. 3.] Caeterùm de tempore praes. quod hic usurpat Xenophon, vide suprâ n. 2.

10. ἐπῆρχε τοῦ Κύρου,] *savebat Cyro: à Cyri partibus stabat*.

86 1. εἰήσαν, —] Magis Atticam, non tamen magis Xenophonteam vocem, εἰεν pro εἰήσαν praebet Aristides, ab Hutchinsono in Addendis laudatus. Ad Nostri Memorab. l. 4. 19. haec notat vir summus,

qui in his literis regnat, Ruhnkenius. *Hic pro forma Attica εἶν restit-
tuenda est communis εἶησαν, auctoritate Grammatici veteris in Biblio-
theca Sangermanensi. Εἶησαν, ἀντὶ τοῦ εἶν. Xenophon, Απομνημονευ-
μάτων α΄. Vulgaris forma etiam est in Sympos. p. 153. Sic ἤμην pro
Attico ἦν, Cyrop. vi. p. 149. E. Infra, p. 213, l. 29. Certum autem
est, et doctis omnibus notum, plurima verba, quae καὶ vocant Gram-
matici, Xenophontem libenter usurpasse, posthabitis illis, quae Attici
sibi vindicarent. Porson.—καὶ εὐνοῦκῳ ἔχουσιν αὐτῶ. i. e. ἔχουσιν
ἐκνευκούς, et erga eum benevolē se habent. Vide ad p. 3. n. 7.*

2. *ὡς μάλιστα ἰδόντο ἐπικυκτούμενος,] quādam poterat occultissimā.*

3. *ὅτι ἀπαρθευιστότατον] quādam imparatissimum, Angl. as much
off his guard as possible. 'Οτι, cum superlativo tam nominalis quāam
adverbii, videtur quādam adverbii rationem induere, idēque
valere, quod apud Latinos quādam; ut, ὅτι βέλτιστα, quādam optimā,
ὅτι τὰχιστα, quādam celerrimē, ὅτι πλείστοι, quādam plurimi. Quo
sensu etiam cum substantivis quibusdam conjungitur; ut, ὅτι τὰχος,
quādam celerrimē. VIOLETA, Cap. VIII. sect. ix. reg. 2.*

4. *'Οτι οὖν ἐποιεῖτο τὴν συλλογὴν,—] τὴν συλλογὴν [τῶν vel
τοσούτων φύλακων,] ὁπόσους φύλακας εἶχε—Quandō igitur delectum
habet praesidiariorum militum, quoscumque praesidiarios milites habebat—Nimirum in omni lingua, syntaxis relativi cum antecedente,
plenis notis exarata, repetitionem postulat antecedentis unā cum rela-
tivo; qualis in isto Caesaris de Bello Gall. Lib. I. haud longē ab
initio: Erant omnino itinera duo, quibus itineribus domo exire possent
Quae orationis structura Caesari, scriptorum Romanorum omnium
elegantissimo, prae caeteris arrisisse videtur. Plerumque vero
negligit repetitio antecedentis cum relativo; quod etiam tironibus
satis notum. Interdum tamen ea est ratio sermonis, tum Graeci,
tum Romani, ut vox antecedens, prius suppressa, posterius unā cum
relativo in casu relativo exprimitur. Sic apud Virgilium, Aen. I.
577. Urbem quam statuo, vestra est; i. e. Urbem, quam urbem, &c.
Similiter in isto Terentii: Eunuchum quem dedisti nobis, quas turbas
dedisti? i. e. Eunuchus, quem Eunuchum, &c. Eun. 4. 3. 11. Atque adeo
in hoc loco Xenophontis. Vide Iliad. ζ'. 396. annotante viro ornatissi-
mo Sam. Clarke. Caeterum ποσειδάου συλλογὴν, exprimitur Angl. so
hold a review, or muster, of troops under one's command: ut planē
indicat vox med.*

b. *ὅτι πλείστους καὶ βελτίστους,] Vide suprà in n. 3. hujus pag.*

6. *ὡς ἐπιβουλεύοντος Τιθασφόνους ταῖς πόλεσι.] Angl. as if Tho-
sphernes had a design upon those cities. Part. ὡς saepe construitur
hoc modo cum genitivo, ut vocant, absoluto.*

7. *Τιθασφόνους] genit. possessionis. τὸ ἀρχαῖον, adverbialiter, olim.*

8. *ἀπώστησαν] supple ταῦτας, defecerant. Vide suprà ad p. 3. n. 7.*

9. *κατάγειν τοὺς ἐκπεπρωμένους.] Κατάγειν, inquit Suidas, τὸ
τοὺς πεπρωμένους εἰς τὰς ταυτῶν πατρίδας ἀποκαθίσταῖν. Deinde lo-
cum hunc Xenophontis laudat. WARTON—τοὺς ἐκπεπρωμένους, exules.
ἐκπύω, excido, inde, expellor.*

10. *ἐνύχαιεν ἔχων.] Vide suprà ad p. 7. n. 5.*

11. *τόνδε τὸν τρόπον.] supple κατὰ, ad hunc modum. ὅδε, ἡδε,
τόδε, idē quod οὗτος, αὕτη, τοῦτο, hic, haec, hoc. "τῇ καταντι-
κρίσει—Ita vulgatum τῆς correxit Wyttēbach. SCHNEIDER. P.*

12. *μυρίας δαρεικούς.] Δαρεικός, nummus erat aureus Persicus,
valens, secundum Suidam, Harpocrationem et Scholiasten in Aris-*

tophanem, idem ac χρυσούς Atticus, vel viginti drachmae argenteae, quae valebant idem ac pars quinta minae argenteae, quarum sexaginta talentum efficiebant, quod valebat 193 librae, 15 solidos *Stati-nenses*. Erant igitur decem millia daricorum triginta tria talenta, ac unius talenti triens; hoc est, L.6458. 6s. 8d. Sterl. Nomen autem sortitus est à Dario Persarum rege, sive is erat ille Hystaspides, pater Xerxis, sive alter vetustior ejusdem nominis. "Vide infra p. 110. n. 2

87. 1. Τοῦτο δ' αὖ οὗτω τρεφόμενον ἐλάνθανεν ἀπὸ τοῦ στρατεύματος.] *Atque haec etiam copiae ei clam alebantur.* "Λανθάνω cum participio "jungit solet, tuncque Latine per adverbium *clam* explicatur: ut "Ἐλθεν ὑπεκρυφόν, *clam aufugit.*" VIGORUS, de Gr. dict. Idiotism. p. 202. Edit. H. Hoogeveen, Lugd. Bat. 1742. "C. V. 8. 3.

2. ὡς οὗτω περιγενόμενος ἂν τῶν ἀντιστασιαστῶν.] *quod se hoc pacto superiorem contrariis partibus fore consideret.* Rectius nos περιγενόμενος scripturos arbitratur Leunclavius. Sed nil mutandum. nam particula ἂν aoristo solet vim futuri in sensu potentiali tribuere. HUTCH. Caeterum περί in compos. praestantiam saepe denotat, et post se habet genitivum.

3. μὴ πρόσθεν καταλῦσαι—] *Angl. not to come to a final accommodation with the insurgents, until he should first consult with him.*

4. ἐλάνθανεν ἀπὸ τοῦ τρεφόμενον] Vide supra in n. 1.

5. πορεύεσθαι ἄνω.] A maritimis, nimirum, atque depressioribus locis, in Asiae mediterranea. HUTCH. "Vide ad p. 85. n. 1. P.

6. συναλλαγέντι πρὸς τοὺς ἄλλους.] *compositionem cum eis ibi iniecit.* HUTCH.

7. ξενικῶν,] i. e. μισθοφορικῶν στρατεύματος: Passim enim Graeci dicunt περικόν, ιππικόν, ναυτικόν, Ἑλληνικόν, Περσικόν, &c. subaudiendum lectoribus relinquentes *στρατεύματα* vel *πλῆθος*. HUTCH.

88. 1. καταπράξειεν, ἐφ' ᾧ ἐστρατεύετο.] *Ante ἐφ' ᾧ subaudiuntur τὰ πράγματα. καταπράξειεν, Atticè pro καταπράξει.* *Angl. he should accomplish the purposes, for which he was undertaking the expedition.*

2. τῶν ἀμφὶ Μίλητον—] Vide supra ad p. 53. n. 3.

3. ὡς βασιλέα] Atticè usurpatur ὡς loco τοῦ πρὸς. HUTCH.

4. ἤ] i. e. ἐν τῇ ὁδῷ, ἤ—

5. ἐξελαύνει] *Angl. he advances.* Supple *ἐαυτὸν καὶ τὸ στρατεύμα.* Nam ἐλάνθω est agito. Vide supra ad p. 3. n. 7.

6. σταθμοὺς] *Σταθμός, cujus crebra est in Ἀναβάσει mentio, est Hesych. et Suid. στρατιωτικὴ κατάλυσις, (militare diversorium: statio.)* Hos autem σταθμοὺς quidam mansiones, alii castra, nonnulli *στάσια* interpretantur. Apud Graecos utique historicos dies itineris σταθμοῖς, apud Latinos castris, idcirco numerari solebant, quod singulis diebus in σταθμοῖς vel castris *στάσια* divertebant milites. HUTCH. Index 1.

7. παραδέργας] *Ἀύναται—δ—παραδέργης τμήκοντα στάδια,* Herodot. lib. 2. c. 6. cui adstipulatur Hesychius. Refert autem Strabo aliis esse sexaginta, aliis triginta vel quadraginta stadia. Secundum verò Etymologicum Magnum, παραδέργης apud Persas triginta fuit stadia, apud Aegyptios sexaginta. Verisimile est Xenophontem mensuram Persicam adhibuisse. Erat autem stadium centum ὀργυαί, *Angl. fathoms.* "Ἐχόντες 80 stadia apud Aegyptios. P.

8. πλῆθος:] *Πλῆθος, auctore Suidā, erat centum pedes.*

9. Κολοσσάς,—] *Κολοσσάς praefert Wesselingius ad Herodot. VII. 30. quomodo edi debuerat ex MStis Eton. Paris. Ponsou. "Vulgo Κολοσσας. P.*

10. *κατασφύει*] Angl. *targeteers*.

1. *ἐμβάλλει*] scil. *ἐαυτὸν*. Angl. *discharges itself*. [Vide suprà ad 89

3. n. 7.] De Marsyâ Macandroque ita Porsonus: Dignus omnino it qui adscribatur elegantissimus locus Claudian in Eutrop. II. 265.

Icarium pelagus Mycalæaque litora juncti

Marsya Macanderque potunt; sed Marsya velox,

Dum suus est, flexuque carens, jam flumine mistus

Mollitur, Macandre, tuo.

aullo ante dixerat, 257.

Hic et Apollinea victus testudine pastor

Suspensa memores illustrat pelle Cælaenas.

2. *τὰ θύσια*] supple *θύματα*. Angl. *the Luperalian sacrifices*

3. *στραγγίδες*] *strigiles*: instrumenta scil. quibus veteres corpora in in baineis radere solebant.

4. *Κεραμῶν ἀγοράν*] Hutchinsonus vertit, Forum Ceramorum; pelmannus, *The market of the Ceramians*. Potius, ut mihi videtur, addi debet Angl. *Potters' Market*: quae simplicissima interpretatio.

T. Nobis in mentem venire solebat, hunc locum ingenuae Juventi interpretantibus, nomen haud absimile oppidi Anglorum in comitu Legecestriensi, *Market Harborough*.

1. *Ὁ δὲ ἐλπίδας λέγων δῆγε*] Angl. *he continued always giving* 90.
iem hopes: amusing them with hopes.

2. *ὃ γὰρ ἦν πρὸς τοῦ Κύρου τρόπον*] Angl. *for it was not Cyrus's way—or Cyrus's way—*

3. *Ἐκίλευε δὲ τοὺς Ἕλληνας*,—] Ordo est: *ἐκίλευε δὲ τοὺς Ἕλληνας ταχέῃσιν αὐτοῖς, ἐκ νόμος [ἦν] αὐτοῖς ἐκ μάχης*—*Gracius utem mendasat, ut se instructent, sicut tu mos erat ad pugnam—ταχέῃσιν*, hic sumitur in sensu medio. [Vide suprà ad p. 7. n. 10.] *καὶ τῶναι*, supple *ἐαυτοῖς*. Vide suprà ad p. 3. n. 7.

4. *ἐπὶ τετρατέρῃ*] in *quarternis*. "four deep, Spelman, rectè. P.

5. *ἐν ἀμαμαξίῃ*] Lexicon Graeco-lat. vetus, *Ἀμαμαξα, Carcinum*. Q. Curtius ipsum nomen retinet l. 3. c. 8.—Mollis autem et arè muliebris vehiculi genus fuisse constat; nam ubi apud Nostrum, *armataxarum*, ibi et mulierum mentio fieri solet.—De *harmataxara* lura si vells, vide sis Schefferum de re vehiculari, lib. 2. c. 17. p. 17. HUTC.

6. *Ἐπεὶ δὲ πάντας παρήλασε*] i. e. *ἐπεὶ δὲ ἥλασε ἐαυτὸν παρὰ πάντας*, cum omnes praeterseclusisset. Vide suprà ad p. 3. n. 7.

1. *Ἐκ δὲ τούτου*] supple *τοῦ χρόνου*, deinde, *ἄρκετον*, *celerius*. 91

2. *διὰ τοῦ αὐτομάτου ὁρμος ἐγένετο τοῖς στρατιώταις*] Angl. *the soldiers ran of their own accord*.

3. *οἱ ἐκ τῆς ἀγορᾶς*] Angl. *the sailors*.

4. *φανικιστὴν βασιλεῶν*] Nonnulli interpretantur, regium purpuras inctorum: alii *purpuratum*, i. e. *aulicum*: quia olim aulici purpuram vestiti.

5. *ἐταρὸν εἶναι τῶν ἀπαρχῶν δουρῶν*] *aliorum quendam qui inter praefectos valebat*.

6. *ἐμβάλλει*] *irrumper*. Vide suprà ad p. 39. n. 4.

1. *ἐπεὶ ᾔσθετο τὸ τε Μένωνος στρατεύμα, ὅτι*—] Notanda est hæc 92
onstructio conjunctionis *ὅτι*. In secundo hujus periodi membro ordo est: *ἐπεὶ ᾔσθετο τὸ τε στρατεύμα Μένωνος, ὅτι εἰη ἐν Κιλικίᾳ, κ. λ. ποταμὸν ἀνιμᾷσσει* et copius *Menonis*, quod essent—i. e. *copias Menonis* κ. λ.—Nam *ἀσπένευμα* est accusat. casus; et familiaris

est huiusmodi Graecis auctoribus constructio: saepe autem apud scriptores Atticos αἰσθάνομαι, εἰκούω, aliaque verba sensus accusat. adiescunt. Attamen in membro postremo, paulò est difficilior ejusdem conjunct. syntaxis; καὶ ὅτι τριήρεις ἦκου περιπλοούσας ἀπὸ Ἰωνίας εἰς Κιλικίαν Ταμὸν ἔχοντα, τοὺς Λακεδαιμονίων καὶ αὐτοὺς Κύρου, i. e. καὶ ἦκου τοὺς τριήρεις Λακεδαιμονίων καὶ αὐτοὺς Κύρου, ὅτι περιπλοούσαι εἰσὶν ἀπὸ Ἰωνίας εἰς Κιλικίαν, Ταμὸν αὐτοὺς ἔχοντες. ac audiret triremes Lacedaemoniorum et ipsius Cyri [quod circumnavigarent] circumnavigare ex Ionia in Ciliam, ducis Tamoni. [De usu multiplici voculae ὅτι vide Viger. de Gr. dict. Idiotism. Edit. Zeunil. p. 533. C. VIII, s. 9.] Caeterum Ταμὸς flectitur more Attico: Gen. Ταμὸς, dat. Ταμῷ, accus. Ταμὸν: Ut et ἔμπλεον, paulò infra, pro ἔμπλεον, scil. in genere neut. Nom. ἔμπλεον, genit. ἔμπλεω, dat. ἔμπλεω, accusat. ἔμπλεων. Vide Coll. Gr. Mm. ad p. 6. n. 3. "Vide infra p. 180. l. 32. P.

2. σήσαμον καὶ μέλινην καὶ κέγγρον—] Angl. Sesame, and Panic, and Millet, &c. De quibus plantis consule Theophrastum, H. P. lib. 3. c. 2. lib. 8. c. 1. et 3.

3. εἰς χωρίον ὀχυρόν] subauditur πορεύεσθαι, Angl. to go to a fortress—

93. 1. καὶ τὴν χώραν μηκέτι ἀρπαζέσθαι.] Angl. and his country to be no longer plundered: and to his country, security from being plundered. Pulcherrima quidem est structura membri postremi hujus periodi, et merito laudatur a Demetrio Phaler. in libello περὶ Ἑρμηνείας. "Nempe, subito variata. HURCH. P.

2. οὐκ ἔρασαν ἵνα τοῦ πρόβου] ulterius se perrectures negabant. ἵνα τοῦ πρόβου, i. e. ἵνα εἰς τὸ μέρος τοῦ χωρίου ὄντος πρόβου.

3. ἐβιάζετο] Angl. began to force them—

4. χαλεπὸς φέρω] Ut Latini dicunt, molestè ferre, sic Graeci χαλεπὸς φέρειν hoc discrimine, quod tunc φέρειν, non tantum jungatur cum accusativo, ut Latine, sed etiam cum dativo et praep. ἐπὶ.—Imo, quod rariùs videtur, cum solo dativo: Xen. lib. i. Exp. Cyr. Ἄνδρες στρατιώται, &c. Νολίτε μίρῃ, με παρῆντα rerum statum molestè ferre. VICEAUS. C. V. 13. 4.

5. ἀλλ' οὐδὲ καθήσκαθησα.] Haec particula ἀλλὰ refertur ad ἑσκαπάνων sed alio interjecto sententiae membro, [οὐδὲ καθήσκαθησα,] quod in animo loquentis repente exortum esset, necessariò repetitur eadem particula. Angl. which, when I received them, I did not lay up for my own use, but—nor did I squander them away, but expended them upon you.

51. 1. βουλομένους ἀφαιρεῖσθαι τοὺς ἐνοικοῦντας Ἑλληνας τὴν γῆν.] Angl. when they wanted to deprive the Grecian inhabitants of their land.

2. ἀφελοῖν αὐτὸν, ἀπὸ ὧν εἰς ἑαυτὸν ἔκτεινον.] prodessum a pro beneficiis, quae ab eo acciperam. ἀφελοῖν, more Attico pro ἀφελομαι, contractè ἀφελοῖμι, ab ἀφελῶ, prosum.

3. μεθ' ὅμων εἶναι.] Εἶναι habent omnes, quas inspexi, editiones; omnia tamen reponendum videtur, ἵνα. PORSON.

4. Νομίζω γὰρ—ὅν ὅμῳ μὲν εἶναι εἰμίς,] Arbitror enim—nobiscum quidem me honoratum fore.—Bene nota est apud Graecos scriptores syntaxis nominativi cum infinitivo. Caeterum vocula εἶναι tribuit hic vim futuri infinitivo. "Pro ὅπου εἶναι εἶ, quod Atticum non est, reponit Porsonus, ὅπου εἶναι εἶ quod notent thrones. Idem ob-
"servent differentiam inter εἶναι et εἶναι εἶναι. For I conceive that

you ARE my country and my friends and allies, and that, in your company, I shall be highly honoured, wherever I go. I. T.

5. Ὡς ἐμὸν εὖν ἰόντες—οὕτω τὴν γνώμην ἔχετε.] Angl. ad verbum: *Think of me then, as [you would do,] if I were really going, wherever you shall go.* Idem. Vide suprà ad p. 80. n. 3.

6. Κύριος δὲ τοῖς αὐτοῖς ἀπορεῖν] i. e. ἐν τοῖς αὐτοῖς τοῖς πράγμασι—*Cyrus in hoc rerum statu inopi consilii*—[Vide suprà ad p. 4. n. 3.] μετεπέμπετο, arcuabat—Vide suprà ad p. 85. n. 4.

7. Ἐλεγε διαφέρειν, ὡς κατασχησθέντων τούτων εἰς τὸ θεῖον] Quando participium cum ὡς post verbum praecipuum ponitur, sententia ferè manifestior est, ejusque interpretatio facilior. *He bade him keep up his heart, as [he would do,] if these things were going to take a favourable turn.* i. e. *He bade him keep up his spirits, for that these things would come about as he wished after all.* I. T. Vide suprà ad p. 80. n. 3.

1. τὸ μὲν μέγιστον, αἰσχυνόμενος, ὅτι ὄννοια ἐμαντῷ πάντα ἐψευσμένος αὐτόν.] Angl. *chiefly being ashamed, because I am conscious to myself of having proved false to him in every thing.* κατὰ subauditur ante πάντα, item ante αὐτόν. ὄννοια ἐμαντῷ ἐψευσμένος, constructio scriptoribus Graecis perquam familiaria. Idioma Latinam postulareτ ὄννοια ἐμαντῷ ἐμὲ ἐψεῦσθαι, *mihi conscius sum me mentium esse*—ψεῦδω, *fallo*; ψεύδομαι, in voce med. *mentior*: et perf. pass. hic sumitur in sensu med. ut saepè fit apud scriptores Graecos.

2. δίκην ἐπιθῆ, ὦν—] i. e. ἀνθ' ὧν. *Supplicium de me sumat propter ea*—

3. οἷα εἴη ἀπορία.] Vide suprà ad p. 4. n. 3.

4. συσκευάζεσθαι.] Vide suprà ad p. 68. n. 1.

1. τὴν ταχίστην] i. e. κατὰ τὴν ταχίστην ὁδόν.

2. μὴ φθάσω—καταλαβόντες.] *non antecurrant nos hic occupandi.* Vide ad p. 55. n. 6.

3. Ὡς μὲν στρατηγήσονται ἐμὲ—ὡς δὲ—πείσομαι—] *Nemo vestrum dicat fore, ut ipse munus hoc imperatorium suscipiam; sed ut ei, quemcumque delegeritis, pro viribus obtemperem.* Vulgatam lectionem, quam libri omnes, quos quidem vidi, tuentur, commodè satis retineas licet, modo locutionem hanc ellipticam esse statuas, hac ratione supplendam—πείσομαι ἢ δυνατόν μάλιστα, οὕτω λέγουρ vel οὕτω τὴν γνώμην ἔχετε. HUTCH. Pro πείσομαι recta Syntaxis evidenter postulat *πεισόμενον* sed orator progrediens, inchoatae structurae oblitus, in hoc ἀνακόλουθον imprudens dilabitur. [Vide suprà ad p. 68. n. 5.] Methodus autem Hutchinsoniana ellipsee supplendae constructioni nil medetur. I. T.

4. φ. λημυνόμεθα τὴν πρᾶξιν.] *cujus institutum labefactamus.* Ad rectam ab obliquâ jam, more suo, transit orationem. HUTCH.

5. ἐνείην] Atticè pro comm. ἐνείημι, contractè ἐνείημι. αὐταῖς ταῖς ἐρίησιν, supple δύν.

6. ἐκινδυνότερα] Vide infra p. 115. n. 6. P.

7. πρὸς φίλων] supple χώραν, in regionem pacatam.

1. ὅτι ἄγει] supple αὐτούς. Angl. *that he was leading them*—in ejusmodi locutionibus post imperf. Graeci utuntur tempore praes. Vide Zeunium ad Viger. p. 533. ad fin. Edit. Zeunii, 1777. * VIII. 9. 6.

2. Προσάγειν.] Angl. *to them demanding an augmentation of pay.* Ull planè indicat vis praes. in compos.

3. *ἡμιόλιον πᾶσι δίδειν, ὃ πρότερον ἔφερον,*] i. e. *ἐπέτεον μισθόν,* ὃ [vel δν] *πρότερον, &c. λ.—Se stipendii, quod prius ferebant, sequiplex omnibus daturum.—*Relativus Graecorum concordat cum antecedente, vel expresso vel subaudito, non solum in genere et numero, verum etiam saepissime in casu

4. *τοῦ μηνός, ἐφ' ὅσπρατιώσῃ*] Duplex hic ellipsis notanda venit: prior, in *τοῦ μηνός*, adde *διὰ*: posteriori, in *ἐφ' ὅσπρατιώσῃ*, *ἐκείσερ* singulis in mensem militibus. HUTH.

98. 1. *ἀποστάντες*] supple *ἐαυτοὺς*, quān defectuam. Vide supra ad p. 3. u. 7.

2. *πέτραι ἡλίστατοι*] Angl. *inaccessible rocks*. *ἡλίστατος*, quasi *dixit*, tam *alios*, ut *uni soli sit pervius*. Ex *ἥλιος*, sol, et *βαίνα*, vada. Vox est Homero usitatissima. Vide *Iliad.* δ, 273. 619. Item *π*, 35. &c.

3. *ἐπεστέχεσθαι*] idem quod *ἐπεστέχειν*, Angl. *stood near*, 3. pl. plusq. ind. act. verbi *ἐπείστημι*, *prope colloco*. Post *ἐπεστέχεσθαι*, subauditur pronomen reciprocum. [Vide supra ad p. 109n. 5.] Caeterum tempus est quod rite vocant *Præteritum perf.* uti *ἐπείσταται* est *Præterens perf.* *ἐπείσταται*, (supple *ἐμάντων*), Angl. *I have set myself near*, i. e. *I stand near*. *ἐπεστέχειν*, (*ἐμάντων*), *I stood near*. Vide *Iliad.* α, 37. annotante Sam. Clarke. *τείχη*, muri. SCAM. P.

4. *ἀποδιβάσειν*] Attice pro *ἀποδιβάσαι*, opt. aor. 1. ab *ἀποδιβάσει*, *ωρεσία*. *βιάσάμενος*, Angl. *having forced*; à *βιάζομαι*, *vi officio, opprimo*. Th. βία, vis. "εἶδω καὶ ἔγω, citra ultraque. HUTH. P.

5. *ἔσθ' ὅσπρατιώσῃ*] Vide supra ad p. 37. n. 6. "ἐπείσθην, Scha. P.

6. *ὥς μέντοι πλείστοις ἰδόναι*] Cum nihil praecedit, ad quod illud *μέντοι* possit referri, facillimè corrigas, *ὥς μέν τοις πλείστοις ἰδόναι*. At non sequitur δὲ cum *ἀποδοῦναι* snā. Verum neque necesse est id dicere, quod omnes ultrò intelligant. Vide Porsonem ad Eur. Orest. 8. et Hoogeveen Schutalum, p. 458. I. T. "p. 348, ed. 1806. P.

99. 1. *οἱ δ' ὅσπρατιον, εἰ ἀλώσονται*] Angl. *others began to pity them, if they should be caught*. *ἀλώσονται* [quod est 3. pl. fut. 1. opt. m.] sub formā mediā passivā habet significationem; quod quidem nonnullis aliis verbis, in hoc tempore, itidem interdum usu venit. [De qua re consule Kusterum de vero usu verborum med. Sect. III.] Nisi quis eam doctissimo D'Orville consentire mallet, qui ad Charitonem p. 692. haec habet.—"Occurrunt passim media futura notione passivā: tamen si codices consulas, saepè profecta, non ab auctoribus, sed à libraribus, qui syllabam unam, quā passivum futurum saepè superat mediū futurum, neglexerunt." Quod si verum est, *ἀλώσονται* erit, librariorum coactione, pro *ἀλωθήσονται*. [Vide autem infra ad p. 250. n. 2.] Caeterum de verbo *ἀλλέω*, hoc porro observandum est, id quoque sub formā activā usurpari in sensu passivo, in quibusdā temporibus. Vide supra ad p. 34. n. 2.

2. *οὐκ ἀποστέφονται*,—*οὐκ ἀπαρτύνονται*] Angl. *they are neither gone into concealment—nor have they made their escape*.

3. *ἰόντων αὖ*] *ἰόντων*, Attice pro *ἐνέων*. Angl. *let them be gone*. [Vide supra ad p. 25. n. 2. 3.] *αὖ*, i. e. *ἐν νοῦ*, *in mind*. Qui est pulcherrimus hujus voculae usus. Mirum est agitur viro doctissimo H. Stephano putasse hanc particulam hic male subungi.—Haec olim scripseram;—et sequentia olim quoque Personam, nondum, quod nunc obtinet Imperiam, (namque nondum *μακαρίτης* erat ὁ Ruhnkenius,) in his literis consecutus: [Vide ad p.

§. 2. 1.] "Quantocumque particula $\alpha\upsilon$ ex Stephani sententiâ deleatur. — $\iota\omicron\nu\tau\alpha\upsilon$ $\alpha\upsilon$ soloecismus est, qui nullis nisi aequè mendois exemplis defendi potest." Haec ille, juvenis licet; nec ego ulli mortaliū auctor ero, ut Criticorum Jovi vel nondum barbato conradicat.

4. ἀλλ' οὐδὲ τούτων στερήσονται.] Angl. *but they shall not even deprive themselves of these, forfeit these*; salvo sensu medio in $\sigma\tau\epsilon\rho\eta\sigma\omicron\upsilon\tau\alpha\iota$.

5. εἰς ζῶνην δεδομένοι.] in cingulum donati. Sed ζῶνην est lectio Hutchinssoniana, monentibus Mureto et Jungermano. Si ζῶνην praeratur, quae est vulgaris, sensus erit, *ad vitae sumptus donati*. Quamquam enim mos erat Persarum regum, plures (ut testatur Cicero, Verr. Act. 2. l. 3 38.) uxores habere: his autem civibus civitates tribuere, hoc modo: Haec civitas mulieri redimiculum praebeat, haec collum, haec in crines: constat tamen ex pluribus auctoribus, alias nam donatas esse, quae panem praeberent, alias quae vinum, &c. ut meminit praesertim Corn. Nepos, in vitâ Themistoclia. Sequentia, umen, à Whitero indicata, ζῶνην videntur confirmare: Diod. Sic.

52. Τὴν δ' ἐν τῆς λίμνης ἀπὸ τῶν ἰχθύων γινόμενὴν πρόσδοσιν ἴσκει τῇ γυναικὶ πρὸς μύρα καὶ τὸν ἄλλον καλλωπισμόν. Philostr. it. Apoll. II. 31. Ἐν κόμαις ἐπὶ εὐδαίμοσιν, ὅς ἐπέδωκε ὁ βασιλεὺς εἰς ζῶνην. Herod. II. 98. Plat. Alcib. I. V. 44. Bi. P.

1. καὶ πόλεις αὐτῷ φέρετο.] Hoc est, quod alibi dicitur. καὶ 100. πόλεις ἦν αὐτῷ οἰκουμένη. I. T.

2. ψηφίζονται.] ψηφίζω, calculos colligo, seu calculis collectis vel inductis computo: item suffragia colligo, vel sententias rogo.—At ψηφίζμαι, in med. facio suffragia mea colligi, vel curo sententiam me dari: et ex consequenti, suffragium fero, seu suffragio lato aliquid atuo, decerno, vel scio. Kuster, de verb. media, Sect. II. 9. Ubi ir doctus sensum elicia verbi ἐπιψηφίζω clarâ luce perfudisse videtur. Caeterum ἀποψηφίζονται, paulò infra, est—*seorsum statuerint*, ut lanè indicat ἀπὸ in compositione.

1. ἀπικνεν μὲν πάντες εἰς τοῦμπάλιν.] Singularem vim habet hoc 10 loco ἀπικνεν in tempore praes. Angl. *We all instantly return toμπάλιν*, pro τὸ ἐμπάλιν. Vide supra ad p. 50. n. 5.

2. ὡς φίλον τεύξεσθε Κύρου.] i. e. ἀπὸ Κύρου.

3. τὸ ἄλλο στρατεύμα—ἀπαν.] Angl. *all the rest of the army*—

4. στρουθοὶ αἱ μεγάλαι.] Angl. *Ostriches. στρίδες, bustards. δορυδεις, antelopes*. Vide Gibbon, Rom. Hist. Vol. II. p. 430. Edit. 4to. "I. 29. ὕλης, fruticis, Hutch. shrubs, Gibbon. P.

1. $\alpha\upsilon$ νεστήσαν.] Cum $\alpha\upsilon$ νεστήσαν contrarium planè significat, 102 iam quocumque contextus hujus loci possit recipere, solenter, pro more suo, restituit rem Porsonus, scribendo divisio literis, $\pi\rho\sigma\sigma\alpha\mu\acute{o}\nu\tau\epsilon\varsigma$ ν $\epsilon\iota\sigma\tau\acute{\eta}\sigma\alpha\sigma\alpha\upsilon$ quod Anglicè dixeris, *when they had run onward while, they would stand still*. De hoc usu particulae $\alpha\upsilon$, vid. Porson ad Phoeniss. 412. I. T. Vide supra ad p. 98. n. 3.

2. ταῦτα] pro ἐὰν αὐτὰ, Angl. *the same*—

3. ὥστε οὐκ ἦν λαβεῖν, εἰ μὴ διαστάντες οἱ ἵππεες θηροῦν διαχόμενοι τοῖς ἵπποις.] Angl. *so that it was impossible to catch them, μὴ οἱ ἵππεες διαστάντες*, [Vide ad p. 3. n. 7.] *unless the horsemen, wing posted themselves at a distance from each other, [or, having disposed themselves in the manner of relays,] θηροῦν διαδεχόμενοι τοῖς ἵπποις, had managed the chase in succession with fresh horses*.

Vol. I.

4. πολὺ γὰρ ἀπέπτα ἀπορεθγούσα] Angl. *for it flew away to a great distance, in making its escape.* [ἀπέπτα, 3. sing. imperf. ind. verbi ἀποπτάω, avolo, id. quod ἀφίπτεμι, vel ἀφίπτεμαι.] τοὺς μὲν ποτὶ δρόμον, ταῖς δὲ πτέρουσιν, ἀρασα, [supple εἰστέην. Vide ad p. 3. n. 7.] ὥσπερ ἰστίῳ χρωμένῃ, pedibus quidem cursu, alis vero, subleata, tanquam velo usa. Pulcherrima quidem, nec minus vera, fugae Struthiocamelinae descriptio! "ἀπὸ πᾶτο pro ἀπέπτα. Schn. P.

5. πόλις ἐρήμη,] *deserta*, HUTCH. *uninhabited*, SPELMAN. Foras nihil aliud significat quam *Urbs in solitudine*. Sic, paulò post, κατὰ τοὺς ἐρήμους σταθμούς, ἣν πόλις ἐθδαίμων καὶ μεγάλη. I. T.

6. θνους ἀλέτας] *lapides molures*.

7. ἐν τῷ Κύρῳ βαρβαρικῷ,] supple στρατεύματι. Vide suprâ ad p. 87. n. 7.

8. δλευρών ἢ ἀλφίτων,] *farinae triticeae vel hordoaceae*.

9. Ὁ δὲ ὀγλός—] *Obolός*, quorum, secundum Xenophontem, septem et alterius dimidium ὀγλόν efficiebant, nummus erat Atticus valens sextam partem Atticae drachmae. [Vide suprâ ad p. 86. n. 12.] χοῖνίς, quarum binas capiebat καπίθη, cava erat mensura Attica. "Erat autem octava pars modii, binosque capiebat sextarius. "Diog. Laërt. l. 8. segm. 18. Χοῖνις ἐστὶν ἡμερῆσιος ἐροφή. Athea. "I. 3. c. 20. dicitur ἡμεροτροφίς· quòd utique victum praestet diurnum unius hominis." HUTCH.

103. Ἡν δὲ τούτων τῶν σταθμῶν,] ἣν pro ἦσαν, ut alibi passim; supple τινές. "De ἣν pro ἦσαν adde Eur. Ion. 1165. Valck. ad "Herodot. V. 12." Porson. [Vide suprâ ad p. 53. n. 3.] διατελίσαι, supple τὴν ὁδόν.

2. ἐπέστη ὁ Κύρος] supple εἰστέον. Substitut. Vide suprâ ad p. 3. n. 7.

3. λαδόντας τοῦ βαρβαρικοῦ—] scil. μέρος τι.

4. ἐτυχεν ἰστικῶς,] Angl. *happened to be standing*. Vide suprâ ad p. 7. n. 5. item ad p. 98. n. 3.

5. νομίζων, ὅσω μὲν ἂν θᾶπτον εἶθαι,—μαχεῖσθαι] Quia ἂν, jussu Dawesio, malè construitur cum εἶθαι, quod, si manet ἂν, debet esse εἶθαι, legendum igitur proponit, probante Porsono, νομίζων ἂν, et μάχεσθαι pro μαχεῖσθαι, ut vocula ista ἂν ad infinitiva μάχεσθαι et συναγείρεσθαι communiter referatur, ac notionem futuri utrique tribuat; hoc modo, νομίζων ἂν, ὅσω μὲν θᾶπτον εἶθαι, τοσούτω ἀπαρσάκεινασσοτέρῳ βασιλεὶ μάχεσθαι ὅσω δὲ σχολαιότερον, τοσούτω πλέον βασιλεὶ συναγείρεσθαι στρατεύμα. Vide Dawes. Misc. Crit. p. 79. "81. I. T.

ε. Καὶ συνιδεῖν δ' ἣν τῷ προσέχοντι τὸν νοῦν] Angl. *And any one who considered with attention might perceive—*ἡ βασιλεία ἀρχὴ ὅσα ἰσχυρὰ πλῆθει μὲν χώρας καὶ ἀνθρώπων—that, on the one hand, the king's empire was powerful in point of extent of country, and multitude of people, [Ubi notandum, 1. Latinum idioma hic postulare accusativum ante infinitivum, Graecum autem usurpare nominativum atque participium; ordinemque syntaxeos sic se habere, καὶ ἡ ἀρχὴ βασιλείας ἣν τῷ προσέχοντι τὸν νοῦν συνιδεῖν [to see or to be seen] ὅσα ἰσχυρὰ, x. τ. λ. 2. Vocem πλῆθος hic significare et quantitatem et numerum,] τῷ δὲ μήκει τῶν ὁδῶν, καὶ τῷ διεσπάρθαι τοῖς δυνάμεις, ἀθενής, but, on the other hand, weak by reason of the length of the roads, and the separation of its forces—[Ubi observandum, articulum more Graeco, constructum cum infinitivo, sic: Nominat. τὸ διεσπάρ-

θεα, the being separated; genit. τοῦ διεσπᾶσθαι, dat. τῷ διεσπᾶσθαι, x. simulque accusativum adhiberi, sic, τὸ τὰς δυνάμεις διεσπᾶσθαι, i.e. forces being separated, or the separation of the forces; gen. τοῦ αἰς δυνάμεις διεσπᾶσθαι, of the separation of the forces, &c. De articulo autem supplente vicem pronominis, vide suprā ad p. 3. n. 16.] *ἢ τις διὰ ταχέων τὸν πόλεμον ποιεῖτο*, if any one should suddenly wage war with it. *διὰ ταχέων*, celeriter: sic Thucyd. lib. 1. cap. 80. *καὶ βραχέων*, breviter: "Plat. Tim. in initt. Vld. inf. p. 130. n. 5. P

7. *συνήγον καὶ συνέσπυν*,] Angl. they joined and fastened [or sewed] together. *συνέσπυν*, contractē pro *συνέσπυνον*, à *συνέσπω*, contraho.

1. *προσῆλκυσε*,] Angl. was riding up. Vide suprā ad p. 76. 104.

2. *ἔστασαν ἀποροῦντες τῷ πράγματι*,] Vide suprā ad p. 3. n. 7. em ad p. 4. n. 3.

3. *ἔσχε γὰρ—προδιδόν*,] Vide suprā ad p. 103. n. 4.

4. *εἰς τὸ μέσον ἀμφοτέρων ἄγων*,] supple τοὺς ἑαυτοῦ, in medium uter utrumque ducens tuos, *ἔθετο τὰ ὅπλα, καὶ ἔδετο*—Angl. he adjusted his arms, and began to beseech—

1. *ὅν τοις παροῦσι τῶν πιστῶν*,] *ὅν τοις παροῦσι τῶν κλει- 05.*
των est vulgaris, et insulsa lectio; pro quā Muretus σ. τ. *κλειστόναι*
ων παρόντων, et Hutchinsonus σ. τ. *παρόναι τῶν Περσῶν*, uterque
x ingenio reposuit. I. T. Codex B. [i. e. MS. Eton.] habet *τῶν πισ-*
τῶν ἢ. ε. quam rectē veram judicat Larcherus, [interpres
allicus,] et nos antea ita correxeramus. Est haec solennis satura
rum et amicorum Regis apud Persas appellatio. Vid. Spanhem.
Julian. Or. I. p. 174. Bibl. Crit. Amstel. mdcclxxix. *Πιστῶν*
iam probat Abreschius Dilucid. Thucyd. Auctar. p. 367. Porson.
κεν ἐλάυνον—Vide suprā ad p. 76. n. 1. "*Πιστῶν*, Zeune, Welske,
chneider receperunt. P.

2. *κατακνευέσθαι*,] Angl. will be instantly cut to pieces. Paulō
est fut. inf. verbi *κατακνέω*, trucidō.

3. *κακῶς—ἐχόντων*,] *malè—habentibus*—Vide suprā ad p. 3. n. 7.

4. *κατὰ χώραν ἔθεντο τὰ ὅπλα*,] *laid up their arms where they*
ere before. SPELMAN.

5. *τὰ πολεμικά*] i. e. *κατὰ τὰ πολεμικά πράγματα*.

6. *κωλύει—ποιήσαν*,] Vide suprā ad p. 27. n. 11. *τοῦ κατεν-*
θι intellige ἀπό. ὥστε μήποτε δύνασθαι αὐτοὺς, constructio Graecis
riptoribus familiaris, ὥστε scil. cum accusat. et infinit. Latine
ioma sic se habet, ne ii unquam possent—

1. *εὐσεύει*,] Ὁδὸς, αἴτη, εὐδὸς—*ἐχόνται τὸν προσχηματισμόν* 106.
ν ἔ, διὰ πλείονα δειξεν. Phavorianus, citante Hutch.

2. *ἀποστὰς εἰς Μυδούς*,] Vide suprā ad p. 3. n. 7.

3. *μεταμέλειν τέ σοι*,] *μεταμεληθῆναι σοι*—Ita rescribendum
iravi, ex conjecturis Stephani, Leunclavii et Mureti. Prius lege-
batur *μεταμελέμεναι σοι*.—HUTCH. Mellior est lectio Codicis B. *μετα-*
μελέειν τε σ. ε. Bib. Crit. probante Porsono. "Ita Par. Eton. Schn. P.

4. *Ἡ γὰρ ἀνέγχα*,] γὰρ refertur ad id quod reticetur: Fateor,
cesse ENIM est.

1. *ἐκποδὴν ποιέσθαι ὡς τάχις*,] Angl. should be despatched as 107.
on as possible. Vide suprā ad p. 88. n. 2.

2. *ὃ κατὰ ταῦτον εἶναι*,] *quod ad hunc attinet*, i. e. *κατὰ τὸ εἶναι*
κατὰ ταῦτον. Secundum autem philologos, *εἶναι* redundat Atticē.
de suprā ad p. 68. n. 3. "*ἐθελοντὶς* pro *ἐθέλωντας*. Z. W. S. P.

3. τοὺς ἄλλους προσθέσθαι.] scil. τὴν ψῆφον. [Vide suprā ad p. 57. n. 2.] Respicit autem sententiam ferendi rationem, usu quae vigebat in primis apud Athenienses; quibus

Mos erat antiquus, niveis atrisque lapillis.

His damnare reos, illis absolvere culpa.

Ovid. Met. l. 15. v. 41. HUTCH.

4. ἐπὶ θανάτῳ.] i. e. ὡς αὐτοῦ ὄντος ἐπὶ θανάτῳ. Angl. *since he was close upon death: or as the sign that his death was at hand.* Ita enim saepe significat ἐπὶ, quando regit dativum; atque eodem fieri saepe sumitur paulò infra. [Vide etiam suprā ad p. 14. n. 2.] Ceterum de hoc more Persarum, ut qui capite damnati essent zonā prehensi ad supplicium traderentur, vide Diodor. Sic. L. 17. c. 30. monente Hutch.

5. διαπτοῦχον.] Vide suprā ad p. 77. n. 6.

6. τεθνήσκα] pro τεθνηκότα. Vide Illiad. ζ. 464. annotante Sam Clarke.

7. ἐράνη.] Vide suprā ad p. 7. n. 10.

8. τοῦ δεξιῦ κείρας ἡγεῖσθαι.] Vide suprā ad p. 3. n. 3.

108. 1. συνεβουλεύετό τε.] (Vulg. συνεβόλευε τότε—καὶ α. π.) Angl. *both advised with them concerning the order of battle, and at the same time himself encouraged them.* I. T. "qui correxit: et Zeum. Schm. P.

2. ἀπορῶν—] Vide suprā ad p. 4. n. 3.

3. Ὅπως οὖν ἐσέσθαι—] Vide suprā ad p. 57. n. 4. Obiter autem notandum, quam artificiosè Cyrus, hoc Libertatis encomio, benevolentiam capteret Graecorum. Nihil enim auribus Graeci hominis gratius esse potuisset sono τῆς ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ.

4. τὰλλα—] κατὰ τὰ ἄλλα, Angl. *in other respects, καὶ αἰσχύνομαι μοι δοκῶ—methinks I am even ashamed.*

5. μέμνησθαι] Secundum quosdam, praeter est opt. ab inusitato μέμνησθαι, idem significante ac μνῆσθαι, recordor. Petrus 2. sing. perf. opt. ab ipso μνῆσθαι. Vide suprā ad p. 27. n. 7. "μνησθῶ, Schneider. Etiam μέμνησθαι, 2. sing. perf. opt. apud Gramm. et alios. P.

6. διατραπένουσιν] Vide suprā ad p. 85. n. 5.

109. 1. Οἷσι γάρ σοι.] Quare ita loqueris? Existimans enim—[Vide suprā ad p. 70. n. 8.] ὡς eleganter redundat.

2. δόσις] Pro δόσις, ut ἔπος pro ἔπεις. Similiter ab abstractum pro concreto etiam Latinos apud auctores saepissimè legitur. HUTCH.

3. ὁσέτις τε τῆς μάχης ἡμέρας πάντα, ἐκ Φοινίκης ἐλάττων.]—Angl. *arrived five days after the battle, coming out of Phoenicia.* Vide suprā ad p. 76. n. 1.

110. 1. πυνθάνεται Κύρον προσελαύνοντα.] Vide suprā ad p. 85. n. 2. Item ad p. 76. n. 2.

2. διαρριπὸς τριβυλλίου—δύναται λαβεῖν.] Vide suprā ad p. 86. n. 12.

111. 1. ἀμφὶ ἀγορᾷ πληθύνοντα.] Est medium tempus inter ipsum mane et meridiem. Vide Xenophon. Αἰών. Lib. I. cap. I. 10. Inf. p. 199. n. 10.

2. ἐνθα ἐμελλε καταλύειν.] Angl. *where they were to encamp.* Vide infra p. 122. l. 5. P.

3. ἐλαύνων κατὰ κράτος ἰδρύντες ἐφ' ἑκπύρ] Angl. *riding at full speed, his horses all in a sweat.*

1. *ἰσά καὶ βαρβαρικῶς καὶ Ἑλληνικῶς*,—] Angl. *he called out in Persian and in Greek*.

2. *μέσον ἡμέρας*,—*δειλῇ*] Dio Chrysost. orat. sec. de Gloria, p. 112.

3. edit. Morel. divisione diei factâ, primo loco memorat *πρωτῆ*, 2. *ῥηουσάν ἀγοράν*, 3. *ταῖς μεσημβρίας*, 4. *δειλῇν*, 5. *ἐσπέραν*. Atque sanè divisio ad Xenophontis narrationem hanc, quae primum *ἀν πλῆθουσάν*, deinde *μέσον ἡμέρας*, et paulò post *δειλῇν* exhibet, imò convenit. HUTCH.

4. *Ἡ δὲ γνώμη ἦν, ὥς—ἐλόντων καὶ διακοπόντων.*] Consilium in erat, ut agerent in ordines Graecorum et discinderent. Notandum est elegans iste usus particulae *ὥς* cum participio; quod enim exprimunt per praet. vel fut. infinitivi praecedente accusa-; Graeci efferrunt per participium aoristi aut futuri, praecedente cum genitivo absolute sumto. VIGEVAN, cap. viii. § 10. reg. 3. ubi nius ostendit idem fieri non solum cum genit. sed etiam cum aliis bus; ubi *ὥς* reddi debet *tanquam, quasi, ut, &c.* Caeterum *ἐλόν-* est pro *ἐλαδόντων*, Atticè. Vid. Dawes. Misc. Crit. p. 80. edit. 1788.

5. *ἄλλα διγῆ ὥς ἀνιστὸν,*] sed quanto maximè silentio poterant; t enim *κατὰ τὸ δυνατόν*, vel *κατὰ δύναμιν*. HUTCH. Viros os Leunclavium et Stephanum miror, Hutchinsonum non adeo. 6. *ὥς ἂν ὁσόν*” (inquit Stephanus) “si reponam *ὥς ἀνιστὸν*, os acri iudicio praeditos mihi assensuros spero.” Ignoravit vir actionem quae in ed. Bas. 1540. invenitur. Ibi est *ὥς ἂν ὁσόν τε*, sine dubio vera et genuina lectio. WHITE.

7. *πάνθ ἡμῶν πεποιήται.*] Angl. *our business is completely done.* observandus pulcherrimus usus temporis, quod ritè nuncupant *ε. perf.* Vide suprà ad p. 27. n. 4. et ad p. 85. n. 2.

8. *Κύρου*] subauditur *ἐκ*.

9. *ἅτ’ ἐτι ἐν τῷ αὐτῷ μένον,*] *τῷ αὐτῷ*, supple *τόπῳ*, quippe qui 113 adhuc in loco maneret.

10. *Ἰδὼν δὲ*—] Quam modestè scriptor nobilissimus de se mentionem facit!

11. *ὀπτελάσας*] scil. *τὸν ἑαυτοῦ ἔκπον*, *ἐφ’ οὗ nonnihil incitato*, ut interpretatus est HUTCH. Nam *ὀπὸ* in comp. vim vocis simpli- inuit. Sic apud Latinos; *rideo*, I laugh; *subrideo*, I smile: *white*; *subalbidus*, *whitish*, &c.

12. *ὁ δ’ ἐπιστῆσας*] supple *ἑαυτον*. [Vide suprà ad p. 3. n. 7.] *and he having halted upon this.* Nam ea est vis praep. *ἐπὶ* in

13. *τὰ ἱερά καὶ τὰ θραγία*] *ecta et hostiae.*

14. *τὸ σύνθημα*] *Συνθήματα*, Graecis sunt Historicis propriè σύμ- ρωνιζα, seu *Signa Vocalia*, quae sc. humanâ voce pronunciant- et praefectis primum inferioribus ab ipso Imperatore propter- sionem evitandam data, ad totum deinde exercitum per succes- sionem perveniebant. Erant plerumque fausti voces ominis, aut um quorundam nomina, a quibus felicem inceptorum exitum tabat Imperator. HUTCH. Cyr. p. 232, 4to. *τὸ σύνθημα*, Angl. *rd.*

15. *ἵε*] Vide suprà ad p. 3. n. 5.

16. *ἑκχυμαίνε τι τῆς πόλλας.*] Angl. *a part of the line fluctuated.* —*ἤρξατο δρόμῳ θεῖν καὶ ἅμα ἐπρόεξαντο πάντες, ὁὖν περ τῷ ἰὼ ἐλελίζου.*] Angl. *began to run with speed: And they all.*

shouted at once, just as when they raise the warlike shout to the god Mars. "ἐλελίζειν est proferre ἐπιφώνημα illud seu ἐκπρόθεγμα "πολεμικόν, quod dicitur ἐλελεῦ." HUTCH.

10. [ἐκινεῖσθαι,] supple εἰς αὐτούς.

11. κατὰ κράτος,] totis viribus: pro virili.

12. διώδταντο—] Dicitur de Graecis, qui impetum currum falcatorum eludebant, οἱ δὲ, ἐπεὶ προῖδαιεν, ἴδταντο. Vulgo. Pro varia lectione in margine Steph. est διώδταντο, quod et verum est et confirmatur auctoritate Codicis B. Bib. Crit. Eandem lectionem disertè praetulit et in versione expressit Spelmannus. PORSON. ἔστι δ' ὅστις καὶ κατελήθη, ὥσπερ ἐν ἵπποδρόμῳ, ἐκπλαγείς Angl. and one was even caught by surprise, as if in a hippodrome. ἔστι ὅστις, idem significat ac τις, [vide suprà ad p. 32. n. 11.] de qua locutione observat inter caetera doctissimus Hoogeveen, ἔστι et ἰδίῳ semper praesenti tempore efferri, licet reliqua oratio de re praeteritâ vel futurâ instituat. "Viger. C. V. vi. 1. διώδταντο, Zeune, Weinke, Larcher, Schneider, ex codd. P.

114. 1. Τὸ κατ' αὐτούς,] i. e. τὸ βαρβαρικὸν στρατεύμα.

2. Καὶ γὰρ ᾗδαι αὐτὸν, ὅτι,] Vide suprà ad p. 92. n. 1.

3. ἡγούντοι,—] Sensus postulare videtur praes. tempus indefinitum ἡγούντοι, quod in scribendo facile potuisset transire in illud alterum. Vid. Porsonum ad Eur. Med. 44. et suprà ad p. 85. n. 4. item ad p. 241. l. 9. Anab. edit. Hutch. in 8vo. ubi ὁδεῖται pro ὁδεῖτο rectè praebet MS. Paris. I. T.

4. σὺν τοῖς ἑξακοσίαις,] Angl. with the 600 formerly mentioned τοὺς ἑξακισχιλίους, the 8000—formerly mentioned.

5. καὶ ἰσθῆαι αὐτὸς τὸ τραῦμα φησι.] Vide suprà ad p. 103. n. 6.

116. 1. περιπεσεῖν αὐτῷ.] Angl. to have fallen and clasped him in his arms. Ea enim est vis praep. περί.

2. τῶν Κύρου δοκούντων ἐν κείρᾳ γενέσθαι.] Angl. who were well known to be acquainted with him. [Vide ad p. 48. n. 1.] "ἐν κείρᾳ" γένεσθαι, i. e. esse particeps, frui usu alicujus; atque inde quali sit ingenio praeditus, perspicere. Infrà L. 2. prope fin. rem eandem "noster aliâ orationis expressit formâ: Κλέαρχος, δημολογούμενος ἐκ πάντων τῶν ἐμπείρους αὐτοῦ ἔχόντων." HUTCH. "Inf. p. 122. l. 9.

3. ἄρχειν—] Vide suprà ad p. 46. n. 1.

4. καὶ τοῖς ἑλλοίς ἀριστα χρῆσθαι.] subauditur εἰδοίκει ἀριστα sumitur adverbialiter.

5. Εὐμενον] scil. ἄνθρωποι.

6. φιλοκινδυνότατος.] φιλοκινδυνώτατος, HUTCH. Lege, quod rectè exhibent edd. Ald. Junt. φιλοκινδυνώτατος, ut grammatici canones postulant. PORSON. Vide Pag. 96. lin. 29. ἐκινδυνώτερα pro ἐκινδυνώτερα.

7. ἐπιφερομένην] Vide suprà ad p. 48. n. 2.

116. 1. ὅτι περὶ πλείστον ποιότο, εἴ τῳ [τινι] στείλοιτο, καὶ εἴ τε συνθείτο,—] Angl. that he reckoned it a matter of the utmost importance, if he made a treaty with any person, and if he made an agreement with any person, or if he promised any thing to any one, never to prove false. σπένδω, in voce act. libo: σπένδεσθαι, in voce med. mutui libare; quod fieri solebat in foederibus ineundis: hinc σπένδεσθαι, [undè σπονδαί,] foedus inire, icere, ferire, vel percutere. συντελεσθαι, in v. med. componere mutuo, i. e. pacisci: de ψενδεσθαι, vide suprà ad p. 95. n. 1.

2. *πράξαν—ποιήσαιεν*] Vide suprâ ad p. 27. n. 11.
 3. *Φανερός δ' ἦν,—νικᾶν περιόμενος*] Angl. *It was plain that he deavoured to surpass*—Vide infrâ ad p. 124. n. 2.
 4. *ἔτε νικῶν*] ἔτε, *donec. νικῶν*, Atticè pro νικῶναι, contractè νικῶ.
 5. *ἀλεξόμενος*] Angl. *in requiting them*.
 6. *—τῶν ἐφ' ἡμῶν*] *hominum nostrae aetatis*.
 7. *προέσθαι*] Hesych. *Προέσθαι, προδοῦναι* qua notione verbum ad paulò suprâ—*τι οὐκ ἠθέλε τοὺς φεύγοντας προέσθαι*,—adhibuit Xenophon. Hic autem valet, tradere in potestatem, permittere arbitrio, &c. HUTCN.
 8. *—ἦν ἰδεῖν*] *videre erat*.
 9. *ἔχοντι ο τι προχωροῖ.*] Angl. *when he had to do whatever might for his own advantage. προχωροῖ*, Atticè pro προχωροῖαι, cf. "cum, aliquid—ip̄i commodum esset, haberet. HUTCN. P.
 1. *ὥστε φαίνεσθαι τοὺς μὲν ἀγαθοὺς,—*] adeo ut viri fortes palam int̄ beatissimi, ignavi verò digni, qui his servirent, haberentur. HUTCN.
 2. *Εἰς γε μὴν δικαιοσύνην*] Quod verò ad justitiam attinet. Locuvidetur elliptica, hunc in modum supplenda: *Τό γε μὴν εἰς αἰοσύνην ἦκον vel ἀνῆκον*. HUTCN. *εἰ τις αὐτῷ φανερός γένοιτο δείκνυσθαι βουλόμενος*, Angl. *if any one plainly appeared to him in shewing a regard for it*—
 1. *καλῶς ὑπερετήθειεν*] *pulchrè p̄staret operam*. Vide suprâ ad 116. n. 2.
 1. *ὀφῆν*] Vide ad p. 116. n. 4.
 1. *καὶ προσόδους ποιῶντα*] Angl. *and improving the revenue for*—*οὐδένα ἂν πώποτε ἀφείλετο*, scil. *ταύτην τὴν χώραν. ἀφαι-ναι* habet duplicem post se accusativum. Vide *Iliad. d.*, 182.
 1. *πέπατο*] pro ἐπέπατο, 3. sing. plusq. ind. verbi πᾶσθαι, *acquirere*.
 1. *Φίλους—ὄσους ποιήσαιο*] *amicos—quoscunque sibi faceret* planè indicat vox *med. καὶ εὐνοὺς γνώη ONTAE*, ac *beneficolas*: *animadverteret*, uti postulat idioma Latinum; quod quidem et ecum fert, ut videre est in eo, quod proximè sequitur; *καὶ ἰτα-κρένεις συνερροὺς ΕἶΝΑΙ*, *judicaretque idoneos esse adjutores*—ad unum è multis exemplum est mirae varietatis hujus omnium uarum nobilissimae,] ὅ τι τυγχάνει βουλόμενος [vide ad p. 7. n. *κατεργάζεσθαι*, ejus rei quancunque conficere vellet. Ante ὅ τι, ntelligitur ἐκείνου πράγματος. [De κρένεις, vide ad p. 27. n. 11.] *εἰς τοὺς—γενέσθαι θεραπεύειν*, *cum obsequiis demerendi fuisse p̄-*nun.

Καὶ γὰρ αὐτὸ] scil. *κατ' αὐτὸ τοῦτο*. Etenim quod ad hoc n̄ attinet—

πρὸς τὸν τρόπον ἐκάστου σκοπεῖν] Vide suprâ ad p. 90. n. 2. 116.

Καὶ τὸ μὲν τὰ μεγάλα—] i. e. *Καὶ μὲν τὸ [αὐτὸν] νικᾶν τοὺς υς εὐ ποιῶντα τὰ μεγάλα*—Angl. *and indeed his surpassing his ds in conferring great favours*—

τοῦτον οὖν οἱ ἐπέμπε,—] "*τοῦτον* pro *τοῦτο* legit Zeune, et eider, è codicibus. P. Nihil pulchrius, nihil exquisitius esse st hac oblique in rectam orationem subitâ mutatione. Similiter unus, princeps ille apud Anglos heroici carminis poëta :

*Thus at their shady lodge arriv'd, both stood,
th turn'd, and under open sky ador'd*

*The God that made both sky, air, earth, and heaven,
Which they beheld, the moon's resplendent globe,
And starry pole :—Thou also mad'st the night,
Maker Omnipotent, and Thou the day.*—

Par. Lost, B. IV. 720.

4. *ὅς μὴ κινῶντες τοὺς ἑαυτοῦ φίλους ἀγῶνιν.*] Angl. *that stars ing animals might not carry friends of his.* Mire elucet in his rebus minutis depingendis *Musae Atticae* jucunda simplicitas. Neque ullum unquam fuit paulò cultius ingenium, cui sese haec non commenda-
verit.

919. 1. *ἔστανται, ἀλλὰ φεύγουσι*] Vide suprâ ad p. 85. n. 2.
2. *ὁ ἔτυχον—ἔχοντες*] Vide suprâ ad p. 7. n. 5.
120. 1. *Καὶ οἱ μὲν Ἕλληνες δυστραφέντες παρασκευάζονται, ἐς ταύτην προσιόντες καὶ δεξόμενοι.*] ταύτη—supple ὁδῷ. Angl. *And the Greeks having at once wheeled about, make ready to advance this way and receive him.* Verùm pro *προσιόντες* invenitur in Codice A. *προσιόντος*, uti observârunt Bib. Criticae Auctores; quae melior lectio; *προσιόντος*, scil. ad regem refertur. Vide suprâ ad p. 85. n. 2.
2. *προσάγουεν*] Vide suprâ ad p. 3. n. 7.
3. *καὶ κατήσθαι ὀπισθεν τὸν ποταμόν.*] Vide suprâ ad p. 37 n. 6.
4. *Ἐν ᾧ δὲ*] l. e. *Ἐν τῷ χρόνῳ ἐν ᾧ*—
5. *παρὰμεινόμενος εἰς τὸ αὐτὸ σχῆμα*] *quum permisset phalangem in eandem, quâ antea, formam.*—"παρὰμεινόμενος, praetergressus: the King marched by them. SPELMAN. P.
121. 1. *ἀλλ' ἐκ πλείονος, ἢ τοι πρόσθεν.*] *sed effusius quam antea*—
2. *ἐπὶ πέλτης, ἐπὶ ξυστοῦ*] *ἐπὶ πέλτης* solummodò retinet, et *ἐπὶ ξύλου* sive *ξυστοῦ* pro glossâ ejicit Toupius in Suid. III. p. 26. Ponsor.
3. *Ἐνταῦθα δ' ἔστησαν*] Vide suprâ ad p. 3. n. 7.
4. *ὃ γὰρ ἤδεσάν αὐτὸν τεθνηκότα*] *neque enim mortuum esse esse viderant, sed vel insequendis hostibus intentum abiisse, vel ad occidendum aliquid proVectum esse conjiciebant.* HUTCH.
5. *ἀμφὶ δόρυιστον.*] *sub coenae tempus.* Idem.
122. 1. *ἀδεικνῶναι*] et *ἀνὰρῖσται* dicuntur, ut Latine *incoenae sive incoenati et impranati.* De temporibus *δείκνῶν* et *ἀρῖσται* sic Athen. I. 1. c. 10. *Ἀρῖστον μὲν ἔστι τὸ ὑπὲρ τὴν ἑὼ λαμβανόμενον δείκνῶν δὲ μεσημβρινόν, ὃ ἡμεῖς ἀρῖστον δόρυπον δὲ τὸ ἐσπερινόν.* Idem.

2. *Ἐκ τοῦ ΚΤΡΟΤ ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ Β'.*] H. e. Ex CYRI EXPOSITIONIS libro secundo. Post Cyri interitum, Graecis in patriam redire cupientibus Tissaphernes comitem et ducem itineris se ultro obtulit. Pactae sunt cum illo induciae. Ambo exercitus simul discesserunt. Ad Zabatum fluvium perventum est. Ibi nonnullae suspiciones mutuò ortae sunt. Clearchus Tissaphernem convenit ad eas amovendas. Hic illi persuasit sinceram esse suam voluntatem erga Graecos; illumque comiter accipiens, coenae participem fecit. Clearchus, invitante Tissapherne, Graecorum duces et cohortium praefectos ad eum ducere pollicitus est, ut ex eo de suspicionum auctoribus certiores fierent. Ad portas Tissaphernis aderant; duces intrò arcessiti sunt, Proxenus Boeotius, Menon Thessalus, Agias Arcas, Clearchus Lacedaemonius, Secrates Achaem: praefecti

hortium ad portas manserunt. Signo dato, ii, qui intus erant, comrehensi sunt, et qui extrâ, caesi.

3. *ὧς*] pro *πρὸς*, Atticè.

4. *ἐτελεύτησαν*] supple *τὸν βίον*.

5. *τῶν ἐμπείρων αὐτοῦ ἐχόντων*,] Vide suprâ ad p. 115. n. 2.

6. *ἀδικοῦσι*.] Praesenti utuntur Graeci, ubi imperfecto Latini, noties narrant vel aliquid factum, vel quemplam admonuisse, vel interrogavisse: hi enim respiciunt tempus, quo res narratur, illi, quo res narrata accidit; respectu ergo temporis, quo facta est, indicatur praesens, quod sequuntur Graeci; rursus respectu temporis, quo res narratur, ea praeteriit, quod sequuntur Latini: hinc videtur tamen apud Graecos praesens pro imperfecto poni, quod tamen non. HOOGEVEEN ad Vigerum, p. 210. Edit. Zeumii. 214. Harman. Ubi de plura. C. V. s. iiii. r. 11. n.

7. *οἱ Ἐφεροί*,] Suidas ad *ν. παρὰ Λακεδαιμονίους τὸν ἀριθμὸν ἑ, ὡς πόρους ἐπάλουν, διὰ τὸ ἐφορᾶν τὰ τῆς πόλεως πράγματα*. Magister erat Lacedaemoniorum eâ praediti potestate, ut etiam reges os in vincula conjicere possent; teste C. Nepote in Pausan. HUTCHE. Vide supra p. 36. l. 9. 10. P.

8. *ῥήγντο πλέων*] Vide Coll. Gr. Min. ad p. 36. n. 13.

9. *ὕπὸ τῶν ἐν τῇ Σπάρτῃ*.] Scholiastes ad Thucyd. L. I. ferè mss.: *Τὰ τέλη, οἱ προάρχοντες τῶν Λακεδαιμονίων οἱ γὰρ Λακεδαιμονιοὶ τοὺς ἀρχοντας τέλη ἐπάλουν, διὰ τὸ αὐτοὺς τὰ τέλη τοῖς ἄγμασι τυθέναι*. HUTCHE. Thucyd. L. I. c. 58.

10. *μυρίους δαρεπαιάς*.] Vide suprâ ad p. 86. n. 12.

11. *ἔφερε καὶ ἦγεν αὐτούς*.] Vide suprâ ad p. 33. n. 3.

1. *ἐξόν*] sumitur absolutè, ut alibi saepissime.

123.

2. *ὧς οὐκ ἀπιστέον εἰν Κλεάρχῳ*.] Clearchi imperium minimè dampnandum esse. Rectè quidem addita est particula negativa; sed *ιστέον* in *ἀπιστέον* mutatum nollem. Infra paulò Noster *ἀπιστὸν* adhibet pro *ἀπειθεῖν*. HUTCHE. Vide inf. p. 124. l. 29.

3. *ἔσθ' ὅτε*.] saepè scriptum *ἔστιν ὅτε*, quod verbatim significat, *quandò*, sumitur absolutè pro *ποτε* vel *ἐνίστε*, *interdum*, tam initio iodi, quàm in medio. VIGEVUS. Est et ubi in fine invenitur: ita Ilianus claudit cap. 11. lib. 4. *Ἀἰσπερ οὖν ἐχρήστο Σωκράτης ἐν ὅτε*. Quibus aliquandò Socrates utebatur. HOOGEVEEN. C. V. i. r. 2.

4. *φυλακὰς φυλάξειν*,] Vide suprâ ad p. 31. n. 11.

5. *ἀρχομένους*] Reponendum videtur *ἀρχομένοις*: nam participium passim denotat *ὑπηκόους* vel *στρατιώτας*.—Sensus itaque idem, ac si scripsisset, *καὶ ἐξείη τοῖς στρατιώταις πρὸς ἄλλους* (scil. *πηγῶς*) *ἀπέναι*: nam vocibus *στρατιώταις* et *ἀρχόμενοι* paulò promiscuè utitur. HUTCHE. Infra p. 124, l. 27. Vide suprâ ad 6. n. 1. (Post verba impersonalia saepius subsequitur participii, nominis, vel adjectivi accusativus quam dativus. Hoc modo igitur: et construe: *καὶ ἐξείη* (τοῖς στρατιώταις) *πρὸς ἄλλους* (στρατιώταις) *ἀπέναι, ἀρχομένους* scil. *στρατιώτας*, *to be governed*. G. D.) *videndi accusat.* cum infin. *ἐξείη, ἀρχομένους ἀπέναι πρὸς ἄλλους*, *et, subjector vel milites abire ad alios; quod aliter esset, ἐξείη ἀρ-χόμενοι, ἀπέναι πρὸς ἄλλους*, *liceret militibus, abire ad alios? P.*

τὸ τε γὰρ πρὸς τοὺς πολεμίους.—] nam et adversus hostes audacter 124. *trendi aderat occasio, et quod ab illo metuerent supplicium, id verò eis eos observantes reddebat*. HUTCHE.

OL. I.

2. καὶ φοβούμενος μᾶλλον ἢν φανερός τὸ ἀπεχθάνεσθαι τοῖς στρατιώταις, —] *magisque eum metuere perpericum erat, ne militibus esset odio, quàm milites, nè parùm ei dicto audientes essent. Id. φανερός ἢν φοβούμενος, locutio solennis apud scriptores Graecos, idem sonans ac si diceres, φανερόν ἢν αὐτὸν φοβεῖσθαι. Sic paulò infra, δῆλος ἢν ἐπιθυμῶν et ἐνδήςλος ἢν ἐπιβουλευόν. De ἀπιστεῖν, vid. suprâ ad p. 123. n. 2.*
125. 1. *περδαίνει.*] Lege *περδαίνει*. Suid. Edd. Med. et Ald. *περδαίνω* exhibent, partim rectè. Pons. *περδαίνει*, HUTH.
2. *ἐνόμιζε τὸ αὐτὸ τῷ ἡλιθίῳ εἶναι.*] Ex MSS. et Suidâ procul dubio inserendum *ἐνόμιζε*. *Idem.*
3. *ἡσθάνετο* —] *αἰσθάνοιτο* non malè Suidas et MS. Paria. quam hic perperam *ἐν* addit. *Idem.* Vide suprâ ad p. 103. n. 5.
4. *τῷ πλάσασθαι*] *πλάσαι* pro *πλάσασθαι* Suidas, quod facile tatarî possit ex Sophoclis Aj. 148. *Ταυτοῦδε λόγους πλάσσαντες*. Demosth. Phil. 1. p. 38. ed. Par. *οἱ δὲ λόγους πλάττοντες* *ἐκαστος περιερχόμεθα*. p. 54. l. 7. R. Photius Lex. MS. *Λογοποιῶν πλάττων λόγους* *ψευδεῖς*. *Idem.*
5. *Καὶ παρ' ὅς μὲν ἐπεχείρει πρῶτευσιν φίλῃ,*] *Ac apud quos quidem principem in amicitid locum obtinere nitobatur, hos sibi conciliandos putabat illorum criminatione, qui primi apud eos essent.* HUTH.
6. *ἀφίστατο,*] *ἀφίστατο* rectè habet Suidas, sed iis tantum ediditibus, quae Kusterianam praecesserunt. Kusterus enim pessimo exemplo veterum scriptorum loca à Suidâ prolata semper ferè ad vulgatorum exemplarium fidem reformavit. Pons.
126. 1. *Ἡστην,*] pro *Ἡτην*, Atticè.

FINIS

ANNOTATIONUM IN EXCERPTA HISTORICA.

NOTAE PHILOLOGICAE

AD

EXCERPTA RHETORICA.

I. NOTAE IN LYSIAM.

1. Ex LYSIA.] Lysias, orator disertissimus, natus est Athenis, 129 Olymp. LXXX, 2. ante Chr. N. 458. Patrem habuit Cephalum Syracusanum, hominem divitem, qui, invitante amico suo Pericle, Atheniensi Hlo Illustrissimo, Athenas commigraverat. Quindecim annos natus Lysias Atheniensium coloniae; Thurios in Magnam Graeciam jam tum deducendae, unà cum Herodoto et Thucydide, se comitem adjunxit. [Vide suprâ ad p. 3. n. 1.] Ibi, florente coloniâ, per annos triginta duos commoratus est. Verùm sub finem belli Peloponnesiaci, cum cives Thuriarum defectionem ab Atheniensibus meditantur, Lysias, unà cum aliis, quorum fides erga Athenienses inviolata permansit, domum reversus est. Reditus ejus in summas Reipublicae turbas et calamitates incidit. Belli Peloponnesiaci eventus fuerat Atheniensibus admodum infelix ac detrimmentosus. Urbs à Lysandro capta dominationem xxx Tyrannorum pati coacta est; qui summam crudelitatem in cives insontes exercebant. Multos quidem, indictâ causâ, morte multabant; inter quos Polemarchum Lysiae fratrem, qui Athenis debebat dives inquilinus. Ipse Lysias fugâ vitam suam servabat. Ope verò et pecuniâ Thrasybulo, patriae libertatis vindici, auxiliabatur. Post expulsos à Thrasybulo tyrannos et Athenas in libertatem vindicatas, in urbem rediit, atque ad studium eloquentiae, cui olim Thuriis, sub praeceptoribus Syracusanis Tisiâ et Niciâ, vacaverat, se contulit, nullâ praetermissâ occasione in crudeles tyrannos et hostes patriae invehendi. Multas quidem orationes aliis conscripsit, ipse autem nullas, quae ad nostram aetatem pervenere, si unam contra Eratosthenem xxx virum excipias, egit. Obiit Athenis Olymp. C. 2. vel 3. annos natus LXXX, vel LXXXI, biennio post natum Demosthenem. Vita ejus scripta invenitur apud Dionysium Halicarnasensem, Plutarchum, Photium et Suidam: atque, inter recentiores, in hac palaestrâ se diligenter exercuit vir doctus Joannes Taylor, in limine splendidissimae suae Orationum Lysiae editionis; ubi veterum quoque de Lysiâ testimonia adjecta inveniuntur. Erat Lysias, Ciceronis judicio, "egregiè subtilis scriptor atque elegans, quem jam "propè audeas Oratorem perfectum dicere." [In Brut. 17.*] Ex multis orationibus, quae literis consignabat, tantum 34 ad nos per-

* Sect. 9; 16, 17, Ed. Bostoniensis, Vol. iii p 15. 25.

129. venerunt; quarum quaedam sunt imperfectae, omnes ferè mendosae; et peritissimi, siquae aliae, indigentes editoris. In his autem emaculandis praecipuè desudarunt viri doctissimi Joap. Taylor, Jer. Markland, et Joan. Jac. Reiske.

EDITIONES LYSIAE.

1. *Lysiae Atheniensis Oratoris Apologiae et Orationes. Graecè. Extant inter Rhetorum Graecorum Orationes, 2 part. Venetiis, apud Aldum, 1513, in fol.*

2. ——— Graecè, inter eorundem Rhetorum Graec. Orationes, cum interpretatione Lat. quarundam Lysiae, &c. *Latetiae, apud Henr. Stephanum, 1575, in fol.*

3. ——— Orationes xxxv. Gr. Lat. cum notis per Iodocum Vander Heldium. *Hanoviae, 1615, in 8vo.*

4. ——— Graecè, cum Vander Heidii versione et argumentis, et praefatione Joannis Burchardi Mail. *Marburgi, 1683, in 8vo.*

5. ——— et Fragmenta, Graecè et Lat. Ad fidem codd. MSS. recensuit, &c. Joannes Taylor, A. M. Accedunt Joz. Marklandi conjecturae. *Londini, apud Guliel. Boyer, 1739, in 4to.* Repetita est haec editio, quibusdam ex apparatu omissis, versione tamen emendatâ, indiceque aliquantò auctiore. *Cambridge, 1740, in 8vo.*

6. ——— Graecè et Lat. Extant in Editione Orationum Graecorum, quam curavit Jo. Jac. Reiske. *Lipsiae, 1770, et seqq. 12 tom. in 8vo.*

2. *ΛΥΣΙΟΥ ΚΑΤΑ*—] Hoc est, *LYSIAE contra ERATOSTHENEM Triginavirum, quam ipse habuit LYSIAE.* Additur *ὅν αὐτοῦς εἶπε ἀδικίας.* Noster enim, qui plurimas causas scripsit, nullam fortasse egit, hâc unicâ exceptâ. *TAYLOR.*

ARGUMENTUM.

Eratosthenes, cum unus de Triginta Tyrannis esset, Lysiae fratrem, Polemarchum nomine, indictâ causâ, necari jussit. Quare nunc de eo supplicium vult sumi Lysias. *CANTERUS.*

3. *Ὅτι ἀρξάσθαι*—] Ordo est: *ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ αὐτὸν εἶναι ἀπορὸν ἀρξάσθαι τῆς κατηγορίας, ἀλλὰ [μοι] λέγοντι παύσασθαι.* De ἀρξάσθαι vide suprâ ad p. 46. n. 1.

4. *αὐτοῖς,*] Eratostheni ejusque collegis atque satellitibus. *REISK.* Nam cum triginta tyranni, praepositi a Lacedaemoniis, servitute oppressas tenerent Athenas, plurimos cives, quibus in bello pepercerat fortuna, partim patriâ expulissent, partim interfecissent, plurimum bona publicata inter se divisissent; non solum princeps [Thrasylbulus,] sed et solus initio bellum his indixit. *CORN. NEROS,* in vita Thrasylbuli. *τὸ μέγεθος*—*τὸ πλήθος*—subauditur *κατὰ εἰρηστικὸν αὐτοῖς,* Angl. *are perpetrated by them.* Vide Coll. Gr. Min. ad p. 18. n. 10.

5. *ὥστε μήτ' ἂν ψευδόμενον*—] Ordo est: *ὥστε μήτε ψευδόμενον ἂν δύνασθαι κατηγορεῖσθαι δεινότερα τῶν ὑπαρχόντων, μήτε βουλευόμενον εἰπεῖν ταλπηρῇ [ἂν δύνασθαι εἰπεῖν] ἅπαντα.* Notandum, conjunctionem *ὥστε* plerumque construi cum infia. interdum cum indicativo.

6. ἀλλ' ἀνάγκη ἢ τὸν—] Mavult Stephanus, ἀνάγκην εἶναι ἢ τὸν, π. ε. λ. Non opus, puto, ut quidquam mutetur; subintelligas modò εἶπε post ἀνάγκη. MARKLAND.

7. ἐν τῷ προτοῦ χρόνῳ.] i. e. ἐν τῷ χρόνῳ προτοῦ, in tempore antehac: vel simpliciter antehac. προτοῦ est pro πρὸ τούτου, supple χρόνου. Vide Eurip. Med. 694. Τὸνναντίον—πειθεσθαι—Vide Coll. Gr. Min. ad p. 39. n. 2.

8. πρὸς τοὺς φεύγοντας.] in reos. Angl. against the defendants. φεύγων significat interdum reus *sum*. ἀποφεύγω, absolvo. Caeterum ἐπιδειξάι τὴν ἐχθραν, ἥτις εἴη—exponere suam inimicitiam, quatenam esset—structura est, quā praesertim delectantur scriptores Attici. Nec insolita est apud auctores Latinos. Vide suprà ad p. 92. n. 1.

1. ἀν' ὅτου] Atticè pro ἀν' ὅστινος, ut ὅτος non solum sit masc. 130. generis pro ὅστινος, sed etiam fem. Quare non opus est ut, cum Reiskio, subintelligamus ἔργον, vel γεγονότος, vel συμβάντος: nedum, eodem monente, legendum ὅτης, quae ne vel vox esse videtur.

2. ἀλλ' ὡς ἄπασι—] Angl. but because, on the present occasion, all of us have much reason to be enraged either on account of our own, or of the public calamities. Sensum oratoris, post se nequicquam vexatos, prorsus hic pessunderunt Taylor et Reiske, quippe quos in fraudem induxerit particula ἢ Latine sonans, secundum eos, quādam. Atqui nequaquam hic reddi debuit quādam, sed vel, subintellectā scilicet eādem particulā post οὗσης. Nec insolita est huiusmodi ellipsis in sermone Graeco. Vide Hoozeveen Doctr. Part. L. G. pp. 441, 442.

3. κατέστην,] supple ἐμάντον. [Vide suprà ad p. 85. n. 7. et ad p. 3. n. 7.] ὥστε πολλὰκις εἰς πολλὴν ἀθυμίαν κατέστην, Angl. inasmuch that I frequently feel an extreme anxiety.

4. τὴν κατηγορίαν ποιῶμαι.—] Angl. I should prefer this accusation or mine in behalf of my brother and myself, &c. Sic paulò suprà, τοὺς λόγους ποιοῦμαι, I make this speech or mine, I say so. Adeo ut longè aliud sit τὸν λόγον ποιῆσαι, et τὸν λόγον ποιήσασθαι: nimirum hoc significat verba facere, illud autem alteri orationis argumentum dare, alterum ad dicendum excitare. Nam in voce act. ad alterum, in voce med. ad ipsum agentem refertur. Interdum tamen, sed rarò, τὸ ποιῆν referri invenitur ad ipsum agentem, pronomine scilicet reciproco subintellecto. [Vide suprà ad p. 3. n. 7.] Sequentia sunt exempla ab ipso Lysid petita. τοιαύτην τοῦ βίου τελευτήν ἐποιήσαντο, talem vitae finem sibi paraverunt. [ΕΠΙΤΑΦ. ΤΟΙΣ ΚΟΡΙΝΘ. ΒΟΗΘ.] θάνατον αὐτοῖς ἐποίησε τὴν ζημίαν, mortem illis poenam statuit. [ΑΠΟΛ. ὑπὲρ τοῦ ΕΡΑΤ. φόνου.] περὶ ἐλάττονος τὸν ἡδονῶν ἐποίησας, subintellige σεαυτῷ vel σοί, tuis deliciis posthabuisti. [Ibid.] Sed multò frequentius dicitur in v. med. ποιέσθαι περὶ πλεονος, ποιέσθαι περὶ ἐλάττονος, π. ε. λ. Vide huius verbi amplam et dilucidam enarrationem apud Kuster. de Verb. Med. § I. 32. 33.

5. δι' ἐλαχίστων] Breviter, strictim. “διὰ cum genit. aliquandò adverbialiter redditur: ut, διὰ ταχέων, cito: Thucyd. lib. I. c. 80. “διὰ βραχέων, breviter: Plat. Tim. in initio. διὰ βραχυτάτων, brevissime: Ib. in fin.” Viozevus, de Idiotism. p. 423. n. 70. Edit. L. B. 1742. “C. IX. 2. 6. n. 81. Vide supra p. 103. n. 6. P.

6. ἡμεῖς—] Se ac fratrem intelligit. δίκην οὐτε ἐδικαζάμεθα, οὐτε ἐφύγομεν Angl. We neither appeared as plaintiffs, nor defendants: δικάζω, in v. act. ius dico: δικάζομαι in v. med. vel δίκην δικάζομαι τινι, ius mihi contra aliquem dicendum curo, iudicio cum aliquo con-

tends. Angl. *I go to law with, I act as plaintiff.* Vide *supra* ad p. 47 n. 5. et ad p. 31. n. 11. item ad p. 129. n. 8.

7. εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστησαν,] *supple* ἐαυτοῖς. Vide *supra* ad p. 130. n. 3.

8. πάντως δὲ τὴν μὲν πόλιν γενέσθαι, τὴν ἀρχὴν δεῖσθαι χρημάτων.] Angl. *that for the existence of the State, or, in order to secure the existence of the State, the Government by all means needed money; or, money was absolutely necessary for the Government.* Sed locus videtur depravatus. "πένεσθαι pro γενέσθαι conj. Markland. P.

9. περὶ οὐδενός—] περὶ οὐδενός ἡγείσθαι, nihil pendere, περὶ τοῦ λοῦ ποιέσθαι, magis facere. Vide *supra* ad p. 130. n. 4.

131. 1. πεποιήκότες.] Cave ne mutes in *πεποιημένοι*, ut concordet cum αὐτοῖς, prout postulat constructio grammatica; his enim causum notationibus gaudent Attici, quando nihil est obscuritatis vel ambiguitatis in sensu. MARKLAND. Vide ad p. 43. n. 6. et ad p. 68. n. 6. item ad p. 4. n. 7.

2. τῶλαντον] Vide ad p. 86. n. 12.

3. Ἐπεὶ δὲ οὐχ ὅσον—] Constructio est: ἐπεὶ δὲ εἶχον οὐ μόνον τοσούτον] ὅσον ἐμολογῆσαι [δοῦναι,] Angl. *and when he had got not only what I had consented to give.*

4. κυβικηνός,] κυβικηνός valebat 28 drachmas.

5. δαρικηνός,] Vide ad p. 86. n. 12.

6. ὁ δ' ἀγαπήσειν με ἐπαθεῖν,] Angl. *But he said that I should be contented.*

7. εἰς τὰ τοῦ ἀδελφοῦ] *supple* δάματα.

8. εἰς Λαμνίκευ.] *supple* τὸ δάμα.

132. 1. Ἐν τοιοῦτῳ δ' ὄντι μοι κινδυνεύειν ἐδόκει,] *En* τοιοῦτῳ, subauditur καιρῷ vel τόπῳ. RUSKE. Angl. *In such a situation I thought of risking an experiment,—ὥς γὰρ ἦδη τοῦ ὑπαίρχοντος διεσπασθῆναι, [gen. absolut. cum ὥς more Attico,] since now at any rate, I was to die,—since now it was but death at any rate.*

2. ἀνεργυμέναι ἔνυχον.] Angl. *happened to be open.* Vide *supra* ad p. 7. n. 5.

3. εἰς Ἀρχένου—] *supple* τὸ δάμα. *Ἀρχένου*, -ου, Atticè *Ἀρχένου*, -ου, z. τ. λ.

4. παρήγγειλαν—τὸ ἐπ' ἐκείνων εἰδυμένον παραγγέλλαι,] *demonstratum—solutum ista estate edictum—ἐπ' ἐκείνων est communis aetate, illo tempore, quo illi summâ rerum potiebantur.* RUSKE. Vide *supra* ad p. 31. n. 11.

5. οὕτω πολλοῦ ἐθέλει κινδυνεύειν,] Angl. *so far was he from being tried—*

6. προῦθεντο αὐτόν.] *eum exponendum caverunt.*

133. 1. ἀλλ' οὕτως εἰς ἡμᾶς, διὰ τὰ χρήματα,—] *sed haud aliter in nos, propter divitias nostras, casuerunt, ac alii, qui ob magnas injurias crederantur: [Ante μεγάλων subauditur ἔνεκα]—οὐ τοσούτων ἀξίους γὰρ ὄντας τῇ πόλει, neque iis de civitate meriti erant.*

2. χορηγίας χορηγήσαντας,—] *Χορηγός*, unde *χορηγία*, sp. Atticos scriptores dicitur proprie, qui suis sumptibus χορὸν comparat, instruit, omniibus rebus ornat, et in eo genere exerceri curat, in quo eum vult certare: nam diversi generis erant Chori, tanquam Cyclici, s. *Dithyrambici*, quod soli essent orbiculares, Tragicæ, Comici, qui τετραγῶναι. v. Schol. ad Aristoph. *Nubes* v. 311. et *Aves* 1403. ad Equ. 586. et *Salmas.* ad *Solin.* p. 596. C. 40. Quia autem his choris

estebant in theatris, propterea χορηγοὶ dicuntur, qui tantum socnas praebent in totam fabulam, non in solum chorum: v. Salmas. de Usuris p. 58. unde dicuntur etiam χορὸν δίδόναι, cum poëtae alicujus fabulam in theatrum producant, ipsi autem poëtae λαμβάνειν χορὸν v. Kuster. ad Arist. Equit. 510. De insigni autem et paenè insano Atheniensium studio in hoc genere vide Spanhem. ad Callim. p. 363. Vol. II. Ernestii. Vide H. Steph. Thea. in voc. χορηγός et χορηγία. Vide etiam suprà ad p. 31. n. 11.

3. μετακλῦντας, — ἐπολεσσόντων.] Lysias scilicet et Polemarchus μετ' αὐτοῖς erant, Trigintaviri autem πολέται.

4. μετ' ἣν γὰρ αὖ καὶ ἐμοί —] et ego hujus boni non minimam partem obtinuissem. i. e. Si culpa eorum aliquo modo mihi potuisset, minor etiam fuisset mea injuria.

1. ἀναβιβασάμενος —] Cum cum ascendere fecerim ad mo — in 134 suggestum nempe, unde Lysias verba faciebat ad iudices.

2. ἐπὶ σοὶ μόνῳ ἐγένετο] Angl. it depended upon thee alone. Vide suprà ad p. 85. n. 9.

3. εἴθ' ὅτι μὲν, ἐκ φης, ἀνταυτοῖν, οὐδὲν ἀπείλυσας, —] Itane vere, non adverteando, uti tu dicis, nihil profeceris, vir probus haberi postulas; non autem illum corruptum interfeceris, non putas mihi et illis in te sacrificium iri? Elucet hic loci Lysiae subtilitas, quam laudant veteres Critici.

3. ἔπειτα τῷ [i. e. τίνι Ἀττικῷ] ἡδὸν εἰπὸς ἦν —] Deinde, curiam verisimile est hoc minus mandatum fore, ἢ [ἐκείνῳ] ὅστις, x. τ. λ. nam illi, qui fortè contradixisset, atque istam sententiam suam palam voluisset?

1. παρὰ τοῦ] τοῦ pro τίνος Ἀττικῷ. παρὰ τοῦ, à quo, &c. Vulgaris 136 actio est παρ' αὐτοῦ, nullo sensu. Canterus reposuit παρὰ τοῦ.

2. καὶ μὲν δὴ — κατὰ — ἀπήγαγεν.] Emend. à Criticis. Antea: καὶ ἡδὲν δὴ οὐκ ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἀλλ' ἐν τῇ δῶδ' ὁρίζοντα αὐτὸν, καὶ εὐ οὕτως ἐτηρησάμενα, ἐν συλλαβῶν ἀπήγαγεν. Hic locus certè depravatus est. Vir doctus Joannes Taylor sic emendavit, καὶ ΜΗΝ ἸΔΗ οὐκ ἐν τῇ οἰκίᾳ ΚΑΤΑ τὰ τοῦτοις ἐτηρησάμενα, ἀλλ' ἐν τῇ δῶδ' ὁρίζοντα ἈΤΤΟΝ συλλαβῶν ἀπήγαγεν. Accedit autem, quod on domi uti ab eis erat decretum, sed in itinere salutem sibi quaerentem, nec comprehensum abduxit. Ubi vides, (inquit ille,) istud ἐν ante συλλαβῶν oriri ex priore voce exeunte. Caetera omnia eadem prae sunt literae. TAYLOR. — ὅστις δὲ πάντας ἀπείλυσας, (non ἀπείλυσας,) ὅσοι εἰς τοὺς εἰπὸς ἦλθον τὰς ἀμετέρας, x. τ. λ. — Pro αὐτὸν εἰς τὸν αὐτὸν, εἰπεῖν, de Fratre enim suo loquitur: et deleui δὲ, atum fortè ex praecedente syllabā. Ante ὅσοι intelligendum est ὅσοις; quae Ellipsis Nestro et omnibus usitatissima est. MARKLAND. aeternum totus hic locus, [τὸν δὲ παρὰ τοῦ ποτε — ἐξελύχθη] ita mendatus, hoc modo reddi possit. Nunc verò de quo tandem supplendum sumetis, si nempe triginta tyrannis dicere licuerit se triginta tyrannum iura fecisse? Quia et Eratosthenes fratrem meum jam non mihi, secundum eorum decreta, sed, in via publicā salutem consulentem, comprehensum abduxit. Vos autem omnes in eos succensetis, quicum se à Triginta mihi caedes vestras ingressi essent, [Vide suprà p. 131. 3.] aut vosmet ipsos aut à rebus vestris aliquid requisivimus. Atqui si hominibus, qui suas salutis causas alios perdant, ignoscere oportet, illis, si à tyrannis mittebantur, etiam majore jure ignoscere debetis: nam si illi missi non iurant, vel si, quos quaererent comprehensuris, se damnum apprehendisse negaverant, periculum neque adiungunt: Eratostheni au-

tam dicere licebat se Polimarcho non obviam factum fuisse; deinde non movisse: haec enim neque investigationem, neque quaestionem per tormenta admittunt; adeo ut neque ab inimicis volentibus refelli possint.

3. ἐνι τούτοις ἰδοί.] penes hos est. Vide supra ad p. 134. n. 2.
136. 1. τί ἄν] scil. ἐποιεῖτε, αὐτ ἐποιήσατε. REISK. εἰ καὶ ἀδελφοὶ ὄντες ἐτύχετε αὐτοῦ. Vide supra ad p. 7. n. 5.

2. ἀπεψηφίσαιδε.] Vel deesse videtur ἄν, vel legendum ἀπεψηφίσαιδε. MARKLAND. τί ἄν εἰ, x. ε. λ. Quid faceratis, si fratres liberive Eratothenis essetis? Videtur post hoc vocabulum ἀπεψ. deesse responsio οὐ. absolveretisne? neutiquam. REISK.

3. τὴν διαψηφίδαν] Angl. your decision.

4. ἀπλάειν.] Vide supra ad p. 50. n. 5.

5. Ὅσοι δὲ εἶναι—ἢ δικάζω.] Peregrini autem quotquot tunc in urbe vestra versantur, scient, jure ne, an injuria, triginta tyrannos suis quippe ex oppidiis agrisque sub praeconis voce exterminent. REISK.

6. Εἰ γὰρ θῆ αὐτοὶ οἱ—ταῖς οὐκ ἐκείνων.] Angl. For truly if those who were cruelly used by them, shall suffer them to escape, when they have them in their power, surely those strangers will think they have given themselves a great deal of superfluous trouble in your behalf.

7. Οὐκ οὐδὲν θεινόν.—] Haec sententia interrogationem continet, et desinit in voce πωλάζουσαι; ἡγούμενοι χορῆσαι τῇ τῶν τεθνεώτων ἀρετῇ παρ' ἐκείνων δίκην λαβεῖν arbitantes hoc virtuti defunctorum debere, ut de iis supplicium sumeretur: [de τεθνεώτων, vide Fragm. Gram. Gr. p. 15. Edin. 1814.] Hic autem alludit Lysias ad pugnam navalem apud Arginusas, [Vide Xenoph. Ἑλλην. Lib. I. cap. vi. 19, 20, seq.] ubi de Peloponnesiis Athenienses victoriam reportaverant. Quum autem Atheniensium duces, post pugnam, nequicquam tentassent, obstantibus vento ac hieme, cadavera naufragorum, ut citè sepelirentur, recipere, [ταῦτα δὲ βουλομένους ποιῆναι ἀνεμος καὶ χεῖμων αὐτοὺς διεκώλυε, μέγας γενόμενος. Xenoph. Ἑλλην. Lib. I. cap. vi. 25.] Athenienses non tam propter victoriam laetati, quam in duces, ob cives insepultos relictos, infesti, eorum octo in judicio damnarunt; ex quibus qui aderant sex erant interempti. [Vide elegantem totius hujus rei enarrationem, Xenoph. Ἑλλην. Lib. I. sub fin. Vide etiam Xenoph. Απομν. Inf. p. 201. l. 23.] τούτους δὲ θῆ, οἱ ἰδοῦσαι μὲν ὄντες—hic. hos autem utique, qui quidem, privati quum essent, quantum in ipsis erat, fecerunt ut mari infelices evenimus; et nunquam imperium adepti, ultro fatentur se multos cives, indicati caesus, interfecisse; annon, inquam, oportet ipsos eorumque liberos a vobis extrema supplicia pati?

8. ἐπολέσαν] Aut ante aut post hoc vocabulum deest ὁμᾶς, in culpa fuerunt, ut vos praelio navali vinceremini. Designat illam Atheniensibus fatalem ad Aegospotamos pugnam. REISK.

9. τὰ κατηγορημένα.] ea quae hactenus sum criminalis. TAYLOR.

10. τῷ φεύγοντι ἄξια εἰργάζου.] Ordo est: ἕως ἄξια θανάτου εἰς δόξαν εἰργάζου τῷ φεύγοντι, donec a reo digna morte videantur patratæ esse. εἰργάζου hic sonat passivè, ut interdum fit in verbis aliis deponentibus. [Vide supra ad p. 16. n. 2.] τῷ φεύγοντι, idem est ac ὑπὸ τοῦ φεύγοντος. Potest etiam, idque eleganter, dici Latine, patratum est reo, Angl. it is perpetrated by the defendant. Vide supra ad p. 129. n. 4. 8.

137. 1. δίκην δοῦναι δύνανται ἄν.] Si his, inquit, pro singulis sceleratis moriantur, non possunt poenas dare. Dicere debuit justas po-

nos; hoc vero videtur esse, *δέξην δοῦναι ΑΛΙΑΝ δόναι* εν. MARKLAND. "Annon, δέξη, jus, justitia, justa poena? P.

2. *Οὐ γὰρ δὴ*—] Veruntamen superesse video nonnullas causationes, quas me decet Eratostheni eripere. *Ἀρῶν κινῶν* *profecto non est*, &c. REiske. Vide suprà ad p. 62. n. 1.

3. *περὶ δὲ ὧν αὐτῶν ἔπεια λέγοντες ἐνίοτε ἐξάπαυσαν*,] Angl. *but by mentioning other things concerning themselves, they impose sometimes upon the judges*,—i. e. *they divert them from the main question*.

4. *Ἐπει*—] Si enim hujusmodi dicant, *jubeis illos demonstrare*, &c. MARKLAND. Rectè, ut opinor, nam *ἐπει* hic sonat γὰρ, et refertur ad id quod reticetur.

5. *Ἀλλὰ γὰρ*—] γὰρ refertur ad aliquid subauditum; *ἀλλὰ*, sed quid hujusmodi asserere possunt? *nam tot arma hostibus detraxerunt, quae à vobis abstulere?* Vide Vigerum, edit. Zeunil, p. 458 C. viii. 5. 4. n.

6. *ἀλλ' ὡς αὐτοῖς*] Lege ὅτι vel ὡς αὐτοῖς—pro ὡς αὐτοῖς.

7. *Οὐ γὰρ νῦν πρῶτον*—] articulorum, nunc quidem hiantium, hic est nexus: ὅτι δὲ οὗτος τοιοῦτός ἐστι, νῦν ἐπιδείξω. Ejusmodi sceleratum autem esse Eratosthenem, nunc demonstratum eo, scilicet qui et ipse scelera committere haud dubitet, aliosque facinorosos laudet. REiske. Nempè γὰρ refertur ad id quod eleganter reticetur. Vide suprà ad p. 62. n. 1. et ad p. 66. n. 6.

8. *τὰ ἐναντία ἔπραξεν*,] Videtur excidisse vox οὗτος, vel Ερατοσθένης. MARKLAND.

9. *ἐπὶ τῶν τετρακοσίων*] *tempore Quadringentorum*, qui summam potestatem Athenis antehac injustè usurpaverant, quorum tamen imperium minus esset diuturnum. Vide Thucyd. lib. 8. 67.

1. *ἡ ναυμαχία*,] Pugnam illam infelicem intelligit apud *flumen* 138 *Ἀργεῶν*, ubi Lysander classis Atheniensium potitus est.

2. *ὅθεν τῆς στάσεως ἤρξαν*,] Geminò modo haec possunt accipi, aut pro parenthesis, (*unde quoque molitionem suam rerum novarum auxilium sumit*.) aut pro interrogatione, *unde tandem res novas moliri coepere?* ut respondeat *πέντε*—*quinqueviri*—REiske.

3. *φυλάρχους τε ἐπὶ τὰς φυλακὰς*—] constituiebant phylarchos ad custodias vel vigilias obeundas, et ad praesidendum in locis urbis opportunis. Idem.

4. *ἐπεβουλεύεσθε*,] Angl. *you were ensnared*, ὅπως μὴτ' ἀγαθὸν μὴδὲν ψηφίσεσθε, *that you could neither pass any decree for the advantage of the state, and should be oppressed by a variety of wants*. Ubi observandum tempus futurum, ut ψηφίσεσθε, ἴσεσθε, et paulò infra ἴδονται, &c. post aliud verbum, reddi debere tanquam imperf. subj.

5. *οἱ τε ἴσονται*] Vide suprà ad p. 5. n. 6.

6. *συμπράττοντας*,] Collegas suos—*ἀλλὰ τοὺς αὐτοῦ Ερατοσθέους ἀκούσαντας*, eos qui ex ipso Eratostheni audierunt.

7. *κατεμαρτύρουν ἂν αὐτῶν*] *testimonium perhibuissent contra illos*—nempè Quinqueviro. "Refertur ad συμπράττοντας. P.

8. *ὦν τοὺς ὅρκους*,] Ordo est: *καὶ μὲν, εἰ ἰσχυρόνουν, ὡς ἂν ἐνέμελλον τοὺς ὅρκους πιστοὺς ἐπὶ τοῖς κακοῖς τῶν πολιτῶν, φρόνως δὲ παρέβαινον ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς τῆς πόλεως*. et quidem, si sanas mentis essent, non tanta esse illa iuramenta putassent, quae ad civium dampnum pertinerent, pro emolumento autem civitatis eadem sine scrupulo violassent. "Contra emolumentum, videtur. P.

9. *καὶ Βατραχός*—] Subaudi παραδείγματος ἕνεκα, *exempli causa*, VOL. I.

nec Batrachus nec Aeschylides vera indicant; sed pro veris, quae conficta essent a Trigintaviris, deferunt, &c. Nodum in scirpo quassivimus hoc in loco videntur viri docti Taylor et Markland; atque ipse etiam Reiske, qui eos saepe nimis petulanter reprehendit.

139. 1. ὅδοι κακῆνοι ἦσαν.—] Angl. *whoever were enemies in their heart to your popular state—ὁδὲν ἔλαττον εἶχον διατάξεις, least nothing by their silence; ἕτεροι γὰρ ἦσαν—for there were others, who said and did the most ruinous things, which could possibly be done to the state.*

2. εἰ δὲ μή.—] Videtur hic ellipsis esse vocum, τοῦτο μὲν ἂν παλῶς ἔχοι, hoc se bene haberet. [Vide supra ad p. 83. n. 2.] Ἰδὼς δ' ἂν ἔχοι εἰπεῖν, x. τ. λ. Sensus sic Angl. exprimi potest—*But perhaps (and some of you may think this a sufficient apology) he may say, that he was afraid of seeming to oppose the Thirty by speaking out his sentiments: This indeed would have been well—it would have been a good reason, if it had been true: εἰ δὲ μή—but if this was not really the case, ἐπτακτοὶ δ' ἅλος ἔσται—x. τ. λ. then it will be plain, both that those deeds of theirs were perfectly agreeable to him, and that he had such influences with them as to run no risk of sustaining any hardship in consequence of his opposition. Quod omnino sapit subtilitatem Lyssae.*

3. ἀλλ' ὅστος.—] Eratosthenes scil.

4. μοι ταῦτα πρόξενον,] Malleam, πάντα πράττειν. MARKLAND. —Mihī dubium nullum est, leg. esse μένοι πάντα πρ. utri soli omnis sint acturi, h. e. rebus in omnibus dominaturi, nihil non pro arbitrio suo et ex libidine suā gesturi. REISKE.

5. Θρασύβουλου Φυλὴν κατειληφέντος,] Hic enim (Thrasylus scil.) quum Phylon confugisset, (quod est castellum in Atticā montissimum,) non plus habuit secum quam triginta de suis. NEROS in Vita Thrasyl. cap. 2. ubi vide plura.

6. συνούσιαν;] Opinor εἰνοίαν. MARKLAND. Nullus dubito Marklandum verum vidisse. REISKE.

7. καταψηφίσασθαι.] καταψηφίσθαι, sententiam fore adversam, damno. τινὸς θάνατον καταψηφίσθαι, Angl. *to condemn one capitally.* Vide supra ad p. 57. n. 2.

8. καὶ αἱ ταραχαὶ γεγενημέναι ἦσαν,] Angl. *and the disturbances were over.* Nam ea est vis temporis, quod vulgò vocant Perfectum, ut, in nonnullis verbis, dum praesens exhibet tempus rei perfectae, (undè ritè vocatur Praesens Perf.) simul denotet id quod est omnino diversum à verbi vulgari significatione: veluti quum Latine dicimus, —Fuit illium, *Illium hath been*, i. e. *Illium is no more.* Virg. Vixerunt, *they have lived, they have done with living*: i. e. *they are dead.* Sic etiam Graecè, αἱ ταραχαὶ γεγενημέναι εἶδον, *the disturbances are done with being*; i. e. *they are over, they are finished*: αἱ ταραχαὶ γεγενημέναι ἦσαν, *the disturbances were over.* Quod quum minus intelligeret Jo. Taylor, sensum oratoris hic prorsus extinxit, hoc modo reddens—*dissensiones in urbe factae sunt*—neque alteri illi Latino Lysiae Interpreti Jo. Jac. Reiske perspector fuit vis hujus temporis, tametsi sententiam oratoris ex contextu satis acutè perciperit. “Leg. videtur,” inquit ille, “καὶ αἱ ταραχαὶ αἱ γεγενημέναι παρὰ τῆσαν, prioresque tumultus conquieverant.” Vide pulcherrimam hujus temporis enarrationem in libro, cui titulus HERMES, [lib. I. cap. vii.] auctore JAC. HARRIS, nuper defuncto, viro non solum Graecè eruditissimo, sed summā modestiā atque probitate praedito; cujus interitum plorant, diuque plorabunt Graecarum litterarum iutores.

1. *ἐλθόντων αὐτοῖς ἐκπελάσθαι*] αὐτοῖς designat oppidanos, à Piræeo-140. sibis acie devictos: hos sinebant exules in Piræeo collecti salvos in urbem redire. REISKE.

2. αὐτοί—*κατέστησαν*,] supple *αὐτοῖς*. Vide supra ad p. 85. n. 7. αὐτοῖς dedit Reiske, αὐτοί Markland, pro αὐτοῖς. P.

3. τοῖς ἐξ ἄλλοις] *Leges vobis*. TAYLOR.

4. *καθιστάς*] Vide supra ad p. 107. n. 6.

5. τῶν ἱερῶν ἐμποδῶν ὄντων,] *quod res divinas impediunt essent*. TAYLOR.

6. *ἐκαστὸν ἐπὶ λαντα*] Vide supra ad p. 86. n. 12.

7. *ἐν ἔχῃ ἐκινούμενος μισθοδοῦμαι*] Vide supra ad p. 3. n. 14.

1. καὶ τελουμένων] Vide supra ad p. 39. n. 7.

141.

2. τῶν συμμάχων] scil. τῶν τοῖς Λακεδαιμονίοις ἀπαρχόντων.

REISKE.

3. *ὡς μὴ δὲ ἄνθρωποι ἀγαθοὶ*,] scil. *ἐκωλύθησαν*, vel *τοῦτο ἐνεπαδίσθη*. REISKE—*ὡς ὅπως δηλώσατε*—*α. ε. λ.* Angl. unless they had been prevented by brave men; to whom do you prove, that you are ready to make a requital, by inflicting punishment upon their enemies.

4. *ὅμως δέ*] i. e. *ὅμως δὲ παρέξομαι*, Angl. however I will produce them, &c.

5. *ὡς πλείστον*,] *ἐπὶ* interpose, aut *πλείστον lege*. REISKE.

6. *διὰ βραχυτάτων*] Vide supra ad p. 130. n. 5.

7. *καὶ μηδὲν τοῦτο παραστή*,] Angl. And let not this supposition be entertained by any one, *ἐκ*, *Ερατοσθένης κινδυνεύοντος*, *Θηραμένους πατηγοῦν*, that while Eratosthenes's trial is depending, I enter upon the accusation of Theramenes; and thus deviate from the question before you. What I am going to say of Theramenes is exactly in point. [Vide infra ad n. 8.] *γὰρ κινδυνεύομαι αὐτὸν ἀπολογησάσθαι*, for I understand that Eratosthenes's apology is, *ὅτι ἐκεῖνος φίλος ἦν*, that he was in the habit of friendship with Theramenes and his party—those, viz. who had opposed the violence of the other tyrants, particularly that of Critias, *καὶ τῶν αὐτῶν ἔργων μετείχε*, and shared in the same meritorious transactions with them. *καίτοι ὁπόδ' ἂν αὐτὸν οἶμαι μετὰ Θεμιστοκλέους πολιτευόμενον, προσποιεῖσθαι πράττειν*, *ὅπως οἰκοδομηθῇται τὰ τείχη* and truly I have a violent suspicion, that he is a person who, if concerned in the administration with Themistocles, would have affected to co-operate in the building of the walls: [Vide Thucyd. lib. I. 80. et Corn. Nep. in vitâ Themist.] *ὅποτε καὶ μετὰ Θηραμένους*, *ὅπως καθαιρεθῇται*. but when concerned with Theramenes he joined in demolishing them.

8. *Ὅ γάρ μοι δοκοῦν ἴσον εἶναι γεγενῆσθαι*.] Ante voces *ὅ γάρ* nonnulla deesse patet: nisi corrupta sit vox γάρ. MARKLAND. Nequaquam corrupta est vox γάρ, sed, per notam ellipsin, refertur ad id quod eleganter reticetur. *ἀλλὰ μάτην*, sed frustra, *ὅ γάρ μοι δοκοῦν* &c. non enim mihi videntur—[Vide supra ad p. 86. n. 6. item ad p. 62. n. 1.] but in vain, for Themistocles and Theramenes do not appear to me to be entitled to equal honour. Pro vulgari lectione *ἴσον δοκοῦν*,—H. Steph. *ἴσον* proponit. Markland mallet *ἴσον*, quam dedit Reiske. Sed nihil opus: vulgaris *ἴσον* rectè se habet; usurpatur nempe adverbialiter.

9. *Ἄξιον μὲν γάρ καὶ*—] post γάρ subaudiri debet ἦν. REISKE.

10. *ἐσύγγενον*—*πράττω*] Vide supra ad p. 7. n. 5.

- 142 1. ἡ προτίους—] Ita SCHOT. CANTAB. pro προτίους. Item Inter-
pretes. P.
2. τούτων] redit ad Theramenem ejusque patrem. REISKE.
3. πρὸς ἐκείνους] Pisandrum et Callaeschrum. REISKE.
4. πραττούσης μὲν τῆς ἐν Ἀρεῶν πάγῳ βουλῆς ὡσηρίαν,] cum
Senatus Areopagiticus de salute vestra erat sollicitus TAYLOR.
143. 1. ἐκείνου] Potius ἐκείνων. Lacedaemonis scil. TAYLOR. Sed et
vulgaris ferri possit.
2. γνόντες τὴν παρασκευὴν—] παρασκευὴ est oratoribus Atticis
conjuratio factionis, clandestina machinatio sceleratorum, qui secretis
consiliis inter se agitatibus in id consenserunt, ut operae fraudisque et
gratiae et potentiae quicquid possent conferrent, ad efficiendum, ut
jus aequum pervertatur, et libertas civilis opprimatur. REISKE.
144. 1. τοῖς φεύγουσιν,] non illis qui à Phylā, post sublatam xxx
tyrannorum tyrannidem, domum redissent, qui reditus caede Thera-
menis est posterior, sed his qui post cccc viros, dudum ante. REISKE.
2. Καὶ τοσούτων] hic absolutā excursionē de Theramene, redit
orator ad propositum conficiendum, quod hoc est. Eratosthenes
fidit Theramenis amicitia, per eamque sperat se elapsurum. Atque
Theramenes inimicus reip. vestrae fuit infestissimus. Ergo Eratos-
thenes quoque est. Ergo puniri debet. REISKE.
3. αἵτιοι γεγεννημένοι,] scil. Eratosthenes cum sodalibus. Ego
verò malim legi αἰτίου γεγεννημένου, ut ad solum Theramenem
referatur. REISKE.
4. ταυτοῦ] Vide suprā ad p. 106. n. 1.
- 145 1. ἡμεῖς δὲ νυνὶ εἰς κατηγορίαν καὶ ἀπολογίαν καθίσταμεν.] Angl.
but now we are in such a state as to give an opportunity not only for
accusation but for defence. καθίσταμεν pro καθίστήκαμεν. Supple ἡμᾶς
αὐτοὺς. Vide suprā ad p. 3. n. 7. et ad p. 27. n. 4. item ad p. 29. n. 4.
2. λαβεῖν,] post λαβεῖν videtur ἱκανὴν deesse. REISKE. [Vide
suprā ad p. 137. n. 1.] πῶς οὐκ αἰσχροὶν ὑμῖν καὶ ἡντινοῦν ἀπολεπεῖν,
ἦντινά τις βούλοιο παρὰ τούτων λαμβάνειν; Angl. how shameful
would it not be for you to omit any punishment whatever, that any per-
son should wish to inflict upon them? ἡντινοῦν accus. sing. f. ab
ὅστιςοῦν, quicumque. ἦντινα, Relativum est.
3. τοσούτον δ' ὑμῶν καταπεφρόνηκεν, ἢ ἑτέροις πεπόστευκεν.]
Aut delendum est hoc δέ, aut cum ἡ mutandum. REISKE. Forsan
scribendum δ' ἦ. [Vide Hoogev. de L. Gr. Particulis, p. 248.] And
thus he either despises you, or confides in some other men. [Vide suprā
ad p. 27. n. 4.] ὧν ἀμφοτέρων ἄξιον [εἶστιν ὑμῖν] ἐπιμεληθῆναι,
ἐκθυμονιμένοις, ὅτι οὐτ' ἂν ἐκεῖνα δύναντο ποιῆν, μὴ ἑτέρων συμ-
πραττόντων both of which circumstances it is worth your while to
mind, when you reflect, that they could not have perpetrated those things
without the assistance of others; οὐτ' ἂν νῦν ἐπεχείρησαν εἰσεῖν, [pro
εἰλεῖν Taylor legit εἰσεῖν, vel εἰσεῖν, vel εἰσεῖν,] nor would they have
now attempted to speak (or to come hither) in order to defend them-
selves, [Reiske mallet εἰσεῖν,] μὴ ὑπὸ τῶν αὐτῶν οἰόμενοι σωθῆσε-
σθαι unless they had expected preservation from the same accomplices
or οὐ τούτοις ἤκουσι βοηθήσοντες, who do not come merely with a de-
sign to abet them, ἀλλὰ ἡγούμενοι πολλὴν ἄδειαν οἰόμενοι ἐκδοθαι τῶν
πεπραγμένων, but upon the supposition that their own fear, on account
of what they have already perpetrated, will be in a great measure re-
moved, καὶ τοῦ λοιποῦ [πολλὴν ἄδειαν ὁρᾶν ἐκδοθαι] ποιῆν, ὃ τι

ἐν βούλωνται, εἰ, κ. τ. λ. and that, for the future, they will be under no restraint in doing whatever they have a mind, if, &c.

4. Ἀλλὰ καὶ τῶν συνεργούντων αὐτοῖς ἀξίον θαυμάζειν.] Angl. but with respect to those who are advocates for them, one might wonder, —[Pro vulgari συνεργούντων Reiske dedit συνεργούντων. Sed vulgaris videtur satis rectè se habere,—those who co-operate with them,—ponitur in gen. post θαυμάζειν, per notam syntaxin.—one might wonder,] πότερον ὥς καλοὶ καγαθοὶ αἰτήθονται, whether as good and worthy men—whether in virtue of their own merit, they will desire a pardon for Eratosthenes and his associates, τὴν αὐτῶν ἀρετὴν πλεονος δξίαν ἀποφαίνοντες τῆς πονηρίας; [supple ἐκεῖνων] demonstrating their own virtue to be superior to the crimes of their clients? (ἐβουλόμην μὲντ' ἂν αὐτοῖς οὕτω προθύμους εἶναι σῶζειν τὴν πόλιν, ὥσπερ οὗτοι ἀπολλύναι: and truly I should wish that these pleaders had been as eager to save the state, as their clients have been to subvert it;) ἢ ὥς δεινοὶ λέγειν ἀπολογήθονται, or, trusting to the force of their rhetoric, will they apologize for them; καὶ τὰ τούτων ἔργα πολλοῦ ἄξια ἀποφανοῦν; and even demonstrate their deeds to have been meritorious?

1. σφόδρα ἐπιλήθμονας—ἐκ' ἐκφορὰν ἐλθεῖν.] vos nimirum socordes 146. et obliuisci esse ducentes, si existiment se securè per populum vestrum posse trigintauiros servare, cum per Eratosthenem ejusque socios periculum erat interfectorum exsequias ire. TAYLOR.

2. Οὐκοῦν δεῖνόν—] In hoc loco primum, pro εἰ leg. videtur ἢ vel εἴη. Sic οὐκοῦν δεῖνόν ἢ, grave et infandum vi: hic insistit oratio paululum; tum de novo sic orditur τῶν μὲν ἀδίκως—deinde, pro ἢ που ἐκφορὰν legendum arbitror ἢ που ἐκ' ἐκφορὰν, utique, profectò, procul dubio, exsequias ibunt, honoris causà: tertio, βοηθεῖν è Taylori annotatione adscivi, pro vulgari βοηθεῖν. REISKE. Forsan sententia interrogationem continet—Οὐκοῦν δεῖνόν.[ἐστίν.] Angl. Is it not an extraordinary circumstance—εἰ τῶν μὲν ἀδίκως τεθνεώτων οἱ φίλοι συναπώλλυντο that the friends of those who had suffered an unjust death usually perished along with them, [if they ventured, to wit, to perform their funeral exequies;] αὐτοῖς δὲ τοῖς τὴν πόλιν ἀπολέσασιν ἢ που ἐκ' ἐκφορὰν πολλοὶ ἤξουσιν, ὥστε βοηθεῖν τοσοῦτοι παρασχευάζονται; and that great numbers will certainly attend the funeral rites of those who ruined the state, since so many now appear in their behalf? i. e. will do them honour by attending their funeral rites when they die; if we may be permitted to judge from the crowds, that are now ready to plead their cause? Apud Graecos nempe, res erat summi momenti, ut defunctorum exsequiae ritè celebrarentur. "L. ἢ που pro ἢ που. P.

3. ἀντειπεῖν,] id est, h. l. κατηγορεῖν. καὶ μὲν δὴ πολλὰ ῥῶον ἡγοῦμαι—ἀπολογήσασθαι. tametsi multò est, meà quidem sententià, facilius hos accusare de injuriis, quas vobis dederunt, quam his est crimina purgare. REISKE.

4. ὥς Ἐρατοσθένης—κατὰ ἐλογασται,] Vide suprà ad p. 136. n. 10.

5. ὅτι δὲ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων—] —in omnibus Graecis simul sumtis, qui vos bellis unquam exagitârunt, nemo est, qui vos pluribus affecerit damnis, quam hic unus Eratosthenes. REISKE.

6. οὐκ οἶονται,] subaudi διὰ τοῦτο. Idem.

7. καταψηφισέθε,] Atticè pro καταψηφίσασθε—καταψηφίζομαι, damno. ἀποψηφίζομαι, absolvo. Vide ad p. 43. n. 6. et ad p. 57. n. 2.: item ad p. 139. n. 7.

147. 1. *ἀναβέ*] 2. pl. praes. imperat. m. ab obsoleto *οίω*, *fore*.
 2. *Βούλομαι*—] Ordo est: *Βούλομαι δὲ καταβαίνειν, ἀναμνήτας ἐπαίρους ἔλλγα*, volo descendere, i. e. descendam [de suggesto nempe—Vide suprā ad p. 134. n. 1.] postquam utrique in animos perire revocassero.
 3. *σφόδρα ἤρξεσθε*,] Vide suprā ad p. 46. n. 1.
 4. *ἐν ᾧ ἡγετηθέντες*—] in quo si vinceremini, pari eratis loco futuri atque victores; h. e. perinde servi *xxx* tyrannorum, atque illi, a quibus victi fuissetis, erant. REISK. "Victi, liberati sunt: si vicissent, servi mansissent: scil. οἱ ἐξ ἅστος. P.
 5. *τούτοις*] scil. *xxx* tyrannia.
 6. *ἐκ τῶν πραγμάτων*] subauditur *τῶν τότε ἀπαρχόντων*. Saepe *τοιοῦτα* *πράγματα* malo sensu usurpatur pro molestiis, negotiis turbulentis et luctuosis. ex illis negotiis calamitosis, in quibus versabantur. REISK.
 7. *Συνωφελεῖσθαι μὲν γὰρ ὑμᾶς οὐκ ἤξιον, συνδιαβάλλεσθαι δ' ἀναικάστον*] nam vos quidem haud dignos existimabant, qui ulum cum illis *εὐνομημένων* perciperetis, cogebant autem infamiae participes esse.
 8. *φύλακας τῆς σφετέρας ἀρχῆς*—] custodes suas dominationis—per *φύλακας* intelligit milites praesidiarios Laedaeemoniorum. Pro vulgari *ὕμετέρας* Reiskius dedit *σφετέρας*, monente Marklando.
 9. *πρῶτον μὲν τὸν ὅπλων ἀναμνησθέντες*,—] primum quidem arma vestra in animos revocate,—quod post nullas pugnas in alieno solo à vobis pugnatas, armis vestris, non ab hostibus, sed ab his hominibus, tempore pacis, spoliarentini. ἀπαιρῶ saepe habet post se duplicem accusativum, quorum alterum vox passiva retinet.
 148. 1. *καὶ οὐδὲ ταφῆς τῆς νομιζομένης εἶδεν τυχεῖν*] neque siverunt ut sepulchram legibus constitutam obtinerent. Vide suprā ad p. 146. n. 2. sub fin.
 2. *τῆς παρὰ τῶν θεῶν τιμωρίας*.] quam ut divini vindicta laefaciari possit. TAYLOR.
 "1. 14. *ἐν πολέμῳ τῇ πατρίδι*—] in hostili patria sua. P.
 3. *αὐτοὶ μὲν ἄν*—] Ordo est: *αὐτοὶ μὲν ἄν ἐπὶ σφύγετε δεῖσαντες μὴ πάθῃτε τοιαῦτα ὅλα καὶ πρότερον*. Angl. *You would have fled impressed with the fear of suffering the same sad calamities as before*.
 4. *διὰ τοὺς τούτων τρόπους*] propter horum hominum mores—*τρόπος* est ingenium, mos, indoles, &c. quasi dicas Angl. a turn, or cast of mind.—Derivatur à perf. m. verbi *τρέπω*, verto.
 5. *ἐπὶ ξένης*,] supple *χώρας*.
 6. *μικρὸν ἂν ἔνεκα συμβαλαίων ἐδούλευον*,] propter parvam ass alienum in servitutem redacti fuissent.
 7. *Ἀλλὰ γὰρ*—] SED non opus est haec enarrare pergam, HAK—Vide suprā ad p. 62. n. 1.
 8. *Ὅμως δὲ τῆς ἐμῆς προθυμίας οὐδὲν ἐλλέλειπται*] Inter *προθυμίας* et *ἐλλέλειπται* interposui *οὐδὲν*. ego studium contentioneisq; meam haud passus sum desiderari. REISK. Sed hoc est sensum oratoris in contrarium mutare: Nec οὐδὲν ullo modo interponi debuit. Non enim hoc dicit Lysias, se nihil omisisse quod dictum oportuit: pro templis deorum, &c. sed animi fervorem sibi deficere ad verba facienda pro templis deorum, &c. Nam ὅμως δὲ non hic est *tamen*, *attamen*; sed atque adeo.—*ἐλλέλειπται τῆς ἐμῆς προθυμίας ἀπὲρ τῶν ἱερῶν*—and accordingly my eagerness to speak for the temples is insufficient—it is inadequate to the subject; which would require the joint efforts of many—Atque hanc esse primigeniam significationem

particulae *δμως* monstravit, vir doctissimus Henr. Hoogeveen, Doct. Part. Gr. L. p. 817. "*Mulla mihi desideranti indicta relinquuntur.*" TAYLOR. P.

9. τὰ μὲν δίδοντα,] intelligit Orator vasa, donaria, et caeteras res sacras in Templis repositas, quas illi vendiderunt surreptas. MARKLAND.

1. οἷς ὑμεῖς, ἐπειδὴ ζῶντες ἐπαμύναι οὐκ ἠδύνασθε, ἀποθανόντες 149 βοηθήσατε.] quibus vos, quoniam vivis auxilium ferre nequivistis, jam defunctis succurrite.

"1. 2. Οἷμα δ' αὐτοὺς ὑμῶν τε ἀχρεῖσθαι,] Phantasia vel Visio mortuorum ceu praesentium et expectantium Judicum de suis intersectoribus sententiam. P.

2. ἀποψηφισθήσε—καταψηφισθήσε.] Vide suprâ ad p. 146. n. 7.

3. τιμωρίας πεποιημένους.] Videtur γανήσθαι interponendum. REISK.

II. NOTAE IN ISOCRATEM.

151. 1. Ex ISOCRATE.] Isocrates Theodori filius Atheniensis, magnus & nobilis rhetor et philosophus, natus est Olym. LXXXVI. 1. ante Chr. 436. Vixit annos prope centum, et obiit Olymp. cx. 3. Praecepta res ferè habuit Prodicum Ceum, Gorgiam Leontinum, Tisiam Syracusanum. Propter imbecillitatem vocis, et magnam verecundiam, rariùs in publico dixit, nec rempublicam gessit. Nobilissimis autem adolescentibus erudiendis, et gravissimis orationibus scribendis, opes et gloriam intra domesticos parietes consecutus est. Primum apud Chios, deinde Athenis ludum aperuit, "è quo," ut ait Cicero [de Orat. II, 22.] "innumeri principes exierunt; et domus ejus patuit, officina dicendi." [Brut. 8.] Orationes ejus ad nostra tempora pervenerunt una et viginti; et quaedam Epistolae. Doctrinà superiores rhetores vicit, et discipulos primus docuit in soluto sermone modum et numerum quandam servare. "Genus orationis [verba sunt Hieronymi Wolsi] numerosum, purum, et ornatum, delectationi honestae et ingeniorum culturae magis est, quam forensi contentioni, accommodatum. Sententiae in eo passim gravissimae sunt, tam philosophicae, quam ad vitam civilem pertinentes. Docet rationem studiorum: dat gerendae reipublicae praecepta: et imperandi et parendi disciplinam tradit: rectè facta magnificè exornat: argumentorum gravitatem suavissimae orationis concinnitate quasi condit et demulcet; ut non abs re Attica Siren fuerit appellatus. Cum igitur utile dulci miscuerit, nec tantum doceat, sed moveat etiam et delectet; omne tulisse punctum, ut ait Horatius, videri potest, et omnibus honestatis et eloquentiae studiosis quam commendatissimum esse debet."—"Nam (ut verbis utar Ciceronianis) qui Isocratem maximè mirantur, hoc in ejus summis laudibus ferunt, quod verbis solutis numeros primus adjunxerit. Quam enim videret oratores cum severitate audiri, potestas autem cum voluptate; tum dicitur numeros secutus, quibus etiam in oratione uteremur, cum jucunditatis causâ, tum ut varietas occurreret satiati." [In Orator. 52.] Vitam Isocratis scripserunt Plutarchus, Philostratus, Dionysius Halicarnasseus: quos illi adeant, qui de Isocrate plura velint. Videant etiam Fab. Biblioth. Gr. Lib. II. cap. 26. et Harles. Introd. in Hist. Ling. Gr. p. 157. "Vol. I. p. 363. ed. 1792.

EDITIONES ISOCRATIS.

1. Isocrates, ejusque Vita à Plutarcho, Philostrato, et Dionysio Halicarnasseo descripta, Graecè, curâ Dem. Chalcondylae, Mediolani, per Hen. Germanum et Hen. ex Postremulo, 1493, in fol. [Quae editio ibi repetita est eodem anno in 8vo.]

2. Isocratis, Alcідamantis, &c. Orationes, Graecè, Venetiis, apud Aldum, 1513, in fol.

3. ————— Hagenaë, ex officinâ Seckeriand, 1533, in 8vo. [Quae est repetitio Aldinae.]

4. Isocrates nuper accuratè recognitus et auctus. Graecè, Vindob.

titis, in aedibus haeredum Aldi Manutii et Andreas Asulanus, menses Julii, 1511534, in fol.

5. Isocratis Scripta, quae quidem nunc extant, omnia, Graecolatina, postremò recognita: Hieronymo Wolfio Oetingensi interprete: annotationibus novis et eruditiss illustrata, &c. *Basileae, ex officina Oporiniana*, 1570, in fol. [Quae saepè ibidem repetita est, notis brevioribus, in 8vo.]

6. ——— Gr. et Lat. cum Hieronymi Wolfii interpretatione, et H. Stephani diatribis vii. in Isocratem. *Apud ipsum Stephanum*, 1593, in fol.

7. ——— *Lutetiae, apud Paulum Stephanum*, 1604, in 8vo.

8. ——— Gr. et Lat. curâ J. T. B. A. Parisiis, *apud Chappelet*, 1621, in 8vo.

9. ——— *Ibidem, apud Jo. Libert.* 1621.

10. ——— *Genevae*, 1636, in 8vo.

11. ——— Varias Lectiones, versionem novam, ac notas adjunxit Gul. Battie, M. D. 2 vol. *Lond.* 1749, in 8vo. [Idem antea ediderat orationes vii. et epistolas ix. *Cantabr.* 1729, in 8vo.]

12. ——— Gr. et Lat. cum versione nova, triplici indice, variantibus lectionibus, et notis, edidit Athanasius Auger, 3 tom. *Parisiis*, 1782, in 8vo. [Editio pulcherrima.]

13. ——— Gr. ad optimorum exemplorum fidem emendavit, varietate lectionis, animadversionibus critica, summarie, et indice instruxit Wilhelmus Lange. *Hal. Sax.* 1803, in 8vo. [Vide *An Introduction to the knowledge of rare and valuable editions of the Gr. and Lat. Classics*; &c. by T. F. Dibdin, A. B. 3 ed. V. II. p. 3. 8vo.]

(7) Quaedam ex orationibus Isocratis saepè sunt editae seorsum; quas longum foret enarrare.

2. ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ.—] i. e. ISOCRATIS AD DEMONICUM ORATIO.

SCRIPTUR haec Oratio ad Demonicum quemdam Atheniensem, privatum hominem et adolescentem, filium Hipponici, viri divitiis et virtutibus commendatissimū, qui Isocratis amicus et familiaris fuerat; ipsi dat praecepta, quibus vitam non tantum rectè et honestè, sed etiam suaviter et commodè exigit. AUGER.

Partes hujus libelli sunt tres: Principium, Doctrina de moribus, et Peroratio. Sunt enim perquam artificiosè praeceptiones in medio cohortationum collocatae. WOLF.

3. διαστάσεις] *differentes*, pro διασταχόμεας. διαστάς, διαστάς, διαστάς, Atticè pro διασταχός, -ία, -ός. Vel potius pro διασταχός, -ία, -ός, perf. med. ab obsoleto διαστάω, fut. 2. διασταίω, p. m. διαστάω. Sed si sit act. v. subauditur pronomen reciprocon ἐαυτός: et est praes. perf. Vide suprà ad p. 27. n. 4. et ad p. 29. n. 4.

4. εἰλήφαίν] Nota hic, ut et alibi millies, aoristum sumi non solum in sensu praesentis, sed in sensu SOLEO FACERE. Εἰλήφαίν capere solent: sic i. 7. διέλιυε, dirimere solet. AUGER. Sed mirum est virum doctum non observasse εἰλήφαίν [Atticè pro λελήφαίν] non utique aoristum esse, sed perf. i. e. praes. perf. πολλὸν δὲ μεγίστην διαφορὰν εἰλήφαίν—Angl. *but they have assumed by far the greatest difference*, i. e. *they differ most of all*—Ceterum de Graecorum Aoristo in sensu maxime indeterminato vide suprà ad p. 19. n. 6.

5. τὰς δὲ τῶν σπουδαίων φιλίας οὐδ' αὖν ὁ πᾶς αἰὼν ἐκατέστηεν.] Vol. I.

Angl. but even eternity itself would not be able to obliterate the friendship of the worthy. Vide supra ad p. 27. n. 11.

6. τοὺς δόξης ὀρεγομένους,] eos qui gloriam appetunt. BATTIE. ἐρίων, in v. act. porrigo, ὀρέγομαι, in v. med. porrigo meipsum ad aliquid captandum, inde appeto, cupio.

7. παιδείας ἀντικεισμένους,] ἀντικειώω, E contrario facio, Vicissim facio, Par pari reddo. ἀντικεισόμεαι, Vendo, Attribuo mihi, Argo mihi. Genitivo jungi solet. H. STEPHANUS.

152. 1. ἀμὴν φιλοσοφεῖς,] ἀμὴν adverbialiter sumitur subaudiendo κατὰ. Nonnulli interpretantur, adhuc, etiamnum; sed mellius forsam interpretentur; vivide, ardentem, studiosè.—Nota, apud Isocratem φιλοσοφεῖν significare saepius, litteris studere, sicut οἱ φιλόσοφοι, viri litterati. AUGER.

2. τοὺς προτρεπτικούς λόγους] Orationes hortatorias, nempe hic ad eloquentiae studium. AUGER.

3. οὐ μὴν περὶ γε τὸ κατεστὸν τῆς φιλοσοφίας διακροῦνται] non in eo tamē versantur, quod est in disciplinarum studio praestantis simum. Hic rursus nota, vocem φιλοσοφία non eo semper sensu accipiendam esse apud scriptores Graecos, et nominatim apud Isocratem, quo vulgò apud nos accipitur PHILOSOPHIA, sed saepius interpretandum esse studium litterarum. AUGER.

4. δ' ἅλλ' ὅπως τὰ τῶν τράπων—] Ordo est: δ' ἅλλ' ὅπως δόξουσι περικύβηται σπουδαῖοι [κατὰ] τὰ ἥθη τῶν τράπων, sed quomodo honestis moribus ac ingenio praediti videbuntur. πέφυκα, natura sum comparatus, sum. τράπος, mores, à τρέπω, verto, quasi dicas Angl. a turn of mind. Vide supra ad p. 90. n. 2.

5. οὐ παρακλήσειν—ἀλλὰ παραινεῖν—] Apparet ex hoc loco per παρακλήσειν intelligi debere, hortationem ad eloquentiam, et per παραινεῖν, hortationem ad virtutem: unde haec oratio inscribitur πρὸς Δημόνικον παραινεῖς, vel παραινετικός λόγος. AUGER. "παρακλήσεις, hortatio; παραινεῖς, praecipio. WOLF. P.

6. Κάλλος μὲν γὰρ ἢ χρόνος ἀνῆλθεν, ἢ νόσος ἐδάρανε.] Angl. For either time consumes, or disease impairs beauty. De aoristo in sensu maximè indeterminato vide supra ad p. 19. n. 6.

7. 'Ράμνη—ἐπέληθεν, —ἐβλαψε.] De aoristo vide supra ad p. 19. n. 6.

8. τῶν ἀσχοῦντων] Potest hic intelligi αὐτοὺς, qui sese exercent, οἱ δὲληται. WOLF.

153. 1. τῶν ἐκείνους πεπραγμένων.] Vide supra ad p. 136. n. 10.

2. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ] Quinetiam. Quod si οὐ μὴν, ἀλλὰ, simpliciter reddimus, omnino, vel, ut aliquando fit, sed, perit tota negatio, quam adfert τὸ οὐ, vel οὐ μὴν. Negat nempe οὐ μὴν vel superius, vel aliud quid extrinsecus advocandum, cui τὸ ἀλλὰ vi διαφορικῆς diversum quid opponit. Totius itaque τοῦ, οὐ μὴν, ἀλλὰ, usus est ἐπανόρθωτικός, tollens superius, et, quod aptius est, reponens.—Aet ubi post ἀλλὰ invenitur καὶ ἐπισοπικόν, priora quidem neque prosum, neque partim tolluntur, sed iis nobilior pars additur: manet tamen ἐπανόρθωσις, qua is, qui ita loquitur, indicat se pro rei dignitate, magnitudine, aut atrocitate, non satis dixisse, quare superaddit id, quod maximè palmarium videtur. HOOSENEX, Doctrina Particularum L. Graec. pp. 951. 955.

3. καὶ τοῖς φίλοις παύει.] et cum amicis omnia communicans. Gallicè, D'vous sans réserve à ses amis. AUGER.

4. Ἄλλοι τὸ μὲν ἀρετὴς αὐτῶν—] Sive perfectionem dicas, sive

certitudinem, sive accuratam rationem, sive diligentiam, sive quid aliud, parum commodum erit: Si verò τὸ ἀκριβὲς αὐτῶν ἐπιδείξω sic effera, ἀκριβοῦς ἢ ἀκριβέστερον αὐταῖς δηλ. commodius explicabitur Latine, accuratè aut accuratius eas declarabimus. WOLF.

5. ἐξηγητόχαμεν,] Angl. *We have produced, or exhibited*, 1. pl. perf. m. Atticè pro ἐξηγόχαμεν, ab obsoleto ἐνέχω, idem quod φέρω. perf. m. ἦνοχα, Atticè ἐνήνοχα.

1. Οὕτω δὲ τὴν γνώμην,] Ordo est:—ἀδύνατον δ' [ἐστὶ] τὴν 154. μὴ καπληρωμένοι πολλῶν καὶ καλῶν ἀπορροαμάτων οὕτω διατεθῆναι τὴν γνώμην. impossibile autem est ut ille, qui multis præclarisque præceptis non est instructus, animum suum ita disponeret. διατεθῆναι, aor. 1. pass. in sensu medio. Vide suprâ ad p. 7. n. 10. "affectum esse?

2. αὐξεσθαι πίπυκε.] Angl. *is naturally improved*. Vide suprâ ad p. 68. n. 1.

3. συντόμως ἀποδέσθαι,] breviter submittere monita quaedam mea, ut planè indicat v. med. Caeterum δευοίης est optativus Atticus, pro δευοίης, δευοίς. Vide suprâ ad p. 94. n. 2.

4. αὐθαδής,] Angl. *conceited*.

"l. 28. κρατεῖσθαι] contineri, Wolf. Lange. P.

1. Ἐλλαβοῦ τὰς διαβολὰς,] *Caveto a criminationibus*,—

155

2. εὐδοκίμοις,] Atticus opt. pro εὐδοκίμοις, [Vide suprâ ad p. 94. n. 2.] *benè audire licet*,—εἰ φαίνοιο ταῦτα μὴ πράττειν, si planè haec non adarittas,—"Notandum est, [verba sunt Thomae Hutchin- son ad Xenoph. de Cyri Inst. propè initium] verba δοκεῖν, φαίνεσθαι, "νομίζεσθαι, ita à Graecis adhiberi solere, ut per ea significant (non "dubii quidpiam aut ambigui, non quod videtur, sed) quod revers est." Caeterum ἐπισιμψής est Att. opt. pro ἐπισιμψής, ab ἐπισιμψά, repre- hendo, obijungo, &c.

1. τοῖς αὐτοῖς,] cum iisdem hominibus,—παρ' αὐτῶν αὐτῶν, de iisdem 156. rebus.

2. Τῷ δὲν κρατεῖσθαι,] Ordo est:—ἀδελφὸν ἐγκαίρειαν πάντων τῶντων, ὅψ' δὲν αἰσχροῦν [ἐστὶ] τὴν ψυχὴν κρατεῖσθαι, exerceo imperium in haec omnia, &c. Ἐσθ' δὲ ἐν τῷ κέρδει τοιοῦτος,—Angl. *And, in the case of gain, or interest, thou shalt obtain that end*—

3. ἀξέμεναι,] Vide suprâ ad p. 27. n. 11.

4. Δεῖ γάρ τοις ἀγαθοῖς,] Construe—γὰρ δὲ τοῖς ἀγαθοῖς ἄνδρας φαίνεσθαι παρεχόμενους τρόπον πιστότατον ὄραον. Nam oportet probos viros planè ostendere moris suos iurjurando veraciores. Vide suprâ ad p. 155. n. 2.

5. Ὅρκον ἐπαπτόν,] iuramentum ad te delatum—Angl. *An oath required of thee, an oath tendered to thee*—

6. φιλοχρημάτος ἔχειν,] avarè se gerere, avarus esse. Vide suprâ ad p. 86. n. 1.

1. Μὴ τυχεῖν μὲν γὰρ,] scilicet πόττους καὶ αἰγῆς. WOLF.

157.

"l. 7. ἀνακρινέει,] ἀνακρινέει, Auger. ἀνακρινέει, ἀνακρινέει. Vide Lange. P.

2. Παρακλήσειεν—πρόχουδεν,] Angl. *are in a like situation*—πρόχουδεν, *I am in a situation, whether good or bad*.

1. Πιστὸς τὸν πλοῦτον χρημάτων,]—non facilè est verum sensum 158. hujus sententiae attingere. Mihi pendere videtur hic sensus à veritate ἀπολαύειν et πρᾶσθαι. Si conjecturas meas licet edere, ἀπολαύειν, meo quidem iudicio, significat, uti ad commoditates vitæ, et πρᾶσθαι, uti ad ejusdem vitæ necessitates; ita ut χρημάτων sit superfluum,

quo quis utitur ad vivendum cum splendore convenienti, et χρήματα necessarium, quo quis utitur ad vivendum simpliciter. AUGER. Discrimen inter χρήσθαι et ἀπολαύειν hoc plerique constituunt, ut alterum ad necessitatem, alterum ad voluptatem referatur: frui vae aliqua re, sine respectu ad alia commoda, ut amici colloquio, joci, voluptatibus; uti propter aliud, ut libro, discendi gratiâ. WOLF. "Sensus: Cum divitiarum usu earundem possessionem conjungas: i. e. Ne sis avarus nec prodigus. LANGE. χρήματα, καὶ κτήματα, bona utenda, ac bona possidenda. Vide Cic. Verr. A. 2. l. 2. 18. P.

2. τοῦ τε ζημίαν μεγάλην ἐκτίσαι,] Angl. both in order to make up for a great loss.

3. ὁσπάρ τοὺς εὐχόντας,] Angl. as at indifferent persons—ὁ εὐχεῖν, quilibet.

4. Εὐν ἀποδέξῃ τῶν φίλων τοὺς—] Si eos amicorum amplecteris, qui morem tibi gerunt in eo quod ad pessimum ducit, non habebis in vultu, [i. e. nunquam dum vivis habebis,] qui in odium tuum incurrunt monstrantes quod ad optimum ducat. Augeras sic Gallicè dedit—Si vous regardez comme vos meilleurs amis ceux qui vous flattent dans vos défauts, vous ne trouverez personne qui, pour vous en corriger, veuille encourir votre haine.

5. καρτερήθειαν] Angl. can endure. Vide suprâ ad p. 27. n. 11.

6. ὀργιζόμενα τυγχάνουσιν] Vide suprâ ad p. 7. n. 5.

159. 1. ὅπερ πάσχοισιν οἱ πολλοί,] Angl. which is the case with the bulk of mankind. Vide suprâ ad p. 157. n. 2.

2. Ἀθάνατα μὲν φρόνει—] Gall. Par l'élévation de vos sentimens, montrez que vous aspirez à l'immortalité; et par un usage modéré des choses, faites voir que vous vous reconnaissez mortel. AUGER.

3. προσεξημίωσε] damno insuper afficiit. Vide suprâ ad p. 19. n. 6. item ad p. 97. n. 2. "ἀπαιδευσία, ἀμαθία, rudeness. P.

160. 1. Μιμοῦ τὰ τῶν βασιλέων ἥθη,—] Gall. Prenez leurs mœurs et leurs usages.—san doute, pourvu que ces mœurs ne soient criminelles: autrement cette maxime ne seroit point d'une saine morale.—Isocrate, écrivant à un jeune homme élevé sous un gouvernement populaire, et transplanté à la cour d'un monarque, lui recommande la soumission la plus parfaite aux volontés du prince sous les loix duquel il vit. AUGER.

2. Εἰς ἀρχὴν κατασταθεῖς,] Magistratum adeptus. AUGER.

3. Μηδενὶ πονηρῶ πράγματι—] Nulli actioni improbas aut adris aut patrocinieris. BATTIE. παρίστασο, Verbum hoc ad advocatos pertinet, qui etiam tacentes suâ personâ reo patrocinantur: quod Latini dicunt stare ab aliquo. συνήρῃ, hoc ad oratores pertinet, et causidicos, qui oratione defendunt reum. WOLF.

4. ὀρέγεσθαι τῆς δικαιοσύνης,] justitiam appetere. Vid. suprâ ad p. 151. n. 6.

161. 1. ἀλλ' ὅν ἐλπίδι γε—] Idem est [ἀλλὰ scil.] quod, ai certè, vel saltem; quo tamen sensu particulas γε ὅν, vel ὅν γε, vel γούν, saepius adjunctas habet. VIOGAS, de Gr. dict. Idio. kumia, p. 342. Edit. L. Bat. 1742. C. VIII. 1. 3.

2. γίνου δὲ τοῖς ἄλλοις ἐν μηδετέροις ὢν κατὰ μέρος.] Ordo est δὲ γίνου ὢν κατὰ μέρος τοῖς ἄλλοις ἐν μηδετέροις. In neutris autem sic aliis manifestus. "ἐν μηδετέροις, Mediolan. Lange. μηδ' ἐν ἐτέροις, Wolf. Auger. P.

162. 1. ἡ πεπερωμένη] fatum. quam πεπερωμένην, à παρατείν, finis.

2. χάριν ὀχοῖν,] *gratias habere*. ὀχοῖν Attice pro ὀχοῖμι. Vide suprā ad p. 94. n. 2.

3. ἢν ἔχων—τυγχάνω.] Vide suprā ad p. 7. n. 5.

1. αἱ λῶπαι ταῖς ἡδοναῖς παραπεπήρασι.] Angl. *pains cling to pleasures*. πεπήρασι, perf. m. à πηγνύω vel πήγνυμι, *compringo*, *infigo*: in v. med. *compringo meipsum*, *rigeo*: *infigo meipsum*, *adhaereo*. Apud Graecos nomina virtutum, vitiorum, &c. articulum addebat: necnon apud hodiernos Gallos, &c. ἡ λύπη, *la peine*: ἡ ἡδονή, *le plaisir*.

2. τὰς τέρεψις εὐλακρινεῖς] *εὐλακρινεῖς ἡδονή* ea voluptas est, quae nihil molesti vel adjunctum habet vel consequens. WOLF.

3. παύλαις ἐνδέχεται τὰ τυγχόντα πράττειν.] *hominibus improbis quiescere facere licet*; [Vide suprā ad p. 158. n. 3.] (εὐθύς γὰρ τοῦ βίου σοιαστέην πεποιήνται τὴν ἐπέθεσιν,) *aperit enim vitas suas tale iocurunt fundamentum*, i. e. nam talem sibi vitas rationem palam pro-pasurunt. πεποιήνται usurpatur hic in sensu medio, ut saepe fit in perf. pass. "διότι pro ὅτι, quod nonnulli codices habent. F.

4. οὐχ ὀδόντα] Vide suprā ad p. 5. n. 6.

"l. 18. ἐλαττωμένους] *deficientes*: "fallentes opinionem, quam de se dederant." AVOZZA. P.

1. ἐρέεσθαι τῆς καλοκαγαθίας.] Angl. *to aspire after every thing fair and good—after all moral virtue*. Vide suprā ad p. 151. n. 6.

2. τὰς τῆς φύσεως ἀμαρτίας ἐπικρατήσεις.] Angl. *should be able to subdue the depravity of his nature*. Vide suprā ad p. 27. n. 11.

III. NOTAE IN DEMOSTHENEM.

165. 1. E DEMOSTHENE.] Demosthenes Demosthenis filius Atheniensium omnium oratorum, qui unquam exstiterit, facile princeps habitus est. De anno quo natus est non consentiunt auctores. Alii quidem putant eum lucem aspexisse Olymp. xcix. 4. alii autem Olymp. ci. 2. et ante C. N. 357. [Vide Saxii Onomast. part. I. pag. 70. edit. 2.] Tradit Plutarchus, ex Theopompo, Demosthenis oratoris patrem ex optimatibus esse inter cives Athenensium, cognomenque ei inditum *Μεγακλονίδης*, propterea quod officinam teneret ubi gladii fabricarentur, servosque haberet ejus artificii peritos. Dubitat autem idem Plutarchus de eo quod Aeschines orator de Demosthenis matre narraverit, eam scilicet ex Gylone quodam, qui ob crimen proditiōis patriā exulaverat, atque ex barbarā matre natam esse. Patrem autem septem annos natus, qui ei magnas opes legaverat, quarum autem à tutoribus magnā parte fraudatus est. Ab ineunte aetate infirmā valetudine utebatur. Philosophiae primū se dedit sub Platone et Euclide Megarensi. Verū audito aliquandō Callistrato oratore, qui magnā cum populi admiratione causas agebat, in studium eloquentiae, praecipuē sub Isaeo oratore et Andronico histriōe, unū incubuit. In Demosthene "tantum studium fuisse (verbis utor Cicero, solius ferē digni qui Demosthenem aemularetur) tantisque labor dicitur, ut primū impedita naturae diligentia industri-
"que superaret: cūque ita balbus esset, ut ejus ipseus artis, cui
"studeret, primam literam non posset dicere, perfecit meditandō, ut
"nemo planius eo locutus putaretur: deinde cum spiritus ejus esset
"angustior, tantum continendā animā in dicendo est assecutus, ut unā
"continuatione verborum (id quod ejus scripta declarant) binæ ei
"contentiones vocis et remissiones continerentur: qui etiam (ut
"memoriae proditum est) conjectis in os calculis, summā voce ver-
"sus multos uno spiritu pronuntiare consuebat; neque id consue-
"tens in loco, sed inambulans, atque adscensū ingrediens ardeat."
[De Orator. Lib. I. 61.] Non volū ipse Cicero sed multi alii scrip-
tores veteres de Demosthene testantur, eum per varia naturae
impedimenta ad fastigium eloquentiae tandem pervenisse, omnesque
alios oratores arte dicendi longē superasse, atque adeo plurimum in
Republicā potuisse. "Commemorato ejus nomine, (verba sunt Val.
"Maximi) maximae eloquentiae consummatio animo oboritur audien-
"tium." [viii. 7.] "Sequitur oratorum (inquit Quinctilianus) ingens
"manus, cum decem simul Athenis aetas una tulerit: quorum longē
"princeps Demosthenes, ac paenē lex orandi fuit: tanta vis in eo,
"tam densa omnia, ita quibusdam nervis intenta sunt, tam nihil otio-
"sum, is dicendi modus, ut nec quid desit in eo, nec quid redundet
"invenias." [Inst. Orat. Lib. x. 1.] Egregiē elucebat ars dicendi De-
mosthenica contra insidias, quas strueret Philippus ille Macedonum
rex in Atheniensium totiusque Graeciae libertatem. Mira quiden
fuit eloquentiae vis, quā summus orator languidam et paenē deperdi-
tam civium suorum virtutem in hostem illum patriae subinde excita-
verit. Sed dolendum est propriam ipseus virtutem, belli fortunam

expertam, tam miserè defecisse. In praelio apud Chaeroneam com- 168
misso, ubi Philippus Athenienses devicit, Demosthenes, abstracto cly-
peo, fugâ salutem quaesivit. "Cumque id ei (uti nobis narrat A.
"Gellius) quod fugerat probrosè objiceretur, versu illo notissimo
"elapsit, *Ὀὐκ ἔσθ' ὁ πρῶτος καὶ πάλιν μαχηθεὶς.*" [Lib. xvii. 21.]
Mors Philippi, quae brevi post victoriam suam accidit, summo erat
Atheniensibus, et praesertim Demostheni, gaudio. Spes magnas de
libertate recuperandâ fovere coeperunt; quae tamen citò periit.
Alexander Philippi filius, rebus domi compositis, cum exercitu in
Boeotiam progressus est. Ferocia Atheniensium concidit; animus
Demosthenis obtorpuit. Tandem hicce orator celeberrimus, largi-
tione ab Harpalo se corrumpi passus, famam eloquentiae multam
obecaravit. Ab Areopago damnatus, in carcerem conjectus est.
Quibusdam autem adjuvantibus se fugâ subduxit. Tulliae exilium
imbocilli animo fertur. Post mortem tamen Alexandri, Athenienses,
Demosthenem, pristinae ejus gloriae memores, ab exilio revocarunt.
Tirimem miserunt, quae eum ex Aeginâ reduceret. Progredien-
tem ex Piræo in urbem universa civitas, obviam ei facta, eum laeto
animo excipiebat. Post reditum tamen, patriâ diu frui ei non erat
concessum. Nunciatum est Antipatrem, qui Alexandro in regno
Macedoniae successerat, et Craterum, quondam Alexandri comitem,
Athenas appropinquare. Demosthenes cum suis clam in fugam se
recepit. Templum Neptuni, in insulâ Calauriâ, supplex petiit. Ibi
in aedis parte interiore, sumpto veneno quod secum clam habuerat,
moritur, anno aetatis 82do. Unde Juvenalis—

————— *Saevus et illum*

Exitus eripuit, quem mirabantur Athenae

Torrentem, et pleni moderantem frena Theatri.—Sat. x. 126.

Vitam ejus et laudationem scripserunt Plutarchus, Lucianus, Libanius,
Suidas. Extant sub ejus nomine orationes 61, prooemia ad oratio-
nes 65, et epistolae 6, quas orationes singulatim recensuit doctissi-
mus Fabricius in Bibliothecâ Gr. [Lib. II. cap. 26.] De hoc oratorum
Principe vide plura passim apud Ciceronem et Quintilianum.

EDITIONES DEMOSTHENIS.

1. Demosthenis Atheniensis, Oratorum principis Opera; sive Ora-
tiones LXX. Graecè, cum Libanii Sophistae argumentis. *Venetis,*
apud Aldum, 1504. in fol. duabus partibus. [Hanc editionem Aldum
repetivisse videtur eodem anno. Vide Reiskii praef. ad suam Ora-
torum Edit. p. vii. et LXXXV.]

2. ————— Graecè, cum commentariis Ulpiam.
Basil. apud Joannem Hervagium, 1592, in fol.

3. ————— Graecè, curâ Jo. Bernardi Felliciani.
Venetis, ex officinâ Francisci Brucchioli, 1543, 3 voll. in 8vo.

4. ————— Graecè, corrigente Paulo Manutio Aldi
filio. *Venetis,* 1554, 3 voll. in 8vo. [Scatet haec Edit. mendis type-
graphicis.]

5. ————— Oratorum principis Opera; sive Ora-
tiones LXX. Graecè et Latine, cum translatione, notis et Gnomologiâ
Hier. Wolffii; item Ulpiam commentarii cum Wolffii versione. *Amst.*

136. *laes*, apud Oporinum, 1549, in fol. [Ter prodit separatim Wolfii versio Latina. Prodit quoque Basil. 1569, Specimen Demosthenis, à Wolfio recogniti.]

6. Demosthenis Atheniensis Opera, Graecè, *Lutetiae*, apud Joannem Benenatum, sive, ut tituli quidam habent, apud Michaelum Seminum, sub scuto Basiliensi, vid. Jacobaei, 1570, in fol.

7. ————— et Aeschini Opera, cum utriusque auctoris vitâ, et Ulpiani commentariis novisque scholiis, ex quartâ eîque postremâ recognitione, Graeco-Latina, &c. per Hier. Wolfium. *Basileae*, ex officinâ Hervagiani per Eusebium Episcopium, 1572, in fol.

8. ————— et Aeschini Opera, cum utriusque auctoris vitâ, &c. Gr. et Lat. *Francfurti*, 1604, in fol. [Universè aut eadem cum Basileensi, nisi quod opusculorum nonnullorum sedem mutavit. Rursus. Repetita est sine Wolfii adnotationibus, *Genevae*, 1609,] sive *Aureliae Allobrogum*, quae est eadem, puto. Adest P.

9. *Ἀνθοθέωνος, Αἰσχίνου, Δωρόφρονος, καὶ Ἀνναδίου τὰς ἐπιστολάς*. Graecè et Latine. Edidit Joannes Taylor, LL. D. Coll. D. Joannis Cant. Socius, &c. *Cambrigiae*, vol. 3. et vol. 2. in 4to. "1748. 1757. P. [Mortuo Editore, caetera nondum edita sunt.]

10. Oratorum Graecorum, quorum princeps est Demosthenes, quae supersunt, monumenta ingenii, &c. Gr. et Lat. edidit Joannes Jacobus Reiske. *Lipsiae*, 1770, et aliis annis, 12 voll. in 8vo. [Opus omnè egregium et utilissimum. Plenam edidit enarrationem vide in hujus praef.]

* * Separatim saepè editae sunt quaedam ex orationibus Demosthenis. Exempli gratia: 1. Demosthenis Orationes de Republicâ ad populum, Latîo donatae à Vincentio Lucchesino, cum textu Graecò regione apposito, et notis criticis et historicis. *Romae*, 1712, in 4to. 2. Demosthenis et Aeschini οἱ περὶ τῆς παρακροῦσιν λόγος ἀντιδίκου, cum Latina Hier. Wolfii versione, &c. curâ Henrici Brooke. *Oxon.* 1721, in 8vo. 3. *Αἰσχίνου ὁ κατὰ Κτησιφώντος καὶ Ἀνθοθέωνος ὁ περὶ στεφάνου λόγος*. Interpretationem Latinam et vocum difficiliorum Explicationem adjecerunt P. Foulkes et J. Friend Ed. 4ta. *Oxon.* 1726, in 8vo. 4. Demosthenis Selectae Orationes. Ad codices MSS. recensuit, &c. Ricardus Mounteney. *Lond.* 1731, in 8vo. [Quae saepè repetita fuit.] 5. Demosthenis Orationes Philippicae duodecim, Graecè. In imâ paginâ—emendationes nonnullae proponuntur. *Glass.* 1762, in 8vo. 6. Demosthenis Orat. de Coronâ, cum Wolfii, Marklandi, Palmerii, et J. J. Reiskii, suisque Animadversionibus edidit Theoph. Christoph. Herles. *Altenburgi*, 1769, in 8vo. 7. Aeschini in Ctesiphontem et Demosthenis de Coronâ Orationes. Gr. et Lat. Versionem recudit et notas adjecit Jos. Stock. *Dublin.* 1774. 2 voll. in 8vo. 8. Orationes Philippicae omnes. Interpretationem denuo castigatam et notas aliquot adjecit Jos. Stock. *Dublin.* 1774, 2 voll. in 8vo.

2. *ἈΗΜΟΘΕΩΝΟΣ ΚΑΤΑ—*] hoc est, DEMOSTHENIS contra PHILIPPUM prima. Vulgò nominatur PHILIPPICA I.

Quicunque in Demosthenicâ lectione adhuc hospes est, eloquentiam autem hujus summi oratoris quodammodo degustare cupit, sciat in difficultatem in studio Demosthenis ferè totam oriri, non ex verbis quibus utitur, (haec enim plerumque usitatissima sunt,) sed ex eorum

compositione, totiusque orationis structurâ exquisitissimâ, quâ perit- 165.
tissimus ille dicendi artifex cunctis aliis oratoribus longè antecellit.
Nam, ut ait Dionysius Halicarnassensis, in libello qui inscribitur
Περὶ τῆς λεπτειᾶς Δημοσθένους δεινότητος [vol. vi. p. 1112. Opor.
Dion. Hal. Edit. Reiske, Lips. 1777, in 8vo. C. 51.] 'Ο τούτου δόξης
ἡξιωμένος ἀνὴρ ἐπὶ λόγοις, δόξης οὐδαίς τῶν πρότερον, αἰώνια συν-
ταττόμενος ἔργα, καὶ τῷ πάντα βαδανίζοντι χρόνῳ παραδιδούς,
οὐδὲν ἐκ τοῦ ἐπιτυχόντος ἔγραψεν ἀλλ' ὥσπερ τῆς ἐν τοῖς νοήματιν
εὐκονομίας πολλὴν ἐποιεῖτο δόξιν, οὕτω καὶ τῆς ἐν τοῖς ὀνόματιν
ἀρμονίας. Hoc est, Ille qui tantam ex eloquentiâ gloriam perceperat,
quantam ἐ prioribus nemo, aeternum duratura componens opera, atque
tempori res cunctas examinantem tradens, nihil fortuito et temerè scripsit :
sed quemadmodum magnam in sententiarum distributione, ita et in com-
positione verborum operam impendit. Vide totum hunc Dion. Hal.
libellum, in quo Admiranda Vis dicendi in Demosthene optimè enar-
ratur. Consule etiam Dissertationem II. quae inscribitur *De Compo-
sitione Veterum ; praesertim Demosthenis ;* adjectam tomo 2do libri cui
titulus, *Of the Origin and Progress of Language*. Edin. 1774, in 8vo.

3. *ΦΙΛΙΠΠΟΙ* τῷ Μακεδόνων βασιλέως, ἐξ οὗ καὶ *Ολυμπιάδα*
Ἀλέξανδρος ὁ Μέγας ἐγεννήθη. Harum orationum tanta fuit celebritas,
ut et M. T. Cicero, quas in M. Antonium habuit, infelici et exemplo et
aemulatione, Philippicas, quàm Antonianas inscribere maluerit. Nam
et Philippi atque Alexandri successor Antipater ad necem compulsi
Demosthenem ; et Cicero crudeliū etiam interfectus est. WOLF.

IN ARGUMENTUM.

4. *ΤΙΘΘΕΣΙΣ*—] ARGUMENTUM, &c. Hoc argumentum auctorem
habet LIBANIUM SOPHISTAM, qui Antiochiae familia nobili ortus, maturè
dedit se litteris. Floruit circiter annum post natum Christum 360 ;
et varia scripsit Graecè, in quibus Argumenta orationum Demosthe-
nis. Atticae dictionis amantissimus, non tamen venerem verè Atticam
assecutus est.

5. καὶ εἰσὶν αἰεὶ τὰς ἀνὰ πόλιν ἀρετὰς τῷ πολέμῳ προσερχομένης.] et
illis auctor est quid ratione ad bellum se optime accingerent. προσερχο-
μεν, per sync. pro προσερχομένησαν, 3 pl. aor. 1. opt. pass. verbi προσ-
φέρω, offero, admonéo : [Vide supra ad p. 153. n. 5.] et in v. m.
admonéo meipsum, accingo me, &c. aor. autem pass. saepè sumitur in
sensu medio. [Vide supra ad p. 7. n. 10.] De huiusmodi tamen lo-
cutione ita vir eruditissimus H. Stephanus : " Possumus autem, οὕτω
" προσφέρομαι τῷ πολέμῳ vel τοῖς πολεμικοῖς, reddere, Ita me gero
" in bello, vel, Ita gero seu administro bellum. Vel, Ita res bellicas
" tracto." L. Gr. Thes. tom. iv. c. 118. f. ubi vide plura.

6. πολιτικῇ,] Angl. consisting of citizens—πρὸς τὰς τῶν ἐπι-
καιρῶν γυλας ἔτοιμος ὑπάρξει, shall be ready on occasional emergencies.

7. παραμειγμένων δέ.] ita tamen ut sint permixti civibus. Subin-
telligitur scil. πολῖταις.

8. μηδὲ ἐκ τῆς πόλεως ποιεῖσθαι τὰς βοηθείας.] neque ex urbe opem
ferre.—" βοηθείας ποιεῖσθαι ex Aeschine pro Auxilia suppeditare."
H. STEPH. " Thes. I. 760. b.

9. ἀλλὰ περὶ τὴν Μακεδονίαν ἀναστρέφεσθαι,] sed circa Macedo-
niam versari.

10. τοὺς ἐτησίους] scil. ἀνέμους—Plinius Aquilones vocat, lib. II.
VOL. I.

cap. 47. "Caniculae," inquit, "exortum diebus octo fermè Aquilones antecedunt, quos Prodomos vocant. Post bidduum autem exortas, "iisdem Aquilones constantius perflant, diebus quadraginta, quos Etesias vocant." Hos Aristoteles, libello de Mundo, permistos esse scribit ex Aquilonibus et Favonibus. — Cum autem Athenae meridionaliores sint, — Macedonia septentrionalior; Athenis in hanc navigaturis adversi erunt Etesiae; ex Macedonia Athenas, secundum. Hiberno autem tempore, quamvis Austri familiaris fient, periculum per se omnis navigatio. WOLF. Vide H. Steph. L. G. Thea. tom. I. c. 1296. a.

IN IPSAM ORATIONEM.

106. 1. *Ἐγὼ μὲν περὶ καινοῦ τινος πράγματος προειπώμετο* — λέγειν,] *Si de novè aliquid re dicere proponebatur. προειπώμετο Atticè pro προειπώμετο.*

2. *ἐπισχών*] Angl. *having restrained myself* — subauditur *οὐκ ἐπαυρόν* [Vide suprà ad p. 3. n. 7.] Caeterum Particula *ἄν* refertur ad *ἦρον* infra: haec enim vocula saepè est tanquam praenuntia modi subj. vel opt. interdum et indic. scil. quando indicatives sumendus est in sensu subjunctivi: ita tamen ut, post voces aliquot interjectas, unà cum verbo suo repetatur; ut hic, *ἐπισχών ἄν, ἕως οἱ πλεῖστα, &c. &c. λ. — ἡσυχίαν ἄν ἦρον*. Tales autem elegantiae non solum linguis recentioribus, verum etiam ipsae Latinae prorsus sunt ignotae.

3. *οἱ πλεῖστοι τῶν εἰωθότων γνώμην ἀπερῆναντο*,] Angl. *the great est number of those, who have been accustomed to speak, had declared their opinion*, ut planè indicat v. med. Alludit orator ad legem Solonis, per quam sancitum erat ut, qui suprà quinquagesimum erant aetatis annum, si primum verba facerent, deinde quivis civium pro aetate et per vices. Haec autem lex illo tempore non vigeat. [Vide *ΔΙΣΧΙΝΟΤ κατὰ ΚΤΗΣΙΦΩΝΤΟΣ λόγον*, prope init.] Legis tamen aequitatem Demosthenes agnoscere videtur, etiam quum in eam peccat: rationes autem reddit satis idoneas.

4. *τότ' ἄν καὶ αὐτὸς ἐπειρώμην*,] Angl. *then even I myself would have attempted* — *ἃ γινώσκω, λέγειν*. i. e. *λέγειν τὰ πράγματα, ἃ γινώσκω εἶναι βέλτεστα*, Angl. *to mention the things, which I know to be best*.

5. *Ἐπειδὴ δὲ, περὶ ὧν* —] i. e. *περὶ τῶν πραγμάτων, περὶ ὧν* [Vide suprà ad p. 86. n. 4.] Angl. *but since it happens even now, that we are considering about the things, about which these men have formerly spoken frequently, ἡγοῦμαι, καὶ πρῶτος ἀναστὰς, εἰς τάς ἄν συγνώμης συγγράμειν*. Angl. *I imagine, that though I have stood up first, I shall with reason meet with indulgence*. Constructio tironibus notanda, *ἡγοῦμαι ἀναστὰς, et ἡγοῦμαι ἀναστὰς συγγράμειν, et ἄν συγγράμειν*. Vide suprà ad p. 94. n. 4.

6. *συνεβούλευσαν* — *βουλευέσθαι*.] *συμβουλευέν, in activo, consilium dare: at συμβουλευέσθαι, in medio, curare sibi consilium dari, sive consulere aliquem*. KUSTERUS de Verbb. Medd. § II. 15. — *βουλεύεσθαι, inter se conferre consilia; seu deliberare, consultare inter se: cum nempe de pluribus dicitur*. At de uno cum dicitur, significat, *secum deliberare, vel consultare: uti λογίζεσθαι, secum reputare: ἐπιμελεῖσθαι, secum cogitare, &c. Idem, § I. 37.*

7. *ἀθυμητόν*,] supple *ἐστὶν οὖν*.

8. *φαιδῶς ἔχειν*] Vide suprà ad p. 86. n. 1.

9. *ἔπειτα ἐνθυμητόν,*] supple *ἔστιν ὅμιν.* Deinde considerandum est vobis, καὶ παρ' ἄλλων δικούσιν, et qui ab aliis auditis, καὶ τοῖς εἰσδόνουσιν αὐτοῖς ἀναμνηστικόμεναις, et qui vobis vocant ipse recordantes,—

10. *ἐξ οὗ χρόνος οὐ πολὺς,*] i. e. *ἐξ οὗ χρόνου οὐκ ἔστι πολὺς χρόνος,* ex quo tempore non est multum tempus, i. e. non ita pridem.

11. *ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων,*] Angl. in behalf of the rights of Greece.

12. *ἤς ἐκασταῖς*] Vide suprā ad p. 3. n. 3.

13. *καὶ ἐν τῷ νῦν ὕδρῳ τοῦτου,*] Φιλίππου scil. Istius Philippi, qui Thraciae dominatum invadere conabatur, et in Atticam nuperrimē, operatis Thermopylarum angustis, irrumpere tentaverat. *Ἰουκτινός.* Vide quanto cum contemptu de Philippo loquitur: alibi passim: *αὐτὸν ὄντορα,* Regem vix semel quidem appellat. *Μουστικῶς.*

14. *καὶ τὸ—τὰ χωρία ταῦτα πάντα ἀπολωλέναι τῇ πόλει,*] καὶ τὸ—i. e. *δικαίων καὶ τοῦτο τὸ πρᾶγμα,* x. t. λ. Angl. and viewing also the following circumstance, viz. that all these strong places are lost to the state.

1. *ἀσπεῖον—κύκλῳ,*] κύκλῳ—Angl. all around, *ἀσπεῖον,* in alliance 167. with us.

2. *κατέστραπται*] Perf. pass. in med. sensu, ut saepe fit. Vide suprā ad p. 95. n. 1.

3. *καὶ ὑμεῖς ἐπὶ τῆς τῶαυτης ἐβλήθητε γενέσθαι γνώμης νῦν,*] Angl. *you also were willing to become intent upon such a sentiment now,* ἐπειδὴ περ οὐ πρότερον since, to wit, you were not willing formerly;—

4. *συνελόντι δ' [ἀπλῶς] εἰπεῖν,*] subauditur λόγῳ. *εἰπεῖν δ' ἀπλῶς,* Angl. to speak simply, λόγῳ συνελόντι, in a word comprehending every circumstance together, i. e. ut simpliciter et summam dicam. Caeterum conjicit doctissimus Reiskius vocem ἀπλῶς à Schollio natam.

5. *ἢν ὁμῶν αὐτῶν ἐβλήθητε γενέσθαι,*] Angl. if you chose to be your own masters—

6. *τὰ καταρράθυμμένα*] διὰ ῥαθυμίας προεμένα ὅρ' ὁμῶν, καὶ ἀπολωλότα. WOLF. "ἀναλήψεσθε, an, reparabitis? P.

1. *ἐν*] pro *ἐνθεσι*, ut *ἐν* pro *ἐκθεσι*. sed *ἐπὶ* praep.

168.

2. *κατέκτηχε μέντοι ταῦτα πάντα νῦν,*] Obstupescunt nunc quidam haec omnia, οὐκ ἔχοντ' ἀποστροφὴν, quippe quae refugia destituantur—*κατέκτηχε* est praes. perf. à *κατακτηθῶν*, obstupesco. Vide suprā ad p. 29. n. 4.

3. *ὦ—ἀσελγείας*] Angl. to what a pitch of arrogance,—

4. *καὶ οὐκ οἶδ' ἐστίν, ἔχων ᾧ κατέστραπται, μένειν ἐπὶ τοῦτων,*] Angl. and though in possession of the places which he hath subdued, is incapable of remaining upon them—cannot be contented with them; [Vide suprā ad p. 5. n. 6.] *ἀλλ' αἰεὶ τι προσπεριβάλλεται,* but is perpetually throwing around them something additional for himself—i. e. is constantly enlarging his conquests all around. Nam *προσπεριβάλλεται* refertur ad *ᾧ κατέστραπται* suprā. Caeterum de vi praepos. *πρὸς* in comp. vide suprā ad p. 97. n. 2; vide etiam ad p. 167. n. 2.

5. *περιδοιχίεται.*] ἐκ μεταφορᾶς τῶν κινηγετῶν κατὰ γὰρ τὰς ἐκδρομὰς τῶν θηρίων, ὅθῃ ξύλα ἰσθᾶσιν. ᾧ καλοῦσθαι σταδίου, ἢ στόγιον, καταπεταναίνοντες αὐτὸν δίκτυα, ἦνα, ὡς αὐτοὺς ἐκφύγη τὰ θηρία, εἰς τὰ δίκτυα ἐμπέσῃ. Schol. Sed hoc forsan commentum est Scholiastae, et *περιδοιχίεται* hic reddi potest simpliciter, cingit, circumdat. Non tamen dissimulandum virum eruditissimum H. Stephanum hic à partibus Scholiastae stare videri. [Thes. Gr. L.

tom. III. c. 988. f.] Quod genus hominum nimis certè stolidè acerrimus Reiskius his verba, "Nugantur plerumque Scholiastae, et mihi quidem nunquam non animus ab eorum consortio refugit, hominum ineptorum, quorum stultitiam saepe nescias utrum rideas magis an misereris.—Per me si stetisset, Scholiorum prores nihil Demostheni meo addidisset; pleraque enim casa nuce innio-
"ra, fatilia, insulsa, trivialia, puerilia sunt." [Praef. in Schol. ad Demost.] Sed hoc est supra modum stomachari; nam quod de Ennio dixerit Virgilius, idem de Scholiastis verè praedicari potest, nempè—"ex illorum stercore aurum saepè colligendum esse."

6. ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι—τὴν ἐπὶ τῶν πραγμάτων αἰσχύνην εἶ-
vai.—] Angl. *for truly I am of opinion, that disgrace hanging over their conduct, &c.*

7. περιόυντες αὐτοῦ] Angl. *going about here—κατὰ τὴν ἀγορὰν, along the forum.* Quam autem aptae sunt hae Interrogationes et Percontationes, quae hic occurrunt, optimè notavit Longinus de Sublim. § 18. infra p. 312.

8. γένοιτο γὰρ αὖ—] Refertur istud γὰρ non ad id quod proximè praecedit, sed ad id quod eleganter reticetur. Imò vero aliquid novi dicitur. NAM potest esse aliquid magis novum—&c. [Vide supra ad p. 62. n. 1.] Ineptum planè, qui dicunt γὰρ in talibus locutionibus per pleonasmum poni.

9. ὅπως βούλεσθε, διακρίσασθε.] nullus dubito, quin ex animi vestri sententiâ negotium conficeretis. Nempè Macedoniam redigeritis in vestram ditionem. Utitur autem de industriâ verbo ambiguo et obscuro, ut acuat vincendi cupiditatem, et audiendi. Quod interpreti accurato servandum, ne clariùs efferat, quae obscurius dicta maiorem vim et dignitatem habent. JUVENCIANA.

10. ὥς δὲ νῦν ἔχετε,] suppl. ὁμῶς αὐτοῖς. Angl. *but as you now behave.—ἀπηγοημένοι καὶ ταῖς παρασκευαῖς, καὶ ταῖς γνώμας. being in suspense, or indecisive, both in your preparations and sentiments.*

169. 1. Ὡς μὲν οὖν δεῖ—] Ordo est: μὲν οὖν παύομαι λέγων, ὥς δεῖ ἅπαντας ὑπάρχειν ἐθέλοντας ἐτοίμως ποιεῖν τὰ προβήκεντα, Angl. *On the one hand then I give over mentioning, that it is necessary for all to be willing readily to execute the things which are suitable, ὥς ἐγνωκότων ὑμῶν καὶ πεπεισμένων, since you know and are convinced of it.*

2. —ἦν ἀπαλλᾶσαι αὖ—] Ordo est: ἦν ἡγοῦμαι αὖ ἀλλᾶσαι ὁμῶς ἀπὸ τῶν τοιαύτων πραγμάτων Vocula αὖ tribuit hic vim futuri infinitivo. Vide supra ad p. 94. n. 4.

3. οὐ γὰρ οἱ ταχὺ καὶ τήμερον εἰπόντες, μάλιστα εἰς δέον λέγου-
αίν.] Angl. *for those, who tell you to proceed instantly and this very day, by no means speak most to the purpose.*

4. ἀλλ' ὅς αὖ δεῖξῃ.] i. e. ἀλλ' ἐκεῖνος λέγει μάλιστα εἰς δέον, ὅς αὖ δεῖξῃ, x. τ. λ.—λέγει μάλιστα εἰς δέον, Angl. *speaks most to the purpose.*

5. τίως αὖ ἢ διαλυσώμεθα, πεσόντες, τὸν πόλεμον,—] Angl. *until either, being persuaded, we shall finish the war, or prove victorious over our enemies.*

6. οὐκέτι τοῦ λοιποῦ] i. e. διὰ τοῦ λοιποῦ—Angl. *no longer for the future.*

☞ Quod restat hujus orationis non minus exquisitum est. Sed operis nostri ratio specimina quaedam seligenda tantum admittit. Habita erat haec ΠΗΛΛΗΝΙΚΑ Olymp. cvii. 1. Aetat. Demosth. 30.

I. *ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΤΕ ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Α΄*] hoc est, DEMO-170
IENIS OLYNTHIACA I.

OLYNTHUS, Thraciae urbs, in Peninsula Pallenes sita est, inter um Thessalonicum et Toroneum. Plures ei cum Amyntâ Philippatre contentiones interfuerant. Philippo etiam, quum imperium ressus esset, obstiterat. Diod. l. xv. Isoc. in Archid. et Paneg. Isien iracundiae suae initio non paruit, sed è contra amicitiae indimaximè fallacibus, eos, quos ad cladem destinabat, consopira duit: eoque certiozem sibi reddidit vindictam, quo tardius atque ultius procedebat. Tandem Olynthum obsidione cingit, atque: illud est quod tribus Olynthiacis materiam praebuit. Has ego lem ordine, quo Dionys. Halicarn. Ep. i. ad Amm. colloco; elque: ratio suffragatur. Namque initio hujus Olynthiacae, quam ego nam facio, Orator Atheniensibus instat de foedere citò cum nthiis ineundo; in duabus autem reliquis id foedus initum suppe inque id solum incumbit, ut ostendat quàm necesse sit, quae ex tenebantur facere, ut faciant. Consequentia cuius facile pate-
TOURELLUS, apud MOUNTNEY.

Ex Libanio autem et Ulplano vulgò nominatur OLYNTHIACA Secun-
et oratio illa cujus haec verba sunt initium, *Ἀντι πολλῶν ἄν, νόρες Ἀθηναίω, χρημάτων, κ. τ. λ.* vulgò nominatur Olynthiaca
ujus Argumenti, cum fuerit à Libanio plenius descriptum, primam
tem, quae est tanquam praefatio ad cunctas orationes Olynthia-
libet hic apponere.

Τ Π Ο Θ Ε Σ Ι Σ.

ἡνθος ἦν πόλις ἐπὶ Θράκης· Ἑλληνικὸν δὲ ταύτῃ τῶν ἐναυτοῦ-
ων τὸ γένος ἀπὸ Χαλκίδος τῆς ἐν Εὐβοίᾳ· ἡ δὲ Χαλκὶς Ἀθη-
αίων ἄποικος. Πολλοὶ δὲ πόλεμοι καὶ ἐνδοαὶ τῆς Ολύνθου
Ἰθηναίως τε γὰρ ἐπολέμησεν ἀρχόντι τῶν Ἑλλήνων τὸ παλαιόν,
αἱ αὖθις Λακεδαιμονίως· χρόνῳ τε εἰς δύναμιν προήλθε μεγάλην,
αἱ τῶν συγγενῶν πόλεων ὑπερεῖχεν (α') ἦν γὰρ ἐπὶ Θράκης
ολύ τι γένος Χαλκιδικόν. Φιλίππῳ δὲ τῷ Μακεδόνων βασιλεῖ
ὑμμάχιαν οἱ Ολύνθιοι παισόμενοι, καὶ πολεμοῦντες μετ' αὐτοῦ
ρὸς Ἀθηναίους τοκαταρχάς, (β') καὶ, τοῦτο μὲν, Ἀνθεμοῦντα
απὸ τοῦ Μακεδόνοιο εἰληφότες, πόλιν ἀμφιοβητήσιμον Μακεδόσι
αἱ Ολύνθιοι, τοῦτο δὲ, Ποσειδαιαν, ἣν Ἀθηναίων ἐχόντων ἐκπο-
ιορχίας ὁ Φίλιππος Ολύνθιοις παρέδωκεν, (γ') ὕστερον ἐκπο-
εῦεν ἤρξαντο τὸν βασιλέα, ὁρῶντες αὐτοῦ ταχέαν καὶ πολλήν
ἦν αὐξήσιν, οὐ πιστὴν δὲ τὴν γνώμην ἀποδημοῦντα δὲ τηρή-
ντες αὐτόν, πέμψαντες πρόσβεις πρὸς Ἀθηναίους, κατελύσαντο
ὃν πρὸς αὐτοὺς πόλεμον, ποιῶντες τοῦτο (δ') παρὰ τὰς συνθή-
ας τὰς πρὸς Φίλιππον (ε') συνετέθειντο γὰρ καὶ κοινή πολεμεῖν
ρὸς Ἀθηναίους, καὶ ἄλλο τι δόξῃ, (στ') κοινή σπεισάσθαι. Ὁ δὲ
Ὡλκπος, πάλαι μὲν προφάσεως ἐπ' αὐτοὺς δεδωμένος, τότε δὲ
αὐτὴν λαβὼν, ὥς τὰς συνθήκας παραβηκόσι, καὶ πρὸς τοὺς
γερουσίους τοὺς ἐαυτοῦ φίλιαν ἐκπαισμένους, πόλεμον ἐπήνεγκεν. Οἱ
εἰ πεπόμενοι πρόσβεις εἰς Ἀθήνας περὶ βοηθείας· ὥς ὁ Δημοσθέ-

170. νης συναγορεύει, βοηθεῖν κελευων τοῖς Ολυνθίοις· καὶ φησὶ τὴν Ολυνθίαν σωτηρίαν ἀπαλείειν τῶν Ἀθηναίων εἶναι σωζομένην γὰρ τῶν Ολυνθίων, οὐδέποτε ἔξεν εἰς τὴν Ἀττικὴν Φλίππον. * * *

NOTAE IN ARGUMENTA

I. (α.) ἦν γὰρ ἐπὶ Θράκης πολὺ τι γένος Χαλκιδικόν.] Angl. for a considerable number of people of Chalcidian extraction dwell in Thrace.
(β.) καὶ, τοῦτο μὲν,—τοῦτο δέ,] idque partim—partim—Vide supra ad p. 6. n. 4.

(γ.) ὕστερον ἀποκτείνειν ἤρξαντο τὸν βασιλέα,] postea regem spectatum habere coeperunt. De ἤρξαντο vide supra ad p. 46. n. 1.

(δ.) παρὰ τὰς συνθήκας] Angl. contrary to the treaty—Praep. παρὰ usurpatur in hoc sensu.

(ε.) συντετέλεντο] pacti fuerant. συντεθέναι, in v. act. componere: συντεθεῖσθαι in v. med. componere inter se, pacisci. Vide supra ad p. 116. n. 1.

(στ.) κοινῇ ἀπεισέσθαι.] et ἀπεισμένοις paulo infra. Vide supra ad p. 116. n. 1.

* * *

II. 2. Προσέμειναν μὲν τὴν προεδρίαν—] Admisserant legationem Olynthiorum Athenienses, atque illis opitulari statuerunt. Talis est nempe rerum status, quando infit orator verba facere.

3. καὶ δεδιδόειν [ἐκείνους scil.]—παρελθὼν δ' Δημοσθένης,] et ad illos motu percussos—quum prodissset Demosthenes—

4. ἀσθενεῖς εἶναι καθ' ἑαυτούς,] infirmos esse per se.

IN IPRAM ORATIONEM.

5. Εἴη πολλῶν μὲν ἂν τις ἴδῃν,—δοκεῖ μοι—] Angl. Methinks that one indeed may perceive on many emergencies, &c. ἐπὶ πολλοῖς suppl. παθημάτων, vel tale aliquid. τις δοκεῖ μοι ἂν ἴδῃν. ἂν non solum saepe tribuit vim futuri infinitivi aorist. sed et interdum vim δυνατικὴν. Vide Viger. de Gr. L. Idiotism. Cap. VIII. § II. Reg. xv.

6. τὸ γὰρ—] Angl. for the following circumstance—τοὺς [δι-θρόνους] πολεμήσοντας Φιλίππον—that the men who are on the eve of a war with Philip, γεγενῆσθαι πεκτηνένους καὶ ὅμορον χώραν καὶ τινα δύναμιν, are in possession both of a contiguous territory and a considerable force,—τὸ γὰρ γεγενῆσθαι τοὺς πολεμήσοντας—P.

7. Δεῖ τοίνυν—αὐτούς—] αὐτός, spiritu leni, promiscue significat, vel aliquem alium, vel seipsum. VIGERUS. C. IV. r. 6. Videtur hic subintelligi ἡμᾶς.

8. χεῖρους—τῶν ὑπαρχόντων] Id est, τῆς τύχης, τοῦ καιροῦ, τῆς θείας εὐεργεσίας. Utendum occasionibus et fortunae benignitate: divina liberalitas amplectenda. WOLF. Idem (participium scil. verbi ὑπαίρω) neutrum plurale—pro Deo ipso, vel fortuna, vel alio quovis ponitur, quo auctore talis aut talis sit rerum nostrarum status. Demosthen. Olynth. 2. cum dixisset, Deos et fortunam populo Atheniensium favere, eum ne sibi desit cohortatur, μὴ χεῖρους εἶναι δόξαμεν περὶ ἡμᾶς αὐτοὺς τῶν ὑπαρχόντων, ne deterius nobis, quam Di ipeī, d quibus ea habemus praesidia, consulere videamur, aut simplicius, deterius quam praesens rerum status exigit. VIGERUS, Cap. VI. § IV. Reg. x.

9. ὥς ἔστι τῶν ἀσχηρῶν,] Angl. *since it is, or since it would be of the number of things which are base*—ὥς ἔστι idem est ac ὥς ἂν εἴη. Vide suprā ad p. 122. n. 6.

10. φαίνεσθαι προτεμένους,] Angl. *to be plainly giving up*—[Vide suprā ad p. 155. n. 2.] “Interdum verò, et saepe quidem, dicitur “*προτεσθαι* τι, non adjecto dativo, pro *Amittere à manibus, Sinere sibi elabi, vel pro derelicto habere*. Qua in significatione jungitur “etiam Genitivo à Demosthene, Olynthiaca 2. circa principium, μη μόνον πόλεων, κ. τ. λ.” H. STEPH. Thes. voce *Προτεμαι*. I. 1670.

11. Τὸ μὲν οὖν, —τὴν Φιλίππον ῥώμην διεξίεναι,] Philippi vires et potentiam commemorare. Quae initio parva cum esset, nunc amplificata est ejus sedulitate: quam si vos imitaremini, vestrum etiam imperium cresceret. WOLF.

1. αἰσχύνῃν ὀφλήκατε.] Demosthenes eleganti hāc metaphorā, à 171 debitoribus sumptā, qui Gr. ὀφλοντες dicuntur, sive illi qui judicio damnantur, maximopere uti amat.—bene dicuntur αἰσχύνῃν ὀφλίσκάνειν, πρόβριον debere aut luere. ΜΟΥΝΤΕΝΥ.

2. Ὡν οὖν —τούτων ὀχλὶ νῦν ὁρῶ τὸν καιρὸν τοῦ λέγειν.] —dem est ac si dixisset, ὀχλὸς νῦν καιρὸν τοῦ ταῦτα λέγειν. REISK. τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ πεπολιτευμένοις—illis qui pro ipsius commodo rem publicam administrant.

3. ἃ δὲ καὶ χωρὶς τούτων ἐν,] ἐν pro ἐνεστι. Vide suprā p. 168. n. 1.

4. Τὸ δὲ πᾶνθ', ἕδα—] Verba sic ordinanda sunt, mutato propter relativum pronomen participio in verbum: τὸ διαξίεναι πάντα, ὅσα Φίλιππος ἐπράξε ποῖποτε, καὶ ἐλέγχειν αὐτὸν ἐφ' ἅπασι τούτοις, συμβαίνει καὶ δεῖσθαι λόγον βραχέος, καὶ ἡγοῦμαι συμφέρειν εἰρησθαι, ἕκα δυοῖν. Hyperbolica propositio, referenda tantum ad ἐπίτομα καὶ ἀκρίβητα ἔργα, quorum tria tantum, sed magna recenset, deceptos Athenienses, Olynthios, Thessalos. WOLF.

5. τοῦ ε' ἐκεῖνον, φαῦλον φαίνεσθαι—] I. e. τε [ἐνέκα] τοῦ κείνου φαίνεσθαι—tum ut ille improbus videatur, &c.

6. καὶ τοῦ τοῖς ὑπερεκπεπληγμένοις,—] I. e. καὶ [ἐνέκα] τοῦ τοῖς ὑπερεκπεπληγμένοις τὸν Φίλιππον, ὥς τινα ἄμαχον, ἰδεῖν, ὅτι ξελήλυθε διὰ πάντα, ὡς παρακρούμενος πρότερον, νῦν ἠνέστη μέγας, καὶ τὰ πράγματ' αὐτῷ ἦκει πρὸς αὐτὴν τὴν τελευτήν. tum ut vi obstupefacti admirantur Philippum, tanquam invictum quondam, ideant eum jam cuncta exantillasse, quibus homines superiori tempore circumveniens, magnus nuper evaserit, atque ad ipsum jam finem res illius appropinquare.

7. εὐρίσκω, τὴν—] Hunc locum, cujus difficultatem agnoscit Wolfius, sic construe:—εὐρίσκω [τὸν Φίλιππον] μὲν προσαγόμενον τὴν μετέραν εὐθείαν τοκαταρχαίς, ὅτε τινὲς ἀπὸ τῶν οὐκ ἐπὶ τὴν Οὐλυνθίους βουλευμένους διαλεχθῆναι, τούτω—Angl. *I find Philip, on the one hand, first taking advantage of our simplicity, (when certain persons were driving away from this place Olynthian deputies who wanted to confer with us,)—taking advantage of our simplicity by this circumstance—τῷ, by the circumstance, viz. [ἐκεῖνον] φάσκων, that he aid, &c. καὶ τῷ, and also by this, τὸ [ἐκεῖνον] κατασχευάσαι ἐκεῖνόν ποτε θύλλοιμνον ἀπόρρητον, viz. his having hatched that once much-talked-of secret; on purpose to gull the Athenians. “κατασχευάσαι” bene habet; eo quod argutis strophis, clandestinisque amicorum, quod Philippus Athenis alebat, molitionibus, effecit hoc, ut fides habere-*

"tur illi quondam celebri, vulgi crebris sermonibus jactato arcano. κατασκευάζειν est imposturam quasi compaginare, commachinari, "et, ut vocabulum Graecum sonat, convasare, h. e. comminisci, concingere." REISKE. Qui plura velit de arcano illo omnium ore jactato, adeat Suidam v. τί ἐστι τὸ, &c. [tom. 3. p. 467. Edit. Kuster.] Ibidemque notatum. τὴν δ' Ολυθίων φίλων—scil. εὐρίδωσ ἐξείων προσαρμόμενον, uti suprā,—Angl. *and on the other hand I find him enjoining the alliance of the Olynthians*—τῷ ἐξελέν, &c.

172. 1. τὰ τελευτάτα,] *postremo*, ut τὰ πρῶτα, *primum*, et ejusmodi multa. Sic paulò infrā τὰ πρῶτα et τὰ λοιπά.

2. πόλεμον—πολεμήσειν] Vide suprā ad p. 31. n. 11.

3. βίᾳ καθέξειν αὐτὸν τὰ πράγματα,] Ang. *will retain his possessions by force*, τῷ—προειληφέναι, *by having seized beforehand*.

4. ἐνεχαίσειε] significat hoc v. primitus crimes vel pillos animantium retro, antrorsum, à tergo ad frontem reagere: hinc, quicquid est, in adversum retorquere. REISKE. De hoc sensu aorist. vide suprā ad p. 19. n. 6. Consule etiam Vigerum de Gr. Dict. Idiotism. Cap. V. § m. Reg. xi. et quae ibi annotavit vir planè egregius Henr. Hoogeveen, Edit. L. Bat. 1742.

5. εἰς μὲν ἅπαξ] hic deesse videtur προχωρεῖ, vel tale quid. *Semel quidem succedunt*. REISKE.

6. ἂν τύχη] *si fors ita tulerit*.

7. τῷ χρόνῳ δὲ φωράται,] *tempore autem fures deprehenduntur*. Est nempè metaphora. "Simpliciter, *deprehenduntur*. P.

8. παρ' αὐτὰ] ipsa à semet ipsis, per semet ipsa destruuntur, et super semet corruunt. Simile ductum à nive in semet contabescente. REISKE.

173. 1. οὕτως ἀρόσκει μοι] scil. μάλιστα. Sicut τὸ ὅπως superlativos habet τὰχιστα καὶ κάλλιστα. WOLF.

2. ἐξεληλυθόντων ἡμῶν ἀξίως τῆς πόλεως, καὶ ὄντων ἐπὶ τοῖς πράγμασιν] *profectis nobis ut decet civitatem, et in res nostras intentis*.

3. τοῦτο δυναμώτερον] scil. ἢ τε Μακεδονικῇ καὶ ἢ Ολυθιακῇ δύναμει. WOLF.

4. ἐπὶ τὴν τυραννικὴν οἰκὴν ἐβοήθησε] Adversus Pitholaum et Lycophronem, qui cum, sorore Thebe adjutrice, affinem Alexandrum occidissent, tyrannicidae habitī; non multò post ipsi eandem tyrannidem occuparunt. *Idem*.

174. 1. τοῦτο ἐγγύαται] τοῦτο designat insequens καὶ παθεῖν τι κινδυνεύον. hoc studet, ad hoc contendit, ut nempè, si necesse sit, et casus sic ferat, vel corporis ipsius artuumve jacturam patienter perferat. REISKE. "Scil. ut gloriam consequatur. P.

2. οὗτ' ἐπὶ τοῖς ἔργοις,—] ἔργα sunt arva et sata omnia, vites, horti, quibus colendis vita toleratur, victus quaeritur. τὰ ἴδια sunt propria cujusque domicilia, artes manuariae, quas exercet, et res familiariae. *Idem*.

3. οὗθ' ὅς' αἱ κορώσων—] Ordo est: οὗτ' ἔχοντες [δύναμιν] θαυμάσθαι ταῦθ' ὅς' αἱ κορώσων [ἐαυτοῖς] οὕτως ὅπως αἱ δύνωνται.

4. πεζίταιροι,] sic dicti, quasi pedites socii. WOLF.

5. συγκεκορημένοι τὰ τοῦ πολέμου] δεινοὶ πολεμισταί.—Videtur non tam fortitudinem et peritiam rei militaris, (etsi has quoque,) quàm concordiam et mutuas operas significare. WOLF.

6. τινός ἤκουον.] i. e. ἐκ vel ἀπὸ τινός. οὐδαμῶς οὖν τε—Vide suprā ad p. 5. n. 6.

7. ὁσος ἔμπειρος—] τοιαῦτος ὁσος, id est, εἰ τις ἔμπειρος ἐστὶ ποιεῖν. Elegantiā pleonasmī speciem habet. WOLF. ὁσος videtur itiosè redundare, atque tollendum esse, ut natum ex ὁς posteriore syllabā vocabuli αὐτοῖς, quod modò praecessit. RANKS.

1. Καλλίας ἐκαίην τὸν δημόσιον.] Gall. *ce Callias esclaves public.*—175
Il y avoit des esclaves qui appartenoient à la ville, et qui étoient consacrés à ses plaisirs, à des fonctions publiques, sacrés ou profanes. Tel avoit été Callias, qui probablement avoit obtenu sa liberté et étoit retiré auprès de Philippe. AVONIA. δοῦλον. Suidas, δημοσίους λεγον τοὺς τῆς πόλεως δούλους. Et Aeschines: ἀνθρωπον δημόσιον, ἐκτέην τῆς πόλεως. WOLF.

2. νῦν μὲν ἐπισκοπεῖ τούτοις τὸ κατορθοῦν.] Angl. *At present however [τὸ κατορθοῦν, his being successful]—his prosperity [obscures them] browns them in the dark.*

3. εἰ δὲ τι πετύχῃ,] si verò quid impegerit. Vide suprā ad p. 27 n. 11.

4. δεῖξιν οὐκ εἰς μακρὰν,] supple ὄραν, brevi ostensurus.

5. καὶν ῥήγμα, καὶν σπρέμμα, καὶν ἄλλο τι τῶν ἀπαρχόντων αἰσρόν ῃ.] Angl. *whether it be a fracture, or whether it be a sprain, or any thing else about us that is unsound.*

6. Οὐ μὴν ἄλλ’] Vide suprā ad p. 60. n. 3. et ad p. 153. n. 2.

7. οὐκ ἐν δ’—] οὐκ ἐν [ἐνεστί] δ’ αὐτὸν ἀγροῦντα ἐπιτάττειν ὁδὲ τοῖς φίλοις ποιεῖν τι ὑπὲρ αὐτοῦ, μὴ [ἐνεστί] δὴ [ἐπιτάττειν] τοῖς θεοῖς γὰρ [ποιεῖν τι ὑπὲρ αὐτοῦ.] Angl. *but it is not allowable or a person, while himself remains inactive, to be commanding even his friends to do any thing in his behalf,—it is not surely allowable for him at least to be commanding the gods to do any thing for him.* Confer Sallust. in orat. Catonis: nam tanti est. “μήτι γὰρ δὴ, nequā. F.

1. ἡμῶν μελλόντων, καὶ ψηφισμένων, καὶ πυνθανομένων παραγ- 176.
εται.] nos cunctantes et suffragia ferentes et percontantes nuper. παρὶ n comp. saepe denotat excellentiam, et habet post se gen. perinde ac si esset gradus compar.

2. ὅτεν ἐξόν,] ἐξόν scil. absolūtè sumitur, ut similia participia neutra.

3. τὰ ὑμέτερά αὐτῶν ἀνηλόκετα εἰσφέροντες,] Angl. *you were pending in contributions your own proper resources.* “εἰσφέρειν plurimūque usurpatur de contributione pecuniaria.” RANKS, Index Praecitatis Demosth. Caeterum τὰ ὑμέτερά αὐτῶν, vestra ipsorum, constructio est Graecis scriptoribus familiaris. [Vide Viger. Cap. IV. Reg. v.] Sic paulò inferiūs, ὑμετέρων αὐτῶν πτημάτων, idem quod, ἡμῶν αὐτῶν πτημάτων.

4. καὶ καθ’ ἓνα αὐτῶν ἕκαστον ἐν μέρει.] et eorum singulos per vias.—ἐν μέρει, vel κατὰ μέρος, aliquando significat, non tantūm rigillatim, sed etiam vicissim. VIGOR. Cap. III. § VII. Reg. II.

5. ὁ χρόνος ἔκας διεληλύθεν.] Angl. *the time is quite gone.* Vide suprā ad p. 27. n. 4.

6. Ἐὼς οὕτως ἀγνωνῶντες ἔχετε,] Quid ergo, adebne stolidi estis,—Vide suprā ad p. 86. n. 1.

7. ἀλλ’ οὗτ’ εὐλογον, οὗτ’ ἔχον ἐστὶ πρὸς τὸ τοῦτο γὰρ.] Cum multis accusativis jungi solet [ἔχω scil.] Rarior illa est, cum accusativo pròς, conjunctio, quam habet Demosth. Olynth. 2. ἀλλ’ οὗτ’ εὐλογον, x. τ. λ. *At hoc quidem neque rationi consentaneum est, nos habere*

naturam, i. e. neque cum natura congruit: praeter naturam est. Varrus, Cap. V. § vii. Reg. xv.

8. πάλῳ γὰρ ὄρν—πέφυκε.] natura enim comparatum est, ut nō multo facilius, &c. Elegans est admodum usus praeteriti perf. activi verbi φύω et πέφυκα notat: ha natura comparatus sum, tu solo, in ingenium fert, vel simile quid. ΗΟΟΩΝΤΕΝ apud Vigerum. V. 14. 7. n.

9. Αὐτῶν οὖν ὁμῶς ἔργον τοῦτ' ἦδη.] supple ἐστὶ—vestrum igitur ipsorum hoc jam officium est.

10. τῶν πραγμάτων κρατήσῃτε.] Vide suprā ad p. 3. n. 3.

177. 1. εὖς προφάσεις δ' ἀφελέν, καὶ τὰ καθ' ὅμῃς ἐλλείμματα.] Angl. and to remove the pretenses formerly alleged, and i. e. former delinquencies, as much as in you lies. Per ἐλλείμματα, quidam hic intelligunt Reliqua, h. e. quod reliquum est stipendii nondum persolutum Angl. arrears: nescio qua syntaxi. Hic potius simpliciter sonare videtur delicta. ["vestra? P.] Augerus, nuperus Gallicè Demosthenis Interpretes, sic vertit, *ôter à vos Guerriers tout prétexte et tout sujet de plainte*.

2. οἱ δὲ κίνδυνοι τῶν ἐπεσσησῶτων ἴδια.] Supple ἐστὶ pericula autem sunt Imperatorum.

3. ἐκεῖ δέ,] Angl. but there, i. e. in their own enterprizes. Opponitur ad ἐνταῦθα μὲν suprā. κίνδυνοι μὲν (σίδι) ἐλάττωτες, τὰ δὲ ἱέρματα (ἐστὶ) τῶν ἐπεσσησῶτων, x. r. l. the hazards, on the one hand, are less; and on the other, the prizes are the property of the captives, &c.

4. δόντες λόγον,] Angl. having granted them liberty of speech.

5. εὐθερίετε κατὰ συμφορὰς.] tributa conferebatis per claves. De συμφορὰ vide H. Steph. Thes. in voce. "In Indice. P.

6. οἱ μὲν εἰς τοῦτους, οἱ δὲ εἰς ἐκείνους.] alii ad hos, alii ad illas—de Atticè pro πρός.

7. Δεῖ δὲ ταῦτα ἐπανέντας,—] vos sanè oportet, his delictis, atque vobismet ipsis jam nunc etiam vestri ipsorum juris factis, communi reddere tum dicendi, tum consultandi, tum agendi facultatem.

8. Εἰ δέ, τοῖς μὲν,—] verberum nonnihil insolentius trajectorum haec est sententia, ac si dixisset; τοῖς μὲν ὁμῶς ἀποδίδετε μὲν τι ἐπιτάττειν, ὥσπερ ἔχουσιν ἐξουσίαν τυραννικὴν. REXKE.

178. 1. μὴ δ' ἐν ὁ δέσνα, ἢ ὁ δέσνα εἴπῃ.] non ea quae hic vel ille dixerit. Δέσνα, ὁ vel ἡ, vel τὸ, gen. δέσνως, dat. δέσνῳ, acc. δέσνα. Vocabulum quo utuntur (prae fixo articulo) loco nominis ejus de quo loquuntur: ut quum Gallicè dicimus un tel. H. Steph. Thes. ad vocem. Ubi vide plura. Vide etiam Moor Elementa Gr. I.

ὧ—Dicta erat haec ΟΛΥΝΘΙΑΚΑ, Olymp. cxi. 4. Aetat. Demosth. 33.

179. 1. ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΣ ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Β.] h. e. DEMOSTHENES ΟΛΥΝΘΙΑΚΑ II. Vulgò nominatur Tertia. Tres autem Orationes Olynthiacae videntur dictas eodem anno; secundum ordinem quem hic sequuti sumus.

NOTAE IN ARGUMENTUM.

2. οἷς γὰρ, ὅτι καὶ Ἀθηναῖοι, καὶ ἄλλοι ποῶ τινες,—] novis enim et Athenienses et alios quosdam esse quidam sollicitos ne res suas perdant, minus matem de ulciscendis adversariis laborare. h. e.—quippe qui

asset non solum Athenienses, sed et vulgus hominum, cum ne suas perdat sunt solliciti, non adeo de ulciscendis adversariis borare.

3. —τῆς κατὰ τὴν Θεωρικῆν χρημάτων συμβουλῆς παρέρωταρον ἵεται,] consilium de pecunia theatri apertius attingit,—apertius quàm in illa oratione, quam Libanius, hujus argumenti auctor, ynthiacaram primam numerat. Caeterum de τοῖς Θεωρικοῖς, de lege cujus hic mentio facta est, vide Potteri Archaeol. Gr. B. I. l. xiv. et xxvi.

4. ἵνα ἄδεια ἢ τοῦ συμβουλευεῖν τὰ βέλτεστα.] ut omnibus datur nullas optima consilia proponendi.

5. καὶ στρατεύεσθαι σώματιν οἰκείαις.] et ipsi cives militent

IN IPRAM ORATIONEM.

6. ΟΥΧΙ ταῦτα—] Ordo est: οὐχὶ παρόσταται μοι γινώσκων ὑπὸ, Angl. *It is not in my power to form the same judgment.*—Obvenit tirones differentiam inter ταῦτα, haec, et ταῦτα vel ταυτὰ: τὰ αὐτὰ, eadem.

7. Οὐδὲν οὖν ἄλλο—] Sic ordinanda sunt verba: οἱ τὰ τοιαῦτα ὄντες δοκοῦσι μοι οὐδὲν ἄλλο ἀμαρτάνειν, ἢ τὴν ὑπόθεσιν, οὐχὶ τὴν οὐδαν, κατὰ τῆς βουλευούσης, παρέρωταρον ὑμῖν, pro ἢ ὅτι οὐ πατάσκει. Qui igitur talia dicunt, non in alio delinquere mihi videntur, nisi quod à totius vestras deliberationis scopo aberrant: τὴν ὑπόθεσιν, οὐχὶ τὴν οὐδαν, id est, οὐ τὴν ἀληθῆ, κατὰ τῆς βουλευούσης, proponunt vobis argumentum, non verum illud, de quo deliberatis. Erat enim ἡ οὐδα, ut Olynthii strenuè juvarentur: quo clamescunt oratores isso ad Philippum ulciscendum hortabantur. WOLF. "Vel, nihil ad facere, quam errare—Idem. οὐδὲν ἄλλο ἢ ἀμαρτάνειν. P.

1. ἐπ' ἐμοῦ] mea aetate.

2. τοῦθ' ἱκανὸν προλαβεῖν εἶναι ἡμῖν τὴν πρώτην,] satis esse nobis, hoc primum anteverterimus. τὴν πρώτην—scil. ὁδόν, τουτέστι τὸ ὅρον, ὑπερφηματικῶς. WOLF. "Annon, ἐκπληρηματικῶς? P.

3. τότε καὶ περὶ—] τότε ἐξέταται διακρίναι καὶ περὶ τοῦ—Angl. *it will be lawful for us to consider also about the following circumstance, viz. [κατὰ] τίνα τρόπον τις τιμαρτήσεται ἐκεῖνον.*

1. ἐκ τοῦ πρὸς—] ἐκ τοῦ ἐνός δημογορεῖν πρὸς χάριν, Angl. *in the circumstance that certain persons harangued the people with view to favour.*

2. μὴν μὲν ἦν Μαιμακτηριῶν] mensis quidem erat October. De 10 Attico omnino consulendi sunt Fasti Attici, auctore Edoardo Reinsie, viro his rebus longè omalium eruditissimo. Hic autem edictio explicandus venit, vivā voce, inter docendum.

1. τάλαντα ἐξήκοντα] Vide suprā ad p. 86. n. 12.

1. Ἐκατομβαιῶν, Μεταγεινιῶν, Βοηδρομιῶν.] Supple ἦν. Julius Reisk. Ind. V. xi. p. 932.

1. μετὰ τὰ Μυστήρια,] post Mystēria, Cereris scil. Eleusinia dicta. hic vide Potteri Archaeol. Gr. B. II. Ch. xi. "xxvi.

1. θεάσασθε—] θεάσασθε, [καθ'] ἐν τρόπῳ ὅπως ἐσθὲ ἐστρατη- 181
ῶντες ὑπὲρ Φιλίππου [κατὰ] πάντα. Angl. *see, how you will have me, to all intents and purposes, Generals, in the service of Philip.*

2. οὐτε Φίλιππος ἐδάφει τοῦτους,] dictio bene Graeca est ἀφ' ἑνός, pro, securus alicujus causa esse, nil mali sibi ab eo metu-

ere. Citat h. l. Lexicon vetus apud Montfauc. Bibl. Celsa. p. 497. RUSSEL.

3. ἐπράξαμεν ἡμεῖς] Supple πρὸς ἐκείνους.

4. καὶ δυσχερές,] id est, καὶ ταῦτα πάντι δυσχερές. impedimentum aliquod, idque imprimis durum et impeditum. RUSSEL.

5. πόλιν μεγάλην—] πόλιν μεγάλην διηλλαγμένην πρὸς ἡμᾶς ἐπορεύειν τοῖς ἐαυτοῦ καιροῖς. Civitatem magnam, nobis reconciliatam, in statione imminere occasionibus ejus, scil. ut illum invadat.

6. ὅπως δῆποτε.] quomodocumque.

7. μηδενὸς δ' ἐμποδὼν δυνος Φιλίππου] nulla existente re, quae Philippum impediat, καταστρεψαμένῳ τὰ παρόντα, superatis quas jam instanti difficultatibus, ἐπικλίνει πρὸς ταῦτα τὰ πράγματα, quo minus se ad haec negotia convertat. εἶναι vel γενέσθαι ἐμποδὼν, phrasis est, cui opponitur εἶναι ἐκποδὼν, Angl. to be in the way, to be out of the way. ἐπικλίνει, supple ἐαυτόν. Vide suprā ad p. 107. n. 1. et ad p. 3. n. 7.

8. εἰς τοῦτο ἀναβάλλεται—] ποιῆσιν τὰ δέοντα, Angl. to such a degree procrastinates the discharge of his duty,—“Observetur constructio cum futuro et sine articulo, quod quidem frequens est Demostheni, cum infinitivis loco nominum utitur. Fortassis etiam dubites, an pro ποιῆσιν, legi posset participium ποιῆσιν. Unitatis dici videtur, ἀναβάλλεται, ἢ ἀναβάλλεται, εὐ ποιῆσιν, ἢ εὐ ποιῆσαι, τὰ δέοντα, τουτέστι, τὴν ποιῆσιν, ὡς εἶπεν, τὴν δέοντων.” WOLF.

9. ἐξὸν αὐτοῖς—] cum liceat ei audire—Vide suprā ad p. 176. n. 2.

182. 1. Νομοθέτας καθύστετε] De τοῖς νομοθέταις vide Potteri Archaeol. Gr. B. I. Ch. xiii.

2. ἐν δὲ τοῖς τοῖς νομοθέταις,—] Angl. but by means of these magistrates—[nam praep. ἐν saepe denotat causam, modum, vel instrumentum,] μὴ εἴθε νόμον μὴτένα, enact no law. “Θεῖναι νόμον, semper dicitur de Legislatore, sive eo, qui legem Populo ponit: “at θέσθαι νόμον dicitur ipse Populus, qui legem à Legislatore sibi ferri facit, curat, vel mandat: vel legem à Legislatore latam volens accipit, eamque suffragio suo confirmat.” KUSTAR. de Verb. Med. § II. 10.

3. περὶ τῶν θωρακῶν,] Vide suprā ad p. 179. n. 3. ὁραὶς οὐραῖ, scil. καὶ λέγω, atque adeo aperte dico. οὐραῖ pro οὐτως, Atticè.

4. στρατιωτικὰ] scil. χρήματα—pecunia militaris.

5. τοὺς ἀτακτοῦντας] eos qui detrectant militiam. “ἀτακτοῖν. cum exeundum in castra esset, domi manere, militiae suae munia defugere, pati se in acie et castris desiderari.” RUSSEL. Ind. Gr. Demosth.

6. τὰ πράγματα] hic sign. Angl. the State, rempublicam universam.

7. τοῖς τότε θέλδιν] scil. τοῖς νόμοις—to them who then proposed the laws.

183. 1. ἢ, περὶ ὧν γράφει, διαπράξασθαι,] i. e. τὰ πράγματα, περὶ ὧν, x. γ. λ. pro γράφει, quod valde durum est, Wolfius proponit γραφῇ in subjunct. aor. 2. pass. ut sit—quibus de rebus scripta fuerint, [τὰ ψηφίσματα scil.] ad eas res conficiendas.

2. Ὅχι, οὐς, εἰ πολεμήσαιν,] Ordo est: ὅχι οὐτοι, οὐς, εἰ πολεμήσαιν, ἐτοίμως ὑπὸ χροῦμεθα εἶδεν, νῦν πολεμῶνται; Nonne quibus, si bellum gererent, nos opitulaturos libenter pollicemur, hi nunc bello petuntur? ὅχι ἐχθρός; nonne hostis est?

3. ἅπαντα ταῦτα ἐδαντες,] scil. γινεσθαι, καὶ οὐ καλύδαντες αὐ
 . REISKE. καὶ μονονουχὶ δυσκαταδευδαντες αὐτῷ, et tantum
 mē cum eo non paratū, τότε ζητήσομεν τοὺς αἰτίους τούτων, αὐ
 : αἰε; [i. e. πένες εἰσὶ οἱ αἰτίαι τούτων;] tum quacremus auctores
 rum rerum qui sint? "μονονουχί, tantum non, propemodum. P.

1. ἀγαθῇ τύχῃ.] felici augurio, faustis ominibus, diis iurantibus— 184
 cutio frequens apud Graecos scriptores.

2. πλὴν εἰ, δὴν εὐχασθαι, παραλείπει.] τὸ εὐχασθαι scil. Angl
 'ess, when he ought to pray for your prosperity, he neglect that duty.
 n sumitur absolute. Vide supra ad p. 176. n. 2.

3. εὐχασθαι μὲν γάρ—] Ordo est: μὲν γάρ—ῥάδιον [ἔστιν,] ἀδρά
 ρα εἰς ταῦθ' πάνθ', οὐα τις βούλεται, εὐχασθαι ἐν ὀλίγῳ [χρονῷ,]
 nis facillē quidem est, in eundem fasciculum collecta [cum collegisset]
 nis quacumque quis velit brevī vocare. Subintelligitur aliquid ad
 id γάρ referatur: Sed quivis ita precari potest, Nam—

1. ἔχει—ἔφν,] potest relinquere. ἔχει, nempe τὴν δύναμιν.

5. εἰ τῷ ποτὲ ἀνθρώπων,] εἰ cui unquam mortalium—τῷ pro τῇ,
 ἰσέ.

3. ἐπὶ τῶν προγόνων] temporibus majorum—Vide supra ad p. 180.

1.

1. τὸν δμῶνυμον ἐμαντῷ,] alterum nempe illum Demosthenem, 186
 rem illustrem tempore belli Peloponnesiaci.

2. προκίπεται] προκίπτειν, cum potu, quem tu alii offeras, una
 ad quoque quidpiam donare, hinc prodere. προκίπεται τῆς ἀντί
 ἡδονῆς καὶ χάριτος τὰ τῆς πόλεως πράγματα, vendita et prodita
 resp. [Index Graec. Demosthen.] τῆς ἡδονῆς, x. τ. λ. supple. ἐνεκῇ.
 αὐτῇ, Atticē.

1. τις ἄν—εἰπὲν ἔχει,] quis commemorare possit—ἔχω, saepe sonat
 αμαι. Subauditur autem τὴν δύναμιν. Vide supra ad p. 184. n. 4.

1. τῶν Ἑλλήνων ἥσαν—] Vide supra ad p. 3. n. 3. et ad p. 46. n. 1.

1. ἐπὶ τοῖς ἔργοις—] Angl. upon account of their deeds. ἐπὶ—τῶν
 Ἀθηναίων, i. e. ὅντες ἐπὶ τῶν Ἀθηναίων πραγμάτων, while they
 re upon, i. e. while they superintended the affairs of Greece.

1. εἰς περισσολίαν] ad opulentiam inde colligendam. πρὸς τὸ χρημα— 186.
 εσθαι ἐξ αὐτῆς, καὶ πλουσίαι γίνεσθαι. REISKE.

2. ὑπὸ τῶν χρηστῶν τῶν νῦν—] i. e. τῶν ὄντων νῦν—αὐτὸ δονίς
 1, qui nunc sunt, Ironice.

1. ἀρα] ἀρα, cum accentu circumflexo, adv. est, et redditur utrum?
 ιολὸς καὶ—malim ὁμοίως ἢ καὶ παραπλησίως similiter, aut sal
 em quodammodo, propemodum; ut hoc minus sit, quam illud." 187.
 SKL.

1. Ἀλλ' ὅθως ἅπαντες ὁρᾶτε ἐρημίας ἐπιλημμένοι,] Constructio
 : ἀλλ' ἐπιλημμένοι [τοιαύτης] ἐρημίας ὅθως ἅπαντες ὁρᾶτε,
 gl. But after having attained to such a freedom from rivalry, as
 all perceive—ἐπιλημμένοι—est (ut saepe fit) perf. pass. in sensu
 dio, having got for ourselves: [Vide supra ad p. 167. n. 2.] et regit
 is in genitivo. Nam verba fruendi, &c. habent post se genit. et apud
 iecos relativum saepe concordat cum antecedente, (sive hoc sit ex
 ssum, seu subauditum,) non solum in genere et numero, verum
 im in casu. [Vide supra ad p. 86. n. 4.] ἐρημία, solitudo: hic autem
 notare videtur aemulorum absentia. Inter Athenienses et Lacedae
 nios diriturna, ut bene notum est, intercesserat aemulatio.

1. ἔξω δ' ἡμῶν] Vide supra ad p. 176. n. 2.

6. ὃ τίς] pro ὃ ἔταν—O bone: in usu apud Atticos scriptores. Vide H. Steph. Thesaur. Gr. Lin. T. I. c. 1282. d.
7. τὰς ἐπάλξεις, ἀς κονιῶμεν;] propugnacula quae calce dealbamus—8. εἰδὲ κατεσκευασμένοι] extruendas sibi curruum. Perf. pass. in mediâ signif. Vide suprâ ad p. 167. n. 2.
9. γέρονε, —ἡῤῥηται.] Vide suprâ ad p. 27. n. 4.
187. 1. δεσπότης τῶν πολιτευομένων ἦν,] dominus erat magistratum. πολιτεύεσθαι, civilem vitam agere ad legum praescriptum, item, versari in gestu honorum et negotiorum civilium.
2. καὶ ἀνακτητὸν ἦν] ἐκάστῳ τῶν ἄλλων, Angl. and every one of the rest was contented.
3. ἀγαπῶντες ἐάν μεταδιδῶσι] Vide quod proximum est suprâ, [item ad p. 131. n. 6.] Caeterum observent tiroes vim praep. μετὰ in compositione, ἐάν μεταδιδῶσι, Angl. if they distribute among you, —if they give you with others—et, paulo suprâ, μεταλαβεῖν, to take with others—to partake of. περιηρημένοι χρήματα, quite stripped of your wealth—stripped, as it were, all around, περί.
4. ἐάν—ὁμῖν βόδια] boves macras et annis confectas πέμψαντες ὄντα. REISK. Ind. Gr. Demosth.
5. τῶν ὑμετέρων] supple ἀντί. χάριν προσοφείλετε, Angl. you are moreover thankful for what is your own.
6. ὅποι' ἅττα] of what sort soever. ἅττα, pro τίνα, vel ἅτινα.
7. τοιοῦτον ἀνάγκη καὶ τὸ φρόνημα ἔχειν.] talem eos et indolem possidere necesse est. Vide suprâ ad p. 129. n. 6.
8. τῶν πεποιηκότων αὐτὰ γενέσθαι.] quam illis qui in causâ erant, ut isthaec evenirent. Reiskius mallet, ἡ ἐκάστῳ τῶν πεποιηκότων ἐκεῖνα γενέσθαι, quam unicuique eorum, qui in causâ fuerunt, ut isthaec, quae dixi, ita ut dixi, evenirent. Pro γενέσθαι Dionys. Hal. dat ἐκάστῳ. Reiskius retinet utrumque, inserto etiam ἡ ante ἐκάστῳ, quod post βλάβη facillè elidī potuisset suspicatur. Sed nihil opus.
9. ἀπαλλαγέντες τούτων τῶν ἔθων,] i. e. ἀλλαγέντες ἀπὸ τούτων τῶν ἔθων, hinc moribus derelictis.
10. ἐπὶ τὰ ἔξω τῶν ἀγαθῶν—] i. e. ἐπὶ τὰ τῶν ἀγαθῶν ἔξω, Angl. directed towards the acquisition of external advantages.
11. καὶ τῶν τοιούτων λημμάτων ἀπαλλαγείητε,] Angl. and would forego such profits,—
12. Οὐκοῦν σὺ μισθοφορὰν λέγεις;] i. e. οὐκοῦν σὺ λέγεις, δὲν ἡμᾶς, δίκην ξένων, μισθὸν παρὰ τῆς πατρίδος φέρειν; [tunc dicis nos oportere, tanquam milites mercenarii, stipendium à patria ferre?] μισθοφορὰ, conditio militis mercenarii; quae erat contempta. REISK.
188. 1. Καὶ παραχρημὰ γε τὴν αὐτὴν σύνταξιν ἀπάντων,] scil. ἐνὶ δαίν εἶναι et protinus quidem, sine cunctatione, sine ambagibus, planis verbis aio, civium omnium eadem esse debere stipendia: seu aio, fas esse cives singulos quosque stipendia ferre eadem. Idem.
2. οἱκοι μένον εἰ βελτίων,] si domi manes, in meliore statu es, ἐπιλαγμένος ἀπὸ τοῦ ποιεῖν τι αἰσχρὸν δι' ἐνδειαν ἀνάγκη, liberatus ab admittendo quid turpe per inopiam invidius.
3. τὰ νῦν,] scil. συμβαίνει. tempora si qua incident his similia, εἰ βελτίων, eris vir fortis, civis bonus, ὑπάρχων στρατιώτης αὐτῆς, eo quod miles is, non demum conscribendus, neque exercendus, sed jam conscriptus dudum et exercitatus, et paratus ad inserviendum patriae, et quidem αὐτὸς, in corpore tuo, non alieno, quod is tui vicem mittas. REISK.

4. ἐν τῇ τάξει] respicit ex opposito ad praemissum ἀδελφῶς. Nunc accipit quisque, ait, sine certo ordine suum theoricum, alias plus, alias minus; aut alii pensiones spissiores, alii tenuiores; hoc mense cum tulisset parum quid, praetereunt menses rursus complures, quibus prorsus nil aufert. Jam vero secundum eam dispensationem, rursus ego auctor sum, unusquisque mense quoque ratam, et sibi semper parem auferet pensionem; et omnes pensiones ferent inter se pares, nemo ampliorem quam alter. *Idem.*

5. τὴν αὐτὴν,] cohaeret cum τάξει, non praemisso, sed insequente —. Constructio est: ἤγαγον τὴν πόλιν εἰς τάξιν, καί τις [id est, ἡ τοῦ ποιῆσαι] τὴν αὐτὴν τάξιν τοῦ διατεύεσθαι, τοῦ λαμβάνειν, κ. τ. λ. *Idem.* "ἤγαγον, ducere conatus sum. P.

6. ἔχοι.] subaudi ποιεῖν, facere possit. *Idem.* Vide suprā ad p. 185. n. 3.

7. οὐδ' αὐτοὺς μὲν ἀργεῖν—] Angl. nor that we ourselves should be indolent, lazy; and at a loss what to do, to such a degree as only to earn this by hearsay, viz. that the mercenaries of a certain General are notorious. De τοῦ δέσποτος, vide suprā ad p. 178. n. 1.

1. Ex τοῦ ΔΗΜΟΣΘ—] hoc est—Ex DEMOSTHENIS Oratione de 168. *Coronā.* Inscribitur etiam ἐπὶ Κτησιφάντος, pro Ctesiphonte. ut ratio Aeschini, cui haec Demosthenis opponitur, κατὰ Κτησιφάντος, contra Ctesiphontem. Nam, Cum esset lex Athenis, [verba sunt M. T. Ciceronis,] ne quis populi scitum faceret, ut quisquam coronā donaretur in magistratu, priusquam rationes retulisset: et altera lex, ius, qui à populo donarentur, in concione donari debere, qui à senatu, in senatu: Demosthenes curator muris reficiendis fuit, eosque refecit secundū suū. De hoc igitur Ctesipho scitum fecit, nullis ab ipso rationibus relatis, ut coronā aureā donaretur; eaque donatio fieret in theatro, populo convocato, qui locus non est concionis legitimae: atque ita praedicaretur, eum donari virtutis ergo benevolentiaeque, quam erga populum Atheniensem haberet. Hunc igitur Ctesiphontem in iudicium adduxit Aeschines, quod contra leges scripsisset, ut et rationibus non relatis coronā donaretur, et ut in theatro; et quod de virtute ejus et benevolentia falsa scripsisset, quoniam Demosthenes nec vir bonus esset, nec benemeritus de civitate. [Lib. de opt. gen. Oratorum. c. 7.] Verum totius contentione fortuna non in corollā, aut serto duabus virgulis oleagineis facto, posita esse, sed ad civitatem ipsam totāque rempublicam spectare videbatur. TAYLOR. Mos autem per totam Graeciam, et Athenis maxime, celebrabatur, ut ad studium, animique benevolentiam leclandam, Civibus bene merentibus textilia quaedam serto publicè decernerent, quibus lemnisci aurei interponebantur: atque ut etius Decreti Memoria et Recitatio aliquando fieret in maxima Urbis frequentia, in Comitibus nempe aut Ludorum celebritate, cujusmodi fuerant Panthenaea aut Dionysia; aut in Graecorum omnium conventu, qui in communi et publico loco agebatur. *Idem.*

Caeeterum hae duae orationes nobilissimae eruditissimae nunquam non mirè se commendaverunt, adeo ut de his idem Joannes Taylor affirmare non dubitaverit, nihil habere humaniores literas vel elegantia limatius, vel facundia disertius, vel gravius oratione: nihil aut verborum ornatu cultius, aut sententiarum majestate elatius, vel ab omni deni-

189 quae laudis genere felicius. [Praef. ad Aeschin. contra Ctesiph.] Hanc praesertim Demosthenis, (cujus quod hic exhibetur brevissimum tantum specimen est, scil. creandi causâ in animis Juventutis ingenuae desiderium totius orationis diligenter evolvendae,) idem vir doctus disertè laudavit, in praef. ad Demosth. de Corontâ.

2. *Ὁ σύμβουλος καὶ ὁ συκοφάντης.*—] Dum sua erga rempublicam Atheniensem merita enumerat, quod necesse erat in criminationibus repellendis ab Aeschine allatis, Demosthenes, orationis dimidio jam dicto, decretum suum, per quod amicitiam ac societatem inter Thebanos et Athenienses peperisset, recitari jubet. Quo recitato, affirmat orator, “ hoc initium esse, atque primam confirmationem mutuae “ inter Athenas Thebasque consuetudinis, turbatae ad id tempus ac “ diremptae doli Aeschinis aliorumque improborum hominum; hoc “ autem decreto imminens tunc temporis civitati periculum, tanquam “ nebem, evanuisse: fuisse igitur aequi civis aliquid his melius, si “ potuisset, tum omnibus monstrare, non nunc (ut facit Aeschines) “ isla criminali.” Et pergit his verbis, *Ὁ γὰρ σύμβουλος καὶ ὁ συκοφάντης, x. ε. λ.* Athenis olim *Sycophantae* appellabantur qui eos indicabant, qui ex Atticâ ficus clam exportassent, quarum nempè exportatio aliquando erat vetita: [Vide Potteri Archaeol. Gr. B. I. Ch. xii.] quod indicium cum non raro falsum esset, *συκοφάντης* postea dictus est *fraudulentus homo, delator, calumniator*. Alibi etiam describit Demosthenes *τὸν συκοφάντην*. *τοῦτο γὰρ ἔστιν ὁ συκοφάντης, αἰτιαθεῖσθαι μὲν πάντα, ἐξελέγχει δὲ μηδέν.* [*ΔΟΓ. πρὸς ΕΥΒΟΤΑ.*] Quod cum hoc loco optimè convenit. “ Vol. II. p. 1309. 11. Reiske. P.

3. *καὶ θάβοσιν αὐτὸν ἀπειθόντων τοῖς πεισθεῖσιν.*—] Angl. and render himself responsible to those who have been persuaded by his advice, to Fortune, to occasional emergencies,—to any one who chooses to inquire into his conduct.

4. *Ἦν μὲν οὖν, ὅπερ εἶπον, ἐκεῖνος ὁ καιρός.*—] scil. quando de societate cum Thebanis contra Philippum agebatur—*καὶ τῶν δεικνύοντων λόγων.* Angl. and for honest advice.

5. *Ἐγὼ δὲ τοσούτην ὑπερβολὴν ποιεῖμαι, ὥστε.*—] Angl. and I am even so extravagant—I even go so far beyond bounds, that—*ποιεῖμαι ὑπερβολὴν* phrasis est quae reddi potest Angl. I am extravagant. De *ποιεῖσθαι* vide suprà ad p. 130. n. 4.

6. *Εἰ γὰρ ἴδῃ ὅ τι τις νῦν ἐώρακεν.*—] Angl. For, if any one now sees any thing— Vide suprà ad p. 29. n. 4. et ad p. 98. n. 3.; item ad p. 32. n. 11.

7. *οὐ τῶν φαινόμενων—x. ε. λ.* i. e. οὐκ [ἐχρὴν αὐτὸν] ἐλθεῖν καὶ κράτιστα τῶν φαινόμενων καὶ ἐνόντων; quae Angerius, nuperus Interpres Gallus, sic reddit, *ne devoit il point, parmi tous les projets possibles et possibles, choisir le plus utile?*

8. *τὰ μέλλοντα ἔδεσθαι.*—] quae sunt eventura—*μέλλω* adiecit infinitivum vel praes. vel fut. vel aor. Vide Vigerum, Cap. V. § viii. regg. iv. v.

9. *λόγος*] h. l. est ratio, via, modus agendi, institutum, acri et subtili meditatione excogitatum. REISKE.

190. 1. *τοὺτοι;*] *τούτους*—Athenienses intelligit.

2. *μὴ τὰ συμβάμενα συκοφάνται.*] *evenia ne calumniaria.* Vide suprà ad p. 189. n. 2.

3. *ὁ συμβαὶς ἀνηκὼς, ἡ χειρὼν.*] duo postrema vocabula videntur ut scholium v. *ἀνηκὼς*, aut ejus variata lectio esse. REISKE.

1. Ἄρ' αὖτε ἐπὶ νῦν ἂν στήναι, —] Angl. Do you imagine that 191
you you still would have stood, — assembled, — breathed?

2. Πολλὰ μία ἡμέρα καὶ δύο καὶ τρεῖς ἔδωκαν τῶν εἰς δεσπότηραν
ἢ πόλει. Τότε δέ —] multa dies unus et duo et tres tribuerunt eorum
uae ad salutem civitati afferendam conferunt. Tunc autem —! scilicet dic
ihi, quid futurum fuisset, quid evenisset. Est aposiopesis. Ipse
rator se comprimit, dicens ἀλλ' οὐκ ἄξιον, verum piget pudetque
a commemorare, quorum ne gustu quidem nos imbuat numinis
benevolentia. Nam pro α' γε μηδὲ πείραν dedi de meo α' γε μηδ'
ς πείραν ne periculi vel experimenti quidem ergo, ne gustandi
idem atque delibandi. REISKE. εὐνοῖα τινος θάδν, καὶ τὸ τῇ
δὲν προβαλλέσθαι ταυτὴν τὴν συμμαχίαν, Angl. the kindness of some
ad, and the state's having fortified itself with this alliance — with that
the Thebans, viz.

3. τὰ πολλὰ,] vi sui non caret: idem est ac si dixisset, ταῦτα
ἴντα, καίτοι πολλὰ ὄντα, πρὸς ὑμᾶς ἵστί μοι εἰρημένον haec om-
nia, tam verbosa, ad vos pertinent: haec tota, quamvis tam copiosa;
atio ad vos directa est. REISKE.

4. τοῦτο πεποιήτως ἐπὶ τοῖς συμβαδῶν ἐξήτασας,] ἐξήτασας πεποι-
ώς, Compertus ei fecisse, pro, Te fecisse constat. WOLF.

5. οἱ καθάπαξ ἐχθροὶ] professi, vel praecise, abruptè, rebus im-
mibus, et citra spem reconciliationis. REISKE. "Ind. Gr.

6. καὶ ὅτε συνεννόησιν —] et cui eadem quae reipublicae hostibus
propterea prosunt, — συνεννόησιν, 3. pl. perf. ind. M. à συμφέρειν, con-
fero; et est praes. perf. [Vide supra ad p. 29. n. 4. et ad p. 189. n.
] ἐνι pro ἐνιστι.

1. Νῦν μὲν γὰρ ἀποτυχεῖν δοκεῖ τῶν πραγμάτων,] NAM nunc qui- 192
m propositis tantum excidisse videtur.

2. περὶ δὲν οὐδένα κίνδυνον ὄντινόν οὐχ ὀπαιμεῖται εἰ πρόγονοι,]
de supra ad p. 86. n. 4. "ὄντιν", Relake: ὄντινόν, Dunbar. et
ieteri. P.

3. τίς ἂν οὐχὶ κατεκτεῖνεν ἂν σοῦ,] Angl. who would not have spit
on thee? μὴ γὰρ δὴ τῆς πόλεως γὰ, μηδ' ἐμοῦ. for indeed I do not
upon the state, nor upon me: i. e. for truly I do not choose to sup-
pose that any would have spit upon the state, or upon me.

4. εἰ τὰ μὲν πράγματα, εἰς ὅπερ νυνὶ περιέστη,] νυνὶ non est
imporis, sed significat, in hoc casu, hac suppositione, i. e. si ramp.
e contentione ullā et pugna projectissemus. Planè fuisset, εἰς ὅπερ
νὺ περιέστησεν ἂν. Si res eo redactae fuissent, quo, in hoc casu,
scent redactae. MARKLAND.

"[Marklando assentiri non possum dicenti "nunc non est Tempo-
is," —hic plane praesentem rerum statum denotat, — si res eo, quo
ac sunt, redactae fuissent, [atque] si Dux et Dominus omnium consti-
retur Philippius, &c. DUNBAR, Vol. III. Coll. Gr. Maj. ad p. 136. n. 1.]
aestio extenditur ad πεποιήμην; vel ἡρημένης. Vid. not. seq. P.

5. τὸν δ' ὅπερ τοῦ μὴ γενέσθαι —] Ordo est: ἕταροι δὲ χαρὸς ἡμῶν
ποιημένοι ἦσαν τὸν ἀγῶνα ὅπερ τοῦ μὴ ταῦτα γενέσθαι; alii autem
e nobis contentionem ne haec fierent iniussit? Observat Vigerus
nel atque iterum, [De Idiotism. Gr. dict. Cap. V. § 1. reg. xiii. et
ii. reg. xiv.] πεποιήμαι saepissime usurpari pro πεποιήκα. Est
lius perf. pass. in medio sensu. Sic πεποιήμαι τὸν ἀγῶνα, facio
tamen pro meipso, i. e. in eo certamen cum aliquo. Vide supra ad
186. n. 4.

/OL. I.

102. 6. καὶ παρὰ τῶν ἐν τοῦτων πρότερον—Λακεδαιμονίων,] atque d
Lacedaemoniis qui etiam ante eos facti fuerant potentes.

7. μετὰ πολλῆς χάριτος—προεῖναι καὶ ;] Haec Sententia egregium exhibet idioma, nobisque hodiernis mortalibus primo intuitu facillimè intellectu, si hoc modo exprimeretur: μετὰ πολλῆς χάριτος τοῦτ' εἰν ἀδύνατος ἐδόθη τῇ πόλει, ὅ τι βούλεται λαβεῖν, καὶ τὰ ἑαυτῆς ἔχειν, τὸ κελύμενον ποιούσῃ, καὶ ἐᾶσθ' ἕτερον τῶν Ἑλλήνων προεῖναι. Angl. there would, with many thanks, and willingly, have been granted to the state whatever she pleased to accept, as well as the possession of her own territories; as long as she did what she was desired, and allowed another to put himself at the head of the Greeks. Sed alae dubio satis eleganter se habent ipsissima ipsius Oratoris verba. Atque si verum est, quod de Demosthene praedicaverit summus ille Romanus Orator M. T. Cicero, (et ipse Sermonis peritissimus artifex,) non temerè quis Stylum Demosthenicum reprehenderet. "Non enim (inquit) jam quaerimus, quid sit Atticè, sed quid sit optime dicere: ex quo intelligitur, quoniam Graecorum Oratorum praestantissimi sunt ii, qui fuerunt Athenis, eorum autem princeps facillè Demosthenes; hunc si quis imitetur, cum et Atticè dicturum et optime." [De opt. gen. Orat. 4.] Quare immeritò hic stomachari videtur Jo. Jac. Reiske. "Dura (inquit) utique et incoherentia est sententia, datum hoc civitati fuisset in gratiae et beneficii loco, ut regi Persarum, aut cuiunque alii serviret. Serviendi necessitas profectò nulla est gratia, neque indulgetur roganti, nemo enim eam rogat. Sed sic debuisset dictum esse. Civitas si voluisset imperata facere, aliquis principatum Graeciae permittere, licuisset ei, datumque et concessum fuisset, ut non modo sua pristina bona salva retineret, sed insuper etiam nova, quaecunque modo vellet, ad delectum suum, adipisceretur. Verùm illa participiorum consecutio Graecos haud rarò in manifestas et ridiculas absurditates implicat imprudentes." Haec ille: at immeritò, inquam, hic stomachari videtur vir apprimè sagax et acutus, elegans non item: de Graecis tamen Literis caeteroquin praeclarè meritis.

103. 1. ἀλλ'—] ἀλλὰ διετετέλεκε πάντα τὸν αἰῶνα ἀγωνιζομένη περὶ προτείνου—sed permansit per omne aevum in certamine de primis peribis—

2. Κυράλλον] Athenienses—Cyrallum quendam, suadentem ut in urbe manerent, Xerxemque reciperent, lapidibus obruerunt. [Cicero, Offic. l. iii. 11.] Historia Themistoclis satis nota.

3. τὸν τῆς εἰμαρμένης—] malim τὸν ἀπὸ τῆς εἰμαρμένης mortem cuique è fatali quādam necessitate, ut vulnere, morbo, submersioe in undis, à fulminis ictu, et quaecunque alia fatalia sunt, obvenientem: καὶ τὸν αὐτόματον, et mortem eam quae sponte sua, necessariò tandem aliquando senio exinanitis venit, per leges naturae, tametsi neque morbus, neque ulla alia vis externa accedat. Rursus.

104. 1. εἰ γὰρ, ὅς οὐ τὰ βέλτιστα] dedi auctus de meo sensu, εἰ γὰρ ὡς, ὅς οὐ τὰ β. nam si hunc condemnare omittemis, ideo quod consilia mea non videantur vobis fuisse auspiciatissima.—Post ἡμαρτημένους δόξετε videtur deesse τῇ γνώμῃ, voluntate, intelligentiā, prudentiā, aut inferendā sententiā quasi judiciali, in decernendo et deligendo. Id. Reiskius igitur τοῦδε [quod pro τοῦδε Atticè, i. e. τῶν σου] de Aeschinae; Taylorus autem de ipso Demosthene intelligit; et reddit, nam si hunc virum, quasi reipublicae non optime praefuerit, &c. Nestor

rectè. Per *εὐδὶ* intelligendus est Ctesiphon, et vulgaris lectio satis 194 est perspicua—*Nam si hunc virum, quasi ego reipublicas non optime praefuerim, condemnabitis, &c.* Quare negativa particula *οὐ*, quam infercit Reiskius, prorsus supervacanea est. Et si necessaria esset, Sermonis Attici ratio, secundum observationem doctissimi mei amici I. T. postulasset *μη*, non *οὐ*. Idem notavit, Taylorum *εὐδὶ* de Demosthene accipientem orationem parum concinnam efficere. De *καταμνηστέῳ* vide suprâ ad p. 146. n. 7. "Delevi *οὐ*. P.

2. *τὸν—χίρδον ἐπιδύναται*] qui periculum illud adiit: *τὸν* usurpatur emphaticè: illud nempe periculum quod in infelici pugna Chaeronensi adiit. Appositè Quintillianus:—"Demosthenes, inquit, jurando per interfectos in Marathone et Salamine, id agit, ut minore invidia cladis apud Chaeroneam acceptae laboret." Orat. Inst. L. IX. c. n.

3. *Ὁ μὲν τοὺς ἐν Μακεδῶνι*—] Haec est celeberrima illa *jurisjurandi figura*, latèd *ΕΧΗΜΑ ΟΜΟΤΙΚΟΝ*, cujus Proprietatem ac Sublimitatem tam pulchrè enarravit Longinus, in lib. *περὶ ὕψους*, § xvi. Infra p. 312. Meritò etiam laudatur à multis aliis.

Quod ad Eventum hujus Litis spectat, sufficit dicere, eum, qui in Foro semper dominabatur, hic dominari maximè; Aeschinèaque in exilium cecidisse. TAYLOR. Rhodum nempe se contulit, ibique Rhetoricen docuit. Ad quod alludit Cicero his verbis. "Actio, inquam, in dicendo una dominatur: sine hac summus Orator esse in numero nullo potest: mediocri, hac instructus, summos saepe superare. Huic primas dedisse Demosthenes dicitur, cum rogaretur quid in dicendo esset primum; huic secundas; huic tertias. Quo mihi melius etiam illud ab Aeschine dictum videri solet: qui cum propter ignominiam iudicii cessisset Athenis, et se Rhodum contulisset, rogatus à Rhodiis, legisse fertur orationem illam egregiam, quam in Ctesiphontem contra Demosthenem dixerat: qua perlectâ, pettum est ab eo postridie, ut legeret illam etiam, quae erat contra à Demosthene pro Ctesiphonte edita. Quam quum suavissimâ et maximâ voce legisset, admirantibus omnibus: Quanta, inquit, magis admiraremini, si audissetis ipsum." [De Orat. Lib. III. 56.] Vide quae in has orationes scripsere ac congressere viri docti Jo. Taylor et Jo. Jac. Reiske.

FINIS

ANNOTATIONUM IN EXCERPTA RHETORICA.

NOTAE PHILOLOGICAE

AD

EXCERPTA PHILOSOPHICA.

1. NOTAE IN XENOPHONTEM.

197. 1. E XENOPHONTE.] De vitâ Xenophontis vide suprà ad p. 45. a. 1.

2. ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΞΕΝΟΥ.—] i. e. E XENOPHONTIS DE SOCIATIS COMMENTARIIS. "Hi libri titulum *Απομνημονεύματων Σωκράτους* habent, quòd Socratis mores, ac vivendi ratio, cum his quae ad familiares suos disserere solet, in eis exponantur. Equidem hoc *απομνημονεύματων*, dixi *Memorabilium libros*, quia sic loqui Xenophon consuevit: *λόγος απομνημονεύεται*, vel *ἔργον απομνημονεύεται*, dictum factumve memoratur." LAENTCLAVIUS.

3. τίς ποτέ.—] Cave putes otiosum esse ποτέ. verte; quibus tandem argumentis. ERNESTI.

4. οἱ γραψάμενοι Σωκράτην,] accusatores Socratis. γραψέσθαι τινα, accusare aliquem; unde γραφή, accusatio. Max. Tyr. *Dim.* 9. 2. Σωκράτην, inquit, Μέλιτος μὲν ἐγράψατο, Ἀντοῦ δὲ εἰσέγραψε, Αἰσών δὲ ἐδίωκε, κατεδίκασαν δὲ Ἀθηναῖοι, ἔθησαν δὲ οἱ ἑνδεκα, ἀπέκταν δὲ ὁ ὕληρέτης. Item 39. 5.—"ὥς ἄξιός ἐστι θανάτου τῇ πόλει, cum de civitate mortem meruisse: et infra, [p. 207. lin. 20.]—τιμὴς ἄξιός ἐστι τῇ πόλει—et, [p. 208. lin. 9.] μεγάλης ἄξιός ἦν τιμὴς τῇ πόλει; quod idem notent tirones, ne auctoritate Dawesi decipiantur negantis [Misc. Crit. p. 257.] ἀγαθὸν ἄξιός ἐστιν posse omnino intelligi." I. T. "Ed. Lips. p. 209. 254, in marg. P.

5. τοιαῦτα τις ἦν.] Eleganter Graeci verbo τις exprimunt illud Latinorum *ferè*; neque δὲ planè abundat, hujuscemodi *ferè erat*. ERNESTI.

6. ΔΙΚΕΙ ΞΕΚΡΑΤΗΣ,—] Formula est haec Criminatiois allatae. Anonymus.

198. 1. Πρῶτον μὲν οὖν, ὥς.—] Duplex erat Socratis accusatio. Prima pars erat, qua accusabatur, non eosdem habere cum civitate deos aliosque novos introducere; altera, qua affirmabant eum juvenes corrumpere. Prius ita non esse ostendit defendendo Socratem Xenophon hoc primo capite, idque indicat verbo *πρῶτον*. Alterum crimen, quod nempe corrumpere juventutem, refutavit capite secundo toto. Reliquis libris et capitibus demonstravit, qualls et verbis et factis totâque vitâ fuerit, quas habuerit de virtutibus et vitis opiniones, quem vitae cursum tenuerit, &c. adjunctis denique, in fine libri IV, constantiae Socraticae in perferendâ morte documentis. Atque haec dicta sufficiant de oeconomia operis in universum. HERNDERSTER

μυρ. ἀς pro δκα. Ubi observandum, ἀς et δτι eleganter praemitti 196
posse, ut quod et quidem apud Latinos; quae apud Gallos. Voss. de
Gr. Dict. Idiotism. p. 403. Edit. L. B. 1742. C. VIII. s. x. r. 7.

2. θύων τε γὰρ πανερός ἦν,] *Etenim palam sacrificabat, — Ἀήλος,*
πανερός, et alia significationis ejusdem, cum participiis cujuscumque
temporis eleganter conjunguntur, tumque resolvuntur per accusati-
vum et infinitivum, aut particulam ἀς vel δτι et indicativum: sic
ἡλός ἐστι παρανομήσας, pro δὴλόν ἐστιν αὐτὸν παρανομήσαι, certum
et cum contra leges fecisse. Demosth. pro Coronā. [Id. p. 61. C. III.
v. 6.] Sic paulo infra, καὶ μαντικῇ χρώμενος οὐκ ἀφανὴς ἦν. nec
divinatione clam utebatur. μαντικῇ scil. τέχνῃ. "Vide sup. p. 58. n. 2.
3. ὅθεν δὴ καὶ μάλιστα.] *Ex quo corā vel maximē. Εἰκεῖται.*

4. μαντικῇ νομίζοντας,] *supple τέχνῃν εἶναι.*

5. ὁμοίως τε χροῖνται, καὶ φήμαις, καὶ συμβόλαις, καὶ θυσίαις.]
ὁμοίως, auguriis. φήμαις, ominibus, h. e. vocibus, vel divinis, quae
in lucis aut templis aut in ullo alio loco audiebantur, vel humanis,
quae tanquam rerum futurarum praenuntiae interdum habebantur.
συμβόλαις, signis, quale illud de apibus labiis Platoni in cunis insiden-
tibus, cujus mentio facta est à Cicerone. [De Divinat. L. I. c. 36.]
θυσίαις, sacrificiis, ubi scil. victimarum exta consuebantur: unde
extispicium, quod extispicum vel haruspicum erat.

6. οὐδὲ τοὺς ἀκτανῶντας] *hominēs intelligas an vero animantes,*
em est; namque utrorumque occursu auspiciū factum, ut notum
est. ΗΙΠΠΕΡΚΛΕΟ.

7. ὁμολογήσειεν,] *Vide suprà ad p. 27. n. 11.*

8. καὶ ψευδόμενος ἐφαίνετο.] *Vide suprà ad p. 95. n. 1.*

9. δτι οὐκ ἂν προέλεγε, εἰ μὴ ἐπίστανεν ἀληθεύειν.] *Angl. that*
would not have predicted any thing, unless that he had believed that
was going to speak truth. Ubi observandum particulam ἂν hic
vix vim subjunctivi indicativo, et postulare ut verbum proximū
veniens post id, quicum conjungitur, ponatur etiam in indicativo.
Idem solenne est apud Graecos Scriptores.

10. ταῦτα δὲ τίς ἂν ἄλλω πιστεύσειεν, ἢ θεῷ;] *i. e. κατὰ ταῦτα.*
Angl. and with respect to these things, who would repose confidence in
other being, than a God? Vide suprà ad p. 27. n. 11.

1. Ἀλλὰ μὴν—] *Praeterea quidem et haec facere solebat ad fami-*
les: hoc quoque se diis fidem habere ostendens. τὰ μὲν γὰρ ἀναγ-
α, res epim necessarias, &c. refertur scil. γὰρ ad id quod reticetur.
de suprà ad p. 141. n. 8.] Caeterum τὰ ἀναγκαῖα sunt, ut recte
ervat Ernestius, quorum eventus certus est, quia est necessarius,
opponuntur illis, quorum eventus obscurus et incertus est.

2. μαντεύομένους.] *Leuclavius vertit, oraculum consultum: mal-*
deos consultum. Nam μαντεύεσθαι est μαντικῇ χρῆσθαι. SIMPSON.
. Καὶ τοὺς μέλλοντας—Τεκτονικὸν μὲν γὰρ, κ. τ. λ.] Nimirum 198
cula consulenda, [potius dii consulendi,] non eo consilio, ut constet
ificandae domus, vel urbis condendae ratio; ταῦτα γὰρ ἀνθρώπων
μη αἰρετέα sed ut certi simus, num expediat nobis hoc agere,
ne. ΗΙΠΠΕΡΚΛΕΟ. "Τεκτονικόν—per parentheses construxi. P.
. Τὰ δὲ μέγιστα τῶν ἐν ταῖς,] Consueto Graecorum more
um pro τὰ μέγιστα ἐκείνων, ἃ ἐν ταῖς ἐστὶ, ac μεγάλα: maxi-
corum, quae his rebus inesse, vel cum his rebus conjuncta esse re-
untur, qualla quae sunt ex sequentibus apparet. Sic III. 6. 2,
καλὰ πῶν ἐν ἀνθρώποις. Idem. "Haec sunt, quae divin. egent. P.

3. στερήθεται τῆς πόλεως.] Vide suprâ ad p. 99. n. 4.

4. δαίμονῃν] Furionum saepe notant phrases δαίμονιον ἔχειν, δαίμονιζεσθαι, δαίμονῃν, et κακοδαίμονιῃν. SIMPSON.

5. μαθοῦθι διακρίνειν] Semel hic tirenes monendi sunt, Graecos non solos accusativos, ut Latini ferè, nisi ubi Graecos imitantur, sed omnes casus jungere infinitivis, eum scilicet, in quo est subjectum, ad quod refertur.—Hic tamen mox est: αὐτὸν μαθόντας πικρὴν ἔθωκαν οἱ θεοὶ, pro μαθοῦσιν, scilicet, quia dativus ἀνθρώποις non diserte praecessit. EARNSTI. Sed accusativus refertur ad ellipsin ἀνθρώπους post δεῖν. ZEUSIUS.

6. ἐπερωτήσῃ] Atticè pro ἐπερωτάα, -φ. Vide supra ad p. 155. n. 2

7. στήσαντας] ἴστημι, colloco, statuo: hinc pondero, ut hic.

8. διὰ μαντικῆς] Vide Ciceronem de Divin. lib. I. c. 1.

9. Πλεῖς] nomin. pl. Atticè pro Πλασι, propriè. Vide suprâ ad p. 92. n. 1. ad fin.

10. ἦει.] 3. sing. imperf. ind. Atticè verbi εἶμι, eo. καὶ πληθύνουσιν ἀγοαῖς, vide suprâ ad p. 111. n. 1. et ad p. 112. n. 1.

200. 1. ὅς τὸ πολὺ,] *plerumque.*

2. ἥπερ] i. e. ἐν τῇ ὁδῷ ἥπερ, *quomodo.*

3. εἶδεν ἀνάγκαις] *Ἀνάγκη*, Vis et ordo naturalis, quo res sunt. Eodem modo Latini *Necessitatem* dicunt. EARNSTI.

4. Καὶ πρῶτον μὲν [περὶ] αὐτῶν ἐσκόπει,] *Ac primum de iis hoc considerabat.*

5. ἔρχονται ἐπὶ τὸ περὶ τῶν τοιούτων φροντίζου] *Angl. they enter upon the examination of such subjects,—*

6. Ἐθαύμαζε δὲ, εἰ μὴ φανερόν αὐτοῖς ἔστιν.] *Mirabatur etiam, quod iis non jam esset manifestum.*

7. ἐπεὶ καὶ τοὺς μέγιστον φρονούσας ἐπὶ τῇ περὶ τούτων λέγειν] *Angl. since that even those, who pique themselves most upon discoursing concerning these subjects, ὁ ταῦτα δοξαζέιν ἀλλήλους, are not of the same sentiments with one another, ἀλλὰ—διακρίσθαι, but are affected, &c.* l. 20. Τῶν τε γὰρ—Sensus continuatur. P.

8. καὶ ξύλα τε τυγόντα] *ligna quaelibet—*Vide suprâ ad p. 158 n. 3.

201. 1. ἥ τῶν τοιούτων ἕκαστα γίνεταί:] i. e. τῇ ὁδῷ ἥ—*quo pacto—*
2. Ἀνδρὲς δὲ—] *Quam pulcherrima totius Ethices materiae descriptio!*

3. παραγνῶναι τοὺς δικασταῖς] *perperam vel praeter jus statuere iudices. ἦδεσαν pro εἰδῆκεισαν* Atticè. *Ἰασηματόν εἰ μὴ—ἀνδομήθησαν—*Angl. *it is surprising they did not comprehend—*Vide suprâ ad p. 200. n. 6.

4. Βουλεύσας γάρ ποτε,] *Thrasylus et Erasimides* Doce accusabantur naufragos cives, in praelio navali victores, dolo perire passos. Jus erat singulatim de unoquoque suffragia ferri. Populus variâ arte concitatus unâ omnes sententiâ damnari vult. Socrates, qui praeesset comitiis tanquam ἐπιστάτης, non vult populum hac de re in suffragia mittere, s. suffragiorum illi potestatem facere. Tota res copiose enarratur ab ipso XENOPHONTI parte posteriori L. I. τῶν Ἑλληνικῶν. GESNER. Vide suprâ ad p. 136. n. 7.

5. τοὺς ἀμφοὶ Θρασύλον καὶ Ἐρασιμένην,]—scil. *Thrasylum et Erasimidem cum collegis. οἱ ἀμφοὶ et περὶ τινα saepe dicitur de personis singulis, vide Graev, Lect. Hesiod. c. 9. Sed propriè de eo, qui nominatur cum suis, cum comitibus. Aetor. xiii. 13. εἰ περὶ τὸν Πλάτ.*

ων sunt Barnabas, Paulus, et Joannes: sed quod inter eos facile princeps erat Paulus, certe de eo ibi imprimis commemoratur, ideo ipse potius nominatur, quam Barnabas, aut Joannes. Sic quoniam Erasimides primus accusatus, et in vincula ductus est, ut Xenophon tradit, et fortasse Thrasyllo quoque aliquid praecipui in hac causa accidit, ideo hi duo potius quam reliqui nominantur. Eam.

6. οὐκ ᾔθελ' ἔσθαι ἐπιψηφίσαι,] *nolebat populum in suffragia mittere*, Angl. *he refused to put the vote*—Nam ita significat ἐπιψηφίσαι, in voce acti. Vide supra ad p. 100. n. 2. et vide Demosth. Edit. Taylor, Tom. II. p. 269. n. p. 348. "Relake, Vol. III. p. 260. P.

7. κατὰ πλείονος ἐποιήσατο] *pluris fecit*—Vide supra ad p. 130. n. 4. "μὲν post κατὰ deletur. P.

8. καὶ φυλάττειν τοὺς ἀπειθόντας.] *et cœvere à minuantibus*. φυλάττειν, in v. acti. *custodio*; in v. med. *caveo*.

1. δὴν τρόπον] *scil. καθ' ὃν τρόπον, quâ ratione*.

202.

2. ὥστε πᾶν μικρὰ κεκτημένος, πᾶν ῥαδίως ἔχειν ἀρχοῦντα.] *ut valde modica possidens, ea tamen sufficientia facillimè haberet*. Ubi observandum, ὥστε construi cum infinitivo, et nominativum saepe ab Atticis praemitti infinitivo, etiam cum ὅς et ὥστε. Vide Viger. de Idiotism. p. 198. edit. Zeun. C. V. s. 3. r. 2.

3. ἀλλ' ἐπαυσε μὲν [ἀπὸ] τούτων πολλοὺς,] *sed multos his vitiis ut desisterent effecit*. παύω, *cessare facio*: παύομαι, in v. med. *cesso, desino, quiesco*.

4. ἀλλὰ τῷ φανερός εἶναι—] *Ordo est: ἀλλὰ τῷ εἶναι φανερός ὢν ταυτοῦτος*, Angl. *but by his plainly being such a person*.

1. ὑπερορᾶν ἐποίει τῶν καθεστῶτων νόμων τοὺς συνόντας,] *fami-* 203.
liares suos efficiebat ut leges receptas contemnerent. καθεστῶτων, pro καθεστηκότων, à καθίστημι, *constituo*.

2. τοὺς μὲν τῆς πόλεως ἄρχοντας ἀπὸ κνίμου καθίστασθαι,] *magistratus civitatis à faba constitui*. Cum Magistratus sorte eligerentur, fabis utebantur Athenienses. Unde Thucydides senatum Βουλὴν ἀπὸ κνίμου, et Senatores Βουλευταῖς ἀπὸ κνίμου vocat. Vide illust. D. Potter. Archaeol. Gr. I. 18. SIMPSON. Haec sunt illa fabarum suffragia, ad quae etiam respexisse volunt quidam ΠΥΘΑΓΟΡΑΜ, cum fabis abstinere suos, id est, à rep. administrandâ se remove, jussorit. GEMER. Caeterum modum sortiendi per fabas describit Sgolinus de Rep. Atheniens. Lib. II, c. 3. ΖΕΥΚΙΝΣ.

3. τῆς καθεστῶτης πολιτείας,] *praesentem reipublicae statum*. καθεστῶτης, N. καθεστῶς, καθεστῶδα, καθεστῶς, G. καθεστῶτος, καθεστῶτης, καθεστῶτος, pro καθεστῶτως, -ῶς, κ. τ. λ. Vide supra n. 1.

4. εἰδῶτας] *pro εἰδηκότας, quippe qui sciunt*,—*διὰ δὲ τοῦ πείθων, persuadendo verò*—"τὰ αὐτὰ—Schneider, Benwell. P.

5. ᾔδεσαν δέ,] *poverant autem*. ᾔδεσαν, pro εἰδήσειαν.

6. Σωκράτην—[ζῶντα,] Latini dicunt, Socratem vivens. ἀταραξέστατα, Angl. *most contentedly*. sumitur nempe adverbialiter.

1. ὀρέσθαι τῆς ὁμιλίας αὐτοῦ] *expetivisse consuetudinem ipsius*. 204
Vide supra ad p. 161. n. 6. "Vide p. 200. n. 7. P.

2. ἰλέσθαι ἂν αὐτῶ] *Αὐτῶ, ipsi, i. e. ultro*—Sic Virgil:

Ipsae lacte domum referent distenta capellae
Ūbera—*ECL. IV. 21.*

Ipsae, i. e. ultro, sponte sua. Anon.

3. εὐθὺς ἀποστρέψαντες Σωκράτους,] Angl. having instantly resiled from Socrates. "Resiled, viz Anglice receptum. P.
4. Σωκράτους ἀρεχθήτην.] Socratis studiosi fuerant. ἀρεχθήτην, in sensu med. Vide suprà ad p. 7. n. 10.
5. συνήστην,] S. dual. imperf. ind. pro συνήσθη, à σθένειμα, una cum, consuetudinem habeo. Vide suprà ad p. 126. n. 1.
6. ἐκεῖνον δ' ἀπαλλογόντες,] i. e. δὲ ἀλλογόντες ἀπ' ἐκεῖνου, quem autem ab eo dissociaverunt. ἀπαλλογόντες, nom. dual. aor. 2. part. pass. in seculo medio, verbi ἀπαλλάσσειν, dimittio, ἀπαλλάσσομαι, in v. medio abeo, discedo. Vide suprà ad p. 7. n. 10.
7. ὑπὸ πολλῶν καὶ δυνατῶν κατακτείναν ἀνθρώπων διαδοξαίμενος,] dum à multis adulandi peritis hominibus mollitis corrumpabatur.
205. 1. οὐ μὴν [κατὰ] τὰ γε ἄλλα οὕτω κρίνεται.] Angl. surely even do not judge so—at least in other cases.
2. συνδιατρέδων τῶν,] cum aliquo degens. τῶν pro τινι, Atticè.
3. ἀλλ' οἳ γε πατέρες αὐτοὶ ἀνόντες τοῖς υἱοῖς,] γε non abundant verte, ipsi parentes, parentes adeo. Sed fortè legendum, ἀλλ' οἳ γε πατέρες αὐτοὶ, x. τ. λ. quod valde arridet. Quem enim sensum habet, αὐτοῖς τοῖς υἱοῖς; Eam. Benwellus recepit αὐτοῖς, "et Schneider. P.
4. προπηλακίζειν] contumeliâ afficere, q. d. hinc conspergere. Γαζμια.
206. 1. μόνους δὲ φάσκουσιν αὐτὸν—] Ordo est: δὲ αὐτὸν φάσκουσιν τοῖς ἀδούτοις τὰ δέοντα, καὶ δυναμένους ἐρμηνεύσαι, μόνους εἶναι εἰδόντες τιμῆς εὐκαίᾳ doctores eos, qui nōrunt quae oporteat, et oratione explicare possunt, siles esse dignos honore. "Vid. Inf. l. 9. et p. 211. n. 6. P.
2. πρὸς ἑαυτὸν.] prae se. Angl. compared to himself.
3. Ἐργον δ' οὐδὲν ὄνειδος,] i. e. Negotium est nullum opprobrium, atium autem opprobrium est. At Socratis accusatores constructionis ambiguitate ad damnum ipsis utebantur, quasi ita intellexeret ac juvenenti explicasset—Nullum negotium est opprobrium,—Sc. Vide Hesiodi *Erg.* καὶ *Ἡμέρ.* 311. annotantibus Clerico et Heinso. Edit. Thom. Robinson. Oxon. 1737, in 4to.
207. 1. Ὅτενα μὲν βασιλεῖα—] Illad. β. 188. ἐρητύσασκε, Ionicè pro ἐρήτυσε, ab ἐρητύω, cohibeo: ut et infra ἐλάσασκε, pro ἤλασε, ab ἐλάσσω, agito; et ὁμοκλήσασκε, pro ὁμοκλήσε, ab ὁμοκλῶω, increpita. *Διμήνυ*, [Vide suprà ad p. 27. n. 12.] Ὅν δ' αὖ δήμεν—x. τ. λ. Ibid. 198. ad quae loca vide quae annotavit vir acutissimus Sam. Clarke.
2. ἐπαυνοῖη] Atticè pro ἐπαύνοι, -of. Vide suprà ad p. 162. n. 2.
3. τυγχάνουσιν ὄντες.] Vide suprà ad p. 7. n. 5.
4. Ἀλλὰ μὴν] Harum particularum usus est, ubi quid cum asseratione inferitur, servante utraque particulâ egregie vim nativam. Non malè itaque verti possunt, *At certè*, *At verò*. ΗΟΟΓΕΝΕΣ, p. 42.
5. ἀλλ' οὐδ' αἰτίαν—] i. e. non solum insons fuit, sed ne quidem unquam horum ullius quas diximus crimen sustinuit. "a. accusationem.
208. 1. Πῶς οὖν ἐνοχος ἂν εἴη τῇ γραφῇ,] Quomodo igitur ille accusationi obnoxius esset? Vide suprà ad p. 197. n. 4.
2. φανερός ἦν θεραπειῶν τοῖς θεοῖς—] Vide suprà ad p. 198. n. 2.
3. τούτων μὲν παύων,] Vide suprà ad p. 202. n. 3.
4. Καὶ εὐχετο δὲ πρὸς τοὺς θεοὺς ἀπλῶς τάχαθ' αὐτὸν εἶναι,] Alia est hic—ad illam Orationem anonymi poetæ apud Platon. in Alcibiade II.

Ζεῦ βασιλεῦ, τὰ μὲν ἐσθλα καὶ εὐχομένους καὶ ἀνεύχτους
 ἄμμι δίδου, τὰ δὲ δυνά καὶ εὐχομένους ἀπαλλέξων.

Mittimus, Xenophontis verbis: "P. L. L. v. l. 305. P.

212

Hail universal Lord, be bounteous still,
To give us only good.

ἐπλεῖς τ' ἀραβὰ δίδόναι. *Anon.*

5. ὁ τοῦ θεοῦ πολλὰ δίδόναι. Pro vñ δίδόναι. [seu pro καί τινος τοῦ θεοῦ καλλίστα δίδόναι. *Zeuxipus.*] Semel hic thronum causâ dixisse sufficiet, Atticos non solum genitivis consequentiae uti, sed etiam nominativis, dativis, et accusativis; in quo ferè casum substantivi, aut vim verbi praecedentis respiciunt. Hic sunt accusativi, quia praecedit accusativus θεός. de nominativis agit Kusterus ad Aristoph. Plutum, N. p. 6. b. de nominativis, dativis, et accus. vide Sylburg. ad Pausan. p. 930. 931. Dukerl Ind. rerum in notis ad Thucyd. ut alios praetermittam. Enn. Caeterum ὁ saepè praepositur genitivo etiam absoluto. Vide supra ad p. 94. n. 5.

6. πολλὰ καὶ μεγάλα—] pro πολλὰς, κ. τ. λ. Solemne est Graecis negligere genus praecedentis substantivi, et neutrum ponere, ut intellegatur χρεῖμα, ἔργον. Latini quas res aut quod scil. negotium ponunt post nomina formarum, tanquam, pecuniam, pulchritudinem. Enn. infra lin. penult. μέλιστα est lectio Par. 2. quam recepit Schneiderus, et sic sine omni dubio scribendum. Vulgo est μέλα, quod vitium, n̄ alior, ex contractâ vocis μέλιστα scripturâ ortum est. *BENWELL.*

1. Καθόναμιν—] pro κατὰ δύναμιν, quantum potes. *Hesiod.* 209 *Erg. καὶ Ἡέρι.* 336.

2. καὶ οὐκ ἂν ἀπορήσεις τοσαύτης δαπάνης.] nec opus esset tanto umberi ἀπορήσεις, pro ἀπορήσαι. Vide supra ad p. 27. n. 11.

3. ὥς' οὐκ οἶδ', εἰ τις—] Angl. inasmuch that I am not sure, if any me could earn so little by his labour, as not to obtain a competency for Socrates.

4. ἤει,] accedere solebat. Atticum imperf. ab εἶμι, eo. [Vide supra ad p. 199. n. 10.] διεψή, Atticè pro διεψάι, -ψ. "—Socratem—audilo licentem, cibi condimentum esse famem;—Cic. de Fin. l. n. 38. P.

5. τὸν δὲ Οδυσσεύα,] Vide Homeri Odyss. κ'. 281. Item Hor ib. l. ep. 2.

6. καὶ ἀποσχόμενον τοῦ—ἄπασθαι,] Angl. and that he abstained from touching. Notandum ἀπύχμαι in v. med. idem esse ac ἔχω μαντὸν ἀπὸ. de ἄπασθαι, vide supra ad p. 39. n. 8.

1. οὗτε θύοντα τοῖς θεοῖς,] μηχανήμενον vulgo additur. Abest 210. μηχανώμενον in MS. Vossiano, nec vertit Bessario. *Zeuxipus.* (In hac edit. deletur. "Edm. 8.") "[οὗτ' ἐσχόμενον,] Schneider substituit. P.

2. ὥςτιν οὗς τινες ἀνθρώπων τεταύματας ἐπὶ σοφίᾳ;] Angl. do you admire some men on account of excellence? Vide supra ad p. 32. n. 11. et ad p. 98. n. 3.; item ad p. 27. n. 4.

3. Ἀθύραμβος] Vide supra ad p. 3. n. 10.

4. Τῶν δὲ ἀτακμήτους ἐχόντων,] Earum rerum quas nullam praesent conjecturam, [Vide supra ad p. 86. n. 1.] ὅτιν [οὐτις] ἐρενέ σται, cuius causâ existant— "l. 15. γίνεται, *Benwell.* P.

5. Οὐκὸν δὲ δὸναι σοὶ—] Incipit hoc loco bellissima fabrica humani corporis descriptio, ex qua Deum esse, eundemque providere rebus humanis Socrates demonstrat. *HINDENBURG.* Hinc incipit demonstratio oppido elegans, qua Aristodemum τὸν μινεῖν religionum contemplationem in viam revocare conatur Socrates. *GERKEN.*

1. ὃ δὲ δὸναι σοὶ καὶ τοῖς ἀρκίοις ἔργῳ ἐκτελεῖται,] Angl. and does not 211 Vol. I

21. *this also appear to you to resemble an operation of Providence, viz since the sight is delicate, τὸ θυρεῖσθαι αὐτὴν βλεφαροῖς, the fortifying it with eye-lids in the manner of doors, ἃ ἀνακετάννυνται, x. t. l. which open, when there is any occasion for using it, συγκαλεῖται δὲ, x. t. l. and close during sleep? αἳ δ' ἂν μὴδὲ ἀνεμοί, x. t. l. and that not even the winds may hurt it, ἐμφυῖσθαι βλεφαρίδας ἡρώδην, the making eye-lashes to grow by way of a strainer, or sieve, τὰ ἀποστρέφοντα τὸ [μῆρη] ὑπὲρ τῶν ὀφθαλμῶν ὀφρύδες, [Vide lib. d, 52B.] and the guarding the parts over the eyes with eye-brows in the manner of caves, so that not even the sweat, &c. Ubi observandum, 1. Nihil opus esse ut cum eruditissimo Ernesto ad Enallagen vocum confusissimas, quasi θυρεῖσθαι, ἐμφυῖσθαι, ἀποστρέφοντα (et paulo infra καταστρέφαι, ἀποστρέφοντα, ἀπεργαῖν) vim haberent passivam; si modo ex aequo singulis infinitivis usurpetur Art. τὸ, quae constructio Graecis est solennis. 2. ἀνακετάννυνται, —συγκαλεῖται—esse in v. med. scil. ἀνακετάννυνται, in v. act. aperio; in v. med. aperio meipsum, Angl. I open, in sensu intransitivo. συγκαλεῖται, in v. act. claudio; in v. med. claudio meipsum, Angl. I close, in sensu intrans. Confer Ciceronem de Nat. Deor. Lib. II. § 57.*

2. καὶ τοὺς μὲν πρόσθεν ὀδόντας—οἷους τέμνουν εἶναι,] Angl. and that the foremost are able to cut—τοὺς δὲ γαργύλους οἷους, x. t. l. and the grinders, upon receiving their food from them, have the power of chewing it. Vide supra ad p. 5. n. 6.

3. ἐπεὶ δὲ τὸ ἀποχαραῖντα δυσχερῆ,] supple ἔστι, et quoniam quas per alvum exonerantur foeda sint,—

4. ἢ δύνατον προσωυῖσθαι] quidam remotissimè.—Femininum ἢ, in dativo, sumitur interdum pro εἰς. Vioza. de Gr. L. Idiom. Cap. II. 11. Occurrit aliud exemplum Mem. Lib. II. Cap. 1. § ix. ubi Ernestius—“Sunt,” inquit, “qui malunt εἰς, ignorance Graeci sermonis. “Nam ἢ eleganter superlativis jungitur pro εἰς. Exempla Stephanus suppeditabit in Thesouro.” Vide supra ad p. 86. n. 2.

5. Τὸ δὲ ἐμφυῖσθαι—] i. e. καὶ τόδε οὐ δοκεῖ εἰς λατῆναι ἔργον προνοίας, τὸ μὲν ἐμφυῖσθαι, x. t. l.—nimis loquitur Socrates; cui respondet Aristodemus, Ἀμύλει καὶ ταῦτα λαξε μηχανήματα τινα βούλευσάμενον ὅσα εἶναι. Profectò haec quoque videntur facta excogitationibus alicuius qui oculum statuerat ut essent animalia.

6. Ἀμύλει] q. d. nobis sollicitum esse, utique, quin, sanè, profectò, scilicet. GESSNER. “Nonnulla inserui è Xen. ob nexum. P.

7. Μὰ Δί', οὐ—] Ita, per Jovem, inquit Aristodemus. [De Μὰ Δί' vide Hoozeveen, Cap. 25.] In proximè praecedentibus interrogaverat Socrates, an putaret Aristodemus haec amplissima, numeròque infinita per dementia quamdam tam compositè ornatòque se habere: cui hic respondet, Μὰ Δί', Ita per Jovem; οὐ γὰρ ἐγὼ τοὺς κυρίους—supple τοῦ κόσμου, non enim cerno mundi dominos—&c. (Μὰ semper negat. hic vertendum est, Non, per Jovem. “Edn. 8.)

8. Οὐδὲ γὰρ] Modus dicendi est elegans et ellipticus pro οὐ καλῶς λέγεις οὐδὲ γὰρ, x. t. l. Zeuximus. “Geanτοῦ, Mss. BAWWELL. P.

212. 1. Οὐκοῦν, ἐπὶ,] Σωκράτης, scil. Profectò, inquit Socrates, quantò magnificentius tui curam gerere dignatur, tantò magis—τιμωτέον [ἔστι εἰς] τὸ εἶναι. honorandum est tibi illud. Nam, ut rectè Ernestius, θεοὶ πεῖν Dii homines dicuntur, quando eorum curam gerunt; homines Deos, quando eos cultu et veneratione prosequuntur.

2. ἀμελοῖν] V. sup. ad p. 94. n. 2. ἔκτισ' οὐ—ait nempe Socrates.

3. *ὅαν—ἀρθεῖν τε τὴν φωνήν,*] ut possit—vocem articulare. Vide supra ad p. 5. n. 6.] Porro notandum, quando *εἰς* hoc modo eddatur, adjunctum habere τε plerumque, sed non semper. Vide paulo supra—*τοὺς μὲν ὀδόντας—οἷους—εἶναι—τοὺς δὲ γομφίους*—*ῥους*—

1. *Ὁ γὰρ, ἔφη,*—] Adjectivum *ἀγαθός*, praeterquam quod *bonum*, 213 eritum, &c. significat, quando cum praecedente Adverbio *ὅ* tam strictè conjungitur, ut unam vocem efficiat, in Vocandi casu positum Latini *et Quaeque*, *Oboeco*, vel etiam *Age*, exponunt. Vide Plat. Gorg. p. 91. lin. 25. Edit. Serrani. Steph. *Ἀλλ' ὁ γὰρ, Sed, ὁ bone*, i. e. *quaeque* *et agendum*. Hooaevken ad Vigerum, Cap. III. § m. Reg. 1.

2. *καὶ ἅμα πάντων ἐπιμελεῖσθαι αὐτοῖς.*] Sermo scil. fit ex aequo e numine et de diis: *τὸ εἶδόν, τὸ δαιμόνιον, οἱ θεοί*. Caeterum, uae hic loci profert Socratis, planè sunt admiranda. (Sermo hic ibi de *Numine supremo* esse videtur, nam supra usurpatur de *Deo*, *on de Diis*: ut, *τὸν δὲ τοῦ θεοῦ ὀφθαλμὸν τὴν δὲ τοῦ θεοῦ πρό- ῥον*. G. D.) "Vide supra ad p. 211. n. 6. P.

3. *Ἐμοὶ μὲν*—] Haec ex sua personâ loquitur *Χειρόνομος*. Videri impè illud de praesentiâ Deorum dogma Socratis homines meliores addere. Quod quidem usque eo verum est, ut nec ipsa divinitas velata religio aliquid habere videatur ad omnem virtutem potentius. *ENKER*. "l. 29. *εἰν* Vide supra ad p. 86. n. 1. P.

1. *ὁσάυτως*] *similiter* scil. ac supra dicta de viâ ad Virtutem per 214. bores, confirmata auctoritate *Healedi* ac *Epicharmi*. *ἀποραίνεται*, *mentiam suam exponit, promittat*: ut planè indicat *Vox Med.*

2. *εἴτε τὴν δὲ ἀρετὴν ὁδὸν τρέφονται ἐπὶ τὸν βίον,*] Intell. *κατὰ*. *in*. Angl. ad verbum—*Whether they will turn themselves along the ad leading through virtue towards life,*—

3. *ἐξελθόντα*—] concordat scil. cum *Ἡρακλῆα* supra.

4. *ἀπορῶντα, ὁποτέρην*—] Intell. *κατὰ* vel *εἰς*. Angl. *at a loss o which of the roads he should turn*. "ὁποτέρην, *Schneider*. P.

5. *Καὶ φανῆναι*—*κ. τ. λ.*] Persequitur nempe constructionem accusativi ante inf. De *φανῆναι* in sensu *med.* vide supra ad p. 7. 10.

6. *τὸ μὲν σῶμα*—] hic et in sequentibus intell. *κατὰ*.

7. *τεθοραμμένην—εἰς πολυδαρταίαν το καὶ ἀκαλόντητα,*] Angl. *improved into a plump and enervated habit of body*.

8. *κεκαλλωπισμένην—τὸ χρῶμα, ὥστε—κ. τ. λ.*] Angl. *having her complexion so improved, as plainly to appear possessed of a greater share red and white, than it had in reality*.

9. *τὸ δὲ σχῆμα,*] i. e. *κεκαλλωπισμένην κατὰ τὸ σχῆμα*, Angl. *having her figure set off in such a manner, that she seemed taller, as she naturally was*.

10. *τὰ δὲ ὀφθαλμοὶ ἔχον ἀναπεπταμένα,*] Angl. *and had eyes that re glazing—moretrickous,*—*αὶ ἀναπεπταμένα* est pro *ἀναπεπτα- ῖνα* perf. part. pass. ab *ἀναπετάννμι*, uti vulgò putatur. E. Lexi- autem Regio MS. sequentia secum communicasse clar. *Rubake- m*, refert *Gibbertus Koen*, ad *Gram. Leldenae* opusc. p. 310. *V. νταμαι. ἐκ τοῦ ἔκταμι, ἔκτανα, ἔκταμαι, ἔκταται, ἔκταται, καὶ ἰοναδμῶ τοῦ π πέπταμαι Αἰολικῶς. κ. τ. λ.* Itaque si *ἀναπεπτα- α* est ab *ἀνέπταμαι*, reddi possit, *oculos huc illic volutantes*: cui interpretationi favere videtur *Hindenburgius*, in *Animadversionibus* : ad *Xenoph. Mem.* p. 65.

11. τὸν αὐτὸν τρόπον] *Eodem modo quo antea inveniunt, in quibuslibet locis.* ΖΕΥΞΙΝΟΣ. "πληθιάτερον, Schneider, Benwell. P.
916. 1. φροντίεις,] Att. fut. pro φροντίσεις. φροντίειν, κ. τ. λ. Atticé φροντίει, -εις, -εις, ut fut. 2. Et in voce mod. φροντισθῆναι, —θῆναι, κ. τ. λ. ut nōrunt, vel saltem nōsse debent, etiam tirones.
2. διέειπεν,] fut. à δέειμι.—non est hoc verbum contra ἀναλογίαν, et habet hoc loco eam vim, quam διατελεῖν, διαίρειν, διαβιβῆναι. ΕΞΗ.
3. τις ὑποπλά σπάνειν, ἀφ' ὧν—κ. τ. λ.] i. e. τούτων τῶν πραγμάτων, ἀφ' ὧν—κ. τ. λ.—ὃ φέβος [ἔστι,] μὴ ἀγέτω σε πονοῦντα καὶ πικραίνοντα τῷ σώματι καὶ τῇ ψυχῇ ἐπὶ τὸ πορῆσθαι ταῦτα nihil est quod metuas, ne eo te deducam, ubi laborando et aerumnis tam animi tam corporis tolerandis haec tibi compares.
4. ἀλλ' οἷς ἄν—κ. τ. λ.] ἀλλὰ σὺ χρησὴν τούτοις, οἷς—κ. τ. λ. Relativum scil. concordat cum antecedente non solum in genere et numero, verum saepe etiam in casu.
5. σπένδεις ἀπαιχόμενος,] Vide suprā ad p. 209. n. 6.
6. ὑποκορύβουνοι] Angl. *speaking diminutively of me*—ἐποκορύβουμαι, proprie sign. *infantem ago sermone*: à πόρος, *puellus*. "Hī, ut observavit Gesnerus, et apud hos α) diminutivis utuntur. Nomina "rerum prout ipsorum refert β) in meliorem partem γ) in pejorem "corrumpunt. Haec tria significat ἐποκορύβουμαι." Index ad Chrestom. Gr.
216. 1. οἱ θεοὶ διέδοσαν, καὶ ὅντα διηγῆσθαι μετ' ἀληθείας.] Ita omnes quas vidi Editiones. Mihi distinguendum videbatur sic: ἥπερ οἱ θεοὶ διέδοσαν καὶ ὅντα, διηγῆσθαι μετ' ἀληθείας. HINDANBURG. Angl. *I will give a true account in what way the gods ordain the things that are.* ἥπερ, supple ὅφ.
2. ἴλως] Atticé pro ἰλάως. [Vide suprā ad p. 92. n. 1.] Δεραρυτέον, supple ἔστί σοι. et sic in sequentibus. [Pro vitioso ἰλάως, reponendum ἔλילות ex MSS. et edd. optimis. I. T.] Caeterum locus hicce pulcherrimus lectorum etiam hebetissimis nequit quā se commendat.
3. πρὶν μὲν πενήην,] Monandi sunt tirones in usu esse πενήην pro πινύην contractē ex πινύειν, *aurire*: sic διπύην, *vivere*: et ἑπύην, *vivere*: et χρησθαι, *uti*.
4. καὶ [διὰ] τοῦ θέρου χεῖνα περιβόουσα ζῆταις.] ad dīlucendum scilicet refrigerandumque vinum, aestatis tempore.—Veteres enim nivem et glaciam in subterraneis scrobibus ad hunc usum resondebant, ut notavit Neander ad h. l. HINDANBURG.
217. 1. καὶ ἐπὶβάθρα—] ἐπὶβάθρα vulgō vertunt: *lectorum fulcra, sustentacula*. Falsō, namque ea solent πόδας Graeci appellare. Τρεῖς βάθρα h. l. sunt *tapetes, quibus delicatuli homines solebant spandere pedes imponere; ut mollitas cubarent. Idem.* Ernestus autem intelligit lectorum fulcra, non quibus nituntur lecti, sed per quas ascenditur lectus. "Fulcra—pedibus lecti subjecta. SCHAEFER. P.
2. πιστεύεις—] ἐπαρτάειν—ἐλπίσκειν—Vide suprā ad p. 29. n. 11.
3. τοῦ θεοῦ διέδωκεν—] De turba, quae tui partis sectatur. Οἶκος autem *pompam* significat, quae Bacchum comitabatur, vel coetum saltantium, et in voluptate vitam exigentium. SNAKEON.
218. 1. μεθυσθε τὰ δίδοντα πράττειν.] *omitunt quas oportet facere*—μεθύειν, in 3. pl. μεθείτε, et μεθύσθε.
2. τὸ πεπρωμένον τέλος,] *finis fato constitutus.* Vide suprā ad p. 162. n. 1.

3. τὸν διὰ χρόνον—] i. e. κατὰ vel διὰ τὸν αἰώνιον χρόνον.

☞ De Pronico vide Fab. Biblioth. Gr. Vol. I. p. 793. Nihil autem celebrius hâc ipsius de Hercule fabulâ, nec quod plures tum inter veteres tum inter recentiores nactum est imitatores. Apud Anglos eam pulcherrimè enarravit Ill. Comes Shaftesburiensis, [in Tom. II. operis ejus, quod inscribitur *Characteristics*,] suamque enarrationem elegantî tabulâ aeneâ ornandam curavit. Invenitur Anglicè reddita, sed parum fideliter, in libro notissimo *The Tatler*, [No. 27.] Eandem numeris Anglicis adumbravit Poëta suavissimus, qui, dum viveret, "flumina amabat sylvasque," Gul. Shenstone. In hâc autem palaestrâ se felicissimè exercuisse videtur hujus fabulae auctor paraphrastes poëticae, quam in libro suo, cui titulus *Polymetis*, inscripsit Joa. Spence. [p. 157.] Illius autem paraphrastes auctor, uti accepimus, vir erat ille venerabilis, non solum in Sacris, sed in omni politionis doctrinae genere versatissimus, Robertus Lowth, Episcopus Londinensis, nuper defunctus.

4. Τοῦτο μὲν γὰρ δὴ πολλῶν ἐφη ἀκούειν,] πολλῶν regitur ab ἐκ subintellecto. ἐφη ἀκούειν, dicebat se audire. Sic φημι ἀκούειν, dico me audire, φης ἀκούειν, dicis te audire, &c. Nam ubi reciprocatio fit ad personam, Graeci accusativo ante infinitivum non utuntur. Quod tironibus notandum. Sic ὁρῶν δέ, se autem videns.

5. ὅπως οἶόν τε,] Intell. ὅτι, vel potius ὅ, quantum possint. Vide suprâ ad p. 212. n. 3.

1. τὸ πλῆθος εὐδότας,] Vide Cicer. de Amic. 17.

2. πάλιν τοῦτος ἀνατίθεται,] eos iterum retractare. τοῦτους—Ita lego pro τούτοις, et interpretor, quos in numero amicorum jam retulerant, retractare et in aliam classem reponere, ut fit in Iusu. XII. Scriptorum, s. πεττεῖα Graecorum, ubi licet ἀνατίθεται. Graecum. Caeterum de hoc ludo, qui est ille ipse, qui hodie *Schachian* dicitur [Angl. *Chess*] aut ei saltem simillimus, Graecis recentioribus ζατρίκιος, diversus à ludo aleae, in quo praeter calculos etiam tesserae opus, qui à ludo Scriptorum exulant, in quo uno ingenio et arte opus est, vide praeter caeteros eruditissimè disputantem Salmas. ad Vopisci Proculum, c. 13. T. II. Hist. Aug. p. 736. seqq. Ern. [Clav. Ciceron. Ind. Lat. V. Scriptorum ludus.] Vide etiam Du Cange Gloss. ad Script. Med. et Inf. Graecitatis, V. ζατρίκιον. Joen. Meurs. de ludis Graec. in Gronov. Thes. Antiq. Graec. Tom. VII. p. 982. et Dan. Southerii Palamed. Ibid. p. 1110.

3. τὰ μὲν ἐναντιολόζων, τὰ δὲ συμπράττων,] partim una sumptus faciens, partim una agens.

4. ὁπαλλομένους δὲ πλείονα ἐπαυροῦν,] iuvantes necesse plurimum sustinens.

5. τούτων—οὐδενὸς λείπεται,] Angl. fails in none of these. τὰ ὅσα προακούουσι,—“Quantum equidem judicare possumus, veteres Latina plurale verbum nostri plurali nunquam subiciebant, nisi ubi de animantibus ageretur.” Porson [in Not. Addend. ad Hecub. v. 1149.] quem omnino consule. Hic locus igitur aut rescribendus est, τὰ ὅσα προαχρῖει, aut ita denique intelligendus, ut quaedam τῶν ὅτων, et membrorum caeterorum, quasi προὐλοποιεῖται significetur; qualis in hoc Socratis sermone faceta esset et jucunda, quam maxime. Cf. suprâ ad p. 67. n. 8. I. T.

6. οὐκ ἐξεργάσατο,] nunquam facit,—De acc. vide suprâ ad p. 10. n. 6.

210. 1. *Εἰδότες δὲ μοι*—] *Mibi autem videbatur etiam homines prudentes reddere in amicis explorandis, quales dignum esset ut possiderent. huiusmodi proferens.*
 2. *πῶς ἂν ἐπιχειροίμεν σκοπεῖν*;] *Angl. in what way should we enter upon the investigation?* Vide supra ad p. 94. n. 2.
 3. *ὅστις ἄρχει γαστέρας τε,*] Vide supra ad p. 46. n. 1.
 4. *Ὁδοῦν τοῦ μὲν ἐπὶ τοῦτον ἀρχομένου*] Vide supra ad p. 46. n. 1.
 5. *Τί γάρ*;] Locutio haec est planè elliptica, et naturae Dialogi convenientissima: *Quid?*—nam licet mihi interrogare te ulterius, quoniam rem ac nōdum tetigerimus.—[Vide supra ad p. 66. n. 6.]
Operae pretium tamen esset inspicere, quae de hac phrasi observavit vir doctissimus H. Hoogeveen ad Vigerum, "C. VIII. a. v. r. 3. n.
 6. *εἰ δέ*;] *quid autem de hoc censes?* "Vide not. supra. P.
 7. *Ἀρετῶν καὶ τούτου,*] *ab hoc quoque abstinendum,*—inquit Critobulus, scil.
 221. 1. *εὐ δὲ πείσων ἀνίχεται,*] *vinis autem ut beneficis efficiatur,*—
 2. *ἀναμελῆς ἂν εἴη καὶ οὐτός,*] *ἔφη scil. ὁ Κριτόβουλος.*
 3. *φίλον καλεῖσθαι*;] *amicum sibi facere, ut indicat vox med.* Vide supra ad p. 190. n. 4.
 4. *ὃν τυγχάνει,*] Vide supra ad p. 7. n. 5.
 5. *φιλόνηκος πρὸς τὸ μὴ ἀλλοτρίεσθαι εὐ καὶ τὸς εὐεργετοῦντας αὐτόν,*] *Angl. zealous of not falling short of his benefactors in confuting his favours*—"φιλόνηκος, Gesner, etc. pro φιλόνηκος. F.
 6. *τοὺς ὑστέριους εὐεργετήσονται.*] *idem ac τοὺς ὑστέριους εὐεργετήσων, posterioribus benefactorum esse.* *Μοχ,*—"Certissimam Valhæ" *narris emendationem χρῆσθαι recepti pro vulgato χρῆσθαι, nam* "ita sudent futura καὶσθαι et εὐεργετήσονται." *BEWELL.*
 7. *καταπαλεῖν σὺν πρὸς αὐτόν,*] *Angl. to speak against you to him,*—*to complain of you to him.*—Gusta, qui potes, mol apud Atticæ in vocibus *καταπαλεῖν* et *κατηγορεῖν*, quae accusare significant, vel deferre; hæc *εἰρωνεῖς* planè Socraticæ pro commendatione ponuntur. *Græcæ.* Caeterum de *εἰρωνεῖς* Socraticæ vide *Fraguler* doctè disputantem in *Mém. de l'Acad. des Inscrip. et B. L. Tom. IV.* "p. 360. 4ta.
 8. *Εὰν δέ σὺν προσκατηγορίῃ,*] *Angl. but if I should further accuse you,*—Vide supra ad p. 97. n. 2.
 9. *ἀγαθὰ αὐτοῦ καὶ εὐνοίας ἔχεις πρὸς αὐτόν,*] Vide supra ad p. 3. n. 3. et ad p. 86. n. 1.
 10. *ἄρα μὴ διαβάλλεσθαι θέξεις ὑπ' ἐμοῦ*;] *Angl. shan't you think that you are slandered by me?*
 222. 1. *οὐκ ἀπαρνήμεις μηχανήματα,*] *non desimus es cōmachi.*
 2. *σύνθηρον τῶν ἀγαθῶν φίλων,*] *conveneratorum bonorum amicorum.* Quod etiam caput *εἰρωνεῖαν* Socraticam.
 3. *ὥσπερ οὐκ ἐπὶ σοὶ ὄν,*] *Angl. as if it did not depend upon you self,*—[Vide supra ad p. 86. n. 9.] *ὄν* usurpatur more absolute, et composita *ἐνδόν*, *ἐξδόν* sæpe apud Atticos Scriptores.
 4. *Ἀσπασίας*] *Quam Socrates Eloquentiæ magistrum habuit.* *Græcæ.* Qui plura velit de *Aspasia* adeat *Plutarch.* in *Pericle*, et *Diction. Bayle*, v. *Pericles*, not. O, et denique *Maximum Tyrium Dial. 22.* ["24.] qui et reliquos Socratis magistros commemorat: ut indicavit *Shimponius.*
 5. *οὐκ ἀγαθὰς προσηγορίας,*] *Angl. that good match-masters—*
δεινὰς εἶναι συνάγειν—have great effect in uniting—&c. proferens
vide supra ad p. 96. n. 1.

6. πεισθεὶς ὁρθῶς ἔχειν,] persuasus recte se habere, ἡγοῦμαι οὐκ ἐπὶ-
ναί μὴ λέγειν οὐδὲν περὶ σοῦ, arbitror non dicere mihi dicere aliquid
de te, ἐκαινῶντι [quod concordat eum μοι] laudanti, Angl. in the way
of praise. Benwell, Bessarionem secutus, sic distinguit: εἰ δὲ καὶ
ἐγὼ πεισθεὶς ὁρθῶς ἔχειν, ἡγοῦμαι, α. τ. λ.

7. εἰ δὲ μὴ φανερόν εἴπω σοι,] Angl. but if this so stated be not
clear to you, ἐκ εὐνῶς θεύμαι, reflect further.

1. ἐκαινῶν,] Vide supra ad p. 94. n. 2. et ad p. 96. n. 5.

223.

2. ἐκαστρέφει] Vide supra ad p. 27. n. 11.

3. ἢ εἰ σοι πείθαιμι——] Ordo est: ἢ εἰ κοινῇ πείθαιμι τὴν πόλιν
ἐν ἐπιστρέφαι λαοὺς σοι ὡς στρατηγὸς τε καὶ διανοητὸς καὶ πολι-
τικὸς, ψευδόμενος, Angl. or if I should publicly persuade the state, that
it might commit itself unto thee as one skilled in military, judicial, and
political affairs, while this was not the fact. Particula αὖν, uti obser-
vat doctissimus Hoogeveen, potestatem δυνάστεως servat etiam cum
ninitivis. [p. 66.] Ubi vide copiosam et acutam enarrationem hujus
roculae.

4. ὥλε] privatim. Opponitur scil. τῇ κοινῇ supra.

5. —παῖδιν, —ὄντα φανέρωτα——] Postquam Aristarchus à Socrate
ludicret, quo pacto pauperes cognatas, apud se degentes, ad quatu-
rum utilem faciendum adgeret, ad Socratem tandem rediit, cumque
e monitorum ejus prospero successu magnā cum voluptate narra-
ret, simulque observasset, se ab his reprehendi, quippe qui solus in
omni otioso jam conederet: Socrates eum hanc de cane et ovibus
dubium illis recitare jussit.—“αὖν Junt. et Paris. ad Sermonis Attici
normam. Vide Pearson ad Moser. in vocc. αἶς, αἰστος.” Benwell.

6. εἰ τι εἴν μῃ] nisi quod—

7. τῷ δὲ κυνί—μεταδίδως ὅπερ αὐτὸς ἔχεις αἰτου.] i. e. μεταδίδως
ῷ κυνί [μῆρος] αἰτου ὅπερ αὐτὸς ἔχεις, cum cane communicas cibum
in ipso vescoris.

8. Καὶ μὴ δια.] Intell. ὁρθῶς ποιεῖ. Em. Vide supra ad p. 213.
7.

1. οὖτος καὶ ὅδε—] Amicus cui persuaserat, ut exercitus ducendi
tem disceret a Dionysodoro. Gzowa. Infra lin. 16. vulgo, εἰ δὲ
τ. λ. “Delendum εἰ jam olim censebat Brodaeus, teste Zamia.”

INWELL. “Initium lepidum praefixi. P.

1. ΚΕΦ. 1.] In hoc capite, cum artificibus de ipsorum Artibus dis-
cit Socrates. Lin. 5. pro γραπτικῇ lege ἡ γραπτικῇ.

2. εἰ γοῦν ποῖαι—ὁμοῖα διὰ τῶν χρωμάτων—ἐκμιμῶντα.] Angl.
least however you represent, by a likeness in colours, objects that are
likeness—&c. De particula γοῦν haec, inter caetera, observat vir
admirabilis H. Hoogeveen. “Nota—argumentationis est οὖν, sed
τό γε limitationem ex consuetudine indicat, quam pro natura sua
affirmative urget. Atque ita haec particula optime convenit his,
qui argumenta suggerere malunt, quam obtrudere, unde fit, ut saepe
per γοῦν et non per γὰρ ratiocinentur.” Doctr. Part. L. Cap.
236.

3. Πεισθόμεν γὰρ, ἐφη, οὖτος.] Sic fecit Zeuxis apud Cicer. Invenit
initio. Em. Caeterum γὰρ refertur ad id quod reticetur.—Recte
is, inquit, nam sic facimus. Vide supra ad p. 68. n. 6.

1. Τὸ γὰρ,] Vide supra ad p. 220. n. 5.

2. Πῶς γὰρ αὖν, ἐφη, μμητέον εἶν.] Cur ita interrogas? quo
modo possit esse imitabile? Vide supra ad p. 220. n. 5.

6. το τε φιλοφρόνως καὶ τὸ ἐχθρῶς βλέπειν—] Deleo πω nisi repelitur, et π verte in τ, habebis ἐν ἀνθρώπῳ τὸ τε φιλοφρόνως καὶ τὸ ἐχθρῶς βλέπειν—Sic olim ex conjecturâ rescripseram; neque, ut nunc videtur, injuriâ; Benwellus enim, post Ernestium, nuper è MS. et Stobaeo hoc ipsum dedit. I. T. Mox è MS. 1. δὲ τὸτο pro τῷ. ERNESTI. "Vulg. πῶποτε φιλ.—P.

226. 1. διὰ τῶν ὀχημάτων] Angl. by means of the attitudes. ἐπέδεικτον—
Vide suprâ ad p. 151. n. 3.

2. Ἐπει δὲ ἀπορῶν ὁ Κλείτων—] But when Clito being at a loss—
Vide suprâ ad p. 214. n. 4.

3. Ἀρ, ἔφη,] ὁ Σωκράτης nempè.

4. Ὁδοῦν τὰ τε ὑπὸ τῶν ὀχημάτων κατασπώμενα—[κατασπῶμεν,] Angl. Don't you, in representing those parts in bodies, which by the particular attitudes are drawn down, and those, which are drawn up; those, which are contracted, and those, which are dilated; those, which are extended, and those, which are relaxed—&c.

5. Τὸ δὲ—ἀπομιμῆσθαι,] Angl. but the imitating—&c.

227. 1. τὸν ὀπαρακοποιῶν] Angl. the armourer—

2. οὔτε πολυτελεστέρεως] neque è pretiosiori materiâ. Σαπφὸν πλεῖον πωλεῖς;—phuris vendis? i. e. ἀντὶ πλείονος.

3. εὐρύμοτερος] Angl. better proportioned.

4. Τὸν δὲ ῥυθμόν, ἔφη,] Nempè omnis rhythmus quidem numero judicatur, et hoc ipso, ut Aristoteles ait, delectat, quod certo numero continetur: sed numerus ille esse in diversis rebus potest, in dimensione, pondere, tempore, motu, &c. hinc Socrati ῥυθμός ἐν μέτρῳ καὶ σταθμῷ. Εἰκ. Caeterum pro τιμῆς Welssii, et Ernestii, revocavit genuinum omnium librorum Benwellus, scil. τιμῆ in voce med. et citat Cyrop. II, 1, 13. μέλλονος τιμᾶσθαι, phuris aestimare. "Et Schneider, et Zeune. P.

5. Ἀλλὰ νῆ Ἀ', ἔφη, ποιῶ] ποιῶ refertur ad ἀρμόττοντας, non ad ἰσους aut ὁμοίους. Εἰκ.

6. οἱ δὲ ἀρμόττοντες, διειλημμένοι τὸ βάρος,] i. e. κατὰ τὸ βάρος, Angl. but those that suit well having their weight properly divided, τὸ μὲν ὑπὸ τῶν κλειδῶν καὶ ἐπομίδων, partly by the collar-bones, and the parts near the shoulders, τὸ δὲ ὑπὸ τῶν ὤμων, partly by the shoulders, &c.

228. 1. ὀλίγον δεῖν οὐ φορήματι, ἀλλὰ προσθήματι εἰκάζειν.]—μικροῖ δεῖν, ὀλίγον δεῖν, absolute ponuntur pro Propemodum. Hoccepinus ad Vigerum, V. III. 6. n. Angl. they are scarcely felt as a weight, but only as small appendage. ὀλίγον δεῖν, locutio est elliptica, et suppleri potest hoc modo, εἴτε δεῖν ὀλίγον πρᾶγματος.

2. καὶ τὰ νῦν ὀρθῶς ἀποδέχη.] et nunc rectè rem capis. τὰ νῦν, i. e. κατὰ τὰ πρᾶγματα νῦν ὄντα. "Αὐτὸς—τοῦτο λέγεις, Id ipse dicis. Vide S. Matt. xxvi. 64. Αὐτὸ—τοῦτο λέγω, Schneider. P.

3. Ἄλλοι μὲν οὖν—] Ordo est: Ἄλλοι μὲν οὖν παραγεγόμενοι αὐτῷ ὅπως ὁμιλοῦντι πρὸς ἄλλους διηγοῦντο. Et qui quidem cū ita sermoni cū aliis adessent, sermones ejus enarrabant. Ubi notandum διηγοῦντο esse in temp. imperf. Vide Harris Herm. p. 136. 137. Edit. 3tinae.

4. ἐγὼ δέ,] Nempè Xenophon ipse.

5. οὐκ ἔμοιγε.] scil. ἐπῆλθεν. nequaquam mihi venit in mentem. Sermo Romanus emphasis in τοῦ ἔμοιγε asequi nequit. Angl. I for my part have not thought of the subject.

1. *Ἀλλ' οὐδὲ γ', ἐφη,*] Angl. *But at least you know, said he,*— 229.
2. *κἀλλιστον ἀναπαυτήριον.*] *ἀναπαυτήριον* propriè significat locum quietis; nam sic ferè dicuntur verba in *ἡριον* desinentia, ut *κοιταστήριον*, de loco supplicii, et *κοιμητήριον*, de loco quo dormitur, interdum tamen haec verba usurpantur de re, quas habet eam vim, quam etymologia efficit. Sic. h. l. *ἀναπαυτήριον* dicitur res quieti aptandas accommodata, tribuiturque eleganter nocti. HINDERBURG.
3. *ἐπειδὴ ὁ μὲν ἥλιος—σφηνέζει,*] In hoc loco, et infra, n. 6. *ἐπειδὴν—δεόμεθα*—et p. 230. l. 15. *ἐπειδὴν καὶ τοῦτο φανερόν*,—*ἐπειδὴν*, quod semper subiectivum regit, tam ex analogiâ, quam ex MSS. *ἐπειδὴ* reponi debet. Vid. edit. Benwelli ad locum, et Porsoni Notas breves in Xenoph. Anab. p. XLVIII. l. T. (In hac edit. *ἐπειδὴ* reponitur.) "Edia. 8.
4. *Τὸ δ', ἐπεὶ—]* *δὲ*, Angl. *and farther, ἐπεὶ δεόμεθα τροφῆς*, inae we stand in need of food, *τὸ ἀναδιδόναι αὐτήν*—*their giving*—&c. Vide supra, p. 210. seqq. passim.
5. *φύειν*—] Benwellus recepit *φύειν* sensu transitivo, quae est ectio Brodaei. "Item Schneider. Reiskius conjecit *συμφυτεύειν* Salspius *συμφύειν* quod scripsi ob syntaxin; at jam velim deleri *ὄν* ob usum alium verbi *συμφύειν*. P.
6. *καὶ ἐπειδὴ—δεόμεθα*—] Vide supra hujus pag. n. 3.
7. *ὥς γὰρ συνελόνει αἰεὶν,*] Vide supra ad p. 167. n. 4.
1. *ὃν καιρὸς διεληλύθεν*] Angl. *whose season is past.* 230.
2. *ἔνθα ὦν—ἀφελᾷ;*] Vide supra ad p. 94. n. 2 et ad p. 96.
- 5.
3. *γιννομένοις.*] Vide supra ad p. 211. n. 1.
4. *ὥστε λαμβάνειν ἡμᾶς*] Angl. *so that we are imperceptibly placed in either extreme.* Locutio est idiomatice. Sic *λαμβάνω ἐμὲ καθιστάμενον*, *clam me constitutus sum*, vel *non animadverto me constitutum esse.* Vide supra ad p. 87. n. 1.
5. *τί—ἔργον,*] Intell. *ἄλλα*. SIMPSON.
6. *Ὁ γὰρ καὶ τοῦτο—φανερόν,*] Intell. *τί ἐκεῖνο ἐμποδίζει σε, quare istud tibi impedimento est? γὰρ οὐ καὶ τοῦτο—x. τ. λ.* Vide supra ad p. 225. n. 3. "ὅταν pro *ὅαν* Schneider accepit è 2 MSS.—Attice *ὅαν*. Vide p. 223. n. 5. P.
7. *ἐμοὶ μὲν γὰρ δοκεῖ πλείω τῶν φυτῶν.*] *Mibi videntur homines plura ex animalibus commoda, quàm è plantis capere.* *δοκεῖ*, intell. *ἐνθροποιεῖ*. Est autem *ἀνακολούθως* pro *δοκούειν* quod proximè præcedens *ἀνθρώποι* requirit. EAW. Vide supra ad p. 68. n. 5.
8. *τρέφονται γούν,*] Vide supra ad p. 225. n. 2.
1. *Τὸ δ', ἐπειδὴ—]* *δὲ*, Angl. *and farther, τὸ προσδεῖναι, their* 231.
having adduc—&c. Sermo est adhuc de dils.
2. *καὶ νόμους τιθέμεθα,*] et *leges ferimus.* Vide supra ad p. 182. n. 2.
3. *Τὸ—αὐτῇ αὐτοῖς ἡμῖν συνεργεῖν,*] Angl. *their assisting us in this—αὐτῇ* intell. *μερῶς*, vel tale quid.
4. *ἢ ἂν ἀρίστα*] *ἢ*, intell. *ἢ ὁδῶ*.
5. *Σοὶ δ', ἐφη, ὁ Σώκρατες,*] Alludit Euthydemus ad τὸ *δαίμονιον* sive *Genium Socratis*, de quo—"Ease divinum quiddam," inquit Cicero, "quod Socrates Daemonion appellat, cui semper ipse paruerit, nunquam impellenti, saepè revocanti" [De Divinat. l. 54.] Sed operis nostri brevitās impedit, quo minus proferemus, quae de hoc Daemonio scripserint varii, tum inter veteres, tum inter recentiores. Vide Socr. ipsum apud Platon. in Theag. Apuleii lib. de Daem.

monio Socratis. Fraguier Diss. in Mem. de l'Acad. des Inscrip. et B. L. Tom. VI. 12mo. IV. 4to. J. Clerici Syl. Phil. c. 3. Jortin. Hist. Eccl. V. l. p. 117, &c. Vide etiam Forsterum ad Platon. Euthyphron. not. ad p. 22. ubi alii de hac materiâ Scriptores indicantur.

"1. 27. ὁ Εὐθύφρων.] Bessarion interpretatus est; Brodaeus commendavit; Zeume, Schneider, Benwell exhibent. P.

232. 1. οὕτως ἐπαδεικνύουσιν.] Intell. εὐνοεῖς. *se quodammodo monis ostendant.* Vide supra ad p. 113. n. 3.

2. ὅγναι] Idem Attice quod ὅγνη. Malè scribitur in Editt. Glasg. [et in Editt. 4. Simpseni] cum iota subscripto. Confer quae dicit Cyrus moriens, hujus operis p. 78. 82.

3. ταῦτε δὲ—] Pro τούτοις Benwellus è quibusdam MSS. dedit ταῦτα.

4. ὅτι μοι δοκεῖ,—] Ordo est: ὅτι οὐδὲ ποτε εἰς ἀνθρώπων ἐπέμειναι ἂν ἀμελεῖσθαι τὰς ἀσχηγίας τῶν θεῶν ἀξίας γάραιεν.

233. 1. τιμὴ θεοῦ.] Vide supra ad p. 155. n. 2.

2. φανερός—ὃ τιμῶν θεοῦ.] Vide supra ad p. 198. n. 2.

3. ὃ γὰρ παρ' ἑλλήνων—] Ordo est: γὰρ τίς γ' ἐλπίζων μέλλω παρ' ἄλλων, ἢ παρὰ τῶν δυναμένων ἀφελῆναι τὰ μέγιστα, οὐκ ἂν ὀφραῖται. Vide supra ad p. 155. n. 2.

4. Τῶν δὲ Σωκράτην] Sequitur jam totius hujusce operis Xenophontei exquisitissimi ac jucundissimi peroratio. Ordo est, πάντες δὲ οἱ ἐπιμενεῖς ἀρετῆς τῶν γνωσκόντων Σωκράτην, αἷος ἦν, ἐπὶ καὶ νῦν διατελοῦσι παθοῦντες ἐκείνων μάλιστα πάντων, κ. τ. λ. Caeterum τῶν γνωσκόντων Σωκράτην, αἷος ἦν, est locutio frequens apud Graecos scriptores, Angl. of those who knew what manner of person Socrates was—Item, διατελοῦσι παθοῦντες ἐκείνων, cui optimè convenit ejusmodi phrasie Anglicana, continue regretting him—

234. 1. ταυτοῦτος—αἷος] ἀριστός γε καὶ εὐδαιμονότατος ἀνὴρ ἂν εἴη. Angl. such as a most excellent and completely happy man should be. Confer cum hoc, quae scripsit Plato in fine Phaedonia, hujus oper. p. 252.

✂ Sed haec hactenus. Verùm fore speramus, ut hoc quod dedimus specimen hujus libelli praestantissimi exstet in animis nostrorum Juvenutis totius diligenter evolvendi desiderium. Quo perlecto, si quis pectus tam obtusum gestat, ut jucundâ quâdam admiratione atque τῆς Καλοκάγαθίας amore id non valde delectum senserit, iste nos auctores habeat ut, poltioribus Literis valere juncis, ad quamlibet artem ignobilem quaestûs faciendî gratiâ, inter vulgus dominum illud se conferat. Confer celeberr. Heynium ad Virg. Aen l. 630. et ix. 176.

NOTAE IN PLATONEM.

1. E PLATONE.] Plato Atheniensis, summus philosophus et scriptor 235.
 ultimus, natus est Olymp. XXXVII. 4. ante C. N. 430. Obiit Olymp.
 VIII. 1. octoginta et unum annos natus. Patrem quidem habuit Aris-
 tonem, matrem vero Perictionem nomine. Usque ad annum aetatis
 vicesimum athleticæ, picturæ, et musices, poeticæque studiis, disci-
 plinæque etiam philosophicæ. Heracleti, se dedit. Quibus valere
 passis, coepit audire Socratem, philosophiæ moralis parentem: cujus
 nteritum luctuosum tum pulcherrimè enarravit in fine dialogi illius
 elegerunt, qui inscribitur *Phædon*. [Vide hujus Operis p. 252.]
 Defuncto Socrate circiter Olym. xcv. 1. ut invidiam Atheniensium ef-
 ugeret, ille, cum caeteris Socratis discipulis, Megaram ad Euclidem
 e contulit, quem magistrum in dialecticâ habuit. Deinde in Italiam
 profectus est, se cœnâ ut cum doctrinis Socraticis disciplinam Py-
 thagoræ conjungeret. Tum Cyrenas adiit, ut ibi Geometriam sub
 Theodoro disceret. Mox in Aegyptum navigavit, et ab Aegyptiorum
 prophetis astrologiam, artemque numerandi, et scientiam theologi-
 am didicit. Ex Aegypto reversus in Italiam, ad Pythagoreos Archy-
 am et Eurystam rursus venit. Athenas redux rempublicam gerere
 voluit; sed in Academiâ, quod gymnasium suburbanum erat arbori-
 bus cœnsum, Scholam aperuit; et discipuli ejus nomen Sectæ Pla-
 tonicæ vel Academicæ postea adepti sunt. Ter adiit Siciliam, ibi-
 que et gratiam et indignationem utriusque Dionysii expertus est.
 Ingenium quidem ejus tyrannum adulando minus erat aptum. Diopi
 amen multisque aliis principibus viris charissimus erat. Tanta fuit
 academiæ ejus celebritas, ut permulti ad eam undique confluerent
 discipuli, in quibus Hyperides, Isocrates, Demosthenes. Docuit qu-
 lem more Socratico; in multis tamen à doctrinâ Socratis discessit,
 quippe qui veritas, ex Scholâ Pythagoricâ et aliunde petita, cum dis-
 ciplinis Socraticis immiscuerit; adeo ut novam philosophandi viam
 ingressus esse videretur. Innumeros quidem nactus est discipulos et
 audatores. Non tamen defuerunt multi, qui famæ nominis ejus
 efficere conarentur. Inter quos eminebat Diogenes Cynicus. Senex
 andem et coelebs mortuus est, successore in Academiâ relicto Speu-
 ippo sororis filio. Dictio Platonis plerumque est ornatissima, et
 sæpè ad Pædasæ regiones exurgit. Sunt qui putant eum styli
 splendorem nimis affectasse. Miram quidem locutionis nec minorem
 ingenii ubertatem possidebat. In laudibus ejus multus est Cicero,
 qui eum appellat "non intelligendi solum, sed etiam dicendi gravi-
 simum auctorem et magistrum: et longè omnium, quicumque scrip-
 serunt aut locuti sunt, et suavitate et gravitate principem: longè
 omnium in dicendo gravissimum et eloquentissimum: in oratoribus
 irridentis ipsam oratorem summum: eundem illum non linguae
 solum, verum etiam animi ac virtutis magistrum." [Cicero. oper.
 passim.] "Philosophorum," inquit Quintilianus, "ex quibus pluri-
 mum se traxisse eloquentiæ M. Tullius confitetur, quis dubitat
 Platonem esse præcipuum, sive acumine disserendi, sive eloquendi
 facultate quidam divinâ et Homericâ: multum enim supra prosam
 orationem, et quam pedestrem Graeci vocant, surgit; ut mihi non

235. "hominis ingento, sed quodam videatur oraculo Delphico instinctum." [Inst. Orat. X.] Unde saepe vocatur *Divinus Plato*. A Cicerone memoratur "quasi quidam Deus Philosophorum, Deus ille noster Plato." Quanquam poetarum lectione magnopere delectabatur, e eorum dictionem, uti jam observavimus, saepe imitatus est, tamen in libris de republica à se scriptis, nova sui civitate potius omnino exalare voluit. Juréne an injuriá inter eruditos disceptatum fuit. Platonis Dialogi recensentur à doctissimo Fabricio in Biblioth. Gr. Lib. III. Cap. I. et illic lectorem, atque ad *Notitiam Literariam* Edit. Plat. Bipont. praefixam, qui plura de Platone atque scriptis ejus vult, relegare visum est: item ad *Vitam Platonis*, Graece scriptam à Diogene Laertio; Jac. Bruckeri *Hist. Crit. Phil.* Tom. I. P. II. L. II. c. 6. *Stanley's Hist. of Philosoph.* Saxii *Onomast. Literar.* Vol. I. p. 61. Harleian Introduct. in *Hist. Gr. L.* II. 70. et libros ibi indicatus.

EDITIONES PLATONIS.

1. Platonis Atheniensis Philosophi Opera omnia, Graecè. *Venetia, apud Aldum, 1513, in fol.*

2. ————— Opera omnia, Graecè, cum Commentariis Procli in *Timaeum* et *Politica*. *Basileae, apud Jo. Valderum, 1534, in fol.*

3. ————— Opera omnia, Graecè. *Basileae, apud Henricum Petri, 1556, in fol.* [Vulgo nominatur *Secunda Basiliensis*.]

4. ————— Gr. et Lat. ex Joannis Serrani interpretatione, perpetuis ejusdem notis illustrata, &c. *apud Henr. Stephannum, 1578, 3 tom. in fol.*

5. ————— Gr. et Lat. cum versione Marsilii Ficini. *Laugd. apud Guil. Lacmarium, 1590, in fol.* [N. B. Versio Ficini separatim saepissimè edita erat, (et primò Venet. 1495.) antequam ipsa Opera Platonis prodierunt Graecè.] "Ficini I *Florent.* 1482. I *Venet.* 1491. Vide Ed. Bipont. Not. Lit. P.

6. ————— Gr. et Lat. Marsilio Ficino interprete. *Frankof. apud Claudium Marnium, &c. 1602, in fol.*

7. ————— Gr. Lat. ad editionem Henr. Steph. accuratè expressa, cum Marsilii Ficini interpretatione, *Notitiâ Literariâ*, et dialogorum argumentis à Dist. Tiedemann. *Biponti, 1781, 11 tom. in 8vo.* "Tied. Arg. Vol. 12mum occupant. P.

"8. Platonis Dialogi, Gr. editi à Lud. Frid. Heindorf cum annotatione, &c. *Berolini, ab anno 1802. 8vo. 4 Vol. habemus, 4tum 2 Partibus, ad ann. 1810.*

9. ————— Gr. et Lat. ex recensione Imman. Bekker. *Berolini. 8vo. 5 Vol. habemus. 1816. 1817. P.*

* * Scorsum saepe editi sunt quidam ex Platonis dialogia. Sed ejusmodi omnes editiones recensere nimis longum foret. Paucae tantum notabimus. 1. Platonis de rebus divinis dialogi selecti, Gr. et Lat. Socratis *Apologia*, *Crito*, *Phaedo*, *Liber X Legum*, *Alcibiades II.* curâ Jo. Northi. *Cantiabr. 1673, in 8vo.* 2. *Amatores*, *Euthyphro*, *Apologia Socratis*, *Crito*, *Phaedo*, notis Nath. Forster. *Oxon. 1745, et iterum, 1752, in 8vo.* 3. *Phaedo*, sive dial. de animae immortalitate, Gr. et Lat. Versionem Ficini emendavit, &c. commentationesque philosophicas adjecit Jo. Henr. Winckler. *Lipsiae, 1744,*

8vo. 4. *Quædam ex Platonis dialogis, Græcè, cum notis, ter didit Jo. Frid. Fischerus, Lipsiæ, 1760, 1770, et 1783, in 8vo. em alios, Lipsiæ, 1770, aliisque, ibidem, 1774, in 8vo. [Editor hic virum summum, et de Græcis Literis, æquale aliud, optimè meritum, H. Stephanum, nimis acerbè invehitur.]* 5. Libri IV, *Gorgias*, pol. *Secr. Charmides, Hippias Maj.* seorsim editi à Heindorf, in sum Schol. *Berolini*, 1806. 8vo. 6. *Dialogi IV, Meno, Crito, Alcibiades uterque, cum V. D. animad. à J. E. Biester et Ph. Buttmann. Berolini, 1811. 8vo. P.*

2. ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΚΡΙΤΩΝ—] h. e. PLATONIS CRITO, SIVE DE O QUOD AGENDUM EST.

SUMMA DIALOGI. Crito, intimus Socratis amicus, illum in carcere in-
iit, instante mortis die: quibusque ei sæpius significasset, ut sineret se
carcere educi, tum verò maxime illi auctor est, ut id patiatur: quod
erfacile sit, rebus ad id præstandum amicorum suorum diligentia
omparatis. Nisi hoc fecerit, futurum id et maxime amicis suis indeco-
um, et sibi ipse ac familiae suae infustum. Socrates non prius id se
acturum testatur, quàm sibi certis argumentis constiterit, an id rectè
ieri possit. Quid statuerit, ex ipseius verbis facillè est intelligere. FICHTER.

3. ΤΙ περικαλὲς ἀφῆσαι,] Cur ad hoc tempus venisti,—Apud Moscho-
nulum in collect. vocum Att. ex Philostr. legitur περικαλὲς. “Πηγά-
κα καὶ ἡνίκα ὥρας δηλωτικὰς ἐθαύτως καὶ περικαλὲς ὡς τὸ,
τί περικαλὲς ἀφῆσαι, ὡ Κρίτων, ἢ οὐ πρὶν ἔτι ἐστί;” ἀφῆσαι, *ari*
hou come. Vide supra ad p. 27. n. 4. et ad p. 29. n. 4.

4. Πάνν μὲν οὖν.] Omnino certè. Vide Hoogeveen de L. Gr.
art. p. 684.

1. τοῦ τρόπου,] supple *ἐντα, ob mores tuos.*

236.

2. ἐν τῇ νῦν παρεστώσῃ ἐνφορᾷ,] in calamitate quas nunc instat.
Vide supra ad p. 151. n. 3.

3. ἀλλ' οὐδὲν αὐτοῖς ἐπιλύεται—] Ordo est: ἀλλ' ἡ ἡλικία οὐδὲν
πιλύεται αὐτοῖς τὸ μὴ οὐχὶ ἀγανακτεῖν τῇ παρούσῃ τύχῃ, sed *tan-*
nus aetatis [i. e. *senectus*] illis non concedit facultatem non conquerendi
n præsentis fortunæ.

4. ἦν ἐγὼ, ὡς ἐμοὶ δοκῶ, ἐν τοῖς βαρύνεσσι ἀν ἐνέγκαιμι.] *quam*
go equidem, si quisquam aliud, gravissimè, ut arbitror, feram. Post
βαρύνεσσι ἀν nobiscum subaudi participium φέρουσι. FORSTER. βαρύν-
εσσι nempè sumitur adverbialiter.

5. τὸ πλοῖον] De hac nave ita Plato ipse: Τοῦτό ἐστι τὸ πλοῖον,
ὡς φαθὲν Ἀθηναῖοι, ἐν ᾧ Θησεύς—εἰς Κρήτην τοὺς δις ἐπτα ἔκα-
τους ὄρετο ἄγον, καὶ ἐξωδὲ τε καὶ αὐτὸς ἐξώδθη. Τῷ οὖν Ἀπόλλωνι
ὑψαντα, ὡς λέγεται, τότε, εἰ σωθεῖεν, ἐκάδον ἔτους θεωρίαν ἀπά-
ειν εἰς Ἀῆλον ἣν δὴ δαὶ καὶ νῦν ἐτι ἐξ ἐκείνου κατ' ἐνιαυτὸν τῷ θεῷ
ἐμπόουν. Επειδὴν οὖν ἀρξάνται τῆς θεωρίας, νόμος ἐστὶν αὐτοῖς,
ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ, καθαριεῖν τὴν πόλιν, καὶ δημοσίᾳ μηδὲνα
ἐποκτινύναι, πρὶν ἂν εἰς Ἀῆλον ἀφίκηται τὸ πλοῖον, καὶ πάλιν
ἵεντο. Τοῦτο δ' ἐνίοτε ἐν πολλῷ χρόνῳ γίνεται, ὅταν τύχῳιν αἱ
ἐνέμοι ἀπολαθόντες αὐτοὺς. Ἀρχὴ δ' ἐστὶ τῆς θεωρίας, ἐπειδὴν ὁ
ερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος στέψη τὴν πρύμναν τοῦ πλοῖου. Τοῦτο δ' ἐτυ-
γεν, ὡς περ λέγω, τῇ προτεραίᾳ τῆς δίκης γενοῦς. *Ad ταῦτα καὶ*
πολὺς χρόνος ἐγένετο τῷ Σωκράτει ἐν τῷ δεσποτηρίῳ, ὁ μεταξὺ
τῆς δίκης τε καὶ τοῦ θανάτου. [Phædo, prope initium.] Qui plura
velit, adeat (præter eos qui de festis Græcorum ex professo ege-

sent) Mourstun in Thesoro, c. 16. Pettit. Comm. in Leg. Att. p. 69. Reinesii Var. Lect. L. 3. 5. Carpantar. in Vit. Socr. Dorvill. Misc. Obs. vol. 7. et quae congestit Spanhemius in suo ad Callimach. Hymn. in Delum Commentario. Fœrster. Vide etiam Poter. Archæol. Gr. B. II. c. 9.

6. *εὐχὴν ἀγαθὴν*] Quod bonè vertat: quod felix faustumque sit. Mirum veteres utebantur hanc formulam in rebus laetis, quum ipsi acciperent aliquid, aut quum aliis, qui aliquid suscipere, bene precari vellent. Fischer, Ind. Theophr. Sallierus reddit Gall. *à la bonne heure*.

7. *ταύτην*] i. e. *ἐν ταύτῃ τῇ ὁδῷ*.

8. *καὶ κινδυνεύεις ἐν καιρῷ τοι οὐκ ἐλθεῖν με*] et videris oppor-
tune me non excidisse. Nam ita interdum redditur *κινδυνεύω* cum
infin. Vide H. Steph. in voce.

337. 1. *Ἡρατὶ κεν ἐρετάτω*—] II. i. 306. Scilicet ista Achille ver-
ba sunt ad Ulysses, quibus ostendit, se injuriis Agamemnonis im-
motum, domum rediturum esse, quo speret se venturum esse tertio
die. Fischer. Vide annot. Sam. Clarke ad hunc versum Homeri.

2. *οὐδὲ μία συμφορὰ*—] Pro *οὐδεμία* Sallierus scriptum reperit in
MS. Reg. Par. *οὐ μία*, x. τ. λ. rejecta voce *ἄλλῃ*, nata scil. ex se-
quenti *ἄλλα*, quomodo et Ficinus reddidit, non una tantum calamitas—
quonquam et vulgata ferri possit. "οὐδὲ μία" conjecit Forster, et *me*
scripsit Buttmann, et Bekker. P.

3. *ὡς, ὅς τε ὦν σε σώζειν*] cum te servare potuissem, vide suprà
ad p. 5. n. 6. Pro *ἀμελήσασαι* dedit Fischerus *ἀμελήσαι*.

4. *περὶ πλεόνος ποιεῖσθαι*] Vide suprà ad p. 130. n. 4.

5. *ἄρα γε μὴ ἐμοῦ προμηθεῖ*—] nonne sollicitus es causa mei, an
nomine, scil. *ἐν ἐμῷ*.

338. 1. *οὐ συκοφανταί*] Vide suprà ad p. 139. n. 2.

2. *ἐξόν σουθῆναι*] Angl. when you have an opportunity to save your-
self. Vide suprà ad p. 7. n. 10.

239. 1. *καὶ τὸ ὅν μέρος*] et quantum in te est,—scil. *κατὰ τὸ ὅν μέρος*.

240. 1. *Εἰ πρῶτον μὲν τοῦτον τὸν λόγον*—] Angl. If we should raise
this argument, which you make use of, about the opinions of men, πρῶ-
τον καλῶς, x. τ. λ. I mean—whether it was at all times rightly as-
serted or not, that we ought to pay regard to some opinions, and to
others not: ἢ πρὶν μὲν ἐμὲ δεῖν ἀποθνήσκειν, καλῶς ἐλέγετο, or that
such an assertion was right, before I was under a necessity of dying,
νῦν δὲ καταδόηλος [λόγος scil.] ἄρα ἐγένετο, x. τ. λ. and that it only
just now forsooth became evident, that it was made at random, merely
for the sake of argument, ἦν δὲ παιδιὰ καὶ φλυαρία ὡς ἐλέγετο, and
was in reality childish trifling. De voce *ὡς* observat Vigerus, cum
praemitti quibusdam adverbis positivi gradus, quorum tamen ad
significationem nihil addit: et adverbia illa usitatoria esse, *ἐλέγετο*,
verè, *ἀτεχνῶς*, planè, *ἐτέρως*, aliter. De Gr. L. Idiotism. Cap. VIII.
§ x. Reg. ix.

2. *εἰτι μοι ἀλλοιότερος φανεῖται*] λόγος nempe. utrum argumen-
tum illud diversum aliquid mihi apparebit, ἐπειδὴ γε ὅδε ἔχω [ἔχω-
τὸν] cum tamen me habeo, ἢ ὁ αὐτός, an idem ac antea; καὶ ἔδοξε
χαίρειν, x. τ. λ. ac nobis permittendum sit ut id valere jubeamus, an
obtemperandum.

3. *ὅσα γε τανθρώπεια*] scil. *ἔχει*. quantum res humanae se habent—
Angl. at least in all human probability, ἐκτός ἐστι τοῦ μέλλον ἀποθ-
νεῖν αὐτῶν, you stand in no chance of dying to-morrow.

1. *Ἐπεὶ δὲ, πῶς αὖτε ταῦτα ἐλέγγο;*] Angl. But come, I ask 241.
gain—upon what ground were such things asserted? *Γυμνασόμενος
ἢ καὶ τοῦτο πράττων*—Qui corpus exercere solet, et hoc tantum
git,—

2. *ὅς ἂν τυγχάνει ἰατρὸς ἢ παιδοτροφῆς ἄν;*] Corpora enim alii
oboris, alii sanitatis acquirendae gratiā, exercebant. Horum erat
medico praesertim obtemperare, illorum paedotribae. ΔΑΟΝΕΑ.

1. *ἔμοιγε δοκεῖ ὅμοιος εἶναι καὶ πρότερον.*] Libri hic variant. 242.

μοιγε δοκεῖ ἀνόμοιος εἶναι καὶ πρότερος. Sic Forsterus è Basil.
et ita haec reddidit: *mibi oculis—diversus quidem priorque vide-*

or: vix ullo sensu. Fischerus in editione sua secundā dederat

μοιγε δοκεῖ ὅμοιον εἶναι τῷ πρότερον in tertiā autem sic: *ἔμοιγε
οκεῖ ἂν ὅμοιος εἶναι καὶ ὁ πρότερος* quod unice verum videtur.

Nimirum, (inquit ille) antea ostenderat Socrates, et Crito conces-

serat, in usu rerum ad tuendum corpus pertinentium, h. e. cibi et

potionis, sequendum esse iudicium peritorum: quod praestaret vita

jucunda et suavis vitae miserae, quam corpus morbidum pareret

Eadem verò ratione docuit, in faciendis iis, quae ad tuendum ani-

imum pertinerent, ne vitilis inquinaretur, sed esset integer, h. e.

justus, bonus, honestus, audiendam esse unius veritatis vocem: quod

praestaret vita justa, honesta, vitae miserae, quam pareret con-

scientia peccatorum et delictorum: h. e. οὗτός γε ὁ λόγος, ὃν διε-

ληλύθαμεν, *ἔμοιγε δοκεῖ ἂν ὅμοιος εἶναι καὶ ὁ πρότερος.* Rectè,

t opinor. Nam—ὅμοιος καὶ ὁ πρότερος [similis atque superior, vel
milis superiori] idem est ac τοιοῦτος ὅλος ὁ πρότερος. Vocula ἂν

ecce scribitur disjuncta. "Buttmanni sequor notam. Similis ac ante

Prisciano. Vide supra p. 240. l. 2. 3. 16. P.

2. *μη ὡς ἀληθῶς ταῦτα,*—] Subauditur ὅρα, vide, μη ταῦτα ἢ ὡς
ληθῶς ἀπὲματα τούτων τῶν πολλῶν τῶν ῥαδίως ἀποκριννόντων,

et hae revera sint cogitationes hujusce multitudinis, quae homines temerè
erimūt, καὶ ἀναδιωσκομένων γ' ἂν, εἰ οἷός τε ἦσαν, οὐδενὶ ξὺν τῷ,

quae ad vitam eodem revocaret, si posset, sine ulla ratione. De ἄς
vide supra ad p. 240. n. 1. Vocula ἂν interdum reperitur, ut hic,

am participio conjuncta. "Item, ὅρα μη, l. 30, et p. 243, l. 5. P.

1. *Σποῶμεν, ὃ γὰρ,*—] Vide supra ad p. 213. n. 1. 243

2. *ἐλάθομεν ἡμᾶς αὐτοὺς παῖδων οὐδὲν διαφέροντες;*] non ἀν-

advertimus, nos à pueris nihil differre. *Λανθάνω* cum participio
xplicatur interdum per verbum *ἴgnoro*, non *animadverto*. Hooak-

een ad Vigerum. V. 8. 3. Vide supra ad p. 87. n. 1.; item Coll. Gr.
lin. ad p. 49. n. 3.

1. *Τί δέ;*] Vide supra ad p. 220. n. 6. 244

1. *ἢ πείθειν αὐτήν, ἢ τὸ δίκαιον πέφυκε;*] vel illi secundum justi- 246
as naturam persuadere? Vide supra ad p. 154. n. 2.

1. *τῷ ἐξουσίαν*—] Sensus est: eo, quod potestatem facimus *ἀπὸ* 247
wisim civis, qui quidem uti hāc potestate velit. FISCHER. Ordo est:
ᾧ πεποιημένοι τῷ Ἀθηναίων βουλευμένῳ—

2. *καὶ οὐδεὶς ἡμῶν τῶν νόμων ἐμποδῶν ἐστίν,*—] Nec ulla ē nobis,

uae leges sumus, impedimento est,—

3. *ποιεῖ.*] pro *ποιεῖς*, rescripsit Fischerus *ποιεῖς*, et serie orationis

abente, et auctoribus Ficini libris. Vertit enim, tu horum neutrum

icis. Idem tamen Fischerus in Stā suā edit. reposuit *ποιεῖ*.

4. *ὥς ἂν μὴ δικαίως καθάπταιντο.*] fortasse jure me remorderent—

vide supra ad p. 39. n. 8.

5. *δοι ἐν τοῖς μάλιστα Ἀθηναίων ἐπὶ αὐτοῖς ἀπολογησάμενος τὸ γένω ταύτην τὴν ὁμολογίαν.*] ita evenisse ut ego praecipuè inter Athenienses hanc illis sponzionem sponderim. Vide suprà ad p. 7. n. 5. et ad p. 31. n. 11.

1. *ἐνέθου καλιτεύεσθαι.*] nobiscum pactus es te in republicâ versaturum. [Vide suprà ad p. 116. n. 1.] "Infra lin. ult. pro Σὺ τε ἢ lege Σὺ δὲ—Nam nihil est, ad quod te referri potest." I. T.

"I. 29. οὐδὲ ἀπατηθεῖς, Edd. prioribus omissa. P.

1. *οἱ νόμοι, δηλονότι.*] δηλονότι sic positum Scholiastem magis quam scriptorem Atticum sapit; et veretur H. Stephanus, ne id ex glossemate irreperit. Vocularum δῆλον ὅτι, pp. 94. 241. diversa est ratio. Idem. "δῆλον ὅτι ἡρόδοκον. I. 7. οὐκ ἐμμενέεις—; Buttmann. P.

2. *καὶ ἀναειδυγνῆσθαι διαλεγόμενός τινας λόγους—οὐδὲ περ ἐνθάδε,*] et imprudenter facies quaedam verba, qualia hic faciebas? "οὐδὲ περ Buttmann recepit ex Eusebio, pro ἣ οὐδὲ περ. P.

1. *Τί δέ;*] Vide suprà ad p. 244. n. 1.

2. *ἰσχύονται—*] Vide suprà ad p. 99. n. 1.

1. *ὥσπερ αἱ κορυβαντιῶντες τῶν αὐλῶν δοκοῦσιν ἀκοῦειν*] quemadmodum Idaeae Matris oestro percussi tibiae se audire putant. Idaeae Matris cultores ita describit Lucretius.

Tympana tenta tonant palmis, et Cymbala circum

Concava, rancisonisque minantur Cornua cantis,

Et Phrygio stimulat numero cava TIBIA mentes. L. 2. v. 618. &c.

Simillitérque de κορυβαντιῶντων oestro Philostratus, *ἐκείνα μὲν καὶ βάλων καὶ ἈΥΛΟΤ ἔργα.* Ep. 15. p. 920. FORSTER.

1. *Ἡ ΤΟΤ ΣΩΚΡΑΤΟΣ—*] I. e. SOCRATIS VITAE FINIS EX PHAEDONE: qui inscribitur etiam ΠΕΡΙ ΨΥΧΗΣ, DE ANIMO. Hic nimirum est celeberrimus ille dialogus, ubi Plato Phaedonem inducit narrante Echecrati sermones de immortalitate animorum à Socrate in carcere habitos eo ipso die quo ille, veneno hausto, mortuus est. Quod hic exhibetur tantum est dialogi conclusio, ubi Phaedon morientem Socratem, verbis ad commovendos affectus admodum accommodatis, describit. Dolendum est instituti nostri rationem impedire, quo minus totum dialogum ante oculos ingenuae juventutis ponamus; dignum illum quidem qui iterum atque iterum legatur.

2. *νεκρὸν λούειν.*] Moris hujusce frequens apud auctores, tragicos praesertim, fit mentio. De eo vide Meurs. de Funere c. 4. Kirchmann. de Fun. Roman. L. I. 7. et Archaeol. Graec. L. IV. 3. ubi idem ab aliis ante mortem ipsorum factum fuisse notatur, quod hic de Socrate narrat Plato. FORSTER.

3. *ὅ τι ἂν σοι ποιῶντες ἡμεῖς ἐν χάριτι μάλιστα ποιῶμεν;*] quod nos faciendo maxime tibi gratum faciamus?

4. *καὶ ἐμοὶ καὶ τοῖς ἐμοῖς καὶ ὑμῖν αὐτοῖς ἐν χάριτι ποιήσετε, ἄττ' ἂν ποιήτε,*] et mihi et meis et vobismetipsis grata facietis, quousque faciat, καὶ ν μὴ νῦν ὁμολογήσητε. iametsi non nunc promiseritis. ἄττ' pro ἄττα, quod hic pro ἄτινα. ponitur etiam saepe pro τινί.

5. *προθυμησόμεθα, ἐρη,*] scil. ὁ Κρέτων.

6. *θάπτομεν δὲ τίνα σε τρόπον;*] Confer Cicer. Tusc. L. 43.

"θάπτομεν, Heindorf, Bekker.—Iidem, infra p. 253, l. 4. καὶ ἐπεὶ δὲ, πῶς με θάπτει. è Codd.—Vulgatum est è conjecturâ Stephani: καὶ ἐρωτᾷ, πῶς σε με θάπτειν. P.

1. Ὅτι δὲ ἐγὼ πάσαις πόλιν λόγον πεποιθὴμαι,] Quod autem ego **253.**
amplum longe sermone prosecutus sum,—Vide suprà ad p. 130. n. 4.; et ad p. 167. n. 2.

2. Ἐγγυθασθε οὖν με πρὸς Κρίτωνα, ἔφη, τὴν ἐναντίαν ἐγγύην,
 ἢ ἣν υἱὸς πρὸς τοὺς δικαστὰς ἡγγυάτο.] *Vades igitur vosmet ipsos,*
inquit, pro me Crioni date, contraria prorsus spondentes, quam quae
ipse iudicibus meis spondidit. FORSTER. Vide suprà ad p. 31. n. 11.
 et ad p. 247. n. 5.

3. δεῖναι ἄττα] *gravia quaedam.* ἄττα, spiritu leni, aliquando sig-
 nificat nonnulla, quaedam. VIGERUS, Cap. II. Reg. xix.

4. ὡς ἢ προτίθεται Σωκράτη, ἢ ἐκφέρει, ἢ κατορύττει.] *cum vel*
collocare Socratem, vel efferre, vel sub terram condere. De ritibus et
 ocationibus funebribus, vide Potteri Archaeol. Gr. B. IV. c. 3. 4.

5. ἢ δ' ὅς,] *inquit autem ille.* ἢ pro ἔφη.

6. καὶ φάναι τοῦμόν σῶμα θάπτειν,] *et dicere te meum corpus (non*
ne) sepelire.

1. ὁ τῶν Ἐνδεκα ὑπηρετής,] *Undecimvirum minister.* Οἱ Ἐνδεκα, **254**
Νομοφύλακες quoque dicti, ex populo eligebantur, singulos singulis
 lecem tribus mittentibus, quibus additus est *Γραμματεὺς*, sive
 Scriba. Horum erat, inter caetera, capite damnatos ultimo supplicio
 efficiendos curare. Vide Potteri Archaeol. Gr. B. I. c. 13. et vide
 suprà ad p. 197. n. 4.

"P. 255, l. 12. αὐτὸ ποιήσει. id ipsum efficax erit. Heindorf, pro
 ποιήσει. P.

1. ταυρηδὸν ὑποβλέψας] *Eundem semper in omni vitâ Socratis* **255**
visse vultum eandemque frontem passim notârunt veteres. Vide
 Cic. de Offic. L. I. 26. eundemque in Tusc. Disp. L. III. 15. Arrian.
 n. Diss. Epict. p. 132. L. I. 25. III. 5. aliisque alibi. FORSTER. *Vultus*
aurino vel torro intuitus—

2. Ἄλλ' ἐμοῦ γε, βίᾳ καὶ αὐτοῦ,] *Bas.* 2. ἄλλ' ἐμοῦγε αὐτοῦ βίᾳ
 καὶ ἀσταχτί, non malè. H. e. *memet incito, fusi adeo et copiosae votu-*
antur lacrymae per ora. FISCHER.

1. αἰθένα ὄντινα οὐ κατέκλειψε τῶν παρόντων,] *Κατακλαίειν—* **256.**
est hoc loco lacrymas movere, facere ut quis fleat. Id. "κατέκλειψε,
 Heindorf, etc. à κατακλάω, frango. P.

2. ψυχαῖό τε καὶ πῆγνυτο.] *Forsan πηγνύτο.* STEPH. [Vide
 suprà ad p. 163. n. 1.] *πηγνύτο*, imperf. m. sine aug. à *πηγνυμι*.
 —Optativi forma videtur fuisse *πηγνύτο* vel *πηγνύτο*, ut *δαινύτο*,
 Iliad. ω. 665.—et *λελύτο*, Od. σ. 237. HEINDORF. P.

3. τῷ Ἀσκληπιῷ ὀφειλομένῳ ἀλεκτρονίᾳ] *Aesculapio debemus Gal-*
um. Observat Perizonius Gallum adeo proprium fuisse ac sacrum
 Aesculapio, ut Pictores vel Figuli formare eum fuerint soliti ita, ut
 Gallum manu gestaret. [ad Aelian. V. H. L. v. c. 17.] Caeterum per
 Gallum, quem Socrates moriens dixit se debere Aesculapio, medico-
 rum principi, nihil aliud significari videtur, quàm grati animi sacri-
 ficium τῷ Θεῷ, summo illi vitae malorum medico, manus ei jam
 idmoturo, debitum. Vide quae de hac re dicta sunt in lib. cui titu-
 lus, *Oeuvres de Mr. L. Racine.* Tom. II. p. 274.

4. συνέλαβε τὸ στόμα—] *Extremi hujusce, quod mortuis ac ami-*
cis vel propinquis persolvebatur, muneris varia passim exempla
notârunt, qui de ritibus antiquorum funebribus egerunt. Vide Kirch-
 mann. de Fun. Roman. L. I. c. 6. et Archaeol. Gr. L. IV. c. 3. FORSTER.

5. ἀνδρός,] Vide suprà ad p. 234. n. 1

VOL. I.

III. NOTAE IN ARISTOTELEM.

287. 1. Ex ARISTOTELE.] Aristoteles, philosophus egregius et inter primos celeberrimus, natus est Olymp. xcix. 1. ante C. N. 384. Stagirae, quae urbs erat Thraciae in littore sinûs Strymonici coloniam Graecorum occupata; unde cognomen Stagiritae adeptus est. Patrem quidem habuit Nicomachum Amyntae Macedoniae regis, Philippi patris, medicum primarium et amicum; Matrem verò Phaestiada. Post obitum parentum, Proxenus Atarnensis eum literis humanioribus imbuedum curavit. Venit Athenas, et xvii annos natus disciplinae Platonis se tradidit. Defuncto Platone, atque in Academiâ succedente Speusippo, Aristoteles, Academiâ relictâ, primum ad Hermiam Atarnensium tyrannum concessit, deinde profectus est ad Philipppum Macedoniae regem, qui eum humaniter excepit, ei que filium suum Alexandrum, postea Magnum dictum, decimum quintum aetatis annum agentem, erudiendum tradidit. Hoc munere honorifico, summa cum approbatione et Philippi et Alexandri, per quinquennium fungebatur. Post necem autem Philippi, Alexandro in Asiam proficiente, Aristoteles Athenas reversus est, anno aetatis quinquagesimo; ibique per tredecim annos docuit in Lyceo, quod locus erat suburbanus, ab illustri Pericle conditus, et ambulacris, fontibus, arboribusque ornatus. Ingens undique ad Scholam Aristotelis venit auditorum frequentia: et ipse Philosophus *Peripateticus* dictus est, ex eo, ut verisimillimum videtur, quod de rebus ad philosophiam spectantibus ad auditores *obambulans* dissereret; unde discipuli nomen quoque *Peripateticorum* sortiti sunt. Magnoperè dilectus est ab Alexandro, qui eum propè parentis loco habuit, donec cognatus ejus Callisthenes, qui regem in Asiam comitatus esset, propter suspicionem insidiarum morte multatus est. Ex illo tempore gratiam regis planè dilabentem sensit. Nullam autem fidem meretur, quòd nonnulli tradunt, eum scilicet, ulciscendi desiderio commotum, venenum, quod regi daretur, parasse. Post mortem Alexandri, pertimescens inimicos, quorum magnum numerum nova ejus doctrina famâque excitaverant, fugâ salutis consulit, Chalcidémque urbem Euboeae secessit. Ibi sequente anno ventriculi infirmitate laborans, vel, ut quidam putant, aconito hausto, diem obiit supremum, Olymp. cxiv. 3. successore in Lyceo Theophrasto relicto. Vir quidem fuit ingentis eruditionis atque ingenii acuminis planè admirandi. Conciso scribendi genere utebatur, adeo ut singulas sententias singulis ferè verbis absolvere saepe videretur. Undè in scriptis ejus nonnihil interdum oritur obscuritatis, eoque magis quod subtilitate quâdam cogitandi gauderet. Varia monumenta ingenii ejus atque eruditionis ad nostra tempora pervenere, quae in quasdam classes vulgò dispertiuntur; de quibus omnibus accuratè disseruit doctissimus Fabricius in Biblioth. Graec. [Vol. II. L. III c. 6.] Amplam quidem materiam et laudis et vituperationis Aristoteles praebebat. Philosophia ejus, quae a Platonici et Stoici per multa secula obscurata fuit, tandem seculo sexto post Christum natum, praecipue inter Christianos, magnam auctoritatem obtinuit, atque ad tempora illustrissimi FRANCISCI BACONI, *Viccomitis Sti Albani*,

re ualeat in Scholis et Academicis inuoluit. Quomodo autem exactam summam paulatim perdidit, atque noua philosophandi methodum in ejus locum suffecta fuerit, explicare non hujus loci est. Utcumque uero de Philosophia Aristotelica judicare fas sit, nonquam sine uide fraudanda sunt, quae de Rhetorica, Ethica, Politica, atque Poetica scripta reliquerit. De Aristotele et scriptis ejus qui plura elint, adeant Fab. Biblioth. Gr. ubi suprâ; Bruckeri Hist. Crit. Philos. tom. I. P. II. L. II. c. 7. caeterosque scriptores, tam veteres quam recentiores, ibi indicatos; item Volumen primum editionis Operum Aristotelis praestantissimae, cujus 5 Voll. jam lucem viderunt, editore Jo. Theophilo Buhle. E quo correxi Notitiam sequentem. P.

EDITIONES ARISTOTELIS.

1. Aristotelis Opera omnia, Graecè, cum Scriptis Theophrasti, &c. *enctis, apud Aldum, 1495, 1497, 1498, v Voll. in fol. minori.*

2. ————— Graecè, summa cum vigilantia excusa, cura Des. Erasmi Roterodam. et Simonis Grynaei. *Basileae, apud J. Bebelium, 1531, II Tom. in fol. " Iterum, Basil. 1539.*

3. ————— Graecè, à Conrado Gesnero et Sim. Grynei et aliorum studiis recensita. *Basileae, apud Jo. Bebelium et Michael. Isingrinium, 1550, II Voll. in fol.*

4. ————— Graecè, cum Theophrasti operibus, curante Jo. Baptista Camotio. *Venetis, apud Aldi filios, 1551, 1552, Voll. in 8vo. " vs, Harles: v, Buhle.*

5. ————— Graecè, operâ et studio Frid. Sylburgii eterensis, &c. *Frankfurti, apud Andreas Weckeli heredes, 1587, v Voll. in 4to. " XL, Harles: v, Buhle.*

6. ————— Gr. et Lat. cum variorum interpretatione Latina, et variis lectionibus castigationibusque, ex Isaac Casaubono et aliis, in ora libri adscriptis, &c. *Lugdun., apud Guil. Lassarum, 1590, II Voll. in fol. et Geneva, sive Coloniae " sive Aurore ad Allobrogum, 1605: [Haec Editio locis aliis diuersis repetita fuit.] " Opera—Gr. et Lat. per Julium Pacium, apud Lassarum, 1597. Tom. 8vo. Par. 4. P.*

7. ————— Gr. et Lat. cum variorum interpretatione Latina, ex recognitione Guil. Du-Vallii. *Parisii, 1619, et 1629, Voll. in fol. et majoribus typis, 1639, et 1654, IV Voll. in fol.*

8. ————— Gr. ad optimorum exemplarium fidem recensuit, annotationem criticam, librorum argumenta, et nouam versionem Latinam adiecit Jo. Theophilus Buhle. *Biponti, 1791—3. in 8vo. [Hujus laudatissimae editionis proderant Biponti quatuor Voll. 1791—3. et postea prodit Vol. 5tum, Argentorati, Anno VIII.] 1790.*

* * Quum Philosophia Aristotelica in Scholis summum imperium in diu obtinuerit, scripta varia Aristotelis ingentem turbam editorum et interpretum nacta sunt, de quorum plenâ notitiâ consulendae sunt ab. Bib. Gr. Bruckeri Hist. Crit. Philos. et editio Buhlâ, ubi suprâ. Quasdam tantum Editiones Ethicorum, Rhetorices, et Poeticas hâc recensimus.

EDITIONES ETHICORUM.

1. Aristotelis Ethica et Politica, Graecè. *Ven. apud Aldum, 1552.*
Aristotelis Ethicorum Nicomachiorum Libri x. ex Dionysii Lamini interpretatione, Graeco-Lat. Theod. Zuingeri argumentis atque

- 287 scholiis, tabulis quinetiam novis methodicè illustrati, &c. *Edes. soc. Episcopi operis et impensis*, 1566, 1582, in fol. 3. Aristotelis Ethicorum ad Nicomachum libri x, Graecè et Latine, ab Antonio Riccobono conversi, et commentariis illustrati. *Frascos. apud heredes Andreas Wecheli*, 1596, in 8vo. 4. ————— recogniti, &c. à Gualmo Wilkinson, A. M. *Oxon.* 1716, in 8vo.

EDITIONES RHETORICAE.

1. Aristotelis de Rhetoricâ Libri tres, ex recensione et cum commentario luculento Petri Victorii. *Venetii*, 1548. *Basil.* 1549. *Florent.* 1579. in fol. 2. Idem, cum commentario M. Anton. Majoragii. *Venet.* 1572. 1591. 3. Aristotelis Artis Rhetoricae libri iii. Duos priores libros vertit M. Antonius Muretus. *Romae*, 1585, in 8vo. 4. Idem, Gr. et Lat. Huic editioni accessere notae quaedam è Victorii, Majoragii, ac Fab. Paulini commentariis selectae, &c. *Castab.* 1728, in 8vo. 5. *ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΩΣ ΤΕΧΝΗ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΑ ΤΡΙΑ. ΕΞ ΘΕΑΤΡΟΥ ΤΩ ΟΞΟΝΙΑ. ΕΚ ΤΟΥΤΟΥ*. [Editio quidem utilissima, cum notis Latinis Anonymi cujusdam. Excusa est sine accentibus.]

EDITIONES POETICAE.

1. Aristotelis de Arte Poeticâ Liber. Graecè et Latine, cum Francisci Robortelli Utinensis explicationibus; accessere ejusdem in Horatii Artem Poeticam paraphrasis et explicationes de Satyrâ, Epigrammate, Comoediâ, Salibus, et Elegiâ. *Excud. Laur. Torrentinus Florentinus*, 1548, in fol. [Commentarius Robortelli Basilicae postmodum apud Hervag. 1555, de novo impressus est. *Burle*.] 2. Idem, cum Latina versione Alex. Paccii, Vincentii Madii Briziani, et Bartholomaei Lombardi communibus explanationibus, ac propriis ejusdem Madii annotationibus. *Venetii, apud Vincent. Valgrinum*, 1550, in fol. 3. Idem, cum Latina versione ad verbum, et copiosis commentariis P. Victorii. *Florentiae, in officinâ Juntarum Bernardi filiorum*, 1560, in fol. 4. Idem, Graecè, ab Ant. Riccobono Latine conversus, et partitionibus ac notationibus illustratus. *Venetii, ap. Fel. Valgrinum*, 1584, in 4to. 5. Idem, è recensione Dan. Heinsii, qui ut sibi saltem visum fuit, capitibus à vii ad xix transpositis, ordini suo restituit, Latine vertit, et librum de Tragicâ constitutione, &c. addidit. *Lugd. Bat.* 1610, et 1611, in 8vo. 6. Idem, Graecè, cum versione Theodori Goulstoni, notis analyticis illustratâ. Accedunt notae Frid. Sylburgii, Danielis Heinsii, et aliorum, quibus suas etiam tam impress. quam Mss. immiscuit Jac. Uptonus, editor. *Castab.* 1696, in 8vo. 7. *Les Quatres Poëtiques d'Aristote, d'Horace, de Vida, de Boileau, avec les traductions et des remarques, par M. l'Abbé Batteux*. Paris, 1771, 2 tom. 8vo. 8. Idem, ex versione Theod. Goulstoni. Lectionis varietatem è Codd. iv. bibliothecae Mediceae, verborum Indicem et observationes suas adjunxit T. Winstanley. *Oxon.* 1780, in 8vo. 9. Idem, Graecè et Latine, ex recensione et cum animadversionibus Theoph. Christ. Harles. Accedunt notae Frid. Sylburgii. *Lipsiae*, 1780, in 8vo. 10. Idem, Graecè, sine notis curavit edit. Frid. Volfgang. Reizius. *Lipsiae*, 1786, in 8vo. 11. Idem, Graecè et Latine. Lectionem constituit, versionem refinxit, ani-

inadversionibus illustravit Thomas Tyrwhitt. Oxon. 1794, in 4to 257
8vo. [Hanc editionem, post obitum Tyrwhitti, curavit vir doctis-
simus atque admodum reverendus Thomas Burgess, nunc Episcopus
Ilenevensis; qui hoc mecum de Buhlii editione communicavit:
Erga Tyrwhittum valdè iniquus est Buhlius. Tyrwhitti sanè in-
genium et probitatem ille parùm cognovit. In eo autem quod
notat de textu Goulstoniano, qui dicitur, et de Twiningio, cui—
multa Tyrwhittum ait debere, nusquam tamen ejus meminisse,—datis
errores admittit erudite et ingenuo viro valdè indignos. Graecum
enim textum nusquam edidit Goulstonus; et Twiningii versio et
egregiae animadversiones prodire non nisi tertio anno post Tyr-
whitti mortem.]

* * Nuperrimam hujus libelli editionem, quae prodit Lipsiae,
arâ Godofredi Hermanni, nondum vidi. 1802.

2. *ΕΚ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΩΣ*—] h. e. Ex ARISTOTELEM
E. MORIBUS AD NICOMACHUM LIBRO QUARTO. Cicero hos libros ipsi
Nicomacho attribuit, lib. v. 5. de Finibus: *Quare teneamus Aristotelem
ejus filium Nicomachum: ejus accurate scripti de Moribus libri, di-
cuntur illi quidem esse Aristotelis, sed non video cur non potuerit patris
militis esse filius.* Consueti tamen et una vox est Aristotelis in-
terpretum, horum librorum auctorem esse Aristotelem ipsum. Orta
ex eo haec opinio, quod *Νικομαχεια Ηθικά* inscripti sunt hi libri,
uia eos Nicomacho filio pater *προδεδωκέντος*.—Est verò hoc opus
omnis in disciplinis consummatissimè. MENAGIUS ad Laert. p. 203,
t. 391. Vol. II.

3. *ΚΕΘ. ζ'. Περὶ μεγαλοφυίας, ὅτι περὶ τιμῆς ἐστὶ μαλίστα.*] *AR. VII. De Magnanimitate, eam de honoribus maxime versari.* Aristoteles autem, quo melius explicet, quid sit magnanimitas, eum, qui illo
animi habitu praeditus sit, hic considerat: *Concretum nempe hoc loco
nām Abstractum mavult.*

4. *ὁ γὰρ μὴ κατ' ἀξίαν αὐτὸ ποιῶν, ἡλέθιος.*] Angl. *For he who
thinks so, not from a sense of dignity, is a fool: τὸν δὲ κατ' ἀρετὴν
ἡλέθιος, ὅθ' ἀνόητος. but of those who act according to Virtue,
one is a fool, nor insane.* κατ' ἀξίαν, secundum meritum. P.

5. *τὸ πᾶλλος ἐν μεγάλῳ σώματι.*] Vide Xenoph. Cyrop. L. v.
rope init. [hujus oper. p. 65.] et quae Hutch. in sua Edit. ibi notavit
d V *Τὸ μέγεθος, κ. τ. λ.*

1. *ὁ δὲ μειζύων, ἢ ἄξιος, οὐ πᾶς χαῖνος.*] Ordo est: *ὁ δὲ πᾶς
ξυῶν αὐτὸν μειζύων, ἢ ἄξιος ἐστὶ, οὐκ ἐστὶ χαῖνος.* Angl. *but every
one, who thinks himself worthy of greater things, than he deserves, is not
ain.* οὐ πᾶς χαῖνος, non totus tumidus. P.

2. *τί γὰρ ἂν ἐποίει, εἰ μὴ τοιούτων ἦν ἄξιος;*] Qui enim ex pu-
llanimitate magnis honoribus se indignum judicat, quibus dignus est;
nām pusillanimitis tum foret, si iis non esset dignus? *Ζυνεκενα.*

3. *ἔστι δὲ ὁ μεγαλόφρωνος τὸ μὲν μεῖοθεν ἀκρος.*] Est eandē mag-
nanimus in magnitudine quidem summus, τὸ δὲ, ὡς δεῖ, μέος: in eo
item, in quo oportet, medius: h. e. animus ejus, quippe qui in maximis
erretur, summus est: in cogitando autem, ut cogitare oportet, me-
dius, i. e. ad neutram extremam partem accedens: *τὸ δὲ γὰρ κατ'
ξίαν ἐαντὸν ἀξιοῖ: nam se dignum putat eo, quod est secundum ejus
meritum,—vel eo quod re verè meretur: εἰ δ' ἐπαρβάλῃ, καὶ ἄλλοι.*

πρὸς αὐτὸν, illi autem, viz. ὁ χαλνός, (Angl. the vain man,) καὶ ὁ μικρόψυχος, (and the mean-spirited man,) nimii sunt, et deficient, i. e. nimis alter arroganter, alter nimis submissè de se cogitat.

4. κατὰ τὴν μάλιστα αὐτὸν εἶπ[η] de una re maximè versaretur; [εἰ δὲ τοῦτ' ἔστιν, ἐκ τῆς ἀξίας ληπτέον quatenam igitur haec res sit, et dignitate intelligere est. abeunt haec verba in quibusdam libris.] ἢ δὲ ἀξία, i. e. dicitur autem dignitas, quatenus ad externa bona attinet. Hoc autem maximum ducere debemus, quod diis tribuimus, quodque maximi expectant ii, qui in dignitate sunt; et quod rerum praecclare gestarum praemium est.

5. Καὶ ἀνευ δὲ λόγου φαίνονται αἱ μεγαλόψυχοι κατὰ τιμὴν εἶναι.] Ac sine ope ratiocinationis, magnanimi planè versantur de honoris: i. e. non opus est ratiocinatione ad probandum, i. e. "1. 22. intel. πρὸς τὸν.

6. ὡς ἀληθῆς.] Vide suprà ad p. 240. n. 1.

7. καὶ δόξαι δ' αὖν εἶναι μεγαλόψυχον τὸ ἐν ἐκάστῃ ἀρετῇ μέγα.] atque quod inest magni unicuique virtuti, id viri magnanimi esse videtur.

259. 1. οὐ μὴν ἀλλ' ἀποδέχεται γε, τῷ μὴ ἔχειν αὐτοὺς μέγιστον ἀντὶ ἀπονέμειν.] verumtamen accipiet, quoniam nihil majus quod ei tribuunt habent. [Vide suprà ad p. 153. n. 2.] τῷ μὴ ἔχειν αὐτοὺς idem est ac διὰ τοῦ μὴ ἔχειν αὐτοὺς.

2. κατὰ τῶν τυγόντων.] Vide suprà ad p. 158. n. 3.

3. οὐδὲ γὰρ κατὰ τιμὴν οὕτως ἔχει, ὡς μέγιστον ὄν.] namque enim de honoris sic occupatur, ut ipse quod omnium maximum sit.

4. ΚΕΘ. ἢ. Τίνας αἱ κατὰ μεγαλοψυχίαν πράξεις.] Cap. 1. Quatenam sunt actiones, quae magnanimitati conveniunt.

5. Διὰ καὶ ὑπερόπται δοκοῦσιν εἶναι.] Idcirco et contemptores videntur esse. Scil. Magnanimi. Alludit ad ea, quae tradita sunt in fine superioris capituli.

6. τὸ δ' ἀγαθὸν ὑπερέχον πᾶν, ἐντιμότερον.] quodcumque autem aliquo bono eminent, eo honoratius est. Διὰ καὶ τὰ τοιαῦτα μεγαλοψυχότερους ποιεῖ. quapropter et talia homines magis magnanimos reddunt.

260. 1. μικροψύχωνος.] qui parvis periculis nescipit. [in quibusdam exemplaribus legitur πνευσιψύχωνος, qui crebris se periculis obijcit.]—μεγαλοψύχωνος, periculis adjuvendi cupidus.—μεγαλοψύχωνος, qui magnis periculis adiit. Vide H. Steph. Thes. L. G. tom. 2. c. 209. a.

2. Καὶ ἀνταποδοτικὸς κλειόνων.] et remuneratur alios majoribus, quam quae ab illis acceperat.

3. οὕτω γὰρ προσηλῆσαι ὁ ὑπάρχων.] sic enim is, qui de eo prior boni meritis fuerit, ei insuper aliquid debet, [Vide suprà ad p. 97. n. 2.] καὶ ἔσται εὖ παπονθῶς. et beneficio affectus fuerit.

4. ὃν δ' αὖν παπονθῶν, οὗ.] i. e. εἴ' ὃν, x. τ. λ. à quibus autem beneficio affecti fuerint, non meminerint.

5. Διὰ καὶ τὴν θένειν—] Vide Illud. d. 396. et 504.

6. οὐδ' αἱ Λακεδαιμόνιοι—] Cum in Lacedaemoniorum fines Thebani invasissent, Lacedaemonii ab Atheniensibus auxilium petiverunt: id ut obtinerent, non sua in illos, sed illorum in se beneficia praeterita commemorarunt. Zuma.

261. 1. καταφρονητικῶ γάρ.] Duo codices MSS. alter Victorii, alter Turnebi, aliam exhibent lectionem, eamque multò meliorem, viz. κατὰφρονητικῶ γάρ, διὰ τὸ καταφρονητικὸς εἶναι καταφρονητικὸς δὲ, διὰ τὸ κατὰφρονητικὸς καὶ ἀληθευτικὸς εἶναι. quae Lambinus haec reddit: Apertus animus et liber est, quis contemptor aliorum: con-

ator autem est aliorum, quia abster et veritatis studiosus. πλὴν ὅσα δὲ εἰρωνεύεται nisi ubi dissimulanter loquitur: i. e. πλὴν [κατὰ κῦτα] ὅσα μὴ [ἐστὶ παρρησιαστικὸς καὶ ἀληθευτικὸς] δι' εἰρωνεύων. Angl. except in so far as he is not so from a false pretence: ὅσα δὲ [εἰρωνεύεται] πρὸς τοὺς πολλοὺς. and that he is a pretender only, he multitudine. Καὶ πρὸς ἄλλον μὴ θύνασθαι ζῆν, ἀλλ' ἢ πρὸς οὐν and that he cannot live to indulge any man but a friend. [ἀλλ' οὐτὶς ἀληθῶς ἔχειν πρὸς τὸν φίλον.] but truly he can do it to a friend.]

ἀπουδάζοντος γὰρ [ἐστὶ] οὕτως ἔχειν περὶ ταῦτα.] est enim hominis nimium studium nimiamque curam in res humanas conferentis sic actum esse. LAMBINUS.

. ΚΕΦ. θ'. Περὶ, κ. τ. λ.] Cap. 9. De pusillanimiti et glorioso. 262.

. ἀρξέμετο γὰρ αὖν, ὅν αἷος ἦν,] alioquin ea expeteret, quibus dignus. Vide supra ad p. 151. n. 6.

. ἀρξέμεται δὲ καὶ τῶν πρῶτων—] Angl. and they revolt from, ἀρξέμεται Idem quod ἰσχυροὶ ἐάντοιοι ἀπό.

. ΕΚ ΤΟΥΤΟΥ ΒΙΒ. Η'. ΚΕΦ. δ. 'Οτι περὶ φιλάς, κ. τ. λ.] De 263. icitid considerandum. et ipsius laus.

. Μετὰ δὲ ταῦτα, περὶ φιλάς ἔστιν αὖν διαλεχθῆναι] His autem exiis, [de quibus scil. in libris superioribus,] proximum esset de ἀντιδίσσεσθαι.

. Καὶ νέους δὲ πρὸς τὸ ἀναμάρτητον—] Atque adolescentibus tulatur amicitia, ne quid peccant; senibus ut colantur, et ut, quibus ipsi rebus agendis interesse non possunt propter aetatis infirmitatem, eas amicitia conficiantur ac transigantur. LAMBINUS: qui pro βοηθείας it βοηθείας. Intell. πρὸς τὸ ἐλλείπον—βοηθείας an ἔνεκα? P.

. —Σὺν τε δὲ ἔρχομεθα,] Iliad. κ'. 224. Duobus quippe simul curamus. Ad quem locum vide, quae annotavit vir egregius Sam. Clarke.

. Καὶ τῶν δικαίων τὸ μέγιστον φιλικὸν εἶναι δοκεῖ.] Quae verba 264 explanat Aspasius: Cum multa sint juris genera, civile, paternum, id quo dominus in serves utitur: horum id quod maxime jus est, ipse civile, quod quidem in aequalitate potissimum positum est, ad icitiam pertinet maxime. "1. 1. ἔχθραν εἶδαν, De Val. etc. P.

1. ΕΚ ΤΟΥΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΩΣ ΤΡΕΧΝΗΣ—] h. e. Ex 265.

ARISTOTELES ARTIS RHETORICAE LIB. II. CAP. 12. Περὶ παθῶν καὶ ἰσχυρῶν τῶν νέων. De affectibus ac habitibus juvenum. In hoc capite ac iuventibus, usque ad finem decimi septimi, Aristoteles de moribus, i diversarum hominum aetatum et conditionum proprii sunt, quate illorum cognitio Oratoris interit, disserit. Cognitis enim Oratorit ditorum moribus, eorum animos quo velit facillime impellere poterit.

2. Ταῦτα δὲ ἦδη ποῖοι τινες, καὶ τὰ παθῶν, —κ. τ. λ.] Quod ad morum quales sint, [diversi auditores nempe,] quodque ad affectus, et bitus, secundum aetates, et fortunas, post haec [jam dicta] enaratus. Libri hic multum variant: adeo ut quanam sit vera lectio idē est incertum. In quibusdam exemplaribus, pro καὶ τὰ παθῶν ribitur κατὰ τὰ παθῶν: et ante καὶ τὰς τύχας inseruntur καὶ τὰς ηλικίας, pro quo aliter κατὰ τὰς ηλικίας. Commodior lectio est ea, nam exhibet Gesneri Chrest. [p. 145.] Ταῦτα ἦδη ποῖοι τινες, καὶ τὰ ἰσχυρῶν, καὶ τὰς ἔξεις, κατὰ τὰς ηλικίας, καὶ τὰς τύχας, διελθόμενα—κ.

2. De phrasi καὶ τὸς τις ita Vigerus. Jam verò τις, cum indefinitē

ponitur,—elegantè παραίλει, additurque aliis vocibus ornamētū causā. [C. III. § xi. R. xi.] Audiendus potius Ernestius. Vide suprà ad p. 197. n. 5. "κατὰ τὰς ἡλικίας, inserui. P.

3. καὶ κατὰ προαίρουσνται ἑκάστῳ, καὶ πόρων πραγματεύεσθαι.] et qualis caeteris singuli praeferunt, et qualium rerum sunt effectores.

4. τὰ ἥθη εἰδὲν ἐπιθυμητικοί, καὶ οἱ ποιεῖν, ὃν ἂν ἐπιθυμῇσιν.] Angl. are of ardent dispositions, and fit for executing, what they desire.

5. εὐμετάβολοι δὲ καὶ ἀψίχοροι πρὸς τὰς ἐπιθυμίας.] Angl. fickle and fastidious with respect to their desires. "ἀψίχοροι, qui citò alicuius rei fastidium capiunt, ac simulatque attigere, satiati illā sunt et "expleti." Anonym.

966. 1. ἤττους εἰδὲ τοῦ θυμοῦ.] sunt iras praeda; inferiores, et victi ab ira discedunt. Id.

2. ἀμφω ταῦτα] i. e. φιλότιμοι καὶ φιλότιχοι.

3. Πιστακοῦ ἔχει ἀποφθεγμα—] ὁ Πιστακὸς ἐδόξεν τῷ Ἀρριάρχῳ χρήματα, ὁ δ' οὐκ ἠθέλησε λαβεῖν ὅθεν ὁ Πιστακὸς λέγει πρὸς αὐτόν, Σὺ δ' οὕτω χρυσῶν ἔρωτος ἐγείσῃ, ἥ γὰρ ἂν χαίρας ἐταίρου εἴχες λαβεῖν. Schol.

4. τῇ γὰρ πρώτῃ ἡμέρᾳ.] Hoc est, in primā parte aetatis constituti. GERNER.

5. οὐ γὰρ πῶ καλὰ—] quia nihil aliud adhuc honestum esse putant, nisi quod ex institutione legisque didicerunt. Anon.

6. ἐπὶ τοῦ νόμου μόνον.] Consuetudinem hic intelligit ab educatione contractam, unde fit ut stupeant ad ea, quibus nonnulli assuefacti sunt. GERNER.

7. ἀναγκαίων] ad vitam traducendam necessarias; quas ad vitam necessitatem faciunt. Anon.

8. τὰ καλὰ.] Id est, speciosa, non semper verè honesta, sed quae magnitudine quādam videntur implere posse oculos hominum. GERNER.

9. τῷ γὰρ ἦθει ὥδῃ—] indolem et naturam suam potius sequuntur, quàm ratiocinationem. Anon.

967. 1. τῷ θυγῇ.] Vide suprà ad p. 216. n. 3.

2. παρὰ τὸ Χιλόνηιον] contra Chilonis dictum, viz. μηδὲν ἄγαν.

3. διδωχόμενοι.] Angl. contend obstinately.

4. τὰ δεικνύματα ἀδικουδέν] injurias faciunt—Vide suprà ad p. 21. n. 11.

5. τοὺς πέλας] i. e. τοὺς ὄντας πέλας, eos qui sunt propè, i. e. proximos.

6. ἡ γὰρ εὐτραπεία παπαιδευμένη ὅρις ἐστί.] festivitas eruditae contumelia est. "Sales, joca, facetiae, sunt eruditum convicium, et "quod cum artificio quodam tractatur: nisi enim modus adhibeatur, "scurrilitas erit. Hunc locum penè expressit Cicero, Orat. pro M. Coelio. Maledictio autem nihil habet propositi praeter Contumeliam, "quae si petulantius jactatur, convicium; si facetiā, urbanitas nominatur." Anon. "Sermone nostro, Wit is a polite insult. P.

7. οὐτε διαβεβαιούσται οὐδέν.] Angl. they assert nothing positively.

8. καχύνοντο εἰς] suspicior, et mala semper atque incommoda metuentes; quia nemini credunt. Anon. In quibusdam legitur ταχύνοντο.

968. 1. βίαντος ἐπαθήην.] Vide Cic. de Amicit. cap. 16.

2. ταῖν πρὸς τὸν βίον ἐπιθυμοῦσιν.] res tantum ad vitam necessarias capiunt. Anon.

- α. ἐπὶ τελευταίᾳ ἡμέρᾳ,] Vide suprâ ad p. 266. n. 4.
 β. ἀπλῶς.] honestas vero absolutè bonum est. *Anon.* "αὐτῷ ἀγα—
 —sibi ipsi bonum. P.
 γ. διατελοῦσι γὰρ τὰ γενόμενα λέγοντες.] Vide Nestoris orationes
 ad Hom. *Iliad.* d, etc. et Evandri apud Virg. viii. 560.

O mihi praeteritos referat si Jupiter annos,
 Qualis eram, &c.—Idem.

· πάντα γὰρ ὄνται ἔγγος εἶναι αὐτοῖς παθεῖν.] Angl. for they 269
 as they are just going to suffer every sort of misery: τοῦτο δ' ἦν
 ηἰκίον and this is the cause of their being prone to pity. Ubi no-
 dum ἦν imperfecti usurpari perinde ac esset praesenus. Ita in-
 dum etiam Latini. [Vide Hor. L. I. Od. 37. prope init. *Tempus*
 τ, &c.] τὸ ἐλεγεῖσθον, the being prone to pity.

· θρασύτης γὰρ τὸ καιοῦτον.] nam hujusmodi ratio agendi est au-
 tia. In quibusdam exemplaribus scribitur θρασύτητος, quod eo-
 n ferè reddit.

· περὶ τὰ ἐνός δεῖν πεντήκοντα.] circiter undequinquaginta. 270
 od Latini exprimunt per unde— et duode—, id a Graecis, per par-
 pium verbi δέω cum eo numero qui deest, significatur. *Anon.*

· δὲ ὅσα αὐτῶν καὶ τὰ ἦδη ποτ' ἄλλα συμβαίνει τοῖς ἀνθρώποις,]
 n de omnibus fortunae bonis disputare proponit, sed de iis tantum
 rum adventus aut discessus mores hominum alios aliosque fingit.

Angl. by means of which of those, viz. what particular disposi-
 is are incident to men. ποτ' ἄλλα, quatenam. Vide Viger. C. II. R.
 et Zeumiam ad locum, Edit. 1777.

· Ἡ δὲ εὐγένεια ἐν τιμότης τις προγόνων ἐστὶ.] Angl. But nobility
 birth is a sort of honour derived from ancestors; καὶ καταφρο-
 νισθὲν [ἐστὶ πρᾶγμα] καὶ τῶν ὁμοίων τοῖς προγόνοις τοῖς αὐτῶν
 yet it is a thing which despises even the persons who resemble the
 estors of its own possessors: transit scil. ab *Abstracto*, [ἡ εὐ;γένεια,]
 pronomen *Concrete*, [αὐτῶν] "nobiles non solum despiciunt ab-
 actos homines, et qui nullos honores consecuti sunt, sed eos etiam,
 ui ad aliquas dignitates pervenerunt, si novi sint: demumque eos
 mnes, qui iisdem honoribus modo uti sunt, quibus olim majores
 sorum." *Anon.*

· διὰ τῶ] Vel lege διὰ τὸ, uti habent quaedam exemplaria, vel
 n Gesnero, elide εἶναι, ac subaudi ἐστὶ. διότι, Edln. etc. P.

· ἐταλαζόμεντα.] sunt ea, quae ita praeclara sunt, ut magnam
 ultatem intolerantius nos jactandi praeberere nobis videantur. *Anon.*
 β. γενναίων δὲ, κατὰ τὸ μὴ ἐξέσταθαι ἐκ τῆς φύσεως.] Genero-
 u est cum posterj respondent factis majorum. cum non degene-
 it. *Id.*

· πάλιν ἀναδιδάσκον.] retrò fertur, i. e. in *pejus* ruit. Saepè tamen
 nificat ἀναδιδάσκω, emitto,urgo, pullulo: si cui igitur haec verbi
 nificatio magis arrideat, hic erit loci sensus: posteaque rursum, in-
 jectū aliquo tempore, emittit et producit viros bonos et insignes. *Id.*

· οἱ δ' αὖ Ἀλκιβιάδου,] Appositè amicus summus meus et collega
 astantissimus, qui Academiam hanc nostram Edinburgenam inge-
 n, doctrinā, et morum integritate egregiè adornat: "Parentes
 nepè in prole reviviscunt; certè parentibus liberi similes sunt,
 non vultum modò et corporis formam, sed animi indolem et virtu-
 es, et vitia.—Claudia gens diu Romae floruit, impigra, ferox, sa-
 Vol. I

"perba; eadem illachrymabilem Tiberium, tristissimum tyrannum, produxit; tandem in immanem Caligulam, et Claudium, et Agrippinam, ipsūque demum Neronem, post sexcentos annos desitura." Conspect. Med. Theor. auctore JAC. GREGORY, M. D. paragr. 16. "I. 24. εὐφυῶ γένει, familiae ingenio vivido praeditae "Ingenio excellentes." BÜHLER. P.

271. 1. στάδιμα] s. γένει, familiae ingenio stabili firmoque praeditae: quae stabilitatem et gravitatem habent, εἰς ἀδελτερίαν καὶ νωβρίτητα in stoliditatem et tarditatem. Anon.

2. πάσχοντες τι ὑπὸ τῆς κτήσεως τοῦ πλούτου] Angl. *somewhat affected by the possession of riches*. Majoragius sic reddit, *hanc vero labem inurit eis divitiarum copia*.

3. καὶ θαλάκωνες] Salacō vir quidam fuit, qui, cum esset pauper, tamen volebat haberi ditissimus, unde Salacōnes dicti sunt nimium arrogantes: propriè verò Salacōnes dicti sunt, qui propter copiam rei familiaris et ingentes opea, sibi multum tribuunt. Theophrastus (quemadmodum Hesychius scribit) Salacōnem appellavit eum, qui sumptum facit, quando minimè opus est. MAJORAGIUS.

4. δόλοισι,] Soloeci li vocantur, qui vitiatō et barbaro sermone utuntur, à Solis, quae civitas Ciliciae fuit, unde etiam Soloecismus: hic autem Aristoteles vult eos, qui inaniter se ostentant. Id.

5. τὸ αἰσθῆναι] Intell. ἀπὸ τοῦ κοινοῦ, διὰ. GESNER.

6. οἱ δέοντες τῶν ἐχόντων.] qui auxilio indigenti habentiam.

7. τὸ αἰσθῆναι] i. e. θαλάκωνες τέ εἰσι καὶ δόλοισι διὰ τὸ αἰσθῆναι, κ. τ. λ.

8. ὡς ἐν κεφαλαίῳ,] supple εἰπεῖν.—ἀνοήτου εὐδαίμονος ἥδους. κ. τ. λ. ut paucis multa complectar, qui mores beati alicujus hominis incipientis essent, iidem divitum sunt. Anon.

272. 1. δια τὸ ἐπισθῆναι ἔργον,] quia cupiunt tractare res, quarum administrandarum magnam habent potestatem, facultatem, (ἐξουσίαν.) propter potentiam. Id.

2. Καὶ σεμνότεροι ἢ βαρύτεροι.] duo genera gravitatis facit: alteram virorum bonorum et sapientium, quae est posita in colendā virtute, hanc σεμνότητα vocat: alteram, quae molesta est et odiosa, hanc vocat βαρύτητα, ut est divitum gravitas. Sensus, "et gravitatem potius veram, inquit, quam fictam et molestam sectantur." Id.

3. ἐμφανεστέροις] dignitas, ac splendor ille vitae facit, ut conspici magis sint, et ut omnium oculi in eos conijciantur; et haec causa est, cur modestè se gerunt, (μετρίῳ,) nec insolentia effertur. Id.

4. μαλακῇ] mollis, quae non offendit quemquam. εὐδχήμων, decora, speciosa, honesta. Id.

5. μικροδίκηται] ac si ab jure quandoque discesserint, injusteque aliquos violaverint, non pusillae, quas inferunt, injuriae minutaeque sunt, sed et magnae, et quae fortunae, potentiaeque ipsorum respondeant. Idem.

6. Ἡ δ' εὐτυχία—] prospera autem fortuna, secundum partes suas, habet mores eorum, quae commemorata sunt; scil. nobilitatis, divitiarum, et potentiae. Id. "I. 15. δοκοῦσαι, Basil. 1. Anon. Buhle, sine nota. δοκοῦσιν, Pacius, Du Val, Edin.—μέγισται deest Ald. Basil. et aliis. Uncinis Buhlius seclutit. P.

7. κατὰ τὸ σῶμα] ut sis formosus, bonā valetudine, &c. Id.

8. Ἐν δ' ἀκαλοῦσαι] prosperae autem fortunae unus comitatur op-

us mos; quòd homines fortunati sunt Deorum cultores, et ad
n divinam quodammodo magis quàm alii affecti: his enim confi-
it propter bona sibi à fortunâ data: putant enim se voluntate
orum ea obtinuisse. *Id.*

1. τὸ αὐτὸν ποιεῖν] cùm ipse orator fingat aliquid comminac-

que, quod nunquam gestum fuerit. *Id.*

2. πρὸς βασιλῆα] scil. Persarum. Vide Xenoph. Anab. passim.

3. ἐπεχειρῆς,] Xerxes non antea Graecos subigere aggressus est,
im Aegypto petitus est. *Idem.*

4. οὐ δεῖ τοὺς κληρωτοὺς ἀρχεῖν] magistratus non esse creandos
te. *Id.* Vide supra ad p. 203. n. 2.

5. ἢ τῶν πλωτῆρων] s. εἴ τις. vel sorte ductâ nautarum aliquem
igat, qui navem gubernet, quasi quem fors voluerit, non qui ejus arti-
is peritus sit, ei sit navis gubernanda. *Id.*

6. Ὡς ἔπαυς—] Vide Coll. Gr. Min. p. 6. et Hor. L. I. Ep. 10.

1. ὅπερ ῥᾶν ἔστιν ἐκ φιλοσοφίας.] quod ii faciliè faciunt, qui sapi-

iae studiis incubuerunt. Πῶς μὲν οὖν πορίσασθαι τὰ διὰ τῶν λόγων
ησυχώτερα δὲ, κ. τ. λ. ac fabulas quidem faciliùs excogitantur, sed
deliberationibus exempla longè sunt utiliora: nam quae futura sunt,
rumque paria, similiaque sunt iis, quae jam facta sunt. MAJORAGIUS
w, nom. pl. neut. contractè pro ῥᾶνα, scil. adverbialiter sumitur.

"Nomen manet adjectivum, notâ syntaxi Graecâ; ῥᾶν πορίσασθαι,
iliora invenire: Latine, supino, faciliora inventu? Et sic Buhlius
tit: Faciliora igitur inventu sunt argumenta ex fabulis. P.

FINIS

ANNOTATIONUM IN EXCERPTA PHILOSOPHICA.

NOTAE PHILOLOGICAE

AD

EXCERPTA CRITICA.

1. NOTAE IN ARISTOTELEM.

277. 1. ΕΚ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΩΣ—] h. e. EX ARISTOTELE DE ARTE POETICA LIBRO.

Fuit apud omnes literarum elegantiorum veros cultores hœc aureum opusculum maximi semper habitum; utpote à summo philosopho elaboratum, in gente omnium ad humanitatem excultissimâ, ubi non solum Pœsia, sed et cunctae aliae artes ingenusæ ad fastigium excellentiæ jamdudum pervenissent. Quicumque igitur ad hujus lectionem animum diligentem adhibuerit, is demum sciet, quàm exquisitè excogitata, quàm accuratè expressa, quàm ibi non supervacanea sint omnia. Ad mentem autem acutissimi hujus philosophi faciliùs capiendam, discentibus opus foret perpetuâ, plenâ ac luculentâ enarratione. Quam tamen quò minùs contexamus, prohibet instituti nostri brevitâs. Eam igitur ex variis copiosis, qui in hâc palaestrâ sudaverint, scriptoribus colligendam, ac discipulis vivâ voce tradendam docto praeceptorî relinquimus. Nostrum erit in his notulis, locutiones quasdam ellipticas et insolentiores, atque siquid aliud id genus difficultatis obvenierit, indicare, et quàm paucissimis expedire. Qui cognoscere velit, quæ de toto hoc Aristotelis libello, vel de ejus aliquâ parte, commentati sint varii docti ac ingeniosi homines, illum ad libros, inter caeteros, quorum tituli sequuntur, relegere visum est. Edit. optima hujus libelli à Tho. Tyrwhitt. Aristotelis Opera omnia, edit. Jo. Theoph. Buhle, vol. v. [vide suprâ ad p. 257. n. 1.] *The Poetic of Aristotle, translated from the Greek by Henry James Pye.* Lond. 1788, in 8vo. *Aristotle's Treatise on Poetry, translated, with Notes, &c. By Thomas Twining,* M. A. Lond. 1789, in 4to. *La Poétique d' Aristote, traduite en François, avec des Remarques, par M. Dacier.* Les *Quartres Poétiques d' Aristote, d' Horace, de Vida, de Despréaux, avec les Traductions et des Remarques, par M. l' Abbé Batteux,* 2 tom. *Principes de la Littérature, par M. l' Abbé Batteux,* 5 tom. *Traité du Poème Epique, par Bossu.* *La Poétique de M. Marmontel.* De sacrâ Pœsi Hebraeorum, Praelectiones Acad. Oxonii habitæ à Roberto Lowth. Q. Horatii Flacci Epistolæ ad Pisones et Augustum. *With an English Commentary and Notes, by the Rev. Dr. Hurd,* 2 vols. *Dr. Moor's Essay on the End of Tragedy, according to Aristotle.* *Harris's Three Treatises,* p. 86. Lond. Edit. 1772.

2. ΗΕΡΕΙ ποιητικῆς] N. B. Vulgata distributio, per capita, deno-

ur signis Arabicis, 1. 2. 3. &c. Tyrwhittiana autem Graecis 277 ris minusculis, α. β. γ. &c. In Vulgatis Edit. hoc primum cap. inscribitur, Τῶν τεχνῶν διαφοραί, ἐν αἷς ποιῶνται τὴν μίμησιν.

. In quibus rebus Artes differunt in sua imitatione exprimend. Περί ητικῆς αὐτῆς—λέγωμεν, ἀρξάμενοι, α. τ. λ. Angl. Let us treat concerning the Art of Poetry in general, and the effect which each species of it produceth; and concerning the manner in which its Fables should be constructed, if the poetry is to be exquisite: and also of the number and quality of its constituent parts; and so of whatever other circumstances are incident to the same Art: beginning, according to a usual order, with the very first principles. Περί ποιητικῆς—supplementum vel methodum, quam vocem usurpat paulò inferiùs; item in eodem sensu in initio Cap. xix. Buhlius legit μέλλα. “Codd. Marcianici omnes,” inquit, “Venet. Leid. Guelpherb. μέλλει. Mirus enim. Nostram lectionem, quam sensus exigit, tuentur Codd. Paris. et edd. ferè omnes. Tyrwhittus recepit μέλλει. Veritatem, si rectè se habitura sit poësis.”

3. καὶ ἡ διθυραμβοποιητικῇ] supple τέχνη. Angl. the art of king Dithyrambic verses,—[Vide suprà ad p. 3. n. 10.; item Hor. rom. Lib. 4. Od. 2. 10.] καὶ τῆς αὐλητικῆς [τέχνης] ἡ πλείστη ῥίς] καὶ κιθαριστικῆς [τέχνης.] Dicit Arist. MAJOR PARS artis Aulicae et Citharisticae; quia quanquam in genere hae artes sint laudae affectus imitatio, non tamen earum omnis pars, sicut praefata: uti observavit doctissimus Dacierius.

1. πᾶσαι ἐν γὰρ οὐδὲν οὐδὲν μίμησις τὸ σύνολον.] supple κατα. 278 le suprà ad p. 7. n. 5.

2. ἡ γὰρ τῷ γένει] Sic construe: γὰρ [διαφέροντι] ἡ τῷ μιμητικῷ ἐτέροις γένει, ἡ τῷ [μιμητικῷ] ἐτέροις, μὴ [κατὰ] τὸν αὐτὸν τρόπον. Angl. for they differ either in imitating WITH things that are different in kind, or in imitating differently, or in imitating differently, and not in the same manner. i. e. they differ with respect to the instruments, the subjects, and the mode of their imitation.

3. Ὅσπερ γὰρ καὶ χρώματι.—] Angl. For as certain persons who produce likenesses, (some of them through art, and some through mere wit,) produce various imitations by colours and figures; and others do so by means of the voice, &c. “Si perspicuitati studuisset philosophus, crispisset fortè ἕτεροι δὲ τῇ φωνῇ.—Media autem illa, αἱ μὲν διὰ τέχνης, αἱ δὲ διὰ συνήθειας, parenthetice ponuntur.” TYRWHITT. usus est: Nam quemadmodum sunt alii coloribus et figuris multantes, partim arte, partim usu; alii imitantes voce; sic, &c. Caeum de imitatione apud veteres voce peracta vide notas Winstanley et Tyrwhitti ad h. l. BUHLER.

4. ἐν ῥυθμῷ] Rhythmus in genere spatium est definitum temporis, aliud ejusdem diuturnitatis respondens. Gutta, quae à subgrunds lit, Rhythmum distinguit, non item amnis fluens. Les Quatres étiques, par Batteux. [Tom. I. p. 249.] Ubi vide plura. [Vide etiam suprà ad p. 227. n. 4.]—ἐν ῥυθμῷ καὶ λόγῳ καὶ ἀρμονίᾳ. Haec ethicae imitationis instrumenta infra paulò aliter designantur: ῥυθμὸς καὶ μέλει καὶ μέτρον, ubi μέλος pro ἀρμονία et μέτρον pro λόγος nuntur. TYRWHITT: apud quem vide plura.

5. ἐν γὰρ οὐδὲν οὐδὲν μιμησις τὸ σύνολον.] tales sunt oed ad vim imitatricem. Vide suprà ad p. 7. n. 5.

276. 6. *ὅσα τῶν ὀργημάτων [οὐκ ἔχοντα] per figuratos Rhythmos—*ad quos gestu efficiunt. Angl. *measured pantomime*. [Pro οἱ τῶν ὀργημάτων, paulo supra, vir doctissimus T. Twining legendum conjicit, *ἔναι τῶν*, κ. τ. λ. Buhlus autem, pro *μιμῶνται*—οἱ τῶν—recepit e Codd. Paris. 2038. *μιμῶνται*—ἡ τῶν, κ. τ. λ. quam veram esse locutionem contendit.] *Ἡ δὲ ἐποποιία μένον τοῖς λόγοις ψιλοῖς ἢ τῶν μετρῶν.* Epopoia vero solum oratione nuda, sive metris; ut rectè interpretatur Tyrwhittus. Nam, ut observat vir doctissimus, conjunctio ἢ explanandi sive declarandi vim habet.—Epopoeiae autem λόγοι, sive metra, ψιλοὶ dicuntur, quod modis musicis destituuntur: τὴν ψιλομετρίαν infra vocat. P. 279. u. 4.

7. *ἐνὶ τινὶ γένει χρωμένη τῶν μέτρων τυγχάνουσα [ὥς] μέτρον τοῦ νῦν.* Angl. *or happening to make use of only one particular sort of measure, [the hexameter, viz.] as has been the case hitherto.*

8. *Οὐδὲν γὰρ ἂν ἔχαιεν ὁνομάσαι, κ. τ. λ.] γὰρ* refertur ad id quod subauditur: Vocem Epopoiam sensu tam laxo usurpo, alioquin enim nullum haberemus commune nomen—&c. “Sententia Aristotelis haec est: Nisi statuamus, epico generi esse proprium, ut solum oratione metricâ imitetur, deest nobis nomen commune, quae Sophronis mimos, dialogos Socraticos, carmina trimetris vel elegis composita, complectamur. Haec omnia sunt epici generis, quatenus nempe oratione metricâ modis musicalis destitutâ imitantur.” Buhle.

9. *τοῖς Σόφρονης—μῖμος—]* De his, &c. vide Twining, note 6. et Tyrwhitt annotat. p. 116: ubi vir doctissimus ostendit Sophronis mimos non prosaicè sed poetice scriptos fuisse.

10. *συνάπτοντες τῷ μέτρῳ τὸ ποιεῖν,]* *adjungentes cuilibet metro ποιεῖν, [facere,] hos quidem elegiacos, &c.* TYRWHITT.

279. 1. *ἐξ ἀπάντων τῶν μέτρων οὐκ ἤδη καὶ ποιητὴν—]* Supra dixerat, scriptores, qui non imitantur, licet metro Epico vel Elegiaco scriperint, ἐποποιούς et ἐλεγιοποιούς male nominari: addit nunc poetam, si quis per metra omnigena imitationem fecerit, ut Chaeremon fecit, non idcirco ex metris omnigenis nominari debere *παρμετροποιῶν* scil. titulo, vel aliquo ejusmodi. Ut hic sensus, qui mihi quidem verus videtur, ex hoc loco eliceretur, interpunctionem tantum post μέτρων sublatam post *βαρυσδίαν* posui. Quod si Codd. MSS. sinerent, voces *μικτὴν βαρυσδίαν* penitus delerem, quas ex glossemate ortas suspicor. TYRWHITT.

2. *Ἐπεὶ δὲ μιμῶνται, κ. τ. λ.]* Hoc caput secundum ita inscribitur in vulgatis.—*Ποίους ἀνάγκη μιμῶσθαι.* i. e. *Quales oportet imitari.* In Tyrwhitti editione argumentum hujus cap. ita se habet: § 4. [cap. II.] Differentia secunda circa subjecta. Vide supra ad p. 278. n. 2.

3. *ἤτοι βελτιοναὶς ἢ κατ' ἡμᾶς,—]* *aut meliores, quam qui nostra aetate vivunt, aut peiores, aut denique tales, necesse est imitari; &c.* TYRWHITT. 1. 16. *δῆλον δὲ*, Bu. *δῆ*, Tyr. P.

4. *περὶ τοῦς λόγους δὲ καὶ τὴν ψιλομετρίαν]* Vide supra ad p. 278. n. 6.

5. *ὡς Πέρδης καὶ Κύκλωπας,]* Lectio vulgaris est *ὡς Πέρδης*, κ. τ. λ. Sed in edit. vet. teste Tyrwhitto, est *πέργας*, mendo, ut ille putat, manifesto. Proponit ingeniosè locum ita refigendum: *ὡς Πέργας Ἀργᾶς Κύκλωπας, καὶ Τιμόθεος, καὶ Φιλόξενος, μιμῶνται αὐτοῖς.* qualiter Argas Cyclopes, et Timotheus, et Philoxenus, imitantur aliquos. “Πέρδης exhibet Buhle. P.

6. *Ἐν τῇ αὐτῇ—διαφορᾷ—διέσκηκεν.*] Vide supra ad p. 27. n. 4.

7. *Ἐτι δὲ—*] Hoc tertium cap. in vulgatis ita inscribitur: *Ἰδὲ ἔστι μιμεῖσθαι. Quomodo sit imitandum.* In Tyrwhitti edit. § 5. [cap. iii.] Differentia tertia circa modum.—De origine nominum Dramatis, Tragoediae, Comoediae. *Ἐτι δὲ τούτων τρίτη διαφορά, x. τ. λ.* Angl. *Moreover there is in these a third difference, viz. the manner in which one should imitate each of these subjects. Καὶ γὰρ μιμεῖσθαι ἔστιν τὰ αὐτὰ ἐν τοῖς αὐτοῖς, for one may imitate the same object by the same means, ὅτε μὲν [ἔστιν αὐτῷ αὐτὸν] ἀπαγγέλλοντα [μιμεῖσθαι,] when he may do it in the way of narration, (either by assuming another character, as is the case with Homer; or remaining in his own person without any change;) or he may do it by representing all the imitating characters employed in action.*

1. *οἱ Μεγαρεῖς, ὧς τε ἐνταῦθα,*] i. e. Megarenses in vicinia Athenarum; erant enim alii Megarenses in Sicilia ex illis oriundi, uti videre est paulò inferiùs. Omnes autem erant Dorienses. *Δακρυ. De ἀντιποινῶνται,* vide supra ad p. 151. n. 7. "*Χιονίδου, Bu. P.*

2. *ἔναι τῶν ἐν Πελοποννησῷ,*] scil. *Δωρικῶν.*

3. *Ἐοικασι δὲ—*] Hoc quartum cap. sic vulgò inscribitur: *Τὰ τὴν ποιητικὴν γεννήσαντα, καὶ πῶς διέπασθαι εἰς διάφορα εἶδη.* Quae res Poeticam genuerunt, et quomodo dispersa sunt in varias formas. In Tyrwhitti edit. sic: § 6. [cap. iv.] Poëticae artis causae duae physicae, Imitandi studium et Harmoniae amor.

4. *καὶ τὸ χαίρειν τοῖς μιμήματι πάντας,*] scil. *σύμφωντον τοῖς ἀνθρώποις.* Angl. *That all take delight in Imitations is also natural to man.*

1. *ἀλλ' ἐπὶ βραχὺ κοινωνοῦσιν αὐτοῦ,*] ἀλλὰ κοινωνοῦσιν αὐτοῦ—261 Angl. *but they [these last viz.] partake of it, ἐπὶ βραχὺ to a small degree—*compared with the philosophers. "Miser interpretum nemi- nem in his verbis haesisse, et adeo Twiningium et Tyrwhittum ea "reliquisse intacta. Quemadmodum leguntur, sanus illis sensus non "inest. Vertunt: *verum parum participes ejus (τοῦ μανθάνειν) sunt.* "Tyrwhittus vertit: *tametsi paululum modo ipsum (τὸ μ.) participan-* "tibus (τοῖς ἄλλοις.) Quae sententia quomodo cum caeteris cohae- "reat, non satis assequor. Sensus esse debet: *Tὸ discere non solum* "philosophis jucundum, sed etiam aliis, quando brevi tempore et "absque molestia ejus participes fiunt.—Legerem itaque, nisi "Codd. et edd. auctoritas obstaret: *ἐὰν ἐπὶ βραχὺ κοινωνοῦσιν αὐ-* "τοῦ." BUNLE, qui ad hunc locum affirmat Tyrwhittum multa Twiningio debere, nusquam tamen ejus meminisse. De quo crimine, nimis temerè effutito, vide supra ad p. 257.

2. *τὴν προεωρακός,*] Vide supra ad p. 7. n. 5.

3. *καὶ τοῦ ῥυθμοῦ,*] Vide supra ad p. 278. n. 4.

4. *ἐξ ἀρχῆς οἱ πεφυκότες πρὸς αὐτὰ μάλιστα,*] Angl. *those having naturally the most original genius for these things—*

5. *ἐκ τῶν ἀντοσχεδιασμάτων,*] Angl. *from their extemporaneous productions.*

6. *κατὰ τὰ οἰκεία—*] In Tyrwhitti edit. haec Sectio ita inscribitur. § 7. Duo genera Poëseos orta ex diversis tractantium moribus, cum hi sibi res graves et pulchras, illi tenues et inhonestas imitandas delcgissent.—*κατὰ τὰ οἰκεία ἦθη—*"*secundum proprios poetarum mores.*"—Goulston.

7. *Καὶ ἐγένοντο—*] In Tyrwhitti edit. haec Sectio ita inscribitur:

§ 8. Ex antiquis igitur alii Heroicorum argumentorum Poëtae, alii Iambicorum. Infra—ὅχ ὅτι ἐδ, Formulam hanc pluribus illustravit diligentissimus Hoogeveen, T. ii. p. 980, qui rectè, opinor. statuit ellipsin esse τοῦ λέγω, quae sic suppleri debet: οὐ λέγω ὅτι ἐδ.

ΤΥΡΩΗΤΤ.

282. 1. Παραφανείως—] Haec Sectio ita inscribitur in Tyr. edit. § 9. Mox hi pro Iambis Comoediam, illi pro Epicis Tragoediam aggressi sunt. Tragoedia et Comoedia ab initio ambae extemporales, haec à poëtis Dithyrambicis, illa à Phallicis incrementa cepit. Παραφανείως δὲ τῆς τραγῳδίας καὶ κωμῳδίας,—Haec inserui ex auctoritate edit. Mor. et Vict. et MSS. trium. Vlm. autem verbi παραφαίνω in hoc loco optime declaravit Varinus, in v. Παραφαίνω, τὸ ἀμυδρῶς δεικνύν. Καθὼ λέγεται τὸ παραφαίνειν, τὸ μετρίως φαίνειν. Idem.

2. προαγόντων, ὅσον ἐγένετο φανερόν αὐτῆς.] Gall. *chacon omettant quelque chose à leur beauté, à mesure que l'on découvroit ce qui convenoit à leur caractère.* DACIER. Caeterum pro αὐτῆς Winstanleius legendum conjicit αὐτοῖς.

3. Καὶ πολλὰς μεταβολὰς—] In Tyr. edit. ita inscribitur haec Sectio: § 10. Progressus Tragoediae historia.

4. καὶ τὰ τοῦ χοροῦ ἡλάττωσε,—] et partes chori minuit; καὶ τὸν λ. πρ. παρ. et personam primarum partium instituit; ΤΥΡΩΗΤΤ. Aliiter in suâ versione Th. Twining:—and made the dialogue the principal part of Tragedy. Rectè.

5. Ἐτι δὲ τὸ μέγεθος—] Angl. *And while it grew into magnitude from short fables expressed in ludicrous diction, it was late in assuming dignity, on account of the transition made from the satirical and farcical form, in which it had at first appeared.*

283. 1. Ἡ δὲ κωμῳδία ἔστιν,—] Hoc quintum cap. ita vulgò inscribitur: Περὶ Κωμῳδίας καὶ Εποποιίας καὶ Τραγῳδίας διαφορὰ. De Comoediâ: item Epopoëias et Tragoediae differentia. In Tyrwhitt edit. § 11. [cap. v.] Progressus Comoediae historia.

2. ἀλλὰ τοῦ αἰσχροῦ ἔστι τὸ γελοῖον μέρος.—] Angl. *but it is the ridiculous part of what is base, or mean.* Pro vulgatâ, Buhlius post Reizium recepit Batteusii (Mem. de l'Acad. des inscr. et b. lettr. tom. 39. p. 94.) emendationem.—ἀλλὰ τοῦ αἰσχροῦ, οὗ ἔστι τὸ γελοῖον μέρος, et reddit:—sed ejus quod Turpe est, cujus Ridiculum est particula.

3. καὶ γὰρ χορὸν κωμῳδῶν. ὅπῃ ποτε ὁ ἀρχὼν ἔδωκεν,] etiam chorum comoediarum magistratus, qui ludis praepositus fuit, serò poëtae è sumptu publico dedit; ἀλλ' ἐθέλονται ἦσαν. sed à principio sponte, qui volebant, chorum ingrediebantur, partesque ejus canendo sustinebant. GOUISTON. Il y avoit à Athènes un Magistrat, qui regloit tout ce qui avoit rapport aux spectacles. BATTEUX. Erat nempe unus Archontum.

4. ποιῶν—ἦσαν.] i. e. πρῶτοι ἐποίησαν. GOUISTON.

5. πρῶτος ἦρξεν, ἀφέντος τῆς λαμβαντικῆς ιδέας,—] Angl. *was the first, who having renounced the lampooning exhibition of individuals, composed dialogues or fables of general manners.*

6. Ἡ μὲν οὖν ἐποποιία—] In Tyr. edit. haec Sect. ita inscribitur: § 12. Epopoëia cum Tragoediâ in nonnullis convenit, in aliis differt: Sed cum Tragoedia partes easdem, quas Epopoëia, complectatur omnes, et etiam plures, de illâ in primo loco tractandum est. Ordo

est: *Ἡ ἐποποιία μὲν οὖν ηὐλοῦσθαι τῇ τραγῳδίᾳ μέχρι μόνου* 283
εἶναι μίμησις ἀπουδαίων [δια] μέτρον Angl. *The Epopoia followed*
Tragedy in as far as it is an imitation of illustrious characters by means
of verse. Goulstonus delenda censet μετὰ λόγου, quod probat Tyr-
 whitius. "Videntur tam Goulstonus, quam Tyrwhittus, et inter-
 pretes ferè omnes, loci sensum, quem verba proferunt, non asse-
 cuti esse. Goulstonus interpretatur: *Se Epopoia quidam tragoedias*
solo metro iunctis comitata est, nempe quod per orationem metricam imi-
tatio sit studiosarum graviumque personarum. Tyrwhitt: *Epopoia*
igitur tragoedias eatenus similis est, quod metro imitatio sit bonorum.
 "Twining vertit: *Epic poetry agrees so far with tragic, as it is an*
imitation of great characters and actions, by means of words; omis-
sis verbis μέχρι μόνου μέτρον. Goulstoni et Tyrwhitti versiones si
 justae sunt, repugnat sibi Aristoteles, jam dicens, *epopoiam esse*
tragoedias similem eatenus, quod uno metro imitatur bonos, statim
verò addens, epopoiam à tragoedià differre, quod illa utatur metro
simplici. Fecit igitur Aristoteles idem notam similitudinis et di-
 similitudinis tragoediae et epopoiae. Quod cum in philosophum
 nostrum cadere non possit, arbitror, locum alio modo esse intelli-
 gendum. *Μέχρι μόνου μέτρον* non est metro iunctus, sed solo metro
 excepto. Jam totum locum ita verterem: *Epopoia tragoedias*
similis est solo metro excepto. Est utraque imitatio rerum et persona-
rum gravium [per fabulam.] An μέχρι vim habeat praepositionalis
 exclusivae, dubito quidem: enimvero non inest toti loco sanus ali-
 quis sensus, nisi hanc vim illi tribuas." BUNKE; ad locum, ubi
 vide plura. "μέχρι—eatenus solum, quòd metrica sit oratio. P.

7. *Περὶ μὲν οὖν τῆς ἐν ἐξαμέτροις*—] Hoc sextum cap. in Vulga-
 tis ita inscribitur: *Περὶ τραγῳδίας, καὶ τῶν αὐτῆς μερῶν.* De Tra-
 goedià, ejusque partibus. Tyr. edit. sic: § 13. [cap. vi.] Tragoedias
 Definitio. *τῆς ἐν ἐξαμέτροις μιμητικῆς,* Poëtan Epicam intelligit.

8. *ἀπολαβόντες*—] assumptà definitione naturae ipsius ordi ex ante-
 dictis.

1. *Ἔστιν οὖν τραγῳδία μίμησις—δράντων,*—] Vulgata lectio est 284.
 —Ἔστιν οὖν τραγῳδία μίμησις πράξεως ἀπουδαίας καὶ τελείας, μέ-
 γεθος ἔχουσης, ἡδυνάμενον λόγῳ, χωρὶς ἐκαστοῦ τῶν εἰδῶν ἐν τοῖς με-
 ροῖς δράντων, καὶ οὐ δι' ἀπαγγελίας, ἀλλὰ δι' ἑλέου καὶ φόβου παρὰ
 νοῦσα τὴν τοιούτων παθημάτων καθαρίν. "Rescribendum est:
 "δράντων, καὶ οὐ δι' ἀπαγγελίας· δι' ἑλέου καὶ φόβου παρὰ νοῦσα
 "τῶν τοιούτων παθημάτων καθαρίν. Quae lectio, quin ab Aristote-
 le manu fluxerit, nullus dubito, siquidem conjunctionem ἀλλὰ nec
 "Codd. manu exarati, neque ipsa rerum ratio admittant. Nullam
 "enim inter φόβον et ἀπαγγελίαν oppositionem intercedere jamda-
 "dum viderunt interpretes." WINSTANLEY. Compertum est hodie,
 quod jam liber MStus Morellii et versio Paicii docere poterant, in
 plurimis Codd. τὸ ἀλλὰ deesse, ut in Medicis omnibus, in Veneto
 et Guelpherbyitano. Tollendum igitur illud esse judicavit Winstan-
 leius, et sustulerunt Tyrwhittus et Reizius, quos equidem secutus
 sum.—Sensum totius loci in versione Latina expressi: *Est igitur*
tragoedia imitatio actionis verae et perfectae, magnitudinem (idoneam)
habentis; sermone condito separatim unicuique formae in partibus (di-
versis;) agentium, nec per narrationem; per misericordiam et metum
hujusmodi affectuum purgationem efficiens. Pro χωρὶς ἐκαστοῦ Tyr-
 whitius maluit χωρὶς ἐκαστοῦ, ut magis perspicuum. Rectè. BUNKE.

234 Sententiae forsan constructio casu aliquo hic turbata fuit, quae facili negotio integritati suae ita restitui posset: *ἔστιν οὖν τραγῳδία μεμπής καὶ ἔστις ἐκδοκίμος καὶ τελεῖα, μέγας ἐκδοκίμος, ἡδυσμένον λόγον, ὅτ' αἱ ἀπαγγελίαι, ἀλλὰ γὰρ ἐκδοκίμου τῶν εἰδῶν ἐν τοῖς μορίαις δρῶντων, καὶ—δὲ ἐλίου καὶ φέου περαινόμενα τῇ τῶν τοιούτων παθημάτων καθαρίων.* Angl. *Tragedy then is an imitation of a transaction important and complete, of a certain extent, in a pleasurable style, not proceeding in the way of narration, (like Epic Poetry,) but by the acting [or dramatic exhibition] of each of its forms in their several departments: and effectually producing, by means of PITY and FEAR, the refinement [purification or improvement] of such affections.* Haec est celeberrima illa Tragediae definitio, quae item tantam inter interpretes movit. Ejus partem posteriorem non ita pridem tractavit Jac. Moor, in Acad. Glasg. Litt. Gr. P. in libello singulari, Anglicè conscripto, Glasg. 1763, 8vo. Sed in interpretatione suâ omnino falsus est vir doctus. Nimirum affirmat ille vocem *παθημάτων* nunquam significare id, quod est Angl. *passions*, sed semper calamitates: et vocem *καθαρίων* non hic loci sonare id, quod est Angl. *purgation, purification, refinement*; sed id, quod est *a removal*: Et sensum Aristotelis ita esse contendit, ac si dixisset: “Tragoediam aibi proponere tales calamitates, quales ipse representat, è vitâ humanâ, affectibus misericordiae ac terroris, tollendas:” *it proposes to effect the removal of such calamities out of human life by means of exciting the passions of pity and terror.* Sed hoc nequaquam dixisse summum Criticum, culvis facili apparebit insipienti, quae Aristoteles ipse scripsit in lib. suo de Republ. Lib. VIII. cap. vii. et quae dixerat *Battoux*, [*Les quatre Poétiques*, Tom. I.] item vir doctus *Tho. Twining* in notis suis Anglicè conscriptis, p. 231. seqq. quem vide; nec non *Commentary on the Poetic of Aristotle*, by *Henry James Pye*, p. 132, &c. Caeterum sensus satis dilucidus ex interpretatione nostrâ oriri videtur. *Ἄλγω δὲ ἡδυσμένον μὲν λόγον, τὸν ἔχοντα ῥυθμὸν καὶ ἀρμονίαν καὶ μέλος.* “Sensus est: *Sermonem conditum disco habentem “rhythmum (s. metrum,) harmoniam (sive musicam instrumentalem “conciuentem,) et melos (cantum.)* Nam chorus canebat *μέλη* cum “harmonia, i. e. accinente musica instrumentali.” *BUTLER.*

2. καὶ καὶ ἄλλιν ἕτερα διὰ μέλους.] Alludit ad cantum Chori in Tragoediâ Graecorum.

3. ἔστι δὲ πρῶτοντες—] Edit. Tyr. § 14. Tragoediae partes, secundum qualitatem, sex, viz. Fabula, Mores, Sensus, Dictio, Repraesentatio, Melodia. Paulo infra: *ἔχει πάσαν.*—Reponendum est omnino *πάσιν* pro *πάσαν*, [quae est vulgaris lectio], quod ante Helianthum vidit *Madus*, et in versione suâ expressit *Riccobonus*, sic. “quod “manifestum omnibus vim habet.” *WINSTANLEY.*

4. Τοῦτοι μὲν οὖν οὐκ ὀλίγα αὐτῶν—*εἰδόμενοι*:] Edit. Tyr. § 15. De his sex partibus Tragoediae generaliter. “Il n’y a presque point “de Poète, pour ainsi dire, qui n’emploie ces six parties dans ses “pièces Tragiques, il est vrai aussi qu’elles se trouvent dans toutes “sortes de sujets.” *DACIER.* Quidni potius legeris, mutatione levi- collâ: *τούτοις μὲν οὖν ὀλίγα αὐτῶν, ὥς εἶπεν, ἀπέρχονται τοῖς εἰδῶσι καὶ γὰρ ἔστιν Οἶκος ἔχει πᾶν* (sub. *δράμα*), καὶ ἦθος, καὶ μέτρον, καὶ ἄλγος, καὶ διάθεσιν εἰδόμενος, h. e. Pauci his omnibus, velut formis ut ita dicam, ut sunt. Neque enim unicuique ita felici esse contin- git, ut omnes numeros expleat, atque pariter (*εἰδόμενος*) in moribus,

constitutione rerum, dictione, &c. elaborandis praestet: WINSTANLEY. Quam conjecturam loco aliquatenus mederi, haud diffiteor, quippe ubi adhibita sensum pariunt verba tolerabilem et secum constantem. sanet tamen suspicio vitii adhuc in verbis *ὡς εἰπεῖν*, et in voce *πάν* udè posita: nam etiamsi subintelligas *δράμα*, dura saltem ellipsis; icut non minus dura est in verbis *ὡς ὀλέγει αὐτῶν*, ubi supplendum est *τῶν πεποιητῶν*, quod ipsum ideo pro *αὐτῶν* reponere voluit Casaubon. Equidem locum intactum reliqui, exemplo Reizii, Tyrwhitt, aliorum. BUTHLE.

1. *ὁλον καὶ τῶν γραφῶν Ζεῦξίς πρὸς Πολύγνωτον πέποιθεν.*] vel 285. *ti etiam ex pictoribus Zeuxis ad Polygnotum se habet.* GOULSTON.

1. *ὅπερ ἐπὶ τῶν λόγων τῆς πολιτικῆς καὶ φηγορικῆς*—] respon- 286. *let φηγορικῇ* voci *τὰ ἀρμόττοντα*, antea positae. In Tragoediā nim, juxta philosophum, *SENTENTIA* tertium occupat locum. Id autem est, dicere posse ea omnia, quae rei, de qua agitur, insunt et conveniunt. Quod quidem circa orationes perficere, et Politicā scientiā munus est, et facultatis Rhetoricae. Nam ut communis est consuetudo atque ad rem propositam, *τὰ ἐνόντα τῷ πράγματι* ocuti sunt. Qui verò nunc, inquit, vivunt oratores, utpote qui intima praecepta artis hauserint, laxatis eloquentiae habenis, *τὰ ἀρμόττοντα τῷ πράγματι*, ex communibus locis derivata, quae tamen ad eam quodammodò attinere videntur, ut auditorum animos pervertant, rationibus admiscunt, quod profectò *φηγορικῆς ἔργον* ἐστίν. Cf. ipsum magistrum, Rh. L. I. c. I. WINSTANLEY.

2. *Ἔστι δὲ ἥθος μὲν*—] Battellius sic legit, ut scriptum reperit in MS. Regio Paris. *Ἔστι δὲ ἥθος μὲν τὸ τοιοῦτον, ὃ ὁλοῦς τὴν τροαρεῖν, ὅποια τις ἐστίν. Διόπερ οὐκ ἔχουσιν ἥθος ἐνίοι τῶν λόγων, ὃς οὐκ ἔστι δὴ ὅλον, ὃ τι προαίρεται ἢ φεύγει ὃ λέγων.* h. e. Angl. *Manners are what discover the predilection of the speaker. Wherefore some compositions are without manners, in which it is impossible to discover, what are the objects of the speaker's choice or disgust.*

3. *τῶν μὲν λόγων ἢ λέξεϊς*—] Mihi—nihil quidquam aliud significare videtur λόγος, quam verba, aut orationem—Per λέξιν autem nonnisi ecitationem atque elocutionem intelligi crediderim. WINSTANLEY.

4. *Τῶν δὲ λοιπῶν, πέμπτον,*] Madius et Victorius *πέμπτον*.—Sed retinenda est, me iudice, vulgata lectio, [*πέντε*,] ut constructio sit, *τῶν δὲ λοιπῶν πέντε* (scil. *ἡδυσμάτων*) *ἢ μελοποιία μέγιστον*. Praemissat enim Philosophus in hac anacephalaeosi *τὸν μῦθον*, utpote sine qua *οὐκ ἂν γένοιτο τραγῳδία, ἀρχὴν* esse *καὶ ὁλον ψυχὴν* istius iuramentum et condimenta esse liquet: horum verò maximum condimentum jure *μελοποιία* appellatur. Id. " *τὸ πέμπτον*, Batt. Reiz. Harl.

5. *Ἀναρμόμενων δὲ τούτων,*] Hoc cap. septimum ita vulgò inscribi ut: *Πόθεν τινὰ δεῖ τὴν δύστατον εἶναι τῶν πραγμάτων.* Qualem esse oportet rerum constitutionem. Edit. Tyr. § 16. [cap. vii.] De Fabulā speciatim. Fabulam oportet esse imitationem actionis integrae et, quantum satis sit, magnae,—

6. *ἢ ὡς ἐπιτοπολὺν*] Quia finis quidam est necessarius, alius non necessarius. Non necessarius accidit plerumque aut rarò. Necessarius finis est, post ortum, mors animalis. Non necessarius plerumque, ut, post jacta fundamenta et erectos parietes, imponatur tectum; non necessarius rarò, ut aliquis post repulsam amatae puellae amens aequo collum sibi frangat. WINSTANLEY

287. 1. *Μύθος δ' ἔστιν ἐς,*—] Hoc cap. octavum vulgò inscribitur, *Περὶ Μύθου. De Fabulâ.* Tyr. Edit. § 17. [cap. viii.]—et denique unus tantum.
2. *τῷ γ' ἐνί*] Ita legendum conjicit Victorius, pro *τῷ γένει*. "Ei ita legunt Buhle, Reize, Harlea. P.
288. 1. *Φανερόν δὲ ἐκ τῶν εἰρημένων,*] Hoc cap. nonum ita vulgò inscribitur: *Τί τοῦ ποιητοῦ ἔργον, καὶ τί διαφέρει ὁ ποιητὴς ἱστορικοῦ.* Quid poëtas munus, et quomodo differat poëta ab historico. Tyr. Edit. § 18. [cap. ix.] In fabulis Poëta non veritatem sed verisimilitudinem sectari debet. Historiæ et poëseos differentia. De fabulis in parte et in toto fictis. Fabulae episodicae pessimae.
289. 1. *Ὅδ' μὴν ἀλλὰ καὶ*—] Vide supra ad p. 60. n. 3.
2. *Ἐπεὶ δὲ οὐ μένρον*—] Tyr. Edit. § 19. Quales fabulae ad excitandum terrorem et misericordiam maximè idoneae sunt. "ταῦτα δὲ γίνεσθαι μάλιστα τοιαῦτα, καὶ μᾶλλον ὅταν γένηται παρὰ τὴν ἐξέξιν δὲ ἀλλήλα. Vulgo. Reizii correctionem recepi è Buhlio. P.
290. 1. *Ὅν δὲ δεῖ στοχάζεσθαι,*—] Hoc cap. decimum tertium in vulgatis ita inscribitur: *Ὅν δεῖ στοχάζεσθαι, καὶ ὃ δεῖ ἐνλαβεῖσθαι συνδρασκόντας τοὺς μύθους· καὶ πόθεν ἔσται τὸ τῆς τραγωδίας ἔργον.* Quae opera qui fabulas constituent spectare, et à quibus cavere: et unde conficiatur tragodiae opus. Tyr. Edit. § 25. [cap. xiii.] De constitutione Fabulae. Quallum virorum quales casus scenae maximè conveniunt.
2. *μὴ ἀπλῆν, ἀλλὰ πεπλεγμένην,*] non simplicem, sed implexam.—De fabulâ autem simplice, deque complexâ Aristoteles dixerit in cap. x. quod hic omittitur. Tyr. § 20.
291. 1. *Ἀντιαν ἀρα*—] Tyr. Edit. § 26. Eae fabulae pulcherrimae sunt, quae infelicitè exeunt.—*ἀπλοῦν εἶναι μᾶλλον, ἢ διπλοῦν.* Simple ici est l'opposé de double, et non d'implexe. Il entend double dans sa catastrophe, c'est-à-dire, heureuse pour les bons, malheureuse pour les méchants. ΒΑΤΤΕΥΧ. *Μύθος ἀπλὸς* in nostro loco non denotat *fabulam simplicem*, quae utique est vocum significatio, cum opponatur *μύθῳ πεπλεγμένῳ*. In nostro loco *μύθος ἀπλὸς* opponitur *μύθῳ διπλῷ*. Intelligitur in hac oppositione *μύθῳ ἀπλῷ* fabula, *cujus est exitus unus et simplex*, aut ex felicitate in infelicitatem, aut contra; *μύθῳ διπλῷ* autem fabula, *cujus est exitus duplex*, non solum ex felicitate in infelicitatem, sed etiam ex infelicitate in felicitatem.—Statuit autem Aristoteles, fabulae pulchrioris exitum non esse oportere *duplicem*, ὅδ' ἄρα τινὲς φασίν, sed *simplicem*, et quidem non ex infelicitate in felicitatem, sed ex felicitate in infelicitatem. ΒΟΥΛΕ.
2. *πρὸ τοῦ μὲν*] Edin. n. *πρὸ τοῦ μὲν*, i. e. *πρὸ τινος χρόνου μὲν*, ante aliquod (tempus) quidem—"πρὸ τοῦ Ἀττικῆ pro πρὸ τοῦ χρόνου, antehac." ΒΟΥΛΕ.
3. *ἂν κατορθώσθαι*] si benè constituentur. ΤΥΡΩΗΤΤ.
4. *διὰ τὴν τῶν θεῶν δόξιν.*] Θεατῶν hic scribi debere commodè notavit Madius. WINSTANLEY. "l. 28. *σύστασις* delevit Buhle. P.
5. *ἐκεί γάρ,*—] ibi enim, (in comoediâ,) si qui inimicissimi fuerint in fabulâ, vel ipse Orestes, atque Aegisthus: amici tandem facti è scenâ exeunt, neque ad alio quisquam confectus occumbit. GOSLSTON.
292. 1. *Πόττερον δὲ βελτίον*—] Hoc cap. vigesimum sextum ita vulgò inscribitur. *Ὅτι βελτίον ἡ τραγωδικὴ μίμησις, ἢ ἡ ἐπικοιμητικὴ.* Quod Tragica imitatio Epica praestantior est. Tyr. Edit. § 47. [cap. xxvi.] Epopoëas collatio cum Tragodiâ. "τραγικὴ μίμησις, Buhle

2. ἡ ἡσυχία φορεῖται] Gall. la moins chargée, la moins forcée. 202. δορταῖος, grossier, digne des mercenaires. ΒΑΤΤΕΥΧ. Aristoteles ipse Polit. VII. 6.) opposuit spectatorem rudem, ex plebe, (φορεῖταιν ὄντα.) rectori perpolio magisque exulto, et ἡδονὴν φορεῖταιν, voluptatem idem plebis sensui accommodatam, κίνησιν φορεῖταιν, saltationem rudem, voluptati delicatiori et saltationi artificiosam. Intelligitur itaque φορεῖταιν omnino infimae conditionis homines, aliὰς βίαντες dicti, qui, mercenariam operam praestando, onera ferendo, (α ὄντος, onus,) vitam degunt. Jam tragoedia φορεῖταιν talis est, quae lebi placet, non autem spectatoribus honestioribus et sensu pulchriquisitioni praeditis. BUNKE.

3. ὅτι ἡ ἀπαντα μιμουμένη] eam quae omni modo [numero, sermone, et harmonia] imitatur.—Goussier. eam quae omnia imitatur. UNKE.

4. ἂν μὴ αὐτοὺς προσῇ.] Tanquam enim spectatores nihil percipiunt, nisi actor ipse apponat, multimodis motibus moventur actores. odem sensu dixerat supra, [§ 43.] πάντες γὰρ προσεῖδότες διαπύλλουσιν, omnes adicientes aliquid rem gestam narrant. Twiningius ubi ita restituit locum hunc vexatissimum: 'ὅς γὰρ οὐκ αἰσθάνονται, ἂν μὴ αὐτοὺς προσῇ πολλὴν κίνησιν κινεῖντα' et reddit: nec nil sentiant spectatores, nisi illis accesserit magnus in scend motus strepitus.

5. ἄν, οἱ φαῖλοι ἀλλήται—] velut inepti tibicines, qui, non contenti tibiae, volunt se circumquaque, si disci circumactionem agant; et Scyllam si naves attrahentem cecinerint, praecentorem cum se trahunt. Ac tragoedia quidem huiusmodi imitatio est; quomodo enim etiam histriones priores, (quorum simplicior parcolorque gestus,) et, qui postea subsecuti, plus satis gesticulatorios putabant. Goussier. leest ἀλλήται in Cod. Med. D. Est mihi vox etiam propterea sumpta, quoniam non capio, quomodo tibicen simul ad imitationem sci se in terrā circumvolvere et tibiā canere potuerit. Nam tibicinem volutationem tantum imitatum esse, non se ipsum in terrā voluisse, ut Twiningius interpretatus, nec vulgaris significatio verbi ὑλιεῖσθαι (vid. Victor. Comm. p. 297.) nec ipsa Aristotelis censura imittit. Irroperit forsitan ἀλλήται in textum ex proxima sequentibus: ἂν Σκύλλαν ἀδῶσιν. Tyrwhittus exclamat: "Miram aequè imitationis speciem, qua aliquis discum exprimat! Facilius esset τὸν διδασκένοντα imitari, sed neque id faciunt οἱ πυλόμενοι, i. e. se volentes sive volutantes. Nomen proprium hic latere suspicor. Sed vid. Xenoph. Sympos." BUNKE.

6. Πινδαρου] Utrum Πινδαρου, Τυνδαρου, aut Δαρσιου legas, patrum aut nihil refert, si minimum omnino Aristotelem notasse oportuit. WINSTANLEY.

7. ὡς δ' οὐνοὶ ἔχουσι πρὸς αὐτοὺς.] Sicut autem juniores isti ad raudiores illos se habent, ita universa tragoediae ars ad epicam—

8. Τὴν μὲν οὖν πρὸς θεατὰς ἐπισκεῖς—] Quae Batteuxius sic allie redditit: D' où on conclut que l'Épopée est la Poésie des hommes gens, des hommes modérés, qui n'ont pas besoin qu'on les accompagne; gestes ce qu'on leur dit; et que la Tragedie est pour ceux qui sont un caractère tout opposé; celle-ci est donc moins parfaite que l'Épopée.

9. ἐπεὶ ἔστι περιεργαῖος τοῖς σημείοις καὶ βαμφοῦντα.] Anglice enim a Rhapsodist [i. e. a reciter of the verses of Homer]. πᾶν

overcharge his recitation with gestures. "διδόντα, qui canit, qui in certamine canit. Buhle, Tyrwhitt. P.

10. καὶ γὰρ τῷ μέτρῳ ἔχει χρῆσθαι.] Scil. τῷ μέτρῳ τῆς Ῥαψῳδίας, quod est hexametrum.

11. δι' ἧς εἰ ἡδοναὶ συνίστανται ἐναγώνεα.] per quam voluptates evidentiissime constituntur. TYRWHITT.

293. 1. καὶ ἐν τῇ ἀναγνώσει, καὶ ἐν ταῖς ἔρπον.] Deinde etiam evidentiā habet, tam in lectione, quam in actione. Idem.

2. Ἐστὶν ἥτις μὴ ἀποικᾶν μίμησις ἢ τῶν ἐποικῶν.] Præterea, minus unica ac simplex (quæcumque illa sit) est quælibet epicorum imitatione. GOSLSTON.—ἐκ γὰρ ἀποικᾶν μίμησις πλείους τραγῳδίας γίνονται. Miror, neminem interpretum in his verbis hæsitare. Quid hoc, Ex qualicumque imitatione plures tragœdiæ sunt? Sanum sensum in his verbis, ut sunt, desidero, quamvis ex antecedentibus patet, qualis sensus inesse debet, viz. ex qualicumque imitatione epicæ plures tragœdiæ fieri. Puto itaque in voce ἀποικᾶν mendum latere, et rescribendum esse ἐποικᾶν, quod faciliè à librario cum ἀποικᾶν permutari potuit. Tum sensus est perspicuus: ἐκ γὰρ (τῶν) ἐποικᾶν μίμησις πλείους τραγῳδίας γίνονται, ex imitatione epicorum poetarum (i. e. ex epici carminis argumento) plures tragœdiæ fiunt. BULL.

3. Ὅσα, εἰν μὲν ἔνα μέτρον—ὁδῶν.] Quæ doctissimus Dacier sic reddidit: Que si pour éviter ce défaut un Poète héroïque s'attachoit absolument à un seul sujet, comme le Poète tragique, il arriveroit nécessairement, ou que la brièveté de sa matière feroit paroître son Poème étropié et imparfait, ou s'il vouloit à quelque prix que ce fût remplir la juste étendue qu'on lui donne d'ordinaire, cette longueur dénuée de matière le rendroit lâche. "βραχὺς, pro βραχία, Codd. recentius collati omnes. BULL. P.

4. εἰν δὲ πλείους.] Sin autem plures fabulas complexi sint, valet, si à pluribus actionibus constat fabula; non jam erit una. TYRWHITT.

5. οὐ γὰρ οὐ τὴν εὐφροσύνην ἡδονὴν ποιεῖν αὐτοῖς,] τραγῳδίας scil. ἀλλὰ τὴν αἰσχρομύνην. Angl. for it is not any sort of pleasure which Tragedies must give, but such as is mentioned above.—Vide supra ad p. 284. n. 1. et ad p. 200. n. 8.

6. καὶ περὶ ἐπιτιμήσεων καὶ λύσεων,] des critiques et de la manière d'y répondre. BATTEUX.

II. NOTAE IN DIONYSIUM HAL.

295. 1. E DIONYSIO HALICARNASSEO.] Dionysius Alexandri filius, (vulgò Halicarnassæus vel Halicarnassensis dictus, quia, ut antea Herodotus, ex Halicarnasso urbe Cariae esset,) Rhetor, Criticus et Historicus præstantissimus, in Italiam venit Caesaris Augusti temporibus, circiter Olymp. clixvii. 3. annūque ante C. N. 30. Romæ commoratus per annos xiii, linguam Latinam didicit, et ad Historiam Romanam scribendam variis subsidis se instruxit, tandemque opus egregium atque utilissimum Græcè edidit de Romanorum genere, originibus, Republicâ et rebus gestis, ab Urbe conditâ usque ad initia primi belli Punici, Libris xx, quorum tantum extant priores xi, et cæterorum quaedam fragmenta. Scripsit quoque De Structurâ Oratoris, Artem Rhetoricam, varias Epistolas et libellos criticos, in quibus

bus de Historicis, Oratoribus et Philosophis iudicium acutum et perspicax, sed non ubique subactum, profert. Dictio ejus quam aequaquam cum Xenophontea, Thucydidea, reliquorumque scriptorum nobilium, qui optimis Graeciae seculis floruerint, comparanda sit, tamen, si tempora quibus ipse vixerit respicias, elegans est itque perspicua. Scripta ejus de Romanis historica in omni aevo idem lectorum insigniter meruerunt. De Dionysio Halicarnassensi vide plura apud Fab. Biblioth. Gr. Vol. II. p. 779. L. III. c. 32. Harles. Introd. ad Hist. Gr. L. p. 301. S. III. 72. et libros ibi indicatos.

EDITIONES DIONYSII HALICARNASSENSIS.

1. Dionysii Halicarnassensis Opera, Graecè. *Latetia, apud Rob. Stephannum, 1546, in fol.*

2. ————— Opera omnia, Gr. et Lat. ex Sigismundi Gelenii versione, à Frid. Sylburgio recognita, &c. *Frankfurti, 1586, 2 tom. in fol.* [Haec Editio repetita fuit *Lipsiae, 1691, in fol.*]

3. ————— Gr. et Lat. ex Aemylii Porti versione emendatâ, cum variis lectionibus et notis Sylburgii, &c. curâ Joannis Hudsoni, cumque ipsius notis. *Osoniae, 1704, 2 tom. in fol.*

4. ————— Gr. et Lat. cum annotationibus H. Steph. Frid. Sylburgii, &c. et Jo. Jac. Reiske. *Lipsiae, 1774—1777, 6 tom. in 8vo.*

* * Quaedam Dionys. Halicarn. opera minora excusa fuerunt seorsum, e. g. 1. De Structurâ Orationis, ex recensione Jac. Uptoni, Gr. et Lat. cum ejusdem aliorumque notis, &c. *Lond. 1702, in 8vo. et tertium, ibidem, 1748, in 8vo.* 2. Selecti Dionys. Halicarn. de praeceptis Scriporibus tractatus, Gr. et Lat. cum annotationibus Gulielmi Holwell. *Lond. 1766, in 8vo.* Huic Edit. accedit Dissertatio de vero Medusae locis aucti Typographi Gul. Bowyer nuper defuncti. Vide Biographical and Literary Anecdotes of William Bowyer, Printer, F. A. S. By John Nichols. *Lond. 1782, in 4to.*

2. ΠΕΡΙ ΗΡΟΔΟΤΟΥ—] Hoc est, De Herodoto et Thucydide et Xenophonte, à Dionysii Halicarnassensis ad On. Pompeium Epistolâ.

1. ἔπειρογεν] Vide suprâ ad p. 153. n. 5.

2. καὶ ἄπερ αὐτὸς εἰρησε.] Pro καὶ ἄπερ, Sylburgius legendum conjicit καθάπερ. "An et caetera valet? P.

3. Ὅστε τοὺς ἀναγνόντας τὸ προοίμιον—ἀποδεῖν.] Angl. *inasmuch that those, who have read the introduction, lose all curiosity about the subject, when they are going to hear such an account of Grecian affairs.* In hoc autem iudicio falli videtur egregius Criticus; nihil enim est, quod animos lectorum magis alliciat et attrahat, quam cujusvis magnae calamitatis enarratio. Vide Thucyd. I. 23. P.

4. βουλόμενος δὲ μὴ ταῦτα ἑτέρους γράφειν.] Angl. *but wishing not to write the same thing with other historians.*

1. καὶ μέχρι τοῦ προελθεῖν δεῖ.] μέχρι τοῦ, pro μέχρι τινός, non interrogative, ut perperam Sylburgius, sed indefinitè.

2. ἀπ' ἧς ἡγοῦσε κακὸς κέρτεται τὸ Ἑλληνικόν.] Angl. *from the cause, which first rendered the Grecian affairs unsuccessful.* Pro καλὸς quidam legunt κακός. "Edin. et Hudson. et alii, καλός.—d paràm fœcis et florenti statu—Versio. Hudson. Κακός, ni fallor, sensus, et sensus, et historia postulat. Vide Thucyd. I. 24.—31. etc. P.

3. καὶ ταῦτα,] Angl. *and that too*—phrasis, quae effertur Graecè plurali numero. ὅντα, sc. *Thucydides*. P.
4. καὶ οὕτε γὰρ πάντες,] Mirum quidem est id *Thucydidi* visū vertisse *Dionysium*, quod in ejus historia veras rerum causas, etiam contra populares suos facientes, protulerit, quam, ut rectè *Cicero*, "Historici sit," inquit, "ut nequid falsi dicere audeat, ne quid veri non audeat." De Or. n. 15. Sed iudicium Critici quodammodo sufficiunt, quae dicta sunt infra p. 299. ἡ δὲ Θουκυδίδου διαίθεσις, x. τ. 1.
5. "καὶ ἀρξάμεθα γὰρ" Intellige *Idem*. P.
6. "Κυνὸς-σῆμα" *Cynossema*, i. e. Canis Sepulchrum, nomen promontorio inditum *Thraciae* ad *Hellas* pontum. Vide *Thucyd.* viii. 104. 106. "Vocatur à *Diodoro*, Aliisque, Ἐκδοῆς μνημεῖον. xiii. 40. Vide *Eurip.* *Hecubam*, sub finem: *Ovid.* *Metam.* l. xiii. 569." *Hudson*. P.
298. 1. τῶν φησίδων τῶν ἀπὸ Φυλῆς,] Vide supra ad p. 139. n. 5.
2. λαίπεδοις Θουκυδίδης,] Vide supra ad p. 219. n. 5.
3. φησὶν δὲ Πένδαρος,] Vide *Nem. Od.* vii. 78. Memoriter haec citasse videtur *Dionysius*.
299. 1. τῷ μὲν,] *Thucydidi*, scil. τῷ δὲ, *Herodoto*.
2. πραγματικῆς,] ejus historiae partis quae ad materiam refertur; ἢ λεκτικῆ, ea parte quae ad elocutionem spectat. Μᾶς δ' ἰδέας ἐμνησθῆσομαι πραγματικῆς, Angl. *I will mention one circumstance affecting the form of the facts,—one appearance given to the facts*.
300. 1. "Τρέτην" Secunda dicendi virtus hic omisa est, τὸ κυρίως καὶ πανταὶ λέγουσι χρῆσθαι ut ex *Lysia*, c. 3. et 13.—*Isocrate*, c. 2. [*Dionysii*] videre licet. *Sylva*. P.
2. ἀλλὰ μηδὲν ἔστω παρὰ ταῦτο,] Angl. *But let there be nothing contrary to this*, i. e. contrary to perspicuity. "praeterea, *Portus*. P.
3. Καυκλίω] *Caecilius rhetor Siculus*, de quo vide, quae annotavit vir doctus *J. Toup*, ad initium *Longin.* de *Subl.*
301. 1. αἱ τραχύνοντα,] Vide *Lysiae* contra *Eratosthenem* orationem, passim, supra p. 129. seqq.
302. 1. ὥσπερ ἀπὸ γαιῆς αἶψα, ταχέως σβέννεται,] tanquam terrestri ignis, cito exstinguitur. Iniquior paulò videtur Criticus noster in *Xenophontem*. Sed "trahit sua quemque voluptas."

III. NOTAE IN LONGINUM.

303. 1. *E Longino*.] *Dionysius Longinus*, quem *Cassius* vocant *Phetius* et *Suidas*, natus est anno Christi 213; periit anno 273. De patria ejus minus convenit inter auctores. Verisimile quidem est eum *Athenis* primam lucem aspexisse. Praeceptorem habuit *Phrontonem*, Graecam Rhetorem, qui, dum vixit, *Longinum* in filii modum amavit, et moriens bonorum suorum haeredem scripsit. Ab inenite aetate varias regiones peregrinans lustravit, et multos claros philosophos Academicos, Stoicos, Peripateticos, ipsa vidit. *Ammonio* autem *Saccae*, *Origenique*, Academicis, se potissimum tradidit, iisque audiendis multum temporis consumpsit. Cum autem magnas doctrinae copias à variis philosophis summo studio parasset, eas *Athenis* juventuti tradere atque explicare instituit; tantique cum auditorum approbatione docuit, ut fama doctrinae ejus late disseminaretur, et ipse

pirans Bibliotheca diceretur. Postquam diuturnum tempus Athenis, 323 radiendâ juventute et praeclaris ingenii monumentis condendis, exisset, in Orientem profectus est, forsâ ut consanguineos Emisae habitantes inviseret. Nomen ejus statim Zenobiae, quae Orientis nperium tunc temporis tenebat, innotuit. Ipsa Longinum praeceptorem Literarum Graecarum adhibuit: et ille hanc occasionem arripuit Zenobiae persuadendi, ut jugum Romanorum excuteret. Idem uxor erat, ut Zenobia nobiles ad Aurelianum literas mitteret; quae, si Longino tandem exitio erant. Nam Aurelianus, lis perlectis, apremum, postquam Palmyra expugnata esset, supplicium de Longino sumi jussit. Mortem instantem, ut decuit philosophum, summâ fortitudine tulit. Socratem aemulandi studiosus, ad cujus exemplum tudiorum et vitae rationem formare conatus esset. Multa scripsit, quae omnia temporis iniquitate deperdita sunt, exceptis quibusdam fragmentis, et de *Sublimitate* Commentario: sed et is valdè mutilus ad nos venit. Longinus in *Sublimitate* depingendâ ipse sublimis genus scribendi affectat. Dictionem Platoniam prae caeteris amasse idetur. Interdum tamen nimis est verborus. Sed mirum est, ingenium tam audax, judiciûmque adeò liberum, saeculo tertio, servitute ppresso et penè barbaro, extitisse. Plura de hoc scriptore luculentissimo volentes consulant Fab. Bib. Gr. Vol. VI. p. 82. seqq. edit. Harles. Bruckeri Hist. Crit. Phil. Vol. II. p. 214. seqq. Harles. Inrod. ad Hist. Ling. Gr. S. IV. §. 84. Item Editionem Tollii, cui accedit Hist. Gallica celeberrimi Bollavii: Mori Praef. ad suam Edit. et praesertim Dissert. Philologicam de Vita et Scriptis Longini, Auctore Petr. Jo. Schardam, [Davide Ruhnkenio,] Edit. Toupliae praefixam. Et Weiskianae. P.

EDITIONES LONGINI.

1. Dionysii Longini de Sublimitate Liber, Graecè, edente Francisco Robertello. *Basileae, apud Oporinum, 1564, in 4to.*

2. ——— Graecè. *Venetis, apud Paulum Manutium, 1555, in 4to.*

3. ——— Graecè, unâ cum Hermogene et Aphthonio. Edidit Franciscus Portus, Cretensis. *Genevae, apud Crispinum, 1669, in 8vo.*

4. ——— Gr. cum versione Lat. et notis Gabrielis de Petra. *Coloniae Allobrogum, 1612, in 12mo.*

5. ——— Gr. et Lat. per Gerardum Langbaenium. *Amstel., 1636, et 1638, in 8vo.*

6. ——— Gr. et Lat. cum notis Tanaq. Fabri. *Salzw., 1663, in 12mo.*

7. ——— Gr. et Lat. ex versione Jac. Tollii, cum notis ejus et aliorum: addita est Bollavii Versio Gallica, cum notis, &c. *Amstel. Trajecti ad Rhenum, 1694, in 4to.*

8. ——— Gr. et Lat. cum notis J. Hudsoni, &c. *Oxonii, 1710—1718, et 1730, in 8vo.*

9. ——— Gr. et Lat. ex versione, et cum notis Zachariae Pearceii. *Lond. 1724, in 4to.* [Repetita est *Amstel.* 1733, in 4to, et *Londini*, 1732, in 8vo. et saepius.]

10. ——— Gr. cum versione et notis Germanicis edidit Car. Henricus Heinekius. *Dresdae, 1737, et 1742, in 8vo.*

303. 11. Dionysii Longini de Sublimitate Liber, Gr. et Lat. ex recensione Zach. Pearcii, cum versione et notis Sam. Fr. Nathan. Mori. Lipsiae, 1769, in 8vo.

12. ——— Gr. et Lat. ex recensione et cum notis Joannis Toupil. Oxon. 1778, in 4to. [Editio altera, ibidem, in 8vo.]

13. ——— Gr. et Lat. ex versione Mori. Recensuit, et animadv. Virorum doctorum, etc. instruxit Benjamin Welske. Lipsiae, 1809. 8vo. P.

2. ΕΚ ΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΛΟΓΓΙΝΟΥ ΠΕΡΙ ΤΩΡΙΣ.] Hoc est, E Dionysio Longino de Sublimitate.

3. — Ακρότης καὶ ἐξοχή τις λόγων ἐστὶ τὰ ὕψη] Sublimis sunt. omnium quiddam et excellens in scriptis. — PEARCE.

4. καὶ τὰς ἐαυτῶν περιέλαβον εὐκλείαις τὸν αἰῶνα.] Vir doctus Jo. Toupilus, in locum vulgaris περιέβαλον, suffecit, de suo, περιέλαβον, et ita reddit, Suisque laudibus saecula circumdederunt.

5. τὰ ὑπερβυῖα.] Monendus est Lector hoc in opere Longinum pro τὸ ὕψος et τὰ ὕψη usurpare (varietatis gratiā) τὰ ὑπερβυῖα, τὰ μεγάλα, τὸ ὑπερεταμένον, τὰ μεγέθη, τὸ μεγαλοπρεπές, τὸ θαυμασίον, ὁ ὕψος, τὸ βάθος, τὰ διεγμένα, κ. τ. λ. quae omnia Synonyma sunt, et significant vel Sublimitas, vel Sublimia: at quae ultra id, quod Sublime est, procedunt, à Longino vocantur μετέωρα, παρατρέγμενα, κ. τ. λ. PEARCE.

6. πάντη ὁμοιῶς σὺν ἐκπλήξει—] Ordo est: πάντη δὲ γὰρ τὸ θαυμάσιον σὺν ἐκπλήξει δεῖ κρατεῖ τοῦ πιθανοῦ καὶ τοῦ πρὸς χάριν εἶναι, κ. τ. λ. ubique autem id, quod admirabile est, obtusesciendo plus efficit quādam persuasio et venustas: siquidem, plerumque, persuasio in nostrā sit potestate. ταῦτα δὲ, scil. ὑπερβυῖα.

304. 1. ὕψος δὲ πον—] Vide suprā ad p. 19. n. 6.

2. θαυμαζούσι γούνη—] Vide suprā ad p. 225. n. 2.

3. ἐπὶ δὲ πον] i. e. ἐν τῇδε τῇ ὁδοῦ πον—Angl. much in the same way,—ἐπὶ τῶν διεγμένων, respecting remarkable things.

4. ἔχει τισαντήν] Pro τε τισαντήν in vulgatt. MS. Par. τισαντήν. Rectè. Scil. qualem suprā memoratam—ἀναπτυσσόμενα δὲ, ἄλλως εὐρύχκοιτο γούνη, quae si fortè explicueris, tumida omnino atque inanitas inveniuntur. Ἄλλως γούνη, non nisi tumida atque inania. TOUR.

305. 1. ἀδύνατος ἡ καταξανάστασις.] Vox elegans, et quam non adsequitur lingua Latina. Eam non malè exponit Pearcius: Cui impossibile est obstrere. Quod deprimere vel diminuire nequias. Idem.

2. ὅταν γὰρ τοῖς ἀπὸ—] Solus Interpretum rem vidit Paganus. Quando enim unum quiddam et idem simul de eisdem rebus visum fuerit omnibus, qui innotuit, vult, studiis, aetate, LINGUA, inter se differant, tunc, &c. Idem.

3. ὡς κριθεὶς καὶ συγκατάθεσις] quasi judicatio et consensus.

4. τὸ περὶ τὰς νοήσεις ἀδρεπὴβολον,] felix in sensibus audacia. PEARCE. "facile magnarum rerum notiones concipere posse. MONA. P.

5. ἥτε ποῦ τῶν σχημάτων πλάσις] nempè, et (quae est sors tertius) certa quaedam figurarum conformatio. Idem. "ἥτε jam malim. P.

6. διδοῦν δὲ πον ταῦτα,] σχήματα scil.

7. ἡ γενναία φράσις,] splendida Elocutio (quae quartus est fons.) PEARCE.

8. ἔστιν ἃ παρέλειπον,] Vide suprā ad p. 32. n. 11. "et p. 211. n. 6.

9. Ἀλλ' εἰ μὲν ὡς ἐν τι ταῦτ' ἔμω,] Locus ita vertendus:

Sed si haec duo, quasi unum idemque essent, cognoscere etiam illi, et con-
nata esse viderentur, fallitur. TOUR.

1. *Αλωίδας*] Sc. Otum et Ephialten Gigantes, quos Iphimedia, 306.
rior Aloëi, à Neptuno compressa in lucem edidit: cum illi coelum
rescindere aggredierentur, à Dianâ et Apolline jaculis confixi erant.

PEARCE. Vide Homeri Odys. λ. 314.

2. *καὶ οἶοναι φοβεῖσθαι τοὺς λόγους.*] et quasi plena Phoebo efficiens
cripta. " L. 19. *ἐνθουσιαστικοῦ* legit Weiske. P.

3. *Ὁδὲ μὴν ἄλλ.*] Vide suprâ ad p. 289. n. 1.

1. *ἐν Νεκυῖᾳ*] Ita inscribitur Lib. xi, Odys. quem vide, 562. Vol. II. 307
53 hujus operis: item Aeneid. vi. 469; ibidemque excursa. I. cele-
errimi Heynii.

2. *Εγὼ μὲν ἄν ἠράισθην.*] Darius, cum jam fractas suas res vide-
it, seque multis cladibus debilitatum, legatos ad Alexandrum misit,
ut pacem peterent, offerrentque illi Darii filiam et dimidium regni
Persiae: quas condiciones pacis cum offerri senserit Parmenio, dixit,
ego eas acciperem, si essem Alexander; cui Alexander, et ego, quidem,
essem Parmenio. PEARCE.

3. *εἰ Ἀλέξανδρος ἦμην.*] Haec verba usque ad τὸ ἐκ' ὀσπένον,
on malè suppeditavit vir bonus Gabriel de Petrá. Sed et MS. Vat.
tribet *ἠράισθην* το. Undè unâ voce auctiorem Longinum prae-
abo. Rescribo, *Εγὼ μὲν ἄν ἠράισθην ΤΟΤΤΟΙΣ.* Ego quidem
iis conditionibus acquiescerem. TOUR.

4. *τῆς Εἰδος.*] *Discordias:* De qua Hom. loquitur. Il. δ'. 443.

5. *Ἐνὸς αὐτὸν γε τὸ Ἡοιόδου ἐπὶ τῆς Ἀγλῆς.*] Cui distimile
t illud Hesiodi de Tristitiâ, εἰγε Ἡοιόδου καὶ τὴν Ἀσπίδα θεῖον
quidem statuendum si etiam poema illud dictum Scutum esset Hesiodi.

PEARCE. Vide Hesiod. Scut. Herculis, 267.

6. *Ὁ δὲ πῶς*] Homerus scil. Vide Illad. ε. 770.

1. *Ἀμφὶ δ' ἐσάπνιξεν.*] Vide Illad. υ. 61. et quae ibi annotavit 308.
citavit vir doctus Sam. Clarke, F. " et φ', 388.

2. *Ἀλλὰ ταῦτα φοβερά μὲν, πλὴν ἈΛΛΩΣ εἰ μὴ κατ' ἀλληγο-
ν λαμβάνοιτο, παντάπασιν ἄθεα, καὶ οὐ δόξοντα τὸ πρέπον.*] *Quod*
Graecae abundantiae est. Locus ita vertendus: Haec quidem
tribilia sunt; sed nisi allegoricè accipias, impia omnino et praeter de-
rum. TOUR.

3. *ἄταλλε δὲ κῆρς ὑπ' αὐτῷ*] *Ἐπάταλλε αὐτῷ,* illi subblandieban-
tur, blandimentis regem unum agnoscebant. Idem. Vide Illad. v. 18.
17. et υ. 60.

1. *ἐχώρησε, κατέστηνεν.*] Lego et distingo: *Ἐπειδὴ τὴν τοῦ θεοῦ 309.*
καμιν κατὰ τὴν ἀξίαν ἐχώρησεν, ἐγνώρισε καὶ ἐξεφηνεν. Cum Des-
yistatem pro dignitate conceperat, agnovit et indicavit. TOUR. " Li-
alii, ἐχώρησε, alii, ἐγνώρισε. Id. P.

2. *Γενέσθω πῶς.*] Vide quae de hoc loco disputarunt viri ingeniosi,
ericus, Huetius, Boilavius, alique, ad finem operum Bolavii, Edit.
nst.

3. *ἐν ἔτι τοῦ Παιητῶς.*] Homerum, κατ' ἐξοχὴν, intelligit.

4. *Ζεῦ πάτερ.*] Illad. φ. 645.

5. *καὶ οὐκ ἄλλο τι*] Sensus est: Ipse etiam secundum ventum sibi
pirantem habet: non solum pugnantium certamina, sed Poetae
am animus quasi aestuat et turbatur. PEARCE. " Illad. δ. 605.

1. *Ὁ Κικέρων*] Insignis Demosthenis Ciceronisque collatio. 310.

2. *ὁ κεν.*] Ita Quintillianus: In eloquendo est aliqua diversitas:

deusior illa, hic expicietur: illa concludit astrictiōis, hic latius pagam.
Institut. Orat. lib. x. c. 1.

3. *Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὕμει;* Vos Latini, scil.

4. *ὑπερτεταμένον*] Vox *ὑπερτεταμένον* substantivè hic accipitur, et significat idem quod ὕψος. PEARCE. Nihil minus. τὸ *Ἀμμοσθενεὶ* καὶ *ὑπερτεταμένον* ὕψος est Sublime illud, quo nihil sublimius, et in quo solus regnat Demosthenes. TOUR.

5. *Οὐκ οὖν καὶ*—] Hic monet Longinus, ut optin. i quique auctores ante oculos nostros in scribendo ponantur.

311. 1. *πρὸς τὰ ἀνεσδαλοποιούμενα μέτρα.*] ad illos Sublimitatis terminos quorum imaginem ob oculos posuimus. PEARCE.

2. *τόδε τι*] minus intellexerunt nostri Editores. *Τόδε τι* est hoc vel illud. TOUR.

3. *ὀπείχει—εὐθύνας*—] καὶ μὴ καλῆαι. Haec est lectio Manutii. Idque serò et citra omnem jocum. Quae Gabriellis interpretatio est. Haud incommode. Sed MSS. plerique omnes, *ὀπείχειν εὐθύνας πεπαλῆθαι*, quae vera lectio, sed editoribus nostris parùm perspecta. *Ἵπείχειν εὐθύνας πεπαλῆθαι* est fingi sive fingere te rationes reddere. Nam hic non vera res agitur; sed ficta scilicet et *πεπαιγμένη*. Idem.

4. —*ἀτελῆ καὶ τυφλὰ ὥσπερ ἀμβλοῦσθαι,*] imperfecta et caeca quasi abortum patientur, πρὸς τὸν τῆς ὑστεροφημίας ὅλως μὴ τελεσφορούμενα χρόνον. omnino non perducta ad tempus famae apud posteros vigentis. PEARCE. "ὅλως, Weiske. ὅλης, Tour, Edin. P.

5. *Αὐτόθι μέντοι*] Incipit hic Longinus de Figuris, quae sunt tertius Sublimitatis fons, dicere. PEARCE.

6. *Οὐ μὴν ἀλλ'*] Vide suprà ad p. 289. n. 1.

312. 1. *Οὐκ ἔστιν, ὅπως ἡμάρτετε,*] Videtur Longinus haec memoriter citasse. Vide suprà ad p. 194. n. 3.

2. καὶ ξένων καὶ ὑπερῶν ὅρων δξιοπιστῆν,] et in eam fidem, quae meritiò tribuenda esset novi excellentisque generis juramentis. PEARCE.

3. *Ἡ βούλοσθε—περιτόντες*] Vide suprà ad p. 168. n. 7.

313. 1. *Ὅταν γε μὴν*—] Vide suprà ad p. 85. n. 2.

3. —*Ἡ φύσις οὐ ταπεινὸν ἡμᾶς ζῶει*] Confer pulcherrimum poema Angl. *The Pleasures of Imagination*, by Dr. Akenside, [B. I. 170.] cum iis, quae hic loci profert Longinus. "ἡμᾶς, τὸν ἀνθρώπον. P.

314. 1. *Ἐκεῖνο μὲντοι λαίπδον,*] Longinus huic commentario finem impositurus quaerit, quae sit causa cur tanta extiterit Sublimium Oratorum penuria: Et (ut mihi videtur) consultò in initio hujus Sectionis Philosophum quandam loquentem induxit, ut sub aliena personâ, potius quàm suâ, multa ipse diceret de utilitate Libertatis et Democraticae ad excitandam in animis Oratorum Sublimitatem: quae igitur Longinus Philosopho dicenti tribuit, ea esse ipsam Longini sententiam arbitror; quae verò contra Philosophum illum avert, ea potius timori quàm judicio Longini tribuo. PEARCE.

2. *ὡς ἀμέλει*] Vide suprà ad p. 211. n. 6.

315. 1. *κοσμική τις—ἀφορία.*] Pearceo displicet istud *κοσμική*, quare legendum conjicit *κομιδῇ*, prorsus, admodum. Sed nihil opus. Morus verum sensum attingit: *Tanta orationum sterilitas ubique terrarum viam occupatam tenet.*

2. *Θρήμαι τε γάρ, φράν,*—] Locus ita scribendus est cum Manutio. *Θρήμαι τε γάρ, φράν, ἱκανῇ τὰ φρονήματα τῶν μεγαλοφρόνων ἢ ἐλευθερία, καὶ ἐφελκυσταί ἅμα καὶ διωθεῖν τὸ πρόθυμον τῆς*

πὸς ἀλλήλους ἐριδος καὶ τῆς περὶ τὰ πρωτεύοντα φιλοτιμίας. *Est in libertas, ut aiunt, ad alendos spiritus, et ad ALLICIENDA simul et* *INTRUDENDA studia hominum valde accommodata.* TOUR.

3. παιδομαθὲς εἶναι δουλείας δικαίας,] *Douleia dikala est justa legitima servitus.* Idem.

4. διόπερ οὐδὲν ὅτι μὴ κόλαπες ἐκβαίνομεν μεγαλοφρεῖς.] *Hence is that we turn out nothing but arrant flatterers.* Idem.

5. καὶ ὡς ἑμμορφον,] *Optimè Gabriel, Servile ingenium et quasi nstrictum.* Quod ad Graecum satis accommodatum est. Idem.

6. χειροδουλιζόμενον.] i. e. pugnis cohibitum et percussum: respicit Longinus ad servorum conditionem, qui à dominis suis pugno edicti solebant: hinc vox illa Metaphoricè significat hominem quovis odio subactum et subiectum. PEARCE.

7. Ἡμῖν γάρ—] Vide Odyss. ρ', 322.

8. Πινυμάτω] Sic vocatur gens illa, quae nullibi quidem existit, d quae fingitur ex pumilionibus tota constitisse. PEARCE.

1. ἄγοντα καὶ φέροντα,] Vide suprâ ad p. 33. n. 3. 316.

2. καταδυθείζουσιν ἀνδάνδρους ἤδη τοὺς βίους.] *Elegans locutio, d quam minùs perspectam habuerunt Interpretes. ἀνδάνδρους τοὺς βίους est rem familiarem una cum ipsis viris.* TOUR. "βίους, vitam, Mo- is. P.

3. Οὐ γάρ ἐπὶ κρίσει μὲν τις δεκασθεῖς,] *Hic locus non emendatione sed interpretatione eget. Reddunt, in iudicio quis pretis corruptus.* Imperitè id quidem et nullo iudicio. *Ἐπὶ κρίσει δεκασθῆναι, ut corrupti ob sententiam dandam.* Idem.

4. τὰ αἰκεῖα μὲν φαίνεσθαι καλὰ—] Voces τὰ αἰκεῖα significant iusam ejus, à quo pecuniam accepit; iudex enim corruptus rumpentis causam suam facit: bene igitur dicit Longinus τὰ κεῖα. PEARCE.

1. ἑαυτος πρὸς τῆς [ἐαυτοῦ ἡδονῆς] ἡνδραποδιζόμενοι,] *Unusquis- 317* *ie à voluptatibus suis in servitutem redactus.* TOUR.

2. καδέκαστον] *et non numeribus corruptum.* pro καὶ ἀδέκαστον, ex conjecturâ Tollii, pro καθέκαστον in prioribus Editt. "κατα- κερδαίεσθαι, propriè est in comitiis corrumpi. TOLLIVS. P.

3. ἀλλὰ μὴ τῆς ζήλου καὶ τιμῆς ἀξίας ποτὲ ἀφελείας.] *non aut ob id commodum, quod dignum est accumulatione et honore.* PEARCE.

FINIS

ANNOTATIONUM IN EXCERPTA CRITICA

NOTAE PHILOLOGICAE

AD

EXCERPTA MISCELLANEA.

1. NOTAE IN THEOPHRASTUM.

- 32 1. EX THEOPHRASTO.] Theophrastus Eresius, ex Lesbo insulâ, Philosophus celeberrimus, natus est Olymp. xcvi. 1. Profectus Athenas admodum juvenis, primum Platonem, deinde Aristotelem audivit. Aristotele defuncto, dignus habitus est Theophrastus, qui Scholae Peripateticae curam susciperet. Eruditus, facundus, acutus, elegans, tantâ laude docuit, ut auditorum immensa multitudo ad eum conflueret. Atheniensibus valdè jucundus erat, et apud eos ad provectam senectutem pervenit. Ipse nobis narrat, in prooemio ad *Charactera*, se vixisse annos *έννεήκοντα έννέα*, nonaginta novem. Sed pro *έννεήκοντα*, quidam putant veram lectionem esse *εβδομήκοντα*, septuaginta. Multa quidem conscripsit; quorum magna pars perijt. Quae ad nos pervenere eorum pleraque sunt physici argumenti. Omnia diligenter enarrantur à doctissimo Fabricio in Biblioth. Gr. [Vol. II. L. III. c. 9.] Extat quoque Theophrasti libellus exquisitissimus, qui inscribitur *Ηθικοί Χαρακτήρες*, i. e. *Morum Notationes*, in quibus quorundam hominum suae aetatis ingenium et stultitia, mirâ felicitate, exhibentur. De Theophrasto vide plura apud Diogenem Laërtium, [Lib. V.] Fabricium in Bib. Gr. [ubi suprâ] Harlessi Introd. ad Hist. Ling. Gr. Sect. III. § 10. et caeteros libros qui ibi indicantur.

EDITIONES THEOPHRASTI.

1. Theophrasti Eresii Opera, Graecè, cum Scriptis Aristotelis *Venetis*, apud Aldum, 1498, in fol. Et iterum, curante Camotio. *Ibidem*, apud eundem, 1552, in 8vo. [Vide suprâ, ad p. 257. n. 1.]
2. ——— Vita et Opera, Graecè, per Joannem Oporinum. *Basil.* 1541, in fol.
3. ——— Opera pleraque, Gr. et Lat. per Dan. Furianum et Adrian. Turnebum. *Hanov.* apud Wechelium, 1605, in fol.
4. ——— Opera omnia, Gr. et Lat. ex recensione et cum emendationibus Dan. Heinsii. *Lugd. Bat.* 1613, in fol.
5. ——— de Hist. Plantarum, libri x. Gr. et Lat. Theodoro Gazâ Interprete: — totum opus absolutissimis cum notis tum commentariis: Item rariorum plantarum iconibus illustravit Jo. Bodaëus à Stapel. &c. *Amst.* 1644, in fol.

* * Sed nimis longum foret diversas Editiones diversorum operum Theophrasti enumerare. Quasdam tantum *Characterum* hîc recensimus.

EDITIONES CHARACTERUM ETHICORUM.

1. Theophrasti Characteres, cum interpretatione Lat. per Bilibaldum Pirckeymherum, &c. *Norimbergae*, per Jo. Petreium, Anno 1527, in 8vo. 2. Idem, Gr. Lat. Is. Casaubonus recensuit, in Lat. Serm. vertit, et libero commentario illustravit. *Lugd.* 1592. 1599. 1612. 3. Idem, Gr. Lat. cum notis Is. Casauboni et aliorum. Accedunt Jac. Duporti praelectiones, &c. Recensuit, et notas adjecit Pet. Needham. *Cantabr.* 1712, in 8vo. 4. Idem: recensuit, animadversionibus illustravit, &c. Joh. Frid. Fischerus. Gr. Accessit commentarius Isaaci Casauboni. *Coburgi*, 1763, in 8vo. [Haec est editio praestantissima. Praefatio plenam complectitur aliarum Editionum enumerationem.] 5. Les Caracteres de Théophraste d'après un MS. du Vatican, contenant des Additions qui n'ont pas encore paru en France. Traduction nouvelle, avec le Texte Grec, des Notes critiques, et un Discours préliminaire sur la Vie et les Ecrits de Théophraste. Par CORAY, Docteur en Médecine de la Faculté de Montpellier. *A Paris*, l'an VII (1799) in 8vo. 6. Gr. edidit J. G. Schneider. *Jenae*, 1799. P

2. ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ ΗΘΙΚΟΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ.] h. e. THEOPHRASTI CHARACTERES ETHICI, sive NOTATIONES MORUM.

3. ἐπιθεῖσθας τὴν διάνοιαν.] Quam advertissem animum: quam rem mecum considerarem et reputarem. FISCHER.

4. τί [γάρ] δῆποτε] Quidnam tandem causae sit. Idem.

5. τὴν αὐτὴν εἰς τῶν τρόπων] Angl. the same set of manners.

1. Εἰσθῆσω δέ σοι—] Ordo est: Εἰσθῆσω δέ σοι κατὰ γένος, ὅσα τε 322 γένη τρόπων τυγχάνει προσκείμενα τούτοις, καὶ [καθ'] ὃν τρόπον χροῶνται τῇ οἰκονομίᾳ. Angl. And I will explain to you, separately, what sort of manners they happen to possess, and what particular mode of economy they observe in the exhibition of them. "Exponam tibi singulatim, de singulis generibus virtutum et vitiorum, h. e. non exponam universè de vitiis et virtutibus, non disseram de omnibus vitiis et virtutibus simul, verum separatim de vitio et virtute quaque, ita ut non solum demonstrem, quae vitia virtutesve insint cuique, sed et ut etiam doceam, quomodo virtutem quisque vitiisque ostendat et profert." FISCHER.

2. ποιήσμαι τὸν λόγον] Vide suprâ ad p. 130. n. 4.

3. ἀπὸ τῶν τὴν εἰρωνείαν ἐζηλώκων,] ab iis qui studiosi sunt simulationis et dissimulationis.

4. καὶ εἰς τίνα τρόπον κατενέχεται.] Angl. and to what sort of deportment he is prone. κατενέχεται, Attice pro κατήνεκται, 3. sing. perf. ind. pass. verbi κατενέγκω, pro quo in usu καταφέρω.

5. τὰ ἄλλα δὴ τῶν παθημάτων, ὅσπερ ὑπεθέμην,] caeteras affectiones, quæmodomodum proposui. Vide suprâ ad p. 284. n. 1.

6. ὡς τύπω λαβεῖν,] si quis velit describere. FISCHER. Hac formulâ et similibus, quae initio capitulum recurrunt, excusatur definitio non nimis accurata. GESNER.

7. προσποιεῖς ἐπὶ χεῖρον] q. d. affectatio in deterius. Nimirum εἶρων non modò dissimulatur est generatim hoc loco, aut qui, quod Socrates facere solebat, [Vide sup. ad p. 221. n. 7.] boni finis causa sententiam suam premit: sed homo versutus, qui fallendi causa aliam personam sumit, insidiosus, &c. Idem.

8. τοιοῦτός τις, ὅς—] subauditur ἐστί. Angl. *is such a person as to be capable of approaching his enemies, and speaking to them in such a manner as to disguise his hatred.* Vide supra ad p. 212. n. 3.

9. καὶ τοῖς ἐντυγχάνειν—] Ordo est: καὶ προστάξαι τοῖς βουλομένοις ἐντυγχάνειν κατὰ σπουδὴν, ἐπαυελθεῖν et jubere eos redire, qui eum volunt confestim convenire. "turnum venire. NEWTON. P.

10. καὶ προσποιήσασθαι—] et prae se ferre se modò domum advenisse, aut serum fuisse, aut aegrotasse. καὶ πρὸς τοὺς δανειζομένους καὶ ἐρανίζοντας, ὧς οὐ πωλεῖ, et mutantibus aut stipem ab eo exigentibus, se non vendere. Hoc nimirum dicit, vel quasi non intellexisset, quod vellet; (ut rectè Gesnerus:) vel quasi pecuniam non haberet. Ἐρανος autem (unde ἐρανίζειν) est, secundum Fischerum, Pecunia quae confertur ab amicis ditioribus ad sublevandam amici inopiam justam et legitimam, hanc lege ut eam reddat, si deus dederit meliora.

323. 1. δόξαι μὴ προσποιεῖσθαι—] Angl. *he will seem not to mind it.*

2. οὐ ταῦτα πρὸς ἐμὲ διεξήκει—] non haec mihi dixit, s. narravit. FISCHER.

3. δὲ αὐτοῦ ἀρξαμένους πάντας,] Angl. *that all having begun with THE VERY MAN,* [ipsum hominem intelligit, quem ipse adulator alloquitur,] ἐπὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ κατενεχθῆναι concluded on his very name.

4. ἀφελεῖν προκίβαν] Flocos legere solenne adulationis genus GESNER. Αφαιρεῖν προκίβαν ἐστὶ τῶν πάντα ποιούντων ἕνεκα κόλασέας. SUIDAS.

324. 1. πολιῶν] supple τριχῶν.

2. Καὶ σκώπταντι πικρῶς—] Haec Casaubonus ita reddidit: *Quod si quem ille sale aliquo perstrinxerit, eundem iste acerbè irridebit:*—quod ferri potest. Sed, pro πικρῶς, quidam MSS. habent πυχρῶς, quae longè melior lectio: Καὶ σκώπταντι πυχρῶς ἐπιγελάσαι,—Angl. *And when his friend has uttered some dull joke, he will laugh at it as excellent, and cram the corner of his robe into his mouth,* &c. I. T.

3. ἀμέλει δὲ καὶ τὰ ἐκ γυναικείας ἀγορᾶς διακονῆσαι δυνατός ἀπνευστί] γυναικεία ἀγορά, Forum muliebre, h. e. ubi venduntur vasa et utensilia omnisque generis obsonia, praeter carnes, inprimisque placent. FISCHER. Voluit—Theophrastus his verbis declarare, quod Plutarchus ait esse adulatoris proprium: circa minuta quaedam et sordida officia, quae verus et ingenuus amicus ut se indigna spernit, versari, ea obire atque exsequi.—Ideo ait ἀπνευστί, hoc est sedulo, properè et quasi uno spiritu. Is. CASAUBON. De ἀμέλει, vide supra ad p. 211. n. 6.

4. καὶ παραμένων εἰπεῖν,—] Pro παραμένων dedit Newtonus παρακείμενος, quae potior videtur lectio. I. T.

5. Καὶ τοῦ παιδὸς—ἀφελόμενος τὰ προσκεφάλαια, αὐτὸς ἀποστρώσκει.] Angl. *And snatching away the cushions from the servant, lays them under him with his own hands.*

325. 1. ΠΕΡΙ ΛΟΛΑΞΙΑΣ.] De Garrulitate.

2. ἐκ Διονυσίων] Cum plura fuerint Dionysia Athenis sive Liberalia; verna intelligunt, qui simpliciter ea nominant. GESNER. Vide Potteri Archaeol. Gr. Vol. I. B. II. c. 20.

3. νέοντα] νέοντα, Ἀττικῶς τὸ μέλλον ἔτος, Ἑλληνικῶς. ΜΟΚΡΗ.

4. μεγίστην δόξαν ἐποίησε] faciem maximam posuit, s. accendit amicis forma. FISCHER. Cum facibus opus esset ad nocturna sacra, accumulationi locus fuisse videtur, quis maximam adferret. GESNER.

5. ὀδελῶν] Vide Potteri Archaeol. Gr. B. I. c. 8.

6. *Μετέστηρα*—*Ἀπεκέντησα*,] Vide Potteri Archaeol. Gr. B. II. c. 10. "Nonnulla transposui, mutavi, et inserui è Schneidero. P.

7. *παράσειδαντα*] *παράσειειν* propriè est *manus jactare*, ut solent qui properant. intel. *τὰς χεῖρας*. valet *jactatis et demissis manibus* ire. FISCHER.

8. *διαρᾶμενον*] *διαρᾶσθαι* propriè *crua sua diducere et distendere*.—erba *παράσειδαντα καὶ διαρᾶμενον ἀπαλλάττεσθαι* videntur tanquam proverbium dicta esse de iis qui *velis remisque*, ut aiunt, *fugant*. Idem. "Vide supra p. 258. l. 28. P.

9. *ἔργον γὰρ συναρκεῖσθαι*] *συναρκεῖσθαι* *τινι*, *durare cum aliquo*. FISCHER.

10. ΠΕΡΙ ΑΚΑΙΡΙΑΣ] *De Importunitate*. "De Intempestivitate. NEWTON.—sive, Inscitiâ temporis. GALE. P.

1. *δίκην ἀφληγέστα ἐγγύης*] *δίκην ἀφληγέος ἐγγύης* dicitur *is*, qui *326* *propondit pro aliquo*, et *quoniam is*, *pro quo propondit*, non est *solvendus*, *annatus est ut ipse creditori satisfaciat pecuniâque reddat*. Est formula fori Attici. FISCHER.

2. *δεινός*—*προσάγειν*] *Δεινός* propriè significat *terribilis*: deinde a dicitur *is*, qui in aliquo genere *præstat et excellit*, in utramque partem. [Vide infra ad p. 346. n. 2.]—Sed hoc in libello legitur *passim*: eo, qui *aliquid facere solet*, sequente Infinitivo, ut *δεινός χρῆσθαι*, *lei uti*, s. *utitur*. Idem.

3. *καὶ παρὸν διαίτη*,] *Δίαίτα*, *Arbitrium*: quum quis aut honoris usâ [*αἰρετός*] ab his qui controversiam habent, aut sorte [*κλήρω*] legitur, ut *litem dirimat ex fide bonâ, ex æquo et bono*.—*παρὸν διαίτη*, *capitius arbitet*.—*συγκρούειν*, *conciliare*: *commemorando jura utriusque partis*. Idem.

4. ΠΕΡΙ ΔΕΙΣΙΑΙΜΟΝΙΑΣ.] *De Superstitione*.

5. *ἀμίλει*] Vide supra ad p. 211. n. 6.

6. *περιρριπνόμενος*] *Περὶρριπνέσθαι*, *Se adspargere s. corpus spargere aquâ hustrali*. Quæ aqua fiebat titione ex arâ raptâ et in aquâ tincto. FISCHER.

7. *λεπάρων λείδων*] Vide Genesios cap. xxviii. 18. et cap. xxxv. 14.

8. *ἐκθύσασθαι*] Hoc verbum et *exuendi*, et *excutiendi* *procul a se* significationem habet. CASAUBON. "*ἐκθύσασθαι*, *expiare*, Schneider è *jecturâ*. Infra, *καθαρίσθαι*, vulg. *καθῆραι* *δεινός*, Idem; qui plura c. intulit, ut et *passim*, è *nuperis collationibus*. P.

1. "*λεχών*] Schneider. "*λέχει*, vulg. *Λέχος*, *Lectus puerperæ*. FIS- 327.

ER.

2. *τελεσθηδόμενος*,] *Τελεῖσθαι*, *Initiari*: *imbui mysteriis Orphicis*.

3. *καὶ ἱερέας καλέσας, σκίλλη ἢ σκύλακι κελεύσαι αὐτὸν περικα-
ραι.*] *παιδικίδις* *etiâ* *ασκίδια*, *jabet se-sequillæ aut catuli circumla-*
ne purgari. CASAUBON.

4. *εἰς κόλπον πύδαι*.] Hoc faciebant veteres *mâli ominis avertendi gratiâ*. Unde Theocritus: [Idyll. vi. 39.] "*Ὡς μὴ βαδινάσθαι, τρίς εἰς ἐμὸν ἔκτυδα κόλπον*. Ad quem locum ita Scholiastes:—*ιοῦσε γὰρ καὶ μέχρι τοῦ νῦν μάλιστα τοῦτο αἱ γυναῖκες τὸ νεμεση-
ν ἔκτροπόμεναι*. I. T. Vide etiam ad Theocrit. Idyll. xi. 11. 12. *jus oper*. Vol. II. p. 245. et Ia. Casaub. Lect. Theocr. cap. viii.

5. ΠΕΡΙ ΜΙΚΡΟΦΙΛΟΤΙΜΙΑΣ.] *De honoris aucupio è rebus vobis*.

6. *καὶ τὸν γένειν ἀποκαίρει*] *Athenis fuit hic mos*: *Juvenes comam-
bant annos pubertatis*: tum à parentibus ad tribules adduce-
VOL. I.

bantur, ut comam tonderent, quae *μᾶλλος* et *κυλλός* dicebatur — qui suprà vulgus existimari volebant, comam filiorum suorum Apollini Pythio consecrabant. CASAUON. Nempè comam quam ponerent Iuvenes, eam Deo alicui consecrari apud Graecos, pariter ac Romanos moris fuit. GESNER.

7. καὶ ἀποδοῦς μὲν ἀργυρίου, καὶνὸν ποιῆσαι ἀποδοῦναι] *qui etiam, si minam argenti velit solvere, laboret ut reddat in aera. Καὶνὸν* intelligo nummum recens percussum et novum: tales enim nummi veteribus et usu tritis ac sordidis praeferuntur. CASAUON.

8. τὸ προμετωπίδιον ἀπαντικρὺ τῆς εἰσόδου προπακτυλεῖται.] *pelliculam frontis contra introitum parillis suspendere. FUCHER.*

9. δοιμάτιον] *Cum transvehiebantur equites Athenis, veste erant amicti purpurea et varia. CASAUON.*

10. ΚΑΛΑΟΣ ΜΒΑΙΤΑΙΟΣ] *Solus Melitaeus.* Nam poëtae vocabulis *κλᾶδος*, *ἔρνος*, aliisque similibus utuntur de hominibus. *Μικροφιλότιμος* catalogum suum sepelit ut hominem. FUCHER. Caeterum olim canes Melitenses magni habitus fuerunt. Vide Coll. Gr. Min. ad p. 7. n. 21. "ἐπιγράψαι, omnes. P.

11. ἀναθείς δακτύλιον χαλκὸν ἐν τῷ Ἀσκληπιεῖ, τοῦτον ἐκρέβαν στερναίν.] *suspendit aereum annulum in templo Aesculapii, cumque corollis ornando attexit.* Intelligo autem locum sic: *Μικροφιλότιμος* Aesculapio dedicat annulum aereum: hunc corollis justo crebris onerat: nam annulus ipse non potest attari appendendis corollis. FUCHER.

12. συνδιδιοκῆσθαι παρὰ τῶν πρυτάνων.] *sibi à Prytanim mandari jubere. Idem.*

328. 1. εἰς καθ' ὑπερβολὴν εὐήμερος.] *se summae felicitate esse. Idem.*

II. NOTAE IN POLYAENUM.

329. 1. Ex POLYAENO.] Polyaeus, gente Macedo, floruisse dicitur circiter annum Chr. 165. Utrum aliquando stipendia mereret, incertum est. Constat autem eum fuisse Rhetorem, et in foro versatum. Ad Imperatores M. Antoninum et L. Verum, stylo non ineleganti, scripsit *Στρατηγημάτων βιβλία ὀκτώ, de Strategematis illustrum bellicum libros VIII.* Quaedam autem eorum deperdita sunt. Nam ex 900, quae scripsit, restant tantum 833. Vide Fab. Biblioth. Gr. Vol. III. p. 482, seqq. "Harles. Introd. 8. IV. §. 51.

EDITIONES POLYAENI.

1. Polyaei Macedonis Strategematum libri octo. Graecè primum edidit, cum notis suis et Versione Vultei, Isaacus Casaubonus. Lugd. Bat. 1589, in 12mo.

2. ————— Juste Vultei Interprete. Pancratius Mashevicius recensuit, Is. Casauboni, nec non sua, notas adjecit. Lugd. Bat. 1690, in 8vo.

3. ————— Interpretationem emendavit, et indicem adjecit Graecum Sam. Murina. Borelini, 1756, 8.

4. Gr. edidit A. Coray in *Ἑλληνικῆς Βιβλιοθήκης*. Paris. 1808. 8 P.

1. ΕΚ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΑΙΝΩΝ, x. τ. λ.] h. e. Ex POLYARCHI DE
LATROEMATIS LIBRO.

1. ταύτη] scil. αἰτία—δημιουργοῦσιν, efficiunt, fingunt "causam.

1. Ἦν γὰρ Διονύσιον] Coniicit Uptonus vocem ὅτε, aut ejusmodi
quid hic excidisse, ἦν γὰρ ὅτε, x. τ. λ. tempus erat cum—

1. Πάνι πληθύνειν] Πάνι τριβύνιος, vel nuncupamus. - BOCHARTUS. 330.
νικά Casaubonus: Sed nihil opus.

1. βασιλεὺς] Xerxes, scil.—ὡς βασιλέα, Atticè pro πρὸς βασιλέα.

1. ἄλλον] Prius enim ad Xerxem alium, de pugná cum Graecis
amittendá, clam miserat Themistocles. URROU.

1. ἦν—ἔφαρκε, ἡ μὴν οὐκ ἐγερσέσθαι τὸ τελεος.] negabat omnino
eos aedificari. "An, ἐγερσέσθαι fut. I. med. sensu pass. an, ἐγείρε-
τε legendum conjecturá? Idem conjectit Coray. P.

1. διεπολιτεύοντα.] contrarias in republicá sequebantur partes. 331.
RON.

1. καὶ τὴν Βασιλείαν] supple χώραν.

1. ἐφ' ὅτε βασιλεὺς πείθει, ὅσαι πόλεις—] quo regi persuaderet,
quotquot essent Graecias civitates in Asia, eas demitteret liberas.
RON. "καὶ δὴ Coray omisit. P.

1. "εἰκοσι] x' Mashevicius. P.

334.

1. ἐφύδαλς.] Vocem ἐφύδαλς haud facillè dixerim debeísse cum 335.

καπέλτας conjungere, an substantivè accipere. Nam ἐφύδαλς
bellatur affinis catapultae machina militaris, quá tela in hostem
tuntur. Sed malo ἐπιθετικὰς accipere. CASAUBON. "At Interpres
καπέλταις legit. Id. l. 13. ἐσβολὰς, Coray Graecus. P.

1. ἄπαρτας.] trecentos nempe Spartanos, qui cum Leonidá suo in 336.
s augustiis erant positi.

1. Μίνω] Genitivus, Atticè.

1. ποταμὸν μέγαν] Thamesin. URROU.

337.

1. ὑπέμειναν.] Vide suprà ad p. 113. n. 3.

338.

III. NOTAE IN AELIANUM.

1. Ex AELIANO.] Aelianus, qui et Claudii praenomen habuit, flo- 339.
cisciter annum Chr. 225. Natus est Praeneste in Italiá, et des-
cendendus est ab Aeliano Tacito. Audivit Pausaniam Rhetorem;
quanquam è finibus Italiae vix unquam egressus esset, tamen
ecorum, Graecaeque Eloquentiae amantissimus, styli bene
ecum aequitatus est. Coelebs obiit ultra sexagesimum aetatis
annum. Ex scriptis ejus restant Variae Historiae Libri xiv. Histo-
animalium Libri xvii. quaedam fragmenta et Epistolae. Quae
posit, eorum pleraque ex aliis collegit, nec insignis est ingenii acu-
e aut sagacitate. Scriptor tamen non inutilis est nec injucundus.
1. Fab. Biblioth. Gr. Vol. III. p. 696. et Harlesii Introd. in Hist.
p. Gr. p. 435. S. IV. §. 76. et seqq.

EDITIONES AELIANI VARIAE HISTORIAE.

1. Claudii Aeliani Varia Historia, Graecè. Edidit Camillus Parac-
cum commentario ex Heraclide de rebus publicis, &c. Romae,
5, in 4to.

339. 2. *Claudii Aeliani Varia Historia*, Gr. et Lat. cum notis Scherferi, et indice. *Argent.* 1647, in 8vo. et iterum, 1662, in 8vo.
3. ——— Gr. et Lat. editionem paravit Joach. Kuhnus, &c. *Argent.* 1685, in 8vo. [Quae Edit. repetita est curante Jo. Henrico Lederlino, *ibidem*, 1713, in 8vo.]
4. ——— Gr. et Lat. cum notis Jac. Perizonii. *Lugd. Bat.* 1701, 2 Voll. in 8vo.
5. ——— Gr. Lat. cum notis variorum et interpretatione Vultei, curante Abr. Gronovio. *Lugd. Bat. &c.* 1731, 2 Voll. in 4to. "De Nat. Animal. *Lond.* 1744, 2 Voll. 4to. P.
6. ——— *Varia Historia*; quam sine notis, at indice copiosissime instructam curavit M. Christoph. Kretschmar, *Dresden* et *Lipsiae*, 1746, in 8vo. [Scholarum uibus accommodata est haec editio.]
7. ——— Gr. Curavit editionem indicemque Graecitatis adjecit Car. Gottl. Kuehn; ["cum integro comment. Jac. Perizonii, &c. P.] II Tom. *Lipsiae*, 1780, in 8vo.
8. ——— Gr. ex recensione Kuhnii et Lederlini: Gronoviana tamen edit. est comparata, et lectiones, quas rescripserat Gronovius, in margine sunt notatae. *Halae Sax.* 1793, in 8vo.
9. ——— Gr. adnotationibus Jac. Perizonii in primis et aliorum selectis instructa:—cum praef. Schelleri. Curavit edit. notas suas indicesque adjecit Gottl. Benj. Lehnert. *Lipsiae*, 1793, 2 tom. in 8vo.
10. Gr.—*Ἀδαμάντιος Κοραΐς, ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Βιβλιοθήκῃ*, 1805. 8. P.
2. ἡ ναῦς] Navem intellige singularem: quam et *Ἀγλιίδα*, et *Salaminiam* vocavere. *Urron.* Vide supra ad p. 236. n. 5.
3. τὸν Σωκράτην ὁ Ἀπολλόδοτος.] Hanc ellipsin defendi posse vix arbitror. Praepositio πρὸς inserenda videtur. *Urron.*
4. πρὸς τοὺς ἀμφὶ τὸν Κρίωνα,] Vide supra ad p. 201. n. 5.
340. 1. τὸν ὀλίγον ὕστερον—] Vide Socratis vitae finem ē Phaedone: p. 252. seqq.
2. Ὅτε ἐλὼ τὸ Διον,] Vide supra ad p. 34. n. 2.
3. καὶ πάντῃ Ἑλληνικῶς τοῦτο ἐκήρυξαν,] et more omnino Graeco hoc per praetores denuntiaverunt.
4. ἀπέστησαν] abcesserunt. Vide supra ad p. 3. n. 7.
5. ὅπως λογισμὸς ἐκράτησε,] tamen rectam rationem possidebat.
341. 1. ἑτέρος ἔχον τῶν τραυμάτων,] Locutio elegantissima. Verbum ἔχειν cum adverbis et gignendi casu notat qualitatem, vel quemcumque corporis aut animi affectum. Itaque ἑτέρος ἔχειν τῶν τραυμάτων, est alia seu averso corpore vulnera exceperit; quod apud Lacedaemonios probrosum erat. *Kuhnus.*
2. ὡς ἐν μάλιστα, λαθεῖν οὐκ ἐβδουσαι,] quam maxime ut laterent studentes. ὡς ἐν μάλιστα est locutio elliptica ita supplenda, ὡς εἶπαι ἐν τοῖς μάλιστα λαθάνονται. "ἐν, ἐνεστί, licet. P.
3. πολυανδρῶν] Ita vocabantur loca publica, ubi pauperes communiter sepelliebantur, vel abiciebantur:—quae loca variis in oppidis erant in petris excisa. *PERIZONIUS.*
4. ψηφισαῖται—ψηφίσαντο.] Vide supra ad p. 100. n. 2.
342. 1. ὁ δῆμιος] ὁ τῶν ἐνδεκα ἀρχέλης, undecim virorum factor.

ni commissum erat, venenum damnatis afferre. URROM. Vide suprà ad p. 254. n. 1.

2. ἀλλὰ τοὺτους γε τοὺς θρόνους ἀσθάλας πατέχουσιν.] sedes, inquam, has fuligine resperserunt. VULTEIUS.

1. "Τέλειται"] pulcherrimè. ὑπὲρ εὖ γε. P.

343.

2. ἀνδρῶν κλέα:] Vide Iliad. 4, 186, 189.

3. Ἀγροικῆν] Quae hic nominantur arma, pro optimis habitibus Graecos veteres. URROM.

4. εἶπεν αἰσθητικῶς] Elegans circumlocutio τοῦ συναισθάνεσθαι, hoc est, Sibi esse conscius alicuius rei, ejusque sensum intus percipere. UHM.

5. ἀνάπλεως] ὁ καὶ ἡ flectitur Atticè. Vide suprà ad p. 92. n. 1.

1. ἀντικρίων] Vide Iliad. ρ', 263. annotante Sam. Clarke.

344.

2. Τετραλογίαν] Ia. Casaubonus in De Satyricâ poësi: Mos Tragicorum Graecorum fuit Athenis, ut modò singulas committerent fabulas, modò plures. Unde τεμολογία et τετραλογία τραγικῶν δραμάτων autem appellatae: semper autem postrema fabula Satyrica fuit. URROM.

3. τῶν Διονυσίων] Quo festo Poëtarum fiebant carmina. SCHEFFER.

1. ὅσα μὲν οὗτος ἰδεῖν,] Mutavi verborum seriem, structurâ postulat; cum prius legeretur, ὅσα μὲν οὗτος ἰδεῖν, perverso satis ordine. Id planè vox οὗτος otiosa est. URROM. Atqui vir doctus perperam interpretat vocem οὗτος: nequaquam enim supervacanea est. Vide quae notavit vir longè acutissimus Sam. Clarke, ad Hom. Iliad. γ', 409.

2. ἀνακτόρου,] Si Hesychio fides, ἀνάκτορον propriè Cereris est templum; ἀνάκτορον τὸ τῆς Δήμητρος. URROM. " Ἀνάκτορα quaedam dicuntur templa, ut ἀνακτες quilibet dii. PERIZON. P.

3. πλήν οὐκ ἀκήνησε ταῦτα πάντῃ ποθέν.] verum haec longè ut evenerunt. Haec particula ποθέν hoc loco fere expletiva est, ἔλλοθεν ποθεν, elegantiae potius quam necessitatis gratiâ. Idem. le Vol. II. ad p. 177. ver. 366.

4. καὶ ὁ μὲν περὶ τῇ Βαχχείᾳ εἶπεν] et totus erat in celebrandis iis occupatus.

5. "ὄρη] ὄρη] Kuehn et alii ex Mss. ὄρη] Kuhn, Edin. Coray. P.

6. τὸ ποιητικόν,] alludit ad ea quae cecinit Homerus, Iliad. δ', 161. 346

7. εἰν ἔχη δύναμιν φραστικῆν,] Angl. if it possesses a proper power of expression, μηδὲν ἀσθενέστερον [εἶναι,] ὅσα βούλεται, δεικναι, τῶν ἀνδρῶν τῶν κατὰ χειροῦργίαν δεινῶν, is no less capable of doing what it pleases, than persons who excel in the manual operation of painting. οὐ τὸ μὲν μήκος, κ. τ. λ. Angl. which stretches in length about five miles, and in breadth a hundred paces, or, in some cases, more. HUAN, in his Discourse on Poet. Imitation. σταδίου—βίου,—Vide suprà ad p. 88. n. 7, 8. "πλήθρον, 100 pedes. P.

8. εἰς κάλλος τότε φιλοτιμησάμενης,] ad venustatem se ambitiosè conentis. VULTEIUS.

καὶ τέθλε,] Vide suprà ad p. 29. n. 4.

9. σμύλαξ:] Botanists give it the name of oriental bindweed. It is to be a very rambling plant, which climbs up trees, and rises to great height in the Levant, where it particularly flourishes. D.

Πανήγυρις.] Elegans imprimis metaphora. Sic Horat. Omnis parvarum narium. Dicitur etiam κακῶν πανήγυρις, de malis agminatim succedentibus, et sibi invicem succedentibus. URROM.

N. I.

35

347. 1. *λακ*] Vide supra ad p. 343. n. 5.
 2. *περὶ τὸ Κρεῖττον*,] *Περὶ τὸν Θεόν*, seu τὸ *Θεόν*. URROX.
 3. *καθίστασθαι*] *se purgare* propter occisum Pythonem. Vide supra p. 7.
 4. [*ἐκ τῆς αὐτοῦ δόξης*] Haec verba uncinis includenda curavi: etenim suspicor à malâ esse manu. URROX. "*αὐτῆς*, Coray è Mss. P.
348. 1. *ἐπὶ ἐννάτῳ*] Tanto enim tempore exulâsse dicitur, et tunc demùm expiatus esse à caede Pythonis. SCHERRER.
 2. *ἐρῶν—ὁ Θεός*] *amans Deus*—Apollinem intelligit, qui perdidit Daphnen, Penei filiam, amabat, in laurum postea mutatam. Sed cum à quibusdam meritò suspecta est haec vox, quid si *αἶψ'* ἤσταν *οὖν*, vel conjunctò *ἡσπερ οὖν*, legamus? URROX.
 3. *Πελαγονίας*,] Ortalius *Πελαγίας* legendum censet. *Idem*.
 4. *τῶν Ἑσπερίων*.] Locros intellige Ozolas sive Hesperios. *Idem*.
 5. *ἐκεῖνοι, οἱ*] Praeponendum *οἱ*, legendumque *οἱ ἐκεῖνοι*, illi ipsi, scil. *Melienses, Dorienses, &c.* vel planè delendum. Kuhn. "At *ἐκεῖνοι*, *οἱ*—Kuehn probat et legit, et Coray. P.
 6. *ὑπερβορέων*] Populi ultra Scythiam: tangit autem Hyperboreorum quaedam sacra Delphos deportata; de quibus Herodotus, lib. 4to, est consulendus. URROX. "Atqui haec sacra ferebantur non *Delphos*, sed *Dehum*, et per alias igitur terras, ut ratio viae postulabat, quae in Graecia a Dodonaeis ferebat in Euboeam, et inde Delam. Vide Herod. iv. 33: PERIZONIUS. P.

FINIS

ANNOTATIONUM IN EXCERPTA MISCELLANEA.

NOTAE IN EXCERPTA EX POLYBIO.

POLYBIUS, Lycortae filius, natus est Megalopoli in Arcadia circa 351.

Olymp. cXLIV. i. e. circa annum ante Christum natum 203. In exsiliis Philopoemenis, cui juvenis se adjunxerat, urnam defuncti porxit. Postea A. U. C. 588. quum mille ex nobilissimis Achaeis, ui bello contra Perseum gesto Romanis parum favissent, per Italiae oppida digisi essent, ipse Polybius, qui ex eorum numero erat, rogatus Fabii et Scipionis, Aemilii Pauli filii, veniam a praetore impetravit Romae manendi. Ibi consuetudinem cum Scipione Aemiliano, annum decimum octavum agente, contraxit; cujus auctoritate factum est, ut exulibus Achaeis, anno decimo septimo postquam evocati erant, reditus in patriam concederetur. Polybius autem, veri cognoscendi amore impulsus, itinera per Africam, Italiam, Galliasque suscepit. Scipioni, Carthaginem oppugnanti, comes aderat. Corinuum a Mummio incensam vidit. In patriam redux ita se gessit, ut Achaei statuam ei e marmore ponerent; cujus inscriptio testata est, raeciam calamitates effugituram fuisse, si Polybii monitis olim parisset; et deinceps, postquam peccavit, illi uni salutem suam debere. Post annum A. U. C. 611. historiarum opus perfecit. A. U. C. 620. Scipionem iterum Consulem in Hispaniam comitatus est. Tandem quo delapsus, et morbo inde correptus, diem obijt supremum annus 2. natus, Olymp. cXLV. 2. Scripsit Historiarum libros quadraginta de quibus toto fere terrarum orbe gestis per annos 53. ab initio belli Punicis secundi ad eversionem regni Macedonici. Ex his quinque tantum imores integri exstant; ceterorum Excerpta tantum supersunt.

"Polybius, (inquit Wyttenbachius,) vere appellandus Graecorum timus. Natus enim et educatus in libera patria, in eadem tuenda gendaque versatus, ejusdem libertati superstes, servavit civilis spiritum libertatis: qui ubi adest, eloquentia inane quid et languidum nat: ubi adest cum rerum scientia, etiam sine verborum et compositionis delectu, Historiae munus explet. Hujusmodi erat Polybii genium. Profectus item a philosophia, non illa eloquentiae societatica, aut Academica, aut Peripatetica, sed inope ad orationis natum Stoica; neque rhetorum scholis exercitatus, neque sua luntate ad veterum Historicorum imitationem comparatus, aut utionem ipse suam ad Grammaticorum praecepta dirigens; adocens ad rem publicam tractandam delatus, in rebus continuo civilibus ac bellicis versatus, verbis e medio et vulgari consuetudine asutus, orationis formam contraxit perspicuam quidem, sed minime gantem. Huc accedebat scholam redolens loquacitas, et repeti-ejusdem argumenti in laudanda ubique et inculcanda causarum ervatione."—"Si ad oratoris dote discesseris, nulla est quin apud lybium exstet Historiae virtus. Veri quaerendi et liberè profiten-studium acerrimum: ejusdem a falso discernendi cum ex rerum i, tum ex litterarum scientia et omni doctrina, judicium subtile: torum eventuumque sagacissima explicatio, e causis principiisque : repetita."

Dicitur a Livio "auctor haudquaquam spernendus;" quam laudationem non exiguum esse censet Casaubonus.

351. 1. 4. πρὸς τὴν αἰρεῖν καὶ παραδοχὴν] *ad studium et receptionem* Qui alicui studio favent, αἰρεῖσθαι dicuntur; αἰρεῖς autem ipse favor est; unde etiam *sectam* haud raro significat. παραδοχὴ vocabulum vetustioribus non usurpatum.

ibid. ὑπομνημάτων] *Commentariorum*. ὑπόμνημα, quiddam scriptum est memoriae gratia: brevis commentatio. Hinc verbum ὑπομνηματίζεισθαι, Longin. l. 2.

1. 8. ὡς ἔπος εἰπείν,] ut verbo dicam: breviter. Aeschyl. Pers. 720. διαπεκρόσθεται τὰ Περσῶν πράγματα, ὡς εἰπείν ἔπος. ubi vide Glossarium.

1. 9. φάσκοντες]—φημί, dico; φάσκω, dictito.

1. 13. περιπετειῶν] *calamitatum*. a verbo περιπίπτειν, incidere in malum.

352. 1. 2. πρὸς τὴν ἐντευξιν τῆς πραγματείας.] *ad lectionem libri ἐντευξις, congressus*. ἐντυγχάνειν βιβλῳ, to make one's self acquainted with a book: vide sect. 3. versus fin. πραγματεία, opus; proprie vero operis elaboratio; quo sensu occurrit apud Dionysium Halicarnassensem, Diodorum Siculum, et Josephum. πραγματεύεσθαι τι διὰ γραφῆς dixit Longinus Fragm. V. 1.

1. 8. ἐκπαθῆς] immodice adfectus: vox antiquioribus ignota.

1. 9. προυργιάτερον] Angl. more important. a προύργου (πρὸ ἔργου) id quod praestat facere. Thucyd. III. 109. τὸ ἐκόντων προυργιάτερον ἐποιήσαντο.

1. 23. ἀδήριτον.] non controversam. Epithetum apud veteres poetis usurpatum.

1. 30. ἀκμήν] adhuc, i. e. κατ' ἀκμήν τοῦ χρόνου. Locutio puris scriptoribus non usitata. Moeris, Ἀκμήν οὐδαίς τῶν Ἀστικῶν ἀνεί τοῦ ἔτι, εἰ μὴ μόνος Ξενοφῶν ἐν τῇ Ἀναβάσει, (IV. 3. 19.) Ἑλληνικῶς δὲ χρῶνται. "a. 26. Schn.

1. 32. οὐδ'—καθάπαξ] no—quidem omnino. Phrasis recentior.

1. 33. ὡς γὰρ εἰπείν,] ut simpliciter dicam. Locutio magis obvia est ἀπλῶς εἰπείν.

353. 1. 1. οὐ τινὰ μέρη,] Lege οὐ τινὰ μέρη. Voces ξηλωτὸν—&c. usque ad ἑυγγραφῆς ἔσται e sola conjectura suppleverunt Ursinus et Casaubonus. "Prius, οὐτινα. P.

1. 6. ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τοῦ,] simulque intelligitur, quot quatuorque utilitates studiosis adferre illud genus historiae conscribendas possit, quod in rerum gestarum ratione atque causis accurate explicandis versatur, quam Pragmaticam Historiam vocamus. Schweigh.

1. 7. συμβάλλεσθαι πέφυκε] ita a natura comparatum est, ut conferat.

1. 19. τοῦ Σικωνίου] Intelligit Aratum Sicyonium, Achaeorum foederis auctorem. Probabiliter edidit Schweigh. τοῖς τελευταίοις τῆς Ἀράτου τοῦ Σικωνίου συντάξεως.

1. 21. σκοπιάδας εἶναι συνέβαινε—ἀπὸ δὲ τούτων τῶν καιρῶν] Interjecta his verbis pars, in codicibus lacunosa, sic expleta est a Casaubono per conjecturam. Wyttenb.

1. 22. συντελείας] effectiones, exitus.

1. 24. θωματοειδῆ] in unum quasi corpus coalescens.

1. 27. ἀναφορά,] relatio.

1. 31. ἡνέσθαι] Corrige ἡνέσθαι. nam penultima in ἐνέος vel ἐνέος corripitur. "Correx. P.

354. 1. 8. τοῖς πολλοῖς τῶν Ἑλλήνων] plerisque Græcorum. πολλοί, multi; οἱ πολλοί, plerique.

l. 12. διαβουλίας,] *consilii*: vox διαβούλιον apud recentiores tantum usurpata est. Hesych. Διαβούλια. ἐνθυμήματα. Saepius occurrit apud interpretes Alexandrinos V. T.

l. 13. χορηγίας] *apparatibus*, proprie dicitur de sumptibus eorum, qui chororum instruebant. [Vid. supra not. 2 ad p. 133.] Hinc χορηγῆν, instruere. Aristot. Eth. Nicom. X. 9. καὶ Σόλων δὲ τοὺς εὐδαίμονας ὡς ἀπεραίνετο, καλῶς εἶπεν, μετρώς τοις ἐκτὸς πεχορηγμένοις· bonis externis modice instructos. Strabo V. p. 222. de lapicidina locutus, μέταλλα δὲ λίθου λευκοῦ τε καὶ ποικίλου γλαυκίζοντος, ταυτ' ἐστὶ καὶ τηλικαῦτα μονολίθους ἐκδιδόντα πλάκας τε καὶ στήλας, ὥστε τὰ πλεῖστα τῶν ἐκπρεπῶν ἔργων τῶν ἐν τῇ Πάτρῃ, καὶ ταῖς ἄλλαις πόλεσιν, ἐντεῦθεν ἔχειν τὴν χορηγίαν. Angl. are supplied with materials from hence. Vide infra, p. 361. 26.

l. 33. εἰς ἐπιλοτιμήθην.] *should have directed my ambition.* φιλοτιμία est honoris studium; atque inde, diligentia quam quis exercet, honoris adipiscendi causa.

l. 5. βαδανίζειν] *explorare.* βαδανός erat lapis quidam, cujus attritione aurum probabant. Angl. a touchstone. Pindar. Pyth. X. 108. κερῶντι δὲ καὶ χρυσοῦ ἐν βαδάνῳ πρέπει. Hinc quodvis examen. ibid. ὅσον γε καὶ ἡμᾶς εἰδέναι.] Subaudi ἐπέβαλε, vel simile quid.

l. 8. κολλὰ γὰρ αὐτῇ—] Eandem fere sententiam his versibus complexus est Ovidius, de Ponto, IV. 3.

Ludit in humanis divina potentia rebus,

Et certam praesens vix habet hora fidem. SCHWENK.

l. 26. ἀφαιμα] Corrige ἀφαιμα.

l. 30. ἐνυπνέουσιν] *comniantibus.* sic ἐπνέουσιν, dormire; λήπτειν, dormire.

l. 8. Τίμαιος] Historicus Siculos ab his laudatur, ab illis culpa. 356. nr. De eo vide Longlaum, Sect. IV. 1. Cicer. de Orat. II. 14. aronem de Sancta Cruce Examen Critique des Historiens d'Alexandre, p. 15.

l. 3. εὐδοκούμετας] Angl. such as pleased the Gauls, usus recentior, 359. in voce passiva fere Polybianus. l. 71. 3. κατὰ στάθας εὐδοκούμετην, status quo contenti esse possumus.

l. 9. Σαυνίταις] *Samnitibus.* Strabo tamen scribit Σαυνίται.

l. 2. εἰλα] De hac forma consulat Matthiae Gr. Gr. sect. 133. 358. m. 7.

l. 7. Ὑπαταί,] *Consules.* Σύγκλητος, (scil. βουλή,) *Senatus.* οἱ πολλοί, *Plebs.*

l. 20. ἀναδιδοῦσιν,] *ad deliberandum proponunt:* phrasis Polybii miliaris.

l. 25. βραβεύειν] *decernere,* Angl. to determine which way the majority votes.

l. 26. τῆς ἐν ὑπαθροῖς ἀκονομίας,] *in the management of all matters in the field,* quum ex urbe discesserint ad res militares capendas.

l. 2. χιλιάρχους] *tribunos militum.* διαγράψειν, *conscribere;* δια- 358. γνεν, *delectum agere.* Ταμίου, *quaestoris.*

l. 14. τὴν τοῦ ταμείου κυρίαν] *potestatem aerarii, the command the treasury.*

l. 20. οἱ Τίμηται] *Censores,*

l. 23. συγχώρημα] *Concessio, facultas alicujus rei faciendae.*

VOL. I.

- l. 21. *διαλύουσιν*] Lege *διαλύουσιν* cum Schweighausero et Wytttenbachio. "pro *διαλύουσιν*. P.
360. l. 9. *πάντα πρὸς τὴν Σύγκλητον κυροῦν.*] πῶς pro πρὸς mavali Wytttenbachius.
- l. 30. *θανάτου—κρίνει*] *capite damnat*. Angl. *has power of life and death*. Verba accusandi et damnandi genitivum criminis vel poenae regunt. Xen. Cyrop. I. 2. 14. *Θανάτου δὲ οὐτα κρίνεται*. Supra p. 50. l. 14. Vid. Matthiae Gr. Gr. sect. 346. Mox pro *κρίν* lege *αἰν*, sine litterula subscripta; et sic infra, *καλοκαγαθίας*.
361. l. 3. *ἐαυτοῦ καταγνόντα φυνάδειαν.*] *καταγινώσκειν τι τινα*, Angl. *to determine any thing against a person*. Thucyd. III. 81. *κατίγνωσαν ἀπ' αὐτὸν θάνατον*. Vid. Matthiae sect. 376. *φυνάδεα*, *exilium*, vox recentior.
- l. 26. *χορηγεῖσθαι*] Vid. supra ad p. 354. 13.
- l. 28. *ἐβλουκαεῖν καὶ κωλυσιεργεῖν*] *de industria cessare, atque aliter opus impedire*.
362. l. 1. *ἐπετραφῆσθαι*] cum pompa celebrare, exaggerare. Sic apud Ciceronem, *Tragoedias in nugis agere*, id est, *tragice exaggerare*.
- l. 6. *οὐ δύνανται χειρίζειν.*] Legendum *οὐ δύνανται* cum Reisk. et Schweigh. Wytttenb. "pro *δύναται*. P.
- l. 8. *Τὸ γὰρ μὴν Δῆμον τὸ διαλύεσθαι*] Forte Auctor scripsit *τὸν γὰρ μὴν Δῆμον τὸ διευλαβεῖσθαι καὶ ἅπαν αὐτοῖς ἀναγκαζόν ἔσται*. Hoc verbo Polybius usus est aliis locis, notatis ab Ernestio in Lexico Polybiano. Wytttenb.
- l. 10. *ἀπὸ τῆς οὐκίας*] Schweighauserus, ex Reiskii conjectura, edidit *ἀπὸ τῆς οἰκίας*, quod haud scio an in Polybio non requirendum sit. Vulgata et hoc, et multis multorum Auctorum locis, commode accipi potest, ut *οὐκίαν*. Wytttenb.
- l. 30. *τῶν Δημάρχων.*] *Tribunorum Plebis*.
- ibid. *οὐχ ὅλον ἐπὶ τέλος ἄγειν*] Pro *οὐχ ὅλον οὐκ ἐπὶ π. ἀ.* Ut apud Latinos, non modo pro non modo non. Frequentius est *οὐχ ὅτι* vel *οὐχ ὅπως*. Vid. Bos. Ellips. p. 485. ed. Oxon. 1813.
363. l. 28. *εὐλαβεῖς ἔχουσι x. τ. λ.*] *caveant ne Senatus voluntati obstant et reluctantur*.
364. l. 3. *ταῖς περιπτώσεως*] *circumstantias*. Hermogenes *περίπτωσις* dicit τὸ πᾶν ἐν ἡμῖν καὶ λόγοις καὶ πράγμασι, καὶ δίκαις καὶ ἀποδόσει, καὶ βίῳ, τόπον, χρόνον, τρόπον, πρόσωπον, αἰτίαν, πρᾶγμα. Latine dixeris, *Res circumstantes vel accidentes*.
- l. 12. *διόπερ ἀνυπόστατον x. τ. λ.*] Unde fit, ut peculiaris reipublicae forma ea est, cui rerum nequit, quidquid vero decreverit, ad existimandum perducatur.
- "Haec Excerpta ex Polybio, cum notis, repetita sunt ex huius Operis editione signata C. J. B. Londini, 1821. Nenulla priorum editio illa omisit. P.

APPENDIX

AD COLL. GRAEC. MAJ. VOL. I. in qua indicantur Subsidia quaedam selecta, Linguae Graecae Studiosis utilissima.

I. TIRONIBUS.

A Copious Greek Grammar, by Augustus Matthiae. Translated from the German by Edward V. Blomfield, M. A. Cambridge, 1818, 2 Vol. 8vo. 2d ed. London, 1821. C. J. B. Frater ejus. P.

Greek Grammar, Translated from the German of Philip Buttmann, by Edward Everett, Elliot Professor of Greek Literature in Harvard University. Boston, 1822. Cantab. impressa. P.

MOOR *Elementa Linguae Graecae*.—*Elementa Linguae Graecae*; novis, plerumque, regulis tradita, &c. Pars Prima, complectens Partes orationis declinabiles; &c. Studio Jacobi Moor, LL. D. Pars secunda, complectens verba Anomala et Defectiva, et quasdam ex Praepositionibus. Studio Andreae Dalzell, s. r. s. r. Nunc demum reliquas Praepositiones, Adverbia, Conjunctiones, Syntaxin, Prosodiam, &c. Studio Georgii Dunbar, s. r. s. r. &c.

POSSÉLII *Syntaxis*.—Joannis Possellii *Syntaxis Graeca*. Witteb. 1561, 1586, &c. Lips. 1704, 1725, in 8vo. [Sunt et aliae editiones alibi.]

FRANKLIN *Ορθογραφία*.—Tractatus de tonis in Lingua Graecanica; &c. in duos libros digestus; scriptus per R. F. Lond. 1630, in 12mo.

LABBE de Accentibus.—Regulae Accentuum et Spirituum Graecorum, novo ordine in faciliores et difficiliores pro captu scholasticorum distributae, &c. operâ P. Philippi Labbe. Rotomagi, 1743, in 8vo. Item editio auctior, Parisiis, sumptibus Fratrum Barbou, 1725, in 12mo.

The Port-Royal Greek Grammar.—Nouvelle méthode pour apprendre facilement la Langue Greque, &c. Nouvelle édition, corrigée et augmentée de nouveau. A Paris, 1754, in 8vo [N. B. Hunc librum Angl. vertit T. Nugent.]

HUNTINGFORD'S *Greek Exercises*.—An introduction to the writing of Greek, by George Isaac Huntingford, D. D. [now Bishop of Gloucester.] Part the first, 5th edit. Lond. 1793. Part the second, 3d edit. *ibid.* 1791, in 8vo.

DUNBAR'S *Greek Exercises*.—Exercises on the Syntax, and observations on some peculiar Idioms of the Greek Language, &c. By

George Dunbar, Professor of Greek in the University of Edinburgh. 2d Ed. Edin. 1816, in 8vo.

SCAPULAE Lexicon.—Lexicon Graeco-Latinum novum, &c. Operâ et studio Joan. Scapulae. Basil. 1579, in fol. [Bona est editio, quae prodit Lond. curante Harmaro, 1637. Optima autem quae Lugd. Bat. et Amst. apud Elzevirios et Hackium, 1652. [Editio Nova, in qua, nunc primum, Vocabula ex Appendice Askewiana, secundum literarum seriem inseruntur. Glasgae, 1816.]

SCHREVELLI Lexicon.—Cornelii Schrevelii Lexicon manuale Graeco-Lat. et Latino-Graecum, &c. Edit. nova, &c. Lond. 1774. [Edit. 15. *ibid.* 1791.] in 8vo. [Multae sunt hujus libelli editiones. Nuperrima est Edinensis, 1814.]

HEDERICI Lexicon.—Benjaminis Hederici Graecum Lexicon manuale, &c. Lipsiae, 1722, in 8vo. Lond. à Patrick, 1739, in 4to. à Morell, 1796, *ibid.* in 4to. Editio nova, cui accedit magnus verborum et exemplorum numerus ex schedis Petri Hear. Larcheri. Lond. 1816. "[Ab Ernesti, Lipsiae 1755, 1767: à Wendler, *ibid.*, 1787, et 1796, 3 tom. 8vo. P.]

MORELL Thesaurus.—Lexicon Graeco-Prosodiacum, Auctore T. Morell, s. r. r. olim vulgatum typis denuo mandavit, permultis in locis correxit, exemplis a se allatis, et animadversionibus illustravit, verbis, a Morello omissis, quam plurimis auxit, et Graecis vocibus Latinam versionem subjecit Edw. Maltby, s. r. r. Cantab. 1815, in 4to. "Prius, 1762, 2 Voll. 4to. P.

SEALE on the Greek Metres.—An Analysis of the Greek Metres. By J. B. Seale, D. D. 4th edit. Cambr. 1804, in 4to.

VIGERUS de Idiotismis.—Francisci Vigeri de praecipuis Graecae dictionis Idiotismis Libellus. Illustravit, perpetuis animadversionibus et quamplurimis Idiotismis auxit Henricus Hoogveen. Lugd. Bat. 1742, iterum, 1752, tertium, 1766, in 8vo. [Post Hoogveenum hic quoque edidit hunc libellum Jo. Car. Zeunius. Edidit etiam Hermannus, et suis animadversionibus auxit. Est editio nitidissima, Glasg. 1813, in 8vo.] "Edit. 2da Hermannii, Lips. 1813. P.

BOS Ellipses Graecae.—Lamberti Bos Ellipses Graecae, &c. cum doctorum virorum observationibus; quibus et suas adjecit M. Nicolaus Schwebelius. Norimberg. 1763, in 8vo. [Eandem edit. octava, novis observationibus B. D. Christ. Michaelis aucta. Halae, 1765, in 12mo. Optima autem est Schwebelii, Norimb. 1763, in 8vo.] Glasgae, 1813, in 8vo. "A Schaefer, Lips. 1806, 8. P.

KUSTRA de Verbis Mediis.—Lud. Kusterus de vero usu Verborum Mediorum, &c. item veteres poëtae citati, &c. sive Index vocabulorum in quibus anceps Vocalis pro longa habenda est. Cura Edw. Leedes. Lond. 1806, in 8vo. De Verbis Graecorum Mediis

Commentationes Lud. Kusteri, Jo. Clerici et Erasmi Schmidii; recensuit, suam adjecit Christ. Wollius. *Lips.* 1752, in 8vo.

ASSORIUS de Verbis Mediis N. T.—Sigism. Frid. Dresigii *Commentarius de Verbis Mediis N. T.* nunc primum editus curâ Joh. Frid. Fischeri. Addita est, præter Lud. Kusteri libellum, Joh. Clerici *Dissertatio de eodem genere Verborum Graecorum è lingua Franco-Gallica in Lat. conversa.* *Lipsiae*, 1755, in 8vo.

VARIVS de Particulis.—Matthæi Devarii de *particulis Linguae Graecae liber particularis.* *Amstel.* 1700, in 12mo. [Multis accessionibus locupletatus est et emendatus à Joan. Gottfr. Reusmanno. *Lips.* et *Slæzæ*, 1775, in 8vo.]

OGEEVEN de Particulis, brevaviit Schurz.—Henrici Hoogeven *doctrina particularum Linguae Graecae*: recensuit, brevaviit et auxit Christ. Godof. Schutz. *Dessâvias* et *Lipsiae*, 1782, et *Lipsiae*, 1788, in 8vo. *Glasg.* 1812, in 8vo. "Ed. II, *Lipsiae*, 1806: P.

POTTER'S Antiquities.—*Archæologia Graeca*: or, *The Antiquities of Greece.* By John Potter, D. D. late Lord Archbishop of Canterbury. in 2 vols. The 2d edit. *Lond.* 1720, in 8vo. [A New Edition, to which is now first added, *AN APPENDIX*, containing a concise History of the Grecian States, &c. By G. Dunbar, *Edin.* 1813, 2 vols. in 8vo.]

ROBERTSON'S Ancient Greece.—*The History of Ancient Greece*, from the earliest times till it became a Roman Province. By William Robertson, Esq. Keeper of the Records of Scotland. The 3d Edit. *Edin.* 1786, in 8vo.

ADAM'S Geography and History.—A Summary of Geography and History, both ancient and modern: &c. By Alex. Adam, LL. D. Rector of the High School of Edinburgh. *Edin.* 1794, in 8vo. [Sunt et aliae editæ.]

HARWOOD'S View.—A View of the Various Editions of the Greek and Roman Classics, with Remarks. By Edward Harwood, D. D. Second edit. corrected and enlarged. *Lond.* 1778, in 8vo. [N. B. Est quoque 3ta, *ibid.* 1789.]

WALCH Introductio.—Jo. Ern. Imman. Walch *Introductio in Linguam Graecam.* *Jenæ*, 1772, in 8vo.

ALLEN'S Introductio.—Theophili Christophori Harles *Introductio in Historiam Linguae Graecæ.* *Altenburgi*, 1778, in 8vo. [Eadem auctior, 1792, 1797, 3 voll.]

Analysis of the radical Tenses of the Greek Verb, with an Essay on the origin and general power of the particle *ἀν*, by G. Dunbar, F. R. S. E. *Edin.* 1813, 8vo.

CELLERI Praecepta styli bene Latini, in primis Ciceroniani, 2. vol. *Lips.* 1797, in 8vo.

CHOMER's Gymnasium, sive Symbola Critica. Opus parvula. 2 vol Lond. 1812.

II. PROVECTORIBUS.

CHALCONDYLAE Grammatica Graeca.—Demetrii Chalcondylae Erotemata, sive Institutiones Grammaticae, initiandis Graecae Linguae Studiosis, vel magno Budaeo teste, accommodatissimae: una cum Mellioris Volmarii Erythropolitani praefatione, in qua de ratione discendae Linguae Graecae nonnulla, dignissima cognita. Accessit item, Emmanuels Moschopuli de Nominum ac Verborum Syntaxi Libellus. *Basileae*, 1546, in 12mo.

MOSCHOPULI Grammatica.—Emanuelis Moschopuli Grammaticae artis methodus, &c. *Basil.* 1550, in 4to.

CHRYSOLOAE Grammatica.—Emanuelis Chrysolorae Byzantini Graecae Grammaticae Institutiones. Latina è regione opposita sunt Graecis, &c. Dominico Sylvio interprete. *Venetis, apud Joannem Farreum et Fratres*, 1542, in 12mo. [Multae sunt hujus libelli editiones; ex rarissimis est, quae una cum versione Latina Interlineari impressa est, sub hoc titulo: Erotemata Chrysolorae. De formatione temporum ex libro Chalcondylae. Quartus Gazae de constructione. De anomalis verbis. De encliticiis. Sententiae monostichi ex varis poetis. Additur in fine: *Impressum in Complutensi Academia ab Arnaldo Guillemo Brocario. Anno Dom. 1514, in 4to min.* Exemplar pulcherrimum hujus editionis pretiosissimae servatur in Biblioth. Acad. Edin. ex donis celeberrimi Gul. Drummond de Hawthornden.]

CONSTANTINI LASCARIS Grammatica. Compendium octo orationis partium et aliorum quorundam necessariorum, editum à Constantino Lascare Byzantino. *Venetis, apud Aldum*, 1512, in 4to. [Vetustissima hujus libri editio prodit *Mediolani*, 1476, in 4to, et liber est inter primos Graecè excusos. Vide Papzer. *Ann. Typ.* vol. ii. p. 25.]

GAZAE Grammatica.—Theodori Gazae Introductionis Grammaticae libri quatuor, una cum interpretatione Latina, &c. *Basileae, apud Valentinum Curionem*, 1523, in 8vo [Sunt multae aliae hujus libri editiones.]

VERWEY Grammatica.—Nova Via docendi Graeca, &c. edidit, &c. Joannes Verwey, &c. *Goudae*, 1702, in 8vo.

WELLERI Grammatica Graeca.—Jacobi Welleri Grammatica Graeca nova, antè ab Abrahamo Tellero, quod ad dialectos attinet, completa; post verò ab ipso auctore novis notis et indicibus locupletata; cui nunc, praeter observationes, tabulas, versúsque memoriales Christ. Daumli, accesserunt Lamberti Bosii brevissima Syntaxis, et accentuum ratio. Curavit iterumque edidit Joh. Frid. Fischerus. *Lipsiae*, 1781, in 8vo.

APPENDIX.

HULEWICZ Grammatica Graeca.—Alex. Gabr. de Wolutyn Hulewicz, nobilis Poloni, Institutiones Linguae Graecae, &c. *Lugd. Bat.* 1746, in 4to min.

HOOGVEEN de Particulis.—Doctrina Particularum L. Graecae, auctore Henr. Hoogveen. *Delphis*, 1769, 2 voll. in 4to.

POLLUX.—Julii Pollucis *Ὀνομαστικόν*, sive Vocabularium, &c. Opt. edit. est, quam Jo. Henr. Lederlinus, et, hoc mortuo, Tib. Hemsterhusius, Gr. et Lat. curarunt. *Amst.* 1706, 2 voll. in fol.

HESYCHIUS.—Hesychii Lexicon, cum notis doctorum virorum integris, &c. ex autographis partim recensuit, partim nunc primum edidit, &c. Joannes Alberti. 2 voll. in fol. *Lugd. Bat.* vol. I. 1746. vol. II. 1766. in fol. [Vide Praef. 2di vol. a celeberr. Dav. Ruhnkenio.] "Item, "Schown Supplementa ad Hesychium. *Lips.* 1792," C. J. B. 8vo. P.

SUIDAS.—Suidae Lexicon Graecum et Lat. Textum Graecum cum MSS. codd. collatum et plurimis mendis purgatum, et versione Aemyl. Porti indicéque Ludolphi Kusteri locupletatum. *Cantabr.* 1706, 3 voll. in fol.

TOUP Emendationes in Suidam, &c.—Emendationes in Suidam et Hesychium, et alios Lexicographos Graecos. Scripsit Jo. Toup. Edit. 2da. *Oxon.* 1790, 4 voll. in 8vo.

PHAVORINUS.—Varini Phavorini Camertis Lexicon Graecè. *Romae*, 1523, in fol. *Basil.* 1538, cum indicibus duobus uberrimis; et *Venetis*, 1712, in fol.

Etymologicum Magnum.—Etymologicum Magnum, seu Magnum Grammaticae Penus; &c. Opera Frid. Sylburgii Veter. *E Typogr. Comptelini*, 1594, in fol. " *Venet.* 1499. 1549. *Lips.* 1816, 4to. P.

CONSTANTINI Lexicon.—Rob. Constantini, Medici Cadomensis Dictionarium Ling. Graecae. *Genev.* 1562, 2 vol. in fol. [Item cum additionibus Francisci Porti aliorumque, *ibid.* 1592, edit. opt.]

HENRICI STEPHANI Thesaurus.—Thesaurus Graecae Linguae, ab Henrico Stephano constructus, &c. Anno 1572, exudebat Henr. Stephanus, 5 voll. in fol. [Altera est editio hujus operis praestantissimi; sed sine anno, et cujus titulus hanc epigraphen exhibet: *Quidam ἐτυμολογὸν μετὰ τὸν αὐτὸν ἀβδίδι ὄνεν: ἄγερ ἐγὼ ἀ Scapulῆς, σάνος ἀτὼ ἡμετέροιο*:—ad Scapulae scil. Lexicon alludentem, quod ex Stephani priore fere totum desumptum est. Verum nihil refert, qua editione ad Linguae Graecae studium uteris. Vide Fab. Bibl. Gr. vol. vi. p. 663. seqq. edit. Harles.] Est et nova Editio, multis subsidiis instructa, cujus "aliquot partes e prelo Valpiano prodierunt." *Londini*, in fol. C. J. B. 1821. "Jam hic 21, in A, recapitulae sunt. 1823. P.

TIMAEI Lexicon Platonicum.—Timaei Sophistae Lexicon Vocum

Platonicarum. Ex cod. MS. Sangermanensi nunc primum editi, atque animadversionibus illustravit David Ruhakenius. *Lugd. Bat.* 1754, in 8vo.

APOLLONI Lexicon Homericum.—Apollonii Sophistae Lexicon Graecum Iliadis et Odysseae. Primus ex cod. Sangermanensi in lucem vindicavit, &c. Joan. Baptista Casparus d'Ansee de Villosion, &c. *Lat. Par.* 1773, 2 tom. in fol. [Idem editum ab H. Tollio. *L. Bat.* 1788, in 8vo.] "1 Vol. 4to, *Paris.* 1773, apud nos. P.

SEBRI Index Homericus.—Index Vocabulorum in Homeri Iliade atque Odyssea, caeterisque quotquot extant Poëmatia. Studio M. Wolfgangi Seberi Sulani. Edit. nova, *Oxon.* 1780, in 8va. Cum Appendice, *ibid.* 1782, in 8vo.

DAMM Lexicon Homericum et Pindaricum.—Novum Lexicon Graecum Etymologicum et Reale, cui pro basi substratae sunt concordantiae et elucidationes Homericæ et Pindaricæ, cum indice universali Alphabetico. Collegit et digessit Christianus Tobias Damm. *Berol.* 1765, in 4to.

ÆMYLI PORTI Lexica.—Æmylii Porti Lexicon Ionicum. *Francof.* 1603, in 8vo. Lexicon Doricum. *Ibid.* 1603, in 8vo. Lexicon Pindaricum. *Hanov.* 1606, in 8vo. "Lex. Ion. *Oxon.* 1821. 8vo. P.

MORRIS ATTICISTA.—Moeridis Atticistae Lexicon Atticum, cum Jo. Hudsoni, &c. aliorumque notis. Secundum ordinem MSS. restituit, emendavit, &c. Jo. Piersonus. Accedit Aëlii Herodiani Philotaerus e MSS. nunc primum editus, &c. *Lugd. Bat.* 1759 in 8vo.

PHRYNICHUS.—Phrynichi Eclogæ nominum ac verborum Atticorum, cum versione Lat. Pet. J. Nunnesii, et ejusdem ac Dav. Hoeschellii notis, &c. curante Jo. Corn. de Pauw, qui notas quoque suas addidit. *Traj. ad Rhēn.* 1739, in 4to.

THOMAS MAGISTER.—Thomae Magistri vocum Atticarum Eclogæ, ex dispositione Nic. Blancardi, cum vetustis Lamb. Bosii, et novis Heinsii, Fr. Junii, &c. animadversionibus, collegit partim digessitque Jo. Stephan. Bernard, n. d. qui et suas notas adjecit. *Lugd. Bat.* 1757, in 8vo.

AMMONIUS.—Ammonius de affinium vocabulorum differentiâ. Accedunt opuscula nondum edita, &c. Ammonium, ope MS. primæ edit. Aldinae, et aliunde, emaculavit, et notis illustravit, reliqua ex codd. MSS. Bibl. *Lugd. Bat.* nunc primum vulgavit Ludovicus Casparus Valckenaer, *Ibid.* 1739, in 4to.

HARPOCRATION.—Valerii Harpocratonis de vocibus liber, cum notis, &c. Jac. Gronovii. Accedunt diatribe H. Stephani, &c. item notæ, &c. Henr. Valesii. *Lugd. Bat.* 1696, in 4to. [In quibusdam editionibus inscribitur *Λεξικὸν τῶν ὀνίων ἡρώδης*.]

C. T. ERNESTI *Lexicon Technologicum*.—*Lexicon Technologiae Graecor. Rhetoricae*. Congessit et animadversionibus illustravit Jo. Chr. Theoph. Ernesti. *Lips.* 1795, in 8vo.

GREGORIUS de *Dialectis*.—Gregorius, Corinthi Metropolitae, de *Dialectis*. E codd. MSS. emendavit et notis illustravit Gisbertus Koen. Accedunt Grammatici Leidensis et Meermannii de *Dialectis* opuscula, &c. *L. Bat.* 1766, in 8vo. "[et cum notis Bastii, Boissonadi, et Schaeferi, 2 tom. 8vo. *Lipsiae*, 1811.] C. J. B. 1 tom. pp. 1070 hic. P.

HEUPPELIUS de *Dialectis*.—*Canones de Graecarum Dialectorum proprietatibus*, &c. Auctore Georg. Freder. Heupelio. *Argent.* 1712, in 12mo.

MAITTAIRE *Dialecti*.—*Graecae Linguae Dialecti*, in Scholae Regiae Westmonasteriensis usum recognitae operâ Mich. Maittaire: praefationem, et appendicem ex Apollonii Dyscoli fragmento inedito addidit J. Fr. Reizius. *Hagae Comitum*, 1738, in 8vo.

BUDAEI *Commentarii*.—Gul. Budaei *Commentarii Linguae Graecae*. *Par.* 1529. *Bas.* 1530. [Opt. est *Par.* 1548, in fol.]

DAWES *Miscellanea Critica*.—Ricardi Dawes *Miscellanea Critica*: iterum edita. Curavit et Appendicem Adnotationis addidit Thomas Burgess. *Oxon.* 1781, in 8vo. Harles. *Lipsiae*, 1800.

PORSONI *Supplementum in Praef. ad Hecubam Eurip.* *Cant.* 1802, in 8vo. "In Ed. Eurip. iv *Trag.* Porson. *Lips.* 1807, 8vo. P.

LENNEP *Etymologicum*.—Jo. Daniel a Lennep *Etymologicum Linguae Graecae*, &c. editionem curavit, atque animadversiones cum aliorum, tum suas adjecit, Everardus Scheidius, &c. *Trajecti ad Rhenum*, 1790, 2 partibus, in 8vo.

VALCKENAER et **LENNEP**.—L. C. Valckenaerii *Observationes Academicæ*; quibus via munitur ad origines Graecas investigandas, *Lexicorūque defectus resarciendos*: et Jo. Dan. a Lennep de *Analogiâ Linguae Graecae*, &c. recensuit, &c. Everard. Scheidius, *Traj. ad Rhem.* 1790, in 8vo.

HEPHAESTION.—Hephæstionis Alexandrini *Enchiridion de metris et poematis*, Gr. cum Schol. Graecis. *Par.* 1553, in 4to. Hephæstion, cum Notis variorum, &c. curante Thoma Gaisford. *Oxon.* 1810, in 8vo.

FOSTER on *Accent and Quantity*.—An Essay on the different Nature of Accent and Quantity, &c. By John Foster, M. A. 2d edit. *Eton*, 1763, in 8vo.

HEATH in *Poëtas Tragicos*.—Notae sive Lectiones ad *Tragicorum Graecorum*, &c. quae supersunt *Dramata*, &c. Auctore Benjamin Heath. *Oxon.* 1762, in 4to.

De *Rhythmo Graecorum liber singularis*, in usum *Juventutis Coll. Aenel Nasi* olim conscriptus, et nunc demum in lucem editus. *Oxon.* 1789, in 8vo.

HERMANNUS de Metris.—Godofredi Hermanni de Metris Poëtarum Graecorum et Romanorum Libri III. *Lips.* 1796, in 8vo. Est et nova Editio nuper edita.

DUNBAR Prosodia Graeca.—Prosodia Graeca, sive Metrorum Graecorum Expositio, nec non Dissertatio, Anglice scripta, de usa Digamma in Homeri Carminibus, &c. Studio G. Dunbar, Litt. Gr. Pr *Edin.* 1815, in 8vo.

HAVERCAMPI Sylloge.—Sigeberti Havercampi Sylloge Scriptorum, qui de Linguae Gr. vera et recta pronuntiatione commentarios reliquerunt, &c. *Lugd. Bat.* 1736, in 8vo. Sylloge altera, &c. *ibidem*, 1740, in 8vo.

MONTFAUCON Palaeographia Graeca.—Bernardi de Montfaucon Palaeographia Graeca, sive de ortu et progressu literarum Graecarum. *Paris*, 1708, in fol.

BENTLEY against **BOYLE**.—A Dissertation upon the Epistles of Phalaris: with an answer to the objections of the Honourable Charles Boyle, Esq. By Richard Bentley, D. D. *Lond.* 1699, in 8vo. [N. B. Diss. ipsa primum prodit, unâ cum Wotton's Reflections on Anc. and Mod. Learning. *Lond.* 1697. Nova edit. nuper prodit *Lond.*]

SIMONIS, Introductio in Linguam Graecam.—Introductio Grammatico-critica in Linguam Graecam, qua de linguae illius origine, &c. disseritur, edita à Joh. Simonis. Editio altera, &c. *Halaë Magdeburg.* 1771, in 8vo.

HORNE TOOKE's Diversions of Purley.—*EΠΕΑ ΗΤΕΡΟΕΝΤΑ*: or the Diversions of Purley. By John Horne Tooke, A. M. late of St. John's College, Cambridge. *Lond.* Vol. I. 1798. Vol. II. 1805, in 4to.

FABRICII Bibliotheca Graeca.—Joannis Alberti Fabricii Bibliotheca Graeca, sive Notitia Scriptorum veterum Graecorum, &c. *Hamb.* 1706—28, 14 voll. in 4to. [Editionis novae multò locupletioris, curante Gottlieb Christophoro Harles, sex Voll. jam prodierunt *Hamb.* 1790—98, in 4to.]

DIBDIN's Introduction.—An Introduction to the knowledge of rare and valuable editions of the Gr. and Lat. Classics; &c. By T. F. Dibdin, A. B. 2d edit. *Lond.* 1804, in 8vo. 3d edit. in 2 vols. *Lond.* 1806.

CORSINI Fasti Attici.—Fasti Attici, in quibus Archontum Atheniensium Series, &c. per Olympicos Annos disposita describuntur, &c. Auctore Eduardo Corsino. 4 voll. *Florent.* 1744—47—51—56, in 4to.

Voyage du Jeune Anacharsis en Grèce, dans le milieu du quatrième siècle avant l'ère vulgaire. 4 voll. avec recueil de cartes géographiques. *A Paris*, 1788, in 4to. [N. B. This book is translated with the following title: Travels of Anacharsis the younger in Greece, during the middle of the fourth century before the Christian æra. By the Abbé Barthelemy, &c. *Lond.* 1790, in 7 vols. in 8vo, and an 8th in 4to, containing maps, &c.]

FINIS

BOOKS PUBLISHED BY KIMBER & SHARPLESS,
NO. 8, SOUTH FOURTH STREET, PHILADELPHIA.

QUARTO FAMILY BIBLES, in great variety,—the materials and manufacture of which are such that the publishers can recommend them with confidence to Booksellers, Bible Associations, and others, who wish to obtain a *good article at a low price*.

GUMMERE'S ASTRONOMY, new edition, enlarged and improved. This work has been adopted as a text-book in many of the Colleges in the United States.

GUMMERE'S SURVEYING, Fourteenth edition; to which are added—Articles on the Theodolite, Levelling, and Topography.

KEY TO GUMMERE'S SURVEYING—in which the operations of all the Examples not solved in that work are exhibited at large. Principally designed to facilitate the labour of Teachers, and to assist those who have not the opportunity of their instruction. By **SAMUEL ALCOF**.

BONNYCASTLE'S MENSURATION—Improved by **BENJAMIN HALLOWELL**: containing also a Treatise on Gauging,—and the most important Problems in Mechanics, by **JAMES RYAN**.

KEY TO BONNYCASTLE'S MENSURATION, containing solutions of all the questions not solved in that work. By **BENJAMIN HALLOWELL**.

LEWIS'S ALGEBRA, containing the most useful parts of that science, illustrated by a copious collection of Examples. Designed for the use of Schools.

KEY TO LEWIS'S ALGEBRA, in which solutions are given of the most difficult questions contained in that work.

LEWIS'S ARITHMETIC, containing the theory and practice of the science; illustrated by an extensive collection of Examples suited to the commerce of the United States.

BLAIR'S PHILOSOPHY, for the use of Schools. Revised and enlarged by **BENJAMIN HALLOWELL**.

GRÆCA MAJORA. Stereotyped edition. 2 vols. octavo.

JOHNSON'S DICTIONARY, improved by **TODD**, with **WALKER'S PRONOUNCING DICTIONARY** combined: to which is added **WALKER'S KEY** to the Classical Pronunciation of Greek, Latin, and Scripture Proper Names. This work contains upwards of 1160 octavo pages, comprising a great mass of critical and useful information, and is believed to be one of the cheapest and best books of reference on the subject of our language.

GUMMERE'S GEOGRAPHY. For the use of Schools.

BLAIR'S READING EXERCISES.

COMLY'S PRIMER.

COMLY'S GRAMMAR. Half-bound, or bound and lettered.

COMLY'S SPELLING-BOOK. New edition—to which is added an Introduction to **ENGLISH GRAMMAR**, on the Inductive plan, by **ENOCH LEWIS**. The Spelling-Book may be had as heretofore, without the Grammar; and the Grammar is also printed separately, for the use of Primary Schools.

GUMMERE'S PROGRESSIVE SPELLING-BOOK. In Two Parts—containing a great variety of useful exercises in *Spelling, Pronunciation, and Derivation*, including extensive Tables of Words deduced from their *Greek and Latin Roots*.

Part I. is also printed on a larger type, and bound separately, for the use of beginners.

In the compilation of the *Progressive Spelling-Book*, an attempt has been made to arrange the exercises so to conduct the learner, by *gradual and easy steps*, to a more accurate and thorough knowledge of the Orthography and Etymology of our language than can be acquired from the books in common use.

The *first part* contains a regular and easy gradation of lessons in spelling, consisting of words of one and two syllables only, classed according to the number of letters in a syllable, and arranged according to their vowel sounds. These lessons in spelling are interspersed with reading lessons, constructed of words which have occurred in some of the previous spelling lessons; so that if the child become familiar with the words in spelling, he will find little difficulty, it is believed, in pronouncing them correctly, and at sight, in reading. Miscellaneous reading lessons are given, at the close of the first part, containing no words of more than two syllables, and some of them difficult; but some of them not to be found in the preceding pages.

The *second part* contains a greater variety of exercises in spelling and pronunciation than can be found in any of the Spelling-Books now in use in this country. We have first a large collection of easy words of three or more syllables, arranged according to the seat of the accent; next follow difficult and irregular words, including a large number of those in which the pronunciation differs materially from the spelling, arranged according to the vowel sounds in the accented syllables. By this plan, the pronunciation is indicated with sufficient clearness, without the introduction of figures and other signs, which children seldom, or never, understand, and which, therefore, serve only to perplex them, and deface the page. These exercises are succeeded by others both in spelling and pronunciation, which afford the teacher the means of pointing out to his pupils some of the greatest anomalies in our language, at the same time that they are acquiring much other valuable information. Amongst these are an extensive collection of words sounded *exactly alike*,—several tables of those sounded *nearly alike*,—a great number of words having *different significations* according to the seat of the accent, and which are often mispronounced from inattention to this circumstance,—tables of words *spelled alike* but *pronounced differently*,—and an extensive collection of *equivalent words*, or those which are employed under different circumstances to express very different ideas: all which are best learned and remembered by being associated with their meanings, and are therefore briefly but clearly defined.

A very important division of the second part is that exhibiting the derivation of several thousand English words from their Latin and Greek roots, arranged and defined as in the following example:

Caput, capitula, the head.

Capital. Chief, principal.
Capitation. Counting by heads.
Cape. A headland.
Captain. A chief commander.
Chapter. A division or head.
Decapitate. To behead.
Occiput. The hinder part of the head.

Precipitate. *v.* To tumble headlong, to hurry.
Precipitate. *a.* Headstrong, hasty.
Precipitate. *a.* A sediment.
Precipice. A headlong steep.
Recapitulate. To repeat the heads of a discourse.

To those pupils who are not to receive a classical education, this part of the work will be of great service. It will show them how many of the important words in their own language, are derived from those of Greece and Rome, and give them a much clearer idea of the meaning of such words, than they would otherwise acquire. Even those who are subsequently to study the Latin and Greek will find their labour lightened by their previous knowledge of many of the most useful words in those languages.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
REFERENCE DEPARTMENT

*This book is under no circumstances to be
taken from the Building*

COPY 200

